olup sevk olunacak şahsa açık olarak verilmesi lâzımgelen bu tahriratta şahsın meldugun mufassal künyesi ile birlikte hangi hayvan tarafından hangi tarihte ısırılmış olup hangi tabip tarafından tedavihaneye sevkine lüzum görüldüğünden bahsedilerek fakir olması sebebile devlete ait tirenlere veya seyri sefaine mensup vapurlarla sevk edileceği kaydolunacaktır. Gerek tabip raporu ve gerekse hükûmet vasiksı isteyen memurlarına veya seyri sefain acentelikleri ne ibraz edildikte kişeler veya acentelikler tarafından tabip raporu alikonularak mukabilinde üçüncü mevkie mahsus bir bilet verilecek ve kuduz tedavi hanelerine hitaben mahallin en büyük hükûmet memuru tarafından yazılmış olan hükûmet vesikasının yani rasmî tahriratın alt tarafında meccanen.... N üçüncü mevki bileti verilmiştir ibaresi yazılıp kişenin veya acenteliğin resmî mühürü ile mühürlendikten sonra sahibine iade olunacaktır. Şu halde tedavihaneye giden şahsın elinde yalnız hükûmet vesikası ile bilet bulunacaktır. Ve icabında biletler kontrol edilirken memuru mahsusuna biletle birlikte mezkûr vesika gösterilecektir. Yukarıki izahat vechile bir şahsın devlete ait her hangi bir nakil vastasile meccanen sevki için bir tabip raporu ile bir hükâmet vesikası lâzımgelmesine nazaran şahsın takip edeceği yol üzerinde hem tiren ve hem de denizyolu mevcut olduğu takdirde birisi tiren için ve diğeri seyri sefain vapurlarına mahsus olmak üzre mezkûr verakanın ikişer nusha olarak tanzim ve ita edilmesi icap eder.

Vilâyet M. H.

MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Muallim mektebi için istimlâk edilen ve İdarei Hususiyeye ait bulunan Hastane ve piribaba tekyesi civarındaki 12 parça tarlanın bir ay müddetle pazarlık suretile icare verilmesi Encümeni Daimii Vilâyet kararı iktizasından bulunbuğu ilân olunur.

Çorum P. T. T.

MÜDÜRLÜĞÜNDEN

6 - 1 - 931 Salı günü 15 te muvakkat ihalesi yapılmak üzre şartnamesi dairesinde 1450 tane Telgraf direği münakasadadır. Taliplerin Çorum Telgraf komisiyonuna muracaatları.

Jandarma Teşkilâtının

61 inci yıl dönümü
22 Haziran 1868 - 1930

Çorum Vilâyeti Jandarma Kumandanı Binbaşı Süheyl İzzet Beyin eseridir.

Devlet teşkilâtımızın en mühimlerinden olan Jandarmamız hakkında istifadeli yazıları muhtevidir. Çorum vilâyet matbaasında basılmıştır.

Fiatı « 20 » kuruştur.

Vilâyet

Defterdarlığından

Emlâki milliyeden olan Askeri mahfelinin altında köşe başında kâin 2 rakamlı mağaza üç sene müddetle icare verilecektir. Olbaptaki şartname mucibince 28 - 12 - 930 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle mevkii müzayedeye konulduğundan talip olanlar varidat dairesine muracaatla mezkûr şartname ahkâmını anlamaları ve yüzde yedi buçuk teminatı muvakkate akçasını teslimi vezne ederek pey sürmeleri ilân olunur.

Çorum

Sulh Hukuk Hakimliğinden

Hacı ishak mahallesinden Kara koyunlu oğlu veresesi Ayşe ve Refia ile Nuri bey ve Melek ve Çakır mahallesinden Hasan çavuş arasındaki müşterek hanenin izaleişüyu davası neticesinde mezkûr hanenin kabili taksim olmadığından bilmüzayede satılmasına 23 - 9 - 930 tarihinde gıyaben karar verilmiş ve vereseden Melek ve Nuri beyin ikametkâhları meçhul bulunmuş olduğundan tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temyiz etmedikleri takdirde hüküm kesbi katiyet edeceği cihetle tebliğ makamına kaim olmak üzre ilânı keyfiyet olunur.

Zayi mühür

Eskı ve yeni harflerle ismime mahkûk iki adet mührümü kazaen zayi eyledim. Mezkûr mühürlerle Tarhanlı oğlu Salim ağadan başka hiç bir kimseye borcum olmadığını ilân eylerim.

Kasap Kümbül oğlu
AKİF

HALE İDMAN YURDU RİYASETİNDEN

İdman yurduna ait bir adet köpek marka gramofon plaklarile birlikte satılmak üzre müzayedeye konulmuştur. İhalesi 22 - 1 - 931 perşenbe günü öyleden sonra saat on dörtte Türk ocağı salonunda yapılacakur. Taliplerin muracaatları.

Osmancık

İcra dairesinden

Osmancığın Hıdırlık M. Ali Osman O. Ali ile Haydar Hane M. İnallı oğlu Abdullah karısı Ayşe ve kızı Şerife ve oğlu Yusüfün mutasarrıf oldukları Haydar Hane M. de vaki yemini yol yesarı inallı oğlu Ahmet arkası İnallı oğlu Ahmet cephesi tarik ile mahdut fevkani üç göz oda iki ahır ve bir samanlık tahtani müştemilatı havi bir baphane ile şarkan çay garben kuru bacak oğlu Lütfullah şimalen İnallı O. Hakkı veresesi cenuben İnallı oğlu Mehme ve İbrahim ile mahdut üç dönüm Eşşekçi bağı nam diğeri göl tarla ve Çorak mevkiinde vaki şarkan yol garben Parmaksız oğlu Arif vereseleri şimalen ve cenuben yol ile mahdut üç dönüm orta yol nam tarla ve Merzifon yolunda vaki şarkan kendirli oğlu Osman garben Ardıçlı oğlu vereseleri, Varidat kâtibi Ahmet ef. şimalen Merzifon yolu Varidat kâtibi Ahmet ef. cenuben Karip oğlu Yusüf vereseleri tarlaları ile mahdut altı dönüm ve içinde üç armut ağacı ve bir elma ağacı ve üç ayva ağacı havi büyük çorak nam tarla ve şarkan hark garben Hacı Yusüf oğlu Mehmet şimalen İnallı oğlu Mehmet cenuben Karip oğlu Yusüf ile mahdut içinde iki övez ağacı ve beş armut ağacı altı elma ve altı ceviz ve üç dut ve iki ayva ağacı ile mahdut bir kıt'a bağın izalei şuyuu için satılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr hane ve üç tarla ve bir bağ açık artırma ile satılıyor artırma şartnamesi 10 - 1 - 931 tarihinden itibaren icra dairesinde herkes tarafından görüle bilir işbu gayri menkuller üzerinde hakları faiz ve mesarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan itibaren yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacaklar ve satışın 30 - 1 931 cumartesi günü saat 14 te Osmancık icra dairesinde yapılacak ve hane ve tarlalarla bağın en çok artıranın üzerinde bırakılacağı ilan olunur.

Çorum

İcra dairesinden

Çırakhoca zade Nuri efendinin kuşçu oğlu Mahmut efendi zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için tahtı hacze alınıp bu kerre paraya çevrülmesi mukarrer olan Çorumun yamaç mevkiinde şarkan küçük ağa veresesi garben Maden oğlu ve yol cenuben kır şimalen eskiekin yolu ile mahdut büyük arpalık denilen dört dönüm 138240 hissede 90240 sehim ve yine hark altı mevkiinde şarkan kadim su harkı garben çay cenuben çakal oğlu tarlası şimalen Battal zadelerin fabrikası hududu ile mahdut beş dönüm tarlanın temamı ve yine mahalli mezkûrde şarkn Cıdan oğlu garben derin çay cenuben Hayram oğlu şimalen Küçük ağa veresesi tarlalarile mahdut dört dönüm tarlaların işbu tarlaları dahi 133240 hissede 90240 sehmine mahkûmu aleyhin mutasarrıf olduğundan peşin para ile verüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre hisseler 31 - 1 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te icra dairesinde satılacağından talip olanların işbu hisselerin mütesaviyen kiymeti muhammeneleri olan yüzerden üç yüz liranın yüzde on nisbetinde pey akçaları veyahut Banka teminat mektuplarını hamilen yevm ve saati mezkûrde Çorum icra dairesine muracaatları ve fazla malûmat almak isteyenlerin dahi her gün muracaatle izahat lâzıma almaları ilân olunur.

İskilip

Hukuk hakimliğinden

Zevcesi Emine tarafından aleyhinde nefaka davası ikame olunan Balya kazasının yukarı çarşıda müskiratçı Hasan Basrı efendi vasıtasile köprülü namile mezkûr kazada ikamet eden İskilibin meydan mahallesinden saraç oğlu İsmail çavuşun mahalli ikameti malûm olmadığından namına tebliğat icra edilememesine mebni ilânen tebliğat ifası lâzım geldiğinden merkumun muhakeme için tayin olunan 18 - 1 - 931 pazar günü mahkemede hazır bulunmadığı takdirde hakkında gıyap muamelesi yapılarak ittihaz olunacak kararı tebliğden bilistisna muhakemeye devam olunacağı ilân olunur.

Çorum Vilâyet Matbaası

7 - İKİNCİ KÂNUN - 931 RESMİ Yıl: 9 No: 537

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

İlânın behersatırı 10 kuruştur — Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Ayı geçen 25 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Reisi Cümhur Gazi Hazretlerinin

BÜYÜK ERKÂNI HARBİYE REİSİ FEVZİ PAŞA HAZRETLERİNE HİTABEN GÖNDERDİKLERİ MEKTUP SURETİDİR

Menemen'de ahiren vukua gelen irtica teşebbüsü esasında Zabit vekili Kablay beyin vazife ifa ederken düçar olduğu akibetten Cümhuriyet ordusunu taziyet ederim. Kublay beyin şehadetinde mürtecilerin gösterdiği vahşet karşısında Menemen'deki ahaliden bazılarının alkışla tasvipkâr bulunmaları, bütün cümhuriyetçi ve vatanperverler için utandacak bir hadisedir. Vatanı müdafaa için yetiştirilen; dahili her politika ve ihtilâfın haricinde ve fevkinde muhterem bir vaziyette bulunan Türk zabitinin mürteciler karşısındaki yüksek vazifesi vatandaşlar tarafından yalnız hürmetle karşılandığına şüphe yoktur.

Menemen'de ahaliden bazılarının hataları bütün milleti müteellim etmiştir. İstilanın acılığını tatmış bir muhitte genç ve kahraman zabit vekilinin uğradığı tecavüzü milletin bizzat Cümhuriyete karşı bir sui kast ittihaz ettiği ve mütecasirlerle, müşevvikleri, ona göre takip edeceği muhakkaktır. Hepimizin dikkatimiz bu meseledeki vazifelerimizin icabatını hassasiyetle ve hakkile yerine getirmeğe matuftur. Büyük ordunun kahraman genç zabiti ve cümhuriyetin mefkûreci muallim heyetinin kıymetli uzvü Kublay bey temiz kanı ile cümhuriyet hayatiyetini tazelemiş ve kuvvetlendirmiş olacaktır.

Reisi Cümhur
GAZİ M. KEMAL

VATANDAŞ !! Zamanın en emin tekaüt sandığı bankadaki tasarrufatındır.

Tasarruf ve Yerli malı münasebetile

CİHAN BİRİKTİRİYOR

Tasarruf davası bir millî dava oldu. Şimdi en kuvvetli milletler, en çok biriktiren milletlerdir ve en çok biriktiren milletler de, yine, en kuvvetli milletlerdir. Kuvvetli olmak istiyorsak biriktirelim:

Umumî harbin, insanları hesapsızlığa ve sefalete alıştırdığını söylerler? doğru değildir. Umumî harpten sonra insanlar, daha tutumlu ve daha hesaplı oldular.

İspat edelim:

Bir zamanlar mütevassıt bir Amerikalı servet sahibi için eyi yaşamak demek, çok para sarfedebilmek demekti. O zamanlar şöyle hikâyeler eşidirdik.

İki zengin Amerikalı Pariste bir otelde kalmışlar. Otelden ayrılırlarken hesaplarını görmüşler. Birinin borcu diğerinden az çıkmış. Fakat borcu az çıkan adam bu vaziyeti kendisi için bir eksiklik saymış ve arkadaşından daha az para harcamağa tehammül edememiş. Borcunu iki kat olarak ödeyeceğini demiş.

Bu hikâye belki bir efsanedir. Fakat harpten evelki Amerikalıların para harcamağa karşı olan iptilâsı esasen her kesçe malûmdur.

Bu devirde Amerikan banka ve tasarruf kasalarında halkın yaptığı küçük tasarrufat mikdarı ancak:

6,181,000,000 dolardır.

Halbuki 1926 da bu mikdar:

16,395,000,000 dolar olmuştur.

Harpten sonra yalnız ilk mekteplerde yapılan tasarruf propağandası neticesi olarak 1919 - 1920 ders senesi zarfında Amerikalı çocukların tasarruf sandıklarına yatırdıkları para:

2,800,000 doları bulmuştu.

Şu halde yeni Amerika eski Amerikaya nazaran daha hesaplı ve tutumludur.

Fakat bu hal yalnız Amerikaya mahsus bir hal değildir.

Sovyet Rusya halkının 1923 te tasarruf kasalarına yatırdıkları küçük tasarrufat yekûnü 11,500,000 ruble olduğu halde bu mikdar

Sonu üçüncü sayfada

Çorum'da Muallimler ve

TÜRK OCAĞI AZALARI TOPLANDI
Muallim Kublay beyin ruhunu taziz etti
Ve Kara kuvvete lânetlerini yağdırdı.

4 - İkinci kânun 1921 pazar günü Çorum muallimleri ve Türk ocağı azaları Milli kütüphane salonunda toplandı. Esasen bir haftadanberi gazeteleri okuyan gençler hadiseden çok mütessir idiler. Her gencin yüzünden asabiyet ve tessür okunuyordu.

Geniş salon sükût içerisinde idi.

Her genç aziz şehit Kublay beyin ruhu karşısında vecdü istiraga dalmıştı. saat 16 yı çaldı. Yavaş yavaş Maârif müdürü Şefik bey çıktı (1) hitabesini irat etti.

Bu hitabe: Maksadı içtimaı bütün vuzuhile anlattı. Bilhassa Büyük Gazinin muallim ve zabit kalbinde çerçivelenen yüksek sözleri tekrar edildi.

Şefik beyden soera kürsiye Orta mektep müdür muavini ve Türkçe muallimi Behram Lütfü bey çıktı. Behram Lütfü beyin hitabesi çok coşkundu. Salon alevlenmiş gibi dalgalandı. Ruhlar köpürdü. Gözler yaşardı.

Mürtecilere lânetler yağdırıldı.

Behram Lütfü beyin bilhassa hitabesine nihayet verilirken (Cümhuriyet öldürülmez çünkü onun temelini gençliğin kanı yuğurdu muallimin dimağı işledi, Gazinin dehası kurdu) sözler hararetli alkışla karşılandı.

Behram Lütfü beyden sonra kürsiye tekrar Maarif M. Şefikbey çıktı.

Maarif vekâletine, Fevzi paşa hazretlerine gönderilecek telgraflar okundu Çorum muallimlerinin ve Türkocağı azalarının müşterek duygularını izaheden bu telgrafların keşidesi takarrur etti.

Telgraf suretleri:

Maarif vekâletine

"Kara kuvvtin şehit ettiği Genç mefkûre kardeşimiz için yanan gönüllerimizin sızısını gaye yolunda adım ve saflarımızı sıklaştıracaktır. Onun muazzaz hatırasını kaplerimizde saklıyacağız Taziyet ve teseliyetimizi arzederiz efendim."

Fevzi paşa Hazretlerine

"Kara kuvvetin şehit ettiği Kublây beyin kanı yüreğimizden

T.C.
İskilip Kazası
Halk Kütüphanesi
Sayı
229 - 8

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri diyorlar ki:

Tayyare Cemiyetinin kongresi ve Tayyare Cemiyetinin bütün teşkilâtı; vatanperverleri vatanın havai müdafaası etrafında toplıyan teşkilâttır. Tayyare Cemiyeti, vatandaşların siyasi kanaatleri, hususi kanaatleri ne olursa olsun, bunların hepsi Tayyare Cemiyetinin haricinde bırakılarak yalnız vatanın müdafaasını, menfaatini düşünen ve diğer bütün prensipleri ve esasları bu nokta etrafında toplıyan vatanperverler cemiyetidir.

Türk Tayyare Cemiyetinin seneilerdenberi faaliyeti memleketin havai masuniyeti ve müdafaası için her tarafta takdir olunacak hizmetler ve neticeler tevlit etmiştir.

Bu gün memleketin havai müdafaası için temin olunan mesaiyi esas itibarile Tayyare Cemiyetini faaliyetine borçluyuz.

Tayyare Cemiyetinin bütün teşkilâtı, bu hakikati vatandaslara anlatmalıdır. Ve Tayyare Cemiyetine muavenet için gösterdikleri en ufak bir himmetin vatan hudutlarında kuvvetli bir mesnet olduğunu herkese izah etmeliidir. Cemiyetimizin esas vazifelerinden biri de bu asırda memleketin havadan masuniyetinin kat'i bir zaruret olduğuna bütün vatandaşları inandırmaktır. Cemiyetin şimdiye kadar ifa ettiği hizmetleri millet nuvacehesinde tebrik ve takdirle yat etmeği vazifemden addederim.

Kongrenizin, gelecek seneler, gelecek devreler için daha müsmir, daha feyizli neticeler elde etmek üzre faaliyetinde muvaffakıyetler temenni ederim.

Tayyare Cemiyetinin muvaffakıyeti, vatanın selâmetini, emniyet ve müdafaasını temin etmek ve memleketin atisini kuvvetli mesnetlere baglamak demektir.

Vatanı büyük emeller peşinde koşan bir cemiyetin faaliyetine her hangi bir suretle hizmet etmek her vatandaşın ve hükûmetin vazifeşidir.

" 25 teşrinisani Tayyare kongresin de söyledikleri nutuktan „

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 12 —

Ziraat, Sanayi mektebi

Her memleketin kurulu bulunduğu mevkiin jeoğrafik vaziyetinin, ikliminin o memleketin iktisadî hayatı üzerine müessir olduğu malûmdur. Hiç bir zeman deniz kenarındaki şehirlerin ehalisi ile dağlık arazide veya karaların tam göbeğinde bulunan şehirlere mensup ehalinin takip ettikleri çalışma, maişet tarzları, hatta bu insanların ahlak ve seciyeleri bir değildir. Her fert, her cemiyet bulunduğu toprağın, mevkiin arz eylediği coğrafiyai sebep ve arızaların tahtı te'sirinde denizcilik, ziraat, san'at, madencilik, avcılık, hayvanat yetişdirmek vesâire gibi maişete medar olabilecek; çalışmanın çokluğu nisbetinde muayyen bir servet celbedebilecek vasıtalardan birine baş vurur ve yerine göre bunlardan birisini meslek edinir.

İnsanların tabiatı ve mizacı üzerinde bile müessir olan muhit, iklim ve arazinin bilhassa kendi maddî anasırından istihsal edilecek madde ve faidelerle bir alâka göstermesi ne imkân tasavvur olunamaz. Dağlık ve sarp arazide meskûn olan halk kitlesinin vasi, sulak, münbit ovalarda veya tabiî arızaları nisbeten az yerlerde yerleşmiş insanlar kadar ziraatten müstefit olmalarına imkân yuktur. Birinci evsafı haiz mevkilerde yaşayanların ikinci olarak arz edilen evsaf ve hususiyeti haiz bulunan topraklarda hayatlarını geçirmekte olanların temin ettikleri ziraî istifadeye nail ola bilmek için mesaî hayatında çok ve pek çok yorulmuş bulunmaları iktiza eder.

İnsanlar bu gibi, gayri müsmirliğe yakın derecede, neticesiz bir gayeye hayat ve kudretlerini vakf etmekdense bulundukları muhitte kendileri için daha az yorucu ve binnisbe daha çok faide verici, menfeat doğurucu servet menbalarını araştırmağa mecbur kalmıştır. İşte bu tetkik yoluna girer girmez, attıkları ilk adımda, yaşadıkları arazide hangi nevi mesainin istifadeyi mucip olabileceğini yani o toprakların haiz olduğu inbat kuvvetinden mi? ihtiva ettiği made ni hazinelerinden mi? asırlardan beri ihzar ettiği ormanlarından mı? mer'alarındnmı, av hayvanatından mı, denizciliğindenmi, balıkcılığıdan mı hülâsa her hangi bir sebebten yüzlerinin güleceğini tayin etmek zarureti ile karşılanmışlardır.

Bu gün artık her kesi, her cemaati bulunduğu toprakların hususiyetlerini az çok anlamış ve ona göre bir hattı hareket tayin ederek o mecrada çalışmaya başlamış görüyoruz.

İktisadî hayatta mühim bir merhalenin kat'ına ve tekâmül safhasına vusule delâlet eden bu görgü ve takdirin husulü ile bütün müşküller halledilmiş ve beşeriyet tam bir refaha nail olmuş çarelerini temamen elde etmişmiştir.

Bu suale evet diye bilseydik beşeriyet arasında, cemiyetler içinde, bugün binlercesine tesadüf edilen, sıcak bir çorbanın hasretini çeken naçar ve muztarip insanlara tesadüf edilmemesi lâzımdı.

Maksadım her hangi bir zeminin haiz olduğu tabiî kuvvet ve servetinden matlup derecede istifade edilebilmesi için o menbaların iyi kullanılması ve onların inkişaflarına yardım edilmesi icabettiğini arzetmektir. Bu da ticaret, sanat ve ziraat gibi esaslı istihsal vasıtalarının muhtelif şubelerı hakkında toplanılmış bulunan nazari ve ameli bilgilere tam bir vukuf peyda etmekle mümkün olabilir.

Vilâyetimizin Anadolu ceziresi ortasında, vasi ve münbit bir ova üzerinde kâin Mülinakatının ziraate pek elverişli araziden mürekkep, civarında üzüm ve sair yemiş ağaçlarının yetiştirilip mehma emken istifade edilmekte bulunması bu memleket ziraatinin daha ziyade terakkî ve inkişafa müstait olduğunu gösteriyor. Bu hakikikati bundan çok evvel takdir etmiş bulunan, şayanı tebcil, bir nüfuzu nazar, bu havaliye bir ziraat mektebi bahşetmiş bulunuyor.

Bir çok faidelerin husulpezir olduğunu görmek emelile kurulmuş bulunan bu irfan ve tealî müessesenin yakın bir zamanda memlekete daha müfit olabilecek tekâmüle mazhar olarak açılacağını memnuniyetle haber alıyoruz. Aynizamanda «Anadolunun zahire anbarı» namını taşıyan bu muhitte pek büyük hizmet ve eserlerine intizar muhik olan böyle vücudu elzem olan bir mektebe karşı bütün halkımızın, bilhassa ziraatı kendisine medarı maişet ve bir vastai servet edinmiş bulunan köyümüzün herşeyden fazla rağbet göstermesi temenni olunur.

Gönül bütün köylü gençlerin degilse bile pek büyük bir kısmının bu mektepten mezun oldukları bir devreyi idrak etmeyi bütün mevcudiyetile arzu eder.

En fakir bir köylünün elinde bugün hiçbir menfaat temin etmeden yatan asgarî 10 - 15 dönüm arazi, halkın ilme, irfana karşı köstereceği temayül ve hüsnükabul sayesinde, yakın bir atide servet fışkıran geniş menbalar kadar kudret ve mahiyetini kesbedebilir.

Bu toprakların ziraate olan kabiliyeti istihkar edilemez. Ve bu bariz hususiyeti dururken ondan başka suret ve vasıtalarla istifade edilmesi hiç bir zeman hatıra getirilemez.

Sivas, Amasya, Merzifon, Şarkışla gibi komşu vilâyet ve kazalarda halıcılık, dokumacılık oldukça müteammim, müterakkî bir devrede bulunuyor. Memleket dahilinde ve civarında ceviz ağaçlarının çokluğu bu memlekette mobelyecili için de büyük bir istikbalin saklı bulunduğu kanaat ve ümidini tevlit ediyor. Binaenaleyh dene bilir ki memleketin aynı derecede birde Sanayi mektebine ihtiyacı vardır. Ciddî emel ve gayelere teban tesis ve idare edilecek bu iki mektep memleketi bu günki halinden kurtarup yakın bir atide haizi ehemmiyet bir ihracat şehri mevkiine yükselte bilirler.

Ey köylü ağa! komşun bulunan bu vilâyetlerde, senin de yapabileceğin sanatların buraya nazaran daha ziyade müterakkî olduğu görülüyor. Hayvanatın, ipliğin, ketenin bulunduğu halde senin bu sanatlara lâkayt kalman neden ileri geliyor?.

Halen bundan bir faide beklemiyorsan yarın, senin göstereceğin istidat ve kabiliyeti nazarı dikkata almakta kusur etmeyecek olan Hükûmet sana bir de Sanayi mektebi açarsa o zaman, bu gün ehemmiyetsiz telakki ettiğin sanatların, zamanın hazırladığı bilgilerle süslendikten sonra, pek şayanı teşekkür ni metler meyanına çıktığını görür ve memnun olursun!..

akıtılmış gibidir. Mefkûremizi yaşatmak için şehit olan kardeşimizin ruhunu taziz ederiz. Mübeccel ve kahraman ordumuzu yüksek şahsiyetinizide tazi yet ederiz efendim „

Salonu terkeden muallimler coşkun bir hisle geziyor ve muttasıl söyleniyordu. "Kahrolsun dinî siyasete alet eden yobazlar„

Maarif müdürü Şefik ve Orta mektep müdür muavini Behram Lütfi beylerin hitabesi geçecek nüshamıza derç edilecektir

Dördüncü devrei intihabiyesi

Umumî meclis MÜZAKERATI

İkinci sene 931 İctima [1]

Makamı âlii Vilâyetten evvelce vuku bulan davet üzerine Umumî meclis azasından ekseriyetinin hazır bulunduğu yapılan yoklama neticesinde anlaşılarak aza Muhsin, Salim, Süleyman, Şevket, Şakir, Tahir, Necati, Edip, Asım, Hasan, Bedri, Müştak, Mehmet ve Fahri beyler huzurile Kânunu sanin birinci perşenbe günü saat onbeşte Vali Ali Cemal Beyfendi tarafından meclis açıldı, azayı meclise beyanı hoş amedî ile vilâyetin Ziraat ve Naf ia ve Maarif ve Sıhhat işlerinde nafi ve müsmir bir şekilde faaliyet gösterilerek hayırlı neticelere vasıl olunması temenni edildikten sonra müzakerata ibtidar olunarak Reis beyfendinin teklifile reisisani ve kâtipler intihap edildi. 11 reyle reisisaniliğe Salim bey Çorum ve 13 reyle Bedri bey Mecidözü ve 11 reyle Süleyman bey Çorum; Kâtipliklere intihap edildikten sonra 930 senesi bütcesinin icraat ve tatbikatına ait okunan izahname ile encümen mutalaanamesinin kabulü üzerine merkez tayyare şubesi azalığına Süleyman bey Çorum, Mecidözü şubesine Bedri bey, Osmancik şubesine Mehmet bey, Sungurlu şubesine Asım bey, İskilip şubesine Tahir bey, ve Alaca şubesine Hasan beyler intihap edildiler. Pazar ve çarşamba günleri umumî içtimaat akti ve Reisicumhur Hazretlerine ve ricali Hukûmetimize tazimat telgraflarının keşidesi kararlaştırıldıktan sonra kânunu saninin dördüncü pazar günü saat onbeşte toplanmak üzre celseye nihayet verildi.

TEBLİĞAT

SURET

1612 Nolu kanuna tevfikan Kırklareli vilâyeti dahilinde merbut « 1 » Nolu cetvelde isimleri yazılı « 8 » Nahiye ipkaen ve « 2 » nolu cetvelde isimleri yazılı « 4 » nahiye müceddedee tam teşekküllü olmak üzre teşkil edilmiş olduğu Dahiliye vekâleti celilesinin 21 - 12 - 930 tarihli tahriratı aliyelerile tebliğ buyrulmuştur.

Kırklareli vilâyetinde mevcut olup ipkaen tam teşekküllü olarak teşkil edilen nahiyeler.

Kırklareli V. merkez kazası	:	Yenice
		Üsküp
		Kofçaz
		Polos
» » Babaeski »	:	Pehlivanköy
		Karacaoğlan
» » Demirköy »	:	Iğmada
» » Vize »	:	Midye

Kırklareli vilâyetinde tam teşekküllü olarak müceddeden teşkil edilen Nahiyeler

Kırklareli V. Merkez kazası	:	Dereköy
» » Lüleburgaz »	:	Büyük karıştıran
» » Demirköy »	:	Karaca dağ
» » Vize »	:	Sergen

Tebliğat

SURET

Münhal bulunan Müdafaa Vekâletine Nafia Vekili Zekâî Bey efendinin tayin ve bu suretle inhilâl edecek olan Nafia Vekâletine Adana meb'usu Hilmi beyfendinin 26 - 12 - 930 tarihli telgraf namelerile tasvip ve tastik buyurulduğu Baş Vekâleti celileden işa'ar kılındığı Dahiliye Vekâleti celilesinin 27 - 12 - 930 tarihli telgrafnamesile tebliğ buyrulmuştur.

SURET

İcra vekilleri heyetinin 31 - 12 - 930 ictimaında aşağıdaki karar ittihaz olunmuştur.

Teşkilâtı esasiye kanununun 86-ıncı maddesinde Vatan ve Cümhuriyet aleyhinde kuvvetle ve fili teşebbüsat vukuunu müeyyit kat'i emarat görüldükte İcra vekilleri heyeti müddeti bir ayı tecavüz etmemek üzre umum veya mevzii idarei örfiye ilân edebilir denilmiş bulunmasına ve Menemende 23-12 930 tarihinde irtikâp edilen cürmün hazırlık tahkikatından bu cürmün Cümhuriyet aleyhinde şümullu bir tertip olduğu hakkında kat'i emareler görülmüş olmasına binaen Menemen kazasile Balıkesir ve Manisa merkez kazalarında 1 - kânunü sani 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle idarei örfiye ilân olunduğu Dahiliye vekâleti celilesinin 1 - 1 - 931 tarih ve 971 No.lu telgraflarile tebliğ olunmuştur.

TASARRUF VE YERLİMALI MÜNASEBETILE

[Başı birinci sahifede]

1926 da 115,000,000 rublaye baliğ olmuştur. Şu halde Sovyet vatandaşı gittikçe hesaplılaşıyor. Çünkü memleketin menfaati hesaplı ve tutumlu olmaktadır.

Diğer bir yerden misâl alalım: Avusturalyada harpten evel, yani 1913 te tasarruf teşkilâtlarına yatırılmış küçük tasarrufat mikdarı:

80,000,000 İsterlinden bu mikdar 1926 da 194,400,000 İsterline, yani bizim paramızla

1,950,000,000 liraya baliğ olmuştur.

Halbuki Avustralyanın nüfusu harpten evvel 4,872,000 ve harpten sonra 6,111,000 kişiden ibaretti. Nüfus başına bizim paramızla 325 lira biriktirilmiş demektir.

Hulasa: Cihan biriktiriyor. Cihan gittikçe daha tutumlu ve daha hesaplı oluyor. Harpten sonra milletlerin hesaplarını şaşırdıkları ve kendilerini akıntıya kaptırdıkları hikâyeleri doğru değildir.

Bil'akis; harpten evvel bir şahsî ve ailevî emniyet meselesi olan tasarruf davası, harpten sonra bir millî kudret ve hayatiyet meselesi oldu.

Memleketimize gelince, bizim küçük tasarrufat yekûnlarımızda, bütün diğer iktisadî işlerimiz gibi cihan istatistik neşriyatına aksetmiyor. Fakat bu yekûnlar elde mevcut perâkende malumata nazaran bizi cihan muvacehesine çıkaramayacak kadar azdır.

Emniyet sandığı ile, diğer bankalarımızdaki küçük tevdiat yekûnu ancak 13,000,000 lira etrafındadır. Yani nüfus başına tasarruf edilmiş yalnız bir liramız var.

Halbuki, yalınız kötü gramofon plâklarile ecnebi içkilerine ve lüks mensucat emtiasına verdiğimiz paraları tasarruf etsek bu yekûnu bir sene içinde hatırı sayılır bir dereccye çıkarabiliriz.

Vatandaş biriktir.

Çünkü biriktirmek zarureti vardır.

Ankara: Şevket Süreyya

Gazi hazretleri Bursada

Bursa 4 - Reisi Cümhur Gazi Hazretleri bu gün onbirde Bursaya teşrif etmişlerdir.

Yılbaşı tebrikâtı

Ankara 4 - Yeni yıl dolayisile Reisi Cümhur H Z. leri ile Çin reisi cümhuru beyninde samimi tebrik telgrafları taati olunmuştur. Yunan baş vekili M. Venizelos, Hariciye nazırı M Mihalakopolos ile Baş Vekil İsmet paşa ve Hariciye vekilimiz T. Rüştü bey aralarında yeni sene tebrikâtında bulunulmuştur. Aynı münasebetle İtalyan Harieiye nazırı M. Grandi ve Tefik Rüştü bey arasında muhabbetkârane telgraflar taati edilmiştir.

ZİRAAT BANKASI

Ankara 4 - Ziraat bankası idare meclisi riyasetine azadan Sabit, riyaset vekâletine azadan Mümtaz beyler tayin edilmişlerdir.

ZELZELE

Atine 4 - Pelepones şibih ceziresinde olan yedi saniyelik şiddetl bir zelzele Korint şehrinde büyük tahribat yapmıştır. Şehrin eski kısmı yıkılmıştır ehali bağ, bahçalara kaçmışlardır.

RUSYADA

Paris 4 - Havas ajansı bildiriyor İstinaf mahkemesi Sovyet ticaret mümessilliğini Rus vapurcularından Krezoferide on bin İsterlin tazminat itasına mahkûm eden hükmü tasdik ettiğinden zabita mümessilliğine giderek haciz vaz'ına tevessül etmişlerdir.

VİYANADA

Viyana 4 - Venizelosun şerefine verilen bir ziyafette baş vekil Venizelosu büyük bir hükûmet adamı diye selâmlamıştır ve demiştirki : Bir kaç haftadır birinci derecede ehemmiyetli bir tarihi vak'aya şahit olduk bu vak'a Türk - Yunan itilâflarının Venizelos tarafından Ankarada imzasıdır , bu itilâf ile akdettiğiniz Şark havalisi akvamının tarihinde hayatî bir mevkı tutan meselelerden biri Mes'udana bir neticeye iktiran ettirilmiştir .

Venizelos Türk ricalile hem fikir olarak vatanperverane bir azmü irade ile cihanı sulha kavuşturmuş tur. Yüksek bir mefkûre ile birleştirerek dünyaya bihakkın büyük bir hükûmet adamına lâyık yüksek bir idarenin şayanı hayret bir nümunesini göstermiştir .

Venizelos buna şu cevabı vermiştir:

«Mütekabil bir hulûs ve zehniyetle imzalanan Ankara İtilâfnameleri dünyada sulhu iade etmek imkân dahilinde olduğuna dair kanaat verici bir hüccet teşkil edebilir. »

B. M. Meclisinde

Ankara 6 - Hariciye encümeni dünki ictimaında Yunanlılarla akt edilen itilâfnameleri tasvip etmiştir .

KASTAMONUDA

Kastamonu 6 - Vilâyetimiz dahilinde yapılmakta olan Fırka teşkitâtı ikmal edilmiştir . Vilâyet Fırka kongresi Vilâyet ihtiyaçlarını tespit ederek mesaisinin bitmiş, Gaziye meclis ve Başvekile Menemen irtica hadisesi dolayısile memleketin heyecan ve teessürlerini arzetmiştir .

TAYYARE SİPARİŞİ

Londra 5 - Yunanistan ve Şili İngiltereye bir çok harp tayyareleri ısmarlamışlardır.

Venizelosun beyanatı

Viyana 5 - Venizelos refikasile Romaya hareket etmiştir beyanatında muahedelerin tadili teşebbüsüne Yunanistanın ön ayak olmıyacağını eğer vücut bulursa Balkan ittihadının iktisadî esasları üzerine kurulacağını söylemiştir.

Vilâyet M. H.

MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Muallim mektebi için istimlâk edilen ve İdarei Hususiyeye ait bulunan Hastane ve piribaba tekyesi civarındaki 12 parça tarlanın bir ay müddetle pazarlık suretile icare verilmesi Encümeni Daimii Vilâyet kararı iktizasından bulunduğu ilân olunur .

Vilayet Defterdarlığından

Merkez kasabaya ait bilumum vergi muamelâtı ile iştigal eden tahakkuk şubesi bu kerre pazar meydanındaki Bayburtlu Mustafa efendi tica retgâhının fevkani kısmine nakledilmiş olduğunun ve bundan böyle kasaba halkı vergiye ait bilumum muamelâtı için mezkûr mahalle muracaat etmeleri ilân olunur .

Çorum vilayet

S. İ. M. Müdürluğünden

Çorum sihhat ve içtimai muavenet müdüriyeti için alınacak Neosalvarsan 31 - 12 - 930 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle mevkii münakasaya vaz edilmiş olduğundan taliplerin şart nameyi görmek ve buhususta daha ziyade tafsilat almak üzre Çorum ve İstanbul Sıhhat ve içtimai muavenet müdürlüklerine muracaat eylemeleri .

Çorum İcra memurluğundan

Belediye dairesine 192 küsur lira itasına burçlu Boyabatlı oğlu Enver ağanın bizzat irae edüp tahtı hacze alınan ve bukerre paraya çevrilmesi mukarrer bulunan Üyük kariyesinde şehir yolunda vaki şarkan şehir yolu ve garben Mansur oğlu Ömer kâhya veresesi cenuben Ayşe hatun şimalen Mustafa tarlalarile mahdut müfrez sekiz dönüm atık tarla ile yine mahallimezkûrde çegan tarla namile maruf şarkan Mustafa ağa garben Ayşe hatun şimalen çegan yolu cenuben Mansur oğlu Ahmet ve Ömer tarlasile mahdut müfrez on dönüm tarlaki ceman iki kıt'a tarla açık artırma usulü ve peşin para ile ve rüsumu dellâliyesi müşteriye ait olmak üzre mevkii müzayedeye vaz olunarak 7 - 2 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat onbeşte satılacağında on dönüm tarlanın kıymeti olan yüz kırk ve sekiz dönüm tarlanın kıymeti olan doksan liraki ceman 230 liranın yüzde on nisbetinde pey akçası veyahut teminat mektuplarını hamilen yevm ve saati mezkûrde ve fazla izahat almak isteyenler her gün icra dairesine muracaat etmeleri lüzumu ilân olunur .

Yeni Gün

iyiye iyi, kötüye kötü diyen siyasî müstakil Gazete

Her gün 16 sahifa

« Yeni Gün » de , gazeteciliğin en son terakkiyatının tatbik edildiğini görecek , her aradığınız şeyi bulabileceksiniz

Posta T. T. Müdüriyetinden

Kapalı zarf usulü ile münakasada bulunan 1450 telgraf direğine talip çıkmamasından münakasa müddeti 14 - 1 - 931 saat onbeşe kadar temdit edilmiştir.

Çorum Ziraat Bankası Müdüriyetinden

İpotekli ikrazattan 5020 numaralı senetle borçlu Yeni çamlıca kariyesinden Fındık Kadı oğlu İsmailin Kırkdilim mevkiinde bir kıt'a bağı ve Yine çamlıcada üç kıt'a tarlası .

Yine 5214 numaralı senetle borçlu Hacı Nasrullah mahallesinden Gürhan zade Halil efendinin kasabada Çoraklık mevkiinde bir kıt'a bağı .

Yine 5227 numaralı senetle borçlu Bürhan kâhya mahallesinden Kaleli zade Rahmi efendinin Serpin kariyesinde iki kıt'a tarlası

Yine 5277 numaralı senetle borçlu Tepecik mahallesinden Sabuncu zade Abdülhalim efendiminkıt'atarlası .

Yine 5296 numaralı senetle borçlu Fatma bacı mahallesinden Bedestancı oğlu Ahmet efendinin Fitne ve İçeri dere mevkiinde iki kıt'a bağı ,

Yine 5253 numaralı senetle borçlu Sarımbey kariyesinden KaraMustafa oğlu Ali ağanınSarımbey k.bir kıt'asının dört hissede üç hissesi 5 kıt'asınında nısıf hissesi cem'en altı kat'atarlası .

Yine 5258 numaralı senetle borçlu Sarim bey kariyesinden Çopur oğlu İbrahim kerimesi Rukkiye hanımın bir kıt'a nısıf hissetarlası

Yine 5270 numaralı senetle borçlu Sarim bey kariyesinden katil Veli oğlu Hasan kerimesi Nazife ve Mahmut zevcesi Rabia ve evlâdı Kâzim kızları Sultan ve Fe ride hanımların Sarim bey kariyesinde altı kıt'a tarlaları.

Yine 5271 numaralı senetle borçlu Sarim bey kariyesinden Hafı oğlu Mehmet mahdumu Hasan ağanın Sarim bey kariyesinde sek kıta tarlası;

Yine 5273 numaralı senetle borçlu Hacıdavut mahallesinden Hacı Ahmet oğlu Veyis mahdumu Ahmet ağanın İçeri dere mevkiinde bir kıta bağı.

Yine 5294 numaralı senetle borçlu Sarım bey kariyesiden Memiş oğullarından Al oğlu İsmail ağanın Sarımbey kariyesinde onik kıta tarlası.

Yine 5297 numaralı senetle borçlu Sarimbey kariyesinde Şakir oğlu Süleyman zevcesi Hatice ve oğlu İsmail ve kızları Fatma ve Serve hanımların Sarımbeyde beş kıta tarlası.

Yine5305 numaralı senetle borçlu Karaman çavuş mahallesinden Kaltakçı oğlu küçük Hasan ağanın kasabada üç kıta tarlası.

Yine 5314 numaralı senetle borçlu Acceli sani mahallesinden Kubat oğlu zevcesi Kâmile ve Sadık evlatları Ali ve Cemal ve Hüseyin ve Kâmilenin kasabada bir kıta tarlası,

Yine 5327 numaralı senetle borçlu Burhan kâhya mahallesinden Nalçacı oğlu Apdurrahman ağanın kasabada iki kıta bağı.

Yine 5340 numaralı senetle borçlu Kınık kariyesinden Bekâr oğlu Ali ağanın Kınık kariyesinde üç kıta tarlası tanzim kılınan mezat kaimesinde hudut ve evsafı sairesi muharrer emvalı gayri menkuleleri bir buçuk ay müddetle müzayedeye vaz edilmiş olduğundan pey vaz edecek olanlar mevkii ve hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak için ziraat baskatı Çorum şubesine muracaatları ilân olunur.

14 - İKİNCİ KÂNUN - 931 RESMİ Yıl : 9 No : 538

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ABONE ŞARAİTİ

Ayı geçen 25 Kuruştur	Seneliği	Mevkii	Günü geçen 5 Kuruştur
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

VİLÂYET UMUMÎ MECLİSİNİN KÜŞADI MÜNASEBETİLE

Reisi Cümhur Ulu Gazi Hazretlerine ve Büyük Millet Meclisi Vekili Şükrü Kaya Beyfendiye keşide ve takdim kılınan telgrafnamelerle cevaben şerefvarii olan telgraf suretleri .

ÇORUM VALİSİ CEMAL BEYFENDİYE

C. - Vilâyet Umumi meclisinin hakkında gösterdiği hislere, teşekkür ve mesaisinde muvaffakiyetler temenni ederim efendim .

REİSİCÜMUR
GAZİ M. KEMAL

ÇORUM VALİSİ CEMAL BEYFENDİYE

C. - Muvaffakiyetler temenni ederim efendim .

B. M. M. REİSİ
A. KÂZIM

ÇORUM VALİSİ CEMAL BEYFENDİYE

Umumi meclisin hissiyatına teşekkür eder, memleket için nafi işler başarmasını dilerim efendim .

Başvekil
İSMET

ÇORUM VALİSİ CEMAL BEYFENDİYE

C. - Teşekkür ve temennii muvaffakiyet eylerim efendim

Dahiliye vekili
Ş KAYA

ULU REİSİ CÜMHURUMUZ GAZİ MUSTAFA KEMAL H.Z. LERİNE

Bugün dördüncü devrei intihabiyesi ikinci ictimaına başlayan Çorum Vilâyeti umumi meclisinin Zati Münciyanelerine karşı perverde eylediği çok kalbi ve yüksek hissiyatı tazimkâranesini ihtiramatı mahsusai âcizanemle arza müsaraat eylerim efendim hazretleri .

Çorum valisi
CEMAL

Büyük millet meclisi riyaseti celilesine

Bugün dördüncü devrei intihabiyesi ikinci ictimalarına başlayan Vilâyet Umumi meclisinin Zati devletlerini kemali hürmetle selâmlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arzeylerim efendim .

Çoram Valisi
CEMAL

Baş vekil İsmet paşa hazretlerine

Bugün dördüncü devrei intihabiyesi ikinci ictimalarına başlayan Vilâyet Umumi meclisinin Zati devletlerini kemali hürmetle selâmlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arzeylerim efendim .

Çorum Valisi
CEMAL

Dahiliye vekili Şükrü Kaya Beyfendiye

Bugün dördüncü devrei intihabiyesi ikinci ictimalarına başlayan Vilâyet Umumi meclisinin Zati devletlerini kemali hürmetle selâmlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arzeylerim efendim .

Çorum Valisi
CEMAL

Muallim Koplay Beyin

Şehadetinden dolayı arzı taziyete havi geçenhafta keşide edilen telgrafnamenin Maarif vekaletinden verilen cevabname suretidir

İnkılâbın genç şehidi Kuplay bey hakkındaki taziye mektubunuzu aldım . Bütün Türk gençliğinin , Türk muallimliğinin timsali olan bu genç kahramanın kalplerimizde ebediyen yaşamasını temenni eder , bilmukabele bütün meslektaşlarına beyanı taziye eylerim efendim .

Maarif Vekili
ESAT

Geçen hafta ocaklılarla muallimlerin içtimaında

MAARİF MÜDÛRÛ ŞEFİK BEYin HİTABESİ

ARKADAŞLAR :

Bugün toplanmamızın sebebi Menemende din ve şeriat perdesi altında vahşice şehit edilen vatanperver Türk muallimi ve zabiti Kublay bey arkadaşımızın ruhunu taziz ve tebcil içindir . Vak'ayı başından nihayetine kadar burada anlatmaya lüzum yoktur . Bunu her arkadaş gazetelerde okumuş ve kalbi sızlamıştır . Bu arkadaşımız Türkiye cümhuriyetinin bekası ve kanunlarının muhafazası yolunda aziz hayatını feda etmiştir . Şeriat isteriz diye kardeşimizi bogazından kesüp kanını içen bu canavar yobazlara lânet olsun .

ARKADAŞLAR :

Bu elim hadise yeknazarda pek basit gibi görünür . Fakat öyle değildir . Türk inkılâpçılarını ikaza davet eden bir alâmettir .

Bu vak'a bize gösteriyor ki içimizde Cümhuriyet prensibini benimseyen, hazmetmiyen bunlar gibi daha bir çok adamlar vardır . Bu adamlar bu hainler bizlerin daima zaif noktalarımızı kollamakla meşguldurlar . Fakat bizleri hiç bir zaman karşılarında zaif göremiyeceklerdir . Biz Cümhuriyeti mudafaa uğrunda her vakıt bu fedakâr arkadaşımızın akibetine uğramağa hazırız .

Cümhuriyet idaresi hiç kimsenin dinine, şerefine, mezhebine, itikadına karıştığı yoktur . Camilerin kapusu açıktır . Her kes istediği gibi sabahtan akşama kadar camidei namaz ve ibadetle meşgul olabilir . Kör, cahil, yanlış düşünüşlü, karanlık ruhlu adamlara bunu anlatmak lâzımdır . Fakat her kim ki Cümheriyet kanunlarına tariz ve hücum ederse genç arkadaşımız Kublây gibi derhal coşar üzerine atılır, bogazlamak isteriz .

ARKADAŞLAR :

Gazi Hazretlerinin muallim arkadaşımız Kublây beyin akibeti hakkında orduyu taziyet mektubnu huzurunuzda bir daha okumak benim için büyük bir vazifedir .

(MEKTUP OKUNMUŞTUR)

Bu mektubu ezberlemek hatırdan kat'iyen çıkarmamak lâzımdır. Cümhuriyetin hayatiyetini tazelemek ve kuvvetlendirmek için hepimiz kanımızı akıtmağa hazırız . Genç arkadaşımız Kublây beyin ruhunu bir daha huzurunuzda taziz ve tebcil ederim .

ORTAMEKTEP MÜDÜR MUAVİNİ BEHRAM LÜTFİ B. HİTABESİ

AZİZ ARKADAŞLAR :

Bu haftanın gazeteleri bizi çok feci bir haberle müteellim etti. Öyle bir haberki kalplerimiz yerinden oynadı Kanlarımız dimağımıza hücum etti. Gözümüzün önünde asırların unuttuğu vahşet ve mel'anet dolu bir sahne açtı.

ARKADAŞLAR :

Bir muallim öldürüldü . Genç bir muallimin başı kesildi. Ve kanı

Sonu ikinci sayfada

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 13 —

Kazıklı humma (tetatöz)

Bahsedeceğim bu hastalık cerrahî bir tedavi: düşmek, bir yere çarpmak gibi arızavî sebepler tahtı tesirinde, bedenin dışını örten derimizin veyahut hazım cihazını, sair dahilî uzuvlarımızı örten ince zarların yüzünde vukubulan yaralardan vücudumuza bir nevi mikrobun girmesile husule gelir.

Bu tariften hastalığın hem tıbbî tedavilerden ve hem de alelâde hayatta maruz kalınacak tarditlerden yani düşme, itilip kakılma hasebile, hastalık âmillerini ihtiva eden, bir yere çarpmak gibi sebeplerden husule gelebileceği anlaşılmaktadır. Tıbbî tedavi ve müdahaleler esnasında tekevvün eden kazıklı hummanın ne sebeplerle vücut bulduğunu izahtan sarfınazarla mahza arızî olarak husule gelen yaralardan bedene giren bu hastalığın ne gibi alâmetlerle belirdiğini, ne suretle tevakki olunması icabettiğini arzedeyim:

Hastalığın âmili yarım asra yakın bir zemana kadar mechul bulunuyordu. Halen nev'i ve vasıfları temamen tesbit ve tayin edilmiş bulunan bir mikrobun her hangi sebeple, bedeni örten derinin üzerinde veya iç taraftaki uzuvlarımızda açılan yaralardan uzviyetimize girerek kazıklı hummayi vücude getirdiği tahakkuk etmiştir. Binaenaleyh bu mikrop vücude arızî yaralardan girebildiği gibi yeni doğan çocukların göbek iplerinin düşmesile göbeklerinde açılan yaralardan, bunların fenni temizliklerine riayet edilmemesi yüzünden; lohusalarda ayni nezafetin ihmal edilmesi hasebile meşimenin rahme yapışık bulunduğu mevkiden de girerek hastalığın başlamasına sebebiyet verebilir.

Bilhassa kasdî olarak ihtiyarî çocuk düşürme vak'alarında rahim yolile vuku bulan bu nevi intana oldukça fazla tesadüf olunuyor. Binaenaleyh kadınlarımızın bu gibi teşebbüslerde bulunurken mezkûr akıbeti mühlik hastalığa maruz kalmaları ihtimalinin mevcudiyetini düşünmeleri lâzım geldiğine ehemmiyetle nazarı dikkatleri celp olunur.

Kazıklı hummanın lâalettayin yaralardan uzviyete dahil olabildiğine nazaran her kesin düşmekten, gübre, saman, kuru ot gibi daima bu hastalığın mikrobunu taşıyan mülevves yerlere çarparak yaralanmaktan çekinmesi iktiza eder. Hastalık amilinin hemli topraklarda, sürülmüş ve hatta ekilmiş tarlalarda da mevzulen bulunduğunu hatırdan çıkarmamalıdır. Yani böyle bir zemine düşerek, çarparak yaralanın her kesin bu müthiş hastalığa tutulması ihtimalinin mevcudiyetini yüzde seksen nisbetinde kabul ederek derhal doktora muracaat etmesi fevkalâde mühim bir tedbir teşkil eder.

Bunlardan maada bu gibi yerlerde bulunan çivi, iğne, diken, kıymık vesaire gibi batıcı maddelerin derimize girdiği zamanlarda da ayni endişe ile hareket edilmesi lâzımdır.

Açılan yaraya giren mikrop orada yerleşip çoğalırken çıkardığı kuvvetli zehirleri, sinirlerin takip ettikleri yol vasıtasile, bedenin her bir noktasına doğru dağıtmağa başlar.

Hastalık ilk arızanın yani yaranın husulünden itibaren 4 - 11 gün nihayetinde zuhur eder. gösterdiği alâmetler şunlardır:

Evvelâ yaranın vukua geldiği nahiye etlerinde bir gerilme ve ağrı hasıl olur. Bu ağrıyı müteakip yüz etlerinde de gerilmeler, ağrılar başladığından çene kilitlenmeğe yüzde adeta korkunç bir gülme manzarası hasıl olmağa başlar. Bu devrede hastanın konuşması ve gıda alması müşkilleşir. Hastalığın ilerilemesile bu gerginlik ve ağrılar boyuna, omuz başlarına, sırta ve nihayet ele ve ayağa kadar intişar eder. Hastanın bacakları bukülür. Hülâsa bütün etleri sıkışır ve toplanır. Yani afet sinirler üzerinde tahribat yapar.

Hastalıktan sakınmak için vücudda bir yara açılmasına mani olmak icabettiği kadar bu gibi mikropları taşıyan gübre, nemli toprak kuru tezek - bunların içi uzun müddet nemini muhafaza eder. Kuru ot, saman, tarla, mezarlık gibi yerlerde yaralanmaktan da çekinilmesi lâzımdır. Bundan maada küçük çocukların oynadıkları, gezindikleri yerlerde bu gibi maddelerin bulunmamasına dikkat edilmelidir.

Halbuki şehrimizin bir çok yerlerinde bilhassa çocukların toplanup oynadıkları arazinin ya çöplük veya gübrelik olduğu görülmektedir. Böyle bir muhitte mütemadiyen düşüp kalkan yavruların her an bu mühlik hastalığa maruz kalmaları ihtimalinin mevcudiyetinin anneleri, babaları tarafından takdir edilmediği kanaati hasıl oluyor.

Geçn hafta zarfında mevsimin

Geçen hafta ocaklılarl muallimlerin ictimaında

[Başı birinci sahifede]

içildi. Ot yiyen ve ağaç kovuklarında yaşayan ilk insanın bile nefretle yadedeceği bu kanlı sahneyi Yamyamlar kurmadı. Bu fecaati maziye karışan tekke ve medrese zehniyetinin mürteci kafası irtikâp etti

O mürteci kafa ki bizi vatansız kalmağa mahkûm ettikten sonra geberdi. O mürteci kafa ki büyük ırkımızın namus miftahını bile düşmana teslim etmekten çekinmedi. O mürteci kafa ki muhnık gaz neşreden bir cisim gibi asırlarca yaşamak hakkımızı boğdu. Varlığımızı kemirdi. Ve her türlü mel'aneti irtikâp ettikten sonra Türk tarihinde kara bir çerçeve bırakarak yıkıldı. Gitti. Meğer arkadaşlar, bu gidiş ve yıkılış, engerek yılanı gibi tehlikeyi görünce başını toprağın dibine sokmak nevinden bir hareket imiş meğer, arkadaşlar yepyenibir aşkla yepyeni bir imanla kurduğumuz Cümhuriyeti ta kalbinden urmak icin bu zehirli yılan pusu kurmuş fırsat gözleyormuş. Nihayet mezarda ölü yiyen bir sırtlan gibi mefkûreye hücum etti. Ve dişlemek istedi.

ARKADAŞLAR :

Bu kudurmuş canavarın azgın hamleleri karşısında bile şefkatle merhametle çarpan muallim kalbi insanî vazifesini ifade kusur etmedi.

" Bu çok çirkin bir harekettir dağılınız „ dedi. Fakat o mel'un köhne kafa mefkûreci muallim mefkûreci kanı içeceğim naresiyle homurtularını Menemen üfuklarına yayarak aziz meslektaşımızın boynuna sarıldı. Kafasını gövdesinden ayırdı. Kirli ellerini arkadaşımızın temiz kanına bulayrak içti. Ve bu kanını bu vahşi sahneyi seyreden zehniyet, tasvipkâr bir vaziyet alarak canavarları alkışladı. Demekki arkadaşlar Softa ve tekke zehniyeti halâ dip diri ortada duruyormuş.

ARKADAŞLAR :

İrtica muallim başını gövdesinden ayırabilir. Fakat muallim kalbini, muallimin iman ve mefkûre dolu kalbini yerinden oynatmağa hiç bir kuvvet kadir degildir.

Genç muallim arkadaşımız "Kılay bey feci bir ölümle şehit edildi. Acıyoruz ve göz yaşı döküyoruz. Fakat bir muallime yakışan kudretli imanla, mefkûre aşkile öldü. Bu ölüme de gıpta ediyoruz. Muallim ordumuza şeref ve büyüklük veren bu aziz ölünün ruhunu taziz için huzurunuzda söz söyleken duyduğum aşkın heycan ölçüsünü izaha muktedir değilim. Ve eminim ki arkadaşlar bu dekikada ayni hisle meşbu bulunuyor. Tarih bu hadiseyi kayderken inkılâp çerçevesinin mefkûre yaratan muallim bu mutena bir mahfe açacaktır. Gerçi bir kurban verdik.

ARKADAŞLAR :

Bu verdiğimiz kurban bizlere öyle bir şerbet sunduki cümhuriyet mefkûresinin asil ve ebedî çelengini işte şimdi kalbimize sararak memleketin ufkına astık.

Bu ölüm muallim kalbini Gazinin mucize yaratan büyük kalbine öyle bir bağ ile bağladı ki bu bağın ağ haline gelen hududu içerisine çerçivelerinin mukaddes mefkûre yerden vulkan çıksa semadan tufan yağsa yine dinç yine şen kalacaktır. Bundan sonra merhametli davranmıyacağız arkadaşlar. Bu hadise bizi hakikaten ikaz etti. Ve düşündürdü. Artık ufkımızda ne sarıkların ve ne de kûlahların üçmasına müsaade edemeyiz. Cümhuriyetin hayatı namına bunları kahretmek her muallimin ve her zabitin en kudsî vazifesi olacaktır.

Ey aziz şehit kahraman Kublây senin muallim ruhunun taşkın alevi ölkeye ebedî bir ışık verdi ne mutlu sana Büyük ruhunun karşısında yalnız muallim başı değil insanlığın başı daima hürmetle eğilecektir. Sen ordumuzun aziz bir mabudu oldun. Kudsî emellerin kan manbaı sensin. Senin ruhunu ruhlarımızı bağladık. Daha emin hatvelerle mefkûreye koşacağız. Sana hürmetler ve tazim aziz genç.

ARKDAŞLAR :

Genç muallim arkadaşımız öldürüldü. Fakat o muallim ordumuzun mefkûre taşıyan temiz kalbinde daima yaşyacak ve Cümhuriyet aşkını imanlı ışıkile gençliğin kalbine dökecektir. kalbe sinen bu aziz şehidi bakınız ne kadar samimi ne kadar heyecanlı bir duyğu ile kucaklıyoruz. Bu ulvî taplo şüphesizki Türk ruhunda Türk ufkunda ebedî bir varlıktır. Gazinin deha fışkıran nurlu izine çelikten bir siper olan bu varlığı sevgi ve kururla temaşa ediyoruz. arkadaşımızın ölümünü bir azda tabiî buluyruz. Esasen Gazinin gençliğe emanet ettiği Cümhuriyet biz kalplerimizi vermedikmi? Gaziye bağlanan kalplerimiz daima Cümhuriyetin temelini teşkil edecektir. Cümhuriyet tehlikeye maruz kalacağı bir dakikada hepimiz ölmeğe hazırız. Yalnız şurasını eyi bilmelidir ki Cümhuriyet öldürülemez. Çünkü onun temelini gençliğin kanı yuğurmuştur. Muallimin dimağı işlemiştir. Gazinin dehası kurmuştur.

karlı, çamurlu olması hasebile insanın kayup düşmesi ihtimalinin ziyadesile mevcudiyetine rağmen şehrin, hatta ana caddelerinin bir çok noktalarına mebzul mikderda gübrelerin atılmış bulunduğu görülüyordu. Büyük küçük bütün halkın sıhhatını tehlikeye koyan, tekmil şehir dahiline mezkûr hastalık mikroplarının yayılmasını intac eden bu abes hareket eseri şayanı teşkkürdür ki belediye idaresinin yaptığı tanzifat sayesinde şehirden kaldırıldı. Ancak halkımızın kendi sıhhatlerini muhafaza, hayatlarını bu gibi tehlikelerden sakınmış olmak için şehri böyle mülevvesatle kirletmemeye dikkat etmeleri, evlerinin çöplerini, hayvanlarının gübrelerini yol üstüne, kapılarının önüne dökmemeleri icap ettiğine işaret etmek mecburiyetini his ediyorum. Bu gibi hareketler belediyenin gerek zeman gerek nakit itibarile mutazarrır olmasını icap ettireceği kadar ehalimizin de sıhhî ve hayatî zararlarını mucip olurlar.

Çocukların çöplük, gübrelik, mezarlık hatta tarla gibi yerlerde oynamalarına mani olunmalıdır. Bu gibi şübheli yerlere düşerek yaralananları her halde doktura göstermelidir. Bilhassa düşmeden itibaren üç dört gün sonra başlayacak hastalıklarda tabibe muracaat için gecikmemelidir. zira Kazıklı hummanın erken başlanan tedaviler sayesinde tamamen şifa ile nihayetlendiği vak'alar yüzde yetmişe yakın bir nisbettedir. Bunamukabil geç başlanan yani afetin murdar iliğe, beyine kadar intişarından sonra başlanan tedavilerde alınan iyi netice ise yüzde yirmiyi bile teşkil edemiyor. Ekser hastalıklarda olduğu gibi bunda da tedaviye erken başlamanın kıymeti çok fazladır. Binaen aleyh her şeyden evvel bu hastalığa tutulmamağa dikkat; yakalanıldığı şüphenin hasıl olduğu dakikadan itibaren zeman fevt etmeden bir doktura muracaat olunması tavsiye olunur.

Dördüncü devrei intihabiyesi

Umumî meclis MÜZAKERATI

İkinci sene 931 İctima [2]

Meclisi umumîi vilâyet 4-1-931 tarihinde Reis vekili Salim bey - Çorum - un riyasetinde aza Muhsin, Süleyman, Şevket, Necati, Asım, Hasan, Bedri, Müştak, Fahri, Behcet, Hasan beyler huzurile ikinci ictimaını akdeyledi,

Zaptı sabık bilkabul Reis vekili beyin teklifi üzerine Encümenler intihabı yapıldı. Bütce encümenine Hasan, Salim, Süleyman, Fahri, Bahaddin beyler; Dahiliye encümenine Mnhsin, Süleyman, Mehmet, Tahir, Edip beyler; Nafia encümenine Hasan bey - Sungurlu, Salim, Süleyman beyler - Çorum, Bedri bey - Mecidözü, Tahir bey-İskilip; Maarif encümenine Necati bey - İskilip, Bahaddin ve Asım beyler-Sungurlu, Şakir bey-İskilip; Sıhhiye encümenine Behcet bey-Alaca, Hasan ve Bahaddin beyler-Sungurlu, Hasan bey - Mecidözü, Salim bey - Çorum, Müteferrika, Ziraat ve ümurü baytariye encümenine Hasan bey - Alaca, Şevket bey - Çorum, Nureddin bey - Sungurlu, Mehmet bey-Osmancık, Müştak bey Mecidözünden teşkili ve Reis vekili beyin emrile meclisin küşadı dolayısile izhar olunan hissiyata beyanı teşekkürü müş'ir Reisicümhur hazretlerinin ve Büyük Millet Meclisi riyaseti celilesinin okunan cevapnamei telgrafilerinin Matbaaya tevdii tekarrür ve kânunusaninin yedinci çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzre celseye nihayet verildi.

Büyük millet meclisinde

Ankara 10 - B. M. Meclisi Ecnebi kadınlarla evlenmek memnuiyeti hakkındaki kanunun ücretli müstahdimine de şamil bulunduğu hakkındaki encümen mazbatasile 930 bütcesine fevkalâde tahsisat verilmesine ve muallim maaşlarını vaktinde veremeyen vilâyetlere iki senede ödemek üzere maliyece seksen bin liraya kadar ikrazatta bulunmasına dair kanun lâyihalarını müzakere ve kabul etmişlerdir. Meclis perşembe günü toplanacaktır.

muğlada tesanüt

Muğla 10 - Vilâyet fırka teşkilâtına memur Mustafa Fevzi ve Nuri beyler muhtelif teşekküllerle temasta bulunmuşlardır ve gördükleri tesanütten çok memnun kalmışlardır.

Akvam Cemiyetinde

Cenevre 10 - Akvam komsiyonunda Türkiye murahhası Türkiyenin imalât nisbetindeki mühim metalibinin nazarı itibare alınmak şartile Türkiyenin uyuşturucu maddelerin tecdidi hakkındaki mukaveleye iltihaka amade olduğunu bildirmiştir.

Japon kralının biraderi

Ankara 10 - Japon kralının biraderini hamil vapur kornet kanalinin kapanması dolaysile memleketimize bir gün teahhürle gelecek ve protokol bir gün teahhurle icra edilecektir.

Ziraat kongresinde

Ankara 10 - Ziraat kongresi bugünkü ictimaında çiftçilik ve gülcülük raporlarını müzakere etmiştir. Kongre çiftçiliğin ve gülcülüğün ve bilhassa gülyağcılık istihsalinin artırılması için encümenler tarafından izhar olunan temeniyatı tasvip etmiştir. Çiftçiliğin inkişafı için hariçten getirilecek tohum ve çiçek soğanlarından alınan resimlerin tenzili istenilmektedir.

İzmir, İstanbul mıntakalarında her sene mükâfatlı birer çiçek sergisi açılması turfandacılığa müsait mıntakalarda nümune tarlaları vücude getirilmesi talep edilmektedir

Gazi Hazretleri milli mudafaa vekâletinde

Ankara 11 - Reisicümhur hazretleri bu gün yeni Milli Müdafaa binasını teşrif etmişler ve yerleşmiş olan vekâletin devair ve şuabatını gezmişlerdir.

Tayyare piyankosu

İstanbul 11 - Tayyare piyankosunun bu günkü çekilişinde 58493 noya 200 bin, 42821 noya 40 bin, 15872 noya 25 bin, 5269 noya 6 bin, 22926 ve 40504 noya 4 biner, 27091, 51636 noya 3 biner, 43384, 57497 nolara 2 şer bin lira isabet etmiştir.

Ziraat kongrasında müzaKerat

Ankara 11 - Ziraat kongresi dün geceki ictimaında sepzecilik ve pancar zeriyatına ait raporu müzakere ve tasvip etmiştir.

İzmirde

Mıntakamızın Kitabı

İzmirde Ticaret ve Sanayi odası tarafından bu nam ile tertip edilen kitabın birinci cildi intişar etmiştir.

İzmir ve bütün Türkiyanın tabii carafi ehvalı sınaî ve malî vaziyeti hakkında pek esaslı tetkikata müstenit olan bu kitabı erbabı ticarete ve herkese tavsiye ederiz.

Kitabın birinci cildini matbaamızda göre bilirler.

Deprenme

Konya 10 - Dün ikisi hafif biri şiddetli üç zelzele olmuştur. zayiat yoktur.

Makamı Vilâyetten

Kanuni mühlet zarfında mükerreren Çiçek aşısı ile aşılandıklarını havi vesikalarla isbat etmeyenlerin Devlet Belediye hizmetlerinde veya hususi ve umumi ticaret ve sanayi müesseselerinde ve büyük çiftliklerde istihtam ve ya mekteblere kabul edilmelerinin memnu olduğu 1593 numaralı umumi hifzissihha kanununun 94 inci maddesi ahkâmi iktizasından bulunduğu cihetle aşı vesikasi ibraz etmeyenlerin gerek mekteblere ve gerekse resmi ve hususi vazifelere kabul edilmiyecekleri ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Tahsilat emrü ehemminndeki aciz ve kabiliyetsizlikleri anlaşılan merkez ve mülhakat tahsildarlarından bazılarının tasfiyeleri mukarrerdir bukabil olanların yerine münasipleri tayin edileceklerinden evsafı kanuniyeyi haiz olanların 28 Şubat 931 tarihine kadar Vilayet Defterdarlığına ve mülhekat mal müdürlüklerine muracaatları ilân olunur.

VİLAYET POLİS MERKEZ MEMURLUĞUNDAN

1 — Müessisatı maliye, şirketler, ticarethaneler; han, pansiyon, otel, bekâr odaları ayrı ayrı kiraya verilen apartumanlarla hanelerde ücretli, ücretsiz oturanlarla çalışanlar.

2 — Hastaneler, dinî ve hayrî müessiselere gelenlerle burada çalışanlar.

3 — Odaları ayrı ayrı kiraya verilen apartumanlarla müstekil hanelerin,han, otel, pansiyon ve bekâr odalarını işletmek isteyenler.

4 — İşlettiği, çalışığı veya oturduğu yeri terk ednler.

Birinci maddedeki yerlerde oturanlar ve çalışanlar, ikinci maddedeki yerlere gelenler ve bu yerlerde çalışanla, üçüncü maddedeki yerleri işletmek isteyenler ve dördüncü maddedeki işlettikleri, oturdukları ve çalıştıkları yerleri terk edenlerin 1704 Nolu kanun ahkâmına tevfikan polis dairelerine vermeğe mecbur oldukları ihbarnameleri bir hafta zarfında vermiyenlerin haklarında takibatı kanuniye icra olunacağı ilân olunur.

Çorum Himayei etfal Cemiyetinden

Muhtaç çocuklara tevzi edilmek üzre esgari elli azamî yüz torba altmış marka un, yüz iki yüz elli metre kadar kumaş, yüz - iki yüz adet çocuk ayak kabısı mübayaa edileceğinden talip olanların şeraiti ve nümuneyi görmek üzre cemiyet riyasetine muracaat etmeleri ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Amasya vilâyetinin Merzifon kazasının Alıcık kariyesinin yakacık deresinde karatepe ağzı mevkiinde şarkan kara tepeli tarla şimalen yol, garben İsmail efendi cenuben Mehmet efendi ile mahdut 3 dönüm bir kıt'a tarla.

Yakacık deresinde hudut ağzı mevkiinde şarkan kara tepeli tarlası, şimalen Ayşe hanım, garben, cenuben İsmail efendi tarlası ile mahdut 6 dönüm bir kıt'a tarla.

Yakacık deresinde şarkan İsmail efendi, şimalen yol garben Ayşe hanım, cenuben hayrat yol ile mahdut 6 dönüm bir kıt'a tarla.

Alâğöney mevkiinde şarkan Kayserili oğlu Hacı İbrahim veresesi şimalen hark yolu, garben Kayserili oğlu kızı Nuriye, cenuben Alâğöney yolu ile mahdut 150 dönüm bir kıt'a tarla.

1 - 341 Senesi Mecidözü kazası aşar mültezimi Merzifonlu Ömer hoca zade Mahmut Nedim efendinin mezkûr iltizamdan mütevellit borcunu ödememesinden Hazinei maliye namına tefevvüzü icra kılınan balâda hudut ve evsafı sairesi muharrer dört kıt'a tarlanın mülkiyeti satılmak üzre 31-12-930 tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayedeye çıkarılmıştır.

2 - Mezkûr tarlaya talip olanların pey vaz edebilmeleri için bedeli muhammenin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçası yatırmaları lâzımdır.

3 - Vaz olunan peyler haddi lâyık görülmediği takdirde ihale hey'eti tarafından bir dafaya mahsus olmak üzre müzayede müddeti bir hafta temdit edilecektir.

4 - Temdit müddetinde mevzu bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde tarlanın ihalesi icra ve bedeli mukarreresi azami on gün zarfında defaten ve peşinen tediye olunacaktır.

5 - Üzerinde ihalesi tekarrür edipte bedeli ihaleyi 4 üncü maddede muharrer olduğu üzre on gün zarfında tesviye etmeyenlerin teminatı muvakkata akçası müzayede münakasa ve ihalât kanununun 8 inci maddesi mucibince Hazine lehine irat kayt edilecek ve tarla yeniden müzayedeye vaz olunacaktır. Bu suretle müzayedeye konulan mezkûr tarlanın ikinci ihalesinde evvelki ihaleye nazaran Hazine aleyhine zarar hasıl olduğu takdirde işbu zarar talibi evvelden alınacaktır.

6 - Bu uğurda sarf olunacak pul, ferağ harcı, dellâliye, vesair masrafı alıcıya aittir.

7 - Talip olanların işbu şerait dairesinde pey vaz etmek arzu edenlerin Maliyeye muracaat eylemeleri ilân olunur.

Ziraat bankası
ÇORUM ŞUBESİNDEN

İpotekli ikrazattan 5352 numaralı senetle borçlu Serpin kariyesinden eyyup oğlu Osman kerimesi Kâmile hanımın Serpin kariyesinde üç kıt'a tarlası.

Yine 5356 numaralı senetle borçlu Sarımbey kariyesinden Hamit oğlu Hamza mahtumu mustafa ağanın Sarımbey kariyesinde iki kıt'a tarlası.

Yine 5620 numaralı senetle borçlu Bayat kariyesinden derbentci zade Sâlim ağanın Bayat kariyesinde sekiz kıt'a tarlası.

Yine 5362 numaralı senete borçlu Sarımbey kariyesinden kanlı veli oğlu Süleyman mahdumu dursun ağanın Sarımbey kariyesinde bir kıt'a müstakil üç kıt'a nısıf hisse tarlası.

Yine 5368 numaralı senetle borçlu Sarımbey kariyesinden Hamit oğlu Zeynal mahdumları Abbas ve Hüseyin ağaların Sarım bey kariyesinde altı kıt'a tarlası.

Yine 5379 numaralı senetle borçlu Sarımbey kariyesinden Hacı oğullarından İbrahim oğlu Ahmet, Ali kerimesi Esme, Fatma ve Hacı oğlu Halil mehdumu Hasan ve kerimesi Sultan ve Hacı oğlu Hasan kerimesi Zehra hanımların Sarımbey kariyesinde yedi kıtıa tarlası.

Yine 5384 numaralı senetle borçlu Buarhan kâhya mahallesinden Eemir Osman oğlu Osman ağanın İçeri dere mevkiinde bir kıt'a bağı ve kasabada iki kıt'a üçte bir hisse tarlası bir kıt'a nısıf ve bir kıt'ada tam hisseki cem'an dört kıt'a tarlası.

Yine 5386 numaralı senetle borçlu Yoğun pelit kariyesinden Pancarcı oğlu Bektaş ve Ali ağaların Yoğun pelit kariyesinde iki kıt'a tarlası.

Yine 5388 numaralı senetle borçlu Seyfe kariyesinden doğan oğlu Salâhattin ve Riza ağaların Seyfe kariyesinde üç kıt'a tarlası.

Yine 5390 numaralı senetle borçlu Sarımbey kariyesinden deveci oğlu nam diğeri Eyyup oğlu Ali evladi İbrahim, Sultan, Malek hanımların Sarımbey kariyesinde nısıf hisse tarlanın 480 hissede 420 hiss iki kıt'a tarlası.

Yine 5394 numaralı senetle borçlu Hacı nasrullah mahallesinden Tombuş oğlu fazlı efendinin Tombuş çiftliği kariyesinde on kıt'a tarlası.

Yine 5407 numaralı senetle borçlu Kara keçili mahallesinden Kara Ali zade kerimesi Hatice hanımın kasabada iki kıt'a tarlası.

Yine 5414 numaralı senetle borçlu Çepni mahallesinden Anbar oğlu Nuri efendi ve zevcesi Hatiç hanımın Yaydiğin kariyesinde bir kıt'a tarlası.

Yine 5418 numaralı senetle borçlu Kubbeli mahallesinden Ak Mehmet zade Şvket efendi zevcesi Latife hanımın Kılınçvera kariyesinde üç kıt'a tarlası.

Yine 5428 numaralı senetle borçlu Şeyhlar mahallesinden Türkmen oğlu Bekir ağanın Çukurveran kariyesinde Elmalı mevkiinede bir kıt'a bağı ve üç kıt'a tarlası tanzim olunan müzayede kaimesinde hudut ve evsafı sairesi muharrer emvali gayri menkuleleri beşbuçuk ay müddetle müzayedeye vaz edilmiş olduğundan pey vazedecek olanlar mevkii hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak için Ziraat Bankası Çorum şubesine muracaatları ilân olunur.

Alaca Asliye Hukuk Hakimliğinden

Alacanın Cami mahallesinden mütekaidi askeriyeden Hasan efendi kerimesi Penpe hanım ile Tarsus vilâyetinin Kızılmurât mahallesinden Ahmet oğullarından Hüsnü oğlu Rüştü efendi meyanelerinde tekevvün eden boşanma davasından dolayı cari muhakemede müddei aleyhi mumaileyh Rüştü efendinin mahalli ikameti mechul olduğu irsal olunan tebligattan anlaşılmış olduğundan mumaileyhe ilânen tebliğat icra edilmesine mahkemece karar verilmiş ve muhakeme 3-3-931 salı günü saat ona talik kılınmış olduğundan yevmü mezkûrde bizzat hazır bulunmanız veyahut tarafınızdan bir vekil gönderilmesi aksi takdirde hakkınızda gıyaben muhakeme icra olunacağı usulü hukukiyenin 142 inci maddesi mucibince ilân olunur.

[Çorum Posta, T. T. Müdürlüğünden]

1-1-931 den itibaren posta gidip gelmeleri

CİHETİ	GİTME GÜNLERİ	KIŞIN saat	YAZIN saat
Yozgat	Cumartesi, pazar, pazartesi, Çarşanba, perşenbe.	9	11
Merzifon	Cumartesi, pazartesi, çarşanba.	6	6
İskilip	Pazar, salı, perşenbe.	8	6
Mecidözü	Pazartes, perşenbe.	12	10
Osmancık	Cumartesi, pazartesi, çarşanba.	7	6
	GELME GÜNLERİ		
Yozgat	Cumartesi, pazar, pazartesi, çarşanba, perşenbe.	17	12
Merzifon	Cumartesi, salı, perşenbe.	18	8
İskilip	Cumartesi, pazartesi, çarşanba.	13	11
Mecidözü	Pazartesi, perşenbe.	15	11
Osmancık	Pazar, salı, perşenbe.	19	17

1 — Gelen postalar vürutlarından bir buçuk saat sonra tevzi edilir.
2 — Gidecek postalarla, hareketlerinden bir saat evvel mesai vaktinde verilenler sevk olunur.

21 - İKİNCİ KANUN - 931 RESMİ Yıl: 9 No: 539

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

İlânın behersatırı 10 kuruştur — Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

Vilâyet C. Halk Fırkası
KONGRE HEYETİNİN ARZI TAZİMAT TELGRAFLARI SURETİDİR

Büyük Reisi Cümhurumuz Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Senelik ictimaını akdetmiş olan Çorum vilâyeti kongra heyetinin Büyük ve Halâskâr Reislerine en derin ve en halis hürmet ve tazimlerinin tekrimatı mahsusa ile arz ve takdimine müsareat eylerim efendim hazretleri.

Kongre reisi
Salim

Büyük Millet Meclisi Reisi muhteremi Kâzım Paşa Hazretlerine

Fırkamızın Çorum vilâyeti kongra heyetinin tazimat ve tekrimatını arz eylerim efendim.

Kongre reisi
Salim

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine

Fırkamızın Çorum vilâyeti kongra heyetinin tazimat ve tekrimatını arzeylerim efendim.

Kongre reisi
Salim

Cümhuriyet Halk Fırkası Kâtibi umumisi Erzincan meb'usu muhteremi Saffet Beyfendiye

Fırkmızın Çorum vilâyeti kongra heyetinin tazimat ve tekrimatını arzeylerim efendim.

Kongre reisi
Salim

Cümhuriyet Halk Fırkası Kongresi

Cümhuriyet Halk Fırkası Çorum vilâyet kongresi Kânunu sanisinin on altıncı cuma günü saat onda merkez ve mülhakattan vurudeden murahhasların huzurile senelik ictimaını akdederek pazar günü öğleye kadar müzakeratına devam etmiş, vilâyetin ihtiyacına ait bir çok mesail tetkik olunarak vilayetimiz içinmüfit,pek nafi temenniyat dermeyan edilmiştir.

Pazar günü tam saat on ikide ictimaı hitam bulan kongra heyetince isimleri zirde muharrer zevat Fırka heyeti idare azalığına seçilmişlerdir.

Vilâyet idare hey'eti		Kaza Kongrasınca mukaddema intihap edilmiş olan kaza idare hey'eti	
Reis	Çöplü oğlu Mustafa bey	Reis	Ölçek zade Hasan bey
Aza	Velipaşa oğlu Şevket «	Aza	İstanbullu zade Sadık «
«	Tütüncü zade Mehmet «	«	Karalemdar « Mustafa «
«	Arap zade Ahmet «	«	Kavukçu zade Hayri «
«	Kalali zade Nurü «	«	Burhan zade Mustafa «
«	Boztağan oğlu İsmail «		
«	Tombuş oğlu Nazmı «		

Heyeti idareyi tebrik ve hayırlı muvaffakatler temenni eyleriz.

KÜŞAT
RESMİ

İnşaatı hitam bulan İnkılâp mektebi binası kânun saninin on altıncı cuma günü Vali Ali Cemal beyfendi ile muhterem Meb'uslarımızdan Münir ve Doktor Mustafa beyfendiler ve Alay kumandanı Ruşen beyfendi ve bilumum erkânı vilâyet ve Cümhuriyet halk Fırkası kongre heyeti ile meclisi umumii vilâyet azası halk ve esnafdan bir cemmi gafir huzurunda mektebin baş muallimi MAHİR beyin

Muhterem Hanım ve beyfendiler

Bu gün hepimiziu iftihar edeceği Türk sanatkârlarının ve Türk işçilerinin vücude getirdiği bir irfan yuvasının küşat merasimini şereflendiriyorsunuz.

Memleketimiz için pek büyük bir ihtiyaca tekabül edenbu irfan ve terbiye ocağının mühim bir ihtiyaç olduğu inkâr edilemez.

Milletimizin irfan ve bilgiye karşı alâka ve muhabbetinin bir timsali olan şu mukaddes yuvanın meydana getirilmesinde pek büyük himmet ve muavenetleri sebkeden muhterem valimiz Ali Cemal beyfendiye ve meclisi umumi azayı muhteremesine ve bilhassa faaliyetini her an yadetmeyi bir vazife bildiğim maarif müdürü Şefik beye şu terbiye yuvasının bir muallimi bulunmakhığım dolayısile şükranlarımı takdim eder ve şu küşat merasimimizi şereflendirmek lutfunda bulunan huzzarı muhteremeye teşekkürlerimi arzeylerim efendim.

hitabesini müteakıp Vali Ali Cemal beyfendi tarafından açılmış ve mektebin bilumum salon ve odaları ziyaret edilerek resmi küşada iştirak eden zevata Çay ve Pastalarla şekerlemeler ikram olunmuştur.

Memlekette mevcut olan irfan ocaklarına inzimam edenbu mektebin inşaatında gösterilen itina sayesindeasri bir tekemmül izleri meşhut olmaktadır.

Memlekete hayırlı uzvlar yetiştireceği muhakkak olan işbu mektebin inşaatında mesaileri sebkeden zevata arzı şükran eyleriz.

Gidenler

Cümhuriyet Halk Fırkası teşkilâtına memur Çorum Meb'uslarından Münir ve Doktor Mustafa Beyfendiler Çorum vilâyetinin teşkilatını ikmal ederek dün sebah Ankaraya müteveccihen avdet buyurmuşlardır.

Çorum belediye reisi Sevket bey su yolları şerijesinin bazı nevakısını ikmal ettirmek üzre ve Maarif müdürü Şefik B. dahi me'zunen Ankaraya azimet eylemişlerdir.

Hava suğudu

Ilk bahar havasını andıran bir yumuşaklık devam ederken hava birdenbire suğudu, geçen cumartesi günü başlayan oldukça şiddetli fırtınadan sonra dağlar karladı, yerler tondu, daima esen lodos suğuk ve acı bir tesir yapıyor.

Bu sene dahi kış: Mevsiminde icrayı hükûm edemiyor diye endişe edenler, suğuktan ziyade yazın iki üç sene denberi susuz ve kuraklık geçen günlerini hatırlayarak bol bol kar isteyorlar.

VATANDAŞ: Tasarruf, Medenilik alâmetidir. Vahşî biriktirmez!!

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 14 —

Bir mektep resmi küşadı

Vilâyetimiz için şerefli ve hayırlı bir gün olarak hafızalarımızda yer tutması lâzımgelen 16-1-931 tarihine tesadüf eden cuma günü, muayyen vaktinde, Türkün genç neslini hayata hazırlayacak, ilim nurile beynine bir güneş parlaklığı ve kudreti bahşedecek, asıl ruhunu daha ziyade tasfiye ve daha ziyade itilâ ettirecek bir irfan binası kapısının atinin, bu günkü mini mini, hamilerine açılma merasiminde bulunuyordum. Bu açılan İnkılâp mektebi idi.

Davetlilerden bir zümreye Maarif müfettişi bey izahatta bulunurken Çorumun maarif noktai nazarından mazhar bulunduğu tekâmüle bir delil olmak üzre, memleket namına tes'it ve tebrik etmek üzre bulunduğumuz, bu yeni mektepten maada azami iki mektebe daha ihticiyaç bulunduğundan bunların da tesis ve ikmallerine muvaffak olunulduğu takdirde memleketin asrî mektep ihtiyaçlarının pek mühim bir kısmının temin ve tatmin edilmiş bulunacağından bahsediyorlardı. Bu meyanda işaret edilmesi icap eden pekm ühim bir noktayı kaydetmeden mevzua devam edemiyeceğim :

Müfettiş bey ayni zamanda bu mekteplerin en medenî ve asrî milletlerin kabul etmiş ve tatbik etmekte bulundukları usul ve pilânlara tevfikan, her noktai nazardan, yalnız mektep olarak inşa edilmiş bulunduklarını da tasrih etmişlerdi.

Küçük fakat pek vazıh ve pek beliğ bir hitabeden sonra kalbi al ve beyaz renkle örülü mektebin kapıları açıldı. Bir kıblegâha girer gibi tam bir huşu ile içeriye akan zairlerin yüzlerinde, kısa bir zeman için, dinlenecek, her bir müdakkik nazar onların kalplerinde doğan, uyanan takdir ve tahsin ile dolu duyguları sezmekte zorluk çekmezdi. Herkes her hatvede yanındakinin nazarı dikkatini başka bir yeniliğe, başka bir güzelliğe celbediyordu. Sınıfların içlerinin, ikişer talebelik sıralarır., sabit yazı tahtalarının güzellik ve temizlikleri inkârı gayri kabil bir temayüzle nazarı dikkate çarpıyordu.

Bilhassa bu küçük mektebe nazaran çok zengin ve çok büyük bir kiymeti haiz olan müzesi bütün davetlileri saatlerce işgal edebilmişti. Burada yer tutan arziyat camekânında görülen ve civar arazideu istihzar olunmuş muhtelif parçalar müzenin haiz olduğu kiymete kiymetler ilâve ediyordu,

Bu irfan müessesesinde tesadüf olunan her şey mükemmel, her şey temiz ve her şey bedii bir güzelliğe malikti. Bu yuvada sırasında kuşlar gibi şen ve şakrak ötecek; sırasında kâmil bir insan vekar ve ciddiyetile hocasından feyz alacak yavrulara gıpta etmekten insan nefsini men edemiyordu.

Bundan on o[illegible]ne evvelisine kadar asırlarca Saltanata paytahtlık yapan İstanbulda bile emsaline nadir tesadüf edilen bu asrî ilk mektebin yüzlerce emsalini ana vatana hediye eden genç Cümhuriyet idaresine duyduğumuz, her dürlüriyave ivazdan âri, o yuvayı dolduracak yavruların kalbi kadar saf, şükran ve minnetlerimizi bu satırlar arasında arza mecburum.

Ey yüzü pak, sakalı ak ihtiyar köylü ! daha düne kadar yakın olan maziye başını çevir bak ! sana üç beş mescitle, köhne bir damdan, hayvanların izile açılan dar bir patikadan maada hiç bir miras bırakmadan ölüp giden Saltanattan başka o karanlıkta ne görebilirsin ? Geçtiğin o zefiri yolda nure koşarken, memleketi bulunduğu cehaletten kurtarmağa çalışırken boğulan, vücutları Fizan yemen gibi menfalarda çürütülen babanın, kardeşinin, hatta bir az daha yaşlı isen evlâdının kan lekelerinden başka ne bulabilirsin ? hangi mektep sana o günden kaldı, hangi tezgâhe elin dünden alışık, kaç faprika bacası var dünden tüten ?

Ey köylü dayı ! Bunu inkâr etmeyelim ki : Saltanattan Cümhuriyete devrederken elimizde, Adem babamızdan tevarüs ettiğimiz, iki çatılmış ağaç parçasından ibaret sapandan başka hiç birşey yoktu. Şu asırda yaşayan medenî milletlerle bir seviyede durabilmemiz için o sapanı, bildiğimiz çift usullerini, çift hayvanlarını bırakup onların işlettikleri makinelere sarılmamız lâzımdır. Bunu senden ziyade senin yavrun yapacaktır. Medeniyet sahasında koşup çabalamağa, didinmeğe o senden daha müstait ve daha müstehaktır.

Dar bir görüşle, bu günün vadettiği küçük bir menfaate kapılup çocuklarının ümitle dolu istikballerini, arkasını mütevekkilâne takip ettiğin, ağaç sapanın açtığı izlere gömme ; Onu bu faidesiz yollara birlikte sürükleme ! Sen yavrunu, kalbi vatan aşkile çarpan, fazilet kanaat, ulüvvücenap mümessili genç ve kudretli hocaların bulunduğu bu mekteplere gönderki yarın hayatını idareden aciz kalmasın. Senin bugün duyduğun, acı tesirler uyandıran, yoksulluğu, o da idrak etmesin.

Ey köylü evlâdını okut, onun her vechile yükselmesine çalış ki oda nail olduğu ferah ve saadetli bir hayat içinde seni hürmet ve tebcil ile yade debilsin. Aksitakdirde biz onlara karşı, mazinin bize kaldığından, çok fazla mes'ul ve müttehimbir vaziyette kalırız.

Tasarruf ve Yerli malı münasebetile

TASARRUF İÇİN,

"Halk kasketlidir. Esvaplar yırtık ve yamalı değil, fakat eskidir. Çünkü ihtilâl, beş senelik programı başara bilmek için istihlâkten kısıyor. Milyarlarca rublelik inşiaatın karşılığı, ne hazinenin altını, ne de istikrazdır.

Başlıcası tasarruftur.

Falih Rıfkı B. — Rusyamektupları —

Umumî harp Rusyayı fena halde hırpalamıştı. Bu hırpalanmadan sonra bir de dahilî harp zuhur etti. Millettaşlar birbirini insafsızca kırdı.

Arkasından 30 milyon kişiyi aç bırakan bir kıtlık çıktı. Başka bir Avrupa memleketi olsaydı, belki bu kadar ağır ve derin sarsıntılara dayanamazdı.

Ruslar, bütün bu darbeleri eyi kötü savuşturdular ve memleketlerini imar ve ihya etmeğe karar verdiler. Bu karar "Petiletka,, dedikleri beş senelik bir imar pilânı şeklinde göründü.

Bu beş senelik pilân Rusya halkının azmine, iradesine, fedakârlığına istinat ediyordu. Ruslar bütün kafa ve kol kuvvetlerini bu pilânın tahakkukuna hasrettiler. Fakat Falih Rıfkı beyin dediği gibi, en büyük muvaffakiyet amilini tasarrufta buldular.

Biz, saray denilen israf müessesesi zemanında tasarrufun ne olduğunu bilmezdik. Merhum Ahmet Hikmetin dediği gibi "müsrifliği icabı asalet,, sayardık. Halbuki biz de tasarrufun "Tut ki yedim camisi,, gibi an'anevî bir darbı meseli bile vardır.

Çoğumuzun nazarımızda tasarruf, hasislik cimrilikle beraberdir. Tasarrufun ictimaî mahiyetinden gafiliz. Bazı kimselerin tasarrufu, hakikaten, hazinesi içinde açlıktan ölen zenginin hissetinden farksızdır. Kazandığını yememek, parayı eski küflü altınların merdiven altındaki çömleklerde saklanması gibi, para biriktirmek, manasız bir hırsian başka bir şey değildir.

Tasarruf, lüzumu olmıyan, lüks sayılan şeylere para israfından çekinmek demektir. Bu, ferdî bir tasarruftur. Fakat her fert bu tasarrufu takip ederse, neticesi ictimaî olur. Onun için tasarrufu cemiyet hayrına ferdî hazlardan fedakârlık suretinde anlamak daha doğru olur.

Ruslar melon, foter şapk yerine kasket kullanıyorlarmış; onlarda serpuşun tasarruffi bir manası olabilir ; biz de ise şapka bir medeniyet hamlesi, bir ictimaî inkılâp alâmetidir. Biz, Ruslar gibi, kasketе rağbet etmesek bile, halkçılığımıza uyan bir kıyafet sadeliği takip edebiliriz.

Hakikaten pek lüks yaşıyoruz. Avrupanın ipeklerinden, yünlerinden, pamuklarından yahut lavantalarından, esanslarından bir türlü vaz geçemiyoruz.

Tasarruf bu gün bizim için millî bir zarurettir. İpekli gömlek, boyun bağı, ipekli çorap gibi şeyler bize bir şeref izafe etmez. Bunlar nihayet bir gösteriş, bir şıklık alâmetidir. Daha bunlar gibi nelervarki kıymetleri temamile vahidir. Bu vahi şeyler için millî tasarrufu ihmal etmek doğrumudur ?

İstiklâl Harbi siyasî Millî varlıkcidali idi ; Tasarruf ise Avrupanın iktisadî hakimiyetinden kurtulmak mücadelesidir. İktisadî esaret altında siyasî İstiklâl ; Türk bütürlü esaretin de düşmanıdır. Bugün çektiğimiz sıkıntıların büyük bir kısım zevklerimizden, fedakârlık etmeği bilmememizden ileri geldiğinde şüphe yoktur.

Türk İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin perensiplerini biz de ferdî birer umde bilmeliyiz. Hakiki vatanperverlik budur.

KÂZIM NAMİ

Suret

İstanbul vilâyetinde Fatih kazası mıntakasında Karagümrükte bu namla i m teşkil küllü olarak nahiye teşkil edildiği Dahiliye vekâletinin 6 - 1 - 931 ve 29 - 21 Nolu tahririatile tebliğ buyurulmuştur.

Niçin Yerli Malı Kullanmalıyız ?

Vatandeş !

Şu adetleri iyice bir oku :

	İthalatımız	İhracatımız	İthalat fazlası
	Bin Türk Lirası	Bin Türk Lirası	Bin Türk Lirası
1923	144,789	84,651	60,138
1924	193,590	158,674	34,916
1925	241,619	192,428	49,191
1926	234,700	186,423	48,277
1927	211,398	158,421	52,977
1928	223,531	173,537	49,994
1929	256,482	154,402	102,080

Bu adetler bize ne söyliyor ?

Bu adetler bize diyor ki:

Siz,Türkler her sene ihracatınızdan fazla ithal ediyorsunuz.

Yani yabancı memleketlere satabildiğinizde fazla o memleketlerden satın alıyorsunuz.

Yani her sene yabancı memleketlere borçlanıyorsunuz.

O halde Türkiye, kazandığından fazla sarfeden bir adama benziyor.

Kazandığından fazla sarfeden bir adamın sonu nedir ?

Borçlanmak !

İtibarını kaybetmek !

Ve en nihayət: fakirleşmek!

Bir memleketin fakirleşmesinin ölçüsü parasının alım kabiliyetidir. O halde bakalım paramızın alımı kabiliyeti ne hale gelmiş :

1923 — te vasatî 762 kuruşa alabildiğimiz 1 ingiliz lirasına
1924 — » — 872 kuruş
1925 — » — 890 »
1926 — da— 929 »
1927 — de— 943 »
1928 — » — 958 »
1929 — da— 1005 »
1930 — » — 1030 » VERDİK

Bu ne demektir ?

Hariçten aldığımız bir İngiliz liralık mal için 1923 senesinde vasatî 762 kuruş verirken 1930 senesinde 1030 kuruş vermek mecburiyetindeyiz demektir.

O halde : Daha pahalıya satın alıyoruz. Ve daha ucuza satıyoruz.

Yani, memleketimizde sermaye birikmiyor.

Kazandığımızdan fazla veriyoruz :

Fakirleşiyoruz :

görülüyor ki, gayet mühim bir millet meselesi karşısındayız.

Millet meseleleri milletçe hallolunur.

Her vatandaş, bu meselenin halline bir vazife sahibidir.

Paramızın yukarıda gördüğümüz gibi seneden seneye düşmesinde her vatandaşın ayrı ayrı kabahati, ayrı ayrı mes'uliyeti vardır.

Sonu var

zekât ve Fıtra

Hulûl eden Remazani şerifte herkesin vereceği Fıtre ve Zekâtını « Tayyare, Hilâli Ahmer, Himayei etfal » gibi üç büyük müessesei hayriye arasında müşterek bulunup Tayyare Cemiyeti tarafından tevzi olunan zarflara konulmaktan daha büyük sevap ve daha hayırlı bir iş olmadığı gibi her vatandaşın bu cemiyetlere yardım milli ve vatani borcudur.

Murtecilerin istiçvabatına devam olunuyor

Menemen 17 - Divanı harbi örfi bugün üç celse akdederek istiçvaplara devam etmiştir. Salona kırk beş maznun getirilmişti. Tathıcı Hasan, Süleyman çavuş, Topçu Hasan ve oğlu ictmalarda bulunmadıklarını, Posta sürücüsü İsmail Mehti ve arkadaşlarını Menemene kadar taşımadığını, Derviş Mehmedin bacanağı Ahmet ictimaların kain validesi Rukkiyenin evinde olduğunu, Koca Mustafa yalnız Bozalanda sütçü Mehmedi tanıdığını ve bunların o maksadla geldiklerini zannettiğini, Mustafanın kardeşinde silâh görmediklerini söylemişler ve ifade etmişlerdir. Rukkiye ictimaın evinde olduğunu itiraf etmiş, Nalinci Hasan da Mustafa ile kardeşinin bunların silâhlarını aldıklarını ve Abdulkadirin çardağa kadar geldiğini söylemiştir. Bozalan köylüleri de İsmail ve Hüseyin ile aptul Kerim hakkındaki ifadeleri teyit ettiler Hoca Saffet Cümhuriyet ve hükûmet aleyhinde bulunmadığını söylemiş, Nalinci Hasan vak'adan evel Hocanın derviş Mehmede verilmek üzere kendisine bir mektup verdiğini, Laz İbrahim Hocanın ictimalarda tekkelerin açılacağını ve Hamidin oğullarından birinin getirileceğinden bahsettiğini ifade etti. Ragıp beyle hacı Mehmet, İbrahimin bulunduğu ictimalara gitmediğini söyledi. Menemenlilerden arnavut Kâmil ile arabacı Hüseyin ip ve kazmayı tehdit karşısında verdiklerini söylemişlerdir. Nağlinci Hasan müvacehede Paşaköylü maznunlardan dördünü tanımıştır.

Muğlada çiçek

Muğla 18 - Havaların eyi gitmesinden bademler çiçek açmış, erikler meyve vermiştir.

Ziraat kongrasında

Ankara 19 - Ziraat kongrası dün geceki son içtimaında Neteloljn Enistitusu Ziraî tedrisat ve ziraî teşkilât hakkında raporlar üzerine müzakeratta bulunmuştur. Kongra memlekette beheri 100 kilo metre murabbaı sahanın bir mıntaka addile yedi birinci sınıf 200, ikinci sınıf ve 170 tam devreli 3 üncü sınıf istasyon ile 300 tane teressübat istasyonu açılacaktır. Ziraatin fennî ve ihzarî usullerini öğretecek iptidaî mektepler hakkında teklif edilen temenniyatı kabul etmiştir. kongra ziraatin ilerlemesinde her vesile ile zürra'a büyük yardımlarını esirgemiyen hükûmete kongrayı içtimaa davet edn millî iktisat ve tasarruf cemiyetine ve kâtibi umumisi Sami beye teşekkür edilmesini kararlaştırmıştır.

Biryanın beyanat

Cenevre 18-Briyan beyanatında bir cihan harbinin vuku bulacağını zan etmemekle beraber beynel milel vaziyetin her zemandan ziade fena olduğunu ve bir tecavüz harbi olursa bunun Lehistana karşı yapılacağını söylemiştir.

Büyük millet meclisinde

Ankara 19 - B. M. Meclisi İstanbul meb'usu Haydar beğin meb'usluktan istifasına dair divanı riyaset tezkeresini kabul etmiştir. Tekaüdü icra edilerek peşin olarak aldıkları maaşın istirdat edilmiyeceği hakkındaki tefsir ile muallim maaşlarının vaktinde verilmesini temin edecek kanunun ikinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiştir.

Tahdit teslihat konfransı

Ankara 19 - Tahdidi teslihat ihzarı konferansı riyaseti hakkında hükûmeti Cümhuriyemizin noktai nazarı konferans reisinin konferansa iştirak edecek bilumum devletlerin inzimamı arasında olması vadisinde olduğu öğrenilmiştir.

Facialı yangın

İstanbul 19 - Dün gece Galata Ağupyon hanında çıkan yangın facialı bir surette neticelenmiştir. Yangın hanın alt katındaki Tita film şirketi atelyesinde çıkmış ve birden bire her tarafı sarmıştır. Pencereden atlayarak ölenlerin adedi sekizi bulmuştur. Müteaddit yaralı vardır. Yangın hanın kâmilen yanmasile bitmiş, tevessüüne meydan verilmemiştir.

Mecidözü

Ceza hakimliğinden

Sirkat maddesinden suçlu Çorumun Tekke köyünde mukim Gümüşhacı köyünün İmirler köyünden Hasan oğlu Ahmede yazılan tebligat müteaddidelerde merkumun ikametgâhı mechul olduğundan tebligat yapılamadığından gazete ile ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olup yevmü muhakeme olan 29 - 1 - 931 tarihinde mahkemeye bizzat veyahut vekili kanunisi bulunmadığı takdirde icabı kanunisine bakılacağından keyfiyet ilân olunur.

Vilâyet Muhasebei hususiye müdürüyetinden

Çorumun Çomar mevkiinde kâin değirmen taşı ocağının beş sene müddetle işletilmesi bir ay müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların teminat akçalarını ziraat bankasına yatırarak pey vaz etmeleri ilan olunur.

Çorum P. T. T.

Müdürlüğünden

Münakasadaki 1450 tel direğine talip çıkınamasından 15 - 2 - 931 tarihine kadar bir ay zarfında pazarlıkla muamele icrasına karar verilmiştir. Taliplerin muracaatları ilan olunur.

Vilâyet Ziraat

Müdürlüğünden

1710 numaralı kanuna tevfikan alacakları traktör tazminatına mukabil « Ağır yağ yakan traktör » teminetmek isteyen zürra ile zeriyatı « 600 » dönümden fazla olup yeniden traktör tedariki arzusunda bulunanların ziraat dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum İcra Memurluğundan

Belediye dairesinin Hacı Hasan oğlu lütfi ve hemşiresi Fatıma hanımın borcundan dolayı dairei Belediyeye ipotek usulu merhun olup bu kerre paraya çevrilmesi mukarrer olan deller yolu mevkiinde şarkan Mertek oğlu Hasan, şimalen Turf oğlu Hacı osman tarlalarile garben deller yolu cenuben Darendeli Hacı Hasan veresesi tarlalarile mahdut7 dönüm tarla,paşa köyünde şarkan çukur veranyolu şimalen ve cenuben sahibi senet tarlaları garben Turf oğlu Hacı Osman tarlalarile mahdut 5 dönüm tarla.

Yine Gürcü yolunda şarkan gürcü yolu şimalen ve cenuben Boyacı oğlu Hacı Mehmet ve haktar oblu neresesi tarlalarile mahdut 10 dönüm tarla.

Yine kariyenin yanık özünde taşlı tarla namile maruf şarkan, çukur veran yolu, garben Turf oğlu Hacı Osman, cenuben Bulanık oğlu, şimalen sahibi senet tarlalarile mahdut 7 dönüm tarla.

Yine kariyede zirde yolu mevkiinde şarkan derviş oğlu Abdullah veresesi şimalen Cenikli oğlu İbrahim garben sahibi senet cenuben Mertek oğlu Ömer veresesi Hüseyin tarlalarile mahdut 5 dönüm tarla.

Yine kariyede günü mevkiindeki şarkan sahibi senet garben Bulanık ve cenikli oğlu tarlaları simalen, mertek oğlu Hüseyin cenuben kır ile mahdut 6 dönüm tarla.

Yine kariyenin Çorum yolu altında yesarı ve arkası değirmen harkı, ve yemini Hacı derviş tarlasi ve cephesi Eşme oğlu Eşref tarlasile mahddt değirmen, on iki sehim itibarile yedi sehmi.

Yine kariyenin köy toprağına su çıkan tarlanın şarkan imam oğlu Bekir, garben Darendeli Hacı Hasan veresesi tarlası şimalen Ömer dede oğlu Mehmet cenuben sahibi senet tarlasile mahdut 5 dönüm tarla.

Yine kariyenin avdede su çıkan tarlanın şarkan Eşme oğlu Nuriye veresesi garben köy yölu cenuben Eşme oğlu Nuriye veresesi ve sahibi senet tarlalarile mahdut 5 dönüm tarla.

Yine aynı mahalde bağ ardı, şarkan Eşme oğlu ve halvacı oğlu veresesi garben Ömer dede oğlu veresesi şimalen sahibi senet cenuben çayır ve Ömer dede oğlu veresesi tarlalarile mahdut 6 dönüm tarla.

ve kariyede şarkan Eşme oğlu Eşref garben Ömer dede veresesi cenuben Torun oğlu Hacı Osman şimalen sağır derviş tarlasile mahdut tahminen 9 dönüm tarlanın bukere açık artırma ile münferiden ve müçtemian ve rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre 23 şubat 931 senesi tarihine müsadif pazartesi günü saat onbeşte satılacağından talip olanların deller yolundaki 7 dönüm tarla elli lira ve taşlı tarla namile maruf 5 dönüm tarlanın 50 lira ve gürcü yolundaki on dönüm tarlanın 60 lira ve yanık üzerindeki 5 dönüm tarlanın 40 lira zirde yolundaki 6 dönüm tarlanın 100 lira ve köy mevkiinde 6 dönüm tarlanın 100 lira ve Çorum yolu altındaki 5 dönüm tarlanın 60 lira ve kavaklı değirmeni 12 sehim itibarile yedi sehmi 2000 ve köy toprağına su çıkan tarlanın 300 lira, avdede su çıkan 6 dönüm tarlanın 250 lira ve diğer aynı mevkide 9 dönüm tarlaya 250 lira ve bağ ardındaki 6 dönüm tarlaya 200 lira ki cem'an 3460 liranın yüzde on nisbetinde pey akçaları veyahut teminat mektuplarını hamilen yevm ve saati mezkûrde icra dairesinde hazır bulunmaları ve fazla

Türkiye ziraat

Bankası Çorum şubesinden

İpotekli ikrâzattan 5482 numaralı senetle borçlu Karamançavuş mahallesinden Kürt oğlu Hasanın ilemin kariyesinde iki kıt'a tarlası.

Yine 5436 numaralı senetle borçlu Sağrıcı mahallesinden kılınççı oğlu Hacı Bekir ağa kerimesi Huriye hanının kasabada sebze bahçesi mevkiinde bir kıt'a bahçesi

Yine 5425 numaralı senetle borçlu Ümithalife mahallesinde Ebil oğlu Mahmut efendinin Elemin ve Deliler kariyesinde sekiz kıt'a tarlası

Yine 5515 numaralı senetle borçlu Azap Ahmet mahallesinden Bayezit oğlu Arif ağanın kasabada arpalık mevkiinde bir kıt'a bağı maa cehrilik

Yine 5411 numaralı senetle borçlu Sarımbey karıyesinden Deli Veli oğlu Hüseyin madumu Hasan ağanın Sarımbey kariyesinde üç kıt'a sekiz hissede beş kıt'a tarlası

Yine 5499 numaralı senetle borçlu Şarkıyan mahallesinden Gökgöz oğlu Hasan ağanın kasabada çoraklık mekiinde bir kıt'a bağı

Yiue 5389 numaralı senetle borçlu Sarımbey kariyesinden Çam ali oğlu Ali ve Fatma, Makbule, Dursunun Sarımbea karyesinde 1440 sehımde 460 sehimlik yedi kıt'a tarlası

Yine 5439 numaralı senetle borçlu Hacı Nasrullah mahallesinde Alaybeyi zade Fazlı efendi kerimesi ve Tombuş zade Fazlı efendi zevcesi Nazende hanımın Tarhan karyesinde on kıt'a tarlası

Yine 5665 numaralı senetle borçlu Hacı Davut mahallesinden Kadife zade Fazlı bey ve kefili Haci Kemal mahallesinden Höke zade Tevfik efendinin kasabada Aliki bağlarında üç kıt'a bağları

Yine 5477 numaralı senetle borçlu Şarkiyan mahallesinden kara İsmail efendi zade Fazlı efendi zevcesi Atike ve mahtumu Salih ve kızları Fetiye, Reşide, Fitnet ve Samihahanımların Ahilyas kariyesinde 20 kıt'a tarlaları

Yine 5504 numaralı senetle borçlu Karapınar muhacirleri kariyesiuden Anzuvar oğlu Bal Mahmedin bir kıt'a tarlası

Yine 5518 numaralı senetle borçlu Kınık karyesinden Kelmehmet oğln Emin ağanın beş kıt'atarlası

Yıne 5501 numaralı senetle borçlu Uç mahallesinden :Kara Fakı zade Fazlı efendi zevcesi Hatice ve mahtumu Suhip bey ve kerimesi Yegâne hanımın kasabada iki kıt'a tarlası

Yine 5535 numaralı senetle borçlu Çriş mahallesiden Ka[...] Ali zade Osman efendi kerime[si] Fevziye hanımın kasabada arpalık mevkiinde bir kıt'a tarlası

Yine 5549 numaralı senetle borçlu Sarımbey karyesinde Hacı Mustafa kerimesi Şerifenin sekiz kıt'a nısıf hisse tarlası

Yine 5553 numaralı senetle borçlu Sarımbey karyesinden Devci oğlu namı diğeri Eyyup oğlu Hasan kerimesi Haticenin sekiz kıt'ada dörtte bir hisse tarlası

Yine5557 numaralı senetleborçlu Çukurverankariysinden Uçaroğlu Mehmet efendii beş ki'a tarlaısı

Ynine 5562 numaralı senetle borçlu Bezgin oğlu Hacı Mehmet ve zevcesi Hatice hanımın yedi kıt'a tarlusı

Yine 5563 numaralı senetle borçlu Şarkıyan mahllesinden Kürt oğlu Hacı Osma efendi ve mahtumları Nuri, Fazlı, Lütfü efendilerin Boyralıda iki kıt'a bağı ve İlicede bir bağı ve Büvet yokuşunda bir tarlası

Tanzim kılınan müzayede kaimesinde hudut ve evsafı sairesi muharrer emvali gayri menkulelerin bir buçuk ay müddetle müzayedeye vaz edilmiş olduğundan pey vaz edeçek olanlar ve mevki hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak içın Ziraat bankası Çorum şubesine muracaatları ilân olunur.

(Çorum İcra Memurluğundan, devam:) izahât almak isteyenlerin dahi muracaatları ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Hasan çavuşun dava vekili Mehmet Ali bey zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için tahtı hacze alınıp paraya çevrilmesi mukarrer olan Yavru turna mahallesinde vaki tarafları canibi yemini Camişerif ve kısmen yol ve yesarı oğlu Mehmet Ali hanesi ve arkası hurümün Ali ve kısmen yol ve cephesi Samsun caddesile mahdut tahminen 300 zira mikdarında ve cephesi diverla mahdut arsada müddei aleyhin mutasarrıf olduğu 36 hissede 28 hissesi 22 - 12 - 930 tarihinde icra kılınan artırmada yüz beş liraya talibi uhdesinde bırakılmış isede müşteri bedeli müzayedeyi tediye etmemiş olduğundan icra ve iflâs kanununun 124 üncü maddesi mucibince tekrar artırmaya vaz edilmiş olduğundan 12 - 2 - 931 tarihine müsadif perşembe günü saat on beşte peşin para ile ve rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre satılacağından talip olanların yevm ve saati mezkûrde mezkûr hissenin kıymeti olan 100 liranın yüzde on nisbetinde pey akçalarile İcra dairesine muracaatları lüzumu ilân olunur.

---

28 - İKİNCİ KANUN - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

RESMİ
ÇORUM
TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 540

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur
Nushası [3] Kuruştur

Tayyare Şehitleri

İhtifal merasimi

Türk milletinin hayat ve bekası uğrunda canlarını feda eden kahreman evladının aziz ve mübeccel ruhlarını takdis için dünki gün pazar meydanına toplanan halk kitleleri meydanlığa dikilen Türk bayrağı etrafında hazin ve sakin bir vaz'ı ihtiram alarak meresime intizar ediyorlardı.

Evvelce tanzim ve ihzar edilen programda mürettep mevkilerini işkaleden Vali namına vilâyet mektupçusu Mitat, Alay kumandanı Ruşen beyfendilerle erkânı vilâyet ve memurin ve alay zabitanile sunufu muhtelifei halk, Mektep talebeleri, Polis ve Jandarma ve alay efradı saf bağlamışlardı.

Alay zabitanından Binbaşı Şevkı bey hazıruna hitap ile tayyare şehitlerimizin ruhlarını taziz ve takdise davet ve ihtifal merasimini açtığını beyanetti. Tam saat onbirde verilen kumanda üzerine asker selâm vaziyeti alarak diğer zevat, hazırun serpuşlarını çıkardık tansonra meydana dikilen bayrağa imtisalen mücavir mebanideki bayraklar yarıya indirildi. Aziz, mübeccel şehitlerimizin ruh, hatıralarını takdis için bir an tevakkuf, sükûn devam etti. Ve müteakiben Tayyare cemiyeti azasından Şükrü ve Halk namına Burhan oğlu Musta fa beyler kürsiye gelerek suretleri kısmi mahsusumuzda yazılı hitabelerini irat ettikten sonra Alay kumandanı Miralay Ruşen bey kürsüyü işgalederek vatan,milletin saadet ve selâmeti için hayatlarını istihkar eden şühedamızın ruhlarını tebcil ile memleket ve millet uğrunda yapılması lâzım gelen fedakârlık esaslarını izah ve memleketi saadete isal edecek yolları irae ve bize bu günkü nimet ve saadeti hazırlayan Cümhuriyet idaresinin bakasını temenni ve Cümhuriyetimizin banisi Müncii azam Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine refi tazimat ederek kürsüyü terk etti.

Bundan sonra bir manga asker ayrıca mevki alarak verilen kumanda ile üç def'a manevre fişengi attı. Asker ve Jandarma ve Mektep talebesi ve Halk bayrağı selamlıyarak icra kılınan geçit resmini muteakip merasime nihayet verildi.

CÜMHURİYET HALK FIRKASI VİLÂYET KONGRESİ HEYETİNİN KEŞİDE EYLEDİĞİ

Arzı tazimat telgraflarına cevaben şerfvarit olan telgraf suretleridir.

Çorum Cümhuriyet Halk Fırkası kongre Reisi Salim beye

C. - Kongre heyetinin hakkımda gösterdiği hislere teşekkür ve muvaffakıyetler temenni eylerim efendim.

Reisi Cümhur Gazi
Mustafa Kemal

Çorum Cümhuriyet HalK Fırkası kongre Reisliğine

C. - Kongre münasebetile izhar olunan samimi duyguiara teşekkürler ederim.

B. M. Meclis Reisi
Kâzım

Çorum Cümhuriyet Halk Fırkası kongre Reisi Salim beye

İzhar buyurulan hissiyata teşekkür, kongreye muvaffakıyetler temenni ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Çorum Cümhuriyet Halk Fırkası Vilâyet kongresi Riyasetine

Vilâyet kongresinin akdi münasebetile izhar buyurulan necip hissiyata şükranımı takdim, hürmetlerimi arz, muvaffakıyetinizi temenni eylerim efendim.

C. H. F. Kâtibi umumisi
Saffet

Tayyare Cemiyeti azasından Şükrü beyin Nutku

MUHTEREM HUZZAR !

Bu Asırda f e n n i n vücude getirdiği Tayyarecilikte Türk varlığını, Türkün İstiklâl ve Hakimiyetini korumak ve Türk Bayrağının karada, denizde kazandığı pürşeref ve âli mevkii muhafaza ve Türk bayrağını göklere yükselterek semada hilâlin timsallerini cihana göstermek için aziz canlarını fedadan çekinmeyen şahinlerimiz arasından birer ikişer ebediyete karışan şanlı ölülerimizin mukaddes hatıralarını yat, ruhlarını takdis maksadiyle Tayyare Cemiyeti Çorum şubesinin tertip eylediği şu İhtifal merasimine iştirakinizden dolayı cümlenizi hürmetle selâmlarım.

AZİZ VATANDAŞLAR !

Türk İstiklâl ve inkılâbının,Türk Cümhuriyetinin müdafaa vasıtalarının en mühimmini teşkil eden hava kuvvetimizin terakkive inkişafı ile milletler arasında Türklüge has mevki ve şerefin muhafaza ve idamesi uğrunda hayatını istihkar eden aziz ölülerimizle Türk yurdunu, Türk İstiklâl ve Hakimiyetini kurtarmak için toprağımızı kanlarile yuğuran vatan fedailerine ve bu mukaddes kafileye son olarak iştirak eden Menemende bir kaç serseri tarafından vahşilerin bile reva görmiyeceği bir surette başı kesilerek şehit edilen genç Z a b i t i m i z e ve bunun gibi mukaddes ve milli emeller uğrunda hayatını feda eden Türk kahremanlarına karşı Türk milleti kalbinde beslediği minnet ve şükran hislerini izhar için her senenin bu gününü o vatan kahremanlarının ihtifaline tahsis ederek burada olduuğu gibi Türkiyenin her tarafında bütün Türk milleti bu anda aynı maksatla toplanarak bu aziz ruhları taziz ve tebcil ediyor.

EY AZİZ ÖLÜLER !

Sizler ebedî medfeninizde müsterih yatınız .Siz ölmediniz ve ebediyen de ölmüyeceksiniz Bugün on dört milyon Türk kalbi sizler için çarpıyor. Ve sizi kalbinin en derin hissi hürmet ve muhabbetle tekdis ediyor

Aziz şehitler sizlere ne mutlu. Bugün bütün Türk milletinin başı ruhlarınız karşısında minnet ve şük eğiliyor ve bu günkiTürk gençliği ranla sizin kazandığınız bu şerefe eriş kem için açdığınız yoldan koşuyor.

Çorum Halkı namına sizlere ebedî minnet ve şükran ey aziz ölüler.

Fedakâr Vatandaşlar ;

Dehşet ve ehemniyeti bütü milletlerce takdir edilen havacılıkta Türk milletinin de Muhtaç olduğu Tayyarekuvvetini temin maksadile uğraşan Tayyare cemiyeti senin bitmez tükenmez fedakârlığın ve yüksek yardımların sayesindedirki; Her sene ordumuza yüzlerce tayyare hediye etmektedir.

Teneffüs ettiğimiz şu hür havanın bir gün gelüpte zehirleememesini temine uğraşan, istiklâlve hakimiyetimizin ebediyen muhafazasına çalışan bu millî cemiyetin bizlerden beklediği yardımları esirgemiyerek her hangi vesileden istifade ile cemiyetin mesaisini daha feyyaz bir hale getirmek için çalışalım ve bu mübarek ayde vereceğimiz Dinî ve Millî vergilerimizden Zekât ve Fıtralarımızı heba etmeyerek cemiyetin dağıttığı zarflara koyalım ki bununla yaşamak haklarımızı kurtarmağı tercih etmiş olacağımızı arzederken bizleri vatan ve milliyet aşkile nurlandıran, bu istiklâl ve bu varlığı bizlere bahşeden Ulu Halâskârımız Gazi Hazretlerine ve erkânı İnkılâbımıza en derin minnet ve şükran hislerimi sunarken :

YAŞASUN BÜYÜK MÜNCİ,

YAŞASUN TÜRKLÜK ve TÜRK ORDUSU

Temenniyatını tezkârla sözüme nihayet veririm.

7

Halk namına Mustafa beyin Nutku

VATANDAŞLAR !

Bu gün vatanın varlığını ve şerefini korumak gibi mukaddes bir gaye uğrunda şehit düşen tayyarecilerimizin mübarek ruhlarını taziz ve hazin hatıralarını tebcil için burada toplandık . Onlar Vatanı arkadan vurmak, içeride masum ve silâhsız vatandaşları bomba ve gazlarla boğmak için akın eden düşman tayyareleri ve bunlardan daha biaman kasırgalar, fırtınalarla da boşlukta boğuşarak çarpışarak öldüler. Ve yer yüzüne düşerken milletin eli onu minnet ve muhabbetle tuttu, şerefle sardı ve kalbine gömdü.

EY AZİZ ŞEHİTLER !

Ölüme hazırlanır gibi daha tayyarenize binerken yüksek bir vatan aşkından doğan feragat ve fedaliklerin yarattığı şehamet ve kahramanlıklarla dolu menkabelerinizi hür ve temiz vatan havâsında eşleriniz pervanelerinin uğultularile daima yât ve terennüm edeceklerdir .

EY YAŞAYAN ÖLÜLER !

Gözlerimizin yaşlarını kurutan mateminiz imanımızı, hıncınızı ve azmimizi tutuşturan bir alevdir . Emin olunuz ki sizleri ebediyen takip edecek kafile kesilmiyecektir . Çünki şeref ve istiklâl Türkün benliği ve seciyesidir .

VATANDAŞLAR !

Bu günün en müthiş bir harp silâhı olduğu kadar medeniyet ve sulh vasıtası da olan tayyarelere karşı gösterdiğin alâka ve fedakârlıkların mükâfatı işte doya doya teneffüs ettiğin şeref, hürriyet, huzur ve emniyet havasıdır .

Büyük fedakârlıkların ve hamiyetlerin yüksek vatan endişesinden mülehhem oldukça tayyareye vereceğin ehemmiyet ve kıymet daima artacaktır . Bunu bütün dünyaye ispat ettin ve daima edeceksin .

EY YÜCE MİLLET !

Aziz şehitlerinin hatıralarını tek bir kalp halinde takdis ve tebcil ederken Gazinle, kahreman ordunla ebediyen varol .

Yağmur ve Hava

Bir haftadan beri hava açık ve güneşli olarak devam ettiği halde suğuk az ve çok kendisini hissettirecek derecede ziyadeleşmişti. Pazartesi akşamı hafifçe başlayan yağmur nisbetleyle doğru artmış ve Salı günü saat onbire kadar sükûnetle yağmıştır. 11 den sonra havada başlayan cereyan üzerine geceye kadar fasılalı ve bu gece de bilâfasıla sabaha kadar devam etti ve ediyor .

Çorum ovasını ihata eden dağlar karlanmıştır .

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 15 —

ÇALIŞMA

Ufak bir tetkik, sathî bir mülâhaza hayatın, tekmil kâinatı dolduran varlıkların yalnız bir emel ve gaye peşinde koşmakta olduklarını anlatmaya kifayet eder. Bir çok nev'i ve hususiyetleri haiz olan bu gaye « tekâmül » den başka bir şey değildir.

En basit bir hayvanın bile doğduğu andeki şekli, ona ait uzuvların bünyesi, bu uzuvların hayatî faaliyetleri aynı hayvanın hayat sahasında az çok bir mesafe kat ettikten sonraki mütenâsibiyet şeklinde bulunan uzuvların haiz olacakları kabiliyeti hayatiyeye benzemez İlk devredeki halinin âciz ile ifade edilmesine mukabil ikinci devrede gösterdiği iktidar ve sair vasıfları ise ancak bir tekâmül diye tarif ve izah olunabilir.

Düşünelim : Küçük, aciz yardım ve ihtimama muhtaç bir yavru gibi doğan insan hayvanî hayat noktai nazarından ayni devrede kala biliyormu ? ona ne kadar lâkayt kalınsa, ne kadar gayri müsait bir vasatta bulundurulsa o halden çıkup daha ziyade büyümesine muhitile bir alâka ve münasebet tesisine, muhitten az çok iptidal veya yüksek bir takım bilgiler toplamasına mani olunabiliyormu? görgü ve duygularının ne kadar tahdit edilebileceği tasavvur olunursa olunsun o yeni vücut kendisine en yakın olan eşya ve nesneler hakkında olsun malûmat edinir. Umumî hayata bilfiil karışır. Edindiği bilgi, kazandığı ve mevcudiyetine mezç edebildiği iktidar nisbetinde mensup olduğu cemiyet arasında bir mevki işgal eder. İşgal ettiği mevkiden alâsını arar. Lâyik ise cemiyet onu o mevkiden yükseltir . Hulâsa beşer, hayvanî hayatta olduğu gibi, hayatı ictimaiyede de doğduğu günden itibaren, öleceği zamanı bilmediğinden, hayatının sonuna kadar çalışır ve bu çalışması nisbetinde kendisini yükseltmeğe muvaffak olur . Bu muvaffekiyet ise tekâmülü doğurur

İlim ve fen sahasında terakki ve tekâmüle mazhar olan fertlerin, cemiyetlerin, maddî yoksulluğun azâp ve ıztırabını his etmeleri mümkün olamaz. Tabiî, cevî, kimyevî, hikemî hadiselerin asıl mahiyetlerini ve onlardan istifade usullerini bilen bir insanla bu gibi hadiselere temamen bigâne bir insanın hayatta yapacağı her hangibir teşebbüste muvaffakiyet dereceleri bir değildir. Bu gibi bilgilerinden istiane ile sun'î yağmur yağdırmak teşebbüslerinde bulunan mütekâmil bir ferdi beşerle tarlasını sulama için yağmur duasına çıkan diğer bir ferdi beşerin kazanç ve muvaffakiyet sahasındaki mevkileri hiç bir zeman ayni olamaz .

Halkın bir kısmi azamından eşidiyorum :

Şimdilik kar yağmadı demektir. Bundan böylede yağmazsa ekinler mahvolur

Endişesini izhar ediyorlar.

Evet karın, yağmurun, arz üzerinde akan veya tahtelarz biriken suların tezayüt veya tehassülündeki dahil ve te'sirleri inkâr edilemez. Yağmurun, karın, toprağın kurakığı gidereceği, nebatatın yetişmeleri için muhtaç oldukları suyu tam veya noksan olarak temin edebileceği malumdur. Fakat böyle düz ve münbit bir ova üzerinde kâin şehir halkının da aynı endişeyi izhar etmeleri, lâakal bir senelik hayat ve maişetlerini tarlalarında boy vermeğe başlayan ince, zaif filizlere rapteden bir zümre için bu tarzı hareket mübalegalı bir tevekkül sayılmazmı? Ovamızın yanı başından, Türkiyemizin mühim bir kısmini sulamaya kâfi büyük bir ırmak geçerken burada susuzluktan şikâyet etmek tabiî ve ilâhî mevhibeleri takdirde kusur etmek olmazmı? o ırmaktan buraya bir kol almak kaç senelik bir zemane, ne kadar bir masrafa mütevakkıftır. Bu teşebbüsü vilâyetimiz halkından müteşekkil bir hey'et der'uhte edüp başaramazmı? Üç gün tarlasını eküp dördüncü gün, elini belindeki kuşağa sokarak, köşe başlarında çömelüp , kahve hane sıralarında bağdaş kurup, kar düşecek mi, yağmur yağacak mı? hulâsa « Allah bizim tarlayı sulayup mahsul yetiştirecek mi » maaline yakın düşnce ve kaygulara hayatını vakfedenler ! gözünüzü bir az garbe çevirin, Allahtan beklediğiniz bu işlerde ayni bizim gibi insanların, tabii kuvvet menbalarından ne suretle istifade etmekte olduklarını görünüz.

Bizim gibi ovalarda degil ; Yalçın ve dağlık arazide bile feyz ve bereket fışkırtan çalışma usullerini öğreniniz ! Arazimiz bizi yoracak, osandıracak kadar himmetlere muhtaç değildir . Topraklarımız nankör değil bilakis bizler onun ihtiyaçlarını tatminden aciz bulunuyoruz . Medeni milletlerin elimizdeki sapanı asırlardanberi bırakmış olmalarına rağmen biz halâ , aç ve muhtaç kalmamıza sebebiyet veren , o iptidal aleti mütekamil nev'ini tercih edemiyoruz . Küçük bir saye mukabilinde bizi nimet ve ihsanlara, refah ve saadetlere kavuşturabilecek vasıf ve meziyetleri haiz topraklarımızı sulamak için bir tulumba makinesinin tedarikini külfetli bir hareket telâkki ediyoruz . Bir orak ve bir harman makinesini füzulî addediyoruz .

Evet yirmi dönüm tarla, idrâk edilecek 15 - 20 kile mahsul için bu gibi alet ve masraflar zaittir . Fakat gayemiz ne yirmi dönüm tarla ve ne de onun vereceği mahsülle iktifa etmek değildir .

Gönül ziraate müstait olan memleketimiz dahilinde ekilmemiş bir karış toprağa tesadüf edilmemesini arzu ve o günün idrakini temenni eder .

Ağalar ! O makineler düa ile icat edilmemiş, düa ile yapılmayacak . Onları fikirlerinde doğurup geliştikçe ilerileten milletler muntazam bir program altında saat gibi çalışarak, ellerindeki aletlerden beyinlerindeki bilgilerinden herhangi istifade çarelerini aramaktadırlar . Parası bol , gıdası kuvvetli , iktisadî haysiyeti yerinde olan Garp milletleri bu günkü refahlarını yalnız çalışmalarına medyun durlar .

Ağalar ! Biz köşe başlarında kahve hanelerin dumanlı ve zehirleyici hevalarına ömrümüzün bir kısmini gömerken, Allahın bahşettiği dimağı ve adalî kuvvetlerde istifadeye koşan milletler var . Biz gürüldeyen nargilelerimizin seslerile dimağlarımızı uyuşdururken örs ve çekiç sesile asabi mütemadiyen uyanan cemaatler var .

Halen mübtedisi olduğumuz ilim fen ve sanayi sahasında ilerleyip muvaffak olabilmemiz için çok çalışmalı ve çok uğraşmalıyız . Bizim tayin ederek göstereceğimiz yola girmeğe hazır bulunan genç nesli kendimizden çok farklı yetirdirmeliyiz . Onada manasız tevekkülü telkın etmemeliyiz . « Talebena vecedena » nın manasının şimdiye kadar anladığımızda çok farklı olduğunu onlara anlatmalıyız . Terbiyesi bize tevecc eden bu elimizdeki nesilde olsun çalışmak zevkını , hayatla mücadele edebilmek iktidarını uyandırmalıyız . Yani milletin atî istikbalini daha emin , dah metin daha kavî ellere tevdi etmek çarelerine tevessül etmeliyiz . Buda bizim mümkün olduğu kadar çalışmayı ihtiyar ve çocuklarımızı bilhassa ilk mekteplerdeki , her biri milli bir mücahit olan, mürebilerin ellerine tevdi etmemizle mümkün olabilir .

Dördüncü devrei intihabiyesi

Umumî meclis MÜZAKERATI

İkinci sene 931 İctima[3-6]

İÇTİMA

— 3 —

Vilâyet umumî meclisi 3 üncü ictimaını kânunusaninin yedinci çarşamba günü saat 15 te Reis vekili Sâlim beyin riyasetinde; Azayı müntehibeden Muhsin, Süleyman, Şevket, Necati, Bahaddin, Asım, Hasan, Nureddin, Hasan, Müştak, Fahri Behcet ve Hasan Hilmi beyler huzurile akdeyledi .

Zaptı sabıkın kabulü üzerine okunan evrakı varideden Başvekil İsmet paşa hazretlerile Dahiliye vekili Şükrü Kaya beyfendinin telgrafnamei cevabilerinin Matbaaya, 929 senesine ait Vilâyet hesabı kat'i cedavilinin bütce ve Yozgadın Sorgun kazasından 10 köyün Alacaya ilhakı hakkında Alaca kaymakamlığının tahriratının Dahiye encümenine, 931 senesi bütçesine davar ve buğa bedeli konulmasına dair İktisat Vekâleti celilesinin tahriratının kezalik bütce encümenine, Muhasebei hususiye müdüriyetinin müzekkeresi ve meclis azasından Hasan bey - Mecidözünün teklifi üzerine umumî meclis âza yevmiyesinin yedi buçuk lira ve daimî encümen âza ücreti şehriyesinin 125 liradan tesviyesi Süleyman bey - Çorumun muhalefetile, ekseriyetle kabulü ve mazbatanın tanzimile lieclittasdik Dahiliye vekâleti celilesine takdimi kararlaştırıldıktan sonra kânunu saninin 11 inci pazar günü saat 15 te toplanmak üzre celseye nihayet verildi .

İÇTİMA

— 4 —

Vilâyet umumî meclisi kânunu saninin 11 inci pazar günü saat 15 te dördüncü ictimaını Reisi sani Salim beyin riyaseti tahtında âza Süleyman , Şevket , Necati , Şakir , Tahir , Edip , Bahaddin , Asım , Hasan , Nureddin , Hasan Rüştü , Bedri , Müştak , Behcet , Hasan Hilmi beyler huzurile akt eyledi .

Zaptı sabıkın kabulünden sonra okunan evrakı varideden Hakem heyetinin intihabına dair Alaca kaymakamlığının tahriratının ictima nihayetine ve Sungurluya tabi Teberek çiftliğinin Alacaya ilhakına ve Osmancığın kuyucak köyünde ikamet eden 27 hanenin kendi arazilerinde yeniden köy teşkiline dair evrakla Çoruma ait Çerkes Karadona köyünün Alaca ya ilhakı hakkındaki tahriratın Dahiliye encümenine ve sonra hariye bütcesile Himayei etfal cemiyetine muavenet imkânı olmadığı halde Matbaada cemiyetin tap edilen evrak bedeli 46 küsur liranın tahakkukatından tenziline mütedair cemiyet riyasetinin müzekkeresinin bütce encümenine havalesi kararlaştırıldıktan sonra kânunu saninin 14 üncü çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzre celseye nihayet verildi .

İÇTİMA

— 5 —

Vilâyet umumî meclisi beşinci içtimaını kânunu saninin 14 üncü çarşamba günü saat 15 te Vali Ali Cemal Beyfendinin Riyaseti tahtında azayı müntehibeden Salim, Muhsin, Süleyman, Şevket, Necati , Tahir, Şakir, Edip, Bahattin, Asım , Fahri, Hasan Rüştü , Bedri, Muştak , Behcet , Hasan Hilmi beyler huzuriyle akdeyledi

Zaptı sabıkın kabulünden sonra okunan evrakı varideden Alacada fidanlık teşkili için bütçeye 4600 liranın vazı hakkında Alaca kaymakamlığının tahriratının müteferrika encümenine, kadroya bir piyade tahsildarı ilavesine dair olan Alaca kaymakamlığının tahriratının bütçe encümenine, belediyeye ait evrakı matbua ve ilânattan ücret alınmamasını havi belediye riyasetinin müzekkeresinin kezalik bütçe encümenine, Sulama işinden tasarruf olunan 6000 küsur liranın Doğumevi inşaatına hasrı hususuna mütedair Sıhhat Müdüriyetinin ve âlâtı zürraiye mübayaa olunması hakkındaki ziraat müdürlüğünün takrirleri üzerine bittezekkür sulama işinin Nafia Vekâleti celilesince temini için teşebbüsatta bulunulmakta olduğundan sulama tahsisatından mevcut 6400 liranın Doğumevi inşaatına nakli için mazbata tanzim ve Dahiliye vekâletine takdimi ve âlâtı zürraiye bedeli namile bütcede mevcut 2000 liradan nısfının ziraat mektebinde tesis edilecek atelye masrafına hasrı ve bakıye 1000 lira tahsisatla bedeli beş taksitte alınmak ve birinci taksit 931 senesi harman sonu itibar olmak üzre celbedilecek âlâti zürraiyenin tevzii, Samsun, Yozgat yolunun noktai ittisali şehir dahiline tesadüf etmekte olmasından bu yolun diğer umumî yolların kasabalar dahiline tesadüf eden aksamının Nafiaca yapılması ve 930 senesi bütcesinin 48 inci seyyar tabip ücreti faslından 500 liranın 67 inci vilâyet otomobili masrafı faslına nakli ve Şevket bey - Çorum , Tahir bey - İskilibin teklif takriri üzerine müessesatın cumartesi gününden sonra gezilmesi ve Tahir bey İskilibin teklif takririnde gösterilen lüzuma binaen birer suretinin âzaya tevdii kararlaştırıldıktan sonra kânunusaninin 18 inci pazar günü saat 15 te toplanmak üzre celseye nihayet verildi .

İÇTİMA

— 6 —

Vilâyet umumî meclisi kânunu saninin 18 inci pazar günü saat 15 te içtimaını Reisi sani Salim beyin riyasetinde Aza Muksin, Süleyman, Tahir, Şakir, Necati, Edip, Behattin, Asım, Hasan, Nurettin, Hasan Rüştü, Bedri, Muştak, Mehmet, Fahri Behcet, Hasan Hilmi beyler huzurile akdeyledi.

Zaptı sabıkın kabulünden sonra okunan evrakı varideden Telefon santral makinelerinin işlemelerini te'min için bütçeye 6030 lira tahsisat konulması hakkındaki vilâyet Jandarma kumandanlığının takririle kadroya bir piyade tahsildarı ilâvesine dair Osmancık kaymakamlığının tahriratının bütçe encümenine, nebatatı müfide tahsisatından 300 ve mualece bedelinden 92 lira ile farelerin itlafında kullanılmak üzre Havra ve fişenk mübayaası lüzumunu havi ziraat müdürlüğünün tahriratının mütaleasının inbası zımnında muhasebei hususiye müdüriyetine ve ihtiyacatı mahalliyeden bahis 11 maddeyi ihtiva eden İskilip kaymakamlığının tahriratının tealluku dolayisile encümenlere ve Mu. Hu. müdüriyetinden mevdû 931 senesi bütçelerinden her kaza azalarına birer suret verilmek üzre 6 nusha çıkarılması için Mu. Hu. müdüriyetine havalesine, merkez ve mülhakatta su hususlarını tetkik edecek teşekkül etmiş komisyonların mesarifi zaruriyelerine mukabil 400 lira vazına dair Ziraat müdürlüğünün takririnin müteferrika encümenine havalesi kararlaştırıldıktan sonra kânunusaninin 21 inci çarşamba günü saat 15 te toplanmak üzre celseye nihayet verildi.

Tasarruf ve Yerli malı münasebetile

TASARRUF

Meşrutiyet olur, Cümhuriet olur, ve daha ne kadar kemale ermiş idare şekilleri varsa hepsi olur. Fakat bir idare şeklinden diğerine geçmekle zengin olamayız. Zengin olmamız için tasarruf lâzımdır.

Tasarruf bütün kazancı yememektir. Şarktâ bütün kazandığını yemek adettir. Yarına Allah kerim deriz. Garpte yarını bu günden temin etmeli diyorlar. Orada kazanç bölünüyor, ayrılıyor tasarruf sandıklarına veriliyor.

Gerçi (Ak akça kara gün içindir) gibi akıllıca geçirdiğimiz asırlarda bazı sözler çıkmış amma, o sözlerin bu günkü yoksuzlukta kıymeti hiç diyenler var. Bu gün, parayı ne diye saklayalım diyoruz. Bu günün parlakmı ki, yarını düşüneceğim diye soruyoruz.

Hayır, akıllıca geçirdiğimiz asırların değimli sözlerine geri dönmeliyiz. Hakikat o sözlerdedir. Gün ne olursa olsun yarın düşünülmelidir. Gün kısadır, uzun olan yarındır da onun için . . .

Türk milleti kuvvetli bir millettir. Türk dili o millete uygun kuvvetli bir dildir. Bu dil tesadüfi tekâmül etmiş değildir. Duygulu bir izdihamın bir canlı dili olarak olgun bir hale gelmiştir. Para saklanmalıdır, yarının refahına, yarının günleri uğruna tasarruf edilmelidir.

Dememelidir ki, damladan ne çıkar. Damladam göl çıktığını, duygulu ecdat telkin ediyor. Garbin beğendiğimiz milletleri, bizim tasasızca köşede bıraktığımız bu derin hayat umdelerini kullana kullana, tatbik ede ede bolluğa erişmişlerdir.

Biz de ata yoluna dönelim. Biz de bu duygulu sözleri kullanalım, tatbik edelim? Bolluğa ancak böyle erişeceğiz Cümhuriyetin de teşvikile ve yardımile çabuk refah yüzü göreceğiz.

Nizamettin Ali

Kanun

Hakimler kanununun 37-inci maddesinin ilgasına dair kanun

Kanun No : 1730

Kabul tarihi : 20 - 2 - 1930

Neşri tarihi : 31 -12 - 1930

Madde 1 — Hakimler kanununun muvakkat maddeleri meyanındaki 37 inci madde ilga edilmiştir .

Madde 2 — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir .

Madde 3 — İşbu kanunun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur .

Tefsir

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 116 ve 140 ıncı maddeleri mukanına kaim 99 numaralı kanunun 4 üncü maddesinin tefsiri :

Tefsir No : 165

İçtimalarda bulunmıyan ve izinsiz vilâyet merkezinden ayrılan daimî encümen azasına , aylık tahsisatından o günlere isabet eden miktarı verilmez .

ÖRFİ MAHKEMEDE

Müddei umumi 60 kişinin idamı-nı ve 44 nün hapsini talebetti

Menemen 25 - Bozalan köyün-den Halil oğlu sağır Hasan, İsmail oğlu İsmail, İsmail oğlu Mehmet, İbrahim oğlu Mehmet, Hasan o. Hasanın Mehdi ve rüfekasının Bozalan köyüne geldiklerini ve mehdilik için harekete geçtiklerini bildikleri halde zemanında hükûmete haber vermedikleri için hakimlikçe lüzumu muhakemelerine karar verilerek evrakı heyeti hakimeye tevdi edilmiş ve muhakemelerinin icrası tekarrür etmiştir. Divanı harp müddei u. Menemen hadisesi maznunları hakkındaki iddiasını serdetmiştir. M. U. münhasıran Menemen hadisesini ika eden maznunların Manisadan hareket ettikleri günden başlamış ve sırasile Paşaköy ve Bozalandaki vaziyetlerini, bu vaziyetlerin köylerdeki şekli tezahürünü gösterdikten sonra; burada kendilerine zahirdeki feci hadisenin şekli cereyanını göstermiş ve basitten mürekkebe doğru yörüyerek Menemen vak'asının mesai hakikisine intikal etmiş ve Manisada yapılan içtimalara ve Erenköydeki k.,ş-kün oynadığı rollere geçerek hadisenin mahalli olmayip şümullü bir saha üzerinde cereyan ettiğini, maznunların Devlet hayatı üzerindeki maksatlarını delail ve anasırı cürmiyesile tetkik ve tahlil ederek vasfı cürmiyelerini ortaya koymuştur. Müddei U. bu suretle hadiseyi iki safhaya ayırmıştır. Ve birinci safhada bazı Menemen hadisesini tesbit eylemiştir. Müddei U. bu suretle fiili doğrudan doğruya işleyen ve fer'an zimedhal olanlardan 36 kişinin idamını, asıl fiile iştiraki tesbit edilmiyen ve fakat silâh verdikleri, fesat heyetini haber vermedikleri anlaşılan 20 kişinin muhtelif hapis cezalarile tecziyesini, 5 kadının beraetini talep etmiştir.

M. U. İkinci safhasında yani asıl nakşibendi namı altında gizli ve muzur bir teşekkül halinde çalışan ve Menemen faillerini yetiştiren tarikatçilerin vaziyetini tahlil etmiş, takip ettikleri siyasi maksatlarla mürtecilerin hareketine temas etmiştir. M. U. bunlardan 24 nün idamını ve 23 ünün muhtelif hapis cezasile tecziyesini talep etmiştir.

Samsun belediye intihabı feshadildi

Ankara 25 - Devlet şûrası Samsun belediye intihabatını feshetmiştir.

İspanyada talebe grevi

Madrit 25 - Talebe grevi devam ediyor. Darülfünunların tekrar açılmasına rağmen derslere ancak birkaç gişi devam etmiştir.

İtalyada bir şirket iflâs etti

Roma 25 - 180 milyon sermayeli bir şirket iflâs etmiştir.

CEMIYETİ AKVAMDA

Cenevre 23 - Cemiyeti akvam meclisi harbin onüne geçmek yollarını takviye için bir umumî muahede projesi hazırlamak üzre hususî bir komite komisiyon göndermeğe karar vermiştir.

Çorum
Belediye Riyasetinden

Belediye kanununun 54 üncü maddesi mucibince 931 senesi Şubatının birinci pazar gününden itibaren on altıncı güne kadar on beş gün devam etmek üzre belediye dairesinde âdiyen ve âlenen akdi ictima edecek olan meclisi beledinin yedinci inikadına ait Ruznamesi mündereeatı aşaya yazılmıştır :

1 - Beş senelik mesai proğramı tanzimi.

2 - 931 Senesine ait Tanzifat ve tenvirat, Tente ve siper, levha vergi ve resimlerinin ve akarat iycar bedellerinin taksi: müddetlerinin tayin ve tesbiti.

3 - Belediye vergi ve resimlerine ait 931 senesi Hususi tarifelerinin tanzimi,

- 4 Verilecek Takrirler, yapılacak teklifler üzerine müzakere ve kararlar.

Çorum Sulh hakimliğinden

Acceliulâ mahallesinde sağı bozduğan oğlu Hacı Ömer solu Armağan oğlu Mustafa ve arkası Benderli zadelerin hane ve bahçesi önü yol ile mahdut dört oda iki kilâr ve mahzen ve ahur ve kuyu ve havliyi şamil hane.

Cerit oğlu Servet efendi ile Ak Mehmet oğlu Şevket ağa zevcesi Lutfiye hanım aralarında müşterek olup şüyuun izalesi için satılmasına karar verilen ve bir ay yapılan artırmadaki pey sekiz yüz lira olup kiymeti muhammeneyi tecavüz etmediğinden yirmi gün temdit olunan balâda hudut ve evsafı yazılı bir hane artırmaya çıkarılmış ve ilândan itibaren şartname herkese açık bulunmuş ve bilcümle masraf müşteriye ait bulunmuş olduğundan talip olanların ihale günü olan 16 - 2 - 931 pazartesi günü saat on beşte ı- sulh hakimliğine gelmeler ilân olunur.

Zekât ve Fıtra

Hulûl eden Remazani şerifte herkesin vereceği Fıtre ve Zekâtını « Tayyare, Hilâli Ahmer, Himayei etfal » gibi üç büyük müessesei hayriye arasında müşterek bulunup Tayyare Cemiyeti tarafından tevzi olunan zarflara konulmaktan daha büyük sevap ve daha hayırlı bir iş olmadığı gibi her vatandaşın bu cemiyetlere yardım milli ve vatanî borcudur.

Vilâyet Muhasebei hususiye müdürüyetinden

Çorumun Çomar mevkiinde kâin değirmen taşı ocağının beş sene müddetle işletilmesi bir ay müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların teminat akçalarını ziraat bankasına yatırarak pey vaz etmeleri ilan olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun çakır mahallesinde şarkan veresenin diğer hanesi garben nalbant Agop ve cenuben Boyabatlı oğlu Arif ağa hanesi ve önü yol tahtanî üç oda ve ahur ve havlu ve kapuyu şamil 49 numaralı ve 700 lira kıymeti muhammenli hane, mahallede şarkan Kürt Bekir oğlu Kadir veresesi garben veresenin diğer hanesi ve cenuben Kavukçu Salihin Hakkı efendi hanesi ve şimalen yol, tahtanî bir oda bir kilâr ve bir havliyi şamil 47 numaralı ve 500 lira kıymeti muhammeneli hane.

Çorumlu Karakoyunlu oğlu hafideleri Refiye ve Ayşe hanımlar ile Terzioruç oğlu Hasan çavuş ve Nuri bey ve Şakire, Melek hanımlar arasında müşterek olup şüyuun izalesi için satılmasına karar verilen balâda hudut ve evsafı sairesi yazılı iki hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay artırmaya çıkarılmış ve artırma şartnamesi tarihi ilândan itibaren herkese acık bulunmuş olduğundan 28 şubat 931 cumartesi günü saat 15 te Çorum Sulh hakimliğinde satış yapılacağından dellâliye vesairmasrafmüşteriye ait olmaküzre talip olanların muracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun Ezil kariyesinde sağ ve sol ve önü yol ve arkası imam oğlu Hüseyin hanesi ile mahdut tahtani dört oda ve bir ahur ve bir samanlık ve bir mikdar havliyi şamil hane kiymeti 200 lira.

Çorumun Ezil kariyesinden oluk çu oğlu Ahmet ve rüfekası ile müşterek olup şüyuun izalesi için satılmasna karar verilen yokarda hudut ve evsaf ve kıymeti yazılı hane gazete ile ilân tarihinden itibaren otuz gün müddetle artırılup hitamı olan 28 - 2 - 931 cümartesi günü saat 15 te kat'i ihalesi icra kılınacağından ve satış peşin olup ilândan itibaren artırma şartnamesi herkese açık bulunduğundan talip olanların sulh mahkemesine Muracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğimden

Hududu : Çorumun Azapahmet mahallesinde sağı Ozulu oğlu ve solu Burhan oğlu arkası Çöplü oğlu haneleri ve önü yol ile mahdut.

Evsafı : Fevkani beş tahtani üç oda ve bir ahur ve haymalık ve bir mikdar havli ve bahçe ile su çeşmesi ve bahçede muhtelif cins ağaçları havi harem kısmı ve tahtani üç oda ve bir mikdar havliyi şamil olmak üzere selâmlık kısmı. Kıymeti muhammenesi 1500 lira.

Çorumlu Şücaettin zade Salim efendi ile rüfekası arasında müşterek olup kabili teksim olmadığından satılarak şüyuun izalesine mahkemece karar verilen ve yukarıda hudut ve kıymet ve evsafı yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren otuz gün müddetle artırması icra ve hitamı olan 28 - 2 - 931 cumartesi günü saat 15 te kat'î ihalesi icra kılınacağından satış peşin olup ilândan itibaren artırma şartnamesi herkese açık bulunduğundan talip olanların yüzde on nisbetinde pey akçasını hamilen Çorum Sulh mahkemesine muracaatları ilân olunur.

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl : 9 No : 541

ABONE ŞARAITİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Menemen Faciası

Milletimiz ne zeman bir felâkete düşmüşse ve düştüğü yerden kalkmak, yörümek, yaşamak ve yükselmek azmini göstermişse; daima karşısında derviş veyahoca kıyafetli bir iblis görmüştür. Bu iblislerin zehirli ağızlarında daima Allahın adı, din ve şeriat isteriz feryadı vardır. Son asır tarihimizin kara ve kanlı sahifelerini dolduran derviş Vahdetiler, hoca Ceriler, şeyh Saitler, uydurma mehdiler, ardı arkası gelmiyen bu iblis ve melun sürüsile her an mücadeledeyiz. Dünyada bizdeki hacı, hoca, şeyh, derviş sıfat ve kıyafeti kadar su istimal edilmiş bir sıfat ve kıyafet mutasavver değildir. Zaten bu sayede zulmeder. Düşman, bu kıyafete bürünerek memlekete girer, dinsiz ve müfsit bu sıfat ve kıyafetle melanet ve mefsedet neşreder. Ölüm ve felâket timsali gibi bu kıyafet mutlaka her musibetin önünde yörür. Müslüman memleketlerini işgal eden düşman ordusunun en önünde mutlaka bir sarıklı görürsünüz. Esaret altında inleyen dindaş ve millettaş diyarlarında düşmanın halkı ezen eli, kolu mutlaka bu mel'unlardır. Sahtekâr tacir bir malını satamayınca bu kıyafete girer. Dinî ve riyakârların ağzında hep bu sefillerin sözü, hep Allanın adı, şeriat isteriz feryadı vardır. Allahın, Peygamberin, dinin bu derece yalana, dolana, hıyanete, rezalete alet ittihaz edilmesi artık her türlü tahammülün fevkına çıkmıştır. Menemen faciası bize bir daha gösterdi ki memleketimizde bu iblis, bu zehirli yılan hâlâ yaşıyor. Hâlâ bu iblis Allahın adı, şeriat isteriz feryadile bir topu gibi evlâdının başını koparup sırığa geçirerek sokaklarda gezdirecek kadar cana, kana susamış bir vahşîdir Hâlâ uyuyan sulara rağmen uyumuyan düşman, memleketimizde melânetine alet ittihaz edecek iblis bulabilir. Bunların istedikleri nedir, dini hayatı, Allahı, Peygamberı, hayır.. hayır itikat ve ibadete kimin manı olduğu var. Ne yapılsa faydası yoktur. Zemanı geri çevirip yeni baştan tekrar kurunu vustaya dönmek yine faidesizdir. Bu iblis ve melanet sürüsü yine memnun olmaz. O yine zehirli ve kanlı

Sonu ikinci sayfada

[Hakimiyeti Milliyeden]

Reisi cümhur Hazretlerinin Izmir C. H.
FIRKASINDA İRAT BUYURDUKLARI NUTUK

İzmir, 28 (A. A.) — Reisicümhur Hz. dün gece saat 21 de C. H. Fırkası vilâyet kongresinin Türk Ocağındakı içtimaını teşrif etmişlerdir. Kongreye riyaset eden İzmir Meb'usu Vasıf Bey celseyi açtıktan sonra kongre namına Reisicümhur Hazretlerini selâmlamış, Fırkanın banisi ve memleketin halâskârının yüksek huzurlarile içtimaa verdikleri şereften dolayı kongre azasının minnet ve tazimlerini arzetmiştir. Celsede Bergama, Kemalpaşa, Tire, Bayındır kaza kongrelerinin raporları okunuyor, murahhaslar tarafından raporlar üzerinde mülahazalar dermeyan olunuyordu. Reisicümhur Hz. saat bir buçuğa kadar bu müzakeratı büyük bir alâka ile dinlemişler ve atideki nutku irat buyurmuşlardır.

Umumî Reisi olmakla mübahi bulunduğum C. H. Fırkasının İzmir Vilâyeti ve kazalarının murahhasları huzurunda bulunmaktan fevkalâde memnun ve mütehassisim.

Huzuru âlinize çıktığım zaman namınıza ve bittabi temsil ettiğiniz halk namına Reis beyfendi hakkımdaki hissiyatınızı ifade etti. Bu hissiyattan dolayı sureti mahsusada teşekkür ederim.

Burada okunan raporları ve söylenen sözleri fevkalâde alâka ile dinledim. Fevkalâde isabetli buldum. Görülüyor ki halkın her türlü dertlerini düşünen ve tedbirler arıyan kıymetli azaya malikiz. Her şeyden bahsettiniz. Ziraatten sanattan, ticaretten, maariften bahsettiniz. İktısadiyatın bütün şubeleri hakkında çok güzel mülâhazaları samimî buldum ve bütün bunlar halkın efkâr ve hissiyatına yakından alâkadar olan, ona lâyık olduğu ehemmiyeti atfeden hükûmeti cümhuriye tarafından tamamile nazarı itibare alınacak ve icabatına temamile tevessül olunacaktır. Şübhesiz hükûmetin istinat ettiği fırkamızın müdürleri de bunların tahakkuku icin her türlü takibat ve teşebbusatta bulunacaklardır.

Fakat bir nokta üzerinde umumun nazarı dikkatini celbetmek isterim:

Herhangi bir kazanın ihtiyacı izah olunurken diğer kaza murahhasları gördüler ki serdolunan talepler yalnız kendı kazalarına ait değildır. Bu ihtiyaçlar bir birine müşabih ve mümasil olarak her kaza ve her vilâyet murahhasları tarafından zikrolunmaktadır. Yalnız her köy, bir kaza bir, vilâyet düşünüldügü zaman bütün bu dertlerin süratle halledilebileceği zehabı hasıl olur. Memleketin umumi vaziyetine göre aynı ihtiyaçların her kaza ve vilâyette mevcut olduğu düşünülürse hepsinin birden ve sühuletle tatmini mümkün olmayacağına kanaat etmek lâzımdır.

Nazarı dikkati celbeden nokta şudur ki birbirile zıt iki arzu dermeyan olunuyor. Bir taraftan memleketin bir çok ihtiyaçlarının sür'at ve sühuletle tatmini istenilirken diğer taraftan bunlar için elzem olan vasıtai esasiyenin de tenkisi talep olunuyor. Yani şu veya bu verginin tadil ve tahfifi mevzuu bahsoluyor. Şüphe yok ki mümkün olan bütün tadiller, tahfifler yapılmalıdır. Bunun için makul ve mantikî üsulleri bulmak daima elzemdir.

Fakat zemanın ve vasıtanın çok mühim olduğunu hatırdan çıkarmamak şarttır. Mesela : bazı arkadaşlar küçük menderes çayından bahsederken, onun husule getirdiği fecaati hepimizi mütehassıs eden bir şekilde izah ettiler. Fakat memleketin diğer bütün aksamında bataklıklar vücude getiren ve güzergâhındaki kıymetli araziyi istifadesiz bir hale koyan nehirler düşünülürse şüphesiz bunların yalnız bunların küçük ve büyük Menderesten ibaret olmadığı, bütün bu nehirler başka yerlerde servet menbaları iken bizim memleketimizde harabi menbaıdır. Bunları bertaraf etmek lâzımdır. Behemhal bertaraf olacaktır. Fakat takip edilen program heyeti umumiyeye şamil olduğu için bittabi bir sıra takip ediliyor. Ve bu meyanda bazıları geri kalıyor. Hakikaten mahdut mıntakadaki ihtiyacat düşünüldüğü zeman bu mülâhazalar varittir. Fakat düşünülmelidir ki bu ihtiyacatı tevdi edeceğimiz hükûmet bütün memleket ihtiyaçları ile meşguldur. Bütün memleketin ihtiyaçlarını sıraya koymak ve programa raptetmek mecburiyetindedir

Şundan bu noktayı tebarüz ettirmek isteyorum Cümhuriyet Halk fırkasının maksadı bittabi içinde bulunduğu muhitin her türlü arzularını ihtisas etmek ve bunları kabiliyeti tatbikiyeleri derecesinde tatbik etmek üzre icra makamlarına bildirmek heyeti aliyenizin kıymetli azası gibi fırka azasının kendilerini bununla mükellef addetmeleri lâzımdır. Bu alâkayı azami şekilde idame etmelidir. Yalnız bu temenniler icra kuvvetlerine isal edildikten sonra hepsi tatbik olunmazsa bundan müteessir olmamak lâzım geldiğini bilmek ve bunu bütün erbabı muracaata ihtar etmek icap eder. Bütün bu raporların muhteviyatı yapılabilecek gibi bir zehap hasıl olur. de sonra temamen yaptırılmazsa umumî bir nevmidi meydana gelir. Bu raporları mercilerine isale delâlet edenlere karşı bir itimatsızlık uyanır. Her temenninin kabili tatbik olup olmadığını düşünmek lüzumunu bütün vatandaşlara anlatmalıdır. Arkadaşlar, zeman telâkkisi çok mühim bir meseledir. Yollardan bahsolunuyor. Meselâ; Ödemiş kaza merkezinden kasaba ovasına yol lâzımdır. Bu çok kıymetli bir yoldur. Kezalik küçük ve büyük Menderes vadilerini birbirine rapteden yol da çok kıymetlidir. En nihayet bütün memleketi mutalea ettiğimiz zeman ne kadar çok kilometre yola ihtiyacımız vardır. Bunlar hep yapılacaktır. Fakat zeman mefhumunu idraketmek lâzımdır. Dün yayı dümdüz zannettikleri zeman dünyayı dümdüz telakki edenler onun beş altı bin senede vücude geldiğini zannetmişlerdir. Halbuki dünyanın mahiyeti meydana çıktıktan sonra anlaşıldı ki dünya beş altı bin değil ancak milyonlarca seneler zarfında meydana gelebilmiştir. Mükemmel bir şehrin anî bir teşebbüsle vücude gelmesi okadar kolay değildir. Ayni zemanda düşünmek lâzımdır ki bu noksanlar yarım asırlık bir tekâsülün neticesi olsaydı belki o kadar düşünmeğe lüzum yoktu.

Sonu üçüncü sayfada

Muharriri: Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 16 —

SAHUR

Dinî farzlardan orucu ifaya hazırlanılması için Türkiyemizin heman her tarafında oldukça iptidaî, bize nisbeti meçhul olan davulla uykularımızdan uyandırılırız. Yakın zamanlara kadar bilhassa çocukluğumuza tevafuk eden bu güne bir az uzak düşen mazide her mahallenin bekcisi amiyâne ve iptidaî, her bir mısraında bir menfaat gizli, manilerle Ramazanı da arifeden karşılar yatsu namazına kadar bütün mahalleyi devrederek adeta davul sesine bütün halkı alışdırırdı. Ramazan günden güne devrettikçe davulcunun manileri de muradı gibi değişir ve nihayet:

Yeni cami direk ister
söylemeğe yürek ister
benim karnım toktur anıma
arkadaşım börek ister

kıt'asını, uydurduğu hususî bir makamla gicenin sessizliği ve karanlığı içinde, acı bir feryat ve enin sefalet gibi yükseltüp geçerdi.

Pek küçükken gördüğüm bir sahur davulcusunun bende hasil ettiği intibaı aynen nakledeyim:

İstanbulun yüksek binalarla çevrilen dar, karanlık sokaklarından birinde oturuyorduk. O gice, evdeki bütün çocuklar, « sahur davulunu » seyretmek için uyandırılmıştık. comba kafesinin mainî deliklerine gözlerimi uydurup kendisi henüz görünmedigi halde, bazan gevrek,bazan çatlak, bazan hakiki bir teellüm ve iştikâ gibi hazin sesile manisini okuyan; beyitler ve kıt'alar arasında davulunun sesi eşidilen bu Ramazan garibesinin zuhuruna intizar etmiştim.

Sokağın bir ucundan görünmeye başlayan ölu gözü gibi fersiz bir ışık titreye titreye bize doğru yaklaşıyor ve yaklaştıkça beraberindeki hayal bir azdaha şekil ve vezahat kesbediyordu.

Davulun ön tarafına taktığı küçük bir fenerin karanlık yollarda açtığı izleri, mücbir ve amir olan kanun tabiata teb'an, ister istemez takip eden o adamcağızın hali, oldukça küçük bir yaşta bulunmama rağmen, beni kendisine acındırmıştı. O gice gördüğüm davulcu yörümüyor adeta davulun haiz olduğu bir kuvvetin tesiri altında kollarını, bacaklarını oynatup onun gösterdiği istikamete doğru sürüklenüp duruyordu.

Üç beş adımda bir çıkan sesi muzlim gicede zalim felekten şikâyete benziyordu.

Sahure mü'minleri, bende o duyguları uyandıran davulcunun hali acaba hakikaten teessürü mucip olacak şekilde değilmi idi. işte her Ramazan gicesi sahur zamanında beni uyandıran davul sesile hatırımda, bu hüznüme dokunan, hayal canlanır ve bunun için, hakikati söylemek icap ederse, sahur davulunu adeta eşitmek istemem.

Bilmem davulun veya davulcuların rikkati hissi uyandıran bu hususiyetleri burada da nazarı dikkati celp ettiği ve bunu tadil etmek istenildiği için mi nedir sahur davulcularına birde zurnacı arkadaşlık yapıyor.

Haddi zatinde basit bir musiki aleti olan zurnanın, eski bir itiyat eseri olarak, bayram ve seyran yerlerinde neş'e ve şetareti celp için çalındığını bilmeyen Türk yoktur. Yeni ve münevver nesli hiç bir veçhile mütehassis etmeyen bu çalgıdan zevk duyan mahdut bir zümre her halde mevcuttur. Fakat gece yarısı kulakları tahriş ede ede geçen zurna sesinden bunların bile memnun kalacağını tahmin etmeyorum. Her yerde kâfi, hatta bazı medeni şehirlerde fazla görülen davulun beldemiz ehalisini uyandırmağa kifayet etmiyeceği akla getirilemez. Şu halde bidayeten, bir menfeat temini emelile usul ittihaz edilmiş bulunması muhtemel olan zurnanın sahurda terennümsaz olmasına, musip bir karar ile, nihayet verilse doğru bir hareket ihtiyar edilmiş olmaz mı?

Hayatta ramazanlar ,bayramlar bir birini takip ettikçe esasen raksan ve tenbihkâr havalarile şöhret bulan, bu sayede avamın elinden düşmeyen zurnaya da sıra gelmez mi?

Herhalde zurnacı arkadaş emin ve müsterih olsun ki onu ramazan davulundan daha büyük bir memnuniyetle, daha büyük sevinçle karşılarız. Yalnız bu hüsnü kabule mazhar olmak için bayrama kadar intızarı lâzımdır.

Netice davulcuya zahmetten maada bir faide temin etmeyen, bilhassa kış mevsimlerinde tahammülü güç bir vazife mahiyetini alan « Davul çalma » usulünün yerine top atma âdetinin ihdası, tatbikındaki kolaylık ve işkal edeceği adamların azlığı noktai nazarından, daha muvafıktır.

Halen de sahur müddetinin hitamını ilân için top atılmaktadır. Binaanaleyh muayyen adette atılacak topların biri sahurun başlangıcına; Bir birini müteakıp atılacak diğer ikisi de bu müddetin nihayet bulduğuna delâlet ettirilebilir.

Çorumun it ihaz ve ihtiyar edeceği bu usul ve kaideyi diğer vilâyetlerimizin de kabulden istiğna göstermiyeceklerini vebu tarzı hareketin Medenî hayatta atılmış bir hatve teşkil edeceğini ümit ve tahmin eyliyorum.

MENEMEN FACİASI

(Başı birinci sayfada)

Dişlerile ısıramıyacak, vahşi tırnaklarile buğacak gırtlak aramaktan fariğ olmıyacaktır. Onun istedeği Din, şeriat,Allah değil, milletimizin istiklâlı ve hüriyetidir. O vahşi mığdı bilerek, bilmiyerek her fazileti her hakkı geçirmemek isteyen cehlin ve hiyanetin bizzat kendisidir. Fakat, milyonlarca insanın böyle bir kaç serserinin bu ardı arkası gelmiyen melanete daha fazla tahammül etmesi kabil değildir. Menemen faciası mes'ulleri, filhakika Menemende hakkın ve adaletin huzurunda canilerin hesabını verdiler. Bu kadarla kalmamalıdır. Hükûmetimiz ve büyük Millet vekillerimizden bu gibi facialarin bir daha sureti kat'iyede tekerrürü imkânını selbedecek çok esaslı tetbirler ittihazını istemekle bu memlekette alın terile çalışan, kazanan namuskâr halkın hissiyatına tercüman oluyoruz. Hiç şüphe yok ki, Hükûmetimiz ve Büyük Millet meclisimiz asıl milletimizin bu facialardan hissettiği ıztıraba temamile vakıftır. Ve yine hiç şüphe yok ki çok esaslı tetbirlerde ittihaz edilecektir. Kenarda, köşede şu vesile veya behane ile soluyan ağızların, milletimizi yörüdüğü terakki ve teceddüt yolundan alıkoymak için gösterilen sinsi sinsi müşkülâtın, ayak sürütmenin, hevessiliğin kâffesini ortadan kaldıracak, bütün milletimizi bir çelik vücut gibi büyük ve yüksek maksadına doğru yörütecek azmi ve gayreti yalnız hükûmetimizden ve Büyük Millet meclisimizden değil büyük küçük milletimizin her ferdinden isteriz. İstediğimiz sükûn ve huzur içinde milletimizin dünya milletleri arasında lâyık ve müstehak olduğu yüksek mevkia bir an evel çıkması ve erişmesidir.

AKGÜN

Hava

Hava mutedil olarak devam ediyor bir haftadır pek az kar ve bir az yağmur yağmıştır. Dağlarda kar var isede ovalarda henüz toprağın ihtiyacını tatmin edecek kadar kar yağmamıştır.

TASARRUF VE YERLİ MALI MÜNASEBETİLE

Türk! Tasarruf et Ve Yerli malı kullan

Para, yiğidin alın teridir. Bir… miş kuvvetidir.

Para biriktirmiş olan adam, h… yatında kimseye avuç açmaz. Borç istemenin ne kadar bir şey olduğunu hayatında kim tecrübe etmiştir? En eyi dostunuz bile yardımınıza bir kere, iki kere ko… şar üçüncüsünde, kendi sıkıntısından bahseder. Sizi seviyorsa, sevgisi, size hürmeti varsa, hürmeti azalır.

Para, şerefin kalkanı, kuvvetin vazivetin desteği, salâhiyet, nüfuzun ve tesirin yol açıcısıdır.

Türk, eğer hayatta kuvvetli o… mak istersen, kendini savdırmak istersen para biriktirmesini öğren.

Türk iktisadının temeltaşı bir… miş sermaye olacaktır.

Millî tasarruf bunun ilk yoludur. Frenklerde, bir aile babası yoktur ki, biriktirdiği para ile bi… kaç hisse, bir kaç tahvil satın almış olmasın. Bunu yapmak halbuki, hem biriktirmenin mü… fatını görmek, hem de millî sanayi ve teşebbüslerde hissedar olmaktır. Bu terbiye bizde de umumileşirse, millî servetlerden istifade ve millî istihsali çoğaltma meseleleri kendiliğinden hallolmuş olur.

Türk, millî sermayenin birikmesi ve millî istihsalin organize o… ması ve inkişaf etmesi için, para biriktir.

Toplanan paranın millî sermayeyi idare eden merkezlere tevdii ile iş bitmez. Millette iktisadî şuurun da uyanması lâzımdır. İktisadî şuura malik bir vatandaş ihtiyaçlarını, yerli malları ile ka… şılar. Para, memlekette kalmalı, memlekette çoğalmalıdır. Bir Türk emeğinin mahsulü olan para, b… diğer Türk emeğini satın al… Ve bu iş, zincirleme bir surette pulluğun ucunu, tezkâhın çarkını bağlarsa, memleket kurtulmuştur.

İşte bunun için Türk, yerli malı kullan.

B. A.

Doğum

Hamam özü nahiyesi müdürü S… dık beyin bir erkek çocuğu dünya gelmiş, LÂÇİN ismi verilmiştir. Sadık beyi tebrik eder, minimini Lâçine uzun ömür dileriz.

SEKİZİNCİ ÇOCUK

Nafia Fen memurlarından Hic… beyin 8 inci evlâdı kız olarak … gece dünyaya gelmiştir. Ebeveynini tebrik eder mini miniye … ömür dileriz.

REİSİCÜMHUR HAZRETLERİNİN İZMİR C. H. FIRKASINDA İRAT BUYURDUKLARI NUTUK

[Başı birinci sayfada]

Fakat bütün bu noksanlar asırların terakküm ettirdiği noksanlardır. Bu nesil hatta bundan sonraki nesiller çok seneler çalışarak bu noksanları telâfi edebileceklerdir. Her vatandaşın arzu ettiğini yapmağı düşünmek hayalperesliktir. Yapılabilecek şey herkesin arzusu, muhassalasının vasatisi olabilir. Arkadaşlar, cümlenizce malûmdur ki Cümhuriyet Halk fırkası ve ona mensup arkadaşların kâffesi hiç bir zeman yapmadıkları ve yapmıyacakları şeyler hakkında efkârı umumiyeye iğfalkâr bir vaitte bulunmamağı bir prensip olarak kabul etmişlerdir. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da böyle bir iğfalkâr sıyaset takip edebileceğimizi kimse zannetmesin. Onun için memleketi iğmar edeceğiz dediğimiz zeman ancak yapabileceğimiz şeyleri yapacağız. Yoksa bütün asırların ihmal ettiği memleketi bir kaç senede Cennete çevirmek hayalini takip edemeyiz. Memleketi iğmar edeceğiz derken vatandaşları en hafif mükellefiyetler altında bırakacak değiliz. Bilâkis bütün vatandaşlar icabında ağır mükellefiyetlerle ve her türlü fedakârlığa tehammül edeceklerdir. Hep beraber yapacağız. Vatandaşların şunu isterim, bunu isterim, demesi, şunu bunu yapmağa mecburum demektir. Bu,yapılması lâzım gelen şeyler için vatandaş maddî, malî ve manevî mevcudiyetini müheyya tutarsa ancak o zaman mefkûreye muvasalat mümkündür. Fırkamızın takip ettiği proğram, bir istikametten tamamile demokratik halkçı bir proğram olmakla beraber iktisadî noktai nazardan devletçidir. Bu itibarla fırkamıza müstenit olan Hükûmeti Cümhuriyeinin her noktai nazardan vatandaşların hayatile, istikbaliyle ve refahiyle alâkadar olması tabiidir. Halkımız tab'an devletçidir ki her türlü ihtiyacı devletten talebetmek için kendisinde bir hak görüyor. Bu itibarla milletimizin tebayii ile fırkamızın proğramında temamile bir mütabakat vardır. Bu istikametten yürüyeceğiz. Ve muvaffak olacağımızda şüphe yoktur. Mütaleatınız içinde iktisadî sahada çok pratik noktalara temas ettiniz. Meselâ; kooperatifler. Şurada burada halk veya münevverlerin teşebbüsü ile fiil sahasına geçen kıymetlı hasılalar görülmektedir. Hükûmetimizin de teşebbüsleri takviye etmesi lâzımdır Hükûmeti Cümhuriye bu luzumu tabiî idrak etmektedir. Fakat daima bu meyanda üzerine çok yüklenilen bir müessesei maliye vardır ki o da Ziraat bankasıdır. Banka fazla faiz alıyor. Mütehassıs olmadığım için bu mevzu üzerinde çok fazla söylemiyeceğim. Fakat diğer ecnebi bankaların aldığı faizler mukayese edilirse ancak o zaman nisbet meydana çıkar. Herkes kendisine yardım düşündüğü zaman arzu ettiği kadar yardım görmemektedir.

Bazı yerlerde yaptırdığım hesaplara göre, bütün bu temenniler temamen nazarı dikkate alınırsa bu taleplerin hatta yarısını tatmin edebilmek için Ziraat bankasının en aşağı 100 milyon lira sermayeye malik olması lâzımdır. Halbuki bugün Ziraat bankasının sermayesi ancak 25 - 30 milyon lira kadardır. Bunun için muaveneti ancak bu kadar yapabiliyor. Daha fazlasını beklemek hayal olur. Yalnız muhtelit mıntakaların da ihtiyaçlarının nisbetini nazarı dikkate almıyorsa ve parasını müstehak olanlardan ziyade olmıyanlara veriyorsa o zaman bu itiraz ve tenkit edilecek bir nokta olur. Bu takdirde bankanın vaziyeti hakikiyesine gelmesini talebetmek halkın bilhassa çiftçilerin sarih bir hakkıdır.

Arkadaşlar; bu raporlar ve bu raporlar üzerinde söylenen sörler behemhal nazarı dikkete alınmalıdır Ben de Umumî Reisiniz olmak itibarile şahsan alâkadar olacağım (Alkışlar). Bütün vilâyetlerin raporları tasnif olunabilir. Ayni cinsten meseleler vardır. Umumî raporlar umumî heyeti idareye bildirilir. Orada tasnif olunur. Hangi işlerin derakap yapılması mümkündür, hangileri tehir edilebilir. Orada bunu tesbit mümkündür. Bunlarla şahsan alakadar olacağım. Heyeti aliyenize vadediyorum. (Şiddetli alkışlar)Yalnız söylediğim bir noktaya avdet ederken arkadaşlara rica edeceğim ki vatandaşlara, efkârı umumiyeye daima hakikatı söylemek vazifemiz olsun. Herkese arzularının temamen kabili isaf olduğuna dair fikir vermek bizim için fayda vermez. Fırkamızın maksadı böyle gün kazanmak değildir.

Bütün hayatımızı hakikî hedeflere sevketmek ve en nihayet millete bir gün elile tutacağı hakikî ve maddî eserler vermektir. Fırkamızın sözleri herkesin hoşuna gidecek sözler değil fakat milleti yükseltecek hakikatler olacaktır. (alkışlar) ener C. H. fırkasının heyeti âliyenizi teşkil eden münevver azası bu noktadan milleti hergün irşat etmeyi vazife bilir ve nihayet kendisi için külfet addetmezlerse hasıl olacak efkârı umumiye şayanı itimat olabilir. Çünkü arkadaşlr, efkârı umumiye her içtimaî heyette daima mevcuttur. Fakat hakikî efkârı umumiye, hariçten kimsenin tesiri olmaksızın tabiî olarak mevcut olan efkâr ve hissiyatın yine tabiî olarak yarattığı bir havadır. Halbuki beşer daima tesir altında kalır. Yalnız yeterki bu tesir içtimaî heyeti vücude getiren insanların hakikaten onları düşünen ve bütün varlığını onlara hasrü tshsis edenler tarafından yaratılsın.

Bu suretle yaratılacak olan efkârı umumiye bu memleketin istikbalini temin edebilir. Yoksa her hangi esen bir hava ile tebeddül edebilecek bir efkârı umumiye içinde yaşarsak yarına itimat mümkün olmaz. Türk milletinin sağlam bir fikre malikiyetini temin etmek gayemizdir. Yürüdüğümüz hakikat yolunun milleti saadete isal eden yegâne yol olduğunu anlatmak lâzımdır. Her şeyin husulüne çalışırken bütün mesainin, bütün teşebbüslerin fevkında Türk efkârı umumiyesini hakikatı idrak ve ihtisasa alıştırmak, bu hali ona hali tabiî yapmak, şuradan ve buradan gelecek günlük fikirlere, sahtekâr ve iğfalkâr telkinlere asla ehemmiyet vermiyecek bir olgunluk da yaratmaktır. Bunu yapmak heyeti aliyenize terettüp eden bir vazifedir. Fırkamız diğer memleketlerde olduğu gibi herhangi bir poletik fırka gibi telâkki edilmemelidir. malûmu âlinizdir ki siyasî fırkalar muayyen, mahdut maksatlarla teşekkül ederler.

Meselâ; İzmir tüccarları yalnız kendi menfaatlerini tatmin edebilecek bir fırka yapabilirler. Yahut yalnız çiftçilerden ibaret bir fırka olabilir. Halbu ki bizim fırkamız böyle mahdut bir nazar takip eden bir teşekkül değildir. Bil'akis her sınıf halkın menfaatlerini müsavi bir surette biri diğerini mutazarrır etmeden temin etmeyi istihdaf eden bir teşekküldür. Bunu tavru hareketimiz isbat etmektedir. Bundan sonra da böyle olacaktır. Diğer memleketlerde bu teşekkülün bir müşabihini aramağa lüzum yoktur. Arkadaşlar, zaman, fani hadisat, takip ettiğimiz istikamette bizi aldatmamıştır. Bu rol üzerinde her gün daha çok tenevvür ederek hedefe yürüyeceğiz. Bizimle beraber yürümek istemiyenlere bir şey diyemiyeceğiz. Onlarda istedikleri gibi hareket ederler. Bizim hedefimize doğru yürürken isabetli olduğumuza ve en nihayet muvaffakiyetle hedefe vasılolacağımıza itimadımız o kadar kuvvetlidir ki şunun ve bunun müteessir olması bizi asla müteessir etmez. Belki tenbih eder, daha çok dikkatli yapar. Yalnız bizi geriye götürecek olanların takip edecekleri istikamete asla müsait davranmayız. Kanunlarımız müsait değilse o kanunları tadil ederiz, yeni kanun yaparız. En nihayet lüzum ve mecburiyet görürsek bu yolda her şeyin fevkine çıkarak hedefimize yürümekte asla tereddüt etmeyiz.

Bir tarihte İzmirde İktisat kongresi oldu. Orada bütün arkadaşlarla beraber ben de bazı sözler söylemiştim. Türk milleti bütün tarihinde harp meydanlarımızda bir çok zafer taçları geymiştir. Bununla müftehirdir, daima müftehir olacaktır. Ancak bu mefharet tacını daha çok tezyin ederek milletin başında tutabilmek için diğer bir sahada behemehal muvaffak olması lâzımdır. O da iktisat sahasıdır, demiştim. Bu

B. M. Meclisinde

B. M. MECLİSİNDE

Örfi divanı harbin idam kararları tasdik edildi

Ankara 2 - B. M. meclisinin bu günkü içtimaında Menemen hadisei isyaniyesinde methaldar bulunan ve haklarında idam kararı verilen 31 şahıs hakkındaki hükmün müstaceliyetle müzakeresi kabul edilmiş ve bunlardan 28 i hakkındaki hükmün müstaceliyetle müzakeresi kabul edilmiş ve bunlardan 28 hakkındaki idam kararının infazı, Buğa köyünden kâhya Ahmetoğlu İsmail, Manisadan Terzi Talatın idam cezalarının ikişer sene hapse tahvili ve diğer mahkûm Abdülkerimin vefatı dolayısile hakkındaki kararın tetkikına lüzum görülmediğine dair adliye encümeni mazbatası tastik edilmiştir,

Tekaüt kanununda

yapılacak tefsir

Ankara 2 - Askerî ve mülkî tekaüt kanununun 58 inci maddesinin tefsirine dair bütce encümeni mazbatasının birinci müzakeresi yapılmıştır.

EYTAM MAAŞLARI

Eytam maaşı müstahaklarının devlet hizmetinde bir vazifeye tayinleri halinde maaşlarının kesilip kesilmeyeceği hakkındaki tefsir mazbatası ikinci müzakeresinde kabul edilmiştir.

ÖLÇÜLER KANUNU

Türkiyede kullanılacak ölçüler ve tartılar için metre esasının kabul ve tasdikı hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakeresi yapılmış ve kanuna kudret ve takat vahitlerinin ilâvesi kabul edilmiştir. Meclis perşembe günü toplanacaktı.

Gazi HZ. lerinin İzmirdeki ziyaretleri

İzmir 2 - Reisi Cümhur H Z. leri dün İzmir asarı atika müzesini gezmişler ve uzun müddet tetkikatta bulunmuşlardır. Gazi HZ. müzedeki asarı tasnif eden Alman mutahassıstan Firihye ve Lideyalerin eserlerinin yazılarını okutarak menşei Türkçe bir çok kelimeler bulmuşlar, Andalida Adalar denizi sahillerinde en eski medeniyetleri vücude getirenlerin Türkler olduğunu teyit eden bü kelimeler hakkında izahat vermişlerdir. müzeden sonra gezdikleri millî kütüphanede dahi lügat ve haritalar üzerinde aynı mevzu etrafında profesörle ve eski İzmir tarihlerini okuyan gençlerle konuşmuşlardır. Bundan sonra oçaklıların tertip ettiği çay ziyafetlerini teşrif etmişlerdir.

Havacılık ve spor

(Kırık kanatlar) sayısı bütün okuyucularımıza tavsiye edilecek bir nefasettedir. Edebî sayfalarında Aka gündüz, Faruk Nafız, Abidin Daver ve Server Ziya beylerin yazı ve şiirleri vardır. Gece futboluna, tayyare gemilerine, kar köpeklerine, Lavrencenin hayatına, Andrenin hatıratına, otomobil rekorlarına ait tetkikler alâka ile okunmağa değer. Mecmuanın (Pervane) ismindeki büyük hikâyesini takip etmemizi bilhassa tavsiye ederiz. (Pervane) bu senenin en orijinal romanıdır. Mecmuanın bu sayısında kırka yakın resim vardır.

Yeni gün

MÜSTAKİL, GÜNLÜK GAZETE

Günlük cihan hadisatını kaydetmekle beraber mütalea meraklılarını her suretle tatmin edecek muhtelif bahisleri ihtiva eden on altı sahifelik bir gazetedir.

Bu gazeteyi Matbaada ve Fırka mahfelinde bir dafa görünüz, okuyunuz:

dakikada iftiharla görüyorum ki kıymetli azanız söz söylerken benim ozeman mütehassis olduğumdan daha yüksek bir tehassüs ile iktisat sahasında ki noktaya parmaklarını koymuşlardır. Bunu görmek benim için manevî bir mazhariyettir. Bu mazhariyeti bana ihsas ettiklerinden dolayı ayrıca teşekkür ederim.

Arkadaşlar, eğer bu güne kadar iktisadî sahada arzu ettiğiniz derecede büyük muvaffakiyetler görülmeyorsa, bunu tabiî bulmak lâzımdır. Bu demek değildir, ki Türk milleti iktisat sahasında kabiliyetsizdir. Bunu belki diyenler vardır. Fakat bunlar Türk milletinin hakikî tarihini bilmiyenler ve onu hakikî kıymetiyle tanımamış olanlardır.

Bütün beşeriyete ziraati, sanatı ilk öğreten Türk milletidir. Türk milletinin dünyaya mürebbilik etmiş olduğuna artık hakikî âmillerin şüphesi kalmamıştır. Türk milletinin bundan sonra lâyık olduğu derecede iktisadiyat sahasında yükseleceğine kimsenin şüphesi olmamalıdır. Fırkamızın vazifesi bu hedefe biran evvel erişebilmek için millete yol göstermek ve yardım etmektir. Bunu bir vicdan borcu, bir insanlık borcu biliriz. Borcumuza sadıkız, daima sadık olacağız. (şiddetli alkışlar)

„„

Gazi hazretleri muvaseletlerinde olduğu gibi ocaktan ayrılırken de murahhas ve samiinlerin hararetli alkış ve muhabbet tezahürlerile karşılamışlardır.

Zekât ve Fıtra

Hulûl eden Remazani şerifte herkesin vereceği Fıtre ve Zekâtını « Tayyare, Hilâli Ahmer, Himayei etfal » gibi üç büyük müessesei hayriye arasında müşterek bulunup Tayyare Cemiyeti tarafından tevzi olunan zarflara konulmaktan daha büyük sevap ve daha hayırlı bir iş olmadığı gibi her vatandaşın bu cemiyetlere yardımı millî ve vatanî borcudur.

Vilâyet Baytar Müdürlüğünden

Bukerre Ankara Islahı hayvanat encümeni tarafından mubayaa olunan Damızlık İngiliz Aygırlarından üç reis mubayaa ve celp edilmiştir. Bu kıymettar damızlıklar safat zamanlarında merkezde bulunacaklarından 1, 50 metro irtifaından yukarı bulunan kuvvetli ve metin kısrakların dalap zamanlarında bu damızlıklardan hamile kalıncıya kadar safatları yaptırılmak için ve şimdiden kısrakların eşkâl ve evsafını kayt ve tesbit ettirmek üzre kısrak sahiplerinin Baytar Müdüriyetine heman muracaatları ve kaydiye ilmühaberlerini almaları ilan olunur.

Çorvm icra dairesinden

Oltulu Mustafa efendinin pıçakçı Ali Riza efendi zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için dain namına ipotek usulile merhun bulunan Çakır mahallesinde sağ tarafı Eski Zaralı oğlu Ali hanesi sol tarafı Elvân arkası Eski Zaralı oğlu Ali hanesi ve kısmen Kesim Hasan oğlu Tevfik ve şürekâsı hanesi ön tarafı yol ile mahdut fevkanî üç ve tahtanî iki oda ve bir mikdar havliyi şamil ve 2500 lira kıymetli hanenin 24 - 1 - 931 terhinde icra kılınan birinci artırmasında 1500 liradan fazlaya talip zuhur etmediğinden icra kanununun 23 üncü maddesine tevfikan ikinci artırma icrasına karar verilmiş olduğundan peşin para ile verüsumu dellâliye müşteriye aitolarak 24 - 2 - 93 salı günü saat 13 ten 15 e kadar icra kılınacağından fazlaya talip olanların kıymeti muhammensi olan 2500 liranın yüzde on nisbetinde pey akçası veya banka teminat mektubu ile yevm ve saati mezkûrde Çorum İcra dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Polis

MERKEZ MEMURLUĞUNDAN

1704 No. Lu kanun mucibince Polis dairesine itası mecburi bulunan beyanname ve ihbar hüviyet verakalarının müddeti bir hafta daha temdit edilmiştir. Bu müddet hitamında beyanname, ihbar hüviyet verakalarını vermemiş olanlanlar hakkında muamelei kenuniye ifa edileceği ilân olunur.

iskilip Hukuk Mahkemesinden

Afat yaka kariyesinden sarı Hüseyin oğullarında Hasan oğlu 312 tevellütlü Mehmedin Harbi umumî seferberliğinde askere sevk olunarak hayat ve mematı mechul bulunduğundan bahsile validesi Döne tarafından vefatına hükûm itası talebinde bulunmuş olduğundan bu bapta malûmatı olanların bir sene zarfında mahkemeye haber vermeleri ilân olunur.

iskilip Hukuk Hakimliğinden

Aleyhinde boşanma davası ikame olunan Balya kazasında yukarı çarşıda mukim müskiratçı Hasan Basrı vastasile küpürlü namile mezkûr kazada ikamet eden İskilibin meydan mahallesinden Saraç oğlu İsmail çavuşun mahalli ikameti meçhul bulunmasından namına tebligat yapılamamasına mebni ilânen tebliğat icrası lâzım geldiğinden merkumun muhakeme için tayin kılınan 5 - 4 - 931 pazar günü mahkemede hazır bulunmadığı surette hakkında gıyap muamelesi yapılarak ittihaz olunacak kararın tebliğinden bilistisna muhakemeye devamı olunacağı ilân olunur.

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 543

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Gazi Hazretleri Malatyada

TÜRK OCAĞINDA MÜHİM BEYANATTA BULUNDULAR

Malatya 13 - Reisicümhur hazretleri Türk ocağından ayrılırken izhar olunan şiddetli arzulara cevaben münasip fırsatta Malatyaya tekrar geleceklerini vadile dediler ki; mühim bir vilâyetimizin merkezine bizi getiren demiryolu olmuştur. Bu güne kadar bu mühim ve çok feyizli Malatyaya gelmek isteyenler bu medenî vasıtanın bulunmasından dolayı arzularına kolaylıkla muvaffak olamamışlardır. Bu arzular bu memlekete çok feyiz getirecek ve bu memleketin tabiî kıymetlerinden dünyayı müstefit edecek mahiyettedir. Yeni eser bu umumî arzuyu tatmin edecektir ümidindeyim.

Türkiye hükûmetinin tesbit ettiği projeler dahilinde, muayyen zemanlar zarfında vatanın bütün mıntakaları çelik raylarla birbirine bağlanacaktır. Bütün vatan bir kütle haline gelecektir. Demiryolları memleketin tüfenkten, toptan daha mühim bir emniyet silâhıdır. Demir yollarını kullanacak olan Türk milleti menşeindeki ilk sanatkârlığının, demirciliğinin eserini tekrar göstermiş olmakla müftehir olacaktır.

Demiryolları Türk milletinin refah ve medeniyet yollarıdır. Türkiyede hayatın yüksek inkişafları ancak demiryollarile kabil olacaktır. Milletin saadeti, istiklâlı bu yollardan gelecektir. Cümhuriyet hükûmetinin bu vadideki çok verimli gayreti, çok idealist hareketi takdire şayandır. Burada mühim olan nokta Türk milletinin bu hakikati bütün müşükllerine rağmen takdir etmesi ve ona sahip olması keyfiyetidir.

Demir sanatının naşiri bulunan Türk, öz vatanında ikmal edilmiş olan lâzımayı elbette muasırı medeniyetin bütün dünyada yükselttiği dereceye isal edecektir.

Türk - Yunan muahedesi

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE TASDİK EDİLDİ

Hariciye vekilimiz haricî siyasetimiz hakkında mühim izahatta bulundular

Yunanistanla Türkiye arasında akdedilmiş olan dostluk ve bitaraflık, uzlaşma ve hakem muahedelerile deniz kuvvetleri hakkında anlaşma protokolunun B. M. Meclisinde müzakeresi esnasında Hariciye vekili T. Rüştü bey irat ettiği nutukta: bumuahedelerin Türkiye ve Yunanistan için olduğu kadar Balkanlar, akdeniz ve hatta bunun Avrupa için hususî bir ehemmiyeti olduğunu zikrettikten sonra demiştir ki: bu muaheleler Lözanda İsmet paşa ile M. Venizelos arasında başlıyan ve her iki tarafça ikdam ile takip edilen siyasetin neticesi ve her iki komşu arasında açılan yeni devrin büyük münasebat vadeden bir mukaddemesidir. «Mihalakopolusun bu muahedeleri Lökarnodan beri Avrupa diplomasında bir misli dahi daha yapılmamış olan bir surette gösterir ve hatta aradaki muallak işlerin temamile halli için sonra yapılmış olması ve bilhassa her iki tarafın muahedelerin şümul ve mukayesesini anlamaktaki anlaşması itibarile ve dostluk münasebetinin inkişafına tesiri noktasından Lökarno muahedelerinden bile ileride olduğunu iddia eden beyanatına temamile iştirâk ederim.»

Bu netice - kolay, - Büyük Reisimiz Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin gösterdiği yolda yürüyen Hariciyemiz iki taraf efkârı umumiyesinin inkişafını takip ederek ve komşu hükûmetin hariciye-

[Sonu sa. ikide]

TAKDİRNAME

Muhterem Valimiz Cemal beyfendiye Maarif işlerinde gösterdiği alâkadan ve mektepler inşasındaki gayret ve hizmetinden dolayı Maarif vekâleti celilesince beyanı takdirat edilmiştir.

KIDEM ZAMMI

Vilâyet mektupçusu Mitat bey şarktaki hizmetine mukabil bir sene kıdem zammile taltif buyurulmuştur.

Sanayi sergisi

Ankara 14 - Sanayi erbabı Millî iktisat ve Tasarruf cemiyetinin teşebbüsü ile Nisanda açılacak olan sanayi sergisini büyük bir alâka ile karşılamış ve cemiyet merkezine şimdiden bir çok muracaatlar yapılmıştır

Hava

Bir haftadanberi hava, baharı andıran bir latafet kesp etmiştir.

Bu hal erbabı ziraatın, bağ ve bahçe sahiplerinin pek hoşuna gitmeyor.

kasabayı ihata eden dağların tepesinde görünen pek az kar yaz sularının ihtiyacını telâfi edebilmesine kâfi değil. Bunun la beraber havanın bu halı ağaçların açmasını tâcil ederek sayılı bahar souklarının meyve ve sebzeleri müteessir ve tahrip eyleyeceğinden korkulmaktadır.

Hukuk Mezunları

Cemiyet teşkil ediyorlar

Ankara 14 - Ankarada bulunan Hukuk mezunları Türk ocağında ictima ederek meslekî bilgilerinin kuvvetlendirilmesi ve aralarında tesanüt temini gayesile bir cemiyet teşkiline karar verilmiştir. Nizamnameyi vücude getirmek ve hükûmete karşı müteşebbis vaziyetinde bulunmak üzre teşkil edilen heyete Kayseri mebusu Reşit, Şurayı devletten Atıf ve Kemal, Edip, Ajans umum müdürü Muvaffak, Müskirat müdürü Asım, Rüsumat hukuk müşaviri Baha, Maliye kavanin mümeyyizi Mümtaz beyler seçilmiştir. İkinci ictima 26 şubattadır.

MİLLÎ İKTİSAT VE TASARRUF CEMİYETİNİN

ÇURUM ŞUBESİ

Şeker bayramını Muhterem hemşehrilerine Kutlular.

Bu vesile ile de kendi istihsalâtına sevgisini, alâkasını bir birine bildirmek ve tasarrufa davet etmek için Bayram görüşmelerinde sunulması mutat olan şeker tabaklarımızın kısmen evlerimizde bulundurduğumuz Cevizli sucuk, Badem, Fındık içleri, Kuru üzüm, İncir gibi kendi topraklarımızın mahsullarile süslenmesini temenni eyler.

Millî iktisat ve Tasarruf cemiyeti

Çorum şubesi

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 18 —

TİFO

Bazan münferit veya mahdut bazansa salgın halinde zühur ederek beşeriyet için pek mühlik ve hatta meş'um akibetler ihzar eden bu hastalık hakkında muhtasar bir malumatın arzından sonra mezkûr afetin intişarı suret ve vasıtalarını, korunma çarelerini arzedeceğim .

Ebert namında bir doktorun keşf eylemiş olduğu ve bu sebeple kendi namına izafeten (Ebert) basili namı verilen bir nevi mikrobun cihazı hazmiye girmesile tahassül eden bu hastalık ipek nadiren çocukluğun birinci devresinde, nisbeten daha fazla olarak ikinci devresinde, alelekser gençlerde ve kâhillerde görülmektedir .

Hastalığın intişar ve sirayeti heman münhasıran bu gibi hastalığa musap insanların büyük abdestleri ile vesair bazı ifrazları ile doğrudan doğruya veya bir vasıta ile temasa gelmek neticesi vaki' olmaktadır .

Sirayet vasıtaları meyanında hasta tarafından kirletilmiş çamaşırlar, yatak takımları, lâzımlıklar, termometre denilen aletler tadat olunabileceği gibi dikkatsizlik, lâkaydi, bilmemezlik yüzünden bu hastaların ifragatile su, süt vesair yemeklerin kirlenmelerine sebebiyet verilmesi de bu unsurların hakiki sirayet vasıtaları kadrosu dahiline girmelerini mucip olur .

Hastalık amilinin cihazı hazmi tarikile alınan maddeler vasıtasile insandan insana intikal etmesi hasebiledir ki süt çocuklarında tifoya pek nadiren tesadüf olunur .

Zatürrie, beyin zarı iltihabı, bağırsak kanaması, bağırsak delinmesi, kanziyat, umumi intanın şiddeti neticesi kalp za'fı, kemik iltihapları, böbrek hastalıkları ve daha bazı mühim hastalıklarla ihtilât göstermesi mevzuu bahs etmekte olduğumuz tifonun vehametini teşdit etmektedir .

Afetin alınan gıdalar ve bilhassa içilecek sular vasıtasile sirayet etmesi ve umumileşmesi bizi bir takım tedbirlere ve ihtiyatî hareketlere riayete mecbur kılmaktadır . Bilhassa memleketimiz dahilinde sık sık görülen bu tehditkâr hastalığa tutulmamak için ne suretle hareket olunması icabettiğini aşağıda bir kaç madde tahtında izah edelim :

1 — Hastalık amilinin menbaını heman heman hastalar teşkil ettiğinden evvelâ bunlardan korunmak çarelerini arzedeyim :

Fievr tifaide tutulan hastaların mümkin olduğu kadar hastane ve emsali müessesatı sıhhiyede tedavilerinin icra edilmesi çarelerine tevessül edilmeli. Hastayı herhangi içtimai ve ailevi hislere teb'an evinde tedavi etmekten çekinmelidir . Bilhassa mali kudreti yapılması lâzım gelen bütün tekayyüdatı ifaya müsait olmayan ailelerde bu hususa fazla ehemmiyet verilmelidir.

Evde tedavi edilecek hastalarla, aile efradından , bir nihayet iki şahıstan fazlasının hasta ile hali temasa gelmemesine itina olunmalıdır . Çocukların hastanın yattığı odaya girmesine asla müsaade edilmemelidir . Evde tedavi edilen hastaların bir hasta bakıcının nazareti altında bulundurulması daha muvafık olur .

Hastanın çamaşırı vesair levazımatı, bilhassa lazımlığı ile temasa gelen şahısların bugibi hizmetlerin nihayetinde ellerini evvela sabun ve su ile güzelce yıkamaları ve bilâhere yüzde bir süblimeyi havi su ile ellerini güzelce fırçalamaları iktiza eder.

Hasta çamaşırlarının yıkanmadan evvel 5 -6 saat olsun ayni mahlûl dahilinde bulundurulmaları ve ondan sonra yıkanıp kaynatılmaları icabeder . Bu çamaşırların umumi yani ailenin diğer efradına ait çamaşırlar ile birlikte yıkanmaması lâzımdır .

2— Hastaya ait mevadı sefaliyenin itina ile, hiç bir tarafı kirletmemeğe gayret ederek, halâlere dökülmesi lâzımdır . Hatta dökmeden evvel lâzımlık dahiline bir mikdar sönmemiş kireç ilâve olunması güzel bir tedbir teşkileder .

Bunların şehrin su ihtiyaçlarını temin eden büyük su mecralarına karıştırılmamasına fevkalâde dikkat olunmalıdır . Zira esasen afetin intişar ve tammümile müstevli bir hal ve şekil kesbeylemesine yegâne sebep halk tarafından bilhassa içmek için kullanılan suların, ya kazaen veya dikkatsizlik hasebile, bu hastalık mikroplarını hâiz maddeler ile kirletilmesidir .

En ziyade sularda yaşayup kuvvei hayatiyesini kazanan bu nevi mikroplar döküldüğü veya bulaştığı su içinde sür'atle tezayüt ile bu suyu kullananlarda hastalığı tevlit ederler. Şu halde böyle nadir veya umumi bir tarzda tifo vak'alarının mevcudiyeti esnasında herkes gerek kendisine ve ve gerek hemcinsine mazarrat iras tmemek için mümkün olduğu kadar suları kirletmekten içtinap etmelidir .

Halbuki memleketimizde maalesef bu hususa kat'iyen dikkat olunmamaktadır. Zaten mazbut ve sağlam bir mecrası bulunmayan sularımızın şehir haricindeki televvüsü kifayet etmeyormuş gibi bir de halkın çeşmeleri pek muzur bir tarzda kirlettikleri görülüyor .

Memleketin merkezi sıkletini teşkileden ana caddelerdeki çeşmelerde bile çocuk bezlerinin hatta lâzımlıklarının yıkandığı tessürle görülüyor. En basit içtimai üsullere bile mugayir ve mübayin olan bu gibi hareketlerde bulunmamamız için de harici bir kuvvet ve müdahaleatın te'sirine lüzum görmemeliyiz. Halk bir azda yekdiğerini ikaz ve bu gibi abes hareket'erin mucip olacağı fenalıklara yekdiğerinin nazarı dikkatini celp etmelidir.

Bu şeraiti hayatiye içinde bulunduğumuz müddetçe her hangi bir evde veya mahallede zühur edecek tifonun bütün memleketi istilâ etmesine bir emri tabii nazarile bakılmalıdır. Bu derece vahim ve ölüm tehlikelerini hâiz bulunan bir hastalığa karşı lâkayt kalmak ve onun zühuruna mani olacak tedbirler almamak umumi sihhat ve menfaatleri ihlâl eder.

3 - Eyi olan hastaların bazıları uzun müddet hastalık mikrobunu bağırsaklarında muhafaza ettiklerinden bunlar muhitleri için pek tehlikelidirler . Binaenaleyh yukarda arzedilen takayyüdatın asgari 40 - 50 gün gösterilmesi pek muvafık olur .

4 - Hasta ile bir teması olmıyan eşhas da, bilhassa şehir dahilinde böyle bir hastalığın vücudını haber aldıktan sonra sularını kaynatup veya (filitre) edüp içmeğe böyle mülevves sular ile beslenmiş veya yiykanmış sebzeleri çiğ olarak yememeğe dikkat etmelidirler .

5 - Bu hastalık mikroplarının havade, muallak bir halde bulunan zerrat üzerine yapışık olarak, bulunmaları pek nadir olduğundan hava vastasile sirayet pek az bir ihtimalle kabul olunur . Bu ihtimalin vücudu kabul olunduğu takdirde muhafaza olunmak imkân ve çarelerinin azalacağı aşikârdır.

6 - Bu hastalığa musap hastaların bulunduğu evlere gitmemeli . Bilhassa çocukların böyle münten mevkilere gidip gelmelerine mutlak surette mümaneat edilmelidir .

Kastamonu Lisesinin yıl dönümü

Kastamonu 14 - Erkek lisesinin 45 inci yıl dönümü bu akşam mektebin mezunlarının huzurile, samimi merasimle tes'it edilmiştir . Şehirde iki gündür bahar havası hüküm sürmektedir .

Dariciye vekilinin nutku

Başı birinci sayfada

sile el ele vererek seneden seneye bu merhaleye varmıştır . Bu münasebetle büyük komşumuz Sovyet Rusya ile başlayan ve Avrupada diğer büyük komşumuz İtalya ile akdedilen dostluk ve bitaraflık muahedeleri silsilesinin elyevm Avrupa ve Asıyada bütün komşu memleketlerle itmam edilmiş olduğunu kemali memnuniyetle zikredebilirim . Bu muahedelerin akdi hususunda İtalya Reisi hükûmeti Musolini ve Hariciye Nazırı Grandi Cenaplarının gayet bitarafane ve dostane bir tarzda çalışmış olduklarını da kemali şükranla kaydetmek mecburiyetindeyim. Muahedelerin gizli bir tarafı olmadığını ayrıca izaha lüzum olmasa gerektir .

Yunanistan hükûmeti henüz böyle bir muahede ile bağlanmadığı bir tek komşusu kalmıştır ki oda Bulgaristandır. Komşunun mühim işlerini menfaatlerine uygun bir şekilde halledecek bu tarzda bir muahede akdetmelerini haklarında beslediğimiz samimiyetin ve sulh muhabbetinin icabatından olarak her vesile ile temenni etmekten kendimi alamıyorum. Bunu söylemekle gerek komşularımız gerek dünyaya karşı hükûmetimizin takip etmekte olduğu siyasetin ana hattını bir daha arzetmiş oluyorum. B.M. Meclisi bu muahedeyi tasdik etmelerile yakın iki komşu milletin dostluğunu temin etmiş olmakla kalmayacak, aynı zamanda iki devletin bulundukları mıntıkasında sulhu korumaya yarayan kuvvetli bir eserini Beynelmilel âlemin önüne koymuş olacaktır. Meclis 23 Şubatta toplanacak

Kanun

Askeri şahıslar tarafından işlenip askeri mahkemelerce rü'yet ve hükme raptedilen veya henüz görülmekte olan suçların af ve teciline dair kanun

Kanun No : 1741
Kabul tarihi : 8 - 1 - 1931
Neşri tarihi : 13 - 1 - 1931

Madde 1 — Kabahat ef'alinden maznun veya mahkûm olan askeri şahıslar affedilmiştir .

Madde 2 — Türk ceza kanununun ikinci kitabının birinci babının birinci faslında ve 21 Şevval 1289 tarihli mülga askeri ceza kanununun ikinci babının birinci faslında ve 16 Teşrinievvel 1330 tarihli mülga (esrarı askeriyeyi ifşa ve hıyaneti harbiye ve casusluk) kanunu muvakkatinde ve 1632 numaralı askeri ceza kanununun üçüncü babının birinci faslında yazılı (vatan aleyhinde) ve Türk ceza kanununun mezkûr birinci babının ikinci faslında yazılı (Devlet kuvvetleri aleyhine işlenen) ve mülga askeri ceza kanununun ikinci babının üçüncü faslında ve (200 üncü maddesinin onuncu fıkrasında) ve 1632 numaralı askeri ceza kanununun üçüncü babının beşinci faslında yazılı (askeri itaat ve inkıyadı bozan suçlar) ve Türk ceza kanununun sekizinci babının birinci faslında ve mülga askeri ceza kanununun 197 inci maddesinde yazılı (cebren ırza geçmek) ve Türk ceza kanununun dokuzuncu babının 455 inci maddesindeki suç hariç olmak üzre (Adam öldürmek) ve Türk ceza kanununun onuncu babının birinci faslında ve mülga askeri ceza kanununun ikinci babının sekizinci faslında ve 1632 numaralı askeri ceza kanununun sekizinci faslının 131 inci maddesinde yazılı (hırsızlık) ve Türk ceza kanununun onuncu babının dördüncü faslında yazılı (emniyeti suî istimal) ve Türk ceza kanununun altıncı babının üçüncü faslında ve mülga askeri ceza kanununun ikinci babının onuncu faslında yazılı (evrakta ve idarei askeriyede sahtekârlık) ve Türk ceza kanununun onuncu babının üçüncü faslında yazılı (dolandırıcılık) ve Türk ceza kanununun üçüncü babının birinci, ikinci, üçüncü ve mülga askeri ceza kanununun ikinci babının on birinci faslında ve 1632 numaralı askeri ceza kanununun sekizinci faslının 135 inci maddesinde yazılı (zimmet para geçirmek, ihtilâs, irtikâp, irtişa suçları) ile 30 uncu maddesinin (A) fıkrasının birinci ve ikinci kısımları ve 32inci maddesinin (A) fıkrasının birinci ve ikinci kısımları mucibince her halde silki askeriden tart veya ihraç ve mülga askeri ceza kanununun 200 üncü maddesi mucibince tekerrüründen dolayı tardı veya tenbellik ve bataeti veya vazifede ihmal ve takâsülü itiyat ve vazifenin hini tevdiinde veya esnayı ifasında temaruz etmekten veyahut mülki ve askeri ceza kanunu mucibince altı ay ve daha fazla mahkûmiyetten dolayı silki askeriden tekaüden ihracı müstelzim olan suçlar müstesna olmak üzre diğer askeri cürümlerden maznun veya mahkûm olanlar hakkındaki takibatın icrası ve hükümlerinin infazı tecil olunmuştur.

Firar cürümleri meyanında askerlik mükellefiyeti kanununun 86, 89, 90, 98 ve 106 ıncı maddelerinde zikrolunduğu veçhile cezalı hizmete tâbi bulunanların fiilleri dahi tecile dahildir.

Kanunun her mahalde, köylerde neşir ve ilân olunduğunu mutazammın o mahallin idare heyetince ve ecnebi memleketlerde bulunanlar için mıntakalarında bulunduğu Konsolos veya bunların yerine kaim siyasi memurlarca tutulacak zabıt varakasile tesbit olunduğu tarihten itibaren üç ay zarfında dehalet ve sicile kayit için muracaat edenler dahi tecilden istifade ederler. Bu müddet zarfında dehalet ve muracaat etmeyenlere müddetin inkızasından itibaren geçecek müddet için ahkâmı kanuniye tatbik olunur.

Madde 3 — tecilden hariç tutulan fiillerin şerik ve müteşebbisleri de tecilden müstesnadır.

Madde 4 — Adam öldürüpte kanuni esbabı muhaffefe ile veya adam öldürmek cürümlerinde şeriki cürüm sayılarak asıl fiillerden daha hafif ceza ile mahkûm olmuş veya ayni sebep ve suretle mahkûm olacaklardan cezalarının üçte birini bitirenlerin geri kalan cezaları tecil olunur.

Madde 5 — Evvelce neşredilmiş olan 1441 numaralı umumi tecil kanunundan istifade edipte tecil müddeti içinde ikinci bir cürüm işliyenlerden, hakkında takibat ve muhakeme icra kılınmakta olanlar veya takibat ve muhakeme yapılarak mahkûm edilenler, bu tecilden istifade edemezler.

Madde 6 — Tecilden istifade edenler, hakkındaki takibat ve muhakematın icrasını talep ederlerse, mevkuf olmıyarak takibat ve muhakemeleri icra olunur. Mahkûm olurlarsa cezaları tecil edilir.

Madde 7 — Mevkuf olmıyan maznunlar bu kanunun neşri tarihinden ve mevkuf maznunlarla mevkuflar tahliyeleri tarihinden itibaren, yaptıkları cürüm veya haklarındaki hükmün tâbi olduğu müruru zaman müddetinin yarısı içinde, ayni neviden veya daha ağır cezayı müstelzim bir cürüm işledikleri takdirde haklarında 1632 numaralı askeri ceza kanununun 43 üncü maddesindeki cürüm ve cezaların içtimaı hakkındaki hükümler tatbik olunur. Yukarıdaki müddetler içinde diğer bir cürüm işlemiyenler evvelki cürümleri işlememiş sayılır.

Madde 8 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 9 — İşbu kanunun hükümlerini icraya Milli Müdafaa Vekili memurdur.

Dördüncü devrei intihabiyesi — Umumî meclis MÜZAKERATI — İkinci sene 931 İçtima [10-11]

İÇTİMA - 10 -

Vilâyet Umumi meclisi şubatın birinci pazar günü saat 15 te onuncu içtimaını Vali Ali Cemal beyfendinin riyaseti tahtında aza Salim, Süleyman, Davut Şevket, Şevket, Şakir, Tahir, Necati, Edip, Behattin, Hasan, Nurettin, Hasan Rüştü, Bedri, Muştak, Mehmet, Fahri, Behcet, Hasan Hilmi beyler huzurile akdeyledi.

Zaptı sabıkın aynen ve müttefikan kabulü üzerine makamı âlîi riyasetin emrile ruznameye dahil evrakın okunmasına başlandı.

Merkez Himayei etfal cemiyetine muavenette bulunulması hakkındaki cemiyet riyasetinin takririnin bütce, Alacaya bağlanması talep olunan Sorgun kazasına ait on köyün Alacaya ve Sorgun kazalarına mesafelerini irae eder haritanın islâh edildiğine dair Alaca kaymakamlığının tahriratının Dahiliye, tahsilinin ikmali için bütceye 480 lira tahsisat konulması hakkında Güzel san'atlar akademisi Mimar şubesi talebesinden Sezai efendinin istitasile hastane eczacısı Bedri beyin hakkı mükteseb 348 liranın tasarruf olunan Dahiliye mutahassısı tahsisatından tesviyesinin karara raptı hakkındaki Muhasebei hususiye müdüriyetinin takririnin bütce Umumi meclis aza yevmiyesinin yedi buçuk liradan ve encümen aza ücreti şehriyesinin 120 lira olarak, Dahiliye Vekâleti celilesince kabul olunduğunu müş'ir 22 - 2 - 931 tarih ve 403 - 2 - 24 numaralı tahriratın Muhasebei hususiye müdüriyetine ve Mecidözünde bir mektep inşasına ihtiyaç bulunduğundan karşılık tedariki hakkında Maarif encümeninin mazbatasının bütce ve Alacaya bağlı Keşlik köy adının Kekliğe ve Avutmuş köy adının Avunmuşa tebdilleri hakkındaki Alaca kaymakamlığının tahriratının Dahiliye encümenlerine, 929 senesi hisabı kat'i ced velinin tasdiki. İskilip idarei hususiyesine bir refik yahut bir tahsil memuru kabulüne dair İskilip kaymakamlığının tahriratile Türk ocağına 1500 lira muavenette bulunulması hakkındaki Ocak riyasetinin takriri ve damızlıkların ıaşesi ve müteferrika tahsisatına 312 lira 81 kuruşun 930 senesi bütcesine tahsisatı munzamma ilâvesine dair Baytar müdüriyetinin takririnin bütce,

Kuyucak, Dikenli ve Ayvalı köylerinin Osmancıkta ibkasını havi Fahri bey Osmancık takririnin Dahiliye, Alaca Halk fırkası binasının ikmali inşaatına kifayet edecek mikdarda tahsisat kabulünü ihtiva eden Behcet, Hasan Hilmi beyler Alaca takririnin bütce encümenlerine havaleleri kararlaştırıldıktan sonra şubatın dördüncü çarşamba günü saat onbeşte toplanmak üzre celseye nihayet verildi.

İÇTİMA - 11 -

Vilâyet Umumi meclisi şubatın dördüncü çarşanba günü encümenlerdeki evrakı tetkik ve mazbata tanzimile iştigal eylemiş olduklarından 11 inci içtimaını şubatın beşinci günü saat 15 te Vali Ali Cemal beyfendinin riyaseti tahtında Aza Salim, Süleyman, Davut Şevket, Şevket, Tahir, Şakir, Necati, Edip, Behattin, Asım, Nurettin, Hasan Rüştü, Bedri, Muştak, Mehmet, Fahri, Hasan Hilmi, heyler huzurile akt eyledi

Zaptı sabıkın kabulünü müteakip evrakı varideden Zephiye resminin takdirine dair Muhasebei hususiye müdüriyetinin takriri üzerine geçen sene olduğu gibi koyun ve keçiden 15, kuzu ve oğlaktan yedi buçuk, danadan 30, sığır ve canavardan 45, deve ve mandadan yetmiş beşer kuruş alınmasına ve encümence görülen lüzuma binaen verilen karar muvafık görülerek müsakkafat vergisinden fazla tahakkuk eden 200 liranın 930 bütcesinin (S) cetvelinde dahil 88 inci faslına nakli için mazbata tanzim ve Dahiliye Vekâleti Celilesine takdimi, otuz lira ücretle damızlıkların nazareti ifa edilemiyece ğinden re'sen bir baytar memuru ilâvesi veyahut teklif veçhile ücretin kabulüne dair Baytar müdüriyetinintakririnin Makamı riyasetin teklifi üzerine Depolarda tatbik olunacak harekâta dair Baş vekâleti celileden mevrut talimatname ile tevhiden Umuru baytariye bütcesinin müzakeresinde düşünülmek üzre te'hiri, İktisat vekâleti celilesinin fidanlık tesisiçin vilâyet bütcesine ihtiyaç nisbetinde tahsisat vazı hakkındaki tahriratının Ziraat bütcesinin müzakeresi sırasında okunması, Sonu var

Vatandaş: Hilâli Ahmer Rozetleri bayramın en güzel zinetidir. Bu hayırlı cemiyete yardımını esirgeme!

[Makamı Vilâyetten]

SURET

Bazı yerlerde bilhassa köylerde imam nikâhlarile gizli nikâhlar yapıldığı ve evlenme vukuatının Nüfus idarelerine derhal ihbar ve tescil ettirilmemesi yüzünden bazı kimselerin yine bu memnu yollarla tekrar evlendikleri eşidilmektedir.

Belediye idarelerinin ve köy ihtiyar heyetlerinin bu hususta azamî dikkat ve itina sarf etmeleri icabettiği gibi mevzuatı umumiye hilâfına hareket ve muamelâta iştisar edenler hakkında da kanunî takibat icrası lâzımdır.

Bilhassa evlenme vukuatının Belediye ve köy ihtiyar heyetleri tarafındanderhal Nüfus idarelerine bildirilmesi ve bu işte ihmal ve tekasül görülenler hakkında kanunî takibat ifası lüzumu Dahiliye vekâleti celilesinin 31 - 1 - 931 tarih ve 130 - 21 - 79 nolu emirnamelerile bildirilmiştir.

Kararname

Kararname No: 10415

İhracat Nizamnamesinin ilgasına dair Maliye Vekâletinden tanzim ve Şurayı Devlet Riyasetinden tevdi olunan merbut Nizamnamenin tatbiki İcra Vekilleri Heyetinin 31/12/1930 tarihli içtimaında tasvip ve kabul olunmuştur.

Reisi Cümhur
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	YUSUF KEMAL	ZEKAİ	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	M. ABDÜLHALİK	ESAT	HİLMİ
İktisat Vekili	Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili		
MUSTAFA ŞEREF	Dr. REFİK		

İhracat Nizamnamesinin ilgasına dair Nizamname

Madde 1 — 26 şaban 1332 ve 27 mayıs 1335 tarihli ihracat nizamnamesi hükümleri kaldırılmıştır.

Madde 2 — Şurayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu nizamnamenin icrasına Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

Karar

Askerlik Mükellefiyeti kanunu hakkında

Karar No: 601

1 — Sakat efrattan olup bir taksitte bedel vermesi hasebile arzusu üzerine talimi bir sene geciktirilmiş olanlar arkadaşlarının terhisine kadar bilâ mazeret talime gelmemiş olurlarsa, bu gibilerin bedelleri geri verilmez ve askerlik mükellefiyeti kanununun 106 ıncı maddesinin fıkrai ahiresine tevfikan muvazzaf hizmetleri tamamlattırılır.

Ayni kanunun 34 üncü maddesinin (V) fıkrası kısa hizmet şartlarını haiz olanlardan sakatların muvazzaf hizmet müddetini on iki ay olarak tesbit etmiş olduğundan kanunun bu sarahatine nazaran sakatlara yukarda yazılı halde temamlattırılması icap eden muvazzaf hizmet müddetinin on iki ay olması lâzımgelir.

2 — Keza bir taksitte bedeli nakdi vermiş ve bir sene müddetle talimini geciktirmiş ve arkadaşlarının terhisine kadar talimine gelmemiş sağlam efrattan talime gelmedikleri müddet zarfında kendi ihtiyarında olmıyarak sakatlık gibi bir arızai sıhhiyeye uğramış ve kanunen sakatlığı sabit olmuş bulunanlara tatbik edilecek muamelenin bedel vermiş sakatlara yapılan muamelenin ayni olması pek tabiî olup askerlik mükellefiyeti kanununun, son yoklamaya gelmemiş ve yaşıtlarının celp ve sevkine kadar da dehalet etmemiş olanlara ait bulunan 86 ve 89 uncu maddelerinin bedel vermiş efrat hakkındaki maddelerle bir alâkası yoktur.

3 — Yukarda zikredilen her iki şıkta talim müddeti cezaen çoğaltılarak talim yaptırılan bedel efradının, bu cezaen çoğaltılan hizmet müddeti zarfındaki ilbas ve iaşe masraflarının hükûmete ait olacağı askerlik mükellefiyeti kanununun ahkâmı umumiyesi (madde 86) icabındandır.

Filhakika [mezkûr kanunun 111-inci maddesi bedeli nakdî efradına talimleri müddetince maaş ve tayın ve elbise verilmiyeceğini âmir ise de bu hüküm kanunun srahatinden anlaşıldığı veçhile umumî ve bedel verenlerin mecburî hizmet müddeti olan altı ay için olduğu, Umumî heyetin yirmi ikinci inikadının birinci celsesinde tekarrür etmiştir.

Satlık arazi

Alacada merkez kazaya yarım saat mesafede, Fakılılar kariyesinde kısmen su altı ve kısmen kıraç, köy civarında on dört kıt'a da Tapu senedile mutasarrıf olduğum takminen üç yüz dönüm kadar bir vüsatteki arazi satılıktır. Talip olan ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin bilmühabere aşadaki adrese muracaat eylemesi ilânolunur.

Alacada Topaçlı zade
M. Nazım

İskilip Tuzbaş müdürlüğünden

Sungurlunun Boncuk memlehasında 448 lira 80 kuruşluk, Sarı kaya memlehasında 4125 lira 42 kuruşluk, Akça koyunlu memlehasında 1434 lira 20 kuruşluk, tamirat vardır.

15, 16, 17, Şubat 931 tarihinden itibaren yirmişer gün müddetle münakasaya konulmuşlardır.

Taliplerin İskilip Toz baş müdürlüğüne veya mahalleri memleha memurlarına muracaatları ilân olunur.

Çorum Asliye Hukuk Hakimliğinden

An asıl Somalı olup Bandırmada mukim Süleyman efendi kerimesi İfakat hanım aleyhine zevci yüzbaşı Ali Rıza bey tarafından ikame olunan boşanma davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde mezburenin ikametgâhının mechul bulunmasından dolayı ilânen yapılan davetiye ve kıyap kararına bir gûna itiraz etmediği gibi gerek bizzat ve gerekse bir vekil gönder mediginden dolayı hükmün vicahi addile mezburenin boşanmasına ve bir sene müddetle tarafeynin evlenememelerine 17 - 1 - 931 tarihinde karar verildiğinden ilânile kanunen muayyen müddet zarfında gıyap masrafını ita ederek temyiz etmediği takdirde hükmün kesbi katiyet etmiş addolunacağı lüzumu ilân olunur.

Iskilip Sulh Hukuk hakimliğinden

Kaleboğazı mahallesinden İzzet o. Hayri ve Şevket ve İsmail

Aleyhinizde ikame olunanizalei şüyu davasının yevmü muhakemesinde hazır bulunmadığınızdan naşi gıyaben muhakeme icrasına ve muhakemenin 5 - 3 - 931 perşenbe gününe talikına karar verilmiş olduğundan hukuku usul muhakemeleri kanununun 400 ve 403 ve müteakip maddelerine tevfikan işbu ihbarnamenin tebliğinden itibaren on gün zarfında itirazınızı beyan etmekle beraber yevmü muhakemede hazır bulunmanız lüzumu ilânen tebliğ veaksi takdirde bir daha muhakemeye kabul edilmiyerek hakkınızda gıyaben muhakeme yapılacağı ilânolunur.

Çorum İcra dairesinden

Rıza efendinin Sarımbey kariyesinde Kürt oğlu Veli zimmetinden alacağı olan mebaliğin temini için mukaddema tahtı hacze alınup bu kerre paraya çevrilmesi mukarrer olan Çorumun Savran buğazında İncirli mevkiinde şarkan yol garben tepe cenuben İsmail şimalen Çimen oğlu Ahmet tarlası ile mahdut üç dönüm tarla ve yine Savran çukurunda şarkan yol garben yine tepe cenuben çimen oğlu İsmail şimalen Çimen oğlu Ahmet çavuş ile mahdut 1 dönüm tarla ve yine Savran buğazı deresinde şarkan Hacı oğlu Haydar garben tepe cenuben Çimen oğlu Zeynal tarlası şimalen tepe ile mahdut 2 dönüm yine Bahçecik mevkiinde şarkan Kürt oğlu kara Ali garben Ahmet kâhya cenuben Hacı oğlu Ali şimalen Çimen oğlu Ahmet tarlası mahdut 4 dönüm tarla Ve yine büyük gebe mevkiinde şarkan yol garben hark ve çay cenuben Çimen oğlu İsmail şimalen Çimen oğlu Ahmet tarlası ile mahdut 4 dönüm, kızıl gedik mevkiinde şarkan Çimen oğlu Zeynal garben Çimen oğlu İsmail cenuben Çimen oğlu Ahmet çavuş taş temür tarla ile mahdut 3 dönüm tarla ve yine kuyu altı mevkiinde şarkan Kınık yolu şimalen Mulla Hüseyin oğlu Yakup cenuben Çimen oğlu Hasan tarlası ile mahdut 3 dönüm tarla ve yine Arif oğlu mevkiinde şarkan mulla Hasan oğlu İsmail garben topal Mustafa cenuben Çimen oğlu İsmail şimalen yine Çimen oğlu İsmail cenuben Çimen oğlu Ahmet tarlasile mahdut 1 dönüm tarlaların 48 hissede mutasarrıf olduğu altı hissesi peşin para ile ve resmi dellâliye müteriye ait olmak üzre 22 - 2 - 931 tarihine müsadif cumartesigünü saat onda satılacağından talip olanların mezkûr hisselerin kıymeti muhammenesi müzayede kaimesinde hizalarında ayrı ayrı gösterileceği cihetle mecmu hissenin kıymeti muhammenesi olan 1350 kuruşun yüzde on nisbetinde pey akçası veya banka teminat mektubunu hamilen yevm ve saatı mezkûrde Çorum icra dairesinde hazır bulunmaları ve fazla izahat almak isteyenlerin dahi her gün işbu dairei icraya muracaatları ilân olunur.

25 - ŞUBAT - 931

IDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tahsiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 5

ABONE ŞARAİTİ		
	Seneliği	Mevkii
Ayı geçen 25 Kuruştur	175	kasabaya
	200	Harice
	150	Köylere

Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Yerli Malı

Bu geçen Şeker bayramında Cümhuriyet Halk Fırkası, Türk Ocağı gibi müessese ve teşekkullerde ve bazı evlerde şeker yerine Badem, Ceviziçleri, Rezzaki üzüm, Ceviz sucuğu ikram edilmekte idi.

Bu değişiklikten mühim ve madi bir faide temin edilmiş olduğunu bazı zevat gibi biz de şimdilik iddia edemiyoruz. Fakat pek çok zevat üzerinde uyandırdığı alâka dolayısile bu değişiklik bir münakaşa ve mübahasa zemini olması mucibi memnuniyet bir hadisedir. Ve maksat lehine bir kazançtır.

Çünki bu zeminde yapılan münakaşalarla hedef ve maksada daha ziyade yaklaşılıyor, fikirler, duygular açılıyor ve yükseliyor. Bu münakaşa esnasında yüzlerce, binlerce liramızın ecnebi emtiasına inkılâp ederek memleketten çıkarken beş on kuruşluk Bayram şekeri bahsi üzerinde tevakkuf ve münakaşa neye yarar diyenler oldu.

Halbuki bütün Türkiyede sarf edilen Bayram şekeri bedelinin teşkil edeceği yekûn evvel emirde ihmalı kabil bir kemmiyet olmamakla beraber şu teşebbüs yerli malı kullanılması lüzumunu nazarı dikkate koyan bir işaret ve bir propağanda mahiyetinde olduğu için ayrıca haizi ehemmiyettir.

Bizde ve bilhassa memleketimizin münevver zümresinde yerli malı kullanılması fikrinin yerleşmesi ve kabul edilmesi şartı esasidir.

Bu fikirler yerleştikten ve kuvvetlendikten sonra iş yoluna girer ve hiç aksamaksızın yörür. Yerlimalı mevzubahs oldukça bizde ne varki kullanalım diyenlerin ilk önce anlatmak istedikleri geyim eşyasıdır.

Halbu ki: geyim meselesinde moda takibi itiyadında bulunan genç hanım ve beylerimizin bile arzularını tatmin edecek millî fantazi eşya bu gün tepeden tırnağa kadar geymek ve kullanmak için mevcut ve nisbeten ucuzdur da, Fakat maatteessüf görüyoruz ki: Bu hususta her kese ön ayak olması lâzım gelenlerin ve belki yerli eşya istimali fikrinin tamimine taraftar ve vazifedar olması icap edenlerin kendilerinde henüz bu fikrin yerleşmediği yüzünden geçen günleri daha henüz millî zararla kapatıyoruz.

Şu halde demek oluyor ki: Bizde kullanılacak yerli malı kâfi derecede vardır. Yalnız efkârımızı îmal ve imale çehtindeki ihmalımızdandır ki derhal maksada ulaşamıyoruz.

M. H.

Gazi H. z. leri Konyada

Konya 22 - Babalık gazetesi Reisi Cümhur H Z. leri hakkında şu malumatı veriyor. Gazi H Z. leri her gün şehrin muhtelif semtlerinde otomobille tenezzühte bulunmakta ve her tarafta halkın samimi ve şiddetli muhabbet tezahuratile karşılanmaktadır. Reisi Cümhur H Z. lerinin köşklerinin önü her gün kendisini görmek isteyen binlerce halk ile dolmakta ve Gazi H Z. leri halkın candan gelen bu temiz sevgi nişanelerinden mütehassis olmaktadır. Gazi H Z. leri evelki akşam askeri sinamada milli mücadeleye ait bir filimi seyretmişlerdir. Refakatindeki müfettişler bütün devairden 926 senesinden beri yapılan muameleler ve işler hakkında ihsai malumat istemişlerdir.

Bayramı tatilinin bitmesi münasebetile Gazi H Z. lerinin devair ve içtimai müessesatı ziyaret etmesi muhtemeldir. Müşarüleyhin daha bir kaç gün şehrimizde kalacağı ümit ediliyor.

KLOT FİRER
Ankarya gitti

İstanbul 23 - Maruf Fransız edibi ve Türk dostu Klodfirer bu akşamki ekspiresle Ankaraya hareket etmiştir. Hamdullah Suphi bey de kendisine refakat etmektedir.

Gazi H z. leri

Konya askeri mahfelinde mühim bir nutuk irat buyurdular

Konya 22 - Reisi Cümhur Hazretleri dün gece Askeri mahfelde verilen balodan ayrılırken şu nutku söylemiştir:

Muhterem Hanımlar, Muhterem Efendiler:

Bu gece bize çok samimi hayat yaşattınız bundan dolayı cümlenize sureti mahsusada teşekkür ederim. Bu samimi hayatı Türk milletinin güzide kahreman evlatları olan zabitlerimizin temiz ocağında geçirdik. Bu bilhassa benim için yüksek bir hassasiyeti mucip oldu. Bu noktada durarak huzurumuzda ve bütün millete karşı bir noktayı nazarımı vuzuhla ifade etmek isterim. Arkadaşlar! Bütün tarih bize gösteriyor ki milletler yüksek hedeflerine vasıl olmak istediği zaman bu fevkalâdeleri karşısında onifomalı çocuklarını bulmuşlardır.

Tarihin bu umumiyeti içinde yüksek bir istisna bizim tarihimizde, Türk tarihinde görülür. Bilirsiniz ki Türk milleti nevakıt yükselmek için adım atmak istemişse bu adımların önünde daima pişüva olarak, daima yüksek, millî iddiayı tahakkuk ettiren hareketlerin pişdarı olarak kendi kahreman çocuklarından mürekkep ordusunu görmüştür.

[Şiddetli alkışlar]

Bunun içindir ki Türk milleti tehlikelere karşı elinde kılınç yürümeye müheyya bulunan kahreman çocuklarına derin emniyet beslemiştir ve bu emniyeti daima besleyecektir. Bundan sonrada Türk milletinin ulvi iddialarının husulü için kahreman asker evlâdları hep önde gidecektir.

Bu gün Türk milleti muvaffak olduğu hür hayatın kahramanı olarak kendi ordusuna kumanda eden öz evlâtlarından mürekkep Zabitler heyetini, yüksek kumandan heyetini görmektedir. Milletin kahreman evlâtlarından mürekkep ordu o kadar yekdiğerile birleşmiştir ki dünyada ve tarihte bunun misli enderdir.

Bu milli tecelli ile daima müftehir olabiliriz. (Şiddetli alkışlar.)

Takdir name

Milli Kütübane salonunda şehit KUBLAY Bey toplanmasında iradı nutkeden Orta Mektep Müdür Muavini ve Türkçe Muallimi Behram Lütfi bey Maarif Vekâleti Milli Talim ve Terbiye heyeti tarafından takdir edildi.

Çorum Orta Mektep
Müdürlüğüne

Şehit KUBLAY ihtifalında mektebiniz Türkçe Muallimi Behram Lütfi bey tarafından iradedilen hitabeyi mütalea ettik:

Muhterem arkadaşımızın bu vesile ile meslekdaşımıza telkıyn ettiği yüksek ve canlı fikir ve hislerden dolayı kendilerini tebrik ve takdir eyledik.

Maarif Vekâleti Milli Talim
ve Terbiye Heyeti Reisi
İHSAN

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 19 —

BAYRAM

Arife günü Doğum evinden avdet ederken memleketin kıymetli unsurlarını ve gençlerini teşkil edenlerden iki muhterem zatın araba içerisine doğru küçük kıt'ada birer el ilânı uzattıklarını gördüm. Evvelâ her şahsın muvaffakıyetle yapabileceği bir ilân müvezziliğini bizzat ifa etmeleri deruhte ettikleri hizmetin bir kudsiyet ve fevkalâdeliği haiz bulunduğunu îma veişrap ediyordu.

İlânı okudum : Bunda mensup oldukları Türkiye iktisat cemiyetinin pek musip ve mühim bir tavsiyesi ve öğüdü neşredilmekte idi. Bayram ziyaretlerinde bulunacak zevat ve ehibbanın şimdiye kadar görülen örf ve adete, şekle değilsede, nev'an muhalif bir tarzdaizaları tavsiye olunuyordu. Aşağı yukarı bir kaç asırdanberi bayramlarda ikram ve takdimi det makamına geçmiş bulunan şekerden, bunun bütcelerimize ağır gelen masrafından vaz geçilerek yerine memleketimizde mebzulen yetişen üçü beşile birtepsi tanzim ve tertip olunduğu takdirde manzarası daha güzel ve Vatanımızın, Toprakları mızın öz mahsullerini teşkil eden Kuru üzüm, İncir, Badem, Fındık, Ceviz içi hatta Cevizli sucuk ve mümasili gibi çerezlerle yekdiğerimizin bayramımızı tebrik ve tesit de birer takdimei sürur vasıtası kılınmasının muvafık olacağı fikir ve kanaatinin tamimine çalışıyordu.

Bu fikrin merkezde doğup vilâyetlere tamim edildiği zehabına düştüğüm için bu vacibüleda emrin tebliğatının,herkesin alâkadarülimkân ihzaratını ikmaletmiş bulunduğubir zamana kadar tehir edilmiş bulunmasından dolayı derunî bir tesir duymaktan kendimi kurtaramadım. Pek doğru ve pek yerinde ; bilhassa millî bir mücadele mahiyetini almış bulunan iktisadî savaşta muvaffakıyetimize yardımı dokuna bilecek bu tedbiri bizzat itiraz edemeyeceğime cidden müteessir ve müteessifdim. Bu noktai nazardan mezkûr umdenin daha bırkaç gün evvelinden telkin ve tamimi icap ettiğine yanımdaki arkadaşın nazarı dikkatini celbetmiştim. Halbuki bir ziyaret esnasında hazır bulunan zevat tarafından mavzubahs ittihaz edilen bu yeni fikir ve kanaatin pek uzaklarda doğmayup; binnefis vilâyetimizin yetişdirmiş bulunduğu şayanı takdir ve iftihar gençlerinden bir kaçının karihasının mevlûdü olduğu anlaşılmıştı. Yani bu fikir doğrudan doğruya, Türk milletini lâyık olduğu terakkî ve teali mertebesine yükseltmeğe sarsılmaz ve değişmez bir iman ile azmetmiş bulunan Çorum gençlerinin görüş ve telakkî tarzlarını bütün vezahatile anlatan kıymetli bir hitabesi idi .

Evet bu muazzez topraklarımızı düşmanın istilâsından, onun mülevves ayaklarının izlerinden kurtarmak için çalışan ve muvaffak olan neslimizin yetişmek istediği ulu gayelere vasıl olabilmesi için bu gün önünde yeni bir mania ile karşılaşmış bulunduğunu takdirden aciz bir ferdimiz kalmamıştır . İktisadî buhran namile yâd ve izah edilen bu maniin bedenimizi,kanımızı fedayı istilzamedecek kadar büyükve şiddetli olmadığının muhakkak bulunmasına rağmen pek ehemmiyetsiz, ihtimama, pek kolay, basit mahrumiyetlere katlanamamız yüzünden muvaffakıyetimizin biraz teahhure uğradığı teessürle görülmektedir .

Bu gün milletin her ferdinin ayrı ayrı millî mamulât, millî mahsulât ve eserlere rağbet gösterilmesi lüzumunu her vesile ile beyan etmelerine mukabil bu mev'ızaya riayet ve bihakkın hürmet edenlere bilmem ! tesadüf edebilir miyiz ? Millî hars ve seciyemize temas eden bu husustaki aczin bundan fazla devam ettiğini inşaallah görmeyiz .

Kısa bir zemanda millî bir vahdet ve teşekkül doğurmaya muvaffak olan dünki vatandaşımız bu günki yakın bir komşumuz olan Bulgarlara bakarsak muvaffakıyetlerindeki sırrı hikmetin en mühimmi olarak kendi milleti efradını herkesten fazla sevmesini ve yalnız Bulgar elinden, Bulgar destikâhından çıkan mevada lâyıkı nisbetinde bir rağbet göstermiş olmasında buluruz .

Bir Bulgar mühendisi dostumu vardı. Hasbel'icap kendisine müteaddit terziler tavsiye eylemiştim . Mukabeleten arkasındaki, biçimi ve dikişi pek te fevkalâde olmuyan elbisesini göstererek « benim Bulgar terzi daha eyi diker. » cevabını vermişti. Binnefice bu zatın İstanbulda bulunmasına rağmen içtiği sigaranın Bulgar sigarası, geydiği elbiselerin Bulgar kumaşından ve Bulgar terzisi tarafından yapılmış bulunduğu, hatta saçlarını bile bir Bulgar berbere kesdirmekte taassupla ısrar eylediğini anlamıştım . Halbuki bu adam sarfettiği paraları santimine kadar Türkiyede ve Türk unsurlar arasında kazanıyordu .

Mühendisin bu hareketi bir taraftan memleketimizde kazandığı paraları yine memleketimizde sarfetmek için gösterdiği kuyudu ihtiraziyeden, bir taraftan da, saklamağa lüzum yoktur, Kendimde o terbiyei lâzımanın bulunmadığını ihtar eder mahiyette bulduğumdan, iğbirarımı mucip olmuştu. Bu gün artık bütün efradı milletin aynı akide ile mücehhez olması icap ettiğine kani bulunuyoruz .

Binaenaleyh milletin bizzat takdir ve ihtiyar etmesi icap eden bu gibi mübrem hareketler için hükümetin bir takım tedbirler ittihazına lüzum bırakmadan bu ihtiyacı bizzat kendimizin telâfiye çalışmamız lâzımdır . Millî fabrikalarımızın, destigâhlarımızın çalışup bizleri suğuktan, çıplaklıktan koruya bilecek bezler, kumaşlar çıkarmakta olduğu bu zamanda ehemmiyetsiz ve tali, hissî ve zevkî bazı çocukça hislere tabaiyetle bunları ihmal etmemiz bize pek fena akıbetler ihzar edebilir .

Halen Avrupadan gelen ipekliler yünlüler kadar muntazam ve zarif olmadığını behane ile ihmal ettiğimiz bu mevaddın bize ecnebi mallardan pek çok vefakâr olduğunu ve bu vefalarını her zaman göstere bileceklerini takdir ve teslim etmeliyiz. Daha sarih söyleyeyim Harbi umumide bir arşın salaşbor alabilmek için çektiğimiz zahmet ve azabı unutmamalıyız. Eğer bunlar kendi fabrikalarımızın mahsulü olsaydı o mahrumiyet ile karşılaşırmı idik ? Herhalde uryan ve muhtaç kalmağa mahkûmiyetten ise hernekadar dun olduğu kabul edilirse edilsin kendi mamulâtımıza bir kıymet verüp onu daha mükemmel bir hale getirmemiz şüphesiz çok musip bir hareket teşkil eder.

Şu Bayram şekeri münasebetile üç günden ibaret olan kısa bir zemanda harice, ecnebî memleketlere verdiğimiz paranın mıkdarını acaba düşünüyormıyız ?.

Onbeş milyon nüfusu haiz olan Cümhuriyet Hükümetimiz dahilinde dört milyon kadar müteşekkil âilenin vucudunu ve bunların da bir bayram şekeri için alelvasat, asgarî ellişer kuruş sarf eylediği kabul olunursa milhaysilmecmu iki milyon liranın şekere tebeddül edeceği anlaşılır. Bu iki milyon liranın nısfının dahilde ve imalâtçılar, satıcılar ellerinde kalacağı kabul edilsebile mütebaki bir milyon liranın hiç nazarı dikkati celbetmeden maddei aslıyeyi teşkil eden âdî şeker mukabili olarak memleketten yani Türkiye hududundan harice çıkacağı tebeyyün ediyor.

Millî servetimizi çogaltmak, mevcudu muhafaza etmek endişesinde bulunan bizler için böyle bir kaç günlük zevka bedel milyonla liramızın harice çıkmasına sebebiyet vermenin arzu edilmez bir hareket olacağı bedihidir.

Hariç piyasalarda kendilerine bir mevki teminine çalıştığımız kuru üzüm, kuru incir, fındık ve saire meyvelerimizin böyle bayram gibi vesilelerle, şekeri istihlâfen sarf edilmesi âdetinin ihdasile tamimi cidden takdir ve tebcile lâyık fikir ve hareketlerden birini vücude getirir

Hulâsa Çorumda arefe günü doğan bu kanaatın bütün memlekette yer tutmasını, bu vesile ile Umumî, Malî ve İktisadî müvazenemizin tesisine çalışmasının bütün mevcudiyetimizle temenni edildiği arzolunur.

Kanun

Muallim maaşları için vilâyetlere ikraz mezuniyetine dair kanun

Kanun No : 1743

Kabul tarihi : 19 - 1 - 931

Neşri tarihi : 26 - 1 - 931

Madde 1 — Muallim maaşlarını vaktinde veremeyen vilâyetlere münhasıran bu maaşların tediyesine karşılık olmak ve iki senede ödenmek üzre 843 numaralı kanunla açılmış olan fasıldan (80 000) liraya kadar ikraza mezuniyet verilmiştir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur .

TEFSİR

Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun «8» inci maddesinin tefsiri

Tefsir No : 166

Tekaüt maaşları muamelenin ikmalini takip eden ay başından itibaren verildiği cihetle tekaüdü icra edilenlerin peşin olarak aldıkları son maaşları istirdat olunmaz .

Dördüncü devrei intihabiyesi | **Umumî meclis** MÜZAKERATI | İkinci sene 931 İctima [11]

11 inci içtimadan mabat

Telefon santıralları için kabulü temenni olunan muavenetin tezyidi kabil olmadığı takdirde telefon çavuşu maaşı namile teklif olunan 1080 liranın Telefon malezmesi mübayaasına hasrına dair Jandarma kumandanlığının tezkeresinin Makamı riyasetin teklifi veçhile bu hususta evvelce verilüp bütçe encümeninde mevcut olan tezkere ile tevhiden bütcenin tetkikinde nazarı itibare alınması , Umumî meclis aza yevmiyesinin yedi buçuk liraya iblağı dolayisile 930 senesi bütcesinde kabul edilen tahsisatın ademi kifayesine mebni fazla tehakkuk eden müsakkafat vergisinde 1900 liranın birinci faslın 2 inci maddesine nakli hakkında Muhasebei hususiye müdüriyetinin takriri muvafık görülerek mazbatasının tanzimi ve Dahiliye vekâleti celilesine takdimi, Alacanın Altuntaş, Belpınar köylerinin Sorğun kazasına, Sincan, Kara tepe, Yenice' Arpaseyf köylerinin, Orta köy nahiyesine bağlı Mulla Hasan köyünün kurbiyeti münasebetile aynı kazanın Cemilbey nahiyesine raptı muvafık olacağına dair Dahiliye encümeninin mazbatasının kabulile mezkûr köyün Cemilbey Nahiyesine raptı, Çorumun Kızılviran Nahiyesinin İskilip kazasına bağlanmasına ve hususatı saireye müteallik İskilip kazası kaymakamlığı metalibatının tealluk ettiği encümenlerce tetkiki, Kızılviran Nahiyesinin İskilibe ilhakı hakkında Şakir beyin takriri, Kızılviran Nahiyesinin Kula, Alamaslı ortakışla köylerinin Sungurlu Kazasında teşkil olunacak Çavuşçu Nahiyesine bağlanmak üzre şimdiden mezkûr kazaya ilhaklarına ve İnalözü maa Kılcılar kariyesinin bu Nahiyeden fekkile İskilibe bağlı Aktam maa Kara geçili, Aşlı armut, Baba oğlu maa Kertme, Hacı Ahmet deresi, Hacıbey, Dere köy, Saz köy, Ferhatlı maa Eski ören kariyelerinin de Çoruma ait olmak üzre teşkil kılınacak Haremi Nahiyesine bağlanmak üzre Çorum merkezine raptı, Asayiş maa Kara Hacı, Anbarcı, Üç dam, İğdeli, Kızıl kır Bel kavak, Boz tepe, Çender, Çeltek maa Torunlar Resul oğlu ma Yenice, Sağ pazar, Tut pınar, Kır köy, Kızıl veran, Kara,kısık, Kalender oğlu, Kızağlı, Kara avdır, Köpeç, Mehmet Ali çiftliği, Yarımca, Yeni yapan köylerini ihtiva eden Kızılviran Nahiyesinin kurbiyet ve iktisadî alâka ve münasebetleri ve halkın menfaatleri icabı olarak İskilibe bağlanmasına dair Dahiliye encümeninin mazbatası üzerine keyfiyet bilmüzakere : Kalender oğlu, Mehmet Ali çiftliği Kula, Kara mürsel, Alamaslı orta kışla namlarındaki beş köy hakkında bilâhere yapılacak tetkikatta münasebeti teayyün edecek kazaya verilmek üzre Kızılviran Nahiyesinin İskilibe ve encümen mazbatasındaki isimleri zikrolunan köylerin Çoruma bağlanması : Aslen Osmancığa tâbi olup bu kerre teşekkül edecek İskilibin Karaviran Nahiyesine verilmesi musavver Ayva, Dikenli, Kuyucak köylerinin Osmancıkta ibkasına dair Dahiliye encümeninin mazbatası muvafık görülerek bu köylerin kemafissabık Osmancıkta ibkası, Osmancık kazasına ait vaziyeti Coğrafiye ve bazı malumatı havi tanzim ettiği harita masrafı 136 liranın hususî bütceden itası hususundaki Osmancık askerlik şûbe Reisi Tevfik beyin haritaya merbut istitasının Reis beyfendinin teklifile mevcut olduğu bildirilen 120 haritanın ilk mektepler için alınmasına tahsisatı mevcut olup olmadığının Maarif müdüriyetinden sorulması, arsaları Belediyeden verilmek ve levazımı inşaiyesi Maarif dairesinden temin olunmak üzre bina inşasına dair encümen mazbatası bilmüzakere levazımı inşaiyesi Maarif tarfından temin edilmek ve yapılacak binanın üst katında halk okuma odası namile Maarife intifa hakkı verilmek, sureti intifa ve tasarruf Tapuca tescil ettirilmek üzre Çorum Belediyesi için Pamukhanı ve kazalarda Belediyelerin göstereceği arsalar üzerine milkiyeti Belediyelere ait olmak şartile bina inşası esasının kabulünü, Tayyare cemiyeti ilânatının cüziyetine binaen ücreti tabiyeden istisnası muvafık görülemediğinden encümen mazbatası veçhile bu baptaki talebin reddi, Erkânı harbiyei umumiyece askerî yollar meyanında dahil bulunan Çorum-Sungurlu-Çerikli hattının ikmali inşası için Devlet bütcesinden azamî muavenette bulunulması hakkında Nafia vekâletinden temenniyat yapılması teklifini havi Süleyman bey Çorumun takriri bilkabul mazbata tanzimi, Osmancığın İnönü zaferi mektebinin bahçe divarının açık kalan 20 metro kısmın inşası ve noksan iki kapının yaptırılması hakkındaki Mehmet ve Fahri beylerin teklifinin Maarif dairesine tevdii ve Hacıhamza, Dodurga mekteplerinin beşer sınıflı mektebe iblağı, Osmancık, Hacıhamza - Tosya şosasının müstacelen tamiri ve Gemici suyundan bir çeşmenin karşı mahalleye yapılması için İdarei hususiyeden muavenette bulunulması hakkında Mehmet ve Fahri beyler Osmancığın takririnin evvelemirde Maarif müdüriyetine, Çorumun Narlı, Serayözü, Bağzık, Gökçekaya köylerinin Osmancığa raptına dair Mehmet ve Fahri beyler Osmancığın takririnin reddi, İskilip - Osmancık arasındaki yolun bir saatlik mesafesinin bu sene inşası ve su yollarının tamir ve inşası için Belediyeye on bin lira muavenette bulunulmasını havi Tahir, Necati, Şakir, Edip beyler İskilibin takrirlerinin bütcelerinin müzakeresinde nazarı itibare alınması, Vilâyet dahilindeki Millet mekteplerine ait eşya, tenvir ve teshinin Maarif idaresince temini ve Çorumun Tarhan ve Çender kariyelerinde iki mektep inşası ve ikmal olunmuyan mekteplerin inşaatın bu sene ikmali için köy sandıklarına muavenette bulunulması ve köy mekteplerinin tenvir ve mahrukatının Maariften verilmesi hakkında Salim bey Çorum ve Bedri bey Mecidözünün takrirlerinin mutaleası alınmak üzre Maarif müdüriyetine, Mecidözünün Hisarkavak kariyesi arazisini iska edecek su yolunun isalesi için 500 lira muavenette bulunulmasına dair Bedri bey Mecidözünün takriri, altıncı kısım bütcenin müzakeresine tehiri, Mecidözü pazarının cumartesi gününe tebdili, köyleri inşaat mahalline kanunen muayyen mesafeden uzak amelei mükellefenin köy yollarının ana hattını teşkil eden Nahiye yollarında çalıştırılmasına dair Bedri bey Mecidözünün takririnin Nafia Başmühendisliğine tevdii, Mecidözünün Farzant, Tanrıvermiş ve Çitli köyleri arasında bir mektep inşası teklifini havi Bedri b. Mecidözünün takririnin kaza kaymakamile Maarif müdüriyetine tebliği, Hisarkavak köyüne bir muallim verilmesi hakkındaki teklifinin Maarif müdüriyetine havalesi ve Mecidözü kazasına tabi Cemilbey nahiyesi Çorum - Yozgat yolunun geçit mahallinde bir köprü inşası talebini muhtevi mumaileyh Bedri beyin takririnin Başmühendisliğe ve kezalik mumaileyh Bedri beyin teklifile Şeyhoğlu arazisinin iskasına hail kayanın Nafiaca dağıdılması kararlaştırıldıktan sonra Şubatın yedinci cumartesi günü saat 15 te toplanmak üzre celseye nihayet verildi

GAZİ HAZRETLERİ

Konyada bir gezinti yaptılar

Konya 23 - Reisi Cümhur Hazretleri şehir ve civarında bir gezinti yapmışlardır .

Edirnede yeni feyezan

Edirne 22 - Tabii mecralarına cekilen nehirlerde yeniden yükselme alâmetleri belirmiştir . Havaların çok güzel gitmesi hasebile fazlalaşmaya başlayan sulardan endişe edilmiyor . Mahalle aralarında büyükçe göller ve su ile ihata olunmuş evler halâ mevcuttur .

Divanı harbi örfide

Menemen 22 - Karar hakimliğince Manisadan Bedevi oğullarından Alinin hakkındaki tevkif müzekkeresinin istirdadına karar verilerek tahliye edilmiştir .

Yine karar hakimliğince Düzceden Vahip halim Menemenin Asarlık köyünden Deli oğlu Hasan ve Mehmet oğlu Emin ve Ahmet oğlu Hamzanın meni muhakemelerine karar verilerek tahliyeleri icra edilmiştir .

DİVANI HARP ÖRFİDE

Menemen 23 - Divanı harbi örfi gerek belediye intihabatında ve gerekse Cümhuriyet Bayramında yapılan tazahurat esnasında halkın hissiyatı diniyesini tahrik ederek memleketin emniyetine halel iras eyleyecek surette telkinat ve propagandalar yaptıkları şahadetle ve ifadelerile anlaşılan Balikesirlilerden Zühdü, Hasbi, Hidayet, Şerafeddin, Hüseyin, Esat ve Ahmedi birer sene hapis ve yirmi beş lira para cezasına mahkûm etmiştir.

İki gemici vefat etti

İzmir 23 - Memleket hastanesinde tedavi edilmekte olan Rüstemiye vapuru Çarhçı başı Hidayet ve baş Kamarot Ali efendiler vefat etmişlerdir .

Zayi mühür

1930 tarihli Zekeriya yazılı olan isim mührümü gaybettim. Bu mühürle kimseye borcum yoktur . Yenisini yazdıracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim .

Marankoz : Zekeriya

Kanun

Memnu mıntakalarda yapılan istimlâk bedellerinin tesviyesi hakkında kanun

Kanun No: 1744

Kabul tarihi : 26 - 1 - 931
Neşri tarihi : 5 - 2 - 931

Madde 1 - 21 Haziran 1927 tarih ve 1110 numaralı kanuna müsteniden askerî memnu mıntakalarda istimlâk edilmiş olan gayri menkul emvalin bedelleri 1930 ve 1931 seneleri bütçelerinde (memnu mıntakalar istimlâk bedeli) namile açılacak fasıllardan tesviye olunur.

Madde 2- Birinci maddede yazılı istimlâk bedelleri istihkak sahiplerine İcra Vekilleri Heyetince tayin olunacak tarzda garameten tediye edilir.

Madde 3 - İstimlâk olunan emlâk ve arazi sahiplerinden işbu emlâk ve araziye vaziyet edildiği tarihten itibaren vergi aranmaz. Bu müddete ait vergi tahsil olunmuşsa geri verilir.

Madde 4 - Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 - Bu Kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

Karar

Askeri ve Mülki Tekaüt kanununun 58 inci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında

Karar No: 609

Askeri ve Mülkî Tekaüt kanununun 58 inci maddesi (bilfiil 30 sene veya daha ziyade hizmet ifa edenlere tekaüt oldukları zaman almakta oldukları maaşlarının emsali hasılının bir seneliği ikramiye olarak verilir) hükmünü ihtiva etmekte olup (almakta oldukları maaşlarının) tabirinden ikramiyenin verilebilmesi için maaş almakta bulunmaları şartı anlaşılır.

Binaenaleyh ücretle istihdam olunanlar bu hükümden istifade etmiyecekleri gibi istifa etmiş bulunanların da tabiatile istifadesi mümkün olmıyacağından tefsire muhtaç bir cihet görülmediği, Umumi Heyetin yirmi beşinci in'ikadının birinci celsesinde etkarrür etmiştir.

Niçin yerli malı kullanmalıyız

539 numaralı sayfadan mabat

Niçin :

Bir de şu adetleri eyice gözden geçirirsen o vakit anlarsın; niçin ?

1928 senesinde

Yiyecek ve giyecek ithalâtımız:

	(En mühimleri) Lira
Öküz, İnek, Koyun, Tavuk	2.261.660
Et	220.555
Tere yağı	364.619
Peynir	257.487
Yumurta	8.178
Bal	8.377
Balık	456.833
Buğday, çavdar, arpa, v. s.	5.356.058
Pirinç	2.449.576
Nohut, bezelye, un, nişasta v. s.	496.737
Makarna	28.317
Bisküvi	93.463
Papates	352.387
Kuru üzüm	136.603
Kuru incir	436.685
Fıstık	479.475
Zeytin	43.639
Meyve konserveleri	56.312
Şeker	12.696.823
Anason	84.569
Kolonya	48.653
Susam yağı	1.273.527
İspirtolu içkiler, sirke, maden suları	434.732
Pamuklu mensucat	52.449.271
Yünlü »	15.767.238
İpekli »	3.960.818
Yekûn :	100.206.583

Bu adetler bize ne diyor ?

Bu adetler bize diyor ki :

Siz, Türkler memleketinizde yetişcn ve yapılan mallara rağbet göstermiyorsunuz.

Hariçten gelen malları tercih ediyorsunuz.

Yüz milyon liralık yiyecek, içecek ve giyecek eşyasının memleketimize girmesinden ben, sen, o, hepimiz mes'ulüz.

Eğer ben, yerli pirinç dururken, yabancı pirince on para vermesem.

Eğer sen, Yerli konservelerimiz dururken, yabancı konservelerine on para vermesen,

Eğer o, yerli kumaşlarımız dururken yabancı kumaşlarına on para vermese Türkiyeye de bu kadar liralık yiyecek ve giyecek girmez.

O halde bu günkü halimizden biz mes'ulüz. Ve gene ohalde bugünkü halimizi düzeltecek te biziz.

Vatandaş! on paralık bir şey alırken bile yerli malını tercih et.

Yerli malı satmıyan dükkânlardan alış veriş etme !

Ancak ;

14 Milyon Türk Vatandaşı, böyle hareket ederse, bu milyonlarca ithalat ta azalır.

Memleketimizde yetişen ve yapılan malların ithalâtı azalınca da, her seneki açığımız gittikçe kapanır. Ve Türkiye zenginleşir.

Sonu var

Satlık arazi

Alacada merkez kazaya yarım saat mesafede, Fakıhlar kariyesinde kismen su altı ve kısmen kıraç,köy civarında on dört kıt'a da Tapu senedile mutasarrıf olduğum tahminen üç yüz dönüm kadar bir vüsatteki arazi satlıktır. Talip olan ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin bilmühabere aşadaki adrese muracaat eylemesi ilânolunur.

Alacada Topaçlı zade
M. Nazım

Menemen Divanı harbinde

Foça kaymakamı bir sene hapse mahkûm oldu

Menemen 23 - Divanı harbi örfî sui kastta bulunmakla maznun olanlardan bir kısmini söyletebilmek için döverek işkence yapmakla maznun Foça kaymakamı Lütfi ve J. k. Tahir beyierin muhakemesini yapmıştır. Lütfi bey tahkikatı vali muavininin emrile yaptığını ve isnat olunan cürmü irtikâp etmediğini, Tahir bey de kaymakamın maznunlardan Taşçı Ahmet ve Mehmedi dövdüğünü söylemişlerdır. Bu hususa ait şahitlerin ifadeleri okunmuş ve bu meselenin tenevvürü için İzmir vali muavini ile J k. dinlendikten sonra müddei U. işkencenin şahitlerin ve J k. ın ifadeleri ile çok canlı bir surette tebeyyün ettiğini beyan ederek, Lütfi beyin Türk ceza kanununun 69 uncu maddesine göre tecziyesini ve Tahir beyin beraetini istemiştir. Mahkeme Lütfi beyi kanunun 243 üncü maddesile bir sene ağır hapise ve J. k. Tahir beyin beraatine karar vermiştir.

Mahkemeyi müteakip celselcrinde evvelce duruşmaları yapılıp bazı tahkikatın ikmali için muhakemeleri talik edilen gizli ve muzur teşkilâta dahil oldukları ıkrarları ve sahitlerin şehadetile sabit olan Eskişehirli şeyh Abdurrahman iki sene, Hacıhamdi bir ve Yakubun üç aya ve ayni cürümden maznun olarak yine muhakemeleri talik edilmiş olan Geyveli Hacıdurmuş ve Taraklı nahiyesinden Hacıatıfı birer seneye mahkûm etmiş, Geyveli Şevket hakkında beraet kararı vermiştir.

Osmancık icra dairesinden

Haydar hane mahallesinde koç oğlu Abdurrahman karısı Zeliha ve Feride ile mahalleden Niyazi karısı Fatmanın müştereken mutasarıf oldukları haydarane mahallesinde vaki yemini Apdi oğlu Abdi hanesi yesarı ve cebhesi tarik arkası Gebeş oğlu Mehmet veresesı hanesi ile mahdut bir avlu, bir samanlık ve bir ahur tahtanî bir aralık, iki oda, bir kilâr fevkanî müştemilâtını havi bir bap hanenin izaleyi şüyu ile satılmasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan bir ay müddetle açık artırma ile satılıyor. artırma Şartnaemsi 5 Mart tarihinden itibaren herkes tarafından icra dairesinde görülebilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları, faiz ve masarife dair iddiaları olanların bir ay zarfında icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 25 Mart 931 çarşamba günü saat 15 te Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve hanenin en çok artıranın üzerinde bırakılacağı ilân olunur.

4 - MART - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 545

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur
Nushası [3] Kuruştur

GAZİ HAZRETLERİ

Konya C. H. Fırkasında mühim beyanatta bulundular

Konya 28 - Reisicümhur H.Z.leri öğleden sonra C.H. F.sını teşrif etmişler,Azalarla uzun müddet konuşmuşlardır. Fırka teşkilâtının faaliyeti ve Belediye intihabatı etrafında malûmat almışlar, Azanın birine ve heyeti umumiyeye karşı vazifelerinden ve feragat derecesinde kendilerini mefkûreye merbut tanımaları lüzumundan bahsederek kıymetli irşadatta bulunmuşlardır.

Gazi hazretleri ezcümle demişlerdir ki: Biz bütün vatandaşları fırkamız kadrosu haricinde tasavvur etmiyoruz. Aralarında maksadı anlamamış olanlar bulunabilir. En nihayet bunlara millî ve siyasî vazifelerini anlatmak;Fırka teşkilâtı, Fırkamızın bir şubesi olan Türk ocaklarına ve her yerde behemehal Türk ocaklarının içinde memleket gençlerile beraber çalışmaları icabeden muallimlere teveccüh eder.

18 yaşında ve daha yüksek yaşta rey sahibi bütün gençleri filen azamız görmek isteriz. Henüz bu yaşa gelmeyenleri aza namzedi telak ki etmek ve onları buna göre hazırlamak lâzımdır. Fırkamızın yüksek mefkûresini ve programını, esaslarını bütün vatandaşlara anlatmalıdır.

Reisi Cümhur H Z. leri bir milli muallim heyeti, milli İnkılâp heyeti addettikleri Cümhuriyet halk fırkası mensublarının daima, daha ziyade ve daha müteyakkız çalışmalarını tavsiye buyurmuşlardır. Bundan sonra Türk ocağını ziyaret etmişlerdir. Ocağın iştigal sahaları, azanın alâka ve faaliyetleri hakkında izahat alınışlar,ayrılırken Konyanın kıymetli ve güzide gençlerile karşı karşıya bulunduğumdan ve kendilerini her vakıt olduğu gibi şen ve şatır bulduğumdan çok memnun ve müteşekkirim demiştir. Fırkada ve ocakta azalar büyük ziyaretçiyi hürmetle alkışlamışlardır.

Gazi Hazretleri

Konyada Vilâyet Makamını ve Belediyeyi ziyaret buyurdular

Konya 28 - Reisicümhur hazretleri bu gun öğleden evvel Vilâyet makamı ile Belediyeyi ziyaret etmişlerdir. Vilâyet ve şehre ait muhtelif mesaî hakkında malumat ve izahat almışlar, bilhassa sulama işlerine dair müdavelei efkârda bulunmuşlardır.

Gazi hazretleri Belediyeden ayrılırken belediye reisine, Konya halkının her zaman olduğu gibi bu defada haklarında gösterdiği samimî hissiyat ve alâkadan dolayı teşekkürlerini ifade buyurmuşlardır.

Hükûmet ve belediye daireleri önünde toplanan kesif halk Gazi H Z. lerini muhabbetle alkışlamıştır.

Gazi Hz. leri

Afiyon karahisarını teşrif buyurdular

Konya 1 - Reisi Cümhur Hazretleri Ordumüfettişi Fahretin paşayı ve Kolordu kumandanlığını ziyret etmişler. Akşam Afyonkarahisarına müteveccihen hareket eylemişlerdir.

İstanbul Maarif Cemiyeti

Eşya piyankosu çekildi

İstanbul,1 - Maarif Cemiyetinin eşyapiyankosunda büyük ikramiye olan otomobil 5440 numaraya çıkmıştır.

MENEMEN DİVANI HARBİ ÖRFİSİNDE

Bir kişi üç aya mahkûm oldu

Menemen, 1 - Divanı harbi örfi tarikat işlerile oğraşan Orhan gaziden Şerefettin efendiyi üç ay hapse mahkûm etmiştir.

GAZİ HAZRETLERİ

Afyona muvasalet buyurdular

Afyon karahisar 2 - Reisi Cümhur H Z. leri buraya muvasalet etmiştir. Büyük bir halk kitlesi tarafından heyecan ve sevinçle karşılanmışlardır. Afyon meb'uslarile Kolordu kumandanı Çal istasyonunda selamlamışlardır.

Maliye Encümeni Müzakeratı

Ankara 2 - Maliye encümeni kara değirmenlerinin muamele vergisinden istisnası ve ya bunlara prim verilmesi teklifini müzakere edecektir.

Üç Devlet arasındaki bahri müzaKere

ittilâfla neticelendi

Paris 1- İngiltere, Fransa ve İtalya arasındaki bahri müzakere itilafla neticelenmiştir.

Bir tetkik neticesi

Eyi bir tetkik neticesinde: Hayati ve Medeni ihtiyaçlarımızı temin edecek yerli mensucat ve mahsulâtımızın kâfi derecede mevcut olduğu anlaşıldı.

Yurdunu, Milletini seven pekçok zevatın da yerli malı kullanmak hususunda acılan cereyanı takip etmekte olduğunu şükranla görüyoruz.

Vatanı milli faydalarımızı düşünmek ve tercih etmek hakkımız ve vazifemizdir.

VATANDAŞ : İktisat ve tasarruf yolu milli emel ve gaye yoludur. DİKKAT ET..!

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 20 —

ÇOCUKLARIMIZA YARDIM

Vilâyetimizde, bir nur halinde, teşekkül etmek üzre bulunan hayırperver bir cemiyetin doğuşunu tesit ve bu kutlu işin müteşebbislerini tebrik için Al bayrak ilk mektebinde toplanılmıştı.

Annesinin, babasının maddî yardımlarından mahrum bulunan ve haddi zatında beslenmeye, kuvvetlendirilmeye muhtaç olan kimsesiz veya fukara yavrulara lâzım gelen muavenetin temin ve ifası gayesini istihdaf eden bu teşekkülün takip ve tevfikı hareket edeceği programı, nizamnameyi bütün hazıron dinledik. Bunun şu satırlar arasında hulâsasını faideden halî bulmayorum.

İlerinin bütün mesuliyetlerini tehammüle namzet bulunan, memleketin o büyük idari müşküllerini halü tesviyeye mini mini omuzlarını, nuriu, kıymetli aslî bir mayeyi ve kabiliyeti haiz olan dimağlarını hazırlayan yavrulardan muhtaç olanlara karşı Türk milletinin lâkayt kalamadığına canlı bir bürhan teşkil eden bu cemiyet; mektep talebeleri arasındaki kimsesiz yavruların gıdalarındaki noksanlığı telâfi için onlara her gün muayyen öğünlerde sıcak veya souk yemekler verecek.

Zirai ve iktisadi kabiliyetlerinin inkişaflarına yardım etmiş olmak için her mektebin bahçesinden ayrılacak bir kısım dahilinde Tavukçuluk, Arıcılık, küçük mikyasta Bahçevanlık gibi müfit ve kolayca tatbik olunabilecek İktisadî teşebbüslere muracaat olunacak.

Aleiumum çocukların sıhhî vaziyet ve halleri ile alâkadar olarak bünyeleri zaif veya hastalıklı olanların tedavilerini icra ettirmek, gözlerinin, ağızlarının, dişlerinin sıhhat ve temizliklerinin muhafazasına itina edilecek.

Gürbüz ve çalâk yetişmelerini temin için Sıhhî ve Medenî sipor mahalleri tesis olunacak.

Yukarıda hulâsaten arz eylediğim, memleket için pek hayırlı ve pek faideli emellerinin tahakkuku için ihtiyar edecekleri sarlıyata tekabül etmek için şimdilik devamlı ve muayyen bir varidat menbaı bulamamış olan cemiyet Erkânı Muateremesi pek haklı olarak memleketin eşraf ve ağnıyasının hamiyet ve ulüvvü vicdanlarından istianeyi muvafık bir hareket olarak görmüşlerdi.

Cemiyet heyeti idaresinin vaki teklifinin halk tarafından ümidin fevkında bir hüsnü kabule mazhariyeti, herkesin yüzünde beliren neş'e ve sürur eserlerinden anlaşılıyordu.

Şükranla kaydedelim ki: O günkü ictima neticesinde bu hayırkâr cemiyet teveccüh eylediği gayeye vasıl olmuş bulunuyordu. Yani teklif ve ricaları halkımızın bütün sınıfları tarafından ayni derece bir alâka ile karşılanarak is'af olunmuştu.

Ben bu yazılarım arasında mühim gördüğüm diğer bir noktaya temas ederek milletin umumî taalî ve terakkisi için hiç bir fedakârlıktan çekinmeyeceği aşikâr olan vatandaşlarımızdan, milleti vücude getiren kardeşlerimizden bazı niyaz ve temennide bulunmak isteyorum.

O gün müsafirlerini taziz ve onlara hoş bir vakit geçirmiş olmak için mini mini mektepli yavruların verdikleri temsillerdeki muvaffakiyeti tahattur edersek işlenmemek yüzünden doğmadan ölüme mahkûm kalan, ne kıymetli uzuvların yetişdiklerini fakat inkişaf edecek muhit ve şaraite nail olamadıkları için vücudlarından memleketin kâfi derecede istifade edemediği kolayca takdir olunur.

İlmü fennin, medenî tedris usullerinin daha henüz hulûl etmiş bulunduğu bu orta Anadolu evlâtlarının ogün gösterdiği meharet ve liyakat, kabiliyet ve istidat noktai nazarından, Türk milletinin sonsuz ve nihayetsiz hazinelerden daha zengin olduğunu beliğ bir ifade şeklinde anlatıyordu. Her hangi bir milletin yükselmesi, medenî yollarda muvaffakıyetle ilerlemesi için o millet efradının hayatla mücadeleye mücehhez olarak yetiştirilmesi iktiza eder. Binaenaleyh yetişmeğe talim ve terbiyeyi kabule fevkalâde müstaat olan yavrularımızı, asrın icap ettirdiği bütün vesait ve şeraite tevfikan tekâmül ettirmeğe çalışmalıyız. Onların yalnız muhtaç olanlarına bir sıcak çorbayı sunmakla vazifemizi ifa ve ikmal ettiğimize zahip olmıyalım. Bunların arasında görülen fevkalâde zekâ ve kabiliyetleri tefrikla istidat gösterdikleri saha dahilinde inkişaf ve terakkilerine yardım edilmelidir. Memleketimizin, malî kudretleri müsaade eden, evlâtları efradı bu hususa yabancı kalmamalıdırlar. Her zengin, fukaralık hasebile, sönmeğe mahkûm bulunan zeki yavrulara tesahup, onların tahsil ve terbiyelerini deruhte ederek vatan ve millete karşı pek çok şanlı ve şerefli bir vazifeyi ifayı kendisi için bir borç telakki etmelidir. Bu tarzı hareketile nesli atiyi kuvvetlendirmeğe himmet ve gayreti sebkat edecek zevatın nail olacakları mevki ihtiramın hatıralarda silinmez izler bırakacağı unudulmamalı ve bu gayeye candan hizmet edilmelidir.

B. M. MECLİSİNDE

Yunan meclisi reisinin
telgrafı okundu

Ankara 2 - Meclisin bu gün ki ictimanda Meclis Reisimizin telgrafına cevaben Yunan Meclisi Reisinin Türk - Yunan itilafının asırlarca devam eden mücadeleye sureti katiyede nihayet verdiği kanaatını izhar eden telgrafı okunmuştur.

Cümhuriyetmerkez bankasına

rağbet pek fazladır

Ankara 2 - Cümhuriyet merkez bankasında ecnebi bankalarile imtiyazlı şirketlere tahsis edilen 15000 hisse temamile satılmış ve muracaatlar hadi artmıştır. Kalan 135 bin hisseden 109847 si şimdiye kadar satılmıştır. Bu suretle sermayenin 12487700 lirası temin edilmiştir. Bün başlıyan iki buçuk milyon liralık hissenin de kısa bir zamanda satılacağını göstermiştir.

Hava

Mardın hulûfile beraber hava birden bire değişmiştir. İki, üç gündenberi kapalı, yağmurlu bazan açık ve fırtınalı devam etmekte idi. Dünki gün saat on beşten sonra yarım saat süren fırtınayı müteakip hafif kar tipisi başlamış ise de çok sürmemiştir,

Bundan sonra hava açılarak kuru ayaz her tarafı dondurmuştur. Dağlar hafif kar tabakasile örtülüdür.

Suret

İdarei örfiyenin Manisa ve Balikesir Merkez kazalarından kaldırılması ve Menemen kazasında 8 Mart 931 tarihine kadar temdidi hakkında karar No 618 - 28 Şubat 931 tarinde müddeti hitam bulacak olan İdarei örfiyenin Manisa ve Balikesir merkez kazalarından kaldırılması ve Menemen kazasına munhasır olmak üzere 8 Mart 931 tarihine kadar temdidi Umumî heyetin otuzuncu inkiadının birinci celsesinde tekarrür etmiştir.

Katil Mehmet ve arkdaşları

Kâmilen yakalandı

Arasıra fırsat buldukça başına topladığı üç beş kişi ile umumî yollarda soyğunculuk ve köylerde hırsızlık yapan Alacanın Bozdoğan köyünden Katil Mehmet ve dört arkadaşının şubatın 25 inci günü sabahı Mecidözünün Örencik köyü civarında köylünün iki atını gasp ederek Kara ormana doğru savuşdukları, o civarda takipte bulunan Cemilbey nahiyesi Karakol Kumandanı İsmail onbaşıya ihbar edilmesi üzerine izleri takip edilmiş ve ormana giren şerirler kendilerini takip eden Jandarmaya ateş açmalarile musademe başlamıştır. Silâh seslerini eşiden ve o civarda Katil Mehmedin takibi için Alacadan gelmiş olan Alaca Jandarma bölük kumandanı Yüzbaşı İbrahim bey derhal vak'a mahalline gelmiş ve altı saat fasılalı müsademeyi müteakip mumaileyh tarafından katil Mehmet ve arkadaşları. Mecidözünün Örencik köyünden Halil oğlu Ali ve Alacanın Örükaya köyünden muhacir Osman oğlu Şevket bomba ve silâhlarile diri olarak yakalanmışlardır. Müsademeden kaçan Aştavullu Arapabdurrahman ve Bozduğanlı İsmail, katil Mehmede kılavuzluk ve bazan soygun arkadaşlığı eden Hüseyin oğlu Mustafa da silâhı ile yakalanmıştır. Bu şerirlerin kâffesinin bu suretle ele geçirilmesi halk tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Dördüncü devrei intihabiyesi

Umumî meclis MÜZAKERATI

İkinci sene 931 İctima [12-13]

İÇTİMA

— 12 —

Vilâyet umumi Meclisi şubatın üçüncü cumartesi günü Encümenlerdeki evrakın tetkikatı ve mazbatalarının tanzimile meşgul olduklarından 17 inci içtimaını şubatın sekizinci pazar günü saat 11 de Reisi sani Salim beyin riyasetinde Aza Süleyman, Davut Şevket, Şevket Şakir, Tahir, Necati, Edip, Hasan, Bedri, Muştak, Bahattin, Hasan, Asım, Nurettin, Mehmet, Fahri, Behcet, Hasan Hilmi beyler huzurile akdeyledi.

Zaptı sabık bilkabul evrakı varideden Aygır deposu anbar memuru Abdurrahman efendinin istidasının bütcesinin müzakeresinde nazarı itibare alınması, Muallimlerden tekaüde sevk edilenlerle Eytamı ve Eramile verilmek üzre muallim ve muavinleri maaşından 500 liranın nakli hakkında mazbata tanzimi, Hora mubayaasına kadar mevaddı semmiye ile mücadeleye devam olunmak üzre bütceye tahsisat vaz olunduğu hakkında müteferrika encümeninin mazbatasının bütcesinin müzakeresine talikı, Alacada fidanlık tesisine bu sene imkân olmadığı hakkında müteferrika encümeni mazbatasının kabulü, merkez ve mülhakatta teşekkül edecek su komisyonları Azaları için bütceye 500 lira vazı hakkındaki talebin müteferrika encümeni mazbatası veçhile idarei mahalliyeye ait olmadığından reddi, encümen mazbatası veçhile Alacadaki iki Avutmuş köyünden Sorgun kazasından ilhak olunan Avutmuşun yeni Avutmuş diğerinin eski Avutmuş namlarile tevsimi, Çoruma ait Karadona köyünün Alacaya raptı teklifinin Dahiliye encümeni mazbatası mucıbince İdare heyetine tevdii, nevakısı ikmal olunduğundan bahsile Alaca Kaymakamlığından gönderilen ve Sorgun kazasından Alacava ilhakı talep olunan köyler hakkındaki haritanın ikmali nevakısı zımnında tekrar mahalline izdesine dair Dahiliye encümeni mazbatasının kabulü keza Dahiliye encümeni mazbatasında Mecidözünden Alacaya verilen Keşlik köyünün büyük Keşlik ve diğerinin küçük Keşlik namlarile tevsimi, İskilip Kaymakamlığının Belediye Tabip ve Kabile muamelelerinin hususi bütceden verilmesi ve kasaba haritası için belediyeye muavenet yapılması, ırva ve iska meselesinin İdarei hususiyece temini ve bağlar için İzmirden çubuk celbi metalibinin bütce encümeni mazbatası vechile reddi, keza İskilip Kaymakamlığının su yolları için belediyeye ve Bayat nahiyesine muavenet ifası ve Telefon santıral memuru istihdamı hakkındaki tekliflerinin bu hususdaki diğer takrirlerle tevhiden bütcelerinin müzakeresine tehiri, İskilip Muhasebei hususiyesine refik ilâvesi hakkındaki talebin encümen mazbatası veçhile reddi, Haşaratı muzırra itlâfı için bütceye 1500 lira tahsisat vazı muvafık görülmüş isede mukabilinin varidat bütcesine konulması teklifinin ademi kabulü, yedi Sayisten fazla Sayis istihdamı hakkında bütce encümeninden mevrut Baytar müdüriyeti teklifinin bütcesinin müzakeresinde düşünülmesi, Alaca Halk fırkası inşaatına muavenet hakkındaki talebin bütcesinin müzakeresine tehiri, Hastane eczacısı Bedri beyin hakkı müktesebi olan 348 liranın ayni fasıl dahilindeki Dahiliye mutahassısı tahsisatından tesviyesi, Mecidözü kazasında inşa edilecek mektep için tahsisat vazı hususundaki encümen mazbatasının bilkabul bütcesinin müzakeresinde nazarı itibare alınması, merkez Himayei etfal ve Türk ocağına muavenet hususundaki taleplerin encümen mazbatası veçhile bütcesinin müzakeresine tehiri, Alaca kazasında 10 mektep inşa edilmesi teklifini havi Behcet ve Hasan Hilmi beyler - Alaca nın okunan takririle Temicilerle birlikte kendi köylerine bir mektep inşasile beraber muallim tahsisatı kabulü istirhamını havi İskilibin Kuş karivesi muhtarı imzalı arzuhal üzerine Maarif müdüriyetinin mutaleasının sorulması, geçen sene gibi ilk mekteplere verilecek su karşılığı Belediyelere muavenet olarak mevzu tahsisatın bu sene ayni şekilde maarif bütcesinin varidat ve masraf kısmine idhali hakkında Bedri bey - Mecidözü ve rüfekası imzalı takririn bütcesinin tetkikinde nazarı itibare alınması, yol parasının kanunda muayyen aşhna zam olunmamasını havi Salim bey - Çorum ve Bedri bey Mecidözünün takririnin bütcesinin müzakeresine tehiri, yol amelei mükellefesinin çalışma ve mükellefiyeti nakdiye taksit müddetlerinin münasip zemanlara hasrı hakkındaki mumaileyhim Salim ve Bedri beylerin takririnin Meslisin son ictimaında nazarı itibare alınması, yol amelei mükellefesinin kanunen muayyen günlerden fazla çalıştırılmaması, inşaat yerinin ehemmiyetine göre iş verilmesi ve sayi vasatinin memleketin hususiyetine göre tayini ve amelenin esbabı istirahatlerinin temini ve lüzumundan fazla inşaat mahallerinde memurini muvakkatenin istihdam olunmayarak tasarrufa riayet vesaireye dair mumaileyhimanın takrirlerinin Nafiaya tevdii, Türk ocağı ve Himayei etfal cemiyetlerine muavenette bulunulması ve telefon santrallarına birer memur verilmesi hakkındaki mumaileyhimanın takrirlerinin diğer tekliflerle tevhiden bütcesinin müzakeresine tehiri, Aygır damızlıkların kasaba ve köylere safat mevsimlerinde sevkilerile lâyıkı veçhile istifade teminine çalışması hakkında kezalik mumaileyhimanın takrirlerinin Baytar müdüriyetine tevdii ve Hastane yatak kadrosunun tezyidi ve Belediyelere azamî muavenette bulunulması lüzumunu havi takrirlerin de bütcelerinin müzakeresine tehiri, vergilerin tahsil zemanlarının memleketin ahval ve vaziyeti iktisadiyesine göre tayini teklifini muhtevi takrir üzerine müsakkafat ve arazi vergilerinin tahsil zemanlarının senei sabıkada olduğu gibi tesbiti, Çorumun Hamamlı dere köy yolunun tevsi ve islahı için çalışacak köy halkına Nafiadan vesait verilmesi hakkındaki Davut Şevket ve Şevket beyler Çorumun takririnin bütcesinin müzakeresine, Hilâlıahmer cemiyetine muavenet itası hakkında Davut Şevket, Süleyman ve Şevket beyler Çorumun takririnin bütcesinin müzakeresine tehiri, geçen seneki bütce ile İskilipte inşası tekarrür eden 5000 lira tahsisat kabul edilen Azmimilli mektebi için bir mikdar daha tahsisat ilâvesile mücceddeden inşasının teminine dair Maarif encümeninin mazbatası mevcut tahsisatlarile İskilip ve Sungurluda inşası geçen seneki bütce ile takarrür eden mekteplerin bu sene inşasına iptidar olunmasının Maarif dairesine tebliği kararlaştırıldıktan sonra pazartesi günü saat onda ictima edilmek üzre celseye nihayet verildi.

İÇTİMA

— 13 —

Vilâyet umumi meclisi 13 üncü içtimaını Şubatın 9 uncu pazartesi günü saat 14 te Vali Ali Cemal beyfendinin riyasetinde Azayi müntehibeden Salim, Süleyman, Davut Şevket, Şevket, Tahir, Şakir Necati, Edip, Behattin, Asım, Murettin, Hasan, Hasan Rüştü, Bedri, Kuştak, Mehmet, Fahri, Behcet, Hasan Helmi beyler huzurile akt eyledi. Zaptı sabıkın aynen ve müttefikan kabulünden sonra Reis beyfendinin emrile okunan evrakı varideden Eczacı Bedri beyin maaşının 3000 kuruşa iblağı hakkındaki Sıhhat ve muaveneti içtimaiye vekâletinin telgrafnamesile Davar, Buğa sermayesinin 931 senesine vaz'ı, vebai bakarî mücadele tahsisatının bütceye konulmasına dair İktisat vekâletinin tahriratının bütcelerinin müzakeresine te'hiri, boşanma ve nefekadan Mahkemeye muracaat edüp muzahareti adliyeye nailiyeti istihkak hasıl edenlerin ilânatının meccanen Vilâyet Matbaasında tab'ı, devairi dahiliyenin mukaddema evrak ve defatir tab'ından dolayı Matbaaca tehakkuk eden düyununun tehakkukatından tenzilile beraber fi mabat gerek devairi dahiliye ve gerekse muhasebei hususiye ve Encümen kalemine ait evrak vedefatirin meccanen Vilâyet Matbaasında tab'ı ve Orta mektep Heyeti talimiyesi tarafından çıkarılacak mecmuanın mekteplerere verilecek nushalarına mukabil Maarif idaresinden kâğıdına muavenet edilmek üzre Vilâyet Matbaasında meccanen tab'ı ve yedi fasıldan ibaret 39720 liradan ibaret fevkalâde ve ikinci kısım münakasaya ait ve sekiz fasıl 27800 lira adi ve altı fasıl 25626 L. 24 ku. fevkalâde, dokuz faslı havi 205506 lira Maarife ait üç kısım âdi, bir fasıldan ibaret 26443 lira fevkalâde ve 11 faslı ihtiva eden 9920 lira dördüncü kısım Ziraat ve Baytar adi ve bir fasıl 1000 L fevkalâde ve 11 fasıl 10400 lira fevkalâde ve 14 fasıl 45909 lira,altıncı kısım ile 20 fasıl 642871 lira varidat bütçelerinin kabulü ve yol bedelinin taksit müddetleri Temmuz, Eylûl mahları ve amelei mükellefenin çalışma zemanları 1 Nisan 931 den 30 Haziran 931 tarihine kadar ve Eylûldan Kânunevel gayesine kadar tesbiti ve senei atiye toplanma zemanının 15 - Şubat - 932 olarak tayini ve Encümen azalığı için yapılan intihapta Hasan bey Mecidözü, Necati bey - İskilip on yedişer, Salim bey - Çorum 16, Hasan bey - Sungurlu 13 reyle Daimi encümen azalığına ve Fahri bey - Osmancık 11 ve Bedri bey - Mecidözü, Edip bey - İskilip onar ve Davut Şevket bey - Çorum 9 reyle aza mülâzımlıklarına intihap olundukları tasnifi âra neticesinde anlaşılmakla azalıklara intihap olunanlara tebliğat ifası kararlaştırıldıktan sonra Reis Vali Ali Cemal beyfendinin esas zabıtta aynen münderiç nutkile Meclisin içtimaına hitam verildi.

Zayi mühür

Mühürümü zayi eyledim kimseye borcum yoktur.

Kale hisar T. Muhtarı
M. Ömer

NİÇİN YERLİ MALI KULLANMALIYIZ?

544 Numaralı neşhadan mabat

Büyük ve zengin İngilterede bile İmparatorluk mallarının sürümünü halk arasında propağanda yapmak için çalışan bir cemiyet var.

Yerli malının sürümünü çoğaltmağa çalışmak her milletin öz hakkıdır.

Vatandaş! Bu öz hakkından istifade et. Ve bütün tanıdıklarına yerli malı kullanmanın faydalarını anlat.

Yerli malı kullanmak, paramızın kıymetini korumaktır.

Her vatandaş yerli malı kullanmağı itiyat edinirse memleketimizde ziraat ve sanayi ilerler. Sanayiin ilerlemesi demek memleketimizde yetişen ham maddelerin sürümünü emin bir hale sokmak demektir.

Sanayiin ilerlemesi demek, memleketimizde işsizlik ve sefaletin azalması demektir.

Sanayiin ilerlemesi demek, ham madde yetiştiren çiftçinin daha çok istihsal etmesi, daha çok satması demektir.

Fakat:

Türkiyede ilerlemesini istediğimiz sanayi, ileri bir sanayidir.

İleri bir sanayi, yani sağlam, iyi, ucuz mal yapa bilen bir sanayi..

Çürük mal yapan, rakiplerinden daha pahalı mal yapan bir sanayi değil.

Yerli malı kullanan milletin, sanayicilerimizden bunları istemesi hakkıdır

Sanayicilerimiz ancak bu şartla milletin rağbetine hak kazanabilir.

Onun için:

VATANDAŞ!

Yerli mallarından bir şikâyetin varsa, derhal "Milli iktisat ve Tasarruf Cemiyeti„ nin Ankaradaki Umum Merkezine bildir.

Yerli malının nesinden şikâyet ediyorsan, onu hangi ticarethaneden veya fabrikadan aldınsa... Bütün bunları açık ve müsbet bir tarzda isim ve adresinle beraber yaz.

"Milli iktisat ve Tasarruf Cemiyeti„ derhal senin şikâyetini alâkadar fabrikalar, İktisat Vekâletine, Ticaret ve Sanayi Odalarına, Sanayi birliklerine bildirir.

Ve eger aynı fabrikanın mallarından şikâyetler devam ederse, o fabrikanın mallarına karşı boykut yapılmasını 300 şubesine tamim eder.

Çünkü:

sana, yerli malı kullan diyen Cemiyetin, aynızamanda senin hakkını korumak ta vazifesidir.

Şimdiye kadar Cemiyetimize bildirilen bu gibi şikâyetler üzerine yaptığımız teşebbüslerden çok müshet neticeler doğmuştur.

Hakiki menfaatlerini anlayan sınayi erbabı Cemiyetimizin bu suretle çalışmasını takdir ediyorlar. Çünkü bir yanlışı düzeltmek için evvelâ onu görmek ve göstermek lâzımdır.

Onun için:

VATANDAŞ!

Yerli malı kullan, fakat şikâyetlerini, temennilerini de "Milli iktisat ve Tasarruf Cemiyeti„ nin Ankara'daki Umum Merkezine bildir.

Bu suretle:

Memleketimiz sanayiinin ilerlemesine iki türlü yardım etmiş olursun.

Vatandaş!

Bir de şu satırları oku:

Engelhart "Türkiye ve Tanzimat„ adlı eserinde der ki:

"On dokuzuncu asrın ortasına kadar Türkiyeden gerek transit gerek ihracat suretile çıkarılan malların mikdarı Avrupanın Türkiyeye yaptığı ithalâtın çok üstünde idi. Türk ihracatının mühim bir kısminde de Yerli mamulâtından çuha, kumaş, iplik şeklindeki sınaî mamulât teşkiliediyordu.

1850 senelerinde Türkiyenin ihracatı ithalâtına müsavi bir dereceye düştü. Altmış sene sonra, yani 1910 senelerinde ise ihracat, ithalâtın ancak üçte bir ine varabiliyordu.

İhracat maddelerinde ise sınaî mamulâtın yerini Ziraî mahsulât tuttu."

Vatandaş!

İşte milli kurtuluş hareketimizin en mühim manası Türkiyenin sadece ham madde ihraç eden ve yabancı memleketlerin sınai mamulâtına açık pazar olan bir müstemleke olmaktan kurtulmasıdır.

Kapitülâsyonsuz Türkiyede artık milli bir sınayi inkişaf etmeğe başlamıştır.

VATANDAŞ!

Yerli malı kullanmak, Milli kurtuluş hareketinin manasını şuurla anlamak demektir.

Vilayet

Defterdarlığından

Kazanç vergisi kanununun 3 üncü maddesinin 1, 2, 3, 4, 5, ve 6 ncı fıkralarında muharrer birinci kısım kazanç vergisile mükellef olanlar kanunun 6 ncı muaddel madde mucibince mart mahi zarfında müddeti ticaretlerine ait muktazi beyannameleri Tahakkuk şubesine verilmeleri ve aksi takdirde kanunun 9 uncu muaddel maddesi mucibince tahakkuk edecek vergiye ayrica bir misil ceza zammedileceği ilânolunur.

Vilayet

Evkaf Müdürlüğünden

Mecidözü merkezinde kâin camii kebir akaratı mevkufesinden bir kıta hanın pencereleriyle bir kısım sıvasına ve sairesine ait tamiratı olbaptaki keşifname mucibince (214) lira (50) kuruş bedel ile yirmi gün müddetle münakasaya konulmuş ve yevmi ihalesi 21 - 3 - 931 tarihine müsadif bulunmuş olduğundan taliplerin Evkaf müdüriyetine ve Mecidözü Kaymakamlığına muracaatları ilân olunur.

Çorum

Müftülüğünden

Müceddeden Menber vazedilen Karadona camii şerifinin hitabet imtihanı 19 Mart 931 perşembe günü icra edileceğinden talip olanların mezkûr günde Fetvahanede isbatı vücut etmeleri ilân olunur.

Çorum

Sulh hakimliğinden

Hududu: Emir Ahmet mahallesinde sağı Çıtak oğlu Mustafa ve solu yol ve arkası Çıtak oğlu Ahmet ve önü yol ile mahdut fevkani ve tahtani dört oda ve iki kilâr ve kuruluk ve havliyi şamil 350 lira kıymetli ve 24 numaralı harap hane.

Emir Ahmet mahallesinden Çıtak oğlu Ömer ve rüfekası ile Çıtak oğlu İsmail ve Meryem aralarında müşterek olup şuyuun izalesi için satılmasına mahkemece karar verilmiş olan balâda hudut ve evsafı yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle artırmaya çıkarılmış ve ilândan itibaren artırma şartnamesi her kese açık bulunmuş olduğundan ve ihale de 4 Nisan 931 cumartesi günü saat 15 te sulh hakimliğinde icra olunacağından ve dellâliye vesair masraf müşteriye ait olduğundan ve satış peşin para ile yapılacağından talip olanların muracaatları ilân olunur.

Satlık arazi

Alacada merkez kazaya yarım saat mesafede, Fakıhlar kariyesinde kismen su altı ve kısmen kıraç, köy civarında on dört kıt'a da Tapu senedile mulasarrıf olduğum tahminen üç yüz dönüm kadar bir vüsate arazi satlıktır. Talip olan ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin bilmühabere aşadaki adrese muracaat eylemesi ilânolunur.

Yozgatta Topaçlı zade
M. Nazım

11 - MART - 931

Yıl: 9 No: 546

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Devlet bankası

Dünyada yaşayan ve yaşayacak milletler; Ancak iktisadî esaslara istinat eden iktisadî devlet ve milletlerdir. Dünyada muayyen milletler ve milletlerin hudutları az, çok çizilmiş gibidir. Bu çerçeveler dahilinde emin, memnun ve müsterih yaşamak, yaşayabilmek için milletler; maddi ve manevî sermayelerini kendi ellerinde tutmak ve bulundurmak zaruretindedirler. Dünyanın muvazenesi ve dünyanın muştak ve mütehassir olduğu umumî sulh ve milletlerin uzlaşması ve anlaşması ancak bu suretle kabil olabilecektir.

Hükümetimizin; milli parayı ve milli sermayeyi ve millî ticaret ve iktisadiyatı korumak maksadile aldığı muhtelif tedbirlerin hülâsası olarak bir (DEVLET BANKASI)nın tesisine lüzum ve zarureti neticesine vasıl oldu.

Devlet bankası, milli sermayemizin ve milli paramızın istinatgâhı ve iktisadî varlığımızın canlı bir abidesi olacaktır.

Millî bankalar ve bütün şirketler, sermayeler, her türlü ticarî, ve sınaî teşebbüsler ve teşekküller ve hatta fertler bile bu bankaya muzahir, yardımcı olacak ve bu bankadan muzaheret ve yardım görecektir.

Bundan dolayı her türlü mülâhazanın fevkinde Devlet bankasını yaratmak ve yaratacağımız bu büyük iktisadî kudretimizden istifade etmek zaruretindeyız. Bu iş kıymet ve ehemmiyeti itibarile her türlü millî ve vatanî hizmetlerin en yükseğidir.

Muasır ve medeni milletler sırasında mevki tufan milletimiz; her şeyden evvel iktisadî vaziyetini tanzim etmek ve iktisadî esaslara istinat etmek mecburiyetindedir.

Bütün zengin, fakır, memur her kim olursa olsun Devlet bankası tahvilâtını almak ve bu alacağı tahvilât ile memleketine ve kendine çok büyük hizmet ettiğine kalbile ve vicdanile kail ve kani olmak lâzımdır.

Çorum vilâyetinin ve muhterem Çorum halkının her hususta olduğu gibi bu işte de şuurunu, hamiyetini ve gayretini göstereceğine eminiz. Gazetemiz Devlet bankası tahvilâtının Çorum vilâyeti dahilindeki revaç vaziyetini çok ehemmiyetli bir surette takip etmek ve alacağı muvaffak neticeyi okuyucularına bildirmekle müftehir olacaktır.

AKGÜN

[Makamı Vilâyetten]

TECDİDİ İNTİHABATIN

Lüzumu hakkında qüyük m llet meclisine verilen takrir sureti

Büyük Millet meclisi Reisliğine

C. H. F. nın son aylarda memleketteki, Büyük meclisteki ve hükümetteki idarî ve siyasi faaliyeti aleyhinde bir hava yaratılmağa calışıldığı malumdur. Asırlarca münhal bırakılmış bir memlekette ve bir millet hayatında filhakika bir çok eksiklikler, ihtiyaçlar olması ve milleti kurtarıcı bu esaslı siyasetin tatbikatından memnun olmıyacak kimseler bulunması tabiîdir. Ancak C. H. F. Millet ve memleket için en hayırlı programın kendi programı ve milletin kendisile beraber bulunduğuna kanidir ve milletin kendisine olan itimadını en şüpheli ve tereddütlü nazarlar karşısında da her zaman isbat edecek vaziyettedir. Cümhuriyet halk fırkası gurubu yegâne ilham ve kuvvet kaynağı olan milletimizin büyük meclise seçeceği meb'uslarını yeniden intihap etmesini önümüzdeki yıllarda tatbiki muvafık gördüğü tedbirlere iştirak mutabıkatı derecesini anlamak için dahi faydalı telâkki etmiştir. Binaenaleyh Teşkilâtı esasiye kanununun 25 inci maddesine tevfikan büyük kararın verilmesini teklif eyleriz.

Erzincan meb'usu
Saffat Ziya
Tekirdağı meb'usu
Cemil
Afyonkarahisar meb'usu
Ali

Yeniden Meb'us intihabı yapılmasına dair Büyük Millet meclisince verilen karar sureti

No: 6169 umumi hey'etin 32 inikadının birinci celsesinde teşkilâtı esasiye kanununun 25 inci maddesine tevfikan yeniden Meb'us intihabı yapılmasına karar verilmiştir.

Büyük Millet Meclisinde

VALİLERİN SALÂHİYETİ ve DİĞER MÜHİM İŞLER

YENİ MECLİSİN İCTİMAINA TALİK EDİLDİ

Ankar 9 - Yeni Meclis intihabolununcaya kadar esaslı biç bir kanun neşredilmemek ve mevcut kanunlarda tadilât yapılmamak kararlaşmıştır. Bunun için gerek valilerin salâhiyetlerine gerek memur ve muallimlerin Siyasi Fırkalarla münasebetlerine ait bükümler gelecek meclise kalmaktadır.

Umumî kâtip

Cümhuriyet Halk Fırkası Umumi kâtipliğine memleketimizin yüksek inkılâpçı simalarından Kütahya Meb'usu Recep Beyfendi tayin buyurulmuştur.

Kıymetli mesailerinin Fırka ve memleketimiz için kıymetli inkişaflara ve yüksek muvaffakiyetlere mazhar olmasını temenni ve arzı tebrikat eyleriz.

NAMZETLİK

Cümhuriyet Halk Fırkası namına Meb'us namzedi ilân edilmeleri arzusunda bulunan zevatın birer fotografları rile hüviyetlerini tesbite kifayet edecek birer tercümei hal verakası raptederek gönderme leri lüzumu C. H. F. Kâtibi umumiliğinden tamimen tebliğ buyurulmaktadır.

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 21 —

SIHHÎ MÜESSESELER

Muhtelif vesilelerle aynı mevzua temas ile sıhhî müesseseler hakkında muktazî malumatı vererek vilâyetimiz halkının bunlara karşı alâka ve itimatlarının derecesini yükseltmek isterim.

Günler geçtikçe şahit olduğumuz yeni ve hasta ile, hastalıkla alâkadar bir hadisenin, bilgisizliğin eski yoksulluk devrelerinin doğurduğu ve halâ yaşamakta olduğunu teessürle gördüğümüz basit zehniyetlerin tesirleri altında, tekerrür ve tevalisi bu gibi vakaların birer facia nümunesi olarak heyeti umumiyeye arzına mecburiyet hasıl ediyor. Herhalde bunların aynen okunup dinlenmesile mümasil vak'alarda doğru bir yol tayin ve takibine muvaffak olunacağım ümit ediyorum.

Halkımızın, hatta münevver bildiğimiz tabakanın bir kısmı da dahil olduğu halde, kısmi azamında resmî veya hususî hastaneler, sıhhî yardımlarda bulunan küçük müesseseler hakkında çok menfî malûmat ve noktai nazarların yerleşmiş olduğunu görüyoruz. Hem asırımız bulunan diğer milletler efradının bunlara benzer müesseselere gösterdikleri rağbetin ve itimadın makûs bir nisbetile bizde ehalinin en zarurî hallerde bile hastanede tedavi altına girmekten kaçındığı görülmektedir.

Hastane gibi memleketimizde asırlarca evvele gide bilen bir mazi ve hayata malik olan müesseselere karşı beslenen bu fikir ve zehniyetlerin, tesisleri henüz pek yeni olan, Doğum ve Çocuk bakım evlerini dairei tesirlerinden uzakta bırakmıyacakları tabiidir. Nitekim hemen her gün bu noktai nazarı müeyyit yeni bir vak'a ile karşılaşmaktayız.

Halkın hastanelerden korkması ve nefret etmesi suretile izah ve telhisi mümkün olan bu haleti ruhiyenin vücut bulmasında bir çok amillerin müessir olduğu zannedilebilir. Ve belki de ilk hastane teşkilâtının bizde Darülaceze teşkilâtından ancak bir derece daha yüksek bulunmasının, «Gurabavı müslümin hastanesi» namının delâlet ettiği veçhile bu gibi müesseselerin ozamanlar için daha ziyade fukaraya yardımcı hayır müesseseleri meyanına ithal edilmelerinin bu hususta büyük bir sui tesiri olmuştur. Zenginlerin buralardan uzak bulunmaları, ve bilkide bakımların noksaniyeti bu hissi tevlitte en mühim âmil rulunu ifa etmiştir. Fakat maziden bize kadar gelen bu zehniyetin hakiki âmili neolursa olsun bu gün bunların sığınıp tesirlerini idameye müsait bir vasatın kalmadığını takdir ve teslim etmek mecburiyetinde bulunuyoruz.

Mazinin bütün sekametini islâh ve tanzimle candan mücadele eden Cümhuriyet hükûmetinin sıhhiye dairesi uhdesine terettübeden vazifeleri takdir ve ifada tebrike şayan bir nüfuzu nazarla hareket ederek ahalinin muhtaç bulunduğu hastaneleri, eskilerile kıyas kabul etmeyecek derecede ve medenî milletlerin sıhhî müesseseleri derecesinde, tekemmül ettirmiş bulunuyor. Bu sayede hastaneler bir darülaceze şeklinden kurtularak her kesin aynı derecede müstefit olabileceği hakiki sıhhat yurtları mertebelerine vasıl olmuşlardır.

Halen hususi bir program ve disipline tevfikan yetişmiş bulunan Doktorları, hemşirelerile, alemi tıpta vuku bulan terakkiyatın icap ettirdiği bütün vasaitile bilâ kaydü şart her sınıf hastalarına karşı müşfik ve rahim birer yardımcı olarak bekleyen hastanelerden de ayni sebeple uzak durmanın hak naşinasane bir hareket teşkil edeceğini tahminden aciz kalmıyız.

Yenilikleri nisbetinde mükemmel ve mücehhez bulunan Doğum ve çocuk bakımı evlerine gelince; Sıhhat ve ictimai muavenet vekâleti bunları daha mübeccel bir fikir ve gayenin temin ve istihsali için tesis eylemiş bulunuyor. Gördüğümüz vekayiin delâlet eylediği vechile bu müesseseler, diğer hastanelerde olduğu gibi, ölüme mahkûm biçarelere rahat bir ihtizar yatağı hazırlamak, bu gibi zavallıların beşerî yardım ve nevazişlere mazhar bir halde son nefeslerini itmam eylemelerini temin eylemek gayesine matufen tesis edilmemişlerdir. Bilâkis bunlar; ölüm tehlikesile karşılaşan annelerin, her hangi bir arızaya, gayri tabiiliğe kurban gidecek yavrularının hayatlarını kurtarmak; bilhassa fakriihali sebebile gerek doğum ve gerekse lohusalık devrelerinde kâfi derecede bakım ve ihtimamdan mahrum bulunan anneleri himaye ve muaveneti sahasına alarak onların sıhhat ve hayatlarını muhtemel tehlikelerden vikaye eylemek emelile kurulmuşlardır. Yani bunlar necip Türk neslinin mevcut nüfusunu muhafaza etmek ve yeni yetişeceklerin hayat ve sıhhatlarını korumak vazifesile mükelleftirler.

Hükümetin şu gaye ve emelde muvaffak olabilmesi için halkın da bazı noktalarda ona zahir ve yardımcı olması lâzımdır. Bunun için de doguracak fakir annelerin ağrıları başlar başlamaz Doğum evine muracaatları hatta gebeliklerinin muhtelif devrelerinde gelip kendilerini muayene ettirerek çocuğun geliş ve duruş nevilerini tayin ettirmeleri lâzımdır. Bu sayede gerek zatî ve gerekse çocuklarının hayatlarını tahtı temine almış bulunurlar.

Halbuki burada bulunduğum müddet zarfında şimdiye kadar müesseseye vaktinde gelip selâmetle doğurup giden tek bir kadın tanıyorum. Diğerlerinin heyeti umumiyesinin çocukları ölü bulunduğu gibi kendi hayatları da en mühlik devrelere girmiş bulunuyordu.

Şunu bilmeliyiz ki : Tababet daima Azraille pençeleşmeğe memur ve bunda muvaffak olan bir sanat değildir. Bütün temelleri, mesnetleri çürümüş, harap olmuş bir binayı tamir ve ihya edebilecek bir mühendisin veya mimarın vücudu ne derece sıhhatle tasavvur olunabilirse, ölüme katiyetle mahkûm bir hasta için yaptığı mücadelede de bir tabip ancak okadar muvaffakiyet gösterebilir. Şu halde çocuğu ölünceye, kendi hayatından ümit kesilinceye kadar anudane bir intizar gösterdiktan sonra Doğum evine gelecek annelerin burada görecekleri yardım ve istifade pek azdır. Bu hareket yüzünden gaip olan annelerin adedi bu memlekette az değildir. Buhal bir aile için nebüyük felâketleri mucip oluyorsa bütün millet içinde ayni felâketenğiz neticeyi bahş tir. Ölen ölecek, kalan kalacak olduktan sonra milletin ve hükümetin bu masraf ve külfeti ihtiyari de bir faide istihsalinden âri kalır.

Arkadaşlar ! Bu hareketlerimizi yoksulluk içinde geçen mazinin rezaletlarımızda, dimağlarımızda bırakmış ve o karanlığı idame etmek isteyen tesirlerin mahaselleridir. Bundan kendimizi kurtararak varlığın İhsan ettiği nimetlerden müstefit olmak için gözümüzü açıp hakikate bütün kuvvetimizle bakmamız ve onun doğru koşmamız lâzımdır.

İNTİHAP FAALİYETİ

Meb'us intihabının yenilenmesi hakkında verilen emir üzerine derhal faaliyete geçilerek defterlerin ihzaratına başlanılmış ve meclisi belediyece seçilen heyeti teftişiye azası de işbu defterler üzerine tetkikatına başlamışlır.

Merkez ve mülhakatı vilâyetçe yarınki perşembe gününden itibaren her tarafta defterler asılmış bulunacaktır.

Tefsir

Müsakkafat vergisi kanununun 4 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının tefsiri

Tefsir No: 167

Müsakkafat vergisi hakkındaki kanunun 4 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası hükmü, belediye daire ve şubelerile bahçelerin ve belediyelerin akar olmıyan ve irat getirmiyen açık ve kapalı mahallerine şamildir.

Heyeti teftişiye

Fevkalâde olarak toplanan merkez kazası Belediye meclisi umumisi tarafından yeniden icra edilecek Meb'us intihabı muamelâtına nazaret etmek üzre teşkili icabeden Heyeti teftişiye azalığına berveçhi ati zevat seçilmiştir.

Reis	Belediye reisi	Şevket bey	
Aza	Kadife zade	Salim	»
»	Tütek	» Nuri	»
»	Kayiş	» Şevket	»
»	Karalemdar	z.Mustafa	»
»	Karaali	» Reuf	»
»	Benderli	» Hüseyin	»
»	Burhan	» Mustafa	»
»	Mer	» Eşref	»
»	Eyyup	» Behcet	»

Belediyeden intihap olunan zevatı munaileyhim ile beraber tabii azadan olması kanuni bulunan encümeni daimii vilâyet azasından Salim, Hasan, Necati ve Hasan beylerin iştirakile on dörde baliğ olan Heyeti teftişiye faaliyetine devam etmektedir.

Milli iktisat ve tasarruf cemiyeti
Çorum şubesi idare heyeti

Milli iktisat ve tasarruf cemiyeti Çorum şubesi idare hey'eti yeniden intihap olunarak hey'et; Kaleli oğlu Nuri efendinin riyaseti altında Kayiş oğlu Şevket Bey kâtip, Mer oğlu Eşref Bey veznedar ve Çöplü oğlu Mustafa, Burhan oğlu Mustafa Beyler aza olarak teşekkületmiş ve vuku bulan arz ve iş'âr üzerine idarei mezkûrece yeni hey'etin tasdik kılındığı bildirildiğinden mumaileyhima icrayı faaliyete başlamıştır.

Bidayet teşekkülünden beri Türkiyenin her tarafında muttarıt ve muntazam bir suretie çalışan cemiyetin bir senelik mesaisi neticesinde efkârı umumiyei memlekette yaptığı tesirler iktisatve tasarruf lehine birhayli terakki göstermiştir

İstihlâkâtımız arasında mühim bir mevki tutan melbusatımızın yerli menşucattan tercihi calibi nazarı dikkat bir şekilde ilerilemektedir. Yurt ve Millet kaygısını herşeyden üstün tutan milletimizin memlekete pek büyük fayda temin edecek olan bu hususta da matlup olan gayeyi pek çabuk elde edeceğini kuvvetli ümit edebiliyoruz.

Teşekkül eden yeni heyete hayırlı muvaffakiyetler temenni eyleriz.

Dumlu Pınar Tahtelbahrimiz
Denize indirildi

Ankara 5 - Dumlupınar Tahtelbahrimiz Tiryesteden denize indirilmiştir. Merasimde Bahriye Müsteşarı, Roma Sefirimiz Suat bey hazır bulunmuştur. Tahtelbahir 74metro uzunluğunda, yedi arzındadır, hacmi 990 tondur.

ANKARADA KAR YAĞDI
Uşakta bir tahsildar dondu

Ankara 5 - Üç günden beri devam eden fırtına bu gün kara tahvil etmiştir. Memleketimizin birçok taraflarına kar düşmüştür. Uşakta Maliye tahsildarı donarak ölmüştür.

Bak Vatandaş...!

Milletin mali varlığını kuvvetlendirmek için Yerli malı kullanmak büyüklüktür, faziletür.

Milletin iktisadi vaziyetini müşkilleştirmek, iktisadi buhrana yardım etmek demek olan ecnebi malı kullanmak küçüklüktür, zillettir.

Sen Türksün: Senin ferdi ve milli duyguların seni daima yükseltmeğe sevk etmiş ve fazilet yolunda yürütmüştür.

Bu gün her millette milli faydalarını korumak ve bu uğurda her türlü fedakârlığı yapmak esas siyaset olmuştur.

İhtiyaçlarını düşünürken; yardımı, milletini göz önüne al kararını ondan sonra ver

FIRKA UMUMİ KONGRESİ
Yeni intihabın hitamında akdedilecek

Yeni Meb'uslarla birlikte Fırka Murahhasları Ankaraya gelecekler ve Fırka kongresi inikat ederek bu günkü vaziyet ve Reisi Cümhur Hazretlerinin seyahatları neticelerini münakaşa edecek ve esaslı karar kongrete alınacaktır.

İntihap kanununa
Bir fıkra ilâve edildi

Ankara 9- B. M. Meclisinde bugün intihabı mebusan kanunu muvakkatinin onuncu maddesine bir fıkra ilâvesi hakkındaki kanun lâyihası müzakere ve kabul edilmiştir. Buna nazaran belediye intihaplarının fesh edildiği yerlerde Belediye meclisi azalarından teşekkül etmesi icabeden teftiş heyetleri Belediye Reisi veya vekilinin riyaseti altında Belediyede toplanacak olan mahalle ihtiyar heyetleri tarafından Belediye meclisi azalığına intihap olunmak vasfını haiz olmak üzre kendi aralarından veya hariçten seçecekleri heyeti tefüşiyelerden teşkil edileceklerdir.

B. M. MECLİSİNDE
Meb'us tahsisatı 350 lira olarak kabul edildi

Ankara5- Millet meclisinde intihabatın yenilenmesi hakkındaki takrir ittifakla kabul edilmiştir.

Hasan bey - Trabzon : Yeni meclisin ictimaına kadar tesrii faaliyetin devam edeceğini söylemiş, hükümetçe derhal intihabata geçilmiş ve asgarî müddet zarfında intihabın bitirilmesi lâzım geldiğini ilâve etmiştir.

Meclis 931 Haziranından itibaren Meb'uslara ayda üçyüz elli lira tahsisat verilmesine dair kanunu kabul etmiştir.

Sıhhiye Vekilinin izahatı

Sıhhiye Vekili Ankaradaki tifo salgını hakkında izahat vererek su ve lağam işleri halledilmedikçe hastalığın temamen bertaraf edilemeyeceğini söylemiştir.

BEYNELMİLEL SERGİ
18 Mayısta açılıyor

Ankara 7 - Hükûmetimiz 18 Mayısta Peştede açılacak beynelmilel sergiye iştirak etmeğe karar vermiş ve bu işle Millî iktisat ve tasarruf cemiyetini tavzif etmiştir. Cemiyet rakip memleketlerin de iştirak etmekte olduğu bu şergide Türk pavyonunun zengin ve mükemmel olmasını temine çalışmaktadır. Hazırlanan program alâkadar müstahsillere, tüccarlara ve müesseselere gönderilmiştir. İştirak edecekler bunu 26 marda kadar cemiyete bildirecekler ve eşyaların bir Nisanda İstanbulda bulunduracaklardır.

İZMİRDE MAÇ

İzmir 7 - Dünkü maçlarda Linca bire karşı iki ile İzmir spora, Altay sıfıra karşı birle Göztepeye, karşı yaka sıfıra karşı üçle Şark spora galip gelmişlerdir. Karşıyaka sporla Altun ordu birincileri berabere kalmışlardır.

Diyar Bekirde Türk Ocağı faaliyete geçti

DiyarBekir 7 - Türk ocağında yapılan içtimada Gazinin Konyadaki irşadatı dairesinde derhal faaliyete geçilmesi kararlaştırılmıştır. Bütün muallimler ocağa kaydolunmuşlardır.

İNGİLTERE BÜTÇESİ

Londra 7 - İngiliz sivil bütcesi sekiz milyon fazla ile 217 milyon liradır. Geçen seneki bütce 21 milyon açıkla kapanmıştır.

Balkan birliği Cemiyeti İstanbulda da bir şube açıyor

Ankara 7 - Balkan birliği cemiyeti müessisleri toplanarak İdare heyetini ve Matbuat komitesini intihap etmiştir. Aza kaydine başlamıştır. İstanbulda bir Şube açılacaktır.

DELHİDE 8 BİN KİŞİ Tahliye edildi

Yeni delhi 9 - Sekiz bin siyasi mevkuf tahliye edilmiştir.

SIRBİSTANDA ZELZELE

Hasar pek çok, 100 kişi ölmüştür

Belgrat 9 - Şiddetli zelzeleden bir çok evler harap olmuştur. Yüz kişi ölmüş, beşyüz kişi yaralanmıştır.

TÖKYODA Bir tecrübe yaparken yüzlerce adam öldü

Tökyo 9 - Tayyareler kimyevi toz ve mayi ile suni bulut tecrübeleri yaparken dökülen mayilerden yüzlerce kadın ve çocuk yanmıştır.

KAYSERİ MARAŞ -ŞOSASI

Ankara 10 - Kayseri, Maraş şosasına ait keşifnamenin tetkikatı bitirilmek üzeredir. 270 kilometrelik bu ticcari yolun beş milyona mal olacağı tahmin olunuyor.

KASTAMONUDA İntihap defterleri ikmal edildi

Kastamonu 10 - İntihap defterleri ikmal edilmiş, Heyeti teftişiyeler defterler üzerinde tetkikata başlamıştır.

Fırka Kâtibi Umumiliğine RECEP BEY TAYİN EDİLDİ

Ankara 10 - C. H. F. Kâtibi umumiliğine Kütahya meb'usu Recep bey tayin edilmiştir.

C. H. Fırkası grubunda

Ankara 10 C. H. Fırkası grubu mücadele aleyhinde bulunduklarına heyeti mahsusaca karar verilen ve fakat Ali karar heyetince beraat ettirilen Avukat ve Dava vekillerinin şaraiti maneviye noktai nazarından avukatlık ve dava vekilliği yapmamalarına dair Adliye encümen mazbatasını ittifakla kabul etmiştir.

ATİNE ELÇİMİZ

Yunan hariciye Nazırını ziyaret etti

Atine 10 - Elçimiz Enis bey Yunan Hariciye nazırını ziyaret ederek Türkiyenin; Bulkar - Yunan müzakeratını alâka ile takip ettiğini bildirmiştir.

Ankara ağır ceza mahvemesi Şeyh Saidin oğlunu ve arkadaşını onseneye mahkûm etti

Ankara 10 - Ağırceza mahkemesi Şimali Kürdistan cemiyeti namı altında bir teşekkül yaparak vatana ihanet etmekle maznun maslup Şeyh Saidin oğlu Salâhattin ve arkadaşı Memduhu onar seneye, MühürcüMustafayı bir ay hapse mahkûm etmiştir. Şevket, Ahmet beyler beraat etmişlerdir.

Beynelmilel hakem muahedesi ve İngiltere

Londra 10 - Avam kamarası itilâfların muslihane tesviyesi hakkındaki beynelmilel hakem muahedesine bazı şartlar altında İngilterenin iştirakini tasdik etmiştir.

Ziraat bankası

Çorum Şubesinden

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasına hissedar kayıt etmeğe Ziraat Bankasının Çorum şubemiz de başlamıştır.

Şeraitini öğrenmek ve fazlaca izahat almak için muhterem müşterilerimizin bankamıza teşriflerini ilân ederiz.

Çorum orta mektep müdüriyetinden

Çorum orta mektebinde yeniden inşa edilecek olan (1821) lira bedeli keşifli halâ gösterilen pilân dairesinde ve bir ay zarfında inşaatı ikmâl edilmek şartile yirmi gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur. 1 Nisan çarşamba günü saat 14 te Orta mektepteki komsiyon huzurunda aleni ihalei kat'iyesi icra edilecektir. Taliplerin yüzde (7,5) teminat akçalarını mal sandığına yatırmaları ve pilân şartname ve saire hakkında malûmat almak üzere Orta mektep müdüriyetine murcaatları ilân olunur.

Kanun

Askeri ve mülki Tekaüt kanununun 47 inci maddesine bir fıkra tezyiline dair kanun

Kanun No: 1746
Kabul tarihi: 2 - 2 - 1931
Neşri tarihi: 12 - 2 - 1931

Madde 1 — 8 - 6 - 1930 tarih ve 1683 numaralı Askeri ve Mülki Tekaüt Kanununun 47 inci maddesine aşağıdaki fıkra tezyil edilmiştir:

Yetim maaşı almakta olup, umumî, mülhak veya hususî bütcelerden ücret alanların yetim maaşlarının nısfı ve bunlardan maaşlı bir hizmete tayin edilenlerin maaşının temamı kesilir. Bu suretle maaşları kesilen yetimlerin - aldıkları maaş ve ücretten mahrum kaldıkları takdirde - kanunen haklarının sukutuna kadar, muhassas maaşlarının tekrar itasına devam olunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri heyeti memurdur.

Suret

Ordu vilâyeti merkez kazasına merbut Kabadüz ve Uzunisa köylerinde bu namlarda birer nahiye teşkil edileceği Dahiliye vekâleti celilesinin 24 - 2 - 931 tarih ve 827 - 146 Nolu tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur.

Vilâyet Evkaf Müdürlüğünden

Mecidözü merkezinde kâin camii kebir akaratı mevkufesinden bir kıta hanın pencereleriyle bir kısım sıvasına ve sairesine ait tamiratı olbaptaki keşifname mucibince (214) lira (50) kuruş bedel ile, yirmi gün müddetle münakasaya konulmuş ve yevmi ihalesi 21 - 3 - 931 tarihine müsadif bulunmuş olduğundan taliplerin Evkaf müdüriyetine ve Mecidözü Kaymakamlığına murcaatları ilân olunur.

Vilâyet İdarei Hususiye Müdüriyetinden

İdarei Hususiyeye ait olup rüsumu maktua ile Çorumun Çomar mevkiinde kâin Değirmentaşı ocağının beş sene müddetle işletilmesi pazarlık suretile müzadeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların ve fazla malûmat almak istiyenlerin İdarei Hususiyeye muracaatları ilân olunur.

Osmancık İcra dairesinden

Gazi ferahşat mahallesinden Tevfik ve Bilâl efendilerle diğer vereselerin müştereken mutasarrıf oldukları kasaba dahilinde çarşu civarında Kızılırmak üzerinde vaki bir ocak değirmen ve içinde iki taş ve bir adet küp hak olan herkil bil müzayede izalei şüyu için satılmaktadır. Artırma şartnamesi 16 - 3 - 931 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. Müzayede müddeti bir aydır. İşbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masarife dair iddiaları bulunanların ilân tarihinden bir ay içinde icra dairesine muracaatları lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 11 - 4 - 931 cumartesi günü saat on dörtte Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve değirmen en çok artıranın üzerinde bırakılacağı ilân olunur.

* *

Karaveran köylü Emin ağaya yirmi iki lira altmış altı kuruş borçlu kariyeden Nurullah oğlu Ahmedin kariyei mezkûrde Yayla başı mevkiinde vaki şarkan Çıplak oğlu Yusuf garben Mulla Ömer şimalen mulla Hasan oğlu Mehmet cenuben yol ile mahdut 8 dönüm bir kıta tarlanın dört hissede bir hissesile Şahva köyünde vaki şarkan Hacı Mehmet garben sofular şimalen tepe cenuben Hacı Mehmet ile mahdut üç dönüm tarlanın dört hissede bir hissesinin haczi kararlaştırılmış olmakla açık artırma ile bir ay müddetle satılmaktadır. Artırma şartnamesi 16 - 3 - 931 tarihinden itibaren icra dairesinde herkes tarafından görülebilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan bir ay zarfında icraya bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 11 - 4-931 cumartesi günü saat on dörtte Osmancık icra dairesinde icra kılınacağı ilân olunur.

18 - MART - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 547

Aylığı peşin 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günlüğü peşin 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Gazi Hz. leri İş Bankasını ziyaret buyurdu

Ankara 15 - Reisicümhur hazretleri saat 17 de İşbankası merkezini teşrif edecek bir buçuk saat kalmışlardır.

Türk -- Soviyet Muahadesinin onuncu yıl dönümü

Ankara 15 - Türk, Soviyet muahedesinin onuncu yıl dönümü münasebetile Tevfik Rüştü bey Litvinofa bir telgraf göndererek iki millet için semereli neticeler veren dostluğun muhafaza ve takviyesi temennıyatını bildirmiştir.

intihap

Faaliyeti her tarafta devam ediyor pek çok yerlerde defterler asıldı

Ankara 14 - Her tarafta intihap faaliyeti hararetle devam ediyor. Çorum, Gaziayintap, Aksaray, Trabzon vilâyetlerinde defterler kâmilen ve Konya, İzmir, Kocaeli vilâyetlerinde kısmen asılmıştır. Bilecik, Eskişehir, Adana, Sivas, Malatya, Sinop, Yozgat, Çankırı vilâyetlerinde teftiş heyetlerine verilmiştir.

Ankara 15 - Antalya, Almalı, Manavgatta, Bursa ve kazalarında ve İzmirde, Konyada, Ilgın, Akşehir, Cihanbeyli, Ezine, Bozcaada, Çanakkale, Göksu, Elbistan, Maraşta intihap defterleri asılmıştır. Bir çok yerlerde defterler Heyeti teftişiyeye verilmiştir.

Ankara 16 - İstanbul, Çankırı, Baymdır, Karabarun, Ödemiş, Kemal paşa, Berğama, Çerkeş, Ilğazda intihap defterleri asılmıştır

İş Bankası

15 yerde şube açıyor

Ankara 15 - İşbankası bu sene faaliyetinde tevsi edecektir. Memleketin iktisadi ve ticari vaziyeti müsait olan muhtelif mahallerinde yeniden on, onbeş şube açılması esas itibarile takarrür etmiştir. Nerede açılacağını ayrıca bildireceğiz.

TÜRKİYE - NORVEÇ Ticaret ve İkamet Muahedesi neticelendi

Ankara 15 - Türkiye, Norveç arasında ikamet ve ticaret müzakeresi neticelenmiştir. Muahede yarın imzalanacaktır.

İRAN SEFİRİ GELDİ

Ankara 15 - Yeni İran sefiri Mirza Ahay Sadık han bugün gelmiş, Hariciye vekili tarafından kabul edilmiştir.

Manisa Vilâyet Bütcesi

Manisa 15 - Umum vilâyet meclisi bütceyi bir milyon 112 bin lira olarak kabul etmiştir.

AVUKATLIKTEN MEN EDİLENLER HAKKINDA

Adliye encümeninin mazbatası B. M. meclisinde kabul edildi

Ankara 16 - Millet meclisi haklarında heyeti mahsusaca caizül istihdam şartlarına müessir olan karar verilmiş olanların avukatlığa kabul edilmiyecekleri gibi avukat olanların da Barolardan kayıtlerinin terkini lâzım geleceğinde tereddüt ve tefsire mahal olmadığına dair Adliye encümeninin mazbatasını kabul etmiştir.

Hitit Cemiyeti

Pariste ve Elçimiz Münir Beyin Riyasetinde ictimaı akdeyledi

İki Profesör Büyük Gazimizin fahri Riyasetini kabul buyurduklarını izhar eylediler

Paris 16 - Avrupa ve Amerikadan, muhtelif milletlere mensup müverrihlerden mürekkep olarak Pariste teşekkül eden Hitit ve Onasya Cemiyeti: 600 dan fazla zevatın ve Fransa Hariciye ve Maarif Nezaretleri Mümessillerinin iştirakile akdettiği ictimaın riyasetini Paris büyük Elçimiz Münir Beye vermiştir.

Profesör Kavanyak Türk Reisi Cümhuru Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin Cemiyeti yüksek himayelerine aldığını ve fahri Reisliğini kabul buyurduğunu tebliğ etmiş ve cemiyetin Hitit ve Onasya tarihine müteallik ilmi mesai için Beynelmilel bir merkez olmak maksadını takip ettiğini anlatmıştır. Profesör Delaport Hitit medeniyeti esasları hakkındaki yeni keşfiyattan bahsetmiş ve Ankara cenubunda Fonder osten tarafından yapılan hafriyat ve ilmi tetkikatta Gazi hazretlerinin bizzat iştirak buyurmuş olduklarını hatırlatmıştır.

Türk ocakları, Türk tarih heyeti azaları bu cemiyet azalığına kabul edilmişlerdir.

16 Mart Şihitler ihtifalı

İstanbul 16 - 16 Mart şehitleri için bu gün Evupta büyük bir ihtifal yapılmıştır. Gazeteler işgal faciasına dair makaleler yazarak kurtarıcılarımıza minnet ve şükranlarını bildiriyorlar.

TÜRK - NORVEÇ Muahedesi imzalandı

Ankara 16 - Hükûmetimizle Norveç hükûmeti arasında aktedilen ikamet, ticaret ve seyri sefain muahedenamesi bu gün imzalanmıştır.

Türk - Soviyet ticaret muahedesi imzalandı

Ankara 16 - Türk - Soviyet ticaret muahedesi Moskovada imzalanmıştır.

Türk - Soviyet dostluk muahedesinin onuncu yıl dönümü münasebetile bu gün Soviyet sefarethanesinde bir resmi kabul tertip edilmiştir. Soviyet hariciye komiseri hariciye vekilimize bir telgraf çekerek bu dostluğun siyasi ve iktisadi sahada sulhun tesisine hizmet ettiğini bildirmiştir.

Cümhuriyet merkez Bankası

Hissedar kaydolmak için müsait şarait var:

İlk pey on lira, Banka nizamnamesinin Hükûmetçe tasdikında otuz, bundan altışar ay sonra yani birsenede ve iki taksitte otuzar lira verilecektir.

Fırsatı ganimet bilmek lâzımdır.

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 22 —

GIDA

Eylûl 931 ayı zarfında inikat edecek olan Türk Tıp kongresinde mevzubahs edilecek mesail ve vekayi arasında bütün Türk milletinin tarzı tağadisinin tetkik ve tesbiti de ithal edilmiş bulunuyor. Busebeple Sıhhat, İctimai muavenet Vekâleti celilesinin bütün şuabat ve Müessesatı Sıhhiyeye tamimen sorduğu esasattan mülhem olarak Vilâyetimiz halkının gıdalarını ve tarzı tağadisini tetkika koyuldum. Bunun için heman halkın her sınıfı ile ayrı ayrı temasa geldim. Neticeten edindiğim malûmata nazaran evvelâ mahallî halkı biri şehir ve kasaba sakinleri, diğeri bilhassa köylü olmak üzre iki muhtelif gruba ayırmak mecburiyeti esasen hasıl olmaktadır.

Şehirlilerin yevmiye aldıkları gıdalara bakınca bunun da muayyen ve sabit bir şekilde kalmıyarak halkın mali vaziyetine, ictimai vukuf ve tekâmül derecelerine nazaran da tahavvül eylediği görülmektedir. Yani burada bazan halkın tarzı tağadisinin mali vaziyetinin müsaadesi nisbetinde mebzul ve mükemmel olmadığı; Her hangi bir göreneği terk edememek yüzünden bu hususta adeta mahrumiyet içinde bulunan diğer sınıfla aynı seviyeye düştükleri vakidir. Bunlardan sarfı nazar edilecek olursa şehir halkını zengin mütevassıt ve fakir olmak üzre üç zümreye tefrik mümkündür.

1 - Şu muhakkaktır ki bütün halkın gıdasının en mühim unsurunu Buğday unundan yapılan hamur işleri teşkil eder. Zira en zengin yerli bir âilenin evinde bile sabah kahvealtısı meyanında tarhana veya unlu çorbaların bulunmaması pek müstesna bir hal teşkil eder Bunlarda bile bir sabah kahvaltısında muntazam surette tereyağı, yumurta, peynir, süt bulundurmak mutat değildir. Fıtraten âlicenap olan milletimizin bir müsafirini taltif ve izaz için, mutat hilâfına, ihzar eylediği zengin bir kahvaltının teşkil edeceği istinaiyetin hayatı adiye ve cariyede makısünbih olmıyacağı aşikârdır. Şu halde bunların ehemiyet derecesinden sukutundan sonra kahvaltıda alınan mevat meyanında elde kesretine nazaran sıra ile o tarhana, bulgur, diğer unlu çorbalar, çay, peynir, burada üzümden yapılıp pekmez namı verilen ve her tarafta bulama namile maruf olan bir nevi gıda, bulunmaktadır.

Bunların öğle yemeklerine gelince : bazılarının başlıca gıdaları meyanında en mühim bir mevki işgal edebilir. Bu muhitte sığır ve keçi eti daha fazla yeniyor. Ahali keçi etine de heman heman koyun eti kadar alışık bulunuyor. Yaz mevsiminde Amasya ve Samsundan gelen sebzeler alelumum ahalinin bu ihtiyacını telâfi edebiliyorsa da kış mevsiminde ıspanak, pırasa ve lahnaya inhisar ediyor. Bu sebepten dolayı ekser kış mevsimlerinin öğle yemeklerinde yine unlu veya tarhane çorbaları, haşlama veya kızartma etler, mantı, börek, tatar böreği sebzelerden yumurtalı ıspanak, pirinçli veya bulgurlu ıspanak ki bunun üzerine sarımsaklı yoğurt dökmek mutatmış, etli ve nadiren zeytün yağlı pırasa, lahnanın etli dolması,kabuskası; madamak tabir edilen bir nebatın bulgurla pişirilmişi ki bunu sarımsak yogurtla yiyorlar. Tatlı olarak refah halinin derecesine göre baklava veya daha hafif hamur tatlıları, muhallebi, sütlâç, alelâde bilinen pekmez, bulama bulundurulur. Pilâv ekseriyet itibarile daha iktisadî görüldüğünden bulkurdan,bazan pirinçten yapılır. Bu sınıfta da bulkur sarfiyatı pirinç sarfiyatının iki üç misli fazladır.

Akşam yemekleri heman heman aynı mevaddın muhtelif şekil ve surette ihzarından başka bir fark göstermez. Yalnız şuna işaret edelim ki akşam yemeklerine öğle yemeklerinden ziyade kıymet ve ehemmiyet verildiğinden bu öğüne ait yemekler daha mebzul ve daha mutena tarzda ihzar edilmiş bulunur. Elma, armut, üzüm, şeftali, kaysi, zerdalı gibi yaş meyveler yazın pek mebzul yeniyor. Kış mevsiminde daha ziyade elma, portakal gibi meyveler bulunuyor.

2 — Bir taraf hududunu zenginler mukabil taraf hududunu fakirların teşkil eylediği mutavassıt sınıfa gelince bunların gıdasına muayyen bir hat tayini oldukça müşkil bir keyfiyet mahiyetini alıyor Evvelâ bunlarda nazarı dikkati celp eden en mühim cihet yemeklerin sıhhî bir aile toplanmasına hizmet edememesidir. Büyüklerin hayat mücadelesile fazla alâkadar olup yorulmaları bu sınıfa mensup aile efradının bazılarının intizam dahilinde alınmasına mühim bir mani teşkil etmektedir. Bununla beraber aldıkları gıda mikdar ve kaluru itibarile kâfi görülebilir.

Bunların sabah kahve altıları ekseriya tarhana çorbası, diğer unlu çorbalar, çay, hayvanatı varsa süt gibi mevaddan mürekkeptir.

Öğle yemekleri : Unlu çorbalar ve yarma çorbası, ekseriya keçi ve sığır eti ile bişmiş yukarıda arzedilen sepzeler, bulgur pilavı, mantı, tatar böreği, tepsi börekleri bulunur. Haftada bir azamî iki def'a hamur tatlıları, ekseriya pekmez, bulama, üzüm hoşafları bulundurulur.

Akşam yemekleri keza ayni şekildedir. [illegible] burada tavzihine lüzum gördüğüm mühim bir nokta vardırki oda ekmek meselesidir. Ahali zengin fakir çarşı ekmeği namını verdikleri ve alelâde fırınlarda pişirilen kiloluk mayalı ekmeklere hazmi kolay olması hasebile fazla ehemmiyet vermiyor. Buna mukabil tandır ekmeği namile, kasten, mayasız hamurdan saç üzerinde pişirdikleri ekmekleri tercihen yiyor. Tandır ekmeği namını taşıdığı halde saç üzerinde pişirilen bu ekmekler mayasız olduklarından uzun müddet zarfında ancak hazmedilebiliyor ve mikdar itibarile alelade ekmeklerden daha az yeniyor. Bunu esbap ve evsafı rüchaniyeden addeden halkın kısmı azamı mide hastalıklarına mübtela bulunuyor. Her ne kadar, bilhassa işçi ve hizmetçisinin inzimamile efradının yekûnü mühim bir adede baliğ olan çiftçi ailelerde ekmeğin ev dahilinde imal ve ihzarı pek muvafık ve muktesidane bir hareket teşkil ederse de hazmi batı olan bu mayasız ekmeğin istimalinden vaz geçilmesi sıhhatı umumiye noktai nazarından faydalı bir tedbir olacaktır.

Ne zengin ve ne mutavassıt halkta gece yemeği yemek âdeti yoktur. Sabah kahvaltısı ekseriya hafif yapıldığından öğle yemekleri ekseriya saat 11-12 raddelerinde yenmektedir. Akşam yemeği alaturka saat onikiye tevafuk edecek bir saatte yenir. Bu suretle şehirlilerin eşaslı gıdalarını ve tarzı takaddilerini tesbit ve arz eyledikden sonra köylülerin yemeklerini tetkik edelim :

Evvela köylü zümre arasında zengin namile bir kütle ayırmak biraz hayali olacaktır. Bu sebep'e (köy ağası , köyün eşrafı) unvanını ihraz edenlerle alelumum köylülerin gıdalarını tayin iktiza eder.

Muhtelif köylere mensup ağaların, eşrafın gıdalarını bizzat kendisinden sordum. İfadelerine nazaran sabah kahvaltısı, herhangi bir işe veya tarlasına gitmeden evvel, Tarhana, Bulgur çorbaları Bulgur lapası, Bulgur pilavı gibi heman hepisi buğdaydan müstahzar mevat yerlermiş. Yalnız buradaki tarhananın bilinen tarhanadan şu farkı vardır. Bunların istimal ettikleri tarhana diğimiz gibi undan yapılmış olup (Yarma) tabir ettikleri kırık bugday, Un, Yogurt ve cüzi baharatın bir arada yuğurulması kurutulması ile elde edilmiştir. sebeple hazmi biraz müşkildir.

Gerek çorbanın gerek bulgur pilavının içine ilâve edilen [illegible] mikdarı pek kâfi değildir. Bunlarla beraber yukarda tarif ettiğimiz mayasız yufka ekmekler [illegible] bideler yenir. Gıdanın azlığını telâfi için ekmeği fazla yedikleri ve bir şahsın kahvaltı, öğle ve akşam yemeklerinde tahminen (5) dirhem sikletinde bulunan bu ekmeklerden 3 - 5 adet yedikleri ifade etmişlerdir.

Öğle yemeği nadiren kavurma ve açık havada kurutulmuş et pişirilmiş keşkek, yağda yumurtalı çorbaları, bulgur çorbası, pekmez hoşafı, çökelik dürümü yeniyor. Bundan maada mevaziyeti biraz müsait olanların ıspanak, lahna, madamak gibisi zeler yedikleri fakat zeytunyağı iyen kullanmadıkları anlaşılmıştır.

Tere yağını peknadiren ve mahmisafiri için istimal eden köylerin ekseriya kullandıkları yağ iç yağlarıdır. Bunun da yenilmikdarı vücudun ihtiyacına tebdül etmekden ziyade nefis aldatmağa kâfi gelecek raddededir.

Akşam yemeği : yine et kurma le pişirilmiş, mevsime göre taze veya kuru sebzeler. Bunlarda kullanılan yağ ve salça derecei âilenin kudreti derecesine merbut olduğundan üç dört nüfuslu bir âile için kaynayan bir tencere dahilinde ancak 15 - 25 gram mikdarında iç yağı ilâve ediliyor.

Şunu tavzih edeyim ki köylünün içyağına rağbeti, tereyağı kullanmaması, bu yağın elinde bulunmamasından değil fakat ona vasıtai maişet ve mübadele gibi istimal etmesinden münbaisdir.

Evinin tabiî ihtiyaçlarından bulunan, tuz, sabun, şeker, kaz, bal gibi mevaddı ancak bir veya iki ineğinin mahsulü olan haftada bir veya birbuçuk okka tere yağını birkaç yümurtasını satarak elde ettiği para ile temin eder. Bu ihtiyaçlarınıtemine medar olacak2 bir serveti de tarlasının mahsulüdür. Bunun bir kısmını ailesinin maişetine hasr ve tefrik edebildiği halde maalesef yağından, yumurtasından bu fedakârlığı ihtiyar edemiyor.

Ekseriya ailenin top olarak bulunabildiği akşam yemeklerinde bulundurdukları yoğurtlu çorba hem vücudun ihtiyacını tekabül etmesi ve hem de lezzetinin güzelliği itibarile kayde şayandır. Buğdayın yıykanıp, susî taş dibeklerde ezilerek tabakası çıkarıldıktan sonra, değirmenlerinde çekilerek büyük parçalar halinde kırılmasile elde edilen ve yarma tabir olunan maddenin eyice pişirildikten sonra yoğurtla karıştırılması ve bunun üzerine kurunane tozunu ihtiva eden kızgın tereyağı dökülmesile cidden güzel bir çorba yapılıyor. Ancak bu çorbayı her köylü yapamıyor.

Binaenaleyh alelekser köylünün gıdası şu suretle hulâsa edilebilir:

Sabah kahve altısı — Tarhane, bulgur çorbaları, bulgur lapası veya pilâvı bunların yağı pek cüzidir ve ekmekle kahve altı edilir. Asgari 400 - 500 gram ekmek yerler.

Öğle yemeği — nadiren keşkek, ekseriya çökelik dürümü ki yağı alınmış yoğurt veya ayran bakiyesi nin yufka ekmek arasına sarılmasına bu nam verilir. Ekşi pekmez hoşafı, unçorbası bulundurulur.

Akşam yemeğinde — Etkurusu ile pişmiş fasulya, diğer kuru sebzelerin yağlı ve salçalı yemekleri bazan yumurta, ekseriya süt, yoğurt, ayran gibi yemeklerden istifade ederler.

Bu gıda mevzuuna nihayet vermeden evvel bir noktaya daha temas etmek isterim :

Dünyanın hiç bir yerinde, hiç bir memleketinde vücutları noksan olmayan, her veçhile fakir olan ve nisbeten mahdut bulunan zümrenin gıdası nedir ? Memnuniyetle kaydedeyim ki vilâyetimiz halkı arasında takdire şayan mertebede bir tesanüt hali ve acizlere tesahup etmek hasleti mevcuttur. Sırf bu meziyet sayesinde vilâyetimizin hayvanattan, mezruattan mahrum olanları da, bilhassa köylerde komşularının, tanıdıklarının temiz ve yüksek ahlâklarından, vicdanlarından istifade ederek yoksulluklarının mucip olacağı içtimai iztirabı nisbeten hafif hissetmektedirler. Müteaddit ve şayanı itimat zevattan dinlediğime nazaran ehali fakirlerine karşı fevkalâde müşfik ve mün'im bulunuyor. Hatta bu hususdaki dikkat ve hassasiyeti pek ileri bulunan bazı ailelerin yakınında bulunan süt ve yoğurt tedarikinden aciz ailelere, haftanın muayyen gününde, kendi hayvanatının süt hasılatını göndermek suretile hakiki yardımlarda bulunduklarına muhakkak nazarile bakılmalıdır.

Bununla beraber köylüler arasında sabah, öğle, akşam yemeklerini yalnız kuru ekmek ve bir az çökelik teşkil eden müstesna kimseleri bulmak ta mümkündür.

Köylülerde, şehirlilerde görmediğimiz, bir hususiyet de gice yemeklerinin yenmesidir. bedenen fazla çalışan ve daha ziyade nişaî ve nebati gıdalarla taayyüş eden köylüler gıdalarının kuvvetsizliğini telâfi için birde gece saat 9 - 10 raddelerinde pekmez, bulama ve ya çökelikle bir mikdar ekmek yemek adetleridir.

SPOR FAALİYETLERİ

Maçlar Radyolarla ilân ediliyor

Ankara 14 - Anadolu Ajansı dünkü İstanbul, Ankara maçlarını saat yirmide Ankara, yirmi beşte İstanbul radyolarile her tarafa neşretmiştir. 20 Mart cuma günü yapılacak Galatasaray Fenarbahçe müsabakasıda bütün tafsilâtile o gün saat yirmi birde İstanbul radyosu ile neşrettirilecektir. Badema her cuma Spor hadiselerini aynı saatte İstanbul radyosundan dinlemek mümkün olacaktır.

KEFELİ ZADELERİN

Hilâl vapuru karaya oturdu

İstanbul 14 - Kefeli zadelere ait Hilâl vapuru sise tutularak kefken açıklarında karaya oturmuş, tahlisiye yolcuları karaya çıkarmıştır.

iş bağkasının

Yeni açılacak şubeleri

Ankara 16 - İş Bankası mevcut 18 şubesine ilaveten bu sene Kars, Diyarbekir, Malataya, Gaziayıntap, Fatsa İnebolu, Bartın, Eskişehir, Afiyon, Antalya, Manisa, Uzunköprü, Sivas ve Adapazarında yeni şubeler açacaktır.

İTALYA HARİCİYE BÜTCESİ

Roma 14 - Hariciye bütçesinin müzakeresinde mandalar meselesi konuşulurken bazı meb'uslar İngilterenin garbi afrikada müstemlikelerini birleştirerek büyük bir protektora yapmağa çalışmasını protesto etmişlerdir Londra muahadesi mucibince Büyük Fransız, İngiliz müstemlikeleri karşısında müvazeneyi İtalya lehine tadil etmek lüzumunda ısrar eylemişlerdir.

MÜSYÖ GRANDİ

İtalya Harici Siyasetinden memnun

Roma 15 - Grandi İtalyanın harici siyasetine dair meclisteki nutkunda; son deniz itilafından ve Fransız dostluğundan memnuniyetini beyan etmiştir.

İNGİLTERE GEMİLERİ

Manevreye başladı

Londra 14 - Akdeniz ve büyük atlas denizinde İngiliz donanmaları arasında manevreler başlamıştır.

KANUN

865 numaralı Ticaret kanununun 386 ıncı maddesinin tadili hakkında kanun

Kanun No. : 1749
Kabul tarihi : 12 - 2 - 1931
Neşri tarihi : 28 - 2 - 1931

Madde 1 — 386 ıncı madde aşağıdaki vechile değiştirilmiştir :

Mevzu veya nevi şirketin tebdiline müteallik olan heyeti umumiye ictimaatında sermayei şirketin akalli üç rub'unu temsil eden hissedaranın huzuru şarttır. Bu ictimaatta müttehaz kararların muteber olması için asaleten veya vekâleten istimal olunan âranın sülüsanının ictimai muktazidir.

İlk ictimada sermayenin üç rubunu temsil eden hissedaranın huzuru mümkün olmadığı halde heyeti idare, heyeti umumiyeyi tekrar ictimaa dâvet edebilir. Fıkrai sabıkada muharrer hususların gayrisine müteadir tadilât için davet olunan heyeti umumiyenin ilk ictimaında anifüzzikir nisabı müzakere hasıl olmadığı takdirde keyfiyet şirket ilânatının dercine mahsus gazeteler ile on beş gün fasıla ile iki kere ilân edildikten sonra ikinci bir ictima akdolunabilir.

İctimai ihbar için nama muharrer senedat sahiplerine hitaben tastir edilecek davetnameler ile ilânlara ruznamei müzakeratla beraber ictimai sabıkın zemanı vukuu ve neticesi derç olunur. İkinci ictimada müzakerat cereyan edebilmek için sermayei şirketin lâakal nısfını temsil eden hissedaranın huzuru lâzımdır.

İşbu ikinci ictimada dahi nisabı müzakere tahassül etmediği surette salifülbeyan şerait dairesinde üçüncü bir ictima akdolunabilir. Bu son ictimada müzakeratın icrası için sermayei şirketin akalli sülüsünü temsil eden hissedaranın huzuru kâfidir.

Bu heyeti umumiyelerin kararı muteber olmak için asaleten veya vekâleten verilen âranın sülüsanının ictimai şarttır.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur.

Vilâyet

İdarei Hususiye Müdüriyetinden

İdarei Hususiyeye ait olup rüşumu maktua ile Çorumun Çomar mevkiinde kâin Değirmentaşı ocağının beş sene müddetle işletilmesi pazarlık suretile müzadeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların ve fazla malûmat almak istiyenlerin İdarei Hususiyeye muracaatları ilân olunur.

Vilâyet

Evkaf Müdürlüğünden

Mecidözü merkezinde kâin camii kebir akaratı mevkufesinden bir kıta hanın pencereleriyle bir kısım sıvasına ve sairesine ait tamiratı olbaptaki keşifname mucibince (214) lira (50) kuruş bedel ile, yirmi gün müddetle münakasaya konulmuş ve yevmi ihalesi 21 - 3 - 931 tarihine müsadif bulunmuş olduğundan taliplerin Evkaf müdüriyetine ve Mecidözü Kaymakamlığına muracaatları ilân olunur.

Çorum

Orta mektep müdüriyetinden

Çorum orta mektebinde yeniden inşa edilecek olan (1790) lira-2 kuruş bedeli keşifli halâ gösterilen pilân dairesinde ve bir ay zarfında inşaatı ikmal edilmek şartile yirmi gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur. 1 Nisan çarşanba günü saat 14 te Orta mektepteki komsiyon huzurunda aleni ihalei kat'iyesi icra edilecektir. Taliplerin yüzde (7,5) teminat akçalarını mal sandığına yatırmaları ve pilan şartname ve saire hakkında malûmat almak üzere Orta mektep müdüriyetine muracaatları ilân olunur.

Zayi mühür

İsmime mahkûk mührümü zayi ettim. Mezkûr mühürle kimseye borç senedim olmadığını ilân eylerim.

Güllü oğlu
Hüseyin

Çorum Belediye riyasetinden

Sıra No	Mlikin cins ve nev'i	Mesahası M. M.	Bedeli istimlâki Lira	Eshabi emlakin mahelle ,isim ve şöhreti
29	1 bap dükkân	16 - 65	205	Çorum Evkaf dairesi
27	« «	15 - 53	185	« « «
25	« «	15 - 51	185	« « «
23	« «	17 - 06	185	« « «
21	« «	16 - 57	185	« « «
19	« «	16 - 08	175	« « «
17	« «	15 - 52	165	« « «
13	« «	18 - 56	300	« « «
15	« «	19 - 46	310	Semerci Mumcu oğlu Ömer çavuş
11	« «	12 - 98	250	Sünetçi oğlu Mehmet kızı Şefika ve Şükriye
9	« «	11 - 55	255	Cünun oğlu Eşref
22	« «	21 - 84	300	Tütek zade Hacı Faik ve Nuri efendiler
1	« «	39 - 60	3000	« « « « « «
3	« «	13 - 60	750	Tütek zade Raşit efendi

Yukarıda Numaralarıyle heyeti muhammenece takdir olunan kıymetleri ,mutasarrıflarının isim ve şöhretleri hizalarında yazılı pamuk hanı kahvehanesi civarında ve mezkûr kahve hane ve ulu cami mezarlığı ittisalinde on dört kıt'a Dükkânın Cadde tevsii ve Umumi Bahçe tesisi için menafii umumiye namına Çorum belediyesince istimlakine karar verilmiştir âlâkadaranın iş bu bedellere bir gûnâ itirazları varsa 16 - 3 - 931 den itibaren Dokuz gün içinde vilayeti celileye ba istida müracaat eylemeleri ilân olunur

Çorum İcra dairesinden

Belediye dairesinin Boyabatlı oğlu Enver ağa zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için tahtı hacze alınıp bu kerre paraya çevrilmesi mukarrer olan Üyük kariyesinde şehir yolunda vaki şarkan şehir yolu garben Mansur oğlu Ömer kâya veresesi cenuben Ayşe hatun şimalen Mustafa tarlasile mahdut 8 dönümden ibaret 90 lira kıymetli tarla .

Ve yine mahalli mezkûrde çıkar târla namile maruf şarkan Mustafa ağa garben Ayşe hatun şimalen çıkar yolu cenuben Mansur oğlu Ahmet ve Ömer tarlalarile mahdut müfrez 10 dönümden ibaret 140 lira kıymetli tarlanın birinci artırması olan 7 - 2 - 931 tarihinde hiç bir talip zuhur etmemiş olduğundan ikinci artırma icrasına karar verilmiş olmakla peşin para ile resmi dellâliyesi müşteriye ait olmak üzre talip olanların 8-4-931 çarşamba günü saat on altıda hizalarında gösterilen kıymeti muhammenenin yüzde on nisbetinde pey akçası veyahut banka teminat mektubunu hamilen yevmü mezkûrde Çorum icra dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur .

Çorum Ziraat müdürlüğünden

Alınacak: 129 adet «Hoferşerans» Konya markalı tekerleksiz pulluk 15 Mart 931 tarihinden 4 Nisan tarihine kadar münakasaya konulduğundan talip olanların şeraiti anlamak üzre ziraat dairesine muracaat eylemeleri ilân olunur .

Çarum İcra dairesinden

Belediye dairesinin Hacı hasan oğlu Lütfi efendi ve hemşiresi Fatma hanım zimmetinde ipotek usulü alacağından dolayı merhun olup paraya çevrilmesi mukarrer olan deliler yolunda şarkan Mertek oğlu Hasan şimalen Turf oğlu HacıOsman tarlası garben deliler yolu cenuben Hacı hasan veresesi tarlalarile mahdut yedi dönümden ibaret ve elli lira kıymetli tarla Ve yine Paşa kariyesinde köy mevkiinde şarkan Bulanık oğlu cenuben kır ve şimalen Mertek oğlu Hasan tarlalarile mahdut altı dönümden ibaret yüz lira kıymetli tarla Ve yine Paşa kariyesinin Çorum yolu altında yesarı ve arkası değirmen harkı ve yemini Hacı derviş tarlası ve cenuben eşme oğlu Eşref tarlalarile mahdut değirmenin 12 hisse itibarile 7 sehmi 2000 lira kıymetli değirmen hissesi ve Paşa kariyesinin Gürcü yolunda şarkan gürcü yolu, şimalen ve cenuben halvacı oğlu Hacı Mehmet ve Hakdar oğlu veresesı tarlalarile mahdut 10 dönümden ibaret 60 lira kıymetli tarla ve yine Paşa kariyesinde adada su çıkan şarkan Eşme oğlu Nuri veresesi garben gürcü yolu cenuben Eşme oğlu Nuri veresesi ve sahibi senet tarlalarile mahdut 6 dönümden ibaret 250 lira kıymetli tarla ve Paşa kariyesinde zirde mevkiinde şarkan derviş Abdullah kâhya veresesi, şimalen Cindil oğlu İbrahim garben sahibi senet cenuben mertek oğlu Ömer veresesi Hüseyin tarlasile mahdut 5 dönümden ibaret 100 lira kıymetli tarla ve yine Paşa kariyesinde çukur viran yolunda şimalen ve cenuben sahibi senet tarlalarile, garben Turf oğlu Hacı Osman tarlasile mahdut 5 dönümden ibaret 50 lira kıymetli tarla ve mahalli mezkûrde ve yine bağ ardı mevkiinde şarkan Eşme oğlu ve Helvacı oğlu veresesi garben Ömer dede oğlu veresesi şimalen sahibi senet cenuben çayır ve Ömer dede oğlu tarlalarile mahdut 6 dönümden ibaret 200 lira kıymetli tarla ve yine Paşa kariyesinde şarkan Eşme oğlu Eşref garben Ömer dede oğlu veresesi cenuben Torun oğlu Hacı Osman şimalen Sağır derviş tarlasile mahdut 30 dönümden ibaret 250 lira kıymetli tarla ve yine Paşa kariyesinde yanık özünde taşlı tarla namile maruf şarkan çukur viran yolu garben Turf oğlu Hacı Osman cenuben bulanık oğlu şımalen sahibi senet tarlalarile mahdut 5 dönümden ibaret 30 lira kıymetli tarla ve yine Paşa kariyesinde köy toprağında su çıkan tarlanın sarkan imam oğlu Bekir garben Darendeli Hacı Hasan veresesi şimalen Ömer dede oğlu Mehmet cenuben sahibi senet tarlalarile mahdut 5 dönümden ibaret 300 lira kıymetli tarla ve yine Paşa kariyesinde taşlı tarla namile maruf şarkan çukur viran yolu garben Turf oğlu Hacı Osman cenuben bulanık oğlu şimalen sahibi senet tarlalarile mahdut 5 dönümden ibaret 50 lira kıymetli işbu arazi ve değirmen hissesi 23 - 2 - 931 pazar günü saa onbeşte icra kılınan artırma neticesinde hiç bir talip zühur etmediğinden ikinci artırma icrasına karar verilmiş olduğundan rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre talip olanların 8 - 4 - 931 çarşanba günü saat onbeşte peşin para ile son artırma icra edileceğinden taliplerin hizalarında gösterilen kıymeti muhammenelerinin yüzde 10 nisbetinde pey akçaları veya banka teminat mektubunu hamilen yevm ve saati mezkûrde Çorum icra dairesine muracaatleri ilân ounur.

Çorum Sulh hakimliğinden

Hududu : Çorumun burhankâhya mahallesinde şarkan Karaca köylü oğlu Ali veresesi garben yetilmiş oğlu Mehmet veresesi cenuben yetilmiş oğlu Mehmet veresesi şimalen yolile mahdut 4 merdivanla çıkma iki oda, bir mahzen, bir kilâr, bir ahır ve haymalık ve havliyi şamil 120 numaralı hane . kıymeti 350 lira .

Mahallede şarkan ve cenuben eskici oğlu Mehmet veresesi garben Karaca köylü oğlu Ali veresesi ve şimalen yol ile mahdut beş merdivenla çıkma bir oda, bir sofa ve bir mahzen, bir ahır ve samanlık ve kuruluk ve haymalık ve havliyi şamil 122 numaralı hane kıymeti 250 lira .

Çoraklık baglarında şarkan odunçu oğlu İsmail veresesi garben samur oğlu veresesi şimalen Karamanlı oğlu Haşim bağları cenuben yol ile mahdut 82 karık, beş eyvaz, bir zerdali ve beş armut ve sekiz elma ve sair ağaçları şamil mamur 133 adım boy ve 35 adım enindeki bağ kıymeti 100 lira

Orta kapaklı bağlarında şarkan ve garben yol ve şimalen uzun Ali oğlu İsmailden Eyyup hoca ve Abdullaya geçen bağ ve cenuben Bıyık oğlu Ahmet bağlarile mahdut 41 karık, 1200 devek mamur bağ kıymeti 75 lira .

Çorumun Burhankâhya mahallesinden Babuçcu Alı oğlu İsmail ve Mehmet ali zevcesi Keziban, oğlu Hüseyin kızı Emine aralarında müşterek olup şüyuun izalesi için satılmasına mahkemece karar verilen balâde hudut ve sair evsafı gösterilen iki ev, iki bağ gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay artırmaya çıkarılmış ve artırma şartnamesi her kese açık bulunmuş olduğundan ve fazla izahat almak isteyenlere lâzım gelen izahat verileceğinden ve artırma peşin para ile olduğundan ve satış 18 - Nisan 931 cumartesi günü saat 15 te Çorum sulh hakimliğinde yapılacağından dellâliye ve sair masraf müşteriye ait olduğundan talip olanların muracaatları ilân olunur .

25 - MART - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 548

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

B M. Meclisnde

ÜÇ Kanun ve muahedeler kabul ve tasdik edildi

Ankara 23 - Millet Meclisi seferde veya seferi mahiyette ki Askeri harekât ile büyük manevrelerde askere verilecek gıdaya, Türkiyede ilk tahsillerini yapmak üzere mektebe girecek Türk vatandaşı çocukların bundan böyle ilk tahsilleri için Türk mekteplerine girebileceklerine dair kanun lâyihalarile Ankara şehir su tesisatı ikmal masarifatı karşılığını tesbit eden kanunnu kabul etmiştir

Türkiye - Litvanya muhadenet muahedesi ve mezarlıkların muhafazasına dair Türkıye - Romanya itilâfı tasdik olunmuştur

Devlet bankası

Ecnebi Banka ve şirketler için ayrılan hissenin iki misli talip var

Ankara 22 - Devlet Bankasının hisse senedatı kaydine devam edilmiştir . Ecnebi Bankalare, şirketlere ayrılan bir buçuk milyonluk hisseye mukabil ayni müesseseler iki buçuk milyonluk hisseye taliptirler . Tesis heyeti neticeye göre bu talepleri kanuni hadde indirecektir .

Denizlide

Müntahibi sani intihabına başlandı

Denizli 22 - Denizli, mülhakatında yarın müntahibi sani intihabatına başlanacaktır .

Denizli 23 - Müntehibi sani intihabatına başlanmıştır İntihap üç gün devam edecek. reyler kâmilen C . H . Fırkası namzetlerine verilmektedir .

İstanbul

16 Meb'us çıkarıyor

İstanbul 23 - İstanbuldan 1553 müntehibi sani çıkacak, 16 meb'us intihap edilecektir .

Türk ocakları

Umumi Kurultay 10 Nisanda akdedilecek

Ankara 23 - Türk ocakları merkez heyeti Kurultayı 10 Nisanda ictımaa davet etmiştir . Korultay fevkalâde olarak toplandığından bundan evvelki azalar bu seferde Korultayı teşkil edecektir . Merkez heyeti azaya tahriren davetiye göndermektedir . Ruznamede pilân ço ve mesai raporu ve ocağın C. H. F. teşkilâtı halıne inkılâbına dair karar vardır .

ASILSIZ BİR HABER

Ankara 23 - Moskuva büyük Elçimiz Hüseyin Ragıp beyin Vekâlet emrine alınacağı hakkındaki haberlerı tekzibe Anadolu ajansı mezundur .

MERSİNDE

Pamuk satış kooperatifi teşekkül etti

Mersin 23 - Pamuk mustahsılları satış kooperatifi teşkil olunmuştur . Bu teşebbüs pamuk satışının mahdut ihracatçılara inhisarından büyük zarar gören çiftçiyi sevindirmiştir . Kredi kooperatifi pamuk mustahsillerine istihsal masrafı tevziine başlamıştır .

BEYNEL MİLEL SERGIYE

İzmirden pekçok müesseseler iştirak ediyor

İzmir 22 - Lokum, şeker leme, tahin helvası amilleri, incir, üzüm, deri, bağırsak ihracatçılarile palamut,mıyan kökü sınai şirketleri Beynelmilel Peşte sergisine iştirak edeceklerdir .

SOUK

Manisa ve civarı bağlarında mühim hasar yaptı

Manisa 22 - Souklar Manisa, kasaba, Salihli, Alaşehir bağlarında mühim hasar yapmıştır .

IZMİRIN

Altın dağ köyünde heyelân

İzmir - 22 Altındağ köyünde heyelân olmuş, evlerin sarsıntısı kölüyü korkutmuştur zayiat yoktur .

Himayei Etfal Cemiyeti Çorum şubesi kongresinin tazimat ve temenniyatını havi kongre riyasetinden Gazi Hazretlerile Başvekâleti celileye ve Cemiyet umumi riyasetine keşide edilen telgraf'larla cevaben şerefvarit telgraf'ların sureti

Çorum Himayei Etfal kongre Reisi Vali Cemal beyfendiye

C. - Teşekkür ve muvaffakıyetler temenni ederim efendim .

REİSİ CÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Çorum Valisi Cemal beyfendiye

Himayei Etfal kongresinin hissiyatına teşekkür eder , muvaffakiyetler dilerim .

BAŞVEKİL
İSMET

Çorum Himayei Etfal Kongresi Reisi Cemal beyfendiye

Muhterem kongrenin kıymetli duygularına arzı teşekkür, muvaffakıyetler temenni ederim efendim .

REİS
FUAT

Reisi Cümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Bu gün mutat ictimaını akdeden Himayei Etfal kongresinin sarsıntı kabul etmez alâka ile derin tazimlerini arza mücaseret eylerim efendim .

Kongra Reisi Vali
CEMAL

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine

Senelik içtimaını akdeden Himayei Etfal kongresinin samimi tazimlerini arzederim efendim .

Kongre Reisi Vali
CEMAL

Himayei Etfal Umumi merkezi Riyasetine

Senelik ictimaını akdeden Himayei Etfal kongresinin saygılarını arzederim efendim .

Kongre Reisi Vali
CEMAL

Vilâyet namına

ALTI MEB'US İNTİHAP EDECEĞİZ

Tanzim ve talik edilen intihap defterleri yekûnü umumisine göre Vilâyetimiz namına altı Meb'us intihabı mukarrer olduğu anlaşılmıştır .

Muharriri : Doktor Ahmet Halif

Köylü ile hasbuhal

— 23 —

GIDA

Geçen nushada mevzu bahs ittihaz ettiğim tagaddi tarzında mevcut bazı hata ve noksanlardan ileri gelen sıhhî mahzurlara nazarı dikkati celp edeceğim :

Gıdanın gerek nevilerinden, gerek şekillerinden ve gerekse tayinatın muntazam ve muayyen öğünlerde alınması ittiyat edinilmemesi gibi muhtelif sebeplere bağlı olan bumahzurları beheri için ayrı ayrı tetkik edersek aşağıdaki neticeye vasıl oluruz .

1 — Gıdanın nev'i tesirlerinin tetkikinde enziyade nazarı dikkati celbeden nokta hayvanî gıdaların bilhassa mutavassıt ve köylü zümre arasında noksaniyeti hasebile daha ziyade nebatî yemeklerle tavvüşe mecburiyet hasıl oluyor . Bu hal ise mezkûr sınıf mensubinin bilhassa verem gibi mühlik bir hastalığa karşı mukavemetlerini tenkis etmektedir . Zira yemeklerindeki albüminli mevaddın mahdudiyet veya noksaniyetini telâfi için alacakları nişasta ve yağlı maddelerde ekseriya vücutlarının ihtiyacını telâfiye tekabül edecek mikdara baliğ olamamaktadır . Hastalıkları az çok müterakki bulunan veremlilerin, âmil marazının uzviyete neş reylediği toksinler (yani zehirler) tahtı tesirinde azalan iştihaları nebatî maddelerin uzviyetin sarfiyatına tekabül edecek mikdarda alınmasına esaslı bir mani teşkil eder . Sütünü, yağını, yumurtasını da iktisadî düşünce ile yemekten çekinen köylünün bu gibi müzmin ve bol gıda alınmasını mucip hastalıklara karşı mukavemeti kırılmaktadır . Ancak şayanı teşekkürdür ki bu Vilâyet dahilinde veremlilerin adet ve nisbeti azdır . Bu neticeyi de gıdanın kifayet derecesile beraber mahallî hava ve suların eyiliğine atfedebiliriz .

Gıda nevilerinin bu muhitte görülen diğer bir mahzuru da cihazıhazmide mucip olduğu teşevvüşler ve hastalıklardır . Yemeklerinin esasını heman heman ekmek, bulgur, hamur işleri, unlu çorba , tarhana, yarma çorbası, mantı gibi buğday mamulat ve müstahzaratı teşkil eden ahali, bilhassa çiftçi, amele, rencber gibi bedenen fazla çalışan sınıf mensupları, uzviyetin ihtiyacatını temamen alacakları gıdadan temin edebilmeleri için mikdar itibarile fazla yemek mecburiyetinde kalıyorlar . Gerek faaliyeti ve gerek bulundukları mevkiin hava ve sularının mükemmeliyeti bu suretle alınan fazla mevaddın hazmını teshile yardım eden köyler az olmamakla beraber bulundukları mevki havasından, suyundan bu hususta istifade edemeyen ahalinin tevessu mide, mide karhaleri, eleminide, muannit kabızlar gibi oldukça mühim rahatsızlıkla malûl oldukları görülmektedir . Bu sebeple halkın biraz daha tenevvür ederek, asrî mesai usullerinden istifadeye çalışarak mesaisinin semeresini ziyadeleştirmeğe ve bu sayede elindeki yumurtadan, sütten, tavuktan kendisine de bir hisse ayırmağa muktedir bir kemal devresine vüsulüne lüzum görülüyor

2 — Gıdaların şekillerindeki sui tesirlere gelince: Burada zengin sınıfların gıdalarile alelumum diğer vilâyetlerde alınan gıdalar arasında bariz bir fark bulmak mümkün değil gibidir . Yalnız mahallî hersınıf halkın ayni derece de ehemmiyet ve rağbetle yedikleri mademak namındaki şekilsemiz otuna benzeyüp lezzet itibarile ondan temamen farklı bulunan bir nebatın pişirme ve ihzarındaki hususiyet bilhassa zenginlerde aşağıda izah edeceğim sebepten dolayı cihazı hazmi rahatsızlıklarına sebebiyet vermektedir. Çünkü bilhassa zenginlerin bolca yağ ve bulgurla pişirdikten sonra üzerine bolca sarımsaklı yogurt dökerek yedikleri bunebatın haddinden fazla su içmelerini icap ettirdiğinden muvakkat hazım teşevvüşlerini mucip olduğu görülüyor .

En mühim nokta yenilen ekmeği bilhassa mütevassıt ve köylü halk meyanında mayasız hamurdan yapılmış yufkaların teşkil etmesidir . Bunun imal ve ihzarında görülen zahmet ve müşkilâta sık sık maruz kalmamak için asgarî bir azamî üç ayda birdafa yapılarak hususî anbarlarda veya mevkilerde muhafaza olunan bu ekmeklerin, müruru zamanla tam manasile kuruyup yenmesi ve hazmı bütün bütün müşkül bir safhaya dahil olur . Bunu telâfi için yufkalar yenecekleri zamandan bir saat kadar evvel adî su ile ıslatılarak yumuşatılıyorsa da bu sefer de ekmegin bazı cihetinin kuruluğunu nisbeten muhafaza etmesine mukabil diğer bir noktasının zevkı muhil derecede nahuş bir surette ıslanup alelâde hamur şekline girdiğini gördüm .

Bundan maada bu yufkaları ıslatmak için kullanılan ve göya sırf bu hizmete tahsis edilen küçük süpürgelerin istimale başlandıkları tarihten beri, mahza bu yufkayı ıslatmak için üzerine dökülen azmikdarda sudan maada su ve sabun yüzü görmemiş bulunmaları, kapalı bir yerde saklanmaları hasebile marazî cersumelerin nakillerine hizmet ettiklerine muhakkak nazarile bakılabilir .

Gıdadan ziyade bir itiyat suretinde kabulü daha münasip olan turşuların fazla mikdarda yenmeleri « hususile zengin sınıf tarafından » mide hastalarının kesretle vukuuna sebebiyet veriyor .

Zengin tarafından müştehli makamında kullanılan turşunun bazı köylülere katık vazifesini ifa ettiği, yavan bir tarhana çorbasının yanında bile lahna, biber turşularının bulundurulduğu anlaşılıyor. Bu sebeple köylerde de muhtelif mide hastalıkları görülmektedir .

Bu izahattan gerek şehirli ve gerek köylü gıdaları arasında hastalıkları mucip olacak adeden fazla bir sebep bulunmadığı anlaşılmaktadır. Binaenaleyh en muhim bir hata teşkileden yufka ekmeğinin inayasız yapılmasından ve yapıldıktan sonra aylarca muhafaza edilerek kurutulması adetinden vaz geçilüp Bursa, İzmit, Bilecik, Eskişehir ve daha bazı garbî vilâyetler ehalisi gibi nihayet haftada on günde bir, küçük hususî furunlarda pişirilen kiloluk ekmekler şekil ve tarzında ekmek yapılması üsul ittihaz edilecek olursa hiç olmazsa cihazı hazminin bu yüzden maruz kaldığı teşevvüş ve hastalıklar bertaraf olmuş bulunur.

3 — Aynı zamanda içtimaî ve ailevî hayatta tesirini gösteren tayinatın inti zamsızlığı sıhhî sahadada mahzurlarını ve sui neticelerini tecelli ettirmiştir.

Evvela öğle yemeğinin muntazam ve toplu olarak yendiğini şehirli, köylü bütün sınıflar arasında pek nadir görürüz.Kahve altılarda buna yakın bir ihmal görmektedir. Yalnız akşam yemekleri bu intizamsızlıktan kurtula bilmiştir Bu şekil hayattan en ziyade müteessir olan küçük ve henüz yetişmekte olan yavrulardır. Zira ailenin esas rükünlerini vücude getiren ana ve babanın aynı zamanda toplanamadıkları kahve altıya ve öğle yemeklerine fazla itina edilmemekte ve ev halkı malî vaziyetine, her biri kendisine göre eline geçirdiği bir mikdar ekmek ve katıkla vakit geçiriyor . Bu katık ailenin zenginliğile mütenasip olmak üzre peynir, yogurt, süt, bulama, pekmez, et kavurması, çökelik ve suğana kadar tahavvül edebelir. Günün mühim bir zemanını böyle na kâfi gıdaları alarak vakit geçiren halkın bilhassa çocukların da Raşinizme mebni tegayyürlere biraz fazla tesadüf olunmaktadır. Bunun muayyen bir nisbet dairesinde ifadesi , maalesef muayeneye muracaat edenlerin azlığı hasebile mümkün olmamıştır.

Şu halde gıda ve teğaddi bahsinde bu muhit için islahı icap eden bir noktada gıdaların alınması muvakkat olan öğünlerin mümkün mertebe, hiç olmazsa malî vaziyeti müsait ailelerde, muayyen saatlerde tahsisi ve bu vakitlerin hululünde ba husus küçük çocukların muhtaç oldukları gıdaların verilmesine itina ve ihtimam edilmesidir.

İRTİHAL

Vilâyet Mektupçusu Mitat beyin yanında ve mübtela olduğu müzmin albomin hastalığından malûl altı aydanberi tedavi altında bulunan halası Ayşe H. cumartesi akşamı irtihal ederek pazar günü sabahleyin hanım mamaileybanın cenazesi bir cem'i kafir tarafından ihtifalât ile hanesinden kaldırılmış ve Ulu camide namazı eda ve Ulu mezarlıkta ihzar edilen mahfenine naklile vediai rahmeti ilâhiye kılınmıştır. Merhumeye mağfiret, muhterem Mektupçumuz Mitat beye sabır ve afiyet temenni eyleriz.

Teşekkür

Halamın vefatı dolayısile gerek taziyet lutfunda bulunan ve gerekse cenazesi kaldırılırken ihtiyan zahmetle iştirak büyüklüğünü gösteren muhterem zevata ayrı ayrı minnettarımı, şükranlarımı arzeder ve kâffesine afiyetler, saadetler içinde uzun ömürler dilerim.

MEKTUPÇU
MİTAT

Müntahibi sani intihabatı

İntihap defterlerinin talik müddeti Cuma günü akşamı hitam bulacağına nazaran cumartesi günü Merkez ve Mülhakatı Vilâyetçe müntahibi sani intihabatına başlanması için Teftiş heyetlerince karar verilmiş olduğu haber alınmıştır.

Kar ve Fırtına zararları

Martın on sekiz ve on dokuzuncu günleri fırtınayı müteakip yağan kar ve müteakiben şiddetli soukla badem ve kayısi ve kısmen armut çiçek ve domurcuklarını tahrip etmiş ve arpanın yeni çıkan çimenlerini sarartmıştır.

Himayei etfal
KONGRESİ AKDEDİLDİ

13 - 3 - 931 tarihinde Himayei etfal senelik kongresini akdetmiştir. Kongrede intihap neticesinde heyeti merkeziye azalığına atideki zevat intihap edilmiştir

Velettin paşa zade Şevket, Doktor Pertev, Maarif Mü. Şefik, Orta mektep muallimi Mahmut Ragıp, Orta mektep Mü. Nami ve muavin Behram, Ziraat Mü. Vasfi, Baytar Mü. Murat, Zaim oğlu İsmail, Eczacı Bedri, Baş muallim Şevket, Mahir, Cavit ve muallim Edip ve Rasim beyler.

İdare heyetine de.

Velettin paşa zade Şevket, Doktor Pertev, Zaim oğlu İsmail, muallim Mahmut Ragıp ve Mahir beyler intihap edilmişlerdir.

ALAMANYA VE AVUSTURYA
Gümrük ve Ticaret Siyasetlerini birleştirdiler

Berlin 22 - Almanya ile Avusturya gümrük ve ticaret siyasetlerini birleştirmeğe ve diğer Devletlere karşı müşterek bir gümrük tarifesi tatbikatına karar vermişlerdir. Tarafeyn birbirile olan ticarî muamelatından resim almayacak, diğer bir devletle bu muahedeye taaruz eden bir itilâf yapmayacaktır. Bu muahede üç sene feshedilemiyecektir .

Peşte Sefirinin talebi

Peşte 22 - Avusturyanın Peşte Sefiri, Hariciye Nazırına hükümetinin diğer hükümetlerle de bu nevi itilâflar yapmağa amade olduğunu bildirmiştir.

Gümrük ittihadı hakkında
Üç Devlet Sefirinin muracaatı

Viyana 23 - Fransa, İtalya , Çekusluvakya sefirleri Hariciye nazırına gümrük ittihadını Cenevre protokoluna muhalif bulduklarını söylemişlerdir .

Kanun

Seyyar küçük sıhhat memurlarına yem bedeli verilmesine dair kanun

Kanun No : 1754
Kabul tarihi : 26 - 2 - 1931
Neşri tarihi : 8 - 3 - 1931

Madde 1 — Seyyar küçük sıhhat memurlarının vazifeleri icabı tedarikine mecbur bulundukları hayvanlar için ayda maktu olarak on lira yem bedeli verilir.

Mezun bulunanlar mezuniyetlerinin üç aydan fazlası için ve hayvanını elden çıkaranlara yenisini tedarik edinceye kadar yem bedeli verilmez.

Madde 2 — birinci madde mucibince verilecek yem bedeli vergi ve tevkifata tabi değildir.

Madde 3 — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekilleri memurdur.

Suret

Antalya vilâyeti merkez kazasında, merkezi Karataş köyü olmak üzre Döşeme altı namile bir ve Akseki kazasının Kagras köyünde bu namla bir nahiye teşkil edileceği Dahiliye vekâletinin 9 - 3 - 931 tarih ve 989 - 161 numaralı tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur.

AVRUPA DEVLETLERİ SEFİRLERİ
Avusturya Başvekilinden izahat istediler

Paris 22 - Alman, Avusturya uzlaşması Paris, Londra, Roma ve diğer Avrupa merkezlerinde heyecanı mucip olmuştur. Bu devletlerin Avusturyadaki sefirleri Avusturya Baş vekilinden izahat almaya memur edilmişlerdir. Fransız matbuatı bu itilafı bir Alaman, Avusturya birleşmesinin mukaddemesi sayıyor.Resmi Fransız mahafili bu itilafın 922 tarihli istikraz mukavelesine ve Avrupa birliği perensiplerine münafi olduğu mütaleasındadır.

Fransa kabinesinin birkararı

Paris 23 - Kabine Almanya, Avusturya itilâfı hakkında muahedelere riayeti teminde alâkadar devletlerle istişarede bulunmağa karar vermiştir .

kanun

Nakliye vasıtaları hakkındaki kanuna merbut cetvellerin tadiline dair

Kanun No: 1753
Kabul tarihi : 26 - 2 - 1931
Neşri tarihi : 8 - 3 - 1931

Madde 1 — Resmî devair ve müessesat ile Devlete ait idare ve şirketlerde ve menafii umumiyeye hadım müesseselerde bulundurulabilecek vesaiti nakliye hakkındaki 1296 numaralı kanunun birinci maddesine merbut iki numaralı cetvelden aşada yazılı makamlara ait nakliye vasıtaları, karşılarında gösterilen bedellerile beraber bir numaralı cetvele nakledilmişti .

Madde 2 — 2 numaralı cetvelin 4 numaralı haşiyesinden (bu sınıf otomobillerin açık olması şarttır) kaydı tayyolunmuştur .

Madde 3 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 4 — Bu Kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur .

	Lira	Adet	Müddeti istimal Sene
Umumi müfettişlik	6 000	1	3
Ordu müfettişleri	6 000	1	3

Kanun

Ziraatte kullanılan bazı maddelerin gümrük resminden muafiyeti hakkında kanun

Kanun No : 1756
Kabul tarihi : 26 - 2 - 931
Neşri tarihi : 8 - 3 - 931

Madde 1 — Potas (karboniyeti potas) , kükürt ve göztaşı ile bu kanuna merbut cetvelde gösterilen maddeler mutlak surette gümrük resminden muaftır .

Madde 2 — Memleketimizde ziraî ihtiyacı tatmin edecek musaffa kükürt ve göztaşının istihsaline başlandığı zaman gümrük muafiyetinin kaldırılması için hükümetçe bir kanun lâyihası getirilir .

Madde 3 — 22 şubat 1926 tarih ve 752 numaralı ziraat makinelerinde ve ziraatte istimal olunan mevaddı müştaile ve muharrike ile müstahzeratı kimyeviyenin rüsumu hakkındaki kanun ile bu kanunun bazı maddelerinin tadiline ve mezkûr kanuna bazı maddeler tezyiline dair olan 1527 numaralı kanunun işbu kanuna muhalif hükümleri kaldırılmıştır .

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve İktisat vekilleri memurdur .

Gümrük resminden muaf olarak geçirilecek maddelere ait cetvel

Sıklon B.
Uranya
Arsenikiyetli sodyum
Hamızı arseniki
Haşarata karşı bağlarda müstamel macunlar
Arsenikiyetli kils

Çorum
Orta mektep müdürüyetinden

Çorum orta mektebinde yeniden inşa edilecek olan (1790 (lira 2 kuruş bedeli keşifli halâ gösterilen pilân dairesinde ve bir ay zarfında inşaatı ikmal edilmek şartile yirmi gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur· 1 Nisan çarşanba günü saat 14 te Orta mektepteki komsiyon huzunda alenî ihalei kat'iyesi icra edilecektir. Taliplerin yüzde (7,5) teminat akçalarını mal sandığına yatırmaları ve pilan şartname vesaire hakkında malûmat almek üzre Orta mektep müdürüyetine muracaatları ilân olunur .

Gayri saf kiyanusu potasyum
Üspülon universal
Seketan
Germizan
Abavit B.
Tillantin
Gayri saf kibriyeti istiriknin
Fare itlâfında kullanılan fişekler ve mümasil mevat
Zabulon
Sülfat dö nikotin
Piridin
Ratan
Silizya arsenik mürekkebatı
Semesan
Granosan
Tutan
Agfa
Meritol
Küpfer meritol
Vitrioline sehilosing
Porzol
Sulfarol
Arzola
Zelyo
Zelyo pasta
Olivasan
Fleor natrium

Vilâyet
DEFTERDARLIĞINDAN

Emlâk ve arazi vergilerinin üçüncü taksit müddeti Mart 931 gayesinde hitam bulacağından mükelleflerin borçlarını Tahsil şubesi veznesine teslim etmeleri ve aksi takdirde tahsili emval kanunu mucibince tahsil olunacağı ilân olunur.

Vilâyet
Baytar Müdürlüğünden

Nisan iptidasında Damızlık Aygırlar safada başladılacağından kısrak sahipleri kısraklarını Aygır deposuna getirmeleri ilân olunur.

Çorum
Ziraat müdürlüğünden

Alınacak 129 adet «Hoferşerans» Konya markalı tekerleksiz pulluk 15 Mart 931 tarihinden 4 Nisan tarihine kadar münakasaya konulduğundan talip olanların şeraiti anlamak üzre ziraat dairesine muracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet
İdarei Hususiye Müdüriyetinden

İdarei Hususiyeye ait olup rüsumu maktua ile Çorumun Çomar mevkiinde kâin Değirmentaşı ocağının beş sene müddetle işletilmesi pazarlık suretile müzadeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların ve fazla malûmat almak istiyenlerin İdarei Hususiyeye muracaatları ilân olunur.

Vilâyet
Evkaf Müdürlüğünden

Mecidözü merkezinde kâin camii kebir akaratı mevkufesinden bir kıta hanın pencereleriyle bir kısım sıvasına ve sairesine ait tamiratı olbaptaki keşifname mucibince (214) lira (50) kuruş bedel ile, yirmi gün müddetle münakasaya konulmuş ve yevmi ihalesi 21 - 3 - 931 tarihine müsadif bulunmuş olduğundan taliplerin Evkaf müdüriyetine ve Mecidözü Kaymakamlığına muracaatları ilân olunur.

icar hane

Çarşı civarında cadde üzerinde altı oda, iki salon ve bodrumu havi eyi bir hane temamen veya kısmen kiraya verilecektir. Taliplerin Matbaaya muracaatları ilân olunur.

ZAYİ ŞEHADETNAME

320 Senesinde Çorum İdadi mektebinden aldığım şahadetnamemi zayi eyledim. Hükmü olmadığı ilân olunur.

Tahir usta mahdumu
İzzet

Çorum
Sulh hakimliğinden

Çorumun Accelula mahallesinden Ak Mehmet oğlu Mahmet ali ağanın vefatı ve zevcesinin muracaatı üzerine terekesi tahrir ve temyiz edilmiş isede mumaileyhin evladı olmamasına ve mirasçıların adedi teayyun etmemesine binaen alakadaranın ilânen daveti icap eylediğinden üç ay zarfında sıfatlarını beyan etmeleri ve müteveffada alacağı veya borcu olanların bir ay zarfında muracaatla alacak ve borçlarını kayit ettirmeleri ve aksi takdirde haklarının sakit olacağı ilân olunur.

Çorum
İcra dairesinden

Sabuncu oğlu Rıza efendinin bir kıt'a ipotek ile ve Singer kumpanyasının dahi senedi âdi ile küçük Mehmet oğlu Bekir efendi zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için merhun olup paraya çevrilmesi mukarrer olan Çorumun Çakır mahallesinde kâin çömlekçi kârhanası elyevm sağ tarafı Yuvan oğlu Diçin kârhanası sol tarafı Burhan oğlu çıkmaz sokağı arkası Burhan oğlu Veyis hanesi ve cephesi yol ile mahdut tahtani bir kahve dükkanı ile dükkâne elverişli iki oda ve fevkani yedi oda ve Diçin kerhanasına muttasıl olan mahalde çifte kanatlı kapıdan girildikte tahminen (80) arşun mikdarında bir bahçe ve bahçe derununda bir kapı üç halâ ve ayruca arka tarafta yani Veyis hanesi cephesinde (4) oda bir kilârdan ibaret müceddet ve kısmen pencereleri natemam demir parmaklıklı ve kuyusu üzerinde ağaçtan tulumbayı muhtevi hanenin nısıf hissesi peşin para ile ve resimi delâliye müşteriye ait olmak üzre 18-4-931 salı günü saat 15 buçukta satılacağından talip olanların nısıf hissesinin kıymti muhammenesi olan altıyüz liranın yüzde iki nisbetinde pey akçası veya teminat mektubunu hamilen Çorum icra dairesine muracaatları ilân olunur.

Osmancık
İcra dairesinden

Gemici mahallesinden Köçek oğlu Hakkı çavuşla diğer müştereklerin mutasarrıf oldukları Alvar oğlu kuyusu ve Merzifon yolu mahalde şarkan Kaleli Ahmet o. Bekir garben Hacı Hüseyin oğlu Tursun ve Dizdan oğlu Ömer şimalen hark ve dizdan oğlu Ömer tarlası ile mahdut dört dönüm tarla ve keza şarkan hark garben Hacı Hüseyin oğlu Tutrsun şimalen vereseye ait tarla ve Dizdan oğlu Ömer usta tarlası cenuben Bekir Kavas kerimesi Şerife ve karka Ahmet ile mahdut iki dönüm tarla ve şarkan Tekkeli oğlu Tevfik garben sahibi senet veresesi tarlası şimalen Musa oğlu Mehmet cenuben Tekkeli o. Tevfik tarlası ile mahdut bir dönüm tarla ve şarkan Musa oğlu Mehmet efendi ve sahibi senet vereseleri tarlası şimalen Kaleli oğlu Bekir ve sahibi senet vereseleri tarlası cenuben sahibi senet ile mahdut bir kıt'a tarlaki cemian dört kıt'a tarla açık artırma ile satılıyor. İşbu gayri menkul üzerine hakları ve faiz ve masarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan bir ay içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacaklar ve artırma şartnamesi 23 - 3 - 941 tarihinden itibaren her kes tarafından icra dairesinde görülebilir. Satışın 18 - 4 - 931 cumartesi günü Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve taliplerin en çok artıranı üzerinde bırakılacağı ilân olunur.

Çorum
İcra dairesinden

Enbiya zade Sıddık efendinin Cürün oğlu Mustafa zimmetinde alacağı olan yetmiş küsur liranın temini için medyun uhdesinde olup paraya çevrilmesi mukarrer olan orta ılıca mevkiinde vaki şarkan yol garben Halimin biraderi Mehmet cenuben Darıcı oğlu Osman bağlarile mahdut on altı karıklı ve derununda yedi ağacı muhtevi yüz yirmi beş lira kıymetli muhammeneli bağa 23-11-930 tarihli artırmada talip zühur etmediğinden ikinci artırma icrası karargir olmuş olduğundan peşin para ile resmi tahsil ve delâliye müşteriye ait olmak üzre talip olanların kıymeti muhammenesi olan yüz yirmi beş liranın yüzde on pey akçasile 27 - 4 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Çorum İcra dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Osmancık
İCRA DAİRESİNDEN

Gemici mahallesinden sarı Hüseyin oğlu Şükrü karısı Hacer vekili Hasan efendi ve sarı Hüseyin oğlu Hamdinin ve mahalli mezkûrden sarı Hüseyin kızı Şerifenin müştereken mutasarrif oldukları Gemici mahallesinde vaki bir numaralı yemini oduncu oğlu Hüseyin, tekeli oğlu Ahmet efendi yesarı sahibi senet Şükrü veresesi arkası sabık mübaşir Hasan ağa veresesi önü yolla mahdut fevkani iki oda ve bir mutbah ve bir sofa tahtani iki oda bir ahur, bir odun mağazası, bir mikdar havliyi müştemil hane ile iki numaralı yemini sahibi senet Şükrü veresesi ve Eğinli oğlu Ahmet ve mübaşir Hasan ağa veresesi ve yol ile mahdut fevkani iki oda ve bir mutbah tahtani ahur ve samanlık ve bir mikdar havliyi müştemil diğer bir bap hane açık artırma ile satılıyor. Artırma şartnamesi 5-4-931 tarihinden itibaren herkes tarafından icra dairesinde görülebilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları ve faiz ve masarife dair iddiaları bulunanların tarihi ilândan itibaren yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacaklardır. Ve satışın 25-4-931 cumartesi günü saat 14 te Osmancık icra dairesinde paylaşacağı ve hanelerin en çok artıranlar üzerinde bırakılacağı ilân olunur

1 - NİSAN - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 549

Aylığı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Senelİği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

KÂZIM PAŞA
Hazretlerinin beyanatı

Ankara 30 - Büyük Millet meclisi reisi Kâzım paşa hazretleri millete hitaben neşrettiği beyannamede Memlekette Cümhuriyet için hayatını veren genç muallim Kubilây ve bekçi Hasan namında bir abide yapılması fikrini fiile çıkarmak üzre kendi riyasetleri altında abide komitesinin faaliyete başladığını ve Büyük milletimizin gösterdiği uyanık ve civanmert iştirak sayesinde bu teşebbüsün pek az zamanda tahakkuk edeceğinden emin olduğunu bildirmektedir. Komite teşebbüsü mahiyetindeki milli hususiyeti göz önüne alarak iştirakeden lerin genişliğini ve fazlalığını temin için, hatta beş kuruş gibi ufak teberrulerin dahi kabulüne karar vermiştir. Teberruat İşbankası şubelerine teslim edilecek mikdar ve isimleri havi listeler komite merkezine gönderilerek gazetelerle neşredilecektir.

MÜNTAHİBİ SANİ İNTİHABATI

Ankara 30 - 3 - 931

Elmalı, Gerede, İnegöl, Karalabey, Yenişehir, Ezine, Sungurlu, Denizli merkez kazası Buldan, Acıbayamcal, Civril, Serayköy, Tavas, İçel merkez kazası Anamur, Günar, Mut, Göle, Demirköy, Lüleburgaz, Vize, Adapazarı, Geyve, Kandıre, Anderin, Vezirköprü, Boyabat, Hayrebulu, Maçka, Ereiş, Van merkez kazası Gevaş, Muradiye, Satak, Kadın hanı Yozgat merkez kazası Fenike kazalarında müntahibi sani intihabatı bitmiştir. Reyler Fırka namzetlerine verilmiştir.

Mısır kralının doğum günü

Ankara 30 - Mısır kralı Fuat hazretlerinin velâdeti yıl dönümü dolayısile Reisi Cümhur hazretlerile kral Fuat hazretleri arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati olunmuştur.

İngiliz şairi İstanbulda

İstanbul 30 - Meşhur İngiliz şairi Jonfield İstanbula gelmiştir. Gazetecilere Türk inkılâbından takdirle bahsetmiş, İngiliz milletinin Gazi hazretleri hakkında hayranlık hislerini beyanla o yalnız büyük bir asker değil muktedir bir idare adamı ve teşkilâtçıdır ve zamanımızın en büyük insandır demiştir.

AVUSTURYA SEFİRİ

Araba kazasında ağır yaralanarak üç aydır tedavi edilen Avusturya sefiri hastaneden çıkmıştır.

Anadolu ajansı heyeti âzâlığı

Anadolu ajansı hissedarı heyeti umumiyesi pilânçoyu tasdik etmiş, sabık idare heyetini yeniden seçmiş münhal azalığa müdürü umumi Muvaffak bey intihap edilmiştir.

TİFO SALKINI GEÇTİ

Üç aydan beri Ankarada hüküm süren ve 200 musap ve 11 vefiyata sebebiyet veren tifo salkını alınan tedabirle zail olmuştur.

Sıhhiye memurlarınca 20 bin kişiye aşı yapılmıştır.

Gelenler

B. M. Meclisinin hitamı ictimaına binaen Muhterem Meb'uslarımızdan İsmet beyfendi pazartesi günü şehrimize avdet buyurmuşlardır. Hoş geldin deriz.

Berlinde

Berlin 29 - Almanya hükümeti istisnai hava kanunu yeniden meriyete konmuştur. Buna nazaran sansor iade edilmektedir. Her türlü ictimalar menedilmektedir.

FRANSA
ÂYANINDA

Paris 29 - Hariciye Nazırı Brans âyan meclisine Almanya ve Avusturyanın taahhütlerini ihlâl hususundaki niyetlerini akim bırakmak için nihayete kadar çalışacağını söylemiştir.

Jurnale italyanın tekzibi

Roma 29 Jurnalede İtalya gazetesi İtalyanın bir Yoğuslav istikrazına iştirak edeceğini tekzip ederek böyle bir istikrazın İtalyanın ve sulhun aleyhine olacağını yazıyor.

HİNT MİLLİ KONGRESİ

Londra 29 - Hint milli konferansı umumi vali ile Gandi arasındaki itilâfı tasdik etmiştir.

ROMADA

Roma 29 - Buğday konferansı ruçhanlı tarife isitihsal ve ticaretini tensik beynel milel ziraat kredileri meselesi için iki komite teşkil etmiştir.

İKTİSAT TASARRUF CEMİYETİ
Çorum şubesi Çalışıyor

Şehrimizin mümtaz tüccarlarının da teşvik ve yardımlarile şimdilik Çorum tasarruf sandığı için şehri yedişer buçuk liralık teahhüt kaydedilmekte olduğu haber alınmıştır. Kaydolan hisse mikdarı bir günde yüzü geçmiştir. Kaydolan zevat meyanında müteaddit hisse alanlar vardır. Hissedaran yakında kongre halinde içtima ederek vücut bulmakta olan şirkete at koyacak ve nizamnamesini hazırlayacaktır.

Cemiyetin ve bu bapta sarfı mesai eden müteşebbis gençlerimizin muvaffakiyetlerini temenni eyleriz.

Müntahibi sani intihabatı

Vilâyetin her tarafında müntahibi sani intihabatı hitam bulmuş ve halk fırkası namzetleri olan zevatın kâffesi müntahibi sani intihap edilmişlerdir.

İLK MEKTEP MUALLİMLERİNİN
Konferansları

Şehrimiz ilk mektep muallimleri ayın yirmi altıncı perşenbe günü Maarif dairesi altındaki halk okuma odasında toplanarak bademe her hafta konferanslar ve nümune dersleri verilmesini tahtı karara almışlardır. O gün cümhuriyet mektebi muallimlerinden Yusuf Bahri bey tarafından verilen «mütalaanın lüzumi ve şekli» bir konferansla işe başlanmıştır. Önümüzdeki perşenbe günü Tanyeri muallimlerinden Eyyup beyde tecrübesine istinaden «Alfabenin tedris usulü» hakkında bir konferans verecektir.

Muharriri: Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 24 —

NÜFUS SİYASETİNE YARDIM VAZİFEMİZDİR

Nüfusun çoğalmasına ehemmiyet verüp bu gayede bir çok külfet ve masraflar ihtiyar eden diğer Avrupa hükümetlerinin nüfus itibarile duçar bulundukları ziya ile milletimizin aynı sahada maruz kaldığı ziya ve telâfisi müşkil ziyanları mukayese edecek olursak harp ve darptan nesil itibarile bizim kadar mutazarrır olanların adedini pek az buluruz.

Tarabulusugarp harbini takiben ve mütevaliyen zuhur ve devam eden Balkan harbi, Harbi umumi, Mücadelei Milliye gibi cidallar milli vahdetimizin bünyesini bir değil bir kaç cepheden kemirerek onu zaif düşürmeğe, hatta mahvetmeğe uğraşmıştır. Zırtlan gibi susuzluğunu kanla teskini bir tabiat edinmiş bulunan düşmanlarımızın insani duyğu ve düşüncelere mübayin gelen bugaye ve hareketlerini akamete uğratan Mücadelei milliye namındaki Büyük ve mukaddes cihadda, damarlarındaki kanlarını son damlasına kadar feda ederek akıtan ruhları, mübarek cesetleri muazzez şehitlerimiz, bir kolunun noksanlığını, bacağının kesikliğini, yerin üstünde gezerken kâinatın varlığını güzelliklerini istihkar ederek gözlerini şerefi, namusu, vatanı uğruna feda etmeği bir medarı iftihar telâkki eden şeci ve civanmert Gazilerimiz sayesinde muvaffak olmuş bulunuyoruz.

Bütün efradı milletin kalbini ayni ateşle yakan, henüz iltiyama yüz tutan yaralarını aynı şiddetle sızlatan bu mevzuun bundan fazla teşrihini muvafık bulmuyorum. Zaten maksadım maziyi tahattür ettirüp vatandaşlarımı müteessir etmek değil, hali enzardikkate arz edüp biraz tenebbüh ve teyakkuzumuzu temenni eylemektir.

Nüfusumuzu çoğaltmalıyız; Yani nüfusumuzun, her noktai nazarından, azlığı hükümetin nazarı dikkatini celip bir raddede bulunuyor. Bu noksaniyeti, nüfusu umumîdeki bu rahneyi yalnız serhadlerde fedayı nefseden babalarımızın, karaeşlerimizin elim ve ebedî gaybubetleri vücude getirmeyor. Yakın bir zamana kadar tarihimizde, coğrafyamızda bize aidiyetleri okunan Tarabulusugarpten hatta ayaletimiz halindeki Cezair, Fastan itibaren şarka geldikçe Bağdada, cenuptâ Arabistana, şimalda Bosna, Herseğe kadar uzanan hudutlarımız küçüldükçe daireyi hükmümüzün haricinde kalan ana vatanında barakmağa mecbur kaldığımız Türk kardeşlerimizin memleketimizin nüfusundan düşülmeleri keyfiyeti de bu hususta ki ziyamızı kabartmış bulunuyor.

Hali ve istikbali kurtarmanın çalışmağa mütevakkıf olduğunu biliyoruz. Şu halde çalışa bilecek unsurlar ne kadar çok olursa her veçhile muvaffakiyet istihsali de o derece imkân dahiline girmiş ve tahtı temine alınmış olur.

Fransa, baş ucundaki Almanyanın kuvvetinden tevahhuş ederek, milletin adeden çoğaltacak tedbirlerin ittihazına muhtaç ve mecbur olduklarına memleket ahalisinin nazarı dikkatini celp ediyor. Bu gayede muvaffakiyet için mühim tahsisat feda etmeğe, büyük fedakârlıklar ihtiyarına lüzum görüyor.

Harplerden, müsellah ve gayri müsellah efradı itibarile, en az mutazarrır bulunan İtalyanın bile nüfusunda senevî asgarî bir milyon kabarıklık hasıl olduğu tesbit olunmaktadır. Anlaşılıyor ki her millet gerek ferden ve gerek müctemian her şeyden ziyade sayım itibarile fazlalaşmağa ehemmiyet vermiş bulunuyorlar.

Bize gelince: Hükûmetimiz ciddi ve vasi teşkilâtla teksiri nüfusa çalışırken halkımızın muhtelif sebep ve amiller tahtı tesirinde devletin bu müfit teşebbüsatına lâkayt kaldığı ve hatta onu ihlâl edercesine hareket ettiği görülüyor. Bir şahsın asgarî üç misli tezayüdü icap ettiği şu devirde bizler arasında hayat ve mematları arasında fark görmeyenlere bile tesadüf olunuyor. Her hangi bir raddeye inen nüfusumuzun tezayüdüne mani esbap nelerdir? nesil ve nev'in idamesi tenasül ile kaimdir. Yani kadın ve erkekten mürekkep bir çiftin nesillerini idameye medar olacak yavrular doğurması lâzımdır. Türk neslinin doğurucu olduğuna iman etmekle beraber mahsulü hayatlarını sıhhî, içtimaî şeraite muvafık surette yetiştiren ailelerin azlığını tasdik eylememiz icabeder. Dikkatsizlik, sıhhî üsul ve kaidelere ehemmiyet atfetmemezlik yüzünden çocukların üçte biri olsun ölüme mahkûm bir halde doğuyor. Bu halin esbabı müheyyielerini araştırırsak başlıca bir kaç mucibe tesadüf ederiz:

1 — Hükûmetin vaz' ettiği kanunların vücuduna, bir takım tekayyüdatta bulunmasını emreylemiş olmasına rağmen, bilhassa talim ve tahsil'den mahrum, sıhhat ve hayatının kıymetini lâyıkı derecesinde takdirden aciz bulunan köylüler arasında evlenmeden evvel tâbi tutuldukları sıhhi muayenelere ehemmiyet vererek bu muayenelerden istihsal edilen neticeye tevfikan hareket etmeyenler vardır. Bu sebeple firengi, bel soukluğu gibi zehrî hastalıklardan birine musap erkek her hangi bir hileye muracaat ederek evlenme imkânını buluyor. Binnetice yeni dahil olduğu hayatta arkadaşı bulunan kadına ve çocuklarına ayni hastalığı telkih ediyor. Bu akibetten sonra vukubulacak ilkahlar cemiyet ve beşeriyet için gayri müfit ve bazan da tevarüs ettikleri malûliyet hasebile muzur bir unsur oluyorlar. Bunların kimi doğmadan, kimi doğduktansonra kısa veya uzun bir müddet zarfında ölüyor. Kimi de cemiyetin omuzlarına yüklenen üzücü bir bar teşkil ediyor. Şimdiye kadar vilâyetimiz dahilinde muracaat eden hastalar arasında 4 - 9 çocuk doğurduğu halde elinde hiç bir çocuğu bulunmayan veya bir ikisinden maadasının kâffeten öldüklerini hikâye edenlere çok tesadüf ediyorum. Bu gibi vak'aların hemen kısmı azamında kisbî firenginin amil olduğu tebeyyün ediyor. Binaenaleyh bu gibi mahzur ve sui neticelere nihayet verilmek emelile düşünülüp vaz edilmiş bulunan kanunları ihmal ederek ne kendi hayat ve sıhhatimizi ve ne de ensali atiyenin sıhhat ve mukavemetini kırıcı hareketlerde bulunmamalıyız. Gerek kız, gerek erkek tarafı her iki gencin tam sıhhatta bulunduklarını mübeyyin raporları bizzat görmedikçe ve bunun sıhhatine kanaat getirmedikçe evlâtlarını evlendirmemelidirler. Bu gerek hal ve gerek istikbal noktai nazarından kıymetli bir tedbirdir.

2 — Şimdiye kadar bilgisi ve ihatası noksan sarıklı hocalar avam tabakamızı dünyadan ziyade ukbaya rapt ve ona ihzar ettikleri için, bahusus cahil tabakanın ölmekle yaşamak arasında bariz bir fark bulamadıklarına müteaddit vesilelerle ve teessürle şahit oluyorum. Bu sakim zihniyetin en fena tesiri hastalar üzerinde görülmektedir. Hastalığın en vahim devresine ve hatta ölüm derecelerine vasıl olmadan tabibe muracaat eden hastaların adedi pek azdır. Hatta bu tehlikeli safhaya düşenlerin arasında ölümü muayene olmağa tercih edenler bulunuyor. Pek açık ve sarih olarak hayatî tehlikeler karşısında bulundukları anlatılırken garip bir sükûneti hal ve feragati nefisle «ecelim bu yüzdense bırakın öleyim..» Gibi mukabelelerle karşılaşıyoruz. Zavallı tahsilsiz zümre ecelinin bu yüzden diye işaret etmek istediği hastalıktan değil pek mühlik olan cehalet hastalığı yüzünden geldiğini takdir edemiyor. Cehline, görgüsüzlüğüne kendi de, evlâtları da kurban olup gidiyor. O daha hâlâ hakikati idrakedemiyor. İşte daha üç gün evvel, bütün etibbanın ısrar ve hatta ricalarına rağmen üzeymalar içinde bulunan bir anne kendisini, karnındaki yavrusunu ölüme sürüklleyen ağır bir hastalığın vücudunu rağmen muayeneden istinkâf ederek, bütün esbabı istirahati müemmen olan Doğum evine yatmağa muvafakat edemedi. Şimdi kim bilir ne haldedir? Yatanların yüzde doksanı ise ölüm raddesinde muracaat ediyorlar. Bu sebepten hastaneler daha ziyade şehirle mezarlık arasında birgeçit vazifesini ifa ediyorlar.

Halbuki hükûmetin ihtiyar ettiği fedakârlığın bu fikre ve emele mübteni olmadığını izaha lüzum yoktur. Millet efradı arasında ölen ölecek, kalan kalacak olduktan sonra hiç bir sıhhî teşkilâtın vücuduna lüzum kalmaz. Sıhhî teşkilâtın az çok vücuduna rağmen ve vefiyatın matlup derecede azalmadığı görülüyor.

Anlaşılıyor ki her şeyden evvel halkımızın seviyei irfanını yükseltmek, bu sayede kendi hayatının, vücudunun kıymetini ona takdir ettirmek lâzımgeliyor. Vasıl olduğumuz bu neticeye binaen mevzubahs müessif hallerin ancak milletin bütün emel ve ümidi kıymetli mesai ve irşadlarına bağlı bulunan muhterem Maarif heyetinin tam bir muvaffakıyetile, bertaraf olabileceği kanaatında bulunduğumu arz bu seadet günlerini pek yakında idrak eylememizi temenni ederim.

Vilâyet

MAARİF MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Millet mektepleri talimatnamesinin 49 uncu maddesinin temamen tatbiki için hususi tahsil görenlerin de imtihan edilerek muvaffak olanlarına vesika verileceğinden taliplerin Maarif dairesine müracaatları ilân olunur.

Müntahibi saniler

Bu sene yeniden intihap edilecek Büyük Millet meclisi azası için merkez kazaca müntahibi eveller tarafından intihap edilmiş olan müntahibi sanilerle devairi intihabiyeleri berveçhi atidir.

MERKEZ KASABA

	Nahiye ismi	Müntahibi sanilerin isim ve şöhreti
1	Emir ahmet nahiyesi	1 — Yahya oğlu Necip hafız
	» »	2 — Köstekçi » Süleyman efendi
	» »	3 — Ateş » Elvan »
2	Sağrıcı »	1 — Ölçek » Hasan »
	» »	2 — Çatal » » »
3	Hacınasrullah »	1 — Kaleli » Nuri »
	» »	2 — Kadife » Salim »
	» »	3 — Muallim Mahmut »
4	Çepni »	1 — Benderli » Hüseyin »
5	Azabahmet »	1 — Çöplü » Mustafa »
	» »	2 — Şücaaddin o. Salim »
6	Hacırecep »	1 — Kerim ef. » Hacıfazlı »
	» »	2 — » » Muhsin »
7	Hacı ishak »	1 — Derbendi» Mustafa »
	» »	2 — Medet » Bakkal İsmail
8	Kubbeli »	1 — Tütüncü » Şükrü »
	» »	2 — » » Ahmet »
	» »	3 — Şorbacı » Sıddık »
9	Akpınar »	1 — Kürt » Enver »
10	Nurullah »	1 — Satır » İsmail »
	» »	2 — Şamlı » Ömer »
11	İsahalife »	1 — Maden » İhsan »
	» »	2 — Karaali » M. Reuf »
12	Hamidiye »	1 — Salih » Hüseyinhafız»
	» »	2 — Kâtip » Mehmet »
13	Hacıdavut »	1 — Kayiş » Şevket »
14	Sofular »	1 — Arap » Ahmet »
	» »	2 — Bozduğan İsmail »
15	Şeyheyyup »	1 — Velipaşa » Şevket »
	» »	2 — Fazlı » İbrahim »
16	Accelisani »	1 — Müftü Ahmet tevfik»
	» »	2 — Bıyık » Hacı ali »
17	Karamançavuş»	1 — İstanbullu Sadık »
	» »	2 — Ölçek » Fazlı »
18	Tepecik »	1 — Karalemdar Mustafa »
	» »	2 — Kasnaklı» Mehmet »
19	Burhankâhya »	1 — Davut » Şevket »
	» »	2 — Kavukçu» Hayri »
	» »	3 — Mer » Eşref »
20	Çiriş »	1 — Tütek » Nuri »
21	Şeyhlar »	1 — Karabeşe» Rüştü »

Nahiyenin ismi		Müntahibi sanilerin isim ve şöhreti
Eşençay	Nahiyesi	1 — Çolak oğlu Beşe mahdumu Haydar
		2 — İmam » Sadık kâhya
		3 — Yalaklı Cabaloz oğlu Mustafa
Sarın	»	1 — Derviş oğlu Hasan
		2 — Mehmet » Sadık kâhya
Yavu	»	1 — Göçmen » Ali
		2 — Yusufbaş » Mustafa
Tatar	»	1 — Hacı hafız » Hüseyin
		2 — Patır Ömer oğlu Mustafa (Kınıklı)
Sarımbey	»	1 — Mulla » Hüseyin efendi
		2 — Ömer oğlu Necip (Ahmetşahnalı)
Hamamlı çay	»	1 — Mısırlı » Elvan
		2 — Kabasakal oğlu kara Mehmet (Beğdili)
Bayat	»	1 — Enbiya » Hamit efendi
		2 — Olukçu » Ahmet (Ezil)
Ovasaray	»	1 — Mulla oğlu Hüseyin kâhya
Kara pınar	»	1 — Abaza » Mehmet çavuş
		2 — Boşnak » Ali (Üyük)
Firuz	»	1 — Ali » İhsan
		2 — İbiş oğlu Haşim çavuş (Şeyh hamza)
Türkler	»	1 — Mulla Abdullah
		2 — Kadı oğlu Mehmet (Ayas)
Gürcü	»	1 — Murat çavuş oğlu Mustafa
		2 — Karaoğlan » İsmail (Deliler)
Çukurveran	»	1 — Şaban » Ali
		2 — Çanakçılı sarı kanber oğlu Hüseyin
Karabürçek	»	1 — Ahmet oğlu Fazlı
		2 — Avşar » Hamdi efendi (Saraylı)
Ağcakaya	»	1 — İbrahim oğlu Fazlı
Kırk Dilim	»	1 — Hacı Haris mahdumu Osman efendi
Karacaveran	»	1 — Hacı Mahmut oğlu Hasan
		2 — Zülhan oğlu Sadık (Harmancık)
Kireç ocağı	»	1 — Mecidiyeli Ali efendi
		2 — Osman oğlu Halil » (Karadonaşa)
Mislerovacığı		1 — Bekir oğlu Durmuş
		2 — Osman » Mehmet
Yuğunpelit	»	1 — Himmet kâhyanın Sabri
Karaca	»	1 — İbrahim kâhyanın torunu Mustafa
Çalıca	»	1 — Ali oğlu Osman
		2 — Ankaralı oğlu Kadir (Gevhersalik)
İnalözü	»	1 — Hatip oğlu Emin çavuş
		2 — Bekir bey oğlu Bekir efendi
		3 — Hacı Ahmet oğlu Hacı Ömer
Tozluburun	»	1 — Saliç oğlu Şükrü efendi
		2 — Mustafa oğlu Bekir » (Eski çeltekten)
Deniz	»	1 — Toska oğlu Halil mahdumu Fazlı
		2 — Emir Hüseyin oğlu Hacı (Kirenlik)
Çağşak	»	1 — Mustafa oğlu Hasan
		2 — Mansur » Mulla Osman (Kuzkışla)
Abdalbodu	»	1 — Abit » Musa
		2 — Sakalı uzun oğlu Süleyman hoca
Büğet	»	1 — Kadir oğlu Sadık kâhya
		2 — Enbiya » Galip efendi
Kavacık	»	1 — Boyabatlı oğlu Ahmet efendi (Eskekin)
		2 — Kavukçu » Sabri efendi (Koyungöz)
Seydim	»	1 — Kadir » Bekir »
		2 — Ömer ağa » Ahmet »
Arpalık	»	1 — Belkara ağaçlı Bekdaş m. Ahmet ef
		2 — Mahmut oğlu İsmail ef
Tut	»	1 — Mulla Hüseyin oğlu Seyit çavuş
		2 — Erdekte Çöplü oğlu Hüseyin efendi
Narlı	»	1 — Civelek oğlu Osman kâhya
		2 — Gökçekayalı Hüseyin oğlu Halil
		3 — Ali oğlu Eyyup
Büyük lâçin		1 — Abbas oğlu İhsan
		2 — Kuyumculu Şişli oğlu Mehmet
		3 — Nalıncı oğlu Mustafa efendi

SONU VAR

(Vatandaş için Medeni Bilgiler kitabından)

Millet

1. Türk milletinin mütaleası; Türk milletinin teşekkülündeki âmiller — 2. Türk dili — 3. Türk yurdu — 4. Türklerin menşei, teşekkülleri tarzı, Türk tipi — 5. Ahlâk hakkında mütalea, millî his 6. Medenî his — 7. Diğer milletlerin teşekkülleri tarzını mütalea — 8, Bu münasebetle Türk camiasının terkibini tetkik — 9. Milletin umumî tarifi — 10. Milletin harsa göre tarifi — 11. Milliyetler prensibi, bu prensibe göre hürriyet hakları.

Türkiye Cumhuriyetini kuran Türkiye halkına Türk milleti denir. Millet sözünden ne anlaşılır; ne anlaşılmak lâzımdır? Bunu anlatayım:

sözlerimin kolay anlaşılması için yine Türk milletine bakacağım; çünkü, dünya yüzünde ondan daha

büyük, ondan daha eski, ondan daha temiz bir millet yoktur ve bütün insanlar tarihinde görülmemiştir. Bu günkü Türk milletine bir resim tablosuna bakar gibi bakalım ve şimdiye kadar edindiğimiz bilgilerin yardımı ile düşünelim; bu tabloda neler görüyorsak, bu tablo bize neler hatırlatıyorsa, onları, birer birer söyliyelim :

1) Türk milleti, halk idaresi olan Cümhuriyetle idare olunur bir Devlettir .

2) Türk Devleti lâiktir . Her reşit, dinini intihpta serbesttir .

3) Türk milletinin dili, Türkçedir Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay olabilecek bir dildir . Onun için her Türk , dilini çok sever ve onu yükseltmek için çalışır. Bir de, Türk dili, Türk milleti için mukaddes bir hazinedir . Çünkü, Türk milleti geçirdiği nihayetsiz badireler içinde ahlâkının, an'anelerinin, hatıralarının, menfaatlarının, elhasıl bugün kendi milliyetini yapan her şeyin dili sayesinde muhafaza olunduğunu görüyor. Türk dili , Türk milletinin kalbidir , zihnidir .

4) Türk milleti Asyanın garbinde ve Avrupanın şarkında olmak üzere kara ve deniz sınırlarile ayırt edilmiş, dünyaca tanınmış büyük bir yurtta yaşar . Onun adına (Türk Eli) derler . Türk yurdu daha çok büyüktü . Yakın ve uzak zamanlar düşünülürse Türke yurtluk etmemiş bir kıt'a yoktur Bütün dünyada, Asya, Avrupa, Afrika Türk atalarına yurt olmuştur. Bu hakikatler eski ve hususile yeni tarih vesikaları ile malûmdur. Fakat bu günkü Türk milleti, varlığı için bu günkü yurdundan memnundur . Çünkü, derin ve şanlı geçmişin; Büyük kudretli atalarının mukaddes miraslarını bu yurtta da muhafaza edebileceğinden o mirasları şimdiye kadar olduğundan çok fazla zenginleştirebileceğinden emindir .

5) Türk milletinin her kişisi, bir takım farklarla ve fakat umumi surette bir birine benzer . Bazı yapılış farklarını ise tabii bulmak lâzımdır . Çünkü, Mezopotamya Mısır çöllerinden başlayan malûm tarihten evel Siberya boz kırlarından başlıyarak orta Asya. Rusya, Kafkasya, Anadolu, dünkü ve bugünkü Yunanistan, Girit, Romalılardan evvel Orta İtalya, velhasıl Akdeniz sahillerine kadar yayılmış ve yerleşmiş ve bu başka başka iklimlerin tesiri altında, başka başka cinslerle bialerce sene yaşamış, kaynaşmış bukadar eski ve bu kadar büyük bir insan cemiyetinin bu günkü çocuklarının tamamı tamamına bir birlerine benzemeleri mümkün müdür ? Her zaman, her yerde küçük bir aile çocuklarının bile tamamen birbirine benzemeleri vaki değildir. Türk kavmini yalnız bir noktada, iklimi ayni dar bir mıntakada belirmiş zannetmek doğru değildir . Türk kavmi yukarda söylediğimiz gibi, çok büyük bir sahada vücut bulmuş ailelerin birleşerek Sop (Klan) ve Sop'ların birleşerek Boy (Kabile) ve Boyların birleşerek Öz (Aşiret) ve Özlerin de birleşerek siyasi bir cemiyet olan El (Medine) ve en nihayet Ellerin bir merkezde birleşmelerile büyük bir camia vücude getirmiştir.

Türklerin aşağı yukarı hep ahlâkları bir birine benzer . Bu yüksek ahlâk , hiç bir milletin ahlâkına benzemez .

Ahlâkın , Millet teşkilinde yeri çok büyüktür, mühimdir. Bu ehemmiyeti eyice anlamak için, ahlâk hakkında bir kaç söz söylemek fazla olmaz . Ahlak dediğim zaman ahlâk kitaplarında yazılı olan nasihatları muradetmiyorum; Zira ahlâklılıkdır diye yaptığımız işler ve yapmaktan sakındığımız işler; kitaplarda yazılı olan veya bir takım ahlâk hocalarının tavsiye ettikleri şeylerden daha evveldir ve o sözlerden , o nasihatlardan ayrı olarak, onlara asla kulak vermeyerek insanlar tarafından yapılmaktadır. İş , nazariyatın hakimi , âmiridir .

SONU VAR

SURET

Trabzon vilâyetinin Of kazasında : Hayrat, Dernekpazarı ve Sürmene kazasında, Köprübaşı, Dağbaşı namlerile tam teşekküllü olarak basit birer nahiye teşkil edilmiş olduğu Dahiliye vekâleti celilesinin 18 - 3 - 931 tarih ve 140-175 nolu tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur .

Tefsir

Zabıtai Saydiye Nizamnamesinin 29 uncu maddesinin tefsiri

Tefsir : No 168

1297 tarihli zabıtai saydiye Nizamnamesinin 29 uncu maddesindeki (makineli kayıklarla dahi sünger saydı memnudur) fıkrasının, iskafandr tabir edilen dalgıç makinesini taşıyan motörlü veya motörsüz kayıklarla sünger saydına şümulü yoktur .

* * *

Kabotaj kanununun 3 üncü maddesinin tefsiri

Tefsir No. 169

29 nisan 1926 tarih ve 815 numaralı Kabotaj kanununun 3 üncü maddesinde sayılı san'atları öğretmek için ecir sıfatile ve iştirâk hissesi bulunmamak şartile ecnebi muallim ve mütehassısların istihdamı, bu 3 üncü maddenin hükmünü ihlâl etmez.

MAKAMI VİLÂYETTEN

Vilâyet dahilinde 50 lira ücretli bir bekçi başı ve 40 lira ücretli yedi orman bekçisi istihdamı lâzım gelmekle 11 - 4 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü merkez vilâyette heyeti mahsusa huzurunda imtihan icra edileceğinden talip olanların yaşları otuzu tecavüz etmemek ve askerliğini ifa etmiş bulunmak ve suçlu olmadığını havi vesaik ve tabip raporu ve tercümei halını raptan ba istit'a muracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet

Defterdarlığından

Çorumun Sarin kariyesi hududu dahilinde ve inönü mevkiinde Kızıl ırmağın mecrayı aslisini değiştirmek suretile bırakmış olduğu mahal şarkan kesik yar garben bağ yolu, ada ve Hasan efendinin bahçesi şimalen yılğınlık ve taşlık, ırmak çenuben bağ yolu, Nurullah oğlu Mehmet ve Abdal oğlu Mehmet bağları hududu ile mahdut 75 dönümlük bir kıt'a tarla bedeli sekiz senede ödenmek vebirinci taksiti peşin olmak üzre 1 nisan 931 tarihinden itibaren 20 gün zarfında ihalesi icra edilmek üzre mevkii müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların dipozito akçaları ile birlikte Varidat kalemine muracaatları ilan olunur.

Çorum

İcra dairesinden

Boz buğa kariyesinde şarkan Emir oğlu Hasan tarlası şimalen şeriki İsmail ve habibenin hisselerine isabet eden müfrez tarla garben şürekâdan Abdüullahın müfrez tarlası cenuben yenice yolu ile mahdut bir kıt'a tarlanın nısıf hissesi :

Hüsnü efendinin Boz buğa kariyesi ahalisinden cıbır oğlu Osman zimmetinde alacağından dolayı dain namına ipotek ile merhun olan bulâa hududt , cins ve nev'i muharrer bir kıt'a tarlanın nısıf hissesi peşin para ile ve açık artırma usulü paraya çevrilmesi tahtı karara alınmış olduğundan rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre 2 - 5 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da satılacağı cihetle talip olanların kıymeti muhammenesi olan 250 liranın yüzde on nisbetinde pey akçası veya teminat mektubunu hamilen yevm ve saati mezkûrde ve daha evvel izahat almak üzre Çorum İcra dairesine muracaatları ilân olunur .

Tashih

Çorum İcra dairesinden

Bilal ağa zade Lütfi efendinin bir bap hanesinin paraya çevrilmesi hakkındaki yevmi ihale gazetenin 25 - 3 - 931 tarihli nüshasında münteşir ilânda satış tarihi 28 - 4 - 931 yazılacak iken sehven 18 - 4 - 931 yazılmış olduğundan tashihan ilân olunur.

Çorum

İcra dairesinden

Temlik suretile vekil Sadullah efendinin Kuşçu oğlu Mahmut efendinin zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için tahtı hacze alınıp açık artırma ile paraya çevrilmesi mukarrer olan Çorumun Battal oğlu faprikası civarında yamaç mevkiinde vaki şarkan küçük ağa veresesi garben Maden oğlu ve yol cenuben kır şimalen eski ekin yolu ile mahdut 4 dönüm ve yine mahalli mezkûrde hark altı mevkiinde şarkan kadim su harkı garben çay cenuben çakal oğlu tarlası şimalen Battal zadenin faprikası ile mahdut 5 dönüm ve yine mahalli mazkûrde şarkan Hayran oğlu garben derin çay cenuben Hayran oğlu şimalen küçük ağa veresesi tarlası ile mahdut 4 dönüm tarlanın 138240 sehim itibarile 90240 sehim itibarile 26240 sehimde müddei aleyhin mutasarrıf olduğu beher hissede 8780 sehimleri ve yine dabağlı mevkiinde sağ ve arkası Kavukçu zade Ali hafız solu Dalyan oğlu Hacı Elvan önü yol ile mahdut tahminen yüz arşin üzerine mebni bir bap dükkân ve yine attarlar arastasında sağı Müezzin oğlu Hacı mustafa efendi solu Hacı mehmet ağa veresesi arkası kayyum oğlu veresesi önü yol ile tahminen 100 zirâ mikdarında bir bap dükkân veyine Yukarıkapaklı mevkiinde şarkan Delibalta oğlu Ali garben sıpacı oğlu Mehmet veresesi cenuben kuyunun Hacımehmet şimalen kaleli Şükrü bağlarile mahdut bağın dahi 30720 sehim itibarile 7360 sehimde 2453 sehmine müddealeyhin mutasarrıf olduğu cihetle hissei mezkûreler peşin para ile ve resmi dellâliye müşteriye ait olmak üzre 2 - 5 - 931 tarihine musadif cumartesi günü saat 15 te satılacağından talip olanların üç kıt'a tarladaki hisselerinin beherinin 30 liradan 90 lira ve dükkânlardaki hisselerinin dahi ellişerden 100 ve bağın dahi 50 liraki ceman 240 liranın yüzde on nisbetinde pey akçası veya teminat mektubunu hamilen yevm ve saati mezkûrde veya daha evvel izahat almak üzre Çorum İcra dairesine muracaatları ilân olunur .

8 - NİSAN - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 550

Ayı geçen 25 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

C. Merkez bankasına

PEK ÇOK BANKALAR VE MÜESSESELER

Hissedar kayıt oluyorlar

Ankara 5 - Cümhuriyet Devlet Bankasının tesisi zamanı yaklaştıkça halk ve müessesat tarafından gösterilen rağbet günden güne artmaktadır . Muhabirlerimizden gelen Telgraflar; Türkiyenin her tarafında hummalı faaliyetle çalışıldığını gösteriyor. Maliye vekâleti 26 mart tarihine kadar yalnız ahali tarafından kayit olunan hisse yekûnünün dört milyon iki yüz bin liraya tecavüz etiğini bildirmektedir. 15 nisana kadar yukubulacak taleplerin bütün hisse senedatı yekûnünü tecavüz edeceği zan olunmaktadır . Şimdiki halde on beş milyon lira üzerinden henüz kaydedilmemiş bir milyon dokuz yüz bin liralık hisse kalmıştır .

Ankara 6 - Cümhuriyet Merkez Bankasına hissedar kaydolunmak için memleketimizdeki milli ve ecnebi bankalar tarafından müracaatlar devam ediyor.Bu meyanda yüksek mali müesseselerden sosyalist Soviyetler Cümhuriyetleri ittihadı ticareti hariciye bankası yüz bin lira ile kaydolunduğu gibi Türk ticaret odaları namına müterakim varidatın yüzde onbeşi olarak 92 bin lira ile iştirak edilmiştir .

İstanbul elektirik şirketi 30 bin, İzmir esnaf bankası 25 bin, Adapazarı Türk ticaret bankası 20 bin, Şirketi hayriye 10 bin, Aydın Demir yolları 10 bin, İstanbul esnaf bankası 6 bin, Ankara elektirik şirketi 5 bin, Dava gazı şirketi 5 bin , Milli Aydın bankası 5 bin , Konya iktisadı milli bankası 5 bin, Akseki ticaret bankası 5 bin Mersin liman şirketi 4 bin lira ile hissedar kayt olunmuşlardır . Diğer taraftan memleketin her köşesinde halkımızın geniş bir alaka ile bu milli müesseseye iştirak için muracaatlarına devam etmekte olduğu mülhakattan gelen telgraflardan anlaşılmaktadır .

Fırka kâtibi umumiliğinin tebliğatı

231 KAZADA İNTİHAP NETİCELENDİ

Ankara 5 - Cümhuriyet Halk Fırası kâtibi umumiliği tebliği: On iki gün Fırkamız namzetlerine rey verilmek suretile hitam bulmuştur . Simdiye kadar müntahibi sani intihabi ikmal edilen kaza adedi 231 re baliğ olmuştur. Kazaların isimleri; Mihalicik , Pazarcık , Sinop Merkez , Maydos , Tekirdağ Merkez, Darende, Bayramiç, Malkara, Suşehri, Kuşadası, Şarköy , Osmaneli , Serik , Mudurnu , Peturke , Kurkuteli , Maraş Merkez , Hendek, Manavgat, Yalova, Keşan, Bozcaada, Bodurum, Kavaklıtercan , Sarıkamiş, Sarayemet , Burdur Merkez , Seydigazi , Seydişehir , Cihanbeyli , İlgazhadım , Ereğli , Ermenak .

Ankara 5 - Ankara şehrinde müntahibi sani intihabı bitmiş 13936 reyle ve ittifakla Cümhuriyet H. Fırkası namzetleri kazanmıştır .

Ankara 7 - C. H. F. nin tebliği : Son iki gün zarfında Gediz: Puturke, Uşak, Barun, Çankırı merkez; Alâiye, Gelibolu, Ardahan, Menemen, Malatya merkez; Gönen, Düzce, Arapkir, İsparta merkez, Hasankale, Kemaliye, Eğeridir, Karamürsel, Adıyaman, Şarki Karaağaç, Kozan, Akçadağ, Uluborlu, Karaman, Hekimhan, Yalvaç, Kağızman, Kâhta, Kars merkez, Samsun merkez, Cesme, Bergame, İpsale, Edirne merkez, Söke, Nızıp, Uzunköprü, Bayındır, Bayburt, Giresun merkez Trebolu, Göğnük, Gerze, Sinav, Zile, Bilecik merkez, Gölpazarı, Garzan, Tokat merkez, Artuva, Fatsa, Erbaa, Çanak kale merkez, Kayseri merkez, Develi, Pınarbaşı, Bünyan, İncesu, Karacasu kazalarında müntahibisani intihabatı bitmiş ve muhterem müntahipler reylerini fırkamız namzetlerine vermişlerdir .

C.H.F. Divanı

Meb'us namzetleri hakkında istişari Tetkikat yaptı

Ankara 6 - C. H. Fırkası Umumi kâtipliğinden tebliğ olunmuştur :

C. H. Fırkası divanı 6-4 931 saat 15 te toplanmıştır .

Divan yeniden meb'us namzedi olmak üzere muracaat eden zevatı tanımak için tetkikat yapmıştır . İstişari olan tetkikat neticesi nizamname mucibince Fırka riyaset divanına arzolunacaktır .

İstanbulda

Komunist beyannameleri tutuldu

İstanbul 7 - Divarlarda Komunist beyannameleri görülerek zabıtaca toplanmıştır . Beyannamelerde mahpus komunistler Meb'us namizedi gösteriliyor . Amele 1 mayısta nümayişlere teşvik olunuyordu. Bazı tevkifata intizar olunmaktadır .

Kâtibi umumiliğin teşekkürü

Reylerini Cümhuriyet Halk fırkası müntahibi sani namzetlerine veren birinci müntahiplere Fırka kâtibi umumisi ve Kütahya meb'usu Recep beyfendi tarafından batelgrafname teşekkür edilmekte olduğu haber alınmıştır .

Vilâyetimiz halkı : bidayet inkılâptan beri memleketin seadet ve selâmeti yolunu ve hakikî hedefini eyi tayin ve takdir etmiş olduğundan temadi eden dürüst ve basiretkârane harekeli hakikaten ve cidden şayanı şükrandır .

Manisada

Bağcılar Bankası

Manisa 5 - Manisa bağcılar bankası bu sene hissedarlarına yüzde sekiz temettu dağıtacakur .

DENİZLİDE ZERİYAT

Tarla Fareleri itlâf ediliyor

Denizli 5 - Acıbademde 159 bin, Tavasta yüz bin, Çalda 35 bin dönüm arazi tarla faresinden temizlenmiş, Denizlide bu sene zer iyat geçen senelere nisbetle üçte bir fazladır. Yağmurlar devam ediyor .

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 25 —

YENİ ÇORUM

İnsanların oldukça fazla bir izdiham halinde toplandıkları şehirlerin medenî bir mamuregâh olması ne kadar matlup ise bunların sıhhî ve tabiî noktai nazardan,iklim cihetinden de müsait ve muvafık birçok şeraiti haiz olmaları da aynı derece lâzım dır.Şehirlerin yeni tesis edildikleri zaman bilhassa nazarı itibare alınan iklimi ve havayı alâkadar eden hususiyetlerinin zaman geçtikçe na zarı ehemmiyetten uzak bırakıldığı ve binnetice şehirlerin hava ve mevki noktai nazarından haiz bulundukları iyiliğin tedricen gaip olduğu vakidir.

Halı hazır Çorum şehrinin de, bidayeti teessüsünden itibaren bugü ne kadar geçirdiği tarihî safahat tahtı tesirinde birtakım tehavvüllere maruz kaldığı ve bu yüzden şehrin kısmen şarka, kısmen cenube doğru yayılup büyüyerek ovayı işgale başladığı anlaşılıyor.

memleketin bu istikamette tevessüünde en mühim amilin Çorum kalesi olduğuna şüphe edilemez. Nitekim o civarda yapılan evlerin henüz kal'e muhitini tamamen istila etmemiş bulunması da şehrin pek yeni zamanlarda o cihete doğru kol atmış bulunduğuna delâlet etmektedir.

Yaptığım bir tahkikat neticesinde ilk Çorum şehrinin yukarı ılıca bağları, Çomar bağları namlarını taşıyan ve şimali tahdit eden dağların eteklerini teşkil eden araziye tesis edilmiş bulunduğu rivayetine muttali oldum . Şimal ruzgârlarından kısmen masun, şarka nazır, nisbeten daha az gireçli ve eyi suları haiz bulunan bu arazinin Çorumun halen işgal ettiği araziye nazaran hıfzısıhha asasat ve şeraitine daha uygun bir mevki teşkil ettiği muhakkaktır . Her hangi bir sebep ve amil tahtında ihmal veterk olunan bu yerlerde halen yapılan hafriyat esnasında tesadüf olunan bazı mahkûk ve yazılı taşları,meba ni enkazını teşkil eden divarları buraların eskiden meskûn olduğuna şüphe bırakmamaktadır.

Böyle olunca iki ihtimal varit hatır ola bilir.

1 . — Yedi sekiz asır evvelki Çorumun bir taraftan mezkûr yukarı ılıca bağlarına , diğer taraftan kal'a ve hıdırlık cihetlerini işgal edecek vüsatte buluması.

2 . — Yektiğerini velyeden ve muhtelif ordular tarafından istilâya uğrayan şehrin, bir zaman sonra yeniden tesisedilmiş bulunan kal'a civarına doğru, emnü itimat hasebile, adeta muhaceret ve intikal etmiş bulunması keyfiyetidir.

Tarihî tetkiklerde Çoruma uğrayan istilâ kuvvetlerinin azlığı ve bu kuvvetlerin aynı mevkide uzun müddet beka bulamadıklarını gösteriyor ki bu hal nüfusun fazlalaşmasına mani en mühim bir sebep teşkil ettiğinden şehrin bu derece tevessüe ihtiyaç ve kabiliyetini göstereceği zan edilemez. Şu halde hali hazır şehrin mevkiinin daha ziyade askerî harekât ve vaziyet hasebile ihtiyar ve intihap olunduğunu kabüle mecburiyet vardır .

İhtimal bu meziyet ve faydasına temaan ovanın hemen hemen ortasına doğru gelen şehir sıhhî bir takım mahzurlarla karşılaşmış bulunuyorlar . Tekbir sıhhî evi, muntazam caddeyi sıhhî ve medenî ihtiyaçlardan her hangi birini tatmine yarayıcı bir müesseseyi ihtiva etmeyen şehrimizde imar noktai nazarından görülen noksanlardan sarfı nazar, mühim ve sıhhî bir mahzur nazarı dikkati calbetmektedir .

Yüksek dağlarla çevrilmiş bulunan ovanın, bu dağların hasılatı olan sellere, derelere tabiî bir mesir teşkil etmesi bu arazinin daima ratıp kalmasını intaç etmektedir . Bu sebeple şehir halkının kısmı azamı Romatizmal ağrılardan muztarip bulunmaktadırlar Hâlî arazi buhranı varmış gibi evlerin birbirinin divarına ekli bir halde inşa edilmiş bulunmaları, bahçelerin azlığı, ağaçların fıkdanı bu mahzurun devamını ve kuvvetlenmesini mucip oluyor . Buna mukabil hastanenin tesis edilmiş bulunduğu mevki gerek havası gerek arazinin jeoğrafik vaziyeti noktai nazarından bu günkü şehrin mevkiine müreccahtır . Bu mevkile ılıca bağları mevkii arasındaki arazi, bilhassa ılıca bağlarının işgal ettiği mahaller ise yukarıda da arzettiğim vechile her noktai nazardan bu günkü Çoruma faiktirler . Şarka nazır bulunan bu bağlar civarına ve bilhassa hafif dağ eteklerine doğru yükseltilecek şehrin pek sıhhî ve sakinlerine pek müfit olacağı bedihidir . Binaenaleyh şehrin bu istikamete doğru uzatılmasının mümkün ve makul olup olmadığını tetkik edelim :

Bir şehir denildiği zeman hatıra gelecek başlıca tesisat ve teşkilâtı düşünelim : bu meyanda evvelâ nazarı itibare alınacak yolların, su ve lağam teşkilâtının, sıhhî, idarî müessesatın, mektep, kütüphane, müze ve mümasili mebaninin, tiyatro ve sinema gibi umuma has eylence mahallerinin, çocuk bahçelerinin, parkların, nihayet memleketin iktisadî hayatına bir merkezi sıklet vazifesini gören iktisadî müessesatın, halkın yevmî ihtiyacatının temiz ve kolay surette teminine yardım eden hallerin vücutları tasavvur olunur . Mezkûr ihtiyaçların şimdiye kadar takdir olunup telâfileri için çalışılmadığına asırlardanberi kurulmuş bulunan buşehir herbir zervesile şahadet etmektedir .

Yollarımız ise maşaallah, bir yabancının üç beş ay geçmedikçe aklında tutamıyacağı kadar, girif, alelâde « arnavut kaldırımından bile mahrum, envai muzahrefat ile mülevves bir haldedir . Medenî bir şehir haline kalbi için çalışılan bu günkü Çorumun yollarını temamen ve bihakkın islah emelinde bulunan belediyenin bu uğurda ihtiyarına mecbur kalacağı masrafın, kısmen boş ve işlenmemiş arazi üzerine,yaptıracağı haritaya tevfikan açtıracağı yolların masrafını tecavüz edeceği tabiidir . Zira bu günkü yolları islaha kalkarsa hemen hemen bütün Çorumu istimlâk mecburiyeti ile karşılaşacaktır . Halbu ki boş arazide yalnız yol yaptırma masrafını ihtiyar eylemesi gayelerine vusule kifayet edecektir .

Lağım teşkilâtının pek mahdut ve iptidal tarzda oluşu şehre rabıtayı bir derece daha kırmaktadır . Çünkü birbirine samimî surette merbut olan su, yol , lağım şebekelerinin her birinin inşa ve tesisleri belediye bütcesini ayni müşkülle karşılaştıracaktır .

Şayanı teşekkürdür ki : Halkın mübrem ihtiyaçlarından birini teşkil eden içme suları mes'elesi kemmül edilerek memleketeaabili şürp bir suyun isalesine başlanmış bulunuyor . Yalnız şunu ilâve edeyim ki ; Belediyenin, böyle haritasız ve pilânsız bir şehre getirilecek bu su için, sarfedilecek paranın bir mislini daha beş on sene sonra ayni ihtiyaç için yine sarfetmek mecburiyetinde kalacağını zannediyorum . Zira şehir ergeç tebdili mevkıa yani hastane civarile ılıca bağları istikametine. doğru tevessua müstait görülüyor Mebani noktai nazarından şehir dahilinde eskiliğine ve haiz bulunduğu tarihî kıymete binaen muhafaza edilecek Hıdırlık camii, Ulu cami, birkaç han ve hamamla kala, divarlarından maada bir bina görülmeyor .

Yeni tesis ve inşa edilen iki mektep istisna edilecek olursa bütün diğer resmî ve hususî binaların , ahşap bölmelerin kerpiçle imlâsı suretile yapılmış bulunmaları hasebile bunların ömrü tabiîlerinin 30 — 50 seneyi tecavüz edemiyeceği, binaenaleyh bugün Çoruma , yeni bir bina ilâve olunmadığı takdirde, en fazla elli senelik bir hayatı haiz bulunduğu anlaşılıyor . Hatta hususî evlerin kısmî azamının sırf kerpiçle örülmüş bulunması bunların hayatlarının daha ziyade kısalmasını intaç ediyor. Bu itibarla da şehir birkaç nesli olsun kendisine rağbet edebilecek bir kudreti haiz bulunmadığı tebeyyün ediyor .

Asarı atika gibi muhafazaları lüzum görülen üç beş binaya gelince bunları maarif idaresi her nerede bulunsalar hüsnü muhafazalarını temin edebilir .

Binnetice : Çorum havası gayri müsait, medenî tesisat ve teşkilâtan mahrum, buna mukabil pek toplu bir halde meskûn bulunduğundan şehrin takip edeceği tevessü istikameti tayin ve tahsis edilmelidir . Bu istikametin arz eylediğim istikamet olarak kabul olunduğu takdirde : yeniden tesis edilecek olan şehrin pilânı tanzim ve tertip ettirildikten sonra bir taraftan yol, su, lağım gibi esas tesisata başlanmalı, diğer taraftan ahalinin bu hudut haricinde ebniye yaptırmaları men olunarak ve yapılacak inşaatın muhakkak bu kısımda yapılması tahtı temin alınmalıdır . Ayni zamanda yaptırılacak evlere belediye tarafından muntahap birer şekil verilmesi mecburî tutulmalıdır.Yeni yapılacak resmî binaların cümlesi cihetlerde tesis edilmelidir . Bu suretle on onbeş sene nihayetinde bu gün hiçbir noksanı nazarımızı celbetmeyen Çorumun yanında pek asrî, pek şirin ve belki de câzip bir şehrin vücut bulduğunu görmenin nasip olacağını ümit ediyorum ve bu sureti harekette muhterem ahalimizin sıhhatlerî noktai nazarından da lüzum görüyorum.

Çorum Askerlik Şubesinden

Şube mıntakası dahilinde bulunan mütekait derecemalullerin üç senede bir defa muayenei sıhhiyeye tabi tutulduklarından bu malullerin muayenesi için Şubeye muracaatları ilân olunur .

Vilâyet Müftülüğünden

Müceddeden minber vazedilen Sarimbey kariyesi camii şerifine münasıp bir hatip tayini için nisanın yirmi üçüncü perşembe günü imtihan icra edilceğinden talip olanların vilâyet müftülüğüne muracaat eylemeleri ilân olunur .

Müntahibi saniler

Bu sene yeniden intihap edilecek Büyük Millet meclisi azası için merkez kazaca müntahibi eveller tarafından intihap edilmiş olan müntahibi sanilerle devairi intihabiyeleri berveçhi atidir .

549 Numaralı nushadan mabat

Nahiye ismi	Müntahibi saninin isim ve şöhreti
Buğabağı nahiyesi	1 — Mehmet Ali ağanın Fahri
	2 — Teslimli Hamza oğlu İsmail efendi
	3 — Veli paşa zade Rüştü bey
Büğdüz »	1 — Yağlı oğlu Ömer
	2 — Harzattin kariyesinden Osman kâhya
Abdalata »	1 — Abdullah oğlu Kadir kâhya
Mehmet Ali çiftliği	1 — Halil İbrahim oğlu Abdullah
	2 — Yirceli Mehmet oğlu Ali Osman
Karavdar nahiyesi	1 — Karavdarlı Hasan kâhya
»	2 — Eskiçeltekli ağızlığı kırık oğlu Hamdi
	3 — Çöplü zade Şükrü efendi
Yeni yapan »	1 — Deli Mehmet ağa
	2 — Üçdamlı Süleyman ağa
	3 — Hacı Mahmut oğlu İbrahim
Sağpazar »	1 — Sağpazarlı oğlu Abidin
	2 — Kara evliyalı Mustafa oğlu Halil
	3 — Kara kısıklı mulla Yusuf
Kızılveran »	1 — Mülâzım oğlu Süleyman ağa
	2 — Cenderli Mulla Osman
Göcenovacığı »	1 — Mustafa kâhya oğlu Satılmış
	2 — Domudan Alibaş oğlu Halil
Alpağut »	1 — Cenbekli oğlu Veli kâhya
	2 — Divankebirli Rüstem oğlu Hüseyin
Tarhan »	1 — Hasan kâhya oğlu Uzun Mustafa k.
	2 — Sarışeyhli Hacı İbrahim
Baba oğlu »	1 — Hacı oğlu İsmail kâhya
	2 — Büyük Gülücekli Ahmet oğlu Hüseyin
Sapa »	1 — Hüseyin oğlu Kâzım
	2 — Hamdili Mulla Mehmet
Yeni çamlıca	1 — Hafız İsmail efendi
	2 — Şeyhbızınlı Hüseyin pehlivan
Kara pınar »	1 — Seray özünlü Şaban o. İbrahim ef

(Vatandaş için Medenî Bilgiler kitabından)

Millet

549 Numaralı nushadan mabat

Ahlâk kaidelerinin nasıl yapılması lâzım geleceği, ahlâklılık olduğu anlaşılan işler görüldükten, tecrübe edildikten sonra anlaşılır.

Bir iş herneye ait olursa olsun insanın kuvvet kullanmasını , yorulmasını muciptir . İnsanlar, mecbur oldukça kendilerini yormak istemezler . Halbu ki ; Bazı işler vardırki ; Kendiliğinden, insana, onu yapmak için derunî bir arzu , bir temayül ilham eder, oiş şayanı arzu olur . İşte ahlâkî işler , ayni zamanda hem mecburî ve hemde şayanı arzu olan işlerdir.

Bir işin ahlâkî bir kıymeti olması , ayrı ayrı insanlardan daha ulvî bir menbaden sadır olmasıdır .

O menba ; Cemiyettir, Millettir. Filhakika, ahlâkiyet, hususî fertlerden ayrı ve bunların fevkinde, ancak ictimaî, millî olabilir Milletin ictimaî nizam ve sükûnü hal ve istikbalde refahı, saadeti, selâmeti ve masuniyet, medeniyette terakkî ve taalisi için insanlardan her hususta alâka , gayret, nefsin feragatini ve icap ettiği zaman seve seve nefsinin fedasını talep eden millî ahlâktır .

Mükemmel bir millette millî ahlâkiyet icapları , o millet efradı tarafından adeta muhakeme edilmeksizin vicdanî, hissî bir saikla yapılır . En büyük millî his , millî heyecan, işte budur .

Millet analarının, Millet babalarının, Millet hocalarının ve Millet büyüklerinin ; Evde , mektepte , orduda , fabrikada , heryerde ve her işte millet çocuklarına, milletin her ferdine bıkmaksızın ve mütemadiyen verecekleri Millî terbiye nin gayesi işte bu yüksek millî hissi sağlamlaştırmak olmalıdır .

6) Ahlâkın millî, ictimaî olduğunu söylemek ve maaşerî vicdanın bir ifadesidir demek, ayni zemanda ahlâkın mukaddes sıfatını da tanımaktır. Ahlâk mukaddestir ; Çünkü, ayni kıymette eşi yok tur. Ve başka hiç birnevi kıymetle ölçülemez .

Ahlâk mukaddestir ; Çünkü en büyük ahlâkî şe'niyet sahibi bir faile racidir . O fail, yalnız ve ancak cemiyettir . Ondan başka bir fail yoktur . Ulûhiyette, timsalî bir şekilde düşünülmüş cemiyet dahi mündemiçtir . Çünkü, vicdanlarımız üzerinde müessir olan ruhî hayat, cemiyetin efradı arasındaki amel ve aksülamellerden teşekkül eder . Filhakika cemiyet; kesif bir fikrî ve ahlakî faaliyet mihrabıdır .

7) Din birliğinin de bir millet teşkilinde müessir olduğunu söyleyenler vardır . Fakat biz, bizim gözümüz önündeki Türk milleti tablosunda bunun aksini görmekteyiz . Türkler İslâm dinini kabul etmeden evvel de büyük bir millet idi . Bu dini kabul ettikten sonra, bu din; ne Arapların, ne ayni dinde bulunan Acemlerin ve ne de sairenin Türklerle birleşip bir millet teşkil etmelerine tesir etmedi . Bilâkis, Türk milletinin millî bağlarını gevşetti ; millî hislerini, millî heyecanını uyuşturdu. Bu pek tabiî idi . Çünkü Muhammedin kurduğu dinin gayesi, bütün milletlerin fevkinde şamil bir ümmet siyaseti idi .

8) Türk milleti millî hissi; dinî hisle değil, fakat insanî hisle yan yana düşmekten zevk alır . Vicdanında millî hissin yanında insanî hissin şerefli yerini daima muhafaza etmekle müftehirdir . Çünkü Türk milleti bilir ki ; Bu gün medeniyetin şahrahında müstakil ve fakat kendilerile müvazi yürüdüğü umum medenî milletlerle mütekabil insanî ve medenî münasebet elbette inkişafımıza devam için lâzımdır. Veyine malûmdur ki; Türk milleti, her medenî millet gibi, mazinin bütün devirlerinde keşiflerile ihzarile medeniyet alemine hizmet etmiş insanların, milletlerin kıymetini takdir ve hatırlarını hürmetle muhafaza eder. Türk milleti, insaniyet aleminin samimi bir ailesidir.

Bütün bu söylediklerimizi kısa bir çerçive içine sokmak istersek şöyle diye biliriz :

Türk milletinin teessüsünde müessir olduğu görülen tabiî ve tarihî vakıalar şunlardır :

A) Siyasî varlıkta birlik .
B) Dil birliği .
C) Yurt birliği .
D) Irk ve menşe birliği .
E) Tarihî karabet .
F) Ahlakî karabet .

§ Türk milletinin teşekkülünde mevcut olan bu şartların hepsi birden diğer milletlerde yok gibidir. Daha umumî bir tarif yapabilmek için diyelim ki ; bir cemiyete millet diye bilmek için bu şartlar, aynı zamanda kâmilen ve ya kısmen, bir arada bulunmak lâzımdır. Bütün milletler temamen aynı şartlar altında teşekkül etmemiş olduklarına göre Türk milletinde yaptığımız gibi, diğer her millet ayrı olarak mütalea edilmedikçe, milliyet fikrini umumî ve fennî olarak tarif etmek güçtür. Çünkü tesbit ettiğimiz şartlar, insanların millet halinde teşekkülüne umumiyetle yardım etmişlerdir. Fakat, bu tarzı teşekkülden başka, adeta bu şartların tesirini kale aldırmıyan millet teşekkülleri de vardır. Meselâ : İngilizler ile şimalî Amerikalılar aynı lisanı konuştukları halde ayrı ayrı milletlerdir.

Cenubî Amerikada beyaz ırkla kırmızı derili insanlar dirsek dirseğe yaşayan Amerikalılardır.

Bugün büyük asrî milletler olan Fransızların, İngilizlerin, muhtelif ırkların tesalübü neticesi olduğu malumdur . Millet teşkilinde toprağın ehemmiyetini büsbütün reddedenler vardır. Bu fikirde bulunanlar, toprak sadece çalışma ve uğraşma sahasıdır diyorlar.

Sonu var

Çorum Askerlik şube riyasetinden

Yeniden imtihanla ücretli hisap memurunun alınması takarrür etmiştir. Şerait berveçhi atidir. Taliplerin vesaikile birlikte şubeye muracaatları ilân olunur.

İmtihan evrakına rapt edilecek vesikalar :

Tahsil derecesini gösteren şehadetname .

İki sene hizmet edeceğine dair Noterden musaddak taahhütname .

Ahvali hususiyesi hakkında polisçe tahkik raporu,

Ahvali sıhhiyesi hakkında belediye hekimi raporu.

Osmancık İSTİNTAK DAİRESİNDN

İrtikâp vesaireden suçlu Osmancık Varidat kâtibi sabıkı teğayyüp eden Sivaslı Mehmet Ali efendiye tebliğat imkânı bulunamamış olduğundan muma ileyhin ceza M. üsulu kanununun 37 inci maddesi mucibince Osmancık istintak dairesine muracaatı ilânen tebliğ olunur.

Vatandaş : Kurban bayramı yaklaştı. Bayramınızı yerli mallarımızdan tedarik ediniz.

Kanun

Mübadele ve teffiz işlerinin kat'i tasfiyesi ve intaer hakkında kanun

Kanun No: 1771
Kabul tarihi: 19 - 3 - 1931
Neşri tarihi: 28 - 3 - 1931

Madde 1 - 16 nisan 1340 tarih ve 488 numaralı mübadeleye tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkındaki kanunun ikinci maddesinin son fıkrasında yazılı had dahilinde 1331 numara ve 28 mayıs 1928 tarihli mübadil, gayri mübadil ve muhacirlere tahsis olunan gayri menkullerin tapuya raptına dair kanunun birinci maddesinde gösterilen nisbetler kat'i tasfiyeye esastır.

Bu nisbetler dahilinde mevcut hükümlere tevfikan ittihaz edilmiş olan teffiz kararları kat'i ve muteberdir. Bu kanunun neşrinden sonra teffiz kararı ittihaz olunamaz.

Madde 2 - Kat'i tasfiyeye esas tutulan nisbetler fevkinde mal almış olup fazlasını borçlanmış bulunan mübadillerin, fazlası hakkındaki teahhütleri bakidir.

Mezkûr nisbetler fevkinde mal tefevvüz edip fazlasını henüz borçlanmamış olan mübadiller işbu fazlaları bu kanunun mer'iyetinden itibaren üç ay zarfında borçlanma kanununa tevfikan borçlanmaya veya uhdelerindeki malı terkedip mukabilinde istihkak nisbetinde tasfiye vesikası almak üzere muracaata mecburdur.

Madde 3 - 1331 numaralı kanunun 3 üncü maddesinde gösterilen müddet zarfında muracaat etmiş olup mezkûr kanunun birinci maddesinin tayin ettiği nisbetler dahilinde tahakkuk eden istihkaklarına mukabil hiç mal almıyan veya kısmen mal alan mübadillere on birinci madde mucibince tasfiye vesikası verilir.

Madde 4 - 1331 numaralı kanunun 3 üncü maddesinde gösterilen müddet zarfında muracaat etmemiş veya muracaat edipte vesikaları ikmal edilmemiş olan mübadiller ile 1341 numaralı kanunun şümulü dahilinde Bulgaristandan gelenlere ve muhacirlere iskânı adi derecesinde tahsis edilmiş olan emval, aidiyeti cihetine olursa olsun, uhdelerinde ipka ve meccanen temlik olunur.

İskânı adi derecesinden fazlası borçlanma kanununa tevfikan borçlandırılır.

İskânı adi derecesini gösterir bir cetvel bu kanuna merbuttur.

Madde 5 - Meskene muhtaç harikzedelerin işgallerinde bulunan meskenler aidiyeti cihetine olursa olsun uhdelerinde ipka ve iskânı adi derecesindeki miktarı meccanen temlik edilir. Fazlası borçlanma kanununa tevfikan borçlandırılır.

Madde 6 - İşbu kanunla temlik edilen gayri menkullerden iskânı adi haddi dahilinde bedelsiz verilecek olanların bu kanunun mer'iyetine kadar istifa edilmemiş borç taksitleri tahsil olunmaz Tahsil edilmiş olanlar iade edilmez.

Madde 7 - Gerek iskânı adi gerek teffiz suretile mübadillere, muhacirlere ve harikzedelere temlik edilecek gayri menkuller tapu harcı alınmadan tapuya raptolunur.

Madde 8 - Kat'i tasfiyeye memur olmak üzre Dahiliye ve Maliye Vekâletlerince tayin edilecek beş zatten mürekkep bir taşkil heyeti teşki olunur.

Madde 9 - Üçüncü maddede yazılı istihkak sahiplerinden ellerinde teffiz komisiyonlarınca verilmiş istihkak mazbataları bulunan mübadillerin bu kanunun mer'iyetinden itibaren üç ay zarfında mazbatalarını teffiz komisiyonu reislerine tevdi edip mukabilinde makbuz almaları ve istihkakları mazbataya merbut bulunmayanların mazbata almak üzre bu müddet zarfında muracaatları mecburidir. Bu müddetleri geçirenlerin hakları sakıt olur.

Madde 10 - Bu kanunun mer'iyetinden itibaren altı ay zarfında her vilâyetten teffiz komisiyonlarınca musaddak bordro ile gönderilecek istihkak mazbataları tasfiye heyeti maritetile tetkik edilerek bu mazbataların sahipleri namına muharrer olmak üzre tasfiye vesikaları tanzim ve Maliye Vekili tarafından imza olunur.

Tasfiye vesikaları bu suretle temamen ikmal edildikten sonra ait olduğu vilâyetlere irsal ve vilâyetlerce makbuz mukabilinde sahiplerine ita olunur.

Madde 11 - Tasfiye vesikası üç tertip kopunu ihtiva eder. Her kopun, istinat ettiği istihkak mazbatasının havi olduğu meblâğı natık olur.

Kat'i tasfiyeye esas tutulan nisbetler dahilindeki istihkakının üçte birinden daha az mal almış veya hiç almamış olan mübadillere üç kopunlu;

Üçte ikisine kadar mal almış olan mübadillere, ikinci ve üçüncü tertiplere ait iki kopunlu;

Üçte ikisi mikdarında veya daha fazla mal almış bulunan mübadillere yalnız üçüncü tertibe ait bir kopunlu tasfiye vesikası verilir.

Madde 12 - Tasfiye vesikası kopunlarının başkalarına devir ve cirosu caiz ve varislere intikali umumî hükümlere tabidir.

SONU VAR

ZAYİ MÜHÜR

Namıma yazılı mührümü kaybettim hükmü yoktur.

Fakılar k. Heyeti ihtiyariyeden
Veyis

Çorum Belediye riyasetinden

1 — Belediyemizce Mürsel suyunun şehre isale ve kısmen tevzii için icabeden ameliyat, Font boru vesair malzemeye ait mübayaat ve buna müteferri 75000 lira bedeli keşifli bulunum işler 2-4-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Teklifler haddi lâyık görülürse 2-5-931 cumartesi günü saat on altıda Çorum Belediyesinde ihalei katiyesi icra edilecektir.

2 — Şartname vesair evrakı müsbiteler Ankara, İstanbul şehremanetlerile Samsun, İzmir belediyelerine gönderilmiştir. Her talip mezkûr şehremanet ve belediyelere bilmuracaa şartname, mukavelename proje ve keşif cetvellerini görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilecektir.

3 — Taliplerin kanun ve talimatnamesine tevfikan tanzim edilen teklifnamelerini Belediye riyasetine tevdi etmesi lâzımdır.

Zayi mühür

Zayi mühür ve zatî imzamla ne adî ve nede resmî surette tanzim ve ita kılınmış bilâ istisna kimse yedinde borç ve ibra vesaireyi natık bir gûna senet ve vesikam yoktur. İleride zuhurü halinde hükmü olmıyacağını ilân ederim.

Hacıgevan M. Bilâlağa oğlu
Lütfi

Osmancık İcra dairesinden

Evkaf idaresine yüz küsur liraya borçlu Gaziferahşat mahallesinden Hacı Hasan oğlu Bilâlın gökbel mevkiinde şarkan dizdar oğlu Ömer garben Hacı yusuf zade İbrahim şimalen Hacı abdi oğlu Rükkiye cenuben Hacı oğlu Nuri vereselerile mahdut bir kıt'a bağın haciz ve satışı kararlaştırılmış olduğundan mezkûr bağ bir ay müddetle açık artırma ile müzayedeye konulmuştur. Artırma şartnamesi 18 - 4 - 931 tarihinden itibaren icra dairesinde herkes tarafından görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve mesarife dair iddiaları bulunanların ilân tarihinden yirmi gün içinde icraya bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 4 mayıs 931 perşenbe günü saat onbeşte Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Rıza efendinin Sarimbey kariyesinde Kurt oğlu Veli zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için mukaddema tahtı hacze alınıp bu kerre paraya çevrilmesi mukarrer olan Çorumun Savranbuğazında İncirli mevkiinde şarkan yol garben tepe cenuben İsmail şimalen çimen oğlu Ahmet tarlası ile mahdut üç dönüm tarla. Ve yine Savran çukurunda şarkan yol garben tepe cenuben çimen oğlu İsmail şimalen çimen oğlu Ahmet çavuş ile mahdut bir dönüm tarla veyine Savran buğazı deresinde şarkan Hacı oğlu Haydar garben tepe cenuben Çimen oğlu Zeynal tarlası şimalen tepe ile mahdut 2 dönüm tarla. Yine bahceçik mevkiinde şarkan Kurt oğlu Kara ali garben Ahmet kâhya cenuben Hacı oğlu Ali şimalen Çimen oğlu Ahmet tarlası ile mahdut 4 dönüm tarla. Yine büyük gebe mevkiinde şarkan yol garben hark ve çay cenuben Çimen oğlu İsmail şimalen Çimen oğlu Ahmet tarlası ile mahdut 4 dönüm tarla. Yine kızıl gedik mevkiinde şarkan Çimen oğlu Zeynal garben Çimen oğlu İsmail cenuben Çimen oğlu Ahmet çavuş taş temur tarla ile mahdut 3 dönüm tarla yine kuyu altı mevkiinde şarkan kınık yolu şimalen mulla Hüseyin oğlu Yakup cenuben çimen oğlu Hüseyin tarlası ile mahdut 3 dönüm tarla veyine Arif oğlu mevkiinde şarkan mulla Hüseyin oğlu İsmail garben topal Mustafa cenuben çimen oğlu İsmail, garben çimen oğlu Ahmet tarlası ile mahdut 1 dönüm tarlanın 45 hissede mutasarrıf olduğu altı hissesi peşin para ile ve resmi dellâliye müşteriye ait olmak üzre 22-4-931 tarihine müsadif cumartesi günü saat onda icra kılınan aleni artırmada mecmuuna 20 liraya talip olan mahkûmüleh uhdesinde birinci artırma icra kılınmış isede bedeli müzayede kıymeti muhammenesinden dun olduğundan ikinci artırma icrasına karar verilmiş olduğundan 29 - 4 - 931 tarihine müsadif çarşanba günü saat on beşte satılacağından fazlaya talip olanların kıymeti muhammenesi olan 13500 kuruşun yüzde on nisbetinde pey akçası veya banka teminat mektubunu hamilen yevm ve saati mezkûrde Çorum icra dairesinde hazır bulunmaları ve fazla izahat almak isteyenlerin dahi her gün için dairei icraya muracaatları ilân olunur.

Zayi tezkere

Çorum şubesinden aldığım asker tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan zayiin hükmü yoktur.

Medrese M. Müezzin o. Ahmet

15 - NİSAN - 931 Yıl: 9 No: 551

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ABONE ŞARAİTİ

Müddeti	Mevkii	
Seneliği	Mevkii	
175	kasabaya	Ayı geçen 25 Kuruştur
200	Harice	Günü geçen 5 Kuruştur
150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Cümhuriyet Merkez Bankası

HİSSE KAYİT MUAMELESİ 15 - NİSANDA BİTİYOR

Yeniden pek çok Bankalar iştirak ettiler

Ankara 13 - Cümhuriyet merkez bankası hisse kayit muamelesi 15 Nisan çarşanba akşamı nihayet bulacaktır. Bu güne kadar hissedar olmak üzere muracaat edenlerin mikdarı şayanı memnuniyet bir derecededir. Henüz kapadılmamış olan hisse mikdarı az kalmıştır. Çarşanba akşamına kadar bu mikdarın da temamen kapanılacağından şüphe edilmemektedir.

Bankaya iştirak eden ve isimleri evvelce neşredilen Milli ve Ecnebi bankalar, şirketler ve müesseselerden maada Milli Reasurans 20 bin ve Komerisyal bank on, transit bankası 15 bin, bank Jeneral Pur kommers tranje, Memaliki şarkiye Fransız ve Türk imar bankaları onar bin lira, İzmir, Kasaba demir yolları şirketi ve Adana aletirik şirketi ve Akhisar tütüncüler bankası beşer bin lira ile hissedar kaydedilmişlerdir.

ÇOCUK HAFTASI

Ankara hazırlıklara başlandı

Ankara 12 Çocuk haftası için hazırlıklara başlanmıştır. Himayei etfal busene seksen binden fazla çocuğa sıhhi ve maddi yardımda bulunmuştur.

İSTANBUL İNTİHABI HAKKINDA

Fırka kâtibiumumiliğinin tebliğatı

İstanbulda intihaba iştirak adedi yüzde 84 dür

Ankara - 12 C. H. F. Umumi kâtipliğinden: İstanbul müntahibi sani intihabatında reye iştirak edenler adedinin azlığını vebu nisbetin üçte biri teşkil eylediğini bazı gazeteler yazmıştır. Hemanher tarafta olduğu gibi İstanbul intihabatında reye iştirak nisbeti bundan evelki intihabattan fazladır. Bu nisbetin hakikati şudur:

İstanbul şehrinde 168400 birinci müntahipten 143 bini reye iştirak etmiştir. Yüzde nisbeti 84 tür. İstanbul vilâyetinin kazalarında 26600 birinci müntahipten 23200ü reye iştirak etmiştir. Yüzde nisbeti 89 dur. Vatandaşları yanlış telakkiden kurtarmak ve alâkadarları tenvir etmek için bakikat ilân olunur.

YİRMİ KAZADA DAHA

İntihap bitti ve reyler fırka namzetlerine verildi

Ankara 13 - Yeniden 20 kazada müntahibi sani intihabatı bitmiş ve mütehipler reylerini C. H. Fırkası namzetlerine vermişlerdir. İntihabatı biten kazalar 314 ü bulmuştur.

İZMİRDE

Zirai kredi kooperatifleri umumi içtimaını akdetti

İzmir 13 - Vilâyetin kırkı mütecaviz zirai kredi kooperatifleri heyeti umumiye içtimaları akdolunmuş ve kooperatiflerin çok iyi neticeler aldığı görülmüştür. Yeniden kredi kooperatifi açılmak üzeredir. Mayısta kredi kooperatifler birliği açılacakur.

Türk Gazeteler Birliği Bültenlerinden

Cümhuriyet Merkez Bankası

Cümhuriyet Merkez Bankasının tesisi hazırlıklarile meşgul olan heyet 1 Nisanda Ankarada Maliye Vekilinin riyasetinde tekrar içtima etti. İçtimada 1 Nisan tarihine kadar hisse kaydi için vaki olan muracaatlar tetkik edildi ve neticede 15 milyon Türk lirası olarak tespit edilen Banka sermayesinden 13 milyon liradan fazlasının mübayaasının teahhüt edildiği anlaşıldı. Tesis heyeti vaziyetin çok şayanı memnuniyet olduğu fikrindedir. Heyet son içtimaını 2 Mayıs 931 de yapacak ve bu içtimada bankanın idare meclisi azalarının intihabına karar verecektir. Banka idare meclisi azaları, tesis kanunu mucibince sekiz kişiden ibarettir. Bunlardan ikisini biri meclisi idare reisi olmak üzre Maliye Vekilinin inhası ve İcra Vekilleri Heyetinin tastikile Hükümet ikisini B ve C, birini D hisse senedatı hamilleri, ikisini Ziraat kooperatifleri, birini de ticaret ve senayi odaları intihap edecektir. Cümhuriyet Merkez Bankası 11 - 6 - 930 tarih ve 1715 numaralı kanun mucibince mühim olarak karşılığı kanunda tasrih edilen kıymetler mukabilinde banknot ihraç, iskonto fiyatını tespit ve para piyasesinin tedavülünü tanzim, hükümetle beraber Türk evrakı nakdiyesinin istikrarını temin edecektir.

Hepisi birbirinden mühim olan bu üç vazifeyi ifa için banka, kıymetleri karşılığında banknot ihraç etmek üzre mükerrer iskonto yapacak ve memleket piyasesine hissedeceği lüzum ve ihtiyaca göre para veya senedatı tüccariye arzederek iskonto fiyatlarını müstekar bir halde bulunduracaktır. Bankanın millî paranın istikrarına matuf faaliyeti bu iki tedbirin de zamı olarak tahakkuk edecektir. Bunun içinde hükümet şimdiden kanunla bankaya bugün tedavülde bulunan ve kıymeti 158,748,563 liradan ibaret olan Türk evrakı nakdiyesini devredecek ve buna mukabil kendisine, aynı miktarda ve yüzde bir faizli hazine tahvili 500,000 altın liralık meskûk veya külçe altın ve 116,497,925 frank kıymetinde benelmilel kıymetler tevdi edecektir. Bundan başka hükûmet bankanın teessüsünü takip eden üç ay zarfında Devlette, vilâyetlerde, belediyelerde, Devlet teşkilât ve hizmetlerine dahil ve merbut bilcümle şirket ve müesseselerdeki meskûk veya külçe altınları bankaya satmağı teahhüt etmiştir.

Tedbirler, bilhassa Cihan harbinden sonra müterakki bütün memleketlerde tatbik edilen usullerden başka memleketlerde olduğu gibi Türkiyede iktisadi inkişafın temini ve milli para kıymetinin sabit bir halde bulunması, sanat ve ticaret işlerinde görülen yüksek kredi azlığının izalesi ve nihayet Türkiye Hükümetinin harici memleketlerdeki ticari ve mali itibarının tahakkuku bu nevi yüksek itibarlı ve yüksek selahiyetli bir müessesenin teessüsüne bağlı idi. Cümhuriyet Hükümeti "Cümhuriyet Merkez Bankası" nın tesisine karar vermek ve bunu kısa addedilebilecek bir zaman içinde muvaffakiyetle tehakkuk ettirmekle mali ve iktisadi siyasetinde en emin bir adımı atmış bulunuyor.

BİR ALMAN PROFESÖRÜ

İçgi aleyhinde konferansverdi

Bir Alman profesörü içginin gençlik üzerinde yaptığı tahribatı rakamlarla isbat eden bir konferans vermiştir.

MUĞLADA

Yüksek dağlara kar düştü

Muğla 13 - Cine ile Muğla arasındaki yüksek dağlara kar düşmüştür.

TAYYARE PİYANGOSU

İstanbul 12 Tayyare piyangosunda 3377 Noya yüz bin lira çıkmıştır. 4677 noya beş bin, 13375 ve 47599 nolara üçer bin, 5014, 8245 21680, 42631, 43740, 49673 nolara ikişer bin lira isabet etmiştir.

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 26 —

İŞRETİN ZARARLARI

Bugün asebi ve rohî hastalıkların tekevvünlerini mucip olan amiller arasında en mühim bir mevki işgaleden belli başlı iki sebep bulunmaktadır. Mezkûr sebepler firengi hastalığı ve alkoldan yani rakı ve emsali gibi serhuşluk veren içgilerden başka bir şey değildir. Mavzuun haricinde kalması hasebile firengi hastalığının sui te'sir sebeplerini ve tarzını izahtan vaz geçerek mahza küulün mahzurlarını arz ile iktifa edeceğim.

Alkolu havi bilcümle meşrûbatın uzviyete sureti te'siri, aralarında görülen bariz fark esas ittihaz edilerek, iki devreye ayrılmıştır. İlk devrede ve az mikdarda alındığı takdirde âsap üzerine münebbih gibi bir te'sir icra eder. Bu münebbih devre zarfında içenlere ekseriya muvakkat bir neş'e verdiğinden dımağı mutat faaliyetleri tadile, bu suretle üzücü bazı fikir ve düşüncelerin uzaklaşmasına; buna mukabil mümkün mertebe teselliyetbahş bir muhakemenin tecelli etmesine yardım ettiğinden alei umum içgi mübtelâları alkolun bu devresinde buldukları zevka aldanarak işreti itiyat edinmektedirler.

Halbu ki bu az zararlı, halk tarafından dafii gam tanılan, devre pek uzun sürmez; bilhassa fazla mikdarda alındığı takdirde bu devre, alınan mikdarın çokluğu nisbetinde, daha ziyade kısalır ve «hadir devresi» denilen uyuşukluk devresi başlar. Artık bu devrede mübtelâ için içginin ne neş'e feza ve ne muaddil elem te'siri kalmaz, meyi, badesi, camı, bir kaç dakika evvelki ehemmiyetini, nazarında gaip eder. Bu devre tam te'sirini gösterdikçe serhoşluğun delâlet ettiği hakiki manadan da eser kalmaz. Serhoşluk sermestiye, sermestî bihuşluğa inkılâp ederek nihayet halkın «sızdı!» Tabiri ile ifede etmek istedikleri tam bir uyuşukluk, bütün o hoş geçen safahatı takip ile, hükmünü, te'sirini göstermeğe başlar. İşte sekir veren bütün meşrûbatın bilhassa bu son devrenin başlangıcı ve devamı esnasındaki te'sirleri beşeriyet için gerek içtimaî gerek sıhhî yakın ve uzak bir çok fenalıklar doğurmaktadır. Beni sıhhî fena te'sirleri her ne kadar daha ziyade alâkadar ederse de memleketimiz dahilinde gördüğüm içtimaî sui te'sirlerine de temastan fariğ olamıyacağım.

İçtimai eserlerini de yakın ve uzak olmak üzre iki kısma ayırmak lâzımdır. Bunlardan yakın telakki edilen tesirler meyanında şunları buluruz: bilhassa tahsil ve irfanı noksan zümrenin işreti, sui itiyat neticesi olmaktan ziyade, vasıl bulundukları sinleri iktizası idrâk eyledikleri rüşdü ilân ve bunu muhitlerine kabul ettirmeğe yegâne bir vasıta telakki ederek ihtiyar ettiklerine binlerce delil vardır. Henüz yirmi yaşını idrak etmemiş bulunmasına rağmen şuradan buradan tedarik ettiği bir kadah rakının te'sirile kendisini mestü lâyukal b i r hale g e l m i ş göstermek isteyenlerin adedi memleketimizde az değildir. Memleketin umumî seviyei rüşdünü ihlâl eden bu gibi hareketlerin azalmasına bahusus genç zümrenin bütün asabiyetle çalışması temenni olunur.

Bu kabil harekâtı daha fazla tavzihden sarfı nazarla bu hareketlerin müncer oldukları elim akıbetleri nazarı dikkate arzedeyim.

Resmiyete akseden veya etmeyen zabıta vakayiini birerbirer hatıramızdan geçirecek olursak bu hadise faillerinin yüzde sekseninin sekir halinde her hangi bir cürmü irtikâp ettiklerini tehattur ederiz. Tabiî halde iken ihtiyar olunamıyan en küçük bir cürme mukabil serhuşluk içinde enbüyük cinayetlerin işlenmesi de gösterir ki alkolun kuvvei müfekkere ve muvazenei akliye üzerinde büyük sui tesirleri vardır. Bu sebepledir ki cürüm telakki edilen ekser fiilleri bu berbat maddenin içilmesinden sonra tehaddüs ediyor.

İş cürme, cinayete kadar varmasa bile işreti itiyat edinen bir aile reisinin, bir babanın kurduğu yuvaya sureti tesirini tasavvur edelim: Şurada burada akşamlamaya alışan bir erkeği; evinde sufra başında bekleyecek nareminin, yavrularının geçireceği üzüntülü anlar o aile efradının yekdiğerine karşı besleyemiyeceği hisleri ne kadar menfî bir safhaya isal eder. Hayatlarının nizamı bozulan yavruların sıhhatleri fenalaştıkça bunların mezahim ve mücadelei hayatiyeye karşı mukavemetleri ne kadar kırılır! Bir de çoluk çocuğunun rızkından keserek bu basit itiyadını icraya kalkan babaların mevcudiyetlerini düşünelim. Bunların cemiyeti beşeriyeye olan zararları tabiî daha fazladır. kendilerini nev'ima zihirleyerek mahv eden bu zümre mensubîninin, ailesi efradının da açlık ve sefalet içinde mahvolmalarına sebebiyet verdiklerinden, umum cemiyet bünyesine karşı yaptıkları fenalık daha ziyade ehemmiyet ve şümul kesbetmektedir.

İşret dolayısile umumî sükûn ve huzuru ihlâl edenlerin vücutları da inkâr olunamaz. Serhuşken yaptığı işleri, ertesi gün başkasından dinlerken yüzü kızarmayan kimselere pek az tesadüf olunur. Binaenaleyh bu gayritabiî halleri ozeman için mübah gösteren amilin serhuşluktan maada bir şey olmadığı, ayni zemanda faillerinde kendi hareketlerinden binnetice hadiseden memnun kalmadıkları anlaşılıyor. Hatta tasmim eylediği bir cürmü ika için işret edenlerin bile neticei hadiseden memnun olmadıkları ve nedamet içinde bulundukları birçok vesilelerle tebeyyün etmektedir.

Bu arzettiğim deliller alkolun yakın mazarratlarını kâfi derecede göstermektedir zannederim. Uzak tesiratına gelince bedenî kuvveti, malî kudreti teşevvüşe uğrayacak bir adamın yetiştireceği nesillerin ne adalesinde, ne dimağında tabiî bir tekâmüle intizar etmek hayali bir emel oluyor. Tıbben tahakkuk etmiştir ki: sekir esnasında vuku bulan ilkah mahsulleri asap ve dimağ itibarile hayatları müddetince zaif ve alil kalmaktadırlar. Şu halde irade ve muhakemesi muhtel doğan yavruların ensali atiye arasında âciz ve muhitini vücudundan müstefit etmekten ziyade muavenete muhtaç bir grup teşkil edecekleri istidlâl olunuyor ki hayatta misallerine çok defa tesadüf etmekteyiz. Maazallah bunların bir millet kitlesi içinde ziyadeleşmeleri o milleti maddeten ne derece mühim ziyanlara maruz kılacağı aşikârdır. Tarihler mütedennî milletlerin düştükleri müessif akıbetleri sefahet hayatlarının ihzar ettiğ mükerreren kaydetmişlerdir. İ bunlar da ictimaî en esaslı fenalıklarındandır.

Sıhhî tesiratı : İctimaî fenalıkları arasında kısmen temas edilen bu cihet haddi zatında da yukarıdaki neticelere samimi retle merbuttur.

Alkol tedricî surette mide, bağırsak, karaciğer, akciğer, kalp üzerine sui tesiratını göstererek su hazmı, mide ağrılarını, bağırsak tenbelliklerini, karaciğerlerin muhtelif hastalıklarını tevlit eder.

Alkolun ziyade alınması akciğer veremlerinin seyrini tacil ettiğinden afetin bir an evvel vehamet kesbini mucip olur. Her bir uzvu müteessir eden küul kalbi de dairei tesirine alır. Bu hasepl bir kısım kalp hastalıklarında alkol istimali hakikî sebebi teşkil eder.

Alkolun en mühim zararları meyanında asabî ve ruhî hastalıkları zikretmek icabeder. Hakikaten enfena tesiri de dimağda ve asabî cümlede tezahür eder. İşret düşgün olanlarda sık sık görülen ellerin titremesi, dalkınlık, unutkanlık, asabiyet, çabuk müteessir olmak, hiddetlenmek gibi hadisatın asabî zaaftan ileri geldiğini ve bunu ise küulun mucip olduğu aşikâr bir hakikattir. Bu asabî teessürler ilerledikçe kendisini işrete kaptırmış olanlarda aklî ve ruhî hastalıklar da bütün âraz ve evsafile tecelliye baş'ar ki artık bu devreden sonra şahıstan millet veya umumî alâkası dolayısile, beşeriyet için bir faide beklemek beyhude olur. Bilâkis cemiyetler bunlara idare, tedavi ve sair hususatta yardım eylemekle mükellef bir mevkide kalırlar.

Aklî, asabî hastalıkla malûl kimselerin hastalıkları az çok evlâdına verasetle intikal ettiğinden bunların bırakacakları nesillerden de cemiyet ekseriya istifadeden ziyade zarar görmektedir. Bugün tımarhaneleri dolduran mecnunların bir kısmı mühimmi de maruz verasetin seyyiesini çekenlerdir. Bunun için bizlerin, yalnız kendimizi değil evlâdlarımızın sıhhatını da korumuş olmak için, alkol istimalinden ihtirazımız lazımgelmektedir.

Amerikanın alkolla esaslı bir mücadele halinde bulunması yukarıdanberi arzedile gelen fenalıklara mani olmak çaresine tevessül içindir. Bizde böyle resmî bir mümanıatın vücuduna lüzum görülüp görülmediğinin münakaşasına girişmeden, halkımızın arzu ve iradei şahsiyesini hüsnü istimal ederek hal ve istikbal için içtimaî, ahlâkî, sıhhî pek çok mazarratları aşikâr olan müskirattan men'i nefis eylemesi temennisinde bulunmayı daha muvafık görürüm.

Kanun

Mübadele ve teffiz işlerinin kat'i tasfiyesi ve intacı hakkında kanun

Kanun No : 1771

Kabul tarihi : 19 - 3 - 1931
Neşri tarihi : 28 - 3 - 1931

550 Numaralı nushadan mabat

Madde 13 - Bu kanuna tevfikan müstehikleri namına tapuya raptı lâzım gelenler müstesna olmak üzre Dahiliye Vekâleti emrindeki bilumum gayri menkul emval hazine emrine devredilir.

Bu emvalden evel emirde, gayri mübadil Türklere ait olup 10 haziran 930 tarihine kadar teffiz kararı alınmış veya bu kanunun mer'iyeti tarihinde muhacirlere tahsis edilmiş veya harikzedelerin işgalinde bulunmuş olan ve 2, 4 ve 5 inci maddelere tevfikan uhdelerinde ipkası lâzım gelen gayri menkul emvale mukabil ayni kıymette emval tefrik edilip gayri mübadil hak sahipleri hesabına devrolunur.

Mübadil rumlardan metrûk olup birinci ve ikinci fıkralar mucibince yapılacak tefrik neticesi hazine emrinde kalan gayri menkuller ile evelce taksitle satılmış olan veya borçlanma kanunu ile bu kanuna tevfikan borçlanmaya tabi bulunan mübadil gayri menkullerinin 1 haziran 931 tarihinden itibaren tahsil edilecek taksitleri, tasfiye vesikası kuponlarına karşılık tutulur.

Madde 14 - Mübadil istihkaklarına karşılık olup hazineye devredilen gayri menkullerin hazinece bir defteri tanzim edilerek usulen satlığa çıkarılır.

Madde 15 - Üçüncü madde hükmüne tevfikan istihkak sahiplerine verilecek tasfiye vesikaları tertip sırasile 14 üncü madde mucibince satılacak gayri menkul bedellerine mukabil nakit yerine kabul olunur.

Madde 16 - tasfiye vesikalarına karşılık teşkileden metrûk malların satışlarında nakten istifa edilecek mebaliğ ile bu malların icar bedelleri, taksitler ve sigorta bedellerinden vukubulacak tahsilât tasfiye vesikaları kopunlarının nakten tediyesine karşılık olarak Ziraat Bankasına tevdi edilir.

Madde 17 - Birinci tertip kopunlar satış bedeline mahsup veya nakten tediye suretile temamen itfa olunmadıkça ikinci tertip kopunların mahsup veya tediyesine gidilemez.

Kezâlik ikinci tertip kopunlar aynı şekilde ortadan kalkmadıkça üçüncü tertip kopunlara geçilemez. Her tertip kopunu bakiyesini karşılayacak nakit Ziraat Bankasında terakûm etmedikçe o tertibe nakit tevziatı yapılamaz.

Karşılık gayri menkul mal kalmadığı ve Ziraat Bankasında müterakim meblâğ bu kanuna göre tediyesi meşrut kopunların temamen itfasına kâfi gelmediği takdirde sıra dahilinde kalan son tertibe ait kopunlara garameten nakit tevziatı yapılır.

Bu maddede yazılı itfa muameleleri safha safha Maliye Vekâletince usulen ilân olunur.

Madde 18 - Her üç tertibe ait kopunlar temamen itfa edildiği halde bu istihkaklara karşılık tutulan gayri menkullerden veya Ziraat Bankasına vaki mevduattan veya diğer karşılıklardan bakiye kalırsa bunların kâffesi kat'i surette hazineye intikal eyler ve alâkadarlar artık bir gûna hak iddia edemezler.

Madde 19 - Müzayedeye çıkarılacak olan malların ihalesi icra kılınan talipler namına ferağ muamelelerinin icrası için hazineyi temsil eden vekil ve memurların fariğ sıfatile tahriri beyanları tapu dairelerince kabul ve tapu senetleri mefruğulehleri üzerine tanzım ve ita olunur.

Madde 20 - Bu kanuna muhalif hükûmler mülgadır.

Madde 21 Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 22 Bu kanunun hükûmlerini icraya icra Vekilleri heyeti memurdur.

İspanyada cümhuriyet ilân edildi

Kralın da kaçtığı şayiası vardır

Barselon 14 - Burada ve İspanyanın bir çok şehirlerinde Cümhuriyet ilân edilmiştir. Şayialara göre Kral kaçmıştır.

İRAN SEFİRİ

İstanbul gazetelerini tekzip ediyor

Ankara 12 - İran sefareti İran Azarbaycanında kürt, ermenilerinin Türkiye aleyhinde faaliyette bulundukları ve İran memurlarından yardım gördüklerine dair İstanbul gazetelerinde çıkan haberi tekzip ediyor.

Seyhan nehri

Yine taştı - zarar henüz tesbit edilemedi

Adana 12 - Dün gece saat on ile onbir arasında kabarmaya başlayan Seyhan nehri sabaha karşı tabiî halinden dört metre yükselmiştir. Bu yükseliş geçenki tuğyan irtifamdan toksan santim aşağıdır. Şafak, Türkocağı ve bazı mahallerle lise ve altı köyü kâmilen su istilâ etmiştir. Zarar mikdarı henüz malûm değildir.

Urlada çekirge mücadelesi

İzmir 13 - Urla kazası dahilinde görülen yeşil çekirge ile mücadele tertibatı alınmıştır.

İskânı adi derecesini gösterir 4 üncü maddeye merbut cetvel

Hane : Evin evsaf ve müştemilâtı itibarile heyeti umumiyesi (ailenin içtimaî vaziyetine göre) Oda mikdarı, nüfusa göre (azamî altı oda).

Dükkân : Nev'i iştigale göre.

Arazi : Vasatî beş nüfus itibarile.

		Azamî dönüm	Asgarî dönüm
Âlâ :	Birinci derecede kuvvei inbatiyeye malik ziraat arazisi	75	50
Vasat :	İkinci derecede kuvvei inbatiyeye malik ziraat arazisi	100	75
Edna :	Üçüncü derecede kuvvei inbatiyeye malik ziraat arazisi	140	100
Tütün yerleri :	Birinci derecede tütün yetiştiren ziraat arazisi (Samsun, Bafra gibi)	15	12
	İkinci derecede tütün yetiştiren ziraat arazisi (İzmir, İzmit gibi)	20	15
Sebze bahçeleri :	Büyük şehir ve civarında	10	5
	uzak yerlerde olan bahçeler, bahçe olabilecek kabili iska arazi	15	10
Bağ :	Birinci derece üzüm yetiştiren mahaller (İzmir gibi)	10	6
	İkinci derece üzüm yetiştiren mahaller (marakizden ve vasaiti nakliyeden uzak yerlerde aralarındaki mesafeye mahsuldarlık derecelerine göre)	15	10

Balâde zikredilmiyen diğer nevi arazi de bunlara kıyasen verilir.

Eşcari müsmire

		Adet Azamî	Adet Asgarî
Zeytinlik :	Birinci derecede mahsuldar ve makbul zeytin mıntakasında	120	100
	İkinci derecede mahsuldar ve makbul zeytin mıntakasında	150	120
	Üçüncü derecede mahsuldar ve makbul zeytin mıntakasında	200	150

Yabanî ve aşısız, genç zeytin ağaçlarının beş adedi bir ağaç hesap olunur.

Portakal ve limon ağaçları: kıyasen.

Dut ağacı ve dutluklar : Seyrek ve sıklığına göre mahallince tayin edilecek ve teayyüşü sırf dutçuluğa münhasır kalacak beş nüfuslu bir aile için azamî on dönüm olarak hesap olunur.

NOT : A - Muhacırın arasında ziraat, tababet, baytarlık gibi mekteplerden mezun veya mekâtibi sairede yüksek tahsil görmüş olan zevat varsa bunlara yukarıdaki nisbetlerden bir misli fazla tevziat yapılır.

B - aile mikdarı beş nüfustan fazla olursa beher nüfus için aşağıdaki nisbetler dahilinde arazi ve eşcarı müsmire adedi arttırılır.

Birinci derecede münbit araziden	8 - 10	dönüm
İkinci » » »	10 - 15	»
Üçüncü » » »	15 - 20	»
Tütün arazisi	2 - 3	»
Bağ ve bahçe	1,5 - 3	»
Zeytin eşcarı	20 - 30	adet

C - Aile nüfusu beşten az olursa noksan olan beher nüfus için bu nisbetin nısıf derecesinde tenzilât yapılır.

(Vatandaş için Medenî Bilgiler kitabından)

Millet

550 Numaralı nushadan mabat

§ Şimdi bu noktaya dikkat edelim:

Fransızlarla İngilizler arasındaki muharebeler her iki millette milliyet rabıtalarını kuvvetlendirdi. Alman milliyeti, Napolcona karşı muharebelerden; İspanya milliyeti, Mağribilerle mücadelelerden doğdu. Eski küçük Yunan hükûmetleri İranlılara mukabele için birleştikten sonra Yunan milliyeti başlar. Türklerin her şeye rağmen bütün devirlerde millet tesanüt ve rabıtalarının mahfuz kalması, heman mütemadi muharebe halinde bulunmasındandır. Son inkılâp senelerinde birliğin husulünde kuvvetin ve muharebe halinde bulunmanın tesiri mühimdir. Bu malumata göre, muharebe kavimlerin birleşmesinde en kuvvetli bir âmildir

Millet neye derler? Sualine bu günkü, asrî telâkkilere mutabık fennî bir tarif yapabilmek için yürüttüğümüz münakaşayı kâfi görelim; Onun üzerinde bir lahza durup düşünelim; bu gün Türk Cümhuriyetini kurmuş olan Türk milletini mutalea ederken bulduğumuz şartları, tekrar gözden geçirelim:

A) Siyasî varlığımızın haricinde başka ellerde, başka siyasî zümrelerle, isteyerek veya istemiyerek teşriki mukadderat etmiş, bizimle dil, ırk, menşe birliğine malik ve hatta yakın uzak tarih ve ahlâk yakınlığı görülen Türk cemaatleri vardır. Tarihin bir hadisesinin neticesi olan bu hal, Türk milleti için elim bir hatıradır, fakat, Türk milletinin tarihen ve ilmen teşekkülündeki asaleti, tesanüdü asla haleldar edemez.

B) Bu günkü Türk milleti siyasî ve ictimaî camiası içinde kendilerine Kürtlük fikri, Çerkeslik fikri ve hatta Lâzlık fikri veya Boşnaklık fikri propaganda edilmek istenmiş vatandaş ve millettaşlarımız vardır. Fakat mazinin istibdat devirleri mahsulü olan bu yanlış tevsimler, - bir kaç düşman aleti, mürteci beyinsizden maada hiç bir millet ferdi üzerinde teellümden başka bir tesir hasıl etmemiştir. Çünkü, bu millet efradı da umum Türk camiası gibi ayni müşterek maziye, tarihe, ahlâka, hukuka sahip bulunuyorlar. Ayrı ve kesretli cemiyetlere malik olduklarını iddia etmiş ve bu yüzden Türklerle birleşip bir millet teşkil etmemiş olan Araplar - hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde - acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar?

C) Bugün içimizde bulunan hıristıyan, musevi vatandaşlar, mukadderat ve talilerini Türk milliyetine vicdanî arzularile raptettiktensonra kendilerine yan gözle yabancı nazarile bakılmak, medenî Türk milletinin asil ahlâkından beklenebilir mi? Bundan sonra, müşterek millî fikrin, ahlâkın, hissin, heyecanın hatıra ve an'anelerinin millet efradında meydana gelmesini ve kökleşmesini temin eden müşterek mazinin, birlikte yapılmış tarihin, vicdanları ve zihinleri doğrudan doğruya birleştiren müşterek dilin milletlerin en mühim amiller olduğunu bir defa daha kaydettikten sonra millet hakkında, ikinci derece unsurları kale almıyarak, mümkün olduğu kadar her millete uyabilecek bir tarifi biz de alalım:

A) Zengin bir hatırat mirasına sahip bulunan;

B) Beraber yaşamak hususunda müşterek arzu ve muvafakate sahip olan;

D) Ve sahip olunan mirasın muhafazasına beraber devam hususunda iradeleri müşterek insanların birleşmesinden vücude gelen cemiyete millet namı verilir.

Bu tarif tetkik olunursa bir milleti teşkil eden insanların rabıtalarındaki kıymet, kuvvet ve vicdan hürriyetile insanî hisse gösterilen riayet, kendiliğinden anlaşılır.

SONU VAR

TAYYARE CEMİYETİNDEN;

Vatandaş:

Hersene olduğu gibi bu senede kurban bayramında keseceğin kurban bedelini ve yahut derilerini Tayyare Cemiyetine teslim et ki hem Dini ve hemde Vatanı vazifeni ifa etmiş olasın.

Çünki; bu cemiyet senin bitmez tükenmez yardımlarınla vatanın müdafası vesaitini temin için son bir azimle uğraşıyor.

Yardım Senden - Çalışmak Cemiyetten

Ç. Belediye riyasetinden:

1 — Belediyemizce Mürsel suyunun şehre isale ve kısmen tevzii için icabeden ameliyat, Font boru vesair malzemeye ait mübayaat ve buna müteferri 75000 lira bedeli keşifli bilumum işler 2-4-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Teklifler haddi layık görülürse 2-5-931 cumartesi günü saat on altıda Çorum Belediyesinde ihalei katiyesi icra edilecektir.

2 - Şartname vesair evrakı müsbiteler Ankara, İstanbul şehremanetlerile Samsun, İzmir belediyelerine gönderilmiştir. Her talip mezkûr şehremanet ve belediyelerde bilmuracaa şartname, mukavelename, Proje ve keşif cetvellerini görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilecektir.

3 — Taliplerin kanun ve talimatnamesine tevfikan tanzim edilen teklifnamelerini Belediye riyasetine tevdi etmesi lazımdır.

Çorum Müddei umumiliğinden

Münhal bulunan 10 lira maaşlı Aktağ zabıtkâtibiliğine talip olanların evrakı müsbitelerile Yozgat Encümeni Adliyesine muracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

14 lira maaşlı süvari tahsildarlığı için şehri halin yirminci pazartesi günü müsabaka imtihanı kûşat edileceğinden memurin kanunundaki şeraiti haiz olmak şartile talip olanların evrakı müsbitelerile beraber yevmi imtihandan bir gün evveline kadar Defterdarlığa muracaat eylemeleri ilân olunur.

Orta mektep Müdüriyetinden

Orta mektepte yeniden inşa edilecek olan (425) lira 85 kuruş muhammen keşifli anbar ve deponun nisanın 22 inci çarşanba günü saat 14 te pazarlık suretile ihalei katiyesi icra edileceğinden taliplerin yüzde 7,5 teminat akçasile birlikte Orta mektep müdüriyetine muracatları ilân olunur.

Osmancık İcra dairesinden

Ağız suyu kariyesinden Ali baş oğlu Hamit efendiye borçlu Seciğen kariyesinden benekli oğlu müteveffa İbrahim veresesine ait olup kariyei mezkûrün gökçukur mevkiinde vaki şarkan Ahmet oğlu Ali Mustafa garben yeryarığı dere cenuben yol şimalen çayüstü ile mahdut yedi dönüm bir kıt'a tarla tarihi ilândan bir ay müddetle açık artırma ile satılıyor artırma şartnamesi 25 - 4 - 931 tarihinden itibaren herkes tarafından icra dairesinde görüle bilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve mesalife dair iddiaları olanların ilân tarihinden yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır aksi halde hakları tapu sicilleri ile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 14 - 5 - 931 perşenbe günü saat 15 te Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Osmancık İcra dairesinden

Çatma mahallesinden Ali efendi oğlu Hüseyin efendiye altmış yedi lira ve mesarife borçlu Gazi ferahşat mahalleli Alemdar oğlu Ali efendi kerimesi Dudunun ambar köyünde kaya altında vaki şarkan Şerife garben Hacı Raşit oğlu Mehmet şimalen çayır cenuben hark ile mahdut on dönüm bir kıt'a tarlası tarihi ilândan bir ay müddetle açık artırma ile satılıyor artırma şartnamesi 25 - 4 - 931 tarihinden itibaren icra dairesinde görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları ve mesarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır aksi halde paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 16 - 5 - 931 cumartesi günü Osmancık icra dairesinde satılacağı ilân olunur.

22 - NİSAN - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 552

Ayı geçen 25 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
Seneliği	Mevkii	
175	kasabaya	
200	Harice	
150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Meb'us namzetlerinin ilânı münasebetile

C. H. F. Umumi Reisi Büyük Halâskârımız Gazi H. Z. nin

Millete karşı büyük beyannameleri

Ankara 20 - C. H. F. nın U. Reisi Gazi M. Kemal H. Z. leri şu beyannameyi neşir buyurmuşlardır.

Aziz vatandaşlarım!

Senelerden beri şahsıma ve Reisi bulunduğum C. H. Fırkasına itimat ederek tevdi eylediğiniz devlet ve millet işlerini hakikî icaplara uyarak ifaya çalışmaktayız. Yorulmış isler yüksek nazarlarınızın önündedir. Onları takdir ve tenkit etmek sizin hakkınızdır. Ancak biz memleket ve millet işlerini içinde yaşanılan umumî şartlar ve hadiselere göre isabetli yaptığımıza vicdanen kanî bulunuyoruz. Bu kanaatledir ki bu defaki intihapta dahi başlamış bulunduğumuz inkılâp ve itilâ mesaimize devam edebilme için itimadınızı talebetmek üzre yüksek huzurunuza çıkıyoruz.

Şimdiye kadar olduğu gibi bugün de huzurunuzda vuku bulacak beyanatımız açık ve kat'î olacaktır. Çünki onlar yarin size hesabı verilmek muhakkak olan yapılacak müsbet işlerin ifadesidir.

Aziz vatandaşlarım!

Esasen hep beraber üzerinde yürüdüğümüz yol malûmdur. Mesaî ve faaliyet tarzımızın esasları Fırkamızın programında ve bilhassa dört sene evel büyük kongremizin tasvibine iktiran eden U.R. beyannamesi muhteviyatı karşılaştırılırsa dört sene evel millete yapabileceklerimizi arzettiğimiz meseleler üzerinde ne kadar ciddî çalışıldığı ve azamî derecede muvaffak olunduğu kolaylıkla görülür.

Bizim bu gün yeniden millete hatırlatmayı faydalı gördüğümüz esas noktalar şunlardır:

1 - C. H. fırkasının Cümhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, lâik ve inkılâpçı vasıfları onun değişmeyen bariz mahiyetidir. Bu mahiyet şu noktaları izaheder:

A - Millî mefkûreye sadık kalmak.

B - Milletin irade ve hakimiyetini devletin vatandaşa ve vatandaşın devlete karşılıklı vazifelerinin hakkile ifasını tanzim yolunda kullanmak.

C - Ferdî, mesaî ve faaliyeti esas tutmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha ve memleketi mamuriyete eriştirmek için milletin umumî ve yüksek menfaatlerinin icabettirdiği işlerle, bilhassa iktisadî sahada devleti fiilen alâkadar ve faal kılmak.

2 - Türkiye cümhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan mürekkep değil ve fakat ferdî ve içtimaî hayat için iş bölümü itibarile muhtelif mesaî erbabına ayrılmış bir camia telakki etmek esas perensiplerimizdendir.

A - Çiftçiler, B - büyük, küçük sanat erbabı ve esnaf C - amele, işçi, D - serbest meslek erbabı E - sınaî erbabı F - tüccar, G - memurlar Türk camiasını teşkil eden başlıca çalışma zümreleridir. Bunların her birinin çalışması diğerinin ve umumî camianın hayat ve saadeti için zaruridir. Fırkamızın bu perensiple istihdaf ettiği gaye, sınıf mücadelesi yerine içtimaî intizam ve tesanüt temin etmek ve bir birini nakzetmeyecek surette menfaatlerde ahenk tesis eylemektir. Menfaatler kabiliyet, marifet ve çalışma derecesile mütenasip olur.

3 - Çiftçilerimizi kendi istihsal kooperatifleri gibi iktisadî teşekküllere mazhar etmek vebu teşekkülleri terakki, tekemmül ettirmek gayedir

4 - Küçük sanatlar erbabile esnafı müşkilat ve zaaftan kurtarmak ve onları daha kuvvetli, emniyetli bir vaziyete koymak için icabeden kredi müesseseleri yaratmak düşündüğümüz esaslı noktalardan biridir.

5 - Milliyetçi Türk amelesi ve işçileri mevcudiyetleri ve emekleri le Türk camiasının kıymetli uzuvlarıdır; Bu itibarla amele ve işçilerin hayat ve haklarını ve menfeatlerini göz önünde tam tutarız.

6 - Serbest meslek erbabının Millî Türk mevcudiyeti için çok lüzumlu ve faydalı olan hizmetleri fırkanın daima takdir gözü önünde tutulur

Kabiliyetleri ve hizmetleri karşılığını görmeleri için faaliyetleri sahasını açık ve emin bulundurmak ehemmiyet verdiğimiz vazifelerdendir.

7 - Memleketin inkişafında büyük ticaret, fabrika, büyük arazi ve çiftlik sahiplerinin faaliyetleri mühimdir. Normal çalışan ve teknige istinat eden sermaye sahipleri teşvikve himayeye lâyıktır.

8 - Milletin yüksek menfaatini daima göz önünde tutarak bütün dikkat ve himmetlerile vazifelerine hasrı hayat eden memurlar her türlü huzur ve refaha lâyıktırlar.

9 - Devletin yüksek bünyesinin sarsılmaz temeli olan ve millî mefkûreyi, millî varlığı ve inkılâbı kollu yan ve koruyan cümhuriyet ordusunun ve onun fedakâr ve kıymetli mensuplarının daima hürmet ve şeref mevkiinde tutulmasına sureti mahsusada itina ederiz.

muhterem vatandaşlarım!

H. fırkasının müstekar umumî siyasetini şu kısa cümle açıkça ifadeye kâfidir zannederim. Yurtta sulh, cihanda sulh için çalışıyoruz. Bundan sonra arzetmek isterim ki millî vazi yetimizi refah ve inkişafa doğru hareketli bir gediş haline koymak hususundaki düşüncelerimize kuvvetle bağlıyız. Bu yolda yörürken ehemmiyet vermeye lüzum gördüğümüz bazı esas noktaları da arzedeyim.

1 - Bütün inkılâp neticelerini, vatandaşların tam emniyetini ve millî nizam ve inzibatı Dahilî ve Adlî teşkilât ve kanunlarla koruyan ve hiç bir hadise veya tesir altında sarsılmayan bir hükûmet otoritesi kurmak ve işletmek işlerimizin temelidir.

2 - Vergi kanunlarımızın ilmî ve tatbikî bir itina ile ve milletin tediye kabiliyetini istihfaf etmeyen bir zehniyetle tekemmül ettirmek hususundaki mesaiye devam olunacaktır.

3 - Maarif, bugünküne nisbetle fazla çocuk okutacak basit bir program altında ileriye yörütmeyi mühim görüyoruz. Fikrî olduğu gibi bedenî inkişafa çok ehemmiyet veriyoruz. Bilhassa millî seciye ve tarihi mizin ilham ettiği yüksek derecelere çıkarmak heyecanla takip ettiğimiz büyük emellerimizdendir.

4 - Sihhat ve içtimaî muavenet mesaimizin umumî ihtiyaçla mütenasip bir surette tevsii çarelerine tevessül olunacaktır. Türk camiası içinde cidden himaye ve yardıma muhtaç olanlar dikkat gözümüzün önündedir.

5 - Nafia işlerimiz her şubesinde ameli ve verimli bir tatbik programına tevfikan takip olunacaktır. Bu işlerden büyük feyiz ve kuvvet vasıtası olan Demir yolu inşaatına ısrarla devam edeceğiz. İlk inşa programlarının cidden müstacel olan tatbiki yolunda çekilen sıkıntıların temamen yerinde olduğu kanaatındeyiz. Şimdi ki inşaat devam etmekle beraber Sivas, Erzurum, Zonguldak, Havza hatlarının ve daha sonra Ergani, Diyarbekir hattının yapılmasına başlanacaktır. Ereğli, Mersin ve Samsun limanlarının da inşaları gireceğimiz mesaî devresinin münasıp zemanlarında başlanacak işlerimizdendir. Vilâyet şosaları üzerinde çalışmakla beraber memleketi bağlayan eyi ve fennî bir şosa şebekesine kavuşmak için mümkin olan tedbirler alınacaktır. İktisadî maksadlarla vefa edecek bir büyük su işi idealimiz olmakla beraber bugün müsbet olarak söyliye bileceğimiz şudur: Küçük su işlerimizi mütevazi bir tarzda başarmak ilk hedeflerimizdendir.

6 - İktisadî mülâhazalarımızda her hangi Vekâlet ve makamlara tealluk eden bütün devlet işlerini millî iktisat noktai nazarından mutlaka kârlı olması kaidesini umumiyetle esas tutarız. Eskiden kalmış kanunların ve usullerin zamanla bu noktadan ıslahına ehemmiyet veririz. Üzerinde yaşadığımız vatanımızın servet menbalarını işletmek ve bu suretle istikbalimizi açmak ve aydınlatmak için yapılabilecek olan her tedbire tevessül olunacaktır. Memleketin içindeki do-

Istiklâlımızın bahşettiği büyük ve kudsî hakkımızı idrakettiğimiz ve kendi hakimiyetimizi kurduğumuz güne tesadüf eden yarinki 23 Nisan gününü Bayram olarak âtinin insanlarına ihda edenremzin manasını kavrayan ve muhafaza edecek olan bu günün yavrularına tahsis edilmiştir.

Bu günün, bu haftanın devamı müddetince muhterem halkımızın, kimsesiz şehit çocuklarını himaye eden ve onların göz yaşlarını dindiren « himayei etfal » cemiyetine her türlü muavenet ve yardımlarını bekler ve dağıtılacak rozet ve fişlere azami rağbeti tavsiye ederken :

Miniminilere bayramarını kutlularız. — ÇORUM —

kuyucu tezgâh ve küçük büyük fabrika sanatlarına inkişaf vermek emelimizdir.

Haricî ticaretimizin tanzimi başlıca işimizdir. Bu hususta ticaret erbabının faaliyetini semereli kılarak millî mahsulât ve mamulâtımızın revaçlarını teshil, şöhretlerini muhafaza ve ihraçlarını temin tedbirlerile yakından alakadar olacağız. Sanayi kredisine ehemmiyet vermekteyiz.

VATANDAŞLARIM !

Noktai nazarlarımızı açık ve samimî olarak arzettim. Bunları milletimizin kuvvet ve hayatiyetine güvenerek şimdiye kadar olduğu gibi tatbik ve icraya muvaffak olabileceğimize emniyetim vardır. Yapmak iktidarında olmadığımız işleri uyuşturucu, oyalayıcı sözlerle yaparız diyerek millete karşı gündelik siyaset takip etmek şiarımız değildir.

Şimdi sevgili vatandaşlarım ; sizden bana ve şerefli, yakın tarihimizin unutulmaz hatıralarını taşıyan fırkama, Cümhuriyet Halk fırkasına itimadınızı isterim. Türkiye B. M. Meclisinde millet ve devlet işlerini beraber başarabilmeği çok vicdanî mülâhazalara tabi olarak takdir ettiğim meb'us namzetleri arkadaşlarımın isimlerini reylerinize arzettim. En isabetli, yüksek ve kat'î karar sizindir.

MEB'US NAMZETLERİ

Çankaya 20 - C.H.F. U. Reisi Gazi M. Kemal Hz. lerinin C. H. fırkası namına tesbit buyurdukları meb'us namzetleri şunlardır :

Çorum namzetleri : Dr. Mustafa bey, İsmal Kemal B., İsmet B., Münir B., Sungurlunun Hacılarhanı köyünden Karamehmet oğullarından Çiftçi Hasan oğlu Bekir B., Evciyeni köyünden Zülfikar oğullarından Çiftçi Rıza oğlu Nebi B.

Kastamonu namzetleri: Ali Rıza B. Refik bey, Hasan bey, Velit bey, Tahsin bey Daday kazası Berlaga Samsuncuk köyünden çiftçi Halil bey (bir namzet yeri açıktır.)

Zonguldakmeb'usu: Celâl Sahir B. Halil bey, Ragıp Rıfat bey, maden kömürü işleri şirketinden taşhancı amele başçavuşu bağlıklı Hasan bey, Kozlu şirketinde amele baş çavuşu Esat bey.

Sinop namzetleri: Recep Zühtü B., Adliye vekili Sinop mebusu Yusuf Kemal bey, Sivas meb'usu İbrahim Alâttin bey (bir namzet yeri açıktır.)

ÇOCUK BAYRAMI

23 NİSAN

23 Nisan Çocuk bayramile başlıyan Çocuk haftası; gelecek nurlu günleri hazırlıyan neslin cidden büyük bir zafer bayramı ve zafer hatırasıdır.

Evvelce kadın ve çocuk; hayatta kıymeti olmıyan ve kendisine hak ve hürriyet ve bilhassa ehemmiyet verilmiyen iki zavallı kemiyetti. Bunların yetiştirilmesi, okutulması ihmal edildikçe, önümüze karanlıklar açılıyor, uçurumlar ve felâketler sıralanıp duruyordu.

Eski temiz Türk terbiyesi, Türk adet ve ananesi terk edilerek yerine koyu ve mel'un bir cehalet ve taassupla insanlığın bu en kıymetli uzuvları hakir görülerek ezildikçe daima sefaletten felâkete, felâketten sefalete düştük durduk.

Asırlar var ki; bütün dünya ileriler ve yükselirken biz büyük tarihimizin en fecî devrini yaşadık.

23 Nisan; o uğursuz ve betbaht devrin kapanıp yeni millî ve insanca yaşanılacak bir devrin açıldığı büyük bir gündür ki, bu tarihî günün Türk çocukları, Türk yavruları için bayram ittihazı hakikaten çok isabet edilmiş bir seçiştir.

Türk çocuğu damarlarındaki temiz Türk kanile bakımsızlık, tahsilsizlik yüzünden hiç Türke benzemiyen bir insan oluyordu.

Baba cahil, ana cahil; zavallı çocuk, sokaklarda, çöplüklerde horozla ve tavuklarlar beraber kendi talihine terkedilmişti.

Baba, dönen dünyayı, yürüyen zamanı idrakten aciz, evlâdını gelecek günler için değil, geçmiş günlere göre yetiştirmek gafletinde idi. Bundan dolayı da en mes'ut bir aile ancak bir batın payıdar olabilmekte idi.

23 Nisan; bu uğursuz zihniyetin gömüldüğü gündür.

Biz çocuk bayramını ve çocuk haftasını yalnız çocuklara mahsus şen günler değil; bütün Türk ana ve babalarının, bütün Türk milletinin ümit ve istikbal dolu bir günü addederiz.

Kıymetli Türk Muallimlerinin nurlu ellerine tevdi edilen Türk çocukları, bütün ümitlerimizi, emellerimizi ve tarihimizi yaşatacak canlı mefkûremizdir.

Çocuk bayramını Türk milletine kutlularız.

AKGÜN

GAZİ HAZRETLERİNİN müntahibi sanilere bayannameşi

Ankara 20 - (AA) C. H. Fırkası umumi reisi Gazi Mustafa Kemal hazretleri şu beyannameyi neşir buyurmuşlardır.

Cümhuriyet Halk fırkasına mensup muhterem müntahibi sani arkadaşlarım;

Cümhuriyet Halk fırkası namına bazı intihap dairelerinde noksan namzet göstereceğime dair 15 - 4 - 931 tarihli Riyaset divanı kararı malumunuz olmuştur.

Fırkamız namına namzetlerimizi reylerinize arzettiğim bugün ayni noktaya temas etmeyi münasip gördüm. Fırkamızın millete arzettiği esas noktalar dahilinde mesaî ve faaliyetin bizim fikrimize ve görüşümüze iştiraketmeyen millet vekilleri tarafından tahlil ve tenkit edilmesini iltizam ediyoruz. Bunda bilhassa beklediğimiz fayda fırkamızın candan vatanperverane gayretlerinin teşrihine, tevsiine fırsat bulmak ve ekseriya tahrif edilen hakikatlerin eyice anlaşılmasını kolaylaştırmaktır. Yaptığını bilen ve hizmet yolunda tedbirlerine inanan mefkûreciler olarak kendimizi tenkide muhatap kılmağı lüzumlu görüyoruz.

Bu sebepledirki sizden fırkama mensup arkadaşlarımdan bizim proğramımıza taraftar olmıyan namzetlere rey vermeniz gibi agır bir fedakârlık istedim, bu fedakârlığın memleket idaresi için Fırkamızda Meb'us seçmek vazifeniz kadar mühim bir maksada matuf olduğuna emin olunuz. Başka programdan seçeceğiniz meb'uslar için Fırkamın müntahibi sanilerine dikkat noktası olarak gösterdiğim evsaf yalnız lâik, Cümhuriyetçi, Milliyetçi ve samimî olmaktır. Açık bıraktığım yerler için hiç bir şahsiyet lehinde veya aleyhinde her hangi bir telkinim yoktur. Ve olmıyacaktır. Açık yerlere namizetliklerini koyacaklar hakkında vicdanî kanaatinize göre rey vermek hassatan rica ettiğim hususdur.

C. H. F. Umumi Reisi
Gazi M. Kemal

VATANDAŞ!
Bayramlıkların Yerli malı olmalı!
MİLLİ İKTİSAT VE TASARRUF CEMİYETİ

200 000 FİDAN

Bu sene vilâyetimiz dahilinde ağaç dikmek mevsimi münasebetile 200,000 fidan dikilmiştir.

Dikilen meyvalı ve meyvasız fidanlardan en fazla dikilen Kavak ve söğüt ağacıdır.

Millî servetin artması ve vatanın süslenmesi itibarile takdire şayan olan bu faaliyette en fazla ileri giden Alaca kazası olmuştur.

Her sene 200000 ağaç dikilmek suretile bir kaç sene zarfında kolaylıkla milyonlar istihsal edilmesi kabildir.

C. H. Fırkası tarafından

Vilâyetimiz namına gösterilen Meb'us namzetleri

1 *MÜNİR BEY*
2 *DOKTOR MUSTAFA BEY*
3 *İSMET BEY*
4 *İSMAİL KEMAL BEY*
5 *Sungurlunun Hacılar hanı köyünden Kara Mehmet oğullarından çiftçi Hasan oğlu BEKİR EFENDİ*
6 *Çorumun Evciyeni köyünden Zülfikar oğullarından çiftçi Rıza oğlu NEBİ EFENDİ*

317 MEB'US ÇIKARIYORUZ

Fazla meb'us çıkaran vilâyetler

Ankara 19 - Dahiliye vekâletinden :

Müntahibi sani intihabatı memleketin her tarafında bitmiştir. Meb'us intihabı Nisanın 24 ünde yapılacaktır Bu intihapta 317 Meb'us çıkacaktır. Evvelki intihaba nisbetle Aksaray, Ankara, Bolu, Çorum, Kastamonu, Mersin, Sinop,, Tekirdağı Vilayetleri birer mebus fazla ve Gümüşhane, Urfa, Trabzon Vilâyetleri birer ve Gazi ayintap, Mardin vilâyetleri ikişer meb'us noksan çıkaracaktır.

MEB'US İNTİHABI
24 Nisanda yapılacaktır

Ankara 19- C. H. F. Kâtibi umumiliğinden tebliğ olunmuştur :

Müntahibi sani intihabı bitti. Fırka namzetleri ilân edilmek üzredir. Nisanın yirmi dördüncü günü meb'us intihabına başlanmak üzre müntahibi sanilerin mesafelerine göre münasip zamanlarda celplerine başlanmasını rica ederim.

Haricî ticaret ve inhisar

Harici ticaretin İnhisar altına alınacağına dair Hükümetçe hiç bir tasavvur yoktur

Ankara 19 - İktisat vekâletinin neşretiği bir tebliğde denıliyorki:

Hariçi ticaretin ne, doğrudan doğruya nede bilvasıta devlet inhisarı altına alınması hükûmet tarafından hiç bahse mevzu edilmemiş ve hatta düşünülmemiştir. Kooperatifciliğin zatinde serbest iştirak ve teşekkülü esas ve zarureti mündemiç olduğundan iktisadiyatımızın kooperatifleştirilmesi bir inhisar çerçevesi vücude getirmek neticesine varmaz. Bir asırdan beri bu sistem üzerinde çalışan İngiltere, Almanya, Belçika, Fransa gibi müterakki memleketlerde harici ticaret serbest ellerde yeniden yeniye inkişaf ve terakki etmiştir.

Bu da gösterirki bu sistemin harici ticareti kaldıracağı yolundaki endişelere dair bir hatadan başka şey değildir.

23 Nisan 931 Çocuk Haftası Proğramı

23 / 4 / 1931 Günü :

1 - 8,30 za kadar mektepte talebeler toplanacak ve bu saatten itibaren 9,30 za kadar talebe birbirini ve Himayei Etfal merkez azasından gelecek aza beyler talebeyi tebrik edeceklerdir.

2 - 9,30 da bütün mektepler saat kulesi meydanında toplanmış olacaklardır.

3 - Harekatı Orta Mektep Müdür Muavini Behram, Müfettiş Ziya, Başmuallim Cavit beyler idare edecektir.

4 - Önde Ana mektebi, arkasında Orta mektep, diğer İlk mektepler de Alfebe sırasile harekete geçecektir.

5 - Evvelâ Vilâyet avlusuna arka kapusundan girilecek, Gazipaşa mektebinden bir talebe küçük bir hitabede bulunacaktır.

6 - Vilâyetin ön kapusundan çıkılarak Belediye önüne gelinecek, burada da Cümhuriyet mektebinden bir talebe küçük bir hitabede bulunacaktır.

7 - Belediye önünden hareketle Himayei Etfal merkezine gelinecek, burada da İstiklâl mektebi talebesinden bir efendi yine küçük bir hitabede bulunacaktır. Ve talebe buradan mekteplerine dağılacaktır.

8 - Bu günkü proğram bu şekilde saat 11 de bitmiş olacaktır.

9 - İnzibatın temini Merkez Memurluğuna aittir.

24 / 4 / 1931 Günü :

10 - Bu gün sinemada meccanen Filim gösterilecektir. (Filim gelirse)

25 / 4 / 1931 Günü :

11 - İnkılâp mektebi Çocuk velilerine sinama binasında müsamere verecektir.

26 / 4 / 1931 Günü :

12 - İnkılâp mektebi Çocuk velilerine müsamere verecektir. (Sinama binasında)

H. 23 Nisan 1931 perşenbe günü merasimi müteakip 60 kişilik bir muallim kafilesi Hitit asarını görmek üzre Bogazköye gidecek ve 24 Nisan 1931 Cüma günü avdet edeceklerdir.

Son haberler

Ankara 21 - Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti senelik kongresini Millet meclisi reisi Kâzım paşa H. z. nin riyasetinde akdetmiştir. Takrirle kabul edilen 16 aylık faaliyet raporuna nazaran cemiyet Millî tasarruf ve iktisadiyata müteallik bastırılmıştır.

Teşviki senayi kanunundan istifade eden senayi müesseselerinin 927 de 19 milyona varan imal kıymeti 929 de 27 milyon lirayi bulmuştur. Millî bankalar nezdinde yazılan ankete nazaran çocuk tasarruf hesapları 1927 senesine nisbeten yüzde 9250 derecesinde bir inkişaf göstermiştir. Merkezi Umumî intihabından sonra Gazi H. Z.lerine tazimat edilmesi Reisden rica edilerek kongreye nihayet verilmiştir.

Ankara 21 — İngiltere Kraliçesinin biraderi Lort Atlon, refikası ve kerimesile birlikte 23 Nisanda Konyaya ve 24 Nisanda Ankaraya muvasalat edecekler, Reisi cümhur ve Hükûmet namına karşılanacaklardır.

Lordun Ankarada ikametine ait program neşrolunmuştur. Lort reisi Cümhur H. Z. leri tarafından hususî surette kabul buyurulacaktır.

Kanun

1927 Mali senesi nihayetine kadar Milli hükümet bütcelerine müteallik borçlar hakındaki 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 1931
Neşri tarihi: 1 - 4 - 1931

Madde 1 - 2 - 6 - 1929 tarih ve 1513 numaralı kanuna tâbi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 - 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye Vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 - 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddelerinde yazılı müddetler içinde mal memurluklarına muracaat etmeyenlerin alacakarı, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî mazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracatlar kabul olunur.

Madde 4 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 - Bu kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

Ç. Belediye riyasetinden :

1 — Belediyemizce Mürsel suyunun şehre isale ve kısmen tevzii için icabeden ameliyat, Font boru vesair malzemeye ait mübayaat ve buna müteferri 75000 lira bedeli keşifli bilumum işler 2-4-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Teklifler haddi layık görülürse 2-5-931 cumartesi günü saat on altıda Çorum Belediyesinde ihalei katiyesi icra edilecektir.

2 - Şartname vesair evrakı müsbiteler Ankara, İstanbul şehremanetlerile Samsun, İzmir belediyelerine gönderilmiştir. Der talip mezkûr şehremanet ve belediyelere bilmuracaa şartname, mukavelename, Proje ve keşif cetvellerini görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilecektir.

3 — Taliplerin kanun ve talimatnamesine tevfikan tanzim edilen teklifnamelerini Belediye riyasetine tevdi etmesi lâzımdır.

TAYYARE CEMİYETİNDEN ;

Vatandaş :

Hersene olduğu gibi bu senede kurban bayramında keseceğin kurban bedelini ve yahut derilerini Tayyare Cemiyetine teslim et ki hem Dini ve hemde Vatani vazifeni ifa etmiş olasın.

Cünki; bu cemiyet senin bitmez tükenmez yardımlarınla vatanın müdafası vesaitini temin için son bir azimle uğraşıyor.

Yardım Senden - Çalışmak Cemiyetten

MÜHEL KARAR NAMESİ

Vazife sırasında kavak köyü ihtiyar heyetini esnayi vazifede tahkirden maznun olup mahalli ikameti meçhul bulunan kös Şirketi Şoförü Abdi efendinin 13 Mayıs 931 tarihinde mahkemeye gelmesi veya bir vekili kanuni göndermesi aksi takdirde C. M. V. kanununun 271 inci maddesine tevfikan gıyaben muhakemesi rü'yet edilecegi ilan olunur.

Tashih

Çorum İcra memurluğundan

Asas oğlu Riza efendinin matlubundan dolayı Sarimbey kariyesinde mukim Velinin tarlalarının ihalesi hakındaki yevm müzayede bayrama müsadif bulunduğundan yevmü müzayedenin 2 - 5 - 931 tarihine müsadif cümartesi günü saat 15 te icra edileceği tashihen ilân olunur.

Osmancık

İcra dairesinden

Osmancığın Gemici mahallesinden Abdulkerim efendi ve kızı Naciye hanım vekilleri Çorumlu Mahmut bey ile Haydarhane mahallesinde Mustafa karısı Feride ve Sıddıka ve Ayşe hanımların müştereken mutasarrıf oldukları kasabanın kale kapusu mevkiinde yemini Kirezin Azizin anbarı ve Hacı köylü hafızın hanesi yesarı sahibi senet hanesi ve anbarı arkası Tekkeli oğlu Haci İbrahim arsası önü yol ile mahdut fevkani samanlık tahtani ahır ile mahdut ve yine ayni mevkide vaki tahtani pazar mevkiinde yesarı Kabağın Hüseyinin arsası ve kaya arkası kirez Azizin dükkânı ve kaya önü yol ile mahdut fevkani on göz oda ve iki sofa tahtani iki dükkânı müştemil bir bap hane ve çarşı içinde yemini mulla Hüseyin dükkânı yesarı gökgöz oğlu Osman dükkânı arkası vakıf dükkân önü yol ile mahdut bir bap dükkân izalei şüyu ile açık artırma ile satılıyor şartnamesi 15 - 4 - 931 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. İşbu menkul üzerinde hakları faiz ve mesarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 16-5-931 cumartesi günü saat on beşte Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum

Sulh hakimliğinden

Çorumun Burhakâhya mahallesinde şarkan karaca köylü oğlu Ali veresesi garben Yetilmiş oğlu Mehmet veresesi ve cenuben Yetilmiş oğlu Mehmet veresesi şimalen yol, 350 lira

Mahallede şarkan ve cenuben Eskici oğlu Mehmet veresesi garben karaca köylü oğlu Ali veresesi ve şimalen yol ile mahdut beş merdivanla, 250 lira

Çoraklık bağlarında şarkan Oduncu oğlu ismail ve garben Samur oğlu ve şimalen Karamanlı oğlu Haşim bağları ve cenuben yol ile mahdut bağ, 100 lira

Orta kapaklı bağlarında şarkan ve garben yol ve şimalen Uzun Ali oğlu İsmail ve cenuben Bıyık oğlu Ahmet bağlarile mahdut bağ 75 lira

Çorumun Burhankâhya mahallesinden Babuççu Ali oğlu İsmail vesaire aralarında müşterek balâda hudut ve evsafı yazılı iki hane ve iki bağ mukaddema yapılan bir ay artırmada yukarıda gösterilen kıymetleri bulmuş ve tahmin olunan kıymeti geçmemiş olduğundan yirmi gün müddetle tekrar artırmaya çıkarılmış olduğundan ve şartnameyi herkes göre bileceğinden talip olanların delâliye vesair masraf müşteriye ait olmak üzere ihale günü olan 13 - mayıs - 931 çarşanba günü sulh mahkemesine gelmeleri ilân olunur.

Tashih

Çorum icra memurluğundan

üteaddit eşhasa medyun Bilâl ağa zade Lütfi efendinin Çakır mahallesinde vaki hanesinin yevmi ihalesi bayrama tesadüf ettiğinden ihalenin 2 - 5 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te ihale edileceği tashihen ilân olunur.

27 - NİSAN - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 9 No: 553

ABONE ŞARAİTİ (Ayı geçen 25 Kuruştur / Günü geçen 5 Kuruştur)

Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

İntihap hertarafta bitti

İNTİHABATA DAİR FIRKA TEBLİĞİ

Ankara 24 - C. H. Fırka Kâtibi Umumiliğinden tebliğ olunmuştur:

1 - Meb'us intihabatı heryerde bitmiştir.

2 - Amasya, Ankara, Artuvin, Bayezit, Bilecik, Muş, Cebeli bereket, Çanak kale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbekir, Edirne, Elaziz, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziayıntap, Gireson, Gümüşhane, Hakkâri, İçel, Kars, Kırklar eli, Kırşehir, Malatya, Maraş, Mardin, Mersin, Muğla, Ordu, Rize, Siirt, Sivas, Şebinkarahisar, Tokat, Trabzon, Urfa, Van, Yozgat, Zonguldak Vilâyetlerinde müntahibi saniler reylerini müttefikan Fırkamız namzetlerine vermişlerdir.

3 - Müstakil namzet intihap edilmek üzere meb'us yerleri boş bırakılan intihap dairelerinden İstanbul, Samsun, Tekirdağı vilâyetleri ve mülhakatında müntahibi saniler fırkaca gösterilen namzetlere müttefikan rey verdiler. Müstakil olarak namzetliğini koyan zevattan hiç birine rey vermediler. Binaenaleyh İstanbulda dört, Samsunda iki ve Tekirdağında bir yeni Meb'usluk münhaldir. Bu münhaller için yapılacak muamele fırka riyaset divanınca karara bağlanacaktır.

4 - Müstakil namzet intihap edilmek üzre meb'us yerleri boş bırakılan intihap dairelerinden diğer lerinde neticeler aşağıdaki şekillerde teayyün etmiştir.

A - Adana; geçen mecliste Mersin meb'usu bulunan Ali Münif bey yekûnü 391 olan reyden 226 rey almıştır.

B - Afyon Karahisar; 533 reyden Afyonlu Mulla zade Cemal bey 171 rey almıştır.

C - Aksaray, Nisari zade Rıza bey 307 reyden 112 rey almıştır.

D - Antalya, avukat numan bey 483 reyden 380 rey almıştır.

E - Aydın, Şahin zade Fuat bey 482 reyden 290 rey almıştır.

F - Balıkesir, Elektirik mühendisi Enver bey 903 reyden 288 rey almıştır.

G - Bursada. ipekçi ve tohumcu Rüştü bey nisbeten fazla rey kazanmıştır.

H - İzmirde, eski meb'usan Reisi Halil bey 40 ve kitapçı Hüsnü bey 20 rey almıştır. Bu vilâyetin reyleri yekûnü binden fazladır.

I - İspartada, Kemal Turan bey 356 reyden 228 rey almıştır

J - Kastamonu, Esbak meb'us doktor Suat bey 572 reyden 498 rey almıştır.

K - Kayseri, Develi sabık Belediye Reisi coşkun Osman bey 196 ve avukat Ahmet Tevfik bey 149 rey almıştır. Vilâyetin reyleri yekûnü 512 tir.

L - Koca Elinde, eski meb'uslardan Sırrı bey 461 ve Ali bey 456 reyle intihap olunmuşlardır.

M - Konyada, eski mebuslardan Haydar bey 499 reyle intihap olunmuştur. Vilâyet reyleri 995 tir.

N - Kütahya, Uşak Belediye Reisi Alaettin bey 267 ve Tavşanlı Belediye Reisi Halil bey 198 rey almışlarsada kendi intihap dairelerinde Belediye Reisi olduklarından kanun mucibince intihapları muteber sayılmıyacağından Uşaklı Bacak zade Mustafa bey 96, Simavlı Bursa lisesi muallimlerinden Tevfik bey 91 reyle kazanmıştır

O - Sinop : Boyabatlı Hulusi bey vilâyetin reyleri yekûnü olan 372 den 134 rey almıştır.

P - Manisada; boş bırakılan meb'usluk yerine Başvekil İsmet paşa ve Burdurda boş bırakılan meb'usluk yerine Kâtibi umumî Recep Bey intihap olunmuşlardır.

R - Niğde : Galip bey 360 dan 121 rey almıştır

Ş - Bolu vilâyetinde müstakil meb'us için boş bırakılan yere intihap olunan zat hakkında tebliğ yazıldığı saate kadar malûmat gelmemiştir.

T - İşbu dördüncü maddede zikredilen 22 vilâyette dahi boş bırakılanlardan gayri meb'usluk yerlerine gösterilen Fırka namzetleri intihap olunmuşlardır.

DAHİLİYE VEKİLİNİN TEBLİĞİ

Ankara 24 - Dahiliye vekâletinden: Bu sabah başlıyan meb'us intihabı memleketin her tarafında bitmiştir. Müntahi saniler her tarafta müttefikan C. H. F. ye, kısmen namzet gösterilmiyen 22 vilâyetten İstanbul, Samsun ve Tekirdağı vilâyetleri müntahibisanileri namzetliklerini koyan zevatı matlup evsafı haiz görmediklerinden intihap etmemişlerdir.

Tebrik

karilerimizin kurbanbayramını kutlular, kurban derilerinin hangi bir şekilde heder edilmiyerek Tayyare cemiyetine behemehal verilmesini tavsiye eyleriz.

İngiliz kraliçesinin biraderi
Ankaraya geldi ve İsmet paşa H. Z. öğle ziyafeti verdi

Ankara 25 - dün şehrimize gelen İngiltere kraliçesinin biraderi Lort Atlon şerefine bu gün İsmet paşa tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir. Reisi cümhur H. Z. leri dün misafiri sureti hususiyede kabul buyurmuşlar, şerefine verilen akşam ziyafetinde ve süvarede bulunmuşlardır. Marmara köşgünde kâtibi umumi Tevfik bey bu gün çay ziyafeti vermiştir. Bu gêce İngiliz sefaretinde ziyafet verilmektedir.

Himayei effal cemiyeti reisinin AJANSA BEYANATI

Ankara 25 - Himayei etfal reisi Fuat bey ajansa beyanatında: hususi ve resmi bütün münasebetlerinde vatandaşların bir birine tebrik hissiyatını izhar ederken vasıta olarak cemiyet tarafından neşrolunan şefkat telgrafnamelerini kullanmalarını rica etmektedir. Telgraf kişelerinde şefkat denildiği zaman muhatabınız telgrafı temiz, güzel birkâğıt üzerine yazılmış olarak alacaktır fia: farkı onbeş kuruştur. Bu sayede yetim yavrulara yardım etmiş olursunuz.

İntihabat muvaffakıyetle hitam buldu

Nisanın yirmi dördüncü günü Meb'us intihabının icrası takarrür etmiş olmasına binaen vukubulan davet üzerine Vilâyetin bilumum kazalarında müntahibi saniler perşenbe akşamı kazaımerkezlerinevurut etmiş olduklarından yirmi dördüncü cuma günü muayyen saatte bütün kazalarca sandıklar açılmış ve heman bir iki saat zarfında reyler alınmıştır.

Vilâyetin 580 ne baliğ olan müntahibi sanilerinden 22 sinin hastalık ve hali seyahatte bulunmak gibi mazeretlerle iştirakleri mümkün olamadığından kazalarda ispatı vucut eden 558 müntahibisani tarafından Muhterem Meb'uslarımız Doktor Mustafa, Münir, İsmet, İsmail Kemal, Bekir, ve Nabi beyler yekdiğerinden farklı olarak tam ara ile müttefikan intihap edilmişlerdir.

Muhterem Meb'uslarımıza arzı tebrikât eder ve muvaffakıyetler temenni eyleriz.

Davet

Yeni intihap edilen Meb'uslarımızın mayısın ilk günlerinde Ankarada hazır bulunmaları için C. H. Fırkası kâtibi umumiliğinden davet edilmişlerdir.

Gelenler

Muhterem Meb'uslarımızdan İsmail kemal beyfendi dünki gün İskilipten gelmiş ve akşam avdet buyurmuşlardır.

Balkan Turnizim kongresi
AÇILDI

İstanbul 25 - Balkan turnizimfederasyonu kongresi bu sabah açılmıştır. Türkiye Yoğuslavya, Yunanistan, Romanya, Bulkaristan, Arnavutluk murahhasları iştirak etmektedirler. Vali ve Belediye reisi Muhittin bey kongreyi açarak balkan milletleri arasındaki tesanüdden bahsetmiş, muvaffakıyet dilemiştir. Balkan haftası başlamıştır.

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 27 —

VİLÂYETİN MÜSKİRAT SARFİYATI

551 Numaralı nushada zararlarından bahsettiğimiz müskiratın vilâyetimiz hududu dahilindeki sarfiyat mikdarını Nüfusa nisbeten tesbit ile umum nazarına takdim edeceğim.

Sırf halkımız üzerinde mucip olduğu tezahürat nazarı itibare alınarak bir hüküm vermek icap ederse Alkolun nüfusa nisbeten pek fazla istihlâk olunduğuna zahip olunur. Bu hatalı tahminlere daha ziyade o nushada kısmen temas etmiş olduğum fuzuli taşkınlıkların çokluğu sebebiyet veriyor.

İşret edenleri üç muhtelif gurupta mütalea edebiliriz. Bunlardan birinci sınıfı zevk için işret edenleri teşkil eder ki bu zümrenin muhitlerine fena bir tesir yapmaları pek nadiren görülür. Aradıkları zevkı tam idrâk edebilmek için serhoş olmamak lâzımgeldiğine iman eden bu kısmin teenni ile aldıkları Alkol mikdarı şüur ve iradelerini ihlâl edecek kadar çok olmadığından hayatı umumiyeye pek tabii olarak iştirâk ederler.

İtiyat hasebile işrete devam eden ikinci sınıf mensupları ekseriya sikri tam devresine dahil oluncaya kadar içmeğe devam etiklerinden içtikleri yerden kalkamıyacak bir hale gelerek oldukları yerde sızıp kalırlar. Bu sebeple bunların sikir halile yaptıkları, yapacakları taşkınlıklar da bulundukları muhitte mahsur bir halde kalır.

İşreti bir medarı alâyiş gibi kullanan üçüncü zümre ise mühitleri için en çekilmez bir gurup teşkil ederler. Daha içmeden sarhoş olacaklarını zanneden bu kabil eşhasdırki bir kaç yudumdan sonra Dünyayı kendileri için dar görür yapmadık münasebetsiz hareket bırakmazlar.

Bu muhtelif üç zümrenin yekdiğerine nisbeten adeden müsavi olacaklarını zan etmiyorum. Ve belki de itiyat esirleri diğer iki sınıf mecmuuna müsavi bir yekûne baliğ olurlar. Bununla beraber her sınıfın müsavi adede baliğ olduklarını kabul edersek,ileride arzedeceğimiz istatistikte, mühim bir hakikatin tebeyyününe yardımeyleriz.

Mülhakat ta dahil olmak üzre vilâyetimiz dahilinde sarf ve istihlâk edilen Alkolun umum mikdarı asgari 3500 azami 4500 kiloya baliğ olduğu tehakkuk ediyor. Bu mikdarın 1000 - 1500 kilosu mülhakatta, 2500 - 3000 kilosu ise nefsi Çorumda sarfediliyor.

Evvelâ bu sarfiyat mikdarına dikkat edecek olursak mülhakatta ve nefsi Çorumda beher nüfusa isabet eden alkol mikdarları arasında bariz bir fark göze çarpar. Zira İskilip, Osmancık, Mecidözü, Alaca, Sungurlu kazalarının nüfuslarının mecmuu 186846 ya baliğ olmasına mukabil Çorum şehrinin nüfusu ancak 60752 raddelerinde bulunmaktadır. Şu halde kazaların sarfiyat mecmuu olan azamî 1500 kiloyu nüfuslarının yekûnü olan 186846 ya nisbet edersek beher nüfusa isabet edecek alkol mikdarının ayda sekiz gramı tecavüz etmediği anlaşılır. Birde bu 186846 nüfus içinde bihakkın alkol istimal edebilecek hal ve çağda bulunup bulunmayanları tefrik ederek bir nisbet tayinine çalışır isek ozeman da şu neticeye vasıl oluruz: Bu 186846 nüfusun nısfının kadın olduğunu kabul edersek geriye 93423 nüfus kalır. Bu mikdarın nısfını sabavet devresinde bulunan teşkil ettiğini düşünürsek kâhil ve ihtiyarlar zümreyi teşkil edenlerin ancak 46711 e baliğ olacağı tezahür ediyor. Bunların da nısfını ihtiyarlarla işreti itiyat edinmiyen zümreye tefrik edince sinni ve vaziyeti ictimaiyesi itibarile işret kabiliyetini en fazla gösteren zümrenin 23355 adede inhisar edebileceği neticesine vasıl oluyor. İşte alkol sarfiyatının bilhassa bu adede nisbetinde ayda beher ferde isabet eden alkol mikdarının 63 grama baliğ olduğu tebeyyün ediyor.

Vilâyet merkezindeki sarfiyat yekûnünün 3000 kilo olmasına nazaran beher nüfusa isabet eden mikdarı vasatî 46 grama baliğ oluyor. Demek ki kazaların umum sarfiyat nisbetile Çorumun sarfiyat nisbeti arasında beş misli bir farkın vücudü muhakkaktır. Bundan maada ,yukarıda nazarı itibare aldığımız hususata müsteniden sarfiyat nisbetini tamik edecek olursak alkol istimaline elverişli bulunan zümrenin yekûn itibarile 7531 ferdi tecavüz edemeyeceği tahakkuk eyliyor. Bu adede nazaran ise beher ferde isabet eden alkol mikdarı ayda 252 grama ancak vasıl oluyor

Gerek mülhakatta beher nüfusa isabet eden aylık 63 gram ve gerekse merkez vilâyette yine beher nüfusa isabet eden 252 gram mikdarı haddi zatında hiç te fazla itibar olunabilecek bir yekûn teşkil edemez. Çünkü bunları ayrı ayrı günlere taksim edince mülhakatta her şahıs tarafından iki, nefsi Çorumda ise 8 gram müskiratın istimal edilebildiği neticesi elde ediliyor. Mezkûr mikdarların hiç birisi sekri mucip olamıyacaklarından, yevmi vekayi ve hadisatla bu neticelerin mukayesesi, alkolun hem hergün muntazam suretteistimal edilmediği ve hem de istimal edenlerin, adeden vasıl olduğumuz, mülhakat için 23355 merkez vilâyet için 7531 rakamlarının dununda bulundukları kanaati tevlit etmektedir.

Bu her iki netice de vatandaşlarımızın hayat ve sıhhatleri noktai nazarından şükran ile kayde lâyık hakikatlerdir. Ve belki de Yeşil hilâl cemiyeti azaları arasında alkol istimal eden ve etmiyenlerin nisbeti tayin edilse bu derece şayanı iftihar bir neticeye vasıl olunamaz. Çünkü vilâyetimiz dahilinde alkol kullananlarla kullanmıyanlar yekdiğerlerine nisbet edilecek olursa kullananların umum nüfusun yedide biri derecesini ancak bulabildikleri tebeyyün etmiş olur.

Bu nisbetin de fazla olduğunu iddia edebiliriz. Binnetice bu mikdarda biraz daha fedakârlık yapmak zarureti aşikârdır. Çünkü memleketimizde işrete inhimâk pek fazla nazarı dikkati celp etmiyor. Şu hale nazaran esas nisbetin onda bir derecesinde oluğunu kabul daha munsifane bir kanaat olur. Yalnız bu neticeler bize işret edenlerin küçük bir kısmının işret adabı muaşeretine fazla riayetsizlik göstermekte olduklarını da anlatıyor ki inşaallah yakın bir atide bu gibi ehemmiyetsiz telâkkiler ve kayitsizliklerle beraber işret edenlerin de adeden azaldıklarını görmekle iftihar eyleriz.

KANUNLAR

Hayvanların sağlık zabıtası kanununun 22, 46 ve 48 inci maddelerinin tadili hakkında

Kanun No: 1775
Kabul tarihi : 23 - 3 - 931
Neşri tarihi : 29 - 3 - 931

Madde 1 - Tazminatlı hastalıklara ait seromlama ve aşılama işleri muvazzaf baytarlar tarafından yapılır. Tazminatsız hastalıklara ait adi ve salgın hastalıkların seromlama ve aşılaması ise muvazzaf baytarlar tarafından yapılacağı gibi müsaadeli serbest baytarlar tarafından dahi icra olunur.

Madde 2 - Hasta ve hastalarla temasta bulunan bulaşık sığır ve mandalar İktisat Vekâletinin tensip ve takdiri ile ya itlâf ve basit suretile serom, veya itlâf ve vaksen veyahutta hastalar tecrit edilerek muhtelit usulde serom telkihatına tabi tutulurlar.

Madde 3- Vebai bakaride kordon müddeti son telef veya itlâf tarihinden itibaren vaksen için onbeş, serom için otuz gündür.

Madde 4 - Tazminatsız hastalıkların aşılama ve seromlama ameliyatı İktisat Vekâletinin tensip edeceği muayyen bir tarife dahilinde baytarlar tarafından mal sahiplerinden alınacak bir ücret mukabilinde yapılır.

Madde 5 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 - Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Millî Müdafaa Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

1936 senesinden 1929 senesi nihayetine kadar mahsubu yapılmayan sarfiyatın sureti mahsubuna dair kanun

Kanun No : 1801
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi: 2 - 4 - 931

Madde 1 - 1336 senesinden 1929 malî senesi nihayetine kadar umumî bütceden avans suretile yapılan sarfiyattan şimdiye kadar mahsup muamelesi yapılmıyan mebaliğ, bütcelerinde karşılığı olmak şartile 1930, 1931 seneleri bütcelerinde (1336 , 1929 ssnelen mahsubatı) namile açılacak bir fasıldan mahsup olunur. Bu suretle mahsubu icra kılınan mebaliğ tahsisat olarak mahsup edildiği sene bütçesine ilâve olunur.

Madde 2 — İkttsat vekâletinin 1341 senesi bütçesinden seyyar sergi masrafı için avans olarak verilip 1926 senesinde sarf olunan mebaliğin dahi 1341 senesindeki tahsisatı karşılık tutulmak suretile birinci madde mucibince mahsubu icra kılınır.

Madde 3 — 701 numaralı kanun mucibince evrakı naktiyenin tebdili için tahakkuk ve tediye olunan (1 803 820) liranın bütçeye mevzu tahsisatına bakılmaksızın 1930 senesi bütçesinde bir taraftan tahsisat ve diğer taraftan masraf kaydı icra olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

[Makamı Vilâyetten]

SURET

Mübadele ve teffiz işlerinin kat'i tasfiyesi ve intacı hakkındaki 28 - mart - 931 tarih ve 1759 No-lu resmî gazete ile intişareden 1771 No lu kanunun tatbikında bir takım yanlışlık veya tereddütlere ve bu suretle muamelâtın tehirine meydan verilmesi kanunun tanzim ve neşrindeki gayeyi ihlâl edeceği cihetle buna asla mahal kalınamak üzre , bilhassa memurini mülkiyece tatbik edilecek olan bazı ahkâmı atide izah edilmiştir .

1 - birinci maddenin son fıkrasına nazaran bu kanunun neşri yani 28 - mart - 931 tarihine kadar verilmiş olan teffiz kararları, mer'iyül icra olan kanunlar ahkâmına muhalifeti sabit olmadıkça, kesbi katiyet etmiş olacak ve temamile muteber addedilecektir. Bu kararların fesh veya tadili ancak mer'i kanununlar ahkâmına muhalif olarak verilmiş oldukları Devlet şurasınca bittetkik sabit olmasına mütevakkıftır. Ve temlik kanununun - 9 - uncu maddesi hükmü mahfuzdur.

Kanunun neşrinden sonra yeniden teffiz kararı ittihazı kat'iyen caiz muteber olmaz.

2 - İkinci maddeye nazaran 28 - mart - 928 tarih ve 1331 No lu kanunun birinci maddesinin son fıkrasında gösterilen nisbetlerden fazla mal almış olup fazlasını henüz borçlanmamış olanlar 1771 No lu olan bu kanunun neşrinden itibaren üç aya kadar yani 1931 senesi haziran ayının 28 inci gününe kadar, ya işbu fazlaları borçlanma kanununa tevfikan borçlanmağa veyahut kendilerine teffiz olunan malı terkederek istihkaklarına mukabil tasfiye vesikası almağa mecburdur.

Bu müddeti geçirenler :

A - Fuzuli şağil addolunurlar.

B - Tasfiye vesikası almak hakkını da gaybetmiş olurlar.

3 - kanunun 3 üncü ve 9 uncu ve 10 ununcu maddeleri ahkâmına nazaran 1331 No lu kanunun 3 üncü maddesinde gösterilen altı ay müddet zarfında muracaat etmiş olupta kanunen muayyen nisbetler dahilinde tesbit edilen istihkakına mukabil mal almıyan veya kısmen mal almış olupta bakiyei istihkakı kalan mübadiller, kanunun neşri tarihinden itibaren 3 ay zarfında yani nihayet 1931 senesi haziran ayının 28 inci gününe kadar istihkak veya bakiyei istihkak mazbatalarını mukabilinde tasfiye vesikası tanzim ve ita edilmek üzre nümuneleri merbut makbuz senedi mukabilinde bulundukları vilâyet teffiz komisiyonu reisliğine tevdi edeceklerdir.

Teffiz komisiyonları bu istihkak mazbatalarını derhal tetkik ederek nümunesi merbut bordrolar ile birlikte resmî taahhütlü olarak doğruca kanunun 8 inci maddesi mucibince müteşekkil, tasfiye heyeti riyasetine gönderecekler ve hey'etçe tasfiye vesikaları imlâ ve Maliye Vekili beyfendiye imza ettirerek ait olduğu vilâyetlere gönderecek ve o vilâyetlerce, evelce istihkak mazbatalarına mukabil verilen makbuzlar alâkadardan istirdat edilerek, bu tasfiye vesikaları yani makbuz mukabilinde alâkadarlara teslim olunacaktır.

4 - Kanunun 9 uncu maddesine nazaran istihkakları henüz tesbit edilerek mazbatalarını almamış olan mübadiller kanunun neşri tarihinden itibaren üçay zarfında teffiz komisiyonlarına muracaatla istihkaklarını tesbit ettirerek mazbatasını almağa mecburdurlar. Bu gibilerin istihkak mazbataları artık kendilerine verilmeyip mukabilinde kanunun 9uncu maddesinde yazılı olduğu veçhile merbut nümuneye göre makbuz ilmühaberi verilecek ve mazbata yukariki üçüncü fıkrada yazılı olduğu veçhile bordroya dahil edilererek tasfiye heyetine gönderilecektir.

5 - Kanunun 9 uncu maddesi mucibince ellerindeki istihkak veya bakiyei istihkak mazbatalarını kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında yani 28 haziran 931 tarihine kadar teffiz komisiyonları riyasetlerine teslim ederek mukabilinde makbuz ilmühaberi almıyan mübadillerin ve henüz istihkak mazbatası almamış olanlardan istihkaklarını tesbit ettirerek istihkak mazbatası tanzim ettirmek için 28 haziran 931 tarihine kadar muracaat etmiyen mübadillerin hakları sakıt olacak ve artık bu gibilerin bir daha istihkak mazbatası ve tasfiye vesikası talebi ve saire gibi muracaat ve müddeiyatı asla mesmu olmıyacaktır.

6 - Kanunun dördüncü maddesine nazaran :

A - 28 Mayıs 1928 tarihli ve 1331 nolu kanunun üçüncü maddesinde gösterilen altı ay müddet zarfında mal tefevvüz için muracaa etmemiş olan veya bu müddet zarfında etmiş fakat vesikaları ikmal edilmemiş olan mübadillere adiyen iskân suretile verilmiş mallar ile .

B - 28 - 5 - 928 tarihlili 1341 nolu kanunda mavzubahsolan Bulkaristan muhacirlerine adiyen iskân suretile verilmiş olan mallar 've .

C - Alelumum muhacirlere adiyen iskân suretile verilmiş olan mallar; aidiyeti ciheti ne olursa olsun; yani gerek eşhası mütegayyibe ve gerekse mübadil Rum emvali ve gerek ciheti maliyeye ait milli mallardan olsun, verildikleri adamların uhdelerinde ibka edilecek ve meccanen temlik olunacaktır. Yani adiyen tahsis edilmiş emvalin artık hiç bir veçhile istirdadı mevzu bahsolamaz. Ve bu malların iskânı adi derecesini tecavüz etmiyenler için borç tahakkuku ve borçlanma muamelesi de mevzuubahsolmıyacaktır. Ancak bu tahsis olunan mahallerden iskânı adî için tayin edilmiş dereceden fazlası ancak bu fazla mikdar borçlanma kanununa tevfikan borçlandırılacaktır. İskânı adî derecesini gösterir cetvel esasen kanuna rapt ve ilâve edilmiştir.

7 - Kanunun 5 inci maddesine nazaran iskânı adi derecesinden fazlasını borçlanmıyanlar bulundukları yerden çıkarılamaz. Bunlar fazlayı borçlanmadıkça tapu alamazlar; ve borçlanılmıyan mikdar hakkında kanunu medeni ve borçlar kanunu ahkâmı umumiyesi cereyan eder. Harikzedelerin mesken olarak işgal etmekte oldukları binalar eğer işgal edenlerin mesken ittihaz edecek başka malı yoksa bu binaların aidiyeti ciheti ne olursa olsun yani gerek firari mütegayyip eşhastan metrûk olsun ve gerekse doğrudan doğruya cihati maliyeye ait milli emvaldan bulunsun, uhdelerinde ibka edilecek, hiç bir veçhile istirdadı cihetine gidilmiyecektir. Bu binalardan da iskânı adi derecesini geçmeyenler meccanen temlik edilecek yani mukabilinde borç tahakkuku ve borçlanma muamelesi mevzu bahs olmayacaktır. Ancak iskânı adi derecesini geçen mikdarı varsa yalnız bu fazla mikdarı şağılları olan harikzedeler borçlanma kanununa tevfikan borçlandırılacaklardır.

8 - Kanunun 6 ıncı maddesine nazaran bu kanun ile temlik edilen gayri menkullerden iskânı adi derecesinde bedelsiz verilecek olanların yani yukarıdaki 5 inci fıkrada zikrolunduğu üzere istihkakı ve teffiz hakkı kanunen sabit olmamış olan mübadillere ve Bulkaristan muhacirlerine ve alelumum muhacirlere adiyen iskân suretile tahsis olunan malların bu kanunun mer'iyetine yani 28 - mart 931 tarihine kadar tahsil ve istifa edilmemiş olan borç taksitleri veyevki kanunun neşrinden evvelki zamana ait dahi olsa artık tahsil edilmeyecektir. Bununla beraber evvelce tahsil edilmiş o.. taksitler de iade edilemez.

9 - Kanunun 7 inci maddesine nazaran adi iskân suretile olsun, teffiz suretile olsun mübadillere, muhacirlere, harikzedelere verilen malların tapuya raptı tapu harcından istisna edilmiştir. Bu misilli malların tapuca muameleleri heman harç talep ve istifa edilmeksizin yapılup tapuları derhal verilecektir.

Kanun

947 numaralı kanunun 2inci maddesinin tadiline dair kanun

Kanun No : 1762
Kabul tarihi : 9 - 3 - 931
Neşri tarihi : 17 - 3 - 931

Madde 1 — Jandarma ve hudut kıtaatı küçük zabitan ve neferatının usulü taşeleri hakkındaki 15 kânunevel 1926 tarih ve 947 numaralı kanunun 2 inci maddesi aşağıdaki veçhile tadil edilmiştir :

Jandarma efradının kayit ve kabulü ve muhassasatları hakkındaki 19 nisan 1926 tarih ve 812 numaralı kanunun 11 inci maddesi mucibince Jandarma yeni efrat mekteplerinde tahsilde bulunan efrat ile seyyar jandarma kıtaatı efrat ve küçük zabitanı ve hudut kıtaatı başçavuş, çavuş, onbaşı ve neferatı 14 eylûl 1330 tarihli askerî tayinat ve yem kanunu muvakkati ile müzeyyelât ve tadilâtı ahkâmı dairesinde vaz'ı kazan suretile taşe edilirler.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Muvakkat madde — Bu kanunun hükmü 1 haziran 1930 tarihinden itibaren Millî Müdafaa vekâletince taşe edilen seyyar jandarma kıt'alarına da şamildir.

Şukadarki kanunun muaf kılmadığı pul ve kâğat masrafları alakadarları tarafından tesviye olunmak tabiidir.

10 - Kanunun 13 üncü maddesine nazaran bu kanuna tevfikan müstehikleri namına tapuya raptı lâzım gelen mallar ve adiyen iskânlarına, iskânı adi derecesinde tahsis edilmiş veya mübadillere teffiz olunmuş gayri menkul mallar ile iskân edecek başka emvali olmıyan harik zedelerin mesken olarak işgal ettikleri binalardan maada bilumum gayri menkul emvali metruke hazine emrine devredilecektir. Şu halde halen gerek mübadil ve muhacirlere teffiz edilmiş gerek harikzedelerin işgalinde bulunmuş olup bu kanuna göre temlikleri yapılacaklardan maadasının heman, kaza itibdrile defterleri tanzim ve Malmemurluklarına tevdi edilecektir. İstihkak sahibi mübadillerin kanunun 9 uncu maddesindeki üç ay müddeti nazarı dikkate alarak vakit kaybetmeksizin heman Teffiz komisiyonlarına muracaatları lüzumu ve aksi takdirde mezkûr müddet geçtikten sonra hakları zayi olup artık bu hususta hiç bir muracaatları dinlenmiyeceği Dahiliye Vekâleti celilesinden tamimen tebliğ edildiği ilân olunur.

VATANDAŞ! Bayramlıkların Yerli malıolmalı!

MİLLİ İKTİSAT VE TASARRUF CEMİYETİ

Ç. Belediye riyasetinden :

1 — Belediyemizce Mürsel suyunun şehre isale ve kısmen tevzii için icabeden ameliyat, Font boru vesair malzemeye ait mübayaat ve buna müteferri 75000 lira bedeli keşifli bulunum işler 2-4-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Teklifler haddi layık görülürse 2-5-931 cumartesi günü saat on altıda Çorum Belediyesinde ihalei katiyesi icra edilecektir.

2 - Şartname vesair evrakı müsbiteler Ankara, İstanbul şehremanetlerile Samsun, İzmir belediyelerine gönderilmiştir. Her talipmezkûr şehremanet ve belediyelere bilmuracaa şartname, mukavelename, Proje ve keşif cetvellerini görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilecektir.

3 — Taliplerin kanun ve talimatnamesine tevfikan tanzim edilen teklifnamelerini Belediye riyasetine tevdi etmesi lâzımdır.

TAYYARE CEMİYETİNDEN ;

Vatandaş :

Hersene olduğu gibi bu senede kurban bayramında keseceğin kurban bedelini ve yahut derilerini Tayyare Cemiyetine teslim et ki hem Dini ve hemde Vatani vazifeni ifa etmiş olasın.

Cünki; bu cemiyet senin bitmez tükenmez yardımlarınla vatanın müdafası vesaitini teminiçin son bir azimle uğraşıyor

Yardım Senden - Çalışmak Cemiyetten

Çorum Askerlik şube RİYASETİNDEN

İstanbul Levazım Mektebine merbut olarak açılmış olan hesap Memuru mektebinin üçüncü devresi kayit ve kabul için 1 - 11 - 931 tarihinde başlıyacaktır. Şarait .bervechi atidir. Taliplerin şubeye muracaatları ilân olunur.

1 - İstanbulda Levazım mektebine merbut olmak üzre açılmış olan Hesap memuru mektebinin üçüncü devresi 1 Teşrini sani 931 tarihinde başlıyacaktır.

2 - Mektebin tedris müddeti dokuz aydır.

3 - Bu devreye yalnız ihtiyat zabitleri alınacaktır.

4 - Hesap memuru olacak ihtiyat zabitlerinde bulunması lâzımgelen kanuni evsaf aşağıda yazılmıştır.

5 - Bundan başka taliplerin sinleri kırktan fazla olmıyacaktır.

6 - Mektebe istekli ve kanunen muayyen şartları haiz olanlar için hesap memuru mektebindeki tedrisatı takip edebilecek bir iktidarda olup olmadıkları anlaşılmak üzre evvel emirde fırka ve kolordu merkezlerinde 1 Ağustos 931 tarihinde kabul imtihanı yapılacaktır.

7 - Bu baptaki imtihana sualleri kolordu ve fırkalar için ayrı, ayrı olmak üzre bunların mahremiyetine fevkalâde itina olunacak ve ancak imtihan günü İmtihan heyetince açılacaktır.

8 - Dühul şartlarını havi evrak ile kabul imtihanı evrakı birleştirilerek 1 eylul 931 tarihinde Vekâlette bulunacağı veçhile yola çıkarılacaktır.

9 - Yapılacak tetkikatta müsait vaziyetleri zuhur edenlerin mektebe sevkleri alâkadarlara bildirilecek ve zatî harcırahları verilerek sevk edileceklerdir. Harcırah tahsisatı olmadığından ve yetiştirilemediğinden ve sair sebeplerle noksanlı olarak mektebe hiç kimse gönderilmeyecektir.

10 - Mektebe iltihak anından itibaren tahsilin nihayetine kadar güzeran edecek müddet zarfında talipler mektebin talimatına tabidirler. Herhangi bir sebep ve behane ile bir talepte bulunmıyacağına dair (Noter) den musaddak ve ziri muteber bir kefili şahsî ilede müeyyet nümunesi merbut bir taahhüt senedi verecektir.

11 - Taliplerden kabul edilenlerden taahhüt senedi alınmadıkça ve harcırahları ellerine verilmedikçe ve mektebe gelmeden evvel memuriyeti yoksa serbest meslek erbabından mı bulundukları, memur ise istifaen mi yoksa naklen mi gönderildikleri ve hangi mahalden hangi tarihte sevk olundukları ve naklen gönderilen evvelki memuriyet ve maaşları ve kâffesinin isim ve memleketi, doğduğu tarih, mensup olduğu As. şubesile kayt numarasının evrakta sarahaten derci lâzımdır. (Yalnız memur olan taliplerden bütün evsafı haiz oldukları ve mektebe kabul edildikleri Vekâletten kendilerine tebliğat yapıldıktan sonra bulundukları memuriyetlerden alelusul bir beraeti zimmet mazbatası istihsal ederek esas evrakına bağlanmak üzre ilk muracaat eylediği Askerî makama tevdi ederek Vekâlete gönderebilir.) Beraeti zimmet mazbatası verilmeyenler mektebe gönderilemezler.

12 - Mektebe iltihakları tebliğ edilenler birinci teşrinin sonuncu günü bchemhal mektepte bulunmalıdırlar. Şayet bu gün resmî tatile tesadüf ederse mektebin nöbetçi zabitine isimlerini kaydettirmeleri lâzımdır.

13 - Hesap memuru mektebine iltihak edenlere tahsil müddetince rütbeleri nazarı dikkate alınmayarak memur muavinliği muhassasatı verilir. Mektepten neş'et edenlerin esas tahsilleri âli ise azamî 7. sınıflıkla, bu şartı haiz olmayanlar da memur muavinliği ile hizmete alınırlar. Diğer Devlet devairinden gelenlerin geçirdikleri müddetlerle kâffesinin seferde geçirdikleri müddetler mecnuu, nazarı dikkate alınır. Ve tahsil nihayetinde yapılacak imtihanda gösterilecek ehliyete göre memur muavinliğinden daha yukarı sınıfa da geçirilebilir.

14 - İşbu tamimdeki şartlar alâkadar makamlar tarafından taliplere iyice anlatılarak bilâhare her hangi bir itiraza meydan verilmeyecektir.

16 - Talip olanlar ister memur olsun ister hariçten serbest meslek erbabından bulunsun evrakı netice alarak Vekâletten mektebe iltihakları hakkında bir tebliğat vaki olmadıkça kendi iş ve vazifelerinden ayrılmamalarının, aksi takdirde serdedilecek müddeiyatın nazarı itibare alınmayacağının alâkadarana tebliğini tamim ederim ef.

Kaydi kabul şartlarını havi pusula sureti

A) Türk olmak.

B) Siyasiyatına sahip olmak

C) Hüsnü ahlâk eshabından olmak ve muhilli haysiyet ve şeref ve namus ve alel'itlak ağır hapis veya orduca cezayı müstelzim bir fiil ile mahkûm bulunmamak.

E) Leakal orta mekteplerden mezun olmak (Mektep vesaikinin musaddak suretleri evraka bağlanır.

V) Sarî hastalıklara mübtelâ olmamak veya vazifesini muntazam ifaya mani olabilecek bedenî ve akli arıza ve hastalıklarla malûl bulunmamak (Bu suretle alınacak heyeti sıhhiye raporları iki nüshalı ve heyeti sıhhiye tarafından olmadığı takdirde leakal iki tabip tarafından tanzim edilmelidir.)

Z) Ecnebî kız ve kadınlarla müteehhil olmamak.

Noter huzurunda yapılacak teahhüt senedi sureti

M. M. Vekâletinin olbaptaki tamimi üzerine İstanbulda açılan hesap memurları mektebine girmeğe talibim. Ordu zabitan ve memurlarının tabi olduğu kavanin ve talimata temamen riayet etmeği askerî heyeti sıhhiyece kabul ve tasdik olunacak esbabı sıhhiye olmadıkça devamsızlık ve her nevi uykunsuzluk göstermemeği mektep talimatına tevfikan gerek şeref ve haysiyetine mugayir hareketim mektepten çıkarılmaklığımı intaç ederse ve yahut tahsil esnasında istifa talebim vuku bulursa ve yahut tahsil nihayetinde yapılacak imtihanda muvaffak olmazsam ..... dan İstanbula kadar aldığım harcırah ile mektep tebulunduğum müddetçe aldığım maaşları bilâkaydü şart tesviye etmeği temin ve teahhüt ederim.

Kefilin adres ve imzası Talibin adres ve imzası

6 - MAYIS - 931 Yıl: 9 No: 554

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

ABONE ŞARAİTİ

Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur. Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Büyük Halâskârımız Gazi H. Z. leri müttefikan Reisicümhur intihap edildi

Gazi Hazretlerinin

TEKRAR REİSİ CÜMHURLUĞA İNTİHAPLARI Münasebetile irat buyurdukları nutukları

Muhterem efendiler !

Reisi Cümhurumuz Gazi H. Z. leri

Beni tekrar Türkiye Reisicümhuru intihap etmek suretile bizzat ve büyük milletimiz namına hakkımda gösterdiğiniz itimada teşekkür ederim. (Alkışlar)

Bu teveccühün bana tahmil ettiği mes'uliyetin ağırlığını müdrikim. Bunun icaplarını ifada muvaffakıyetim ancak aziz milletimizin muhabbet ve emniyetine ve celil heyetinizin ciddî yardımına vabeste olduğuna itikadım vardır. Bunu kemali samimiyetle arzederim. Bu muhabbet ve itimadın benden esirgenmiyeceğine eminim. Büyük milletimiz için yüksek saadetler ve âli meclisinize feyizli mesailerinde muvaffakıyetler dilerim.

Gazi; teşkilâtı esasiyeye tevfikan, Reisicümhur sıfatile andiçerek nutkunu bitirmiştir. Reisicümhur intihabı memleketin her tarafında 101 pare top atılarak ilân edilmiştir.

Büyük halâskârımız Gazi hazretlerile Başvekil İsmet paşa hazretlerine Çorum halkının tebrikât ve hissiyatı tazimkâranesini natık Belediye reisi Şevket bey tarafından keşide edilen telgraf suretleri

Reisi Cümhur Gazi mustafa Kemal Hazretlerine

Riyaseti Cümhure tekrar intihapları münasebetile yeni Türk Devletinin Banisi Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini hürmetle selâmlayan Çorumluların samimi ihtisaslarını arz ile mübahiyim efendim.

Belediye Reisi
Şevket

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine

Başvekâletin uhdei âlilerinde ibkasından mütehassis olan Çorumluların hissiyatı ihtiramkâranelerini arz eylerim efendim.

Belediye Reisi
Şevket

Büyük Millet Meclisinde

Reisi Cümhur ve Meclis Riyaseti intihabı yapıldı

Ankara 4 - B. M. Meclisi bugün dördüncü devresine başlamıştır. En yaşlı aza Abdulhak Hamit Bey İstanbul celseyi açmış, Meb'usların tahlifinden sonra Meclis Riyasetine 285 reyle Kâzım Paşa Balikesir intihap olunmuştur.

Reisvekilliklerine: Hasan - Trabzon, Vasıf - İzmir, Rafet - Bursa, beyler. İdareâmirliklerine: Necip Ali - Denizli, İrfan Ferit - Mardin, Halit - Bayezit, Kâtipliklere: Ruşen Eşref - Afyon, Avni - Yozgat, Haydar Rüştü - Denizli, Ziya Gevher - Çanakkale Beyler intihap olunmuştur.

Reisi Cümhur intihabı yapılarak mevcut 289 reyin ittifakile Ankara Meb'usu Gazi Mustafa Kemal Hazretleri tekrar Reisi Cümhur olmuştur. Meclis Reisi Çankavaya giderek keyfiyeti intihabı bildirmiş, yarım saat sonra açılan celsede Reisi Cümur Hazretleri umumun ayakta, alkışları arasında Riyaset kürsüsünden kısmı mahsusumuzda münderiç nutku irat buyurmuştur:

Yeni kabinemiz

TEKRAR İSMET PAŞA H. Z. TARAFINDAN Teşkil edildi

Ankara 4 - Mecliste yeni devrenin başlaması münasebetile İsmet paşa hükûmetinin istifa ettiğine ve yeni icra vekilleri heyetinin tekrar İsmet paşa tarafından teşkiline dair Riyaseti Cümhur tezekreleri okunmuştur.

Kabinede hiç bir tebeddül yoktur. Bütün Vekiller eski yerlerini muhafaza etmektedirler.

BÜYÜK M. MECLİSİ 9 Mayısta toplanacak

Ankara 4 - Meclis 9 mayısta tekrar toplanacaktır.

AVRUPA BİRLİĞİ

Cemiyeti Akvam Hükümetimizi davet etti

Cenevre 4 - Cemiyeti akvamı Türkiye ve Rusyaya birer mektup göndererek Avrupa birliği komisiyonununda iktisadî meselelerin tetkikine onbeş mayısta beşlanması ihtimalini bildirerek heyeti murahhasalarını o tarihte Cenevrede bulundurmağa davet etmiştir.

ANKARA SİPORCULARI İzmir ve Balikesire gidiyorlar

Ankara 3 - Ankara mıntakası Futbolcu, atlet ve tenisçilerinden mürekkep 30 kişilik bir sipor kafilesi İzmir, Balikesir siporcularile karşılaşmak üzere salı günkü trenle İzmire hareket edeceklerdir. Siporcular ilk hafta İzmir, ikinci hafta Balikesirde musabaka yapacaklardır.

Büyük kongre

Ankara 3 - C. H. Fırkası Kâtibi umumiliğinden tebliğ olunmuştur :

Cümhuriyet Halk Fırkası Büyük kongresi mayısın onuncu pazar günü saat 14 buçukta Büyük Millet Meclisi içtima salonunda toplanacaktır.

TALEBE BAYRAMI

Dünkü salı gününe tasadüf eden 5 Mayıs talebe bayramında merkez vilâyet Orta ve İlkmektepleri talebeleri Battal oğlu Fabrikasında güzel bir eğlence ile vakıt geçirmişlerdir.

MÜNİR BEYFENDİNİN Tekrar meb'usluğa intihabı dolayısile Çorum halkına teşekkürleri

Belediye Reisi Şevket Beye

Aziz ve muhterem vatandaşlarımın tekrar şerefi intihap ve itimatlarına mazhar olduğumdan dolayı pek müftehirim. Bu duygumu hürmetlerimle beraber arzışükran ve minnetlerimi takdim ederim efendim.

GİDENLER

10 Mayısta toplanacak olan C. H. Fırkası Büyük kongresinde Vilâyetimizi temsil etmek üzere vilâyet kongresince murahhas intihap edilmiş olan C. H. Fırkası Vilâyet idare heyeti reisi Çöplü oğlu Mustafa Hilmi ve Osmancık

GAZİ ÇİFTLİĞİNİN
YIL DÖNÜMÜ

Ankara 5 - Gazi çiftliğinin yıl dönümü münasebetile bugün çiftlikte Reisi Cümhur hazretleri tarafından meb'uslara, fırka kongresine gelen murahhaslara, sefirlere ve hükümet erkânına bir ziyafet vermişlerdir.

İSTANBULDA MAÇ
muhtelit takımımızın galibiyetile neticelendi

İstanbul 3 - Yoğuslavya Şampiyonu Beoğradiski ile Muhtelit takım arasındaki maç iki sayıya karşı altı yapan Muhtelitimizin galibiyetile neticelenmiştir. Birinci haftayimde sıfra birle mağlûp vaziyette idik. Muhtelit takımımız ikinci haftayimde mütemadiyen taaruzlarına devam etmiş ve yarım saat içinde beş gol çıkarmıştır. Altıncı gol en son dakikalarda olmuştur.

ROMANYA FİLOSU
İstanbula geliyor

İstanbul 3 - Romanya filosu boğazlardan geçerek Akdeniz limanlarını ziyaret edecek, bu esnada bir iki gün İstanbulda kalacaktır.

PORTEKİZ İSYANI

Lizbon 3 - Mader adasındaki isyanbastırılmıştır. Asiler temamen teslim olmuştur

Dünyanın enbüyük binasının küşat resmi yapıldı

Nevyork 2 - Dünyanın en büyük yüksek binası merasimle açılmıştır Bina 380 metre yükseklikde ve 85 katlıdır. İçinde yirmi beş bin kişi oturmaktadır.

BULKAR KABİNESİ

Sofya 4 - Liyapcef kabinesi eski şekil ile mevkiini muhataza etmiştir. İntihabat 21 haziranda yapılacaktır.

---

belediye reisi Hatip oğlu Mehmet beylerin yarın Ankaraya azimetleri mukarrerdir.

Karar

Mücadelei Milliyeye iştirâk etmeyen memurin hakkındaki 854 numaralı kanunun birinci maddesile 460 numaralı avukatlık kanununun2inci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında

Karar No : 621

1 — Avukatlık ve dava vekâleti meslekinin :

A — Hakimler kanununun 7 inci maddesine göre (avukatlık meslekine intisap edenlerin bu meslekte bilfiil geçirdikleri müddetin nisfının hakimlik sınıfındaki kıdemlerine zam) olunması;

B — Ayni kanunun 14 üncü maddesinde 20 sene bilfiil avukatlık edenlerin en yüksek hakimlik sınıfı olan Temyiz mahkemesi azalığına intihap olunabilmesi;

C — Türk ceza kanununun müteaddit maddelerinde avukat ve dava vekilleri hakkında meslekî hareketlerine müteallik şiddetli cezai müeyyedelerin mevzu bulunması;

D — Avukatlık meslekinin adaleti tevzie memur mahkemeler ve hakimler huzurunda cereyanı;

İtibarile alelâde teşebbüsle serbest olarak yapılan sair meslekle mukayese edilemiyeceği tabiidir.

2 — Avukatlık yapabilmek için her halde bir baroya mukayyet olmak mecburiyeti kanunda musarrah bulunduğuna ve barolardaki inzibat meclislerinin avukatlar arasından intihap ile teşekkül etmesine vebu meclislerin müebbeden avukatlık meslekinin icrasından meni mutazammın bulunan kayit terkinine kadar muhtelif cezalar tertibine salâhiyeti olmasına ve inzibat meclisleri kararlarının hususî bir muhakeme usulü ile muhakemelerde itirazen tetkik edilmesine göre de baroların resmî müessesattan sayılması icabeder.

3 — Heyeti mahsusaca haklarında devlet hizmet ve müesseselerinde istihdam edilmemeleri kararının avukatlık kanununun 2 inci maddesindeki sui şöhretle maruf olmamak vasfını kaybedip etmiyeceği keyfiyetine gelince :

Yukarıda tafsil edilen hükûmlere göre tam serbest bir meslek telâkki edilmemek lâzım gelen avukatlıkta yine bahsedilen ikinci maddenin 5 inci fıkrasında (evvelce memuriyetinden azledilmiş ise cevazı istihdam kararı almış bulunmak) kaydi mevcut olduğuna göre avukatlığın kanunî şerâiti arasında devlet memuriyetinde istihdam edilebilmek kabiliyeti olması iktiza ettiği pek açık olarak gösterilmiş olmasına göre de cevazı istihdam kararı almak imkânı münselip olan bir kimsenin kanundaki bu şartı haiz olması itibarile avukatlığa kabul edilmiyeceği ve avukatlık etmekte iken Heyeti mahsusaca haklarında bu kabil karar sudur etmiş olanların da bu vasfı izale etmeleri itibarile avukatlıkta devamlarına imkân olmıyacağı kanunun sarih hükûmleri iktizasından bulunmaktadır.

4 — Baro teşekkül etmeyen yerlerdeki dava vekilleri için de aynı esbap ve mutalea cari olduğundan avukatlar hakkındaki hükmü bunlara da tabiki zaruridir.

Şu itibarla gerek sui şöhretle maruf ve müştehir olmuş bulunma ve gerek haklarında caizülistih dam şartlarına müessir olan heye mahsusa kararları verilmiş olanla rın avukatlığa kabul edilmiyecek leri gibi avukat olanların da bar lardan kayitlerinin terkini lâzı geleceği tabiî bulunmakla tered düdü mucip ve tefsire muhtaç b keyfiyet bulunmadığı, Umumi He etin 35 inci inikadının birinci ce sesinde tekarrür etmiştir.

Ölçüler Kanunu

Kanun No : 1782 — Kabul tarihi : 26 - 3 - 931 — Neşri tarihi : 4 - 4 - 931

Madde 1 — Türkiyede kullanılacak ölçüler için âşarî metre sistemi kabul edilmiştir. Alelumum mukavele ve akitlerle fatura, ticaret defterleri, ilân ve sair ticarî evrak ve vesikalarda bu ölçülerden maadasının kullanılması memnudur. Bu gibi akit ve vesikalardaki miktarlar metre sistemi ölçülerine göre yazılmış olmadıkça muteber değildir. Bu maddenin hükmü sayı ile alınıp satılanlara şamil değildir. Bu kanunda kullanılan ölçü kelimesi tartıyı da ifade eder.

Madde 2 — Her nevi ölçü aletleri bu kanun ahkâmı dairesinde ayarlanmış bulunacaktır. Bu mecburiyet sınai müesseselerde imalât miktarlarını tesbit hususunda kullanılan ölçü ve tartılara ve demir yolu yük vagonlarına ve işçi gündeliklerini tesbit için kullanılan nakliye vasıtalarına dahi şamildir.

Madde 3 — Türkiye dahilinde metre sistemine göre tanzim edilmiş ölçü aletlerinin yapılması ve ayar edilmiş ölçü aletlerinin satılması memnudur.

Madde 4 — Aşağıdaki hususat bu kanun hükümlerinden müstesnadır :

A - Metre sisteminin kabul edilmediği memleketlerde akit ve tanzim edilmiş olan mukavele ve vesikalar;

B - Eski tapu, kuntrat ve senet gibi bu kanun ahkâmının tatbikatından evvel tanzim edilmiş olan kayit ve vesikalar;

C - Para ve mücevherat imalinde ve teknik işlerde kullanılan aletlerle sınai müesseselerde münhasıran imalâta yarayıp mamulâtın miktarını tayin ile münasebeti olmayan ölçüler;

D - Metre sisteminin kabul edilmediği memleketlere ticaret eşyası ihracile müştağıl ticarethane ve imalâthanelerde bu husus için kullanılacak ölçüler;

Metre sisteminin kabul edilmediği memleketlerdeki fert ve müesseselere vaki ihracat veya o memleketlerden yapılacak ithalât muameleleri için tutulacak defter ve kayitlerle bu muamelelerle müteferri evraka metre sistemi ölçülerle beraber diğer ölçüler de işaret olunabilir.

E - Ecnebi memleket muvaridatından gümrüklenmemiş ticaret eşyası;

F - Kıymeti eskiliğinden ibaret olup ölçü olarak kullanılmıyan antikalar.

Madde 5 — 1889 tarihinde Pariste mün'akit Beynelmilel konferansta kabul edilmiş olup Fransada Sever kasabasında muhafaza edilmekte olan metre ve kilogram prototiplerinden alınacak ölçü örnekleri Türkiye için dahi uzunluk ve ağırlık esas ölçüleridir. Bu örnekler hususi bir mahalde ve diğer memleketlerdeki emsali gibi muhafaza olunur.

Madde 6 - Beynelmilel metre prototipinin, buzun eridiği suhunette nihayet çizgileri arasındaki mesafe bir metredir. Uzunluk ölçüsü olan metreden satıh ölçüsü olarak metre murabbaı ve hacim ölçüsü olarak metre mikabı alınır.

Uzunluk ölçüleri şunlardır :

Kilometre	= bin metre
Hektometre	= yüz metre
Dekametre	= on metre
Metre	= esas ölçü
Desimetre	= metrenin onda biri
Santimetre	= metrenin yüzde biri
Milimetre	= metrenin binde biri
Mikron	= metrenin milyonda biri

Satıh ölçüleri şunlardır :

Kilometre murabbaı	= bir milyon metre murabbaı
Hektometre murabbaı hektar	= on bin metre murabbaı
Dekametre murabbaı - Ar	= yüz metre murabbaı
Metre murabbaı - Santiar	= esas ölçü
Desimetre murabbaı	= metre murabbaının yüzde biri
Santimetre murabbaı	= metre murabbaının onbinde biri
Milimetre murabbaı	= metre murabbaının milyonda biri

Hacim ölçüleri şunlardır :

Kilometre mik'abı	= bir milyar metre mik'abı
Hektometre mik'abı	= bir milyon metre mik'abı
Dekametre mik'abı	= bin metre mik'abı
Metre mik'abı	= esas ölçü
Desimetre mik'abı	= metre mik'abının binparçasından biri
Santimetre mik'abı	= metre mik'abının bir milyon parçasından biri
Milimetre mik'abı	= metre mik'abının bir milyar parçasından biri

Madde 7 — Akıcı maddelerin ölçülmesinde litre kullanılır. Litre bir kilogramı taktir edilmiş suyun azamî kesafetinde ve normal atmosfer tazyiki altındaki hacimdir.

Litre esasından alınan ölçüler şunlardır :

Kilolitre	= bin litre
Hektolitre	= yüz litre
Dekalitre	= on litre
Litre	= esas ölçü
Desilitre	= litrenin onda biri
Santilitre	= litrenin yüzde biri
Mililitre	= litrenin binde biri

Kilolitre metre mik'abına, litre desimetre mik'abına, mililitre santilitre mik'abına muadildir.

Madde 8 — Bir kilogram, beynelmilel kilogramın kütlesidir.

Kütle ölçüleri şunlardır :

Ton	= bin kilogram
Kental	= yüz kilogram
Kilogram	= esas ölçü
Hektogram	= kilogramın onda biri
Dekagram	= kilogramın yüzde biri
Gram	= kilogramın binde biri
Desigram	= gramın onda biri
Santıgram	= gramın yüzde biri
Miligram	= gramın binde biri

Kuyumculukta kıymetli taşlar ve emsalinin tartılmasında kullanılan iki desigram ağırlıga (Kırat) denilir.

Madde 9 — Zaviye vahidi, kaim zaviyedir.

Kaim zaviye, müsavi mücavir zaviyeler hasıl etmek üzre bir birini kateden iki müstakim arasındaki zaviyedir.

Kaim zaviyenin yüzde biri (Grad) namını alır. Grad'ın eczası şunlardır :

Grad dakikası gradın yüzde biri

Grad saniyesi : dakikanın yüzde biri

Kaim zaviyenin şu eczası dahi kullanılabilir :

Derece : Kaim zaviyenin doksanda biri

Dakika : Derecenin altmışta biri

Saniye : Dakikanın altmışta biri

Madde 10 — Kesafet vahidi, bir metre mik'abının kütlesi bir ton olan cismin kesafetidir.

Ticarî muamelelerde alkol ile saf su mahlûtlarının alkolometri derecesini ifade etmek üzre Gey - Lüsak'ın santezimal alkolometresinin + 15 derece suhunette gösterdiği dereceler kullanılabilir.

Madde 11 — Zaman vahidi, saniyedir.

Saniye vasati yevmi şemsinin 86,400 de biridir.

Saniyenin ez'afı şunlardır :

Dakika : Altmış saniye

Saat : Altmış dakika

Madde 12 — Mihanik vahitleri:

Kuvvet vahidi, stendir.

Sten, bir tonluk kütleye bir saniye zarfında bir metrelik sür'at tehavvülü veren kuvvettir.

Muvekkaten kuvvet vahidi olarak (kilogram - vezin) kullanılabilir. Kilogram vezin, bir kilogram kütle üzerine tesir eden arz cazibesinden ibarettir. Ve tatbikatta 0,98 stene müsavi alınacaktır.

Kudret vahidi, kilojüldür.

Kilojül, tatbik noktasını, kendi istikametinde, bir metre kadar yürüten bir stenlik kuvvetin yaptığı iştir.

Kilojülün eczası : Hektojül : 1 / 10 kilojül.

Jül : 1 / 1000 kilojül

Kudret vahidi olarak (kilovat - saat) (hektovatt - saat), (vatt - saat) dahi kullanılabilir Kilovatt - saat, bir kilovattlık tekatto bir saat zarfında yapmış olduğu iştir ve 3,600 kilojülemuadildir. Hektovatt - saat, 3,600 hektojül, vatt - saat, 3,600 jüldür.

Muvakkaten kudret vahidi olarak (kilogram - metre) kullanılabilir. kilogram - metre tatbik noktasını, kendi istikametinde, bir metre kadar yürüten bir kilogram veznin yaptığı iştir. Tatbikatta kilogram - metre 0,0098 kilojüle müsavi alınacaktır.

Takat vahidi, kilovattır.

Kilovat, bir saniye zarfında bir kilojüllük iş hasıl eden takattır.

Kilovattın eczası şunlardır :

Hektovatt : 1 - 10 kilovatt

Vatt : 1 - 1000 kilovatt

Muvakkaten takat vahidi olarak buhar beygiri (beygir kuvveti) kullanılabilir.

Tatbikatta buhar beygiri, saniyede 75 kilogram - metreye ve 0,735 kilovatta müsavi alınacaktır.

Tazyik vahidi, piyezdir.

Piyez, bir metre murabbaı satıh üzerine muntazaman yayıldığı takdirde bu satıh üzerinde bir stenlik tesir hasıl eden tazyiktir. Piyezin eczası ve ez'afı âşarî usul üzere teşkil olunur.

Muvakkaten tazyik vahidi olarak (kilogram santimetre murabbaı) veya (sınai atmosfer) kullanabilir. Tatbikatta bu vahit 0,98 hekto piyeze müsavi alınacaktır.

Madde 13 — Elektirik vahitleri :

Mukavemet vahidi, beynelmilel ohmdur. Ohm kitlesi 14,4521 gram, maktaı sabit ve uzunluğu 106,300 santimetre olan bir civa sütununun saf buzun normal atmosfer tazyiki altındaki zeveban suhunetinde gayri mütehavvil bir elektrik cereyanına karşı arzeylediği mukavemettir.

Cereyan vahidi beynelmilel amperdir. Amper, gümüş nitratının saf sudaki mahlûlünden geçtiği vakıt saniyede 0,00111800 gram gümüş teressüp ettiren gayri mütehavvil cereyandır.

Potansiyel farkı veya elektromotris kuvvet vahidi, volttur. Volt mukavemeti bir ohm olan ve üzerinden bir amperlik gayri mütehavvil cereyan geçen nakilin uçları arasındaki potensiyel farkıdır.

Volt, Londra konferansında tarif edilen beynelmilel volt ile de temsil edilebilir. Beynelmilel volt, kadmiyom sülfatı ile yapılmış veston pilinin 20 derecelik suhunetteki elektromotris kuvvetinin 1 - 1,01830 kesirdir.

Elektrik mikdarı vahidi, kulondur. Kulon, gayri mütehavvil ve bir amperlik bir cereyanın bir saniye zarfında nakleylediği elektrik mikdarıdır.

Kulon beynelmilel kulon ile de temsil edilebilir. Beynelmilel kulon, 0,00111800 gram gümüş teressüp ettiren elektrik mikdarıdır.

Elektrik mikdarı vahidi olarak (amper - saat) dahi kullanılabilir. Amper - saat, bir amperlik gayri mütehavvil cereyanın bir saat zarfında nakleylediği elektrik mikdarı yani 3600 kulondur.

Madde 14 — Hararet vahitleri :

Suhunet vahidi, santigrat derecesidir.

Santigrat derecesi, 240 dereceden yüksek olan suhunetler hakkında, sabit hacim altında bulunan bir hidrojen kitlesi tazyikının - suhuneti erimekte bulunan buzun suhunetinden (0o) normal atmosfer tazyiki altında kaynamakta bulunan saf suyun suhunetine (100o) geçtiği zeman maruz kalacağı tazyik tezayüdünün yüzde birini hasıl edebilecek bir suhunet tehavvülü ile temsil ve ifade olunur.

Hararet mikdarı vahidi, termidir.

Termi, hararetı mahsusası, 15 santigrat derecesinde ve 1,013 hekto piyeze muadil alınan normal atmosfer tazyiki altında bulunan suyun harareti mahsusasına müsavi olan bir cisimden bir ton mikdarının suhunetini bir derece yükseltmek için icabeden hararet mikdarıdır.

Terminin binde birine, (mili termiye) büyük kalori ve milyonda birine (mikro termiye) de küçük kalori namları verilebilir.

Frigorifik sanayiinde kaldırılan hararet (Frigori) ile ifade olunabilir Frigori, kıymeti mutlakaca bir mili termiye müsavidir.

Madde 15 — Ziya vahitleri :

Ziya şiddeti vahidi, âşarî mumdur.

Aşarî mum, viyolin yirmide birdir. Viyol ise tesallüp suhunetinde bulunan platin satıh üzerinde dik bir santimetreye müsavi olarak alınan bir murabbaın teşkil eylediği ziya membaının nazım istikametindeki ziyaî şiddetidir.

Ziyaî seyelân vahidi, lümendir.

Lümen, şiddeti bir âşarî mum, eb'adı namütenahi küçük ve muntazam olan bir ziya membaından, merkezi memba ve nısıf kutru bir metre bulunan bir küre satıhından bir metre murabbaı kesen mücessem zaviye dahilinde ve bir saniye zarfında inşia eden seyelândır.

Tenevvür vahidi, lüksdür.

Lüks, üzerine muntazaman dağılmak şartile bir lümenlik seyelân alan bir metre murabbaı satıhın tenevvürüdür.

Madde 16 — Optik sistemlerinin takatı, metre ile ifade olunan mihrak buutlarının makûsudur. Mihrak buudu bir metre olan sistemin takatine bir (diyoptri) denir.

Madde 17 — Ölçüler üç suretle muayene ve ayar olunur :

1 - İlk muayene

2 - Senelik muayene

3 - Ansızın yapılan muayene

Ancak elektrik, su, gaz ve emsaline ait ölçülerin tetkik ve muayenesi zemanları nizamname ile ayrıca tayin olunur.

Madde 18 — İlk muayene, ölçülerin bu kanunun tatbikını müteakıp ithalinde veya imal veya tamiri halinde yapılır.

Senelik muayene, her iki sene başında bu kanunun ikinci maddesi mucibince ayarlanması lâzımgelen ölçüler için sıra ile ve umumî şekilde yapılan muayenedir.

Ansızın muayeneler, salâhiyettar memurların göreceği lüzum veya vukubulan şikâyet üzerine ticaret muamelâtını sektedar ve alâkadarlarını ızrar etmiyecek şekilde yapılır.

İlk muayene İktisat vekâleti tarafından ve senelik ve ansızın muayeneler belediyeler tarafından yapılır. Ancak ölçünün cins veya muayenenin şekli itibarile belediyelerce tedarik olunamıyacak fennî vasıtalara ihtiyaç gösteren muayeneler de İktisat Vekilliğine aittir. Muayenenin nasıl yapılacağı nizamnamede tayin olunur.

Madde 19 — Muayene ve ayar edilecek ölçülerin umumî surette muayene yerine getirilmesi lâzımdır. Ancak bir yerden diğer yere götürülmesi güç ve masraflı olan ölçülerin bulundukları yerlerde muayeneleri caizdir. Bu takdirde yapılacak muayene masrafı nizamnamede münderiç tarife dairesinde müessese sahibine ait olur.

Madde 20 — Türkiye dahilinde bir yerde muayene ve ayar edilerek damgalanmış olan bir ölçü senelik muayeneler arasında geçecek müddet içinde diğer bir yere götürüldüğü takdirde tekrar muayenesine ve damgalanmasına lüzum yoktur.

Madde 21 — Bu kununda yazılı olan ölçüler ancak nizamnamede zikrolunan gümrüklerden ithal olunabilirler.

Bu gibi ölçüler gümrükte iken sahibinin muracaatı tarihinden itibaren sekiz gün zarfında ilk muayeneleri yapılarak doğru oldukları takdirde damgalanır. Muayene neticesinde doğru çıkmadıkları anlaşılanların geçirilmelerine müsaade olunmaz ve onbeş gün içinde geldikleri yere iade edilmedikleri takdirde musadere olunur.

Madde 22 — İlk ve senelik muayenelerde doğru oldukları anlaşılan ölçüler üzerine, damgalanmağa müsait oldukları takdirde, damga ve sene işaretleri konulur.

Doğru olmıyan ölçüler her nerede ve kimin elinde bulunursa bulunsun muayene memurları tarafından kullanılmaktan menedilir. Bu ölçüleri kullananlar hakkında 24 üncü madde hükmü tatbik olunur.

Madde 23 — Türkiye hükûmeti beynelmilel ölçüler Bürosuna iştirak eder.

Madde 24 — Bu kanunda yazılı olan ölçülerden maadasını kullanan kimseler hakkında on liradan otuz liraya ve bu kanuna göre muayene edilmemiş veya damgalanmamış veyahut bu kanuna göre doğru olmıyan ölçüleri kullanan veya bu kanunda yazılı ölçüleri kanun ve nizamname ahkâmile tayin olunan şekil ve surette kullanmıyan kimseler hakkında on liradan yüz liraya kadar para cezası hükmolunur.

Madde 25 — Bu kanunun 24 üncü maddesinde yazılı suçların vukuunda fiilen mahiyetini açıkça ihtiva etmek üzere bir mazbata yapılarak mazbatayı yazan memur, suçu işliyen kimse ve bir şahit tarafından imza ve müddei umuliğe tevdi edilir. Bu mazbatalar aksi isbat edilmedikçe muteberdir.

Madde 26 — Bu kanunun ahkâmının tatbiki için bir nizamname yapılır.

Madde 27 — Mesahat, evzan ve ekyali cedideye dair 1285 tarihli kanunla bu kanunun ahkâmına mugayir olan diğer hükümler mülgadır.

Madde 28 — Bu kanunun ahkâmı 1933 senesi kânunusanisinin 1 inci gününden itibaren tatbik olunur.

Madde 29 — Bu kanunun tatbikına Adliye, Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

Belediye
Rüsumat memurluğundan

Bir gûnâ yanlışlığa meydan kalmamak üzre transit olarak gelen emvalin idhal ve ihracında dairemize kaydettirilmesi, aksi takdirde okturva resminde transit muamelesi yapılamıyacağı ilân olunur.

Vilâyet
Müftülüğünden

Evkaf sandığından tesviye edilmek üzre 600 kuruş maaşlı Kulaksız camii şerifi müezzin ve kayyomluğu inhilâl etmiştir. Hizmeti mezkûreye ehil bir zatın tayini için mayısın 21 inci perşenbe günü imtihan icra edileceğinden talip olanların muracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum
Belediye riyasetinden

Kapalı zarf usulile münakasaya konulup 2 - 5 - 931 tarihinde ihalesinin icrası ilân olunan şehrimiz su tesisatına muvafık talip çıkmadığından münakasa 2-5-931 tarihinden itibaren 21 gün sonraya tehiredilmiştir. Teklifler haddi lâyık görülürse 23 - 5 - 931 cumartesi günü saat 16 da Çorum belediye dairesinde kat'î ihalesi icra edilecektir. Talipler tadil edilmeyen şartname, mukavelename, proje ve keşif cedvellerini Ankara, İstanbul şehremanetlerile İzmir, Samsun belediyelerinde görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilir.

Vilayet
İdarei Hususiye Müdüriyetinden

Mecidözünde vakı idarei hususiyeye ait Dört dönüm tarlanın icarı 26 Nisan 931 dan itibaren yirmi gün müddetle müzadeye vaz edildiğinden talip olanların teminat akçasile mahalli İdarei hususiyesine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet
Baytar Müdürlüğünden

17 - 2 - 929 Tarihinde neşredilen ağıllar kanununun birinci maddesinde 3 sene zarfında ağılların inşa ve ikmal edilmesi mecburî olduğu ve mezkûr kanunun 7 inci maddesinde bu müddet zarfında ağılları yaptırmayan ve sürülerini mezkûr ağıllarda kışlattırmayan koyun ve keçi sahiplerinin 50 liradan 200 liraya kadar hafif para cezasile mahkûm edileceği ve tekerrürü halinde mahkûmiyet kararındaki mikdarın iki katından aşağı olmamak üzre 500 liraya kadar ağır para cezasile mahkûm olunacağı musarrahtır.

Kanunun neşri tarihinden şimdiye kadar iki sene olmuş ve bir sene kalmıştır. Şu bir sene zarfında evvelce tamim edilen kroki mucibince ağıllarını inşa ve ikmal etmeyen koyun ve keçi sahipleri hakkında kanunî muamelenin tatbik olunacağı ilân olunur.

Çorum
Sulh hakimliğinden

Emir Ahmet mahallesinde sağı çıtak oğlu Mustafa ve solu yol ve arkası çıtak oğlu Ahmet ve önü yol ile mahdut yukardan ve yerden dört oda ve iki kilâr ve kuruluk ve havliyi şamil 24 numaralı hane (350) lirada müşterisi üzerinde.

Emirahmet mahallesinden çıtak oğlu Ömer vesaire arasında müşterek olup satılmasına karar verilmiş olan yukarda hudut ve evsafı sairesi yazılı bir bap hane bir ay yapılan artırma neticesinde (350) lirada kalmış ve tahmin edilen kiymeti bulmamış olduğundan ikinci artırma için temdit edilmiş ve şartname her kese açık bulunmuş olduğundan ve yirmi gün artırması icra ve ilândan itibaren hitamı olan 26 - 5 - 931 salı günü saat on beşte Sulh hakimliğinde satışı yapılacağından ve dellâliye ve sair masraf alana ait olduğundan talip olanların muracaatları ilân olunur.

Çorum
Sulh hakimliğinden

Mahmudiye mahallesinde şarkan muhacir kürt Abdullah ve garben vahir oğlu Ulvan ve cenuben çenesiz oğlu İsmail haneleri ve şimalen yol ile mahdut yerden iki oda ve bir kilar ve havli ve ahuru şamil bir hane kiymeti muhammenesi (175) lira.

Mahmudiye mahallesinden çıtak oğlu Osman karısı Nuriye ile Dudu ve Şaziye aralarında müşterek olup taksim olunamadığından satılmasına karar verilen balâda hudut ve evsafı sairesi yazılı bir hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay artırması icra ve hitamı olan 6 - 6 - 931 cumartesi günü saat on beşte Sulh hakimliğinde ihalesi icra kılınacağından ve şartnameyi ilandan itibaren her kes görebileceğinden ve arzu edenlere fazla tafsilât verileceğinden dellâliye vesair masraf müşteriye ait olmak üzre talip olanların muracaatları ilân olunur.

Zayi mühür

Musaddak isim mührümü zayi ettim senedinin ve hükmünün olmadığını ilân ederim.

Yahya zade
Necip

6 - MAYIS - 931 Yıl: 9 No: 555

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ	
	Seneliği	Mevkii
Günü geçen 5 Kuruştur	175	kasabaya
	200	Harice
	150	Köylere

İlânın behersatırı 10 kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

H. Fırkası 3üncü büyük kongresi Büyük Halâskârımızın mühim nutuklarile açıldı

Ankara [A A] 10 / 5 / 931

C. H. Fırkasının üçüncü büyük kongresi bu gün saat 14 buçukta açılmıştır.

Reisi Umumî Gazi Mustafa Kemal Hazretleri kongreyi atideki mühim nutuklarile açılar :

Efendiler !

Cümhuriyet Halk Fırkasının üçüncü Büyük kongresini açıyorum ; Bu münasebetle fırkamızın muhterem murahhaslarını hürmetle selâmlarken duyduğum sevinç ve saadetin pek büyük olduğunu semecanla arzederim.

Arkadaşlar !

Birinci umumî kongremiz bundan 12 sene evvel Sivasta bir muallim mektep dershanesinde yapılmıştı. Dışarıya gelen murahhaslar türlü türlü takipler altında, birçok müşküllerle karşılaşmışlardır. Müzakerelerimiz dahilî ve haricî düşmanların hücumu ve idam tehditleri içinde cereyan buluyordu. Kongrenin Türk milletinin hakıykî his ve emellerini temsil ettiğine kani bulunan kongre heyeti millî vazifesini ikmâl ve lüzumunu her mülâhazanın üstünde tuttu. Takip etmekte bulunduğumuz perensiplerin ilk esaslarını tesbit etti. Ondan sonra da ferağatle ve azimle o esaslar üzerinde yürüdü, muvaffak olundu. Milli mefkûreye tam iman ve onun icaplarına tereddütsüz tevessülün neticesi elbet muvaffakiyettir.

(Alkışlar)

Bu günki kongremizin işlerine başlarken Sivas umumî kongresini yadetmekten maksadım, onun fırkamızca inkılâbımızın tarihî bir hatırası olarak mahfuz tutulmasında fayda gördüğümdendir. Milleti için ve milletçe yapılan işlerin hatırası her dürlü hatıraların üstünde tutulmazsa millî tarih mefhumunun kıymetini takdir etmek mükün olamaz. (Alkışlar)

Sivas umumî kongresinden bu güne kadar bunce engellere karşı mefkûre yolunda attığımız adımlar göz önüne getirilirse önümüzdeki senelerin fırkamız için vadettiği muvaffakıyet ufuklarının nekadar geniş olabileceğini tahmin de güçlük çekilmez. (alkışlar)

Bu mülâhazatın isbatı bir şarta bağlıdır. O şart milletimizin muhabbet ve itimadının fırkamızın üzerinde eksik olmamasına dikkatle ve ferağatle çalışmaktır. (Alkışlar)

Fırkamız bunda kusur etmedikçe sevim hisli, şuurlu, vefalı milletimizin muhabbet ve itimadından daima emin olabiliriz. (Alkışlar)

Arkadaşlar !

12 Sene evvelki Sivas umumî kongresinde; dört sene evvlki kongremizde olduğu gibi fırkamızın bu günkü kongre heyeti dahi milletin hakikî hislerini ve arzularını temsil mevkiinde bulunmaktadır. Bunun reddolunmaz bir hakikat olduğunu ve milletimizin fırkamıza göstermekte olduğu alâka ve itimada karşı ayağa kalkarak en derin tazim ve hürmetle egilir. Ve ona minnet ve şükranlarımızı sunarım.

[Nutkun burasını Gazi Hazretlerile beraber bütün kongre azaları ve samiler büyük bir heyecan içinde ayakta dinlemişlerdir.] Şiddetli alkışlar, bravo sesleri, yaşa sesleri

Büyük Kongrenin muhterem azası !

Geçen devrede yaptığımız işleri bir beyanname halinde hulâsa ettik. Burada ittilâınıza arz olunacaktır. Önümüzdeki işleri düşünüp konuşacağız.

Arkadaşlar !

Herbiriniz vatanın bir bucağından, halkın içinden geliyorsunuz. Memleket ihtiyaçlarına, halkın yeni dertlerine yakından vakıf bulunuyorsunuz. Fırkamızın prensiplerini tatbik eden İcra vekilleri arkadaşlarımızda içimizdedir. Müzakere ve münakaşalarımız birlikte olacaktır. Bu müzakere ve münakaşaların feyizli neticeler vermesi bilmesi için arkadaşların kayıtsız ve şartsız, serbest konuşmaları, tenkidi icabeden noktalar görüldükçe müsamahalı davranmamaları lüzumu tabiidir.

Arkadaşlar !

Yüksek mefkûreli büyük bir fırka âilesinin birbirine en samimî arkadaşlıkla bağlı azasıyız.

Alkışlar

Müşterek mefkûre ve karşılıklı samimiyetin icabı birbirimizi tenvir ve irşat ederek umumî heyeti en isabetli yolda yörütmektedir. Fırkamız mensuplarının bu şiarı yükseldikçe fırkamızda tesanüt, yüksek birlik ve millî mefkûreye hizmet kudreti inkişaf eder ve yükselir. Bravo sesleri.

Birbirimizi irşat ve haklı tenkit etmekte yalnız fayda vardır. Bundan asla zarar gelmez. Fakat aksinden çok zarar görüleceği tecrübelerle sabittir.

Muhterem arkadaşlar !

Büyük kongre mesaisinin memleket ve milletimiz için yeni saadetler hazırlamasını temenni ederim. Alkışlar. Bundan sonra İsmet paşa H. Z. Fırkanın 927 den beri devam eden icraat ve faaliyetlerini izah eden umumî riyasetin beyannamesini okudular. Beyanname kongre heyeti umumiyesi tarafından alkışlarla kabul edildi. Müteakiben nizamname, lâyiha, teşkili hesap encümenleri intihap edilerek çarşanba günü saat 10 da içtima edilmek üzre celse tatil edildi.

Reisi Cümhur Hazretlerinin

Çorum halkının tazimat ve tebrikât hislerini arzeden Belediye Reisi Şevket Beyin telgraflarına cevaben şerefvarit telgrafları

ÇORUM BELEDİYE REİSİ ŞEVKET BEYE

C — Türkiye Cümhüriyeti Riyasetine tekrar intihabım dolayısile vaki tebrikinize ve hakkımda izhar olunan samimî hislere teşekkür ederim. REİSİ CÜMHÛR GAZİ

M. KEMAL

B. M. Meclisinde: İsmet paşa Hz. hükûmetin beyannamesini okudu

VE HÜKÛMETİN PROGRAMI MÜTTEFİKAN TASVİP EDİLDİ

Ankara 9 B. M. Meclisinde İsmet paşa şu beyannameyi okumuştur.

Muhterem efendiler !

Tasavvurlarını bildiğiniz ve icraatını tecrübe ettiğiniz bir hükûmetin, içinde bulunduğumuz en son vaziyet üzerine düşündüklerini huzurunuzda söylemek için müsaade isterim.

Hükûmetimiz memleketin dahilî ve haricî bir sulh ve huzur havası içinde yaşamasına birinci derecede ehemmiyet atfeder. Beynelmilel münasebatımızda bize hakim olan esas fikir budur. Türkiyenin sulh ve emniyet havası içinde çalışmasını temin ve teshil edecek tedbirleri ve elimizden geldiği kadar beynelmilel sulh havasının ve imkânlarının takviyesini iltizam ederiz. Haricî siyasetimizin dostluklar tesisinde, mukaveleler akdinde, beynelmilel ictimalara ve teşekküllere iştirakinde haddi hareketini bu suretle izah eylemek mümkündür. Dahilî siyasette huzur ve emniyetin halelden masuniyeti esas vazifemizdir. Bizce bu gaye şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da Cümhuriyet kanunlarının muhterem ve muta olması her hangi bir tereddüde ve sakat ümide mütehammil olmadığının anlaşılması ve anlatılması ile temin edilmek kabildir. Yalnız Büyük Millet meclisinin iradesi, Türkiye mukadderatı için kat'î bir hükmü ihtiva ettiğinin sarsılmaz bir kanaat halinde bulunması, Cümhuriyetin serbest ve feyizli idaresinin her türlü inkişafları için temel şartıdır. Anarşi cereyanlarından uzak ve vatandaşların haklarını ve hürriyetlerini temin eden

Sonu Sa. 2 de

İtalya kralı

Reisi Cümhurumuzu tebrik etti

Ankara 10 - İtalya kralı Viktor Amanoçl; yeniden Reisicümhurluğa intihabı dolayısile Gazi hazretlerine tebrik telgrafı göndermiş, Gazi cevaben teşekküratını bildirmiştir .

Büyük kongre

Ankara 10 - Fırka büyük kongresi 14 buçukta toplanmıştır . İsmet paşa mühim bir nutuk irat edecektir .

Encümen riyasetleri

Ankara 11 - Millet Meclisi encümenlerinden mühim bir kısmın intihabı bitirmiştir. Hasan Fehmi B. Gümüşhane - Bütçe, Mustafa Fevzi B. Manisa - Adliye, Kemalettin B. - Kocaeli - Arzuhal, İsmail Hakkı B. - Balikesir - Divanı muhasebat, Hakkı B. - Van - Meclis hesapları tetkik, Nafi Atuf B. - Erzurum - Maarif, İsmet B. -Gorum- Maliye, Ethem B. - Samsun - Nafia, Refik B. Sıhhiye Encümen Reislik lerine seçilmişlerdir.

Cemiyeti akvama niçin girmedik

Hariciye Vekilinin Meclisteki izahatı

Ankara 10 - Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey dün Mecliste bir süale cevaben neden Cemiyeti akvama girmediğimizi izah ederek demiştir ki : Türkiye kuvvetlerinin her hangi bir kârla, şu veya bu suretle idaresi mevzu bahis oldumu, ancak Büyük Millet meclisinin itimat ettiği hükûmetin murahhası işin müzakeresine ve karara iştirâk etmiş olmak lâzımdır . İşte bu hak bize temin edilmediği için dirki bütün arzularımıza rağmen giremedik . Hududu ölcüp biçemediğimiz ve her hususuna müsavi hukukla karşılaşmıyacağımız tertiplere ve taahhütlere memleketimizi sürüklemek elimizde değildir .

Hükûmetin beyannamesi

(Başı birinci sayfada)

bir hayat tarzı bu surette idame olunacağı kanaatindeyiz . Kuvvetli devlet otoritesi, kuvvetli hükûmet mefhumlarını bu suretle anlayoruz. Dahili idarede ve adliye cihazında bu maksatları temin eden vesaiti mütemadiyen arttırmak emelimizdir .

Maarifte ; gayelerimizin temini için az masrafla çok okutabilmek usullerinin tatbikında, bilhassa mesai sarfetmek kararındayız . Sıhhat mücadelelerimiz her müşkülât içinde başlıca işlerimizden olmakta devam edecektir . İctimaî muavenet hizmetlerini her vasıta ile teşvik ve tevsi etmeğe çalışacağız .

Muhterem efendiler !

İmar faaliyeti ve memleketin iktisadî vaziyetinin inkişafı hükûmetimizin başlıcâ nasbı nazar ettiği mevzulardır . Onun için evvel emirde hem imar ve iktisaden hem alelumum devlet hayatının nizamı için mebde ve mesnet olan malî düşüncelerimizden bahsetmeliyim ; Bilirsiniz ki : satış fiyatlarının Beynelmilel pazarlarda sür'atle tenezzülü her memleket gibi bizi de müteessir etmiştir .

Memleketin iktiyatlı ve mahsüllerin çeşitli olması sayesinde bizim bu buhrana mukavetimiz daha ümit bahş ve kudretli mahiyettedir Bununla beraber Devlet sarfiyatında gayet ihtiyatlı tetbirler ile yeni seneyi karşılamak kararını ittihaz ettik. Düşünüyoruz ki :bu sayede iktisadî ve malî hayatımızı sarsıntıya maruz kılmadan inkişaf safhalarına ve yeni programlarına geçe bileceğimiz başladığımız işleri tevekkvikaye edebileceğiz. Bu sebenbüyük tedbir olarak bütün tasarrufat, tasavvuru geçen az bir dereceye çıkardık . Memkadrolarında yüzde onbeş dersinde bir tasarruf, alelumum raflarda her halde yüzde on teşimendifer işletmesinde çok büve tasarrufkârane bir hattı hatakibi gibi radikal tetbirlerle umum bütçede geçen seneye betle ümit ettiğimiz tenakus darı otuz milyondan hayli fazla Hadisata cevap vermeye hazihtiyatlı ve sağlam müvazeneli bir bütçe, umumî hayat için esaslı bir nizam olacaktır .

Osmanlı borcunda hissemizi kat'i karara raptetmek emelimiz Hakimiyet ve kabiliyet dairesi bir halin bir gün teahhür etmesinde menfaat görüyoruz . Bu sede Devletin teahhüdü hal ve için tanzim edilmiş bir vaziyet hasıl olması malî selah ve iktisat inkişaf için de esaslı tedbirlerdir .

Millî paranın kıymetinin müdaası ile kanunî istikrara doğ istihzaratın mütemadiyen ilerlemesi hükûmetin hedeflerinden biridir . Fiilî istikrar için aldığımız tedbirlerin müsbet ve mükerrer neticeleri temamen ümitbahştır .

Cümhuriyet Merkez Bankası tesis için en mühim merhale geçilmiştir

Memlekette çalışan yerli , ecnebi bütün malî müessesat mümessillerinden mürekkep tesis heyetinin nazaretinde açılan hisse kaydı muamelesi hitam bulmuştur. Merkez bankasının onbeş milyon lira sermayesi usulü veçhile ve mizanında tediye ve teahhüt olunmuştur

Halkımızın bu meselede gösterdiği alaka, rabet ve itimat memleket için hakikaten sevinilecek, övünülecek bir muvaffakiyettir . Şimdi artık bankanın işe başlanması için icabeden tedbirlerin ittihazına sıra gelmiştir

Efendiler !

Vergilerin esasında ve usullerinde teahhüt ettiğimiz islâhatı ifade eden kanun lâyihaları kâmilen Büyük meclise takdim olunmuştur. Milli Devletin en mühim vasıtası olan Cümhuriyet hazinesinin kudretini muhafaza etmek, iktisadî şartlarla ahenk temin edecek tadilât, usullerin islahı kanun lâyihalarına hakim olan esas fikirlerdir .

Muhterem efendiler !

Malî ve iktisadî tedbirlerimizin hepsinde çiftçilerimizin vaziyeti ve mahsullerimizin himayesi bizim esasımızdır. Bu hususta memleketin muhtaç olduğu iktisadî teşekküllerin kuvvetlenmesine ve çoğalmasına çalışıyoruz. Gerek kredi müesseselerinde, gerek iktisadî teşekküllerde ziraatımızla sureti mahsusada iştigalimize şahit olacaksınız. Memleket iktisadiyatında iş hayatını tanzim eden kanun lâyihası hazırdır. Ticareti teşvik ve teshil etmekle, limanlarda kolaylıkları artırmakla bilhassa iştigal edeceğiz. Haricî ticareti inhisar altına alacağımız tarzında yapılan işler her türlü aslu esastan âridir. Maadin kanunu lâyihasını büyük meclise takdim için hazırlıyoruz. Esas fikir maadin işletilmesine mani görülen eski usullerin ve resimlerin islahıdır. Yerli sanayiinin inkişafı için kanunî ve içtimaî tedbirlerimize devam edeceğiz .

Muhterem efendiler !

Başlıca işlerden bahsetmeğe çalıştım. Yorulmaz, üzülmez mesai ile muvaffakiyete erdirilebilecek mevzulara temas ettim. Ancak siz bize bu çetin vazifeleri emanet ediyorsanız bu hususta kararınızı reylerinizle izhar buyurmanızı istirham ederiz . 9 - 5 - 931 Meclis 294 reyle müttefikan programını tasvip ve hükûmete itimat beyan etmiştir.

AVRUPA BİRLİĞİ KONGRESİ

Hariciye ve İktisat Vekillerimiz gidiyor

Ankara 10 - Hariciye, İktisat Vekilleri yarın Cenevrede Avrupa birliği komisiyonuna gideceklerdir. Şeref bey (Afyon) komisiyonda murahhasımızdır .

Memur mesaisi 8 saat

Ankara 11 - Hükûmet dairelerinde günde sekiz saat çalışılmasına dair olan heyeti vekile kararının bugünden itibaren tatbikına başlanmıştır .

930 İSTİHSALÂTIMIZ

Ankara 10 - Türkiyenin 930 istihsalâtı bir buçuk milyar kilo arpa, iki buçuk milyar buğday, dörtyüz elli milyon mısırdır .

İktisat vekâleti

Hasan bey tarafına devredilde edildi

Ankara 11 - Avrupa birliği tetkik komsiyonu ile Afiyon komsiyonuna iştirak edecek murahhas heyetlerimiz hareket etmiştir . Avrupa birliği komsiyonunda murahhas bulunan İktisat vekilliğini Trabzon Meb'usu Hasan bey istihlâf etmiştir. Mustafa Şeref bey Büyük Fırka kongresi bittikten sonra afiyon komsiyonu müzakeratına iştirak için Cenevreye gidecektir .

Peşte Sergisi

Türk Pavyonu çok rağbet buldu

Ankara 10 - Peşte sergisinde Türk pavyonu pek büyük bir muvaffakiyet kazanmış, tekmil ziyaretcile in takdirine mazhar olmuştur . Reis Rahmi beyi telgrafla tebrik etmiştir .

Hilâli Ahmer

Ankara 10 - Hilâli ahmer kongresi senelik raporla bütçeyi tasdik etmiş, beynelmilel Salibiahmer ittihadına ilâhak kararlaştırılmıştır .

Yunanistanda hadise

Atina 10 - bazı hadiseler olmuş, tevkifat yapılmıştır . Pangalos'un alâkası var mı tahkik edilmektedir .

TAYYARE PİYANKOSU

İstanbul 11 - Tayyare piyangosunda kırk beş bin lira 31399 noya çıkmıştır . 9464 noya sekiz 64406 ve 854 nolara üçer bin lira çıkmıştır .

C. Halk Fırkası Büyük kongresinde Umumî Riyasetin beyannamesi

C. H. F. III. üncü kongresinin açılması, umumî riyasetin beyannamesi
1931

Ankara 11 - 5 - 931

MUHTEREM EFENDİLER!

Umumî riyaset; 1927 Büyük kongremizden itibaren firkamızın gerek memlekette vaziyeti ve faaliyeti ve memleket idaresine musadif olduğu ahval ve takip ettiği hattı hareket hakkında Büyük kongreye hülâsaten maruzatta bulunacaktır.

DAHİLİ SİYASET:

Dahili siyasette firkamız geçen dört sene zarfında cümhuriyetçi ve halkçı zehniyetini ciddiyetle ve süratle takip etmiştir. Dört sene evvelki ahvali beraber derhatır edersek, dahili siyasette elde ettiğimiz neticelerin nekadar mühim ve muvaffakiyetli olduğu anlaşılacaktır. İrticai ve umumi büyük hadiseler karşısında konmuş olan Takriri sükun kanunu 1927 senelerinde elan meriyette idi. Dört senelik cümhuriyetin büyük inkılâbatı ile seferberliği intaç eden büyük kıymet karşısında memleketin nizamını ve inkılâbatın masuniyetini fevkalâde kanunlara muhtaç olmaksızın temin edebileceğine tereddüt edile bilirdi. Firkamız için bundanda mühim olan imtihan, fevkalâde esbap karşısında alınan İstiklâl mahkemeleri, takriri sükun gibi ve idarei örfiye gibi fevkalâde tetbirlerden bilihtiyar vaz geçip geçmeyeceğinin anlaşılması idi. Her memleket için çok esaslı sayılacak bir çok büyük inkılâbatı bizim memlekette tahakkuk ettirdikten sonra onların norman ve umumi zabıtalarile müdafaa olunabileceğinden bihakkın endişe olunabilirdi. Geçmiş zamanların tecrübeleri sami miyet erbabının bütün bu endişelerine hak veriyordu, bütün bu esbap dahili idarede fevkalâde tedbirlerin idamesine bizi sevk etse idi inkılâbın ve cümhuriyetin müdafaasına matuf olduğu için gelecek nesiller karşısında ve tarih nazarında firkamızı yine temamen mazur gösterecek mahiyette idi. Biz bütün varit endişelerin üstünde bulunarak hareket ettiği, istinat ettiği ve bu memleketin muasir bir devlet kudreti ve umum için cümhuriyetçi, halkçı, milliyetçi, laik ve inkılâpçı bir idarenin yerleşmesinin esas şart bulunduğu kanaatindedir. tesadüf ettiğimiz manileri hep bu zehniyetle takip ettik. Fevkalâde hadisat karşısında aldığımız tedbirleri geçmiş polatikacılar gibi bize fırsat veren vesileler değil, ihtiyacın bir an evvel izalesile kaldırılacak muvakkat tedbiler cümlesinde hitam ve kısmen hariçte mücadeleler tahrik etmiş 925 kıyamından sonra şarkta bazı vilâyetlerimizde vukuat ve hadisat, bazen yeni ümitlerle tekerrür etmiş milli ve halkçı bir idarenin istikrar ve kudretinden şüphe eden anarşi hariçten de süh det bularak cümhuriyet aleyhine talilerini mükerreren tecrübe ettiler. Bu tecrübeler daima hüsranla neticelendi . Türk vatanının temamiyetine itikat eden vatandaşlar için Cümhuriyetin umumi, müsavi tekayyüdünden başka mesnet ve mahrek olmayacağı mükerreren isbat edildi . Bu uğurda chemmiyetli daha çok yeni hadisata tesadüf etsek de Türk milletinin ve Türk zihniyetinin bu vatanda kati sahip ve hakim olduğu sarsılmaz bir temel olarak ebediyen kalacaktır. Halk idaresinin tekamülü dahili idarede bizi mutaleaya şayan müşahadeler karşısında bulundurmuştur.

Takriri sükûn; sonra muhalif matbuat tedricen artarak vatandaşlar arasında münakaşaat bir çok dürendişilere endişe verecek manzaralar göstermiştir . Bu memlekette bir kaç defa tekerrür eden bu devrelerin haleti ruhiyesindeki esbap malûmdur . Evvelâ şüphe yoktur ki fevkalâde tedbirlerle kapalı tutulan devirlerden sonra hissiyattaki tazahürat bittabi normanden fazla bir coşkunluk gösterir . Saniyen bu devirlerde türlü maksatlı tahrikatçılar kendi maksatları için efkârı âzamî derece taklit etmek isterler . Bir an gelir ki bütün bu hadisat saf vatandaşları belbinliğe ve idarenin ve kanunların kifayetinden şüpheye sevk eder .

Devlet idaresinin zaif ve âciz olduğu zannı ise memlekette cesaret ve fırsat bulamayan fena fikirlileri ileri atılmağa ve meydana çıkmağa teşci eyler . Bu gibi hadisat karşısında sükûneti muhafaza edebilmek ve inkılâbın ve devletin kudretine itimadı muhafaza ederek vaziyeti mutalea edebilmek lâzımdır . Yoksa böyle hadisat yeniden fevkalâde tedbirler için sebep teşkil edebilir . Ve fevkalâde tedbirlerin hitamile aynı anarşi ve mukabele devirleri tekerrür eyler .

Millî hayatın istikrar ve inkişafı bir dairei fasılda içinde mütemadî sarsıntıdan kurtulamaz . Fırkamızın esas perensiplerine olan sadakati ve milletin akliselimine ve kendi idealinin kuvvetinde olan itimadı ile bu safhayı millî hayat için bir tekâmül temin ederek atlatmağa muvaffak olmuştur. Sadikane ve vakurane bir tahammül ve sebat vatandaşların selim muhakemelerini uyandırmış, kanunların faaliyet ve tesirleri tedricen kendini hissettirmiş, idarede istikrarın alevli ve sun'i tahrikât tan mütessir olmıyacak derecede kuvvetli olduğu anlaşılmıştır. Bütün bu ahvalin muhalif matbuat ve zıt fikirlerin karşılaşmasına karşı memleketin bünyesini takviye etmesi tabiidir . Şimdiye kadar vasıl olduğumuz neticeler çok ümit bahştır . Cümhuriyetçi fikirlerin münakaşa ve mücadelesi karşılıklı, vatandaşları haysiyetlerinde örselenmeksizin ve birbirine düşman yapmaksızın tabiî bir istikrara doğru gidecektir .

Dahili siyasette bir muhalif fırkanın zühuru ile vukua gelen hadisatta mütaleaya şayandır . Vatanda cümhuriyetçilerin içtihatlarını serbest ortaya koyabilmelerini temin etmediğimiz zaman vasıflarımızın icabından sayıyoruz. Bu sebepledir ki Devlet idaresinde bizimle hemfikir olmayan dostlarımızın muhalif bir siyasî fırka teşkil etmelerini tasvip ve teşvik eyledik. Bütün fırka teşkilâtımıza yeni doğan muhalif fırkanın hayırhane ve dostane karşılanmasını tavsiye eyledik. Bizim hattı hareketimizin sebebi halis Cümhuriyetçi ve halkçılığın bir vazifesini halisane ifa arzusu idi Yoksa kar-

şımıza çıkanların fikirlerinin ve iştihatlarının bizim kanaatımizce isabetsizliğinde bidayetten itibaren asla tereddüdümüz yoktur. Muhalif bir siyasî fırkanın zühurunda vukua gelen hadisat hatırlarda o kadar tazedir ki bu hadisatı burada yeniden tafsil etmeğe lüzum görmüyoruz. Umumî Reisinden itibaren bütün teşkilâtın da dostane karşılamak kararile hareket eden fırkamız bir ay içinde o zorla aleyhine ihtilâl yapılmış vaziyeti, fikri iştiraki ve fırkamızın yüksek idare ve mes'uliyeti ve halkçılık namına aldığımız vaziyeti fikir ve fırkamızın yüksek idare ve mes'uliyet mevkiinde bulunan erkânı arasında gizli bir anlaşılamamazlığın bir tertip şeklinde tezahürü olarak işaa edildi.

Bu işaalar kendi fırkamızın efradı arasında bile tereddüdü, menfi ve mürtecî fikirli anasırın ise alenen inkılâp aleyhine vaziyet almalarına mahal verdi.

Son belediye intihabı mücadelesi Büyük Millet meclisinin idaresine tesir edecek bir vasıta addolunmasına kadar menfi ümitlerin revaçına vesile oldu. Bu hülâsa, hadisat mahiyetini sadece müşahede için yapılmıştır. Bu hususta mes'uliyet aramak veya tevcih etmek maksadımızın haricindedir. Vahim akıbetleri aşikâr olan bu müşahedeler karşısında Fırkamız da bütün haklarını ve vasıtalarını ortaya koyarak mücadeleye ve milletimizin tenvir ve ikazı için faaliyete geçmesi zarurî oldu. Her şeyden evvel Umumî reisin memleketin idaresindeki fikir ve ictihatlarının istikametinde hiç bir şüpheye mahal bırakmayacak bir vuzuh husulüne çalışmak ve diğer tarafın mürtecî fikirlerinin fırsattan istifadesine mahal bırakılmayacak bir surette Büyük Millet meclisinin kudret ve nüfuzunu tebarüz ettirmek icabetti. Ahval böyle vazih ve ciddî bir safhaya girince karşı fırka rüesası fırkalarını feshetmişlerdir. Bu hususta intişar eden fikirleri ve sebepleri yeniden tazelemeğe lüzum görmiyoruz. Aşikârdır ki karşı fırkanın perensipleri, fikirleri ve görüşleri ilk günden itibaren fırkamızdan ayrı olduğu kadar, onun umumî reisinin fikirlerinden, perensiplerinden de ayrı idi. Memleket idaresinde fırkamızın perensiplerini ve icraatını doğru görmemek, onun umumî reisinin perensiplerini ve icraatını doğru görmemekten ayrılmazdı. Muhalif fırkanın infisahı kararında fırkamızın ve umumî reisinin veya vekilinin hiç bir arzusu lâhik olmamıştır. Bilâkis böyle bir kararı biz kendi anlayışımıza göre asla terviç etmedik. Bundan sonra zuhure gelen Menemen hadisesi irticaının kurunu vustadaki kadar vahşi ve müntakim olduğundan, görüldüğü gibi ahvalden ne kadar cür'et almış olduğunu da göstermek itibarile intibaha şayandır.

Lâik, Cümhuriyetçi, inkılâpçı fırkamız idare ve mukabil tedbirleri derhal ittihaz etmek mecburiyetinde idi. İnkılâbın müdafaası için fırkamızın bütün aza ve teşkilâtı daima mukabeleye hazır bulunacaktır. Bu defa da fırkamız fevkalâde hadisenin davet ettiği tedbirle asgarî zemanda kaldırarak normal heyetin iddiasını azamî derecede tesri eylemiştir Nikbinliği sarsacak mahiyette olan bütün bu tecrübelerden sonra da memleket hayatında Cümhuriyetçi ve samimî, karşılıklı fikirlerin faaliyetine imkân vermek hususundaki esas karar ve temayülümüzden sarfı nazar etmedik.

Son meb'us intihabatında bizim programımızdan başka bir programın isabetine kani olan Cümhuriyetçi, milliyetçi, lâik ve samimi vatandaşlar için Fırkamızın müntahibi sanilerinin serbest takdirlerine muracaat eyledik. Ümit ediyoruz ki memleket bu tedbirlerden müstefit olacaktır.

Muhterem efendiler :

Maarifte; geçen devrenin en mühim hadisesi, Türk harflerinin kabul ve tatbikıdır. Türk harflerinin resmî ve umumî hayatta tatbikı iki sene sürdü. Mekteplerde bu islâhın icabettirdiği tadilât sür'atle tehakkuk ettirildi. Bütün Devlet devairinde, matbuatta ve vatandaşlara açılan umumî kurslarda ve mekteplerde Türk yazısı talim olundu. Şimdi basit işzannolunan bu hadise tarihimizin büyük hadiselerinden ve başlıca dönüm noktalarından biri olarak ebediyen zikrolunacaktır.

Türk dilinin müstakil hüviyeti ile mükemmel ve medeni bir gayeye erişmesi için esaslı mesai de geçen devrede başlamıştır. İçtimaî ve sıhhiye; içtimaî ve sıhhî siyasette kadının içtimaî hayatta lâyık olduğu hakkı, yüksek mevkii alması geçen devrede esaslı olarak yerleşmiştir. İçtimai muavenet teşkilâtında kadın ve erkek vatandaşlar ciddi bir alâka göstermişlerdir. Yer yer hayır ve muavenet teşkilâtları vatanperverlerin gördüğü istifadeler iftihar ile zikre şayandır.

Dahilden çıkan ve hudut haricinden gelen salgınlara karşı sıhhat teşkilâtımız muvaffakıyetle mukabele etmiştir. Ancak mesele o kadar mühim ve ihtiyaç her sahada o kadar çoktur ki daima vesaitini artırarak sıhhat mücadelesini ve teşkilâtını tevsi etmeye çalışacağız.

Muhterem efendiler :

Geçen devrede geçirdiğimiz büyük mücadele işi de millî paranın kıymetlerini müdafaa etmek olmuştur. Her memlekette büyük hadiselerden madut olan böyle bir tehlike ile( ) olarak mücadele etmek memleket için zikre şayandır.

Gümrük tariflerini milletin iktisadî menafiine tevfik etmeğe çalışan bir umumî ve müstakıl tarife; Türkiye hayatında ilk dafa olarak geçen devrede vücude getirilmiştir.

Millî müdafaa için temin etmeğe muvaffak olduğumuz vesaiti burada zikretmiyorum. Fakat herkesin gözü önünde bulunan Tayyareler ve donanmadan Millî müdafa vesaitinde çok terakkî ettiğimizi tahmin etmeye imkân vardır.

Muhterem efendiler :

Buraya kadar ana hatlarını ve başlıca esaslarını hülasatan saydığımız işlerin malî vesaitini münhasıran cümhuriyetin hazinesi ve millî Türkiyenin menabii temin eylemiştir.

Büyük kongrenin muhterem azası

Geçen kongreden beri başlıca icraatımız bunlardır. Cümhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, lâik ve inkılapçı fırkamız geçen devrede müsbet eserli ve muvaffakıyetli olarak çalışmıştır. Bunu açık alınla, itimadi nefisle ifade ederim.

Çorum Askerlik şube riyasetinden

1485 nolu kanun mucibince mütekaidini askerî dereceli malûllerle şehit yetimlerine tevziat icrası için defterlerinin yeniden tanzimi Millî Müdafaa vekâleti celilesinin emirleri iktizasından olduğu cihetle yetlerinde noksan senedi resmilerile maaş cüzdanları birlikte Şubeye heman muracaat etmeleri ilân olunur.

Vilâyet Maarif müdüriyetinden

Alaca kazası merkez mektebi haricî sıvası 3 - 5 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin şeraiti münakasayı anlamak üzre Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Türk gazeteciler birliği bülteninden

Kooperatifler

Memleketimizde kooperatif teşekküllerinin faaliyet haberleri arasına son günlerde bazı şayialar karıştı ve bunlar gündelik bazı gazetelerde yer buldu. Faaliyet hedeflerini şayialardan ayırmak ve bu faydalı teşekküller etrafında endişeli havadislerin toplanmasına meydan vermemek için kooperatifler hakkında bazı malumat vermeği lüzumsuz görmiyoruz.

Bu gün memleketimizde hükûmetin teşvik ve himayesine mazhar olan iki türlü kooperatif teşekkülü vardır. Bunlardan biri ziraatçiler arasında yapılan ziraat kredi kooperatifleri, diğeri de memur, amele gibi alelıtlak müstehlikler arasında yapılan istihlâk kooperatifleridir.

Ziraat kooperatifleri daha birinci faaliyet senelerinin içindedir. İstihlâk kooperatifleri ise " Ankara memurin kooperatifi müstesna olmak üzre ,, henüz memleketimizde faydalarile tanınmış ve anlaşılmış bir halde değildirler. Bu iki kooperatiften ziraat kooperatifleri istihsalcılar arasında istihsal işlerini kolaylaştırmak, vasıtaları makineleştirmek, işçi ihtiyacı hakkında müşterek kararlar vermek, istihsal kredisini çoğaltmak ve bunun nevi ve mikdar zemanını hakikî ihtiyaca göre tesbit etmek, istihsal emteasını istihlâk piyasesine vasıtasız ve doğrudan doğruya arzetmek çarelerini ararlar. Yani köyde bir kişinin tek başına yapamıyacağı işi bir veya bir kaç köy birleşerek, aralarında sây ve vazife taksimi yaparak müştereken yaparlar.

İstihlâk kooperatifleri ise, müstehlikleri mutavassıtlara, müstahsillere, alelumum havayici zaruriye tacirlerine karşı himaye için teessüs ederlar. Bunlar ortak adedinin az veya çokluğuna; teşkilâtının büyük veya küçüklüğüne göre istihlâk eşyasını doğrudan doğruya birinci elden satın alarak yahut mümkün olduğu kadar sayısı az mutavassıtlara kâr vererek müstehlikin talebine ucuz olarak arzetmeğe çalışırlar.

Ziraat kooperatifleri nasıl istihlâkçi bir himaye teşekkülü ise, istihlâk kooperatifleri de aynı şekilde muhtelif içtimaî sınıflara mensup müstehlikleri himaye eden teşekküllerdir. Onun için bunları eskidenberi tanındığı ve olduğu gibi ne her hangi bir sosyalist teşekkülün, ne de başka bir iktisadî meslekin müesseseleri addetmeğe imkân yoktur. Bir ziraat kooperatifi lüzum gördüğü zeman ortaklarını yine ziraat işlerile uğraşan aynı neviden diğer bir teşekküle karşı himaye edebilir. Ve bugün bütün dünyada sayısı binleri ve ortakları 30 - 40 milyonu geçen istihlâk kooperatifleri ortakları arasında da en büyük mevkii içtimaî sahiplerinden en (vazi) işçilere kadar muhtelif sınıflara mensup insanlar vardır. Kooperatiflerin istihsalcı veya istihlâkçi olsun faaliyet hedefleri iktisadî teşekküller arasında zararlı mutavassıtların rollerine mani olmak ve ortaklarına umumî şeraitin müsaadesine göre nisbî bir refah vermektir. Hükûmetin teşcî ve takviye ettiği teşekküller bunlardır. Bunların yüksek faaliyetleri ihracat emteasının, müstehlik piyaselere vasıtasız ve doğrudan doğruya arzı, istihlâk eşyası tedarikinde mutavassıt rollerin asgariye indirilmesi, bütün bünlar bu teşekküllerin çoğalmasına ve faaliyetlerini tam ve dürüst bir şekilde tanzim etmiş olmalarına bağlıdır. Memleketimiz için beklediğimiz ve temenni ettiğimiz inkişaf budur.

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükümet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faalıyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

KANUNLAR

Memurin kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında

Kanun No : 1777
Kabul tarihi : 23 - 3 - 1931
Neşri tarihi : 29 - 3 - 1931

Madde 1 - Memurin kanununun 26 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur.

A - İhtar: Memuru vazifesine dikkate davettir.

B - Tevbih: Memurun idarî ve inzibatî nakiseleri dolayısile muayyen bir fiilden muatebe edilmesidir.

C - Maaş kat'ı : Memurun maaşının onbeş günlüğüne kadar kesilmesidir.

Ç - Kıdem tenzili : Memurun yalnız terfiine müessir olmak üzre kıdeminden üç aydan bir seneye kadar müddet tenzil edilmesidir.

D - Sınıf tenzili : Memurun maaşça bir derece aşağıya indirilmesidir.

E - Memuriyetten ihraç : Memuru bir daha Devlet memuriyetinde kullanılmamak üzre çıkarmaktır.

(A) Fıkrasındaki ihtar cezası inzibat komisiyonu kararı ile verildiği gibi âmir tarafından re'sen de verile bilir. Kabili itiraz değildir. Sicile geçer.

(B) Fıkrasındaki tevbih cezası inzibat komisiyonu kararile verildiği gibi vekiller ve valiler tarafından re'sen de verilebilir. Re'sen verilmiş tevbih cezası alan memur onbeş gün zarfında bu cezayı veren âmire muracaat ve esbabı mucibe göstererek cezaya itiraz edebilir.

Müddeti zarfında itiraz olunmaz veya edilen itiraz âmir tarafından reddolunursa ceza kat'ileşir ve sicile geçer.

C, Ç, D ve E fıkralarındaki cezalar ancak inzibat komisiyonları kararile vekiller veya valiler tarafından tatbik olunur ve sicile geçer.

Madde 2 - Mezkûr kanunun 42 inci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

Bir derece veya sınıfta merkez ve mülhakat memurları lüzumu sabit olduğu takdırde tayinlerindeki usule göre Vekâlet veya vilâyetçe aynı derece ve sınıftaki diğer memuriyetlere tayin olunabilir.

Madde 3 - Mezkûr kanunun 60 ıncı maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur

Her derece ve sınıftaki memur lüzumu sabit olduğu takdirde tayinindeki usule göre mensup olduğu Vekâlet emrine alınabilir. Bu takdırde onbeş seneden aşağı hizmeti olanlara dörtte bir, onbeş seneden yirmi seneye kadar hizmeti olanlara üçte bir, yirmi seneden fazla hizmeti olanlara yarım maaş verilir. Bu tarzda Vekâlet emrine alınanlardan hizmet müddeti onbeş seneden aşağı olanlar en çok üç, onbeş seneden yukarı olanlar en çok beş sene zarfında hizmete tayin olunamazlarsa haklarında tekaüt kanununa göre muamele yapılır.

Madde 4 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Hazineden taksitle gayri menkul mal satın almış olanların taksit bedellerinin tecili hakkında kanun

Kanun No : 1773
Kabul tarihi : 21 - 3 - 1931
Neşri tarihi 26 - 3 - 1931

Madde 1 - Bedelleri taksitle ödenmek üzre hazineden her türlü ziraate muhassas arazi ile mahsulâtı ziraiyeyi ihzar, imal ve tasfiye eden veya faaliyeti mahsulâtı arziye ile alâkadar olan imalâthane, tasirhane, fabrika ve mümasillerini iştira edenlerin veya bir mesken veya irat getirmeyen arsaları satın alanların, ihale tarihinden itibaren bedellerinin tesviyesi için kabul edilen sekiz taksitten ne kadarı kalmış ise bu mütebaki taksitler, bir misli ilâvesi suretile ve fakat müddetin mecmuu azami on iki seneyi geçmemek ve tecil edilen mebaliğden senevî yüzde beş faiz alınmak şartile, tecil olunmuştur.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

Islahı hayvanat kanununun 4 üncü maddesini muadil kanun

Kanun No : 1761
Kabul tarihi : 9 - 3 - 1931
Neşri tarihi : 17 - 3 - 1931

Madde 1 — 7 Haziran 1926 tarih ve 904 numaralı Islahı hayvanat kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Damızlık tiftik keçilerinin men'i imrarı hakkındaki 11 Nisan 1334 tarihli kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartile bütün hayvanların ecnebî memleketlere ihracı serbestir. Yalnız Aygır, İğdiş, Kısrak ve katırların ihracı lüzumunda İcraVekilleri heyeti kararile menolunabilir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir

Madde 3 — Bu kanunun tatbikınaAdliye, Millî Müdafaa, Maliye, Dahiliye ve İktisat vekilleri memurdur.

Kanun

26 mart 1322 tarihli maadin nizamnamesinin 50 inci maddesinin tadiline dair

Kanun No : 1794
Kabul tarihi : 26 - 3 - 1931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 1931

Madde 1 - 26 mart 1322 tarihli maadin nizamnamesinin 50 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Nisbî rüsum ; bakır, simli kurşun ve kömür gibi kuyu ve mağara kazılarak çıkarılan madenlerin gayri safi hasılatından yüzde birden beşe kadar alınır. Zımpara, krom ve borasitli maddelerle lüle taşı, sıcak ve soğuk maden suları ve petrol, zift, neft gibi damar olmayıp yığın halinde bulunan madenlerin gayri safi hasılatından ise yüzde birden yirmiye kadar alınır.

Bu resimler ecnebi memleketlere gönderilmek üzre hazırlanmış veya dahilde kal ve izabe edilmek için kırılmış, ayırdedilip cinsine göre yıkanmış olan cevherden tahsil olunur.

Nisbî rüsum cevherin mevaddı safiyesinin iskeleden ihraç olunduğu mahalle olan nakliyesile kal ve izabe masrafının indirilmesinden sonra geriye kalan kıymet üzerinden tayin ve istifa olunur. Azamî ve asgarî hadler arasında resim nisbetinin tayini İcra Vekılleri Heyeti kararile olur.

Madde 2 - İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - İşbu kanunun icrasına İktisat ve Maliye Vekilleri memurdur.

Karar Sureti

Çorum Asliye ceza mahkemesinden

Esbabı mucibeye mebni inzibatî muamele tayinini mutazammın Müddei umumiliğin sebkeden talebi veçhile Çorum dava vekillerinden Sami efendinin avukatlık kanununun 12 inci maddesi delâletile 5 inci ve mezkûr 854 numaralı kanunun birinci maddesile 460 numaralı avukatlık kanununun ikinci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkındaki 621 numaralı karara tevfikan terkini kaydile müebbeden icrayi vekâletten men'ine ve keyfiyetin merkez ve mülhakat mehakimine tamimen tebliğine ve sahta vesikalara müsteniden istihsal olunan ruhsatnamesinin de istirdadile hükmü ibtal edilmek üzre Adliye Vekâletine arz ve iş'arına, mahkemenin mürettep aslıya olmasına göre hiç bir tarikı kanuniye kabiliyeti olmamak üzre sureti katiyede 4 - 5 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü müttefikan karar verilerek imza olundu.

Tefsir

Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 193 üncü maddesinin tefsiri

Tefsir No : 171

Her hangi bir idarî karar aleyhine merciinin gayrı bir mahkemeye muracaat olunupta muracaatı vakıa vazife meselesinden dolayı reddolunupta bu karar temyiz edilmemiş ise Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 193 üncü maddesindeki on günlük müddet, bu ret kararının kat'iyet kesbeylediği tarihten başlar.

Karar temyiz edilipte tasdik olunmuş ise tashihi karar edilip edilmediğine bakılır. tashihi karar olunmamışsa, on günlük müddet tashihi karar müddetinin mürurundan başlar.

Tashihi karar edilipte tasdik olunmuş ise, on günlük müddet, bu hükmün tefhim veya tebliği tarihinden başlar.

Çorum Belediye riyasetinden

1 — Belediye akaratından, pamukhanı kahve hanesinden maadasının 931 senesine ait icarları müzayedeye konulmuştur. Verilecek bedeller haddi lâyık görülürse 25 - 5 - 931 pazartesi günü saat 15 te belediye dairesinde kat'î ihaleleri yapılacaktır.

2 — Belediye elektrik fabrikasında sarf ve istihlâk edilecek mazot ve makine yağları münakasaya konulmuştur. Haddi lâyık görüldüğü takdirde 26 - 5 - 931 salı günü saat 15 te belediyede ihalesi yapılacaktır. Ayda asgarî 900 azamî 1500 tenike mazot ve asgarî 8 azamî 10 teneke de makine yağı alınacaktır. Taahhüt müddeti 1 - 6 - 931 tarihinden 31-6-932 tarihine kadar bır senedir.

3 — Kanun mucibince belediyeye devrolunan metrûk mezarlıklardan şap oğlu çiftliği ve eski çiftlik kabristanlarile ermeni maşatlığının mılkiyeti satılmak üzre 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Hudut ve mesahaları kaimelerine merbut haritalarında yazılıdır. Bedelleri haddi lâyık görülürse 26 - 5 - 931 salı günü Çorum belediye dairesinde kat'î ihalesi icra edilecektir.

4 — Belediye anbarında mevcut 300 adet mazot tenekesi beheri altmışar tenekelik olmak üzre beş parça mezat kaimesi mucibince satılacağından 20 gün müddetle ve alenî müzayede usulile müzayedeye konulmuştur. Verilecek fiatlar haddi lâyık görülürse 26 - 5 - 931 salı günü saat 15 te belediye dairesinde kat'î ihalesi yapılacaktır.

5 — Taliplerin ve fazla izahat almak isteyenlerin belediyeye veya belediye rüsumat dairesine muracaatları ilân olunur.

Ç. Evkaf Müdüriyetinden

İHALE GÜNLERİ

26 Mayıs 931	Salı :	Çorum merkez kazasına ait akaratı vakfiye icarları.	
27 »	» Çarşanba :	» » » » »	»
30 »	» Cumartesi :	» » » » »	»
31 »	» Pazar :	» » » » »	»
25 »	» Pazartesi :	Alaca kazasına » »	»
28 »	» Perşenbe :	Mecidözü » » »	»

Çorum merkez kazası ile Alaca ve Mecidözü kazasına ait akaratı vakfiyenin 931 senei maliyeleri icarlarının ihaleleri yukarda gösterilen tarihlerde saat onbeşten itibaren yapılacağından taliplerin müzayede kaimelerini görmek ve şaraiti öğrenmek üzre idaremize muracaatları ilân olunur. 1 - 2

Çorum Belediye riyasetinden

Kapalı zarf usulile münakasaya konulup 2 - 5 - 931 tarihinde ihalesinin icrası ilân olunan şehrimiz su tesisatına muvafık talip çıkmadığından münakasa 2-5-931 tarihinden itibaren 21 gün sonraya tehiredilmiştir. Teklifler haddi lâyık görülürse 23 - 5 - 931 cumartesi günü saat 16 da Çorum belediye dairesinde kat'î ihalesi icra edilecektir. Talipler tadil edilmeyen şartname, mukavelename, proje ve keşif cedvellerini Ankara, İstanbul şehremanetlerile İzmir, Samsun belediyelerinde görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilir.

Orta mektep Müdüriyetinden

148 lira 50 kuruş keşifli Orta mektep bahçesi dıvarlarının tamirile kaldırım inşası 18 - 5 - 931 pazartesi günü saat 14 te pazarlık suretile ihale edilecektir. Taliplerin yevmi mezkûrde mektep idaresine muracaatları ilân olunur.

Alaca Hukuk hakimliğinden

Alacanın Bolaıçık köyünden Hasan oğlu Durak ile kariyeden yağmur oğlu Hasan kızı Mahi aralarında tekevvün eden gaiplik davasından dolayı cari muhakemede müddei aleyhayı mezburenin mahalli ikameti meçhul bulunduğu davetiye meşruhatından anlaşılmakla mezbureye ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş ve muhakeme 10 - 5 - 931 günü saat dokuza talik edilmiş ve yevmü mezkûrde bizzat hazır bulunması veyahut tarafınızdan bir vekil gönderilmesi ve aksi takdirde hakkında gıyaben muhakeme icra olunacağı usulü hukukıyenin 142 maddesi mucibince ilân olunur.

Vilayet İdarei Hususiye Müdüriytinden

Mecidözünde vakı idarei hususiyeye ait Dört dönüm tarlanın icarı 26 Nisan 931 dan itibaren yirmi gün müddetle müzadeye vaz edildiğinden talip olanların teminat akçasile mahalli İdarei hususiyesine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Kahvehane, Kıraathane, Gazino ve emsali müessese sahiplerinde bulunan bilârdo, tavla, dama ve satranç gibi rüsuma tabi bulunan oyun alâtının 931 senesi rüsumu için tahakkuk şubesine muracaatla bilâbedel birer beyanname alarak oyun alâtı mevcutlarını mezkûr beyannameye imlâ ve mayıs 931 zarfında mezkûr şubeye iade etmeleri, aksi takdirde (rüsumu alınmadık levhasız oyun alâtına tesadüf olunduğunda) cezaen iki misli rüsum alınacağı ilân olunur.

Çorum Sulh hukuk hakimliğinden

Sarin kariyesinden Süleyman oğlu muhacir Vahit ağaya :

Kerim efendi zade Muhsin efendi tarafından aleyhinizde ikame olunan alacak davasının muhakemesi için bırakıldığı günde mahalli ikametinizin meçhul bulunmasından naşi size ilânen tebliğat icrası için muhakemeniz 5 - 6 - 931 pazartesi günü saat ona talik edilmiştir.

Mezkûr gün ve saatte bizzat veya bılvekâle hazır bulunmanız ve aksi takdirde hukuku usul muhakemeleri kanununun 402 inci maddesi mucibince muhakemenin gıyabınızda icra olunacağı tarafınıza tebliğ ve ihbar olunur.

20 - MAYIS - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl : 9 No : 556

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur
Nushası [3] Kuruştur

BÜYÜK KONGRENİN MESAİSİ 18 MAYISTA BİTTİ

Baş Vekil İsmet Pş. Hz. mühim bir nutuk irat buyurdular

İsmet Paşa Hz. nin nutku

Ankara 18 - C. H. Fırkası kon-
resinin son ictimaında İsmet
şa H. Z. leri şu nutku irat bu-
rmuşlardır.

Muhterem efendiler !

Büyük kongrenin ruznamesinde
vcut olan mesailin müzakeresi
tmiştir. Büyük kongrenin faa-
eti yalnız fırka hayatımızda değil
lli hayatımızda da kıymetli bir
tıra olarak kalacaktır. Müzake-
nin cereyanı; kongre azalarının
naatlerini millet ve memleket
enfaati için ne kadar vuzuh ile,
rbestî ile ve inanarak ortaya koy
ıklarını vazih bir surette göste-
r canlı bir misal halindedir.

Büyük Reisin dediği gibi bu mil-
et ve memleket işlerinde vazife-
arların fikirlerini her türlü
yitten azade olarak istifade
hasına koymalarında memleket
lnız istifade görür. Bu müza-
ere tarzını, hayırlı neticelerini bu
n burada istihdaf ettik. Mem-
ket istihdaf edecektir. Bu nokta
ureti mahsusada iftiharımızı tah-
ik etti. Kongrede bulunan arka-
daşların, millet işlerinde göster-
dikleri alâkadarlık ve vukuf ve
azifelerini ifa için mücehhez ol-
dukları iktidar ve kifayet hakika-
en şayanı iftihardır, örnek ol-
muştur.

Bu kongreye teşkilâtımızın at-
tikleri kıymet ve ehemmiyet fır-
a teşkilâtımızın vazife için gös-
erdiği ciddî tekayyüde canlı
ir misaldır. Burada vazife ifa
eden arkadaşların gösterdikleri
ciddiyetten ve sırası gelipte bir
rile fikir münakaşası yaparken
muhabbetlerini ve itimatlarını da-
ima muhafazada gösterdikleri
samimiyetten dolayı bilhassa te-
şekkür ederim.

Büyük Reisimiz kongrenin cere-
yanını ve fırka teşkilâtının alacağı
istikameti çok dikkatle ve çok ya-
kından takip ettiler. Neticede ha-
sıl ettikleri memnuniyeti ifade
ederken kongrede vazife alan
bütün arkadaşlara ve bunlar vası-
tasile bütün teşkilâtımıza mu-
vaffakıyetlerinin ve temennilerinin iblâğına da beni sureti mahsusada memur ettiler. Bu vazifeyi ifa ederken Büyük kongrenin vücude getirdiği eserler pek mühimdir. Evvelâ Fırkamızın hesap işlerini bir kaç seneden beri elde mevcut olan vesaitle Büyük kongreye arz ve takdim etti. Büyük kongre verdiği kararla fırka hesablarının muntazam ve tasvibe lâyık olduğunu ilân etti. Dilekler için büyük kongrenin mesaisi bütün memlekette dikkat ve alâkayı tahrik edecektir.

Vilâyet kongrelerinin millet ve memleket işleri için dilekleri daha evvel İcra vekilleri nezdinde ayrı ayrı ve birer birer tetkik olunmuştur. Dileklerin programı, nasıl yapılmakta olduğu her vekil tarafından ayrı ayrı esbabı ile izah edilmiştir. Bundan başka bütün büyük vilâyet kongrelerinin dilekleri, burada muhterem arkadaşların hal ve icabına göre serdettikleri yeni fikirler de beraber ayrı ayrı dilek encümeninde tetkik olundu.

Bu müzakerelerde İcra vekilleri; gerek encümende, gerek heyeti umumiyede daima hürmet etmek için emre amade olmuşlardır.

Dilekler heyeti umumiyede birer birer mavzu bahs olarak arkadaşlar yeniden fikirlerini söylediler. Ve ati için buniarın nasıl bir istikamet takip edeceğini burada vazıhane tebarüz ettirdiler. Memleket idaresinde ekseriyet ve mes'uliyet sahibi olan fırkanın dilekleri saha sında atiyen alınacak yeni tedbirlerin mahiyetleri hakkında mana ve işaretler çıkarmak kolaydır. Burada karar altına alınan ve İcra vekilleri heyetile mutabık kalınan birçok müşterek dilekler önümüzdeki senelerde peyder pey mevkii tetbika konacaktır. Büyük kongre. Fırkamızın nizamnamesini tadil ederken fırka arkadaşları arasında millete karşı vaziyetlerini temin ve tarsin edecek ve kendi aralarındaki muhabbet ve rabıtayı kuvvetlendirecek bir nizamname vücude getirmek istikametinde gösterdikleri himmet bilhassa zikre şayandır. (doğru sesleri) Fırkamızın bütün azasını her türlü faaliyetinde Büyük milletimizin muhabbetini muhafaza etmek ve artırmak gayesi gözlerimizı diktigımiz en mühim hedef olacaktır. (Bravo sesleri alkışlar)

MUHTEREM EFENDİLER!

C H. Fırkasının üçüncü büyük kongresi kapanmıştır.

C. H. F. Büyük kongresinde

KABUL EDİLEN PROGRAM

Ankara 13 - 5 - 931 (A.A)

C. H. Fırkası kongresi öyleden sonra İsmet Paşa Hz. nin Riyasetinde mesaisine devam etmiştir.

Nizamname Encümeninden gelen Fırka proğramı projesinin müzakeresine başlanmış ve heyeti umumiyesi okunduktan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiştir. Proje bir mukaddeme ile sekiz kısmi ihtiva etmektedir. proje hakkındaki nizamname encümeninin mazbatası şudur :

Fırkamız Encümeninde hazırlanan rapor, Hükûmet makamlarında bulunan Fırka arkadaşlarımızın tecrübeli tetkiklerinden de geçirildikten sonra Umumî reislik divanı tarafından hususî bir dikkat ve itina ile mutalea ve telhis ve teksif olunarak tertip edilen Fırka programı projesi encümenimizce tetkik ve müzakere olundu. Fırkamızın dayandığı büyük esasları veçiz ve vazih surette tesbit eden ve vatanın ve milletin bütün ihtiyaçlarını nafiz ve şamil bir istikbalde alınacak tedbirleri ifa eden bu proje bütün esas hatlarile encümenimizce temamen tasvip edilerek; ancak maksadı daha vazih anlatmağa yarayacak bazı kelime tadilleri ve Maarif, İktisat, Maliye ve Adliye işlerine teallûk eden kısimleri de bir çok ilâve ile kabul edilmiştir. Tadil ve ilveler sebeplerini kendı kendine gösterecek mahiyette olduğu için vakitten kazanmak üzre burada onları birer birer saymağa lüzum görmiyerek son şekli biran evvel müzakere ve tasvibinize arzediyoruz. Prgram methal serlevhalı şu mukaddeme ile başlamaktadır.

Cümhuriyet halk fırkasının programına temel olan ana fikirleri inkılâbımızın başlangıcından bu güne kadarki fiiliyat ve tatbikatta aşikârdır. Bundan başka bu fikirlerin başlıcaları fırkanın 1927 senesinde büyük kongrece de kabul olunan nızamnamesinin umumî esaslarından ve aynı kangrece tasvip edilen umumi reisliğin beyannamesinde ve 1931 B. M. M. intihabı münasebetile neşredilen beyannamede de tasvip olunmuştur. Yalnız bir kaç sene için değil istikbalde de şamil olan tasavvurlarımızın ana hatları burada toplu bır halde yazılmıştır, Kabul edilen maddeler berveçhi âtidir :

1 - Vatan, 2 - Millet, 3 - Devletin esas teşkilâtı, 4 - Amme hukuku.

1 - Vatan :

Türk milletinin eski ve yüksek tarihi ve topraklarının da derinliklerinde mevcudiyetlerini muhafaza eden eserlerile yaşadığı bu günkü siyasî sınırlarımız içindeki yurttur. Vatan hiç bir kayit ve şart altında ayrılık kabul etmez bir küldür.

2 - Millet :

Dil küldür ve mefkûre birliği ile birbirine bağlı vatandaşların teşkil ettiği bir siyasî ve içtimaî heyettir.

3 - Devletin esas teşkilâtı:

Türk milletinin idare şekli, vahdeti kuva esasında müstenit olan bu günkü Devlet şeklimizdir. Bu şekilde B. M. M. millet namına hakimiyet hakkını kullanır. Reisi Cümhur ve İcra Vekilleri Heyeti onun içinden çıkar. Hakimiyet birdir kayitsiz, şartsız milletindir. Devlet teşekküllerinin en muvafıkı bu olduğuna fırka kanidir.

Mabadı üçüncü sayfada

Muharriri : Doktor Ahmet Halit

Köylü ile hasbuhal

— 29 —

VEDA

Hayatta en sevmediğim ses saat sesidir. Sıcak havalarda bir buz kütlesinden akan damlaların o kütlenin eriyüp gözden nihan olmasını mucip olduğu gibi her saniyenin tik takı da âdeta bana hayattan kıymetli bir cüz'in maziye karıştığını, tabii ömrümün böylece tedricen nihai yokluğa doğru yol almakta olduğunu ihtar eder. Hilkat içerisinde bir mertebei idrâk olan beşeriyet arasında tecelli demek olan doğuşla yine hilkat sahasında bir inkılâp ve tehavvülden ibaret olan ölüm arasındaki merhaleyi teşkileden hayat varlıkların şüphesiz en aziz ve en şayanı perestişidir.

Zevk ve seadet, aşk ve muhabbet gibi emsalsız manevi huzuzatı hatta duymasını istemediğimiz elem ve izdirabe mümasil ruhi halâtı ancak yaşarken idrâk edebildiğimizi düşündükçe insan geçen günlere avdet mümkün olmasa bile, hayatı olduğu yerde tevkıf edüp ilerlemesine, ademe ulaşmasına mani olabilecek bir kuvvet ve kudret sahibi olmak ihtiyacını hissediyor. İki kıymetli şairimizin telhisen ifade ettikleri veçhile bu âlemde insaniyet arasına gelişimizin de ondan gedişimizin de nihayet birer behaneye müstenit olduğuna idrak edersek âlem mecmuası içinde tabiatın bütün kanun ve hadiselerine uymaya mecbur, pek âciz ve naciz birer varlık olduğumuzu takdirde güçlük çekmeyiz.

İşte ayni behane olan sebeplerden birile, memuriyet hasebile sizlerle ayni mevkide bulunmak, yakından temas edebilmek şerefine nail oldum. Vatanımızın en eski parçasını teşkileden vilâyetinizi Türklüğün şanlı tarihini yaratan, teshir edici menkabelerini yaşayan asil cedlerimizin terk eyledikleri bir çok asarı ile müzeyyen buldum.

Hepimizi yoldan ve mektepten mahrum bırakan o sakim saltanat idaresinin ihdas ettiği şeraitin ve aynı zemanda vilâyetin cağrafi vaziyetinin Çorumlular üzerinde şöyle bir tesir yapmış olduğunu zannediyorum: Şehrin, Anadolunun tam ortasında bulunması, yakın zemane kadar tren ve otomobil gibi medeni vasıtalardan mahrum olması halkın kısmı azamının hariçle temasını pek ziyade tahdit eylediğinden burada yerli her hangi birşahsın ırki mensubiyetini ve vechi teşekkülâtını tetkik etsem herkesin hiç bir ihtilâta duçar olmaksızın bütün hutut ve esasatile, saf ve necip ırkımıza has simayı muhafaza ettiklerini gördüm. Bu maddi benzeyişin fazail ve necabeti ruhiyede, ahlak ve adette daha ziyade nazara çarpmakta olduğunun teslimini manevi bir vazife telâkki ediyorum.

Burada geçirdiğim günlerin her birinde halkımızın ayrı bir fazilet hassasını his ve takdir ettim. Bilhassa manen ve maddeten bakir vasfına lâyik köylülerimizin bakışlarındaki nezahet ve ülviyetin meftunu oldum. Çok mütessirim ki rahatsızlığım, ilk bakışta muhatabına hürmet ve muhabbet hislerini telkin eden, sizler arasında daha fazla bulunmama mani oluyor. Memleketimizin vaziyetinin gençlere tahmil ve tevcih ettiği vatani vazifeyi vilâyetimizde bulunduğum müddetçe bihakkın ifa edemediğime kaniim. Bu büyük kusurumu, heyeti umumiyenin manevi şahsiyetini temsileden pek hürmetkârı olduğum Çorum gazetesinin sütunları üzerinde itiraf ederken bundan mütevellit viedani teessürlerimin nisbeten tehaffüf edeceğini ümit ediyorum. Maruz noksanlarımın nazarı afvile görüldüğünü hissetmekse beni madamülhayat tazip edecek bir ıztıraptan belki temamen kurtaracaktır.

Hayatta geçirdiğimiz hadiselerin cümlesinin takdire bağlı olduğu malumdur. Hem öyle bir takdire ki onun programı temamen meçhulümüzdür. Binaen aleyh hasbelkader bu bir cennet kadar güzel uva üzerine müesses memleketi beş onsene sonra tekrar görmek bahtiyarlığına nail olursam o günkü Çorumun bu günkü Çorumla kıyas kabul etmiyecek derece ilerlemiş ve yükselmiş bulacağını çok ümit ediyorum. Memlekete, önünde duran, bu tekâmül merhelesini kat ettirmekle mükellef bulunan gençliğin eyi görüşleri, isabetli düşünce ve tatbikleri sayesinde bu ümitlerin tahakkuk edeceğinde şüphe edilemez. O mes'ut günleri cümlemizin idrakine intizaren, memleketten ayrılacağım için, mücerret ifayı hizmet emelile açtığım hasbuhallere müsadenizle nihayet verir ve hürmetle veda ederim.

İKİ KOMŞU HÜKÛME[T]

Reisicümhurumuzu tebriket...

Ankara 18 - İran şahı Soviyetler reisi tekrar Gazi Reisi cümhur intihabını teb... etmişlerdir.

C. H. Fırkas[ı]

Umumî merkez heyeti intihap ed...

Ankara 18 - Büyük Fırka k... gresi sabahın üçüne kadar sü... celselerinde nizamname müzak... sini bitirmiştir.

Fırka teşkilâtında çalışanla... uhdelerinde bu vazifelerile birl... vilâyet umumî meclis, beled... meclisi ve encümenlerinde, tica... odaları gibi ücretli vazifeler... yalnız birdanesi birleşe bilec... ne dair bir madde kabul edilm... Bir hatırai şükran olmak ü... Gazi Hazretlerine bütün kong... azasının imzalarını havi bir t... matname takdimi ve Kuplay ab... masarifine fırkaca iştirak edilm... hakkındaki teklifler kabul edil... ve millî mücadelede şehit düş... mefkûre arkadaşlarının hatıras... hürmeten beş dakika ayakta d... muştur.

Fırka bugün öglede toplana... umumî merkez idare heyetin... Recep B. Kütahya, Saffet B. ... zincan, Abdulmutıalip B. Mala... Reşit Galip B. Aydın, Hakkı Tar... Gireson, Doktor Cemal B. Anta... Esat B. Antalya, Hasan Cemil ... Bolu, Memduh Şevket B. Elaz... Muhlis B. Kütahya, Doktor Fikri ... Erzurum, Mustafa Fevzi B. Mani... Hasan ReşatB. Muş, Kazım Hüsn... Konya seçilmiştir.

İsmet paşa bir nutukla ko... greyi kapamıştır.

RECEP BEYFENDİ

Tekrar Fırkakâtibi Umumiliğ...

Tayin buyruldular

Ankara 19 - Cümhuriyet H. ... umumî kongresi tarafından inti... edilen yeni umumî heyeti id... azasından Kütahya meb'usu Re... bey yeni nizamnamenin hük... ne tevfikan Umumî reislikten (... tarafından Fırka kâtibi umum... ğinc tayin olunmuştur.

90 Metrelik köprü

Gireson 18 - Gireson, Trab... yolunda 90 metrelik bir kö... yapılmıştır.

İKTİSAT VEKÂLET[İ]

2 kanun hazırladı

Ankara 18 - İktisat Vekâ... orta ziraat mekteplerinde 25 ... muallimlik edenlerin dördüncü ... receye çıkabileceğini ve bir dö... tutluğu olanların arazı vergisin... muafıyetine dair iki kanun haz... lamıştır.

BEREZİLYA HÜKÛME[Tİ]

Türkiyede sefaret tasis ediy...

Ankara 18 - Berezilya, An... rada bir sefaret ihdas edecektir...

C. H. Fırkası Büyük kongre mukarreratı

Başı birinci sayfada

4 - Amme hukuku:

Türk vatandaşlarına Teşkilâtı Esasiye kanununun verdiği ferdî ve içtimaî hürriyet, müsavat ve mülkiyet haklarını mahfuz bulundurmak fırkamızca ehemmiyetli esaslardandır. Bir dereceli intihabı tatbik etmek yüksek emellerimizdir. Ancak vatandaşı intihap edeceğini tanıyabilecek vasıflar ve şartlar, vasıtalarla mücehhez kılmak lâzımdır. Bunun temini hususundaki mesainin matlup neticeyi vereceği güne kadar vatandaşı yakından tanıdığı ve emniyet ettiği insanları intihap etmekte serbest bırakmağı demokrasinin hakikî icaplarına daha uygun buluruz.

Fırkamız vatandaşların siyasi hakları noktasında cinsiyet farkı gözetmez. Bil'akis Türk milletinin yüksek ve derin tarihinde içtimaî hayatını her noktadan birliğe istinat ettirmiş olduğunu bilen fırkamız kadınlarımızın Belediye intihabında olduğu gibi Meb'us intihabında da siyasî haklarını kullanmaları için lâzımgelen müsait zemin hazırlamayı bir vazife addeder. Fırka ancak bu takdirde tarihî ve şerefli hayatımızı yeni şeraite uygun simasile ihya etmiş olacağına kanidir.

İkinci kısım: C. H. F. nin an vasıfları:

1 - C. H. F.: A - Cümhuriyetçi, B - Millî, C - Halkçı, D - Devletçi, E - Lâik F - inkılâpçıdır.

A - Fırka; Cümhuriyetin millî hakimiyet mefkûresini en eyi ve en emin surette temsil ve tatbik eder Devlet şekli olduğuna kanidir. Fırka bu sarsılmaz kanaatle Cümhuriyeti tehlikeye karşı her vasıta ile müdafaa eder.

B - Fırka; Terakkî ve inkişaf yolunda beynelmilel temas ve münasebetlerde bütün muasır milletlere muvazî ve onlarla bir ahenkte yörümekle beraber, Türk ictimaî hayatının hususî seciyelerini ve başlı başına müstakıl hüviyetini mahfuz tutmayı esas sayar.

C - İrade ve hakimiyetin kaynağı millettir. Bu irade ve hakimiyetin, devletin vatandaşa ve vatandaşın devlete karşılıklı vazifelerinin hakkile ifasını tanzim yolunda kullanılması, fırkaca büyük esastır. Kanunlar önünde mutlak bir müsavat kabul eden ve hiç bir ferde, hiç bir aileye, hiç bir sınıfa, hiç bir cemiyete imtiyaz tanımıyan fertleri halk ve halkçı olarak kabul ederiz.

D - Ferdî mesai ve faaliyeti esas tutmakla beraber mümkün olduğu kadar az zeman içinde milleti refaha, memleketi mamuriyete eriştirmek için milletin umumî ve yüksek menfaatlerinin icap ettirdiği işlerde, bilhassa iktisadi sahada devleti fiilen alâkadar etmek mühim esaslarımızdandır.

E - Fırka; Devlet idaresinde bütün kanunların, nizamların ve usullerin, ilim ve fenlerin muasırı medeniyete temin ettiği esas ve şekillere ve dünya ihtiyaçlarına göre yapılmasını ve tatbik edilmesini perensip kabul etmiştir. Din telâkkisi vicdanî olduğundan fırka din fikirlerini Devlet ve dünya işlerinden ve siyasetten ayrı tutmayı milletimizin muasır tarakkide başlıca muvaffakiyet amili görür.

F - Fırka; milletimizin birçok fedakârlıklarla yaptığı inkilâplardan doğan ve inkişaf eden perensiplere sadık kalmağı ve onları müdafaa etmeyi esas tutar.

2 - Türkiye Cümhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan mürekkep değil ve fakat ferdi ve içtimai hayat için iş bölümü itibarile muhtelif mesaî erbabına ayrılmış bir camia telâkki etmek esas perensiplerimizdendir.

A - Küçük çiftçiler.

B - Küçük sanayi erbabı, büyük arazi ve iş sahipleri ve tüccar

E - Sanayi erbabı, büyük arazi ve işçiler; bunların herbirinin çalışması diğerinin ve umumî camıanın hayat ve seadeti için zaruridir. Fırkamızın bu perensiple istihdaf ettiği gaye, sınıf mücadelesi yerine içtimaî intizam ve tesanüt temin etmek ve bir birini nakzetmiyecek surette menfaatlerimizi ancak tesis eylemektedir. Menfaatları kabiliyet ve çalışma derecesile mütenasip olur.

Ahlâk telâkkisine alıştırmak mühim olduğu kanaatindeyim.

G - Fırkamız, vatandaşların Türkün derin tarihini bilmesine fevkalâde ehemmiyet verir. Bu bilgi Türkün kabiliyet ve kudretini, nefsine itimat hislerini ve millî varlık için zarar verecek her cereyan önünde yıkılmaz mukavemetini besleyen mukaddes bir cevherdir.

D - Mektepler hakkında başlıca fikirlerimiz:

A - Şehirlerde, köylerde veya köyler mıntakalarında vaziyet ve ihtiyaca göre gündüzlük ve yatı İlkmektepleri, muntazam bir tatbik programı altında artırılacak ve lüzumlu kurslar açılacaktır.

C - Her vilâyet merkezinde ve orta tahsili memlekette yapmak esası gözetilerek icabeden kazalar mıntakalarında orta mektep bulundurmak lüzumuna kaniiz. Ortamekteplerden uzak muhitlerdeki vatan çocuklarının huzur ve emniyetle istifadelerini temin için talebeyi gece ücretle yatıracak teşkilât yapmağa çalışacağız. Bu mekteplerde mıntakalar münasebeti olan meslekî malumat verilmesine itina olunacaktır.

D - Liselerimizi yüksek tahsille tam kabiliyetli talebe yetiştirecek surette her noktai nazardan takviye ve ikmal edeceğiz

E - Darülfünun islâh ve tensik edilerek lâzım olan dereceye yükseltilecektir. Yüksek mekteplerimiz kendilerinden beklenen neticeleri verebilecek mükemmiliyete getirilecektir

3 - Güzel sanatlar, bilhassa musikiye inkılâbımızın yüksek tecellisi ile mütenasip bir surette ehemmiyet vereceğiz.

4 - Müzelerin ve umumiyetle güzel eserlerin itina ile tasniflerine ve icap edenlerin yerinde eyi muhafazalarına itina olunacaktır.

5 - Türk dilinin millî, mükemmel ve mazbut bir dil haline gelmesi hakkındaki ciddî teşebbüse devam olunacaktır.

6 - Kitap, neşriyat ve kütüphane işleri fırka için mühimdir.

7 - Fırkamız Türk vatandaşlarının vucuda getirmiş oldukları ve getirecekleri bütün spor teşekküllerini milletin kuvvetli, iradeli tutulması noktasından fevkalade mühim addeder. Bu teşekkülleri idame ve himaye eylemeyi vazife bilir. Altıncı kısım; içtima hayat ve umumî sıhhat.

1 - Türk içtimai hayatında ailenin mahfuziyeti esastır.

2 - Nüfusumuzu artıracak tedbirleri ehemmiyetle takip edeceğiz.

3 - Fırka çocuk hayatile sureti mahsusada alâkadardır. Doğum evlerinin artırılmasına çalışılacaktır. Amele mıntakalarında kadın işçilerin çalıştıkları esnada çocuklarına bakacak müesseseler yaptırılmasına ve bunların arttırılmasına devam olunacaktır.

4 - Kimsesiz çocuklar, yardıma muhtaç ihtiyarlar ve malûller milletin visayet ve himayesi altındadır.

DEVAMI HAFTAYA

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi: 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

ÇORUM SIHHAT VE İçtimai Muavenet Müdüriyetinden

Bedeli keşfi Lira	K.	Nev'i münakasa
1980		Harici sıva
1364		Cam ve macun
1300		Alçı kireç
200		Kalörifer bacası
2307		Alçı sıvası
2982		Kapu ve çerçive
3326	40	Tahtalar
550		Kum
600		İkibin batman taş kireç
1863	73	Malzemei inşaiye
1200		Halâ ve banyo
1005	40	Tavan işçiliği
3000		Portlen marka çimento
1640		Maa beton bazayık
1500		Bozayık taşı
666		Ameliyat odası

Çorumda derdesti inşa Doğum ve Çocuk bakımı evinin müfredatı yukarıda yazılı on altı kalem inşaatı 15 - 5 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle mevkii münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin keşif ve şartnameyi görmek ve daha ziyade tafsilat almak üzre Çorum Sıhhat ve İçtimai muavenet müdürlüğüne muracaatları ilân olunur.

çorum Askerlik şube riyasetinden

İhtiyat zabıtanından muvazzaf sınıfına nakle talip olanların şeraiti aşağıda yazılıdır. Künyelerini 14 - 5 - 931 tarihine kadar Şubeye vermeleri ilân olunur.

1 — Zabit vekili, mülâzım, birinci mülâzım rütbesinde bulunmak.

2 — 317 dahil, daha büyük yaşta olmayacaktır.

3 — Mektebi harbiyede tahsil devresine tabi tutulmak ve piyade mektebinde de tahsilleri ikmal ettirildikten sonra muvaffak olmayanlar terhis edileceğinden 1 - 7 - 931 tarihinde harbiye mektebine sevk olunmak.

4 — Yüksek mektep veya lise mezunu olduğuna dair mektep şahadetnamesinin ve nüfus tezkeresinin tasdikli sureti.

5 — Tam bir Heyeti Sıhhiye raporu.

6 — Ecnebi kız ve kadınlarla teehhülü bulunmadığı ve ailesinin suihal ve şühret sahibi olmadığına dair vilâyet idareheyeti mazbatası.

7 — Devairi mülkiye ve müessesatı sairede mütekeffel ve mecburî bir vazife sahibi olmadığına dair ilmühaber ve memurinden olanlar için de beraat zimmet mazbatası.

8 — Muvazzaf zabitlik evsafına her veçhile lâyık olduğuna dair kıt'a mazbatası (yalnız kıt'ada müs dahdem olanlar için)

9 — Hüsnü hal eshabından bulunduğuna dair ve her ne suretle olursa olsun mahkûm olmadığına dair vilâyet meclisi idare mazbatası (hariçte talip olanlar için.)

* * *

Kıtaatın Tüfekçi, Kamacı, Demirci, Marangoz, Makinist ihtiyacını temin etmek üzre mütekait, müstafa ve sivil sanatkârlardan kadrolarındaki siniflarına muadil ücretle ve ordudaki muvazzaf emsalları terfi ettikçe ehliyet ve gayretlerine göre ücretleri tezyit edilmek üzre hizmete talip olanların istid'alarile hüsnü hallerine dair vesaikle birlikte acilen şubeye muracaatları ilân olunur.

Çorum Belediye riyasetinden

Kapalı zarf usulile münakasaya konulup 2 - 5 - 931 tarihinde ihalesinin icrası ilân olunan şehrimiz su tesisatına muvafık talip çıkmadığından münakasa 2-5-931 tarihinden itibaren 21 gün sonraya tehiredilmiştir. Teklifler haddi lâyık görülürse 23 - 5 - 931 cumartesi günü saat 16 da Çorum belediye dairesinde kat'i ihalesi icra edilecektir. Talipler tadil edilmeyen şartname, mukavelename, proje ve keşif cedvellerini Ankara, İstanbul şehremanetlerile İzmir, Samsun belediyelerinde görebilirler. Evrakı keşfiye ve projeler 10 lira mukabilinde arzu edenlere Çorum belediyesinden posta ile gönderilir.

Vilâyet İdarei hususiye Müdüriyetinden

Muallim mektebi için istimlâk olunan hastane ve piri baba tekyesi civarındaki 12 parça tarlanın bir kıt'a mezat kaimesile 932 senesi ağıstos gayesine kadar icarı Encümeni daimii vilâyetin 14/5/931 tarih ve 317 numaralı kararile bir ay müddetle müzayedeye vaz olunduğu ilân olunur.

Çorum Belediye riyasetinden

1 — Belediye akaratından, pamukhanı kahve hanesinden maada sının 931 senesine ait icarları müzayedeye konulmuştur. Verilecek bedeller haddi lâyık görülürse 25 - 5 - 931 pazartesi günü saat 15 te belediye dairesinde kat'i ihaleleri yapılacaktır.

2 — Belediye elektrik fabrikasında sarf ve istihlâk edilecek mazot ve makine yağları münakasaya konulmuştur. Haddi lâyık görüldüğü takdirde 26 - 5 - 931 salı günü saat 15 te belediyede ihalesi yapılacaktır. Ayda asgarî 900 azamî 1500 tenike mazot ve asgarî 8 azamî 10 teneke de makine yağı alınacaktır. Taahhüt müddeti 1 - 6 - 931 tarihinden 31-6-932 tarihine kadar bir senedir.

3 — Kanun mucibince belediyeye devrolunan metrûk mezarlıklardan şap oğlu çiftliği ve eski çiftlik kabristanlarile ermeni maşatlığının milkiyeti satılmak üzre 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Hudut ve mesahaları kaimelerine merbut haritalarında yazılıdır. Bedelleri haddi lâyık görülürse 26 - 5 - 931 salı günü Çorum belediye dairesinde kat'i ihalesi icra edilecektir.

4 — Belediye anbarında mevcut 300 adet mazot tenekesi beheri altmışar tenekelik olmak üzre beş parça mezat kaimesi mucibince satılacağından 20 gün müddetle ve aleni müzayede usulile müzayedeye konulmuştur. Verilecek fiatlar haddi lâyık görülürse 26 - 5 - 931 salı günü saat 15 te belediye dairesinde kat'i ihalesi yapılacaktır.

5 — Taliplerin ve fazla izahat almak isteyenlerin belediyeye veya belediye rüsumat dairesine muracaatları ilân olunur.

Ç. Hastane

BAŞTABABETİNDEN

Vilâyet Hastanesine muktazi on sekiz kalem erzaka 10/5/931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya çıkarıldığından talip olanlarla şaraiti hususiyeyi öğrenmek arzu edenlerin Hastane Baştababetine muracaatları ilân olunur.

Çorum Ağır ceza hakimliğinden

Hasan Fikri B. İskilip Müddei umumi sabıkı

Hukuku umumiyenin aleyhinize ikame eylediği vazifei memurenizi sui istimal davasından dolayı 1931 senesi mayısının 25 inci pazartesi günü saat 9 da Çorum ağır ceza mahkemesinde bulunulması iktiza edeceği ve mazeretsiz bulunmadığınız takdirde duruşmanın gıyaben yapılacağı malum olmak üzre ilân olunur.

Ç. Evkaf Müdüriyetinden

İHALE GÜNLERİ

26-5-931 Salı : Çorum merkez kazasına ait akaratı vakfiye icarları.
27 » » Çarşanba : » » » » » »
30 » » Cumartesi : » » » » » »
31 » » Pazar : » » » » » »
25 » » Pazartesi : Alaca kazasına » » »
28 » » Perşenbe : Mecidözü » » » »

Çorum merkez kazası ile Alaca ve Mecidözü kazasına ait akaratı vakfiyenin 931 senei maliyeleri icarlarının ihaleleri yukarda gösterilen tarihlerde saat onbeşten itibaren yapılacağından taliplerin müzayede kaimelerini görmek ve şaraiti öğrenmek üzre idaremize muracaatları ilân olunur. 2 - 2

çorum Ziraat bankası müdüriyetinden

İpotekli ikrazattan 5451 numaralı senetle borçlu eskiekin kariyesinden boyabatlı oğlu Ahmet efendi ve biraderi Mehmet çavuş ve Ahmet efendi zevcesi Ayşe hanımın dokuz kıt'a nısf hisse tarlaları.

Yine 5580 numaralı senetle borçlu Gürcü kariyesinden Abdurrahman oğlu Ali ağanın Gürcü ve Buluz kariyelerinde üçkıt'a tarlası.

Yine 5251 numaralı senetle borçlu Hacıyusuf mahallesinden Şorbacı zade Ahmet efendinin çoraklık mevkiinde iki kıt'a bağı.

Yine 5607 numaralı senetle borçlu Hacıyusuf mahallesinden Şorbacı zade Ahmet efendinin eski ekin kariyesinde altı kıt'a tarlası.

Yine 5620 numaralı senetle borçlu Hacıyusuf mahallesinden Şorbaci zade Ahmet efendinin eskiekin kariyesinde iki kıt'a tarlası.

Yine 5605 numaralı senetle borçlu Hıdırlık mahallesinden Gülâhi zade Abbas efendinin celil muhacirleri kariyesinde dokuz kıt'a tarlası.

Yine 5435 numralı senetle borçlu Sarimbey kariyesinde kanlıveli oğlu Halil mahdumu Mehmedin Sarimbey kariyesinde altı kıt'a nısıf hisse tarlası.

Yine 5338 numaralı senetle borçlu Sarimbey kariyesinden deveci oğlu nam diğeri Eyyup oğlu Ali evlâdı İbrahim ve Sultanın Sarimbey kariyesinde altı kıt'a tarlasının nısıf hisse itibarile 480 hisse de 420 hisse tarlası.

Yine 5615 numaralı senetle borçlu Hacıyusuf mahallesinden Şorbacı zade Hilmi ve kefili Musa ağa zade Sait efendilerin eskiekin mevkiinde yedi kıt'a tarlası.

Tanzim kılınan mezat kaimesinde hudut ve evsafı sairesi muharrer emvali gayri menkuleler bir buçuk ay müddetle müzayedeye çıkarılmış olduğundan pey vazedecek olanlarla mevki ve hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak için Ziraat bankası Çorum şubesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Hapsane müdüriyetinden

Çorum hapsanesinin yerli olmak üzre ekmek ihtiyacının altı aylığı asgari yetmiş bin kilo olarak 11 - 5 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve müzayedeli aleniye suretile münakasaya konmuştur. Taliplerinin yüzde yedi buçuk kuruştan 400 lira veya teminat mektubile birlikte 31 - 5 - 931 pazar günü saat onbeşte hapsane dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Çorum Tütün inhisarı müdüriyetinden

İdaremizde mevcut ve arap harflerile matbu müstamel ve gayri müstamel tahminen üç yüz kilo mikdarındaki evrak ve defterler ile bir adet eski sistem kasa şehri halin 23 üncü cumartesi günü saat on yedide ihalesi yapılmak üzre müzayedei aleniye suretile satılacaktır. Taliplerin yevmi mezkûrda idareye muracaatları ve ihalenin Yozgat merkez müdürlüğünden telgrafla alınacak salâhiyet üzerine icra kılınacağı ilân olunur.

27 - MAYIS - 931 Yıl: 9 No: 557

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

İlânın behersatırı 10 kuruştur

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

ABONE ŞARAİTİ

	Seneliği	Mevkii
Ayı geçen 25 Kuruştur	175	kasabaya
	200	Harice
Günü geçen 5 Kuruştur	150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

Irak Kralı Feysal Hz. lerni

VİLÂDETİNİN YIL DÖNÜMÜ MÜNASEBETİLE

Sevgili Halâskârımız Gazi Hazretleri tebrik buyurdular

Ankara 24 - Reisi Cümhur Hazretleri Irak Kralı Feysal Hazretlerine Vilâdetlerinin yıl dönümü münasebetile şu telgrafı göndermişlerdir.

IRAK KRALI BİRİNCİ FEYSAL HAZRETLERİNE

Zati haşmetanelerinin vilâdetinin yıl dönümü münasebetile samimi tebriklerimle birlikte şahsi saadetleri ve Irakın refahı hakkındaki temennilerimi iblâğ eylerim

GAZİ M. KEMAL

Feysal Hazretlerinin

TEŞEKKÜRLERİ

Irak Kralı Feysal Hazretleri atideki cevabı mukabele etmişlerdir:

TÜRKİYE REİSİ CÜMHURU GAZİ M. KEMAL HAZRETLERİNE

Vilâdetimin yıl dönümü münasebetile vaku bulan tebrikâtı faha net penahilerine en derin teşekkürâtımı takdim ile saadet ve fahamet penahilerile Türk milleti necibesinin refah ve saadetini temenni eylerim.

FEYSAL

(HAKİMİYETİ MİLLİYEDEN)

Büyük kongrede Dileklerin Müzakeresine Başlandı

Altıncı kısımden mabat

5 - Sıhhat işleri fırkamızca hususi bir ehemmiyeti haizdir. Bu hususdaki mesaî umumî ihtiyaçla münasip ve devamlı bir surette tevsi olunacaktır.

6 - Sıtma, verem, tifengi, trahom ve sair sarî hastalıklarla mücadele tedbirlerini genişletmeğe devam edeceğiz.

Yedinci kısım

Dahilî, Adlî, Haricî siyaset, memurlar ve serbest meslek erbabı.

1 - Bütün inkılâp neticelerini, vatandaşların tam emniyetini ve millî nizam, inzibatı Dahilî ve Adlî teşkilât ve kanunlarile korunan ve hiç bir hadise veya tesir altında sarsılmıyan bir hükûmet otoritesi kurmak ve işletmek işleri bizim temelidir.

2 - Adliyede mahkemelerin teşkili kanununu halkın ihtiyacına ve memleketin menfaatine en uygun gelecek surette tedvin ve ikmal edeceğiz. Temenniyatı ihtiva eden basit, ameli ve serî muhakeme usullerini genişleteceğiz. İcra ve tebliğ işlerinde matlup neticeleri serî ve kolay olarak temin edecek tedbirler alacağız. Mevkufları, mahbusları ayırmağa ve hapishaneleri birer ıslah yeri haline getirmeğe çalışacağız.

3 - Yurtta sulh ve cihanda sulh başlıca perensiplerimizdir.

4 - Milletin yüksek menfaatini daima göz önünde tutarak bütün dikkat ve himmetlerile vazifelerine hayatlarını hasreden memurlar her türlü huzur ve refaha lâyıktırlar.

5 - Memur olmıyan serbest meslek erbabının millî Türk mevcudiyeti için lüzumlu ve faydalı olan hizmetleri fırkanın takdir gözü önünde tutulur. Kabiliyetleri ve hizmetleri karşılığını görmeleri için faaliyetleri sahasını açık ve emin bulundurmak vazifelerimizdendir.

Sekizinci kısım:

Vatan müdafaası 1 - Vatan müdafaası millî vazifelerin en mukaddesidir. Fırka askerliğin umum vatandaşlara istisnasız tatbik esasını kabul etmiştir. Türk ordusu her türlü siyasî mülâhaza ve tesirlerin üstündedir. Ordunun kendisine verilen yüksek vazifeyi her an muvaffakiyetle ifa edebilecek kudreti haiz ve asrın tekemmüllerine uygun vasıtalarla mücehhez olmasına ehemmiyet veririz.

2 - Devletin yüksek bünyesinin sarsılmaz temeli olan ve millî mefküreyi, millî varlığı ve inkılâbı kollayan ve koruyan Cümhuriyet ordusunun ve onun fedakâr ve kıymetli mensuplarının daima hürmet ve şerefi mevkiinde tutulmasına sureti mahsusada itina ederiz.

(Alkışlar)

C. H. F. Kongresi öğleden sonra saat 17.5 da İsmet Paşa Hazretlerinin riyasetinde meşaisine devam etmiştir.

Lâyiha encümeni mazbatasının Maliye Vekâleti ve Maarif Vekâleti kısımleri müzakere ve kabul edilmiştir. Maliyeye ait kısmın müza-

Kütahya meb'usu Recep beyfendinin tekrar Cümhuriyet Halk Fırkası katibi umumiliğine tayini dolayisile vilâyetimiz F. reis vekilliğinden keşide edilen tebrik telgrafına cevaben keşide buyurdukları teşekkür telgraf

C: -- Muhabbetinize teşekkür eder, bütün arkadaşlarımın gözlerinden öperim.

C. H. Fırka Kâtibi Umumisi

RECEP

VALİMİZ MEZUN

Muhterem Valimiz Ali Cemal beyfendi iki ay mezuniyetini istimal için bu hafta zarfında İstanbula azimet buyurmuşlardır. Vilâyet ümuru idaresi kymetli mektupçumuz Mithat beye tevdi buyrulmuştur.

Ali Cemal beyfendiye hayırlı seyahatler temenni eyleriz.

YENİ AFYON MAHSULÜ

Kasaba 24 - Kasabada yeni afyon mahsulü istihsalâtı başlamıştır. Orta derecedir. Zeriyat miktarına nazaran beş bin kilo kadar afyon çıkacaktır. Piyasesi pazartesi ye belli olacaktır.

TÜTÜN MÜBAYAASI

İzmir 24 - Tüccarların bankalarda mehun bulunan tütünlerinin mübayaasına başlanmıştır. Bu maksatla teşekkül eden heyet bankaların depolarındaki tütünleri görerek kıymet takdir edecektir.

FENNİ SU İSALESİ

Çorum Belediye riyasetince 75000 liraya mevkii münakasaya konulan Mürsel suyunun font borularla ve fenni surette şehre isalesi ve kısmen tevzii ve depo inşası ameliyatı 66844 lira 30 kuruşla en müsait teklifte bulunan müteahhit Hüseyin Münir beye pazar günü ihalesinin icra kılındığı haber alınmıştır. Hüseyin Münir beye muvaffakiyetler temenni ederiz.

Kuduz köpek

Mecidözünün Turgut köyünden sürüküp gelen bir köpek Cumartesi günü sabahı şehrin şark civarındaki Kulaksız camii müezzini ve saat yedi buçuk raddelerinde evinden vazifesine gelen Belediye müfettişi Mehmet efendiyi yaralamıştır. Müfettiş Mehmet efendi köpegin kuduz olduğundan şüphelenerek peşini takip etmiş ve derdeste muvaffak olmuştur. Askeri Baytarı tarafından icra kılınan muayene neticesinde köpegin kuduz lugu tahakkuk ettiginden müfettiş Mehmet ve arkadaşı müezzin Mehmet efendiler evelki pazar günü berayı tedavi İstanbula gönderilmişlerdir.

keresinde İstanbul murahhası Sadettin B. kazanç vergisi münasebetile satışlarını ve mübayaalarını yazıhaneleri vasıtasile yapan ve yapmıyan fabrikalar hakkında fark gözetilmesi teşvikı sanayi muafiyeti noktai nazarından bir kısım fabrikaların yazıhanelerini kapadarak doğruca fabrikalarla muamele yapmalarını istilzam edeceğini kuvvei muharrike olarak sudan istifade için şehir haricinde yapılmış fabrikaların vaziyetleri nazarı itibare alınmasını söylemiş, muamele vergisi bahsinde bu hususta meclise verilecek lâyihanın ufak kuvvei muharrikeli fabrikalar için muafiyet tanıması büyük fabrikaların aleyhine olduğunu söylemiştir.

Veli bey (Çanak kale) — Arazi vergisinden esas itibarile şikâyet olunmadığını, yalnız bazı maliye memurlarının menfaati hazineyi milletin menfaatinden ayrı addederek sıkıntıya meydan verdiklerini söylemiş ve Tütün idarei inhisariyesinin de çiftçiye karşı tarzı hareketini değiştirmesi ve idarede israf yapılmaması temennisinde bulunmuştur.

Salâhattin bey (Kütahya)— Serbest Fırkanın vergiler aleyhindeki propağandasını hatırlatmış ve :

— Vergilerin ağırlığı yüzünden her hangi müessesenin kapandığı vaki değildir., dedikten sonra ancak tahsili emval kanununun tarzı tatbikında bazı maliye memurlarının tarzı hareketini tenkit etmiş, tahakkuk usulünün salim bir esasa raptını ve kadastronun tatbikı senelere mütevakkıf bulunduğunu, arazi tahririnin on gün zarfında tesbiti kabil olduğunu söylemiştir.

Kars murahhası; verginin ağır olmadığını, bilhassa hayvan satışında fiatların düşmesi yüzünden verginin ağır göründüğünü, binaenaleyh malını satması için köylüye mahreç bulunmasını söyle miştir.

Behcet B. (Tokat) — Yeniden yaprak tütün satışının Türk tüccarına bırakmasını ve tütün zeriyatında tahdit kaldırılmasını teklif etti.

Hakkı bey (Bilecik) Yeniden arazi tahririni istedi.

Hayrettin bey (Bilecik) — Arkadaşlarile beraber verdiği bir takriri müdafaa ederek harp esnasında evleri ve yuvaları yanmış olan harikzedelere de mübadiller için gösterilen kolaylıkların gösterilmesini talep etti.

İstanbul meb'usları Hamdi, Yaşar, Vasıf beyler bir takrir vererekkazanç vergisinin kazancı ancak gıdasını temine kâfi gelen ameleden alınmamasını teklif ettiler. Maliye Vekili Abdulhalik bey serdedilen mütalealara ayrı ayrı cevap vermiş kazanç, muamele vergileri hakkındaki kanun lâyihalarının mecliste ihtisas encümenleri tarafından tetkik edilmekte olduğunu, gerek bunları gerek tahakkuk ve tahsil usullerini basitleştiren maddelerin memleketin ihtiyacına en uygun şekilde meclisten çıkacağına şüphe bulunmadığını söylemiştir.

Vergilerin gûya aşarın ilgasından sonra artırıldığı tarzındaki zehabi tashih ederek bunun katiyen yanlış olduğunu, aşar varken temettu, arazi ve musakkafat vergilerinin mevcut oduğunu beyan ederek bazı rakamlar zikretmiştir.

340 senesinde arazi ve musakkafat vergisi on dört milyon lira idi bu gün alınan miktar yirmi milyonu geçmemiştir kazanç ve temettu vergileri arasında hükûmet hissesi pek az farkeder daha doğrusu temettu vergisinin ismi değişmiştir çift hayvanından hisse olarak alınan mikdarlarda nazarı itibare alınırsa 35 buçuk milyon lira aşar vergisinin kalkmasına mukabil yerine ancak sekiz milyon lira konmuştur. Tahakkuk, tahsil usullerinin değişmesine gelince hakikaten bu usuller pek eyi olduğunu kimse iddia edemez. Ben dahi müştekiyim. Bu usullerin ıslahına ait lâyiha meclise teklif edilmiştir. Bir arkadaş arazi tahririnin on günde kabil olduğunu söylemişti. Ve bir günde nüfus tahririnin mümkin olmasını bir misal olarak zikretmişti. Ben bu noktai nazarı kabul edemem Halkın zararına veya menfaatine teallûk etmeyen nüfus tahriri ile halkı mutazarrır veya müteneffi edebilecek arazi tahririnin ayni sühuletle yapılmasına imkân yoktur.

Muhtarların beyanname vermesi usulüne ait kanun 12 kazada tatbik edilmektedir. Alınacak neticeye göre başka sahalara teşmilini düşüneceğiz. Gene aynı arkadaş tahsildarlara lüzum olmadığını ve maliye dairelerinde bir icra memuru bulundurmak kâfi geldiğini söyledi. Unutmamalıdır ki kabil olan yerlerde tahsildarları kaldırmışızdır. Tahsil şubeleri vardır. Fakat icraya gitmeden gelip borcunu veren kaç kişi görülmüştür ?

Vergileri tahfif, kolay temennilerdendir. Fakat yalnız bu kongrede tezahur eden bütün dilekleri yerine getirmek şöyle dursun bu dilekllerin yarısını tahakkuk ettirmek için bu günkünün üç dört misli bir bütçeye ihtiyaç vardır. Vergileri azaltmak bahsinde yapılabilenden fazlasını istemek amme hizmetlerini ifa etmemektir ki böyle bir şeyin Devletin mevcudiyeti ve milletin hayatile beraber gitmesine imkân yoktur. Maliye vekili Tütün zeriyatında tahdidatın kalkmasını temenni edenlere karşı böyle bir tedbirin nasıl bir netice vereceğini teşrih etmiş, bütün memleketin bu günkü tütünü sarfedemiyeceğini, İktisat ve Maliye Vekâletinin üç senedenberi yaptıkları tetkikat neticesinde bu sahada mümkün olan müsaadatın yapıldığını söylemiştir. Tütün inhisar idaresinde fazla memur ve israftan şikâyet edenlere cevap verirken bu idarenin masrafı 15 değil 4 milyon olduğunu ve eskiden 3,5 milyon istihsal ederken bu gün 10 milyon lira istihsal ettiğini, sigara fabrikalarının işlediği miktarın da ayni nisbette arttığını söylemiştir.

"Mamafi fazla masraf varsa,behemhal azaltacağız .Bir noktaya daha işaret edeceğim, inhisar idaresinde çalışanların aldıkları maaş değil ücrettir. Maaşla ücret arasında bir fark gözetmek lâzımdır. Memur kendisine memurin kanununun bahsettiği bir çok haklara maliktir. Halbuki ücretle çalışanda bu haklar yoktur. Maaşlı memurla ücretli arasındaki fark da yüzde yirmiyi geçemez „ demiştir.

Abdulhalik bey , yaprak tütünü satmamak bahsinde inhisar idaresinin kendi ihtiyacı olan 10,5 milyonu doğruca müstahsilden aldığını söyleyerek demiştir ki :

Arkadaşlar ! Eğer tütün inhisar idaresi yaprak tütünü satmasaydı bu gün tütün ticaretinden yardım için beş milyon almak mecburiyetinde kalınmazdı gibi bir söz söylendi. Hayır vaziyet bu değildir. Bizim aldığımız tütünlerin ihraç edilecek mahiyeti yoktur.

Maliye Vekili , Tütün tüccarlarının inhisar idaresi tarafından satış yapmasından dolayı değil, münhasıran kendi müşterilerini tutamamak, nümuneye muvafık mal vermemek gibi harekeller yüzünden zarar gördüklerini ilâve etmiştir. Hareket zedelerin, mübadiller gibi teshilâta mazhar olması hakkındaki talebe karşı bu hususta çıkmış olanı hatırlatmıştır.

Hayvan fiatlarının düşmesi karşısında tedbir alınmasını teklif etmiş olan Kars Murahhasının mütalealarına cevaben Maliye Vekili bey bu havaliyi pekeyi tanıdığını, Müdafaayı milliye Vekili sıfatile de o havalide yapılan askerî kontoratolara vakıf bulunduğunu ve hiç bir zaman koyun etinin kilosu 20 kuruştan, sığır etinin kilosu 15 ten aşagı olmadığını ve bu havalide eskiden en pahalı zamanlarda 60 paraya bulunduğunu söylemiştir. Vekil bey amelenin kazanç vergisi hususunda kanun lâyihasında günde 50-60 kuruşu geçmiyen kazançlar için muafiyet derpiş edildiğini beyan etmiştir. Bundan sonra raporun Maliyeye ait kısmı kabul edilmiştir.

Lâyiha encümeni raporunun Maliye Vekâletine ait kısmi kabul edilmiştir.

MALİYE VEKALETİ

1 — Sayım vergisi :

Verginin tenzili ve çift hayvanlarile kuzu ve oğlakların resmin istisnası raporları tetkik edilerek (53) vilâyetten (39) vilâyete arzu edilmektedir.

Encümenimizde izahatta bulunan Maliye Vekili beyfendi, esas verginin devletçe harbi umumiden evvel alınan mikdardan fazla olmadığını, diğer kısmının (yüzde yirmi sekiz ilâ kırk) idare hususiyelere ait bulunduğunu bu kısım vergiyi çok gösterdiğini maliyeye ait kısımde tenzilât icrası, hidematı umumiyenin ifası için zarurî olan varidatın temini noktasından mümkin görülmediğini olduğunu ve esasen 35 milyonluk aşâr vergisinin lâğvinden sonra 5 milyon hayvanatı ehliye ve 3 yon da arazi vergisi alındığı cihetle çift hayvanlarının resimden istisnası caiz olmamakla beraber tatbikatta da müşkülât ve sui istimallere meydan bırakmamış olacağını ve maamafih meclise takdim için hazırlanmış olan sayın lâyihada bütün büyük hayvanlarla tiftiklerin resminden yüzde 20 tenzilât icrası ve kesilen koyun ve oğlaklardan alınan resmin ilgası teklif edildiğini ve bu teklifi bütcede 1,5 milyon liradan fazla tenzilât husule getireceğini derdest bulunan lâyihanın bu encümen dahilinde hazırlandığını encümen bildirmişlerdir.

2 — Kazanç vergisi :

Meclise takdim edilmiş olan kazanç vergisi lâyihasında bir maktuiyete gidildiği hakkı takdirin küçük memurlardan alındığı seyyar satıcıların vergilerden istisna edilerek hususî hükümlere tabi tutulduğu, köylüler için mühim muafiyetler temin edildiği bir ziraatle iştigal ettiği halde muayyen zamanlarda çalışanların ayrı ayrı addedilmediği, kara değirmenlerinin iratları üzerinden vergiye tabi tutuldukları İstanbul murabahalarının (piyasa yerinden uzak fabrika mahsullerinin piyasa yerlerindeki yazıhanelerinin kazanç vergisinden muafiyeti) hakkındaki dileklerine karşı fabrika haricinde bulunan yazıhanelerine ve satış mağazalarına ayni fabrikadan mal alıp satan ticarethanelerden fazla bir muafiyet temini adilâne olmıyacağından bunlardan kazanç vergisi alınacağı Maliye vekili beyfendi tarafından izah edilmiştir.

3 — Köylüye arazi tevzii :

Bazı vilâyetlerde köylülere tevzi istenilen araziden devlete ait bulunanların mukadder bedelle köylüye tevzi edilmekte bulunduğu ve devlet elinde varidat getiren gibi arazi bırakılmaması bir perensip olduğu, istimlâk suretile tevzii istenilen arazinin de bütceye müteallik bir mesele olduğu Vekil beyfendi tarafından ifade edilmiştir.

4 — Tütün işleri :

Tütün mesaili hakkında vilâyet kongreleri dilekleri : Bazı mahallerde tütün zeriyatına müsaade verilmesi ve tütün mübayaasında bayiin de hukukunun muhafazası ile beraber zürraı himaye edecek usullerin vaz'ı; bandrol usulünün ilgası, sigara satış fiatlarının tenzili hususatıdır.

Bu hususat hakkında Maliye vekili beyfendinin izahatı :

Tütün istihsalâtında fazla istihsalden ziyade nefis tütün yetiştirmek hem müstahsilin menfaati ve hem de tütün mahsulünün ihracında memlekete fazla para getirmek noktasından daha nafi olacağı cihetle tütün zeriyatına elverişli olmıyan manatıkta zeriyata müsaade verilmesi doğru olmıyacağı gibi bu günkü düşünceye nazaran İktisat vekâleti marifetile yapılacak tecrübelere istinaat ederek tütün zeriyatı manatıkının tefriki yoluna doğru gidildiği ve inhisar idaresince takip edilen senet usullerile tütün satış ve feragâlarının tesbit edildiği ve inhisar idaresinin doğrudan doğruya köylüden mübayaa ve avans vermek suretile bir taraftan müstahsili himaye cihetine gidildiği ve maamafih tüccarı sıkıntıdan kurtarmak maksadile satılmıyarak tüccar elinde kalan beş altı milyon kiloluk tütünün mübayaası kararlaştığı;

Bandrol usulünün şimdiye kadar muhtelif defalar Büyük Millet meclisinde müzakeresi sepkettiğinden tekrar mavzubahs edilmesine lüzum bulunmadığı, sigara satış fiatlarında kaçakçılığı men noktai nazarından dahi köylü sigaralarının fiatı düşünülmekte olup diğer tütün fiatlarında altın farkı hesap edilirse muharebeden evvelki fiatlardan fazla bir fiat mevcut olmayıp esasen lüks tütünler ihtiyaç düşüncesinden hariç olması hasebile fiatlarının yüksek olmasında bir mahzur olmadığı ve ne de olsa inhisar meselesi bir vergi meselesi olduğundan tütün fiatlarının tenzili bir varidat ve bütce meselesi olduğu merkezinde toplanmıştır.

İnhisar idaresinin bütün senelik mübayaatı on milyon kilodan ibaret olup bunun yarım milyon kilosunu harice satması dolâyısile otuz milyon ihracatı olan bu emtia üzerinde yarım milyon kilo satışın Avrupaya ucuz fiatla satılması yüzünden tütün fiatlarının düştüğü ve binnetice elde inhisar imtiyazından bilistifade tütün ihracatçılarının rekabet edememeleri gibi bir vaziyet ihdası ile zararlı bir rol ifa edilmiekte olduğunun gayri varit bulunduğunu ve esasen tütün pazarlarının Türk tütünlerine son günlerde ademi rağbeti tüccar mallarının eyi olmamasından mütevellit olup elyevm hariç piyaseleri ancak inhisar idaresi veyahut doğrudan doğruya müstahsilden mal almak tarikını tercih ve ihtiyar ettikleri vekil beyfendi tarafından ileri sürülmüştür.

Encümenimiz son günlerde tütün mübayaa fiatlarının epeyce tenezzülü hasebile bu tenezzülden dahilî tütün müstehliklerinin de istifade etmesini bir hakkı tabiî gördüğünden tütün satış fiatlarında (bilhassa köylü sigaralarında) fiatın tenzili kaçakçılığa da mani olacağını düşünmüş, inhisar idaresi kadrolarında tenkihat yapılmasını muvafık bulmuş ve bu son şekil Vekil beyfendice de kabul edilmiştir.

5 - Muamele vergisi :

Verginin lâğvini istiyen 25 vilâyetin dileklerine karşı Maliye Vekili beyfendi muamele vergisinin kaldırılmasına şimdiki halde hukukî mani bulunduğunu, İhracattan kamilen kaldırılacağını, himayesi lâzım bir kısım sanayi için prim vermek suretile bu verginin tesirinden himaye çareleri düşünülmüş oldugunu ve bu esaslara göre hazırlanmış olan kanun lâyihasının B. M. Meclisine takdim edilmiş bulunduğu ve İstanbul murahhaslarının (faprika muafiyetlerindeki müşkülâtın kaldırılarak basit bir şekle ifrağı) hakkındaki dileklerine karşı bu meselenin gümrük kanununa tabi olduğunu ve idarî bir mesele ise kolaylık temin olunacağını, ifade ve izah etmişlerdir.

6 - Arazi ve müsakkafat vergisi :

39 vilâyet kongrelerimiz tarafından tadili istenilen arazi ve müsakkafat vergisinden şikâyetin kıymet takdirinden çıktığını ve bundan dolayı B. M. Meclisine takdim edilmiş olan lâyihada halk mümessillerinin komisiyonları da fazlalaştırılmış, nisbetin indirilmiş olduğunu arzeden ağaç vesaire dikilecek kısımleri için nevine göre üç seneden yirmi seneye kadar muafiyet olunduğunu, bataklık, taşlık arazideki nisbetlerin indirildiğini, seylâp vesaire dolayısile bir tahavvül hususunda verginin tenzili icap ettiği takdirde bunun da yapılacağının temin olunduğunu, müsakkafatta tamirat payı bırakıldığını, ziraî müsakkafatın vergiden istisna edildiğini nisbetin indirilmiş olduğunu ve halk lehine mühim tadilat yapıldığını Maliye Vekili beyfendi bildirmişlerdir.

***

Gaziayıntap murahhaslarının (gümüş meskûkâtın kaldırılması ve kaçakçılığın men'i) hakkındaki dileklerine karşı Maliye Vekili beyfendi gümüş meskûkâtın tedavülden men'i hakkında bir kanun bulunmadığını ve Cümhuriyet Merkez Bankası açıldıktan ve paramız tesbit edildikten sonra o taraflarda da kâğıt paranın aynı suretle tedavül edeceğini ümit ettiğini ve cenuptaki kaçakçılığın meni için hududumuzun vaziyetine göre muhafaza teşkilâtı yapılacağını ve bunun için icabeden tedbirlerin alınacağını beyan etmiştir. Bu beyanat encumence muvafık görülmüştür.

MAARİF VEKÂLETİ

Bundan sonra Maarif Vekâletine ait dilekler müzakere edilmiştir.

Bunlar müzakere olunurken Veli bey Çanakkale, muallim bulunmıyan köylerin mesarifini deruhte etmek şartile Maarif Vekâletinin tasvibile muallim tedarik edebilmelerini teklif etti. Diğer bir murahhas nüfusu beş bini tecavüz eden kazalarda da Orta mektep açılmasını ileri sürdü. Besim Atalay B. (Aksaray), Orta mektep ve Lise gibi müesseselerin ancak memur gibi Devlet bütcesinden geçinen insanlar yetiştirdiğini, halbuki memleketin meslek mekteplerine, müstahsil insanlara ihtiyacı olduğunu, sanat mekteplerini artırmak ve mekteplerde çocuklara iktisat, tasarruf, istihsal terbiyeleri vermek lüzumunu söylemiştir.

Maarif Vekili Esat bey cevap vererek; 23 muallim mektebinden senede 800 — 900 muallim çıktığını ve bazı hususî idarelerin kendi mıntakalarında istihdam edemediklerini ve muallim ihtiyacı olanların maarif idarelerine müracaatla muallim istemeleri muvafık olacağını söylemiştir. Vekil bey daha dün kabul edilen fırka programında gerek ilk mekteplerde gerek Orta mekteplerde meslekî malûmat vermeyi istihdaf eden bir noktai nazar takip edildiğini, mekteplerde tasarruf ve istihsal terbiyesi vermeye kemali şiddetle çalışıldığını, meslek mekteplerinden çıkanlara mesleki sahada çalışacak surette yardım tedabiri alınacağını ilâve etmiştir.

SONU VAR

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No : 1783
Kabul tarihi : 26 - 3 - 931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanuni maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Kanunlar

Pulluk Kanunu

Kanun No : 1797
Kabul tarihi : 26-3-931
Neşri tarihi : 2-4-931

Madde 1 - Senevî satış mikdarları asgarî 250 adet olan ve mamulâtlarının fenni vasıfları derecesi kâfi görülen yerli pulluk imalât hanelerine ikinci maddede gösterilen nisbetler dahilinde prim verilir ve her sene bu maksatla İktisat Vekâleti bütçesine kâfi mikdarda tahsisat konur. Senevî satış mikdarlarına göre mezkûr müesseselerin dereceleri aşağıda yazıldığı gibidir :

Birinci sınıf - Senevî satışları 2000 pulluktan yukarı olan müesseseler.

İkinci sınıf - Senevî satışları 250 - 2000 pulluk olan müesseseler.

Madde 2- Bu kanuna göre verilecek olan prim, pullukların tesbit edilecek müessese satış fiatları üzerinden hesap olunur ve bu suretle birinci sınıf müesseselere beher pulluğun satış fiatının yüzde on beşi, ikinci sınıf müesseselere ise yüzde on iki buçuğu prim olarak verilir.

Madde 3 - Birinci maddede

tasrih olunan evsafı haiz yerli pulluklarla birlikte diğer ziraat aletleri imalâthanelerinde imalâtı ıslah ve tevsi maksadile vücude getirilecek techizat ve tesisat için imalâthane sahiplerine bilâ faiz on bin liraya kadar ikraz yapmağa İktisat Vekâleti selahiyettardır .

Bu meblağ tavizen ve gösterilecek bir teminat mukabilinde verilip on sene ve on müsavi taksilte istifa olunur .

Madde 4 - Bu kanuna göre prim alacak olan müesseseler Teşvikı Sanayi kanununun ikinci maddesi mucibince ikinci sınıf dahil müesseselerden oldukları takdirde mezkûr kanunun 15 inci maddesinde yazılı olduğu veçhile memleket iktisadiyatı üzerinde faideli müesseseler imtiyazını haiz olurlar .

Madde 5 - Hariçten gelen ziraat aletlerinin gümrük ve muamele vergilerinden muafiyeti devam ettiği müddetçe bu kanun mucibince prim alan müesseselerde imal edilen ziraat aletlerinden muamele vergisi alınmaz .

Madde 6 - İşbu kanunun tatbiki suretleri İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunacak bir talimatname ile tayin ve tesbit olunur .

Madde 7 - Talimatname mucibince talep olunacak evrak ve vesaiki hilâfı hakikat tanzim edenler ve Devletten aldığı parayı makine ve alât muhayaasının gayrisinde kullananlardan, yapılan muavenetler muaccelen istifa olunduğu gibi, muavenet mikdarının iki misli de, para cezası olarak ayrıca hüküm ve tahsil olunur . Bu gibilere karşı Ceza kanununda gösterilen cezalar da ayrıca hükmolunur .

Madde 8 - İşbu kanunun tatbiki tarihinden itibaren gerek Devlet ve gerekse müessesatı resmiye tarafından yapılacak bilumum pulluk vesair alâtı ziraiye mubayaasında Teşvikı Sanayi kanununun 13 üncü maddesi ahkâmı caridir . Ancak dahilî mamulât ihtiyaca kâfi gelmediği takdirde ecnebî markalarının mubayaası İktisat Vekâletinin muvafakat ve kontrolu tahtında icra edilebilir .

Madde 9 - İşbu Kanunla derpiş olunan muavenetlerin ifazı için her sene İktisat Vekâleti bütçesine mevzu tahsisata müsteniden icabında ziraat bankasından kısa vadeli istikraz akdine İktisat Vekâleti mezundur .

Madde 10 - Bu kanun 15 sene için meridir .

Madde 11 - Bulluk ve diğer zirai alât için bir sermaye tesisi hakkındaki 1681 numaralı kanun mülgadır .

Madde 12 - Bu kanunun hükümleri neşri tarihinden iki ay sonra muteberdir .

Madde 13 - Bu kanunun hükümlerinin icrasına Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur .

⁂

Türkiye dahiline otomatik oyuncak makineleri ithal etmek ve bunları işletmek hakkının Himayei Etfal Cemiyetine münhasır olduğuna dair kanun

Kanun No : 1787
Kabul tarihi : 26 - 3 - 1931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 1931

Madde 1 - İçine atılan para ve saireye mukabil otomatik surette tartan veya muayyen eşyayı otomatik tertibatla müşterisine arzeden makineleri Türkiyeye ithal etmek ve bunları şehir ve kasabaların yol, meydan, park ve bahçe gibi âmmeye tahsis olunmuş yerlerin şehir ve belediye encümenlerince münasip görülecek noktalarına ve otel, mağaza gibi hususî emlâkin sahiplerinin rızaları ile gösterecekleri mahallerine koyup işletmek hakkı, on beş sene müddetle Himayei Etfal Cemiyetine aittir . Himayei Etfal Cemiyeti bu makineleri münhasıran kendi nam ve hesabına ve kendi vesaitile işletmeğe mecbur olup bu hakkını hiç bir suretle başkasına devredemez.

Madde 2 - Cemiyetin bu makineleri kumar ve oaht oyununa benzeyen her hangi bir şekil ve tertip için kullanması yasaktır .

Madde 3 - Himayei Etfal Cemiyeti otomatik makineleri ne için kullanacağını bir beyanname ile makinelerin kullanılacağı mahallin belediye reisine bildirmeğe mecburdur. Himayei Etfal Cemiyeti makineleri ancak beyannamede gösterdiği maksatlar için kullanabilir .

Madde 4 - Şimendifer, vapur ve sair müessesatı nafianın veya sair hususî müesseselerin kendi hususî hizmetleri için kullanacakları bilet dağıtmağa mahsus otomatik makineleri bu kanunun hükmüne tâbi değildir .

Madde 5 - Bu kanunun neşri tarihine kadar Türkiyeye ithal edilmiş veya Türkiye gümrüklerine gelmiş olan otomatik makineleri, mahallî ticaret odalarınca ve bulunmayan yerlerde belediyelerce takdir edilecek kıymetleri üzerinden, satın almağa Himayei Etfal Cemiyeti mecburdur .

Madde 6 - Bu kanunun neşrinden evvel Devlet müesseselerince otomatik makineler için aktedilmiş olan mukavelenameler, müddetleri hitamına kadar muteberdir. İmtiyazlı şirketlerin yapmış oldukları mukaveleler mucibince şimdiye kadar Türkiyeye getirmiş oldukları otomatik makineler dahi mukaveleleri müddetinin hitamına kadar sahipleri tarafından işletilebilir.

Madde 7 - İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 8 - İşbu kanunun icrasına Dahiliye ve İktisat Vekilleri memurdur .

SURET

Bursa vilâyetinin merkez kazasına merbut Kilis ve Çanakkale vilâyetinin Lâpseki kazasına merbut Beyçayırı ve Çankırı vilâyetinin Cerkeş kazasına merbut Akkaracalar ve Sinop vilâyetinin merkez kazasına merbut Kabalı köylerinde bu namlarda tam teşekküllü olmıyarak Basit birer nahiye teşkil edilmiş olduğu Dahiliye vekâlelinin 17 - 5 - 931 tarih ve 1745 - 376 Nolu tahriratı aliyelerile bildirilmiştir .

İlân

İhtiyat zabiti alınıyor

Ordunun askerî hesap memurluğunda istihdam edilmek üzre ihtiyat zabiti alınacaktır . Bu hususstaki şeraiti anlamak arzu eden ihtiyat zabitleri bulundukları mevkilerdeki askerlik şubelerine, halen kıtaatta bulunanlar kıt'a âmirlerine ve mektepte tahsil devresinde bulunanlar ise mektep müdüriyetine muracaatları ilân olunur .

Çorum Defterdarlığından

Çorumun Eymir kariyesi civarında göl metrukâtından mahlûlen hazinei maliye namında mukayyet zirde evsafı muharrer dört kıt'a tarlanın mülkiyeti sekiz sene müddetle ve sekiz taksitle müzayedeye vazedilip 20-6-931 tarihinde ihaleleri icra kılınacağından talip olanların ve daha ziyade malûmat almak isteyenlerin Defterdarlığa ve münadiye muracaatları ilân olunur .

1 - Şarkan Mehmet oğlu İdris garben göl cenuben Eymirli mulla Ali şimalen Kol oğlu Musa tarlalarile mahdut 150 lira kıymeti muhammeneli 7 dönüm bir kıt'a tarla

2 - Şarkan göl garben Yahya oğlu Mehmet Ali vereseleri cenuben Eymirli kır Ahmet şimalen Kâzım beyin tarlalarile mahdut elli lira kıymeti muhammeneli üç dönüm bir kıt'a tarla

3 - Şarkan göl ve Bekir oğlu Osman garben ve şimalen Rıza beyin Kâzım cenuben Yahya oğlu Mehmet Ali veresesi tarlalarile mahdut yüz lira kıymeti muhammeneli beş dönüm tarla.

4 - Şarkan Hacı kol oğlu Musa garben Rıza beyin Kâzım cenuben göl şimalen Bekir oğlu Osman tarlalarile mahduf 200 lira kıymeti muhammeneli 15 dönüm bir kıt'a tarla.

Ç. Askerlik Şube Riyasetinden

1076 Numaralı İhtiyat zabitan kanununun 9 - 10 maddeleri ve talimatına ait 46 ve 57 inci maddeleri mucibince İhtiyat zabitan ve memurinin 1/6/931 den 30/6/931 tarihine kadar yoklamaları icra edileceğinden Şube mıntakasında bulunan bilumum zabitan ve memurinin bu ay zarfında şubeye muracaatları ve aksi takdirde kanunun 10 uncu maddesi tatbik edileceği ilân olunur .

C. M. Umumiliğinden
SÜVARİ MÜBAŞİRLİĞİ

1 - Haziran 931 den itibaren merkez mahkemesine üç mülhakattan Sungurlu müddei umumiliği kadrosuna iki ve mütebaki mülhakat müddei umumilik ve Sulh hakimlikleri kadrolarına birer adet on lira maaşı asli ve ayda beş lira yem bedeli ile süvari mübaşirliği ihdas edilecektir. Mezkûr vazifeye talip olanların 30 - 5 - 931 Cumartesi günü saat 14 de kadar evrakı lâzıma ve vesikalarını müsteshiben Çorum Encümeni adlisine muracaat etmeleri ilân olunur .

Vilâyet İdarei hususiye Müdüriyetinden

Muallim mektebi için istimlâk olunan hastane ve piri baba tekyesi civarındaki 12 parça tarlanın bir kıt'a mezat kaimesile 932 senesi ağıstos gayesine kadar icarı Encümeni daimii vilâyetin 14/5/931 tarih ve 317 numaralı kararile bir ay müddetle müzayedeye vaz olunduğu ilân olunur .

Çorum Hapsane müdüriyetinden

Çorum hapsanesinin yerli olmak üzre ekmek ihtiyacının altı aylığı asgarî yetmiş bin kilo olarak 11 - 5 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve müzayedei aleniye suretile münakasaya konmuştur . Taliplerinin yüzde yedi buçuk kuruştan 400 lira veya teminat mektubile birlikte 31 - 5 - 931 pazar günü saat onbeşte hapsane dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur .

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 558

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

ÇORUM:

Gazetemiz; Onuncu yıl dönümü münasebetile okuyucularına çok derin saygılarını sunar.

(Hakimiyetimilliyeden)

Büyük kongrede Dileklerin müzakere ve kabulü

Geçen haftadan kalan

Ana mektepleri açılması vilâyetlere ait vazife cümlesinden bulunduğunu ve bu mektepleri açacak vilâyetlere muallim yetiştirmek üzre Çapada kız muallim mektebinde iki sınıf mevcut olduğu, Vekâlet bütçesinden yatı mektebi açmağa imkân olmadığı ve en günkü yatı mektepleri mahallî idarelerden alınmakta olan yüzde onlarla idare edilmekte isede 1931 haziranından itibaren mahallî idarelerden yüzde onlar alınmıyacağından takriben ikibin mevcutlu yatı mekteplerinin de mahallî idarelere devrolunacağı, Orta mektep ve Lise açılması hakkındaki dilekler Vekâletçe de mühim görülmüş olduğundan nüfusu on bini geçen yerlerde Orta mektep, 20 bini geçen yerlerde Lise açılması programa dahil bulunmuş olduğu ve ancak bütçeye ve muallim mikdarına mütealllik bu ihtiyaçların sıraya konulması zarurî olduğundan bu sene bütçesi müsait oldukça Orta mektep ve Lise açılmasına çalışılacağı Maarif Vekili tarafından ifade olunmuştur. Bu beyanat encümence muvafık görülmüştür .

Maarif Vekâletinin dilekleri aynen kabul edilmiştir.

Cümhuriyet Halk fırkası Büyük kongresi onda İsmet paşanın riyasetinde mesaisine devam ederek; Nafıa ve İktisat vekâletlerine ait dilekleri müzakere etmiştir .

Nafıa kısminin okunmasını müteakıp Çanakkale mümessili Veli bey söz alarak müteahhitlerden talep edilen mühendislerin ihaleden sonra istenmesini, Çanakkadeki çayır seddinin tamirini ve Kumkale bataklığının kurutulmasını istedi .

Denizli murahhası Ali Rıza bey, yol vergisinin herkesin malî istitaati nisbetinde alınmasını, onbeş gün çalıştığı halde mükellefiyetin ifa olunmadığını, iş formülünün ağır olduğunu söyledi . Ve yol vergisinin zenginler için sekiz, orta halliler için altı ve fakirler için dört lira olmak üzre üç dereceye ayrılmasını teklif etti . Aydın hattının tarifelerinden şikâyetle Alaşehir yolunun inşasını ve bu suretle rekabet imkânının teminini istedi .

Mersin mümessili Dr. Mümtaz bey, Mersin limanının ehemmiyetinden bahs ile hiç olmazsa şimdilik bir menderek yapılarak hasarlara karşı gelinmesini istedi.

Gaziayıntap meb'usu Reşit bey, yol vergisinin askerlik gibi şahsî olduğunu, vergilere vilâyet meclisi umumilerinin zammetmek hususundaki salâhiyetinin kaldırılması lüzumunu söyledi .

Sinop meb'usu Hulûsi bey — Mükellef amele ile yapılan yollardan hayır gelmiyor . Fen memurları bakmıyor . Yol yalnız amele ile olmaz, su, kum ve taş ister . Yol mükellefiyeti para ile olursa , yol parça parça müteahhide verilir . Ve buralarda gene o vilâyetin ahalisi çalışır . Amelenin köyünden çıkıp gelmesi ve gitmesi on gün değil onbeş gün sürüyor dedi.

Tekirdağı mümessili Ziya bey, Yol vergisi gayri adildir . Eski bir vergidir . Bu vergi bedenî vergi dir diyorlar, halbuki şahsîdir . Ve para vergisidir . Bence herkes sekiz günlük kazancını vermelidir.

Sonu Sa . 2,3, 4te

Bir izah

30 - Mayıs tarihli Cümhuriyet gazetesinin 3 üncü sahifesinde münderiç (Çapan oğlu çetesi) sernameli İzmirden çekilen telgraf muhteviyatı doğru değildir. Vak'a şundan ibarettir.

22 - Mayıs gecesi Merzifon ile Çorum arasında sekiz soyguncu ikı yolcu kamyonuna tecavüz etmiş, kamyonlardan biri kaçarak diğeri ve yolculardan bir kısmi soyulmuştur.

Bir saat sonra vak'a mahalline yetişen iki jandarma ve iki bekçi ile soyguncular arasında yapılan müsademede bir jandarma şehit ve bir soyguncu mecruh olmuş ve kaçan soyguncuların kâffesi birer birer yakalanmıştır.

Başkaca dövülen, yaralanan ve ölen kimse yoktur.

Bunların Çapan oğullarile hiç bir münasebetleri olmadığı gibi bir çete halinde de olmayup ancak bir soygun yapmak üzre köylerdeki sabıkalıların bir araya gelmesinden ve kanunun pençesine düşmelerine sebep olan alelâde bir hırsızlık yapmak teşebbüslerinden ibaretir.

Öldürülen Soyguncular

Üç senedenberi Yozgat, Çorum ve Ankara vilâyetleri dahilinde müteaddit şekavet yapmış olan Yozgadın Kayadibi köyünden kıdıl Mehmet ve arkadaşı Kâzım çavuş ve Terzili köyünden çıdık Hasan Sungurlu ve Keskin Jandarma müfrezeleri tarafından yapılan müşterek takibat neticesi her üçü Sungurlunun Medi köyü civarında yapılan müsademede öldürülmüş ve katil Mehmedin karısı sağ olarak yakalanmıştır .

Cümhuriyet kuvvetlerinin şiddet ve basireti önünde hiçbir şakinin Türk ölkesinde barınamıyacağı ve ergeç yakayı ele vereceği bir daha tahakkuk etmiştir .

Gelenler

Adliye Müfettişlerinden Sırrı bey bu hafta zarfında vilâyetimizi teşrif ederek Adliyede tetkikat ve teftişatta bulunmaktadır .

Mıntakamız Tayyare müfettişi Baha Sait Bey pazar günü şehrimizi teşrifle Tayyare şubesini teftiş edip dünki salı günü Samsuna avdet buyurmuşlardır .

Seylâp

Son hafta vilâyetin her tarafında yağan yağmurlardan pek müthiş seller husule gelmiştir , Güzergâhındaki mahsulât tamamen hasara uğramış ve bir mikdar hayvan zayi olmuştur. Bilhassa Çorum - İskilip ve Çorum Alaca sosasile bir kaç köprüde tahribat yapılmıştır.

Zayiat mikdarının tesbitine teşebbüs edilmiş ve sosa ve köprülerin derhal tamirine faaliyetle çalışılmakta bulunulmuştur.

29 - Mayıs cuma günü öğleden sonra vukua gelen selde Çorum merkez kasabasında birkaç evi basmış isede hasar yapmamıştır. Evler ve caddeler Belediye tarafından derhal tathir edilmiştir .

BİR JANDARMAMIZIN YARALANMASI

28 - 5 - 931 Tarihinde İskilip kazasının Bahattin nahiyesinin Dere kutuğu köyüne bir ihzar müzekkeresinin infazı için giden Jandarmaya karşı ihzar müzekkeresi muhatapları silâh istimal ederek Jandarmayı omzundan yaraladıkları haber alınarak derhal mahalline gönderilen kaza jandarma Bölük Kumandanile jandarma müfrezesine her ikı mütecaviz nadimen teslim olmuşlardır .

Bir jandarmanın arkasında bütün bir Devlet ve milletin muzahir olduğunu hiç bir zaman unutmamak lâzımdır .

B. MİLLET MECLİSİNDE

İki aylık bütçeye dahil edilen daire ve müessesat

Ankara 1 - Büyük Millet meclisi; Haziran, Temmuz ayları için seyrisefain, darülfünun, tuz, müskirat, tütün inhisarlarına ve imar müdürlüğüne verilecek muvakkat tahsisat kanunlarını kabul etmiştir. Devlet demiryolları ve limanları idaresinin inşaat ve işletme kısimlerine ayrılarak inşaat kısminin Nafia vekâletine raptı ve her iki kısim için haziran, temmuz muvakkat tahsisatının 1931 bütcelerindeki kadrolara tevfikan tesviyesi hakkındaki kanun müzakere ve kabul olunmuştur.

Maliye vekili temamen ticari bir mahiyette bulunan işletme işlerile temin olunan işaat işlerinin ayrılmasındaki lüzum ve faydayı izah etmiştir. Meclis perşenbe günü toplanacaktır.

930 Senesi

Mahkeme ve icra daireleri faaliyeti

Ankara 31- Istanbul, Gazi ayintap, Niğde, Kara köse hariç olmak üzre 930 senesinde bilumum mahkemelerimize 516 bin dava, İcra dairelerimize 474bin iş, Temyiz mahkemesine 75 bin dava gelmiştir. Mahkemeler 500bin, temyiz 70 bin, icra daireleri 460 bin iş çikarmışlardır.

C. MERKEZ BANKASI

İdare heyetinin bir kısmı seçildi

Ankara 1 - Hükûmetin hissesini temsilen C. Merkez Bankası meclisi idare reisliğine Şurayı Devlet reisi Nusrat, azalığına sabık Trabzon meb'usu Şefik beyler tayin olunmuştur. Diğer azalar yarın hissedarlar heyeti umumiyesince seçilecektir.

Muhafız göcü

İki takımı sayyahata çıkıyor

Ankara 31- Muhafız göcünün kuruluş yıl dönümüne musadif 1 haziranda 21 kişilik atlet kafilesi karayörüyüşile İstanbul, Edirne, Kırklareli garp hududumuza, 12 kişilik bisiklet takımı Sivastan itibaren Erzincan, Erzurum, Kars, Ardahan oradan Tortum, Erzurum, Bayburt, Trabzon ve vapurla gelecekleri İneboludan Kastamonu, Çankırı, Ankaraya kadar 1900 kilo metrelik spor seyahatlarına çıkacaklardır.

PEŞTE SERGİSİNDE

Üzüm ve zeytin yağlarımız beğenildi

İzmir 31 - Üzümlerimiz, zeytin yağlarımız Peşte sergisinde büyük rağbet görmuş, bir çok fırmalarımızın adreslerini isteyen mektuplar alınmıştır.

BARSLAV SERGİSİ AÇILDI

Türk pavyonu beğenildi

Berslav 31 - Berlin Türk Ticaret odasının hükûmetimiz namına iştirak ettiği Berslav sergisi açılmıştır. Sefirimiz Kemalettin Sami paşa açılma merasiminde hazır bulunmuştur. Türk pavyonu beğenilmiştir.

Teşekkür

Talebemizin istifadesi için mektebimiz müzesine pek kıymettar bir Mikroskop teberru eden Doktor Hilmi beye mektep namına teşekkküratımızı takdim eyleriz.

İnkılâp mektebi Başmuallimi
MAHİR

NİŞAN MERASİMİ

Osmancık İnönüzaferi mektebi muallimlerinden Atike hanım ile eciğen köyü muallimi Bekir beyin Osmancıkta ve 24 - 5 - 931 akşamı Halk Fırkası binasında nişan merasimi icra edilmiştir Namzetlilere seadetler temenni ederiz.

Büyük Kongre

başıbirinci sayfada

Bu esasa doğru gitmeyi programımıza koymalıyız.

Bundan sonra Sinop meb'usu Hulûsi beyin şu takriri okundu:

"Yol vergisinin nakden alınmasını ve 5 liraya indirilmesini teklif ederim.,,

İstanbul mümessili Cevdet Kerim bey söz alarak ezcümle demiştir ki:

— Verginin indirilmesi teklif olunuyor. Halbuki bütün kongrelerde halkın başlıca dileği yol ihtiyacı üzerinde toplandı. Bir kere vergi üzerinde esaslı bir tenzil yaptık. Daha fazla tenzil yapılırsa yol derdine çare bulamayız. Bu vaziyeti vilâyet kongrelerimizde düşünürüz, bütceden evvel tetkikat yaparız. Altı ile sekiz arasında vaziyeti umumiyeye göre vergi koruz, daha fazla indirmek doğru değildir.

Bu mutalealaın cümlesine cevap olarak Nafia vekili Hilmi bey program esasına ve bütceye göre vaziyeti izah etmiş ve bütcede su rakamının maalesef mütevazi olduğunu, büyük su işlerinin bizim için birkaç sene daha kabil olamıyacağını, limanlar inşasının bir bütce meselesi olduğunu ve maamafih kredi esasları üzerine talipler mevcut olup görüşüldüğünü söyledikten sonra yol vergisi meselesine temasla:

— Memleketin bu gün 21 bin kilometreden fazla yol şebekesine ve bunun tahakkuku için de 200 milyon liraya ihtiyaç olduğunu söyledikten sonra kara yollarının yapılması için ayrılan yüzde ellilerin yüzde onbeşe indirileceğini söylemiştir.

Hilmi bey iki senedenberi memlekete tatbik edilen şosa ve köprüler kanununda mühim faydalar temin olunduğunu ve Aydın şimendiferi tarifesinin üzerinde müessir olacak Gazi hazretlerinin direktifinin tebliğ olunduğunu ve yol vergisinden alınacak hisselerle bu gibi maksatların teminine çalışılacağını söylemiş ve alkışlanmıştır.

Bundan sonra dileklerin Nafia kısmi kabul edilmiştir.

NAFİA VEKALETİ

Bu vekâlet işlerine müteallik dileklerin başında yol vergisi bulunmaktadır. Mahallî idarelere tealluku cihetile Dahiliye vekâletini de alâkadar eden bu vergi eski olmakla beraber mükelleflerce adilâne görülmekte olduğundan nisbetinin tenzili, mesai mikyasının tebdili, amelenin fazla uzak yerlerde calıştırılmaması ve Nafia vekâletine verilen yüzde ellilerin vilâyetlere bırakılması talep edilmekte bulunmuştur. Yüzde elli[lerin] vekâlete verilmemesi hakkındaki dilekler halkımızın mahal[li] idarelerin takviyesi yolundaki ar[zu]larından mütevellit bulunmuş v[e] mahalli idarelere mevdu vazife[le]rin temamen ifası için böyle b[ir] hissenin alınmaması ve devlet ve[...] ifi noktasından yapılacak yol v[e] köprüler için umumî bütceden k[âfi] mikdarda para verilmesi muva[fık] isede buna imkân hasıl oluncay[a] kadar vilâyetlerin müşterek y[ol] ve köprü ihtiyaçlarının temini m[ak]sadile azamî yüzde onbeş mikda[rı]na kadar bir hissenin Nafia v[e]kâletine verilmesi ve mahalli i[da]relerden tahsisi varidat usulün[ün] kaldırılması ve buna mukabil m[a]hallî idarelerin bütceleri üzerind[e] devlet mürakabesinin devam et[...] si ve mükelleflerin şikâyetler[i] nazarı itibare alarak verginin a[...] lira nakdî mükellefiyet esası üz[e]rinden tesbiti ile memleket m[...] sadei iktisadiyesine göre mec[...] umumilerin bu mikdara iki l[ira] zam icra edebilmeğe mezun b[u]lunmalarının ve mükellefiyetler[i] nakden ifa edemiyecek hali m[...]de olduğu sabit olanların Na[fia ...]lerinde altı lira için sekiz ve lira için on gün çalıştırılmak alacakları ücret vergi borçları mahsup ettirilmek ve başkaca p[a]ra istenmemek suretile ifayı mü[kel]lefiyet etmeleri esasının kabu[lü] ve mesai mikyası kaldırılarak [...] müddet zarfında mükelleflerin hakkın çalışmalarının temini iç[in] tedbirler alınması encümenimiz[ce] tesbit edilmiş ve bu hususların [mü]zakeresinde Başvekil paşa hazr[etle]rile Nafia vekili beyfendi de ha[zır] bulunmuşlardır.

Nafia vekâletine müteallik di[ğer] dileklerden şimendifer tarifeler[i] tenzili için vekâletçe tetkikat [ya]pılmakta ve cümlesinin bir a[...] ircaı düşünülmekte olduğu; hu[...]bat için tenzilât yapıldığı; Ay[dın] hattı imtiyazlı bir şirkete ait bu[lun]duğundan mukavelenamesi m[u]cibince muamele yapılması za[...] bulunduğu ve ancak başka te[dbir]lerle halkın iktisadî dilekleri[nin] temini mümkün bulunduğu, İs[tan]bul rıhtım ücretinin tenzili v[e ...]leıçe takip edilmekte ve müm[kün] olmâdığı takdirde şirketin vaz[...] hakkında tedbir alınması icab[...]lemekte olduğu; sulama ve g[...] kurutma hususlarına müte[...] dileklerin isafı mühim mikd[ar] sermaye tedarikine mütevakkıf [bu]lunduğu cihetle malî imkân[...] mukayyet bulunduğu ve maa[...] vekâlet bütcesindeki tahsisat [mik]darına göre nehirlerin taşmas[ından] husule gelen zararların ön[üne] geçmek için çalışıldığı N[...]

KAĞNI

İki cılız öküzün
Koşulduğu kağnıya
Yüreğimden acırım
Onu güden karıya
Kim bilir kaç asırdır
Bu kağnıyı bu karı
- Dehh!.. diyerek sürüyor.
Dik yokuştan 'yukarı
Yağmur, çamur, fırtına
O, tekerlek dönecek
Dönmiyecek olursa
Köyde ışık sönecek

AKGÜN

Vekili beyfendi tarafından ifade edilmiştir.

İKTİSAT VEKALETİ

1 — Orman işlerine ait dileklerden bir kısmi idarî mesailden olduğundan nazarı dikkate alindığı, diğer kısimleri ise kanuna müteallik bulunduğu cihetle yeni orman kanunu lâyihasında bu kısimlerin de düşünülmüş ve kanunda hükümler mevcut bulunmuş olduğu, orman yangını bekcileri için kanunen mecburî mükellefiyet olmadığı halde mahallerince mecburi bir şekil verilmiş olduğundan bu hususta halkın rızası munzam olmaksızın bekciler için ücret namile bir şey alınmamasını tamimen bildirileceği.

Ormanlarda vukuu beyan edilen sui istimallerin bir kısmi tarihi eski olan kanunların sui istimaline mani olmak lüzumu ile koyduğu merasimin ağırlığından ileri geldiği ihbarattan anlaşıldığı için yeni kanunda bu gibi merasimin tahfif edildigi, diğer taraftan memurlar hakkında vaki ihbarat üzerine daima müfettişler gönderildiği ve bir çoğunun mahkemelere verildiği ve bu hususun ehemmiyetle murakabesi için heyeti teftişiyenin takviye edilmek üzre bulunduğu.

2 — Vapur tarifelerinin mümkün olduğu kadar indirileceği.

3 — Ziraatte muzur hayvanlardan farelere karşı yapılan mücadelede yeni neticeler alındığı, istila ettiği altı milyon dönüm araziden yarısının temizlenmiş ve birbuçuk milyonda kesafeti azaltılmış ve iki milyon arazide de mücadeleye devam edilmekte bulunmuş olduğu, diğer yabanî hayvanlar ve nebatî haşerelere karşı da müçadele yapılmakta olduğu,

4 — Hayvan hastalıklarından sığır vebası 240 köyde söndürülerek bu gün altı köyde kaldığı ve şark hudutlarımızda hastalığın izalesi için inzibatî tedbirlere devam edildiği, aşı usulü de yapılmakta olduğu,

5 — Bazı vilâyetlerde ihracatın temini istenilen maddeler için devletlerle akdolunan ticaret mukavelelerinde mütekabiliyet şartları devletler tarafından sağlam alınma tabitu tulabilecek olanları hakkında hükümler konularak ihracının tenin edildiği, portakal ve zeytin, susam ve üzüm ve incirin Rusyada satılacak maddeler arasında bulunduğu ve bunlardan iki milyon liralık mikdarının yeni ticaret mukavelesine dercedildiği, ihracat (offisinin) takviye edilmekte bulunduğu ve hatta bazı tütün gibi mühim maddeler için müstakil offisler tesisi de düşünüldüğü, açılacak enistitüler için Avrupalı mutahassıslar intihap olunduğu, ziraat odalarının islahı için kanun lâyihası hazırlandığı, yerli malların memurlara mecburî olarak geydirilmesi için tetkikat yapılmak zarurî bulunduğu, sanayi ve maadin bankasının islahı ve mümessillerinin kendisinden tefrikı derpiş edilmiş olduğu,

6 — Maraş murahhasları tarafından verilen takrir üzerine memleket pirinç istihsalinin dahilen istihlâkinin temini için pirinç zeriyatı himayesinin takviyesi lâzım bulunduğu, ecnebi mutahassısı getirilecek bu sene Maraşta bir pirinç istasyonu açılmasının bütce şartları içinde teminine çalışılacak, pirinç kanunu lâyihasının hazırlandığı,

7 — Gaziayıntap murahhaslarının takririne karşı, sanayi ve ticaretteki hile ve tağşişe karşı kanun hükümlerinin tatbik olunacağı ve müeyyideler kâfi görülmediği takdirde artırılacağı,

İktısat vekili beyfendi tarafından izah edilmiş ve bu maddelere müteallik izahlar encümence muvafık görülmüştür.

İktisat Vekâletinde dilekler kısmi müzakere olunmaya başlanmıştır. İstanbul murahhası Sadettin Bey ihracat meselesile memurlara yerli malı geydirilmesi mecburiyetine dair teklifini izah etmiş, Çanakkale murahhası Veli Bey, Millî Tasarrufun vatanî ve millî borç telâkki edilmesini, lâübalilikten hazer olunmasını istemiş ve İktisat Vekâletinin ziraat teşkilâtını mavzu bahsederek amelî sahada bir kıymeti olmadığını iddia etmiştir. Veli Bey ziraat odalarının zafından şikâyet etmiş ve pulluk teamümünü temenni etmiştir. Bundan sonra Tokat mümessili Behcet Bey ziraat işleri hakkında temennilerde bulunmuş, Eski şehir Meb'usu Emin Bey büyük İktisadî işleri başarmak için Âlî İktisat meclisinin canlandırılması lüzumunu serdetmiş ve Bolu Meb'usu Şükrü B. ormancılık vaziyetine temasla usullerdeki müşkilâttan şikâyet ederek bazı tekliflerde bulunmuştur. Kongre öğleden sonra İktisat Vekâleti üzerindeki dileklere dair müzakeresine devam edecektir.

C. H. Fırkası Büyük Kongresi dün öğleden sonra 14 buçukta İsmet Paşa Hazretlerinin riyasetinde toplanarak, vilâyet kongrelerinden gelen dileklerin müzakeresine devam etmiştir. Bu dilekrden İktisat Vekâletine teallûk edenleri etrafında söz alan mümessiller ormanlar, kerestecilik, afyon, yün ve haricî ticaret hakkında mutalealarını söylemişlerdir. Mümessillerden biri kerestelerimizin ihracı hususunda ihracat pazarlarının vaziyetini eyice tetkik etmek ve ihracat maddelerinin cinsini nefisleştirmek, tasnif ve ambalaj gibi şeylere ehemmiyet vermek lüzumundan bahsetti.

Turgut B. (Manisa) — Sepetlerden alınan gümrük resminin yaş meyva ihracatını müşkülleştirdiğini ve alelumum ihracat maddelerinin ambalâjında kullanılan zeytin yağı varilleri ve çuval gibi şeylerin kabulü muvakkat usulü ile ithalinde meri bulunan bir sene müddetin iki seneye çıkarılması, ticaret odaları tarafından Vekâletlere yazılan evrakta pul kullanmak mecburiyetinin kaldırılması lüzumunu söylemiş ve seyrisefainin Mısıra yapan seferlerin rekabet ve muamelesindeki intizam ve dürüstü dolayısile ihracata faydalarından bahsederek seyrisefain idaresinin eylûl, teşrinievel, teşrinisani gibi ihracat mevsiminde olsun birkaç Şilep ile Akdeniz ve İngiltere limanlarına da ticarî nakliyatta bulunulmasını temenni etmiştir.

Afyon mümessili, Türkiyede afyon istihsalatile geçinen yarım milyonu mütacaviz nüfus bulunduğunu ve afyon imal ve istimalinin men'i hakkındaki beynelmilel mukavele ile Avrupa memleketlerinin istihsalâtı tahdit etmemiş hatta arttırmış olduklarını Cemiyeti akvamın 1926 istatistiklarına istinaden beyan etmiş, bu tazyikın Türk çiftçisi zararına olduğuna Afyon konferansına girecek murahhasların nazarı dikkatini celbetmiştir.

Hasan Raşit B. — Yün meselesine temas ederek temizlenmeden, tasnif edilmeden, yikanmadan, denk haline getirilmeden ihracat yapılması haricî pazarlarda yünlerimizin itibarine halel verdiğini ve hatta bizden yün alanların yakın memleketlerde bu işleri yaparak memlekette kalması icabeden birçok paranın ecnebi birkaç mutavassıtın cebine girmesini intaç eylediğini söylemiş, hükûmetin bu işle alâkadar olmasını ve büyük bir servet membaı olan yün ihracatçılığının inkişafını temin edecek tedbirler almasını temenni etmiştir.

Gümüşhane murahhası Nebi B. — Dampingten bahsederek dahilî pazarlarımızda damping olmadığını, fakat haricî pazarlarda sürüm sahalarında bilhassa buğday ve tütünde dampinge maruz kaldığımızı, orman ve kömür mahsulleri üzerinde de bugün oderece mahsûs olmamakla beraber gittikçe büyüyen Rus Dampingi muvacehesinde bulunduğumuzu söylemiş, hariçteki ticaret mümessilleri tarafından piyase temevvücatına ait raporların neşrini ve bu hususta uğraşacak bir konjonktör müessesesi vücude getirilmesi lüzumunu ilâve etmiştir.

Hakkı Tarık Bey, Manisa mıntakasında hükûmetçe satın alınmak üzre kaydolunmayan tütünlerin karardan istifade lüzumunu söylemiştir.

Doktor Namık Bey (Edremit), Zürraî inzibatın yokluğundan ve bunun zeytin mahsulüne yaptığı fena tesirlerden bahsederek zararları saymıştır.

Sadettin Bey (İstanbul), Memurların yerli elbise geymeye mecbur edilmeleri noktai nazarında ısrarla, bunun mevaddı iptidaiyesi vaziyetini izah ve böyle bir kararın hem işçi ve hem de sermayenin çalışmasına saha vereceği fikrini teyit etmiştir.

Hilmi Bey (Kastamonu), Kastamonunun hususi ihtiyaçlrına temasla, kendir ve kenevır ihtiyacımızın vatanımızdan temini için bir kınnap fabrikasının tesisini ve hayvanların gübresinden istifade imkânın bahşolunması için muafiyetler vaz'ı, Devlet ormanının muhafazası lüzumunu söylemiş ve intifa mes'elesindeki müşkülleri saymıştır.

Hilmi Bey, Kastamonuda bir elmacılık enistitüsu açılmasını, bir de tavukçuluk istasyonu tesisini ve İneboluda 450 metre uzunluğunda bir mendirek yapılmasını istemiştir.

Meb'us Muhtar Bey (Mersin) — Pamuk satışı mes'elesine temasla aceba hükûmet İtalya ile pamuk ve yün hakkında bir anlaşma yapamaz mı? Diye sormuş ve Tersustaki Rasim Bey fabrikasının parasızlıktan işlemediğini ve İktisat Vekâleti alâkadar olarak işletmek imkânını hazırlarsa Adana havalisi pamuğunun yarısının işlene bileceğini söylemiştir.

Asım Bey (Kocaeli), Dünkü noktai nazarında israr ederek sanainin ziraatle müsavi gitmesi lâzım geldiğini ve Avrupadan mevaddı iptidaiyesi gelen şeyler üzerinde çalışmayı değil, bilâkis yerli iptidaî maddelerin işlenmesinin tercih edilmesi lâzım geldiğini söylemiştir

Serdar Bey, Türk köylüsünün millî meslekî olan çiftçiliği yükseltmek için ziraatın müdür ve memurlarının bir büro memuru halinden çıkarak köylüye hocalık etmesini ve mücadelelerin başında bulunmasını söylemiştir ve en sonda şu suali sormuştur:

İktisat Meclisi âlisi ne yaptı,

gayesi nedir? Emin arslan bey, köy bekçileri eğer yalnız kendi vazifelerile uğraşmazlarsa çiftçi memleketi olan bu memlekette zürraî asayişin temini imkânı olmadığını söylemiştir.

Ali Rıza bey (Denizli), Denizlinin hususî işlerini arzetmiştir.

Tahsin bey (Aydın), yerli malından elbise giymeğe taraftar olduğunu Bulgaristanı misal göstererek arzetmiş ve "Kuvayi milliye zamanında neler geydik!,, diyerek müddeasını teyit etmek istemiştir. Tahsin bey, bundan sonra zürraî asayişin lüzumunu işaret etmiş ve:

— Vekil beyfendiler, memurlarından tam randman almıyorlar, demiş ve ziraat mücadelesinin tatbik şeklinden şikâyet etmiştir.

Ormancılığa temas eden Aydın meb'usu, beşikten mezara kadar bir insanın keresteye ihtiyacı olduğunu, ormanların fena işletilmesi üzerine nazarı dikkatı celbetmiş ve orman deyip geçilmemesini, bunun bir ilim deryası olduğunu söyliyerek:

— Köylünün elindeki baltaya ormanların mukadderatını teslim edebilirmiyiz? Diyerek mütaleasına nihayet vermiştir.

İhsan paşa, çiftçi kadınları da okutacak enistitü ve müesseseler açılması lüzumunu serdetmiştir.

Necip Asım bey, köylerde aşıcı dolaştırılmasını tavsiye etmiştir. Bundan sonra Maliye Vekili Abdul Halik Bey söz almıştır.

ABDUL HALİK BEYİN BEYANATI

Maliye Vekili Abdul Halik bey demiştir ki:

— Muhterem arkadaşlar, Bendeniz geçen gün burada maruzatta bulunurken aşarı doğrudan doğruya almakta olduğumuz vergisinden 1340 senesinde 35,5 milyon lira tahsil ettiğimiz halde bilâhare doğrudan doğruya vergilerden köylere isabet eden mikdarın ancak 8 milyon liradan ibaret olduğunu arzetmiştim. Dün beyanatta bulunan Eski şehir meb'usu muhteremi Emin bey, Maliye Vekili ifadatta bulunurken yalnız doğrudan doğruya olan vergileri nazarı itibare aldılar. Bilvasıta vergilerin köylüler üzerinde olan tesiratından behs etmediler. Görüyorum ki daima içimizde bulunan arkadaşlarımız da bu ukde kalmıştır. Onun için bu gün söz istedim:

Hükûmet 1340 senesinin hesabı katisini ve geçen senenin 1929 un hesabı katisini vermiştir. 1340 da âşardan tahsil ettiğimiz mikdar 35671142 lira ve tahakkuk eden mikdar, 39,987,000 liradır. Bu iane ve maarif hissemizden gayri hissemizdir. Mültezimlerin kârından gayri olan hissemizdir. Mültezim iki veya üç ay çalışır ve bütün bu müddet zarfında kazandığını yer bunların yüzde kaç kazandığını tasavvur edersiniz?

— Yüzde elli sesleri.

— Ben yüzde yirmi diyorum. Diğer teferruatı olan hesapları nazarı dikkate almıyarak yalnız yüzde yirmi kâr ilâve edersek 1340 senesinde köylünün cebinden 50 milyon lira çıktı.

Değer banka ve maarife müteallik hisse ayrıdır. Bunu nazarı itibare almıyorum.

Fırkamız âşarı lağvetmek kararını verdiği zaman büyük bir işe girişeceğini biliyordu. Bu kararı yalnız fırkamız verebilirdi; 40 milyon lira varidattan. Hem de hükûmetin eli dokunmadan gelen paradan...

Bu para iltizama verilmişti. Sağlam teminatı vardı. Muhakkak hazneye girerdi, masrafsız ve zahmetsiz olarak....

Emin bey bunu zikrettikten sonra tuza zammedilen mikdar nazarı itibare alınmamış dediler.

Yine 1340 hesabı kat'isindeki tuz iradından bahsedeceğim: Âşar varken 1340 da tuzdan 5,486,753 lira aldık. Zammettiğimiz mikdar 2,200.000 küsur liradır. Bunu hep birden hesap edelim: Nüfus nisbetinde hatta köylüye daha fazlasını vermek suretile hesap edelim, ve bunu da doğrudan doğruya vergiye zammedelim.

Şeker ve petroldan bahsettiler. 1929 hesabı kat'isinde şeker varidatımız 6,237,408 liradır. Şekerin en çok müstehliki köylü değil şehirlidir. Orada da bunu nüfus nisbetinde taksim edelim.

Petrol ve benzin varidatı 3,074,000 liradır. Her halde köylü şehirli kadar sarfetmez.

Bir de gümrüğü nazarı itibare alalım, onu da tetkik edelim. 1340 daki gümrük varidatımız, 28651000 liradır. Geçen sene - ki tasarruf kanunu çıkacak diye herkesin en çok mal getirdiği senedir - aldığımız varidat 41,116,000 liradır.

İşte bütün bilvasıta vergiler yekûnünü indirdiğimize nazaran bunu da zam ederek gümrük varidatının kısmı azamının köylülere değil şehirlilere teallûk ettiğini pek âlâ bilirsiniz. Köylülere isabet eden mikdar lağvedilen âşarın üçte birinden pek az fazlasıdır.

Maliye Vekili B. bundan sonra:

— Biz köylüye himaye sistemini koyduğumuz zamandan itibaren köylüyü hakiki bir surette himaye ettik. Ve esasen yapamıyacağımızı ilân etmezdik.. demiştir.

Abdulhalık B., millet, hükûmet kurulduktan sonra muhtelif kanunlarla ziraat bankasının istibdat ve Ferit hükûmetleri tarafından yenen sermayesi yerine sekiz milyon sekiz yüz seksen bin liranın hazine tarafından nakden ödendiğini söylemiştir.

Maliye Vekili bey, Milli hükûmetin bütcede bu tezayüdü sıhhiye, adliye, maarif, nafia, iktisat ve milli müdafaa sahalarında ne nisbette sarfettiğini rakamlarla izah ettikten sonra; bu tezayüdün nısfının milli müdafaaya ve nısfının da imara hasır ve tahsis edildiğini izahla sözünü alkışlar arasında bitirmiştir.

Bundan sonra Riyasete verilen tahrir okunmuştur.

Kütahya mümessili Alâattin bey, cuma yerine pazarın ikamesini teklif ediyordu. Reis paşa, takrirleri lâyiha encümenine vereceğini söylemiştir.

Muhtelif dilekler hakkında lâyiha encümeninin raporu okunmuştur. Rapor da bunların alâkadarlara tebliğ ve takip edileceği yazılı idi. SONU VAR

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi: 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2/VI/1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî mazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Çorum Ağır ceza Hakimliğinden

İskilibin Avukat yakası köyünden Osman oğlu Ahmet:

İskilipli İstanbullu oğlu Abdurrahman tarafından aleyhinize ikame olunan sirkat davasından dolayı 1931 senesi haziranının 16 ıncı salı günü saat 9 da Çorum Ağır ceza mahkemesinde bulunmanız iktiza edeceği, bulunmadığınız takdirde giyaben duruşma yapılacağı ilân olunur.

Çorum Hapisane Müdüriyetinden

Yevmi ihale olan 31 - 5 - 931 tarihinde hapisane ekmeğine talip zuhur etmediğinden münakasa kaimesinin 17 inci maddesi mucibince mezkûr tarihten itibaren bir hafta souraya talik edileceğinden ve müzayedeye iştirak etmek isteyenlerin dipozito akçasını maliye veznesine teslim ederek makbuzlarile komisiyona muracaatları ilân olunur.

Zayi mühür

Musaddak Ömer Fehmi mührümü zayi eyledim. mezkûr mühürümle kimseye senet vesairem yoktur. yenisini hakkettireceğimden eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim

Kale m. Ahmet bey oğlu Ömer

Çorum İcra dairesinden

Çorum muhasebei hususiyesinin beşinci daire tahsildarı sabıkı İlyas efendi zimmetinde 85199 kuruş matlubundan dolayı medyun namına tebliğ edilen ihbarnamenin zirinde müddealeyhin ikametgâhı meçhul olduğu mahallesi heyeti ihtiyariyesi ve mübaşir tarafından verilen meşruhattan anlaşılmış olmakla icra ve iflâs kanununun madde mahsusasına tevfikan ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren otuz gün zarfında bizzat ve bilvekâle dairei icraya muracaat eylemesi ve aksi takdirde ilâmın tenfizine teşebbüs olunacağı ödeme emri makamına kaim olmak üzre Çorum icra dairesinden ilân olunur.

10 - HAZİRAN - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 559

ABONE ŞARAİTİ

Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

HİTİT ONASYA TETKİK CEMİYETİ
Bir Profesörü Ankaraya geldi ve şerefine Çay ziyafeti verildi

Ankara 8 - Pariste Hitit ve Onasya tetkik cemiyeti reislerinden olup Kırşehir civarında tetkikatta bulunmak üzre Ankaraya gelen Porfesör Delaport şerefine Türk tarihi tetkik cemiyeti tarafından Ankara halk evinde bir çay ziyafeti verilmiştir. Gerek Türk tarihi tetkik cemiyeti gerek Paristeki Hitit ve Onasya tetkik cemiyetinin hami reisi olan Gazi Hazretlerinin şereflendirdikleri davette B. M. Meclisi Reisi ve Başvekil paşalar ile Hükûmet ricali ve H. F. Umumî kâtibi ve Fransız Büyük Elçisi ve Profesörün mesai arkadaşları bulunmuşlardır. İlk Medeniyetlerin kadim medeniyet merkezlerine Orta Asıyadan ayrılan büyük muhacıret kafileleri tarafından götürüldüğü etrafında Gazi Hazretleri tarafından yapılan tahliller büyük bir alâka ve istifade ile dinlenmiş, Profesör Delaport bu hususdaki mülâhazalara iştirak etmiştir. Profesör Kırşehir civarında hasköyde Heti asarını ihtiva eden hüyükte hafriyatına başlamak üzre Ankaradan hareket etmiştir.

B. M. MECLİSİNDE
Maliye vekili Manisa meb'usunun Süal takririne cevap verdi

Ankara 6 - B. M. Meclisinde Maliye vekili İstanbul Defterdarlığında Maarif vergisi tahsilâtından alınan ikramiyelere dair Refik Şevket B. Manisanın süal takririne cevap vermiştir. Vekil muamelenin Maarif vergisi kanununun beşinci maddesine müsteniden olduğunu, bu maddenin ilgasına dair diğer kanunlarda kayıt ve sarahat bulunmadığı için Meclisten tefsir istendiğini, tefsire intizaren yeni tevziat yapıldığını, tefsir aleyhte çıkarsa ikramiyelerin istirdat edileceğini söylemiştir.

B. M. MECLİSİNDE
931 Evkaf bütcesi kabul edildi

Ankara 8 - B. M. meclisi Evkaf Umum müdürlüğünün 931 bütcesini müzakere ve kabul etmiştir. Evkaf müdürü muhtelif süallere cevaben Evkafın alacağı yeni şekil hakkında tetkikatta bulunduğunu, getirilen mutahassısın hazırladığı projeye göre meclise yakında arzolunacak kanun lâyihasının tetkikatı ikmal edildiğini söylemiştir.

Gaziayıntap, Maraşta yetiştirilen Hasankeyf tütünlerinden azami yüzde 45 çöp firesi indirilmesine dair kanun da kabul edilmiştir.

C. MERKEZ BANKASI
Müdüriyetine Selâhattin B. inha edildi

Ankara 6 - Devlet bankası İdare meclisi toplanarak banka umum müdürlüğüne Ziraat bankası umum müdür muavini Selâhattin beyin tayinini Maliye vekâletine inha etmiştir.

Muhafız Gücü
Bisikletçileri Erzincanda

Erzincan 7 - Muhafız gücü Bisikletçileri dün akşam Erzincana geldiler. Muhafız atlıları yağmurdan burada kalmağa mecbur oldular. Yarın Gebzeyi tutmağa çalışacaklardır.

Meriç taştı
Edirne havalisinde tahribat yaptı

Edirne 7 - Meriç nehri taşmış, Edirne havalisinde tahribat yapmıştır. Tuğyan devam ediyor.

Muğlada
Tütün fidalama ameliyatı bitti

Muğla 7 - tütün dikme ameliyatı bitmiştir. Hertarafta çapaya başlandı. Mahsul çok ve nefis olacakur.

Tayin - Tahvil

Gireson mahkeme azalığına 45 lira maaşla Vilâyetimiz Cümhuriyet Müddeiumumisi Abdulkadir Bey.

Ve vilâyetimiz Müddeiumumiliğine 40 lira maaşla Gireson mahkeme azasından Hidayet Bey.

Münhal bulunan Çorum mahkeme azalığına 40 lira maaşla İstanbul sulh hakimlerinden Kemal Hayri Bey.

Mecidözü hukuk hakimliğine 40 lira maaşla sabık Aydın mahkeme azasından Abdullah Hilmi Bey.

Osmancık ceza hakimliğine 30 lira maaşla Bünyan ceza hakimi Hifzı Bey.

Çorum Nüfus müdürlüğüne Bursa Nüfus müdürü Mehmet Faik bey. Bilecik Nüfus müdürlüğüne Çorum Nüfus müdürü Kemal bey tayin ve tahvil buyurulmuşlardır.

ALMANYA HAKKINDA
Fransız Gazetelerinin neşriyatı

Paris 7 - Fransız gazeteleri Almanyanın borçları tecil, tamirat planının tadil edilmesinde çok müşkilât olacağına göre nihayet kendisine mali bir muavenet mevzuubahs olabileceği ve bunun da harpcüyane nümayişlerden vazgeçmesine ve Avrupa tesanüdüne samimi olarak iştirak eylemesine mütevakkif olduğunu yazıyorlar.

BUHRAN KARŞISINDA
Beynelmilel iştiraki mesai tesis ediliyor

Londra 8 - Sekers mülâkatından sonra neşrolunan tebliğde deniliyor ki: Mülâkat Almanyanın ve diğer sanayi memleketlerinin şimdiki vaziyeti hakkında dostane bir teatı efkâra vesile vermiştir. Alman nazırları kendi müşkülâtlarının tahfifi lüzumunda israr etmişlerdir. İngiliz nazırları ise buhranın cihan şümul mahiyetini tebarüz ettirerek İngiltereye olan tesirlerini ehemmiyetle zikretmişlerdir. Tarafeyn beynelmilel iştiraki mesai tesisi lüzumunda mutabık kalmışlardır.

Mühim bir merasim

Dünkü salı günü saat 9 da fennî bir surette şehre isalesi mukarrer su deposunun vazı esas merasimi icra kılınmıştır.

Merasimde Vali vekili Mektupçu Mitat beyle hükûmet erkân ve memurini ve Belediye heyeti, Teşekküller mümessilleri ve sunufu muhtelifeden bir cemmi gafir hazır bulunmuşlardır.

Merasimden sonra esnayi avdette parkta meduvine çay ve biskivi ikram edilmiştir.

Muhterem Belediye heyetini tebrik eder ve Müteahhidi Hüseyin Münir beye muvaffakıyetler dileriz.

İkinci seylâp
VE HASARAT

Haziranın altıncı günü zevaldan sonra Çorum civarında, mevzii mahiyette ikinci bir seylâp daha vuku bulmuş ve bu seylâp 26 - 27 Mayıs gecesi seylâbından daha fazla tahribat yapmıştır.

Yağmur pek şiddetli yağmış fakat bir buçuk saatten fazla devam etmemiştir. Bu esnada Çorum şehrinde pek az ve devamsız bir yağmur serpintisi olmuştur. En fazla tahribat hatap buğazı ve İğin mıntakasında vukua gemiştir. Vadi ağızlarında bulunan köylerin hayvanat ve zeriyatı oldukça hasara uğramıştır. Hatap buğazında, Pamucak, Baba oğlu köylerinde sekiz, on evi kâmilen su kötürmüş ve diğer bir kısım evleri de su basmış, evlerin içine kum ve taş doldurmuştur.

Harap olan evlerin köy kanununa tevfikan bir an evvel yapılması için icabedenlere tebligat yapılmış, ayrıca teşekkül eden bir komisiyon tarafından hasarat, tahribatın tesbitine başlanılmıştır.

Yollarda tahribat sebebile hasıl olan müşkülâtın izalesile kolayca gidip gelmeyi temin için alınan tertibat dahilinde faaliyete geçilmiştir.

Saika

6 - 6 - 931 Cumartesi günü yağan şiddetli yağmur esnasında Kızılveran nahiyesinin Saz köyünden Kenan oğlu Mustafa köyüne dönerken saika isabet etmiş ve derhal ölmüştür.

(Hakimiyetimilliyeden)

Büyük kongrede Dileklerin müzakere ve kabulü

Geçen haftadan kalan

İktisat Vekili Mustafa Şeref Bey, lâyiha encümeninin İktisat Vekâletine taalluk eden kısmile iki gündenberi cereyan eden müzakeratta serdolunan mütalea ve dileklere dair cevabını öğleden sonra verecektir.

***

Kongre Şeref beyin izahatından sonra İktisat Vekâletine ait kisme dair kararını verecek ve bundan sonra Ziraat bankası faslını müzakere edecektir.

ZİRAAT BANKASI.

Ziraat bankası meselesi hakkında vilâyet kongreleri dilekleri sermaye tezayüdü, şube küşadı, zirai ikrazatta faiz ve komisiyonların tenzili ve nakli nukut işlerinde daha teshilkâr davranılması, bu sene mahsulâtının tenezzülü fiatı hasebile zürraın borçlarının tecili hususunda toplanmaktadır.

Bu hususat hakkında Ziraat bankası Müdürü umumisinin izahatı :

Halen (26) küsur milyon liradan ibaret olan Ziraat bankası sermayesinin tezyidi için kanunda tahvilât ihracı hakkı bankaya verilmiş olup iktisadi vaziyetin müsaadesizliğinden şimdilik bu ihraç keyfiyeti yapılmıyorsa da hariçte tahvilât satılabileceği ümidile bu ihraç keyfiyetinin de tetkik edilmekte olduğu, mamafih arazi vergisinin yüzde altısı nisbetinde olarak kanunen alınan senevî 400 bin lira menafi hissesi ve bankanın kârı sermayesine zammedilmek suretile tedrici surette sermayenin tezayüt ettiği ve şube küşadı taleplerı de ancak masarifini koruya bilecek mahaller için her zaman bankaca nazarı dikkatten dur tutulmadığı, mamafih şube açılmıyan mahallerde ziraat kooperatifleri açtırmak sistemi son zamanlarda bankanın mesaisi cümlesinden olduğu, bankanın kabili tenmiye sermayesinin iki misli mikdarı zirai ikrazat yapılmış olup bir sene vadeli kefaleti müteselsile ile ikrazattan yüzde on iki, ipotek mukabili (2000)liraya kadar yüzde on, ipotek mukabili ve (2000) liradan yukarı mikdarı için yüzde on üç, ipotekli hesabı cariler için yüzde 10,5 olarak alınan faiz fazla bir faiz olmayıp bankanın bir sene vadeli mevduata yüzde 7 faiz vermesi ve mevduatın yüzde 25 mikdarını kasalarında faizsiz bırakması ve memleketin para piyasesinin faizi tenzile müsait olmaması ve bir kısa müddette mevduatın temamının nümalandırılmaması yani Valör zayiatı ve bir kısım şûbe ve sandıkların sermayelerinin azlığı hesabile zarar etmekte olması ve zirai mıntıkalerde bulunan bu şûbe ve sandıkların kapatılması istihsalâtı zirâiye itibarile caiz görülmemesi yüzünden mevduata yüzde 9 mikdarı kadar faiz verildiği cihetle faizin tenzili cihetine gedilemiyeceği ve nakli nukut işlerinde de yeni yapılan tarife ile bu işe atfi ehemmiyet edilip posta ücretleri tenezzül ettiği takdirde bu ücretin tenzili kabil olabileceği; kısa vadeli ikrazatta 3-12 ay orta vadeli ikrazatta 1-5 sene müddet olup bankanın sermayesinin azlığı dolayisile daha uzun vadelerin şimdilik kabil olmıyacağı ve bazı mahallerde vaziyete göre tecil yapılmakta olduğu merkezimizdedir.

Encümenimiz, bu hususat hakkında cereyan eden münakaşat ve müzakerattan sonra bankanın heyeti umumiyece musaddak 1929 bilânçosuna göre zirai ikrazatta 27 küsur milyon matlubatı olmasına göre banka zirai ikrazatı, sermayesinden pek az fazla mikdarı olmasına nazaran mevduata verilen yüzde 9 faiz mikdarı bu meselede müessir olamaz ve bu bankanın harbi umumiden evvel uzun vadelilerden aldığı faiz mikdarı kaydiye ile beraber yüzde 7 olup esasen cihanda tatbik edilen iskontu fiatlarına göre bu mikdardan fazla faiz gayri tabiî bulunmasına binaen ziraatin inkişafı maksadile teessüs eden bu bankanın zirai ikazatta bu günkü faizlerle devamı doğru olamıyacağından faiz ve komisyonların tenzili lüzumuna kani olmuştur. Bu kanaate varırken banka masarifatında memur masrafları gibi hususatta vaziyeti iktisadiyenin ve bankacılığın icap ettirdiği tasarrufa riayetkâr olması, bu faiz tenezzülünden dolayı netayicin bankanın zararına bir halise tevlit etmemesi için bir zarureti katiye olduğunu da hissettmiştir. Diğer mutalebatın bankanın muamelâtı dahiliyesinin icabettireceği vaziyete göre bankaca nazarı dikkate alınacağını katiyetle umit etmekteyiz.

İktisat Vekili Mustafa Şeref bey murahhaslar tarafından dermeyan edilen mütalealara ayrı ayrı cevap verdi. Millî fabrikaların yerli kumaş imalâtı 928 de 800 bin metre iken 929 da 950 bin metreyi bulmuş ve bu gün bir buçuk milyon metreyi geçmiş olduğunu, ücret ve maaş alan müstahdemler için yüzde on fazlasına dahi olsa dahilî mamulâttan almağa mecburi kılan bir kanun bulunduğunu, fakat cihetî askeriyenin 600 bin metreyi geçen ihtiyacı da nazarı itibare alınacak olursa bu mecburiyetin tevsi ve teşmili halinde ihtiyacı tamamen karşılamak imkânsız olacağını ve böyle bir tedbir mevcut fabrikaların nefaset hususunda lâûbali olmağa sevk edebileceği gibi fiat meselesini nazarı itibare almak icap ettiğini mamafi bütün bu hususiaki arzuların nazarı tetkika alınacağını söyledi. Tasarrufu itiyat haline getirmekten behsedenlere fırkamız bunu programında kat'i bir umde olarak tesbit etmiştir cevabını verdi

Ziraat teşkilâtının ameli sahada faide temin etmediği mütaleasına iştirâk ederek; mektepten çıkanların ziraat memuru olunca bürograsiya kapıldıklarını, bunda bir azda kanunlarımızın kendilerine tahmil ettiği vazife ve mes'uliyetlerin dahli bulunduğunu, mamafih İktisat Vekâletinin bir kaç seneden beri esaslı ve mühim bir istihale geçirmekte olduğunu izah etti.

Ez cümle Vekâlet Adanada pamuk, İzmirde üzüm ve incir, Samsunda tütün, fındık için haşarat mücadele enistitüleri tesisine karar vermiştir. Muhtelif yerlerde tohum islâh istasyonları açılmağa başlanmıştırZiraatle fiilen meşgul olanlara yardım için bir çok fidanlıklar tesis edilmiştir.

Bilhassa salâhiyetleri ve teşkilâtları itibarile mühim mevkileri olacak ziraat odaları vücude getirmek üzereyiz. Bu odalar zürraın müşterek menfaatlerine ait hizmetler yapacağı gibi Devlet tarafından kurulan müesseselerin verdiği neticeleri çiftçilere devrederek tatbikatını teshil edecek, bunlar arasında vasıl vasıtası olacaktır. Ziraat memurlarını kâtibi umumi vaziyetinde bu odalarda çalıştırarak mesleki malumâtlarını halka öğrete bilecek bir vaziyete sokacağız. Bu suretle ziraat teşkilâtımız ve memurlarımız hakiki ve fiili çalışacaklar, masa başında kalmaktan kurtulacaklardır.

Fare mücadelesini temas eden Vekil bey:

Birçok senelerdenberi kışın yumuşak gitmesi bunların üremesine badi olduğunu, talimatnameye nazaran bununla bizzat valilerin meşgul ve mes'ul bulunduğunu; Çanakkalede mücadelenin mühim mikdarda muvaffakıyetine, Bursada arazinin nısfından fazlasının tathir edildiğine dair malûmat geldiğini söylemiştir.

Yaş üzümle şarap imali, kanunî formalitelere riayet edilmek şartile serbesttir. İnhisar idaresi de ayrıca prim veriyor. Vekâlet asma fidanlarını arttırmıştır. Son senelerde bağ yapmak revaç bulmuş, büyük bir rağbete mazhar olmuştur. Bağcılık gittikçe tevessû etmektedir.

Muzır hayvanlarla mücadele belediyelere aittir. Sürek avı tertip olunur. Hususî taleplere karşı da hüsnü kabül gösterilecek. Fakat ciddî bir mücadele vaki bulmamıştır.

Ziraî asayişsizlikten bahsedildi. Her beş yüz nüfus için bir bekçi ağası kabul edilmiştir. Ve her köyde bir bekçi vardır.

Tohumların ıslahı için muayyen yerlerde ıslah istasyonları tesis edilmiştir. Ve buralarda çalışmaktadır. Adanada pamuk tohumu tevdiine başlanmıştır.

Pullukların dahilde imalini teşvik için bir kanun vardır. Her pulluk için kıymetlerinin yüzde onu ile on beş arasında bir prim verilmesi kabul edilmiştir. Bütçeye de yüz bin liralık tahsisat kondu, Bu gibi tedbir sayesinde memlekette ihtiyacımız olan pullukları yapabilecek imalâthanelerin vücude gelebileceğine şüphe yoktur.

Vekil Bey; traktör kullanmış olanlara gösterilmiş olan muafiyetleri saymıştır.

Ticaret mukavelelerimiz ile ihracat maddelerimiz için mahreç bulmak meselesine temas edere bunun karşımızdaki devletin harici ticaret sistemine mani olduğunu, bizim ihraç etmek istediğimiz madde o memlekette devlet inhisarında ise, yani bizzat satın almak mevkiinde ise kabil olabileceğini yok eğer hususi teşebbüslere terkedilmiş ise o zeman böyle bir şey teklif edilemiyeceğini söylemiş, Çekoslovakya ile ticaret mukavelemizde tütünlerimiz için Sovyet Rusya ile ticaret muahedesinde diğer bazı ihracat maddelerimiz için bu nevi imkânlardan istifade edildiğini ilâve etmiştir.

Mustafa Şeref bey ormanların hakkında uzun izahat vererek ormanların mütemadiyen tahribi memleketin iskân kabiliyetinin azalacağını, bu kabiliyetleri itibarî milli bir servet olan ormanları para çıkarmak meselesi doğrudan doğruya ormanın muhafazası meselesi olduğunu, ormanın işlenmesi bir plân üzreinde olmak icabettiğini söylemiş :

"Dört grup mevsim geldikçe muayyen mıntakalara gidip piller hazırlamaktadır. Bu grupların adedini sekize çıkaracağız.

Muvakkat mühendisler tarafından tanzim olunur. Bunun haricinde işleme ormanı kasten tarip olur.,, demiştir.

Vekil bey ormanlardan halkın sureti intifaına ait kanunları izah ettikten sonra tütün meselesine geçmiştir. İnhisar idaresi ihtiyacını doğruca müstahsilden değil mutavassıt tanımaz. Tüccarın müracaat ederek tütünlerimi al değe hakkı yoktur. Almak sipekülâsyona yol açar.

Bu ticaret mefhumu ile kabili telif değildir. Hükûmet tüccardan tütün almamak azmindedir. Ve bununla ticarî terbiyeye de hizmet etmektedir. Bu esas perensibe rağmen son zamanlarda yapılmış olan mübayaa bambaşka bir mülâhaza ve endişeden doğmuştur. Birçokları tütünlerini bankalara rehin etmiş bulunuyorlar. Devlet müdahale etmeseydi bu tütünler icraya konacaktı. Bir kısım müşteriler mevsiminde tütün alamıyarak icradan ucuza almıya bekliyorlardı. Bu gelecek sene mahsulünü de tehlikeye düşürebilirdi. Bu noktanın ağırlığı muayyen kimselerin tütünlerinin satın alınmasını mucip oldu. Bu karar tatbik edildi. O tehlikeli vaziyet kalmadı. Artık mübayaatın teşmiline de lüzum yoktur.,,

Vekil; ihracat mevsimlerinde sefain Marsilyaya kadar Avrupa limanlarına sefer yapmasını tasvip ettiğini ve ihracat maddelerinin ambalajında kullanılan fiçi ve çuval gibi şeylerin ithalinde meri olan kabulü muvakkat müddetinin artmasına taraftar olduğunu söyledi.

Afyon meselesinin beynelmilel tarihçesini anlattı. Afyon işinin Türkiye için 600 — 800 bin nüfusun hayatı demek olduğunu söyliyerek bu hususiaki beynelmilel mukaveleye bizden başka iştirâk etmeyen kalmadığını ve ademi iştirakimizin sebeplerı çok esaslı olduğunu izah etti.

Önümüzdeki konferansta her memleketin ihtiyacı tesbit edilecektir. (1 istihsalimizin normal sahalarda verdiği azami randımanı ve fiatı teminat altına almak, 2) dünyada imalâtçı beş memleket vardır. Bunların karteli altına girmiyerek muayyen bir fabrikasyon hissesinin bize verilmesi şartile bu hususiaki beynelmilel mukavelâta iştirake amadeyiz. Türkiye hiç bir vakıt insanlığın gittiği yoldan ayrılmak değil, bilâkis beraber gitmek emelindedir. Fakat konferansta bütün fedakârlığın bir milletin sırtına yüklenmesi doğru olmıyacağı noktai nazarını müdafaa edeceğim. (Alkışlar)

İktisat vekili yünlerimizin ihraç edilmeden yıkanmasını, temizlenmesini, güzelce tasnif edilmesi ve ambalaj hususundaki teminata iştirâk etmiş ve hükûmetin fındık, üzüm için olduğu gibi bu hususta da nizamname hazırlıyacağını söylemiştir.

Mustafa Şeref bey, damping meselesine temas ederek; bu bahiste beyanı mutalea eden arkadaşın söylediği gibi dahilde damping olmadığını, fakat hariçte piyaserde olduğunu, bunu münhasıran bir memleketin ticareti harciyedeki sistemi icabından bulunduğunu ve bunun teferruatı üzerinde müessir olmağa çalışmak ne ve ne de siyaseten muvafık olmıyacağını söylemiş, dostluk tarikile yapılacak teşebbüslere de lüzum kalmadığını beyanla demiştir ki :

— Zira Rus tütünleri koku, renk ve bazı evsaf itibarile bizim tütünlere benzemekle beraber içim noktai nazarından fena olduğu için eski müşterilerimiz Samsun tütünü almağa karar vermişler ve gelmeye başlamışlardır.

Vekil Bey, ticaret mümessillerinin raporları neşredileceğini zeytin enistitüsünden fayda beklendiğini, Kastamonuda kenevir imalâtına muzaharet edileceğini, İktisat meclisi âlisinin Almanya, Fransa ve diğer memleketlerdeki salâhiyetlerile bizimkinin tarzı teşekkül ve iştikalinden bahsetmiştir. Lâyihanın İktisat vekâletine ait kısmı bu ziraat üzerine kabul etmiştir.

İktisat Vekâletine ait temenniyatın kabulünden sonra buğday buhranının dünyaya şamil bir mesele olduğuna ve hükûmetin bu meseleyi ehemmiyetle takip ederek Roma konferansına iştirâk ettiği gibi halen ictima etmekte bulunan Avrupa birliği komisiyonunda da hükûmetimizin temsil edilmekte olduguna dair olan ve bu hususiaki beynelmilel faaliyetlerle yakından alâkadar bulunan hükûmetin bu meseleyi takip ve mesaisini tavzife davam etmesi temennisini ihtiva eden lâyiha encümeni mazbatası tasdik olunmuştur.

Kısa bir fasıladan sonra tekrar İsmet paşanın riyasetinde akdolunan celsede lâyiha encümeni mazbatasının ziraat bankasına ait kısmı müzakere olunmuştur.

Veli Bey (Çanakkale) - Bankanın tekemmülü muhakkak olduğunu ticarî bankalar olmadığı yerlerde ticaret erbabına kredi vermesi zarurî bulunduğunu söylemiş, bankanın komsiyon mikdarını arttırmasından şikâyet etmiştir.

Kemal Turan Bey (İsparta) - Ziraat Bankası mevduatı faiz vermesi için bono kullanmasında fayda olmadığını,ancak bu mevduatı ziraat mevaddı üzerinde ticaret yapanlara hasretmesi muvafık olacağını beyan etmiş ve istihsal kooperatiflerine daha ucuz vade ile ikrazatta bulunmasını kendi mıntakasında gül sanayiinin teessüsü için temenni etmiştir.

Mustafa Şeref Bey cevap vererek Ziraat Bankası tarafından alınan komsiyonun on para ve fevkalâde ahvalde yirmi para olduğunu ve arttırılmadığını gül sanayisi için teessüs kredisi istemek lâzım geldiğini söylemiştir.

Hasan Fehmi Bey (Gümüşhane) Ziraat Bankasının Milli Hükûmete intikalinde zürra elindeki meşkûk matlubatı haricinde 380 bin lirası kalmış olduğunu izah etmiş ve bankanın kanunî murakabe altına alınması hakkında fırka programında kabul edilen madde ile tezat teşkil eden bir takririn geri alınmasını istemiştir. Bu takrir ziraat bankası heyeti umumiyesine gelecek murahhaslar masrafına dair idi. Takrir sahibi Veli Bey (Çanakkale) Bu izahat üzerine takririni geri almıştır.

Lâyihanın Sıhhat Vekâletine ait kısmı üzerinde müzakere olmamış Süleyman Sırrı Bey (Yozgat) mükellef efradın asker oldukları zaman sıhhiye bölüklerine ayni köyden birkaç neferin değil mümkin mertebe her köyden bir neferin verilmesi suretile köylerde küçük sıhhat memurlarının azlığını telâfi etmek temennisinde bulunmuştur.

Sıhhat Vekili Refik Bey; orduya girmiş küçük zabitlerin ders programlarında sıhhiye programını kabul hususunda ciheti askeriye ile mutabık kaldığını söylemiştir. Lâyihanın bu kısmı de kabul olunmuştur.

Lâyihanın heyeti umumiyesi de kabul edilmiş ve fırka nizamnamesinin müzakeresine geçilmiştir.

Nizamnamenin heyeti umumiyesine dair söz alan Alâattin Bey (Kütahya), bu nizamnamenin muhitten merkeze doğru tanzim edilmiş olduğunu, fırkaya kabul edilecek aza hakkındaki maddelerin çok geniş ve fırka kapılarını herkese açık tutan bir tarzda yazılmış bulunduğunu, idare heyetleri intihabatında namzet göstermemekten mahzurlar teveliit edebileceğini ve bütün nüfuz ve salâhiyeti merkezde toplamak daha doğru olacağını söylemiştir.

Hakkı Tarık Bey (Gireson), encümen namına cevap vererek kayıt ve kabûl şartlarının izhar edilen endişeleri bertaraf edecek mahiyette etraflı olduğunu, 124 inci madde umumî reislik divanı kararı olmadıkça intihaplarda namzet gösterilmez denildiğine göre umumî reislik divanının lüzum gördüğü zaman namzet göstertmek salâhiyetine malik bulunduğunu söylemiştir.

Alaettin ve Hakkı Tarık Beyler arasındaki münakaşaya karışan Refik Şevket Bey (Sarohan) da Alaettin Beye cevap vermiştir.

Müzakere esnasında 126 ıncı madde üzerinde Hasan Fehmi B. (Gümüşhane) ile Hakkı Tarik B. (Gireson), arasında uzunca bir münakaşa olmuş ve madde Recep Bey (Kütahya) nın teklifi üzerine : " Fırka teşkilâtında çalışanların uhdelerinde, bu vazifelerile beraber vilâyet meclisi umumî belediye meclisi, ticaret odası gibi kazanç işlerden birden fazlası toplanmaz.,, tarzında tadilen kabul edilmiştir.

Türk Ocakları Kurultaylarının ocakların infisah ve fırkaya iltihakı hakkındaki kararını aynen tebliğ eden Kâtibi Umumiliğin takriri okunarak müttefikan tasvip edilmiştir.

Azanın muhtelif dileklerini havi takrirlerini tetkik eden lâyiha encümenin mazbatası okunarak kabul edilmiştir.

Kongrenin, Gazi Hazretlerine bir hatırai şükran olmak üzre, bütün azanın imzalarile, tazimatını bildirecek bir mazbata tanzimi ve bunun İsmet Paşa vasıtasile Müşarünileyh Hazretlerine takdimi;

Şehit Kublay için Ankarada yapılacak abidenin masrafına iştirak edilmesi ve bunun şekil ve derecesinin tayini hususunun umumî riyaset divanına bırakılması;

Millî Mücadelede şehit düşen mefkûre kardeşlerimizin hatırasına ayakta izharı hürmet edilmesi hakkında âza tarafından verilen takrirler kabul edilmiş ve şehitler için bir dakika ayakta durularak içtimaa nihayet verilmiştir.

Ruznamede umumi idare heyeti içtimaı vardı. Celse açılınca Recep Bey söz alarak, yeni nizamnamenin kendisine verdiği hakka istinaden Umumî Reislik Divanının umumi idare heyetini teşkil edecek arkadaşları bir liste halinde hazırladığını ve bu suretle Umumî Riyaset Divanı tarafından tesbit olunan listenin dağıtılacağını söylemiştir.

SURET

Yeni teşkil edilen Nahiyeler

Sivas vilâyetinde Kangal kazasına merbut Killik ve Akpınar köylerinde tam teşekküllü olmıyarak bu namlarla basit birer Nahiye teşkil edilmiş olduğu Dahiliye Vekâleti Celilesinin 5 - 6 - 931 tarih ve 2049 - 443 numaralı tahriratı aliyelerile bildirilmiştir.

*

Amasya vilâyetinde Merzifon kazasına merbut Alıcık köyünde bu namla tam teşekküllü olmıyrak basit bir Nahiye teşkil edilmiş olduğu Dahiliye Vekâleti Celilesinin 30 - 5 - 931 tarih ve 1973 - 435 numaralı tahriratı aliyelerile bildirilmiştir.

Makamı Vilâyetten :

SURET

Yeni teşkil edilen nahiyeler

Aksaray vilâyeti merkez kazasına merbut Orta köy, Gelevri ve Arapsun kazasına bağlı Alemli köylerinde tam teşekkülü olmıyarak basit birer Nahiye teşkil edilmiş olduğu Dahiliye Vekâleti Celi lesinin 24- 5- 931 tarih ve 1864 - 421 numaralı tahriratı aliyelerile bildirilmiştir.

KADIN YÜZÜNDEN

Kavga ve cerh

Sabıkalı Topal imam namile maruf Çöp Hüseyinin Hüseyin ve Yavruturna mahallesinden hurümün Fazlı ve topal imamın kardeşi Kavas Mehmet, Tostosun Rıza ve arzuhalci Ateş fakı oğlu Edip efendi bir kır âlemi yapmayı kararlaştırarak dünkü salı günü evvelâ topal imamla hurümün Fazlı Teslimli Nazım zevcesi Narin namındaki bir kadını yanlarına alarak şehre yarım saat mesafede Çoraklık bağlarındaki Şücaettin zade Hacı Hüseyin efendinin bağına gitmişler ve bilâhere kavas Mehmetle tostosun Rıza ve bunları müteakipte arzubalcı Edip efendi misafiri bulunan Sungurlunun Çavuşçu köyünden Hamdi beyle bunlara iştirak etmişlerdir. Orada gece geç vakte kadar eğlenirken serhoşluk neticesi aralarında gavga çıkmış ve sabıkalı topal imamla kardeşi kavas Mehmet Hamdi beyi kalbinden ve böğründen olmak üzre müteaddit yerinden carh ederek arkadaşlarile birlikte kaçmışlardır.

Vak'ayı haber alan zabıta derhal vak'a mahalline giderek ve mecruhu hastaneye nakletmiş ve firareden merkumları da takip ve taharri ile sabaha karşı yakalıyarak evrakile adliyeye vermiştir.

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükümet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi : 26 - 3 - 931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itiba ren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Çorum

Sıhhat ve İçtimai Muavenet müdürlüğünden

Lira	Kuruş	Cinşi
1200		Halâ, banyo malzeme ve işçiliği
1640		Maa beton mozayık taş işçiliği
666		Ameliyat tadilât işçiliği
2982		Kapu ve çerçeveleri
200		Kalorifer bacası inşaatı
3000		Porten marka çimento
1500		Mozayık taş
3326	40	Tahta münakasası
1300		Alçı kireci
550		Kum

Derdesti inşa Çorum Doğum ve çocuk bakımı evine ait balâde cins ve bedeli keşfi yazılı on kalem malzeme ve işçiliğe ait münakasa müddeti 4 - 6 - 931 tarihinden itibaren bir hafta daha temdit edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek üzre Çorum Sihhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne muracaatları ilân olunur.

Katil

Çorumun Teslim köyünden Ahmet oğlu Arif ve Kırımlı oğlu Cuma ve köyden Büğrü oğlu Şükrü ve Musa oğlu Hasan aralarında ekin tarlasına hayvan girmesi yüzünden vukua gelen münazaada Şükrü ve Hasan tarafından Arif katl ve Cuma da cerhedilmişlerdir.

Katiller derdest edilerek evrakile Adliyeye verilmişlerdir.

Vilâyet

Maarif müdüriyetinden

Alaca Merkez mektebinin harıcî sıvası 13 - 6 - 931 de ihale edilmek üzre bir hafta müddetle daha münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Zayi makbuz

İdarei hususiye emrile Çorum Ziraat Bankasına emaneten yatırdığım 35 liranın 30 Eylûl 928 tarih 3097 numaralı makbuzu ile 32lira 50 kuruşun 30 Eylûl 928 tarih ve 3101 numaralı makbuzlarını kaybettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Tütüncü zade Ahmet

Makamı

VİLÂYETTEN

1 - Musakkafat, arazi, kazanç ve sayım vergilerinin taksit müddetleri 1/6/931 tarihinden başlıyarak 30/6/931 tarihinde hitam bulacakur.

2 - Bu bir ay müddet zarfında balâda envai muharrer vergi mükellefleri borçlarını tahsil şubesi veznesine teslim etmeğe mecburdur. Bu müddetin hitamında borçlarını tesviye etmiyenlerden tahsili emval kanunu mucibince tahsil olunacağı ilân olunur.

Osmancık

Mustantıkliğinden

Sirkattan suçlu Osmancığın Seciğen köyünden olup altı ay evvel tegayyüp ettiği anlaşılan Deccal oğlu Hasana tebligat imkânı bulunamamış olduğundan Ceza M. usulü kanununun 37 inci maddesi mucibince mumaileyhin Osmancık istintak dairesine muracaatı ilânen tebliğ olunur.

Ç. Askerlik

Şubesi riyasetinden

1076 No.lu ihtiyat zabitan kanununun 9 - 10 uncu maddeleri mucibince 931 sınıfı nesinin yoklamaları icra edileceğinden şube mıntakasında bulunan alâkadaranın haziran 931 nihayetine kadar şûbeye muracaatları ikinci defa ilân olunur.

Vilâyet

Defterdarlığından

1931 Malî senesi Haziran ve Temmuz aylarına ait 1806 numaralı muvakkat bütce kanununun 3 üncü maddesinde (1930 senesi bütçe kanunile cibayetine mezuniyet verilen bilcümle vergi ve resimlerle müteferrik hasılatın muvakkat bütçenin evamir müddetince cibayet olunur.) Diye muharrer olmasına mebni keyfiyet bilumum mükellefince malûm olarak vergilerini tekasiti muayyenesi zarfında tediye eylemeleri ilân olunur.

17 - HAZİRAN - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 560

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Büyük Millet Meclisinde

İki meb'usun tahlifi icra edildi

Ankara 13 - B. M. Meclisinde yeni meb'uslardan Halit Burdur, Ziyaettin İstanbul, beyler ant içmişlerdir. Meclisin 1930 senesi teşrini sani ve kânunu evvel ayları hesabatı hakkında Meclis hesapları tetkik encümeni mazbatası okunarak kabul edilmiştir. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

B. M. MECLİSİNDE

maarif eminliklerinin lâğvine dair lâyiha encümene verildi

Ankara 13 B. M. Meclisinde Maarif Eminliklerinin lâğvine, beş birinci, altı ikinci sınıf maarif müfettişliği ihdasına dair kanun müzakere edilmiştir. Hatipler müfettişlik ihdasına lüzum olmadığını söylemişlerdir. Maarif Vekili lâyihayı mi dafaa etmiştir. Neticede lâyiha tadil tekliflerile encümene tevdi olunmuştur.

Süvari mübaşirler muvakkat bütçeye dahil edildi

Haziran, Temmuz bütcelerine kırkar lira maaşlı 750 süvari mübaşirlik tahsisatı ilâvesi kabul edilmiştir.

DEVLET ŞÛRASI

mezarlıklar ve inhisar kanunu hakkındaki nizamnameleri ÇIKARDI

Ankara 13 - Devlet Şurası mezarlıkları Belediyelerin idaresine vererek Avrupadakiler gibi temiz ve muntazam bir hale getirmek esaslarını havi nizamnameyi çıkarmıştır. İnhisar kanunu tatbikatına ait nizamname de çıkmıştır. Fındık ihracatı nizamnamesi tetkiktedir.

SİRKECİ İSTASYONUNDA

Kaçak Morfin yakalandı

Ankara 13 - Sirkeci İstasyonuna gelen Ekispiresin kale arabasında, tavanda saklı 34 kilo morfin yakalanmıştır. Sikecide kaçak suretile ihraç edilmek istenen iki bavul içinde 60 kilo morfin musadere edilmiş, kaçakçılar mahkemeye verilmiştir.

HİLÂLİAHMERCEMİYETİ

Seylâp zedelere yardım ediyor

Ankara 13 - Hilâliahmer selden zarar görenlere Amasyada 4500, Ceyhanda 2683, İzmirde 5000, Burdurda ayni kıymette eşya dağıtılmak suretile yardımda bulunulmuştur.

MUHAFIZ GÜCÜ

Bisikletçileri Sarıkamişte

Sarıkamiş 12 - Muhafız Gücü bisikletçileri Sarıkamişe gelmişlerdir. Sporcular askerî, sivil sporcularla memurin ve halk tarafından karşılanmıştır.

KAYSERİNİN

Talas Nahiyesine dolu düştü

Kayseri 13 - Talas nahiyesinde bağlara yumurta büyüklüğünde dolu düşmüştür. Zarar tetkik ediliyor. Yağmur devamdadır.

manisa Hapisanesinden

31 Mahkûm kaçtı

Manisa 15 - Lağım kazmak suretile hapishaneden 31 mahkûm kaçmıştır. Şiddetle takip edilmektedir.

Maç

GALATA SARAY VE FENAR BAHÇE GALİP

İstanbul 14 - Evelki gün Galata Saraya mağlup olan Aynoreht isimli Alaman futbol takımı bu gün ikinci maçını Fener bahçe ile yapmıştır. Fener bahçe hakim bir oyunla hasmına bire karşı dörtle galip gelmiştir.

MUHAFIZ GÜCÜ

Bisikletçileri Karsta

Muhafız gücü Bisikletçileri dün akşam Karsa geldiler. Samimi surette karşılandılar.

ATLILAR EDİRNEDE

Edirne 14 - Muhafız gücü atlıları Edirneye gelmişler, hararetle karşılanmışlardır.

Çiftçi

MEB'USLARIMIZ

Ziraat ve sair hususî işlerile yakından alâkadar olmak üzre Çiftçi Meb'uslarımız Nabi ve Bekir beyler onar gün mezuniyetle köylerine gelmişlerdir.

Nabi bey Haziranın 12 inci Cuma günü merkezi vilâyete gelerek Cumartesi günü Makamı Vilâyeti ve Halk Fırkasını ve müessesatı ziyaret edip, Pazar günü alessabah Yozgat tarikıyle Ankaraya Azimet etmiştir.

Bekir beyin de ayni gün Çerikli İstasyonundan hareket ettiği haber alınmıştır.

Geçen hafta Salı günü icra kılınan Suyolları Resmi küşadında Belediye Reisi Şevket Bey namına Belediye Meclisi azasından Burhan zade Mustafa beyin irat buyurdukları nutuk

Muhterem huzzar!

Hayat ve sıhhatin en mühim ihtiyaçlarından birisi ve belkide birincisi sudur. Halkın sıhhatini korumak için kasabaya giren su mecralarının islâhı ötedenberi düşünülmüş ve en nihayet Reisi esbak Suhip beyfendi, [Mülkiye müfettişi] zamanında ilk adım atılarak üçyüzbin liralık bir keşifname ile işe başlanmış ve 926 da bittahlil içmeğe en salih ve diğerlerine müreccah olduğu anlaşılan Mürsel suyu menbaı fennî bir surette inşa ve ikmal ettirilmiştir. Onbin küsûr liraya mal olan işbu menba ameliyatile birlikte Mürsel suyunun kasabaya sureti tevzi ve taksimini gösterir iki bin lira kıymetli birde proje yaptırılmış ve fakat parasızlık yüzünden işbu proje tatbik edilememiştir.

Projenin temamii tatbiki kabil olamıyacağı anlaşılması üzerine üçyüz bin liralıktan müfrez yetmiş beş bin liralık bir proje ile işe başlanması ve kasabanın muhtelif mahallerinde şimdilik yirmi yedi çeşme yaptırılması tensip edilmiş olmakla selefim Muhsin beyfendi, [Burhaniye Kaymakamı] zamanında işbu son müfrez proje üzerine muktazi levazım ve ameliye mevkii münakasaya vazolunmuştur. Şartnamede anlaşılmayan bazı maddeler ve noksanların tavzih ve ikmali için talipler tarafından vaki muracaat üzerine münakasanın, şartname vesairenin tecdidi icap eylemiştir.

Bu işin daha fazla sürüncemede kalması sıhhati umumiyenin bir kat daha tehlikeye ilgası dimek olacağından bu sene mutlaka işe başlanması için elden gelen her türlü fedakârlık yapılarak münakasa muamelesi bilikmal zuhûr eden üç talip arasında en muvafık teklifte bulunan Hüseyin Münir beye altmış sekiz bin sekiz yüz liraya, sekiz ayda inşa ve ikmal edilmek üzere ihalei katiyesi icra edilmiş ve bu gün şuracıkta yapılacak hazinenin vazı esas resmine muvaffakiyet hasıl olmuştur

Bu defa yaptırılacak yirmi yedi çeşmenin mukeddema yapılan projede mütekasif bir surette konulduğu anlaşılması üzerine halkın ve mahallatın içme sularını kolayca tedarik edebilecek ve atide çeşmelerin teksirini kolaylaştıracak bir surette tevzi ve taksimi düşünülmektedir. Müzayede kaimesinde font ve çelik borudan her hangi birisinin kabul edilebileceği mezkûr idisede ihale font boru üzerine icra edildiğinden çelik boru kabulü takdirinde bedeli ihaleden altı bin lira daha tenzilat yapacağına dair müteahhit beytarafından yapılan teklifi ahir derdesti tetkik ve mütaleadır. Her iki hususta belediyemizin ve beldemizin âzamî menfaatı düşünülerek hareket edileceği tabiidir.

Devamı ikinci sayfada

[Hakimiyeti milliyeden]

BİR TÜRK Kartalı.

İTALYA'DA BİR TAYYARECİMİZİN BÜYÜK MUVAFFAKIYETİ

Güzide tayyarecilerimizden Birinci mülâzım Sabri bey İtalya hava mektep ve kıt'alarında staj yapmak ve bu suretle bilgi ve mümaresesini fazlalaştırmak maksadile İtalyaya gönderilmişti . Tertip edilen tahsil programından bir kısmini büyük bir muvaffakıyetle bitiren tayyarecimiz av tayyareleri üzerindeki stajını da yapmak üzre bundan bir müddet evvel avcı mektebine girmiş ve av tayyareleri üzerinde geçirmesi lâzım gelen uçuşlarına başlamıştı .

9 - 5 - 931 sabahı bir av tayyaresi ile ve mektep kumandanlığından telakki ettiği emir mucibince akrobasi talimleri yapmak üzre havalanmış ve 1200 metre irtifaa çıkmıştır . Tayyarecimiz programının icabettirdiği taklak — Lupink ve burgu hareketlerini muallim ve arkadaşlarının takdirkâr nazarları önünde bütün inceliğile yaptıktan sonra 1200 metre irtifaı almış ve yan taklak hareketini tono — yapmağa geçmiştir . İlk yaptığı tono da 180 derecelik bir devirden sonra ters vaziyette kalan tayyaresi bu vaziyetten çıkmıyarak olduğu gibi burguya geçmiş ve tayyarecilik âleminde en kıymetli ve tanınmış tayyarecilerin ölümünü intaç eden bu tehlikeli vaziyette Sabri bey tayyaresini doğrultmak için zemine 300 metro mesafeye gelinceye kadar soğuk kanlılıkla çalışmakta devam etmiştir. İcabeden hareketleri yapan ve fakat tayyaresinin muanniden itaatsizliğini büyük bir dikkat ve soğuk kanlılıkla takip eden tayyarecimiz nihayet hamil olduğu paraşütünü kullanmak zamanının geldiğini görerek kendisini paraşütü ile birlikte boşluğa terketmiştir. Baş döndürücü bir sür'atle yere yaklaşan tayyarecimiz anbean zemine yaklaştığını ve fakat tayyaresinden ilk atladığındaki sür'at ve dönme tesirine tabi bulunan paraşütünün açılmamakta devam ettiğini görerek ellerile boşlukta bulunan paraşütünü kendine çekmiş ve paraşütünü açarak salimen yere inmiştir.

Havacılıkta cidden nadir ve müstesna olduğu kadar da tehlikeli olan bu kazadan sırf melekesi ve soğuk kanlılığı sayesinde salim kurtulan kahraman tayyarecimizi ne kadar takdir etsek yeri vardır.

KASTAMONUDA
Urgan satışı ve piyase

Kastamonu 14 - Bu hafta urgan pazarında onyedi bin kilo urgan satılmıştır . Satış geçen seneye nisbeten eyidir. Piyase yüksek, batmanı üç buçuk, dört liradır.

KASTAmONUDA HAVA
Hararet 9 za düştü

Kastamonu 14 - Havalar soğumuştur. Hararet yirmi beş - otuzdan dokuza kadar düşmüştür .

Eski eserler sevme cemiyeti

Denizli 14 - Eski eserler sevme cemiyetinin heyeti umumiye ictimaına bütün münevverler iştirak etmiştir Dokuz kişilik bir heyeti idare seçilmiştir .

DENİZLİDE ÇEKİRGE
Mücadelesi devam ediyor

Denizli 14 - Yapılan mücadele neticesinde Saray köyde çekirge kâmilen imha edilmiştir .

Çivrilin birkaç köyünde mücadele devamdadır .

ALMANYADA
Ahali Fırkası Rayhşıtağın ictimaa davet edilmesini isteyor

Berlin 13 - Ahali fırkası liderleri Rayhşıtaın toplanmalarını fırka reisleri içtimaında talep edeceklerdir . Başvekil bu yolda bir karar verilirse istifa edeceğini Reisi Cümhura bildirmiştir .

Fransa Reisi Cümhuru

Paris 14 - Müddeti biten Domergue reisi cümhurluk vazifesini Nidounere devretmiştir. Merasimden sonra Yeni Reisi Cümhur meçhul askerin mezarını ziyaretle üzerindeki ateşi paralatmıştır . Reisi Cümhur kabineyi yerinde ibka etmiştir .

Hava Federasyounu kongresi bitti

Bükreş 13 - Beynelmilel hava federasyonu konferansı bitmiştir .

RAYİŞ BANKTAN
Ecnebiler mevduatlarını geri alıyorlar

Berlin 13 - Birçok ecnebiler Rayişbanktaki mevduatlarını geri almaktadırlar .

Almanyada dahili vaziyet
Bazı memleketlerde Komonistler nümayiş yaptı ve bir kaç kişi yaralandı

Berlin 14 - Siyasi vaziyet karışıktır, halkçılar sağa mütemayil bir kabine getirmek isteyorlar. Sosyalistlerin vaziyeti pazartesi günü anlaşılacaktır. bazıları Rayiştağın içtimaa davetini müsteb'at bulmayorlar. Fırka reisleri bunu kararlaştırırsa buhran muhakkaktır .

Bazı Alman şehirlerinde Komunistler nümayişlerde bulunmuşlardır. Bir kaç kişi yaralanmış, tevkifat yapılmıştır .

LUAR NEHRİNDE
Bir vapur faciası

Sennazari 15 - Dört beşyüz yolculu bir tenezzüh vapuru Luar nehri mansabında fırtınadan batmıştır . Sekiz kişi kurtulmuştur . Ölenlerin hakiki mikdarı belli değildir .

İNGİLTERE VAZİYETİ
ve siyasî mahafil

Londra 14 - Siyasi mahafilde İngilterede vaziyetin yeni bir intihaba doğru gittiği beyan edilmektedir . Muhafazakârlar ecnebi mesnuat ve mahsulâtına karşı gümrük koymak taraftarıdır .

İKİ BANKA
İskontu fiyatını artırdı

Viyana 15 - Avusturya bankası iskonto fiatını yüzde altıdan yedi buçuğa, Macar bankası da beşten yedi buçuğa çıkarmıştır .

Kutba gidecek Tahtelbahir

Nevyork 15 - Deniz altında kutba gidecek olan tahtelbahir Atlas denizinde sakatlanmıştır .

RESMİKÜŞATTA
Belediye Reisinin Nutku
Başı birinci sayfada

Muhterem huzzar !

Bu büyük ve mühim eserin başlangıcına kemali cesaret ve azimle atılan, vaz ameliyatının ikmalinde muvaffak olan Suhip beyfendiye hürmetle anmak isterim .

Meclisi Umumimizin su işlerimiz için yaptığı muavenet ve muzahereti minnetle yadederim . Gerek projenin teksirinde ve gerek tekliflerin tetkiki için vaki davetimize lutfen icabetle Çorum'a kadar ihtiyarı zahmet edenlerin bütün samimiyet ve azmile yardımlarını esirgemeyen sabık Meb'usumuz ve değerli Mühendisimiz Ziya beyfendiye bütün kalbimle huzurualinizde teşekkür bir vecibe addeylerim. Bu hususta kıymetli muavenetlerini esirgemeyen Valimiz Cemal Beyfendiye ve onun vekili muhteremi Mektupçu Mithat Beye ve mesai arkadaşlarıma, davetimize icabetle buraya kadar teşrif buyuran heyeti aliyenize teşekkür eder hüsnüniyet ve samimiyetle çalışarak tesisatı seri bir surette inşa ve ikmal edeceğini vadeden müteahhit Hüseyin Münir beye ve onun mühendis ve ustalarına muvaffakiyetler temenni eylerim

Seylâp

Bu hafta zarfında vilâyetin her tarafında yağmurlar şiddetle devam etmiş ve hasıl le gelen seller Sungurlu'nun bazı köylerinde vemerke kasabasında ve Alacam'ın bir kaç köyü ile merkez kazasında bazı hasarat ve tahribat yapmıştır .

Bir şaki yakalandı

Eşkiya katil Mehmedin arkadaşlarından olup hâlen firarda bulunan Mecidözü'nün Cemil bey nahiyesinin Yakup ağa köyünden Hacı oğlu Kadirin geçen pazar günü Çoruma geldiği haber alınarak Jandarma tarafından bidderdest mahfuzan Mecözüne gönderimiştir .

[Vatandaş için Medeni Bilgiler kitabından]

Millet

551 Numaralı nushadan mabat

Filhakika, maziden müşterek zafer ve yeis mirası;

İstikbalde tahakkuk ettirilecek aynı program;

Beraber sevişmiş olmak, beraber aynı ümitleri beslemiş olmak;

Bunlar, elbette bü günün medenî zihniyetinde diğer her türlü şartların fevkında mana ve şümul alır.

Bir millet teşekkül ettikten sonra, efradının Devlet hayatında, İktisadî ve fikrî hayatta müştereken çalışmak sayesinde vücude gelen millî harsta şüphesiz milletin her ferdin çalışma hissesi, iştirâki, hakkı vardır. Buna nazaran (bir harstan olan insanlardan mürekkep cemiyete millet denir.) Dersek, milletin en kısa tarifini yapmış oluruz.

Bundan evvel tesbit ettiğimiz tariften mülhem olarak diye biliriz ki; Millet meselesi ferdî ve müşterek Hüriyet meselesidir.

O halde meseleyi prensip halinde ifade edelim.

(Bir milletin, diğer milletlere nisbetle tabiî veya müktesep, hususî karakterler sahibi olması; Diğer milletlerden farklı bir uzviyet teşkil etmesi; Ekseriya onlardan ayrı olarak onlara muvazi inkişafa saî bulunması keyfiyetine milliyet prensibi) denir.

Bu prensibe göre, her fert ve her millet kendi hakkında hüsnü niyet, topraklarına bizzat kayitsiz tesahüp talep etmek hakkına vehüriyetine maliktir.

Bu düstur, bize hangi milletlerin bir, hangilerinin hüriyetinden şu veya bu şekilde mahrum olduklarını, yani millet namını taşımağa layık olmadıklarını sühuletle gösterir.

DEVLET

Milletin, ne olduğunu izah ederken, demiştim ki ; Türk milleti , halk idaresi olan Cümhuriyetle idare olunur bir Devlettir.

Şimdi, Devlet ne demektir, bunu izah ve ifade edelim.

Devlet dediğimiz zaman , her şeyden evvel bir insan cemiyeti, bir millet mevcudiyeti anlaşılır.

Bundan sonra, Bu insan cemiyetinin corafi hudutlarla çevrilen bir mıntakada yerleşmiş olduğu görülür. Yine millet bahsinde demiştim ki ; Türk milleti, Asyanın garbinde ve Aarupanın şarkında olmak üzre kara ve deniz sınırlarile ayırt edilmiş, dünyaca tanınmış büyük bir yurtta yaşar . Onun adına " Türk eli,, derler.

Milliyet meselesinin, ferdî ve müşterek hüriyet meselesi olduğunu biliyoruz. Yani : Bir milleti teşkil eden fertlerin o millet içinde, her nevi hüriyeti; Yaşamak hüriyeti, çalışmak hüriyeti, fikir ve vicdan hüriyeti emniyet altında bulunmak lâzımdır.

Kezalik bir milletin heyeti umumiyesinin her nevi hüriyeti, yani kendi topraklarında, haricin hiç bir müdahele ve tahdidi olmaksızın hür ve müstakil yaşaması ve çalışması lâzımdır. İşte, Devlet, gerek fertlerin hüriyetini temin için millet üzerinde bir nüfuza ve gerek millet ve memleketin istiklâlini muhafaza edebilmek için kendine has bir nüfuz ve kuvvete malik olmalıdır.

O halde Devlet: Muayyen mıntakada yerleşmiş ve kendine has bir kuvvete sahip olan efradın mecmu heyetinden ibaret bir mevcudiyettir. Devletin haiz olduğu kuvveti ifade ederken, bu kuvveti kendine has diye tavsif ediyoruz. Filhakika Devleti teşkileden milletin sinesinde nüfuz icra eden kuvvet, ferden hiç kimse tarafından verilmiş değildir. O bir siyasî nüfuzdur ki; Devlet mefhumunda bizatihi mevcuttur ve Devlet, onu halk üzerinde tatbik etmek ve milleti haricen diğer milletlere karşı müdafaa eylemek salâhiyetine maliktir.

Bu siyasî nüfuz ve kudrete " irade, veya hakimiyet ,, denir.

HAKİMİYET

Madem ki, Devlet bir iradeye, bir hakimiyete maliktir, onu ifade ve infaz için bir takım vasitalara muhtaçtır. Bu vasıtaları ihtiva eden Devlet teşkilâtında Millet Meclisi ve hükümet teşkilâtı esastır.

Asrımızda, bu esasî olan teşkilâtın istinat ettiği, an'ana haline gelmiş bir takım esasî prensipler vardır.

A — Demokrasî prensibi, halkçılık : Bu prensibe nazaran, irade ve hakimiyet, milletin umumuna aittir ve ait olmalıdır. Demokrasi prensibi, hakimiyeti, milliyet prensibi şekline inkılâp etmiştir.

B— Temsili hukûmet perensibi: Bu prensip, milli hakimiyetin tatbik ve icrasını tanzim eder .

C — Devletin teşkilâtı esasiyesini tesbit eden kanunun, diğer kanunlara tefevvuku prensibi : Bu prensip, asri teşkilâtı esasiyede kanuniyetin ve adli istikrarın müvellididir .

Bu saydığımız prensipler (A-B-C) demokrasi prensibinin binası gibi görülür . Filhakika demokrasi perensibi, ameli kıymetini ancak bu saydığımız prensipler sayesinde iktisap eder .

DEVLETİN HAKİMİYETİ VE DEVLETTE HAKİMİYET

Devlette hakimiyetin mevcudiyeti iki esasî mesele tevlit eder :

I) Hakimiyet neden ibarettir ? Hakimiyette ne vardır ? Hudutları nedir ? Hakimiyete istinaden hangi fiiller hukukan yapılabilir ?

Bu, devletin hakimiyeti, meselesidir . Bu meselede devlet dahili mesnedinden, milletten ayrı olarak, mücerret tasavvur olunuyor ve bu suretle siyasî kuvvetinin tabiat ve hudutları tayin ve tesbit olunmak isteniyor .

Devletin siyasî kuvveti, sinesinde mevcut, fertlerin ve cemiyetlerin, mevcudiyeti dolayısile tahdit olunmuştur ;

Ne derece tahdit olunmuştur ?

Bunu, hukuku amme tayin eder .

Devletin diğer devletlerin ve kendi teşkilâtına dahil olmayan diğer eşhasın, mevcudiyeti dolayısile hakimiyetinin derecesini de hukuku düvel gösterir. Binaenaleyh, devletin hakimiyeti meselesi, tamamanasile, bir hukuku esasiye meselesi değildir .

II — Hakimiyet meselesinin meydana koyduğu ikinci esasî mesele, devlette, devlet içinde hakimiyet meselesidir . Bu, doğrudan doğruya hukuku esasiyeye taalluk eder .

Hukuku ammenin ve hukuku düveiin hudutlarını tayin ettiği hakimiyet, kime aittir ?

Şunu söylemek lâzımdır ki; devlet, bir hukukî mefhumdur . Hakikatte idare edenler, Hakimiyeti istimal ederler . O halde, devlette idare edenler kimler olmalıdır ? Siyasî kuvvetin, meşrû olabilmesi için, devletin, mücerret hakimiyeti, fiilen kime tevdi olunmalıdır ? İşte bu süallere cevap veren; demokrasi prensibidir .

DEVLET ŞEKİLLERİ

Tarihin ve hukukun tetkiki, bize hakimiyetin başlıca üç muhtelif tarzda kullanıldığını göstermektedir .

1 — Hükümdarlık (monarşi) — hakimiyet, (kral, imparator, şah, padişah, prens, emir) gibi muhtelif ünvanlar alabilen hühümdara, yalnız bir şahsa münhasırdır . Hakimiyeti tatbik eden devletin bütün memurları yalnız bir adam namına hareket ederler .

Devletin son iradesini , yalnız hükümdar izhar eder .

Hükümdar, yalnız başına, devleti sevk ve idare eder ve her şeyi o emrederse, öyle bir devletin hükümetine, hükümeti mutlaka denir . Böyle bir devlette hükümdar "devlet benim,, der ; muharebe ilân eder, sulh akdeder, kanunlar yapar, vergiler koyar, memleketin varidatını istediği gibi sarfeder, hulâsa memleket onun malikânesidir .

Eğer, hükümdar , kanunları hazırlayan , millet vekillerinden mürekkep bir meclis kabul etmişse, o zeman meşruti hükûmet olur . Bu şekil hükûmette dahi, nihayet, yine her şey, hükümdarın son sözüne bağlıdır . Hükûmeti meşrutada hükümdar, bir vatandaşa bir hükûmet teşkli ettirir ; memleketi onunla idare eder . İngiltere Belçika, İtalya meşrutî hükûmetler dir .

II — Oligarşi . — Bu tarz hükûmette hakimiyet bir kaç kişinin, bir kaç âilenin veya bir sınıf halkın elindedir , Aristokrasi, Oligarşinin başka bir şeklidir ; burada, hakimiyet, zadegânın elindedir .

III — Demokrasi (Halkçılık) esasına müstenit hükûmetlerde hakimiyet, halka, halkın ekseriyetine aittir . Demokrasi prensibi hakimiyetin millette olduğunu, başka yerde olmıyacağını iltizam eder . Bu suretle demokrasi prensibi, siyasi kuvvetin, hakimiyetin, menşeine ve meşruiyetine temas etmektedir .

DEMOKRASİ PRENSİBİNİN MUHTEVİYATI

Demokrasi esası, bu gün asrî teşkilâtı esasiyenin umumi farikası gibi görülmektedir .

Hükümdarlık ve Oligarşi, artık zemanı geçmiş arizî şekillerden başka bir mahiyette telakki edilemezler . Gerçi henüz başlarında hükümdarlar bulunan devletler vardır . Fakat bunların heman hepsi, demokrasi prensibini kabul etmektedir . Artık hakimiyetin sahibi olduğunu iddia cesaretinde bulunabilecek hükümdar enderdir.

Bir milletin, amelî olarak, demokrasi prensibini ilân etmesi, o millet ekseriyetinin ictimaî kuvvetinin bir neticesidir . Millet, kâfi derece kuvvetli olunca, kuvvet ve kudreti eline alır . Bu hadise bazan ihtilâl ile ve bazan da hükümdarla muslihane bir anlaşma ile husul bulur .

Artık bugün, demokrasi fikri daima yükselen bir denizi andırmaktadır.

Yirminci asır, bir çok müstebit hükûmetlerin bu denizde boğulduğunu görmüştür. Rus çarlığı, Osmanlı padişahlığı ve hilâfeti, Almanya, ve Avusturya — Macaristan imparorlukları bunların başlıcalarındandır .

SONU VAR

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itiba ren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanuni maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Kız kaçırmış lar

12/6/931 Cuma günü Çorumun Şeyhamza kariyesinden Osman oğlu Hasan ve refikı Hamdi kariyeden İsmail kızı 18 yaşlarındaki Fehimeyi cebren kaçırarak bikrini izale etmişlerdir. Vaki muracaat üzerine mütecasirler Jandarmamız tarafından bidderdest evrakile adliyeye verilmişlerdir.

Buda kız kaçır mış

11 / 6 / 931 Perşenbe günü Çorumun İsmail köyü kariyesinden Mehmet kerimesi Satıyı kaçırarak bikrini izale eden ayni köyden Nuri derdest edilerek evrakile adliyeye verilmiştir.

Çorum M. Hususiye Müdüriyetinden

Makamı Vilâyet hizmet otomobiline muktazi 75-200 tenike Benzin ve 30 - 50 tenike vağum yağlarının Temmuz 931 den Mayıs 932 gayesine kadar on bir aylık ihtiyacı 20 gün müddetle münakasaya vaz edilmiş olduğundan talip olanların Muhasebei hususiyeye muracaatları ilân olunur.

Çorum Evkaf MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Yunanistanda kâin evkafın vilâyet dahilinde bulunan muhacirler arasındaki bilcümle mütevellilerinin 28mart 931 tarihli ve 1771 numaralı kanuna tevfikan yetlerindeki tasfiye talepnameleri mucibince nihayet 28 haziran 931 tarihine kadar tasfiye komsiyonlarına muracaat etmeleri ilân olunur.

Ç. C. Müddei UMUMİLİĞİNDEN

Mecidözünün Hıdır dede köyünden Mustafa oğlu Memişin gündüzün hanesine girerek eşyayı beytiyesini şirkat ettikleri iddiasile suçlu köçebeden Çorumun Yavru durna mahallesinden Satılmış karısı Zeynep ve Mustafa karısı Fatma haklarında yazılan celpnamede mezkûr mahhallede bulunmayup ikametgâhları meçhul olduğundan tebliğat icra edilemediğinden Çorum gazetesile ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve muhakeme 2 - 7 - 931 tarihine talik kılınmış olup suçluların yevmi muhakemede bizzat veyahut vekili kanunileri bulunmadıkları halde icabı kanunisine bakılacağı ilân olunnr.

Çorum İdarei Hususiye Müdüriyetinden

Mecidözünde Fiğani civarında bulunan kaplıcanın ihale tarihinden itibaren Mayıs 932 gayesine kadar olan icarı 20 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların kazayı mezkûr Muhasebei Hususiyesile vilâyet Encümen kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum Hukuk Hakimliğinden

Çorumun Karaca köy kariyesinden Hacı imam zevçesi Ayşe ve kızı Fatmaya

İsa Halife mahallesinden Koyun gözün Hacı ağa tarafından aleyhinize ikame olunan bağa müdahale davasının muallak olduğu 10 - 6 - 931 tarihinde mahalli ikametiniz meçhul olduğundan dolayı tebligat ifa edilemediği Jandarmanın meşruhatından anlaşımasına mebni ilânen tarafınıza tebligat ifası için muhakeme 1 - 7 - 931 saat dokuza talik edilmiş olduğundan yevm ve vakti mezkûrde bizzat veya bilvekâle hazır bulunmanız ve aksi takdirde muhakemenin g yabınızda cereyan edeceği beyan olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun Ahilyas köyünde ba arkası mevkiinde şarkan ve şi len çay ve cenuben hark ve gar kara İsmail oğlu Salih efendi lası ile mahdut 17 dönüm 200

Ve değirmen önünde şarkan İl oğlu Mehmet garben Karag oğlu Abdiş ağa cenuben hark şimalen çay ile mahdut 4 dönüm

Ve göl başında Harzettin yolu şarkan Harzettin yolu garben Fe efendi şimalen Abdiş ağa cenub Hacı Abdurrahman oğlu Musta efendi veresesi ile mahd iki dönüm 25

Ve çay kenarında şarkan Fet efendi garben Çeten oğlu Mus ve cenuben çay ve şimalen sa yolu ile mahdut 18 dönüm çayır

Ve çördük altında şarkan ve g ben Abdiş ağa cenuben Sa efendi ve şimalen Hacı Abdurr man oğlu Nuri efendi veres tarlalarile mahdut 11 dönüm ta lanın 100 lira kıymeti muhamm neli olduğu.

Çorumun Hacıyusuf mahalles den İbo oğlu Mehmet vereselerin den Feride vesaire ile İbo oğ Ahmet vereselerinden kara Be vesaire aralarında müşterek ol şuyuun izalesi için mahkeme satılmasına karar verilmiş ol balâde hudut vesair evsafı ya beş tarla gazete ile ilân tarihi den itibaren bir ay müddetle tırmağa çıkarılmış ve artırma ş namesi tarihi ilândan itibaren h kese açık bulunmuş olduğund ve 18 - 7 - 931 cumartesi gü saat 15 te Sulh hakimliğin satılacağından dellâliye vesair sarif müşteriye ait olduğund talip olanların muracaatları il olunur.

Zayi mühür

10 - 6 - 931 günü kariye resmî mührünü zayi ettim buke yenisini alacağımdan eskisi hükmü olmadığını ilân eylerim

Ç. Sapa köy muhta
Arap oğlu Hüseyi

24 - HAZİRAN - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337-1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 561

Ayı geçen 25 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

B. M. MECLİSİNDE

Şurayı Devlet *REİS VE AZASI* TAYİN EDİLDİ

Ankara 22 - Millet meclisi Şurayı devlet reisliğine tanzimat dairesi reisi Reşat beyi, münhal azalığa Evkaf umum müdürü Niyazi beyi tayin etmiştir.

Ölüm cezası *TASDİK EDİLENLER*

Sıvaslı Veysel, Karslı Nevruz, Rizeli Ali Rızanın Ölüm cezalarını tasdik etmiş, Rizeli Hamdinin cezasını on beş sene hapse indirmiştir.

Bina vergileri Kanunu *25 Cİ MADDESİNE Kadar müzakere ve kabul edildi*

Vergiden muaf olan binalar tesbit edildi

Bina iratları vergisi kanunu, yirmi beşinci maddeye kadar kabul edilmiştir, her nevi binalar vergiye tabidir. Devletçe, mülhak ve hususî bütçelerle idare edilen,teşekküllere ait olup irat getirmiyecek binalar, mütekabiliyet şartile ecnebi sefarethane, konsoloshaneleri, camiler, mescitler, meccani hastane, sanatoryom, hamamlar, eytamhane ve darülacezeler ve kazanç gayesi olmak şartile umumi maarif ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait binalar, ziraî istihsalâtta kullanılan alât, ticaret depoları, zahire anbarları, samanlıklar, arabalıklar, ağıllar, ahırlar, kömesler, kurutma mahalleri, harmanlar, işçi, bekçi binaları, kulübe, ve barakaları, köy müsafir odaları, senelik iradı yirmi beş lirayı geçmiyen ve sahibinin ikametine mahsus yerler, menafii umuma ait su bentleri, su setleri, kanallar, hendekler, celveller, bataklıkları kurutma veya sulama tesisatı, yezan, zelzele, hastalıklar, salgınlar, umumî sergiler gibi ihtiyaçlarla yapılan muvakkat binalar, hususî kanunlarla muafiyeti kabul olunan binalar vergiden muaftır.

Kanunun meriyetindens onra yapılacak binalar üç sene, muhacir iskânına mahsus inşaatta on sene vergiden müstesna tutulacaktır. Bina vergisi tahrir usulü ile irat üzerine müessestir. İradınyüzde yirmisi itfa ve idame masrafı karşılığı sayılarak üst tarafı vergiye matrah ittihaz olunur. Tahrir ve iratların tahmini halk mümessillerinin dahil olacağı komisiyonca yapılır.

İstanbul kooperatif cemiyeti

İstanbul 21 - Darülfünun emini Muammer Reşit beyin riyasetinde teşekkül eden kooperatif cemiyeti neşretiği beyannamede kooperatifcilik hakkında ilmi tetkikat yapmak ve ilhamını Gaziden alan bu fikri yapmak üzere kurulan cemiyete bilhassa münevverlerin ve muallimlerin aza olarak kaydolunabileceği ve bunun için İstanbul darülfünununda cemiyet merkezine muracaat lâzım geldiği bildirilmektedir.

Darülfünun Talebesi

Kubilayın mezarına çelenk Koyacaklar

İzmir 22 - Darülfünun talebesi Kubilay mezarına çelenk koymak için Menemene gitmiştir.

Manisa Hapisane firarileri

Birer, ikişer yakalanıyor

İzmir 22 - Manisa hapishanesi kaçkınlarından iki kişi daha yakalanmıştır.

B. M. MECLISINDE

Yeni arazi vergisi kabul edildi

iki meb'usun intihap mazbatası reddedildi

Ankara 20 - Millet meclisi Kütahya ve Tavşanlı Belediye reislerinin meb'usluklarının reddine dair encümen mazbatasını kabul etmiştir. Diğer kabul olunan kanunlara nazaran Evkaf 250 bin liralık hisse senedi ile Üsküdar tramvay şirketine iştirâk edecektir. Şimendifer inşaat taahhütlerinin haziran, temmuzkarşılığı olan altı milyon lira bütceye konmuştur.

Hava işlerine sarf olunmak üzre Tayyare cemiyetinin milli müdafaasına vereceği para varidat bütcesine irat ve hava bütcesine masraf kaydolunacaktır.

Yeni arazi vergisi kanunu çıkmıştır. Türkiyede bulunun arazi kıymetleri üzerinden vergiye tabidir. Binasız arsalar arazi sayılır.

Ticaret ve sanatta kullanmak üzre kiralanan arsalar iratlı, bunlardan gayrisi iratsız addolunur. Devlet, belediyelere,menafii umumiye hadim cemiyetlere ait ve kazanç maksadile tesis edilmeyen ve kiralanmayan nümune fidanlıkları, meyvalıklar, nümune tarla ve çiftlikleri, sipor sahaları, çocuk bahçeleri, köylerin kiralanmıyan mera ve harman yeri, çayırlık, ortamalları, faydasız taşlık, bataklık, fondalık arazi ve hususi kanunlarla muaf tutulacak arsalar, tasarrufu memnu arsalar vergiden muaftır.

Yeniden vücude getirilecek bağlar, güllükler, altı sene meyvalıklar, sekiz,zeytinlikler on ve on iki sene, hükumetçe iskân olunacak aşiret ve muhacirlere tahsis edilen ve yeniden ziraate yarar hale getirilen arazi 3, ormanlar 20, tutluklar 20 sene vergiden muaftır.

Muğlada hasat

Muğla 22 - Sahillerde hasat bitmiştir. Buğday, bilhassa arpa geçen seneden çok fazladır.

Avusturya kabinesi

Viyana 21 - Avusturya kabinesi Burahin riyasetinde teşekkül etmiştir. Sobert hariciye nazırlığını muhafaza etmektedir.

Macaristan intihabı

Peşte 21 - Macaristanda umumi intihabat bir hafta sonra yapılacaktır.

Gelenler Gidenler

Yirmi gündenberi şehrimizde bulunan Adliye müfettişi Sırrı bey teftişatını bilikmal bu hafta Ankaraya avdet buyurmuşlardır.

Bir ay mezunen İstanbulda bulunan vilâyetimiz Sıhhiye müdürü Saffet bey iki gün evvel şehrimize avdet etmişlerdir.

Gireson mahkeme azalığına tahvil buyrulan vilâyetimiz Cümhuriyet müddei umumisi Abdul kadir bey mahalli memuriyetine gitmişlerdir.

C. H. Fırkası Meclis gurubu

ALİ BEYİN RİYASETİMDE İCTİMA ETTİ

2 Sİ HÜKÜMETTEN VE BİRİSİ TAYYARE CEMİYETİNDEN OLMAK ÜZRE ÜÇ SÜALE AİT OLDUĞU VEKÂLET VE RİYASETLERCE CEVAP VERİLDİ

Ankara 23 - C. H. F. Meclis gurubu bu gün saat on buçukta Afyon meb'usu Ali beyin riyasetinde içtima ederek öğleden evvel ve sonra olmak üzere iki celse akt etmiştir. Müzakere ruznamesine dahil olan mesail:

1 - Afyon meb'usu Cemal ve İsparta meb'usu Kemal Turan beylerin Afyonun bu günkü vaziyeti ve hükûmetin bu hususta ittihaz etmek istediği tedbirler etrafında hükûmetten süal takrirleri.

2 - Manisa meb'usu Mehmet Sabri beyin irtikâp ve irtişa aleyhinde alınan tedbirlerin neler olduğu ve bu tedbirlerin ihtiyaca kâfi gelip gelmediği etrafındaki takriri.

3 - Tayyare cemiyeti teşkilâtında mahallî zikrolunan bazı sui istimaller hakkında yapılan takibata dair Gümüşane meb'usu Şevket beyin takriri idi.

Birinci süale Baş Vekil paşa ve İktisat Vekili bey cevap vererek öteden beri Afyon meselesi hakkında hükûmetin takip ettiği hattı hareket ve mesaisini ve bu defa Cenevreye gönderilen murahhaslarımızın faaliyetini ve memleketin menfaatlerini temine matuf olarak kendilerine talimat verildiğini ve konferansın devam etmekte olduğunu mufassal bir surette izah etmişlerdir. Hükûmetin bu hattı hareketi grupça müttefikan tasvip edilmiştir.

İkinci süale Adliye, Dahiliye ve Maliye Vekilleri beyler cevap vermiştir.

Adliye vekili bey : Son üç sene zarfında Adliye müessesesinde haklarında takibat yapılmış olan memurlardan yedisi müstantik, üçü müddei umumi, hakim ve aza olmak üzre tancak on kişinin mahkûm olduğunu, bu hususta icap eden esasî tedbirlerin ittihaz kılınmış ve Türkiye Cümhuriyeti Adliyesinin adaleti temin ve kavanini tedvire kâfi ehliyet ve liyakatte oldukları etrafında izahatı kâfiyede bulunmuştur

Bilâhare Dahiliye vekili Şükrü Kaya bey dahi : Münhasıran küçük idare ve inzibat memurlarında görülmekte olduğu dermeyan edilen sui istimal mesaili etrafında ittihaz kılınan tedbirleri ve tatbik edilen kanuni icraatı tadat ederek; Cümhuriyet devrinin her devirden daha temiz olduğunu, memurlarımızın muvaffakıyetle amme işlerini idare ve asayişi muhafazaya muktedir olmakta bulunduklarını bir takım madde ve delâile istinaden beyan etmiştir.

Muteakiben Maliye vekili Abdulhalik bey tarafından : Maliye heyeti teftişiyesinin "çok faal ve temiz bir heyet olması itibarile muvaffakıyetli teftişler yapılmakta olduğunu ve geçen sene mevki tatbika konulan Maliye memurlarının idareten azilleri hakkındaki kanunun çok müfit neticeleri vermekte bulunduğunu ve tahakkuk memurlarının da yeni kanunlara tevfikan vaziyetleri islah ve idareten islahı tahtı temine alınacağını beyan etmiştir.

Bütün bu izahlar takrir sahibi ve grup tarafından kâfi görülmüştür.

Üçüncü takrire Tayyare cemiyeti Reisi Fuat bey tarafından cevap verilmiştir :

Fuat Bey : Bu cemiyetin nasıl bir milli heyecan ve vatani hisle teşekkül ve inkişafa başladığını ve ihtiyar olunan fedakârlık ve mesainin milli mevcudiyet içinde şerefli bir müessese haline geldiğini ve vaz ve tahsil edilmekte olan iane ve resimlerin vakit vakit halkın gösterdiği alâka, gayreti vataniyeden doğduğunu izahtan sonra şurada burada vukua gelen bazı yolsuzluklar ve suiistimallerin şiddetle takip ve mahkemeye tevdi edilmekte bulunduğunu, müessese teşkilât ve müfettişleri vasıtasile her zaman takipten geri durulmadığını vak'alara istinat ederek uzun uzadıya anlatmıştır.

Bu izahata mukabil takrir sahibi Şevket Bey : Gümüşane, tarafından müessesenin bünyei asliyesinde değil bazı mahallerde mevzii olarak vukua gelen hadiselerin Matbuatta ve halk lisanında mübaleğalı surette dedi kodu mevzuu yapılmasına meydan vermiyecek surette tedbir alınmasını kasdeylediğini bildirmiştir.

Neticede müzakereye mevzu olan meseleye dair Tayyare Cemiyeti Reisi Fuat Beyin verdiği izahatın tatmin-âr olduğu ve cemiyetin idaresini muvaffakiyetle tetvir ve suiistimali görülen memurların pençei kanuna tevdi edilmiş ve edilmekte oldukları hakkındaki izahatın kanaat bahşolduğunun reye konulmasına dair Denizli Meb'usu Mazhar Müfit Bey, tarafından verilen takrir reye vaz olunarak müttefikan kabul edilmiş ve içtimaa nihayet verilmiştir.

[Türk Gazeteciler Birliği Bülteninden]

Avrupa Birliği

Komsiyonu Müzakeratı

Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Beyin riyasetindeki heyeti murahhasamızın iştirak ettiği Avrupa Birliği Komsiyonu müzakeratına gelince, Komsiyon birliğe temel teşkil edecek olan iktisadî ve malî esasları ihtiva edecek bir plân hazırlanmasına karar vermiş ve bu maksatla 17 murahhastan terekküp eden bir komite teşkil eylemiştir. Komite hazırladığı plânda, Fransa tarafından verilen projedeki esaslarla ve komsiyon müzakeratı esnasında ileri sürülen noktai nazarları telif edecektir

Hazırlanacak olan projenin bazı Avrupa memleketlerinin ziraî mahsulatına karşı tatbik edilmesi ileri sürülen tercih ve müsaadelerle beynelmilel ziraî krediler meselelerini ihtiva edecektir. Bu meyanda beynelmilel bir ziraat kredi bankası teşkili işi vardır. Bidayette Cemiyeti Akvama dahil bulunmıyan hükûmetler bu bankanın faaliyet sahasından hariç tutulmak istenilmiş ise de heyeti murahhasamızın bu fikir aleyhindeki tezi tasvip edilmiş ve iştirakimiz esas itibarile kabul olunmuştur.

Bu işle meşgul olan komsiyon gelecek içtimaa kadar bir formül bulacaktır.

Zonguldak havzası

931 İSTİHSALÂTI

Ereğli - Zonguldak kömür havzasının gün geçtikçe mazhar olmakta bulunduğu inkişafı büyük bir memnuniyetle takip etmekteyiz. Memleketimizin büyük bir servetini sinesinde taşıyan bu havzadaki ocakların fennî ve asri vasıtalarla techiz edilmekte olması gittikçe eyi neticeler vermekte ve istihsal miktarını artırmaktadır.

Aldığımız malûmata göre 1930 senesi içinde bu havzadaki kömür istihsalâtı 1928 in 918,040 ve 1829 un 1,328,833 tonuna mukabil 1,600 bin tona baliğ olmuşmur.

Umumî harpten sonra ve bilhassa 1928 den itibaren havzada cıkarılan kömür tonajının muntazam bir seyr ile yükselmekte olduğunu memnuniyetle görüyoruz. Ereğli – Zonguldak havzasının gittikçe artan istihsalâtının 1930 senesine âit mikdarını kaydederken sahanın genişliğini ve kömürlerimizin kiymetine de temas etmeği faydalı buluyoruz.

Mutahassısların tetkikat ve mutalealarına nazaran siyah cevherin bulunduğu saha Ereğliden İneboluya kadar uzanan genişliği 175 ve içeri doğru satıh genişliği 75 kilometredir. Gene bu sahada tetkikatta bulunmuş olan Alman mutahassısları Havzadaki kömür tabakalarının derinliğini 500 metre ve Ereğliden itibaren damarlarının uzunluğunu 200 kilometre olarak tesbit eylemektedirler.

Kömürlerimizin kuvvet ve kıymetine gelince, Filyos ağzındaki kömürler yukarı Almanyanın Zerbork kömürleri derecesinde bulunmakta ve vasatî yüzde 32 gaz miktarını ihtiva eylemektedir. Kozlu kömürlerinde tesbit edilen gaz mikdarı ise vasatî yüzde 35 tir.

Kireçlik kömürlerinin Londrada yapılan tahlilleri bunların benzin ve muhtelif yağlar gibi müştaki mayiat istihsalinde bütün dünya kömürlerine faikiyetini tesbit eylemektedir.

SAYIM VERGİSİNDEKİ TADİLÂTIN ESASLARI

B. M. Meclisinin bu ictimaında müzakere ve intaç edilecek olan kanunların istihzaratı devam etmektedir. Bu meyanda Maliye vekâleti muhtelif vergi kanunlarında yapılacak tadilât ve islahat üzerinde çalışmaktadır. Vekâlet tetkikatı esnasında, hayvanlardan istihsal edilen yün, yapağı, süt ve mümasili şeylerin ucuzluğunu nazarı dikkate alarak sayım vergisi kanunu üzerinde çok meşgul olmuş ve bu kanundaki vergi nisbetlerini mühim bir surette tenzil etmiştir.

Aldığımız malûmata göre; yeni kanun lâyihasile, halen mer'i olan kanunla alınmakta olan vergi miktarı üzerinden hayvanatın cinslerine nazaran yüzde 16 dan 23 e kadar tenzilât yapılması teklif edilmektedir.

Meclisin tasvip ve tastikına ikran edecek olan bu kanun lâyihasının memleketimizin başlıca ve mühim bir serveti olan hayvanatımızın artmasını intaç edeceğine şüphe etmiyoruz.

Harp borçları

Sofya 22 - Amerika harp alacaklarının tecilini diğer memleketlerin borçlar meselesinde Amerikaya imtisal etmeleri şartile teklif etmiştir. Teklif İngiltere, Almanyada, İtalyada memnuniyetle karşılanmıştır. Fransa kendisinin hiç bir siyasî taviz temin etmeden iki milyar frankı mütecaviz fedakârlığa mal olacak diye düşünmektedir. Amerikaya senede İngiltere 33, Fransa 7, İtalya 4 milyon isterlin ödemektedir. Almanyanın tamirat borcu ise seksen milyon İngilizdir. Fransız mahafili Amerika teklifini cuma planile teklifi lüzumundan bahsediyorlar.

[Vatandaş için Medenî Bilgiler kitabından]

Millet

560 Numaralı nushadan mabat

Bundan başka, demokrasi ile idare olunan Portekiz gibi mutedil hükûmdarlıkların, demokrasinin daha bariz bir şekilde tatbikını tazammuneden Cümhuriyet muvacehesinde silindiği görüldü.

En nihayet, bugün İngiltere, Belçika gibi büyük eski demokrasilerin, daha bariz ve daha iyi tanzim olunmuş bir demokrasinin tahakkuk ettirmesi yolunda, çalıştıkları görülmektedir.

Demokrasi fikri, asrî teşkilâtı esasiyenin bir farikası olduğu halde, fikir, çok eskidir.

Demokrasi fikrinin muhteviyatı ve manası hakkında lâyikile tenevvür için onun kısaca tarihini hatırlatmak faideli olur.

DEMOKRASİ PRENSİBİNİN TARİHİ İNKİŞAFI

Bundan en aşağı 7000 sene evvel, Mezopetomyada, beşeriyetin ilk medeniyetlerinden birini kuran Sumer, Elâm ve Akat kavimlerinde demokrasi prensibi tatbik olunmuştur. Filhakika, bu Türk kavimler, müttehit bir Cümhuriyet teşkil etmişlerdir. Bundan sonra, Atina ve Isparta gibi Yunan şehirleri, bir nevi demokrasi ile idare olunurlardı.

Roma dahi demokrasi hayatı yaşamıştır.

Türk en eski tarihlerinde, meşhur kurultaylarile, bu kurultaylarda devlet reislerini intihap etmelerile demokrasi fikrine ne kadar merbut olduklarını göstermişlerdir. Son tarih devirlerinde, Türklerin teşkil ettikleri devletlerde, başlarına geçen Padişahlar bu usulden ayrılarak müstebit olmuşlardır.

Kralların ve Padişahların istibdadına, dinler mesnet olmuştur. Krallar, Halifeler, Padişahlar etraflarını alan papaslar, hocalar tarafından yapılmış teşviklerle, ilâhî hukuka istinat etmişlerdir. Hakimiyet, bu hükûmdarlara Allah tarafından verilmiş olduğu nazariyesi uydurulmuştur. Buna göre, hükûmdar, ancak Allaha karşı mes'uldur. Kudret ve hakimiyetinin hududu yalnız din kitaplarında aranabilir. İlâhî hukuka müstenit bir mutlakiyet kaidesi önünde, demokrasi prensibinin, ilk aldığı vaziyet müdafaavazidir. O, evvelâ, Hükümdarı devirmeğe değil, onun yalnız kuvvetlerinitahdide, mutlakiyeti kaldırmağa çalıştı. Bu çalışma, 400 - 500 sene evvelinden başlar. Evelâ, kuvvetin milletten geldiği ve kuvvet gayri muktedir bir ele düşerse onun istirdat edilebileceği, bu kuvvetin milletin vekillerinden mürekkep meclis tarafından kullanılması lâzım geleceği ifade olundu.

16 ıncı asırda, demokrasi prensibi, hükümdarların nufuzunu kırmak için, siyasî mücadele vasıtası olarak kullanıldı.

Bu mücadelelerde, en nihayet ortaya atılan fikirler şunlardan ibaretti: Kuvvet millete aittir. Onu kanun dairesinde bir hükümdara vermiştir. Bazı ahvalde geri alabilir.

18 inci asırda idi ki; demokrasi fikri, mukavemet olunamaz bir kuvvet ve cereyan aldı.

Demokrasi prensibi, hakimiyeti milliye prensibi şekline girdi ve hukuku esasiyeye geçti. Artık, millette hükümdar arasında mukavele fikri kayboldu. Ortaya hakimiyet tecezzi ve fırağ edilmez fikri çıktı.

Bu fikri şöyle izah ettiler: Hakimiyet, fertlerin iradeleri fevkinde, fertlerin teşkil ettikleri milletin müşterek şahsiyetine raci, umumî, maşerî iradedir. Binaenaleyh hakimiyet birdir, cüzülere ayrılamaz ve hakimiyet ifade ettiği maşerî irade, onun sahibi olan müşterek şahsiyet, millet tarafından, hiçbir vakit, başkasına devir ve fırağ edilemez.

DEMOKRASİ PRENSİBİNİN BARİZ VASIFLARI

Demokrasi prensibi: Hakimiyeti istimaleden vasıta ne olursa olsun, esas olarak, milletin hakimiyete sahip olmasını ve sahip kalmasını icabettirir.

Bu noktayı, bir kaç kelime ile izah edelim:

(A) Demokrasi esas itibarile siyasî mahiyettedir.

Demokrasi, bir içtimaî muavene veya bir iktisadî teşkilât sistemi değildir. Demokrasi, maddî refah meselesi de değildir.

Böyle bir nazariye vatandaşların siyasî hürriyet ihtiyacını uyutmayı istihdaf eder.

Bizim bildiğimiz demokrasi, bilhassa siyasîdir; onun hedefi, milletin idare edenler üzerindeki mürakabesi sayesinde, siyasî hürriyeti temin etmektir.

B) Demokrasinin birinci hassasile müşterek ikincibir hassası daha vardır. O da şudur: Demokrasi, fikrî dir; bir kafa meselesidir. Her halde, bir mide meselesi değildir. Hükûmet prensibi de, bir adalet muhabbetini ve ahlâk fikrini icap ettirir.

Demokrasi, memleket aşkıdır, ayni zamanda babalık ve atalıktır.

C) Demokrasi, esasında ferdîdir; bu vasıf vatandaşın hakimiyete, insan sıfatile, iştirak etmesiledir.

D) En nihayet, demokrasi, müsavatperverdir; bu vasıf, demokrasinin, ferdî olması vasfının zarurî bir neticesidir. Şüphesiz, bütün fertler, ayni siyasî hakları haiz olmalıdırlar. Demokrasinin bu ferdî ve müsavatperver vasıflarından, umumî ve müsavi rey prensibi çıkar.

CÜMHURİYET

Başlarında hâlâ, Allahın vekili, gölgesi sıfatını muhafaza etmekte bulunan hükûmdarlar bulundurmakla beraber, kâkimiyetini kaybetmiş milletler olduğundan bahsetmiştik. Filhakika bu milletlerin mensup oldukları devletler; milletin intihap ettiği vekillerin teşkil ettikleri meclislere maliktir. Milletin hakimiyetini bu meclisler temsil eder, hükûmdar devleti temsil eder. Hükûmet teşkil eden vatandaş, nazarî olarak hükûmdar tarafından intihap olunur. Fakat; hakikatte, hükûmet reisi, milletin itimat ettiği kuvvetli, siyasî fırkaların liderleridir; Bunların teşkil ettikleri hükûmetler, millet ve memleketi idare ederler ve meclise karşı mesuldurlar. Bu izah ettiğimiz hükûmetler temsilidirler, hakikatta demokrasi prensibi caridir. Fakat bunlar tam manasile demokrat hükûmetler değildir.

Demokrasinin bütün manasile, ideali, millet heyeti umumiyesinin, ayni zemanda, idare eden vaziyette bulunabilmesini, hiç olmazsa, devletin son idaresini, yalnız milletin ifade ve izhar etmesini ister. Maatteessüf, milletlerin, kesreti nüfusu, fikrî terbiye dereceleri, idealin tatbikında, büsbütün idealden mahrumiyeti mucip olabilecek ihtiyatsızlıklardan ictinabı muciptir. Binaenaleyh, demokrasi prensibinin en asrî ve mantıkî tatbikını temin eden hükûmet şekli, Cümhuriyettir.

Cümhuriyette son söz, millet tarafından müntahap meclistedir. Millet namına her türlü kanunları o yapar. Hükûmete itimat eder ve onu iskat eder. Millet, millet vekillerinden memnun olmazsa, (muayyen zemanlar nihayetinde) başkalarını intihap eder. Millet; hakimiyetini, devlet idaresine iştirakini, ancak, zemanında reyini kullanmakla temin eder. Cümhuriyette hükûmet her hangi bir usulde,mahdut birzeman için müntahap bir Reisicümhura tevdi olunur. Başvekili o gösterir, hükûmet heyetini teşkil edecek vekilleri, Başvekil meb'uslardan intihap eder.

Dünyada, devletlerin şekilleri yekdiğerine nazaran, bazı farklarla çok değişir. Bununla beraber cümlesi, mutalea ettiğimiz şekillere irca olunabilir. Hükümdarlık; Oligarşi: halk Cümhuriyeti.

Kendine hususî bir din izafe eden (Teokratik) devlet vardır. Rus çarlığı ile Osmanlı saltanatı böyle idiler. Çar kilisenin reisi, Sultanlar da Halife unvanını takınmışlardı.

Kezalik dini siyasetten ayırmış lâik hükûmetler vardır : Amerika, Fransa, Türkiye Cümhuriyetleri gibi..

Hükümdarlıklarda, devlet riyaseti makamına veraset tarikile gelinir.

Cümhuriyet, millet vekillerinden mürekkep meclisi ve mahdut zeman için müntahap devlet reisile, hakimiyeti milliyenin mahfuziyetini en eyi zamindir. Cümhuriyette, meclis ve Reisicümhur ve hükûmet, halkın hürriyetini, emniyetini ve rahatını düşünmek ve temine çalışmaktan başka bir şey yapamazlar.

Çünkü bunlar, bilirler ki; kendilerini iktidar ve salâhiyet mevkiine, muayyen bir zeman için, getiren irade ve hâkimiyetin sahibi olan millettir ve yine bunlar bilirler ki; iktidar mevkiine, saltanat sürmek için değil, millete hizmet için getirilmişlerdir. Millete karşı vazıyet ve vazifelerini sui istimal eyledikleri takdirde, şu veya bu tarzda, millî iradenin, kendi haklarında dahi tecellisine maruz kalabilirler. Millet tarafından, millet namına, devleti idareye mezun kılınanlar için, icabında millete hesap vermek mecburiyeti, lâubalilik ve keyfi hareketle telif kabul edemez.

SONU VAR

SURET

Konya vilâyetinin Karaman kazasının merkezi Başkale nahiyesi merkezinin Kızılkaya ve aynı vilâyet merkez kazasına bağlı Yılanlı nahiyesi merkezinin Pınarbaşı köylerine nakledilmiş olduğu Dahiliye vekâletinin 15 - 6 - 931 tarih ve 313 numaralı tezkeresi okunarak dinlendiğinden bahsi aynı suretle ekseriyetle kabul olunmuştur.

[Vilâyet Daimî Encümeninden]

İLÂN

Gâl nevrakındaki Çorum - Ezinir kuyusu civarında vaki dilet kil'a tarlanın mülkiyeti sekiz sene ve sekiz takside 1 Haziran 931 den itibaren müzayedeye vaz edilmiş ve 20 - 6 - 931 ilâhe gününde talip zuhur etmediğinden ihâleyi aynı suretle daireside tekrar ihâlesi icra kılınmak üzere 20 gün müddetle temdidine karar verildiği ilân olunur.

Çorum Askerlik Şube Riyasetinden

Şubemiz emrinde nevresi bulunan ihtiyat zabitan, memurin ve neferlerinin 931 Haziran ayı zarfında yoklama için şubeye müracaatları ve kayıtlarını yaptırmaları ilânen tebliğ olunur.

Çorum İktisadi Hususiye Müdüriyetinden

Reisliğimizde Fiğani civarında bulunan kayışanın 1 nisan tarihinden itibaren Mayıs 932 gayesine kadar olan üzere 20 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların kezayi mezkûr Muhasebei Hususiyeye vilâyet Encümen kalemine müracaatları ilân olunur.

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ bütçeye mülhakât hayvânât hakkında 1343 numaralı kanuna mükeyyel kanun

Kanun No.: 1393
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşir tarihi: 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1926 tarih ve 1013 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muvakkat mükellefiyetin bitiminden sonra hüviyetin sâbit hayvânat sâhiplerinin bu kanunun neşrinden itiba ren on altı ay ve bu altı aylık bitiminden sonra hüviyetin sâbit hayvânat sâhiplerinin dahi bundan hüviyetin sâbit hayvânat sâhiplerinin dahi bundan hüviyetin sâbit bulunan

[Vatandaş için Medenî Bilgiler kitabından]

Millet

561 Numaralı nushadan mabat

Halbuki; kuvvetinin ve salâhiyetinin Allahtan geldiğini ve yalnız ona karşı ahirette hesap verebileceğini farzeden ve devleti, memleketi mevrûs bir malikâne kabul eyliyen bir hükümdar, her türlü kayitten kendini vareste görür. Böyle bir idarede, milletin benliği, hürriyeti mevzu bahs dahi olamaz. Binaenaleyh, salâhiyeti mahdut dahi olsa hükümdarlık şekli demokrasiye, hakimiyeti milliye prensibine mutabık değildir. Hükûmetin, mahdut insanların, sınıfların elinde bulunması dahi millet mevcudiyetinin asla kabul edemiyeceği bir keyfiyettedir. Bütün milletin ekseriyetle, devlet idaresine iştirakine mani olan bu (Oligarşi) usulü de bir zümrenin, kendi menfaatlerini temin için umum millete ait hakimiyeti gaspından başka bir şey değildir.

TEŞKİLÂTI ESASİYE KANUNUMUZ

Türkiye Cümhuriyetinin teşkilâtı esasiye kanunu;en asrî hakimiyeti milliye esaslarını, hükümlerini ihtiva eder. Birkaç maddesini, daima hatırda tutmak için burada aynen tekrar edelim:

A) "Hakimiyet, bilâkayt ve şart milletindir.,,

B — "Türkiye Büyük millet meclisi, milletin yegâne ve hakikî mümessili olup, millet namına hakkı hakimiyeti istimal eder.,,

C — "Teşri salâhiyeti ve icra kudreti Büyük Millet meclisinde tecelli ve temerküz eder.,,

Hatıra — Bizim telakkimize göre siyasî kuvvet, millî irade ve hakimiyet, milletin vahdet halindeki müşterek şahsiyetine aittir, birdir, taksim ve tefrik ve fırağ olunamaz. Millette olduğu gibi, onun mümessili olan tek mecliste mütemerkizdir. Yanı taksimi kuvva nazariyesi bizim için esas değildir. Yalnız vazifeler şu suretle gördürülür:

D — "Meclis teşriî salâhiyetini bizzat istimal eder.,,

E — "Meclis, icra salâhiyetini, kendi tarafından müntahap Reisi Cümhur ve onun tayin edeceği bir İcra vekilleri heyeti marifetile istimal eder. Meclis, hükûmeti her vakıt mürakabe ve iskat edebilir.,,

F — "Hakkı kaza millet namına usulü ve kanunu dairesinde müstakil mahakim tarafından istimal olunur.,,

DEMOKRASİYE MUHALİF ASRÎ CEREYANLAR

Bizim devlet teşkilâtımızda, esas prensiplerimizi teşkil eden demokrasinin evsafı farikasını tarif ettik. Demokrasinin bu mefhumu, bazı nazariyelerin hücumuna maruz bulunmaktadır.

I — Bolşevik nazariyesi.

II — İhtilâlcı siyasî sendikalizm nazariyesi.

III — Menfaatlerin temsili nazariyesi.

Bu nazariyelerin, demokrasi nazariyemize hücumda ne kadar haksız olduklarını izah edelim:

I — Bolşevik nazariyesinin, Rusyada tatbik olunmuş şekline bakalım; bütün Rus milleti içinden, amele, deniz ve kara kuvvetlerinden ibaret bir akalliyet, iktisadî esaslara müstenit, komonist partisi namı altında birleşerek, bir diktatörlük vücude getirmişlerdir. Gayelerinde, millî değildirler. Şahsî hüriyet ve müsavat tanımazlar. Halk hakimiyetine riayetleri yoktur. Dahilde ekseriyeti, cebir ve tazyik ile, noktai nazarlarına itaata mecbur tutarlar; hariçte propağanda ve ihtilâl teşkilâtı ile, bütün dünya milletlerine, kendi prensiplerini teşmile çalışırlar.

Halbu ki, hükûmet teşkilinden gaye, evvelâ, ferdî hüriyetin teminidir. Bolşevik tarzı hükûmetinde istipdat mahiyeti görülmektedir. Bir cemiyeti, bir kısim insanların noktai nazarlarının, zorla esiri ve zebunu yaşatmak şekline tabiî ve makul bir hükûmet sistemi nazarile bakılamaz.

II — İhtilâlcı, siyasî sendikalizm nazariyatçıları da, her türlü siyasî teşekkülleri yalnız, kendi menfaatleri lehine yaptırmak ve nihayet siyasî kuvvet ve hakimiyeti ellerine geçirmek isteyen işçi gruplardır. Bunlar, maksatlarını zorla istihsal fırsatına intizar ederken, zeman zeman, umumî grevler yaparak, hükûmet adamları üzerinde müessir oluyorlar ve bazı işleri kendi lehlerine hallettiriyorlar; yavaş yavaş, mevcudiyetlerini ihsas ediyorlar. Bunlar, İngiltere, Fransa ve Almanyada tesirlerini göstermektedirler. Almanyada bu nazariyatçıları, az çok, tatmin için, Millet meclisi yanında, iktisadî mahiyette ve fakat istişarî olmak üzere, azası onlardan olan bir meclis yapmışlardır. Biz de Âlî İktisat Meclisi vardır. Fakat, bu, herhangi bir tazyik üzerine değil, doğrudan doğruya hükûmetin faydalı görmesinden istişarî mahiyette, vücude getirdiği bir hey'ettir.

III — Menfaatlerin temsili nazariyesi; muhtelif meslek ve san'at ve iş adamları, cemiyet içinde, ayrı ayrı birer zümre, birer küçük cemiyet halinde düşünülürse, her bir zümrenin birbirinden farklı menfaatleri va.. . Binaenaleyh, diyorlarki; her hususî menfaat sahibi gruplar, ayrı ayrı, Mecliste kendilerini temsil etmelidirler. Bu takdirde, intihap, millet efradı tarafından değil, gruplar tarafından ve grupların haiz olduğu menfaat derecesinde vuku bulacaktır. Mecliste, bu gruplardan bir kaçı birleşip, iktidar mevkiine geçince, yalnız kendi menfaatleri lehine çalışacaklardır.

Buna kim mâni olacaktır?

İşte bu sebeplerden dolayıdır ki biz bu ve bundan evvelki nazariyeleri memleket ve milletimiz için muvafık görmiyoruz. Biz, memleket halkı efradının ve muhtelif sınıf mensuplarının yekdiğerine yardımlarını ayni kıymet ve mahiyette görürüz; hepsinin menfaatlerini ayni derecede ve ayni müsavat... verlik hissile teminine çalışm... isteriz. Bu tarz, milletin umu... refahı, devlet bünyesinin tars... için daha muvafık olduğu ka... atindeyiz. Bizim nazarımızda çi... çoban, amele, tüccar, san'atk... asker, doktor velhasıl herhangi... içtimaî müessesede faal bir va... daşın hak, menfaat ve hürri... müsavidir. Devlete, bu telâkki... azamî nafi olmak ve milletin... yet ve idaresini, mahalline... edebilmek bizce, bizim anladığ... mânada, halk hükûmet idaresi... mümkün olur.

Çorum Sıhhat ve ictimaî

MUAVENET MÜDÜRİYETİNDEN

FUKARA KUDUZ MUSAPLARININ DEVLETE AİT ŞİMEN... DÖFFRLERLE MECCANEN GELİP GITMELERİNE DAİR

Kuduz tedavi hanelerine meccanen sevk edilen fakir eşhasın avdetlerinde de devlete ait demir yollarından meccanen istifadeleri için Nafia vekâletile cereyan eden muhabere neticesi aşağıda yazılı esaslar dairesinde mezkûr şahısların meccanen avdetleri temin edilmiş ve Vekâleti müşarünileyhaca da tekmil alâkadar istasyon memurluklarına tebliğat yapılmıştır.

1 — Kuduz tedavi hanelerine meccanen sevk edilen fakir şahıslara azimetleri esnasında bilet aldıkları istasyon memurluğu tarafından resmî, mühürlü ve imzalı ayrıca birer avdet vesikası verilecektir. Avdet vesikalarına şahsın azimet vesaikında mevcut hüviyeti ile meccanen verilen bilet numarası, hareket ve muvasalet istasyonları kayit edilecektir. Avdet vesikası meccanen avdet için lâzım olduğundan ziyaına mahal verilmeksizin hüsnü muhafaza etmeleri lüzumu kendilerine anlatılmalıdır.

2 — Bundan başka tedavinin ikmalini müteakıp kuduz tedavi hanesi tarafından şahsın hüviyetini ve tedavi edilmiş olduğunu mübeyyin resmî, mühürlü ve imzalı birer vesika da verilecektir. Tedaviden sonra avdet edecek olan eşhasa mezkûr vesikanın verilmesi lüzumu kuduz tedavi hanelerine tebliğ olunmuştur.

3 — Birinci maddede yazı... avdet vesikası ile ikinci madde... beyan edilen tedavi hane taraf... dan verilmiş vesika avdet bile... almak için kişeye tevdi edile... cektir. Şu halde meccanen av... det için şahsın elinde; 1 — A... met esnasında istasyon memur... dan alınmış avdet vesikası:

2 — Tedavinin ikmalini müteak... kuduz tedavihanesi tarafından i... edilmiş, diğer bir vesika olma... üzre iki vesikanın bulunması v... bu vesikaların kişeye tevdi edil... si lâzımdır. Tedavi edilen has... için bidayeten hangi istiasyon... sevk edilmiş ise avdette de mü... hasıran o istasyondan ve yaln... mahreç istasyonu için meccan... bilet verilecektir. Bilfarz Kays... riden İstanbul istasyonuna sev... edilmiş olan bir hasta tedavin... ikmalini müteakıp ancak İstanb... istasyonundan ve mahreç istas... nu olan Kayseriye meccanî bi... verilecektir. Şu halde mezkûr ş... hıs başka bir vasıta ile İzm... kadar gelipte Kayseriye gitm... için İzmitten meccanen bilet alm... isterse verilmiyecektir.

5 — Meccanî avdet biletle... İlk vesikanın tarihinden itibar... altı ay zarfında verilecektir. B... müddetin hitamında avdet bil... verilmiyecektir.

1 — 5

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi: 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahalli en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

İLÂN

Piyade ve Levazım ve Sanayii Harbiye sınıfına mensup 322 : 326 doğumlular ve bu doğumlularla muameleye tabi kısa hizmetliler Mükellefiyetlerini yapmak üzre orta ehliyetnamelileri 1 Temmuz 931, tam ehliyetnamelileri 1 Eylûl 931 tarihinde hazırlık kıt'alarına sevk olunacaklarından bu gibilerin heman Askerlik şubelerine muracaatları.

Yozgat Tütün İnhisari Baş Müdüriyetinden

Çorum tütün inhisar idaresi anbarlarından Yozgat tütün inhisar idaresi anbarlarına deve ve araba ile sevk olunacak tütün ve sigara mamulâtının nakli ve Yozgattan boş sandıkların Çoruma iadesi keyfiyeti 1 - 6 - 931 tarihinden 31 - 5 - 932 tarihine kadar akt edilecek mukavelename hükmü tâm bir sene müddet mer,i olmak ve 4 - 7 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte ibalei katiyesi icra edilmek üzre mevkii münakasaya konulduğundan talip olanların şeraiti nakliyeyi anladıktan ve 150 lira teminat akçasını veznemize teslim veyahut muteber bir kefil irae ettikten sonra münakasaya iştirak etmek üzre baş müdürlüğümüzdeki münakasa komisiyonuna muracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum Tapu müdüriyetinden

Akpınar nam diğeri Abdi bey camii vakfından Bakırcılarda 29 nolu dükkân.

Sağı Sıvacı oğlu Mustafa solu Çek Hasan oğlu İsmail arkası Akpınar camiinin 30 nolu dükkân önü yol.

Akpınar nam diğeri Abdi bey camii vakfından dikicilerde 30 nolu dükkân.

Sağı Akpınar camiinin 28 nolu dükkânı solu boynu eğri oğlu Hacı Mehmet veresesi arkası Akpınar camiinin 29 nolu dükkânı önü yol.

Akpınar nam diğeri Abdi bey camii vakfından Dikicilerde 28 Nolu dükkân.

Sağı Balcı oğlu Bekir solu Akpınar camiinin 30 Nolu dükkânı arkası kumcu Osman önü yol.

Akpınar nam diğeri Abdi bey camii vakfından Değirmen yazıharmanı mevkiinde Değirmen.

Şarkan ve garben Kiropi tarlası şimalen kiropi tarlası ve hark cenuben kiropi tarlası ve çay

Baltalı camii vakfından Attarlarda 16 Nolu dükkân

Sağı Hoca zade Hüsnü efendi solu circi oğlu Mahmut arkası Şücaattin zadelerin vakıf dükkânı ve önü yol.

Baltalı camii vakfından Kürkçülerde 12 Nolu dükkân

Sağı kasnaklı oğlu Mustafa ef. solu Battal zadeler arkası Hacı Abdurrahman zade Tahsin efendi veresesi ve önü yol

Baltalı camii vakfından Dikicilerde 20 Nolu dükkân

Sağı Kürt oğlu Ahmet efendi solu yol arkası Davut oğlu Ahmet veresesi önü yol

Baltalı camii vakfından Saraçlarda 37 Nolu dükkân

Sağı Turşu oğlu Ahmet efendi solu yol arkası Bakırcı Mahmut efendi önü yol

Baltalı camii vakfından Çarıkçılarda 43 Nolu dükkân

Sağı Tahir zade Eşref efendi solu Künbül oğlu Mehmet efendi arkası Velipaşa zadeler önü yol

Baltalı camii vakfından Çöplükte 1 Nolu kahvehane

Sağı Tombuş oğlu ... efendi solu yol arkası Tombuş zade Elvan efendi hanesi önü yol

Baltalı camii vakfından Dikicilerde 1 Nolu dükkân

Sağı Varvarlı oğlu İsmail solu Ölçek oğlu Hasan efendi arkası Tatar oğlu Hasan usta ve önü yol

Baltalı camii vakfından üç hissede iki hisse Paşa hamamında 46 Nolu dükkân

Sağı Cerit oğlu Mustafa ve solu ve arkası Ali oğlu Elvan ve müştereklerine ait han ve önü yol

Baltalı camii vakfından Dikicilerde 33 Nolu dükkân arsası

Sağı Mazlum oğlu veresesi solu Maden oğlu İhsan efendi arkası Azabahmet camiinin dükkânı önü yol

Baltalı camii vakfından Dikicilerde 1 Nolu dükkân

Sağı Çaylak oğlu Rifat solu eski Mehmet oğlu Ahmet arkası Tatar oğlu Hasan önü yol

Baltalı camii vakfından Demircilerde 0 Nolu dükkân arsası

Sağı ve solu Kürt oğlu Hasan arkası Selim oğlu Süleyman usta önü yol

Kulaksız camii vakfından Pekmez pazarında 7 Nolu dükkân

Sağı çeten oğlu Mehmet ali solu ekmekçi oğlu Yusuf; arkası Gökgöz oğlu Hacı Nuri efendi veresesi, önü yol.

Kulaksız camii vakfından Kürkçülerde 6 nolu dükkân.

Sağı Kaleli Şevket validesi Akkız arkası Turşu oğlu Ahmet, önü yol.

Kulaksız camii vakfından Kürkçülerde 11 nolu dükkân.

Sağı Gökgöü oğlu Hacı Nuri veresesi, solu yol, arkası Hamal oğlu Abdullah önü yol.

Kulaksız camii vakfından Bakırcılarda 26 nolu dükkân.

Sağı Abdülbaki paşa vakfının 28 nolu dükkânı, solu Kaksız oğlu Hasan, arkası Battal oğlu Mehmet efendi, önü yol.

Kulaksız camii vakfından Hükûmet civarında 7 Nolu dükkân

Sağı yol solu Kulaksız camiinin 5 nolu dükkânı, arkası Alay bey oğlu vakfının 55 nolu dükkânı ve Pamukhanı, önü yol

Kulaksız camii vakfından Hükûmet civarında 5 Nolu dükkân

Sağı kulaksız camiinin 7 Nolu dükkânı, solu Tütek zade Nuri efendi arkası Pamukhanı önü yol

Kulaksız camii vakfından Çöplük arsasında 9 Nolu dükkân

Sağı belediyenin 11 Nolu dükkânı solu Azabahmet camiinin 7 nolu dükkânı arkası Kulaksız camiinin 10 nolu dükkân arsası önü yol

Kulaksız camii vakfından Çöplük arsasında 10 Nolu dükkân

Sağı seyit Mehmet oğlu Kemal mahtumu Mustafa efendinin 8 nolu dükkân arsası solu belediyenin 12 nolu dükkânı arkası kulaksız camiinin 9 nolu dükkân arsası önü yol

Ömer nehci camii vakfından Dikicilerde 21 Nolu dükkân

Sağı kuyumcu Elvan usta veresesi solu karabacak oğlu Mehmet arkası varvarlı oğlu Ahmet veresesi önü yol

Ömernehci camii vakfından çarıkçılarda 44 numaralı dükkân.

Sağı Gökgöz oğlu Hacı Nuri efendi veresesi solu Akmehmet oğlu Şükrü ve Hüseyin arkası Hamit camisinin 44 numaralı dükkânı önü yol.

Aşağı Azabahmet camii vakfından Çöplükte 19 numaralı kahve hane.

Sağı yol solu Hacı İbiş oğlu İbrahim ve Azabahmet camii arkası Tombuş oğlu Elvan ef. önü yol.

Aşağı Azabahmet camii vakfından Çöplükte 7 numaralı dükkân.

Sağı Kulaksız camiinin arkası solu ve arkası Kavukçu oğlu Ahmet ağa veresesi önü yol.

Aşağı Azabahmet camii vakfından dikicilerde 3 numaralı dükkân.

Sağı Tabak oğlu Beşir solu Tekkeli oğlu Hakkı efendi veresesi önü yol arkası Mazlum oğlu Niyazi.

İsahalife camii vakfından Çöplükte dükkân arsası.

Sağı yol arkası Benderli zade Nuri efendi solu ve önü yol.

Esbak Müftü Mustafa efendi vakfından Uzun çarşıda 39 numaralı kahve hane.

Sağı yol solu Esbak Müftü Mustafa efendi vakfının 37 nolu dükkân arsası arkası Müezzin oğlu Arif önü yol.

Esbak Müftü Mustafa efendi vakfından Uzunçarşıda 37 numaralı dükkân.

Sağı Esbak Müftü Mustafa ef. vakfının 39 numaralı kahvehanesi solu Müezzin oğlu Arif kahve hanesi önü yol.

Kılıççı oğlu Hacıbekir ağa vakfından Uzun çarşıda 16 numaralı dükkân.

Sağı Kılıççı oğlu Rifat kerimesi solu Kılıççı oğlu Mustafa efendi arkası kabristan önü yol.

Gökgöz oğlu Hacı Mehmet ağa vakfından Attarlarda 2 numaralı kahvehane.

Sağı Ahmet Ramız efendi vakıf dükkânı ile Bezgin oğlu Hacı Ahmet efendi Solu Kaleli Şevket dükkânı arkası Şaban oğlu vakıf dükkânı.

Gökgöz oğlu Hacı Mehmet ağa vakfından Gelhayırda Hatapderesinde değirmen.

Şarkan yol garben Gelhayırlı zobu oğlu Hasan bağı ve kök oğlan oğlu Mehmet tarlası cenuben tepe ve Gelhayırlı Cuma bağı şimalen yol.

Gökgöz oğlu Hacı Mehmet ağa vakfından Çöplükte 39 numaralı dükkânın üç hissede bir hissesi.

Sağı Karakeçili ve Babıali camilerinin vakıf dükkânları solu Gökgöz oğlu vakfının 37 numaralı dükkânı arkası Paşa hamamı önü yol.

Gökgöz oğlu Hacı Mehmet ağa vakfından Çöplükte 37 numaralı dükkânın üç hissede bir hissesi.

Sağı Gökgöz oğlu vakfının 39 numaralı dükkânı solu Ölçek zade ve tahtalı vakıfları ile Çıvkın oğlu dükkânı arkası Paşa hamamı önü yol.

Tahtalı camii vakfından Uzun çarşıda 28 numaralı dükkân.

Sağı Kaleli oğlu Rifat solu Köşker oğlu Hasan arkası kabristan önü yol.

Tahtalı camii vakfından dikicilerde 11 numaralı dükkân.

Sağı Hasan oğlu Hacı Ali solu Müezzin oğlu Hacı Mustafa veresesi arkası dal oğlu ömer önü yol.

Şücaattin vakfından olup yukarı Azabahmet aamiine meşrut olan attarlarda bir numaralı dükkân.

Sağı Akkaş oğlu Hüsnü solu Hocazade Hacı Hüsnü arkası Turşu oğlu Ahmet önü yol.

Şücaaddin zadeler vakfından olup yukarı Azabahmet camiine meşrut olan dikicilerde üç numaralı dükkân.

Sağı Abdülbaki paşa vakfı dükkânı Solu Hamit camii dükkânı arkası Müezzin oğlu Hacı Ahmet ve Kayiş oğlu Hasan dükkânları önü yol.

Ölçek zade vakfının Uzunçarşıda 13 numaralı dükkân.

Sağı Öz oğlu Abdullah solu Ölçek vakfının 11 numaralı dükkanı arkası vakıf han önü yol.

Ölçek zade vakfının Uzunçarşıda 11 numaralı dükkânı.

Sağı Ölçek zade vakfının 13 numaralı dükkânı solu ve arkası vakıf han önü yol.

Ölçek zade vakfından Uzunçarşıca 37 numaralı dükkân.

Sağı ve solu ve arkası Nurullah oğlu Mehmet önü yol.

Ölçek zade vakfından Paşa hamamında 40 numaralı dükkân.

Sağı Cerit oğlu Ahmet solu Macar oğlu Sadık arkası vakıf han önü yol.

Ölçek zadeler ve Tahtalı camii vakfından dört hissede iki hissesi Ölçek oğlu vakfı ve bir hissesi Tahtalı camii vakfı Çöplükte 35 nolu dükkân.

Sağı Gökgöz oğlunun vakıf dükkânı ve paşa hamamı arkası Taceddin paşanın vakıf dükkânı solu ve önü yol.

Ölçek oğlu vakfından Çöplükte 5 nolu dükkân.

Sağı Kaleli oğlu İbrahim solu Seyit Mehmet oğlu Necmettin efendi, arkası Karabayraktar oğlu veresesi önü yol.

Ölçek oğlu vakfından Dikicilerde 8-5 nolu kahvehane.

Sağı Tatar oğlu Hasan ve Çeten oğlu Yusuf. solu Oduncu oğlu Hacı Hüseyin önü ve arkası yol.

Ölçek oğlu vakfından Yakacık özünde 2 nolu değirmen.

Sağı yol, solu Bölükbaş oğlu Ahmet tarlası arkası Cenikli oğlu Mehmet tarlası önü hark.

Sancaktar camii vakfından eski demircilerde 172 nolu dükkân.

Sağı abdesthane, solu müteveffa İsmail veresesi, ön ve arkası yol.

Sancaktar camii vakfından eski demircilerde 184 - 3 nolu kahvehane.

Sağı Uzun Ali oğlı Hasan, solu Karaalemdar oğlu Enver ve Mustafa ön ve arkası yol.

Maden zade vakfından attarlarda 15 nolu nısıf dükkân.

Sağı Torçelebi vakfının 17 nolu dükkânı, solu ve arkası Gökgöz oğlu Hacı Nuri efendi veresesi, önü yol.

Maden zade vakfından Saraydamaza yolunda değirmen.

Şarkan Keleş oğlu Mehmet tarlası, garben Veli paşa oğlu tarlası, cenuben maza yolu, şimalen Veli paşa oğlu tarlası ve hark.

İnayetullah camii vakfından Azabahmet mahallesinde 100 nolu hane.

Sağı Mamika oğlu Ali solu Çerkes Ahmet veresesi önü ve arkası yol.

Kuyumcu Hacı Nahit efendi vakfından Kuyumcu karıyesinde değirmen.

Şarkan kel Hüseyin oğlu Mehmet tarlası, garben ve cenuben ardıçlı taş şimalen hark.

Evkaf idaresi namına tescili talep olunan işbu listeje muhrrer 54 parça emvali gayri menkuleye tasarruf iddiasında bulunanlar var isi 21 Temmuz 931 tarihine kadar tapu dairesine tahriren muracaatta bulunmaları ilân olunur.

[Vilâyet Baytar Müdüriyetinden]

İLÂN

Çankırının Şabanözü Nahiyesinin Mart köyü keçilerinde ciğer ağrısı ve Çapar kayi köyü keçilerinde çiçek çıktığı ilân olunr.

Çorum Tayyare Cemiyetinden

Şubemiz anbarında mevcut 6600 küsur ölçek Buğday gerek toptan ve gerek müşterinin alacağı mikdare göre perakende olarak pazarlık suretile satılacaktır. taliplerin Çorum Tayyare şubesine muracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum Ziraat mektebi müdüriyetinden

Mektebimizde mevcut bir reis Simental ırkından buğa 17 - 7 - 931 tarihinde ihalesi icra edilmek üzre müzayedeye konulduğundan keyfiyet ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Mahmudiye mahallesinde şarkan muhacir Kürt Abdullah ve garben Vahir oğlu Elvan ve cenuben çenesiz oğlu İsmail haneleri ve şimalen yol ile mahdut yerden iki oda ve bir kilar ve havli ve ahuru şamil hane tahmin edilen kıymet (175) lira.

Mahmudiye mahallesinden Çıtak oğlu Osman karısı Nuriye ile Dudu ve Şaziye aralarında müşterek olan şüyuun izalesi için satılmasına mahkemece karar verilmiş olan balâda hudut ve evsafı yazılı bir hane yapılan bir ay ilân neticesinde müşteri çıkmadığından bermucibi karar yirmi gün artırması icra ve hitamı olan 21 - 7 - 931 salı günü saat onbeşte Sulh mahkemesinde satılacağından ve artma şartnamesi herkese açık bulunduğundan dellâliye ve sair masraf müşteriye ait olduğundan talip olanların muracaatları ilân olunur.

8 - TEMMUZ - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337-1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 563

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

B. M. Meclisinde

Mabuat hüriyetinin suiistimaline dair hükûmetten istizah takriri okundu

Bu münasebetle Baş vekil Hazretleri ve bir çok hatipler Beyanatta bulundular

Ankara 5 - Büyük Millet Meclisi bu gün saat 14 buçukta Reis Vâzım paşa Hazretlerinin riyasetinde toplanmıştır.

Yeni Kütahya Meb'usları Rasim ve Hacı Mehmet Beylerin mazbataları tasdik edilmiştir. Bundan sonra Süreyya Aksaray, Fazıl Ahmet Elaziz Beylerin Matbuat hüriyetinin sui istimali dolayısile hükûmetten istizah takriri okunmuştur.

Başvekil İsmet Paşa kürsiye gelerek demiştir ki:

MUHTEREM EFENDİLER!

Matbuat hüriyeti sui istimalinin memleketi müteessir ve mutazarrır ettiğinden bahsediliyor, bundan dolayı hükûmetten istizah edilmiştir.

İstizah müzakeresini açmak için hükûmetin evelâ söz söylemesi nizamname icabıdır. Müzakereyi açmak için bir iki noktayı yüksek dikkatinize arzetmek isterim. Birisi mevzuubahs olan dert hakkında hükûmetin kendisine kanunen verilmiş olan salahiyetleri ve hükûmet cihazlarına teveccüh eden vazifeleri isabetle ifa ve tatbik edip etmediğidir. Kendimizi muhatap addettiğimiz bu suale müsbet cevap veriyoruz. Hükûmet kendisine verilen salahiyetleri isabetle tatbik eylediği kanaatindedir. İstizahın diğer mevzuu cereyan eden ahval, mevcut olan tedbirlerin kâfi olmadığını meydana çıkarmıştır. Bu hususta Hatiplerin müşahedelerini dinlemek isterim ki; bizim de birçok müşahedelerimiz vardır. Eğer meclis mutabık olursa alınması lâzım olan tedbirler hakkında uzun uzadıya izahat arzederim.

Reis - Efendim birkere daha evelden istizah için söz almış zevat vardır. Bunları okuyacağız bunlardan sonra da şimdi söz istiyen arkadaşları sırasına göre yazacağım, sıra şudur:

Süreyya Bey, Ahmet İhsan Bey, Mazhar Müfit Bey, Ziya Gevher Bey, Yunus Nadi Bey, Ali Saip Bey, Şerif Bey, Refik Bey, Refik Şevket Bey, Emin Bey, Hamdi Bey, Mustafa Turgut Bey, Yusuf Bey, Nazif Şerif Bey, Necip Asım Bey, Rasih Bey, Galip Bey, Fazıl Ahmet Bey - Takrir sahibi Ahmet Süreyya Bey - Aksaray kürsüye gelerek istizahı icap ettiren sebepleri izah etmiş, demiştir ki:

Yaptığımız istizahla ne mutlak matbuat meselesini, nede mutlak bir matbuat serbestisi meselesini kastetmiyoruz. Konuşacağımız şey bu son günlerde bir milletin huzur ve emniyetini münselip kılmağa uğraşan şenî bir düşmanlık, sefil, menfur bir cinayet, hakiki inkılap ve Cümhuriyete hainlik meselesidir.

Bravo sesleri

Gördüğümüz manzara budur, endişemiz bundandır. Yoksa arkadaşlar; samimi bir muhalifet, müfit bir tenkit, salim bir tenkit, salim bir serbest, bir münakaşa hiç bir zaman hükûmetten istizah zemini teşkil etmemiştir. Matbuat serbestisi gibi çok yüksek bir hakkı adeta bir paravana ve paratoner gibi istimal etmek için birkaç gazetenin etrafında toplanmış insanlar vardır. Bunlar memleketi anarşiye sürüklemek için her gün bin bir çeşit cesaretle, küstahlıkla çalışıyorlar. Tenkit diye, fikir hüriyeti diye ancak düşman casuslarının yapacağından yüz bin kat fazlasını yapıyorlar.

Süreyya bey; bu tıynette insanların milli mücadele esnasında hainane, tahrikât ve ifsadını hatırlattıktan sonra bu düşman gazetecilerin efkârı ammeyi nasıl bulandırmak istediklerini, halkı ve memurları rejim ve hükûmet aleyhine nasıl tahrik ettiklerine misal olmak üzre muhalif gazetelerden fıkralar okumuştur.

Süreyya Bey; Başkasının cebine elini sokan bir yan kesici yakalandığı zaman nasıl benim masuniyet ve hüriyeti şahsiyem var diye bir hak iddia edemezse, namuskâr insanların şeref ve haysiyetine kalem uzatan, fikir ve neşir hüriyetini, millet, inkılâp, Cümhuriyet aleyhine suiistimal eden kimselerin de teşkilâtı esasiye kanununundan zaman zaman bahsetmeleri ancak bu kadar olabilir demiş, bozguncu, fesatçı ruhu faaliyetini menedecek kat'i tedbirler alınmasını talep ederek sözünü bitirmiştir.

Mazhar Müfit bey - Denizli; Matbuatın kanun dairesinde serbest olduğunu, yazıcının derecesi, irfanı, halü şanını ve okuyucunun derecei tahammülünü nazarı dikkate almak lâzım geldiğini söyleyerek müsbet ve fikre müstenit tenkit yerine bütün hakikatleri inkâr ederek bazan sinsi sinsi, bazan daha cesurane ve hainane zehirler saçan bu kalemleri mazisini araştırmış ve demiştir ki; Benim hüriyeti şahsiyem vardır. Ben ticaret yapa bilirim, lokanta açabilirim. Fakat efendiler; Açtığım lokantada mağşuş yağ ve kokmuş yemek bulunduğu zaman hüriyeti şahsiye mevzubahsolmaz kanun pençesini atar.

Mazhar Müfit Bey; Matbuatın mektep olduğunu, fikir ve ruhun gıdasını verebilecek vasıta olması icap ettiğini, halbuki serbestii matbuat maskesi altında şeref ve haysiyetine, bütün rejime, Devlete ve en nihayet bunların muhassılası olan enbüyük bir makama, Gazimize kadar dil uzatıldığını söyleyerek hürriyeti matbuat bumudur? diye sormuş ve vatandaşların hakkını adalet huzurunda, seri surette olacak o hainlerin ifsadına mani olacakve inkılabı muhafaza edecek surette kanun tedvinini istemiştir.

Ziya Gevher bey - Çanakkale; Bu gün kanunlarımızın ve o kanunlara istinat eden müessesatı milliyemizin derhal harekete gelmesini icap ettiren mühim bir mes'elenin millet kürsüsüne aksetmiş olduğunu ve en nihayet milli vicdan ile mücrimlerin karşı karşıya gelmek mecburiyetinde kaldıklarını, müteamadiyen milli vicdanı, gençliğin ruhunu, mağsum dimağları tahrip etmekte olan mücrimler karşısında bulunduğumuzu söylemiş, muhalefetin hiç bir fikir ve prensibi olmadığını, yapılmakta olan kanunlardan hiç birisi üzerinde en küçük tenkide bile lüzum görmeyen ve para kazanmaktan başka hiç bir gayesi olmayan bir takım muzır haşerenin matbuat hüriyeti formölü arkasında memleketi tahribe çalışmakta olduklarını ilân eden, sonra matbuat hüriyetinin bu suiistimaline karşı tedabir almakiçin şimdiden çare bulmak icabettiğini kaydetmiştir.

Ahmet İhsan bey - Ordu; Şeyhulmatbuat unvanını almış ve matbuatın en eski bir emektarı sıfatile söze başlayarak; Meclis ve Fırka haricinde cereyan eden sözlerin dimağındaki tesirini anlatarak demiştir ki: Bana öyle gelirdiki; B. M. Meclisinde emrediliir işaret ederler, eller kalkar. Efendiler, sizin huzurunuzda af dileyorum, yanlış olduğunu anladım. Gayet samimi müzakerelerini, en serbest sözlerin, en ciddî müna-

Büyük Müsafir

Suriye Kralı Feysal Hazretleri Ankarayı teşrif buyurdular

Ankara - 6 Irak Kralı Feysal hazretleri bu sabah şehrimize gelmiş, İstasyonda Reisi Cümhur Hazretleri tarafından istikbal edilmiştir. Kral Reisicümhura mülâki olurken 21 atım topla selâmlanmıştır. Feysal Hazretleri saat 1 de Meclis reisi, Başvekil paşalarla Hariciye ve Dahiliye vekillerini kabul etmiştir. Saat 16 da Kral Çankayaya giderek Reisi cümhur Hazretlerini ziyaret etmiştir.

Muvasalet ve avdetlerinde bir Askeri müfreze ve muzika tarafından selâmlanmıştır.

Bu akşam Reisi cümhur tarafından müsafir Kral şerefine Ankara palasta bir ziyafet verilmiştir.

Vekiller, Meclis reisi, Irak nazırları ve Hariciye erkânı ziyafette hazır buluumuşlardır.

Reisi cümhur ve Kral arasında samimi nutuklar teati edilmiş, dost komşu iki milleti çoğrafi ve iktisadi amillerden başka karşılıklı menfeatlerin, dahili ve harici sulh ve sükun siyasetleri ve münasebetlerin de bir birine yaklaştırmakta ve daha dost yapmakta olduğundan bahs edilmiştir.

Nafia MÜFETTİŞİ

Nafia müfettişlerinden Hüseyin Hüsnü bey vilâyetimiz Nafia idaresinde tetkikat ve teftişatla meşgul bulunmaktadır.

kaşaların içinde bulundum. iki aydır yanınızdayım, hayatımın en tatlı zamanlarını bu serbest münakaşaları görerek ruhî saadette buldum, bu kürsiden benim elli yıldır yazılarımı okuyan, hayatımı tetkik eden, kitaplarımı gören bütün millete kemalı samimiyetle candan, yürekten tekrar ediyorum. İnansınlarki burada samimi çalışmak ve milletin saadetine koşmak vardır. Hariçteki sözlerin hepsi herzedir. Alkışlar

Ya düşman emellerine alet olarak yahut milletin cahil kütlesini istişmara kalkışarak kitaplar, gazeteler satmak dolayisile kendilerini göstermek istiyenlere fırsat ve imkân vermek milleti matbuat aleyhine sevkeder. Hüriyeti matbuat aleyhinde bulunan bizde hüriyeti matbuat mutlaka mukaddesata, bü yüklere ve büyük meclise hürmet ve inkılâbı yapanlara hürmetle kaimdir. Alkışlar

Bakınız bir misal : Geçen gün bir gazete diyorki; Taksim abidesi için para varda verem hastanesi için para yok. Bunu yazan muhakkak ya delidir, yahutta haindir. Düşünmeyorki bu abide bütün milletin istikbalinin ve gayretinin timsalidir. Düşünmeyorlarki altı yedi sene evvel bu meydanda altı yedi Devletin, düşman askerlerinin çizmeleri geziyordu. İşte böyle düşüncelerle, böyle hislerle matbuatın en eski bir müntesibi olarak bu cereyanı çok fena görüyorum. Ahmet İhsan bey; yarım asra yaklaşan matbuat hayatından hatıralar anlatarak; fikrini izhar etmiş, demiştirki : Ben matbuatın hüriyetini isterim. Memleketi istirahata, huzura, çalışmağa, ilme, fazilete sevk eden matbuat isterim. Bu millet çalışmağa muhtaçtır, tahrik olunmağa lâyıktır.

Matbuat şakilerinin önüne geçmek için mevcut kanunun icabettiği şekilde tadili lâzımdır. Matbuat hüriyetinin en eski aşıkıyım hemde çocukluğumdan beri başka bir işe girmedim. Metbuat hürdür, fakat kimsenin faziletine dokunmamak ve en mukaddes olan Devlet rejimine, Devlet otoritesine zarar getirmemek şartile. Bundan sonra: Yunus Nadi, Ali Saip, Refik, Konya Mustafa Şeref, Refik Şekvket, Şevket Turgut, Emin, Rasıh beyler söz almışlardır. Müteakıben Baş Vek[illegible] aşa Hazretleri vaki istiza[illegible] ve hatipler tarafından serdolunan mütaleata karşı atideki beyanatta bulunmuşlardır.

BAŞ VEKİL İSMET PAŞA HZ. NİN BEYANATLARI

Baş Vekil İsmet Paşa Malatya,

Muhterem efendiler.

Hatipler; mevzu bahs olan meseleden heyecan ve infialle bahs ettiler. Memlekete zarar olmak üzre gösterdikleri misaller, teşrih ettikleri esaslar intibahı muciptir. Bütün bu tafsilâtın içinde hükûmete teveccüh eden itabı takdir etmiyor değilim. Bu kadar şikâyete mahal vermek için hükûmetin bir çok tedbirlerde eksiklik etmiş olması lâzımdır. Matbuat hüriyetinin sui istimaline karşı hükûmetin elinde medarı tatbik olacak hem salâhiyet vardır, hemde memlekette mer'î olan kanunlar vardır. Kanunların cereyanı tabiisini bilirsiniz. Şahsiyete tealluk eden matbuat ceraimi şahıslar tarafından mahkemelerde tahrik olunur. Hükûmete tealluk eden ceraim mahkemelerde takip olunur, hakimlerin vereceği hükümlerle şikâyetler adlî neticeye raptolunurlar. Hükûmetin bundan başka da salâhiyeti vardır. O da kendi takdirine göre her hangi bir gazeteyi intişardan men ederek kapatmaktır. Eğer matbuat hüriyeti memlekete feyiz verecek bir tarzda devam edemiyorsa ve bir çok mahzurları davet ediyorsa bundan tevellüt eden şikâyetleri derece derece kısimlere ayırmak lâzımdı. Ya kanunî yolda takip ederken zabıta, müddei umumlik, adliye vesaire tesirini göstermeğe kifayet etmiyor veya onların sahaları haricinde kalan meselelerde hükûmet kanunun kendisinc verdiği salahiyeti tatbikte ihmal ediyor ve yahut mevcut olan dert elde bulunan, salabiyeti mer'î olan kanunların hukümleri haricine çıkacak kadar ciddiyet ve ehemmiyet peyda etmiştir. Bunun için hükûmet hiç bir şey teklifetmiyor. size bu üç istikamette cevap vereceğim. Bir defa vaziyet nedir, hatipler muhtelif cepheden bu meseleyi izah ettiler. Ben burada geçen sözleri dikkatle dinledim zaten hatiplerin gösterdiği endişeyi yalnız burada, Büyük Millet Meclisinde vuku bulan müzakerattan değil halktan, bir çok vatandaştan da eşitmişimdir. Mesele ehemmiyetle nazarı dikkate alınacak, müstacel düşünülecek bir mahivet almıştır. Müsaade buyurursanız bu günkü vaziyetin manasını izah etmek için size bir az eski zamandan bahs etmeliyim. Matbuat huriyeti amelî sahada vazih ve kısa bir ifade ile nasıl anlatılabilir. Bu memleketin öteden beri istediği matbuat hüriyeti nedir, bu memlekete tabi her memleketin istidadı da öyledir. Bir matbuat hüriyeti diye ilk önce mevkii iktidarda bulunan hükûmete karşı uluorta ölçüsüz söylenebilmesi kasdedilir. Milletlerde matbuat hüriyetinin ilk miyarı budur. Bu imkân kat olunacak ilk merhaledir bu memlekette her hangi bir gazete çıkabilsin doğruca hükûmete karşı, mevkii iktidarda bulunan kimse aleyhine - meselâ İsmet paşaya söz söylenebilsin - Bunun böle olabilmesi matbuat hüriyetinin ilk miyarıdır. söylenen sözlerin doğru veya yanlış olması münakaşası ondan sora başlar milletler evvelâ bu neticeyi elde etmek için uğraşırlarki bizde bunun için uğraşmışızdır. Hatta çocukluğumuzda böyle bir manzara görmek için muştak ve mütehassir günler geçirmişizdir. Hükûmetler ise bilhassa uzun müddet söz söylenmeden kapalı kalmış devirlerden sonra kendileri aleyhine söz söylenmesine tahammül edemezler. Her milletin hususî istidatları vardır. Kendi halkımızında kuvvetli yerleri olduğu gibi zayif yerlerini de bilmeliyiz. Mesela yazı ile gösterilen her şeyi doğru zannetmeğe halkımız daha ziyade mütemayildir. Gazete veya kitap basmış bunu mutlaka doğru olarak alır. Sanilen halkımız, aleyhinde söz söylenen mevkii iktidar sahibi bir adamın muhakkak itibarından kaybettiğini zanneder. Üçüncü nokta kapalı devirlerden sonra matbuat hürriyeti ilk devrede daima bir inkılâp vasıtası olarak kullanılmıştır. Bundan da hükûmetler çok korkarlar. İktidar ve nüfuzunun sarsıldığı bir zemanda 15 günlük bir fırsattan is'ifade edebilen gazeteler mevkii iktidardaki hükûmeti devirebilirler. Buda bu memlekette öteden beri heves edilmiş bir mevzu olmuştur. Bu sebeplerledirki hükûmetler matbuatta kendi mevcudiyetlerinin ve siyasetlerinin tenkit edilmesine daima az tahammül etmişlerdir. Bu tahaşinin aksülameli olarak matbuat hüriyetinde ilk istihsal olunacak şey hükûmet aleyhinde istenildiği gibi yazı yazmak hevesi olmuştur. Bu safha matbuat hürriyetinin ilk ve siyasî kademesidir. Bir millet siyasî hayatta inkişaf ve tekâmül ettikçe ve onu idare edenler tecrübeli ve muktedir oldukça bu siyasî safhayı atlatmak kolaydır. B. M. M. milletin mukadderatına hakim olduğundan beri geçen safhalar ve geçirdiğimiz tecrübeler o kadar mühimdirki matbuat hüriyetinin hallolunmaz zannolunan bu ilk sarsıntılı safhası muvaffakıyetle hallolunmuştur. Mevkii iktidarda bulunan hükûmete hatta haksız olarak uluorta her şey söylenebiliyor, bu suretle çok zaman geçiyor. Ne rejimin kuvveti, ne de mevkii iktidarda olanların nüfuzu derhal zail oluyor. Esas olarak bildiğimiz zaafları mütemadiyen terbiye ve islah etmeğe vakit ve çare bulabiliyoruz. Büyük meclise itimat nefsile ve cesaretle söyleyebilirimki bir muhalif cereyanın derakap vücude getireceği bin bir tehlike derpiş etmeyoruz. Böyle bir tehlikeyi tasavvur etmiyoruz. Arkadaşlarım; şimdi bundan sonra geçirmeye mecbur olduğumuz safhalar matbuat hüriyetinin daha güç olan, daha muğlak olan safhalardır. Asıl hallolunması lâzım gelen güç şeylerde bun lardır. Bilirsinizki propağanda bu asrın başlıca silahlarındandır. Matbuat hüriyeti bugün yüz sene evvel zannolunduğundan daha ziyade ehemmiyet peyda etmiştir. Kıymeti bundan yüz sene evvelinden daha ziyade artmış değil, aynı kıymettedir. Tehlikesi daha ziyade artmıştır. Propağanda eğer müsait saha bulursa bir memlekette, bir millette yıkılamıyacak zannolunan bir binayı dahi yıkabilir. Muntazam şuurlu, muayyen bir hedef aleyhine tevcih edilen propağandanın zeman ile sarsmayacağı hiç bir kuvvet yoktur. Doğru sesleri.

Arkadaşlar; propağanda ile kasdedilen hedefi yıkmak için hakıkate muhalif söz söylemek te lâzım gelmez, hatta doğru söyleyerek li- maksadın yapılan tertip bir propağanda bir hakıkatı yere sermek için kâfi gelebilir. Hiç bir memleket bütün meselelerini halletmiş ve cemiyetin bütün ihtiyaçlarına kâfi gelecek vesaiti elinde tutar değildir. Her memleketin bir tane ihtiyacı vardır. Eğer bir cemiyetin hayatını mutlaka fena gösterecek ve göstermek isteniliyorsa onun, her muvaffakıyetli işini ters tarafından veya eksik tarafından göstermek mümkündür.

Ne kadar şuurlu ve anlayışlı olursa olsun hiç bir millet muntazam, müstemir ve daimî bir propağandanın tesiratına tehammül edemez. Bundan elli yüz sene evvelki nazariyeler nihayet fikir münakaşasından ibarettir. Siz söylersiniz, ben söylerim. Dinleyenler hangi tarafı doğru bulursa onu kabul ederler. Ve biterdi. Halbu ki bu gün bir çok devletler, hatta aralarında münasebet bulmak için yekdiğeri aleyhine propağanda yapılmasını şart koyacak kadar ileri gitmişlerdir. Bu memleketler asırlık hüriyet memleketleridir ki bu gün milletler tarafından yekdiğeri aleyhine maksadı mahsus ile yapılacak propağandaların zararlı tesirlerine tehammül edilemiyeceğini iddia ve ilân etmekte dirler. Demekki muayyen maksatla yapılan propağandaların tesirlerine karşı bir milletin müdafaa etmeksizin mukavemet edebileceğini zannetmek hatadır. Bir cemiyetin hayatını mütemadiyen fena gösteren bir neşriyat o memlekette hiçbir hayır vücude getirmez. Gençler ve çocuklar mütemadiyen fena idare olunduklarını, herşeyin fena olduğunu, milletin büyük diye, eyi diye tanıyacağı hiçbir şeyii olmadığını duya duya, okuya okuya yalnız bedbin ve meyus adamlar olur. Milletin istikb[illegible] idare edecek çocuklar genç yaşl[illegible] bu kadar zehirli nav[illegible] ederek, istikbale çıkarlarsa milletin atisinden nevümit olmaklâzımdır. Bravosesleri

Muttarız ve mütemadî fena neşriyat bir memlekette ahlâk

hissesi ve mes'uliyeti olmak lâzımdır. Eğer bir hukûmet bütün bu meseleleri halledecek se onun kurûnu vusta padişahından ne farkı vardır. Bravo sesleri alkışlar.

Benim görüşüm matbuatın haklı veya haksız tarizlerile, tenkitlerile geçen zemandan istifade edilmiştir. Endişe veren yerlerini tebarüz ettirdiğimiz gibi istifadeli olan yerleri de tasdik etmeliyiz. İstifadenin başı bence, bilhassa matbuatın çok faal bulunduğu İstanbulda gördüğüm tekâmüldür.

İstanbulda birçok neşriyat ve mücadelâta munatap olduğu halde efkârı umumiyesinde salim bir sükûtnet hasılolmuştur. Birde asıl gördüğüm terakki, matbuat meselelerinin bütün memlekette uyandırdığı heyecan ve infialdır ki B. M. Meclisi ona bugünn şahit olmakla milletinin efkârı umumiyesi e tememen tercüman olmuştur. Böyle bir aksülâmel ve hassasiyetin uyanması bence matbuat hürriyetinin sui istimaline sahna olan bir memlekette büyük bir terakkidir. Eğer fikirlerimizde, siyasî hayatımızda müessir olmak iddiasında bulunan matbuata karşı bütün memleketin alâkasını ve heyecanını ayni dereceye vardırabilirsek mesele yoktur. Matbuat murakabe altına girmiştir. Ve fazla söyledikleri aşkım ve tankin gittikleri işler için milletin murakabesi altına girmişlerdir. Halbuki bu gün demeyim düne kadar vaziyet aksine idi. Tecavüz edenler Devletin resmî kuvvetlerini dahi kendi tesirleri altına almak iddiasında idiler. Hürriyet sui istimalâtına karşı eğer Büyük meclisin alâkası matbuatın mücadelesi, halkın intibahı efkârı teyakkuz halinde bulundurabilirse ondan sonra kanunların eyi işlemesi ve doğru tanzim edilmesi için zemin ihzar edilmiş demektir.

Şimdi arkadaşlar; bu maruzatımla hükûmetin elinde bulunan kapatma selâhiyntini niçin kullanmadığını izahetmiş olduğumu zan ediyorum. Çünki cemiyet içinde matbuat hurriyetinin musbet veya menfi kullanılması eşkâli tezahür etmedikçe hükûmetin elinde selâhiyetin kullanılmasından ne bir mana çıkar, nede bir fayda hasıl olur. Yalnız bir şey ifade eder. Hükûmet kendi takdirine göre tenkide maruz kalmaktan korktuğu için o selâhiyeti fevkalâde kullanmıştır. Bir hukûmet böyle bir hükme maruz olmağı arzu etmez. Fakat bu nihayet şahsî bir meseledir. Hükûmet kanunen kendisine verdiği selâhiyeti kanunun gösterdiği lüzum ve zaruretler karşısında şahsî hislerden tecrit ederek kullanmağa mecburdur. Bu noktayi nazardan hakkınızvardır Fakat millî hayatta matbuat hürriyetinin faydalı ve mahzurlu tesirleri hakkında bir intiba ve muhakeme hasıl olmadıkça takdiri selâhiyetlerin kullanılmasından faide çıkmaz bence bugün içinde bulunduğumuz devir hukuk şınaslar devridir matbuat ne marifetler yapiyor. Buhususta görmediğimiz tecrube, görmediğimiz misal kalmamıştır. Mahkemeye giderler daha dava yapılmadan efkâri umumiyede hakimler üzerinde bir tesir yapmak için azami şantazı yaparlar. Matbuatın şu şirkete bu şirkete muracaat ederek şantaz yaptıklarını dahi eşitmişimdir. (Çok çok sesleri) Matbuat her hangi bir mahkemeye verildiği zaman oradan kurtulmak için mutlaka kolayını bulurlar. Tedbirler, zaruretler nihayet tecavüzler cezasız, tecavuza uğrayanlar mahcup... seneler ve seneler intibahı mucip olacak hiç bir ibret misali yoktur. Görüyorsınız ki mesele hükûmet için şahsî bir mevzu değildir. Eksik olan şudur. Adalet yerine gelmiyor. Bu evel emirde, münhasıran hukukşınasların vazifesidir.

Eksik olan ve hata olan şeyimiz nedir? Hakim buna karışmaz hakim kendisine verdiğimiz usul ve kanunu tatbik eder. Hukukşinaslar bu kadar tecrübeye göre eksiğin nerede olduğunu bilmizlermi keza gazeteciler rejimi mudafaaeden Bu memlekette Cümhuriyet terbiyesi vermek için mes'uliyet almış olan gazeteciler, fena istikamette bulunan arkadaşlarının ne oyunlar yaptıklarını hepimizden eyi bilirler. sonra vatandaşlar müteessir, muztarip olan vatandaşlar neden ıztırap çektiklerini herkesten eyi bilirler. Okadar çok tecrübe yapılmıştır ki: bu tecrübeler bir araya gelince bu memlekette matbuat hürriyetini rencide etmeyi, onun feyizlerinden istifade eden her türlü sui istimali ber taraf edecek olan bir kanaat meydana çıkarmak mümkündür. Biz böyle bir kanun lâyihası hazırladık. Fakat iddia edemeyizki bu lâyiha ile bütün ihtimalati derpiş ederek milletin hayatını teşevvüşten kurtaracak bütün tedbirleri temin edebildik. Bu hususta B. M. Meclisinin muzaheretini isteriz. Burada çok tecrübeli olan, her biri birişte ihtisas kazanmış bir çok arkadaşlarımız vardır. Çalışan encümenlerde faal bulunulursa memlekette matbuat hayatını vatanın menafi ile, vatandaşların menafii ile telif edebilecek bir surette tanzim etmeğe imkân vardır. Sizden bu muaveneti rica ederim. Eğer Buda kâfi gelmezse endişe etmeyorum. Çünki fena bir matbuat hayatının memlekete verebileceği zararları herkesten ziyade idrâk ediyorsunuz Ve herkesten ziyade kudret ve selâhiyetiniz vardır. Evet oda kâfi gelmezse yeni bir tedbir düşünürsünüz. Bugün için alınacak başka bir tedbir yoktur. Bütün, bu infialler alakadarları intibaha sevk etmekiçin kâfi bir derstir. Şimdi alacağımız ilk tedbir matbuat hayatında hürriyeti temin eden sui istimalin zararını mümkün olduğu kadar men eden eyi bir kanun vücude geterebilmektir. Bunun için bilhassa hukukşınasları vazifeye davet ederim. Memlekette bulunan mutahassıslardan istifade edersiniz. Hukuk, nihayet muayyen bir memleketin idaresini tanzim etmek içindir, amelî birşeydir. Hukukmücerret birşey değildir. İdaresinden mes'ul olduğumuz memleket halkının ihtiyacı ne ise esas prensibi muhafaza ederek onun istediği bir kanun vücude getirmeliyiz. Biz bir kanun lâyihası teklif ettik. Hal için gördüğüm başka bir tedbir yoktur. Eğer umdemiz gibi matbuat hayatını memlekete zarar vermiyecek, bilâkis memlekette serbest münakaşanın feyzini temin edebilecek bir istikamet vermek müyesser olursa halk idaresinin geçmeğe mecbur olduğu ilk ve müşkil merhaleyi muvaffakıyetle atlatmış olacağız. Bu muvaffakıyet sizin olacaktır. Şiddetli ve sürekli alkışlar.

Bundan sonra Fazıl Ahmet bey (Elâziz) ve Halil bey (İzmir) beyanatta bulunmuşlardır. Verilen izahat kâfi görülerek ruznameye geçilmesi hakkında Ali bey (Afyon) ve rüfekası tarafından verilen takrir müttefikan kabul edilmiştir.

Matbuat hüriyeti etrafında bu günki ictimada cereyan eden müzakerat ve verilen izahatın bütün gazetelerin birinci sahifelerinde aynen mutalea ilâve edilmeden neşredilmesine dair takrir tasvip olunmuştur. Meclis yarın saat 14 te toplanacaktır.

Muğlada

MİLLET MEKTEPLERİNE

rağbet pek çok

Muğla 4 - Bu sene mektepsiz elli köyde açılan millet mekteplerine halkın rağbeti fevkaladedir. Cobanlara varıncaya kadar bütün köylüler okuma yazma öğrenmek için büyük bir istekle gece gündüz çalışıyorlar.

FEYSAL HAZRETLERİ

Gazi Hz. lerinin orman çiftliğini ziyaret buyurdular

Ankara 7 - Irak Kralı şerefine bu gün İsmet Paşa tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir. Kral saat onyedide Gazi Orman çiftliğine giderek tenezzühte bulunmuş, Marmara köşgünde çay içmiştir. Bu akşam şerefine Irak Sefiri tarafından Ankara Palasta bir ziyafet verilmiş, ziyafeti bir süvare takip etmiştir. Dün akşamki ziyafet ve süvareye iştirak edenlerin hepisi davetlilerdir.

FEYSAL HAZRETLERİ

B. M. Meclisini teşrif buyurdular

Ankara 7 - B. M. Meclisi ceza mahkemeleri usulü kanununun bazı maddelerinde yapılacak tadilâtın müzakeresine devam etmiştir. Müzakere esnasında Müsafir Irak Kralı Feysal Hazretleri meclise gelerek Riyaseti Cümhur locesinden yarım saat kadar müzakeratı dinlemiştir. Meclis perşenbe günü toplanacaktır.

Muhafız Gücü bisikletçileri

Kalecik 4 - Muhafız gücü pisikletçileri bu gün geldiler. Yarın Ankaraya hareket edeceklerdir.

Hindistana Giden

ingiliz tayyarecileri geri döndüler

İstanbul 4 - Londradan Hindistana uçmağa teşebbüs eden İngiliz tayyareleri muvaffak olamadıklarından Bağdattan geri dönerek bu gün yeşil köy karargâhına İnmişlerdir. Yarın sabah Londraya gidecektir.

Amerika - Fransa arasında

BORÇLARIN TECİLİ

müzakeresi neticelendi

Paris 4 - Borçların tecilin[illegible] d[illegible]ir Fransız - Amarika mükâlematı neticelenmiştir. Birtebliğagöre Amerika Maliye Nazırı Melun; şarta tabi olmıyan taksitlerin devamına muvafakat etmiş, diğer ihtilâflı noktalar bertaraf edilmiştir. Fransız kabinesi Amerikan noktai nazarını tesbit eden muhtırayı tetkikten sonra kararını verecektir.

iskat eder. Matbuat hüriyetinde bilhassa sui istimale karşı beklenen bir faide vardır. Matbuat vazifelerini eyi ifa ederse mevkii iktidarda bulunanlar, sahibi nüfuz olanlar sui istimalden tevakki için, ayrıca bir murakabe içinde ve teyakkuza mecbur bulunurlar. Matbuat hüriyetinden beklenen faydalardan başlıcası budur. Fakat şuurlu bir murakabe ifa etmek değilde, münhasıran fena görmek ve göstermek maksat olursa bununla yapılan murakabe sui istimalâtı tenkis etmez. Bilâkis doğru yoldan sapmaya müstait olanları hırsız olmağa teşvik eder. Çünkü namuslu adamın kolayca hırsızlıkla ittiham edilebilmesi ve hırsız muamelesi görmesi asıl hırsızları herkesin kendilerile beraber olduğu zannına düşürür. Ve hırsızlar utanacak bir mevzu kalmadığını iddia ederler.

(Bravu sesleri alkışlar)

Ahlâkî meselelerde hüküm adil olmazsa hükûmetten beklenen netice berakis olur. Mademki matbuat dediğimiz mevcudiyet bir mürakabe salâhiyeti iddia ediyor eğer aynı zamanda kendilerinde mes'uliyet hissini bulmazlarsa ahlak üzerinde, fikir üzerinde cemiyet üzerinde tesiratı temamen akim kalır. Hayır temamen muzur ve makûs olur.

Arkadaşlarım!

Bir çok müşahedelerinde bahsettiler musaade buyurursanız sizi teferruata girerek yormayayım. Bu gün heyeti celilenizi ıztıraba sevk eden ve birçok vatandaşlarda ayni ıztirap ve endişeyi uyandıran şudur bir nevi çaresizlik vardır ki halledilmeyor bu çaresizliğin nasıl bir neticeye varacağını kimse tahmin edemiyor. İktisadî ahval üzerinde ise menfi neşriyatın tesiri, ahlâk üzerindeki tesiri gibi fazladır, onun kadar tahripkârdır. İktısadî meseleler zaten tedbirinin bulunulması, anlaşılması güç ve bir çok şeraite tabi olan mulak mevzulardır. Eğer bu mevzular üzerinde dahi mes'uliyet ve hakikat hissinden madut olan küçük hisler, ihtiraslar hakim olursa zaten anlayışı karışmış olan muztarıpler büsbütün yanlış istikamete sevk olunur. Bunun yakın bir misalini söyleyim; Meselâ bu sene bütçeyi müvazeneye getirmek için tasarruf yapmak mecbriyetinde kalıyor ve bir çok külfetler, zahmetler ihtiyar edeyorsunuz. Bunun efkârı umumiye nazarında şu istikamette teşrih etmek gayet kolaydır. Mademki bu tasarruf yapılıyordu, niçin daha en evelki senelerde yapmadınız Bu tasarrufları daha evvel yapsaydınız bu gün daha çok paranız bulunacaktır ve bu günkü sıkıntıyı çekmezdiniz. Halbuki bu tasarrufları yapıyorsunuz, hususî bir buhran içinde vesaitin kifayetini temin edebilmek için bir çok ihtiyacatı arzu etmeyerek kasretmek mecburiyetile yapıyorsunuz. Tıpkı bu tasarrufu şu sevyede maişeti olan bir zatın varidatından bir mikdarı azalır azalmaz giderini yarı yarıya kesmeğe, sıkıntıya mecbur olması kabilindendir.

Böyle tasarruflardan çok elem duyuluyor. Çünkü yarın bunların tatbikatı başlandığı zeman bir çok ihtiyaçların kesrolunduğu anlaşılacaktır Daha fazlası lâzım olan mekteplerden, talebelerden bir kısmının ihmal edildiği anlaşılacaktır vesaire..

Bu tasarruf ancak ıztırari zemanlarda tevessül edilebilecek zararî bir tedbir mahiyetini alır. Böyle meselelerin anlaşılması tabiî istikametinden şaşırtılıpta başka istikamete sevk edildiği vakıt efkârı umumiye zehirlenecektir. Bunlardan memlekete faide değil zarar hasıl olur. Öyle şeyler gördüm ki artık tashih denilen mefhum muhitten çıkmaya başlamıştır. Her hangi bir yanlış havadisin neşrolunduğunu görüyorum. Güzel, yanlış işitmiş olabilirler. Yahut farkında değildirler. Bunun çaresi mutat olan, medenî olan, insanî olan çaresi bu işin doğrusu bundan ibarettir demektir. Tebliği yaparsanız alırlar ya inanmadıklarını gösterirler, Yahut tahrif ederek neşrederler. İnanmadığını göstermek daha eyi bir şeydir. Çünki bir mukabeleyi davet eder. Fakat tahrif ederek neşredenler. Bu zihniyet odur ki hakikatlerin tağlit olunmasından. hakikatlerin anlaşılmamasından fayda ve menfeat beklemek zihniyetidir.

Hakikatlerin tağlit olunmasından ve hakikatlerin anlaşılmamasından fayda bekleyen zihniyet mahza şerdir Bravo sesleri alkışlar

Eleminizi tahrik etmemek için size başka misal söyliyeceğim. Arkadaşlarımız kâfi derecede misaller söylediler ı

EFENDİLER!

Dava başına tekrar geliyorum; Matbuat hürriyetinde bir nevi çaresizlik kendini göstermektedir. Hakikat hilâfında hasıl olan kanaati tashih etmeğe imkân yoktur. Yeni her hangi bir siyasî veya iktisadî meseleyi doğru bir istkametten münakaşa imkânı yoktur. Yeni tahsilde bulunan talebe üzerinde, çiftinde çalışan köylüler üzerinde, şehirde yaşayan vatandaşlar arasında mütemadiyen zehirli hava ciğerleri zehirlemektedir. Bunun neticesi nereye varacaktır. Çare olmak üzre derhal hatıra gelen, elimizde bulunan bir salâhiyeti yani kapatmak salâhiyetini tatbik etmektedir. Bunu tatbik etmedik; vaziyete çare değlidirde. Onun için tatbik etmedik. Senelerdenberi israrla anlatmak istediğimiz bir prensip vardır. Matbuatın hürriyeti meselesi artık bir hükûmet meselesi değil, bir millet meselesidir. Hükûmet meselesi zannolunan matbuat hürriyetinin bir millet meselesi olduğunu söyleye bilmek için bunları söyleyen adamın senelerce her türlü tenkide maruz olması ve bunlardan korkmayacak kudretle olduğunu ispat etmesi lâzım gelmiştir. Bravo sesleri alkışlar.

Eğer bundan üç sene evvel bu bir hükûmet meselesi değil millet meselesidir deseydim, evet mevkii iktidarda olan adam efkârı asıl teveccüh ettiği hükûmet meselesinden çevirmek için meseleyi böyle tasrih ediyor denilecek idi. Bugün vaziyeti cesaretle anlatmamın sebebi İsmet paşanın bütün bunları millete alnını akı ile söyleye bilecek imtihanı geçirmiş olmasıdır. Şiddetli alkışlar.

Matbuat hürriyeti denilen meseleyi korkmaksızın milletin asrî idaresinde esaslı bir vasıta olarak ele almak zemanı gelmiştir. Bravo sesleri.

Birinci mesele şudur: Bn asrın en yeni ve müessir, millîvasıtalarından biridir. Memlekette matbuat olmaksızın halk idaresinde bulunduğunu fark etmek ihtimalı yoktur.

İkinci mesele şudur: matbuat hürriyeti eyi kullanılmayan yerde memleketi felâha sevk etmez, bilâkis o memleketin batırılmasını tacil eder. Bu iki zıttı telif etmeğe mecbursunuz. Bu gün Türkiye mukadderatına hakim olan Büyük meclis bu iki zıttı telif karşısında bulunuyor. Matbuatın hürriyeti baki kalacak ve hürriyeti matbuat memlekete zarar vermiyecektir. Bu istikamet yalnız hükûmetin elinde değildir. Bu hükûmetin eline en sonra geçecektir. Bunu, bütün milletin müşterek vazifesi ve müşterek meselesi olarak zihinlere telkin etmek lâzımdır. Eğer hocalar karşısında tahsil ettirdikleri çocuklara mütemadiyen zehirli havalar içinde yüzdüklerini görürler ve aldanmayınız. 4, 5 uğursuz kendini kaybetmiş küçük ihtiraslara mağlup olmuşlar, bu marifetleri yapabilir diye mütemadiyen söylemezlerse eğer bu memleketin hukuk şinasları baştan başa zehirli olan bu havayı görürler Zerre kadar müteessir olmazlar ve lâkayt kalırlarsa İsmet paşa bu meseleyi nasıl halletsin. Alkışlar.

Rast geldiğim gazeteyi kendi takdirime göre kapadacağım, ertesi güntekrar kapadacağım. Böyle bir hayatın halk idaresi ile münasebeti nedir. Bunu ben bu gün böyle kullanacağım yarın başkası aynı isabetle yapabilirmi. memleketin hukukçularının, hocalarının meseleyi muhasıran hukumete bırakması memleketi kap kara istibdata sevk etmeleri demektir (sürekli alkışlar, brav yaşa sesldri.) diger bir noktada şudur. matbuat hürriyeti denilen şey halk idaresini tanzim eden usullerde ve siyasi mücadelede milletlerin evvela geçmeğe mecbur oldukları geçittir B. M. M. kürsüsünden bir çok vesilelerle matbuat hürriyetinin zararlarına karşı davanın yine matbuat hürriyeti olduğundan bahsolunmuştur. Bu nedir?

Bu mesele matbuat faaliyetinde san'ata teallûk eden gizli ve dolaşık usullere en eyi yine gazeteler bilirler. Milletin hayatına zarar veren istikametlere karşı salim kanaatte bulunan matbuat cesaretle mücadeleye mecburdurlar. Matbut hürriyetinin zararlarını evvelâ orkadaşları olan diğer matbuat bertaraf etmek mecburiyetindedir. Evvelâ matbuat yekdiğerini murakabe etmelidir. Fena sözler, fena neşriyat memleketin efkârını fena istikamete sevk ediyorsa buna iştirâk etmeyen matbuat tek cephe alarak cesurane diğerlerinin üzerine atılmak, mütemadiyen efkârı umumiyeyi tenvir etmek, zehirden kurtarmak lâzımdır.

Halk idaresinde, siyasî vaziyette bulunanlar memleketi idare eden Başvekilimiz gibi hususi mes'uliyet hissi ile mütehassis olmak lâzımdır. Yedi yaşındaki çocuğuna ders vermek için muailimi hususî bir çok tekayyüdattan tabi tutuyoruz. Bir milletin efkârına ner gün fikir telkin etmek iddiasında bulunan adamlar bir takım murakabelere tabi olmalı dır. Bu murakabelerin başında evvelen diğer matbut gelir. Ondan sonra cemiyetin siyasi hayatında bulunanlar murakabe ederler. Kanunî murakabeler son çarelerdir.

ARKADAŞLAR!

Ben birçok zemanlar ibretle ve endişe ile bu hayatı takip ettim. Erbabı namus haysiyetlerini tehlikede görerek memleketin mukadderatında fikir ve mes'uliyet sahibi olmak endişesinden vavaşyavaş kendilerini siliyorlar. Herkes bir vesile ile kendisini matbuat dilinden düşürüpte haysiyetinin örselenmesinden, insan yüzüne bakamıyacak hale gelmesinden korkuyor.

ARKADAŞLAR!

Eğer bir memlekette erbabı namus lâakal eşirra kadar cesur olmazsa o memleket behemehal batar. Sürekli alkışlar.

Halk idaresi hepimizin idaresi, millet idaresi diyoruz. Bu iddiada bulunan herkesin millete teallûk eden meselelerde

[Türk Gazeteciler Birliği Bülteninden]

Yeni Fırka

İstambulda yeni bir fırka teşkilinden beri alâkadarların sarfettikleri bütün gayretlere rağmen, Ankarada müfit ve ciddî bir teşebbüs olarak telakki edilmedi.

Fırkayı teşkil edenler bu sebebi istedikleri kadar hükûmet ve halk fırkası mahafilinin müsaadesizliklerine hamletsinler, işin iç yüzü ve muvaffakıyetsizliğin hakiki sebebi bu değildir. Bilâkis, bizim çiftçi ve işçi fırkasının teşekkülünde gördüğümüz âmil, halk fırkasının ve hükûmetinin hatta biraz zararlı neciler vermesi muhtemel olan fazla müsaadekârlığıdır.

FİKRİMİZİ İZAH EDELİM:

Cümhuriyet Halk Fırkası bir inkılâp fırkasıdır. Bu fırka evvelâ memlekette harice karşı mudafaa ile tezahür eden bir halk temayülünün başına geçmiş ve bu temayülü memleketin yüksek menfaatlerini istihsal için istismar ede ede bu günkü halk hükûmetinin impatatorluk topraklarında teessüsüne muvaffak olmuştur.

Bu teessüs, memlekette inkilâpçı ve inkilâp taraftarı olanlarla olmıyanları birbirinden ayırdı. Bir kaç sene içinde ihtilâl, isyan suretile memlekette yer yer tezahür eden hissiyat bu ayrılıkların hudutlarını gösteren mühim hadiselerdir.

Türkiyede inkilâp aleyhdarları yalnız saltanatçı olanlar değildir.

"Demokratik cümhuriyet" ve bunun istinat ettiği iktisadî sistem dahilde olduğu gibi hariçte de inkılâp aleyhtarı zümreler meydana getırdi. Emperyalist sermaye hareketlerinin başında bulunan ve memleket içinde hususî menfeatlerle kendilerini bu sermayelere, veya hareketlerine bağlı hissedenler inkılâbı karşısında cephe aldılar.

Bunlar bazı memlekette bir sınıf mücadelesi meydana getirerek yahut doğrudan doğruya liberal iktisat sisteminin tervicine taraftar görünerek maksatlarını bir hürriyet davası içinde müdafaaya çalıştılar.

Türkiyede yapılan inkilâbın sayısı çok bir kesafete [illegible] ettiğini ne tahmin ne de [illegible] edebiliriz.

İktisadî buhran ve bunun bütün medeni memleketlerde olduğu gibi Türkiyede de meydana getirdiği kuvvetli tesirler halkı; sebebi halk için ebediyyen meçhul kalacak olan mes'uliyetleri aramağa sevk ediyor.

Bu; inkılâp fırkasının vazifesini güçleştiren bir âmildir. Fırka efkârı umumiye karşısında kendisini hem bu mesiuliyetlerden korumak hem de tatbikına karar verdiği büyük program için halkın yeni fedakârlıklarını istemek mecburiyetindedir.

Bu ideal; inkılâp nizamını bozan muhtelif prensip münakaşalarile değil, inzibatlı, disiplinli bir faaliyetle tahakkuk eder. Matbuat, güzideler, teşekküller halkı ayrılığa bir birinden nefrete değil; birliğe müşterek ideale doğru götürmek mecburiyetindedirler.

İdeal için katlanılan fedakârlıkları halka bir mahrumiyet sebebi olarak izah eden ve bu izahata şahsî menfeatlerini halkın delâletinden temin etmek isteyen politikacılık tarihte kalmıştır.

Onun için çiftçi ve işçi fırkası diye meydana getirilen politika oyunu ehemmiyetle karşılanmadı.

Millî iktisat siyasetini memleketin kurtuluş davasında bir vasıta telakki eden demokratik bir Cümhuriyette bir sınıf davasının başlangıcını hissettiren teşekküller kadar muzır hiç bir şey yoktur.

Ayni ideal peşinde koşan bütün memleketlerde olduğu gibi Türkiyede de refah ve hakikî istiklâl ne münhasıran çiftçinin, ne de işçi veya başka bir zümrenin faaliyetinden doğar.

Millî iktisat; millî sanayie ham madde yetiştiren millî ziraate, millî sanayide memleket için büyük bir tercih alakası ile takviye edilen millî pazara ıstinat eder.

Böyle bir tasnifte: şahıs, zümre, meslek, sınıf davalarının değil, müşterek camianın müşterek menfeatlerinin yeri vardır.

Onun için Türkiyede inkılâp lehinde sây vadinde bulunanlar, bir zümrenin veya sınıfın değil bütün bir memleketin müşterek davasının önüne geçtikleri zeman hakikî yerlerini bulmuş olurlar.

Tarihin fena ve aksülamelli geçen tecrübelerini Türkiyede tekrar etmeğe hiç lüzum yoktur.

Yeni fırkanın manzarası onun için bize yeni bir politika temayülünün başlangıcı gibi görünüyor. Bunun "hiç te muhtemel görmediğimiz muvaffakıyetinde" hiç değilse bir asırlık bir irtica tehlikesi vardır.

Cümhuriyet Türkiyesinde böyle bir teşekküle;

— Olamaz.

Demiyen bir hükûmete her şey söylenebilir, fakat;

— Müsaadesiz.

Denemez.

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi: 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Çorum Sıhhat ve İctimaî
MUAVENET MÜDÜRİYETİNDEN

FUKARA KUDUZ MUSAPLARININ DEVLETE AİT ŞİMENDÖFERLERLE MECCANEN GELİP GİTMELERİNE DAİR

Kuduz tedavi hanelerine meccanen sevk edilen fakir eşhasın avdetlerinde de devlete ait demir yollarından meccanen istifadeleri için Nafia vekâletile cereyan eden muhabere neticesi aşağıda yazılı esaslar dairesinde mezkûr şahısların meccanen avdetleri temin edilmiş ve Vekâleti müşarünileyhaca da tekmil alâkadar istasyon memurluklarına tebliğat yapılmıştır.

1 — Kuduz tedavi hanelerine meccanen sevk edilen fakir şahıslara azimetleri esnasında bilet aldıkları istasyon memurluğu tarafından resmî, mühürlü ve imzalı ayrıca birer avdet vesikası verilecektir. Avdet vesikalarına şahsın azimet vesaikında mevcut hüviyeti ile meccanen verilen bilet numarası, hareket ve muvasalet istasyonları kayit edilecektir. Avdet vesikası meccanen avdet için lâzım olduğundan ziyaına mahal verilmeksizin hüsnü muhafaza etmeleri lüzumu kendilerine anlatılmalıdır.

2 — Bundan başka tedavinin ikmalini müteakıp kuduz tedavi hanesi tarafından şahsın hüviyetini ve tedavi edilmiş olduğunu mübeyyin resmî, mühürlü ve imzalı birer vesika da verilecektir. Tedaviden sonra avdet edecek olan eşhasa mezkûr vesikanın verilmesi lüzumu kuduz tedavi hanelerine tebliğ olunmuştur

3 — Birinci maddede yazılı avdet vesikası ile ikinci maddede beyan edilen tedavi hane tarafından verilmiş vesika avdet bileti almak için kişeye tevdi edilecektir. Şu halde meccanen avdet için şahsın elinde; 1 — Azimet esnasında istasyon memurundan alınmış avdet vesikası:

2 — Tedavinin ikmalini müteakıp kuduz tedavihanesi tarafından ita edilmiş, diğer bir vesika olmak üzre iki vesikanın bulunması ve bu vesikaların kişeye tevdi edilmesi lâzımdır. Tedavi edilen hasta için bidayeten hangi istiasyona sevk edilmiş ise avdette de münhasıran o istasyondan ve yalnız mahreç istasyonu için meccanen bilet verilecektir. Bilfarz Kayseriden İstanbul istasyonuna sevk edilmiş olan bir hasta tedavinin ikmalini müteakıp ancak İstanbul istasyonundan ve mahreç istasyonu olan Kayseriye meccanî bilet verilecektir. Şu halde mezkûr şahıs başka bir vasıta ile İzmite kadar gelipte Kayseriye gitmek için İzmitten meccanen bilet almak isterse verilmiyecektir

5 — Meccanî avdet bileti [illegible] İlk vesikanın tarihinden [illegible] altı ay zarfında verilecektır. Bu müddetin hıtamında avdet bileti verilmiyecektır.

2 — 5

SURET

Bursa vilâyetinin İnegöl kazasına merbut Domaniç nahiyesinin Kütahya vilâyetine bağlı Tavşanlı kazasına ilhak edilmiş olduğu Dahiliye vekâletinin 18 - 6 - 931 tarih ve 395 nolu tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur.

⁂

Mardin vilâyetine tabi Kocbisar kazası adının Kızıltepeye tebdil edilmiş olduğu Dahiliye vekâletinin 18 - 6 - 931 tarih ve 332 Nolu tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur.

⁂

Ankara vilâyetinin Bolatlı kazasına merbut Bolatlıbeyobası nahiyesi merkezinin nahiye adı Samatlı nam ile anılmak üzere Samatlı köyüne nakledilmiş olduğu Dahiliye vekâletinin 18 - 6 - 931 nolu tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur.

Vilâyet idarei hususiye müdüriyetinden

Pir baba civarında vaki idarei hususiyeye ait on iki parça tarla nın 932 senesi Ağıstos gayesine kadar herk ve zer edilmek üzere icarının müzayedesi 5 Temmuz 931 den ittıbaren bir hafta temdid edildiği ilân olunur.

Çorum Tayyare Cemiyetinden

Şubemiz anbarında mevcut 6600 küsur ölçek Buğday gerek toptan ve gerek müşterinin alacağı mikdare göre perakende olarak pazarlık suretile satılacaktır. taliplerin Çorum Tayyare şubesine muracaat etmeleri ilân olunur.

Vilâyet idarei hususiye müdüriyetinden

Sungurlu idarei Hususiyesine ait on bir bap dükkânla bir kıta bağın 931 Senesi icarının 5 - 7 - 931 den itibaren bir Ay müddetle müzayedeye konulduğundan talip olanların mahalli İdarei Hususiyeye ve Encümeni vilâyet kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum Sıhhat ve İctimaî

MUAVENET MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Lira	
1200	Halâ ve banyo malzeme ve işçiliği
1640	Maa beton mozayık işçiliği
550	Kum
1500	Mozayık taşı mubayaası
666	Ameliyat odasının tadili
3326,40	Tahta mubayaası

Derdesti inşa Doğum ve Çocuk bakımı evinin berveçhi balâ altı kalem malzeme ve işçiligi 14 haziran 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlık suretile münakasası temdit edilmiş olduğundan taliplerin işbu müddet hitamında encümeni vilâyete muracaatları ilân olunur.

Vilâyet

Defterdarlığından

Çorumda yabancı olarak mukayyet Rumeli muhacirlerinden Necip oğlu Sadık — Hancı Sağrıcı mahallesinden kuşçu oglu marankoz İhsan

Balâde künyeleri muharrer mumaileyhimden Sadık Şubat 931 zarfında icra kılınan yoklama da 3/28 numaralı ticaret hanelerde hancılık yapmakta iken tahakkuk şubesine malumat vermeksizin terki ticaret ederek gitmiş olduğu ve hakkında Samsun deftardarlığınca ve merkez memurluğunca ve haricen icra kılınan tahkikatta nerede olduğu malûm olmadığından kazanç vergisi birinci ihbar namesi tebliğ edilmediği ve marangoz İhsan ustaya gelince 98 numaralı dükkandaki marangozluğu terk ederek Ankaraya gittiği ve vaki olan itiraz istidası tetkiki itiraz komisiyonunca bittetkik ittihaz olunan karar muhteviyatını mübeyyin ikinci ihbarnamesi adresi malûm olmadığından ve Çorumda akrabasından kimsesi bulunmadığından tebliğ edilemediği ve Sadıkın gazetenin tarih neşrinden itibaren bir ay müddetle ve İhsanın da sekiz gün zarfında ihbarnamelerini ya bizzat veya akrabaları vasıtasile almaları, bu müddet zarfında ihbarnamelerini almayan veya aldırmayan mükellefinin vergileri kesbi kat'iyet edeceği Maliye vekâleti celilisinin bila tarih ve 2498 — 185 numaralı tebligatı umumiyesi mucibince ilân olunur.

ZAYİ MÜHÜR

köyümüz mamına mahkmkresmi mührü 31 -6 - 931 de kazaen zâyi ettik nezkûr tarihten itibaren yapılacak muamelenin hükmü olmadığını ilân ederiz. çopraşık muhtarı İsmail oglu Hüseyin

Çorum

Encümeni vilâyet kaleminden

931 Senei maliyesi ihale tarihinden itibaren Mayıs 932 gayesine kadar olan Makamı vilâyet hizmet otomobilinin benzin ve vağum yağı ihtiyacı münakasa müddetinin 30 - 6 - 931 den itibaren bir hafta müddetle temdit edildiğinden talip olanların Encümen kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum

İcra dairesinden

Yumurtacı Hasan ağanın Tuluk zade Mustafa efendi zimmetinde alacağı olan sekiz yüz yirmi beş liranın maâ masarif temini için tahtı haczc alınıp paraya çevrilmesi mukarrer olan içeri derede vaki şarkan koşu yolu şimâlen kavacık yolu garben sahibi senet bahçeliği cenuben çay ile mahdut bir kıt'a degirmenin - 224 -sehim itibarile - 73 - sehmi yine mahalli mezkürde şarkan sahibi senet degirmeni, garben darendeli haci Ömer bahçeliği, şimâlen kavacık yolu, cenuben çay ile mahdut müstekil, maa eşçar ve maa müştemilat bahçelik dahi - 224 - sehim itibarile keza - 73 - sehmi ve haci mürsel mevkiinde şarken kadife oğlu Mustafa şimâlen yitilmiş oğlu Mahmut vercsesi Ali ve güllü ve Nuriye, garben boynu eğri oğlu Hüseyin cenuben gök eşme oğlu Hıdır yigeni Mahmut ile mahdut tarlanın dahi üçte bir hissesi açık artırma ile ve rüsumu dellâliyesi müşteriye ait olmak üzere - 9 -8 - 931 pazar günü saat on beşte satılacağından yevmi mezkûrdau evvel her gün icra dairesine veya Belediye münadisine müracaatla müzayede kaimelerini görmek ve yevmi ve saati mezkûrde dahi icra dairesinde bulunmak üzere emvâli mahcuzeden değirmenin hissesinin ikiyüz ve bahçenin dahi yüz lıra ve tarlanın dahi iki yüz liraki ceman beşyüz liranın yüzde onu nisbdtinde pey akçası veya te'minat mektubunu hamilen Çorum icra dairesine müracaatları ilân olunur.

İskilip

Hukuk hakimliğinden

İskilibin kale buğazı mahallesinden İzzet kızı Fatıma vekili oğlu İrfan efendinin mahelleden ğaip İzzet oğulları Şevket, İsmail, Hayri ile Mehmet ve Bahri ve tirede kızı Ziynet aleyhlerine ikame olunan mahelle derununda vaki hanenin izalei şüyu davasından dolayı giyap kararının tebliği suretile icra kılınan muhakemede mezkûr hanenin bilkeşf kabiliyyet taksimiyyesi olmadığından bilmüzayede satılarak parasının verese beyninde taksimi suretile şüyuun izalesine dair İskilip sulh hukuk mahkemesinden sadır olan 4 -13 - 931 tarih ve 122 numaralı hükmün hukuk usulü muhakemeleri kanununun (141) inci maddesine tevfikan (sekiz gün) zarfında müracaat edilmediği takdirde iktisabı kat'iyyet edeceği ihbar olunur:

Osmancık

İCRA DAİRESİNDEN

Gazi ferahşat mahallesinden Müftü zade Hasan mahdumu Ahmede üçyüz lira ve masarife borçlu aynı mahalleden Talip zade Bakı zeveesi Dudu hanımın gayri menkul mallarının hacz kararlaştırılmış ve mezburenin Anbar köyünde Kaya altı mevkiinde şarkan vereseden Ayşe ile ben Reşit oğlu Mehmet şimalen çayır cenuben hark ile mahdut on dönüm ve yine ayni mevkii yukarı hark namında şarkan sahibi senet garben şerife şimalen Fatma efendi cenuben Emin efendi ile mahdut on dönüm tarlaki cemaan iki kıt'a tarlası işbu borç içinhacz ve açık artırma ile satılıyor. Artırma şartnamesi 10 - 7 - 93 tarihinden itibaren herkes tarafından icra dairesinde görülebilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu şicillerile sabit olmadıça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 30 - 7 - 931 perşeebe günü saat ondörtte Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

16 - TEMMUZ - 931

İDAR HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337-1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 564

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

TÜRK MAARIF CEMIYETI KONGRESİ

Ankara 11 - Liselerin ve muallim mekteplerinin müdürleri bugün kongre halinde toplanarak mekteplere ait mesleki ve terbiyevi meseleleri konuşmağa başlamışlardır. Kongre Maarif vekilinin bir nutku ile açılmıştır. 16 Temmuza kadar sürecek olan kongreye 60 müdür iştirâk etmekte, talim, terbiye azaları, Vekâlet Umum müdürleri, Müfettişi umumiler hazır bulunmak tadırlar.

Ankara 12 - Mektep müdürleri kongresi bu gün mesaisine devam etmiştir.

Ankara 13 - Lise ve muallim mektepleri müdürleri kongresi bugün muallim mekteplerinin muallimlerinde bulunması lâzım gelen evsaf ve bu mekteplerde kendilerinin nasıl yetiştirilmesi ve mesleki sicillerinin tanzimi meseleleri üzerinde müzekârratta bulunmuştur. Gerek bu hususta etraflı tetkikat yapacak ve gerek sitajiyerlerin meselesini tetkik edecek muhtelif komisyonlar teşekkül etmiştir. Müzakere hararetli olmaktadır.

931 bütcesi

Ankara 11 Bütce encümeni 931 bütcesini Meclis heyeti umumiyesine sevketmiştir. Bütce 186 milyon 435 bin lira varıdat mühammenatını ve o kadar masrafı ihtiva etmektedir ve mütevazindir. Geçen sene bütcesi 222 milyon lira idi. Bundan 190 milyon lira tahsil edilebildiği nazarı itibare alınarak bu sene için 36 milyon lira tasarruf yapılmıştır. Meclis bütce müzakeresine salı günü başlıyacaktır.

Toplantı

Ankara 13 - Bazı ticaret mekteplerinin müdür ve muallimleri 20 Temmuzda Ankarada toplanacaklardır.

İSTANBUL RASAT HANESİ

İstanbul 13 - Rasathane gece yarısı cenubu garbî istikametinde, 350 kilometre mesafede bir zelzele kaydetmiştir.

HARİCİYE VEKİLİ

İstanbul 13 - Hususi işleri için iki gündenberi şehrimizde bulunan Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey bu günki tirenle Ankaraya dönmüştür.

SAN'AT MEKTEPLERİ MÜDÜR ve mutahassısları tetkikatı

Ankara 13 - Kız San'at, terzilik, sepet ve çiçek mekteplerinin müdürleri ve mutahassısları mesailerini bitirmişlerdir.

Erkek san'at mektepleri müdür ve mutahassısları ictimalarına ve tetkiklerine devam ediyorlar.

EDİRNEDE ZELZELE

Edirne 13 - Busabah saat birde Edirnede 15 saniye süren bir zelzele olmuştur. Hasar ve zayiat yoktur.

Gazi Hz. leri

İtalya kralına taziyette bulundu

Ankara 11 - Annucesi vefat eden İtalya kralı Victor Emanul Hz. lerine bu vesile ile Reisi Cümhur Hz. tarafından taziyet telgrafı çekilmiş ve kral gayet samimi teşekkürle mukabele etmiştir.

IRAK KRALI

İstanbuldaki amlâkini biraderine ve hemşiresine verdi

İstanbul 13 - Irak kralı İstanbulda bulunan 250 bin lira kıymetinde ve dört parçadan mürekkep emlâkini hemşiresile biraderine terk etmiş ve Noteri çağırarak muamelesini yaptırmıştır. Kral yarın Alpulluya giderek şeker fabrikasını gezdikten sonra Viyanaya hareket edecektir.

TAYYARE PİYANKOSU

İstanbul 11 - Tayyare piyankosunun bu günki çekilişinde en büyük ikramiye olan 200 bin lira 48839 noya isababet etmiştir5741re 50 bin 34193 noya 40 bin, 10202, 11375, 17919 ve 44313 numaralara üçer bin ve 890, 6706, 10251, 10278 *13170, 14760, 16552' 26713, 30489. 41352, 45082 ve 47375 nolara ikişer bin lira çıkmıştır*.

İstanbul 12 - Tayyare piyankosunda 17250 noya yirmibeş bin, 33962 noya onbeş bin, 694, 12878, 33061, 49032 nolara beşer bin, 5314, 11594, 14958, 21682, 29257, 37638 nolara üçer bin, 73, 7383, 12601, 16238, 20033, 20252, 22729, 22661, 24794, 25290, 31739, 38399, 49071 nolara ikişer bin lira çıkmıştır. Sonları 0, 2, 6 ile bitenler ellişer lira amortu alacaklardır.

Maarif cemiyeti

KONGRESİ HULÂSASI

Türk Maarif Cemiyeti birinci kongresini 29 Haziran 1931 tarihinde Ankarada B. M. M. Reisi Kâzım paşa Hazretlerinin riyasetlerinde akdetmiştir. Üç senelik faaliyet ve hesap kongrece tetkik edilmiştir. Bu tetkikattan anlaşıldığına göre cemiyet 3 sene içinde Ankara, İstanbul, Bursa, Adana ve Çorumda olmak üzre beş talebe yurdu ile Ankarada bir ana mektebi açmış bulunuyor. Bundan başka Avrupada ve İstanbulda yüksek tahsillerini bitirecek bazı talebeye yardım edilmiş olduğu gibi 200 zü mütecaviz fakir ve yardıma muhtaç talebeye de muhtelif şekillerde yardımlarda bulunulmuştur.. Kongre bu ve buna mümasil faaliyetler hakkında idare heyetince verilmiş olan izahatı ve arzolunan hesapları tetkik ettikten sonra muvafık bulunulmuştur. Bundan sonra nizamnamede bazı tadilât teklif olmuş ve bu tekliflerde müzakere ve intaç edildikten sonra on beş kişilik umumî merkez heyeti seçilmiştir. Bu umumî merkez heyeti azaları şu zatlardan mürekkeptir.

UMUMÎ MERKEZ HEYETİ AZALARI:

Nafi Atuf	B. Erzurum meb'usu	
İhsan paşa	Gireson	»
Aziz	B. Erzurum	»
Refet	B. Urfa	»
Kemal zaim	B. Konya	»
Haydar	B. Afyon	»
Melâhat Ziya	Gevher	H.
Haydar	B. talim ve terbiye Az	
İhsan	B. »	» reisi
Faik Raşit	B. Neşriyat müdürü	
Asım	B. Erzurum meb'usu	
Emin	B. Maarif müsteşarı	
Avni	B. talim ve terbiye Az.	
Fuat	B. Orta tedrisat müdürü U.	
Kemal	B. Başvekâlet müsteşarı	

İDARE HEYETİNE DAHİL:

Nafi Atuf	B. Erzurum meb'usu	
İhsan paşa	Gireson	»
Kemal Zaim	B. Konya	»
Kemal	B. Başvekâlet müsteşarı	
Ali Haydar	B. Talim, tebiye Az.	

intihap edilmişlerdir.

REHİN ÜZERİNE ÖDÜNÇ PARA VERENLER HAKKINDA

NİZAMNAME

Kararname No: 11216 Neşri tarihi 20 Haziran 1931

Rehin üzerine ikrazatta bulunan müesseselerin teftiş ve murakabesi hakkında İktisat Vekâletince tanzim ve Şûrayı Devletçe tetkik ve 26 - 5 - 1931 tarih ve 4098 numaralı tezkere ile tevdi olunan merbut nizamnamenin mer'iyete vaz'ı; İcra Vekilleri Heyetinin 7 - 6 - 931 tarihli içtimaında tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Milli Müdafaa Vekili
İSMET	YUSUF KEMAL	ZEKÂİ
Dahiliye Vekili	**Hariciye Vekili**	**Maliye Vekili**
Ş. KAYA	Dr. T. RÜŞTÜ	M. ABDÜLHALİK
Maarif V.	**Nafia V.**	**İktisat V.**	**Sıhhat ve İctimaî Muavenet V.**
ESAT	HİLMİ	MUSTAFA ŞEREF	Dr. REFİK

Rehin üzerine ödünç para verenler hakkında nizamname

Madde 1 - Rehin üzerine ödünç para san'atı; menkul emval ile kıymetli evrak mukabilinde para vermektir. Banka muamelâtı bundan hariçtir. Emniyet sandığı gibi hususî nizamnamelerine tabidirler.

Cüzdanını teminat olarak kabul ile ödünç para verenler dahi bu nizamnamede gösterilen murakabe hükümlerine tabidirler.

Madde 2 - İşbu nizamname hükümlerine mugayir olarak tarafeyn arasında yapılacak mukaveleler muteber değildir.

Madde 3- Beş bin liradan aşağı sermaye ile rehin üzerine ödünç para vermek san'atı yapılamaz.

Madde 4 - Hakiki ve Hükmî şahıslar işbu nizamnameye yazılı usul dahilinde İktisat Vekâletinden mezuniyet vesikası almadıkça ödünç para vermek muamelelerini yapamazlar.

Madde 5 - Rehin üzerine ödünç para verenlere üç sene için mezuniyet vesikası verilir. Müddet bitince yenilenmesi caizdir.

Madde 6 - Hakiki ve Hükmî şahıslar mezuniyet vesikasını ticaret sicillerine kayt ve ilân ettirerek ilân tarihinden itibaren muameleye başlar.

Madde 7 - Hırsızlık, kalbazanlık, dolandırıcılık, yağmacılık, yolkesmek, adam kaldırmak, eşyayi cürmüyeyi satın almak ve saklamak, emniyeti sui istimal, zimmete para geçirmek, sahtakârlık, ihtikâr ve iflâs ile mahkûm ve hukuku ammeden mahrum olanlara mezuniyet vesikası verilmez.

Madde 8 - Rehin edilen malların ödünç verene satılmış gibi muamele yapılması (faturalandırılması) memnudur.

Madde 9 - Rehin edilen mallar ödünç para alanın izni olmaksızın başkasına rehin edilemez.

2 - Mezuniyet talebi ve şartları

Madde 10 - Hakiki ve hükmî şahıslar birinci maddede gösterilen sanatı icra için bir arzuhal ile vilâyete muracaat ederler.

Bu arzuhalde:

1 - Müsted'inin adı, lâgabı
2 - Doğum tarihi, nereli olduğu ikametgâhı
3 - Rehin işine koyabileceği sermayenin mikdarı
4 - Hangi nevi mallar üzerine rehin muamelesi yapılacağı yazılmalıdır ve arzuhale:
1 - Ehliyeti ticariye vesikaları
2 - Rehin işine konulabilen sermayenin beşte biri nisbetinde teminat akçasını havi malsandığı makbuzu veyahut Maliye Vekâletince kabul edilen bankalardan birinin teminat mektubu rapt edilmelidir.

Madde 11 - Merbutatile beraber işbu arzuhal üzerine vilâyet iktisat ve ticaret müdürleri ve bu müdürlükler bulunmayan vilâyetlerde İktiset Vekâletine mensup müdür veya memurlar tarafından tetkikatı icra edilir, noksanı varsa ikmal ettirirler. Yedinci maddede muharrer suçlardan birile mahkûm olup olmadığı hakkında âit olduğu dairelerden verilen cevapları da rapt edilir. Vilâyet vasıtasile İktisat Vekâletine gönderilir. İktisat Vekâleti işbu evrakı tetkik edip muvafık görürse mezuniyet vesikasını tanzim ederek vilâyete gönderir. İktisat ve Ticaret müdürlüklerinde ve buların bulunmadığı vilâyetlerde İktisat vekâletine mensup müdür veya memurlarca kaydedilerek müstediye verilir.

3 - Mükellefiyet ve teminat

Madde 12 — Ödünç para veren müesseselerce ödünç para vermek için konulan meblağ sermaye sayılır ve mezuniyet devam ettiği müddetçe bu sermaye çoğaltılabilir. Fakat çoğaltılan sermayenin beşte biri nisbetinde olarak teminat akçasının da çoğaltılması lâzımdır.

Madde 13 — Sermayenin çoğaltılması için mal sandığı makbuzu veya banka teminat mektubu rapt olunarak muracaat edilmek, müzeyyel bir mezuniyet vesikası daha almak icabeder.

Madde 14 — Teminat akçası müessesenin ödünç vermek işlerinden husule gelen zarar ve ziyan mahkûmiyetlerinin veya rehin vermiş olanlar tarafından alınan hükümlerin tenfizine karşılıktır.

Madde 15 - Teminat akçası bütün muamelelerin tasfiyesinden sonra - masrafları alâkadarlar tarafından verilmek üzre - birer hafta fasıla ile üç defa yapılacak ilândan üç ay sonra geri verilecektir.

Madde 16 — İktisat vekâletinin tayin edeceği esham ve tahvilât borsadaki kıymetlerinin yüzde ellisi nisbetinde teminat akçası olarak kabul edilir.

Madde 17 — Teminat olarak gösterilecek gayri menkul malların kıymetleri tapu sicilleri nizamnamesinin dördüncü faslı hükümlerine göre tapu idaresince takdir olunur.

4 - Rehinin nasıl kabul edileceği

Madde 18 — Ödünç veren; alacağı rehinin aslını bozmadan saklayabilmek için icabeden tesisat ve teşkilâtı yapmağa mecburdur. Mücevherler ile altun ve gümüş evanı velhasıl rehin edilen mal her ne ise ödünç alanın gözü önünde çinko veya çinkoya benzeyen madenlerden yapılmış zarflar içine konulur ve zarfın üzeri iki tarafın mührile mühürlenir ve imzalanır. Bu zarflar yangından müteessir olmıyacak kuvvetli kasalarda saklanır.

Madde 19 — Ödünç para alan borcunu mukavelesine göre ödemediği zaman ödünç veren bu mühür ve imzayı yalnız icra memurunun gözü önünde açabilir.

Madde 20 — Ödünç para alanın zarf üzerine bastığı mühür 24 üncü maddenin tarifatına göre tanzim edilen deftere dahi ayrıca basılacaktır.

Madde 21 — Rehin edilen mallar; halı, kanepe, ev eşyası, nevinden olursa asıllarını ve kıymetlerini bozmayacak surette iki taraf ta mühürlerler.

Madde 22 — Ödünç para veren kendisine rehin edilen malları hırsızlığa veya yangına karşı sigorta ettirmeğe mecburdur. Sigorta ücreti ödünç para alana aittir.

Madde 23 — Rehin edilen eşya çalındığı veyahut yanğında yandığı vakit ödünç para veren rehin edilen eşyanın defterde ve ödünç senedinde mukayyet kıymetini ödünç para alana ödemeğe mecourdur. Faiz ve masraf ile beraber borçlar işbu paradan mahsup olunur.

5 - Tutulacak defterler

Madde 24 — Rehin üzerine ödünç para vermek muamelesi yapanlar Ticaret kanununun 66 ıncı maddesinde gösterilen defterlerden başka yaptıkları muamele için sahifeleri numaralanmış ve ticaret kanununun 69 uncu maddesine göre Noterlikçe tasdik olunmuş ayrıca bir ödünç para vermek defteri dahi tutmağa mecburdurlar. Noter bulunmayan yerlerde bu ödünç para vermek defteri Ticaret ve Sanayi odaları kanununun 9 uncu maddesine göre ticaret odalarınca tasdik olunur.

Ödünç para vermek defterine:

1 - Bir sıra numarası
2 - Ödünç para alanın adı ve sanı ve oturduğu yer
3 - Rehin edilen eşyanın vasıfhan tarifi, altun veya gümüşten yapılmış ise vezninin, mücevher ise cinsi ve şekil ve kıratını, saat gibi fabrika mamulâtından ise fabrikanın adı ve saatin numarası, kıymetli evrak ise numara ve nevi
4 - Rehin edilen eşyanın muhammen kıymetleri
5 - Ödünç verilen paranın mikdarı
6 - Aylık veya yıllık olduğuna göre faiz mikdarı
7 - Borcun vadesi
8 - Ödünç paranın hangi tarihte verildiği
9 - Rehinin satıldığı müzayede tarihi ile satılmış ise müzayede bedeli ve bundan tenzil edilen para
10 - Anbara kouması icap eden rehinlerin masrafları
11 - Senedin nama mı veyahut hamiline mi muharrer olarak tanzim edildiği
12 - Ödünç para alanın tatbik mührü veya imzası yazılacaktır ve yazıların hepsi sabit mürekep ile yazılacaktır. Senet hamiline âit olarak tanzim edildiği halde ödünç para alanın adı, sanı yazılmayacaktır,

Madde 25 — Alâkadarlar istenilen kaydı işbu defterden her zaman çıkarmak hakkını haizdirler.

Madde 26 — Rehin verenlere ödünç para vermek imzasını havi ve 24 üncü maddenin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12 numaralarındaki tafsilata muvafık bir senet verilecektir.

Madde 27 — Ödünç para alan talebi takdirinde senedin nama muharrer olarak tanzimi mecburidir.

Madde 28 — Borç ödenmeyip rehin edilen mallar ödünç para verenin alacağı hakkında ne senede ne de mukaveleye şart konamaz konsa dahi batildır.

6 - Faiz ve masraf

Madde 29— Ödünç para verilen malların nev'ine göre en çok alınacak faizin mikdarını gösteren bir liste yı müşterilerinin görebileceği bir mahalle asacaktır.

Madde 30 — Teminat olarak verilen mallar havaleli olduğu sureti mahsusada: muhafazaya muhtaç bulunduğu takdirde mezkûr malların muhafaza masrafı iki tarafça kararlaştırılarak ödünç senedine yazılır.

Madde 31 — Ödünç para veren ödünç verdiği paranın faizini peşin olarak kesemez.

Madde 32 — Borç verilen paranın ve kanunen ödenmesi lâzımgelen faizlerin ve masrafların ödenmesi üzerine rehin edilen mallar her vakit geri alınabilir.

7 - Satış usulü

Madde 33 — Ödünç para veren sekiz günde borcun ödenmesini ve eğer borç ödenmezse icra marifetile merhunun satılacağını Noter vasıtasile ödünç para alana resmen ihbar etmeğe mecburdur.

Madde 34 — İhbar müddeti bitmiş iken ödünç para alan borcunu ödememişse rehin edilen mallar İcra kanununa tevfikan icra dairesince satılır.

8 - Teftiş

Madde 35 — Rehin üzerine ödünç para vermek muamelelerile meşgul olan müesseselerin işbu nizamnamenin umumî hükûmleri dahilinde muamele ifa edip etmediklerini İktisat vekâleti kendi teşkilâtı ile teftiş eder. Bu müesseseler her sene iki kere teftiş edilecektir. Lüzum hasıl olduğu zamanlarda İktisat vekâleti işbu müesseseleri ayrıca teftişe salâhiyettardır.

Madde 36 - Rehin üzerine ödünç para veren müesseseler her üç ayda bir pilançolarını İktisat ve Ticaret müdürlüklerine göndermeğe mecburdurlar.

Madde 37 - Teftiş; rehin üzerine yapılan ödünç para vermek muamelelerinin nizamname hükümlerine uygun olarak yapılıp yapılmadığını anlamak için yapılır. Ve işbu nizamname hükümleri hilâfına yapılmış muamele varsa tesbit edilir.

Madde 38 - Şûrayı Devletçe görülmüş olan işbu nizamnamenin icrasına İktisat, Adliye, Dahiliye Vekilleri memurdurlar.

Muvakkat madde

İşbu nizamnamenin neşredildiği vakit menkul rehin üzerine ikraz muamelesi yapmakta olan müesseseler üç ay içinde mezuniyet vesikası almağa mecburdurlar.

Vilâyet hastane sor tababetinden

Hastane ihtiyacı için alınacak asgari 2000 azami 3000 metre tülbentle yerli mamulâtından iki yüz liralık sargılık ince astar 11 - 7 - 931 tarihinden itibaren bir hafta müddetle mevkii münakasaya vaz olunmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek ve daha ziyade izahat almak üzere hastane baş tababetine muracaatları ilân olunur.

Kızıl Irmakta bir kayık battı

bir adam ve iki merkep boğuldu

6 - 7 - 931 günü Osmancık Kazasının Dodurga köyünden Kaynak oğlu Halil ve arkadaşları hayvanlarile birlikte Berk kariyesine ait kayık ile kızıl ırmaktan obir tarafa geçmekteklerken tam ırmak ortasında ani olarak kayık batmış, yolculardan Bilal oğlu Ömer ve üç merkep boğulmuş ve diğer yolcular hayvanlarile birlikte kurtulmuşlardır.

Konya belediyesinin

Haczi kaldırıldı

Konya 12 - Borcundan dolayı Belediyenin mallarına ve icar bedellerine konan haciz kaldırılmıştır.

Seyyar millet mektepleri

Muğla 12 - Mektepsiz 50 köyde açılan seyyar millet mekteplerinde 1259 kadın ve 3429 erkek talebe vardır. Bu mekteplere fevkalâde rağbet ediliyor.

Yarın gazetesi

SAHİPLERİ MAHKÛM OLDU

İzmit 12 - Ağırceza mahkemesi nakzdan sonra ikinci mahkemesinde Yarın gazetesi sahibi Arif Oruç beyi bir sene hapis 300 lira nakdi cezaya, mes'ul müdür Süleyman Tevfik beyi bir sene yedibuçuk ay hapis ve 350 lira nakdi cezaya, Muhtar Mahir beyi üç gün hapis ve üç lira cezaya mahkûm etmiştir. Gazete İzmit valisi Eşref beye 2500 lira ve polis İlyas efendiye 200 lira tazminat verecektir.

Vilâyet maarif müdüriyetinden

Adana kazasının merkez mektebi harici sıvası 2 Agıstos 1931 de ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle münakasaya vaz edildiğinden taliplerin şeraiti anlamak üzere Maarif müdüriyetine muracaatları ilân olunur.

Cerh

Çorumun Yavru tarna mahallesinden İpiçürük oğlu Şükrü zevcesi Karamançavuş mahallesinden Musa çavuş kızı Saziye Çorumun Ömer bey kariyesinden Veysal namındaki birisinden sevmiş ve kaçmıştır. Vak'adan bir kaç gün sonra zevci Şükrü Saziyeyi kariye civarında haşaş tarlasında çalışırken yakalıyarak hamil olduğu kama ile müteaddit yerinden ağır surette yaralamıştır.

İple boğmuşlar

ve kuyuya atmışlar

Çorumun Kara ağaç kariyesi muhtarı Mehmet ağanın iple boğularak kuyuya atıldığı Zabıta tarafından haber alınmış, vak'a mahalline giden Mustantık ve jandarma tarafından yapılan tahkikat neticesinde faillerin atçalı bekçisi Haydar ali ile yine kariyeden diğer Haydar olduğu anlaşılmıştır. Katiller derdest edilerek hapsedilmişlerdir.

[Resmi Gazeteden]

Kararname

Dahiliye Vekâletinden:

1 — Çorum Vilâyeti Merkez kazasına tabi Kızılviran Nahiyesinin merbut «1» numaralı cetvelde isimleri yazılı dört köyü, Vilâyet Merkez kazasında kalmak ve 21 köyü, Nahiyenin mülhakatını teşkil etmek üzre bu nahiye «2» numaralı cetvelde atları yazılı mezkûr yirmi bir köy ile birlikte merkez kazasından alınarak ayni vilâyetin İskilip kazasına ve mezkûr nahiye mülhakatından «3» numaralı cetvelde isimleri yazılı «5» köy de Sungurlu kazasına ilhak edilmiştir.

2 — Bu kararname hükmünü icraya Dahiliye Vekili memurdur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

BAŞVEKİL	DAHİLİYE VEKİLİ
İSMET	*Ş. KAYA*

Numara 1

Çorum Vilâyeti merkez kazasından alınıp İskilip kazasına verilecek olan Kızılveran nahiyesi köylerinden Çorum merkezinde kalacak köylerin isimleri:

KÖY İSİMLERİ
İnal özü maa kılcılar
Aşlı armut
Hacı Ahmet deresi
Sazköy

Numara 2

Çorum Vilâyeti merkez kazasından alınıp İskilip kazasına ilhak edilen Kızılveran nahiyesinin merkezile köylerinin isimleri:

KÖY İSİMLERİ
Cenler
Sağpazar
Kızılveran nahiye merkezi
Karakısık
Kalenderoğlu
Mehmetali çiftliği
Köpeç
Yarımca
Asayiş karahacı
Resüloğlu
Yenice
Anbarcı
Üçtam
İğdeli
Kızılkır
Belkavak maa boztepe
Çeltek maa torunlar
Tutpınar
Kırköy
Kızağılı
Karavdar
Yeniyapan

Numara 3

Çorum Vilâyeti merkez kazasından alınıp İskilip kazasına ilhak

edilen Kızılveran nahiyesinin Sungurlu kazasına ilhak edilen köylerin isimleri :

KÖY İSİMLERİ
Karamürsel
Kula
Alamaslı ortakışla
Kara evliya
Yirce

Kararname

Kararname No : 11177 — Neşri tarihi 18 Haziran 1931

Ticaret ve Sanayi Odaları nizamnamesinin 68 inci maddesinin tadili hakkında İktisat Vekâletince hazırlanan ve Şûrayı Devlet Tanzimat Dairesile Heyeti Umumiyesince tetkik ve 28 mayıs 1931 tarih ve 4110 numaralı tezkere ile tevdi olunan merbut nizamnamenin mer'iyete vaz'ı İcra Vekilleri Heyetinin 31 - 5 - 931 tarihli içtimaında tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİ CÜMHUR
Gazi M. Kemal

Baş Vekil	Adliye Vekili	Milli Müdafâa Vekili	Dahiliye Vekili
İsmet		Zekâi	Ş. Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Dr. T. Rüştü	M. Abdulhalık	Esat	Hilmi
İktisat Vekili		Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili	
Mustaf Şeref		Dr. Refık	

Ticaret ve Sanayi odaları Nizamnamesinin muaddel 68 inci maddesinin tadiline dair nizamname

Madde 1 — Ticaret ve Sanayi odaları nizamnamesinin 68 inci maddesi aşağıdaki veçhile tadil edilmiştir.

« Türkiye Ticaret ve Sanayi odaları arasında odaların hayat ve mesaii umumiyelerine, iktisadî, sınaî, malî hususata müteallik umur ve mesaili mevzubahis ve müzakere etmek üzre kezalik istişarî mahiyette olarak her üç senede bir defa İktisat Vekâletinin tayin edeceği bir tarihte Ankarada veya İktisat Vekâletince tensip edilecek diğer bir mahalde İktisat Vekâletinin riyaseti altında « Türk Ticaret ve Sanayi odaları kongresi » ve ancak davete icabeti kolaylaştırmak ve alakadarlarca hazırlık yapılabilmek için Vekâletçe üç ay evvel içtima zamanı odalara tebliğ kılınacaktır.

Bu kongrenin mahalli in'ikadını, müddeti devamını, kongreye sureti iştirak ve müzakere edilecdk mesail ve hususatı, kongrenin sureti idaresini İktisat Vekâleti lâakal bir ay evvel tamim eder.

Madde 2 — Şurayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu nizamname hükümlerinin icrasına İktisat Vekili memurdur,

Kararname

Pirimler sureti tevziine dair olan talimatnamenin ikinci maddesinin tadili istenilen şekil

Madde 2 — Birinci maddede yazılı müesseselerin pirimden istifade edebilmeleri için nümunesi melfuf bulunan ve müesseselere gönderilecek olan imalât beyannamelerinden üçnushasını hak ve silinti olmaksızın doldurup senei maliyenin hitamından itibaren nihayet üç ay zarfında mahallinin en büyük Mülkiye âmirine vermesi şarttır.

Bu beyannameler Mülkiye âmirleri tarafından üç gün zarfında tahakkuk idarelerine tevdi edilecektir. Tahakkuk idareleri bu talimatname ahkâmı dairesinde ve nihayet onbeş gün zarfında tetkikatı ikmal ederek pirimden istifade eden ve etmeyen imalât mikdarını tefrik ve beyanname zirini tasdik ederek doğrudan doğruya İktisat Vekâletine göndermeğe memurdur

⁂

19 - 6- 929 Tarih ve 8134 numaralı kararnameye zeyildir.

Teşvikı sanayi kanununun 11 inci maddesi mucibince müessesatı sınaiyeye verilecek pirimler için 1466 numaralı kanunun sureti tatbikını mübeyyin talimatnamenin 2 inci maddesinin yukarıdaki şekilde tadili İktisat Vekâletinin 10 - 6 - 931 Tarih ve 126 nolu tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra vekilleri heyetinin 10 - 6- 931 tarihli içtimaında tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİ CÜMHUR
Gazi M. Kemal

BŞ. V.	*Ad. V.*	*M. M. V.*
İsmet	*Y. K.*	*Z.*
Da. V.	*H. V.*	*Ma. V.*
Ş. K.	*D. T. R.*	*M. A.*
Mf. V.	*Na. V.*	*İk. V.*
E.	*H.*	*M. Ş.*
S. İ. M. V.		
D. R.		

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLÎ hükümet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No : 1783
Kabul tarihi : 26 - 3 - 931
Neşri tarihi : 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahallî en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemeri kanuni mazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Vilâyet idarei hususiye müdüriyetinden

Pir baba civarında vaki idarei hususiyeye ait on iki parça tarla nın 932 senesi Ağıstos gayesine kadar herk ve zer edilmek üzere icarının müzayedesi 5 Temmuz 931 den ittbaren bir hafta temdit edildiği ilân olunur.

Vilâyet idarei hnsusiye müdüriyetinden

Sungurlu idarei Hususiyesine ait on bir bap dükkânla bir kıta bağın 931 Senesi icarının 5 - 7 - 931 den itibaren bir Ay müddetle müzayedeye konulduğundan talip olanların mahalli İdarei Hususiyeye ve Encümeni vilâyet kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum Tayyare Şubesinden

Şubemiz anbarında mevcut 134 dane Koyun, 150 dane Keçi 56 dane Sığır derisi 5 - 7 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılmış olduğuden talip olanların Çorum Tayyare Şubesine müracaat etmeleri ilân olunur.

Vilâyet Baytar müdüriyetinden

Damızlık aygırlar için ihtiyaç görülen azami 10000 kilo buğday sapının ihalesi bir hafta müeddetle temdit olunduğundan talip olanların Baytar müdüriyetine muracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum P. T. T. Müdüriyetinden

Mütekabilen haftada üç seferli yüz kırkyedi lira kırk iki kuruş bedelisabıklı Çorum Alaca, Yozgat Posta nakliyatı şartnamesi dairesinde yirmi gün müddetle münakasaya konuldu. 135 lira Muvakkat teminat bin lira ipotek kefalet olup 30 - 7 - 931 perşembe günü saat onbeşte son bedel haddi layık görülürse kati ihaleinin istizan olunacağı ilân olunur.

Çorum Evkaf müdüriyetinden

Akaratı vakfiyeden olan ve Çorumun Emirahmet mahallesinde kâin bulunan Cavuş hamamının maa müştemilât ciheti milkiyeti satılık olup elyevm 3005 lirada pey altındadır Bedeli ihalenin rub'u peşin alınacak ve mütebakisi dört senede ve dört müsavi taksitte istifa olunacaktır. Müzayede kaimesinde mevzu ve münderiç ahkâma tevfikan Evkaf Umum müdürlüğünden badelistizan ihalei kaiyeyi müteakip ongün zarfında ferağ muamelesi yapılmak meşrut bulunduğundan taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçalarını hamilen yevmü ihaleye musadif 1-8-931 cumartesi günü saat onbeşten evvel müdüriyetimize muracaat eylemeleri ilân olunur.

22 - TEMMUZ - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337- 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 565

ABONE ŞARAİTİ

Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Üçü geçen 5 Kuruştur

İlânın behersatırı 10 kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

GAZİ HAZRETLERİ

İstanbulu teşrif buyurdular

Ankara 20 - Reisi Cümhur Hazretleri bugün saat 18 de, hususî tirenle İstanbula hareket etmiştir. İstasyonda Meclis Reisi, Baş vekil, Vekiller ve Halk tarafından teşyi olunmuşlardır.

Memurların kazanç vergisi

ile harcırah ve yevmiyeleri mikdarı kabul edildi

Ankara 19 - Meclis umumi ve hususî bütcelerden verilen maaş, ücret, hakkı huzur, tazminat, yevmiye, ikramiye ve ihbariyelerden alınacak kazanç vergisi Kanununu kabul etmiştir Kanun bir ağıstosta meriyete girecektir. Yüz liraya kadar yezde beş, bundan sonra her yüz lira için bir lira artırılmaktadır. Malûl, yetim, dul, ve elli liradan aşağı teka'üt maaşları, harcırah, ikamet yevmiyesi ve seyyahat masrafları, istihkakları yüz lirayı geçmeyen müstahdimin ücretleri ve Ordu, Jandarma mensuplarile küçük Sıhhiye memurlarına ve mübaşirlere verilen yemek ve hayvan bedelleri kazanç vergisinden istisna edilmektedir. Maaşatın tevhit ve teadülüne müzeyyel olarak kabul edilen kanunla hariciye vekâleti memurlarının teadül dereceleri tesbit edilmekte, vazifelerinden çağırılanlara verilecek maaş ve tahsisat mikdarı tayin olunmaktadır Harcırah kararnamesi; muayyen tarifeli nakil vasıtalarında yemeksiz birinci mevki bilet, tarifesiz nakil vasıtararla seyyahatlerde kilo metro başına otuz kuruş, yirmi beş liradan yukarı asıl maaşlılara birinci mevki bilet ve 25 kuruş. 25 liradan aşağı olanlara ikinci mevki bilet ve tarifesiz nakil vasıtalarında 20 kuruş verilecektir. Yol masrafı, makam ve maaşa göredir.

Van, Hakâri, Bayezit, Muş, Siirt, Erzurum, Erzincan, Kars, vilâyetleri için yol masraflarına üçte bir ilâve vardır. Âile harcırahı her nüfus için memurun yevmiyesinin üçte bir yekûnü, bu yevmiyenin bir mislini geçemez.

931 BÜTÇESİ

Ankara 15 - B. M. Meclisinde Bütçe müzakeresine devam edilmiştir.

Devlet Şurası bütçesi 192 bin, İstatistik 43 bin, Diyanet işleri 460 bin, Tapu Müdürlüğü 50 bin, Dahiliye 4 milyon, Jandarma 8 milyon 723 bin, Emniyeti umumiye 4 milyon küsur, Maliye 26 milyon 446 bin, Hariciye bütçesi 3 milyon küsur lira olarak kabul edilmiştir. Fasılların müzakeresinde alâkadar Vekiller muhtelif süallere cevap vermişlerdir. Maliye bütçesinden Matbuat harf inkılabı münasebetile zararlarına karşılık olarak verilecek prim tahsisatı teklif üzerine tay edilmiştir. Düyunu umumiye bütçesinin müzakeresinde muhtelif hatıplar Osmanlı borçları karşılığı olarak konmuş olan 4 milyon küsur bin liralık tahsisatın aleyhinde bulunmuşlardır.

Maliye Vekili Bey, İsmet Paşa borçlar müzakeresi hakkında izahat vererek 928 mukavelesinin tatbikatı Türk Milletinin takatı haricinde olduğu zaptolunduktan sonra hamillelerle müzakere açıldığını ve fiili bir vaziyet hadis olduğunu beyan etmişlerdir.

Hamiller senede on milyon Türk lirası üzerinden iki senelik bir anlaşma ve ondan sonra vaziyeti yeniden tetkik veya mukaveleye avdet etmek telkin ediyorlar. Bizim fikrimiz iki senelik değil daimî surette, hersene 800 bin İngiliz lirası ve ilk iki sene için bunun nısfını borç olarak tehir etmekten ibarettir. Memleketin inkişafını güçleştirecek bir vaziyete meydan vermemek mecburiyetindeyiz mutabakat hasıl olmadı, fakat müzakere münkati değildir. Borcun esasını tanıyoruz. Bir itilâfa varmak istiyoruz. Takatimiz dahilinde bir neticeden ümitvarız. Bu itibarla

P. T. T. Bütçesi münasebetile

Meb'uslarla Dahiliye vekili telgraf memurlarının mesaileri hakkında takdirkâr beyanatta bulundular

Ankara 19 - Posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü bütçesi vesilesile B. M. Meclisinde bugün cereyan eden müzakere tafsilâtı aşağıdadır.

Mazhar Müfit bey — (Denizli) **Efendiler!**

Büyük Reisimiz ve rehberimizin nutuklarında mesailerinden bir lisanı sitayişle bahsolunan posta telgraf ve telefon memurlarının hakikaten bu yüksek mesaisine bizde şahit olduk. Pek âlâ bilirsiniz ki posta ve telgrat memurlarının bütün inkılâplarda ve bilhassa mücadelei milliyedeki hidematı vatanperveranesine çok yakından şahidiz. Gicegündüz çalışan bu fedakâr vatandaşlarımızın çok arzu ederdik ki refaha doğru ve maaşlarınının tezyidine doğru gidelim. Fakat maatteessüf malum olan tasarruf zaruretleri bu sene bu imkânı bahşedemiyor. Bu hususta büyük mesaisi görülen muhterem Dahiliye Vekili ileride, bir inkişaf zuhurunda ve hatta ilk fırsatta bu mesaisini bir kat daha tezyit ile çalışkan ve fedakâr posta telgraf memurlarının ıkdarına doğru yürürlerse kendilerini temin ederim ki bütün arka daşlarım bu hususta Vekil beye zahir olacaklardır. [Eevet evet, doğru doğru, bravo sesleri]

Hakkı B.Kılıçoğlu Muş. Efendiler:

Mazhar Müfit beyfendinin beyanatına temamile iştirak ederim. hakikaten posta ve telgraf memurları en tehlikeli zemanlarda en müşkül bir iş başında hayatlarını istihfaf edecek kadar çalışmışlardır. Halbu ki:

Bunların bu günkü maaşları pek azdır. Fakat bir takım müftü namile kimseler vardır ki bunlara dünya kadar para veriliyor Aceba bu parayı onlardan alıpta vatanperver ve candan çalışan bu imanlı Türklere versek daha eyi olmaz mı? Ümit ederim ki gelecek bütcede bu hususu temin ederler.

Dahiliye vekili Ş. Kaya Bey : Muhterem efendiler!

Posta ve telgraf memurlarımızın bütün inkılâplarda, bütün millî cidallerde maddî sıkıntılarına rağmen memlekette diğer meslek erbabına hamiyet ve çalışkanlık timsali olacak derecede gösterdikleri gayreti huzuru âlinizde ve millet huzurunda takdir etmeme vesile bahşolduklarından dolayı kendilerine hassatan teşekkür ederim.

Posta, telgrafımız bundan tam elli sene evvel teşekkül etmiş bir idaredir. Zemanın muhtelif inkılâbatına tabi olmuş ve en büyük inkişafını Cümhuriyet devresinde bulmuştur. Evvel emirde Balkan harbi esnasında cepheyi en son terkedenler telgrafçılar olmuştur.

Balkan harbi esnasında çok soğuk muhabere odalarında ışıksız veya beş numaralı lambalarla altında elleri donuncaya kadar bize haber yetiştirenlerine bizzat şahit olduk. Edirnenin istirdadı zemanında kumandanlara en doğru haberleri isal etmek için düşmanın kurşun yağmurları altında çalışan memurları bizzat gördüm. Cidalî millide telgrafçılarımızın gösterdiği gayret Büyük Gazinin nutuklarında çok parlak sahifeler işgal etmiştir.

Bundan sonra şark hadiselerile en son olarak Menemen hadisesinde bize en doğru haberi veren telgrafçılarımız olmuştur. Zilân hadisesini ve Menemen vak'asını en evvel doğru olarak Erciş ve Menemen telgraf müdürleri haber vermişlerdir. Gayret ve hamiyet daima bu meslek erbabının hakiki şiarı olmuştur. Bunların bu gayretlerini lisanı şükranla huzurunuzda arzetmeği çok zevkli bir vazife bilirim Buna rağmen malî vaziyette, daima ihtiyaçla mütenasip bir surette terakki ve tekâmül etmediği için bunların hakiki ve maddî ihtiyaçları tatmin edilememiştir.

Bu seneki bütcede bir dereceye kadar kendilerinin maddî vaziyetlerinin islâhı düşünülmekte iken cihan buhranının verdiği korku bizi çok büyük fedakârlıklara ve tasarruflara sevk etmiştir. Bu tasarruftan bizim fedakâr telgrafçılarımız da hisselerini almışlardır. Posta, telgraf ve telefonumuzun ve memurlarının ve bu hizmetin daha mütekâmil ve Cümhuriyetin ihtiyacile daha mütenasip bir şekle varması için Posta idaresi ve Dahiliye vekâleti çalıştı.

929 da Almanyada bu işle en müştehir olan mutahassısları getirdik. Mutahassıslar merkezde, büyük merkezlerde ve taşrada üç dört ay kadar tetkikatta bulundular. Türkiye postasının, telgrafının ve telefonunun gerek tesisat ve gerek techizat ve gerekse teşkilât itibarile bütcesi ve kanunları da dahil olduğu halde bize mükemmel bir eser verdiler. Biz

Tınaz tepe

Yakında denize indirilecektir

Roma 20 - Türkiye hesabına yapılmakta olan tinaztepe torpito muhribi yakında denize indirilecektir.

Valilerin

Salâhiyeti

Meclis; Türkiye - İsvicre ikamet mukavelesini tasdik etmiş, Vilâyet idare kanununun Valilerin selâhiyetlerine, Adlî ve Askerî makamlarla münasebetlerine ve Vekâletlere karşı mesuliyetlerine dair 5, 15, 17, 19, 35, 49 uncu maddelerini tadil etmiştir.

inhisarların

Senelik varidatı vemasarifatı

Ankara 20 - B. M. Meclisi İnhisarlar bütcelerini müzakere etmiştir. Senelik mesarifat karşılığı olarak; Tütün inhisarına altı milyon, Tuz inhisarına 360 bin ve Müskirata 2 milyon küsur lira tahsisat verilmiş, varidatları Tütün 30milyon, Tuz 8 ve Müskiratın 8milyon küsur lira tahmin olunmuştur.

Müdürler kongresi

Ankara 20 - Mesaisini bitiren Mektep müdürleri kongresi bilhassa muallim mekteplerinin tekemmülleri vebu mekteplere alınacak talebenin mümkün mertebe memleketin her tarafından seçilmesi, köy çocuklarının tercihi, şeraait ve mühite göre neharî talebe kabulü, talim heyetlerinin takviyesi, tatbikat mektepleri tesisi, ilk üç sınıfının Orta mekteplerin aynı olması, usulü tedris ve tatbikata ehemmiyet verilmesi hakkında karar almış, mekteplerde ders harici meşguliyetler, talebe teşekkülleri, kütüpane ve labratuvar işleri gibi ve terbiye meselelerini münakaşa ve vekâletçe hazırlanan Orta mektep müfredat programlarını tsvip etmiştir.

bu eseri geçen sene memleketimizde yetişen en büyük postacılarımıza bir komisyon halinde yeniden tetkik ettirdik. Ondan memleketimizin ihtiyacile mütenasip olanlarını telif ettik. Emirlerle olanları tatbik ettik. Kanunla olanları ıslaha çalıştık. Yalnız bütçeye ve teşkilâta âit kısım de küçük bir tevakkufa uğradık. Bunlar da bu senenin zaruretindendir Fakat ümidim şudur ki: gelecek sene bu teşkilâta ait kanun huzuru âlinize arzedilecektir. Ve bu sene teşkilâtını kendi yağıyle kavrulacak hale sokacağımız için çok ümit ediyorum ki meclisi âlinizin mazharı tasvibi olacaktır. (Alkışlar.)

931 Bütçesi

Başı birinci sayfada

itilâf havasını bozmamak için ve itilâf olursa bütçemizde karşılığı bulunması için bu tahsisatın kalması lâzımdır.

Meclis: bu faslı aynen kabul etmiştir. Diğer bazı maddeler Encümene gönderildiğinden Düyunu umumiye bütcesinin heyeti umumiyesi henüz çıkmamıştır.

Dahiliye Vekâleti vilâyet teşkilâtında tadilât olmıyacığını, eyi taksimatın teşkilâtı esasiyede tayin edildiğini, İskân işlerinin tasfiye kanunu ile hal yoluna girdiğini âsayişe büyük ehemmiyet verildiğini ve memleketin vaziyet, icabatına göre bir nüfus siyaseti takip edildiğini söylemiştir.

Hariciye Vekili: Siyaseti hariciyemiz hakkında izahat vermiştir.

Hariciye bütçesinin müzakeresinde muhtelif süallere Tevfik Rüştü Bey hulâsatan şu cevabı vermiştir:

Hükûmetimizin sulh siyaseti takip ettiği bütün dünyaca malumdur. Büyük ve büyük olmayan Devletlerin hepisile ticaret ve bazılarile ikamet mukaveleleri yaptık Fıransa, İtalya, Amerika ile ikamet mukaveleleri müzakere ediliyor. Bu müzakerede ecnebi mektepleri meselesinde müşkilât görüldü bunların vaziyeti kanunlarımızın emniyet ve kefaleti altındadır. Bu hususta hiç bir devlete karşı her hangi teahhüde giremiyeceğimiz kendilerine izah edildi. Hiç bir devletle belli başlı ihtilâfımız yoktur. Bitaraflık, dostluk, ademi tecavuz, hakem muahadelerile beynelmilel münasebatımız tanzim edilmiştir, tuttuğumuz yol herkesle dost ve müsavi muamele, fiili ve hakiki mütekabiliyet esasında muvaffak ve bunu idame etmiştir.

Sulhu takviye edecek bu yoldur. Bu günki beynelmilel tesanüdün doğurduğu beynelmilel işlere de memnuniyetle iştirak ediyoruz. Rusya ve Yunanistanla Deniz teslihatında rekabetten vaz geçme protokolları yaptık. Millî Müdafaa tahsisatında geçen bütçeye nisbeten on milyon azlık vardır. Şubatta toplanacak Teslihat konferansının beklenen neticeyi vermesi temenni olunur teklifidir.

Almanyanın iztirabının azalmasından memnun olacağız. cemiyeti akvama karşı çok muhabbetli ve dostane hareket ediyoruz. Birçok işlerde beraber çalışıyoruz. Bu mecliste daimî azalığı bizim için çok görenler bulunacağına göre zaman zaman azamız bulunmıyan bir heyetin kararlarını Türkiyeye tatbik ihtimalidirki bu müesseseye girmemizde müşkilâtı tevlit ediyor. Müessesenin bu günki şekli ile inkılâbımızın müsavi muamele ve hukuk iddiasından doğan bir müşkülü halledeceğimiz gün bu teşekküle girmemiz mümkin olacaktır.

Suriye ile tarafeyn tabaasının emlâkine âit müzakereler henüz bitmemiştir.

Sovyetlerle ticaret müzakeratı esas itibarile müsbet neticeye iktiran etti. ancak tarafeynin bir iki nokta hakkında tenevvürü bekleniyor yakında bunun da biteceği ümidindeyim.

Sıhhat Vekâleti bütçesinin müzakeresinde: Vekil; Zuhrevî hastalar mikdarının 90 b. olduğunu nüfusumuzun yüzde bir buçuğuna baliğ olmadığını, bununla mücadele edildiği gibi 6700 mahalle ve köyde sıtma mücadelesi yapıldığını söylemiştir.

Adliye Vekili: Kanunlarımızın tedrici islâhı yolunda bulunduğunu kâtiplerle mübaşirlerin daha eyi bir hale ifrağına çalışıldığını beyan etmiştir.

Maarif Vekili: Cümhuriyetin iptidasındaki rakamlara nazaran mektep ve talebe mikdarında yüzde 20 - 30 tezayüt olduğunu, muayyen programlar üzerinde çalışıldığını hususî idarelerin müsaadesi nisbetinde mektepler yapıldığını, ilk muallimlerin tekaüt, barem vaziyetleri hususî idareler kanunu müzakeresinde dikkate alınacağını söylemiştir.

Verilen takrirler üzerine Dil encümeni kaldırılarak tahsisatı tay edılmiş ve köy mekteplerine 30 bin lira fazla tahsis edilmiştir.

Sıhhat bütçesi 3 milyon 721 bin, Adliye 7 milyon 377 bin, Maarif 6 milyon 582 bin lira kabul edilmiştir.

İktisat bütçesi sekiz buçuk milyon olarak, Millî Müdafaa kara bütçesi 44 milyon, Hava bütçesi 3 milyon 456 bin, Deniz bütçesi 7 milyon 960 bin, Askerî Fabrikaları 3 milyon 467 bin, Harita Müdürlüğü 647 bin lira olarak kabul edilmiştir.

İktisat Vekili Şeref Bey; Serdolunan mutalealara cevap verirek, Cümhuriyet idaresinin sanayi ve ticareti millileştirmek yolunda aldığı tedbirlerin müsbet neticelerinden bahsetmiş. Ticareti Hariciyemizin 930 da 147 milyon ithalâta karşı 151 milyon lira ihracat ile lehimize neticelendiğini söylemiştir. Vekil hulâsatan demiştir ki: Memleketimizde ecnebi sermayesi ve sahipleri vatandaşların ve millî sermayelerin gördüğü himayeden aynı derecede istifade ediyor. Bunu gören ve takdir eden sermayedarlar madenlerimiz için (...) milyon, ormanlarımız için beş buçuk milyon, diğer işler içinde buna yakın para getirmişlerdir.

Lozanda kazandığımız siyasî vesikayı tehlikeye düşürecek bir istikraza taraftar olamayız. Limanlar program dahilinde hatlarımızın nihayetlendiği yerlerde inşa edilecektir. Kaputajın millileşmesinden Türk denizciliği gittikçe yükseliyor, inkişaf ediyor. Bu sayede vapur uğramıyan yerler bile vapur işletmeğe başlamıştır. İstediği kaputajı millî gemiciler başarabilsin ve seyri sefain idaresi de harici ticaretimizi idare etsin hedefimiz budur. Millî mücehhizlerin alacakları vapurlar karşılığı banka istikrazı yaparak kaputajı temamen idare etmeleri temenni olunur. liman hidematı için bir kanun hazırlamaktayız. Kredi kooperatifleri yeni olan hatalarına rağmen müsbet, şayanı iftihar neticeler veriyor. Gümrük tarifemiz kâfi derecede himayekârdır ve çok canlıdır. Tecrübeler tekemmülüne imkân verecektir.

Petrol kanununun tadil ve islâhı için hazırlanıyoruz. Cenevredeki afyon konferansı istihsal ve ticareti serbest bırakmıştır. Ancak alâkadar hükûmetlerce teşkil edilecek bir burş tarafından idare olunacaktır.

Millî Müdafaa vekili bir süale cevaben, yapılan tasarrufun bir aksaklığı mucip olmıyacağını, Vekâlete mevdu vazaifin eskisi gibi görüleceğini söylemiştir. Meclis yarın toplanacaktır.

İNŞAAT AMELE MEKTEBİ

Ankara 18 - Üç sene müddetli bir inşaat amele mektebi açılacak Ankara sanat mektebinde sanat muallimleri yetiştirilmek üzre bir muallim sınıfı ihdas olunacaktır. Au sınıfa sanat mektep mezunları alınacaktır.

VİLÂYET MAARİF Müdüriyetinden

Alaca kazasının merkez mektebi haricî sıvası 2 Agıstos 1931 de ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle münakasaya vaz edildiğinden taliplerin şeraiti anlamak üzere Maarif müdüriyetine muracaatları ilân olunur.

Çorum P. T. T. Müdüriyetinden

Mütekabilen haftada üç seferli yüz kırkyedi lira kırk iki kuruş bedelisabıklı Çorum Alaca, Yozgat Posta nakliyatı şartnamesi dairesinde yirmi gün müddetle münakasaya konuldu. 135 lira Muvakkat teminat bin lira ipotek kefalet olup 30 - 7 - 931 perşenbe günü saat onbeşte son bedel haddi layık görülürse kat'i ihalesinin istizanı olunacağı ilân olunur.

Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekâletinden

Bu sene İstanbulda ebe mektebine devam etmek ve ibate, iaşe ve ilbasları çocuk hastanesinde Vekâletçe temin edilmek üzre yalnız Orta mektep şehadetnamesini haiz olan kız talebesi alınacaktır. Taliplerin kendi el yazılarile muharrer istidalarını muvazzah adreslerile birlikte aşağıdaki vesaika rapten nihayet 1 - Teşrini evvel - 931 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine gönderilmesi lâzımdır.

1 - Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı,

2 - Mezun bulunduğu mektep şehadetnamesi veya tasdıklı sureti,

3 - Ehli iffetten bulunduğuna veya hiç evlenmemiş olduğuna dair mahalli hükûmeti tarafından musaddak hüsnühal ilmühaberi,

4 - 4, 50 × 6 eb'adında üç fotograf,

5 - Berveçhi zir tayin ve tasrih edilen hastaneler heyeti sıhhiyesinden istihsal edilmiş bir kıt'a sıhhat raporu.

Bu rapor bir zaıf içerisine konacak ve zarfın kapatıldığı yer mühür mumu ile ve hastane baş tabipliğinin mührü ile mühürlenerek taliplere teslim edilecek ve bunlar diğer evraklarile birlikte bunuda Vekâlete göndereceklerdir Bu hastaneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarbekir nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun Memleket hastanelerinden ibaret olup buralarda muayene olunmak için mezkûr hastanelerin mensup oldukları vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüklerine talipler bizzat muracaat eyliyecektir. Bu raporlar müdürlüklere gönderilen matbu nümuneye münderiç ve musaddak resimli olacaktır.

6 - Sureti aşağıda yazılı noterden tasdıklı velileri ve velisi olmıyanların kendileri tarafından tanzim kılınmış bir kıt'a taahhüt senedi alınacak taliplerin yaşlarının yirmiden aşağı otuzdan yukarı olmaması ve muayeneleri neticesinde tahsillerini ve ileride mecburi hizmetlerini ifaye mani bir haslalığı ve arızası bulunmaması meşruttur. Bu veçhile gönderilecek istida ve evrakın alındığı ve kabul edilip edilmedikleri gösterilecek olan adrese Vekâletçe 15 gün zarfında tebliğ edilecektir.

Taahhütname sureti

Darülfünunun tıp fakültesine merbut (Ebe) mektebinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek neş'et ettikten sonra Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekâletinin irae eyliyeceği her hangi bir mahalde ebeliğe azimetle üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) vazifede ifayi hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) yahut yurdu terk eylediği (eylediğim) takdirde . . . . . . kerimesi . . . . hanım hükûmetçe yapılan masarifin faizi nizamisile beraber itirazsız ret ve iadesini müteahhit, zamin ve kefil bulunduğumu natık işbu senedim tanzim müşarünileh Vekâlete ita kılındı.

Bu sene İstanbulda fen fakültesinin (F. K. T.) sınıfına devam etmek üzre tıp talebe yurduna tam devreli lise ve tahsil itibarile buna muadil musaddak resmî mekteplerden en eyi ve eyi derecede mezun olanlar alınacaktır. Talebenin yemesi, yatması ve üstü başı yurtça temin olunur; ve ayrıca şehri muayyen mikdarda muaveneti nakdiyede bulunulur. Kayit ve kabul sureti ve şartları şunlardır:

1 — Talipler el yazılarile muharrer muvazzah adreslerini havi istidalarını aşağıda beyan edilen evrak ve vesikaya raptederek nihayet 1 Teşrinievel 931 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İctimaî Muavenet vekâletine gönderilecektir.

A - Türkiye Cümhuriyeti tebaasından bulunduğunu natık hüviyet cüzdanı.

B - Tam devreli liseden mezun olduklarını mübeyyin mektep şehadetnamesi veya tasdıklı sureti.

C - Tahsil etmiş oldukları müesseselerden alınmış hal ve hareketlerinin mazbut ve kusursuz bir derecede bulunduğunu müş'ir hüsnü hal verakası.

D - Mutahassısları tam hastane heyetinden istihsal edilmiş nümunesine muvafık ve musaddak resimli bir kıt'a sıhhat raporu (bu rapor hastane Baştabipliklerinin mührü ile mühürlü ve mazruf olarak talipler tarafından diğer evraklarile birlikte gönderilecektir.) Bu hastaneler Ankara, Sivas, Erzurum, Diyarbekir nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinden ibarettir. Buralarda muayene olunmak için bu hastanelerin mensup oldukları valilerin Sıhhat ve İctimaî muavenet müdürlüklerine talipler tarafından bizzat muracaat olunacaktır.

E-Sureti aşada münderiç noterlikçe musaddak velileri tarafından, velisi bulunmıyanların kendileri tarafından verilmiş bir kıt'a teahhüt senedi.

F - 4,50 × 6 eb,adında üç adet fotograf.

2 — 22 yi geçkin olanlar ve tahsillerini ve ileride mecburi hizmetlerini ifaya mani bir hastalığı ve arızası bulunanlar kabul edilmezler.

3 — Vekâlete gönderilecek olan mezkûr evrak ve vesaikın alındığı ve kabul edlip edilmedikleri taliplerin gösterecekleri adrese 15 gün zarfında tebliğ olunacaktır.

TEAHHÜTNAME SURETİ

Darülfününun Tıp fakültesinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek mezkûr fakülteden neş'et eyledikten sonra Sıhhat ve İctimaî muavenet vekâletinin göstereceği her hangi bir hükûmet tabipliğine giderek üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) vazifede hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) veyahut yurdu terkeylediği (eylediğim) takdirde oğlu efendiye hükûmetçe yapılan masrafın faizi nizamisile beraber itirazsız ret ve iadesini müteahhidin ve mütekeffil olduğumu natık işbu senedim tanzim ve müşarünileyh vekâlete ita kılındı.

Çorum Sıhhat ve ictimaî

MUAVENET MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Asgari Kilo	Azami Kilo	erzakın nevi
2500	3200	Birinci ekmek
800	0000	Gazyağı
75000	90000	Odun
2000	3000	Süt
200	300	Sade yağı
100	150	Taze kabak
100	150	Taze fasulya
100	150	Taze patlıcan
100	150	Taze bamya
100	150	Pırasa
100	150	Ispanak
100	150	Patatis
100	150	Lahna
100	150	Taze bakla
120	000	Sabun
30	000	Kuru bamya
40	000	Kuru üzüm
600	650	Kuru soğan
50	000	Salça
5	000	Kırmızı büber
6	000	Pirinç unu
30	000	Helvalık un
10	000	Şehriye
10	000	Makarna için kaşar peyniri
1200	2500	Koyun eti

Doğum ve çocuk bakımı evinin on aylık ihtiyacı olan balâda nevi ve kiloları muharrer 25 kalem erzak 20 gün müddetle münakasaya vazedilerek 6 ağıstos 931 perşenbe günü saat 14 te ihalei katiyeleri icra edileceğinden taliplerinin şeraiti umumiye ve hususiyelerini öğrenmek üzre Sıhhat ve ictimaî muavenet müdüriyetine muracaatları ilân olunur.

Çorum Müddei umumiliğinden

Esleha ve eşyayı cürmiye ve memnuanın sureti muhafazasına dair olan talimatname ahkâmına tevfikan yapılan tasfiyede Çorum emanet dairesinde bulunan ve gayri memnu olan esleha ve eşyanın satılmasına komisiyon mahsusunca karar verilmiş ve münakasa ve müzayede kanununun 4 üncü maddesi mucibince satışın 16, 17 Ağıstos pazar ve pazartesi günleri Çorumda pazar mahallinde yapılacağı ilân olunur.

İskilip Tuz baş müdüriyetinden

Keçeç melehasının Tektam ve karaDeğin mevkilerinde yapılacak 1289 lira 72 kuruş bedeli keşifli hendek hafriyatı ve menfez inşaatı 19 - 7 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konmuştur. Talip olanların ve münakasa şart namesini görmek isteyenlerin İskilip Tuz baş müdüriyetine ve Keçeç memurluğuna muracaatları ilânolunur.

ZAYİ TASDİKNAME

Çorum İdadisinin dördüncü sınıfından almış olduğum tasdiknamemi zayi eyledim yenisini alacağımı ilân eylerim.

Serhoş oğlu
Bekir

Çorum Belediye riyasetinden

1 - Merkez kasaba civarında ve Belediye hududu dahilinde yeni Belediye kanunile Belediyeye devrolunan harman yerlerinin 931 senesi icarı -tarihi ihaleden itibaren harman işlerinin hitamına kadar - pazarlık suretile bu günden itibaren onbeş gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Metre murabbaı hesabile kiraya verilecek olan harman yerlerinden her talip ihtiyacı kadar harman mahallini Belediyeye muracaatla vereceği bedel haddi lâyıkında olmak şartile her vakıt kiralaya bilir.

2 - Ulumezarın şark tarafında kapının iki yanlarında mevcut 247,5 metre murabbaından ibaret arsanın milkiyeti satılmak üzre aleni müzayede usulile 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Verilecek bedeller haddi lâyık görülürse 8 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te Belediye dairesinde kat'i ihalesi icra edilecektir.

3 - Belediye akaratından Piribaba kabristanı ittisalındaki mevaddı müştaile deposunun milkiyeti satılmak üzre açık müzayede ile bu günden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Verilecek bedeller haddi lâyık görülürse 8 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te Belediye dairesinde kat'i ihalesi yapılacaktır. Binanın cenup cihetinden ve bina cephesine nazaran 20 metre tulûnda arsa verilecektir.

4 - Belediye akaratından Çakır mahallesinde vaki sabık umumhane binaları karşısında mukaddema polis karakolu olarak kullanılan bina ve önündeki 4 metre murabba arsa ilâve edilmek suretile milkiyeti satılmak üzre bu günden itibaren 20 gün müddetle ve açık müzayede usulile müzayedeye konulmuştur. Verilecek bedeller haddi lâyık görülürse 8 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te Belediye dairesinde kat'i ihalesi icra edilecektir.

5 - Belediye akaratından pamukhanı kahvehanesinin tarihi ihaleden 31 mayıs 1932 nihayetine kadar icarı aleni müzayede usulile vebu günden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Verilecek bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde 8 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te Belediye dairesinde ihalei kat'iyesi icra edilecektir.

6 - Berveçhi balâ müzayede muamelâtına dair fazla izahat almak, müzayede şartları hakkında etraflı malûmat edinmek isteyen taliplerin Belediye rüsumat idaresine muracaat eylemeleri ilân olunur.

ZAYİ MÜHÜR

Kariyemize ait resmî mühürle idare heyeti azalarına ait isim mühürlerini zayi eyledim yenisini alacağım eskisinin hükmü yoktur.

Seyfe kariyesi muhtarı Hasan

ASKERİ MÜBAYAA KOMİSİYONUNDAN

38 inci alayın bir senelik ihtiyacı olan (480000) kilo odunun kapalı zarf usulile 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. 6 - 8 - 931 perşenbe günü saat 15 te ihalesi muvafık görülürse icra edileceğinden teminatı muvakkatesi 450 liradır. Şartnamesi Samsun, Amasya, Merzifon; Satın alma komsiyonlarında mevcuttur Talip olanlar mezkûr kumsiyonlara müracaatla şartnameyi okuya bilirler. Şukadarki vakti ihaleden evvel teklif verakalarile muracaat etmeleri lâzımdır.

Çorum Evkaf müdüriyetinden

Akaratı vakfiyeden olan ve Çorumun Emirahmet mahallesinde kâin bulunan Çavuş hamamının maa müştemilât ciheti milkiyeti satlık olup elyevm 3005 lirada pey altındadır Bedeli ihalenin rub'u peşin alınacak ve mütebakisi dört senede ve dört müsavi taksitte istifa olunacaktır. Müzayede kaimesinde mevzu ve münderiç ahkâma tevfikan Evkaf Umum müdürlüğünden badelistizan ihalei katiyeyi müteakıp ongün zarfında ferağ muamelesi yapılmak meşrut bulunduğundan taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçalarını hamilen yevmü ihaleye musadif 1-8-931 cumartesi günü saat onbeşten evvel müdüriyetimize muracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Aleyhilli oğlu Mustafanın Badak oğlu Mehmet zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için medyun namına mukayyet olup bu kerre tahtı hacze alınarak paraya çevrilmesi mukarrer olan Elmalı mevkiinde vaki şarkan Kadife zade Şükrü efendi garben Süleyman çavuş cenuben Şanalinin İsmail şimalen semerci Halil bağı ile mahdut tahminen iki dönüm bağda müddei aleyhin mutasarrıf olduğu beşte bir hissesi peşin para ve açık artırma usulile mevkii müzayedeye çıkarılmış olduğundan tarihi ilândan itibaren 30 gün sonra 24-8-931 tarihine musadif pazartesi günü saat 15 te hitam bulacağından talip olanların yevm ve saati mezkûrde mezkûr hissenin kıymeti muhammenesi olan 30 liranın yüzde on nisbetinde pey akçası veya teminat mektubunu hamilen Çorum İcra dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun Ahilyas köyünde bahçe arkası mevkiinde şarkan ve şimalen çay ve cenuben hark ve garben kara İsmail oğlu Salih efendi tarlası ile mahdut 17 dönüm 201 lira

Ve Değirmen önünde şarkan İlyas oğlu Mehmet garben Karagöz oğlu Aptiş ağa cenuben hark ve şimalen çay ile mahdut 4 dönüm 26 lira

Ve göl başında harzettin yolunda şarkan harzettin yolu garben Fethi efendi şimalen Abdiş ağa cenuben Hacı Abdurrahman oğlu Mustafa efendi veresesi ile mahdut iki dönüm 26 lira

Ve çay kenarında şarkan Fethi efendi garben Çeten oğlu Mustafa cenuben çay ve şimalen Sarta yolu ile mahdut 18 dönüm çayır 51 lira

Ve çördük altında şarkan ve garben Abdiş ağa cenuben salih efendi şimalen Hacı Abdurrahman oğlu Nuri efendi veresesi tarlaları ile mahdut 11 dünüm tarla 101 lira

Çorumun Hacı Yusuf mahallesinden İbo oğlu Mehmet vereselerinden Feride vesaire ile İbo oğlu Ahmet vereselerinden Kara Bekir vesaire aralarında müşterek olup şüyuun izalesi için mahkemece satılmasına karar verilmiş olan balâda hudut vesair evsafı yazılı beş tarla yapılan bir ay ilan neticesinde balâda gösterilen fiyatlarla talip zuhur etmiş isede tahmin edilen kıymeti bulmadığından 20 gün temdit edilmiş ve şartname herkese açık bulunmuş olduğundan satış 11 - 8 - 931 Salı günü saat 15 te yapılacağından talip olanların dellâliye ve masarifi saire kendilerine ait olmak üzre muracaat etmeleri ilân olunur.

VİLÂYET MAARİF Müdüriyetinden

Merkezi Vilâyet Tanyeri Mektebinin badanası 19 - 7 - 931 den itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedilmiştir Taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

***

Mecidözü kazasının merkez mektebi muhafaza divarı işçiliği 19 - 7 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Osmancık İcra dairesinden

Haydar hane mahallesinden Şerbetçi zade Lütfiye hanım, Hacı İsmet, Riza ve Rifat efendilerle diğer müştereklerin mutasarrıf oldukları Temençe çiftliğinde değirmen ocağı mavkiinde şarkan hark garben girin oğlan, hark şimalen vereseden Yusuf cenuben tepe ile mahdut on beş dönüm, Maltepe mevkiinde şarkan hark garben solak oğlu Abdurrahman çavuş şimalen vereseden Riza vesaire cenuben tepe ile mahdut on iki dönüm, Maltepe dolay mevkiinde şarkan yol garben hark cenuben vereseden Hatice ve tepe ile mahdut on beş dönüm ve şarkan hark garben vereseden Yusuf şimalen veresei merkum tarlası cenuben Riza efendi ile mahdut bir dönüm ki cem'an dört kıt'a tarla açık artırma ile satılıyor artırma şartnamesi 2 - 8 - 931 tarihinden itibaren icra daireside herkes tarafından görüle bilir. İşbu gayri menkuller üzerinde hakları, faiz ve mesarife dair iddiaları bulunanların tarihi ilândan yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 22 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Osmancık İcra dairesinden

Umaçlı Dölcü oğlu Mustafa ile diğer müştereklerin mutasarrıf oldukları Girin oğlan köyünde bal... mevkiinde şarkan Hüseyin garben ve şimalen hark cenuben kara Ahmet oğlu Salım tarlalarile mahdut (10) dönüm ve taşlı hark ta şarkan hark garben Ahmet vereseleri şimalen Hüseyin vereseleri cenuben Feyzi tarlalarile mahdut (8) dönüm ve yar başında şarkan orta hark garben Hüseyin veresesi şimalen cenuben yol ile mahdut (7) dönüm ve köy önünde şarkan Softa garben hark şimalen İsmail cenuben yol ile mahdut (3) dönüm ve köy önünde şarkan hark garben Ahmet şimalen Hüseyin cenuben Veli ile mahdut (12) dönüm ve çatal çördükte şarkan garben Arif, Hasan vereseleri şimalen Osman cenuben Ahmet ile mahdut (7) dönüm ve lihim mevkiinde şarkan Ahmet garben Hüseyin şimalen kaya cenuben yol ile mahdut (15) dönüm ve değirmen bükünde şarkan yol garben İsmail cenuben Yalap vereseleri ile mahdut (32) dönüm (8) kıt'a tarla ile köy içinde yemini Mehmet yesarı, önü yol arkası kaya ile mahdut iki oda bir sofa altı ahur ve yine köy içinde yemini ve yesarı Hüseyin önü, arkası kaya ile mahdut haneler.

Atiyen izalei şüyua tevfikan açık artırma ile satılır.

Artırma şartnamesi 22 - 7 - 931 tarihinden itibaren herkes tarafından görüle bilır ışbu gayrı menkul üzerinde kakları, faiz ve mesarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacaktır ve satışın 22 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te Osmancık icrasında yapılacağı ilân olunur.

---

29 - TEMMUZ - 931

İDAR HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 566

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nusbası [3] Kuruştur

Büyük Gün

LOZAN MUAHEDESİ

İstiklâl mücadelemizin ve Büyük inkılabımızın beynelmilel bir zaferi olan Lozan muahedesi; millî tarihimizin en büyük günlerinden biridir.

Lozan muahedesile asırlarca devam eden inhitat devri kapanmış ve yerine ümit ve emel dolu bir itilâ devri açılmıştır.

Lozan muahedesinin en büyük muvaffakiyeti Devlet ve Milletimize büyük dünya milletlerinin müsavi haklarını temin etmesidir,

Feci bir mağlûbiyetten sonra milletimizin hiç bir millete nasip olmayan bir şekilde gösterdiği yaşamak kabiliyeti ve kahremanlığile kazanılan bu muvaffakiyet; tarihte heman emsalına tesadüf edilmeyecek bir hadisedir.

Cihan harbinin galip ve mağlûp milletleri, düştükleri elim müşkülât içinde çırpınırken Türk lâyık olmadığı esaret ve mağlûbiyeti kendi kanile silmiş ve nihayet Lozanda zafer çelengini başına koydurmuştur.

Nesilden nesle gettikçe ehemmiyeti anlaşılacak ve artacak olan bu büyük günün Lozan muahedesinin yıl dönümünü tes'it ederken bize bu günü kazandıran Büyük Gaziye ve Lozanın siyasi kahremanı İsmet Paşa Hazretlerine Milletimizin en derin minnet ve şükranını arzetmek bir vecibedir.

Tarihine dört el ile sarılan ve tarihinin ıztıraplı ve sevinçli günlerini unutmayan milletler istikballerine her halde hakim olurlar.

Lozan muahedesi Türk kabiliyetinin asırlarca okunacak çok kıymetli bir zafer destanıdır.

AKGÜN

Istanbula Gittiler

Ankara 27 Baş Vekil İsmet paşa Hz. lerile C. H. F. katibi umumisi Recep, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü, Adliye Vekili Yusuf Kemal beyler bu akşam saat 20 de hareket eden trenle İstanbula gitmişlerdir.

Maliye Vekili mezun

Ankara 27 - Maliye Vekili Mustafa Abdulhalık bey rahatsızlıkları ve yorkunluklarına binaen mezuniyet almışlardır. Vekil beyin mezuniyeti esnasında Maliye Vekâletine, Sıhhiye Vekili Refik bey Vekâlet edecektir.

YOL PARASI 4 LİRA

Vilâyet meclisi umumilerine 6 liraya kadar salâhiyet verildi

Kabul edilen diğer kanunlara nazaran yol vergisinin nakdî kısmı senede maktuan 4 liradır.

Vilâyet umumî meclisleri bunu nihayet 6 liraya kadar çıkarabilir. Vergi iki taksitte alınır. Bedenen çalışmak senede 4 liraya mukabil 8 gün ve 4 ten fazla her lira ve küsuru için birer günlük iştir.

Tınaz tepe

Merasimle denize indirildi

Roma 24 - Tnaztepe isimli torpito muhribimiz Cenevrede merasimle denize indirilmiştir,

MANİSADA

Ruslar tarafından üzüm alınacak

Manisa 26 - Soviyetlerin İzmir Ticaret Mümessili üzüm mubayaası için buraya gelmiştir. Bağcılar kooperatifi ile müzakeredir.

Konya izcileri

Çankırı 26 - 25 Kişilik Konya Lisesi İzcileri buraya geldiler yarın asarı atikayı gezeceklerdir.

Matbuat kanunu Kabul edildi

Ankara 25 - B. M. Meclisi bugün yeni matbuatkanunu nukabul etmiştir. Kanun; gazete tahrir müdür ve baş muharrirlerinin yüksek tahsil, muharrir ve muhabirleri lise tahsili görmüş olmakla takyit etmekte, Vatan, Cümhuriyet ve Millî mücadele aleyhdarlığından mahkûm olmuş olanları gazetelerde neşriyattan menetmektedir Musanna haberler neşri ve şahsî şerefleri, devlet oteritesini ihlâl edecek neşriyat ile müstehcen veya aile hayatını zafe uğratacak mahiyette neşriyat hasebile cezalandırılacaktır. Memleketin umumî siyasetine dokunacak neşriyattan dolayı gazeteyi muvakkaten tatil salâhiyeti hükûmete verilmiştir.

Bu münasebetle söz alan İsmet paşa umumî siyasete dokunacak neşriyatın neler olabileceğini izah ederek bu salâhiyetin Cümhuriyetin müdafaası için Büyük Millet meclisinin itibârı ve Reisi Devlet aleyhinde veya ona hürmetsizlik şeklinde yazılar; yabancı siyasetlerinin mürevvici olarak veya memleketin vahdetini sarsacak, zabıta kuvvetlerini meflûç bir hale getirmeyi istihdaf eden neşriyat, ordu aleyhinde neşriyat gibi şeylerin hatıra geldiğini, mamafih bazen memleketin umumî menfeatı ve siyaseti bilfarz bir malî meselede veya bir adlî meselede toplanabileceğini söylemiş ve Büyük Meclisin daimî murakabesi altında bulunan hükûmetin selâhiyetlerini, tarzı istimalinden yine o Büyük Meclise karşı mes'ul bulunduğunu ilâve etmiştir.

MUALLİM MESAİSİ

Kıdemlerine göre aldıkları maaşlara mukabil Lise sınıflarında ders okutan muallimler haftada azamî 15 saat ve diğer Orta dereceli sınıf ve mekteplerde okutanlar 18 saat ders vermekle mükelleftirler. Bu mikdarda dersi olan muallime azamî beş saatlik bir kurum ücret mukabilinde zam olunur Her ders saati için 8 liraya kadar ücret verilir Müdür ve muavinler azamî 12 saat ders vereceklerdir. İlk tedrisata ait terfi muameleleri her sene teşrini evvel sonuna kadar ikmal olunacak ve müteakip sene Eylûldan başlayacaktır. İlk ve Orta muallimlerden Orijinal bir eser meydana getiren bir sene kıdem kazanır.

NİŞAN MERASİMİ

Askeri Alay kumandanı Miralay Ruşen beyfendinin kerimeleri merkez İnkılâp mektebi muallimlerinden Semiha hanım ile Mecidözü kazası hükûmet tabibi Ata beyin nişanları 26 pazar gecesi H. F. salonunda ve birçok davetliler huzurunda icra kılınmıştır. Tarafeyni tebrik eder, saadetler dileriz.

FÜCETEN VEFAT

Merkez Asliye Hukuk hakimi Necip bey pazar gecesi davetli bulunduğu nişan merasimine iştirâk etmiş ve gece saat 10 raddelerinde salonda füceten vefat etmiştir. Mumaileyhin epeyce bir zemandanberi kalp hastalığından muztarip bulunduğu anlaşılmıştır. Cenazesi merasimle kaldırılan merhume mağferet ve kederdide ailesine sabırlar temenni eyleriz.

MUSADEME

Şehrihalin 22 inci çarşamba gecesi İskilip kaza jandarma devriyesile sapa yollardan kasabaya girmek İsteyen ve üç kişiden ibaret bir kereste kaçakçısı arasında vaki musademe Neticesinde kaçakçılardan biri ölü ve biri diri olarak tutulmuş üçüncüsü kaçmıştır. Devriye jandarmalarından biri başından hafif surette yaralanmıştır. Kaçak kereste temamen musadere edilmiştir.

YOL FAALİYETİ

İkinci inşaat mevsimi bulunan Eylûlda yol faaliyetinin şu ve bu vesilelerle teahhüre uğramaması için vilâyette mevcut bilumum Fen memurlarının alınan tertibat dairesinde etneler için yollara gönderilmişlerdir.

KATL VE CERH

Temmuzun 20 inci pazartesi günü sabahı Alaca kasabasına iki buçuk saat mesafede bulunan Akveran köyünden 328 doğumlu Ali oğlu İsmail bundan iki ay

Sanat mektepleri
müdür ve muallimler kongresi

Ankara 27 - Kız ve erkek Sanat mektepleri müdürü ve muallimlerile mutahassısları ictimaının karara bağladığı meseleler arasında meslekten mezun olanların meslekleri ile mütenasıp işlere yerleştirilmesi, mezunların sitaja tabi tutulması, bu mekteplere ait talimatname ve programların tadili gibi maddeler vardır. Bu hususiyetteki kararlar yakında Milli talim ve Terbiye heyetince tetkik edilecektir.

Orman yangını

Muğla 26 - Köyceğizdeki orman yangını söndürülmüştür. Otluklar yanmış, ağaçlara zarar olmamıştır.

TAYİN

Münhal bulunan vilâyetimiz Başmühendisliğine Konye Baş mühendisi sabıkı Nusret Beyin tayin buyurulduğu haber alınmıştır.

MÜSTAĞFA ADDEDİLDİ

İstanbulda tedavide bulunan Maliye tahakkuk şubesi memurlarından Şeref efendi tedavi için verilen mezuniyet müddetini tecavüz ettirdiği gibi tebligata dair tabip raporunu da göndermediğinden Vilâyet İdare kumsiyonunca mumaileyhin müstağfa addedilmesine karar verilmiştir.

MECBURİ TAHVİL

Sungurlu ve Osmancık tahrirat kâtipleri hakkında Vilâyet İnzibat kumsiyonunca verilen mecburi tahvil kararı Vekâlet İnzibat kumsiyonunca da tasvip buyurulduğundan karar vakı Makamı Vilâyetçe infaz edilmiştir.

...el karısını kaçırdığından müğber bulunduğu ayni köyden 327 doğumlu Mustafayı köy civarındaki tarlasında çalışırken hamil bulunduğu Rus tüfengile katletmiş ve yanında bulunan zevcesi Ahmet kızı Haticeyi de muhtelif yerinden kama ile yaralamıştır. Vak'ayı haber alan kaza jandarmaları derhal vak'a mahalline giderek katil İsmaili silâhile dersaat etmişlerdir.

Bu sene Avrupaya talebe gönderilmiyecek

Ankara 27 - Maarif vekâleti Avrupaya tahsil için bu sene yeniden talebe göndermiyecektir. Halen ecnebi memleketlerde 330 talebemiz tahsilde bulunmaktadır. Bunlardan 213 Maarif vekâleti, 89 diğer Vekâletler ve 28 muhtelif vilâyetler tarafından gönderilmiştir.

Ticaret mektepleri kongresi

Ankara 27 - Ticaret mektepleri müdür ve muallimlerinden ve mutahassıslarından mürekkep heyet 30 temmuza kadar mesaisine devam edecektir. Heyet ticaret mektepleri programlarını tetkik, mektepler de kooperatif teşkilâtı, talebenin bir sitaj devresi geçirmesi, akşamları ticaret, lisan, daktilo ve setenoğrafi kursları açılması ve mektep kitaplarile meşgul olmaktadır.

Tayyare kazası
Tayyarecile beş yolcu yandı

İstanbul 26 - İstanbul -- Bükreş yolundaki kaza sisten tayyarenin dağa çarpması neticesinde olmuştur. Tayyareyi Pilot İhya bey idare ediyordu kendisile beraber diğer beş kişi de yanmıştır.

Ankara 26 - Bükreş yolundaki tayyare kazası Ankarada teessürle karşılanmıştır.

Suret

10 - Haziran - 1930 tarihli Ankara mukavelenamesinin 5 inci ve 7 inci maddeleri mucibince Yunanistandaki mallarına 1 - Ağıstos 929 tarihinde filen vaziiyet bulunmuş olan eşhasın hakkı tasarrufları müemmen bulunduğundan bu malları için kendilerine muhtelit mübadele komisiyonu tarafından verilmesi lâzım gelen vesikaları almak alâkadarın 15 - Ağıstos - 931 tarihine kadar muracaatları mezkûr komisiyon kararı icabındandır.

Bu vaziyette bulunan vatandaşlarımızın vakit geçirmeden İstanbulda muhtelit mübadele komisiyonu Türk Heyeti Murahhasası Riyasetine muracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

***

Ankara vilâti merkez kazasına bağlı Karalar Nahiyesi merkezinin Nahiye mülhakatından Bitik köyüne nakil edildiği Dahiliye Vekâleti Celilesinin 8 - 7 - 931 tarih ve 440 nolu tahriratı aliyelerile bildirilmiştir.

***

Afyonkarahisar vilâyetine merbut Aziziye kazası isminin Emirdağına tebdil edildiği Dahiliye vekâletinin 15 - 7 - 931 tarih ve 836 numaralı tahriratı aliyelerile tebliğ olunmuştur.

Hayvanlar vergisi kanunu

Sayım vergisi yerine hayvanlar vergisi kanun lâyihası Büyük Millet Meclisince tasdik buyurulmuştur.

Kanun ayrıca tebliğ edilecektir Bu kanun 931 senesi vergilerine de şamil olmak üzre 1 Hazirandan muteberdir.

Binaenaleyh 931 senesi sayım vergisi hakkında tatbiki icabeden hususat aşağıda telhis edilmiştir.

1 - Bu kanun mucibince hayvanlardan alınacak vergi her sene kayt müddetinin hululile mükellefe tereddübeder ve kayit müddetlerinin hitamından sonra hiç bir hayvan hakkında mektum tatbik olunamaz. Mali sene girdikten sonra ecnebi memleketlerden Türkiye dahiline idhal edilen hayvanlardan o sene için vergi alınmaz.

2 - Aşağıdaki hayvanlarda vergiden müstesnadır. Her malî seneye tekaddümeden Nisan ayı iptidasında henüz bir yaşını ikmal etmemiş bulunan davarlar.

B - Mezkûr müddette iki yaşını ikmal etmemiş sığır ve mandalarla develer.

C - Üç yaşını ikmal etmemiş iğdiç kısrak, katır, eşekler.

D - Eylul ayının 16 ıncı günü henüz altı aylık olmayan domuzlar.

E - Hükûmetçe tayin edilecek şarait altında memleket dahil ve haricinden tedarik edilip damızlık oldukları resmî vesikalarla teyit olunan aygır, buğa, teke, koç ve eşekler.

F - Nakliyatta kullanılmaları itibarile kazanç vergisi veren bil'umum hayvanlar.

G - Ordu ve Jandarmaya âit hayvanlarla kanunen rükûp hakkına malik olan zabitan ve efradın binek hayvanları.

H - Hususî kanunları mucibince vergiden muaf tutulmuş hayvanlar.

3 - Hayvanlar vergisini hayvan sahipleri verir. Hayvan kimin elinde bulunursa sahibi hükmündedir.

4 - Kayt ve yoklama ve taksit müddetleri içinde hayvanların bulundukları kaza haricinde tezkeresiz nakil ve sevk memnudur. Taksit müddetleri içinde hayvanlarını mukayyet bulunduranlar kaza haricinde bu tezkereyi göstermeye veyahut bulundukları mahallin ihtiyar meclisleri tarafından bu meclislerin kendi malî mes'uliyetleri altında kefaleti tastik edilen bir zatı kefil göstermeye mecburdurlar. Binek hayvan sahipleri de hayvanlarını kayt ve yoklama ilmühaberlerini beraberlerinde bulundurmağa mecburdurlar. Kaza haricindeki yaylalarına çıkarılacak hayvanlar için sahiplerine vergilerini yaylalarını bulunduğu kaza malsandığına tediye etmek üzere yayla tezkeresi verilir. Bu takdirde hayvan sahipleri aldıkları tezkereleri yaylağın bulunduğu kaza varidat idaresine muracaatla vize ettirmeğe mecburdurlar. Yayla tezkeresi veren varidat idaresi de keyfiyeti tahriren yaylağın bulunduğu mahal mal idaresine malûmat vermeğe mecburdurlar. Malî sene girdikten sonra taksit müddetleri içinde ecnebi memleketlerden Türkiyeye idhal edilen hayvanların nakli için sahipleri bu hayvanların idhal edildikleri gümrük idaresinin bulunduğu kaza varidat dairesine muracaat ederek gümrük resminin verildiğini bildiren makbuzu gösterirler. Ve hayvanlarını nakledecekleri yerleri beyan ile nakik veya ifraz tezkeresi alırlar. Ecnebi memleketlerden gelecek hayvanlar hakkındaki bu hüküm süveri münasebetile ilân edilecektir.

Verginin mikdarı 931 senesi vergileri aşağıdaki mikdarlardan alınacaktır.

	KURUŞ
Koyun ve kıl keçi	60
Tiftik	40
Deve	200
Manda	150
Sığır	100
At, kısrak, iğdiş, katır	125
Eşek	50
Domuz	350

Yukarıdaki hayvanlardan 931 senesi vergi mikdarları azaltılmış olanların 931 senesi için sayım kununa göre tahakkuk ettirilmiş olan vergilerinden hayvan başına aradaki fark heman tenzil edilecektir. Bu farklar henüz ikinci taksitleri alınmış olanların bu taksite ait vergilerinden mahsup suretile ve temamı alınmış olan vergilere ait farkın da ret suretile iadesi temin olunacaktır. İdare mahalliye hisseleri de hayvan başına yukarıda yazılı mikdarlar üzerinden alınacak vergiye, ona göre küsuratın tevhidi icap ettiğinden evvelki mikdarla bu kanun mucibince tayin edilen idarei mahalliye hisseleri de hayvan başına yukarıda yazılı mikdarlar üzerinden alınacak vergiye göre küsuratın tevhidi hakkındaki 31 inci maddedeki yazılı nisbetler dairesinde terk olunmak icabettiğinden evvelki mikdarlarla bu kanun mucibince tayin edilen mikdarlar arasındaki farktan dolayı fazla tediye ve tediye edilmiş idarei hususiye hisseleri de istirdat edilecektir. Yeni kanun mucibince istisna edilmiş hayvanlardan mezbahada zebh ve pazar ve panayir mahallerinde satılmak veya harice ihraç suretile alınmakta olan vergiler tamamen kaldırılmıştır. İstisna yaşındaki hayvanlardan hayvan vergisi mucibince bir güna vergi alınmaması kat'i surette alakadarlara tebliğ ve ilân olunacaktır.

6 — Taksit müddetleri : Birinci taksit müddeti davar ve develer için Haziran, sığır, manda, at, iğdiş, katır, kısrak ve eşekler için Eylûl ve domuzlar için Teşrinevvel aylarının ilk haftası, ikinci taksit mezkûr ayları takip eden ayların birinci haftasıdır. Şu hükme göre sığır ve mandalar ile feresiyenin birinci taksit müddeti Eylulun ilk haftası ve ikinci taksit müddeti de teşrinevvelin ilk haftasıdır. Binaenaleyh bu hayvanlar vergilerinden henüz tahsil edilmemiş olan birinci ve ikinci taksit vergileri mevcut ise tayin edilen taksit müddetlerinin hululüne kadar haklarında takibat yapılamaz. Hilâfı kanun bir muameleye mahal olmamak için bu cihetin de ehemmiyetle alâkadarlara tebliği lâzımdır.

7 — Cezaî hükümler. - (A) yoklama müddeti içinde kayit ettirilmeyüp yoklamada meydana çıkarılan hayvanlar üç misli vergiye tabi tutulur. Yoklama müddetinden temmuzun onuna kadar geçecek müddet içinde kayit harici kaldıkları anlaşılan hayvanlar mektum addolunarak beş misli vergiye tabi tutulur. 931 senesi sayımında yoklama harici çıkan hayvanlar hakkındaki bu hükmün tatbiki ve fazla alınmış mikdar varsa iadesi

Bu kayit müddeti içinde bulundukları köye kayit ettirerek ilmühaberleri almaksızın diğer köye nakledilen hayvanların vergilerine yüzde 20 kayit ve yoklama müddetleri içinde nakliye ve ifraz tezkeresi almaksızın bulundukları kaza haricine çıkarılan hayvanla evvelc bulundukları yerlerde bu müddet içinde kayit ve yoklaması yapılmış ve vergileri verilmiş olduğu sahiplerinin göstereceği kayit ve yoklama ilmühaberleri ve tahsilât makbuzlarile aniaşılıyor ise tezkeresiz nakil dolayisile vergilerine yüzde 20, bu suretle kayit ve yoklama müddetleri içinde nakliye ve ifraz tezkeresi almaksızın bulundukları kaza haricine çıkarılan hayvanların evvelce bulundukları yerlerde bu müddet içinde kayit ve yoklaması yapılmış ve vergileri verilmiş olduğu sahiplerinin göstereceği kayit ve yoklama ilmühaberleri ve tahsilât makbuzlarile yüzde 20 ve bu suretle kayit ve yoklaması icra edilipte vergileri tediye edilmeksizin veya teminata bağlamaksızın tezkeresiz nakil edilen hayvanların vergilerinede yüzde 20 zammolunur. Nakledilen hayvanların temamı veya bir kısmı nev'i ve adet itibarile nakil ve ifraz tezkerelerindeki mikdardan fazla zuhur ederse fazlası mektum sayılır. Vergisi beş misli olarak alınır. Yoklamaya başlamadan kendine ait hayvanların köy defterlerine yanlış kaydedildiğini ihbar maksadile muracaat edenlerin eksik yazılmış hayvanlardan ceza alınmaz.

KANUN

Maarif Eminliklerinin ilgası hakkında kanun

Kanun No: 1834 — Kabul tarihi: 29 - 6 - 931
Neşri tarihi: 2 - 7 - 931

Madde 1 — Maarif teşkilâtına dair olan 22 Mart 926 tarih ve 789 numaralı kanunun 20 inci maddesi mucibince teşkil edilmis olan Maarif Eminlikleri lâğvolunmuştur.

Madde 2 — Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair olan 1452 numaralı kanunun ikinci maddesine merbut cetvelin Maarif Vekâletine âit kısmından derece, adet ve maaşları aşağıda yazılı memuriyetler tayyedilmiştir.

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
5	Birinci sınıf Maarif emini	6	80
6	İkinci » » »	6	70
7	Maarif emini muavini	1	55
11	Mümeyyiz	13	30
14	Kâtip	29	20
17	»	14	14

Madde 3 — Bu hanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Makamı Vilâyetten

1 — 726 numaralı kanunun altıncı maddesinde muharrer mahsup müddetin temdinine dair olan 3 haziran 1930 tarihli ve 1661 numaralı kanunla mayıs 1931 gayesine kadar temdit edilen mahsup müddeti mezkûr tarihte hitam bulmuştur. Bu tarihten sonra mahsup edilmeyüp eshabı yedinde kalmış olan deyinilmuhaberleri muhteviyatının mahsubuna imkân olmadığı gibi 459 numaralı kanunla muracaat müddeti olarak kabul edilen mayıs 1926 gayesine kadar muracaat ederek muracaat vesikası almış olduğu halde her hangi bir sebeple matlupları şimdiye kadar deyinilmuhaberine raptedilmemiş olanlarada bu tarihten sonra deyinilmühaberi verilemez.

2 — Ancak 3 nisan 1340 tarih ve 459 numaralı mahsubu umumî kanununun onuncu maddesile mahsup müddetinin hitamında mahsup edilmeyip kalmış olan bakiyei matlupları için eshabı matlubun bir sene zarfında tasfiyei duyun tahvili ahzi zımnında bulundukları mahallin en büyük mal memurlarına muracaatı resmiyede bulunmakla mükellef oldukları kabul edilmiş ve bu müddetin inkızasından sonraki muracaatları nazarı itibare alınmayıp eshabının mütehakkak matluplarının hazine lehine mürüru zamana tabi olacağı ve bu gibi matlubat iddialarının muhakemece de mesmu olmıyacağı mezkûr maddede tasrih edilmiş olduğundan mayıs 1931 nihayetine kadar deyin ilmühaberi alınış ve fakat mahsup ettirmemiş veyahut mayıs 1926 nihayetine kadar muracaat etmiş ve fakat henüz deyin ilmühaberi tanzim ve ita kılınamamış olanların 1 haziran 1931 tarihinden itibaren 31 mayıs 1932 tarihine kadar muracaat etmeleri lâzımdır. Binaenaleyh eshabının mağduriyetine mahal kalmamak üzre işbu tahriratı umumiyenin vusulünde keyfiyetin gazete olan mahallerde onar gün fasıla ile üç defa ve muracaat müddetinin hitamına bir ay kala da haftada bir defa ilân ve gazete olmayan mahallerde kasaba ve köylerde münasip yerlerde talik ve keyfiyetin ahaliye münadi vasıtasile tefhim ettirilmesi ve ilân edildiğini mübeyyin belediye ve ihtiyar heyetlerinden birer ilmühaber alınarak mahalli mal sandıklarınca hıfzı lâzımdır.

3 — Mezkûr bir senelik müddet zarfında tasfiyei düyun tahvili ahzi için bulundukları mahallin en büyük mal memuruna istida ile muracaat vuku buldukça eshabı matlubun yetlerinde mahsup edilmeyip kalmış olan bakiyei matlupların mübeyyin deyin ilmühaberi mevcut olup olmadığının veyahut mahsubu umumî kanununun altıncı maddesinde muharrer muracaat müddeti zarfında muracaat edenlerden tahakkuk eden matlupları her hangi bir sebeple deyin ilmühaberine rapt edilmemiş olanların bu muracaatlarının kabulile yetlerine musaddak birnumara pusulası verilmesi ve muracaat istidalarının mezkûr kanunun 12 inci maddesi mucibince hazinece tanzim edilecek talimatnameye intizaren mal sandıklarında hıfzedilmesi ve bu şekilde bakiyei istihkakını mübeyyin deyin ilmühaberi ibraz edemiyenlerle müddeti kanuniye zarfında muracaat etmemeleri hasebile matlupları sakıt olanların bu bapta vuku bulacak muracaatlarının kabul edilmemesi lâzımdır.

Makamı vilâyetten

Çorum vilâyeti köy ve mahalle bekcileri için (515) takım elbise mubayaa olunacaktır.

Vilâyet Jandarma kumandanlığında mevcut nümune ve mukarrer şerait dahilinde 24 - 7 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İştirâk etmek isteyenlerin muracaatları ilân olunur. 12 - 8 - 931 çarşanba günü saat 15 te ihalesi yapılacaktır.

Vilâyet idarei hususiye müdüriyetinden

Sungurlu idarei Hususiyesine ait on bir bap dükkânla bir kıta bağın 931 Senesi icarının 5 - 7 - 931 den itibaren bir Ay müddetle müzayedeye konulduğundan talip olanların mahalli İdarei Hususiye ve Encümeni vilâyet kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum P. T. T. Müdüriyetinden

Mütekabilen haftada üç seferli yüz kırkyedi lira kırk iki kuruş bedelisabıklıÇorum, Alaca, Yozgat Posta nakliyatı şartnamesi dairesinde yirmi gün müddetle münakasaya konuldu. 135 lira Muvakkat teminat, bin lira ipotek kefaleti olup 30 - 7 - 931 perşenbe günü saat onbeşte son bedel haddi layık görülürse kat'i ihalesinin istizan olunacağı ilân olunur.

ASKERİ MÜBAYAA KOMİSİYONUNDAN

38 inci alayın bir senelik ihtiyacı olan (480000) kilo odunu kapalı zarf usulile 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. 6 - 8 - 931 perşenbe günü saat 15 te ihalesi muvafık görülürse icra edileceğinden teminatı muvakkatesi 450 liradır. Şartnamesi Samsun, Amasya, Merzifon; Satın alma komsiyonlarında mevcuttur Talip olanlar mezkûr komisyonlara müracaatla şartnameyi okuya bilirler. Şukadarki vakti ihaleden evvel teklif verakalarile muracaat etmeleri lâzımdır.

Vilâyet Nafia
BAŞ MÜHENDİSLİĞİNDEN

Çorum Nafia dairesine muktazi 100 ton maden kömürü 20 gün müddetle münakasaya konmuş ve münakasa kaymesi münadiye verilmiş olmağle taliplerin yevmi ihale olan 8 Ağıstos 931 cumartesi günü

Sıhhiye müdüriyetinden

Belediye keşif Lira	Nev'i inşaat
1200	Halâ, banyo malzeme ve işçiliği
1640	Maa beton, mozayık işçiliği
1500	Mozayık taş mübayaası
550	Kum mübayaası
666	Ameliyat odasının tadili

Mevkii münakasada bulunan Çorumda derdesti inşa Doğum ve çocuk bakım evine ait altı kalem inşaat 14 - 7 - 931 tarihinden itibaren 20 gün daha temdit edilmiş olduğundan taliplerin şartname ve keşifnamelerini görmek üzre Çorum Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğüne muracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum Evkaf Müdürlüğünden

Akaratı vakfiyeden olan ve Çorumun Emirahmet mahallesinde kâin bulunan Çavuş hamamının maa müştemilât cihetı mülkiyeti satlık olup elyevm 3005 lirada pey altındadır. Bedeli ihalenin rub'u peşin alınacak ve mütebakisi dört senede ve dört müsavi taksitte istifa olunacaktır. Müzayede kaimesinde mevzu ve münderiç ahkâma tevfikan Evkaf Umum Müdürlüğünden badelistizan ihalei kat'iyeyi müteakıp on gün zarfında ferağ muamelesi yapılmak meşrut bulunduğundan taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçalarını hamilen yevmü ihaleye müsadif 1 - 8- 931 cumartesi günü saat on beşten evvel müdüriyetimize muracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet Maarif Müdüriyetinden

Merkezi Vilâyet Tanyeri Mektebinin badanası 19 - 7 - 931 den itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedilmiştir Taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

***

Mecidözü kazasının merkez mektebi muhafaza divarı işçiliği 19 - 7 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif idaresine muracaatları ilân olunur

Encümeni Vilâyette isbati vücut etmeleri ve münakasa kaimesini okumak isteyenlerin münadiye muracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum Ziraat bank müdüriyetinden

Mecidözünün Ahmedoğlan köyünden Topal oğullarından satılmış oğlu Mustafa Mecidözü Ziraat bankasından 4625 Nolu senetle istikraz eylediği mebaliği ödemediğinden mezkûr deynin temini istifası için merhunatı olan kariyede karagöl mevkiinde şarkan yol garben Halil cenuben Ali şimalen Alibey oğlu ile mahdut rubu hisse dört dönüm tarla ve dikili kaya mevkiinde şarkan Ömer garben Memiş cenuben Ömer kâhya şimalen kara Mehmet ile mahdut rubu hisse dört dönüm tarla ve bağyeri mevkiinde şarkan Veli garban Ömer kâhya cenuben Ali şimalen Mustafa çavuş ile mahdut nısıf hisse iki dönüm tarla ve kamışlı mevkiinde şarkan Süleyman efendi garban Süleyman cenuben kara Mehmet şimalen Ali ile mahdut bir dönüm nısıf hisse maa gürum bağ ve kariye cıvarında şarkan Ali garben Hasan cenuben sahibi senet şimalen hark ile mahdut nısıf hisse bir evlek sebze bahçesi 20 7 - 931 tarihinden itibaren bir buçuk ay müddetle mevkii müzayedeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların Mecidözü Ziraat bankasına muracaatları ilân olunur,

***

Çorumun acceliulâ mahellesinden Alizer kerimesi ve Emir oğlu Abbas zevcesi Sabire hanımı Mecidözü ziraat bankasından 4843 numaralı senetle istikraz eylediği mebaliği ödemediğinden mezkûr deynin temini istifası için merhunatı olan akçakoyun köyünde öz içi mevkiinde şarkan Kavukçu zade Şevket, Nuri ve Hilmi ağalar tarlası garben hark cenuben çay şimalen deyirmen harkile mahdut on dönüm tarla ve zennun yolu üstü mevkiinde şarkan rum yuvan tarlası garben Kavukçu zade Hilmi ve Şeket, Nuri ağalar cenuben tepe şimalen yol ile mahdut 7 dönüm tarla ve Zennun yolu altı mevkiinde şarkan Kavukçu zade Nuri ve Hilmi ve Şevket ağalar. Garben muhacir Osman efendi tarlası cenuben yol şimalen hark ile mahdut altı dönüm tarla ve bahçe içi mevkiinde şarkan Kavukçu zade Nuri, Hilmi, Şevket ağalar garben sığır yolu cenuben hark şimalen Tayyar bey tarlasile mahdut 4 dönüm tarla ve kırda alıç dibi mevkiinde şarkan Kavukçu zada Nuri, Hilmi, Şevket ağalar garben sıgır yolu cenuben tepe şimalen çağna yolile mahdut altı dönüm tarla ve kırda uzun tarla mevkiinde şarkan Kavukçu zade Nuri, Hilmi, Şevket ağalar garben yol cenuben yol şimalen dağ yolile mahdut yedi dönüm tarla 20-7-931 tarihinden itibaren bir buçuk ay müddetle mevkii müzayedeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların Mecidözü ziraat bankasına müracaatları ilân olunur.

***

Mecidözünün Kalecik köyünden Pir zade Mehmet ağa mahdumları Hasan ve Rıza efendiler Mecidözü Ziraat bankasından 4813 noln senetle istikraz eyledikleri mebaliği ödemediklerinden mezkûr deynin temini istifası için merhunatları olan kariyede İnce yer mevkiinde şarkan Kadirden alınan Pir zade Halil ef. tarlası garben Akça kâya cenuben ırmak şimalen Hüseyin ile mahdut on dönüm tarla.

Ve Çavuş yolunda desteri mevkiinde şarkan Kara Mustafa oğlu Aşır garben bakçi Mehmet cenuben dere ve hark şimalen tarik ve Aydın o. Mehmet tarlarile mahdut 15 dönüm

Ve Çay tarla mevkiinde şarkan Pir zade İbrahim ef. garben birade ri Ali ağa cenuben yol şimalen sahibi senet tarlalarile mahdut 12 dönüm tarla.

Ve Göbekli mevkiinde şarkan Pir zade İbrahim ef. garben Kara Mustafa oğlu Aşır cenuben yol şimalen Nadir oğlu Sarı ağa tarlalarile mahdut 4 dönüm tarla.

Ve harklı mevkiinde şarkan dere garben Gökveli ve Süleyman cenuben Eyyup kâhya şimalen Akça oğlu kerimesi Hanife ile mahdut on beş dönüm tarla.

Ve Hacer kesen mevkiinde şarkan sahibi senet garben biraderi Ali ağa cenuben hark şimalen yol ile mahdut 4 dönüm tarla.

Ve Kara kelek mevkiinde şarkan Kara kelek tepe garben Pir zade Ali ağa cenuben ırmak şimalen yol ile mahdut onbeş dönüm tarla.

Ve İsak çukuru mevkiinde şarkan Pir zade İbrahim ef. tarlası garben sahibi senet tarlası cenuben hark şimalen yol ile mahdut on dönüm tarla.

Ve büyük arpalık mevkiinde şarkan mercimekli tepe garben çay cenuben ak taş simalen Pir z. Ali ağa tarlalarile mahdut üç dönümtarla

20 - 7 - 931 tarihinden itibaren bir buçuk ay müddetle mevkii müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların Mecidözü ziraat bankasına muracaatları ılân olunur.

***

Mecidözünün Camiikebır mahellesinden Ömer efendi oğlu Necatı efendi ve kerimesi Saniye hanım Mecidözü ziraat bankasından istikraz eyledikleri mebaliği ödemediklerinden mezkûr borcun temini istifası için Kozviran köyünde şarkan Ömer efendi zade Osman ef. garben Akça oğlu Veli şimalen Ömer efendi zade Ahmet efendi cenuben Ömerefendi zade Mustafa efendi ile mahdut iki dönüm tarla bağyazı mevkiindedir.

Ağılönü mevkiinde şarkan Ömer ef. zade Mustafa şimalen tarık cenuben Ömer ef. zade Osman ef. ile mahdut iki dönüm bır kıt'a tarla

Ve Koca Musa oğlunda şarkan Ömer ef. zade Mustafa ef. garben Ömer ef. zade Ahmet ef. şimalen Ömer ef. zade Osman ef. cenuben şişman oğlu Hacı ağa ile mahdut iki dönüm bir kıta tarla.

Ve Bağ altında şarkan Ömer ef. zade Osman efendi garben Akça oğlu Veli şimalen Ömer efendi zade Ahmet ef. cenuben Ömer ef. zade Osman ef. ile mahdut iki dönüm bir kıt'a tarla.

Ve İğdelerde şarkan Ömer ef. zade Emin evlâtları garben çay şimalen Ömer ef. zade Ahmet ef. cenuben hark ile mahdut üç dönüm bir kıt'a tarla.

Ve Köyceğizde şarkan şişman oğlu Mulla Hüseyin garben çayır şimalen Ömer ef. oğlu Ethem ve Hayrullah cenuben Ömer efendi oğlu Ahmet ef. ile mahdut bir dönüm bir kıta tarla.

Ve Araboğlanda şarkan Ömer ef. oğlu Mustafa garben Fazlı oğlu İbrahim şimalen Kâzım oğlu Ahmet cenuben Arap oğlu ile mahdut üç dönüm bir kıt'a tarla.

Ve Bey tarlada şarkan Ömer ef. oğlu Ethem ve Hayrullah garben Cuma oğulları şimalen Ömer ef. zade Osman ef. cenuben yol ile mahdut altı dönüm bir kıta tarla

Ve Köyceğizde şarkan şişman oğlu mulla Hüseyin garben çay şimalen Ömer ef. oğlu Ethem cenuben Ömer ef. oğlu Ahmet ef. ile mahdut iki dönüm bir kıta tarla

Ve Köyceğizde şarkan Fazlı oğulları garben şişman oğlu mulla Hüseyin şimalen Ömer ef. oğlu Mustafa cenuben Sipahi oğlu Hüseyin tarlalarile mahdut 2 dönüm bir kıt'a tarla.

Ve Tavşancılda Osman baş ve Cuma oğlu garben Ömer efendi zade Osman ef. şimalen Ömer ef. zade Mustafa ef. cenuben Ömer ef. zade Ahmet ef. ile mahdut iki dönüm bir kıt'a tarla 20 - 7 - 931 tarihinden itibaren bir buçuk ay müddetle mevkii müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların Mecidözü Ziraat bankasına muracaatları ilân olunur.

---

5 - AĞISTOS - 931

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 567

İDAREHANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlân satırı 10 kuruştur

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nusbası [3] Kuruştur

Amerika hava kahremanları Istanbulda

Amerika Tayyarecileri

Yalovada Gazi Hazretlerini ziyaret ettiler

Yalova 1 - Nevyorktan İstanbula muvaffakıyetle uçan Amerikalı iki kahreman Tayyareci Yalovaya gelmişler, İskelede Gazi Hazretleri namına Ser yaverliği tarafından karşılanmışlardır.

Reisicümbur Hazretleri Tayyarecileri kabul buyurmuş, haklarında çok muhabbetli sözler söylemişlerdir.

Ezcümle fennin, tekniğin ve İnsan kuvvetinin emsalsız bir zaferi olan muvaffakıyetlerini tebrik etmiş, Amerika milleti ve Amerika Reisicümhuru, cesur Amerika gençliği hakkında takdir ve hürmetlerini söyleyerek bu seyyahatın iki milletin kalplerini bir birine yakınlaştırdığını ilâve etmişlerdir.

Amerika Sefiri tayyarecilerin şükranlarını arzeylemiş, İsmet paşa Hazretleri de Tayyare cemiyetinin çay ziyafetinde murassa Tayyare madalyalarını elile Amerikalı kahremanların göğüslerine takmış, Amerika Sefirini sureti mahsusada tebrik etmişlerdir.

Tayyarecilerden birisi Nevyork Taymis gazetesinden diğeri Vaşingtondaki Büyük Elçimiz Muhtar beyden getirdikleri iki Mektubu Gazi Hazretlerine takdim etmiştir.

Tayyareciler

Cümhuriyet Abidesine Çelenk koydular

İstanbul 2 - Amerikalı tayyareciler bu sabah Taksimdeki Cümhuriyet Abidesine çelenk koymuşlardır. Halk kahremanları alkışlamıştır.

Tayyareciler şerefine Amerika Sefiri bir Gardenperti, Belediye ise şehir namına 190 kişilik bir akşam ziyafeti vermiştir.

Tayyareciler şerefine

İstanbul Şehremaneti büyük bir ziyafet verdi

İstanbul 3 - Amerikalı hava kahremanları şerefine, İstanbul şehri namına dün gece Büyük ziyafet verilmiştir. Vali ve Belediye Reisi Muhittin bey cesur Amerikalılara Türk milletinin duyduğu takdir hislerini; Reisi Cümhurumuzun bizzat söyledikleri ve buna ilâve edecek söz bulamadığını beyan etmiş, şehir namına müsafirleri selâmlamıştır. Amerika Sefiri Grev cevabında gösterilen hüsnü kabule teşekkür ederek demiştir ki: Nevyorktan hedef alarak Türkiyenin intihabı pek yerindedir. Çünkü bu teşebbüsü muvaffakiyete eriştiren meziyetlerin kâffesi asri Türkiyede mevcuttur. Şecaatınız muhtelif suretlerde tecelli etmiştir, cesaretiniz büyüktür. İlerlemek azminiz bütün dünyaca müsbettir. Tayyareci Bordmon Türkiyede gördüğü yüksek kabulü unutamıyacağını ve Gazi tarafından kabulü hatırasını hayatının en büyük şerefi olarak muhafaza edeceğini söylemiştir. Tayyareci Polando da arkadaşların hislerine temamen iştirâk ettiğini ifade etmiştir. Tayyareciler bugün şehri gezmişler ve Tayyarelerini muayene için Yeşil köye gitmişlerdir. Gezdikleri yerlerde kendilerini görmek isteyen halkın izidihamına mani olmak için zabıta tedabir almak mecburiyetinde kalmıştır. Belediye tayyarecilere güzel bir albom ve birde uçuş hatırası iki madalya ile iki kıymetli Halı seccade hediye etmiştir.

Türkiye - Bulkar

iadei mücrimin mukavelesi

Sofya 2 - Baş vekil Malinof ile Türkiye Elçisi Tevfik Kâmil bey Türk - Bulkar iadei mücrimin mukavelesinin musaddak nushalarını teati etmişlerdir.

Çankırı - Ereğli hattında

Şimendifer ray ferşıyatı

Çankırı 3 - Çankırı Ereğli demir yolunun kırkıncı kilometresinde Yıldırım köyüne kadar ray döşenmiştir. Buradaki 3400 metrelik büyük tonelin inşaatı devam ediyor.

Çanakkale meb'usunun

Zevcesi ansızın vefat etti

Ankara 3 - Çanakkale Meb'usu Ziya Gevher beyin refikası, Ankara Meclisi azasından Melâhat hanım bu gün evinde ansızın vefat etmiştir. Ayni zamanda ani bir baygınlıkla rahatsızlanan Ziya Gevher bey ile iki çocuğu hastaneye kaldırılmıştır. Ölümün sebebi henüz anlaşılamamıştır.

Adliye ve Hariciye Vekilleri

Ankaraya döndü

Ankara 4 - İstanbulda bulunan Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Adliye Vekili Yusuf Kemal beyler Ankaraya dönmüşlerdir.

Maliye ve İktisat Vekilleri

İstanbula gittiler

İstanbul4 - Maliye Vekili Abdulhalık, İktisat Vekili Şeref beyler Ankaradan geldiler. Abdulhalik bey Karadenizde bir Vapur seyahatı yapacak, Şeref bey tedavi için Avrupaya gidecektir.

Melâhet Hanımın

Cenazesi merasimle kaldırıldı

Ankara 4 - Ziya Gevher beyin refikası Belediye azasından Melâhat Hanımın cenazesi merasimle kaldırılmıştır. Dahiliye, Adliye, Sıhhiye Vekilleri, Ordu Müfettişi ve Jandarma umum K. Paşalar, Gazeteciler, Belediye ve Meclisi umumi azaları hazır bulunmuşlardır.

Sermühendis geldi

Geçen hafta Vilâyetimiz Ser Mühendisliğine tayin buyurulduğunu yazdığımız Nusrat bey Cuma günü bilvürut vazifelerine başlamışlardır. Hoşgeldin der ve memleket için hayırlı hizmetler bekleriz.

SER KOMİSER

Vilâyetimiz ikinci Komiseri iken bir kaç ay evvel terfian Zonkuldak Ser komiserliğine tayin buyurulduğu halde yeni vazifesine gidemiyerek elân ikinci Komiserlikte müstahdem bulunan Sırrı bey bukerre Vilâyetimizde yeniden ihdas buyurulan Ser komiserliğe terfi eylemiştir.

İkinci Komiserlik ve üç muavinlik

İnhilâleden Vilâyetimiz ikinci Komiserliğine Amasya komiser muavinlerinden Ali Fethi ve Muavinliklere Amasya polis memurlarından Recep ve Kastamonu polis memurlarından Cemal ve Cemil efendilerin terfian tayin buyuruldukları haber alınmıştır.

Tasfiyeye tabi tutuldu

Aciz ve kabiliyetsizliğinden dolayı Alaca varidat kâtibi Bilal efendinin tasfiyeye tabi tutulduğu haber alınmıştır.

Katil

Çorumun Selimiye mahallesinden Hayder oğlu Salim ile Akpınar mahallesinden Yağbat oğlu İsmail arasında Ağıstosun birinci Cumartesi günü Kürt pınarı nam mevkıdeki harmanlarında camusları suya yatırmak meselesinden çıkan münazaa kavgaya müncer olmuş ve Yağbat oğlu İsmail hamil bulunduğu pıçakla Salimi kalbinden cerh ve katletmiştir. Mahalli vakaya giden Müddei umumi muavini Baha ve hükümet Tabibi beyler tarafından bilmuayene maktulün defnine ruhsat verilmiş ve katil polis memurları tarafından derhal yakalanmıştır.

Katil ve Cerh

Temmuzun 29 uncu Çarşanba günü Çorumun Türkânşe kariyesinden Çolak oğlu Hüseyin ve kardeşi Osman ve amucesi oğlu Mustafa ve Ömer oğlu İsmail ile Hüseyin oğlu İsmail ve Alâgöz oğlu Hüseyin ve Hüseyinin babası Bekir aralarında kadın kaçırmak yüzünden çıkan kavgada Hüseyin oğlu İsmail katledilmiş ve Alâgöz oğlu Hüseyin ile babası Bekir de ağır surette yaralanmışlardır.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Hükûmeti Cümhuriyemiz, memleketin kadınlığına bir hizmet ve nüfus teksiri için Doğum ve çocuk bakımı evi namında sıhhî bir müessese teşkilâtına karar vererek bazı vilâyetlerde tesisine muvaffak olduğu gibi muhitimizde de teşkilâtını bir sene mukaddem kurmuştur. Bu teşkilâtımız yakında inşaatı hitam bulacak muntazam ve mükemmel bir evde faaliyetini tevsi edecektir. Bu sıhhî müessesenin fennî kısmile idarenin tedvirini velâdiye, nisaiye mutahassısı ile çocuk mutahassısından ibaret bir heyeti sıhhiyeye tevdi etmiş ve idare heyetini ebe, hemşire, hasta bakıcı kadrolarile zenginleştirmiştir. Memleketin istikbal ve hayatile alâkadar bu iki mühim şube üzerinde kadın vs çocuk hastalıklarile mücadeleyi esas ittihaz ederek faaliyette bulunuyoruz. Halen yirmi yatak üzerine tahdit edilen mesaimiz bütcemiz nisbetinde zengin, fakir her kim olursa olsun kadınlık hayatını tehdit eden ve nizamatımızda yazılı hastalar kabul edildiği gibi bilhassa tehlikeli doğumlar mihaz üzerinde kalan hamilelerden hiç bir ücret talep edilmeksizin müesseseye yatırılır ve tedavilerine gayret gösterilir. Zamanında muracaat eden hamilelerin doğuracağı çocuklar muhakkak zihayat olarak validelerine teslim edilmek suretile dokuz ay çekilen mahrumiyetler, ıztıraplar bu suretle unutturulmuş olur. Yeni duğan çocuklardan bet ile 11 yaşını ikmal eden hasta çocuklar doğum evinde mutahassıs tabip tarafından muayeneleri icra, lüzumgördüğü ve yine nizamatımızda muharrer hastalıklar kabul ve müesseseye yatırılarak hastalığı takip ve tedavi edilir. Her gün muntazam bir surette ebe hnımlar, hemşireler, hasta bakıcılar çocukların ahvali sıhhilerini tetkik, gıdaların temin ve icap eden mualeceler (yatan hastalara) meccanen verilmektedir. Bundan gayri müessesemiz teşkilâtı meyanına asrî ve mükemmel ameliyat hane yapılmış, burada çocuk yetiştiren kadın uzuvlarına arız olan hastalıklar şekline göre ameliyat yapılarak tedavi ve ıztıraplar tehfif edilmektedir. Bundan maada her gün sabahları muayyen saatlerde kadın hastalıklarile çocuk muayeneleri etibba tarafından icra edilerek icap edenlere reçeteler ita ve hastalıkların şifasına kadar vak'a takip edilir. Geceleri her an için doğum ve tehlikeli kadın hastalıkları vakayıı kabul edilmektedir.

Doğum evini ziyaret edecek muhterem zevata her an kapumuz açık olup müessesemiz hakkında lâzımgelen izahat verilmekle beraber fennî temizlik ile vaktinden evel duğan çocukların ne şekilde ve nerelerde büyütüldüğü gösterilir.

Halkımız bilhassa kadınlık âlemi eski ananevî terbiye neticesi hastanelere, bu gibi sıhhî müessesata muracaatı tabiî göremediklerinden dolayı doçar oldukları hastalıklar gizli kalarak müzmenleşüp hayatlarını tehdit etmektedir. Bu şekilde bulunan rahatsızlıkların tedavileri de müşkülleşmektedir. Şunu da arz etmek isterim ki; Kadınlarımızın uzun müddet hamile bulunduğu halde hayatını ve çocuğunu merak ederek bir defacık olsun müesseseye muracaat etmiyorlar. Vaktaki doğum ağrıları başlıyor, civardan celbedilen diplomasız, malumatsız bir ebeye iki hayat teslim ediliyor.

Malumdur ki mihazı hakiki başlayınca doğumun geri dönmesi imkânı yoktur. Bu suretle ağrılar tevali ediyor; sıklaşıyor, kadın doğuramıyor. Cahil ebenin nazaretinde maatteessüf günlerce kalıyor. Iztırap ve tazyık altında kalan cenin da tabiatile tahammül edemiyerek ölüyor. Ceninin öldüğünü anlamayan bu cahil mahalle ebesi; kokuşmasına, dolayısile rahmin iltihabına kadar vakit geçiriyor. Valide ceninin hareket etmediğini söyleyince ebe kadın vahameti kısmen takdir ederek bazan müesseseye gönderemeğe lutfedenler bulunuyor. Müessesemize bu şekilde veişişten geçtikten sonra muracaat ettirilen gebelerin hakikaten çocukları rahmin içinde ölmüş,vaktin ziyaı dolayısile valide hayatı da tehlikeye girdiği anlaşılıyor. İşte bu feci tablolar karşısında müdahale edilerek ana kurtarılmış oluyorsada bazan cehalet ve ihmal neticesi müesseseye dahil olmadan yollarda ölmüş vak'alara şahit bulunuyoruz. Doğum evleri tesisinden maksat, tehlikeli doğumlarla mücadele etmek ; kadını kurtarmak memlekete zihayat çocuk yetiştirmektir. Hamlin ortasında veyahut nihayetine doğru gebe her kadın bir defacık muayene ettirilmiş olsa; esnayi velâdette kadın ve çocuk için tehlike olup olmadığını âile reisine söyliye biliriz. Ona göre tedbir ittihaz ve icabederse müesseseye de kabul olunur. Bittabi göz önünde bulunan gebe tıbbî, fennî tetkikatla her şey tenevvür ettirilir. Tababetin terakkıyatı ve bilhassa fenni cerrahinin tekâmülü devrinde sui teşkilâtı bedeniye ye duçar olan kadınların çocukları bile zihayat olarak karnından basit bir ameliyatla almak mümkündür. Bu şekilde müdahale edilerek elyevm yaşayan ve memlekete nafi olmuş uzuvlar pek çoktur. Biçare kadınlarımız dokuz ay bin müşkülâtla taşıdığı çocuğu erkeklerimizin taassubu yüzünden bu mahalle ebelerine tevdi ederek hem kadının hemde çocuğun ölümünü ihzar etmiş oluyorlar. Bazı talii yardım edenler yüzde iki kurtuluyorlarsada bu diplomasız ebenin gayri sıhhî yaptığı pis doğumlar yine bu kusurun da hayatına mal oluyor.

Kadın kurtulsa da artık alil ve sakat kalıyor. Çocuk yetiştirmek gibi maddî ve manevî şereften mahrum oluyor.

Malûmdur ki: kuvvet ve kudretten kesilen kimseler için ve bilhassa ihtiyarlıkta istinat edilecek kuvvet hiç şüphesiz evlâttır. Evlâdı olmıyanların duyduğu kalbî ıztırap, his ettiği acıları tarif ve tasvir etmek çok acıklıdır. Memleketimizde bu şekilde evlattan mahrum bulunan pekçok arkadaşlarımız vardır. Evlât yoksulluğu erkek uzviyetinden daha ziyade kadın uzviyetinde yaptığı asabî buhranlar ve hezeyanlar aile ocağının istirahatini selbeder. Bu kadıncıkların ıztıraplarına, ruhî emellerine iştirakimiz tabiidir. O halde ailemizin uzviyeti demek kendi uzviyetimiz demektir. Akamet meselesi derin düşünülecek bir meseledir. Beş altı sene doğurmayan kadınlar kendilerini kısır addederek tabibe muracaat etmezler. Bu müddet zarfında mahalle ebelerinin verdikleri ilâçlarla ve tavsiye ettikleri tedbirlerle vakıt geçirerek hakikî kısırlığa kendileri sebep olurlar. Halbuki kısır olduğunu idd'a eden ve yeis içinde kalan pek çok aileler tabibin tavsıyesi ve ufak tefek fennî müdahalâtla kısır olmadıklarını anlayanlar pek çoktur. İşte bu şekilde muracaat eden kadınlarımız tedavi neticesinde çocukları olduğu gibi aile hayatının neş'esi de iade edilmektedir. Şimdiye kadar erkeklerimiz tarafından derin düşünce ve mahremiyet kayğularile kadınlarımız ihmal edilmiştir. Bu hatanın büyüklüğünü artık anlamayan hiç bir kimse tasavvur edemem. Elyevm bu zihniyetle yaşamak isteyenler aldanıyorlar. Tereddüt etmeksizin hasta kadınlarımızı tabibe gönderelim, doğumlarını fennî diplomalı ebelere yaptıralım. Zaten mücadelemizin yağni doğum evinin birinci gayesi kadınlarımızı mümkün olduğu kadar malûliyetten kurtarmak, onlara hayat ve neş'e bahşetmekle beraber teksiri nüfusa çalışmaktır. Sıhhiye vekâleti pekçok fedakârlıklarla ve bütçesinden ayırdığıpara ile Doğum ve Çocuk bakımı evlerini açmış, birini de Çorum vilâyetine tahsis edip bir senedir faaliyette bulunduruyor. Bu teveccühe mu-

kabil bizlerde şehirde ve civa
mızda bulnnan köylülerimizin s
hatlerile alâkadar olarak, kadı
erkekleri tenvir ederek bu gibi
essesatın fevaidinden bahsede
Hasta olanları, gebeleri m
yeneye sevk edelim. Neticeyi h
hakkında malûmattar olan ka
ve erkekleri düşüncesiz işlerile
gul olurlar. Faaliyet, istira
ruhiye ile kabil olur. Neka
zengin olursak olalım evlerimiz
sıhhî bir teşkilât kurmak adım
imkândır. Görülüyor ki gayri
hî evlerimizde cahil ebeler d
ğum temin ediyorlar. Lohus
devrinde kadınlarımız pek çok h
talıklara musap oluyorlar. Bu h
talıklara sebep gayrî sıhhî bina
da mahalle ebelerinin gayri fe
yaptıkları doğumlardır. Hükûm
miz kadınlarımızı hastalıklard
sıyanet için bu şekilde icrayı sa
at eden töredi ebeleri şiddetle t
kip etmekte olduğunu biliyor
Bundan gaye halkın sıhhatidir
Bu ebelerin yaptıkları doğum
neticesinde hummayı nefasi de
len hastalık zuhur ediyor. V
aylarca ıztırap içinde kadınlar k
ınıyor. Her kadın bilmelidir
fennin terakkiyatı hazırası say
sinde çocuklarını zihayat olar
kucaklarına alabilirler. Yeter
zemanında muracaat edilsin. K
lülerimiz mallarını satmak üz
her gün şehre geliyorlar. Bunları
yalnız ticarî muamelât hakkında
görüşmek kâfi değildir. Doğu
evinin mevcudiyetini ve sebe
teşekkülünü anlatmak, hasta
gebe olanları bizzat müessese
getirmek ve her hususta tenv
etmek vazifemiz olmalıdır. Muh
mizde sakım bir âdet hükmüferm
oluyor. Bu da mahalle ebelerin
cahilâne bir itimat vardır. Bunla
tesadüfün yardımile aile arasınd
bir iki tabii doğum temin edebilir
faaliyetlerinin neticeleride meçhu
dür. Görüştüğüm bazı zevat di
yorlar ki: Ailemi felân ebe doğur
tu. Hakikaten tecrübeli bir ebedi
diyerek şefaat ediyor. Halbu k
tabiî bir doğum temini çok kolay
dır. Yalnız mihanikiyeti velâdet
bilmek, fennî tathrirat ve temizliğ
dikkat çok güçtür. Bunları insa
lara mektep öğretir. Tıbbî kita
lar okumakla terbiyei tıbbiye yük
selir her maslekin kendisine mah
sus bir terbiyesi vardır. Terbiye
tıbbiye, hukukıye, askeriye gibi
bunu dikkate alan hükûmetimi
pek uzun zamandanberi faaliyette
bulundurduğu ebe mektebine m
liktir. Burada gece gündüz müte
madiyen iki sene çalışan binlerce
doğum yaparak mümarese kesbe
miş talebe yetişmektedir. Bunl
uzun yorgunluklarını ve doğumla
hakkında iktisap eyledikleri mal
matlarını bir heyeti sıhhiye huz
ıunda imtihan vererek salâhiye
diploması almaktadırlar. Bunlar

diplomalı ebe ismi verilerek, vilâyetlerimize tevzi edilerek müstekillen çalışırlar. Ve son teşkilât münasebetile Doğum evlerine de verilmiştir.

Hastahanelerde ikmali mümarese eden Ebelerimiz cidden şayanı takdirler. Bu fennî kadınlar temizlik ve sıhhî tathirat ne olduğunu ve nasıl yapıldığını çok gözel bilirler. Temin ettikleri doğumlar muntazaman cereyan ve gebenin hayatını hiç bir zaman tehlikeye sokmazlar. Ayni zemanda salahiyetlerini takdiren ve mühim vekayi karşısında Etıbbaye malumat verirler. Hukûmetimiz bu Ebe mektebini de kadının sıhhatini korumak için açmış ve yüzlerce Ebe yetiştirmektedir. Bu uzuvlara lüzum olmasaydı bu külfet ihtiyar olunmazdı. Hudayı nabit mahalle ebelerile iktifa edilirdi. Pis yapılan her doğumunakıbeti Hummayineafsi denilen bir hastalık takip eder. Esbabını tetkik etsek doğumu yaban ebenin tırnaklarının arasındaki pisliklerin amil olduğu anlaşılır. Bunlara; Elleri temiz olup olmadığı sorulunca şimdi namaz abdesti aldım ellerim temizdir cevabını alırsınız. Üç defa elinin yiykanmasını temizlik sanır. Bu böyle değildir.

Eller sıcak su, sabun, fırça ile yirmi dakika oğularak yiykanır. Aletler kaynadılır. İşte bu tedbirleri mektep öğretir cahil ebeler her şeye tevekkel olur, bilerek bilmiyerek ellerini kadın uzviyetine sokarlar parmaklarına pis yağlar sürerek pehlivanlar gibi biçare kadın ve çocukla uğraşır. Tabiat bildiğinden şaşmaz körü körüne mücadeleler doğumun seyri tabiisini bozar. Mihazın uzamasına sebep teşkil ederler. Hatta kadının ölümünü teshil edici hokkabazlıklara muracaat edenler de vardır. Pis yapılmiş doğumları müteakip ölen lohusaları hekimler muayene ederek sebebi vefatlarını derhal keşfederler ve verilecek raporlar müsebbiblerini şiddetle teziye ettirir. Hulâsa: Mektep insanlara ilmü fen öğretir. Fenalık yapmamak için çareler tedbirler gösterir.

Malûmdurki Köylülerimizin bütün bilgileri, düşünceleri tohumu, toprağı sapanıdır. Mikrop nedir bilmez, hastalıktan anlamaz bu hususları öğretecek bizler ve bilhassa okur yazarlardır. Bir kadının hayatını kurtarmak sıhhî bilgilerini artırmak bir ordunun muzafferiyeti kadar insanlar için şereflidir. Kadına yapılan sıhhî telkinat sayesinde doğuracağı gürbüz çocuk milletin himayesinde tahsilini ikmal ederek memlekete çok nafi evlât olabilir. Milleti, memleketi felâketlerden kurtarır. Kadın uzviyeti hakikaten çok derin düşünülecek zikıymet eşyagibidir. Bunları naehil, gayri fennî ellere tevdi ederek doğumlarını temin ettirmek ne büyük bir cinayet olduğu artık adlaşılmış bir hakikattir. Bahusus doğumhane bulunan muhitlerde mahalle ebelerine ehemmiyet vermek teessür edilecek bir keyfiyettir.

Memleketimizde diplomalı ebeler dururken cahil ebelere koşmuyalım. Kadın hastalıklarının mühim birkısmini de pis yapılan doğumlar teşkil ediyor. Lohusaları vaktinden evvel ayağa kaldırmak, sapan sürdürmek, ağır işlerde kullanmak gibi gayri insanî hareketler bunların daimi maluliyetlerini intaç etmektedir.

Doğumların ekserisi gece vuku bulduğuna nazaran vaktile doğumun şekili,vaziyeti mihanikiyeti velâdet hakkında malûmat edinmeyen aile reisleri günün birinde telâş içinde kalırlar. Lüzumlu, lüzumsuz korkular geçirerek ıztırap içinde kalırlar. İşte böyle tehlikeli üzüntülere maruz kalmaktansa vaktinda doğumun akibeti hakkında malûmat edinmek her halde çok faidelidir. Memleketimiz halkının sakim itikadından biri de kadın ve çocuk hastalıklarında; hekime muracaat etmeden mukaddem ölülerden şifa, toprak, taş ve bunlara mümasil eşyalardan keramet bekleyenler mevcuttur. Topraklar sathında binlerce mikrop vardır. Ba husus mezarlıklar yuvasıdır. Malûmdur ki fennin terakkıyatı her müşkile çareler bulmuştur. Ve bugünki tababet pek çok vesaite maliktir. Gördüğümüz Rontken şuaları bazı hastalık teşhisinde fevkaladelik göstermektedir. Kadın hastalıkları da bu aletten istifade ediyor. Nisaiye mutahassıslarını tenvir, hatta müşkil tedavileri bile izale ve tahfif etmektedir. Kısırlık derecesinin tayininde büyük rehberlik etmektedir. Tababetin bu kadar tekâmül ve inkişafı devrinde topraklardan, pis sulardan, dünya ile alâkasını kesen ölüden keramet, şifalar beklemek af edilmez cüretkârlıklardandır.

Çorumvilâyeti münbit toprağa, temiz sulara, güzel saf havaya malikiyeti ile diğer vilâyetlerin fevkındadır. Muhitimizi ziynetleyen ağaçlar halka huzur, sükûn hayatlarına emniyet bahş eden sıhhî müessesatın kıymetinitakdir edelim.

Kadınlık uzviyetini ihya ve inkişaflarına el birliğile çalışarak halkı tenvir, cahil mahalle ebelerinden kurtaralım. Bu gün doğum san'atındaki tekâmülât sayesinde gebelerin ölüm vukuatları temamen bertaraf edilmiştir. Doğum: Kadın uzviyetinde cereyan eden bir hadisei fizolojiyedir gerçi gebelikte kadınlarımız bir çok hastalıklara maruz kalabilirler. Meselâ kusmalar, ayak, yüz, göz şişmeleri, zehirlenmeler, sarılık, havale, hummai tifoidi, daha bir çok hastalıklarla beraber kalp, ciğer, böbrek hastalıkları görülür. Bunlar gebelikte kabili tedavidir. Lohusalıkta pislikten mütevellit intani nefasihastalığının üç menbaı vardır. biri gebenin kendisi ki vaktile geçirdiği tenasülî hastalıklar. ikincisi gebe ile meşgul olan kimseler. üçüncüsü lohusanın azayı tenasülüyesine koyulan pis eşya vesairedir.

Bu menbalardan husule gelen hummayı nefasinin başlıca ve mühim ârazı şunlardır: Lohusanın ateşi fazlalaşır, pis kokulu beyaz ve yeşilimtırak renkte akıntılar görülür, günden güne zafiyetibitabiilik, sancı ve titremeler vesairelerdir. Fennî bir temizlikte doğuran kadınlar ölüm tehlikelerinden katiyen masumdurlar. Bu temizliği de ancak hekimler ve fennî ebeler bilir. Mahalle ebelerinin bunlar hakkında malumatları yoktur. Gebeleri doğurtmak üzre derhal deruhte ederler. Müşkül vaziyetlerde bile sanatlarına noksaniyet gelmemek için uzun zaman gebeyi bekletirler, ölüme sürüklerler. Mühim vakayi karşısında (ne çare kader bu kadar imiş, taksiratını mevlâ affetsin) temenniyatile işi kapatmağa yeltenirler. maamafih kanunu sıhhî bu cür'etkâr kadınları çabuk meydana çıkarır ve pençei adalete teslim ederek cezalarını vermekte tereddüt etmez. Bunlar hep cehlin verdiği cesaret, fakirliğin bahş ettiğ cür'etkârlıklardır. Doğum ve çoguk bakım evi maddî zaruretten çırpınan fakir ve bazı vakayide zenginlere de çaresaz olan bir melcedir.

Tabiatin yüksek ve kudsî vazifesini omuzlarına alan kadınlarımızın gebelik, lohusalık hengâmında hastalıklarile alâkadar bulunalım. Tabiat bazan ölü çocuk yaratır. Kimsenin sun'u taksiri olmadan çocuğun göbeği boğazına sarılarak tazyik altında kalır, cenin ölebilir. Sani hekim, halk ve imha hususunda bizden yardım beklemez. Belki ölü doğurtmak aile için bir inayettir. Lâkin onu cahilâne hareketlerle mihazı uzatarak ölümü teshil, valideyi felâkete sokmak bir cinayettir. Bu masum kadıncıkların yorgunluklarını teşdit değil tahfife mecburuz. Vatana ihanet etmemek için kadınlarımızı bu menhus, cahil ellerden sakınalım. Ailelerimizi betbaht eden, yavrularımızı öksüz bırakan taassuba, hırafata karşı birlikte feryat edelim.

1927 MALİ SENESİ NİHAYETİNE KADAR MİLLİ hükûmet bütcesine müteallik borçlar hakkında 1513 numaralı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 1783
Kabul tarihi: 26 - 3 - 931
Neşri tarihi: 1 - 4 - 931

Madde 1 — 2 / VI / 1930 tarih ve 1513 numaralı kanuna tabi olup mezkûr kanun ile tayin edilen muracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları işbu kanunun neşrinden itibaren altı ay ve bu altı ayın hitamından sonra tebeyyün eden borçların alacaklıları dahi borcun tebeyyün ettiği tarihten itibaren kezalik altı ay zarfında mahalli en büyük mal memurlarına arzuhal ile muracaat edebilirler.

Madde 2 — 1513 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince merkezde müteşekkil komisiyonun faaliyetine nihayet verildikten sonra yukarıdaki madde hükmüne tevfikan mal memurluklarınca alınacak muracaat evrakı mezkûr 1513 numaralı kanunun esasatı dairesinde Maliye vekâletince tetkik ve intaç olunur.

Madde 3 — 1513 numaralı kanun ile işbu kanunun birinci maddesinde yazılı müddetler içinde mal memurlarına muracaat etmeyenlerin alacakları, hazine lehine sakıt olur. Ancak muracaat edilmemesi kanunî maazeretlere müstenit bulunduğu mahkeme ilâmlarile tebeyyün ettiği takdirde bu kabil istihkak sahiplerinin muracaatları kabul olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Vilâyet baytar

Müdüriyetinden

Damızlıkların yataklıkları için münakasaya konulan 12000 kilo buğday sapının pazarlık suretile ihalesi bir ay müddetle temdit edilmiştir. Şeraitini anlamak isteyen taliplerin baytar dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Sıhhat ve Ictimaî

MUAVENET MÜDÜRİYETINDEN

FUKARA KUDUZ MUSAPLARININ DEVLETE AİT ŞİMENDÖFERLERLE MECCANEN GELİP GİTMELERİNE DAİR

Kuduz tedavi hanelerine meccanen sevk edilen fakir eşhasın avdetlerinde de devlete ait demir yollarından meccanen istifadeleri için Nafia vekâletile cereyan eden muhabere neticesi aşağıda yazılı esaslar dairesinde mezkûr şahısların meccanen avdetleri temin edilmiş ve Vekâleti müşarünileyhaca da tekmil alâkadar istasyon memurluklarına tebliğat yapılmıştır.

1 — Kuduz tedavi hanelerine meccanen sevk edilen fakir şahıslara azimetleri esnasında bilet aldıkları istasyon memurluğu tarafından resmî, mühürlü ve imzalı ayrıca birer avdet vesikası verilecektir. Avdet vesikalarına şahsın azimet vesaikında mevcut hüviyeti ile meccanen verilen bilet numarası, hareket ve muvasalet istasyonları kayit edilecektir. Avdet vesikası meccanen avdet için lâzım olduğundan ziyaına mahal verilmeksizin hüsnü muhafaza etmeleri lüzumu kendilerine anlatılmalıdır.

2 — Bundan başka tedavinin ikmalini müteakıp kuduz tedavi hanesi tarafından şahsın hüviyetini ve tedavi edilmiş olduğunu mübeyyin resmî, mühürlü ve imzalı birer vesika da verilecektir. Tedaviden sonra avdet edecek olan eşhasa mezkûr vesikanın verilmesi lüzumu kuduz tedavi hanelerine tebliğ olunmuştur.

3 — Birinci maddede yazılı avdet vesikası ile ikinci maddede beyan edilen tedavi hane tarafından verilmiş vesika avdet bileti almak için kişeye tevdi edilecektir. Şu halde meccanen avdet için şahsın elinde; 1 — Azimet esnasında istasyon memurundan alınmış avdet vesikası:

2 — Tedavinin ikmalini müteakıp kuduz tedavihanesi tarafından ita edilmiş, diğer bir vesika olmak üzre iki vesikanın bulunması ve bu vesikaların kişeye tevdi edilmesi lâzımdır. Tedavi edilen hasta için bidayeten hangi istiasyona sevk edilmiş ise avdette de münhasıran o istasyondan ve yalnız mahreç istasyonu için meccanen bilet verilecektir. Bilfarz Kayseriden İstanbul istasyonuna sevk edilmiş olan bir hasta tedavinin ikmalini müteakıp ancak İstanbul istasyonundan ve mahreç istasyonu olan Kayseriye meccanî bilet verilecektir. Şu halde mezkûr şahıs başka bir vasıta ile İzmite kadar gelipte Kayseriye gitmek için İzmitten meccanen bilet almak isterse verilmiyecektir.

5 — Meccanî avdet biletleri: İlk vesikanın tarihinden itibaren altı ay zarfında verilecektir. Bu müddetin hitamında avdet bileti verilmiyecektir.

3 — 5

Makamı Vilâyetten

1 — 726 numaralı kanunun altıncı maddesinde muharrer mahsup müddetin temdinine dair olan 3 haziran 1930 tarihli ve 1661 numaralı kanunla mayıs 1931 gayesine kadar temdit edilen mahsup müddeti mezkûr tarihte hitam bulmuştur. Bu tarihten sonra mahsup edilmeyüp eshabı yedinde kalmış olan deyinilmuhaberleri muhteviyatının mahsubuna imkân olmadığı gibi 459 numaralı kanunla muracaat müddeti olarak kabul edilen mayıs 1926 gayesine kadar muracaat ederek muracaat vesikası almış olduğu halde her hangi bir sebeple matlupları şimdiye kadar deyinilmuhaberine raptedilmemiş olanlarada bu tarihten sonra deyinilmühaberi verilemez.

2 — Ancak 3 nisan 1340 tarih ve 459 numaralı mahsubu umumî kanununun onuncu maddesile mahsup müddetinin hitamında mahsup edilmeyip kalmış olan bakiyei matlupları için eshabı matlubun bir sene zarfında tasfiyei düyun tahvili ahzi zımnında bulundukları mahallin en büyük mal memurlarına muracaatı resmiyede bulunmakla mükellef oldukları kabul edilmiş ve bu müddetin inkızasından sonraki muracaatları nazarı itibare alınmayıp eshabının mütehakkak matluplarının hazine lehine müruru zamana tabi olacağı ve bu gibi matlubat iddialarının muhakemece de mesmu olmıyacağı mezkûr maddede tasrih edilmiş olduğundan mayıs 1931 nihayetine kadar deyin ilmühaberi almış ve fakat mahsup ettirmemiş veyahut mayıs 1926 nihayetine kadar muracaat etmiş ve fakat henüz deyin ilmühaberi tanzim ve ita kılınamamış olanların 1 haziran 1931 tarihinden itibaren 31 mayıs 1932 tarihine kadar muracaat etmeleri lâzımdır. Binaen aley eshabının mağduriyetine mahal kalmamak üzre işbu tahriratı umumiyenin vusulünde keyfiyetin gazete olan mahallerde onar gün fasıla ile üç defa ve muracaat müddetinin hitamına bir ay kala da haftada bir defa ilân ve gazete olmayan mahallerde kasaba ve köylerde münasip yerlerde talik ve keyfiyetin ahaliye münadi vasıtasile tefhim ettirilmesi ve ilân edildiğini mübeyyin belediye ve ihtiyar heyetlerinden birer ilmühaber alınarak mahalli mal sandıklarınca hıfzı lâzımdır.

3 — Mezkûr bir senelik müddet zarfında tasfiyei düyun tahvili ahzi için bulundukları mahallin en büyük mal memuruna istida ile muracaat vuku buldukça eshabı matlubun yetlerinde mahsup edilmeyip kalmış olan bakiyei matluplarını mübeyyin deyin ilmühaberi mevcut olup olmadığının veyahut mahsubu umumî kanununun altıncı maddesinde muharrer muracaat müddeti zarfında muracaat edenlerden tahakkuk eden matlupları her hangi bir sebeple deyin ilmühaberine rapt edilmemiş olanların bu muracaatlarının kabulile yetlerine musaddak birnumara pusulası verilmesi ve muracaat istidalarının mezkûr kanunun 12 inci maddesi mucibince hazinece tanzim edilecek talimatnameye intizaren mal sandıklarında hıfzedilmesi ve bu şekilde bakiyei istihkakını mübeyyin deyin ilmühaberi ibraz edemiyenlerle müddeti kanuniye zarfında muracaat etmemeleri hasebile matlupları sakıt olanların bu bapta vuku bulacak muracaatlarının kabul edilmemesi lâzımdır.

Arazi vergisi kanunu

Kanun No: 1833

Kabul tarihi: 27 - 6 - 931
Neşri tarihi: 6 - 7 - 931

Verginin mevzuu

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyeti hududu dahilinde bulunan umum arazi bu kanun mucibince kıymetleri üzerinden arazi vergisine tabidir.

Üzerinde bina bulunmayan ve bina mütemmimatından madut olmıyan arsalar da araziden madduttur.

Etrafı çevrilmiş olsun olmasın ticaret ve san'at işlerinde kullanılmak üzre müstakillen kiralanan arsalar iratlı ve bu suretle kullanılmıyan arsalar iratsız arsa addolunur.

İstisnalar

Madde 2 — Aşağıda yazılı arazi vergiden muaftır:

A) Devlete ve mülhak veya hususî bütcelerle idare edilen teşekküllere ve belediyelere ve umumun menfeatine hizmet eden cemiyetlere ait olup mücerret kazanç maksadile tesis edilmiş olmıyan ve icar edilmiyen ziraatin islah ve inkişafına matuf nümune fidanlıkları, meyvalıklar, nümune tarla ve çiftlikleri, sipor sahaları, umuma mahsus meccanî parklar, çocuklara mahsus bahçeler ve oynama mahalleri.

B) Devlet ve mahallî idarelere veya belediyelere ait her nevi yollar, caddeler, sokaklar meydan ve pazar yerleri ve umumun istifadesine terk ve tahsis edilip icar olunmayan mer'a, harman yeri ve çayırlık gibi mahaller ile Köy kanunu mucibince köylere ait gayri menkul orta malları.

C) Ziraate elverişli olmadığı gibi sair suretle de istifade edilmeyen taşlık, bataklık, fondalık ve ot dahi yetişmiyen çoraklık arazi.

Ç) Hususî kanunlar veya mukavelenamelerle muafiyeti kabul edilmiş veya edilecek olan arazi ve arsalar.

Kanunî salahiyetlerini istimal ederek hükûmet tarafından tasarrufu menedilen arazi ve arsaların vergisi memnuiyetin devamı müddetince alınmaz. Memnuiyetin zeriyat mevsimine tasadüfü halinde vergi muafiyeti o senenin temamına şamil olur.

Muvakkat muafiyetler

Madde 13 — Aşağıda yazılı arazi bu kanunla tayin olunan müddetler zarfında vergiden muaftır:

A) Yeniden vücude getirilecek bağlar, güllükler (altı sene müddetle).

B) Yeniden vücude getirilecek meyvalıklar ve incir bahçeleri (sekiz sene müddetle).

C) Yeniden vücude getirilecek fındıklıklar ve aşılama suretile vücude getirilecek zeytinlikler (on sene müddetle)

Ç) Yeniden vücude getirilecek zeytinlikler (oniki sene müddetle)

D) Hükûmetçe muayyen bir mıntakaya iskân edilen muhacir ve aşiretlere tahsis ve teffiz edilen arazi (üç sene müddetle).

E) Hususî kanunlarına ve usullerine göre yeniden ziraate elverişli bir hale getirilen arazi (üç sene müddetle).

F) Hususî kanunlarına göre yeniden vücude getirilen ormanlar (yirmi sene müddetle), dutluklar (on sene müddetle).

Madde 4 — Üçüncü maddenin A, B, C, Ç, E, F fıkralarında yazılı muafiyetlerden istifade için arazinin mezkûr maddede yazılı cihetlere tahsis edilmiş olduğunun alâkadar varidat idaresine senesi içinde beyanname ile bildrilmesi meşruttur.

Muafiyetler, arazinin tayin olunan cihetlere tahsis edildiği seneyi takip eden malî seneden başlar. Senesi içinde beyanname verilmezse muafiyet, beyannamenin verildiği malî seneyi takip eden seneden muteber olur. Bu takdirde

beyannamenin verildiği malî senenin nihayetine kadar geçen müddetlere ait muafiyet hakkı sukut eder.

Muafiyetleri hitam bulan arazide muafiyetin hitamını takip eden malî seneden itibaren vergiye tabi tutulur.

Madde 5 — Her hangi bir köy veya kasaba veya şehir arazisinin temamının veya muayyen bir mıntakasının mahsulleri sel, dolu, kuraklık, yangın, muzır haşerat veya bulaşıcı hastalıklar gibi fevkalâde arızalar dolayısile en az üçte bir derecesinde zayiata uğrarsa bu suretle zarar gördüğü idarî tahkikatla sabit olanların o seneye ait vergileri Maliye Vekâletinin müsaadesile kısmen veya temamen terkin edilir. İcar edilmiş veya mahsulâtı sigortalanmış araziye ait vergiler için terkin muamelesi tatbik olunmaz.

Madde 6 — Ziraat arazisinden iken fevkalâde bir arıza neticesi olarak taş, kum veya su altında kalan ve bu suretle zeredılmiyecek bir hale geldiği idarî tahkikatala sabit olan araziden, sahibinin muracaatı tarihinden sonra gelen taksitten başlamak üzere, arızanın devaın ettiği müddetçe, vergi alınmaz.

Mükellef ve teklif mahalli

Madde 7 — Arazi vergisi, arazinin mutasarrıfına ve intifa hakkı varsa müteneffiine ve bunlar yoksa araziyi mutasarrıf gibi istimal edene aittir.

Şayi hisse ile araziye mutasarrıf olanlar hisseleri nisbetinde vergi ile mükelleftir.

Arazi vergisi, arazinin bulunduğu kaza varidat idaresınce tarholunur

Verginin matrahı

Madde 8 — Arazi vergisinin matrahı, arazi ve arsanın tahrir ve hususî tadil usullerile ve bu kanun hükûmlerine gö[re] tayin edilmiş veya edilecek kıymetlerdir.

Verginin nisbeti

Madde 9 — Arazi vergisi aşağıda yazılı nisbetler üzerinden alınır

A) Arazi ve iratlı arsalar için kıymetlerinin binde onu.

B) İratsız arsalar için kıymetlerinin binde beşı.

Tahsilât

Madde 10 — Arazi vergisi iki taksitte alınır. Taksit zemanları her mahallin ziraî ve iktisadi vaziyetine göre vilâyet umumî meclislerinin mutaleası alınarak Maliye vekâletince tayin olunur.

SONU VAR

Sıhhat ve Içtimaî muavenet Vekâletinden

Bu sene İstanbulda ebe mektebine devam etmek ve ibate, iaşe ve ilbasları çocuk hastanesinde Vekâletçe temin edilmek üzre yalnız Orta mektep şehadetnamesini haiz olan kız talebesi alınacaktır. Taliplerin kendi el yazılarile muharrer istidalarını muvazzah adreslerile birlikte aşağıdaki vesaika rapten nihayet 1 - Teşrini evvel - 931 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine gönderilmesi lâzımdır.

1 - Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı,

2 - Mezun bulunduğu mektep şehadetnamesi veya tasdıkli sureti,

3 - Ehli iffetten bulunduğuna veya hiç evlenmemiş olduğuna dair mahallı hükûmeti tarafından musaddak hüsnühal ilmühaberi,

4 - 4, 50 × 6 eb'adında üç fotograf,

5 - Berveçhi zır tayin ve tasrih edilen hastaneler heyeti sıhhiyesinden istihsal edilmiş bir kıt'a sıhhat raporu.

Bu rapor bir zaıf içerisine konacak ve zarfın kapatıldığı yer mühür mumu ile ve hastane baş tabipliğinin mührü ile mühürlenerek taliplere teslim edilecek ve bunlar diğer evraklarile birlikte bunuda Vekâlete göndereceklerdir Bu hastaneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarbekir nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun Memleket hastanelerinden ibaret olup buralarda muayene olunmak için mezkûr hastanelerin mensup oldukları vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüklerine talipler bizzat muracaat eyliyecektir. Bu raporlar müdürlüklere gönderilen matbu nümuneye münderiç ve musaddak resimli olacaktır.

6 - Sureti aşağıda yazılı noterden tasdıklı velileri ve velisi olmıyanların kendileri tarafından tanzim kılınmış bir kıt'a taahhüt senedi alınacak taliplerin yaşlarının yirmiden aşağı otuzdan yukarı olmaması ve muayeneleri neticesinde tahsillerini ve ileride mecburî hizmetlerini ifaye mani bir haslalığı ve arızası bulunmaması meşruttur. Bu veçhile gönderilecek istida ve evrakın alındığı ve kabul edilip edilmedikleri gösterilecek olan adrese Vekâletçe 15 gün zarfında tebliğ edilecektir.

Taahhütname sureti

Darülfünunun tıp fakültesine merbut (Ebe) mektebinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek neş'et ettikten sonra Sıhhat ve İçtimaî muavenet Vekâletinin irae eyliyeceği her hangi bir mahalde ebeliğe azimetle üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) vazifede ifayi hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) yahut yurdu terk eylediği (eylediğim) takdirde . . . . . . kerimesi . . . . hanım hükûmetçe yapılan masarifin faizi nizamısile beraber itirazsız ret ve iadesini müteahhit, zamin ve kefil bulunduğumu natık işbu senedim tanzim müşarünileh Vekâlete ita kılındı.

Bu sene İstanbulda fen fakültesinin (F. K. T.) sınıfına devam etmek üzre tıp talebe yurduna tam devreli lise ve tahsil itibarile buna muadil musaddak resmî mekteplerden en eyi ve eyi derecede mezun olanlar alınacaktır. Talebenin yemesi, yatması ve üstü başı yurtça temin olunur; ve ayrıca şehrî muayyen mikdarda muaveneti nakdiyede bulunulur. Kayit ve kabul sureti ve şartları şunlardır:

1 — Talipler el yazılarile muharrer ve muvazzah adreslerini havi istidalarını aşağıda beyan edilen evrak ve vesikaya raptederek nihayet 1 Teşrinievel 931 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İctimaî Muavenet vekâletine gönderilecektir.

A - Türkiye Cümhuriyeti tebaasından bulunduğunu natık hüviyet cüzdanı.

B - Tam devreli liseden mezun olduklarını mübeyyin mektep şehadetnamesi veya tasdıkli sureti.

C - Tahsil etmiş oldukları müesseselerden alınmış hal ve hareketlerinin mazbut ve kusursuz bir derecede bulunduğunu müş'ir hüsnü hal verakası.

D - Mutahassısları tam hastane heyetinden istihsal edilmiş nümunesine muvafık ve musaddak resimli bir kıt'a sıhhat raporu (bu rapor hastane Baştabipliklerinin mührü ile mühürlü ve mazruf olarak talipler tarafından diğer evraklarile birlikte gönderilecektir.) Bu hastaneler Ankara, Sivas, Erzurum, Diyarbekir nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinden ibarettir. Buralarda muayene olunmak için bu hastanelerin mensup oldukları valilerin Sıhhat ve İctimaî muavenet müdürlüklerine talipler tarafından bizzat muracaat olunacaktır.

E-Sureti aşada münderiç noterlikçe musaddak velileri tarafından, velisi bulunmıyanların kendileri tarafından verilmiş bir kıt'a teahhüt senedi.

F - 4,50 × 6 eb,adında üç adet fotograf.

2 — 22 yi geçkin olanlar ve tahsillerini ve ileride mecburî hizmetlerini ifaya mani bir hastalığı ve arızası bulunanlar kabul edilmezler.

3 — Vekâlete gönderilecek olan mezkûr evrak ve vesaikın alındığı ve kabul edlip edilmedikleri taliplerin gösterecekleri adrese 15 gün zarfında tebliğ olunacaktır.

TEAHHÜTNAME SURETİ

Darülfünunun Tıp fakültesinde tedrisi meşrut dersleri takip ve ikmal ederek mezkûr fakülteden neş'et eyledikten sonra Sıhhat ve İctimaî muavenet vekâletinin göstereceği her hangi bir hükûmet tabipliğine giderek üç sene müddetle tayin olunduğu (olunduğum) vazifede hüsnü hizmet etmediği (etmediğim) veya tahsil esnasında her hangi bir sebeple yurttan ihraç edildiği (edildiğim) veyahut yurdu terkeylediği (eylediğim) takdirde oğlu efendiye hükûmetçe yapılan masrafın faizi nizamısile beraber itirazsız ret ve iadesini müteahhidin ve mütekeffil olduğumu natık işbu senedim tanzim ve müşarünileyh vekâlete ita kılındı.

Çorum Orta

MEKTEP MÜDÜRİYETİNDEN

Gazi Muallim mektebi ve Terbiye Enistitüsü teşkilâtı ve kabul şartları:

Gazi Terbiye Enistitüsü yüksek dereceli ve leyli bir muallim mektebidir. Orta mekteplere ve Muallim mekteplerine muallim ve ilk tedrisat müfettişleri yetiştirir. Biri meslekî, diğeri ihzarî olmak üzre iki kısma ayrılır.

(A) Meslekî kısım

Meslekî kısmın tahsil müddeti üç senedir. Bu kısım beş şubeye ayrılır.

1- Riyaziye, 2- Tabiiye, 3- Tarih, Coğrafya, 4 - Edebiyat, 5 - Pedegoji.

Meslekî kısmın mezunları Maarif Vekâleti celilesinin müsaadesile Darülfünuna üç semester daha devam ederek Darüfünunun mezuniyet imtihanına girebilirler.

Bu şubelere girmek isteyenlerde aranan vasıflar şunlardır:

1 - Erkek veya kız lisesinden mezun olmak.

2 - Yaşı yirmi beşten fazla olmamak.

3 - Vucudu sağlam ve kusursuz olmak.

Pedegoji şubesine girmek isteyen Lise mezunları, Enistitüde tahsilini

Vilâyet Nafia
BAŞ MÜHENDİSLİĞİNDEN

Çorum Nafia dairesine muktazi 100 ton maden kömürü 20 gün müddetle münakasaya konmuş ve münakasa kaymesi münadiye verilmiş olmağle taliplerin yevmi ihale olan 8 Ağıstos 931 cumartesi günü Encümeni Vilâyette isbati vücut etmeleri ve münakasa kaimesini okumak isteyenlerin münadiye muracaat eylemeleri ilân olunur.

---

bitirdikten sonra hakkı müktesepleri baki kalmak üzre bir sene müddetle bir ilk mektepte muallimlik etmeği teahhüt edecektir. Bu şubelerden her hangi birine girmek isteyen Lise mezunları 20 Eylûl 931 tarihine kadar Enistitü müdürlüğüne muracaat etmelidir.

(B) ihzarî kısım

İhzarî kısım ilk muallim mektebi mezunlarını mesleki kısım tedrisatına hazırlar ve Lise derecesinde umumî kültür verir. Burada tahsil müddeti iki senedir. İkinci senede talebe edebiyat ve fen kısımlerinden birine ayrılır.

İhzarî kısma girmek isteyenlerde aranan vasıflar şunlardır:

1 - Bir erkek veya kız muallim mektebi mezunu olmak.

2 - Yaşı 23 ten fazla olmamak.

3 - Vücudu sağlam ve kusursuz olmak.

4- Enistitüye kabul için yapılacak dühul müsabaka imtihanlarını kazanmak.

Enistitünün ihzarî kısmının müsabaka imtihanına girmek isteyen muallim mektebi mezunları Ağustosun altısına kadar ilk muallim mektepleri müdürlüklerine ve muallim mektebi bulunmayan yerlerde orta mektep müdürlüklerine muracaatla isimlerini kaydettirirler. Müsabaka imtihanları 8 Ağustos cumartesi ve 10 Ağustos pazartesi günleri yapılacaktır. İmtihanlar muallim mekteplerinde ve muallim mektebi bulunmayan yerlerde orta mekteplerde tahrirî olarak yapılır. Ve sabahleyin saat 9 da başlanır. İlerde pedegoji kısmine girmek isteyecek olanların tahsillerini bitirdikten sonra hakkı müktesepleri baki kalmak üzre bir sene ilk mektepte muallimlik yapacağını teahhüt edeceklerdir.

Makamı vilâyetten

Çorum vilâyeti köy ve mahalle bekcileri için (515) takım elbise mubayaa olunacaktır.

Vilâyet Jandarma kumandanlığında mevcut nümune ve mukarrer şerait dahilinde 24 - 7 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İştirâk etmek isteyenlerin muracaatları ilân olunur. 12 - 8 - 931 çarşanba günü saat 15 te ihalesi yapılacaktır.

ÇORUM Müddei umumiliğinden

Eshâmiye eşyayı cürmiye ve memnuanın sureti muhafazasına dair olan talimatname ahkâmına tevfikan yapılan tasfiyede Ç. emanet dairesinde bulunan ve gayri memnu olan eslaha ve eşyanın satılmasına komisiyon mahsusunca karar verilmiş ve münakasa ve müzayede kanununun 4 üncü maddesi mucibince satışın 16, 17 Ağıstos pazar ve pazertesi günleri Çorumda pazar mahellinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum P. T. T. Müdüriyetinden

199 lirada talibi üzerinde bulunan mütekabilen haftada üç seferli 147 lira 42 kuruş sabıklı Çorum, Alaca, Yozgat posta nakliyatı münakasası şartnamesi dairesinde bir hafta temdit edildi. 135 lira muvakkat teminat, 1000 lira ipotek kefaleti olup 9 - 8 - 931 pazar günü saat on beşte son bedel haddi layık görülürse kati ihalesinin istizan olunacağı temdidenilân olunur.

***

Çorumda mevcut otuzunun Yozgat - Yeşilova ve yetmişinin Yeşilova - Aktağ arasına nakl ve tevzii icap eden yüz adet 8 metrelik Telgraf direğinin beheri 375 kuruşta ve kezalik Çorumda mevcut otuzunun Alaca - Sungurlu, ellisinin Çorum- Alaca, otuzunun Çorum - Mecidözü arasına nakil ve tevzii icabeden 110 addet yedi metroluk direğin Sungurluya ait otuzun beheri 160 ve Alaca Mecidözüne ait 80 adedin beheri 100 kuruşta talibi üzerindedir. Yozgat direklerine 25, Alacaya 15, Sungurlu ve Mecidözüne onar lira muvakkat teminat alınacaktır. Bunların nakil ve tevzileri pazarlık suretile icra ettirileceğinden taliplerin heman Çorum telgraf idaresine muracaatları ilân olunur

Çorum Askerî mübayaat komisiyonundan

Amasyada bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın mukavele tarihinden muteber olmak üzre 21 - 7 - 931 den itibaren bir senelik 16500 kilo koyun - 55000 kilo sığır eti ihtiyacı yirmi gün müddetle, kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 9 - 8 - 931 pazar günü saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır mezkûr komisiyonlara da usulü veçhile teklif zarfları verile bilir şu kadarki aynı saatte telgrafhanede bulunabilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır. Koyun etinin teminatı 372 ve sığır etinin teminatı 1404 liradır.

ASKERİ MÜBAYAA KOMİSİYONUNDAN

Samsunda bulunan ve bulunacâk kıtaat ve müessesatın 28 - 7 - 931 den muteber olmak üzere 15. Fırka kıtaatının bir senelik 14284 kilo Sabun ihtiyacı otuz gün müddetle, alenî olarak münakasaya konmuştur.

26 - 8 - 931 çarşanba günü saat 15 te haddi lâyik bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisyonlarında da ayni şartname vardır. Mezkûr komisyonlarada usulü vechile teklif zarfları verilebilir. Şu kadarki ayni saatte telgrafhanede bulunabilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır.

Samsun garnizonu için 6394 kilodır. Teminatı muvakkata 183 liradur.

Amasya garnizonu için 3070 kilodur. Teminatı muvakkktası 88 liradır.

Çorum garnizonu için 3720 kilodur. Teminatı muvakkatası 106 liradır.

Merzifon garnizonu için 1100 kilodur. Teminatı muvakkatası 32 liradır.

Çorum Askeri
Mübayaa Komisiyonundan

Evvelce mükavelesi fesh edilipte 1 - 8 - 931 den 22 -11 - 931 tarihine kadar mütebaki kalan 56. A. in 96000 kilo ekmeği evsaf ve şeraiti baki kalan şartla 3 - 8 - 931 den itibaren bir ay müddetle alenî münakasaya konulmuştur. 1 - 9 - 931 salı günü saat 15 de ihalesi yapılacaktır teminatı 360 liradır taliplerin çorum mübayaat komisiyonuna müracaatları ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Yumurtacı Hasan ağanın Tatluk Mustafa zimmetinde alacağı olan mebaligin temini istifasiçin medyunun uhdesinde olup paraya çevrilmesi mukarrer olan içeride de vaki şarkan,şimalen kavacık yolu garben sahibi sanet bahçeliği ve cenuben çay ile mahdut bir kıt'a değirmenin ve yine mahelli mezkûrde vaki şarkan sahibi sanet değirmeni garben Darendeli Haci Ömer bahçeliği şimalen kavacık yolu ve cenuben çay ile mahdut bir kıt'a bahçenin 224 sehimde 95 sehmi

Çorumun has mürsel mevkiinde vaki şarkan Kadife oğlu Mustafa cenuben Yetilmiş oğlu Mehmet veresesi Ali, Güllü,Nuriye garben Boynu eğri oğlu Hüseyin cenuben Gök eşme oğlu Kadir yigeni Mahmut ile mahdut 20 dönüm mukaddema tarla ve elyevm bağ da üçte biri peşin para ile ve rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzere açık artırma ile satılığa çıkarılmış olduğundan talip olanlar değirmenin umum kıymeti 650 ve bahçenin umum kıymeti 100 ve terlemin dahi 600 liradan borçlunun hissesine musip miktarın yüzde onu nisbetinde pey akçası ve teminat mektubunu hamilen ve müzayede kaimesini görmek üzere her gün Belediye münadisine müracaatları ve 6 - 9 - 931 pazar günü saat onda da icra dairesinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

ÇORUM VİLAYET MATBAASI

12 - AĞISTOS - 931

İDAR HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337- 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 568

ABONE ŞARAİTİ		
	Senelîği	Mevkii
Aylığı geçen 25 Kuruştur	175	kasabaya
	200	Harice
Günlüğü geçen 5 Kuruştur	150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

Gazi H.Z.leri
Yalovayı tekrar teşrif buyurdular

İstanbul 9 - Reisicümhur hazretleri bu gün Başvekil İsmet paşa ile birlikte Yalovaya dönmüşlerdir.

İktisat vekili
Tedavi için Avrupaya gidiyor

İstanbul 9- İktisat vekili Mustafa Şeref bey tedavi için Avrupaya hareket etmiştir. Viyanadan Çekislovakyaya, İsviçre ye parise gidecektir.

Dahiliye ve Hariciye vekilleri
İstanbula gittiler

Ankara 10 - Hariciye Vekili Tevfik Rüştü, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyler bu akşamki trenle İstanbula hareket etmişlerdir.

Ziraat bankası
Zürradeki alacağına mukabil
buğday alınması için şubelerine talimat verdi

Ankara 9 - Ziraat bankası köylerdeki buğday ve arpanın köylüden matlubuna karşı Bankanın göstereceği köy anbarlarına yerleştirilmesi için şubelerine lâzım gelen talimatı vermiştir. Banka bu muameleyi kendisine borçlu olan köylülere yapacaktır. Mahsul bu günkü piyase üzerinden hesap edilecektir. Banka bunları fazla fiatla satacak olursa fiat farkı köylüye iade olunacaktır.

Amerikalı Tayyareciler
Tayyare ile Marsilyaya gittiler

İstanbul 9- Amerikalı Hava kahramanları busabah beşbuçukta Tayyare ile Marsilyaya hareket etmişlerdir. Oradan vapurla vatanlarına döneceklerdir.

Türk - Bulkar dostluğu
Ve bir Bulkar gazetesinin sitayişkâr neşriyatı

Sofya 9 - Dinevnik gazetesi yüksek mahafilden mülhem olarak Türk - Bulkar dostluğu hakkında neşrettiği makalede Türkiye hakkında hararetli bir lisan kullanmakta, menfaatleri ve psikolojileri müşterek olan bu iki milletin hadisatın zaruretile birbirlerine yaklaşmak çaresini bulacaklarını yazmaktadır.

MUĞLADA
Çekirge mücadelesi

Muğla 10 - Vilâyet dahilinde çekirgelerin tohum bıraktıkları yerler tesbit olunmuştur.

Bunlar merkez kazada iki, Milâsta üç, Bodurumda dört, Fethiyede beş köydür.

kışın sürme ameliyesi yapılacaktır.

Amerikalı Tayyareciler
Marsilyada

Marsilya 9 - Bu sabah İstanbuldan kalkan Amerikalı tayyareci Boardon ve Polando 12 saatte Marsilyaya gelmişlerdir.

İNGİLİZ BAŞVEKİLİ
Bir gazeteye beyanatta bulundu

Londra 10 - İngiliz Baş Vekili Makdonald bir gazeteye beyanatında Amerika Hariciye Nazırı ile siyasî ve malî bütün meseleleri beraberce tetkik ettiklerini ve bu mükâlemat neticesinde çok memnun olduğunu söylemiştir.

Türk gazeteciler birliğinin vatanî bir teşebbüsü

Ankara 11 - Türk gazeteciler birliğinin teşebbüsü ile büyük taarruz ve zafer günlerini Ankarada ve Dumlu pınarda lâyık oldukları şekilde tes'it için Dahiliye Müsteşarı Hilmi beyin riyasetinde bir komite teşekkül etmiştir. 26 ağıstosta ankarada ordu mümessilleri şerefine bir ziyafet verilecektir.

Eşkıya derdesti

Denizli 11 Eşkıyadan Gerikler Ömer dün Çal kazasında ölü olarak ve avenesi diri olarak yakalanmışlardır.

Gemlik soyguncuları

Bursa 11 Gemlik yolunda soygun yapanların kimler olduğu anlaşılmıştır. Zabıtamız bunları şiddetle takip etmekte ve peyder pey yakalamaktadır.

Yozgat ziraat bankası ve zürraın borcu

Yozgat 11 Ziraat bankası borcu olan köylerden aynen mahsul almak üzre tedbirlere başlamış ve köylere tebliğat yapmıştır.

Suret

30 - 7 - 931 Tarihinde neşrolunup mer'i olmaya başlamış olan 1866 numaralı kanun metnine nazaran.

1 — İstihkakı, kendisine tahsis veya teffiz suretile verilen mesken bedeli ile mahsup edilerek istihkakının bu mesken bedeline kâfi gelmemesi yüzünden borçlu kalan mübadillerin borçları, meskenlerinin iskânı âdi derecesine kadar affedilmiştir. Verilen meskin mübadilin ailesi nüfusunun adedine ve içtimaî vaziyetine göre iskânı âdi derecesinden fazla ise yalnız fazla kısmın bedeli borçlanma kanunu ahkâmı dairesinde tahsil edilir.

2 — Vilâyeti şarkiye mültecileri ile her hangi bir sebeple memleketlerinden başka yerlere nakil edilen eşhasa tahsis edilmiş olan meskenlerin de iskânı âdi derecesi mecanen temlik edilecektir. Bu gibi meskenler için de bedelce borçlanma kanununa tevfikan borçlanmış olanların da bu borçlarından, kendilerine tahsis edilen meskenin iskânı âdi derecesi bedeli affedilmiştir. Mesken, iskanı âdi dairesinden fazla ise yalnız fazla kısım bedeli borçlanma kanununun ahkâmı dairesinde tahsil edilir.

3 — 1866 Numaralı kanun sırf meskenlere münhasırdır.

Zürraî kredi konferansı ve Türk murahhası

Brendizi11 Roma zürraî krediler konferansında Türkiye murahhası Ziraat bankası müdürlerinden Fazıl bey tayyare ile Berlindiye gelmiş ve trenle Romaya gitmiştir.

Akşam gazetesi müdür ve muharrirleri hapsedildi

İstanbul 11 - Arzı hayaya mugayir neşriyattan dolayı Akşam gazetesi mes'ul müdürü İskender Fahrettin ve rakiplerile yazısının muharriri olan Vâlâ Nurettin beyler Müddei umumiliğin emrile tevkif ve adliyeye teslim edilmişlerdir.

Belediye reisi

Belediye reisimiz Şevket bey su işlerine mütealllık bazı husûsatın halli için mezunen Ankaraya azimet etmişlerdir.

Reisliğe Encümen azasından Salim bey vekillik etmektedir.

Vilâyet Maarif
MÜDÜRÜ

Vilâyet Maarif müdürü Şefik B. mezunen Ankaraya gitmişlerdir.

Müdür vekilliği İskilip mıntakası İlktedrisat müfettişi Faik Beye tevdi olunmuştur.

Müdürümüz
GELDİ

Berayi tedavi mezunen İstanbulda bulunan Matbaamız Müdürü Mustafa Hilmi bey Cumartesi günü avdet etmişlerdir.

Vilâyet
MAİYET MEMURLUĞU

Memleketimizin yetiştirdiği kıymetli gençlerden ve Mülkiye mektebi talebesinden Şevket bey busene tahsil müddetini ikmal edüp gelmiş ve Mumaileyhin sitaj müddetini ikmal etmek için Dahiliye Vekâleti Celilesince Çorum Vilâyeti Maiyet memurluğuna tayini tasvip buyurularak berayi tasdik İradei Milliyeye arz edildiği haber alınmıştır. Şevket beyi tebrik ederken başladığı Devlet hidematında muvaffakiyatının temadisini temenni eyleriz.

Tayyare Piyankosu

İstanbul 11 - Tayyare piyankosunun bu günkü çekilişinde 22217 noya otuz bin lira ve 26461 noya onbeş bin lira 2722 noya sekiz bin lira 133 ve 12415 ve 23739 nolara üçer bin lira, 14163, 14680, 23243, 24068, 28746, 30001 nolara ikişer bin lira çıkmıştır.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Memleketimizin muhtelif vilâyetlerinde görülen hastalıkların başlıcaları: Verem, Sıtma, Firengi ve bunlara mümasil emraz olup Cümhuriyet Hükûmetince bu derin ihtiyaçlar nazarı dikkate alınarak köy kanununa mühim maddeler ilâve edilmiş ve sıhhî mücadelelere ehemmiyet verilmiştir. Bu meyanda doğum ve kadın hastalıklarile de mücadeleyi pirensip olarak kabul ve bu suretle cidden beşeriyete pek büyük hizmet etmiş bulunuyor.

Burada mevzuu makal etmek istediğim kadın uzviyeti olup, içtimaî hastalıklarımızdan mağdut bulunan belsoğukluğunun yaptığı tahribatı ve diğer emrazı sariyenin sureti intikalidir.

Şahsî gayret, ferdî düşünce ve tetebbuatımızla halkı ve bilhassa kadınlarımızı bu belâyı azimden korumak ve kurtarmak her münevver Türk gencinin vazifei milliyesidir. İçtimaî hastalıkların kesreti vukuu hiç şüphesiz sıhhat ve hayatı beşere kıymet, kavaidi sıhhiyeye lüzumu derecesinde ehemmiyet vermemekliğimizdendir. Cümhuriyetin tarihi ilânına kadar mekteplerimizde maalesef eski ve köhne zehniyetlerden doğan proğramlar dahilinde tedrisat idare edilerek hıfzıssıhhat ilmine lâyıkı veçhile bir mevki verilmemiş, verilmiş olsa da lüzumsuz birçok mebahis nazarî bir suretle okutturularak gençliğin sıhhat yolunda bizzat mücadele kabiliyetleri ihmal edilmiştir. İşte bu ihtiyacatı sıhhiye ve zaruriyeyi yakinen gören beşeriyetin ıztıraplarına koşan binlerce etibbanın neşriyatı, konferansları hep memleketin saadet ve selâmeti beşeriyetin ihyasına matuf idi. Bu mübrem ihtiyacatı nazarı itibare alan hükûmetimiz bilumum mekteplerde amelî ve asrî ihtiyaca göre proğramlar ihzar ederek ve bilhassa köy kanunu meyanına pek kıymetli sıhhî maddeler ve tedbirler vazederek muntazam bir teşkilât dahilinde ve sıhhat yolunda halkı tenvir etmekle içtimaî beliyelerden kurtarmağa bütün varlığı ile çalışmaktadır. Burada nazarı dikkate alınacak mes'ele; Mücadele usulleri ve sıhhî kanunlar ne dereceye kadar tevsi edilirse edilsin; halkın terbiyei sıhhiye ve tetebbuatı ilmiyeleri noksan olursa fennî, sıhhî müesseselere ehemmiyet ve rağbet gösterilmezse bu husustaki fedakârlığın akamete mahkûm olması ve sarfedilen emekler, gayretlerin beyhudeye gitmesidir.

İnsanlar ne kadar âlim ve mütefennin olurlarsa olsunlar hayatı beşeri tetkik ve tetebbu ederek ebnayi cinsine hizmet etmek, içtimaî, sıhhî dertlerimizi bilerek onlardan tevakki, tehaffuz çarelerini öğrenmek mecburiyeti karşısındadır. Çünkü hayat insanlara bir emanettir. Onu yaşatmak, ona bakmak vazifemizdir. İşte sıhhî bilgilerimizle masum köylülerimizi, bilhassa kadınlarımızı tenvir etmek münevverlerin birinci vazifei insaniye ve vataniyeleri olmalıdır. Görülüyor ki: Hükûmeti Cümhuriyemiz bir çok hastalıklara karşı mücadele için bütün varlığı ile bütçesi nisbetinde bir fedakârlık gösteriyor. Bu meyanda kadın uzviyetini de ihmal etmiyerek malûl kalan kadınlarımızın tedavisinde, yavrularımızın uzviyetlerini ve dûçar oldukları hastalıkların emri tedavilerinde Doğum ve Çocuk bakımevi namında sıhhî müessesat teşkil etmiştir. Ne büyük bir eseri talîdirki bu mücadelenin ilk hatvası Çorumun münbit şehrine nasip olmuştur.

Kısa bir müddet zarfında müessesemize muracaat eden hastalar arasında belsoğukluğu hastalığının kadın uzviyetinde yaptığı tahribat ve neticei maraz olarak kısırlık gibi akamet cidden mucibi teessür bir safhada bulunduğunu söylemek mecburiyetindeyim. Mesele yalnız akametle iktifa edilse teşekkür olunur.

Halbu ki: Bu gibi hastalıklar kadının bütün çocuk yetiştiren uzuvlarına da sirayet ederek ameliyatlara maruz kalıyorlar.

Malûmdurki: Türk kadını nekadar sağlam ve sıhhatte bulunursa beşeriyet ve memlekette varlık o nisbette artar. Umumî nüfusun tezayüdünde kadın büyük bir amildir. Ohalde kadınlarımızın hayatını korumak için fennî ve sıhhî bilgilerimizi çoğaltmak, hastalıklardan tevakki çarelerini öğrenmek, bunlardan gayrı hırafevî, kadim rivayet şeklinde zamanımıza kadar tevatüren gelen ve hayat için muzur olan köhne ve cahilâne tedavi ve tedabirlerin mazarratlarını halka anlatmak düsturumuz olmalıdır. Küçük bir ihmal, mahallât arasında gizli bir surette üç beş kuruş menfeat mukabilinde, bazan samimiyetin doğurduğu hususiyetle kadınlarımızı tedaviye yeltenen ocaklar ve tavsiye ettikleri ilâçların istimali kadınlık uzviyetini harap ve kısır yapmağa sebep olur. Bazan kendi paralarile ölümlerini ihzar edenler pek çoktur.

İşte âilelerimizin sıhhatlerile ve hayatı içtimaiyelerile bizzat alâkadar olmadığımızdan dolayı validelik denilen kudsî bir şereften mahrum bırakmaktayız, dolayısile kendi elimizle mezarlarını kazarak manen mes'ul oluyoruz.

Bu halin devamı memleketin zararına olduğu yapılan kadın hastalıkları istatistiklerile teeyyüt etmiş birer hakikattir.

Bu gün halk arasında belsoğukluğu hastalığının nezle kadar kıymeti olmadığını biliyoruz. Bu hastalık yalnız kadın uzviyetinde değil erkeklerin de çocuk yetiştiren uzviyetinde yaptığı tahribat ve bıraktığı izleri anlatılırsa birer facia teşkil eder. Mezkûr hastalığın amili marazisi gonokok ismini verdiğimiz mikrop kadın, erkek uzviyetlerinde yaptığı harabî akıllara hayret verecek derecede şümullüdür. Biçare kadınlarımızın dinî mahremiyet korkusu ve erkeklerinin gösterdiği taassup gibi cahilâne düşünceler yüzünden hastalıkları gizli kalmakta ve zemanla şiddet kesbederek ölümle mücadele etmektedirler. Bu acı devirlere giren hastalara sıhhî müessesat ve mücadele heyetleri fayda bahşolamıyorlar. Tababetin bütün şuabatında olduğu gibi kadın hastalıkları şubesinde de tedaviler duçarı müşkilât ve bazan da ızharı aczeder. Ölüm safhasına dahil olan hastalar karşısında tababet ilmi iflâs eder. Ancak ıztırapları tahfif, aileyi teselli edebilir. Böyle müellim tablolar ile bitap vaziyette müessesata dahil olan hastalara sarfedilen gayretler beyhude olup cehlü taassubun kurbanı olanlar pek çoktur. Malûmdur ki bütün yorgunluklarımız ve düşüncelerimiz mes'ut bir aile ocağı kurmaktır. Kadının saadet ve refahını temin etmek, sıhhati ile ve hastalıklarile alâkadar olmaktır. Bu meyanda kadının teksiri nüfusa hizmeti noktai nazarından ayrıca haiz oldukları ehemmiyeti kaydetmek isterim:

Nüfusu olmıyan bir millet ne kadar zengin olursa olsun düşman karşısında zaif kalır. Çünkü: topu, silâhı, cepaneyi istimal edecek insanlardır. Orduları teşkil eden fertler olup bunları doğuran, vatanperver yapan hiç şüphesiz kadınlarımızdır. Memleketi düşmana çiğnetmemek istersek kadının sıhhatile alâkadar olmak lâzım gelir. Tabiatın en nazik çiçeği kadın uzviyetidir. Nasıl ki nebatat soğuk ve sıcaktan çabuk müteessir olurlarsa bunlar da ayni şekilde müteessir olurlar. Tahripkâr mikroplar karşısında çabuk solarlar. Çocuklarımızın ilk gıdasını, terbiyei ibtidaiyelerini verenler, memlekete nafi, gürbüz evlât yetiştiren ve ordumuzun nüfus itibarile noksanlarını doldurmağa çalışan hep kadındır. Kendi sıhhatimiz kadar kadın sıhhati ile de alâkadar bulunarak, taassup zihniyetini dımağlarımızdan silerek hükûmetin yaptırdığı müesseselere göndererek tedavilerini ikmal, ıztıraplarını tahfif ettirmelidir.

Malûmdur ki: Hastalıkların tevellüt ve intişarına sebep mikrop tabir ettiğimiz mavaddı uzviyelerdir ki bilumum emrazın tevessüüne sebep teşkil ederler. Savleti marazdan muhafaza edinmek için fennin irae ve tavsiye eylediği tedavi ve tedbire muracaat tabiî ve zaruridir. Bu maksadın husulü sirayetin tahdidine ve marazın temini bakasına hadim esbabın ref'ine vabesta olup bu bapta iki tedbiri esasî vardır. Birincisi hastaları ayırmak usulünün tatbikı; hastanelerde, sıhhî müessesatta kabili icradır.

İkincisi hastalığın tevlit ve intişarına sebep olan mikropların ref'i, izalesi; bu da fennî tathirat ve hekimler tarafından verilen ilâçların hüsnü istimali ile mümkindir. Sıhhî bilgilerimize şunu ilâve etmek isterim ki hastalıkların sirayeti ne suretle ve nelerle vuku bulduğunu bilmekliğimiz lâzımdır. Zira bunlar bilinmezse yapılacak tedabir tesirsiz kalır. Aielumum hastalıkların amilî mikrop dediğimiz, muhtelif şekilde gözle görülmeyen hayvancıklar olup ifraz ettikleri zehirler vasıtasile vücudu insaniye tesir ederek hastalıkları meydane getirir. Velhasıl mikroplar emrazın tohumlarıdır. Bu tohumlar toprak vasıtasile, su, hava ve bizi ihate eden kâffei eşya, ecsamda, mevaddı gıdaiyede bizzat vücudumuzun muhtelif mahallerinde de bulunur. Muhitimizle vücudumuz arasındaki münasebet nazarı dikkate alınırsa hasta bir şahsın balkamı, idrarı, pisliği ve deri üzerinde hastalıklar neticesi hasıl olan kabuklar kan gibi vücudundan harice çıkardığı mevat ile hastalık tohumlarını etrafa, eşya ve ecsama tevdi eder. Buna mukabil eşya ve ecsamı hariciyede bulunan mikroplar da kezalik teneffüs ve hazım yollarile kadın ve erkek azayı tenasüliyesi cilt vasıtasile vücudu insaniyeye dahil olur. Toprak sathında bulunan tabakalar bir çok hastalıkları ve alelhusus kolera, hummai tifoidi, verem ve dizanteri gibi hastalıkların mikroplarını havidir. Rüzgârın kaldırdığı tozlar üzerinde gözle görülmeyen hayvancıklar bulunur. Hummai tifoidi, kolera, dizanteri gibi hastalıkların mikropları insanlara su ile intikal eder. Bu mikroplar içtiğimiz sular, çiğ olarak yıykamadan yidiğimiz sebze ve meyvalarla vücudumuza dahil olurlar. Mikropların hava vasıtasile de vücude dühulü pek o kadar haiz ehemmiyet değilsede bazı hastalıklarda büyük rol ifa eder. Verem hastalığına mübtelâ bir şahsın öksürüğü ile ağzından çıkan ince

toz halinde tükrüğünde verem mikrobu bulunur. Bu hastanın etrafında bulunanlara geçer. Evlerimizin her tarafında, çamaşır, elbise ve eşyası üzerinde müteaddit muzur mikroplar vardır.

Bunlara temas eden elleri ağıza götürmekle ve eşyayı mezkûrenin kımıldanmalarile mikroplar me'kûlâta konar. Bunları yiyenler, teneffüs edenler hasta olurlar. Hastalıklı hayvanların et ve südünde de mikrop bulunur. Bunları içmek ve yemekle yine insana hastalık geçebilir. İnsanlar mikropların en feal ve seri bir vasıtasıdır. Bunlar meyanında hasta olanlar birinci derecededir. Hastalar bilvasıta, bilâvasıta yani doğrudan doğruya eşhası salimeye tohmu marazıyı nakil ederler. Bundan maada bazı hastalıklar sirayeti irsiye ile ahlâfe intişar ve intikal eder. Şunu da ilâve etmek isterim ki kendisi afiyeti tammede kalmak üzre bir şahıs bazı defa bir hastadan aldığı mikropları diğer bir şahsa nakle vasıta olurlar.

Fare, sivri sinek, pire, tahta kurusu gibi hayvanat hastalık mikroplarını uzak mesafelere naklederler. Mikrop emrazı sariye tohumlarıdır. Lâkin tohum her toprakta bereket, feyiz bulamaz. Eğer toprak mahsuldar ise tohum neşvü nüma bulur, eğer değil ise akim kalır. İşte mikroplarda da bu kanunu tabiat caridir. Mikrop vücude dahil olur, hastalığın meydane çıkması için müsait şeraiti orada mevcut bulamaz, şundan anlaşılıyor ki hastalığın tevellüdüne yalnız o marazın mikrobu kâfi değildir. Aynı zamanda istidadı şahsî, şeraiti hazırai bedeniyede buna müsait olmalıdır. Sıhhati tammede bulunduğumuz halde vücudumuzda bir çok hastalıkların mikropları bulunur. Fakat bize mazarrat iras etmez. Bir emrazı sariye vukuu esnasında hastalar ile teması daimi ile bulunulursa pek çok insanlar savleti marazdan küllîyen azade kala bilirler. Mikrop vücudda kendisine lâzım olan şeraiti bulamadığı takdirde hali hafide kalır, yani vücut ondan müteessir olmaz. Bilâhere neşvü nümasına müsait esbabın zuhurile hastalık meydana çıkar veyahut esnayi dühulde kuvvei semmiyesi noksandır. Birmüddet sonra bazı esbabın tesiri ile kuvvei asliyesini yeniden iktisap ederek hali faaliyete gelir ve yine hastalık tevellüt eder. Velhasıl esbabı mezkûre mukavemeti bedeniyeyi tenkıs ederek vücudu insanîde mikroplara müsait bir zemin hazırladıkları için emrazı sariyenin zühuru görülür.

Bazı defa vücudu insaninin mikroplara karşı mukavemeti tabiiyesi vardır. Buna şahsın o hastalığa karşı muafiyeti namı verilir. Muafiyeti mezkûre veladî olur. Yani tevellüdünden itibaren insan muafiyeti mutlaka içinde bulunur.

Yahut kisbî olur. Evelce o hastalığa bir defa mübtelâ olmakla tabiî bir surette, yahut aşılanmak neticesi sun'î olarak hastalıktan muaf olur. Maamafih kuvvei hayatiyei bedeniye ile kaimdır. Mezkûr kuvvetin devamına mani her türlü esbap ve sui istimalât muafiyeti izale eder. Yani mukavemeti bedeniyeyi azaltmak suretile hastalığın zühuruna yardım eder. Mutaleatı mevrudeden marazın iki nevi olduğu kolaylıkla anlaşılır. Bir takımı vücudu mikropların tesirine karşı hazırlayıcı sebeplerdir ki: Buna esbabı müheyyie namı verilir. Başlıcaları: Cins, sin, veraset, vücudun şeraiti hazırai mütekaddimesidir. Diğerleri de vücude dahil olan mikropların faaliyetini tezyit edici avamil olup bunlarada esbabı muavene namı verilir. Başlıcaları: İklimin tesiri, yorgunluklar, kesreti iştikal, gayri kâfi gıdalanma, bilumum sui istimalât, sıhhat ve hayata lâkaydilik hastalıkların bir an evel zühurunu teshil eden sebeplerdir. Bu muhtasar sıhhî hasbühal ile sıhhî bilgilerimiz kısmen umumî bir şekilde tekrar edilmiştir.

Arazi vergisi kanunu

Kanun No: 1833

Kabul tarihi: 27 - 6 - 931
Neşri tarihi: 6 - 7 - 931

367 Nolu nushadan mabat

Hususî tadilât

Madde 11 — Arazi, bağ, meyvalık, fidanlık, güllük, dutluk, zeytinlik ve orman haline giren veya bu halde bulunan arazi, üzerindeki kütükler, fidanlar ve ağaçlar sökülerek veya mahvolarak tarla haline gelirse mükelleflerin veya malmemurlarının talepleri ile bu araziye yeniden kıymet takdir olunur. Tadilen takdir olunan kıymetler tahavvülün vuku bulduğu seneyi takip eden mali seneden itibaren vergiye matrah ittihaz edilir.

Üçüncü maddede yazılı muafiyetlerden istifade eden arazinin kıymetleri, muafiyet müddetinin sonuncu senesinde tayin edilerek ertesi mali seneden muteber olur.

Madde 12 — Bir şehir veya kasaba veya köyün tamamındaki arazi veya arsaların veyahut bir mıntaka veya mevkide bulunan arazinin veya bir mahalle veya meydan veya sokaktaki arsaların umumiyetle kıymetleri her hangi bir sebeple yüzde yirmi nisbetinde artar veya eksilirse mükelleflerden bir veya bir kaçının veya malmemurlarının talepleri üzerine tadilât yapılır.

Tadilât, mıntaka, mevki, mahalle, sokak ve meydanlardaki arazi ve arsalar için belediye hududu dahilinde olan yerlerde belediye ve köylerde köy heyeti mazbataları üzerine idare heyeti kararile ve bunların haricindeki mahaller için evvelki fıkradaki mazbatalara istinaden idare heyetinin kararı ve Maliye Vekâletinin mezuniyetile yapılır.

Bununla beraber herhangi bir mükellefin kendi arazi ve arsası için vaki olacak tadil talepleri nazarı itibare alınır. Ancak vaki talebin mühim olmadığı nihai kararla tahakkuk ettiği takdirde tadil heyetinin masarifi muracaat sahibine tazmin ettirilir.

Bu kanunun neşrinden sonra yapılacak umumî tahrir neticelerinin mer'iyete girdiği yerlerde mer'iyet tarihinden itibaren üç sene geçmedikçe münferit tadilât talep edilemez.

Madde 13 — 11 ve 12 inci maddeler mucibince tadilen tesbit olunan kıymetler, tadil taleplerinin müsadif olduğu seneyi takip eden mali seneden muteberdir. Tadil muameleleri, tadil taleplerinin vuku bulduğu sene içinde neticelendirilmemiş bulunursa mukayyet kıymetler üzerinden verginin istifasına devam olunur. Bu takdirde vergi tadilen tesbit olunacak kıymetlere göre fazla alınmışsa fazla farkı ret veya mahsup ve noksan alınmışsa noksan farkı ayrıca tahsil olunur.

Madde 14 — Tahrir kayitlerine geçmeyip mektum kalmış olan arazi için yalnız, mektumiyetin tahakkuk ettiği seneden evvelki beş sene için vergi aranabilir. Bu senelere ait vergilerde, mektumiyetin tahakkuk ettiği tarihte takdir edilecek kıymet üzerinden hesap edilir ve müteakip beş sene içinde bu senelere ait vergi mikdarlarına ilâve edilerek müsavi taksitlerle tahsil olunur.

Bu kanunun meriyetinden sonra yapılacak tahrirlerde kayitlerine mikdarı eksik veya fazla geçmiş olan araziye ait kıymetler, kayitli kısmının umumî kıymetinden beher dönüme isabet eden mikdara göre hesap edilerek vergi noksanı yukarıdaki fıkra mucibince tahsil olunur. Fazlası mükellefin muracaat ettiği malî sene iptidasından itibaren tenzil ve fazla tahsil edilmiş olan vergi ret veya mahsup olunur.

Madde 15 — İratsız arsanın üzerine bina yapılmaksızın ticaret ve san'atta istimale tahsis suretile iratlı arsa halini alması veyahut iratlı arsanın iratlı olarak istimalden sakıt olması, istimal tarzındaki tebeddüle göre nisbetin değişmesini istilzam eder. İratsız arsanın iratlı arsaya tebdili halinde, tebeddülün vuku bulduğu tarihten itibaren iki ay içinde beyanname ile mahallin vergi idaresine ihbar edilmesi mecburidir. Yeni istimal tarzına ait vergi nisbeti bu tebeddülü takip eden malî seneden muteberdir.

Şayet tebeddül, ihbar edilmemiş veya ihbar gecikmişse tebeddülün vukuu tarihinden ihbar tarihine kadar geçmiş olan senelerin vergileri yüzde on fazlasile tahsil olunur.

İratlı arsanın iratsız arsaya tahvili halinde yeni vaziyete ait vergi nisbeti, mükellefin varidat idaresine tahriri muracaatının vukuunu takip eden seneden itibaren tatbik olunur.

SONU VAR

Çorum P. T. T. müdüriyetinden

199 Lirada talibi üzerinde bulunan haftada mütekabilen üç seferli Çorum, Alaca, Yozgat Postasının tenziline talip çıkmamasından 10 - 9 - 931 perşenbe gününe kadar pazarlıkla muamele yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

Çorum Ziraat
MEMURLUĞUNDAN

Bazı bağlarda yalangı zuhur ettiği anlaşıldığından bu hastalığa karşı tatbik edilecek tedavi hakkında malûmat almak üzre bağ sahiplerinin Ziraat dairesine muracaatları ilân olunur.

Ç. Nafıa Baş mühendisliğinden

Nafia dairesi için münakasaya mevzu yüz ton maden kömürünün münakasa müddeti 8 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir hafta daha temdit edilmiş olduğundan taliplerin yevmi ihale olan 15 - 8 - 931 cuma ertesi günü Encümen kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum Sıhhiye Müdüriyetinden

Çorum Memleket Hastanesi Eczanesine alınacak 944 lira 38 kuruş bedeli muhammeneli 85 kalem eczayi tıbbiye 6 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddele münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek ve bu hususta daha ziyade malûmat edinmeleri için Çorum, İstanbul Sıhhat ve İctimaî Muavenet müdürlüğüne muracaatları ilân olunur.

Vilâyet İdarei hususiye müdüriyetinden

İdarei hususiyeye ait pirbaba civarındaki on iki parça tarlanın pazarlık suretile icara verilmesi Encümeni Vilâyetin kararı icabından olmakla talip olanların Muhasebei Hususiyeye muracaatları ilân olunur.

***

Sungurluda vaki İdarei hususiyeye ait onbir kıt'a dükkân, bir bağın pazarlık suretile icara verilmesi Encümeni Vilâyetin 6 Agıstos 931 tarihli kararı icabından bulunduğu ilân olunur.

Ziraat müdüriyetinden :

Borca mukabil Buğday alınıyor

Ziraat Bankası çiftçilerdeki alacağına mukabil Buğday alacağı ilân olunur.

Çorum Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdüriyetinden :

Sivas leylî küçük sıhhat memurları mektebine kabul

ŞARAİTİ

Sıvas leylî küçük sıhhat memurları mektebine talebe kaydine başlanmıştır.

Kaydü kabul şeraiti

Küçük sıhhat memurları mektebine kaydikabul olunabilmek için Türkiye Cümhuriyeti tebeasından olmak, yaşı 20 den aşağı ve 25 tenyukarı olmamak ve ahlakan mazbut ve her türlü şaibeden âri bulunmaktır.

İşbu evsaf ve şeraiti haiz olanlardan tam devreli resmî ve hususî liselerin altıncı sınıfından veya daha yukarı sınıflardan mezun veya tasdıknameli olanlar bilâ imtihan ve rüşdiye tahsilini ikmal etmiş olanlar veya bu derece tahsil görmüş olduğunu isbat edenler bilimtihan kabul olunurlar.

Talipler atide mezkûr vesaik ve evrak suret veya asıllarını kendi yazılarile yazılmış ve muvazzah adreslerini havi bir istid'aya raptan Sıhhat ve İçtimaî muavenet Müdürlüğüne muracaat etmelidirler.

I - Türkiye Cümhuriyeti tebeasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı (Nüfus tezkeresi).

II - Ve müzmin her türlü hastalıklardan salim olduğunu ve kabiliyeti bedeniyesini muvazzahan natık musaddak tabip raporu.

III - Mezuniyet şehadetnamesi veya derecei tahsilini natık tasdıkname.

IV - 4,5 + 6 Eb'adında üç adet fotoğraf.

V - Hüsnü ahlak eshabından olduğunu ve hiç bir surerle mahkûm olmadığını mübeyyin ikametgâhının bulunduğu polis idaresinden ahz olunmuş vesika taliplerin istid'aları ile birlikte işbu evrak ve vesaikı Eylul bidayetine kadar Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğüne tevdi edilmiş bulunmaları muktazidir.

İmtihanla mektebe girecek taliplerin 25 - Ağıstos salı günü imtihanları yapılmak üzre saat 13 te Çorum Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne gelmeleri ilân olunur. 1 - 3

Sıhhiye müdüriyetinden

Asgarî Kilo	Azamî Kilo	Erzakın nevi
700	800	Gaz yağı
100	150	Taze kabak
100	150	» Fasulya
100	150	» Bamya
100	150	Pırasa
100	150	Isbanak
100	150	Patates
100	150	Lahna
30	000	Kuru bamya
40	000	» Üzüm
600	650	» Soğan
50	000	Salça
5	000	Kırmızı büber
6	000	Pirinç unu
30	000	» Un
10	000	Şehriye
10	000	Kaşer peyniri

Doğum ve çocuk bakım evine ait onyedi kalem erzakın yevmü ihalesi olan 6 - 8 - 931 perşenbe günü talibi zühur etmediğinden ve gaz yağının beher kilosu 29 kuruş komisiyonunca haddi lâyık görülmediğinden münakasa müddetinin on gün daha temdit edilerek 15 - 8 - 931 cumartesi günü saat 14 te ihalelerinin icra edileceği ilan olunur.

VİLÂYET BAYTAR MÜDÜRİYETİNDEN

Tokat vilâyetinin Almus nahiyesinin Baba köyü sığırlarında vebayi bakarî çıktığından mezkûr mıntakadan vilâyete sığır idhal edilmemesi ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Bilumum mütekaidin, Eytam ve eramilin ikinci altı aylık yoklamalarının şimdiden ve merkez mal müdürlüğüne tevdi eylemeleri ilân olunur.

Ç. Maarif MÜDÜRİYETİNDEN

Merkezi Vilâyet Cümhuriyet mektebinin haricî ve dahilî sıvası 6 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Merkezi Vilâyet İstiklâl mektebi badana ve divarlarına sabit yazı inşası tahtaları 3-8-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Mecidözü kazasının Merkez mektebi muhafaza divarı inşaatı .. 8 - 931 tarihinden itibaren bir hafta müddetle tekrar münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Merkezi vilâyet Tanyeri mektebinin badanası 8 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir hafta müddetle daha münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Bad... ..lu Halimin Culuman zade kerimesi Hanımanşa zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için tahtıhacze alınıp bu kere paraya çevrilmesi mukarrer olan Çorumun Elmalı mevkiinde vaki şarkan kadife zade Şükrü ef. garben Süleyman çavuş cenuben şanalinin İsmail şimalen semerci Halil bağı ile mahdut bir kıt'a bağın beşte bir hissesi açık artırma usulü çevrüleceğinden rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre 13 - 9 - 931 pazar günü saat 15 te talip olanların mezkûr hissenin kıymeti muhammenesi olan 30 liranın yüzde onu nisbetinde pey akçası veya teminat mektubunu hamilen icra dairesine ve müzayede kaimesi dahi üzere de her gün belediye münadisine müşterilen muracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Hududu : Sağı Balcı oğlu Mehmet solu Ucar oğlu Arif arkası Balcı oğlu İbrahim önü yol ile mahdut tahtani bir oda ve ayrıca fevkani bir oda ve altında ahır ve bir mikdar havliyi şamil nanenin kıymeti150 lira

Çorum Sulh hakimliğinden

Hududu : Hacı Recep mahallesinde mektep sokağında sağı Gazez oğlu Ekmekçi Hasan solu başı büyük oğlu Hacı Hüseyin veresesi arkası Karamanlı oğulları veresesi önüyol ile mahdut fevkani dört oda ve sofa tahtani iki oda ve kilâr ve ayrıca yektiğerinden ayrılmış tahtani iki oda ve iki hay malık, vasi bahçeyi şamil bir bap hane kıymeti 2000 liradır

Çorumun Hacı Recep mahallesinden başı büyük oğlu Fazlı kerimesi Anşa ile rufekası arasında müşterek olup satılmasına mahkemece karar verilen hudut ve evsaf ve kıymeti yukarıda gösterilen bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren 30 gün müddetle müzayedeye vaz edilmiş ve hitamı olan 10 Eylûl 931 perşenbe günü saat 16 da kat'i ihalesi icra kılınacağından ve satış peşin olup ilânden itibaren şartname herkese açık bulunduğundan talip olanların Sulh mahkemesine muracaatları ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Mansur zade Selim efendinin Gökgöz oğlu Kadir efendi zimmetinde alacağı olan 54 madenî liranın temini için dayin namına ipotek ile merhun Çorumun şarkıyan mahallesinde musallâ sokağında vaki sağ tarafı Gökgöz oğlu Hasan usta ve sol tarafı Gökgöz oğlu Mustafa arkası Gökgöz oğlu Ömer önü yol ile mahdut fevkani 2 oda tahtani bir oda ve bir mağaza ve bir mıkdar havliyi şamil ve senevi 90 lira icar getirir hanenin açık artırma usulile paraya çevrilmesi tahtı karare alınmış olmakla rüsumu dellâliye müşteriye ait olmak üzre 931 tarihine musadıf pazar günü saat 15 te satılacağından talip olanların mezkûr hanenin kıymeti muhammenesi olan 3000 liranın yüzde on nisbetinde teminat akçası veya banka mektubunu hamilen münadiye muracaatları ve yevmi mezkûrde dahi icra dairesinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Yukarıda hudut ve evsafı yazılı ve Dağıstanlı oğlu Davut ağa veresesine ait olup satilarak şuyuun izalesine karar verilmiş olan bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren 30 gün müddetle müzayedeye vaz edilmiş ve hitamı olan 10 Eylûl 931 perşenbe günü saat 16 da Çorum Sulh mahkemesinde kat'i ihalesi icra kılınacağından ve satış peşin olup ilândan itibaren artırma şartnamesi her kese açık bulunduğundan talip olanların Çorum Sulh mahkemesine muracaatları ilân olunur.

İDAR HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tâbiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 569

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur
Nushası [3] Kuruştur

İsmet Paşa Hazretlerile

Hariciye ve Maarif Vekilleri Ankaraya döndüler

İstanbul 16 - Baş vekil İsmet paşa Hazretleri bugün Pendikten trene binerek Ankaraya hareket etmiştir. Hariciye ve Maarif vekilleri de ayni trenle Ankaraya gitmişlerdir.

Dahiliye Vekili Çanakkaleya gitti

İsnanbul 16 - Dahiliye vekili Şükrü Kaya bey bu ğün Umum Jandarma kumandanı Kâzım paşa ile birlikte Çanakkaleye hareket etmişlerdir. O havalide tetkikat ve teftişatta bulunacaklardır

Heyeti Vekile içtimı

Ankara 17 - Başvekil İsmet Paşa Hazretlerile Hariciye ve Maarif Vekilleri bu sabah İstanbuldan avdet etmişlerdir.

Heyeti Vekilé öğleden evvel ve sonra içtima ederek muhtelif işler üzerinde müzakeratta bulunmuştur.

ZAFERİTESİT KOMİTESİ

Hilmi beyin riyasetinde ictima etti

Ankara 15 - Gazeteciler birliğinin teşebbüsü ile tesis komitesi bu gün Dahiliye Vekâletinde, Müsteşar Hilmi beyin Riyasetinde içtima ederek müzakeratta bulunmuştur.

Komite 26 ağıstosta Ordu Mümessilleri şerefine verilecek ziyafet ve 30 ağıstosta Ankara, Dumlupınarda yapılacak merasim için hazırlanan proğram üzerinde çalışmış ve tesit merasiminin bütün memlekette geniş bir şekilde icrası hususunda yapılacak teşebbüsler hakkında kararlar vermiştir.

YERLİ MALLAR SERGİSİ

İstanbul 15 - Yerli Malları sergisine rağbet gün geştikçe çoğalmaktadır. Bu gün ziyaretçiler pek galebelikti. Bank direktorları, Sefaretler erkânı, gurup halinde mektepliler sergiyi ziyaret etmişlerdir. Bu güne kadar ziyaretçilerin mikdarı 88 bini bulmuştur. Satış oldukça eyidir. 26 Ağıstosa kadar devamı mukarrer olan serginin rağbetin fazlalığından dolayı bir müddet daha temdidi mevzubahs olmaktadır.

Bir Gazeteci

Müstehcen neşriyattan tevkif edildi

İstanbul 16 - Fransızca Pist gazetesini çıkaran Osman Hamit bey müstehcen neşriyat maddesinden dolayı müddei umumilikçe tevkif edilerek Adliye verilmiştir.

Çekirge mücadelesi

İzmir 16 Eğe iktisat mıntakasında çekirge ve haşarata dair tetkikatta bulunan İngiliz mütehassısı tetkikatını bitirerek Alaşehirden Ankaraya geçmiştir. Mütehassıs tatbik olunan mücadel sisteminden memnun kalmıştır.

Muğlada

Tütün mahsulü

Muğla 16 - Milâsta tütün mahsulünün heman yüzde kırkı alınmış ve denk haline konmuştur. Üst tarafıda on beş güne kadar kaldırılacaktır

ZIMPARA MADENLERİ

Muğla 16 - İhracat resminin azalması üzerine Milâstaki zımpara madenleri tekrar işletilecektir.

KONYA BELEDİYESİ

Konya 16 - Belediyenin beş senelik proğramına nazaran Tutlu suyu şehire akıtılacak ve şehir haricinde fennî bir mezbaha yapılacaktır.

ASILSIZ ŞAYİA

Ankara 17 - Beren Elçiliğimizde tebeddülât olacağına dair şayiaların aslı ve esası yoktur.

İZMİR ÜZÜMLERİ

Yeni mahsul merasimle ihraç edildi

İzmir 17 - Yeni Üzüm mahsulünden dün ve bugün Borsada 30 kuruştan 49 kuruşa kadar 420 çuval satılmıştır. Dün yeni üzümlerden ilk parti olarak 1400 kutu bir İtalyan vapuruna yükletilerek ihraç edilmiş ve bu münasebetle limanda merasim yapılmıştır.

Ticaret Odası Eğe İktisat mıntakasının bu seneki kuru üzüm rekoltesi 31 ilâ 33 bin ton raddesinde tahmin eylemiştir. Geçen seneki rekoltede 33 bin tondu.

Bu seneki üzümler nefaset itibarile geçen senelerden çok eyidir. Bu sebeple ...ların daha müsait olacağına ...hak kak nazarile bakılıyor.

TÜRKİYEDE SUHUNET

Ve mahsulâtı arziye

Ankara 17 - Memleketimizde Ağıstosun ilk onbeş günü zarfında en yüksek suhunet derecesi Antalyada 43 ve en küçük suhunet derecesi Karsta 6 kaydedilmiştir. Umumiyetle faydalı yağmurlar bilhassa Karadeniz sahillerinde mebzul olarak ... müştür. Kastamonu, Kütahya Sivas, Denizli kurak geçmiştir. Ayni müddet zarfında mahsul vaziyeti çok eyidir. Hertarafta harman faaliyetle devam etmektedir. Afiyon mahsulü alınmıştır, bereketlidir.

MOSKOVA MAÇI

Türk takımı pek güzel oynadı ve alkışlandı

Moskova 18 dün Türk takımı ile Moskova muhteliti arasında yapılan maçta moskovalılar üçe karşı dört sayı ile galip gelmişlerdir. Takımımız çok güzel oynamış ve alkışlanmıştır.

MUHAKEME BAŞLADI

Akşam gazetesi mukarrirler müdafaada bulundular

İstabul 18 Akşam gazetesi Muharrirlerinden Valâ Nurettin ve İskender Fahrettin beylerin muhakemesine devam olunmuştur Maznunlar yazılarının müstehcen olmadığını söylemişlerdir. Müddei umumi cezalandırılmalarını istemiştir. Karar çarşanba günü bildirilecektir.

Aziz Gazimizin Heykeli

Aziz Gazimizin Heykeline ait kaide taşları kısmen getirilmiştir. Mütebakisi de gelmek üzredir. Ayni zemanda müteahhidi tarafından İstanbuldan gönderilen mimar Nazif Beyin nazareti altında memleketin en şerefli mevkii olan Parkta dikilecek olan Heykelin temel inşaatına da başlanmıştır. Şu halde Çorum da yakında çok sevdigi Gazisinin lâyemut hatırasını yaşayacaktır.

Avlağı müdürü

Avlağı müdürü Halil efendinin talebi üzerine tekaüdü icra edilmiştir.

Sui istimal

Yapılan tahkikat ve tetkikat neticesi memuriyet vazifelerini sui istimal eyledikleri ve zimmetlerine para geçirdikleri anlaşılan Sungurlu muhasebei hususiye memuru Nuri ve tahsildar Abdullah efendilerin elleri işten çektirilmiş ve evrakı tahkikiye kanunu mahsusuna tevfikan Cümhuriyet müddei umumiliğine tevdi olunmuştur.

Kaçakçılıkla mücadele

Müskirat müdürlüğüne vuku bulan ihbar üzerine İsahalife mahallesinden Boyraz oğlu cakkıdının Osmanın evinde kanunî mucibince yapılan taharriyat neticesinde 105 kilo kaçak rakı ve hali faaliyette takımı ile beraber kazandan bir ınbık ve 29 parça küp, güğüm ve fıçı gibi alâtı cürmiye musadere edilmiştir.

Müskirat idaresinin ve zabıtanın ciddî mücadelesinden hasıl olan bu netice şayanı memnuniyet görülmüştür.

Seylâp

13 - 8 - 931 Günü saat onbeşte Kunduzlu deresinden gelen seylabın aynı köyden kara Ali oğlu Emin ile oğlu Mustafayı götürdüğü ve yapılan taharriyat neticesinde cesetlerden birinin bulunduğu anlaşılmıştır.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Memleketimizin nüfusu umumisinde derin boşluklar açan ve kadın uzviyetini harap ederek ekserisini mezara götüren ictimaî hastalıkların mühim bır kısmini de çocuk düşürmek gibi facialar teşkil ediyor.

Yaşamak için ana rahminde çırpınan binlerce insan yavruları cehaletin kurbanı oluyorlar. Maatteessüf bu cinayetler mevzii kalmaktan ziyade umumileşmiş salkın bir hastalık gibi beşeriyeti kavurup hayatı ictimaiyemizi söndürmektedir. Bu suretle binlerce ailenin neş'eleri ve tüten ocakları sönüp evlâtları yetim kalıyor. Bu faciaya nihayet vermek ve çocuk düşürmek keyfiyetini tahdit için halkı tenvir etmekten başka çare yoktur. Her hangi bir Nisaiye hastanesine muracaat edilse vakayiin yüzde kırkını düşükler teşkil ettiğini görürüz. Acaba bu kadar salkın bir şekil alan facialara sebep nedir? İşte buna cevap vermek oldukça güçtür. Yaptığımız istatistiklerle teeyyüt etmiş bir hakikat varsa cehalet, fakru zaruret, fuhşiyat, ailevî istirahat yorgunluklarından âzade kalmak düşüncelerile beraber ictimaî hastalıklar âmil olmaktadır. Fakru zaruret içinde yaşayan ailelerin cehalet yüzünden yaptıkları sıkıtlar kısmen affedilirsede zenginlerimiz ve münevverlerimiz de bu fecî düşüncelerden âzâde kalmıyorlar. Bunların cüretkârlıkları sureti katiyede afedilemez. Sıkıtı müteakıp nedamet eden ve acı feryatlar içinde ölen binlerce kadınları gördük.

Kadın kendisinin memleket ve beşeriyet için ne kadar mühim bir uzuv olduğunu takdir etse bu şekil cinayetlere tevessül değil belki neslin teksirine, şahsının inkişaf ve tekâmülüne çalışır.

İhtiyaç ve zaruret hiçbir zeman çocuk düşürmeğe sebep teşkil etmez. Rezzakı âlem herkesin mesaisi nisbetinde rızkını tevzi eder. Şimdiye kadar açlıktan ölmüş hiçbir çocuk görülmediği gibi tarihimiz de böyle bir vak'a kaydetmemiştir. Bu delâil ve hakayika karşı cinaî teşebbüsatta bulunmak doğru olmıyacağı bedihidir.

Aile istirahatine gelince: Çocuk bütün yorgunlukların tahfifine medar kıymetli bir ilâçtır. Bundan başka ailenin zineti, yuvanın öter bülbülüdür. Zikıymet eşyaların ziyalarından ne kadar müteessir olursak bu yavruların ziyalarından daha çok müteessir olmaklığımız lâzımdır. Bu canlı, sevimli yavruları öldürmeğe teşebbüse cesaret edenlere hayret ve müsebbiplerine nefret etmemek mümkin midir.

Kanunen, dinen zihayat insanları ve bunların yavrularını öldürmek cinayet olduğunu biliyoruz. Bunu irtikâp edenlere de katil diyoruz.

Kabahat derecesinde bulunan ceraımin bir kısmi af, bir kısmi de cezalandırılır, yahut zemanla vak'a gaybolabilir. Katillik affolunmadığı gibi senelerden sonra pençei adalete teslim edilerek ceza ve sezalarını görürler. Bunlar dünyevî cezalardır. Uhrevî cezalar bittabi meçhulümüzdür. Bu gün hapsanelerde solgun çehrelerile yatan ve yaptığı cinayetlerden nedamet edenleri görmekteyiz. Bunlar Allahın binasını yıkan insanlardır. Çocuk düşürmek te acaba bundan gayri bir şey midir. İnkişaf etmiş mütekâmil bir şahsiyeti öldürmek ile ayni hukûka malik inkişaf ve tekâmüle yörüyen canlı yavrular arasında bir fark var mıdır. Uzun senelerden beri gördüğümüz tablolardan çıkardığımız hülâsa şundan ibarettir.

Kadınlarımızın bir kısmi müstesna olmak üzre sıhhî bilgileri çok noksandır. Bu meyanda köylü kadınlarımızın hayatî düşünceleri acınacak bir haldedir. Bunlar çocuk düşürmeyi basit bir keyfiyet telakki ederek her şeye teşebbüs ediyorlar. Bilir bilmez her tavsiye edilen semdar, mikroplu, mubriş edviyeleri istimalden zerre kadar çekinmiyorlar. Münevverlerimizin bir kısmi de hissiyata kapılarak mahalle ebelerinin ve samimî dostlarının iğfalâtına kapılarak ölümlerini kendi ellerile ihzar ve mezarlarını kazıyorlar.

Kadın sıkıtı temin için baş vurmadık ilâç, tatbik etmediği hususî ilâç kalmıyor. Muvaffakıyetsizlik karşısında mihaniki faaliyete geçip çocuğunu öldürüyor. Taliin yardımı ile ânî bir surette ölmeyen analar yaptıkları tahribatın cezalarını kendi uzviyetlerinde çekiyorlar. Ölümü istihkar etmelerine rağmen senelerce yataklarda inleyorlar. Malumdurki: Rahim dahilinde yaşayan çocuklara yapılan her türlü cinaî teşebbüsat heyecanuyandırır. telaşla rahmini delenler şiddetli nezifler karşısında ve helâlarda can veren kadınlarımızı tarihi tıp kayit etmiştir.

Fuhşiyat mes'elesine gelince: Sefahat, ahlâksızlığın muayyibatını setriçin yapılan sıkıtlardır. Bunlar irtikâp eyledikleri şenaati cinayetle kapamağa yeltenirlerki günahkârlıklarını tezauf ettirirler. Bunlardan gayri tenasül hıfzıssıhhasına lâkaydilik te kazaî sıkıtlara sebep olur. Kadınlarımızın bir kısmi de çocuk düşürmekten çok korkarlar. Bunların âilevî terbiyeleri ve malûmatı umumiyei sıhhiyeleri bu gibi cinayetlere manidir. Memleketin en mümtaz öz anaları da bunlardır. Bazan arzu hilâfına çocuk düşer burada kadının hiç bir sunu taksiri yoktur. Buna kazaî sıkıt diyoruz. esbabı muhteliftir. Esnayi hamilde dûçar oldukları hastalıklar; yahut mütekaddem geçirdiği hastalıklar sebep teşkil edebilir. Bu kadınlarımız hakikaten masumdurlar, affedilir. Yalnız malûliyetlerini bilip hekime muayene olmayanlar muahaze edilirler. Bu şekil sıkıtlarda ana suçlu değildir. Bazı kadınlarımız sıhhatleri muhtel olduklarından çocuklarını büyütemezler. Bu hastalıklar, hekimlerce malûm olduğundan hamili tevkif ederler. Buna tıbbi sıkıt deriz. Validenin sıhhati çocuğa tercih edilir. Bu şekilde yapılan sıkıtlar pek enderdir.

Malûmdur ki: Bilumum sefahetler üzüntülü ve öldürücü olduğuna göre bu yollarda yörüyenler mezarlarına çabuk yaklaşırlar ve toprağını kendileri kazarlar. Hulâsa çocuğu düşürecek her kadın her şeyden evvel kefenini, vasiyetnamesini hazırlamalı; Badehu işe başlamalıdır. Çünkü teşrihi meçhul bir uzviyetle oynamak bomba kadar tehlikelidir. Anî infilâklar insanları nasıl öldürürse rahimde dinamitli bir bomba gibidir. Patlar, sahibini öldürür.

Tabiat, kadınlarımızı ana olarak halk etmiştir ve çocuk yetiştirmek gibi en mukaddes vazifeyi de vermekte tereddüt etmemiştir. Herşeyin fevkinde bulunan kadın validelik lezzetini, kudsiyetini takdir etse; hayatını kendi elile zehirler mi? Acaba yavrusunu öldürür mü? Kadın şefkati bugibi cinayetlerden çok uzaktır. Lâkin bilgisizlik, cehalet ve hirafelere itikat bunları korkunç vartalara sürükleyor. Vatan. beşeriyet bu kısim kadınlardan cinayet değil, neslin teksir ve ihyaasını bekliyor. Çocuk düşürmek keyfiyetide; Aile reislerinin haberi olmadan vuku buluyor. Yalnız hastalığın zuhurunda ve şiddetle neziflerin vukuunda haberdar olabiliyorlar. Her hükûmet çocuk düşürmeyi kanunen menetmiştir.

Hükûmeti Cümhuriyemiz de insaniyeti himaye, kadın uzviyetini muhafazaya matuf, neslin teksiri için kanunlar vazederek cüret edenleri Mücrim, müsebbip olanları şeriki cürüm addetmiştir. Çocuk düşürmek keyfiyeti köylerden ziyade şehirlerde görülmeğe başladı. Halbuki şehirliler münevver kimselerdir. Yapılan fecaatler köylüye de sirayet ediyor. Bu biçareler hiç bir şey bilmedikleri için yaptıkları düşükler daha fecî manzaralar arz etmektedir. Hummayi nefasî, tetanos denilen hastalıklar bu masum kadınları mahvediyor. Cahilâne hareketlerle can verenler son nefeslerinde can kurtaran yokmu nidasile, katil olduğunu itiraf edip Allahtan af talep ederek ölenleri çok gördük.

Beşeriyet bunlara katil nazarile baktığı için ferdî düşünceden sarfı nazar hiç kimse acımaz, lânetle yadeder. Pek çok katiller vardırki Cinayetlerini hiddet eseri, arzusu hilâfına yapar. Bunlar şayanı merhamettirler. Halbuki basit ve zelilâne bir menfaat uğrunda insan yavrularının kanını içen, memleketin varlığını kemirenlere merhamet etmek cinayete iştirâk etmek demektir. İşte cahil, biçare köylülerimiz bu honhar insanların bazi çesidir. Kadının hayatını kurtarmak için böyle vak'aların zuhurunda derhal tabibe muracaat etmeli ve en yakın müessesatı sıhhiyeye gönderilmelidir.

Bidayette hafif gelen kanlar ihmal yüzünden şiddet kesbederek ölüme sebep olur. Hamlin bazı eşk[illegible]de şiddetli kanların görülme[illegible] çocuğu, hemede valideyi [illegible]keye sokar. Düşüklerde daha fazla ehemmiyet kesbeder. Son denilen kısim rahimde kalır, günlerce kanar. Zamanla tevakkuf ederse de iltihap baş gösterir. Rahimde kalan parçacıklar tefessuh ederek hayatı tehdit eder. Bazan bu parçacıklar atiyen rahim kanserini husule g[illegible]ir ki; artık bundan kurtuluş [illegible]r. Rahimde kalan müteaffin [illegible]aları çıkarmak ve temizlemek [illegible]t halindedir.

Şu tıb[illegible] bühalle çocuk düşürmek fec[illegible] mühim kısmini bütün üry[illegible]le efkârı umumiyeye arzettim. Şimdi bu mühlik vekayiin hudusuna manî esbabın ref'î izalesi iki şekilde mümkin olacağı kanaatindeyim. Biri münevver ve muhterem hanımlarımızın köylü kadınlarımızla temas ettikleri zaman düşüklerin mazarratlarından bahs etmek, irtikap edilen cürmün cinayet olduğunu münasıp bir lisanla anlatmaktır. Diğeri: Köylü kadınlarımızı beraberine alıp doğum evini gezdirmek, hükûmetimizin bu hususta fedakârlığını bizzat göstererek kadın uzviyetine ehemmiyet verdiğini anlatmaktır. Bu hizmeti ifa eden her Türk kadını memleketine şerefli hizmet et[illegible] ve teksiri nüfus için büyük âmil olacaktır.

Çorum Sıhhiye Müdüriyetinden

Çorum Memleket Hastanesi Eczanesine alınacak 944 lira 38 kuruş bedeli muhammeneli 85 kalem eczayi tıbbiye 6 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek ve bu hususta daha ziyade malûmat edinmeleri için Çorum, İstanbul Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüğüne muracaatları ilân olunur.

Arazi vergisi kanunu

Kanun No: 1833

Kabul tarihi: 27 - 6 - 931
Neşri tarihi: 6 - 7 - 931

568 Nolu nushadan mabat

Madde — 16 Arsalar üzerine bina yapıldığı takdirde arsaya ait vergi, inşaatın başladığı seneyi takibeden seneden itibaren terkin olunur, Ancak bina iki sene zarfında ikmal edilmezse üçüncü seneden itibaren arsa vergisinin alınmasına devam olunur.

Madde — 17 Tadilât talepleri, salâhiyettar mercilerin mezuniyetine iktiran eylediği takdirde, aşağıda yazılı tadilat komisyonlarınca umumî tahrir için mevzu kaidelere tevfikan tetkik olunur. Ancak ferdî taleplerin tetkikı, salâhiyettar mercilerin mezuniyeti kaydine tâbi değildir.

Bu komisyonlar belediye hududu dahilinde bulunan arazi ve arsalar için mahallin en büyük mal memuru tarafından varidat tahakkuk memuru unvanını haiz olmıyan diğer varidat memurları arasından intihap edilecek bir memurun riyasetinde, biri belediye meclisince diğer ikisi arazi veya arsanın bulunduğu mahalle ihtiyar heyetince müntehap dört kişiden mürekkeptir.

Köylerde yapılacak tadilâtta, tadilat komisyonları köyün tâbi bulunduğu merkezin en büyük mal memuru tarafından ikinci fıkradaki şerait dairesinde intihap edilecek memurun riyasetinde köyün ihtiyar heyeti tarafından köy halkından müntehap iki aza ile beraber üç kişiden mürekkeptir.

İcabeden yerlerde müteaddit komisyonlar teşkil edilir.

Madde 18 — Tadilât komisiyonları, komisiyona verilen tadilât taleplerini, verildiği tarihten itibaren iki ay zarfında neticelendirirler.

Kararlar varidat tahakkuk memuruna imza mukabilinde verilir. Bu kararlar ihbarname ile alâkadarlara tebliğ olenur. İhbarname tahmin edilen kıymeti, vergi nisbet ve mikdarını ihtiva eder.

Tadil komisiyonlarının kararları mükellefler ve varidat idareleri tarafından tebliğ tarihinden itibaren bir ay zarfında temyiz edilebilir.

Tevdi edilen evrak üzerindeki tetkikatını ve muameleyi yukardaki müddet zarfında intaç etmiyen komisiyonların reis ve azaları hakkında ihmal terahi cürmünden dolayı takibat yapılır.

Madde 19 — Merbut cetvelde isimleri yazılı hükümlerden arazi vergisine müteallik olanlar mefsuhtur.

Merbut cetvel

Tarih	No.	Cinsi	Hulâsa
15 k. sani 295		İrade	Arazi ve arsalardan binde dört, yirmi binden yukarı kıymetli meskenlerden binde sekiz vergi alınmasına dair.
26 eylûl 1300		Şura kararı	Tadil istidasında bulunan hissedarın vergisince yapılacak tenzilâtın istidada bulunmıyan hissedarın vergisine de teşmili hakkında.
24 temmuz 302		Emlâk nizamnamesi	Emlâk vergisi nizamnamesi.
24 temmuz 302		Emlâk nizamnamesi	Mezkûr nizamnamenin 9 uncu maddesini muaddil 21 haziran 317 tarihli nizamname.
24 temmuz 302		Emlâk nizamnamesi	Mezkûr nizamnamenin 12 inci maddesini muaddil 29 ağustos 1304 tarihli nizamname.
12 şubat 1310		İrade	Cesim yangınlarda muhterik olan mebani ve arsalar kıymetlerinin eshabının muracaatlarına talik edilmeksizin tadili hakkında
9 mayıs 1314		İrade	Bostanların vergi nisbetleri ve 1314 senesi nihayetine kadar vergilerinin affi hakkında.
5 eylûl 1314		Şura kararı	Emlâk ve araziye takdir olunan kıymetlere ait ihbarnamelerin sureti tebliği hakkında.
3 k. sani 1315		Talimatname	Vergi tadilâtı umumiyesine dair.
1 ağustos 318	1695	Şura kararı	Kıymeti mukayyedesinden fazla bedel ile kat'î ferağı veya bey'i bilvera muamelesi yapılan emlâk ve arazi kıymetlerinin ferağ veya bey'i bilvefa bedeli nisbetinde tezyidine dair
11 k. sani 1321		İrade	Kıyemi emlâkten bir defaya mahsus olarak alınacak masarifi tahririye hakkında
26 t. evel 1324	2560	Şura kararı	Canibi vakfa meşrut bulunan arsaların vergi ile mükellefiyetine dair
20 nisan 1326		Şura kararı	Vergi tadil istidalarının kânunuevvel nihayetine kadar kabulü, ondan sonra verilenlerin de ertesi senede muameleye konulması hakkında
9 nisan 1327		Şura kararı	Tahrir esnasında kıt'a ve dönümleri noksan yazıldığı anlaşılan araziden tashihi kayit tarihinden itibaren fazla zuhur eden arazi vergisinin istifası ve tarihi tashihinden evveline ait zararı Hazinenin memurini müteallikasının mesuliyetile telâfisi hakkında
1329	773	Şura kararı	Kayt harici kalan emlâk ve araziye her beş sene için ayrı ayrı kıymet takdiri caiz olmıyacağına dair.
14 ağustos 1330		[illegible]	1330 senesi bütçe açığına karşılık olmak üzre arazi vergisinin aslına yüz[illegible] zammedildiğine dair.
16 nisan 1334	126	Şura kararı	Beş senede [illegible] tadilâtı umumiye yapıl[illegible]dıkça şeref ve kıymetlerinin artması vesilesile emlâk ve arazi kıymetlerinin arttırılmıyacağına dair.
6 Haziran		Şûra kararı	Emlâk ve araziye takdir olunan kıymetlerin usulü dairesinde itiraz olunuduğu takdirde, tezyit ve tenzili t[illegible]ât komisiyonlarının salâhiy[illegible] dahilinde bulunduğuna dai[illegible]
29 eylûl 1336	878	Şura kararı	Biliştirak tasarr[illegible]an emlâk ve arazide[illegible] hissenin kıymeti mukayy[illegible]den fazla bedel ile satıl[illegible] ferağ bedelinin satılmıyan hisseye de teşmili hakkında

SONU VAR

Çorum Vilâyet Hastanesinin muayene günlerile saatleri

Sabahları saat ondan on ikiye kadar:

Dahiliye hastalıkları: Sıhhat ve İçtimaî muavenet Müdürü Saffet B. vekâleten; Pazar, Çarşanba
Rontken: Hastane Baştabibi Necmettin Bey Cümartesi, Pazartesi, Perşenbe
Hariciye hastalıkları: Opratör Doktor Memduh Bey Pazartesi, Perşenbe
Göz hastalıkları: Doktor Ahmet Cevdet Bey Pazar, Salı, Perşenbe

Gece mühim ve müstacel vekayide Hastaneye hasta kabul olunur

Doğum ve Çocuk bakım evi muayene günleri ve saati
Çocuk hastalıkları: Doktor Şevket Bey ondan onikiye kadar
Kadın hastalıkları: « Ethem Bey ondan onbeşe kadar

Doğum ve müstacel vekayide Cumada dahil olduğu halde gece ve gündüz Doğum ve çocuk bakım evine muracaat olunması.

Vilâyet İdarei hususiye müdüriyetinden

İdarei hususiyeye ait pirbaba civarındaki on iki parça tarlanın pazarlık suretile icara verilmesi Encümeni Vilâyetin kararı icabından olmakla talip olanların Muhasebei Hususiyeye muracaatları ilân olunur.

***

Sungurluda vaki İdarei hususiyeye ait onbir kıt'a dükkân, bir bağın pazarlık suretile icara verilmesi Encümeni Vilâyetin 6 Agıstos 931 tarihli kararı icabından bulunduğu ilân olunur.

Vilâyet Maarif Müdüriyetinden :

Leylî lise ve Orta mekteplerin

ÜCRET LİSTESİ

		Lira
Ankara	Erkek Lisesi	250
Adana	» »	200
Edirne	» »	180
Erzurum	» »	250
İstanbul	» »	250
Kabataş	» »	350
Galatasaray	» »	350
Erenköy	Kız »	250
Kandilli	» »	250
Çamlıca	Kızorta M.	250
İzmir	Erkek Lisesi	250
İzmir	Kız »	180
Bursa	Erkek »	150
Diyarbekir	Erkek orta M.	150
Sivas	Erkek Lisesi	180
Trabzon	» »	150
Kastamonu	» »	200
Konya	» »	200
Kayseri	» »	220
Manisa	Orta mekteb Lisesi	250
Samsun	Orta mektek	220
Aydın	» »	250
İzmir - Buca	» »	200
Çanakkale	Kızorta mektebi	150
Diyarbekir	Orta mektep	150
Elâziz		

Vilâyet Maarif Müdüriyetinden :

Muallim Mekteplerine

Alınacak Talebenin kaydü kabul şaraiti

Madde 4 — Muallim mekteplerine girmek istiyen talebe evvel emirde muallim mektebine veya bulunduğu yere en yakın olan maarif müdürlüğüne muracaat ederek bir kayit fişi alacaktır. Bu fişin tâzimgelen mahalleri muallim mektebince veya maarif müdürlüğünce doldurulduktan sonra mektep doktoru olmıyan yerlerde hükümet veya belediye tabibine gönderilecektir.

Madde 5 — Muallim mekteplerinin birinci sınıfına alınacak olan talebe tahriri bir imtihana tabidir. Bu imtihanlar muallim mekteplerinde ve muallim mektebi bulunmıyan yerlerde orta mekteplerde yapılır.

Madde 6 — İmtihanların sualleri türkçe ve hesap dersinden intihap ve tertip olunur.

Madde 10 — Maarif idarelerince orta mekteplerde yapılan imtihanların evrakı her talibin talimatnamede tasrih olunan evrakı müsbitesile (yani hüviyet cüzdanı, kayit fişi, son sınıf karnesi, ilk tahsil şehadetnamesi, aşı kâğıdı) birlikte mühürlü bir zarf içinde ait olduğu muallim mektebi müdürlüğüne gönderilir.

Madde 11 — İmtihan evrakı muallim mektebinde müteşekkil komisiyon tarafından tetkik olunur. Kazanmış olan talebe mektep idaresinin muvafık göreceği zamanda mektebe davet olunur.

Madde 12 — Orta mekteplerle diğer orta derecede meslek mekteplerinden gelen ve muallim mektebinin ikinci ve üçüncü sınıflarına girmek isteyen talebenin en az iyi derecede tasdikname getirmesi ve muallim mektebinde girmeğe talip oldukları sınıf bir evelki sınıfın başlıca derslerinden (Türkçe, Riyaziyat, Tabiiyat, Tarih ve coğrafya) şifahi bir imtihan vermeleri lâzımdır. Bu talebenin madun sınıflara kabulü caiz değildir. Bu imtihanlar münhasıran muallim mekteplerinde yapılır.

Madde 13 — Orta mektep mezunlarından şehadetname dereceleri « pek iyi » veya « iyi » olanlar muallim mekteplerinin dördüncü sınıfına alınabilmek için muallim mekteplerinde yalnız şifahî bir yoklamaya tabi tutulurlar.

Madde 14 — Liselerin dokuzuncu sınıfından onuncu sınıfına terfi etmiş olan talebe muallim mekteplerinin beşinci sınıfına girmek isterlerse, bu mekteplerin dördüncü sınıfında okunan desrlerden imtihana tabi tutulurlar. Yalnız Ruhiyat ve mektep hıfzıssıhhası derslerinin imtihanını, diğer meslek dersleri bakaloryası ile birlikte beşinci sınıfın sonunda verirler.

Madde 15 — Muallim mektebinde mevcut neharî talebeden leyli olmak isteyenler de yukarıdaki vaziyetlere göre, sene başında yapılacak müsabaka imtihanlarına girmeğe mecburdurlar. Ancak hariçten gelen talebe ile müsavi derece ihraz edenlerse, bunlar tercihan leyli kabul olunurlar.

Ç. Belediye Riyasetinden

Esgarî Kilosu	Azamî Kilosu	Nev'i
1920	2506	Arpa aylık
31000	48000	Saman senelik
20000	25000	Odun senelik

Yukarıda yazılı Arpa, Saman ve Odun münakasa suretile mübayaa edilecektir. 12-8-931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve açık münakasa usulile münakasaya konulmuştur. Teklif edilecek fiatlar haddi lâyık görülürse 1-9-931 Salı günü saat 14 te Belediye dairesinde kat'i ihalesi yapılacaktır. Münakasa kaimeleri Belediye Rüsumat idaresindedir. Taliplerin ve münakasa şaraitini öğrenmek isteyenlerin münadiye muracaatları ilân olunur.

Nafia

Baş mühendisliğinden

Çorum — Mecidözü yolunun 9 + 000 inci kilometresindeki 1293 lira 28 kuruş bedeli keşifli nim kârgir Elmalı köprüsü ameliyatı 1,5 ay zarfında ikmal edilmek üzre yirmi gün müddetle alenî suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedibuçuğu nisbetinde münakasa kanununa tevfikan 97 liralık teminatı muvakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devamı müddetince Nafia dairesence ehliyeti musaddak fen memuru istihdam eyliyecekler ve bu fenmemurlarına mukavele nameyi de imza ettireceklerdir. İhale muamelesi Çorum Encümeni daimî riyaseti makamında (3 Eylûl) 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da icra edilecektir. Fazla izahat almak istiyenlerin Çorum başmühendisliğine muracaatları ilân olunur.

Çorum

Müddei umumiliğinden

Esleha ve eşyayı cürmiye ve memnuanın sureti muhafazasına dair olan talimat name ahkâmına tevfikan yapılan tasfiede Çorum amanet dairesinde bulunan ve gayri memnu olan eslaha ve eşyanın satılmasına komisiyon mahsusaca karar verilmiş ve münakasa ve müzayede kanunun 4 ünoü maddesi mucibince satışın Ağıstosun 30, 31 inci pazar ve pazartesi günleri Çorumda pazar mahal linde yapılacağı ilân olunur.

Çorum

İcra dairesinden

Tütüncü zade Şükrü efendinin Akmehmet oğlu Hüsnü efendi zimmetinde alacağı olan 300 liradan dolayı dayin namına ipotek senedi ile açık artırma usulü paraya çevrilmesi mukarrer olan Kubbeli mahallesinde vaki sağ tarafı Soğucaklı oğlu Ömer efendi hanesi solu sahibi senet mağazası ve arkası sahibi senet hanesi ve önü yol ile mahdut, Ve yine sağ tarafı sahibi senet mağazası solu yol ve arkası sahibi senet hanesi ve önü yol ile mahdut iki bap mağazanın 16 sehimde 4 sehmi ve resmi dellâliye müşteriye ait olmak üzre 20 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayedeye çıkarılmış olduğundan talip olanların ve müzayede kaimesini görmek arzu edenlerin her gün belediye münadisine ve 21 - 9 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te de mağazaların kıymeti muhammenı olan 375 liranın yüz de on nisbetinde pey akçası veya teminat mektubunu hamilen Çorum İcra dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum

müdüriyetinden

Mecidözü kazasının Merkez Mektebinin muhafaza divarı 16-8-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vezedildiğinden talip lerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

***

Merkezi vilâyet Tanyeri Mektebinin badanası 16-8-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle daha, pazarlık suretile münakasaya vezedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum

Ticaret odasından

Çorum Ticaret odası mıntakasında Şehir ve köylerde kâin bilumum küçük esnaf ve sanatkârlarla küçük tacir değirmenci, taşçı, dıvarcı, dülger, arabacı ve sairenin Ağıstos nihayetine kadar Çorum Ticaret odasına muracaatla tezkerelerini almadıkları surette üç kat ceza alınacağı ilân olunur.

Çorum vilâyet Matbaası

26 - AĞISTOS - 931

İDAR HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 570

ABONE ŞARAİTİ

Geçen 2 Kuruştur	Seneliği	Mevkii	Giden 5 Kuruştur
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Kemal yerinde

DAHİLİYE VEKİLİ ŞÜKRÜ KAYA BEYFENDİ MÜHİM BİR NUTUK İRAT BUYURDULAR

Maydos 25 - (AA) Dahiliye vekili Şükrü Kaya bey bu gün Kolordu kumandanı Ali Hikmet ve Umum Jandarma kumandanı Kâzım paşalarla birlikte Kemal yirini ziyaret etmiştir. Dahiliye vekili bey burada aşağıdaki nutku irat etmiştir.

ARKADAŞLAR!

Üzerinde bulunduğumuz nokta Kürreiarzın mechul her hangi bir noktası idi. Halbu ki biz bu gün buraya tanınmış meşhur bir mevki olduğunu düşünerek geldik. Bu nokta ne münasebetle tanınmış ve ne diye coğrafi ve askeri haritalarda muayyen ismi almıştır. «Kemal yeri». Bu, bilhassa asker arkadaşların karşısında bunu izah teşebbüsünde bulunmak istemem. Her türlü izahlar bittabi onlara aittir. Fakat ben de bu yere ismi verilmiş büyük adamın yakın arkadaşı olmak itibarile ondan eşittiğim bir hatırayı esas tutarak; üzerinde bulunduğumuz yerin, Kemal yerinin ne olduğuna dair birkaç kelime söylemek istiyorum.

EFENDİLER!

Üzerinde bulunduğumuz bu noktadan deniz kenarına kadar olan mesafeyi hep beraber görüyoruz. Çok kısadır. Bu dar sahada malûm olan tarihte büyük kuvvet karaya çıktı. En aşağı iki üç kilometre cephede yayıldı. Bu vaziyette henüz üzerinde bulunduğumuz noktada büyük Türk evlâdı Kemal o geniş düşman cephesinin sol cenahında ufak bir kuvvetle göründü. Orada cepanesi kalmamış neferlere süngülerini kullandırarak işe başladı. Bu teşebbüs muvaffakıyetle ilk eserlerini gösterdi. Türkün büyük ve sevgili evlâdı Mustafa Kemal o gece çok uğraştıktan ve herhangi bir Fatihin kulaylıkla karşı duramıyacağı felâket işaret eden vaziyetleri yendikten sonra karanlık bir gecenin sabahında kendisini bu noktada gördü ve bu noktanın yüksek Türk taliini kurtaracak mevki olduğuna karar vererek burada kaldı. Bu nokta Mustafa Kemalin çok faik düşman kuvvetlerini mağlûp ederek geriye püskürttüğü ve nihayet onları bulup takviyelerine rağmen yerinde durduran bir Kumandan yeridir, bir Türk kumandanının Türk taliini yükseltmek için münasip gördüğü, garbin bütün ufuklarına karşı, garbin bütün denizlerinden büyük zannolunan kuvvet ateşlerine karşı bu noktadan zahir olan Türk iradesi bu günkü Türkiyeyi kurtarmış olan faaliyetlerin ilk yeri olmuştur.

Bu itibarla Burada bulunmaktan ve gördüğümüz yüksek hatırayı burada yadetmekten çok memnun ve bahtiyarım. Bizim bu yerde kıymetli hatıraları yadederek mütehassis olmamız ve bu yere ismini veren Büyük Türkün bu memlekete ve Türklere yaptığı büyük eserleri hatırlayarak minnettar olmamız gayet tabiidir.

Şeref ve iftiharla görüyoruz ki; Bu yerin karşısında en büyük Devletler de bu Kemal yerine ve bu yere ismi verilmiş olan Büyük Türke hürmetle, takdir ile bakmaktadırlar.

Ben bu noktada yalnız bütün hassasiyetimin ifadesi olarak tek bir kelime söylemekle iktifa edeceğim: Vatanın müdafaası için buradaki azız kanlarını döken Türk çocuklarına ebedî minnetler. Bu büyük kahramanlar için henüz bir abide dikilmediğini görüyorum. Bundan fazla müteessir olmak istemem, biliyorumki bu aziz kahramanların kurdukları yıkılmaz Türk Vatanı onların hatıralarını daima taziz ettirecek, ifade ve manzarası cihan şümul en yüksek bir abidedir.

Karşımda da bizimle harp etmiş insanların mezarlarını ve abidelerini görüyoruz. Orada yatanları da takdir ederiz. Medeniyet tarihi yarin karşı karşıya yatanlardan hangisinin fedakârlığını daha haklı ve daha insaniyetli bulacak ve daha ziyade takdir edecektir.

«Tecavüz etmiş olan onların mı, yoksa vatanını müdafaa eden kahremanların, halâ tabiatın el uzatılmamış, mukaddes taş ve toprak halinde bırakılmış olan bu izleri bu kahreman izlerini mi.» kat'î hükmü medenî beşeriyetin insanî takdirine emniyetle bırakabiliriz. Yalnız şunu tesbit etmek isterim ki: Biz Türkler mazinin her türlü manasız, mantıksız girift eziyetlerini unutarak yeni bir hayat yarattığımıza kaniiz. Bu hayat Türkün ilk ve medenî hayatının âlem şümul manasını ihtiva eden bu kanaatımız filiyatınızla da sabit olmuştur. Karşımızda mezarlar bırakan milletler bizim bu samimi ve çok yeni mahiyette noktai nazarımızı telâkki ederlerse bu karşılıklı mezarlar aramızda kin, husumet ve ölmez mübareze hisleri yerine muhabbet, dostluk temin eder. Ben mensup olduğum Türk içtimaî heyetinin kurduğu Cümhuriyet hükûmetinin mes'ul bir adamı olarak arzederim ki; Türk milleti bu karşılıklı âbidelere hürmetle bakar ve iki tarafın ölülerini hürmetle yâdederken dimağında ve vicdanında yaşayan samimi temennisi bu ölü âbidelerin bir daha rekzolunmaması. Bil'akis bunları kuranlar arasında insanlık münasebetlerinin, insanlık bağlarının yükselmesidir.

Dahiliye vekili

İMROZDA

İmroz 23 - Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bey Peyık Şevket torpitosile İmroza gelmiş fevkalâde tezahuratla karşılanmıştır. Vekil bey hükümet konağının temel atma merasiminde bulunmuştur. Ana vatana iltihakından beri nail olduğu umran ve refahtan bahseden Belediye Reisi Cümhuriyet hükûmetine halkın şükranlarını arzetmiştir.

M. Venizelos

İstanbula geldi

İstanbul 23 - İsmet Paşa Hazretlerile Hariciye Vekili öğleye doğru Dolma bahçeye gelmişlerdir. Romanyadan memleketine dönmekte olan Yunan Baş Vekili Venizelos Söğütlüyatile doğruca Dolma bahçeye gitmiş, İsmet Paşa Hazretlerine ve Tevfik Rüştü beye mülâki olmuştur.

İsmet Paşa

İstanbul 24 - İsmet paşa bu gün Yalovaya gitmiştir.

Karahan

Siporcularımıza bir ziyafet verdi

Moskuva 24 - Hariciye komiser muavini Karahan Türk siporcuları şerefine dün gece 150 kişilik bir ziyafet vermiştir. Dostça nutuklar söylenmiş, siporcularımıza suretı mahsusada yaptırılan madalyalar kendilerine verilmiştir.

Valimiz

Ali Cemal Beyfendi teşrif buyurdular

Mezunen İstanbulda bulunan Muhterem valimiz Ali Cemal Beyfendi Ağıstosun yirmi ikinci cumartesi günü avdet buyurmuşlardır.

GELENLER, GİDENLER

Kolordu Kumandanı Ferik Sedat Pş. Hazretlerile Fırka Kumandanı Miralay Hüseyin Avni Bey ağıstosun on dokuzuncu Çarşanba günü şehrimizi teşrif ile Alayı ve Askerlik şube dairesini teftiş ederek 23 Ağıstos 931 Pazar günü avdet buyurmuşlardır.

Mezunen Ankara ve İstanbula gitmiş bulunan Maarif müdürü Şefik Bey avdet etmişlerdir.

İsmet Paşa Hz. lerile M. Venizelos

İki defa mülâkatta bulundular ve Beynelmilel sulh havasının mütemadiyen takviyesi temenniyatında bulundular

İstanbul 23 - M. Venizelosun Avrupadan avdette İstanbuldan geçerken tevakkufu M. Venizelos ile İsmet paşa ve Doktor Tevfik Rüştü bey arasında mülâkatlara mes'ut bir vesile olmuştur. Dolma bahçede ve Yeniköyde Yunan elçisi M. Policroniades nezdinde olmak suretile iki memleket ricali iki defa buluşmuşlardır. Türkiye ve Yunanistan arasında mevcut olan dostluğun mütemadiyen tezahur eden inkişafı ve bu dostluk ve samimiyetin takviye ve tezyidi iki millet menafiine tevafuk etmekte olduğunu her iki Başvekil memnuniyetle bir defa daha müşahede etmişlerdir. Beynelmilel sulh havasının mütemadiyen kuvvet bulması her iki taraf için esas temenni olduğu tezahur etmiştir.

Konya izcileri

Konya 24 - Temmuzda seyyahate çıkan Konya lisesi izcileri bu gün avdet etmişlerdir.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Bir ırkın saadeti; heyeti umumiyesini teşkil eden fertlerin kemmiyeten ve keyfiyeten tevessü hakikıyeye malik olmasile kaimdir. Vatanın istiklâl ve müdafaası uğrunda fedai can eden kahramanların boş kalan mevkilerini doldurmak için yapacağımız şey; elimizdeki mevcut sermayeyi gaip etmeyerek kadınlarımızın, çocuklarımızın sıhhatlerini muhafaza ve zayıatımızı süratle telâfi etmektir Nüfus bir memleketin serveti umumiyesidir. Halbuki: Bakımsızlık, ihmal yüzünden çocuklarımızda bir tenakus, kadınlarımızda malûliyet çoğalıyor. Tarih tetkik edilirse büyük ırkların daima küçük ırkları belğ ettikleri görülür. İşte bu nüfus meselesidir. Bu noktai nazara göre mevcudiyet ve bakamızın temini için hükûmetimizin ya; tığı sıhhî mücadelede her münevver Türk evlâdı; Takip edilen bu sıhhî yollarda müşterek ve samimî bir itimatla el ele verek çalışmak mecburiyetindedir. Varidatı memleketi tezyit, refahı, saadeti temin etmek isteyorsak cehaleti uzaklarda bırakarak fennî, ilmî esaslar dahilinde çocuklarımızı, kadınlarımızı yükseltelim. Bu günki görülen medeniyetin sür'atle yörümesinde kadın büyük amil oluyor. Mesainin, servetin, derin yorgunlukların hepisi ailelerimizin mes'ut yaşamaları, çocuklarımızın tahsil ve terbiyelerine matuf değil midir?

Çocuklarımızın ilk terbiyei içtimaiye ve sıhhiyelerinde yegâne isnat ettiğimiz kuvvet yine kadındır. Garp medeniyetleri; Kadınlığa verdiği mevki ve ehemmiyet sayesinde sınaî ticaret, ihtiraat, keşfiyat ve her türlü terakkıyatı küçük bir mülâhaza ile tetkik edersek sebebi faaliyetler hep kadın olduğu görülür. Mesaî, servet, iktiham edilen külfetler âilelerimizin istikbali; Yavrularımızın memlekete, millete nafi olmaları için değilmidir. İşte bu mülâhaza ile Avrupa Devletleri kadın ve çocuk sıhhatlerine ehemmiyet vermiş, tahsillerini herşeyden evvel düşünerek, sıhhî, içtimaî müessesat kurarak millî varlıklarını yükseltmektedirler. Hükûmeti Cümhuriyemiz de bu iki zümreye fevkalâde ehemmiyet verüp Türk neslini çoğaltmak maksadile serveti umumiyeyi tezyit için doğum ve çocuk bakımı evlerinin teksirine gayret ederek hakikaten bu fiili harekâtile beşeriyete ve millî varlığımızın yükselmesine yardım etmiştir. Bu gün memleketimizde fennı tababetin terakkıyatı herkesçe malum bir hakikattır. Bu hayatiyat ılminin bir şubesi olan doğum sınıfının da fevkalhat tarakkiyata mazhar olarak en müşkül doğumları arızasız, tehlıkesiz temin etmektedir.

Hükûmetimiz hayatın her şubesine verdiği kıymetler kadar, belki daha fazlasını kadın ve çocuk uzviyetine verdiğini görüyoruz. Düşüncesini kuvveden file çıkararak umumî bütçesinden tahsisat tefrikı ile mücadeleyi esas kabul etmiştir.

Malûmdur ki: Tabiat, doğurmak keyfiyetini kadınlarımıza verdiği için uzviyetlerini de onagöre halk etmiştir. Kadın için çocuk doğurmak zarurî bir keyfiyet olduguna göre uzviyetleri bu hadiseyi fizolojiyyeyi geçirmeğe şiddetle ihtiyaçları vardır. Yalnız tabiat bazı zaif, hastalıklı uzviyetlerden bukudsi vazifeyi hernedense esirgemiş ve bunları afetmiştir. Binlerce sene mukaddem hayatı tetkik eden tababet ilmi; Bu masum kadınları daireyi himayelerine alarak hayatî noktadan mani olmaktadır. Fenni velâde herşeyden evvel kadın uzviyetini düşünür Mütekâmil bir şahsiyeti, sıhhî esbaplar dahilinde çocuğa tercih eder. Bir kadının gebe kalması bir emri tabiî ise; Bu fedakârlıklarına mukabil esnayi hamilde ölümlerden korunma çarelerini öğretmek te erkeklerimize ve münevver kadınlarımıza düşen bir vazifedir. Uzun müddet çocuğunu karnında taşıyan hamileler tesiratı hariciyeden müteessiren hasta olabilirler. Gebelikle alâkası bulunmıyan bu rahatsızlıklar tedavi ile çocuğa mazarrat iras etmeden bertaraf olur. Bazanda hamilelik doğrudan doğruya anayı hasta eder. Tedavi edilmeyenler çocuğu ile birlikte ölürler. İşte gebelik doğum, lohusalık devirlerinde hastalıklardan vikaye ve tahaffüz çarelerini öğrenerek bu bilgilerimizi köylü kadınlarımıza anlatmak hepimize düşen birvazife olmalıdır. Her hamileyi tabibin nazaretine sevkedersek, ölümler tahdit edilmiş olur. Sıhhî malûmatımıza şunu ilâve etmek isterim ki: Analık denilen haleti nefasiye kadın uzviyetinde beş mühim safha arzeder.

1 — Gebelik safhası: Telkihin zamanı vukuu ile hakiki doğum ağrılarının başlangıcına kadar geçen zaman olup bu müddet içinde bir çok tehavvülât görülür. Bunlar fiziyolojik hadisattır. Hayatı tehdit etmez. Ve her kadının bildiği gördüğü şeylerdir. Marazî halâtta gebelik ehemmiyet kesbeder. Çocuk ve kadın için mühimdir. Ayakların, el ve yüzün şişmeleri, idrarda albominin görülmesi falı hayır değildir. Bazılarında havale denilen kısmen saraya müşabih marazî haller görülür ki: Bu vak'alarda hekimin nazaretinden uzak kalanların ölümleri katidir. Böyle eşkâlin zühurunda vakit gaip etmeksizin derhal doğum evine gebeyi getirmek çok faidelidir. Mukakkak bir ölümden kurtarılır. Bundan gayri hafif, şedit kusmalarda hayatı tesmim ettiğinden çok mühimdir. Kimyanın terakki etmiş bir devrinde tehlikeler bir an evvel keşfedilerek hasta ölümden kurtarılır. Gebeliğin muhtelif devirlerinde ittihaz edilecek bir çok sıhhî tedbirler vardır ki bunu ana olmağa namzet her kadının vaktile bilmesi lâzımdır. Bidayeti hamilden itibaren hamlin nihayetine kadar bilgiler değişir. Çocuk doğurmağa müsait her kadın fili telkihi müteakip adeti gesilir. Bu; delâili hamil at olunarak kadın kendisine fevkalâde dikkat ve tabibe muayene olur. Hekimlerin vereceği sıhhî nasihatlara harfiyyen riayet edildiği takdirde mes'ut bir doğum temini mümkündür.

Müddeti hamli üç kısma ayırırsak ilk üç ayda maddî, manevî yorgunluklardan tevakki edilmeli, ağır cisimler kaldırmaktan, sıcak banyolara girmekten sakınmalı, mahalle ebelerine muayene olunmak tehlikelidir. Bunlardan gayri araba, otomobil, deniz seyahatları çok muzurdur. Dikkatsizlik yüzünden hafif, şedit sancılar ve nezifler hayatı tehlikeye sokar. Bu ilk üç ay zarfında hafif kusmalar şayanı ehemmiyet değilse de ihmalide muvafık değildir. Üç aydan sonra sıkıt tehlikeleri kısmen tahdit edilir. Buna mukabil bu devirde vaki düşükler çok ehemmiyet kesp eder ve arızalar bırakır. Birinci aydan altıncıay nihayetine kadar hıfzıs sıhha kavaidine çok dikkat lâzımdır. Bu müddet zarfında kazaya uğrayan cenine düşük derler. Her düşük kadın için muhataralıdır. Altıncı ay nihayetinden itibaren miadına varmadan vukua gelen doğumlara da vakitsiz doğum derler. Bunlar neşvü nümasını ikmal etmemiş hastalıklı cılız çocuklardır. Vâlidenin vaktile geçirdiği bel soukluğu, velâdî rahim çarpıklıkları, irsî, kisbî firengi vesair hastalıklar doğumun tes'riine sebep olarak vaktinden evvel doğururlar. Miadına ermiş çocuklar, ana rahminde büyüyüp tesiratı hariciyeye mukavemet edecek bir raddeye gelince rahimde fizyoloji bir hadise başlar. Ağrılar tevali ederek doğum husule gelir ki buna vaktinde doğum derler. Hamileler her üç ayda bir defa muayene edileceği zaman behemehal idrarı da muayene edilmelidir. Fenni tababet her onbeş günde bir idrarın muayenesini emreder. Basit bir muayene ile kadının, çocuğun hayatı kurtulmuş olur.

2 — Doğum safhası: Doğum fizyolojik bir hadise olduğuna göre tabiî doğumlar tehlikeyi mucip değildir. Bazan hususiyet kesbeden vekayi olabilir. Hamile için en tehlikeli devir doğum safhasında yapılan müdahalat ve pis muayenat gebenin ehvali sıhhiyesini lohusalık hengâmında tehdit eder. fuzulî muayeneler mihanikiyeti velâdeti değiştire bilir. Mihazın uzun sürmesine sebep olarak binnetice ataleti rahmiye baş gösterir. Re'si cenin ananın muhtelif noktalarında uzun müddet kalarak kankıran ve delinmeler görülür. Akıbeti mühlik avarız lohusalığın birinci gününde zühur eder. Mihaz üzerinde kalıp doğuramayan kadınlarımıza yegâne melce doğum evleridir. Hususî evlerimizde temizliğe ne kadar dikkat edersek edelim fennî temizlik temini mümkün değildir ve tehlike her an mevcuttur. Artık böyle tehlikeleri bilerek âilelerimizi doğum evlerine göndermekte tereddüt etmeyelim. Hiç olmazsa doğumun şekli velâdeti, vaziyeti hakkında malûmat edinelim.

Görüyoruz ki: Pekçok aileler bu gibi sıhhî müessesata çocuklarını ve ailelerini yatırmak istemiyorlar Hablu ki Avrupada zenginler, pirensesler, kraliçeler bile doğum evlerinde doğurmayı bir şeref, hayatları noktai nazarından muvafık görmektedirler. Bunlardan ibret alarak zenginlerimiz de fakirlere rehber olurlarsa biçare köylüler çocuklarını ve hayatlarını kurtarırlar. Bu gibi müesseselerde mücerrep ebe hanımlar vardır. Tabiî doğumları Doğum mutahassısının nazareti altında temizliğe fevkalâde dikkat ve müdahale ederek mes'ut doğumlar temin edilir. Hayatı ve çocuğu tahtı emniyette olarak doğuranlar en mes'ut kadınlardır. Asrî, fennî bir şekilde tesis edilen ve her türlü vesaite malik bir müessesede doğurmak kadınlarımız için büyük bir eseri talidir. Bu gibi müessesata malik şehir halkı için de azim bahtiyarlıktır. Görüliyorki cahil ebelerin yaptıkları doğumların neticesi olarak kısa bir müddet sonra doğum evine muracaat ediyorlar. Ve gönderilen vakalar da intanı nefasî gibi mühlik hastalıklardır. Temizliğı bilmeyen ebenin cezasını hamileler, lohusalık devrelerinde yüksek ateşlerle veyahut şiddetli neziflerle mahvoluyorlar.

3 — Gebeliğin lohusalık safhası: Bu safha da gayet mühümdür. Zira kadın doğurmuş, çocuk yapan azalar ve mecrayi tenasüli yara halinde açık. her türlü muzur

...kropların dühulüne müsait olduğundan tehlike nisbeten fazladır. Muhitimizde gayet garip ve oldukça gülünç bir itiyat var: ...husalar ve yeni doğan çocuklar ...tisat noktai nazarından topraklar ...erinde lohusalık devri geçirildiğini öğrendim, toprak; mikrop yuvasıdır, yeni doğmuş çocukların göbeklerinden, ağızlarından mikroplar girer, çocuğu öldürür. Hiç bir memlekette tatbik edilmeyen bu sakim âdeti kökünden ...kalım, temiz yataklar dururken topraklar üzerinde yatırmak ...vafık değildir. Bu cahilâne ...hniyetleri baltalamak için halkı ...tün samimiyetimizle tenvir ...delim; Tababet lohusalık devrine ...emmiyet verdiği için müessesamızda yorgan, yatak çarşaflarını ile mikrop öldürücü sıcak cereyanlardan geçiriyoruz. Onun için doğum hanelerde doğuranlar hiç bir zeman hasta olmuyorlar. İn... nefasi vak'ası görülmüyor. ...nun sebebi hiç şüphesiz fennî ...mizliktir. Bazı muhitlerde lo...salık müddeti 49 gün sayılır. ...itibar hakikaten muvafık bir ...ldur. Bu gün tabiî doğumlar ...husalık devrinde kadını üç gün ...ğında istirahati mutlakada bı...yoruz. Dördüncü günü yatak ...ilinde sağ, sola hareket etme... müsaade ediliyor, yedinci ...sekizinci günlerde yatakta otu...bilir. Onuncu gün odada dolaşa... Ahvali fevkalâde zuhur et...diği takdirde odası içinde ufak ...rle meşgul ve çocuğu ile ...kadar olur.

...şekli faaliyet bir ay kadar kâfi ...ülür. Bu müddet zarfında rüz...dan kendini ve çocuğunu muha... eder. Halbuki köylü kadınları... doğumu müteakip günde lohu... devrini tarlada çift sürmekle, ...ağından kanlar akarak iş görü...lar. Bu ne cehalet, bu ne vah... memlekete çocuk yetiştiren ...kadına bu âdetin sıhhat için ...ur olduğunu anlatalım: ...uk doğuran kadın muvakkat bir ...an için hasta demektir. Diğer ...alıklar da olduğu gibi burada istirahat şarttır. Bilumum hay... bize bu hususta rehberdirler. ...hayvanlar yumurtaları üzerin... günlerce yatar. Erkekleri dişi... gıdasını temineder. Hatta su... ağzı ile getirenler vardır. Dişi...an; yavrularının uçuş devrine ... şiddetle alâkadar olur. Bun...n ibret alırsak kadınlarımıza ...cuklarımıza, bilhassa gebelik, ...m, lohusalık devirlerinde dik...tmekliğimiz lâzım gelir.

... — Emziklik safhası: Bu de... mühimdir. Bir sene devam ... emzirme keyfiyeti çocuğun ...temin eder. Ana uzviyeti ...dayi verir. İki meme muhtevi... dolan süt çocuğu besler. Bu ...cık çocuğun yem anbarıdır.

Evlerimizde buğday koyduğumuz anbarları bir iki ay ihmal yüzünden hububatın hastalandığını, çimlendiğini biliriz. İşte çocuk anbarlarına da lâkayt kalırsak hastalıklar bu iki uzuvda da baş gösterir. Çocuklarımız mühim gıdalarını gaip eder. Fenni tababet çocuklarımıza bir seneden fazla ana südü verdirmez. Bu müddetten sonra südün kuvvei gıdaiyyesi kalmamıştır. Bazı valideler şefkat dolayisile senelerce yavrularına ana südü verirler. Doğru değildir. Kısırlığa sebep olur. O halda çocuklarımıza bir seneden fazla ana südü verdirmiyerek küçük mikyasta mamalarla idare edelim. Senelerce üzülen, yorulan bu kıymettar uzuvlarımızı irşat ve sıhhî malumatla dimağlarını techiz edersek millî varlığımızı yükseltmiş oluruz.

Arazi vergisi kanunu

Kanun No: 1833

Kabul tarihi: 27 - 6 - 931
Neşri tarihi: 6 - 7 - 931

569 Nolu nushadan mabat

Tarih	No.	Cinsi	Hulâsa
11 k. sani 1339	295	Kanun [ikinci maddesinin fıkrai ulâsı]	[Bilât ve kasabat dahil ve civarında bulunan ve öşre tabi olmıyan müstakil sebze bahçelerinin tahrir kıymeti 1339 senesi martı iptidasından itibaren altı misle iblâğ olunmuştur.]
17 şubat 1341	552	Kanun	Âşar usulünün ilğasile yerine kaim olan arazi vergisinin nisbetlerinin tezyidi hakkında
10 mart 1926	779	Kanun	Âşarın ilgasile yerine kaim olan arazi vergisi hakkındaki 17 şubat 1341 tarih ve 553 numaralı kanunun (D) fıkrasını muaddil.
18 mayıs 1929	1454	Kanun	Bilâvasıta vergilere munzam kesirlerin tevhidi ve nisbetlerinin tadiline dair [arazi ve arsalara müteallik altıncı maddesi]

Muvakkat hükümler

Birinci muvakkat madde - 1340 senesinden itibaren arazinin umumî tahrirleri icra edilmemiş olan yerlerde, yeniden umumî tahrir yapılıncaya kadar arazi vergilerine 1331 senesinde mukayyet kıymetlerin altı misli matrah ittihaz edilir 1331 senesinden sonraki senelerde ferağ, ipotek ve vadeli satışlar gibi sebeplerle arttırılmış olan arazi kıymeileri de 1331 kıymetlerine irca edilir.

1331 senesinde mukayyet kıymeti bulunmıyan veya 1331 senesinde tarla olarak kayitli iken bağ, meyvalık, fidanlık veya orman haline gelmek gibi bir sebeple hal ve heyeti tebeddül eden veyahut bunlardan kütük ve ağaçları her hangi bir sebeple sökülerek veya mahvolarak tarla halini almış bulunan araziye 1331 senesinden sonraki senelerde tadi len takdir edilmiş ve edilecek olan kıymetler altı misle tabi olmaksızın aynen vergiye matrah ittihaz edilir.

İkinci muvakkat madde - 26 haziran 1326 tarihli müsakkafat vergisi kanunu mucibince müsakkafatının tahrirleri yapılmış olan yerlerde, iratlı arsaların vergilerine elyevm matrah ittihaz edilmekte olan gayri safi varidatlarının on misli bu kanun mucibince vergiye matrah addolunur.

Üçüncü muvakkat madde - 1340 senesile onu takibeden senelerde arazisinin umumî tahriri icra kılınmış olan cüz'ü tamlarda mukayyet kıymetlerinin en az yüzde yirmi nisbetinde fazlalığı iddiasile sahiplerinin bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren iki sene içinde vaki olacak tadil talepleri nazarı dikkate alınır.

Bu baptaki talepler 17 inci maddede mevzuubahis tadilât komisiyonları tarafından mahallinde tetkik ve yüzde yirmi ve daha ziyade fazlalık olduğu anlaşılan arazinin kıymetleri yeniden takdir olunur.

Ancak mükellef tarafından talep olunan tadil muamelesi talepname tarihinden itibaren bir sene zarfında neticelendirilmezse müteakıp senede vergi yüzde yirmi, ikinci sene zarfında neticelendirilmezse müteakıp senelerde yüzde elli noksanile tahakkuk ettirilir. Tadil neticesinde verginin fazla alındığı tahakkuk ederse fazlası mahsup suretile ret, noksan alındığı tahakkuk ederse noksan farkı ayrıca tahsil olunur.

Dördüncü muvakkat madde - İşbu kanunun neşir ve ilânını müteakıp iki ay zarfında umumî tahrir gören şehir, kasaba, nahiye ve köylerde muvakkat üçüncü madde hükümlerinin bütün arazi sahiplelerine ihtiyar heyetleri ve ilân varakaları vasıtasile bildirilmesi temin olunur.

Umum köylere bu kanudan birer nusha verilmesi mecburidir.

Madde 20 - Bu kanunun tatbik tarzları bir nizamname ile tesbit olunur.

Madde 21 - Bu kanun 931 malî senesine ait vergilere de şamil olmak üzre 1 haziran 931 tarihinden muteberdir.

Madde 22 - Bu kanunun icrasına Maliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur

Alenî teşekkür

Refikamın pek mühim bir ameliyatını muvaffakıyetle icra eden Çorum hastanesinin kıymetli Opratörü Memduh beyle teşhis ve tedavisinde pek büyük alâkalar gösteren Sertabip Necmettin ve Doğum Doktoru İbrahim Ethem beylere en derin teşekkürlerimin alenen takdimini borç bilirim

Yozgatlı Divanlı zade
NESİM

Vilâyet Maarif müdüriyetinden

Muallim mektebinin birinci sınıfına girmek isteyenlerin fişlerini doldurtmak ve lâzımgelen evrakını ibraz etmek üzere hemen ve 1 - 9 - 931 de dahî imtihan edilmek üzre saat 8,5 ta Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Müddei umumiliğinden

Esleha ve eşyayı cürmiye ve memnuanın sureti muhafazasına dair olan talimat name ahkâmına tevfikan yapılan tasfisede Çorum amanet dairesinde bulunan ve gayri memnu olan eslaha ve eşyanın satılmasına komisiyon mahsusaca karar verilmiş ve münakasa ve müzayede kanunun 4 üncü maddesi mucibince satışın Ağıstosun 30, 31 inci pazar ve pazartesi günleri Çorumda pazar mahal linde yapılacağı ilân olunur.

Çorum Maarif müdüriyetinden

Mecidözü kazasının Merkez Mektebinin muhafaza divarı 16 - 8 - 931 tarihinden itibaren pazarlık suretile, bir ay daha müddetle münakasaya vezedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Merkezi vilâyet Tanyeri Mektebinin badanası 16 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle daha, pazarlık suretile münakasaya vezedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Vilâyet Hastanesinin muayene günlerile saatleri

Sabahları saat ondan on ikiye kadar :

Dahiliye hastalıkları : Sıhhat ve İçtimai muavenet Müdürü Saffet B. vekâleten ; Pazar , Çarşanba

Rontken : Hastane Baştabibi Necmettin Bey Cümartesi , Pazartesi , Perşenbe

Hariciye hastalıkları : Opratör Doktor Memduh Bey Pazartesi , Perşenbe

Göz hastalıkları : Doktor Ahmet Cevdet Bey Pazar , Salı , Perşenbe

Gece mühim ve müstacel vekayide Hastaneye hasta kabul olunur

Doğum ve Çocuk bakım evi muayene günleri ve saati

Çocuk hastalıkları : Doktor Şevket Bey ondan onikiye kadar

Kadın hastalıkları : « Edhem Bey ondan onbeşe kadar

Doğum ve müstacel vekayide Cumada dahil olduğu halde gece ve gündüz Doğum ve çocuk bakım evine muracaat olunması .

çorum Orta mektep müdüriyetinden

1 — Terfi sınıf ve mezuniyet ikmâl imtihanları 1 Eylûlden itibaren başlayacak 15 Eylûlde hitambulacaktır . İkmâle kalan hanım ve efendilerin imtihan günlerini anlamak üzere cumartesi gününden itibaren mektebe muracaatları .

2 — Mektebe kayit ve kabul muamelesi 1 Eylûlnen 15 Eylûle kadar devam edecektir . Taliplerin aşağıda yazılı vesikalarla ve yanlarında velileri olduğu halde mektebe muracaatları lüzumu ilân olunur .

A — Tahsil vesikası
B — Hüviyet cüzdanı
C — Çiçek aşısı vesikası
D — Sıhhat raporu
E — 4 adet vesika fotoğrafı
Z — Eski talebenin de kayitlerini yenıletmek üzere 15 Eylûle kadar muracaatları .

çorum Tahakkuk şubesinden

Ermeni cemaatinden Çavdar oğlu Kiyoruktan metrûk olup istihkakı olmadığından dolayı Zaralı Hasan Hüseyinden istirdat olunan bir bap nısıf hane ile Çukuravlağında üç dönüm bağ 24 - 8 - 931 tarihinden itibaren mevkii müzayedeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların müzayede kaimesindeki şerait dahilinde pey sürmeleri için tahakkuk dairesine ve münadiye muracaat etmeleri ilân olunur .

Ç. Maarif MÜDÜRİYETİNDEN

Merkezi Vilâyet Cümhuriyet mektebinin harici ve dahili sıvası 6 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur

çorum Sulh Hakimliğinden

Çorum Belediyesinin Karamancavuş mahallesinden Seyit Ahmet oğlu Mehmet Rifat aleyhine açtığı alacak davasından dolayı icra kılınmakta olan muhakemede merkum Mehmet Rifatın ikametgâhı ve mahalli meçhul olduğundan ilanen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş ve muhakeme de 13 - 9 - 931 tarih pazar günü saat 14 e talik edilmiş olduğundan yevm ve saati mezkûrde merkum Mehmet Rifatın mahkemede hazır bulunması ilânen tebliğ olunur.

çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun Sofular mahallesinden Hacı zayimin Hacı Yusuf efendi veresesi vekili sabit efendinin Mecidözünün Kuduzlar köyünden Edhem mahdumu Salih vesaire hakkında açtığı alacak davasından dolayı icra kılınmakta olan muhakemede merkum Salihin ikametgâhı ve meskeni meçhul olduğundan ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş ve muhakeme de 19 - 9 - 931 cumartesi günü saat ona bırakılmış olduğundan yevm ve saati mezkûrde merkum Salihin mahkemede hazır bulunması ilânen tebliğ olunur.

Maarif MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Merkezi Vilâyet İstiklâl mektebi badana ve divarlarına sabit yazı inşası tahtaları 3-8-931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur .

İskilip Tuz Baş müdüriyetinden

Akça koyunlu memlehasının 1860 lira 93 kuruş keşifli Abdan, göl ve kaldırım tamiratını müteahhidinin müddeti ve senesi zarfında ikmâl edemediğinden naşi mukavelesinin feshile bermucibi kanun noksan kalan 1313 lira 93 kuruşluk kısmi keşfi eveli dairesinde ve 18 Ağıstos 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konmuştur . İhalesi 6 Eylûl 931 tarihine müsadif pazar günü saat 17 de İskilip Tuz Baş müdüriyetinde icra kılınacaktır . Taliplerin keşf nameyi görmek arzu eylediklerinde İskilip Tuz Baş müdüriyetine veya mahalli memurluğuna muracaatları ilân olunur .

⁂

Keçeç memuriyetinin Keçeçmemlehasında 2645 lira 37 kuruş keşifli Uyuz suyu deresile Tuz ambar ve göller cihetinde 2808 metro tulinde hendek ve 10 metro tulinde toprak ve taş set hafriyatı ve inşaatı 18 - 8 - 931 den ve mezkûr memlehanın şimal cihetinde 1894 lira 46 kuruş keşifli hariç kısmı taş 70 metroluk toprak ve taş, set inşaatı 19 - 8 - 931 den ve 3380 lira bedeli keşifli 5, 6, 7 numaralı Abdanların tamiratı da 20 - 8 - 931 den itibaren 20 şer gün müddetle ayrı ayrı münakasaya konmuştur . İhalesi 6, 7, 8 Eylûl 931 tarihinde İskilip Tuz Baş müdüriyetinde icra kılınacaktır . Zuhur edecek taliplerin Mühendis veya fen memuru olması veyahut mühendis veya fen memuru istihdam eylemeleri meşrut bulunduğu cihetle ona göre pey vaz eylemeleri ve fazla malumat almak ve şartname ile evrakı keşfiye ve saireyi görmek ve pey sürmek isteyenlerin İskilip Tuz Baş müdüriyetine muracaatları ilân olunur .

Osmancık Asliye hukuk hakimliğinden

Osmancığın Camii kebir mahallesinden çerkes oğlu Abdullah ile Haydarhaneden çerkes oğlu Abdullah kızı Fatıma ve rüfekası aralarındaki ziyadei muttasıla davasının icra kılınan muhasemesinde vereseden çerkes oğlu müteveffa Abdullahın kızı Haticenin ikametgâhı meçhul bulnnduğundan ilânen tebligat icrasına karar verilerek muhakeme 6 - 9 - 931 pazar gününe talik kılınmış olduğundan yevmü muayynede mahkemeye gelmediği veya vekil göndermediği takdirde muhakemenin gıyabında icra kılınacağından tebliğ makamına kaim olmak üzre keyfiyet ilân olunur.

Vilâyet İdarei hususiye müdüriyetinden

İdarei hususiyeye ait pek baba civarındaki on iki parça tarlanın pazarlık suretile icarı verilmesi Encümeni Vilâyet kararı icabından olmakla talip olanların Muhasebei Hususiyeye muracaatları ilân olunur .

⁂

Sungurluda vaki İdarei hususiyeye ait onbir kıt'a dükkân bir bağın pazarlık suretile icara verilmesi Encümeni Vilâyetin 6 Agıstos 931 tarihli kararı icabından bulunduğu ilân olunur .

Çorum Sıhhiye Müdürlüğünden

Çorum Memleket Hastanesine alınacak 944 lira Eczanesine alınacak 944 lira kuruş bedeli muhammeneli kalem eczayi tıbbiye 6 - 8 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya konulmuştur . Talip lerin şartnameyi görmek ve hususta daha ziyade malûmat edinmeleri için Çorum , İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet müdürlüğüne muracaatları ilân olunur .

Çorum Hukuk Hakimliğinden

Gölâbi bey mahallesinden çerkes oğlu Hasan mahdumu Sadık vefatına mebni dava hakkı intikal etmiş olmakla sen veresedeniz ile Uç mahallesinden Bekir oğlu Hacı Mehmet arasında bağa müdahale davasının muameolduğu 9 - 7 - 931 tarihinde halli ikametinizin meçhul olduğundan dolayı tebliğat ifa edilemeğinden dolayı ilânen tebliğat edilmek üzre muhakeme 10-9-931 saat ona talik edilmiş olduğundan yevm ve vakti mezkûrde bizzat veya bilvekâle hazır bulunmanız ve aksi takdirde muhakeme kıyabınızda cereyan edeceği ilân olunur .

Osmancık İcra Dairesinden

Zeytün Ali bey köylü Ferhat borçlu kariyeden Sarı Ahmet oğlu Abdullahın Zeytünün Ali beyin yesinde şarkan çay garben açık oğlu Cemal şimalen yol ben Sarı Ahmet oğlu Veyis mahdut bir dönüm [iki ceviz armut bir övez iki elma üç iki kiraz] ağacını şamil bir açık artırma ile satılıyor Artşartnamesi 29 - 8 - 931 tarihitibaren herkes tarafından görülebilir. İşbu gayri menkul üzerhakları faiz ve mesarife dair alacakları olanların tarihi ilândan 15 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hatapu sicillerile sabit olmadıkça paylışmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 19 - 9 - 931 cumartesi günü saat 14 te Osmancık dairesinde yapılacağı ilân olunur.

2 - EYLÜL - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 571

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 kuruştur — Günü geçen 5 kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Zafer Bayramı

Geçen Ağustosun oluzuncu Pazar günü Baş kumandanlık meydan muharebesinin onuncu yıl dönümü Alay garnizonunun cephesindeki meydanlıkta ve bir heyeti tertibiye tarafından tanzim ve ihzar edilen programına tevfikan tes'it edilmiştir.

Milli bayramlarımızın en mes'udu olan bu günün çok şerefli ve emsalsiz hatıratını ihya için halk ve askerlerin meydanlıkta toplanarak sürur ve heyecanla merasime intizar etmekte oldukları sırada ve tam saat 8,45 de bilumum alay efradı programda gösterilen yerde saf bağlayarak merasim duruşu vaziyetini almışlar ve ayni zamanda halk ve misafirlerle rüesa ve memurini hükûmet, polis ve jandarma efradı dahi kendilerine tahsis olunan mevkileri işgal etmiş bulunuyorlardı.

Meydanlığa mevzu kürsiye ilk önce Alayın en genç zabiti İhsan bey gelerek sureti kısmi mahsusumuzda münderiç hitabesini irat eylemiş ve anı müteakip Alay kumandanı Miralay Ruşen bay kürsiyi işgal eylemiş lerdir.

Miralay bey tarafından dahi bu günün kudsiyeti hakkında beyanatta bulunularak Avrupa âlemi askerisinin geçilmez, aşılmaz bir mania olarak tavsif ettiği düşman istihkâmatını kahreman askerlerimizin bir takım gayri müsait şeraite rağmen nasıl zirü zeber ederek Türk azminin, Türk kudretinin ne büyük harikalar icadına muktedir olduğunu cihana sbat eylediğini izah ve bu muazzam zaferi Türk tarihine çok şanlı bir sahife olarak ilâve eden Halâskârımız ve Büyük kumandanımız Gazi hazretlerine minnet ve tazimatını sunarak kürsüyü terk etikten sonra alayın bu büyük muharebede, Tınaz tepede göstermiş olduğu kahramanlığın destanı şehameti olan marş askerlerimiz tarafından terennüm edilmiştir.

Bundan sonra geçit resmine başlanarak Alay efradının çok muntazam, mühip ve ahenkdar bir surette geçişleri temaşa ve müteakiben kumandanlık dairesine gidilerek resmi tebrikât ifa edilmiş ve merasime nihayet verilmiştir.

Öğleden sonra dahi kışla meydanında muhtelif spor oyunları ve eğlenceler tertip olunmuş ve gece dahi asker ve halkın iştirakile fener alayları yapılarak bu büyük gün meserret ve heyecanla tes'it edilmiştir.

İskilip Tayyaresinin adkonma merasiminde Vali beyfendinin irat buyurdukları nutuk

Muhterem arkadaşlar :

Hepiniz hatırlarsınız bir zamanlar vatanımızın hemen her tarafı düşmanlar tarafından istilâ edilmiş, Kahraman Ordumuzun silâhları alınmıştı . Milletimiz de eli kolu bağlı bir kurban vaziyetine düşürülmüştü . Bu karanlık günlerde semayi mukadderatımızda bir halâs ve dehâ güneşi doğdu . Bu güneşten yeniden iman ve kuvvet alan yaralı aslan silkindi, kalktı . Onsene evvel bu günde müstevlî düşman ordularını karşısında durulmaz savletlerile imha etti . Mübarek vatan topraklarını temizledi, kurtardı .

İşte bu gün o büyük zafer bayramını tesit ediyoruz . Büyük zafer bayramını kahraman ordumuz cümlenize tebrik ederken Ulu halâskârımız, Mübeccel Reisi Cümhurumuz Gazi Hazretlerini ve zaferin temini uğrunda canlarını feda eden aziz ve mübarek şehitlerimizi hürmetler, tazimler, tekrimlerle yadederim . Zamanımızın en kudretli harp aleti milletler, memleketler, kıtalar arasında süratli münakale vasıtası olan Tayyarelerin bir millet için lüzum ve ehemmiyetinden bahsetmeği zait addediyorum . Burada hazır bulunanların bu lüzum ve ehemmiyeti lâyikile takdir etmekte olduklarına şu gördüğünüz güzel Tayyare en büyük delildir . İskilip adını vatanımızın semalarında daima yükseltecek, dolaştıracak olan bugüzel Tayyareyi Kahraman Ordumuza hediye etmeğe muvaffak olduklarından dolayı İskilip kazasının muhterem ahalisini, bu husuta gayret ve himmetleri sebkeden sabık ve lâhik kaymakamlar Rüştü ve Rifat beyleri ve Tayyare şubesinin muhterem azasını tebrik ve takdir eder (İskilip Tayyaresi) ne ve onun cesur ve fedakâr rakiplerine daimi muvaffakıyetler temenni eylerim .

İskilip Tayyaresi ve adkonma merasimi

Sabah erkenden şehir faaliyete geçmiş , caddeler , sokaklar halk kütlesile dolmuş, neşe ve sevinç içinde herkes cenube doğru akın etmeğe başlamıştı . Kasabaya giren yolun tarafeynine kadın, erkek genç, ihtiyar hemen bütün halk toplanmış hedeflerine biran evvel yetişe bilmek için vesait bekliyorlar. Karşıdan çıkan kamyon ve otomobile yüzlerce metre mesafeden koşarak atılıyorlar , birbirini çiğneyerek arabaların içine dolup derhal çeviriyorlar . Oderecedeki bir gün evvel angaje edilen otomobiller bile yolcularını almak için dönemiyorlar , Müşterileri de bir kenara çekilmiş, bu tehacüm ve heyecan karşısındaki hallerine hayretle mukabele ediyorlardı . Hatta kazanın Kaymakamı Rifat bey de bu nevi bekleyicilerden biriydi .

Saat sekiz buçukta otomobilimiz kalabalığın aktığı tarafa hareket etti . Otomobilin geçtiği caddede müteaddit köprüler, siyah çarlı merkepli süvarilere, ihtiyar, genç piyadelere, tek atlı yaylılara, üstü bile hıncahınç dolu kamyonlara selâm veriyorlar, yolun sol tarafındaki tepecikler , sağındaki bağlar köme köme insanları toplamış kendilerini tebrik ediyorlardı .

15 - 20 dakika sonra çimenlik bir zemin üzerine kurulmuş, etrafı kırmızı renge boyanmış, dört direkli portatif ilk ve eski Türk evleri etrafında pazar kurmuş bir site göründü . O şirin sitenin sûru dahilinde muhteşem bir Kartal mevki almış herkesi kendisine cezbediyor , bütün etrafa şeraret saçıyordu .

Biz de o sürür kervanına katılıp surun dahiline girdik .

İşte o haşmetli kartal ; Feragat ve azim sahibi fedakâr İskiliplilerin Türk semasına ilâve ettikleri az ve öz hediyeleri « İskilip ve köylüleri» Tayyaresidir . İşte o site misafir ve ziyaretçiler için kurulmuş çadırlarile , satıcıları ve seyircilerile tayyarenin uçması için hazırlanmış güzel bir meydandır . Meydanda toplananların neşesini İskilibin atik bandosu artırıyordu . Belediyenin hazırladığı büfeden davetlilere limonata , ayranlar ikram edilmekte idi .

Anlaşılıyordu ki ; İskilip halkı can ve gönülden sevinmekte ve merasime kalplerinden gelen onguı ile iştirak etmekteydi . Ve bunu İskilibe geldiğimiz gece 2,5 saatlik mesafede rast geldiğimiz bir çobanın sevinerek « yarın koyunlarımı ücretle birine emanet edip Tayyaremizi görmek için meydane geleceğim» demesi pek güzel teyit ediyordu .

Saat 9,5 ta Vali Beyfendi ve Kahreman Tayyvreciler de teşrif ettiler,Tayyarenin bağları çözüldü uçuş hazırlığı yapıldı ve tam saat onda Şube reisi beyin nutkıyle merasim başladı .

Müteakiben ilk mektep talebelerinden bir hanım kız tarafından pek çok alkışlanan « Tayyare şiiri » okunduktan sonra sabık İskilip ve halen Merzifon kaymakamı İbrahim Rüştü bey tarafından pek heyecanlı bir nutuk söylendi . Onu müteakıp muhterem valimiz Ali Cemal beyfendi tarafından sütunu mahsusumuzda münderiç çok kıymetli bir nutuk irat edilerek İskiliplıler ve yardımcıları tebrik edildi .

Sonra bütün yüzler Tayyareye teveccüh etti . Tayyare Cemiyetine en çok yardım eden köyün

Sonu üçüncü sahifede

GELENLER , GİDENLER

Vuku bulan davet üzerine İskilip ve köylüsü namına tevsim ile kaza merkezine gönderilen tayyarenin adkonma merasimine iştirâk buyurmak üzre Valimiz Ali Cemal beyfendi ile Belediye reisi Şevket ve Maarif müdürü Şefik ve Çorum Tayyare şubesi namına Reis vekili İhsan ve Defterdar Arif ve Vilâyet Halk Fırkası Reisi Mustafa beyler geçen cumartesi günü İskilibe azimet ve pazar günü avdet buyurmuşlardır .

MAÇ

30 Ağıstos Tayyare bayramı münasebetile kışla sipor meydanında Alay futbolcularile Haleidman yurdu arasında icra kılınan oyunda Haleidman yurdu bire karşı iki sayı ile galip gelmişlerdir .

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

İçtimaî dertlerimizi şu sütunlarda yazarken rakının ve buna müşabih mükeyyefatın kadın, erkek ve bilhassa yeni duğacak çocuklar üzerinde yaptığı tesir ve tahribattan bahsetmeyi muvafık buldum.

Mükeyyefat namı altında cem olunan semdar maddeler pek çoktur. Bunlar Sulp, Mayi, Gaz olmak üzre üç zümreye ayrılır. Mayi kısmine meşrubatı küuliye diyoruz. Bunlar meyanında fazla mikdarda ispirtoyu havi rakı vardır. Bu mayiin sıhhate muzır tesirlerini bilerek ve bilmiyerek halkımız istimal ediyorlar. Bu sui itiyadın neticesi olarak hem uzviyetimizi ve hem de yeni duğan çocukların sıhhatlerini ihlâl ettiği yapılan istitastiklerle teeyyüt etmiştir.

Bu günkü neslimizi kurutan ve çocuklarımızı sakat bırakmağa sebep teşkil eden bu mayilerin içindeki semdar maddelerle beraber ispirtodur. Mezkûr maddeler uzviyetimizi teşkil eden bilcümle hüceyratımız arasında mübadelâtı iğtidaiyyeyi teşevvüş ağızımızın penpe zarlarını mide ve bağırsakların hazım ifraz guddelerini tahrip ederek kana karışmaktadır. Bu suretle vücudumuzun her tarafına yayılan zehirler bilhassa beyin zarları üzerindeki tahribat ve tahrişatları çok mühimdir İspirto muharriş bir cisim olduğundan dahili hüceyre yağ zerreciklerinin tavazzuatile bazı insanlarda şişmanlık husule getirir ki bu semeni kâzip hüceyratın istihalesinden başka bir şey değildir.

Devamlı içilen rakılar uzviyette yaptığı hadisatı fiziyolojiyye insanları alkolizme sevkeder. Serhoşluk ile alkolizim ayrıdır. Birincisi alkol ekilik ile buna (Etilizim) denir. İkincisi şarapla tesemmüm (Onilizim) dir Üçüncüsü muhtelif esansları havi içgilerledirki bunada (Apsantizim) derler. Bu üç şekil tesemmümatta büyük rol ifa eden ispirtodur.

Vaktile devranı deme dahil olan ispirto ciğerler vasıtasile itrah olunarak ihtirak husule getirdiğini nazarı itibare alanlar bir gıda olduğunu zikretmişlersede bilâhere yapılan tetkikat ve tahlilât neticesi cüz'i bir kısmı ihtirak edip fazla kısmı vücutta kalarak temas ettiği faideli hüceyrelerimizi tahrip ve aşınmalarında büyük âmil oldukları tehakkuk etmiştir. İspirto uzviyette pek az ihtirak eder. Halı faaliyette bulunanlar içilen mikdarın yüzde otuzunu yakarak muzur tesiratından kısmen kurtulurlar, zira her faaliyyet ispirtonun bir kısmını ihtirak ettirir. Sükûnetle çalışan, bedenen yorgunluğu az bulunan insanların ihtirak keyfiyeti pek cüzîdir.

Şimdi, rakının vücudumuzda takip ettiği yolları tetkik edersek yaptığı tahribatı daha sür'atle anlamış oluruz. Bir kadeh rakının ilk tahribatı ağızdan başlar. Dişlerin çürümesine ve gışayi muhatı denilen penpe zarların aşınmasile işe başlar. Midede teşevvüşatı hazmiye ve hüceyratın ef'alı kimyeviyyelerini bozar. Bağırsaklarda yaralar, aşınmalar husule getirir, deveranı dem vasıtasile kara ciyere uğrar. Yine kanın cevelânı sayesinde bilcümle mühim nokata yayılır. Hüceyratı dimağiyyede, kalpte, böbreklerde müthiş afetler yapar damarların katılaşmasında, nüzül denilen ve şifası pek az bulunan hastalıklara yegâne âmil olur. Hüceyratın sularını gaip ettirdiği gibi mevzii fakrüddemler yapar. Sarhoşların ağzının tadı, lezzeti olmadığı buğazlarının kuruduğu ve suya şiddetle arzuları sırf uzviyetteki tahribatın neticesidir. (Onilizim) denilen şarapla tesemmümde ve içgiyi itiyat edenlerin karınlarında su toplanmaları ve kara ciyerde harabiyyet görülür. Karnın cildi altında yağ tavazzuatı dolayisile bedenle gayri mütenasip karnın harice büyümesi hep alkolizme ait delillerdir. Rakı uzviyette üç tesir yapıyor demektir. Biri hüceyratı tahriş, aşınmalar, eşkâlinin bozulması. Diğeri hamızı karbon denilen zehrin itrahının tenakusu, üçüncüsü bataati itidaiyyedir. İşte bu üç hadise vaktinden evvel ihtiyarlığı husule getirir. Rakı içenlerin iştihası noksan, buna mukabil hazım keyfiyeti faaldir. (Etilizim) tesemmümatında parmak uçlarında yanma, ademi hissiyet, halâtı asebiyye, kuvvei akliyyede tenakus, ellerin vesair uzuvların titreme keyfiyetleri hep bu mayiatın yaptığı tesemmümattır. Dimağı teşevvüşat meyanında sıkıntılı rü'yalar, kâbus, korkunç hayalât, baş dönmeleri, rüyette dalalet hep bunun neticesidir. Fazla içildiği takdir de ölümde muhakkaktır Bu marazî eşkâlden gayri insanî ve neslî vazifesini akamete duçar ederek cinsiyet üzerinde mühim tesirler yapar. Bütün zevklerden mahrum neş'esiz bırakır. Böyle insanlar genç yaşında ölmüş demektir. İçtimaî noktai nazardan ispirtonun müthiş tahribatı dolayisile nüfusu umuminin tenakusuna badi olduğu gibi pek çok hastalıklara karşı uzviyetin müdafaa ve mücadele keyfiyetini de tenkis eder. İhtiyarların âni ölümlerine sebep hep ispirtodur. Bu alkolizim keyfiyeti evlâtlarımıza da tesir ediyor. Sağlam bünyeli baba ve ananın vücude getirdikleri evlâtlar bittabi zinde ve gürbüz olur.

Alkolik âilelerden husule gelecek çocuklar umumiyetle zaif, cılız, sarallı, asabî, hırçın tavurlu, gabi. ahmak olurlar. Veraset burada ehemmiyet kesbeder. Alkolizme mübtelâ babaların çocuklarının da rakı içmeğe büyük meyilleri oluyor.

Birçok katillerin, aşıkların, müntehirlerin ahvali sabıkaları tetkik edilirse rakının büyük rol oynadığını görürüz. Bunlar da muvakkat bir zeman için kuvvei zekâiyeleri ve muhakeme hüceyreleri mahvolduğundan gayri şuurî facialar meydane gelmektedir.

Mükeyyefat ile mücadele etmek vazifem olmadığından yalnız çocuk ve kadın uzviyetinde yaptığı tahribatı izah etmektir. Bu gün istatistiklere istinaden görülen sıkıtlar, vakıtsız doğumlar, garaip arzeden çocuklar, kolsuz, bacaksız doğan yavrular ve birkaç ay hariçte yaşayıp ölen cılız evlâtlarımız hep alkolun çocuk yapan hüceyrelerimizdeki yaptığı tahribatın neticesidir.

Bu masum mahluklar memleket için kat'iyen faide bahşolamazlar. Neslin bu şekilde tereddi ve inhitatında rakı büyük âmil oluyor. Böyle çocuklar hem cinsine nafi olamıyacakları gibi aile ocağının da neş'elerini ve zevklerini ilelebet mahvederler. Memlekete sağlam, gürbüz evlât yetiştirmek istersek rakı istimalini mümkün olduğu kadar tahdit etmeliyiz. Hiç olmazsa gençleri bu itiyattan vaz geçirmeliyiz. Rakı içmek bir sui itiyattır. Hiçbir zeman tabiî bir ihtiyaç değildir. Tahdit ve terki mümkündür. Alışanlar mikdarını azaltmağa, alışmayanlar da fenalığını takdiren içmemelidir. Görülen ve yapılan inkılâplarımız halı hazır mevcut için değildir. Yeni yetişen neslin refah ve saadetleri içindir. Memleket gençlerden hizmet bekleyeceği bir zemanda rakıya inhimâk başlayor. Ve bunun akıbeti gayri şuuri cinayetler irtikâp ettirerek hapsaneler bu genç uzuvlarla doluyor.

Hiçbir kimse adam öldürmeyi arzu etmez. Ve çocuğunnu alil ve özürlü bulunduğunu istemez. Halbuki hayatiyat ilminc ademi vukufiyet münasebetile bu çirkin hadisata şahit, bazan da vak'anın kahremanı oluyor.

Kadınlarımızda adet sancılarını kestirmek için konyak içmeyi âdet edinmişlerdir. Bu suretle tiryaki olan kadınlar pek çoktur. Halbuki âdet sancılarını tahfif edecek ilâçlar mevcuttur. Bunları nazarı itibare alarak alkole alışmaları muvafık değildir. Her hastalıkta olduğu gibi marazın menşeine göre ilâç verilir. Ve şifa kat'idir. Esbabı maraz ortadan kalkınca şikâyetler de bertaraf olur.

Bilmiyerek istimal edilen edviyeler bile velevki devaî dahi olsa sıhhat için muzurdur. İşte bu gibi tiryakilikler deliliklere kadar yükselir. Gazetelerde okuduğumuz havadisler meyanında validelerini, kardeşlerini öldürenler hep bu itiyadın neticesidir.

Kadın aile ocağının yuvasını tanzim eder. neşesini ikmale çalışır. Çocuklarımız da bu ocağın zametini kitapların tetkikinden evvel bu hamaset meydanında bulunmak şerefini kazanan büyüklerimizden öğreniyorum.

Çok büyük ölkelere sahip olan kahreman ırkım; Büyüklerin idaresizliklerinden ve padişahların idraksiz ve kıymetsiz arzularını vücut buldurmalarından küçüle küçüle bir çok milletler kendilerinden ayrılmış ve birer devlet vücude getirmiş ve vücut bulan bu devletlerden ürkecek derecede küçülen kahreman ırkımın idaresi bir takım ehil olmayan idraksiz başların elinde pek elim vaziyetler almış ve en nihayet ordusunun elinden topları, silahları alınarak bu gün sınırlarımız içinde kalan memleketin dört tarafını düşmanlar işgal etmiş ve esaret zinciri boynumuza vurulmuş ve neticede Sever muahedesi imza ettirilmiş bulunuyordu.

Zafer Bayramı Münasebetile

Genç Mülâzım İhsan beyin nutku

ULU VE KAHRAMAN MİLLETİM!

Medenî, tekmil bir cihanı husumetin Severde Türklük namına hakanın adamlarına imza ettirdiği muahede ile senin hakkında verilen esaret kararını ve bu kararı icraya koyulan na mağlup cihan kuvvetlerini parça parça ederek temamile hukkını kurtardığın muazzam Zafer gününün yıl dönümü olan bu Büyük 30 Ağıstos gününü tebcil ve takdis ederek yüksek saygılarım ile varlığını ve kahramanlığını selâmlarım.

Bu zafer kolaylıkla ve bir hamlede vücude gelmemiştir Ben çok genç olduğum için bu günün ehemmetini kitapların tetkikinden değil bu hamaset meydanında bulunmak şerefini kazanan büyüklerimden öğreniyorum.

Çok büyük ölkelere sahip olan kahreman ırkım; Büyüklerin idaresizliklerinden ve padişahların idraksiz ve kıymetsiz arzularını vücut buldurmalarından küçüle küçüle bir çok milletler kendilerinden ayrılmış ve birer devlet vücude getirmiş ve vücut bulan bu devletlerden ürkecek derecede küçülen kahreman ırkımın idaresi bir takım ehil olmayan idraksiz başların elinde pek elim vaziyetler almış ve en nihayet ordusunun elinden topları, silahları alınarak bu gün sınırlarımız içinde kalan memleketin dört tarafını düşmanlar işgal etmiş ve esaret zinciri boynumuza vurulmuş ve neticede Sever muahedesi imza ettirilmiş bulunuyordu.

Bu zafer gününe kadar gümrüklerimiz, şimendifer yollalarımız, mahkemelerimiz, iktisadiyatımız, her işimiz padişahların düşüncesiz, zalim idareleri yüzünden hep ecnebi devletlerin hükmü altında bırakılmış idi.

Yol yaptırılamaz, bir fabrika kurulamaz ve tam manasile memleketimizi ve kahreman milletimi fakr u sefalete, zillete sürükleyen bir sürü murdarlık içinde yolunu şaşırmış, nereye gideceğini, ne yapacağını bilmez bir hale düşürülmüş idi. Kahreman milltimin ruhundaki büyüklüğü bilen ve onun özünü yüksek dımağile anlayan ve bu düşürülen uçurumlardan milleti kurtarmanın yollarını pek eyi takdir eden Büyük Müncimiz, gözbebeğimiz, Başkumandanımız Mustafa Kemal paşa hazretleri bu eski, kokmuş, çürümüş, murdar idareyi tanımadı. Kahraman ruhile bu asil ruha inanan vatan ve milletin aşıkı insanlar ile Anadoluda yeniden kuvvetler yarattı Türklüğe hasım olan içimizdeki düşmanlar ve sınırlarımız tışından gelen düşman kuvvetlerile çarpıştı Her çarpışmada muvaffak oldu ve her çarpışmada kuvvetler böyüdü, üç sene çabalandı. Sınırlarımız içinde düşman için en zor cephe millî idareyi sinesinde kabul eden ve Büyük MilletMeclisi kalesi halini alan Ankaraya yörümekti ve bunun içinde Yunan kuvvetleri kâfi görülüyordu. İşte Türklüğü mezarına sokmak ve son merasimi Severde yapılarak dünyadan Türk Devleti ismini silmeğe azmeden Büyük Devletler tarafından Yunan ordusuna para, silâh, mühimmat ve her çeşit medenî vasıtalar yağdırılıyor ve yalnız Türkün mezara sokulması isteniyordu. Buna mukabil Türk kuvvetleri çeşit çeşit elbiseli ve silâhlı ve pek az cephanesile fakat kükreyerek saldırıyor ve Sakaryaya doğru vakıt kazınmak için çekiliyordu. Zaferin ilk temeli bir avuç Türk tarafından önünde ve bedeni ile iskeleti Sakaryada kuruldu.

30 Ağıstos 338 ki 9 sene evel Afiyon karahisar vilâyetimizin garbinde vücut bulan Başkumandan meydan muharebesinde düşman ordusu ile Başkumandanı esir ve bir çoğu mahvedilerek kahraman milletim canlandı, hakkını ve istikbâlini kurtardı.

ASKER ARKADAŞLARIM:

İnönünde, Sakaryada ve İzmir yolunda senin büyüklerin muharebeyi yaparken cephanesini Samsundan Ankaraya senin anan, bacın yalın ayak memedeki çocuğunu kucağında taşıyarak, yağmur altında, soukkarda bir dilim kuru ekmek ile kağnısı peşinde götürüyordu. Ve bir kağnı ancak iki büyük top mermisi götürebiliyordu. Ve binlerce kağnının günlerce süren yükü muharebe meydanında nihayet yarım saat içinde düşman üzerine savrılıyor ve bir şey kalmıyordu,

CESUR ASKER:

Eğer bugün yüksek nasıyen ile tekmil milletler dilinde destan olan hamaset meydanındaki süngünün parıltıları ve kıymeti olmasaydı bu millet için bugün esir yaşamak mukaddrerdi.

ŞEREFLİ ASKER:

Senin büyüklerin muharebe meydanında yoksuzluk içinde ve çok günler yavan bir ekmek ve peksimetten kuvvetini toplarken karşısındaki düşman saflarında çeşit çeşit nimetler yeniyordu. Fakat senin ruhundaki büyüklük ve büyüklerine olan inkıyadın işte bu zaferi senin kahraman milletine nasip etmiştir. Ve bu sayede bu gün çok sevimli ve çok şerefli Türk bayrağının nazlı dalkaları altında bu büyük günün yıl dönümünü burada, şerefli milletin huzurunda kutlulamağı müyesser kıldı.

BİLGİLİ ASKER

Bu zafer günü; milletler idaresinde en eyi olan millet idaresini, yani Cümhuriyet idareyi kahraman milletime bahşetti. Ve bu sayededir ki bugün her fert efendilik istihkakını kazandı. Efendilik şüphesiz okumak, yazmak, bilgili olmakla karşılaşır. Hamdolsun bugün güzel idare sayesinde

Sonu dördüncü sayfada

FEVZİ PAŞA HZ. NİN

teşekkürleri

Ankara 31 - Büyük Erkânı harbiye reisi Müşir Fevzi paşa hazretleri Büyük Zafer yıl dönümü münasebetile ordu namına resmî ve hususî gelen tebriklere ayrı ayrı cevap vermek mümkün olmadığından bilmukabele samimî teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlurdır,

İskilip tayyaresi ve ad konma merasimi

Başı birinci sahifede

muhtarı tarafından muzika terennümleri ve alkışlar arasında üzerindeki perde açılarak « İskilip ve köylüleri» ismi meydane çıkarıldı.

Vali Beyfendi « Memleket ve vatan için mübarek olsun » buyurdular ve uçuş müsaadesini verdiler.

Havaî fişenkler şenliği civar köylere müjdeliyordu. Saha dahilindeki şiddetli alkışlar, şakrak bağırtılar etrafı çınlatıyordu. Tayyare halk üzerine renkli konfeteler, yardım tavsiyeleri atmak için beş altı metreye kadar iniyor, alkış tufanı arasında tekrar yükseliyrdu.

Üç dört turdan sonra İskilip üzerinde aynı şekilde uçarak yine sahaya dönüp ve halkın heyecanlı, şiddetli alkışları arasında yere indi, biraz sonra kaymakam Rifat bey uçarak bir iki tur yaptı. Bir iki İskilipinin daha uçuşundan sonra Tayyare yerine bağlanarak 12 de otomobiller şehre doğru hareket etti. İskilibin çalışkan kaymakamı ile kıymetli belediye reisi fevkalâde yorulmuşlar, fakat bu mes'ut gün yorgunluklarını unutturmuştu. Beşuş simalarile misafirlerini teşyi ediyorlar, bu suretle yarattıkları hadisenin ehemmiyetini, ifa ettikleri mukaddes, vatanî vazifenin büyüklüğünü anlamış ve herkese anlatmış olarak büyük bir heyecan yaşıyorlardı. Her birinin ufacık yardımlarile meydane gelen bu muazzam eseri güvenerek seyretmekte İskilip halkı pek haklı idi. Her yerin bir an evvel ödeyemediği bu kudsî vatan borcunu edadeki gayretleri cidden takdire şayan, iftihare lâyik büyük bir muvaffakiyettir.

Büyük Gazinin son nutuklarında işaret buyurdukları gibi « milli mefkûreye tam imanı ve onun icaplarına tereddütsüz tevessülün neticesi elbette muvaffakiyettir. » İşte bu muvaffakiyeti İskilipliler idrak etmiş, Türk milletinin en aziz bir gününde şeref hisselerine kavuşmuşlardır.

Bu milli fedakârlıkların temadisi ve vatanî hizmetlerin tevalisi temennisile muhterem İskilipilileri takdir ve tebrik ederim.

Şevket

Zafer Bayramında Mülâzim İhsan beyin nutku

Başı dördüncü sayfada

köylerimize kadar her gün yeni yeni mektepler ilâve ediliyor. Ve geçgin yaşlılar da halk dershanelerinde ve şerefli ordumuzun sinesinde ibtidai tahsilli bir efendiden daha yüksek malûmat alarak ve efendi olarak tezkere almağa muvaffak oluyor. Şimendiferlerimiz her gün nursuz kalmış memleketin hicra köşelerine ilerliyor. Köylülerimizin ve halkımızın refahını temin edecek kanunlarla yeni idarenin kıymetli eserleri her gün seçiliyor. Varlığı nisbetinde fabrikalar kuruluyor. Ve bunlar başka milletlerden borç almaksızın yapılıyor. Eski ve yeni idare farklarını çok eyi anlayan sizleri bu şerefli günde bir efendi vaziyetile tebrik ve tebcili bir vazife tanırım

KAHRAMAN MİLLETİM:

Milletler varlığında yüksek kıymeti olan iktisadın zaferini ve bilhassa muhterem köylümüzün refahını da yakında idrak etmeni öz ve saf ruhumdan fışkıran temennilerimle senin büyük gününü tazimle selâmlar ve Reisi Cümhur Hazretleri Göz bebeğimiz, Büyük müncimizin ömür ve afiyeti için daima düa etmeni diler, ilim ve irfan yolunda geri kalan sevgili milletimin açılan nurlu yollarda daima ilerleyerek mevcudiyetini yükseltmesi için Cümhuriyet idaremizin banisi olan Büyük Halâskârımızın Türk gençliğine olan emanetini yüreğinde taşımak vazifesini unutmamanı bu büyük günde hatırlatmayı da bir borç bilirim.

Yaşasun Cümhuriyet idare ve ona lâyık olan sevgili milletim. Yaşasun büyük Halâskârımız ve şerefli ordumuz.

çorum Sıhhat

Ve İçtimai Muavenet Müdürlüğünden

Umumî hıfzıssıhha kanununun 59 uncu maddesi mucibince sarî hastalık vak'alarının haber verilmesini kolaylaştırmak üzre tertip ve arzu eden serbest tabiplere tevzi edilmesi icap eden ve postalarca meccanen nakil edilecek olan ihbarnamelerden müdürlüğümüze gelmiştir. Kartpostal şeklinde tap ettirilmiş olan bu ihbarnamelerden almak arzu eden serbest etibbanın müdürlüğümüze ve kazalar da hükümet tabipliklerine muracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum As. şubesi Riyasetinden:

Hava Makinist

Mektebinin Kaydikabul şaraiti

1 - İkinci maddede yazılı şartları haiz bulunanların istida ve vesaiki lâzıma ile ağıstosun birinci gününden itibaren Yeşil köyde mektep Müdüriyetine muracaat eylemeleri lâzımdır. İstanbul haricinde bulunupta vaziyetleri şeraiti dühule tevafuk eden taliplerin dahi işbu vesaiki mektep müdürlüğüne irsal ile alacakları cevaba göre hareket eylemeleri icap eder

2 - Şarait şunlardır:

A - Türk olmak

B - Taliplerin orta mektep (Lise sekizinci sınıf) tahsilini ikmal etmiş ve asgari onyedi yaşını bitirmiş ve azami 20 yaşında olmaları lâzımdır. (Orta mektep tahsilini ikmal edenlerle orta mektep tahsilinden yüksek tahsil görenler imtihansız olarak kabul edilirler) Şehit, Malûl, Asker ve sanatkâr evlâtlarile Ecnebi diline vakıf olanlar tercih edilir. Mektep kadrosu orta mektep tahsilini ikmal edenlerle dolduğu takdirde orta mektep tahsilinden dun tahsil görenlerden usuüı veçhile musabaka ile alınır.

C - Tamussıhha bulunmak; mütahassısları tam olan hastane heyeti sıhiye raporu lâzımdır.)

D - Ahlâkı mazbutolmak vehiç bir cürümle maznun veya mahkûmı olmamak.

E - Mektebe kabul edilecek talebeler: Gedikli küçük zabitler hakkındaki 1001 No. kanun mucibince muamele görürler. (mektebi muvaffakiyetle ikmal edenler hava kıtaat ve müessesatında (12) sene müddetle Hava Gedikli küçük zabiti olarak ifayı vazife edeceklerini teahhüt edeceklerdir.

3 - Müddeti tahsil, iki senedir.

4 - Kaydı kabul muameiesi 15 Eylûl tarihine kadar devam edecek ve bundan sonraki muracaatlar kabul olunmayacaktır.

5 - Askeri pilot olmak ve askeri tayyareciliğin diğer ihtisas işlerinde de kullana bilmek için evvelâ Hava makinist mektebini muvaffakiyetle ikmal etmek şarttır.

6 - Derslere birinci teşrin bidayetinden başlanır.

Çorum Maarif müdüriyetinde

Sıvas Kız muallim mektebinin 2, 3, 4, 5 inci sınıflarına alınacak talebe adedinin ancak Eylûl yoklama ve mezuniyet imtihanlarından sonra anlaşacağından taliplerin şimdilik Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet Müddei umumiliğinden:

Ankara Adliye

Meslek Mektebi kayt ve kabul şaraiti

1 — Talibin yaşı 18 den aşağı ve 35 den yukarı olmamalıdır.

2 — İdadi ve Orta mektep ve bunlara muadil mektep mezunlarile Lise sekizinci sınıfı ikmal edenler imtihansız iki sene mahkeme baş kitabetinde ve beş sene zabıt kitabetinde bulunanlar kitabet, edebiyat, malûmatı hukukıye, hesaptan. işbu şaraiti haiz olmayanlar malumatı hukukıye, kitabet ve malumatı medeniyeden ve iktisadiye; umumî tarih ve cağrafyadan imtihana tabidirler.

3 — Talibin 30 eylûl 931 tarihine kadar zirde gösterilen vesaik ile mektep idaresine veya bulundukları yer müddei umumiliklerine muracaat etmeleri lâzımdır.

A — Mektep şehadetnamesi veya tasdiknamesi, memuriyette ise beraet zimmet mazbatası.

B — Sıhhat raporu

C — Hüviyet cüzdanı, hüsnühal verakası

D — Halen askerlikle alâkası olmadığına dair vesika

E — Üç adet 9 x 12 eb'adında fotoğraf

4 — Tedrisata başlandıktan sonra kayt ve kabul muamelesi yapılmayacağından taliplerin muracaatlarını tacil etmeleri icap eder.

Çorum Tahakkuk şubesinden

Çorumun İsahalife mahallesinde mukim Mecellenin Bekir usta.

Yabancı: m. Bafranın kümük hamam M. Leleş derviş oğlu İhsan usta

Balâde künyeleri muharrer mumaileyhten Bekir ve İhsanın şubat 931 zarfında icra kılınan yoklamada 6 ve 2 nolu ticarethanelerde Bekir esgicilik ve İhsan da çörekçilik yapmakta iken tahakkuk şubesine malûmat vermeksizin terki ticaret ederek gitmiş olduğu haklarında Samsun ve İzmir ve Bafra defterdarlık ve kazalarınca ve merkez memurluğunca ve haricen icra kılınan tahkikatta nerede oldukları malûm olmadığından kazanç vergisi birinci ihbarnamesi tebliğ edilemediğinden tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında ihbarnamelerini almayan veya aldırmayan mükellefinin vergileri kesbi kat'iyet edeceği Maliye vekâleti celilesinin bilatarih ve 2498 - 185 nolu tebliğatı umumiyesi mucibince ilân olunur.

İskilip Tuz Baş müdürlüğünden

Sarı kaya memlehasının 4[illegible] lira 42 kuruş keşifli abdan ve [illegible] ler tamiratının müteahhidi ta[illegible] fından müddeti mukavele zarfın[illegible] vücude getiremeyerek nok[illegible] kalan 3348 lira 7 kuruşluk bakıy[illegible] tamiratından dolayı bermucibi kanun mukavelesi fesh olunar[illegible] keşfi evvel dairesinde 27 Ağus[illegible] 931 tarihinden itibaren 20 g[illegible] müddetle münakasaya konul[illegible] tur.

İhalesi 15 Eylûl 931 salı gü[illegible] zevali saat 17 de İskilip Tuz b[illegible] müdüriyetince icra kılınacakt[illegible] Taliplerin keşif ve şartnam[illegible] görmek ve pey sürmek isteyenle[illegible] Sarı kaya memurluğu ile İskil[illegible] Tuz baş müdüriyetine muracaatle[illegible] ilân olunur.

Çorum İcra Dairesinden

Mustafanın Badak oğlu Mehm[illegible] zimmetinde alacağı olan meb[illegible] temini için tahtı hacze alın[illegible] paraya çevrilmesi mukarrer ol[illegible] Elmalı mevkiinde vaki şark[illegible] Kadife zade Şükrü efendi garb[illegible] Süleyman çavuş cenuben Şan[illegible] nin İsmail şimalen semerci Ha[illegible] bağı ile mahdut iki dönümd[illegible] ibaret ve beşte iki sehmi 24-8 [illegible] tarihinde yapılan artırma sehv[illegible] hissenin ilânında hissenin [illegible] gösterildiği ve kıymetin dahi [illegible] lira iken 30 lira gösterildiği an[illegible] şılmış olmakla yeniden ilân[illegible] icrasına karar verilmiş olduğund[illegible] 4 - 10 - 931 tarihine müsadif paz[illegible] tesi günü saat onbeşte ihale edi[illegible] ceğinden talip olanlar mezk[illegible] müzayede kaimesini görmek iç[illegible] her gün belediye münadisine [illegible] yevmi mezkûrde icra dairesin[illegible] hazır bulunmaları ilân olunur.

Çorum Hukuk Hakimliğinden

Çorum Karaca köy kariyesind[illegible] Hacı İmam zevcesi Ayşe ve k[illegible] Fatmaya

İsahalife mahallesinden Köy[illegible] gözün Hacı ağa tarafından aley[illegible] nize ikame olunan bağa müdah[illegible] davasının muallak olduğu 16 - 7 [illegible] 931 tarihinde tarafınıza ilân[illegible] tebliğat ifa edildiği halde gel[illegible] diğinizden naşi giyabınızda [illegible] hakeme icrasına ve kararı giya[illegible] tebliğ edilmek üzere muhake[illegible] 17 - 9 - 931 saat ona talik edil[illegible] olduğundan yevm ve vakti mezk[illegible] de bizzat hazır bulunmanız [illegible] yahut bir vekil göndermeniz a[illegible] takdirde muhakemenin giyabını[illegible] cereyan edeceği ihtar olunur.

Çorum vilâyet Matbaası

9 - EYLÜL - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 572

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Nüshası [3] Kuruştur

İZMİRİN Kurtuluş Günü

İzmir 6 - Eylûl kurtuluş bayramı için hazırlıklara faaliyetle devam edilmektedir.

Uşak 6- İzmir kurtuluş bayramı merasimine iştirak etmek üzre şehrimizden 442 kişi dün İzmire gitmiştir.

Vecihi Bey

Samsunda bir konferans verdi ve birkaç uçuş yaptı

Samsun 6 - Tayyareci Vecihi bey Sinoptan buraya gelmiş, koşu meydanında biriken halka tayyarecilik hakkında konferans vermiş, yaptığı müteaddit uçuşlarda ahaliden ve mekteplilerden bazılarını gezdirmiştir. Tayyareci dün Vezirköprüye gidip gelmiş ve bu sabah Fatsaya hareket eylemiştir

YENİ ASIR GAZETESİ

İzmir 6 - Vali muavini hakkında diktatör diye neşriyatta bulunan Yeniasır gazetesi hakkındaki tahkikat neticelenmiş, gazete mahkemeye verilmiştir. Muhakemeye bugün başlanacaktır.

Denizli Siporcuları

Nazillilere mağlup oldu

Denizli 6 - Denizli siporcuları Nazillide Nazilli takımile yaptığı maçta sıfıre karşı iki ile mağlûp olmuşlardır.

BİR PARTİ AV

Uşak ve Simav avcıları altı saat süren bir av partısında 402 keklik ve 68 tavşan vurmuşlardır.

ÜZÜM VE İNCİR

İzmir 6 - Dün 57 kuruşa kadar 2178 çuval üzüm ve 32 kuruşa kadar 1462 çuval İncir satılmıştır.

İzmir 7 - Dün 57 kuruşa kadar 1414 çuval üzüm, 35 kuruşa kadar 1886 çuval İncir satılmıştır.

Hereke yangını ve zayiatı

İstanbul 7 - Hareke yangınının zararı 200 bin lira tahmin ediliyor. 150 amele işsiz kalmıştır. Yangının nasıl çıktığı henüz anlaşılamamıştır.

BALKAN BİRLİĞİ

Türkiye Milli Şubesi içtima etti

İstanbul 6 - Balkan birliği Türkiye milli şubesi dün Darülfünunda Trabzon meb'usu Hasan beyin riyasetinde toplanarak ihzarî komisiyonların raporlarını tetkik etmiş, konferans komisiyonlarına aza tefrik etmiştir. Balkan konferansı 11 Teşrinevvelde Dolmabahçe sarayında açılacak, İsmet paşa hazretleri tarafından mühim bir nutuk irat edilecektir.

LÂHEYE DİVANI

Gümrük ittihadı hakkında kararını verdi

Laheye 6 - Divanı adalet gümrük ittifadı hakkındaki kararını bildirmiştir. İttihadın Cenevre pirotokolu ile kabili telif olmadığına yedi muhalif reye karşı sekiz reyle karar vermiştir. İngiliz ve Amerikan hakimleri bulunan diğer yedi aza ittihadın muahedelerle kabili telif olduğuna hükmetmişlerdir.

Belgratta

Yeni Kanunu esasi ve cemiyetler

Belgrat 6 - Gazeteler yeni kanunu esasinin teşkil edileoek cemiyetlerin dini ve milli esaslara istinat etmesini menettiğini kaydediyorlar.

İtalya izcileri

İstanbul 7 - Jeneral Şapelin riyaset ettiği 700 İtalyan İzcisi gelmiştir.

İzciler Taksim Cümhuriyet Abidesine Çelenk koymuşlardır.

Edirnede sıcak

Edirne 7- Yağmurlardan sonra sıcak 35,11 dereceyi bulmuştur.

YAKALANAN SOYGUNCULAR

Kastamonu 7 - İnebolu yolunda iki kamyonu soyan dört serseriden üçü yirmi dört saatte yakalanmıştır. Diğeri de takip edilmektedir. Altı senedenberi böyle bir vak'a ilk defa olmuştur.

İktisat kongresi

Kayseri 7 - Mıntıka İktisat kongresi açılarak müzakeratına başlanmıştır.

Cemiyeti Akvam açıldı

Cenevre 7 - Cemiyeti Akvam heyeti umumiyesi açılmıştır. Romanya Murahhası Titolosko reis olmuştur.

Mücadele gazetesi vilâyetçe set edildi

İstanbul 8 - Çıkan Mücadele gazetesi vilâyetçe muvazaalı bir surette, Matbuat kanununa muhalif olarak neşredildiğinden seddedilmiştir.

Diploma alan zabitlerimiz

İstanbul 8 - Harp akademisinden otuz Erkânı harp ve yirmi beş levazım zabtı çıkmıştır. Diplomaları Cevat paşa tarafından tevzi edilmiştir.

İTALYAN İZCİLERİ

ve kumandanlarının beyanatı

İstanbul 8 - İtalyan izcileri bu gün şehri gezmişlerdir. Gafile reisi Jeneral Cihopp İtalyanın ve Musolinin dostu Türkiyeye ve onun Büyük Dahisine selâmlarını getirdiğini söylemiştir.

Ne kadar üzüm, incir satıldı

İzmir 8 - Mevsim iptidasından 7 eylûla kadar 3,375,626 kilo üzüm ve 1,836,205 kilo incir satılmıştır. Soviyet ticaret mümessili mühim mikdarda üzüm ve incir alacaktır.

ADLİYE VEKİLİ

Ankara 8 - Adliye vekili Yusuf Kemal bey Viyanada tedavi edilmek üzre dün İstanbula gitmiştir.

GELENLER GİDENLER

Alay Kumandanı Miralay Ruşen Bey Samsuna gitmişlerdir.

Merkez Jandarma Bölük Kumandanlığına tayin buyurulan Salih Zeki Bey geçen hafta zarfında bilvürut vazifesine başlamışlardır.

BECAYİŞ

Vilâyet Jandarma Alay mülhakı Faik Bey Alacaya ve Alaca Bölük Kumandanı Yüzbaşı İbrahim Bey Sungurlu Jandarma Bölük Kumandanlıklarına ve Sungurlu Jandarma Bölük Kumandanı Şükrü Bey de Jandarma Alay mülhaklığına tayin ve tahvil buyurulmuşlardır.

Tutulan soyguncular

alımsultan kariyesinden Ömer kâhya ile biraderi topal Hüseyinin hanesini basup eşyalarının gasp edildiği zabıtaca haber alınarak yapılan tahkikat ve teharriyat neticesinde faillerin gülicek kebir kariyesinden Şakir oğlu Şükrü ve biraderi Hüseyin ve aynı köyden İsmail oğlu Rifat ve kera Hasan oğlu Osman ile gülicek sagir kariyesinden huntunun oğlu Mehmet oldukları anlaşıldığından eşyalar, çıkarttırılarak merkoman da silâhlarile beraber derdest edilmişlerdir.

Macaristanın cemiyeti akvamdan talebi

Peşte 8 - Macaristan cemiyeti akvamdan maliyesi hakkında tetkikat yapılmasını istemiş ve bu talebi kabul edilmiştir.

Beynelmilel Himayei Etfal

kongresi ve türk murahhaslarının izahatı

Cenevre 8 - Beynelmilel Himayei etfal kongresi bitmiştir. Kongrede Türk Heyeti murahhasının çocuk haftası ve Himayei etfal teşkilâtı hakkındaki izahatı alâka ile dinlenmiştir.

Vatandaş!

Yerli malı kullanmak paramızın kıymetini korumaktır.

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Bu sütunlarda Doğum ve çocuk bakım evi teşkilâtı hakkında ve kadınlarımızın içtimaî dertlerini kısmen izah etmiştim. Bu makalemi de çocuk uzviyetine hasrederek âile reislerinin bu suretle tenvirini muvafık buldum.

Kadın uzviyeti yalnız doğurmak, memlekete evlât yetiştirmek için yaradılmış bir çiftlik değildir. Bu uzuvların daha pek çok vazifeleri vardır. Evet çocuk doğurmağa her kadının uzviyeti müsaittir; Yeter ki dünyaya getirdiği evlâtlar memlekete nafi beşeriyete hadim olsun. Türk neslinin teksiri için fazla çocuk doğurmak kâfi değildir. Doğanları sıhhî şerait altında büyüterek yaşatmak lâzımdır. Bunu düstur ittihaz eden her kadın vatana bihakkın vazifesini yapmış olur. Herşeyden evvel bir ana çocuğunu nasıl büyütmeli ve nasıl beslemeli bunu öğrenmek ve bilmek lâzımdır. Nasılki bir çiçek susuzluktan, gıdasızlıktan solarsa çocuklarda gıdasızlıktan bakımsızlıktan çabuk müteessir olurlar. Bilgisiz bir kadın çocuğuna üvey anadan daha fenadır. Tabiat çocukların bir yaşına kadar gıdasını validesine vermiştir. Onun uzviyetinde husule gelen fiziyoloji hadisatı süt temin eder. O halde hariçte süt ihzarına lüzum yoktur. Marazî halât karşısında belki ihtiyaç görülür. Bu noktai nazara göre ana südü çocuğun mühim gıdasını teşkil ettiği gibi hastalıklara mühim bir deva olur. Bunu bilen her ana çocuğunu ölümden kurtarabilir. Çocuk vefiyyatı memleketimizde (1) ilâ (2) yaşları arasında görülüyor. Ufak bir dikkatsizlik çocukları ölüme sevk edebilir. Malumdurki çocuklar bir iki sene dilsizdir, Söz söyleyemez, ıztırabını validesine anlatamaz. Yalnız ağlar her feryat bir şikâyet olduğunu bilen valide bütün şefkatile bunun ıztırabına koşar ve tahfife çalışır. Bazan çocuklar tazyıklı sarılan kundaklar altında inler, gâyri muntazam verilen sütler midelerinde tehammur ve gazat yaparak kusarlar. Bazan da ısallar bağırsak hastalıkları zühur eder. Bunların kâffesi feryatlarının altında toplanmıştır. İhmal, teseyyüp, lâkaydilik hastalıklarının müzminleşmesine sebebiyet vermekle beraber çocuğu yavaş yavaş renksiz, cılız bırakır. Hariçten uzviyetlerine girecek mikroplara mukavemeti azalır, binnetice âile seadeti felakete girmiş olur. Bazan da bugibi dikkatsizlik yüzünden kadın evlâdını gaip eder. Bir müddet devam eden bu teessür zemanla unutulur. Asıl burada unutmayan ve dolayısile mutazarrır olan memlekettır. İstikbalin mühim bir uzvu olacak bu çocuğu memleket bir daha telâfi edemez. Valide bilgisizliği yaşamak için çırpınan yavrucuğu ademe göndermiştir. Müessesemizde muayene edilen çocukların ahvali umumiyei bedeniyelerini tetkik ettiğimiz zaman kâffesini soluk, cılız, beslenmemiş, bakılmamış, feryatlarına ehemmiyet verilmemiş olduklarına şahit oluyoruz. Vaktaki çocuk hasta oluyor. Valide, pederin kalbî ıztırapları artıyor. Bir kaç gün evinde konu komşu tavsiyelerile vakit geçiriliyor. Hastalık ehemmiyet kesp eylediği anlaşılınca göz yaşlarile beraber müesseseye koşuluyor, müessesemiz mütehassısı ekseriyetle bu masum çocukları muhakkak ölümlerden kurtarıyor. Halbuki aylarca evlerde hususî tavsiyelerle tedaviye yeltenilen çocuklar da şifa ümitleri çok azalıyor. Bugünki tababet: uzviyeti insaniyeyi bir çok kısımlara tefrik etmiştir. Ve bu şubelerde mutahassıs yetişiyor. Muhitimizde her şubede ihtisas sahibi muhterem hekimlerimiz vardır. Müessesemiz bilhassa çocuk hastalıklarilede mücadele ediyor. Gece ve gündüz faaliyettedir. Çocuklarımızı ihmâl etmeyüp velevki sıhhatte dahi olsalar tabibi mütehassısından bir fikir edinmek üzere çocuklarımızı her ay muayene ettirmek bir pederin ve validelerin birinci vazifelerıdir. Bu gün çocuk beslemek ayrıca bir ilimdir. Avrupa milletleri büyüklerden ziyade çocuklara ehemmiyet veriyorlar. Usulü tegaddilerine, sıhhî ve fennî bir surette yaşamaları için bütün varlıklarını feda ederek yorulmaz bir gayretle çalışıyorlar. Herşeyden evvel bir valide olduklarını bilen bu kadınlar milliyetlerine ve ebnayı cinslerine yardım ediyorlar. Tabiat kadını valide olarak yaratmış ve uzviyetini de ona göre tanzim ve tertip etmiştir. Evvela çocuk bakımı nedir? nasıl olur? ve sıhhî şerait altında büyütmesini bilmeyen kadın velevki en yüksek tahsile malik dahi olsa bu noksaniyetini de doldurmağa mecburdur. Evet her kadın Mühendis, Doktor, Kimyaker, Bankacı, Avukat, çiftçi recber olabilir. Lâkin bunlardan evvel istikbalde valide olacağını düşünerek çocuk bakımını bilmesi ve öğrenmesi lâzımdır. En büyük meslek ve muazzam san'at çocuk büyütmektir. Bir nebatın büyümesi ve tekâmülü için senelerce çalışan bir ziraat mütehassısı kadar valide de yorulmalı ve çalışmalıdır.

Çocuk bakımı Almanyada fevkalâde ileri gitmiş, bir mütehassıs kadar malumattardırlar. Hatta münevver kadınların pek çoğu çocuk mütehassısı doktordurlar. Görülüyorki Alman kadınlarının sıhhat noktai nazarından bilgileri çok yüksektir. Bu fedakâr kadınlar memleketlerine bir senede 1 milyon küsur gürbüz Alman evlâdı yetiştirmiştir. Bu suretle harpteki zayıatlarını sür'atle telâfiye çalışarak memleketlerine kadınlık borçlarını eda ediyorlar.

Bugün Gazinin yaptığı yazı inkılâbı yüzbinlerce ümmi ve cahil halkı okur yazar bir vaziyete sokmuştur. Köylü, fakir, zengin okur yazar olmuştur. Okuduğumuz eserlerin bir kısmini de sıhhî ve şahsımızla alâkadar yazılara ehemmiyet vererek takip edelim. Alman kadını gibi neslimizin türemesinde ne gibi şerait lâzım geldiğini öğrenirsek Gazinin 25 senede arzu ettiği nüfusu eminimki 30 milyona çıkara biliriz. Türk kadınının ecnebî kadınlarına faik bir uzviyette bulunduklarını salâhiyettar bir lisanla söyleye bilirim. Köylü kadınlarımız bünye itibarile şehirlilerimizden başka bir şekilde inkişaf ve tekâmül etmişlerdir. Bunlar asgarî beş altı çocuk sahibidirler. Avrupa kadınlarının ise azami üç çocuktan fazlasına uzviyetlerinin tahammülü yoktur.

Yukarıda izah ettiğim gibi mevcut yekûnü yaşatmakla kısa bir zemanda çocuk varlığımız yükselecektir. Bu gün müessesemizin dahilinde çocuk büyütmek yaşları boyları, vezinleri, usulü tagaddilerini gösterir [illegible]ler talik edilmiştir. Halkmız [illegible] ziyaretlerinde malûmat edinebilirler. Bundan maksat fennî ve sıhhî bir surette çocuk büyütmek ve hastalıklardan çocuklarımızı korumak çarelerine matuftur. Bunca yazılar, feryatlar, bütün mesailer beşeriyetin ihyası içindir. Hayatiyat ilmile mücehhez olan dımağlardan çıkan sözlere harfiyen riayet etmekliğimiz lâzımdır.

Malûmdur ki herkes doktor, avukat, mühendis, bankacı olamazlar. Birçok zümrelere ayrılmış herkes bir şubede ihtisas sahibidir. Bahusus doktorluk pek çok şuabatı havidir. İlim vüs'ati nisbetinde derinliklere sahiptir. Ohalde sıhhî noksanlarımızı bu şube müntesiplerinden öğrenebiliriz. Malûmdur ki çocukluk devri (11) sene devam eder. Bu müddet üç kısme ayrılır. Birinci kısmi doğumdan iki yaşına kadar çocuklar teşkil eder. Bu safha çok mühimdir.

İkinci kısmi (2) yaşından (7) yaşına kadar çocuklar ihtiva eder. Bu safha da oldukça mühimdir. Üçüncü kısim de ise 7 yaşından 12 yaşına kadar çocuklar bulunur. Bu çocukluk safahatını birer birer tetkik edersek zayiatımızın mühim yekûnünü iki yaşına kadar çocuklar teşkil ettiğini görürüz. Bunların bir sene devam eden gıdalarını ana temin eder. İkinci yaş içinde mamalar hakim olur. Bir yaşındaki çocukların başlıca hastalıkları nevzat halinde iken göbek iltihabı, deveran bozuklukları, bakımsızlık yüzünden sui teşekkülât, kırık, çıkıklar, göz hastalıkları, lisan, kulak, burun iltihapları, sui tegaddi neticesi mide, bağırsak hastalıkları, cilt yanıkları, pişikler, havale ve bunlara mümasil rahatsızlıklar her validevi düşündürmelidir.

İkinci devirde: Diş meselesi, çiçek, kızıl, kızamık, kuşpalazı, boğmaca öksürüğü, ishalât, kemik hastalıkları ile beraber çocuğun dımağî tekemmülatı ve inkişafı mesaili bir aileyi fazla işgal edebilir.

Üçüncü devirde pek çok hastalıklarla beraber ruhi, bünyevî rahatsızlıklar büyük rol ifa ederler. Görülüyor ki validelerin ne kadar büyük vazifeleri vardır. Her valide çocuğunu lâakal 11 sene nazareti tıbbisi altında bulundurmağa mecburdur. Onbir yaşından sonra umumî malûmatı ve benliğini anlatacak mekteplerdir. Buralar terbiye yuvalarıdır. Lâkin bunun fevkinde çocuğun ilk mektebi anakucağı, ilim ocağıdır.

Şimdi bir çocuk dünyaya geldiği andan itibaren validenin vazifesi nedir? Bunları tetkik edelim: Mes'udane bir doğum yapan bir valide herşeyden evvel çocuğunu düşünmek gayesile temiz bir odada on gün müddetle istirahatte bulunur. Bu müddet zarfında çocuğuna muayyen saatlerde süt verip ve muayyen zemanlarda çocuğun altını temizler. Odanın havadar, ziyadar ve temiz olmasını muhitine emreder. Çocuğa mahsus ayrı bir karyola, temiz bir yatak takımı ihzar ettirir ve yavru bu temiz yatakta uyutulur. Çocuklar fazla mikdarda hamızı karbon neşrederler, mukabilinde müvellidülhumuza denilen faideli bir gaza ihtiyacı görülür ki bunu da saf hava temin eder. Çocuk odaları rutubetten âzâde bulunmalıdır. Cereyanı hava odasının yukarı kısimlerinden temin edilmeli. Çocuk çabuk üşür. Kundaklamak keyfiyeti de çok mühimdir. Her çocuğun 12 parçadan ibaret çamaşırı vardır. Müessesemizde nümune olarak yaptırmış olduğumuz kundakları her gün ebe ve hemşire hanımlar tarafından halka gösterip sureti istimallerini öğretmektedirler.

İşte fennin emrettiği bu sargılarla her çocuk şedaidi hariciyeden muhafaza edilmiş olur. Bu tabiî bir muhafaza örtüsüdür. Bundan gayri çocuk odasının şimal rüzgârlarına karşı bulunmamasına gayret etmek lâzımdır.

Evlerimizin ekserisi gayri sıhhidir. Buralarda çocuk beslemek cinayettir. Yeniden ev yaptırmak fikrinde değilim. Mevcut binaların pencereleri kafessiz odalarını çocuklara hasredelim. Perde ve teferruat; famazi eşyaları bu odalardan kaldıralım. Çocuklar bunları sevmezler. Zira temamen mikrup yuvasıdır, toz, toprak men baıdır.

Işık meselesi de çok mühimdir. Karanlıkta uyutmağa alıştırmak faidelidir. Odaları beyaz, yağlı boya, hiç olmazsa temiz bir kireçle badana yaptırılmış olmalıdır. Odanın derecei harareti 18 dereceyi tecavüz etmemelidir. Odalar dahilinde bulunan ocaklardan odanın dahilinde duman intişar etmemelidir. Kömürden ziyade odunu tercih etmelidir. Çocuk odasında bulunması zaruri eşyalardan birincisi banyoluk, küçük bir dolap içinde çamaşır ve elbiselerinden ibaret olmalıdır. Temizlik süpürge ile yapılmayup ıslak bezlerle yapılmalıdır. Çocuğun yatağı beşiktir muhtelif envaı varsada basit olanı demirden mamul etrafı muhafazalı ve derince bir küçük karyoladan ibarettir. Derununda temiz ve sert olmak şartile bir yatak ve yastıktan ibaret, mevsime göre ince bir yorgan bulundurulur. Çocuk daima burada yatmağa alıştırılmalıdır ve her gün yatak takımı havalandırılmalıdır. Yatağı değişen çocuklar huysuzlanır ve mütemadiyen ağlar. Sıkı sarılan kundaklar da çocucuğu ıztırap içinde bırakır. Fazla ağlar, uyku ihtiyacı temin edilmeyen bebekler ağlamak suretile hırpalanır. En mühim mesele kadının ninni söyleyerek beşik sallamasıdır, bu suretle çocuk uyutmaları muzurdur. Bu hale ve sarsıntıya alışan çocuklar bu patırtıyı isterler, valide bizar kalır. Aynızamanda cereyanı hava çocuğu üşütür ve bazan da boğar uyku halinde terleyen çocuklar fuzuli ruzgârlar karşısında kalınca hastalanır. Çocuğun altını değiştirmek çok mühimdir, ağlamaların bir kısmi [illegible]lik, mühim bir kısmi de çocuğun kakasıdır. Muayyen zamanlarda çocuğun bacak arası muayene edilmelidir.

Çocuk ağladığı zaman şunları hatırlamalıdır:

Kundak sıkımıdır, çok gevşekmidir, altı kirlimidir, vücudunda sıcaktan mütevellit pişikler varmıdır, göbek çürümüşmüdür, kurumudur, çamaşırları nasıldır, mide ve bağırsaklarında gaz toplanmışmıdır, meme zemanımıdır, uyumak zemanımıdır işte bunlar düşünülecek şeylerdir. Bebeklere muayyen saatlerde gıdasını vermeli uykusunu, temizliğini muayyen saatlerde temin etmeli. Her bebek 11 saat uykuya ihtiyacı vardır. Her gün tartılmalı verilen gıdanın temin ettiği faide bu suretle anlaşılır. Boyunu ölçmek icap eder. Müessesemizde muhtelif cedveller vardır. bu cetvellere göre hareket eden her validenin çocuğu gürbüz ve sıhhatte olur. Çocuğu banyo etmek ayrıca bir sanattır ve çocuğun arzu ettiği en mühüm şeydir. Neşesi artar ağlamaları kesilir. Ufak bir mesai neticesi peder, valide rahat eder. Hülâsa iki yaşına kadar çocuklara dikkat eden valideler memleketin en muhterem analarıdır.

KARARNAME

Kararname No: 11410 Neşri tarihi: 9 - 8 - 1931

1580 Numaralı kanunun 160 ıncı maddesine tevfikan mezarlıklar hakkında Dahiliye Vekâletince tanzim olunup Şurayı Devlet Tanzimat Dairesi ile Heyeti Umumiyesince tetkik ve 22 Haziran 1931 tarih ve 5134 numaralı tezkere ile tevdi olunan merbut nizamnamenin meriyete vaz'ı, İcra Vekilleri Heyetinin 1 - 7 - 931 tarihli içtimaında tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil İSMET — Adliye Vekili YUSUF KEMAL — Millî Müdafaa Vekili ZEKÂİ — Dahiliye Vekili Ş. KAYA

Hariciye Vekili Dr. T. RÜŞTÜ — Maliye Vekili M. ABDÜLHALIK — Maarif Vekili ESAT — Nafia Vekili HİLMİ

İktisat Vekili MUSTAFA ŞEREF — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Dr. REFİK

Belediye Mezarlıkları Nızamnamesi

Fasıl: 1

Mezarlıklar hakkında Umumî hükümler

Madde 1 - Belediyeye devrolunan mezarlıklar iki kısimdir:

1 - Vakfa ait tapulu tapusuz umumî mezarlıklardır ki bütün hukuk ve vecaibi ile belediyeye intikal etmiştir.

Bu vakıf mezarlıklara ait ne kadar mevkuf varidat ve akarat ve tenmiyesi meşrut nukut varsa belediyeye aittir.

Bu varidat ve akarat ve nukut müstakil olmayıpta diğer vakıflar ile memzuç ise evkaftan belediyeye devrolunan sular hakkında 12 Ağıstos 1928 tarihli nizamnamedeki usul dairesinde evkafça hisse ayrılır ve belediyeye verilir.

2 - Metrûk ve sahipsiz mezarlıklar. Bu mezarlıklar dahi belediyeye intikal etmiştir.

Madde 2 - Belediyeye devrolunmıyan fakat mürakabesi ve ölü gömülmesi için ruhsat verilmesi belediyeye ait olan mezarlıklar üç kısımdir.

1 - Tapu ile tasarruf olunan mezarlıklar.

2 - Şahıslara ve ailelere ait hususî vakıf mezarlıklar.

3 - Cami harimlerindeki mezarlıklar. (Evkafa ait olan bu mezarlıklar bahçelerden başka bir şekilde kullanılamaz, ve başka maksatlar için kullanılmasına ruhsat verilemez.)

Birinci ve ikinci maddelerde mezkûr mezarlıklar başka maksatlarda kullanılmak istenildiği vakit sahiplerinin belediyeye muracaat edip ruhsat almaları ve ruhsat aldıktan sonra belediyenin göstereceği şartlar altında kabirleri nakletmeleri mecburidir.

Mezarlıkların başka maksatlar için ne zamandan itibaren kullanılabileceği sıhhiye memurları tarafından yapılacak tetki[illegible]ticesinde verilecek rapora göre belediyece tayin olunur.

Madde 3 - Belediyeye devrolunan mezarlıklar ile mezarlıklara vakfedilmiş binalar, akarlar, varidatlar, tenmiyesi meşrut akçeler hakkında belediyeler ile evkaf arasında bu nizamnamenin neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müştereken üç defter yapılır. Biri belediyede diğeri evkafta kalır, üçüncüsü tapuya verilir.

Belediye reisinin tahriren muracaatı ve en büyük mülkiye memurunun havalesi üzerine tapu idaresi belediye namına gayri menkuller için tapu verir.

Madde 4 - Mezarlıktan bozma arsalar ile arsa satışları hakkında aşğıdaki muameleler yapılır:

1 - Evkafça taksit ile satılmış olan mezarlıklar bedelinden belediye kanununun neşri tarihi 1930 senesi nisanının 14 üncü günü henüz alınmamış taksitleri var ise bu taksitler belediyece tahsil olunur.

2 - Arsa haline konulmuş olan mezarlıklar 14 nisan 1930 tarihine kadar satılmamış ise belediyeye devrolunurlar.

3 - Arsa haline konulmuş olan mezarlıklar üzerine bina yapılmış ise bina ve binaya merbutiyeti zarurî ve tabiî olan arsalar evkafa aittir.

Madde 5 - Belediyece tesbit olunan umumî mezarlıktan başka yerlere ölü gömülmesi yasaktır.

Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 211 ve 218 inci maddelerine göre yapılacak muameleler bu hükümden müstesnadır.

Madde 6 - Belediyeye devrolunan mezar ve mezarlıklardan tarihî kıymeti haiz olanlar muhafazai Abidat nizamnamesi mucibince muamele görür.

Bu mezarlarda kalmış olan kemikler, alâkadarları tarafından istenilirse onlara verilir. Alâkadarları yoksa belediye tarafından umumî mezarlıklara nakl ile muhafaza olunur.

Fasıl: 2

Belediye mezarlıklarının tesis, tanzim ve tezyini

Madde 7 — Kanunen muayyen olan on sene müddet zarfında belediyeler ihtiyaca göre bir veya müteaddit mezarlık tesis ederek idare edeceklerdir.

Madde 8 — Yeni tesis edilecek mezarlıklar hakkında, sıhhat ve içtimaî muavenet Vekâletince Dahiliye Vekâletile müştereken tanzim olunacak talimatname aşağıdaki esasların ne suretle yapılacağını gösterecektir:

1 - Beldenin nüfusuna ve senelik umumî vefiyatına göre tesis edilecek olan mezarlıkların genişliği, mevkii ve meskenlere mesafesi, toprağının vasıfları, su menbalarına ve mecralarına zararı olup olmadığı;

2 - Bu gün mevcut olup belediyece istimaline muvakkaten müsaade edilen mezarlıkların fennî ve sıhhî şartları haiz olup olmadığı ve temamen veya kısmen terki veya istimalde devamı icap edip etmediği;

3 - Cenazelerin yıkattırılması, kefenlenmesi ve gömülmesi ve icabı halinde tekrar mezarlıktan çıkarttırılması.

Madde 9 — Belediyeler ölü gömülmesine tahsis olunacak mezarlıkları, umumî hıfzıssıhha kanununun 212 inci maddesi muci-

Suret

Antalya Vilâyetinin Elmalı kazasında merkezi Kaşçifliği köyü olmak ve Bayatnamile anılmak üzre bir nahiye teşkil edildiği Dahiliye Vekâleti celilesinin 17 - 8 - 931 tarih ve 1388 numaralı tahriratı aliyelerile tebliğ buyurulmuştur.

***

Kütahya vilâyetine merbut Emet kazası isminin bazı mahallerce «Eğrigöz» olarak anlaşılmıştır. Halbuki mezkûr kazanın esas ismi olan Emet namile anılması evvelce tensip ve tamim edilmiş olduğundan «Eğrigöz» isminin kullanılmaması Dahiliye vekâleti celilesinin 26 - 8 - 931 tarih ve 1571 nolu tahriratı aliyelerile tebliğ buyurulmuştur.

---

bince hariçten insan ve hayvan girmesini men için etrafını lâekal iki metre irtifaında mevkiin ehemmiyetine ve belediyenin kudreti maliyesine göre taştan, tuğladan veya kerpiçten bir duvar ile muntazam bir surette temamen çevirecekler ve bu duvarı daima eyi halde muhafaza edeceklerdir.

Madde 10 — Her mezarlığın muntazam ve mazbut yalnız bir kapusu olacaktır. Bu kapu her zaman kapalı bulunacağı cihetle bekçinin eşideceği bir yere bir çınkırak konacaktır.

Madde 11 — Mezarlıkların her şeyden evvel aşağıdaki esasları ihtiva eden bir pilanı yapılacaktır:

A: Mezarlıkta vaziyete göre, kapudan itibaren geniş bir yol bulunacaktır.

B: Yine kapıdan itibaren mezarlık duvarının iç tarafını dolaşacak bir yol bırakılacaktır.

C: Mezarlık lüzumu kadar yol ve küçük yollarla muntazam adalara ayrılacaktır.

Ç: Münasip yerlerde lüzumu kadar genişlikte bir veya müteaddit meydanlar açılacktır.

D: Mezarlıklarda kar ve yağmur sularının birikmesine meydan verilmiyecek surette sel yolları veya mecraları yapılacaktır. Bu sular umumî mecra varsa oraya yok ise üstü kapalı derin bir çukura akıtılacaktır.

E: Mezarlıklarda daimî surette bulunması lâzımgelen memurlar ve müstahdemler için esbabı istirahati cami bir bina yapılacaktır.

F: Mezarlar, mezarlıklardaki adacıklar içinde ve muntazam hatlar üzerinde sıralanacak ve mezarların müteselsil bir sıra numarası olacaktır.

G: Mezarlık içerisinde açılacak en geniş yol ölü araba ve kamyonlarının serbestçe girip manevre yapmasına müsait olacak genişlikte bulunacaktır.

H: Mezarlığı şehre bağlıyan yol daima eyi bir halde muhafaza edilecektir.

Madde 12 - Mezarlık dahilinde en geniş yolun ve ikinci derecede yolların iki tarafı ağaçlanacaktır.

Madde 13 — Mezarlıklar, güneşin girmesine ve havanın cereyanına mânî olmayacak tarzda, servi gibi, mümkün mertebe yaz ve kış yeşil duran ve dalları yayvan olmayan ağaçlarla ve mümkün olan yerlerde çiçeklerle tezyin edilecektir.

SONU VAR

Makamı vilâyetten

ÇANKIRI PANAYİRİ

Çankırı panayiri birinci teşrinin ondördüncü çarşanba günü açılacağı ilân olunur.

Çorum Sıhhat

Ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünden

Umumî hıfzıssıhha kanununun 59 uncu maddesi mucibince sarî hastalık vak'alarının haber verilmesini kolaylaştırmak üzre tertip ve arzu eden serbest tabiplere tevzi edilmesi icap eden ve postalarca meccanen nakil edilecek olan ihbarnamelerden müdürlüğümüze gelmiştir. Kartpostal şeklinde tap ettirilmiş olan bu ihbarnamelerden almak arzu eden serbest etibbanın müdürlüğümüze ve kazalar da hükûmet tabipliklerine muracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet Baş mühendisliğinden

Mevkii münakasada bulunan Çorum - Mecidözü yolunun 9 uncu kilometresindeki Elmalı köprüsünün münakasa müddetinin 3-9-31 tarihinden itibaren bir hafta temdit edilmiş olduğundan keyfiyet ilân olunur.

Vilâyet Maarif müdüriyetinden

Merkezi vilâyet Albayrak mektebinin badanası 6 - 9 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin şeraiti anlamak üzre Maarif dairesine muracaatları ilân olunur

***

Merkezi vilâyet Gazipaşa mektebinin badanası 6 - 9 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin şeraiti anlamak üzre Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

1 - Hayvanlar vergisi kanununun mevaddı mahsusası mucibince öküz, inek, manda, at, katır hayvanatının sayım taksidi Eylûl ayının ilk haftası olup bilumum mükellef bu müddet dahilinde sayım resmini tahsil şubesi veznesine teslim etmeğe mecbur olup aksitakdirde tahsili emval kanunu mucibince tahsil olunacaktır.

2 - Binalar vergisinin ikinci taksidi Eylûl gayesinde hitam bulacağından işbu vergi ile mükellef olan eşhas borçlarını ay gayesine kadar tahsil şubesi veznesine teslim etmedikleri takdirde birinci maddedeki sayım mükellefleri misillü muamele yapılacağı ilân olunur.

Vilâyet Maarif müdüriyetinden

Merkezi vilâyet İstiklâl mektebi binası ile dersane dıvarlarına sabit yazı tahtası inşası 3-9-931den itibaren 1 hafta müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Belediye Riyasetinden

Çorum Belediyesince merkez kasaba mahallât elektirik tesisatında sarfedilmek üzre 400 adet 10, 150 adet 25, 50 adet 75 mumluk filibis marka lamba, 100 adet lamba başlığı, 100 adet 8 santımlık izilâtor maa çengel ve 100 kilo 1,5 mili metrelik çıplak bakır tel münakasa suretile mübayaa edilmek üzre 2 - 9 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve açık münakasa usulile münakasaya konulmuştur. Verilecek bedeller haddi lâyık görülürse 22 - 9 - 931 salı günü saat 14 te Belediye dairesinde kat'î ihalesi yapılacaktır. Taliplerin ve fazla izahat almak isteyenlerin Belediye rüsumat idaresine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet Hapsane Müdürlüğünden

Hapsanenin sekiz aylık Gaz yağı 20 gün müddetle münakasaya konmuştur. Talip olanların 23 - 9 - 931 tarihinde hapsane dairesinde bulunmaları ilân olunur.

Zayi mühür

Resmi mührümle beraber isim mührümü kazaen zayi ettim. Yenisini hakketireceğimden eskisinin hükmü olmayacağı ilân olunur.

Alaca: Kara Mahmut muhtarı
Süleyman oğlu Cafer

Çorum Askeri Mübayaa Komisiyonundan

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın tarihi ilândan muteber olmak üzre aşağıda yazılı bir senelik dört kalem erzak ihtiyacı 20 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur.

24 - 9 - 931 perşenebe günü saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satınalma komsiyonlarında da ayni şartname vardır. Mezkûr komsiyonlarada usulü veçhile teklif zarfları verilebilir. Şu kadarki ayni saatte telgrafhanede buluna bilmek için saat ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır.

Cinsi	Miktarı Kilo	Teminatı Lira
Gaz	4700	85
Toz şeker	4400	115
Saman	100000	30
Tuz	7000	42

Çorum Asliye hukuk hakimliğinden

Mescitli kariyesinden Semerci oğlu Bekir ağa tarafından kariyei mezkûreden Semerci oğlu Feyzullah mahdumu Şükrü aleyhine ikame eylediği gaiplik davasının icra kılınan muhakemesinde müddei aleyh merkum Şükrünün bir ay zarfında muracaat etmesi lüzumunun ilânen tebliğine ve muhakemenin 4 - 10 - 931 pazar gününe talikına karar verilmiş olduğundan yevmü mezkûrde hazır bulunması lüzumu ilân olunur

ZAYİ TASDİKNAME

Geçen sene Ortamektepten verilen tasdikname kazaen zayi olduğundan hükmü olmadığı ilân olunur.

Sungurlu sabık kaymakamı
Rauf bey oğlu Lütfi

Zayi mühür

Tatbik mührümü zayi ettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.
Alacanın yeni köy heyeti ihtiyariyesinden aza Mustafa oğlu Cem...

***

Köye ait resmî mühürle tatbik mührümü zayi ettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.
Alacanın yeni köy muhtarı
Cafer oğlu Haydar

***

Tatbik mührümü zayi ettim yenisini alacağımdaneskisinin olmadığı ilân olunur.
Alacanın yeni köy heyti ihtiyariyesinden aza Mutafa oğlu İsm...

---

16 - EYLÜL - 931

İDAR HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 573

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

ŞİKAGO SERGİSİ

Türkiyenin iştirakini temin için bir Profesör ankaraya geldi

Ankara 14 - Şikago şehrinin yüzüncü yıldönümü münasebetile 1933 senesinde Şikagoda dünyanın en büyük Beynelmilel sergisi açılacaktır. Sergi Hars şubesidir. Ticaret, Sanayi şubesinde cihanın bu sahalarındaki bilhassa son bir asırlık terakkiyatı gösterilecektir. Hars şubesinde ise medeniyet tarihinin mebdeinden itibaren elde edilmiş olan bütün âsâr teşhir olunacak, cihan medeniyetinin son inkişafını bir arada takip mümkün olacaktır. Sergi heyeti bu şubeyi açabilmek için medeniyetin mebdei olan yalnız şark memleketlerinin ve bu meyanda ve bilhassa Türkiyenin sergiye iştirakini temin etmek istemiştir, bu şubede Hitit medeniyet âsârı pek mühim mevki işgal edecektir. Serginin Ticaret ve Sanayi kısminde tütünlerimiz, yemişlerimiz, madenlerimiz ve diğer ihracat emtiamız teşhir olunabilecektir. Serginin resmî mümessili Profesör Maçgoverin hükûmetimizin iştirakini rica için şehrimize gelmiş ve dün İsmet Paşa Hazretlerini ziyaret etmiştir. Başvekil Paşa Hazretleri; Mümessilin sergi hakkındaki ricalarını hüsnü telakki buyurmuşlardır.

HARİCİYE VEKİLİMİZ

Cenevreden avdet buyurdular

Cenevre 13 - Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey İstanbula hareket etmiştir.

Cemiyeti Akvam müzakeratı

Cenevre 12 - Alaman Hariciye Nazırı Curtius Cemiyeti akvamda İktisadi sahada buhranın halli için birşey yapılmamış olduğunu söylemiş, Fransa ile olan mukarenetin fiiliyata çıkmasını temenni ederek teslihat mütarekesi teklifine iştirak eylemiştir.

Bursada

Gazi Heykelinin rekzine başlandı

İstanbul 14 - Gazi Hazretlerinin Bursada dikilecek heykelleri ikmal olunmuştur. Heykeltıraş Nejat beyin yaptığı heykel Gazi Hazretlerini At üzerinde ve Askerî oniforma ile göstermektedir.

Tayyareci Vecihi Bey Trabzonda

Trabzon 13 - Havanın müsaadesizliğinden altı gündür burada bulunan Tayyareci Vecihi bey bu sabah Rizeye gitmiştir. Vecihi bey; Trabızonun Sipor, Tayyareciliği çok müsait olduğunu söylemiştir.

Yarın Bayburt, Kelkit yolu ile Erzincana gidecektir.

DENİZ TESLİHATI

ve bir senelik masrafı

Vaşington 13 - Amerika Âyanından Burah Devletlere deniz teşkilâtı için beş senelik bir mütareke teklif etmiştir. Devletlerin bir senelik teshilât masrafı dört milyar yüz altmış sekiz milyon dolardır.

TEŞVİKİYE YANGINI

ve Terkos şirketi

İstanbul 13 - Teşvikıye yangının tevessüüne âmil olan Terkos şirketi aleyhinde Müddei umumilikçe takibata başlanmıştır.

ÜZÜM VE İNCİR

Satışları

İzmir 13 - Dün altmış kuruşa kadar 3160 çuval üzüm ve 36 kuruşa kadar 1036 çuval incir satılmıştır.

Bu seneki afiyon mahsulü 319 bin 989 kilo tahmin edilmektedir. Şimdiye kadar 96929 kilosu satılmış, bundan 61666 kilosu ihraç edilmiştir.

Hariciye vekilimiz Venedikte

Roma 14 Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey Venediğe muvasalet etmiştir.

Tayyare

PİYANKOSU

İstanbul 11 - Tayyare piyankosunun bu günki çekilişinde 6394 numaraya 15 bin, 8082 numaraya onbin lira çıkmıştır. 2263, 40391, 40989 nolara üçerbin, 9101, 14216, 22100, 42632, 48846 nolara ikişer bin lira düşmüştür.

İstanbul 12 - Tayyare piyankosunun bu günki çekilişinde 32071 noya 35 bin lira, 1443 noya 12 bin, 40999 noya sekiz bin, 738, 13847 nolara beşer bin, 6019, 7333 nolara üçer bin, 6162, 16849 nolara ikişer bin lira isabet etmiştir.

GANDİNİN

Londradaki beyanatı

Londra 13 - Gandi Beyanatında çıplak ve aç milyonlarca halk için tam bir hürriyet istediğini söylemiş, Hindistanla adilâne bir itilâf yapılmadıkça İngiliz Bütçesinin doğru olarak tesbit olunamıyacağını ilâve etmiştir.

KASIRGA FACİASI

Miami 13 - Kasırgadan ölenler yedi yüzü bulmuştur. Belize kazasında sağlam tek bina kalmamıştır. Med ve Cezir dalğası limanda bulunan bir çok vapurları batırmıştır.

Belize 14 - Kasırgadan ölenlerin adedi 1200 zü bulmuştur.

İşe başladılar

Osmancık kaymakamlığına tayin buyurulan Nafi ve Alaca kaymakamlığına tayin buyurulan Necip beyler bu hafta zarfında bilvürut vazifelerine başlamışlardır.

Sekizinci Kolordu Yoklama heyeti Reisi iken Çorum Askerlik Şubesi riyasetinetayin kılınan kaymakam Nazım bey'de buhaftazarfında gelerek vazifesine başlamıştır.

BALKAN BİRLİĞİ

Hey'eti umumiye içtima ederek bazı mukarrerat ittihaz etti

İstanbul 14 - Balkan birliği heyeti umumiyesi bu gün toplanarak birçok meseleleri müzakere etmiş ve muhtelif komitelerin ay sonuna kadar raporlarını hazırlamalarını kararlaştırmıştır.

Birlik; Cemiyeti akvam Karnec ve Beynelmilel mesai bürosu ile Beynelmilel parlemantolar birliğinin siyaset ve ticarî kısimlerin Balkan Konferansına davetine karar vermistir.

ÇEKİSLOVAKYA

Futbolcuları yakında İstanbula geliyor

İstanbul 14 - Çek Prefesyonel Çeki karlin takımı perşenbeye gelecek, ilk maçını 18 eylûl cuma günü millî takımla, ikinci maçını da 20 eylûlda Fener, Galatasaray muhtelitlerile yapacaktır.

Vatandaş!

On paralık bir şey alırken bile yerli malını tercih et.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Beşeriyetin hadimi, bütün insanların anası, ilk terbiye ocağı kadın olduğuna göre ilâhî bu varlıkların cismani, ruhî neşvünümalarile bedenî terbiyelerine nekadar ehemmiyet verilse azdır.

Bu zümreyi: hayatî noktadan devirlere taksim ederek lâyıkile tetkik etmek te oldukça güçtür. Hatta bu günkü zekâyı fıtrımız bazı noktalarda meçhûlât içinde bunalır kalır. Bu şekilde tahlili müteasır nokatı mafevkattabia kuvvetler arasına idhal ederek maddiyat üzerine müesses bu muazzam kitlenin ihyasına matuf düsturlara ehemmiyet vererek teazzuv, sıhhî yaşamak kaidelerinin izahını faideli buldum;

Görülüyor ki: Hergün doğan yavrularımızın bir kısmini kız çocukları teşkil ediyor. Hiçşüphesiz bu görpe uzuvlar istikbalin öz anası ve memleketin millî servetleridir. Bunlar iki faideli mikropların ana rahminde birleşmelerinden husule gelir, rüşeym ve cenin ismini alan bu insan yavruları dokuz ay sonra aramıza dahil olarak nevzat, tıfliyyet, büluğ, şebabet, kühûlet, şeyhuhet gibi devirler idrak ederek uzviyetlerinde bir çok tehavvülât geçirirler.

Kızlar analığa, erkekler babalığa namzet olup tekâmül ederler. Gebe kalan her kız hamil müddetince pek çok mahrumiyete katlanarak aylarca karnında taşıdığı yavrusunu kendi kanile besler. Günün birinde doğuracağını düşünerek çektiği korkular ve binnetice sevinçli ağrılarla karışık devri rahim sancılarına katlanmaları dolayısile cidden şayanı takdirdirler.

Ebnayi beşerin teksirinde ve harpler münasebetile noksanlarımızın telâfisinde gösterdikleri gayretlerdir ki; bunlara hürmet edilir ve sevilmeğe şayan görülür. Vazifeleri bununla da kalmaz. Çocuklarını emzirmek, büyütmek tahsil, terbiyelerine dikkat gibi ef'al omuzlarına tahmil edilmiştir. O halde beşeriyet için büyük varlık olan kız çocuklarına ehemiyet vermek lâzımdır. Bunlar yalnız çocuklarımızın validesi değil hepimizin sıhhat yuvası, bütün insanların anasıdırlar. Çocukluk hengâmında izıraplarımızı kucaklarında teskin eden, bağırlarına basarak teselli eden şefkat yuvaları hep bu uzuvlardır.

O halde beşeriyetin sevgilisi, bütün insanların süt anası olan kadınlarımızı küçük yaşlarından başlayarak doğum safhalarına ve lohusalık devirlerine kadar sıhhatlerini koruyarak takip etmekliğimiz lâzımdır. Doğumlarında yardım etmek; âileyi tenvir; çocuğu sağ olarak temine çalışmak bütün insanların borcudur.

Tabiî doğum basit bir hadisedir. lâkin ihmal, lâkaydilik memlekete ve hemcinsine ihanettir. Bazı lohusalık yatakları pür ihtişam, tantanalı ve tatlı ümitlerle cereyan ederken bilğisizlik bu neşeyi acı safhaya sokar. Anayı, bazan çocuğu mahveder. Kadının lohusalık devri mecruh bir asker gibi ihtimama muhtaçtır. Bu uzvun yarası sathî olmayup derincedir ve gözle görülmez. Kısa bir müddet açıkta kalan damarlardan mikroplar vücude girer Gaflet, her şeye tevekkel, itimat zemanla nedameti mucip olur. Muhitimizde lohusaların çocuk yatağı büzülmeden, toplanmadan ayaga kaldırılıyor ve haftasına da hamama götürülerek silkinti otile yikattırılıyor. Bunlar pek gülünç şeylerdir. Tababeti atikanın devri taassubunda bile atalarımız kırk başı sayarlarmış. Bundan maksat rahmin küçülmesi, mikroplardan vikaye için vazedilen düsturlardır. Tababeti hazıra da bu kaideyi terviç eder. Lohusalar çocukları için daimî intan menbaıdır. Bahusus vaktile belsoukluğu geçirmiş anaların tehlikesi daha ciddidir. Valideler merhamet; şefkat dolayısile yavrusunun neşesine gömülmek ister, saatlerce yatağında bulundurur. Bir Mecruh için bu hak tabiî ise de tehlikeyi bilen ve yakinen anlayan bir ana bu muhabbetten uzak kalmalıdır. Zaten altı ay için muhitle alâkadar olmayan nevzat iltifat, ihtiramdan zevk duymaz. Yavrunun bütün düşüncesi südü, kundâğı, uykusu, beşiği, kakasıdır.

Kadınlık hıfzıssıhhası yeni doğan bir kız için çocukluktan başlıyarak ihtiyarlığına kadar bir çok kavaidi kaydeder. Doğumun ilk haftasında çocuklarda görülen tenasülî hastalıklar bilhassa belsoğukluğu çok mühimdir.

Lohusalık devirlerinde görülen kanlı akıntılar derununda mikroplar bulunur. Ananın ellerile bu muzur mikroplar yavrulara sirayet eder, çocuğun kakasını ve diğer azalarını temizlemek için sarfedilen mesailer bazan çocuk aleyhine çıkar. Validenin kullandığı bezler, sularla, makat temizliği gibi faaliyetler zürriyet aletlerini iltihaplandırır, yaralar baş gösterir, yumuşak ciltler kanar. Her kanayan satıh zamanla bir birile birleşüp nevzadın fethai tenasüliyesi kapanmış olur. Sinni büluğa vasıl olunca hayiz denilen fiziyoloji kan harice çıkamaz. Ağrılar, sancılar birbirini velyeder. Âile vî yapılan tedaviler faide temin etmeyince hekimlerin nazarları meseleyi halleder. Valide bilğisizliği nevzadı ameliyata sevk ettirir. Neffasi akıntılar münten olduğu bilinerek tekayyüdatta bulunulmalıdır. Rutubetli bezler kullanmak, çocuğu yatağa almak muzurdur. Bazı âileler kız çocuklarının makatlarını arkadan öne silerek temizlik yapıyorlar. Bu silinti önden arkaya yapılmalıdır.

Kız çocukların iç elbiseleri ve donları da çok mühimdir. kaba, biçimsiz donlar cilt üzerinde yaralar, kaşıntılar husule getirerek çocukları küçük yaşında istimnaya alıştırır. Solok, cılız olanların sebebi hakikisi anlaşılmayınca bu cihetler düşünülmeli, bu itiyat ekseriyetle tıfliyet zemanında başlayor, bu devirlerde ana çocuğuna çok dikkat etmelidir. Ellerini muhafaza ve büyükleri gezintiye sevk etmeli. Serin, ılık banyoları ihmal etmemek lâzımdır. Yumuşak yataklardan, sıcak şiltelerden uzaklaştırıp, bilhassa donlarına ehemmiyet vermelidir. Bakımsızlık zemanla cılız, kaşektik birhale getirir. Çocuklara fazla süt vermekte doğru değildir. Her çocuk vezninin beşte biri nisbetinde süt içer. Bu nisbet te kat'i değildir.

Validenin bilgisine tabidir, tehammul kabiliyeti nazarı itibare alınır. Bazı aileler de emzikle çocuklarını avuturlarki busuretle mide, bağırsaklarına hava sevk edilmiş olur, ağlarlar, hazımsızlık başlar, kusarlar. Bazı valideler de kaşektik çocukları çabuk yürümege sevk ederler, bu hareketler bihassa kız çocuklarının kalçalarında sui teşekkülatı mucip oluyor, bacakları çarpılıyor. Bu sakat uzuvları her gün sırt üstü ve yüzü kuyun yatırıp terbiyei bedeniye yaptırılmalıdır. kız çocuklarında faaliyeti tenasüliye yedi yaşında başlar. Yumurtalıklar, çocuk yatağı süratle büyür. Bu devirde çok ihtimam lâzımdır. Aksi takdirde tıfliyet derecesini geçemez, adetler gecikir, bazan da akim kalır. Bu mahzurların hudusuna mani her türlü terbiyei cismaniyede bulundurmak faydalıdır. Genç kız sinni büluğa yaklaşınca uzviyetinde pek çok tehavvülât görülür. Cismanî, ruhî değişiklikler başlar.

Devrü şebabet: ana olmağa ve çocuk yetiştirmeğe, büyütmeğe müsait bir uzviyet demektir. Bu devirde kadın artık teehhül edebilir. Kadınların, bilhassa genç kızların sipor aşiddetle ihtiyaçları vardır. Bazı valideler kadın uzviyetini düşünerek mümaneat ederler. Tabiat herşeyi düşünerek imal ettiğini hatırlarsak bir dakika tereddüt etmek doğru değildir. Sipor yapmayan kızlarımız esnayi veladette çok zahmet çekiyorlar. Emzikli devirlerinde çabuk yoruluyorlar.

Bu gün maarif programları el işlerinden ziyade sıhhî jimnastiklere ehemmiyet vermiştir. eskiden vukufsuzluk yüzünden küçük, havasız odalarda yüzlerce talebeye dersler takıp ettirilirdi. Halbuki budüşünceler yıkılmış ve hayata kıymet verilerek açık dershaneler tesis edilip tedrisatla beraber isveç usulü jimnastikler yaptırılmaktadır. Gördüğümüz gürbüz yavrular, yanakları kanla dolu, nazarları, fikirleri parlak çocuklar sıhhî kavaidi cami, ilim müesseselerinde yetişen kimselerdir. Yalnız sinni büluğda kızlara sipor ihtiyatlı bir surette yaptırılmalı, büluğ keyfiyeti; bunların uzviyetlerinde daimî bir faaliyet husule getirir. Sui istimal edilen siporlar, sui itiyat hasıl ettirir. Kadın hissiyatı tezelzüle uğrar. Anaların bu hal karşısında çok dikkat etmeleri lâzımdır. Bu devirde sıhhî bilgileri arttırılır, Hayatı hususiyeleri tanzim edilir.

Bazı genç kızlar vardır ki idrarlarını tevkif için saatlerce teannüt ederler, Bu itiyat mekteplerden başlar, gayri ihtiyarî eşkâlde bile tehammül edenler pek çok olup bu suretle malûliyetlerine sebep oluyorlar. Bazı içtimaî salonlarda beş dakikalık infikâki bin bir türlü mülahaza ile ayip telakki edenlerde vardır. Bu hal hayat meselesidir. Bugünkü medeniyet böyle sakim düşünceleri kökünden kesmiştir. Binaenaleyh hayatın idamesi için sıhhat çerçevesine girmeyen düşüncelerden vaz geçelim.

Çocuk ve kadın elbisesi: Hayatı ictimaiyemizde düşünülecek meseledir. Kız çocuklarını ne surette geydirmeliyiz. Buna verilecek cevap artık pek kolaydır. Şeraiti sıhhiyeyi cami elbise intihap etmek lâzımdır. Şık ve zarif olmak için korsa takmak muzur olup sıhhî mazeretleri olmayanlar katiyyen ge[illegible]memelidir. Yalnız cilde intibak [illegible] derecede imal edilen içelbiseleri muvafıktır. Sipor vücudun noksanlarını temamlar, fazlasını eritir. Hulâsa hırafata kapılmıyarak sıhhî düşüncelerle ve ahlak çerçevesini tecavüz etmemek şartile hayatın muhafazası için tabiatin her türlü nimetlerinden bilerek kızlarımızı istifade ettirelim.

Belediye Mezarlıkları Nızamnamesi

572 Numaralı nushadan mabat

Madde 14 — Mümkün olan yer- rde mezarlık içerisine kadar bo- larla su getirilip çeşme yapı- r. Mümkün olmayan yerlerde zarlıktan 100 metre uzakta ku- açılarak su getirilir. Mezar- lar içinde kuyu açılamaz.

Madde 15 — Mezarlığın dahili ima temiz tutulacak, ottan, süp- rtüden hali bulundurulacak ve ları, parmaklıkları eyi halde hafaza edilecektir. Mezar taş- nın kirlenmesine ve yosun tut- sına meydan bırakılmıyacaktır.

Fasıl 3

Mezarlıkların inzibatı

Madde 16 — Mezarlıklar hak- ndaki yasakların başlıcaları şun dır:

A - Mezarları çeviren duvar, par- aklık, örgü, çerçeve ve saire gibi nilere çıkmak ve tırmanmak,

B - Mezarların üstüne çıkmak ya oturmak, herne suretle olur- olsun bunları tahrip etmek, ek, fidan, ağaç veya herhangi nebatı koparmak veya sökmek, zarlar üzerine konmuş eşya ve retleri kaldırmak; yerlerini de- tirmek.

C - Mevcut yollar haricinde ge- mek, herne suretle olursa ol- n ziyaretçilerin huzur ve sükû- nü ihlâl etmek,

Ç — Mezarlıklara her ne su- lle olursa olsun zarar vermek ölülere karşı hürmetsizlik gös- ecek hareketlerde bulunmak Bu gibi hareketlerde bulunanlar ezarlıktan çıkarılır.)

Madde 17 — Serhoşların dilen- erin ayak satıcılarının yanında lisi bulunmayan çocuk - ın beraberinde köpek ve ır hayvanat getirenlerin mezar- lara girmesi yasaktır.

Madde 18 — Cenaze nakleden sıtalardan maada cenaze yına iştirak eden veya ziya- çi getiren araba, otomobil ve her türlü nakil vasitalarının zarlık içerisine girmesi yasaktır. lnız mezarların inşasına ve tez- ine mahsus malzeme getiren balar mezarlık idaresi tarafın- n irae olunan yollardan geçmek tile mezarlığa girebilirler.

Madde 19 — Güneş battıktan ra mezarlıklara hariçten kimse elmez ve vazifedarlar bile misa- kabul edemez.

FASIL: 4

Mezarlar

Madde 20 — Umumî mezarlıklar dahilindeki mezarlar üç sınıfa ayrılır:

A — Birinci sınıf mezarlar: Aile medfenleridir. Bunlar belediyece tayin edilecek bir bedel mukabilinde en çok (3 × 4) - 12 metre murabbaı olmak üzere daimî surette temin olunmuş mahallerdir ki doğrudan doğruya O aile efradına intikal eder. İhtiyaç halinde bir aileye bunlardan birden fazlası verilebilir.

Bugibi mahallerin sahipleri ayrılan kısmın etrafını muntazam surette çevirmeğe, yer altında lahit yaptırmağa mecburdurlar. Üzerine taştan ve saireden tezyinat ve tesisat yaptırabilirler.

B - İkinci sınıf mezarlar: Şahsa mahsus medfenlerdir.

Bunlar belediyece tayin olunacak bir bedel mukabilinde daimî surette temin olunmuş mahallerdir. Sahipleri mezarın etrafında parmaklık yapmak, taş dikmek, lahit yaptırmak hakkına malik olurlar. Bu gibi mahallerin eb'adı (3 × 1,50) = 4,50 metre murabbaıdır.

Her Belediye Meclisi satılacak birinci ve ikinci sınıf mezarlara ait bedeller hakkında bir tarife tanzim edecektir.

C - Üçüncü sınıf mezarlar: Bu mezarlar parasızdır. Ve mezarlıktaki adacıklar içerisinde evvelce tayin edilen muntazam bir sıra dahilinde birbirini takip eder. Ve ölüler sıra ile gömülür.

Madde 21 — Birinci sınıf mezarlar mezarlıkta en geniş yol üzerinde, ikinci sınıf mezarlar ikinci derecede yollar, üçüncü sınıf mezarlar da bunların haricindeki yollar üzerinde bulunur.

Madde 22 — Üçüncü sınıf mezarlardaki cesetlerin kemik ve bakıyesi toprağın tabiatına göre sıhhiye memurlarının verecekleri raporlara istinat etmek ve beş seneden az olmamak üzre belediye meclisince tesbit edilecek bir müddet geçtikten sonra sureti mahsusada hazırlanan umumî bir mahalle nakil ve defnolunarak boş kalan mezrara sıra geldiği zeman yeniden cenaze gömülebilir.

Fasıl: 5

Mezarların tanzim, teçhiz ve tezyini

Madde 23 — Bir mezarın uzunluğu iki metre, eni 80 santimetire, derinliği en az birbuçuk metre ve yedi yaşına kadar olan çocuklara mahsus olan mezarlar aynı ada içersinde bir metre uzunluğunda ve elli satimetre eninde olacaktır. İki mezarın yan yana aralığı ve baş ve ayak tarafından birbirine mesafesi küçük ve muntazam bir yol teşkil etmek üzere 50 santimetredir.

Madde 24 — Mezarlık dahilinde mezar sahipleri tarafıdan yapılacak lahit, duvar parmaklık taştan ve saireden tezyinat ve tesisat ve her türlü inşaat belediyenin müsaade ve kontrolu altında cereyan edecek ve belediyece verilecek müsaade haricinde inşaat menedilecektir.

Madde 25 — İnşaat sahipleri mezarlara, yollara, ağaçlara, çiçeklere zarar vermiyecekleri gibi malzeme bakayasını dahi kaldıracaklardır. Aksi takdirde verdikleri zararı ençok on gün zarfında yapılacak ihtara rağmen tamir etmedikleri ve malzeme bakayasını 48 saat içinde kaldırmadıkları takdirde vaki hasar belediyece tamir ve malzeme bakayası naklolunarak masarifi sahiplerinden alınacak ve mezarlık daima eyi ve temiz bir halde bulundurulacaktır.

Madde 26 — Birinci ve ikinci sınıf mezar sahipleri sahip oldukları arazi sınırları haricinde merdiven, basamak veya bunlara benzer şeyler yapamazlar.

Fasıl: 6

Gömme

Madde 27 — Ölülerin yıkattırılması, kefenlenmesi, mezarlığa kadar nakli ve gömülmesi belediye kanununun 15 inci maddesinin 5 inci fıkrası mucibince belediyeye aittir. Bu hususta lâzım gelen tesisat belediyelerce vücude getirilecektir.

Madde 28 — Mezarlıklara sabahleyin saat sekizden akşam gün batıncaya kadar ölü gömülebilir. mücbir sebepler olmadıkça bu kaideden inhiraf edilemez. Mücbir sebebin tayini belediye reisine âittir

Madde 29 — Umumî hıfzıssıhha kanunu hükümlerince salâhiyettar kılınmış olan memurlar tarafından verilmiş gömme ruhsatiyesi alınmadıkça, mezarlığa ölü kabul edilemez ve gömülemez.

Madde 30 — Tıbbı adliden ve sair resmî dairelerden gelen hüviyeti meçhûl cesetlerle ceset aksamının gömülmesinde dahi 29 uncu madde hükmü caridir.

Madde 31 — Her mezarlıkta oraya gömülen ölülerin kendilerinin ve babalarının isimlerini, şöhretlerini, yaşlarını ve ikamet ettikleri mahalleri ve vefat tarihlerini, mahallerini, sebeplerini ve hangi numaralı mezara gömüldüklerini gösterir bir defter tutulacak ve mezar numarası gömme ruhsatiyesi de bu deftere yazılacaktır.

Madde 32 — Ölülerin belediyece yıkanması ve kefenlenmesi ve mezarlığa kadar götürülmesi, mezar açılması ve kapanması için icabeden ücret tarifesi belediye meclisleri tarafından tanzim edilecektir. Cenaze sahipleri tabutunu ve kefenini verdikleri halde belediyece alınacak ücretlerden bunların bedelleri tenzil edilir.

Madde 33 — Fakirler ile kimsesi olmıyan ölüler belediyece parasız kaldırılır, yıkattırılır ve gömülür.

Madde 34 — Mezarlık memuru her gömme vukuunda gömülmüş kimsenin sicillini ve vefatı tarihini Dahiliye Vekaletince yapılacak cetvele yazarak en çok üç gün içinde mahallî nüfus idaresine bildirmeğe mecburdur.

Madde 35 — Ölü gömüldükten sonra mezar sıra numarasını havi demirden bir levha mezarın baş ucuna vaz ve tesbit edilecektir.

Madde 36 — Sahipli mezarlar üzerine taştan vesaireden tezyinat ve tesisat yapılması gömüldükten en az üç ay sonra olabilir.

FASIL: 7

Ziyaret

Madde 37 — Mezarlığa hangi gün ve saatlerde ziyaretçilerin kabul edileceği mahallî âdetlere göre oranın belediyesi tarafından tayin ve ilân olunur. Bu ilânın mezarlık kapısı dışına asılması mecburidir.

Madde 38 — Mezarlığı ziyaret edenlerin bu mevkiin ciheti tahsisi ile mütenasip bir hürmet ve nezaketle hareket etmeleri mecburidir. Münasebetsiz hareketlerde bulunanlar ve belediyelerce mezarlıklar hakkında tayin olunacak tenbihnamelere riayet etmiyenler derhal mezarlıktan çıkarılmakla beraber haklarında ahkâmı cezaiye tatbik olunur.

FASIL: 8

Mezarlık memur ve müstahdemleri

Madde 39 — Mezarlık idaresinin kadrosu ihtiyaca göre belediyelerce tanzim [illegible]: her memur ve müstahdemin vazife ve salâhiyeti belediyelerce bir talimatname ile tayin kılınır.

Madde 40 — Alelûmum mezarlar müstahdemininin gerek ölü sahiplerinden ve mezar inşa edecek müteahhitlerden vazifelerine tealluk eden hizmetler için her ne suretle olursa olsun bir

Heyeti Mürahhasamız İstanbula geldi

İstanbul 15 - Hariciye vekili Tevfik Rüştü beyin riyasetindeki Heyeti murahhasamız Cenevreden dönmüşlerdir.

DARÜLFÜNUN DİVANIN
Maarif Vekâletine teklifi

İstanbul 15 - Darülfünun divanı Köprülü zade Fuat, Ali Ekrem ve Ayram galentilerin hususî tetebbulerini yuksek resmî tahsil derecelerinde, baremde derecelerinin buna göre tayinini Maarif vekâletine teklife karar vermiştir.

ROMANYA MEKTEP
Gemisi

İstanbul 12 - Romanya mektep gemisi makinesindeki arızadan Büyükada önünde demirlemiş, kumandan kaymakamı ziyaret etmiştir.

AVAM KAMARASI
Tasarruf Kanununu kabul etti

Londra 15 - Avam kamarası tasarruf kanununu hükûmete emir nameler istar etmek salâhiyeti ile kabul etmiştir.

DENİZLİDE GÜREŞ

Denizli 12 - Dün yapılan güreş musabakalarında Tavaslı Hamza pehlivan dört pehlivan yenmiş, baş pehlivan Haşimle berabere kalmıştır.

İSTANBULDA MAÇ

İstanbul 12 - Futbol maçlarında İstanbul sipor takımı bire karşı beşle Altın orduya galip gelmiş, Galata saray ikincisi Süleymaniye ile berabere kalmıştır.

MUĞLADA
Orman yangını

Muğla 15 - Mese gediğindeki orman yangını söndürülmüştür. Köyceğizin Kargın köyündeki yangının da söndürülmesine çalışılmaktadır.

Altay Futbol takımı Şampiyon
İlân edildi

İzmir 15 - Altay takımı 1930, 31 İzmir futbol şampiyonu ilân edilmiştir.

Uşakta Şampiyonluk müsabakası

Uşak 15 - Şampiyonluk müsabakalarında Tuğran takımı 1 - 4 ile Ergenegon takımına galip gelmiştir.

ÇANKIRIDA SICAK

Çankırı 15 - İki üç gündür sıcaklar artmış, dün 34 olmuştur.

---

bahsiş talep etmeleri kat'iyen memnudur.

Madde 41 — Şurayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 42 — Bu nizamnamenin hükümlerinin icrasına Dahiliye ve Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekilleri memurdur.

Ehlî hayvanat
SERGİSİ

25 Eylûl 931 de Ankarada her nevi hayvanat için bir sergi küşat edilecektir.

Sergiye iştirak edecek at, kısrak, tay, buğa, inek koyun, koç, eşek, katır sahiplerine yüzlerce lira mükâfat verilecektir. İştiraki arzu edenlerin bu baptaki şeraiti öğrenmek ve anlamak üzre vilâyet baytar müdüriyetine muracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet sıhhat
ve İctimai muavenet müdüriyetinden

Alelumum morfin ampulları veya kodeksde yazılı şekiller dahilinde diğer uyuşturucu maddeler müstahzarlarının imali için 1369 numaralı uyuşturucu maddeler kanununun üçüncü maddesi mucibince Vekâletten müsaade almak lâzımdır. Eczanelerde tabip reçetesi ile ve her defasında yapılan bu nevi müstahzarat bittabi bu hükümden müstesnadır. Bu müstahzarları yapan ve satan ecza labratuvarlar ve imalâthaneleri sahip ve mes'ul müdürleri yapacakları müstahzarların isim ve nevilerini gösteren bir beyannameyi bir istida ya raptile ve mahallin en büyük sıhhat memuruna vekâlete gönderilmek üzre tevdi edeceklerdir. Ve kendilerine tahrirî müsaade verilmeden evvel müstahzarları yapıp satmıyacaklardır. Bu suretle müsaade alıp uyuşturucu maddeler müstahzaratı yapmağa ve satmağa salâhiyettar olanlar uyuşturucu maddeler kanununun 12 inci maddesi mucibince imal edilen mikdarlara satılan mikdarları ve mahalleri gösterir sıhhat idarelerince musaddak defterler tutacaklardır. Müsaadesiz bu nevi müstahzarlar yapanlar hakkında ceza kanununun 403 üncü maddesi mucibince şiddetli takibat icra edileceği ilân olunur.

Çorum İdarei hususiye müdüriyetinden

558 Lira 93 kuruş keşifli Mecit özü kazası Fiğani kaplıcasının tamiratı 7 Eylûl 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya vazedilmiş olduğundan talip olanların teminati muvakkatelerile kaza muhasebei hususiye ve Encümeni vilâyet kalemine muracaatları ilân olunur.

Çorum Sıhhat
Ve İçtimai Muavenet Müdürlüğünden

Çorum Sıhhat ve İçtimaî muavenet Müdürlüğü için alınacak 240 seri neo salvarsan ile 11 kilo kinin komperimesi 6 / 9 / 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle mevkii münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek ve bu hususta daha ziyade tafsilât almak üzre Çorum ve İstanbul Sıhhat ve İçtimaî muavenet Müdürlüklerine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet Defter darlığından

Çorumun Acceliulâ mahallesinden Boyabatlı oğlu Enver ağanın kazanç ve emlâk vergisinden medyun bulunduğu 110 lira 98 kuruşu tediye etmediğinden dolayı mikdarı dönüm ile hudutları müzayede kaimesinde münderiç mutasarrıf bulunduğu Üyük kariyesinde vaki beş kıt'a tarlası haczolunarak 10 - 9 - 931 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların pey sürmek üzre Maliye dairesine muracaat etmeleri ve tafsilât almak isteyenlerin Varidat dairesine muracaatları ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Sungurlunun Şekerpınar mahallesinden demirci zade Hafız Hüseyin efendiye:

Çorumda tüccardan Tütüncü zade Şükrü efendiye 4 - 7 - 929 tarihli bir kıt'a ipotek senedile ezgayri istifa borçlû bulunduğunuz 2336 lira 46 kuruşa ipotek suretile rehinli haneniz hakkında icra ve iflâs kanununun 134 ... maddesine tevfikan berayi te... liğ tarafınıza gönderilen öde... emrinin zirinde mübaşir ve a... darlar tarafından yapılan zab... rakasında iki sene evvel se... meçhule azimet ederek ha... ikametgâhınızın meçhul bu... duğu bildirilmiş olmasından i... ve iflâs kanununun 45 inci m... desi delâletile hukuk muhake... leri usulü kanununun 141 i... maddesi hükmüne göre taraf... ilânen tebliğat icrası memuriye... mizce karargir olmuştur. İ... kanununun 134 üncü madde h... müne göre tarihi ilândan itibar... müddeti tebliğ 60 gündür B... müddet zarfında borç ödenm... veya itraz olumazsa ipotekle m... hun haneniz satılacaktır keyfi... ilân olonur.

Çorum İcra dairesinden

Yumurtacı Hasan ağanın Tu... 'luk oğlu Mustafa ağa zimme... tinde alacağı olan mebaliğ... temini için tahtı hacze alına... peşin para ile paraya çevrilm... mukarrer olan içeriderede va... şarkan ve şimalen Kavacık yo... garben sahibi senet bahçesi v... cenuben çay ile mahdut bir kıt... değirmen ve yine mahalli mez... kürde vaki şarkan sahibi sen... değirmeni garben Darendeli H... Ömer bahçeliği şimalen Kavac... yolu ve cenuben çay ile mahdu... bir kıt'a bahçenin 224 sehimd... 95 sehmi ve Hacı Mürsel mev... kiinde şarkan Kadife oğlu Mu... tafa cenuben Yetirmiş oğ... Mehmet veresesi Ali ve Gül... ve Nuriye garben boynu eğ... oğlu Hüseyin cenuben gök eş... oğlu Kadir yiğeni Mahmut il... mahdut 20 dönüm tarla ve e... yevm bağın üçte bir sehm... 6 - 9 - 931 tarihinde icra kılına... birinci artırmada değirmeni... 100, bahçeliğin 10, bağın 50 li... bedel ile alacaklı uhdesinde mu... vakkat ihalesi icra edilmiş oldu... ğundan bedeli mezkûr haddi lây... kında olmadığı cihetle ikinc... artırma icrası tahtı karara alın... 1 - 10 - 931 perşenbe gün... saat 15 te ikinci artırması icra ed... leceğinden değirmenin 650, ba... çenin 100, bağın dahi 60... lira kıymeti muhammenesi oldu... ğundan borçlunun hissesine mu... sip kıymeti muhammenesinin y... de on nisbetinde pey akçasil... veyahut teminat mektubile bede... müzayededen fazlasına talip ola... ların hergün Belediye münadi... sine ve yevmü müzayede d... icra dairesinde hazır bulunma... ları lüzumu ilân olunur.

---

23 - EYLÛL - 931

İDAREHANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 574

ABONE ŞARAİTİ

Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur
Nushası [3] Kuruştur

Gazi Hazretlerile
Mısır kralı arasında taziyet telgrafları taati edildi

Ankara 20 - Reisicümhur Hazretlerile Mısır Kıralı Fuat Hazretleri arasında prenses Emine Hanımın vefatı dolayısile taziyet ve teşekkür telgrafları ta'ati olunmuştur.

ŞARK PANAYİRİNDE
Türk pavyonu çok bağenildi

Ankara 19 - İtalyada açılan yakın Şark panayiri Reisi; İsmet Paşaya bir telgraf çekerek panayirdeki Türk pavyonunun çok beğenildiğini ve iki milletin iktisadî inkişafına ait temennilerini bildirmiştir. İsmet Paşa teşekkürle mukabele etmiştir.

Ticaret muahadesi

Ankara 19 - Türk Soviyet Ticaret muahedesinin tasdik nameleri taati olunmuştur.

Millî Tıp Kongresi

Ankara 19 - Kongre 22 Eylûlda İsmet Paşa tarafından açılacak, ayni günde yerli ve ecnebi Tıp sergisinin küşadı yapılacaktır Kongrede şehir ve köy terbiye ve çocukların gıdaları meseleleri görüşülecek, bir çok serbest mevzuları müzakare edeceklerdir.

Tiren kazası

Ankara 19 - Bu günki posta tireninin Herekeye muvasalâtından evel üç köylünün köylerine daha evel varmak için atlamaları yüzünden dört saat geç gelmiştir. Köylülerden biri agır yaralı diğeri hafif yaralı olarak bulunmuştur.

Pamuk Mütehassısı

Ankara 19 - Amerikadan getirilen pamuk mütehassısı yakında Adanaya gidecek oradan işini bitirdikten sonra Nazilliye geçecektir.

Vecihi beyin tayyaresi tamir edildi

Trabzon 20 - Vecihi beyin tayyaresinin tamiribitmiş, dün ve bugün muvaffakıyetli tecrübe uçuşları yapmıştır. Tayyareci hava açılır açılmaz seyyahetine devam edecektir.

Trabzon 21 - Tayyareci Vecihi bey busabah şehir üzerinde bir cevelân yaptıktan sonra Erzuruma gitmiştir.

Cemiyeti Akvam
teslihat mütarekesi müzakeresine bütün devletleri davetediyor

Cenevre 20 - Cemiyeti akvam meclisi Yunan, Bulkar ihtilâfının Lâneye havalesini kararlaştırmıştır. Japon murahhası Mançori hadisesinin mahallî kalacağını söylemiş, Çin murahhası da hadiseye Çinlilere biat vermediğini söylemiştir. Cemiyeti akvam teslihât mütarekesi hakkındaki müzakerata; Cemiyeti akvama dahil olmayan Devletlerinde iştirak etmesine karar vermiştir. Türkiye, Rusya, Amerika, Arjantin, Berezilya, Mısır, Efğanistanın da davet adilmesi için reise mezuniyet vermiştir.

Üzüm ve İncir satışları

İzmir 20 - Elli beş kuruşa kadar 1244 çuval üzüm ve 33 kuruşa kadar 2668 çuval İncir satılmıştır.

Soyguncular yakalandı

Trabzon 20 - Üç gün evel Maçka yolunda soygun yapan dört çapulcu yakalanarak buraya getirilmiştir.

Londrada
hususi mahkemeler teşkil ediliyor

Berlin 20 - Asayişi umumiyeyi, millî iktisadiyatı ve vergilerin tediyesinde sür'ati temin için hususî mahkemeler teşkil edilecektir. Bu mahkemeler vahim cinayetleri, hileli iflâsları, vergi ve döviz muamelelerini muhakeme ve süratle neticelendirecektir.

Yumurta ve Elma ihracatı

Kastamonu 21 - Mısıra Elma ihracına başlanmıştır. Bir haftalık sevkiyat 1990 sandıktır. Bu sene ihracat yüzbin sandığı bulacaktır, Geçen seneki 30 bindir.

Mersilyaya 600, İspanyaya 250 sandık yumurta gönderilmiştir. Yüz yumurta 335 - 320 dir.

ANKARA AT KOŞUSU

Ankara 21 - Şehrimizde son bahara ait koşulara birinci teşrin cuma günü başlanacaktır koşulara Türk halis hayvanları da girecektir.

TESLİHAT MÜTAREKESİ
Müzakerata hükûmetimiz davet edildi

Ankara 21 - Teslihat mütarekesine iştirakimiz hakkında vukubulan daveti hukûmetimiz kabul etmiştir. Bu müzakerelerde Türkiyeyi Berlin Sefirimiz Cemal Hüsnü bey temsil edecektir.

OSMANLI BORÇLARI
Maliye Vekili hamillerine cevap verdi

Ankara 21 - Maliye Vekili Osmanlı borçları hamilleri meclisinin mektubuna karşı Hukûmetimizin istatuku mucibince bulunduğu tediyatın haricinde hiç birşey tanımadığını ve ancak bu esasın tanınması şartile tediyatta devam edileceği ve kati bir itilâf için açılan müzakereye devam edebileceğini bildirmiştir. Bu hususta henüz bir cevap gelmemiştir.

TÜRK PARASI
Frank esası üzerine muamele görecek

Ankara 22 - Borsamızda Türk parası için isterlinğ esası terkedilmiştir. Bir Türk lirası muadili 12,6 Fransız frankı itibarile bu günden itibaren frank esasına göre muameleye başlamıştır.

Vilâyet Baytar müdüriyetinden

Amasyanın Ezine pazar nahiyesinin Böke köyü keçilerinde ciğer ağrısı çıktığı bildirilmektedir.

4 ÜNCÜ TIP KONGRESİ
İsmet Paşanın Riyasetinde açıldı

Ankara 22 - Dördüncü millî tıp kongresi bu gün İsmet Paşanın bir nutku ile açılmıştır. Sıhhat Vekili Refik Bey murahhasları selâmlamış, bir nutuk söylemiştir. Raporları münakaşa etmiş, serbest mevzulara âit mütaleatı dinlemiştir.

Kongre Gaziye ve Başvekil ve Meclis Reisi Hazaratına tazimat ve ihtiramatını bildirmeğe karar vermiştir. Kongreye dört yüzü mütecaviz hekim iştirak etmişti.

İSMET PAŞA HZ. LERİ
İstanbulu teşrif buyurdular

Ankara 22 - İsmet paşa Hazretleri bu gün İstanbula hareket etmiştir. Dahiliye vekili kendilerine refakat etmektedir. İsmet paşa istasyonda Büyük Ricalimiz tarafından selâmlanmıştır.

RESMÎ TEKZİP

Ankara 22 - Pariste çıkan Tan gazetesinin Adana civarındaki şakilerin Kozanı elde ettiklerine dair yazdığı tasniat sureti resmiyede tekzip olunur.

Vilâyet Belediye Hıfzıssıhha Meclisi Kararı

SURET

Şehrin sularından Demir boruya alınmayanların Halalara karışması kaviyen muhtemel bulunduğundan şimdilik Suların kaynatılmış olarak istimalı karargir oldu.

Suret

İsparta Vilâyetine merbut İğridir kazası isminin Beyazit Vilâyetine bağlı İgdir kazası ismine müşabeheti dolayısile muamelât ve muhabaratta bazı yanlışlıklar tahaddüs etmekte olduğundan badema Bu yanlışlıklara mahal verilmemek üzere İsparta Vilâyetinin İgridir kazası isminin Eğridir tarzında yazılmasının muvafık görüldüğü anlaşılmıştır.

Vatandaş!

Yerli malı kullanmak Türk Çiftçisini ve işçisini düşünmek demektir.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Katil

Eylûlun 15 - 9 - 931 salı günü Uç mahallesinden Sabuncu oğlu Mustafa ile Çiriş mahallesinden Sarı İsmail oğlu Hüseyin aralarında kasabaya çarik saat mesafede bulunan Madan oğlu havuzu başında kaçak sigara kâğıdı satmak meselesinden tehaddüs eden münazaa neticesinde merkomandan Mustafa hamil bulunduğu piçakla Hüseyini cerh ve katleylemiştir. Akabi vak'ada katil Mustafa derdest edilerek evrakile adliyeye verilmiştir.

Cerh

Çorumun Yoğun pelit köyünden Hüseyin oğlu Müslüm, İbrahim oğlu Himmet ve hamit oğlu Rifat eylûlun 14 ncı pazartesi günü dağda davar otlatmakta iken aralalarında vukua gelen münazaa neticesinde merkumandan Rufat hamil olduğu tabanca ile Hüseyin oğlu Müslümü ağzından cerh etmiş ve merkum Rifat derdest edilerek hakkında tanzim kılınan avrakla birlikte Mahkemeye verilmiştir.

Buda Cerh

Çorumun harmancık köyünden Hüseyin oğlu İhsan ve Halil oğlu Halil evvelce aralarında çıkan munazaadan muğber bulundukları aynı köyden Şükrü oğlu İsmail eylûlun 15 nci salı günü kariyeden şehre gelirken önüne geçerek tabanca ile bacağından cerh ettikleri anlaşılarak haklarında takibata başlanmıştır.

Vilâyet

Başmühendisliğinden

Çorum - Yozgat yolunun 16 + 238 - 18 + 536 kilometreleri arasındeki 3474 Lira 3 kuruş bedeli keşifli Şose tamiratı esasiye ameliyatı üç ay zarfında ikmal edilmek üzere 20 gün müddetle, açık suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde, münakasa kanununa tevfikan 261 Liralık teminatı muvakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devamı müddetince Nafıa dairesince ehliyeti musaddak Fen memuru istihdam eyleyecekler ve bu Fen memurları mukavelenameyi de imza edeceklerdir. ihale muamelesi Çorum Encümeni daimi Riyaseti makamında 28 eylul 931 tarihine müsadifPazartesi günü saat 15teicra edilecektir. fazla izahat almak isteyenlerin Çorum Nafıa Baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

⁂

Mevkii münakasada buiunan 1293 Lira bedeli keşifli Çorum - Mecidözü yolunun 9 uncu kilometresindeki Elmalı köprüsünün münakasa müddeti 10 - 9 - 931 tarihinden itibaren pazarlık suretile bir ay daha temdit edilmiş olduğu ilânolunur

Vilâyet

Evkaf müdüriyetinden

Çorumda camiler için 60 ila 100 teníke mübayaa edilecek Batum gaz yağı 30 eylûl 931 Çarşanba günü saat on beşte Evkaf dairesinde ihale edilmek üzere münakasadadır taliplerin kanunen tevdii lazım gelen teminat akçalerile Evkaf dairesine müracaatları ilân olunur.

Çorum Askerî

Mübayaa komsiyonundan

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 16 - 9 - 931 den muteber olmak üzere aşağıda isimleri yazılı dört kalem ihtiyacı 20 gün müddetle Alenî münakasaya honulmuştur.

7 - 10 - 931 Çarşamba günü saat 15 te haddi lâyik bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna müracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır. Mezkûr komisiyolarada usulü vechile teklif zarfları verile bilir. Şu kadarki aynı saatte telgrafhanede buluna bilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaatları lâzımdır.

Cinsi	Mikdarı kilo	Teminatı lira
Nohut	1200	45
kuru üzum	6000	80
kuru Fasulya	36000	190
Pirinç	8000	180
Arpa	36000	70

⁂

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 21-9-931 den muteber olmak üzre aşağıda yazılı bir senelik yaş sebze ihtiyacı 20 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur.

11 - 10 - 931 pazar günü saat 15 te haddi lâyik bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır mezkûr komisiyonlara da usulü veçhile teklif zarfları verilebilir. Şu kadar ki; aynı saatle telgraf hanede buluna bilmek için saati ihaleden evel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır.

Cinsi	*Mikdarı KİLO*	*Teminatı Lira*
Kabak	*7500*	*6*
Patlıcan	*9000*	*36*
T. fasulya	*21000*	*80*
Lahna	*7000*	*26*
Pırasa	*7000*	*30*
Ispanak	*12000*	*35*
K. tomatis	*2500*	*15*
Patatis	*50000*	*187*

Alaca Ziraat

Bankasından

Alaca Ziraat Bankasına ipotekli ikrazattan borçlu Alacanın Cami mahallesinden Veli efendi oğlu Hacı Bilâl efendinin Maraşlıda Göl mevkiindeki şarkı, şimali yol cenubu Abdullah tarlalarile mahdut 15 dönüm tarlası.

Belözü mevkiinde şarkı yol garbi Kavas oğlu Ömer cenubu Abdulla oğlu Osman şimali Comba oğlu İbiş tarlalarile mahdut 15 dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın kızıllı köyünden Arap oğlu Bektaşın mezkûr kariyede kâin Gökveran yolu mevkiinde yol, Hurşut, hacı Süleyman, boz hali ile mahdut 3 dönüm tarlası.

Horlan mevkiide hendek, Mustafa boz, Çolak oğlu Ömer tarlalarile mahdut 5 dönüm tarlası.

Killık dere mevkiinde Hurşut tepe arkaç ile mahdut 4 dönüm tarlası.

Keslik mevkiinde şarkı, garbi sahibi senet cenubu öz şimali tepe ile mahdut 1 dönümlük tarlası.

Kapaklı yolu mevkiinde şarkı boz garbi kapaklı yolu cenubu İsa oğlu Hasan şimali kapaklı yolu ile mahdut 2 dönüm tarlası.

Gökveran yolu mevkiinde şarkı boz garbi sahibi senet cenubu Karadevriş ve sahibi senet şimali Gökveran yolu ile mahdut 3 dönüm tarlası.

Kabircik kaya mevkiinde şarkan kaya garbi Yakup ağa cenubu kapaklı yolu şimali Veli, Yakup ve Bektaş ağaların tarlaları ile mahdut 17 dönüm tarlası.

Çıbık mevkiinde şarkı İmam oğlu garbi Mustafa vereseleri cenubu kara koca oğlu Bekir şimali Seyit oğlu Ali tarlalarile mahdut 20 dönüm tarlası.

Çıbık mevkiinde şarkı Çolak oğlu Ömer garbi İmam oğlu Mehmet cenubu Mehmet kâhya veresesi şimali Arap oğlu Veli, Bektaş ve Yakup ağaların tarlalarile mahdut 50 dönüm tarlası.

Çorak mevkiinde şarkı Derviş garbi Hurşut cenubu Arap oğlu Bektaş ve İmam oğlu Mehmet tarlalarile şimali yol ile mahdut sülüs hisse itibarile kırkbeş dönüm tarlası.

Darı yeri mevkiinde şarkı garbi Karakoca oğlu Bekir cenubu Öz şimali Mulla Mehmet oğlu İbrahim veresesi tarlasile mahdut yirmibeş dönüm tarlada sülüs hisse tarlası.

Çubuk mevkiinde şarkı Rüstem oğlu Mehmet garbi İmam oğlu Mehmet cenubu Rüstem oğlu Mehmet şimali büyük yol ile mahdut iki dönüm tarlada sülüs hissesi.

Çayır mevkiinde şarkı İsa oğlu hafidi Hasan garbi Hacı Ali oğlu Süleyman cenubu Rüstem oğlu Mehmet kâhya şimali hendek ile mahdut iki dönüm tarlada sülüs hissesi.

Darı yeri mevkiinde şarkı sahibi senet garbi Bekir oğlu Osman çavuş cenubu hark ve öz şimali Mehmet çavuş oğlu Ahmet ve Abdullah oğlu Hasan tarlalarile mahdut beş dönüm tarlada sülüs hissesi.

Arpalık mevkiinde şarkı sahibi senet evi garbi Mulla Mahmut tarlası ve yol cenubu yol şimali pınar ayağı ile mahdut yedi dönüm tarlada sülüs hisse tarlası.

Arpalık mevkiinde şarkı boz garbi çal cenubu muhacir Mustafa şimali sahibi senet tarlalarile mahdut iki dönüm tarlada sülüs hisse tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun kasabanın Sultaniye mahallesinden Recep ağa mahdumu Yunus efendinin kasabanın meraşlı mevkiinde şarkı boz garbi Mehmet şimali değirmen yolu cenubu cıbır oğlu Hamdi tarlalarile mahdut on dönüm tarlası

Fakılar yolu mevkiinde şarkı İbrahim oğlu Arslan garbi Hacı Ali efendi şimali yol cenubu Hüseyin efendi tarlalarile mahdut sekiz dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın hamam mahallesinden müteveffa Keşlikli oğlu Hasanın kasabanın dökülü taş mevkiinde şarkı çavuş oğlu Sadık garbi öz şimali siyit Ali oğlu Ömer cenubu keşlikli Ali osman tarlalarile mahdut sekiz dönüm tarlası.

Alca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Hamam mahallesinden Ali efendi oğlu Hüseyinin kasabanın Meraşlı mevkiinde şarkı çorak garbi, şimali, cenubu yol ile mahdut dört dönüm tarlası.

Maraşlı mevkiinde şarkı çorak garbi yol cenubu Hacı Osman tarlası şimali çorakla mahdut beş dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın hamam mahallesinden Abdulgulam oğlu Ali, Şevket, Kemal efendilerin kasabanın dökülü taş mevkiinde şarkı Süleyman ağa garbi keşlikli oğlu Ali Osman veresesi cenubu Hacı şeyh efendi veresesi şimali kara Memik tarsile mahdut onbir dönüm tarlası

Dökülü taş mevkiinde şarkı çorak garbi hışır yolu cenubu Ali oğlu Mustafa şimali Ali tarlalarile mahdut yedi dönüm tarlası.

Bük altı mevkiinde şarkı Ali çavuş garbi Ahmet cenubu Hacı Hüseyin veresesi şimali yol ile mahdut dört dönüm tarlası.

Maraşlı mevkiinde şarkı Ömer kâhya garbi Şükrü efendi vereseleri cenubu yol şimali çoraklık ile mahdut yedi dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Cami mahallesinden sığır çobanı oğlu Tevfik mahdumu ismailin kasabanın kanlı bostan mevkiide şarkı kâküllü oğlu Mustafa şimali Sungurlu yolu garbi yağmur oğlu Hüseyin cenubu kuru öz ile mahdut onbeş dönüm tarlası.

Alacanın Cami mahallesinde Kara Bekir oğlu Mehmet ağanın Alaca Ziraat bankasına olan ipotekli ikrazattan medyun olduğu mebaliğ için kasabanın dökülü taş mevkiinde kâin şarkı Satılmış garbi, cenubu Ali efendi oğlu şimali yol ile mahdut sekiz dönüm tarlası.

Büyük çayır mevkiinde şarkı hark garbiŞose cenubu yol şimali ovacıklı Ömer oğulluğu ile mahdut altı dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın cami mahallesiden Ali efendi oğlu Abdurrahman, Nuriye ve İmam oğlu kerimesi meryemin kasabanın kanlıbostan mevkiinde kâin şarkı hacı Mehmet veresesi garbi kadı oğlu hacı Hüseyin cenubu tepe şimali öz ile mahdut on dönüm tarlaları.

Sapmaz mevkiinde şarki Kadır oğlu Abdulkadir veresesi şimali Tütüncü zade Şükrü efendi garbi hali cenubu yol ile mahdut sekiz dönüm tarlaları.

Kanlıbostan mekiinde Hayrullah ve Abdurrahman şimali Eski yapar özü garbi Rıtvan cenubu tepe ile mahdut sekiz dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan borçlu Şerefiye mahallesinden Hâydar mahdumu Recep efendinin kasabanın büyük dere mevkiinde şarkı Raşit garbi dere cenubu Kadir şimali Tursun va Raşit tarlalarile mahdut onbeş dönüm tarlada 96 hisse itibarile 42 hissesi

İsa hacı mevkiinde şarkı kâhya garbi Mahmut İdris şimali Raşit tarlalarile mahdut on dönüm tarlada 96 hisse itibarile kırkiki hissesi.

Büyük tepe mevkiinde şarkı Şerif garbi Arif veresesi cenubu devriş ve İzzet şimali dursun tarlalarile mahdut on dönüm tarlada 96 hisse itibarile kırkiki hissesi.

Büyük dere mevkiinde şarkı tepe garbi Mustafa cenubu sülük çavuş şimali Raşit tarlalarile mahdut on beş bönüm tarlada 96 hisse itibarile 42 hissesi.

İsa hacı yolu mevkiinde şarkı mahmut garbi Fegzullah cenubu Tursun şimali İdris tarlalarile mahdut on dönüm tarlada 96 hisse itibarile 42 hissesi.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Şerefiye mahallesinden İsmail oğlu Mehmet ağanın kasabanın sivri tepe mevkiinde Kadir, Tursun, yol, tepe ile mahdut beş dönüm tarlada rubuğ hissesi.

Büyük dere mevkiinde ağa Ali, Mustafa, Şerif, tepe ile mahdut onbeş dönüm tarlada rubuğ hissesi.

Büyük dere mevkiinde Mulla Tursun, İdris, Mulla Ali keh ile mahdut onbeş dönüm tarlada rubuğ hissesi.

Kız karaca yolu mevkiinde şarkı kız karaca yolu garbi kara Mahmut yolu cenubu Enver oğlu mulla Arslan şimali kızkaracalı Feyzullah tarlalarile mahdut nısıf hisse onbeş dönüm tarlanın nısıf hissesi.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Gökviran köyünden Kuyumcu oğlu müteveffa İlyasın mezkûr kariyede kâin ve dağ yolu mevkiinde şarkı tepe garbi Hacı İsmail şimali Hacı Halil oğlu Zekeriya cenubu Mahmut bey tarlasile mahdut on dönüm tarlası.

ardıç yolu mevkiinde şarkı arslan şimali İsa oğlu Azamet garbi İdris oğlu Salih cenubu Salih tarlalarile mahdut dört dönüm tarlası.

Ardıç yolu mevkiinde şarkı Ömer oğlu Haşim şimali Ali usta garbi Abdurrahman oğlu mes'ut cenubu Mes'ut tarlalarile mahdut üç dönüm tarlası.

Alaca yolu mevkiinde şarkı Alaca yolu şimali İsmail oğlu Hamit garbi değirmen yolu cenubu Abdurrahman oğlu Mes'ut tarlalarile mahdut üç dönüm tarlası.

Alaca yolu mevkiinde şarkan Arslan oğlu Nuri garbi Ömer oğlu İlyas şimali İdris oğlu Salih cenubu değirmen yolu ile mahdut 6 dönüm tarlası.

Toprak pınarı mevkiinde şarkı İbrahim oğlu Mustafa garbi tepe şimali İdris oğlu Salih cenubu yol ile mahdut 4 dönüm tarlası.

Alaca yolu mevkiinde şarkı İbrahim oğlu Mazlum şimali İdris oğlu Salih garbi tepe cenubu yol ile mahdut 2 dönüm tarlası.

Köy derununda yemini koca İsmail oğlu Bekir yesarı kuyumcu oğlu Mahmut haneleri arkası öz önü yol ile mahdut tahtani üç oda bir ahur ve bir samanlık bir miktar havliyi şamil bir bap hanesi.

Pınar başı mevkiinde şarkı yörük oğlu Hüseyin bey şimali yol garbi mirzemez oğlu Mahmut cenubu tepe ile mahdut 8 dönüm tarlası.

Şarkı go İsmail oğlu Süleyman şimali tepe garbi hacı köse oğlu İsmail cenubu kuyumcu oğlu Mahmut tarlalarile mahdut 9 dönüm tarlası.

Çatak altı mevkiinde şarkı Debap oğlu Mustafa şimali yol garbi hacı İshak oğlu Ömer cenubu öz ile mahdut 11 dönüm tarlası.

Çatak yolunda şarkı hacı Mehmet oğlu Mahmut garbi yol şimali Demirci oğlu Ali usta cenubu hacı Mehmet oğlu Mehmet tarlalarile mahdut 9 dönüm tarlası.

Taşlı mevkiinde şarkı müzemez oğlu kara Ahmet şimali hacı Köse oğlu İlyas garbi kerkis oğlu Arslan cenubu yol ile mahdut 9 dönüm tarlası.

Orta mevkiinde şarkı İsmail hoca oğlu Bekir şimali yol garbi kerkis oğlu Arslan cenubu Canbolat oğlu İskender tarlalarile mahdut 28 dönüm tarlası.

Köy civarı mevkiinde şarkı İsa oğlu Azamet garbi hacı Şebip oğlu Murat şimali Yaş oğlu hacı Emin cenubu hacı İshak oğlu Bekir kâhya tarlalarile mahdut 15 dönüm tarlası.

Tepe mevkiinde şarkı boz şimali cenubu, garbi tepe ile mahdut bir kıt'a tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Küçük söğütözü köyünden Ali oğlu Ahmet ağanın mezkûr kariyede velet yolu altı mevkiinde şarkı Ahmet oğlu Kahriman garbi Rıdvan oğlu Şahi cenubu Tahir kâhya şimali Ali oğlu Feyzullah tarlalarile mahdut 11 dönüm tarlası.

Tekye yolu mevkiinde şarkı tekye yolu garbi Muştak oğlu Arslan cenubu Emrullah oğlu İzzet şimali Binali tarlasile mahdut 5 dönüm tarlası.

Velet yolu mevkiinde şarkı Osman oğlu Şevki garbi Ahmet oğlu Kahriman cenubu İbrahim oğlu Murat ve Kerim şimali İrfan oğlu Binali tarlalarile mahdut 4 dönüm tarlası.

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyum Alacanın Kızkaraca köyünden Bıyık oğlu Ali karısı ve İzzet kerimesi Melek hanımın mezkûr kariyede köy önü namdiğeri büyük dere mevkiinde şarkı İdris oğlu Mustafa garbi Salih oğlu Osman cenubu kuru öz şimali sahibi senedin bozdan küşat ettiği tarla ile mahdut 9 dönüm tarlası.

Kayalı buğazı mevkiinde şarkı Salih oğlu Osman garbi dere cenubu kara Mahmut yolu şimali tepe ile mahdut 8 dönüm tarlası.

Köy önü mevkiinde şarkı Süleyman çavuş garbi Salih oğlu Osman cenubu kara Mahmut yolu şimali sahibi senet.

Köyönü mevkiinde şarkı İdris oğlu hacı Mustafa ve tepe garbi cenubu tepe şimali Kedi oğlu Musa tarlalarile mahdut 8 dönüm tarlası.

Bozbel mevkiinde şarkı sap yolu garbi dere cenubu hacı Mustafa ağa tarlası şimali İsmail oğlu

Osman tarlasile mahdut 11 dönüm tarlası .

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan borçlu Alacanın Sultaniye mahallesinden İsmail oğlu Bilal efendiye kefil Alacanın kıcılı köyünden İsmail kâhya hafitleri Mehmet Ali ve İbrahimin mezkûr kariyede mezar arkası mevkiinde şarkı kara Mehmet garbi Sungurlu yolu cenubu Ali oğlu Zeynal şimali Salih oğlu Mansur tarlalarile mahdut 12 dönüm tarlası .

Alaca Ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Kuyumcu veran kariyesinden yılancı oğlu İbrahim mahdumu İbrahim çavuşun mezkûr kariyede Büyük kavak özü mevkiinde şarkı körpınarın tepe garbi İbrahim oğlu Mehmet Ali cenubu Abbas oğlu Reis ve Ali şimali Yusuf oğlu Yusuf tarlalarile mahdut 60 dönüm tarlası.

Alaca ziraat bankasına ipotekli ikrazattan borçlu alacanın cami mahellesinden Numan efendi zade Hamdi efendinin kasabada büyük çayır mevkiinde şarkı şose yolu şimali Kadı oğlu Kâmil garbi kızkaraca yolu cenubu kara bekir oğlu Mulla Mehmet tarlasile mahdut on iki dönüm tarlası

Çorak mevkiinde şarkı Kösger oğlu Yusuf garbi çayır cenubu yol şimali Hacı Hüseyin tarlasile mahdut on dönüm tarlanın 240 hissede 177 hissesi .

Kanlı bostan mevkiinde şarkı Çerçer oğlu Hüseyin garbi Çoban oğlu Süleyman cenubu Kör oğlu Mulla Ali şimali Çorumlu Dede Mehmet tarlalarile mahdut beş dönüm tarlası .

Kanlı bostan mevkiinde şarkı Osman oğlu Ömer ve Alişan ağalar garbi Ovacıklı oğlu Ömer cenubu öz şimali Hafız oğlu Feyzullah tarlasile mahdut on dönüm tarlanın 240 hissede 177 hissesi

Kızkaraca yolu mevkiinde şarkı kızkaraca yolu garbi sahibi senet cenubu Kara bekir oğlu Mehmet efendi şimali Çakır oğlu Memiş tarlalarile mahdut 2 dönüm .

Kızkarace mevkiinde şarkı sahibi senet garbi Mehmet Ali ve kurt Hüseyin cenubu Kara Bekir oğlu Mehmet efendi şimali Çakır oğlu Memiş tarlalarile mahdut 17 dönüm tarlası .

Alaca ziraat bankasına ipotekli ikrazattan medyun alacanın Fakılar köyünden Murat oğullarından Mehmet fikri efendinin mezkûr kariyede çayır tarla mevkiinde şarkı Mustafa oğlu İbrahim şimali Mustafa oğlu Bilal veresesi garbi Osman kâhya oğlu Nuri cenubu Ahmet oğlu mustafa tarlalarile mahdut on yedi dönüm tarlanın nısıf hissesi .

Kırık soku mevkiinde şarkı alaca yolu şimali sahibi senet garbi Mustafa oğlu Mehmet ali veresesi cenubu Süleyman oğlu Ali ağa tarlalarile mahdut otuz dönüm tarlanın nısıf hissesi .

Karaçalı mevkiinde şarkı Mustafa oğlu Mehmet ali veresesi garbi Hacı Tursun oğlu Mulla Rıtvan vereseleri şimali Mustafa oğlu Bilâl cenubu Ali oğlu Aziz veresesi tarlalarile mahdut on iki dönüm tarlanın nısıf hissesi .

Şarkı Ali oğlu Aziz veresesi şimali yol garbi yol cenubu Kâmil oğlu Şahmerdan tarlalarile mahdut on yedi dönüm tarlanın nısıf hissesi .

Kadıpınar mevkiinde şarkı kadı pınarından kaya büğete giden yol şimali Mustafa oğlu Bilal veresesi cenubu su harkı Cobu Mehmet ali veresesi tarlalarile mahdut on dönüm tarlanın nısıf hissesi .

Alaca ziraat bankasına ipotekli ikrazattan borçlu alacanın büyük camili köyünden Dede kargın zade Ali bey mahdumları Hacı Galip ve Mehmet beylerin kariyyei mezkûrede köy önü mevkiinde şarkı Hasan ağa oğlu Hüseyin şimali Ahmet oğlu Yusuf garbi İbrahim cenubu yol ile mahdut dört dönüm tarlası .

Esme pınarı mevkiinde şarkı, şimali Gülcihan oğlu garbi dere cenubu Aşır oğlu Yusuf tarlalarile mahdut beş dönüm tarlaları .

Esme pınarı mevkiinde şarkı Veyis oğlu Mustafa şimali küre yolu garbi Pınarcı oğlu Mehmet cenubu Hacı oğlu Hüseyin ile mahdut dört dönüm tarlaları .

Karayaya mevkiinde şarkı öz şimali Ali kâhya oğlu Yusuf garbi öz cenubu Hüseyin tarlalarile mahdut üç dönüm tarlaları .

Eceli yakın mevkiinde şarkı şimali öz garbiyol cenubu sahibi senet ile mahdut iki dönüm bağları .

Dave kayası mevkiinde şarkı mulla Hasan şimali Veli garbi cenubu Hasan ile mahdut tarlada 128 hisse itibarile 112 hisse tarlaları .

Uzamış üstü mevkiinde şarkı mulla Hasan şimâli Ali garbi Mustafa cenubu yol ile mahdut sekiz dönüm tarlada 128 hisse itibarile 112 hissesi .

Uzamış mevkiinde şarkı Mustafa şimali Yusuf garbi Garip bey cenubu Yusuf bey mahdumu Aligö ile mahdut on altı dönüm tarlaları

Köy yamacı mevkiinde şarkı cum şimali Yusuf garbi Ali efendi cenubu Garip bey ile mahdut on dönüm tarlaları .

Sivri arkası mevkiinde şarkı Mustafa şimali yol garbi kara Hüseyin cenubu Ali ağa ile mahdut altı dönüm tarlası.

Çatalyol mevkiinde şarkı Musa şimali cenubu bektaş garbi Ali ile mahdut sekiz dönüm tarlaları .

Köy önü mevkiinde şarkı öz şimali Mehmet cenubu Hasan garbi Ali ile mahdut 6 dönüm tarlaları.

Köycivarında şarkı Mulla Hüseyin şimali sahibi garbi Ahmet cenubu yol ile mahdut 14 dönüm tarlaları.

Küçük çorak mevkiinde şarkı kum ağazı şimali kumağzı cenubu Dede bey ile mahdut beş dönüm tarlaları .

Alaca Ziraat Bankasına ipotekli ikrazattan medyun Alacanın Tutluca köyünden Satılmış oğlu Hasan ve Alinin mezkûr kariyede Hüyük mevkiinde şarkı yol garbi tepe cenubu İbiş şimali Ali oğlu Hasan tarlalarile mahdut dört dönüm tarlada 3 de 2 hisseleri

Hüyük mevkiinde şarkı yol garbi İbiş cenubu yol şimali Çavuş Mustafa ile mahdut üç dönüm tarlada 3 de 2 hisseleri .

Hüyük mevkiinde şarki garbi yol cenubu Ali şimali pınar ile mahdut sekiz dönüm tarlada 3de 2 hisseleri

Hüyük mevkiinde şarkı garbi İsmail oğlu İbrahim cenubu Çavuş oğlu Mustafa şimali Veli ile mahdut üç dönüm tarlada 3 de 2 hisseleri .

Şarkı esme garbi hayrât yolu cenubu Mustafa şimali yol ile mahdut altı dönüm tarlada 3 de 2 hisseleri .

Hüyük mevkiinde şarkı Kör Hasan garbi mulla Mustafa cenubu şimali yol ile mahdut on dönüm tarlada 3 de 2 hisseleri .

Taşlı mevkiinde şarkı Çavuş oğlu Mehmet garbi yol cenubu taş ve Mustafa şimali yol ile mahdut yedi dönüm tarlada 3de 2 hisseleri.

İdeli mevkiinde şarkı İbrahim garbi Köher oğlu Kadir cenubu çayır şimali yol ile mahdut beş dönüm tarlada 3 de 2 hisseleri .

Köy önü mevkiinde şarkı yol garbi İbrahim cenubu Kör Hasan şimali İbrahim harmanı ile mahdut on dönüm tarlada 3de 2 hisse tarla.

Köm başı mevkiinde şarkı Çavuş oğlu Mehmet garbi cenubu yol şimali Halil Kâhya ile mahdut beş dönüm tarlada 3 de 2 hisseli

Alaca Ziraat Bankasina ipotekli ikrazattan borçlu Alacanın Tutluca Kariyesinden Köher oğullarından Hasan oğlu İbrahim ve İsmailin mezkûr kariyede Taşlı mevkiinde şarkı İsmail garbi Ahmet cenubu Ali şimali Hüyük ile mahdut beş dönüm tarlaları .

Taşlı mevkiinde şarkı Kadir garbi cenubu çorak şimali yol ile mahdut beş dönüm tarlaları .

Hüyük mevkiinde şarkı yol garbi Halil kâhya cenubu geven yolu şimali Kadir ile mahdut üç dönüm tarlaları .

Hüyük mevkiinde şarkı yol garbi Halil cenubu Celil oğlu Cuma şimali Kadir ile mahdut 3 dönüm tarlaları

Köy önü mevkiinde şarkı yol garbi Mustafa cenubu Kör Hasan şimali Köher oğlu Kadir ile mahdut beş dönüm tarlaları .

Köy önü mevkiinde şarkı Ahmet garbi Kadir cenubu Hüseyin şimali Hüseyin ile mahdut üç dönüm tarlaları .

Alaca Ziraat Bankasına ipotekli ikrazattan borçlarından dolayı bir buçuk ay müddetle açık artırma ile müzayedeye konulmuştur . talip olanların Alaca Ziraat Bankasına müracaatları ilân olunur .

Çorum İdarei hususiye müdüriyetinden

Umumi meclis muhasebe encümen , tahsisat , matbaa daireleri için 931 senesi odun ihtiyacı olan 12000 ilâ 14000 kilo kızıl meşe odunu 8 eylul 931 den itibaren yirmi gün müddetle münakasaya vaz edilmiş olduğundan talip olanların muhasebei hususiye ve encümen kalemine müracaatları ilân olunur .

Vilâyet Maarif Müdürlüğünden

Maarif dairesi ile merkezi Vilâyet ilk mekteplerine muktazi (70) ilâ (150) bin kilo meşe odunu 15-9-1931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedildiğinden taliplerin şartnameyi görmek üzere Maarif dairesine müracaatları ilân olunur .

Çorum Mahkeme başkitabetinden

Sarımbey kariyesinden Kürt oğlu Hüseyin mahdumu Mustafaya :

Köyünüzden Abbas ve Süleyman ve İsmail aleyhlerinde köy önü ve çayır mevkilerindeki iki kıt'a tarlaya vaki olan müdahalelerinin menine dair ikame eylediğiniz davanın müddeti aleyhlerin tapu ile tasarruf eyledikleri anlaşılmasından dolayı davanızın reddine 24 - Mayıs - 93 tarihinde karar verilmiş olduğundan hukuk usulü muhakemeleri kanununun (407) nci maddesinin birinci fıkrası mucibince giyabe verilen hükmün neticesi mahalli ikametinizin mechul olmasından dolayı ilânen tarafınıza ihbar ve bu ihbarın tarihi tebliği hükmün tarihi tebliği addolunacağı ve giyap masrafını verdiğiniz takdirde ilâmı giyabinin tarafınıza verileceği beyan olunur.

Çorum Sulh hakimliğinden

Hududu : Çorumun uç mahellesinde kâin sagı Balcı oğlu Mehmet solu Ucar oğlu Arif ve arkası Balcı oğlu İbrahim önü yol ile mahdut bir bap hane

Tahtanî bir oda ve ayrıca fevkani bir oda ve altında ahur ve bir miktar havliyi şamil kıymeti muhammenesi 150 lira.

Yukarıda hudut ve evsafı yazılı ve Dagıstanlı oğlu Davut ağa veresesine âit olup şüyuun izalesi için satılmasına karar verilmiş olup yapılan bir aylık ilân üzerine hiç talip zuhur etmeyip bir bap hane larihi ilân tarihinden itibaren yirmi gün müddetle tekrar müzayedesine karar verilmiş olduğundan hitami olan 14 - 10 - 931 çarşamba günü saat 14 de kat'i ihalesi icra kılınacağından ve satış peşin ve masraf müşteriye ait olup artırma şartnamesi herkese açık bulunduğundan talip olanların Sulh mahkemesine müracaatları ilân olunur .

30 - EYLÛL - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine müracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl : 10 No : 575

Aylığı peşin ve kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

(Hakimiyeti Milliyeden)

Ingiliz Lirasının kıymetten düşmesi - bunun sebepleri - buhrana karşı alınan tetbirler - bu sükutun Türkiyedeki muhtemel tesirleri - Türk Parasının Talii emniyet altındadır

Sürt Meb'usu : MAHMUT

Bütün dünyayı alâkadar eden mühim bir meseledir : İngiliz lirası bugün müstakar bir para olmaktan çıkmış bulunuyor . İngiltere' de 1925 senesinin ilk baharında ilân edilmiş olan altın esası, muvakkat kaydile birkaç gün evel ilga edilmiştir . Altın esasına avdet için 1918 den 1925 senesine kadar sarfedilen emekler ve İngiliz milletinin katlandığı ağır fedakârlıklar herkesin malûmudur. Büyük Beritanya, bu mücadele ve fedakârlığın semeresini görmekte gecikmedi . Filhakika Londra piyasasının, âlemşumul bir şöhreti olan "Siti,, nin prestiji yükseldi . Büyük Beritanyanın maddî ve manevi itibarı arttı . Bu parlak vaziyet son günlere kadar devam edip gidiyordu . Acaba İngiliz milletini zaman zaman gurur ve iftihara sevkeden bu vaziyeti şimdi niçin feda ediyor ?

Altın esasını niçin bırakıyor ? Binnetice isterlig'in sükutuna niçin meydan veriyor ? Herhalde İngiliz milletine pek pahalıya malolmuş olan bir neticeyi âni bir karar ile feda edebilmek için - hükmetmeli ki, vaziyet zan ve tahmin edildiğinden de fazla nazik ve vahim bir mahiyet arzediyor .

Şurasını da ilâve edelim ki; İngiliz lirasının bu günkü vaziyete düşeceğine hiç ihtimal verilmediği sıralarda bile, altın esasına avdet siyasetinin, Büyük Beritanya'nın umumî menafiine uygun olmadığını iddia edenler bulunmuştur .

İngilterede kredinin azalmasına, sınaî buhrana, işsizliğe, elhasıl memlekette çekilen umumî ıztıraba belli başlı sebep olarak 1925 senesinde tatbik olunan nakit siyasetini gösterenler çok olmuştur . Vakıâ tatbikat sahasında, bu iddiayı teyit eden bazı hareketler de yok değildir: Son asırdaki inkişafını, birinci derecede kömür ihracatına medyun olan İngiltere parasını temamen vahidi kıyasisine irca ettiği için rekabet sahasında büyük müşkülata maruz kalıyor . Bundan başka ingiliz ihracat emtiasının bundan müteessir bulunduğunu İngiltere'deki iktısadi depresiyonun başlıca sebebi, altın esasına rücu siyaseti olduğunu söyliyenler vardır . İngiltere tarihinde avakıbi itibarile pek vahim sayılan büyük grevin de bu nakit siyasetinden doğduğuna kail olanların sayısı da pek çoktur .

Kanaatimizce meselenin en ziyade tetkika değer tarafı şu olmalıdır: Ortaya atılan bütün bu mütalealar doğru olsa bile, meşhur ve maruf (Siti) yi dünyanın malî merkezi olmaktan çıkaracak, onun daima emniyet ve kudret ifade eden havasını bozacak kadar kâfi ve kuvvetli bir sebep olabilirmi ?

Hadiselerin seyrinden ve muhtelif memleketlerdeki tecrübelerden şu hakikat yeniden anlaşıldı ki, eyi ve mazbut bir devlet maliyesi olmadıkça sağlam para mevzubahs olamaz . Mütevazin bir bütçe, müstekar paranın en esaslı, en iptidaî bir şartıdır .

Şurası muhakkak ki, parayı altın

sonu üçüncü sayfada

Reisi cümhur Hazretleri
Ankarayı teşrif buyurdular

Ankara - 26 Reisi Cümhur Hazretleri refakatlerinde Baş Veki! İsmet Paşa ile Dahiliye ve Hariciye Vekilleri olduğu halde bugün saat onbeş buçukta şehrimize muvasalat buyurmuşlardır . İstasyonda şehrimizde bulunan vekiller, sefirler, meb'uslar ve mülki ve askeri erkân tarafından istikbal olunmuşlardır . Piyade ve süvari kıtaatile polis müfrezesi resmi selâmı ifa etmiş, yirmi bir pâre top atılmıştır , yollarda toplanan halk Büyük Reisi heyecan ve muhabbetle alkışlamıştır.

Ankara - Sofya telefonu
Avrupa merkezlerine temdit edilecek

İstanbul 26 - Ankara, İstanbul, Sofya telefon hattının Avrupa merkezlerine temdidi meselesini müzakere için Bulkaristan telefon müdürü umumî Muavini şehrimize gelmiştir .

Akseki - Seydi şehri
Yol tesviyesi yapıldı

Antalya 26 - Akseki ile Seydi şehri arasında, torusun en arızalı kısmından yedi sene evvel başlanan yolun tesviyei turabiyesi ikmal edilmiş ve ilk otomobil bu yoldan geçmiştir .

Yunan Futbolcuları
İzmire geliyor

İzmir 27- İki maç yapmak üzre Atinanın kuvvetli futbol takımlarından Etinikor şehrimize gelecektir. Karşıyaka Sipor kuluou ile cuma ve pazar günleri maç yapacaktır .

Soguklar başladı

Eylûlun yirmi altıncı Cuma gecesi yağan yağmuru müteakip derecei hararet birden bire düşmüş, emsali ancak kânunlarda görüle biten şiddetli bir soguk başlamıştır. Gündüzleri bir dereceye kadar mülâyim bir halde bulunan hava dört gündenberi geceleri soğuyarak mahsulâtı harpatamaktadır. Bağ ve bostanların bu souklardan müteessir olduğu yer yer haber alınıyor.

Bostan tarlaları temamen bozulmuş ve şu günlerde üzümlerin de toplanmasına başlanmıştır.

Yakalanan Şakiler

Yozğadın Gediler köyünden olup zaman zaman Yozğat, Kırşehir ve Ankara vilâyetleri dahilinde kiteller yapan ve bir çok takiplere rağmen elde edilemiyen Kara Haydaroğulları Mamo ve Hacı ile bu kerre Yıldız eli kazâsının Yeni köy kariyesinde bilmüsademe Mamo yaralı ve Hacı da diri olarak elde edilmişlerdir .

Vatandaş!

Her sene giyecek ve yiyecek için dışarıya yüz milyon lira veriyoruz . Bu para, memleketimizde kalmalıdır .

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Tenasüli hastalıkların, kadın zürriyet aletlerinde yaptığı tahribatı bu sütunlarda yazarken tabiî doğum mesailine ehemmiyet verilmiştir.

Halbuki; pek çok marazî hamiller vardır ki kimsenin sun'u taksiri olmaksızın bidayette ve esnayı seyirde ayrı ayrı tablolar göstererek hayatı tehtit eder. Bu merazî hamil kadın uzviyetini kısa bir zemanda mahvedeceği nazarı itibare alınarak muhtasaran izahını muvafık buldum.

Tabiî doğumlar zararsız bir rüzgâr gibi seyreder. Bazan da fırtınalarla karışık kasırgalar yaparak muhitini söküp koparır. Bunlar marazî hamiller olup en mühimmini dış gebelik teşkil eder. Malumdur ki: fiili telkih esas çocuk yatağının yanında bulunan ve fallop tesmiye edilen borular dahilinde vuku bulur. Salim uzuvlarda birleşen bu yumurtalar bir müddet sonra çocuk yatağına iner, bir noktaya yapışır. Bu hadise tabiî gebeliği husule getirir. Her zaman böyle olmaz. Vaktile geçirilen tenasüli hastalıklar dolayısile bu insan yumurtaları bazan fallop borusuna veyahut esas çocuk yatağının aşağılarına yapışır ki çok tehlikelidir. Dış gebeliği husule getiren sebepler pek çok olup bilhassa bel soukluğunun yaptığı rahim iltihapları, rahim su'i teşekkülâtı, urlar, mücavir iltihaplar, iltisaklar, rahmî polipler, fallop borularının tegayyürü ve rahim cihetinin kapalı bulunması, hayız kanının bu borularda terakümü, hulasa her türlü tenasülî hastalıklar meş'um gebeliği vücude getirir. Bazan salim uzuvlarda da dış gebelik görülür. fallop borusunda birleşen yumurtacıklar ana ensicesine karşı bir madde ifraz ederler, bu kudreti nerede iktisabederlerse derhal oraya yapışırlar, bulundukları noktada yuvalarını örerler.

İşte bu keyfiyet ekseriyetle rahmin dahilinde ve yukarı kısme yapışırsa tabiî gebelik husule gelir. Rahmin aşağı kısmini boğan fallop borusu içine, yumurtalıklara, karın içine yapışarak büyümeğe başlar. Bunlar merazî hamillerdir. Fallop borusu içinde büyümeğe çalışan yavru günün birinde muhitini çatlatır. Şiddetli dahilî nezıflerle beraber yavru karın içine düşer, bu dakikada ölüm taplosu meydana çıkar. Karın kanla dolar, yüz sararır, nabızlar sür'atlenir ve küçülür, kadın boğuluyorum diye bağırır yere düşer, bayılır. Tabip celbedilmediği takdirde ölüm muhakkaktır. Dış gebelik; bidayette kadını aldatır, hamlı tabiî zan eder, adetleri kısa bir müddet teahhürden sonra kırmızı, esmerimtırak seylan görünür, buda bir iki gün zarfında kesilir. Sabah kavları, memelerin şişmesi gibi hadisatı fizyolojiye görülür, büyüyen yavru fallop borusunu germesinden mütevellit evca başlar ve geceleri artar. Gebelik ne tarafta ise orası ağrır, el ile yoklanırsa yumuşak bir şişlik te his edile bilir. Bu şedit marazî hamilde münasebatı cinsiyeler, fallop borusunun büzülmeleri ve kendi üzerlerine dönmeleri dolayısile devran bozuklukları yırtılmasına sebep teşkil ederler. Bazan karın içine düşen yavru burada büyür, miadına varır, günün birinde ağrılar başlar, kadın doğuramaz olur. Zamanla yavru ölür. Kokuşmağa başlayınca yine kadının hayatı tehlikeye girmiş demektir. Bu günki fenni cerrahinin tarakkıyatı sayesinde böyle meşum gebelikler bile kadın lehine halledilmektedir. O halde bu umumî tenvirattan sonra her gebe behemehal bidayette hekime muayene olmalı ve Hükümetimizin yaptırdığı Doğum evlerinde doğurmağı bütün kadınlarımız arzu etmelidir.

Suret

Malatya Vilâyetinde Akçadağ kazasına merbut Körecik nahiyesinin merkezi Körsüleymanlı köyüne ve Arapkir kazasına bağlı Bırık nahiyesinin merkezi Şotik köyüne nakil edildiği tamimen tebliğ olunmuştur.

Resmi Gazeteden

KARARNAME

Kararname No 11671

Cümhuriyet Merkez Bankasının ilk İdare Meclisi tarafından tanzim ve tevdi olunan nerbut (Cümhuriyet Merkez Bankası Nizamnamei Esasisi) nin 1715 numaralı kanunun 28 inci maddesi mucibince tasdiki; İcra Vekilleri Heyetince 1 - 9 - 931 tarihinde tasvip ve kabul olunmuştur.

1 - 9 - 931

REİSİ CÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Baş Vekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahilive Vekili
İSMET	YUSUF KEMAL	ZEKÂİ	Ş. KAYA

Hariciye Vekâleti V.	Maliye Vekâleti V.	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Ş. KAYA	Dr. REFİK	ESAD	HİLMİ

İktısat Vekâleti V.	Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili
HİLMİ	Dr. REFİK

TÜRKİYE CÜMHURİYET MERKEZ BANKASI NİZAMNAMEİ ESASİSİ

I — Teşekkülü ve gayesi:

Madde 1 — Türkiyede banknot ihracı imtiyazını münhasıran haiz olmak üzre 11 - 6 - 930 tarih ve 1715 numaralı kanunla Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası tesis edilmiştir. Banka, kanununda ve bu nizamnamei esaside sarahat bulunmayan ahvalde ahkâmiumumiyeye tabi bir Anonim şirkettir.

Madde 2 — Bankanın ve banknot ihracı imtiyazının müddeti 30 - 6 - 930 tarihinden itibaren 30 senedir Hissedarlar umumî heyetinin teklifi ve hükûmetin tasvibi ile imtiyaz müddeti hitamına 5 sene kalıncaya kadar temdit olunabilir.

Madde 3 — Banka memleketin iktisadî inkişafına yardım maksadile tesis edilmiştir.

A - İskonto fiatını tesbit,

B - Para piyasesini ve tedavülünü tanzim,

C - Hazine muamelelerini ifa,

D - Hükûmetle müştereken Türk evrakı nakdiyesinin müstakbel istikrarına matuf bütün tedbirleri ittihaz eylemek,

Bankanın başlıca vazifesini teşkil eder.

Madde 4 — Bankanın idarei merkeziyesi Ankaradadır. Hissedarlar umumî heyeti ve idare meclisi ictimalarını Ankarada yaparlar. İdare meclisinin kararı ve maliye vekâletinin muvafakatile banka memleketin diğer şehirlerinde şûbe açıp kapayabilir. Ve ayni suretle memleket dahilinde ve ecnebi memleketlerde muhabirler temin edebilir.

II — Türk evrakı nakdiyesinin istikrarına müteallik hazırlıklar:

Madde 5 — Banka 30 kânunuevel 1341 tarih ve 701 numaralı kanun mucibince devletçe ihraç edilmiş olan 158.748.563 liralık evrakı nakdiyeyi, kanunen teşekkülü tarihinde uhdesine alacak ve ayni tarihte hükûmet, bu taahhütten mütevellit borcuna mukabil banka ile kararlaştırılacak şekil ve âdette ve vadeleri imtiyaz müddetini geçirmemek şartile, bankaya yüzde 1 faizli 158.748.563 liralık hazine tahvilleri verecektir.

Madde 6 — Bonoların faizleri hersene nihayetinde hazinece tesviye olunacaktır. Senenin mebdei bonoların tevdii gününden başlar.

Madde 7 — Devlet, evrakı nakdiyenin bütün ihtiyatlarını ve mübadeleten alınıp henüz mukabili verilmiyerek tetkik edilmek üzre bulunan fersudelerini ve sairesini icabeden kuyut ve defatir ve vesaikile beraber banka merkezi idaresine ve bankanın kanunen teşkilünü takip eden iki ay zarfında vermiş bulunacaktır.

Madde 8 — Hükûmet, bankanın uhdesine aldığı evrakı nakdiyeye karşılık teşkil etmek vebu evrakı nakdiyeye mukabil verilen bonoları ödemek üzre, bankaya teşkilünü takip eden bir ay zarfında

A - Meskûk veya külçe halinde 500.000 altın liralık mikdar ile,

B - İtibarî kıymeti 116.497.925 franklık esham ve tahvilât teslim edecektir.

SONU VAR

TÜRK PARASININ TALİ EMNİYET ALTINDADIR

Başı birinci sayfada

sına irca ettikten ve nihayetsiz fedakârlıklar mukabilinde senelerce ikrarını muhafaza ve müdafaa ettikten sonra birdenbire karşılıksız mahrum etmek, onu gayri müstekar bir hale sokmak İngiliz ibarına, Londra piyasesine mad olduğu kadar manevî bir darbe olacaktır. Para ve sermaye hareketlerinde itibar denilen şey; senelerce, hatta asırlarca süren devamlı ve metodik mesai sayesinde kazanılır. Fakât bu itibarı kaybetmek için bir an kâfidir. Bugün muvakkat kaydile ilga edilen şeyin esası yarın yeni bir karar ile ilga edilse bile, İngiliz lirasının, İngiliz itibarının uzun müddet için eski emniyeti bulacağı şüphelidir.

Muhtelif memleketlerdeki para mühranları bizi bir müşahedeye daha sevketmektedir: İktisadî münasebat ve münasebatında diğer milletlerle rabıtası olan her milletin parasının mukadderatı, münasebatının derecesine göre diğer devletlerin malî politikalarının tesirine maruz bulunmaktadır. Şüphe yok ki, Alamanya'nın geçirdiği tehlike ve düştüğü müşkül vaziyet; İngiltere'nin bugünkü halinde mühim bir amil olmuştur. Avrupa borsalarının ekserisinin kapatılmasına zaruret hasıl olması da bunu gösteriyor. Millî paralarının karşılığı İngiliz lirası olan bazı milletlerin paraları da tehlikeye düşebilir.

Bu münasebetle, millî paranın müdafaa ve İstikrarını temin için hükûmetin ittihaz ittiği tedbirler ve aldığı netiyceleri minnetle hatırlamak tabiî bir kadirşinaslık olur. Türkiye, kendi hususî şeraiti içinde, malî ve iktisadî vaziyetinin seyrini ve avakıbini iki sene evel görmüş, büyük tehlikelere mani olacak en pratik ve en makul tedbirleri almıştı. Geçen her gün ve muhtelif memleketlerde geçirilen her tecrübe; İsmet Paşa hükûmetinin bu tedbirlerdeki sabatini bir kat daha teyit ediyor. İki sene evel vaziyetin icap ettirdiği bu müsmer ve müsbet tedbirlere istihfaf ile bakanlar, hattâ son zamanlarda bile bu tedbirlerin Türkiye'yi kapalı bir kutu haline soktuğunu büyük bir otorite ile söyliyenler, daha evel Almanyanın, bugün de İngiltere'nin aynı takyidatı koymalarına, aynı tedbirleri almalarına acaba ne diyecekler?

İngiliz lirasının âni olarak kıymetten düşmesi ve gayrı müstekar bir para halini alması; millî paramıza itimadı olmıyanlar ve her çareye baş vurarak servetini dövize tahvil edenler için de bir ibret dersi teşkil etmez mi?

İngiliz lirasının düşmesi acaba bizim piyasede ne gibi tesirler yapacak?.. Herhalde bu sükut; ihracat eşyamız ve haricî satışlarımız üzerinde tesir yapmaktan hâli kalmıyacaktır. Bu tesir; daha ziyade 21 eylûlden evvel yapılmış satışlarda, aktedilmiş mukavelelerde, girişilmiş teahhütlerde kendini hissettirecektir. Esasen bir paranın kıymetinde herhangi bir tahavvül; bir nevi servet ve sermaye münakalesine meydan açar. Bu servet nakli ise bir kısmın lehine, diger bir kısmın ise tabiatile aleyhine olur. Bu itibarla ingiliz lirasının sükutu da dövizle alacağı olanları zarara sokacak, borçlu bulunanları da kazandıracak demektir.

İngiliz tercümesi gösterdi ki paranın istikrarında altın esasının kanun ve nazariye ile kabul ve ilânı ne kadar basit ise, o esası hayat ve tatbikatta idame ve müdafaa etmekte aynı derecede zordur. Kanaatimizce altın esasının muhafazası için yalnız kredinin kontrölü kâfi değildir. Altın hareketlerinin de murakabesi şarttır.

Üzüm ve İncir satışları

İzmir 27 - 38 kuruştan 57 kuruşa kadar 840 çuval üzüm ve 13 kuruştan 32 kuruşa kadar 3077 çuval incir satılmıştır.

Giresonda Tenis kortu açıldı

Gireson 27 - Tesisatı hitam bulan tenis kortunun açma merasimi yapılmış, Merasimde birçok davetli ile siporcular bulunmuştur.

Uşakta iki kulup birleşti

Uşak 27 - Uşak gençler birliği ile Zafer kulûbunun tevhidi münasebetile bu gün kulûp gençleri tarafından bir müsamere verilmiş, bir çok halk hazır bulunmuştur.

Otobüs kazası

İstanbul 27 - Maltepe endaht mektebine 12 zabitimizi götüren bir otobos; karşıdan gelen ve dolu otobosa yol vermeyen bir otobos yüzünden telefon direğine çarpmıştır. Biri ağır olmak üzre 14 yolcu yaralanmıştır.

Yine başka bir otobos ta Kasım bey namında birisine çarpmış ve yaralının biraderi şoförü ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastaneye, vak'a faili de adliyeye götürülmüştür.

Mançori hadisesi
Ve Japonların cemiyetiakvama teklifi

Cenevre 26 - Japonya, Cemiyeti akvam meclisine gönderdiği cevapta; Japonyanın Mancori hadisesinin iki taraf arasında müzakere tarikile sulhan ve süratle hal ve tesviyesini çok arzu ettiğini bildirmekte ve iki kıtaatın ileri harekâtı durduğu ve vaziyet salah bulduğu takdirde Japon kıtaatının tedricen geri alınacağını ilâve etmektedir.

Avam kamarasının
Ecnebi firmalarına karşı neşr ettiği beyanname

Londra 26 - Avam kamarası neşrettiği bir beyannamede diyorki isterlin hesabile malvermeği taahhüt eden bazı ecnebi firmalarının kambiyo farkı telâfi olunmadığı takdirde, bazı ahvalde malları teslimden imtina ettikleri Avam kamarasının nazarı dikkatine vazolunmuştur. Aldıkları malı ecnebi dövizi ile ödemeği teahhüt eden Beritanya firmaları nasıl bunu kendi zararlarına da olsa yapmağa mecbur iseler ecnebi müteahhitleri de mukavelelerine riayete mecburdurlar.

Sofyada şiddetli kar yağmağa başladı

Sofya 27 - Şiddetli kar yağmağa başlamış olduğundan Türk millî takımı bu gün oynayamayacaktır.

Süt ve yağ fabrikası

İstanbul - 28 Yalovada baltarı çiftliğinde tesis edilen süt tasfiye hane ve yağ fabrikasının küşat resmi yapılmıştır.

Alenî teşekkür

Senelerden beri gözlerime arız olan hastalık son bir kaç ay zarfında şiddetini artırmış ve beni nimeti rü'yetten mahrum bir hale getirmişti.

Vilâyet Hastanesi Göz Mütehassısı Ahmet Cevdet beyin kıymetli ihtisası ve hazakati sayesinde gözlerim eyi oldu, ıztırabım kalmadı. Mumaileyhe ve hastahanede kaldığım müddetçe şefkatkârane muamelesini gördüğüm hemşire Güldane hanıma alenen beyanı teşekkür eylerim. İskilioli Köstekçi zade

CEVAT

Hariciye Vekili İstanbula geliyor

Ankara - 28 Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey bu akşamki Trenle İstanbula hareket etmiştir.

Şark panayiri kapandı

İstanbul - 28 Beynelmilel şark panayiri sergisine iştirak eden Türk tüccarlarile mümessillerimiz şehrimize avdet etmişlerdir. Sergide teşhir edilen Türk mamûlât ve masnuatının kazandığı muvafakiyet fevkalâdedir.

Türk ve Bulgar futbolcuları

Sofya 28 - Türkiye Bulgaristan millî takımları müsabakasi 10 bin seyircinin huzurunda yapılmış ve müsabakayı Bulgarlar bire karşı beş sayı ile kazanmışlardır.

Her tarafta havalar soudu

Ankara - 28 Memleketin her tarafında havalar soumuştur. bu gün sühûnet; Edirnede sıfır, Lüleburgazda sıfırın fevkinde bir, İstanbulda dört Yalovada altı, Afyon, Uşak, Konya Rizede 4, Trabzonda 5, Kayseride ise sıfırın altında 1, Sivasda sıfırın üstünde iki buçuğa düşmüştür. Ilgaza kar yağmış, Kastamonu yaylalarında yağmurla karışık kar düşmüştür. İneboluda şiddetli fırtanalar olmuş, yağmurlar düşmüştür.

Erbabı ticaret ve ziraatin Nazarı dikkatine

İSTANBUL : TİCARETİ HARİCİYE OFİSİNE

Memleketimiz tüccar ve zürrasını tenvir etmek üzere bervecihi zir hususata dair izahat itası rica olunur .

1 — Arpa nerelere ihraç edilmektedir .
2 — Rakip piyaselerde arpa istihsalât ve fiatları nedir .
3 — Arpa alan memleketlerin ihtiyaçları ne nisbettedir .
4 — Rakip piyaselere nazaran azami satış fiatımız ne olabilir
5 — İhracata tavassut eden müessese adreslerinin telle işarı

Ticaret Odası Reisi
Mehmet

ÇORUM TİCARET ODASI RİYASETİNE

Arpa : Anvers, Londra, Marsilyaya gider. İhtiyaçları çoktur. Bugün Samsun vapur teslimi çıplak dört k. on para piyasesi durğundur .

İstanbulda arpa ihraç edenler : İşlimtet, Ali Ramiz , Vital , Hacı dimitriyatis, Lamburidis, Satiriyadis .

İstanbul Ofisi

SURET

Balıkesir Vilâyetinin, Erdek ve Manisa Vilâyetinin Akhisar kazalarında Marmara mamındaki nahiye isimlerinin bir birine müşabehetine mebni bazan yanlışlıklar tahaddüs etmekte olduğundan Akhisar kazasına merbut nahiye nin mahallince halk arasında Gölmarmara namile anılmakta olduğu anlaşıldığından badema yanlışlığa mahel kalmamak üzere bu nahiye isminin resmî muamelât ve muhaberatta Gölmarmara namile tahrir ve istimal edilmesi tensip edildiği tamimen bildirilmiştir :

İLÂN

İskilip panayirinin 21-10-931 tarihinde açılarak dört hafta devam edeceği ilân olunur .

Çorum Belediye Riyasetinden

Çorumun Karaca kariyesinde vaki malûmülhudut; kariyei mezkûrden Hacı İmam zevcesi Ayişe ve kızı Fatıma ile müşterekeen ve şayian Belediyenin tahtı tasarrufunda bulunan on dört parça emlâk ve arazinin yüz sehim itibarile Belediyeye ait olan on sehminin mülkiyeti satılmak üzre 23 - 9 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve açık müzayede suretile müzayedeye konulmuştur. Verilen bedeller haddilâyık görülürse 13 - 10 - 931 salı günü saat 14 te Belediye dairesinde kat'i ihalesi icra edilecektir. Taliplerin ve fazla izahat almak isteyenlerin Belediye rüsumat dairesine muracaatları ilân olunur .

Vilâyet İdarei hussiye müdüriyetinden

Muhasebei hususiyeye ait münakasaya vazedilmiş olan oduna mevzu peyler haddi lâyik görülmediğinden bir hafta müddetle temdidi münakasası Encümeni vilâyetin kararı icabından bulunduğu ilân olunur .

Çorum Nafia baş mühendisliğinden

Mevkii münakasada bulunan Çorum - Yozgat yolunun 16 -138, 17 - 082 kilometreleri arasındaki Şose tamiratı esasiyesinin münakasa müddeti 28 - 9 - 931 tarihinden itibaren bir hafta daha temdit edildiği ilân olunur .

Çorum askerî

MÜBAYAA KOMİSİYONUNDAN

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 28 - 9 - 931 den muteber olmak üzere aşağıda yazılı bir senelik iki kalem erzak ihtiyacı 20 gün müddetle alenî münakasaya konulmuştur .

18 - 10 -931 pazar günü saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır . Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna müracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır . Samsun , Amasya , Merzifon , Çorum satın alma komisiyonların da da aynı şartname vardır . Mezkûr komisiyonlarada üsulü vechile teklif zarfları verile bilir . Şu kadarki aynı saatte telgraf hanede buluna bilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren müracaat lâzımdır .

cinsi	mikdarı kilo
kuru soğan	12000
mercimek	800

Vilâyet Maarif Müdürlüğünden

Mıntaka san'at mekteplerine vilâyetimizden 4 efendi imtihanla alınacaktır . Taliplerin 13 -10 - 1931 tarihi akşamına kadar müracaat ederek namzetlik fişlerile evrakı müsbitelerini ikmâl etmeleri ve 15 - 10 - 1931 perşembe günü saat 8 de imtihanda hazır bulunmaları ilân olnur .

Vilâyet Hastanesi Baş tababetinden

Çorum vilâyet Hastahanesine alınacak elli bin kilo kızıl meşe odunu 17 - 9 - 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya konulduğundan talip olanlarla şeraiti öğrenmek arzu edenlerin Hastahane baş tebabetine müracaatları ilân olunur .

PİYASE

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	44 —	27
» » Arpa	18 —	15
» » Mısır	25 —	00
» » Mercimek	50 —	40
» » Nohut	60 —	50
» » Fasulye	75 —	70
» » Bulkurçekilmiş	75 —	70
» »haşhaşbeyaz	60 —	00
» » » siyah	120 —	100
1 batman kendir	250 —	150
» » Cehri	600 —	300
1 D.ketentohumu	42 —	40
1 Batman kuru üzüm	00 —	00
1 Kıye soğan	2 —	
1 Kıye sarımsak	30 —	25
1 Torba birinci	480 —	
1 » ikinci	400 —	
1 » üçüncü	230 —	
1 » dördüncü	100 —	
1 batman kepek	8 —	
1 kıye pirinç	30 —	27
1 kıye koyun eti	30 —	00
1 kıye keçi eti	26 —	00
1 kıye Sığır eti	16 —	12
1 kıye afyon	850 —	700
1 kıye tiftik	40 —	35
1 kıye yapağı	50 —	40
1 kıye kıl	45 —	35
1 kıye balmumu	75 —	70
1 kıye peynir	50 —	25
1 » sade yağ	100 —	90
1 « zeytin yağı	100 —	90
1 « Şeker	57 —	
100 adet yumurta	230 —	225
1 kıye bal	60 —	50
1 teneke gaz	375	
1 « benzin	390	
Bir adet altın	900	

Çorum İcra Memurluğundan

Çorumun Emirahmet mahallesinden Kölenin Hasan ağa kerimesi Emine hanıma ipotekle merhun ve altı sehimde beş sahminin borçlu Hacıgevan mahallesinden Gedik oğlu hacı Ahmet efendiye ait Çorumun Hacıgevan mahallesinde Yeni hamam sokağında vaki ve 2868 - 4 numara ile murakkam sağı Değirmenci oğlu Halil hanesi solu Kerem oğlu Şakir ve müştekileri arkası Hıdır oğlu Ahmet veresesi ve müşterekleri hanesi ve önü yol ile mahdut fevkanî iki oda ve samanlık ve tahtanî iki oda bir kilâr ve iki mağaza ve bir haymanlığı şamil ve halen borçlu tarafından işğal edilmekte olan hanenin beş sehmi tarihi ilândan bir mah müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan talip olanların ve fazla malûmat almak isteyenlerin umum hanenin bedeli muhammen olan 3500 liranın altı sehim itibarî beş sehmine isabet eden mikdarın yüzde 10 nisbetinde pey akçasını müstashiben 1 - 11 - 931 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Adliyedeki İcra dairesine muracaat etmeleri ilân olunur satış peşindir .

ZAYİ TASDİKNAME

930-931 ders senesi Çorum Ortaokul Mektebinden almış olduğum üçüncü sınıf tasdiknamesini zayi ettim hükmü olmadığını ilân eylerim .

No. 214: Nazmı

Çorum Sulh Hakimliğinden

Hacırecep mahallesinde mektep sokağında sağı Gazez oğlu ekmekçi Hasan solu Başı büyük oğlu Hacı Hüseyin veresesi arkası Karamanlı oğulları veresesi haneleri önü yol ile mahdut fevkani dört oda ve sofa tahtanî iki oda iki kilar ve ayrıca yekdiğerinden mürez tahtanî iki oda ve iki hayamalık ve vasî bahçeyi şamil bir hane

Çorumun Hacı Recep mahallesinden Başı büyük oğlu kerimesi Ayşa ile rüfekası arasında müştarek olup satılmağa mahkemece karar verilen hudut ve evsafı yukarıda gösterilen bir bap hane gazete ile yapılan ilân neticesinde vaki edilen beşyüz lira tahmin olunan kıymeti bulmadığından 20 gün müddetle temdit edilmiş ve artırma kaimesi herkese açık bulunmuş olduğundan satış 21 - 10 - 931 çarşamba günü saat on beşte Sulh hakimliğinde icra olunacağından dellâliye ve sair masraf müşteriye ait olmak üzere talip olanların muracaatı ilân olunur .

Çorum vilâyet Matbaası

7 - BirinciTeşrin - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl : 10 No : 576

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	[illegible]0	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

İsmet Paşa Hazretleri

PİREYE VASIL OLDU VE PARLAK TEZAHÜRATLA KARŞILANDI

PİRE VE ATİNA TÜRK - YUNAN BAYRAKLARİLE TEZYİN EDİLDİ VE YÜZ BİNLECE HALK YAŞASIN TÜRKLER - YAŞASIN GAZİ - YAŞASIN İSMET PAŞA - NİDALARİLE TEZAHÜRATTA BULUNDULAR .

Ankara 3- Başvekil İsmet paşa ve Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey bugün saat 9 da Pireye vasıl olmuş, bir buçuk saat mesafeden Tayyare ve Torpitolar tarafından karşılanmıştır .

İsmet Paşa ve Hariciye Vekili Pirede Venizelos ile Yunan Nazırları tarafından istikbal edilmişlerdir. On binlerce halk tarafından yaşasın Türkiye, yaşasın Gazi Mustafa Kemal, yaşasın İsmet Paşa avazeleri yükselmiştir.

Pire ve Atinada her taraf Türk ve Yunan bayraklarile donanmış, taklar kurulmuştur, misafirler otel önünde tezahüratta bulunan halkı balkondan selâmlamışlardır.

Atina ve Pirede şenlikler devam ediyor, İsmet Paşa ve Tevfik Rüştü bey her tarafta alkışlanıyor.

İsmet Paşa Akropolu gezmiş, müteakiben Yunan ve Ecnebi matbuat mümessillerini kabul etmiştir.

İsmet Paşa Gazetecilere beyanatında; Yunan Gazetecilerile hasbi hali hakkında demiştir ki gördüğümüz hüsnü kabulden mütehassis ve müteşekkir olduğumuzu söylerim. Mütekabil ziyaretlerimizin manasını tebarüz ettirdim. Uzun bir mücadeleden sonra aramızda ihtilaf kalmadığını bütün dünyaya ilân ediyoruz .

İSMET PAŞA VE HARİCİYE VEKİLİMİZ

Atinada su gölünü ve kırmızı Salip hastanesini gezdiler ve halk tarafından şiddetle alkışlandılar

Atina 5 - Başvekil İsmet paşa ve Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey Venizelos ve Nazırlardan bazılarile beraber Atinanın su ihtiyacını temin eden gölü ve kırmızı salıp hastanesini gezmişler ve güzergâhta halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır . Hariciye Nazırı şereflerine bir öyle ziyafeti vermiştir . Müteakiben Vekillerimiz Venizelos ve Yunan Nazırı ile birlikte Atletizim müsabakasını seyir etmişlerdir. Vekillerimiz Sıtadyomda bulunan 50 bin kişi tarafından şiddetle alkışlanmış, İsmet paşa mukabele ederek halkı selâmlamıştır. Menler ikinci Yoğuslavlar üçüncü gelmişlerdir .

Türk heyetine karşı yapılan tazahürat ve Yunan gazetelerinin bu münasebetle neşriyatı

Atina 4 - Gazeteler; İsmet Paşa ve Tevfik Rüştü beye gösterilen hararetli kabul tarzına dair tafsilat vermektedir .

(Elefterenvima) Gazetesi yerli ve muhacir bütün halk tarafından Türk Vekillerine gösterilen kabulun Ecnebî mahafilde derin bir tesir yaptığını ve Yunan ticaret odalarının Türkiye Baş Vekili ile Hariciye Vekiline selâmlarını ibraz ettiklerini yazıyor .

Gazeteler; yapılan istikbalin, gösterilen kabulün bir Diplomatik mezahür olmadığını kaydediyorlar .

M. Venizelosun İsmet paşa hakkında gazetecilere beyanatı

Atina 4 - Venizelos bazı gazetelerine beyanatında İsmet Paşanın söylemiş olduğu sözün bir çeşmeden akan su gibi temiz olduğunu ve iki memleket arasında samimî bir dostluk siyaseti takip edilmesinin ötedenberi taraftarı olduğunu- söylemiştir .

Bu akşam Reisi Cümhur tarafından bir resmi kabul yapılacak ve bir ziyafet verilecektir .

Amerikanın

ÜÇ AYLIK BÜTÇE AÇIĞI

Vaşington 4 - üç ayda üç yüz seksen bin dolar açık vardır. Yeni vergi konmadıkça takdirde senelik açık bir buçuk milyarı balacaktır.

İsmet Paşa hazretlerinin

Atinaya seyahatı münasebetile Ana dolu ajansına beyanatı

Ankara 1 - İsmet Paşa Hz. leri Ankaradan hareketlerinden evvel Anadolu ajansı muhabirine atideki beyanatta bulunmuştur . Atina ve Peşteye hareket ediyorum . Atinada Türk ve Yunan milletleri arasında hal olunmamış bir dava kalmıya - cağını ve uzun süren mücadele - lerin temamen hitam bulmasına müstenit bir eyi komşuluk tehaddüs ettiğini tebarüz ettireceğini, Ankara itilâfnamelerinin tesis ettiği bu vaziyet iki memleketin yüksek menfaatlerinin bir birile ahenktar olduğu, milletlerimiz tarafından vuzuh ile görülmesine medar olmuştur . Tarafeynin dostluklarını ve bir birine emniyetlerini her gün artırmağa çalışmayı vazife ad ediyoruz. Ziyaretimde bu hissiyatımızı açık yürekle ifa etmeğe çalışacağım. Böyle bir kalbe yakın iktisadî münasebatlarımız şüphesiz çok müstefit olacaktır . Peşte de Türk milletinin Macar milletine muhabbetlerini samimiyetle söyleyeceğim, iki memleket arasında hiç bir ihtilaf yoktur, iki memleket bir birinin saadetini muhabbetle temenni edecek vaziyet ve hissiyattadır . İktisadî münasebatlarımızın karşılıklı menfaatler dahilinde inkişafını temenni ediyoruz . Ümit ediyorumki maddî ve manevî karşılıklı istifadelerimiz her gün daha ziyade artacaktır .

Gazetecilerimiz şerefine Yunan metbuat müdürü ziyafet verdi

Atina 4 - Yunan matbuat müdürü Gazetecilerimiz şerefine bir ziyafet vermiş, iki memleket matbuatının, Türk Yunan döstluğunun takviyesinde ifa ettiği role dair nutuklar söylenmiştir .

Nakil

Sungurlu kazası kaymakamı Ömer Naci beyin sınıfile Savur kazası ve Mecidözü kaymakamı Cenap beyin de keza sınıfile Sason kazası kaymakamlıklarına naklen tayinlerinin Tasdikı Âliye iktiran eylediği haber alınmıştır .

Çalışma saati

Kış mevsimi çalışma saati Heyeti vekilece yedi saat olarak kararlaştırıldığından vakti mesainin 9 dan 12 ye ve 13 ten 17 ye tadil edildiği Makamı vilâyetten tebliğ buyurulmuştur .

MEMDUH BEY GİTTİ

Dokuz senedenberi Vilâyet Hastanesinde pek büyük hizmetler eden kıymetli Obratorumuz Memduh bey Manisa memleket hastanesi obratorluğuna tahvil edilerek dünki gün aniyen mahalli memuriyetine hareket etmişler ve Samsundan telgrafiyen atideki vedanameyi göndermişlerdir.

Kıymetli obratora selâmetler ve hayırlı yolculuklar dileriz.

VEDA

Sevinçlerine, ıztıraplarına uzun zeman iştirak ettiğim ve ebedî minnettarlıklarını taşıdığım Çorumlulara arzıveda eylerim efendim .

MEMDUH

Marmariste

SÜNGER AVCILIĞI

Marmaris 3 - Yirmi yedi yelkenli ve dört makine ile yaptırılmakta olan sünger avcılığı bir ay daha devam edecektir . Alâkalizin düşmesi fiatlarda müessir olmuştur .

Vatandaş!

Yerli malı kullanmak bir inkılâp borcudur .

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Gebeliğin, Ana uzviyetinde gösterdiği tahavvülât ve cenin ile müştereken yürüyen hadisatı fiziyolojiye ; muayyen bir zemana kadar devam eder . Doğumun vukuunu ihbar eden agrılarla beraber mutabakat keyfiyetleri baş gösterir, bu sayede müdahalesiz tabii doğumlar vücut bulup yardım sahaları da kısalır . Rahim adeleleri, cenin ve ceninin geçeceği kanatı tenasülî gibi üç vasıtanın muntazaman vazifelerini ifa etmeleri doğumu temin eder .

Bunlardan birine arız olan teşrihî fiziyoloji, marazî hadisat doğumun da seyrini değiştirir, marazi yet derecesine sokar . Gebelik hengâmında , bazan da doğum esnasında valide ve ceninin hayatını tehdit edecek marazî ihtilât görülür ki; bu günki doğum san'atının tekâmülü sayesinde bu ihtilâtlara mani olunabilir . Her ihtilât mutlak müdahaleyi mucip olmaz . Bazan çocuk, bazan da elimizde mevcut kıymetli ilâçlar muvaffakiyette ve nihayette işe yarar. Tabii doğumların mühim safahatında tabiat kuvvetleri müdahaleyi yarı yolda bırakır. Ameli gürgüler nekadar derin olursa olsun bu kuvvetlere bir zerre ilâve etmek mümkin değildir . Bu kuvvetin iflası karşısında hekimler silâhlanır ve yardıma koşarlar. Bundan gayrı hayatî noktadan cerhaları gidermek, intana mani olmak, vücudu takviye, nezifleri tevkif etmek tabiatın ve tababetin emir ettiği hususattır. Fennin terakkiyatı hazırası her doğumu aydınlatmış ve karanlık noktaları azaltmıştır . Tababeti atikada hastalıklar arazı mevcudenin muhakemesile meydane çıkarılırdı .

Bütün düşünceler faraziye hükmünde idi. Bu gün ise bu tecrübeyi arazlara istinaden amelî ve labratovar tahlilâtına müsteniden keşf edilmektedir .

Hayatın iceliklerine nüfuz ederek süratle yürüyen tababetin bu devrinde tabii, marazi hamillere lâkayt kalmak; hayatı ölüme terk etmek demektir ki bu da af edilmeyecek bir kabahattir .

Tenasülî hastalıklar münasebatile yekûnü kabaran marazî hamiller pekçoktur . Bunların bir kısmı mülâkkah beyzaya ve birkısmı da rahim ve mülhakat iltihaplarile alâkadardır . Rahim urları, çarpıklıklar, sui teşekkülât mütekâmil beyzanın yapışma kudretlerinin zeıanı tehassülü gibi esbabı hikemiyye ve fizyolojiyenin tesirlerine tabidir. Fallop borusunda birleşen insan yumurtacıkları kısa ve gayri muayyen bir zaman zarfında rahmin içine düşerler. Bu boşluğun yukarı kısımlarına yapışacağı yerde aşağı kısma doğru inerek yapışırlar ve derhal yataklarını örmeğe başlarlar. Buna beynelhalk çocuk yatağı [Meşime] derlerki mayup bir irtikazdır . Bu hadisatı vaktile keşf etmek mümkin değildir. Mamafi kadının vaktile duçar olduğu rahim iltihapları bu marazî hamli hatırlatır. Çocuk yatağının bir kısmı rahmin yukarısına bir kısmı da aşağıyapışır. Bazan rahmin fevhai dahilisine kadar iner , bazan da fevhai dahiliyeyi örtecek derecede bulunur. Nadiren fevhai dahiliyeye intibak eder . Ender nadirattan olarak fevhai dahiliye ile fevhai hariciye arasına yapışır . Hamlin ilerilemesile vakıt vakıt şedit ve saikavî nezifler görülür . İşte bu gayri tabiî olârak yapışma keyfiyeti şiddetli neziflere sebep olur ki hekimler buna (Mayup irtikazı meşime) derler .

Dış gebelik; nekadar mühim ise bu marazî hamilde okakar mühimdir. İlk doğuranlarda ender, çok doğuranlarda kesretle görülür . Bazan su'i teşekkülât olarak fallop borusu rehmin aşalarına açılması, rahim iç zarının iltihabı, bunlardan gayri mütekâmil beyzanın yapışma kudretini uzun zamanda iktisap etmesi başhça sebep olabilir . Dış gebelikte tezahuratı maraziye bir iki ay zarfında meydana çıkar . Bu marazî hamilde ise hamlin son üç ayında ve bilhassa son haftalarda görülür . Bilâ sebep kadın yatakta yatarken veyahut ayakta dolaşır iken aniyen zuhur eden kanlar ehemmiyetle bu marazî hamli hatırlatır , bazan doğum safhasında görülür . Yedinci, sekizinci, dokuzuncu aylarda zuhureden nezifler durur , bir iki hafta sonra tekrar fazla miktarda gelir, tevalisi bittabi fakrüddemi husule getirdiği gibi saikavî eşkalde valideyi, çocuğu öldürür . Bu mayup irtikaz bazan çocuk gelişlerini de değiştirir. Yüzden, alından, omzundan makadı gelmelerine sebep olur . Meşime rahmin aşasını işgal edince ceninin başı muabakat edemez , yukarıya gider, makat aşağıda kalır, bazanda baş sağ, sol kasıklarda tekarrür eder . Bunlar da mayup gelişlerdir . Şiddetli neziflerle beraber zamanla nişane bozulur . Vaktinden evel doğum husule gelir. Rahmin büyümesi, bozulmesi, gerilmesi meşimenin infikâkini mucip olur . Ananın kanı azayi tenasüliyyeden kırmızı seyyal, nadiren pıhtılı olarak harice akar . Yapışma keyfiyeti nekadar aşağıda olursa o kadar fazla kan gelir . Bazan hüsnü tali eseri olarak çocuğu ihata eden zar yırtılır . Meşime üzerine baş tazyik eder, nazif durur . Bu marazî hamil sinni hamille muntazaman büyür . Kanatı tenasüliyyeye giremediğinden fili mutabakat muhtel olur . Çocuk gelişide mayup bir şekil alarak kadın doğuramaz olur . Devam eden kan valideyi, çocuğu öldürür . O halde kesrülvelâde olan her hamlin son üç ayında görülen neziflerin marazî hamil olduğuna kanaat getirerek vakıt zayi etmeksizin tabip celp edilmeli ve emirlerine harfiyyen riayet edüp derhal en yakın sıhhî bir müesseseye kaldırılmalıdır. Tabii doğumlarda bazan çocuğun köbek kordunu kısa olur, rahmin tekallüsile, infisali meşime dolayısile, sızıntı halinde siyah kan gelir, rahim ile meşime arasına dolar ve rahim büyür, vecanâk olur. İnfisalin derecei vüs'atına göre çocuk telef olabilir. Rahim polipleri, kanser, alelumum yırtıklar, nezfi iltihabı rahim ve sair hastalıklardan kan gelebilir, bunları teşhis edecek ancak etibbadır. Mahelle ebeleri bunları anlamaz, kan valide için tehlikeli ve tekerrürü meşumdur. Ziyai dem fakrüddemi husule getirir, bu esnada rahmin boşalması neticesi ölüm muhakkaktır . Müdahalenin çabuk ve geç olması da hayat üzerine tesiri vardır . Meşime çocuğun mübadelâtı iğtidaiye ve teneffüsiyesini temin ettiği için valideden ayrılan meşime ceninin mevtini intaç, vaktinden evvel doğumu tesri eder .

Bu marazî hamil karşısında nezfin tevkifi lâzımdır . Nezif çok hafif olursa istirahatı mutlaka ve tabibin vereceği ilâçları istimal etmelidir . Doktor bulunmayan mahallerde diplomalı ebeler tarafından mikropsuz tülbent ve pamuklar aldırıp kadının tenasülî haznasına sıkı sıkı doldurmalıdır. Ve en yakın sıhhî müesseseye gönderilmelidir .

Bu sıkı konan tülbentler kanı tevkif eder , haznada azami on iki saatten fazla bırakılmamalıdır, icap ederse çıkarılır, tekrar sıkı olarak konur . Bunları ancak bir tabip, yahut fennî ebeler yapabilir . Beynelhalk ölük tabir edilen topraklar kanı durdurmaz , bunlarla uğraşmak vakıt zayi ettirir , tesadüfen kan dursa bile intan baş gösterir. Böyle şiddetli neziflerle tabibi düşündürmiyecek derecede gayet müstacel vakalardır. Tıbbın bugünkü terakkıyatından istifade ederek tabip , marazî her ne şekilde olursa olsun neticenin daima vahim olacağını düşünerek sıhhî müesseselere müracaat edüp muayene olunmalı. Bu suretle hareket edenler huzur ve sükunetle vaktini ikmal ederler , reis ve reiseleri de geçe ve gündüz telaştan , üzüntüden kurtulmuş olurlar .

VAPURDA BİR HADİSE

Gemlikli Herant Cenikyan; Zabıta tarafından teşhis edildiğini anlayınca vapur halâsında kendini asarak intihar etti

Ankara 1 - Dünki, 30 -9 - 931 Çarşanba günü İstanbula gelen Romanya kumpanyasının Romanya ismindeki vapur yolcularından birinin şüpheli hareketi vapurda Polis kontrol memurları Necati ve Nuri efendilerin nazarıdikkatini celbetmiş ve merkumun eşkâli zabıta kontrol muhtıra defterinde mazbut şahıslardan birine çok müşabih olduğu görülmesi üzerine hüviyetini tetkik etmek istemişlerdir .

Zabıta memurları tarafından teşhis edildiğini anlayan ve pasaportunda Herani Canikyan ismini taşıyan bu şahıs vapurun ayak yoluna girmiş ve kapuyu içeriden kilitlemiştir . Herantın çıkmaması ve içeriden hırıltılar eşidilmesi üzerine, polis memurlarının muracaatı üzerine vapurun mürettebatı tarafından kapu kırılmış ve merkumun kendisini uçkuru ile aştığı ve can çekiştirmekte olduğu görülmüştür. Vapur kaptanı tarafından suni teneffüs yaptırılmışsa da kurtarılamamıştır .

Merkumun üzerinde 150 Mısır altını, 163 İngiliz kadı ve 281 dolar ve iki dane kredifonsiye ve 300 drahmi ve birtakım kartlar bulunmuştur . Paralara ve işe İstanbul Cümhuriyet Müddei Umumiliği tarafından vaziyet edilmiştir . Merkumun Agop apikyan isminde bir arkadaşı vapurda tevkif edilmiştir. Herant Cenikyan Gemlikli ve 1288 doğumludur .

Alınan malûmata göre bu şahıs istirdattan bir kaç gün evvel İstanbuldan ayrılmıştır . Merkum bir sene mukaddem Taşnaklar tarafından Rusya Hariciye Komiseri Muavini Karahanı öldürmeğe memur edilmişsede mahalli zabıtasınca hakkında şüphe uyanmış tevkif olunmuştur ve fakat her nasılsa memurlar elinden kurtularak firara muvaffak olmuştur . Son zamanlarda Pire , Atina ve Selânikte tevkif olunarak Piredeki hudut harici edilmiş ve Köstence yolu ile Bodapeşteye gitmekte olduğu anlaşılmıştır . Herantın elindeki pasaport Lubnan pasaportudur .

Herantın teşhisinde Polis memurları Necati ve Nuri efendilerin gösterdikleri uyanıklık ve feraset tebrik ve teşekküre şayandır ve kendileri taltif edileceklerdir .

Resmi Gazeteden

KARARNAME

575 Numaralı Nushadan mabat

Mezkûr kıymetlerin gelirleri de mevcuda ilâve olunacaktır .

Madde 9 - 8 inci maddede münderiç muhtelif tevdiatın altın olarak takdir ve mahsubu , İstikrar kanunu mer'iyete girdikten sonra icra olunur . Ancak Türk evrakı nakdiyesi olarak vukubulacak tevdiat bu hükümden müstesna olarak derhal mahsup edilecektir .

Madde 10 - Devletin evrakı nakdiyeden mütevellit borcuna mukabil yukarıdaki karşılıklardan başka :

a — 1931 mali senesinden itibaren her sene umumî, mülhak ve hususi bütçelere mevzu tahsisatlar yekûnünün yüzde biri olbaptaki kat'î bütcelerin meriyete girdiği tarihten itibaren nihayet senesi zarfında ve 4 müsavî taksitte hazinece Bankaya tesviye edilecektir . (Bütçeleri elli bin liradan dûn belediye ve hususî idareler bu hükümden müstesnadır .)

b — Varidat fazlalarından tefrik edilebilecek her hangi mebaliğ ,

c —Hükûmetin bu işe tahsisini kararlaştıracağı altınlar veya altına tahvili kabil dövizler de Bankaya tevdi edilecektir .

Madde 11 - Devletin Bankaya olan borcuna mukabil yokarıdaki maddenin birinci ve ikinci fıkraları mucibince tevdi edeceği mebaliğ tarihi tesviyelerinde Hazinenin borcuna mahsup edilecektir .

3 üncü fıkra mucibince yapılacak tevdiat 9 uncu madde hükmüne tâbi tutulmak üzere mevcuda ilâve edilecektir .

Madde 12 — Bankanın teşkkülünü takip eden üç ay zarfında Devlete ait ve tarihî kıymeti haiz olan veya kolleksiyon teşkil eden altın meskûkât ve eşyadan maada Devlet, vilâyetlere , Belediyelere , Devlet teşkilât ve hizmetlerine dahil veya merbut şirketlere, müesseselere ait meskûk veya külçe altınlar da hakikî kıymetlerile Bankaya satılacaktır .

III Banknot ve banknot İhracı

Madde 13 — İstikrar kanununun meriyete vaz'ına kadar Banka beşinci madde mucibince uhdesine aldığı evrakı nakdiye mikdarını arttıramıyacaktır . Ancak Banka 32 inci madde mucibince :

a - Kendi hesabına altın veya filen altına tahvili kabil ecnebi dövizleri mubayaa etmek ,

b - Bankalar tarafından tevdi edilecek ticarî senetleri iskonto eylemek için lüzum ve ihtiyaç nisbetinde emisyon yapabilir Bu suretle çıkarılan evrakı nakdiyenin tedavülü de mecburidir .

(a) Fıkrasına tevfikan alınacak altın ve dövizler ihraç edilen evrakı nakdiyenin karşılığı olarak hıfız olunacak ve münhasıran tedavülde bulunan evrakı nakdiyenin piyasadan çekilmesinde kullanılacaktır .

Senedat iskontosuna tahsisen Bankanın yapacağı emisyon ancak Banka sermayesinin tamamen tahsilinden itibaren beş ay sonra yapılabilecek ve bu emisyon mikdarı nizamnamenin 43 üncü maddesi mucibince teşekkül edecek bir komisyon tarafından tesbit edilecektir .

Madde 14 — Banka tedavülde bulunan evrakı nakdiye ileBanknotları muvafık kördüğü zaman ilân edeceği şerait dairesinde yini bir emisyonla teqdil edebilir. Tedavülden kaldıracağı ilân edilen evrakı nakdiye yeni banknotların daha nekadar müddet tedavül edebileceği idare Meclisince tayin ve gazetelerle ilân edilir .

Madde 15 - Tedavülde bulunan banknotlar yeni banknotlarla tebdil edildiği takdirde eskileri tebdil muamelesine başlandığı tarihten itibaren 10 sene sonra müruru zamana uğrar .

Madde 16 — Müruru zamana uğrayan banknotların yüzde ellisi Hükûmete ve yüzde ellisi de doğrudan doğruya hususî bir ihtiyat akçesi teşkil etmek üzere Bankaya ait olacaktır .

IV — Hisseli sermaye , senetleri :

Madde 17 - Bankanın hisseli sermayesi 15 milyon lira olup beheri 100 liralık 150000 hisseye ayrılmıştır .

Bu mikdar hissedarlar umumî heyetinin kararı ve hukûmetin tasvibi ile iki misline çıkarılabilir. Hisse senetlerinin kıymetleri 100, 200, 500, 1000, 5000, 10000 liralıktır. Tezyidi sermaye halinde eski hisse senetleri eshabının yeni hisse senetlerinden yüzdeelli mikdarını kıymet üzerinden satın almak üzre hakkı rüchanları olacaktır . Bu hakkı rüchanın üç ay zarfında istimali lâzımdır .

Diger yüzde elli için banka idare meclisi ile hükûmet tarafından müştercken tayin ve ilân olunacak ahkâm ve şerait dahilinde hisse kaydine tevessül olunacaktır .

Sonu var

HEYETİMİZ YUNAN MECLİSİNDE

Mecliste dostane ve mütekabil nutuklar teati edildi

ve iki millet mukarenetinin ebedî kalacağını izah eylediler

Atina 5 - Ayan ve Meb'usan Meclisleri İsmet paşa ve Tevfik Rüştü beyi kabul etmek için bugün Millî meclis halinde ictimaanmıştır . Türk vekillerini Ayan ve Meb'usan Reisleri karşılamış, bütün Meb'uslar ayağa kalkarak selâmlâmışlardır . Riyaset Kürsüsünde Reisin sağında İsmet paşa ve Venizelos solunda Tevfik Rüştü bey bulunuyordu , Meclis reisi Sofilos müsafirleri selâmlamış, Yunan meb'uslarının ve Yunan milletinin hissiyatına tercüman olan nutkunda İsmet paşa ile Tevfik Rüştü beyin millî meclis çatısı altında bulunmaları bir iadeyi ziyaret ve iltifat manasından ziyade hisler için tarihî bir mucizenin inkişaf ve tecellisi manasını muhtevidir demiştir. Sofilos Türk - Yunan itilâfile eski mücadelenin tarihe karıştığını ve teessüs eden mukarenetin gayri kabili taarruz bir surette ebedî kalacağını söylemiştir. Nutuk bir yunan meb'usu tarafından Türkçe olarak okunmuştur .

İsmet paşa cevabında demiştir ki buraya dostluk hislerini izhar ve ifade için geldik . İki milletin halde ve istikbalde yüksek, millî menfeatleri daimî ve samimî münasebeti müstelzimdir . Bu kanaatte Türk Ricali müttahittir demiştir .

İKİ POLİS MEMURU

Dahiliye vokâletince nakten taltif edildiler

Ankara 5 - Dahiliye Vekâleti Taşnak suikastçilerini taşhis eden Polis memurları Necati ve Nuri efendileri beşeryüz lira ile taltif etmiştir .

Kastamonu kooperatif teşkilatı

Kastamonu 5 - Köylü ve esnafa ikrazatta bulunmak üzere 100 bin lira sermayeli bir kooperatif teşkilatı yapılacaktır .

üzüm ve incir satışları

İzmir 5 - 24 kuruşa kadar 1885 çuval Üzüm 35 kuruşa kadar 3231 çuval İncir satılmıştır .

Çin Japon IHTILÂFI

Vaşikton 3 - Amerika Çin, Japon ihtilâfı hakkında yeni bir teklifte bulunmayacaktır .

Vilâyet Sıhhat ve içtimaî Müavenet Müdürlüğünden

Vilâyet merkezinde tevarihî muhtelifede karageçili, Burhan kâhya, Hamidiye ve Hacı davut mahallelerinde 5 ila 13 yaş arasındaki çocuklarda kara humma hastalığı görülmüştür . Hastalık büyüklerede intikal eder, sari ve salğındır . Vilâyet hıfzıssıhha meclisince müttehaz atideki karar mücibince halkın da karara göre hareket ve riayet eylemeleri lüzumu ilân olunur .

1 — Kara humma hastalığı; Burhan kâhya, karageçili, Hamidiye ve Hacıdavut mahallelerinde görülmüştür . Suların lağımlara karışık olması mühtemel olduğundan suların kaynatılarak içilmesinin ilâni .

2 — Bilumum lağımların sebze bahçelerine ceryanının serian men'i ve hiç bir sebep ve vesile ile sebzelerin lağım suları ile sulandırılmaması .

3 — Ateşte kaynamayan bilumum meyva ve sair mekûlatın bir iki daf'a sıcak su içerisinde yiykanmadıkça eklolunmamasının halka tavsiyesi .

4 — Tifo çıkan hane halkile mücavir hane halkına aşı tatbıkı ve hastalık en ziyade 5 ila 13 yaş arasında bulunan mektep çocukları arasında görüldüğinden şimdilik mektep talebelerine tifo aşısı tatbıkı .

5 — Halktan arzu edenlere sıhhat müdüriyetinde Tifo aşısı tatbik olunacağının ilâni .

6 — Kabili intikal hastalıklardan tevekki hakkındaki eserde münderiç şerait dairesinde hastalık zuhur eden hanelede halâlerine dökülmek üzre krezilol sönmemiş toz kireç veya siyah asitfenik meccanen verilmesi . Ve bunun tatbik olunup olunmadığının da Belediye memurları vasıtasile kontrol edilmesi .

7 — Sukakların öte ve berisine tebevvül ve tekavvütün men'i ve umumî halâlerin ve bilhassa camilerde ve hükûmet civarında bulunan halâlerin sabah ve akşam tathiri ve siyah asitfenik dökülmesi .

8 — Çeşme başlarında çamaşır yün ve sebze ve hayvan sekatatı yiykanmasının men'i ve takibi .

9 — Belediye tanzilat Amele ve memurlerına Tifo aşısı tatbiki . Halka Vilâyet sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü dairesinde Tifo aşısı tatbik olunacağından arzu edenlerin hükûmet tebabetine müracaatları .

Çorum askerî
MÜBAYAA KOMİSİYONUNDAN

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 28 - 9 - 931 den muteber olmak üzere 98000 kilo bir senelik ekmek ihtiyacı 20 gün müddetle kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

18 - 10 -931 pazar günü saat 15 te haddı lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna müracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır. Mezkûr komisiyonlara da üsulü vechile teklif zarfları verile bilir. Şu kadarki aynı saatte telgraf hanede bulunabilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren müracaat lâzımdır, teminatı 588 liradır.

Ç. Ortamektep
MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Orta mektebin bir senelik ihtiyacı olan 15000 - 20000 kilo odunun teşrini evvelin yirmi ikinci günü saat 14 de kat'i ihalesi yapılacaktır. Taliplerin mektep müdürlüğüne muracaatları ilân olunur.

2 - 9 - 931

* * *

Orta mektepte 313 lira 13 kuruş keşifli kaldırım, badana, suva, çerçive inşaatı 20 gün müddetle münakasaya konmuştur. 26 - 10 - 931 pazertesi günü saat 14 de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin mektep müdüriyetine müracaatları ilân olunur. 6 - 10 - 931

Vilâyet
Maarif müdüriyetinden

Yirmi gün müddetle münakasada bulunan Albayrak mektebinin tamiratına talip zuhur etmediğinden 1 - 10 - 931 tarihinden itibaren bir hafta müddetle daha münakasaya konulmuştur. taliplerin Maarif dairesine müracaatları ilân olunur

* * *

Yirmi gün müddetle münakasada bulunan Gazipaşa mektebinin tamiratına talip zuhur etmediğinden tekrar bir hafta müddetle münakasaya vazolunmuştur. Taliplerin Maarif dairesine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet baş mühendisliğinden

Çorum - Merzifon yolunun 6 + 802 - 18 + 200 kilometrelerinde vaki 333 lira 67 kuruş bedeli keşifli iki adet bekçi kulubesinin tamirat ameliyatı bir ay zarfında ikmal edilmek üzere yirmi gün müddetle alenî suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde münakasa kanuna tevfikan 25 liralık teminatı muvakkate irae edecekler ve Ticaret odasında mükayyet bulunmakla beraber ameliyatın devamı müddetince Nafia dairesince ehliyeti musaddak Fen memuru istihdam eyliyecekler ve bu Fen memurları mukavalenameyi de imza edeceklerdir. İhale muamelesi Çorum Encumeni daimi Riyaseti makamında 17 - 10 - 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da icra edilecektir. Fazla izahat almak istiyenlerin Çorum Nafia Baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

Vilâyet
Defterdarlığından

Çorumun Acelilulâ mahallesinden Boyabatlı oğlu Enver ağanın vergiye olan borcunun temini istifası için haciz ve müzayedeye vaz edilen Üyük karyesinde vaki (5) kıt'a tarlanın on gün müddetle son müzayedeye vaz ve 10 - 10 - 931 tarihinde ihalei kat'iyesi icra kılınacağı ilân olunur.

Vilâyet
Nafia baş mühendisliğinden

Nafia dairesi için muktezî 1200 kilo odun 27 - 9 - 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konulmuş olmakla izahat almak isteyenlerin Nafia dairesine müracaatları ilân olunur.

Vilâyet
Baytar müdüriyetinden

Damızlık aygır deposu mahrukatı için 7000 kilo odun münakasa suretile 21 eylûldan itibaren yirmi gün sonra ihale edileceğinden talip olanların şeraitini anlamak üzere Baytar idaresine müracaatları ilân olunur.

PİYASE

	Azami K.	Asgari K.
1 demirli buğday	40	25
» » Arpa	22	18
» » Mısır	25	00
» » Mercimek	50	40
» » Nohut	60	50
» » Fasulye	80	75
» » Bulkurçekilmiş	75	70
» »haşhaşbeyaz	60	00
» » » siyah	120	110
1 batman kendir	250	150
» » Cehri	600	300
1 D.ketentohumu	45	40
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	—
1 Kıye sarımsak	25	—
1 Torba birinci	480	—
1 » ikinci	400	—
1 » üçüncü	230	—
1 » dördüncü	100	—
1 batman kepek	8	—
1 kıye pirinç	35	27
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	26	00
1 kıye Sığır eti	16	12
1 kıye afyon	850	700
1 kıye tiftik	40	30
1 kıye yapağı	50	40
1 kıye kıl	45	35
1 kıye balmumu	75	70
1 kıye peynir	50	25
1 » sade yağ	100	90
1 « zeytin yağı	100	90
1 « Şeker	57	—
100 adet yumurta	250	—
1 kıye bal	60	50
1 teneke gaz	375	
1 « benzin	390	
Bir adet altın	925	

Vilâyet
İdarei hususiye müdüriyetinden

Mevkii münakasaya vazolunan ve henüz talip bulunmıyan fığânı kaplıcasının tamiratının bir hafta müddetle münakasasının temdidi Encümeni Vilâyet kararı icabından bulunmakla keyfiyet ilân olunur.

Vilâyet
Ziraat müdüriyetinden

Dairemiz ihtiyacı için alınacak 2500 kilo odun 20 gün müddetle münakasaya vaz edilmiş olduğundan taliplerin şeraiti anlamak üzere dairemize müracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet
Deftardar - lığından

1 — 931 senesi arazi vergisinin birinci taksidi 1 - 10 - 931 tarihinde başlayarak 31 - 10 -931 tarihinde hitam bulacaktır.

2 — 931 senesi sayım vergisinden At, Merkep, İnek, Manda, Devenin ikinci taksit müddetleri Teşrini evvelin ilk haftasıdır.

İşbu vergi ile mükellef olanlar borçlarını taksitleri dahilinde tahsil şubesi veznesine teslim eylemeleri, aksi takdirde tahsili emvâl kanunu mucibince tahsil edileceği ilân olunur.

Vilâyet
İdarei hususiye Müdüriyetinden

münakasaya vazedilmiş olan idarei hususiyeye ait odun için mevzu bedel muvafık görülmediğinden 5 teşrini evvelden itibaren on gün müddetle münakasanın temdidi encümeni Vilayet kararı icabından olmağle ilân olunur

çorum
İcra dairesinden

Hüsnü efendinin Bozbuğa kariyesinden Cıbır oğlu Osman zimmetinde ipotekli alacağı olan mebaliğin temini için dain namına ipotekle merhun bulunan ve paraya çevrilmesi mukarrer olan kariyede vaki şarkan Emir oğlu Hasan tarlası şimalen şeriki İsmail ve Habibin hisselerine isabet eden müfrez tarla garben şürekâdan Abdullahın müfrez tarlası cenuben Yenice yolu ile mahdut bir kıt'a tarlanın müfrez kısmı peşin para ile ve resmi dellaliye müşteriye ait olmak üzre mukaddema icra kılınan müzayedede yevmi ihale olan 2 - 5 - 931 tarihinde hiç bir talip zuhur etmemiş ve aradan üç ay murur ettiği halde alacaklı dahi muracaat etmemiş olduğundan bu kerre alacaklının talebi üzerine yeniden ilânları bittanzim 20 - 11 - 931 tarihine musadif salı günü saat 15 te ihalesi icra edilmek üzere kıymeti muhammenesi olan 250 liranın yüzde on beşi nisbetinde pey akçası ve teminat akçasını hamilen yevm, saatte Çorum İcra dairesinde bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Çorum vilâyet Matbaası

14 - Birinci Teşrin - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 577

Ayda gelen 25 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ

Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Giden gelen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Başvekil ve Hariciyevekilimiz
Peşteye vasıl oldular ve hararetle karşılandılar

Peşte 11 - Türkiye Baş Vekili İsmet Paşa ile Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyi hamil tiren bugün saat 11 de binlerce halkın samimî alkışlarile buraya muvasalet etti, istasyonda Baş Vekil Kont Karolyi, Nazırlar, Hükûmet Erkânı, Türkiye Sefiri ile Sefaret Erkânı ve Peştede bulunan Türkler tarafından hararetle selâmlanmıştır. Türk Vekillerinin istirahatlerine tahsis edilen otele kadar bütün güzergâhta halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardır.

Macar Gazeteciler
Vekillerimizi hararetli bir lisanla selâmlayarak Büyük Gazinin Büyük Dehasından bahis makaleler neşrettiler

Peşte 11 - Bütün Macar Gazeteleri Türk Vekillerini hararetle selâmlamaktadır.

Gazeteler; bir birine sıkı rabıtalarla bağlıolan iki milletin mefahirle dolu mazilerini hatırlatmakta ve bitgin bir hale gelen Türklerin beynelmilel siyasette, ağırlığı mütemadiyen artan kuvvetli bir devlet yapmasını bilen Gazi Hz. lerinin yüksek dehasından bahs eylemektedir.

Gazeteler; bu ziyaretin ehemmiyetini tebarüz ettirerek bunun, Macaristanın siyasî hayatında çok mühim bir hadise olduğunu yazıyorlar ve yeni Türkiyenin kat ettigi merhaleleri ve kahreman mücadeleleri tetkik ederek Türkiyeyi alkışlayorlar.

Peşte Hirlap Gazetesi Türkçe olarak yazdığı başmakalede Türk Vekillerini selâmlamakta ve Gazi Mustafa Kemal hazretlerine çok samimi temenniyatta bulunmaktadır.

Vekillerimiz
Macar Naibi Saltanatı tarafından kabul buyuruldular

Peşte 12 - Başvekil İsmet paşa hazretlerile Hariciye vekili Tevfik Rüştü bey dün at koşularında bulunmuşlar, müteakiben Operada şereflerine verilen konsere gitmişlerdir. Vekillerimiz bu gün hususî olarak Naibi saltanat tarafından kabul edilmişler ve uzun müddet görüşmüşlerdir. Naibi saltanat şereflerine bir öğle ziyafeti vermiş, Macar nazırlarile ve sabık Başvekil Kont Bentlen, Jeneral Krayti ve Marşal Roder, Türk ve Macar Sefirleri hazır bulunmuşlardır. Vekiller bugün şehri gezmişlerdir. Akşam Başvekil tarafından şereflerine bir ziyafet verilecektir.

Peşte Gazeteleri
İstikbal hakkında tafsilât veriyorlar

Peşte 12 - Gazeteler, Türk Vekillerinin muvasaletine ve parlak istikbaline ait tafsilât vermektedir.

Türk Gazetecileri
Harp Ölüleri mezarına Çelenk koydular

Triyeste 12 - Türk Gazetecileri harp ölüleri mezarlığına İsmet Paşa ve Tevfik Rüştü bey namına bir çelenk koymuşlardır.

Tayyare
PİYANKOSU

İstanbul 11 - Tayyare piyankosunun bu günkü keşidesinde 8821 numaraya 100 bin lira çıkmıştır 22790 numaraya 40 bin 42829 numaraya 10 bin 43567 numaraza 5 bin 21572 ve 29459 numaraya üçer bin lira çıkmıştır.

İstanbul 12 - Tayyare piyankosunun bu günki çekilişinde on beş bin lira otuz altı bin altı yüz otuz bir noya çıkmıştır, bu nodan yüz yukarı ve yüz aşağı noya kırkar lira, 8000 lira on dört bin yetmiş üç noya isabet etmiştir, bu nodan yüz aşağı, yüz yukarı biletler kırkar lira almışlardır. 4576 noya beş bin 35274, 9375, 23240 nolara üçerbin 4427,30215 nolara ikişerbin lira isabet etmiştir. otuz bin liralık mükâfat otuz no arasında taksim edilmiştir.

Vekillerimiz
Macar Nazırlarile mülâkatı ve neşredilen tebliğ

Peşte 13 - Vekillerimizin Macar Nazırları ile dünkü mülâkatı iki saat sürmüştür. Bu hususa ait neşr olunan tebliğde Vekillerimizin, Macar Nazırlarının Ankara ziyaretlerini iade için Peşteye geldikleri ve bu fırsattan istifade olunarak Türk devlet adamlarile Macar Ricali arasında nokatı nazar tesis vuku bulduğu bildirilerek deniliyor ki; Türkiye ile Macaristan arasında mevcut (.....) çok tavakuf ettiği ve sulhun ve huzurun mühim bir delâili olduğu, her iki tarafçada müşahede edilmiştir. İki memleket tarafından takip olunan samimî sulh siyasetinin mütemadi takviyesi her memleketin gayelerinden biri olan Türk, Macar dostluğunu mühim surette tarsin etmektedir.

Vekillerimiz bu sabah Macar Ziraat Nazırının refakatinde Macar devletçiftliğini gezmişlerdir.

İsmet Paşa Hara ile alâkadar olmuş ve bir çok izahat almıştır. Vekillerimizin avdet ve azimetleri esnasında şiddetle alkışlanmışlardır.

Bu akşam Türkiye Sefaretinde bir ziyafet verilecek ve bir resmi kabul yapılacaktır.

TEŞEKKÜRNAME

Maarif işlerinde vaki olan kıymettar alâka ve muzaharatlerinden dolayı muhterem Valimiz Cemal Beyfendiye bukere yine Maarif Vekâleti celilesince teşekkürname gönderilmiştir.

Gelenler

Belediyeye ait bağzı işlerin tasfiyesi için Samsuna azimet etmiş olan Belediye Reisi Şevket bey dünki salı günü avdet eylemişlerdir.

Yozgatlı şaki Kara Haydar oğullarının takibinde bulunan Vilâyetimiz Jandarma Alay Kumandanı Süheyl bey avdet eylemişlerdir.

Ticaret ve Sanai kongresi

Ankara 13 - Ticaret ve Sanaî Odaları Kongresinin İçtima 16 teşrin evvele bırakılmıştır.

İzmirde
Bu seneki üzüm ve incir satışı

İzmir 13 - mevsim iptidasından 11 teşrini evvele kadar 11 milyon 13 bin kilo üzüm, 10 milyon 236 bin kilo incir satılmıştır. Geçen sene aynı tarihte 19 milyon kilo üzüm, 13 milyon 900 bin kilo incir satılmıştır.

At Yarışları Güreş ve Hayvan sergisi

Proğramına tevfikan Teşrinevelin onaltıncı, önümüzdeki Cuma günü yapılacaktır.

Yarış yerinde tribon ve herdürlü esbabı istirahat temin edilmiştir.

Vatandaş!

Eskiden yerli malı kullanmak ayıp sayılırdı. Eskiden Türke, Türk demek te ayıptı.

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Bu günkü tıbbın terakkî ve tekamülü sayesinde nazariyatı fenniyeden doğan bilcümle keşfiyat ve ihtiraatın birer hakikat haline girdiğini görmekteyiz. İşte vücudumuzu teşkil eden anasırı mühimme ve bunların vezaifide bu esas üzerinde, fennî bir surette tahlil edilerek mahiyetleri meydana çıkarılmış ve bu hususta fünunu tıbbiye namı altında pek çok âsâr vücude getirilmiştir. Alemi insaniyete pek büyük faideler temin eyleyen bu şubei ilmiyeden istifade ve istiane etmiyen hiç bir fert mütesavver değildir. Alem şümul olan fennin insanlara olan hizmetleri şayanı şükran bir derecede olup bu meyanda fenni tebabetin diğer şuabat müntesebiynine hizmet ve her hususta rehberlik etmesi de mucibi memnuniyettir.

Malumdur ki: eskiden her nevi hadisatı hukukiye, nazari kanaetler üzerinde tetkik edilerek, kavanini mevzuaya istinaden insanların mücrümiyetlerine gidilirdi. Mahûl olan kimselerin irtikâp eyledikleri cünha ve cinayet derecesindeki kabahatlerden dolayı bilâ tefrik aynı ahkâmı cezaiye tatbik edilmek suretile bir çok masumların mücrümiyetlerine, mücrimlerin de masumiyetlerine hüküm olunarak memleket ve beşeriyet mutazarrır olurdu. Ulûmu fununun terakkiyatı sayesinde her türlü keşfiyat ve ihtiraat bütün varlığiyle inkişafetmiş,zati veistıhadî kanaetler üzerinde büyük bir inkılâp yaparak her şeyin artık hakikatı mertebei bedaate çıkarılmış, bu sayede dimağlarda bir tekâmül, tesanüt husulegelerek Cümhuriyemiz; bu sakim adet ve düşünceleri kökünden kal ederek bütün mevcudatı esasatı ilmiye dairesinde, fennî ve tahlil ve muhakeme ile anlaşılmasını ve tetkikını emretmiştir.

Şimdiye kadar her meslek müntesibiyni vak'ayı ve hadisatı tabiiye ve arazıyeden kendi mefkûre ve kanaatına göre bir netice çıkarmak istemesi vehleten doğru olabilir isede fenne istinaden yapılan tetkikat ve tahlilat her halde daha şumullu ve kanaat bahştir.

Hali hazır devletlerin maneveleşini çeviren bir çok şuabatı ilmiye mevcut olup bunların faaliyet sahasında istimal eyledikleri kuvvet; ilim, fen ve mefkûredir. Şirazei devleti bir şekli sâlimde maksut hedefe yürütecek kuvvet te heyeti umumiyei beşerdir. Serveti umumîi memleket, halkın sıhhat ve refahı saadetile kaim olması dolayısile mühim ve nazik hayatî meseleler ile kısmen alakadar olacak fertlerin de fünunu tıbbiyenin arzedeceğim nokatı mühimmeyi ihmal edemiyecekleri pek tabiidir.

Nasıl ki harekâtı askeriye, takibi eşkiya bir çok kavait ve şaraiti fenniyeye tabi bulunursa ve arasır bu iğvicaçlı yollar üzerinde zuhuru melhuz hadisat ve vakayii cinaiyyelerde aynı suretle büyük bir muhakeme, fennî ve tahlilî mülâhazalarla isabet vakı olduğu tetkikat ve istatistiklerle artık teeyyüt etmiş birer hakikattır. Vatanın tealisi uğrunda hayatlarını istihkar etmeyecek hiç bir kimse tasavvur edemem. Yalnız vazife itibarile halkın gûnagûn ölümlerile, kavga ve döğüşlerile sureti daimede karşılaşacak, mücadele edecek fertlerin ve heyeti umumiyesinin, ölümlerin esbab, arazı tabiiyeleri hakkında şimdiye kadar fennî bir surette tesbit edilen nokatı mühimmeyi ihlmeleri zarureti katiye haline girmiş bir keyfiyettir.

Malûmdur ki; vücudu beşer pek çok azalardan müteşekkildir. Bunların mütemadî faaliyetleri sayesinde efali hayatiye bir intizam dahilinde muvakkat bir zemane kadar imtidat eder. Bu müddet zarfında kendisini terkip ve teşkil eden anasırı uzviye ve gayri uzviye bazı avamil tesirile tahavvülât ve tagayyürata düçar olarak vazifei tabiiyelerine halel gelir. Cismin muvazenesi bozulur, kuvvet ve kudretini gaip ederek hayat yavaş yavaş söner ki işte buhal ölümdür. Ölümü mucip esbap muhtelif olmakla beraber ekseriyetle iki şekilde tecelli eder. Bunlar da uzviyeti terkip eden anasırı mühimmenin bazı esbap dolayısile noksan kalmasından veyahut uzviyete dahil olan müvellidül maraz mikropların faaliyetinden mütevellit azayı dahiliye beyninde tedricen tehalül eden tegayyürattan ibarettir. Diğer avamil ise, mübrem ve daimî ihtiyacatımızdan madut bulunan su, hava, et'ime, hararet gibi unsurların fıkdanı veyahut uzviyete ithal edilememesinden ibarettir. Herne suretle olursa olsun bu hadiseler karşısında hukuku şahsiyei tabiiye gaip olursa da hukuku şahsiyei medeniye temadi eder. İşte bu hukuku esasiyeye herkesin hürmet etmesi lâzım iken bazen gözlerini şahsî menfeatler bürüyen insanların buna riayetkâr olmadıkları görülmekte ve teammüden ve ligaizezin katil keyfiyetleri ve bunlara mümasil teaddiyatı ahlâkiyeden hetki ırz, feylişeni, çocuk düşürmek keyfiyetleri her an hükûmeti işgal etmektedir. Her Devlette olduğu gibi bizde de vazıı kanun bu hukuka ehemmiyet vererek ağır mevaddı kanuniye ile cezalar tesbit etmiş ve bunun ciheti tatbikiyesini de icra kuvvetlerine tevdi etmiştir. O halde malûmatı hukukiyemize bir mikdar da tıbbî mühim nokatı hayatiyeyi ilâve etmek faidelidir

Ölüm: Hayatın nihaî bir hadisesidir Ekseriyetle katıl, intihar, füc'eten vefat şekillerinde görülür. Bu üç hadiset mevti tahlil etmeden mukaddem hastalıktan mütevellit tabiî bir ölüm tablosunu arz ve tasvir edecek olursam digerleri hakkında da bir fikri fennî ve tahlili yapılmış olur.

Ölüm; bir kaç safha arz eder. marazın vücudde faaliyete geçtigi andan itibaren hastanın geçirdigi maraz devridir. Ölümü mucip olan marazın vücudu beşerde yaptığı son tahribatın şiddeti anile ruhun vücuddan ayrılacağı an arasında geçen safahat ihtizar devridir. Bu devri ihtizarın başlangıcından itibaren ruhun cesetten ayrıldığı an arasında geçen safahat ta haleti nezidir.

İşte bu üç hadisatı hayatiyenin heyeti umumiyeside haletimevt diye ülema tavsif ederler. Bu devirleri geçiren her hasta artık ölümün bütün acılıklarına kemali sükûnetle itaatkâr olup ef'ali hayatiyé gün begün söner, yavaş yavaş kuvvei hissiye ve melekâti akliye tenakus eder; nabız, teneffüs ve harekâtı kalbiyede intizamsızlık ve teğayyürat görülür, gözler sabit bir noktaya çevrilerek bakar. Gözler içeriye çöküp, bazan göz kapakları yekdiğerine yapışık, bazan da açık bulunur. Göz bebeği büyür, göz yaşları akar. gözün parlaklığı söner, içi mavimsi bir madde ile örtülür; yüz solgun ve uçuktur, burun kanatları bir birine bitişik hafif siyahımsı ve örümcekleşmiş gibidir; alt çene sarkık, bazan ağız açıktır, dil kuru. dudaklar morumsudur. Alelumum etlerin gevşemesinden mütevellit gayri iradi idrar ve bacaklar arasında pislik görüldüğü gibi ana nefes borusunda hırıltı zuhur eder ve neticede hasta son nefesini vererek bu müthiş manzaralar nihayet bulur.

Bazı mesaili hukukiyede mevtin vukuu ehemiyet kesbeder, teneffüsün durması ölümü intaç edersede sun'î teneffüsle hayat iade kılındığı pek çok defa görülmüş vakayiden olup teneffüs durduktan sonra 25 dakika kalbin harekâtına devam ettigide vakidir. Katil ve miras gibi mesaili adliyede ölümün zemanı vukuunun bilinmesi icap eder. Bir adam müteaddit insanlar cerh ederek ölüm vukua getirilse bucerhalar hangisi ölümü mucip olmuştur bittabi hangi cerhadan fazla kan gelmiş veyahut mühim bir uzvi mermi isabet etmiş ise ölüm mucip cerha odur, bu cerhalar husule getiren aletin cins, ne cerihanın eşkâline göre tesbit ederek mezkûr silahin sahibi diğer şeriki cürümlere nisbeten daha ağırceza görecektir. Haleti ihtiza haleti nezi; zabıtai adliye tahkikatında mühim birer meseledir

Sonu var

İSMET PŞ. HAZRETLERİ

Ege vapurunda mühim bir beyanatta bulundular Yunanistanda gördükleri rabetten dolayı Venizelosa ve Mihalapolosa telsizle teşekkürlerini bildirdiler

Ankara — Başvekil İsmet paşa Ege vapurunda beyanatta bulunarak; Yunanistanda, Türkiye ile eyi komşuluk ve samimî dostluk arzusunun ciddi olduğunu ve yine bu dostluğun sulh ve Yunan emniyet şaraitinin mühim bir kısmı addedildiğini ve bu fikrin hemen hemen mutlak Yunan ekseriyetine şâmil olduğunu söylemiş, muhacirler meselelerine temas ederek; muhacirlerin Türkiyede tekrar yerleştiğini, mazide tasfiye edilmiş olan emniyetler meselesinin tebdil ve tebeddülü asla mevzubahis olmadığını, ancak Adanadan pamuk, Ankaradan tiftik almaya gelecek olan eski veya yeni Yunanlı olduğunu tetkik etmekte mutaassıp zevatın memleketin asıl menfaatlarını ihmali demek olacağını beyan etmiştir. İsmet Paşa resmî ve hususî temaslarda hiç bir Millet ve Devlet aleyhine bir mülâhaza geçmediğini, yakın ve uzak komşularla sulh ve emniyet havasının kuvvellenmesinden tarafeynin memnuniyet duyacağının tesbit olunduğunu söylemiştir. İsmet Paşa Venizelosa, Tevfik Rüştü bey Mihalapolosa Ege vapurundan telsizle birer telgraf göndererek Yunanistanda gördükleri fevkalâde muhabbetli ve esaslı kabulden dolayı minnettarlıklarını bildirmişlerdir.

ATİNADA SÜRAT YARIŞI ve Türk Atleti

Atina 11 - 200 metre sur'at yarışının birinci kısmını 23 ½ birinci gelen Türk atleti Mehmetali Nihaî musabakada ikinci gelmiştir.

Resmi Gazeteden

KARARNAME

576 Numaralı Nushadan mabat

Madde 18 - Bankanın hisse senetleri nama muharrerdir. Hisse senetleri şirkete karşı tecezzi kabul etmez. Bir hisse senedinin müteaddit sahipleri bulunduğu takdirde şirkete karşı olan haklarını ancak bir mümessil vasıtasile istimal edebilirler. Müşterek bir mümessil tayin ettikleri surette şirketçe ifa olunacak tebliğatın mezkûr mümessil veya sahiplerinden yalnız birine icrası kâfidir.

Hiç bir hissedar veyahut varis veya dainleri hiç bir vesile ile şirket emval ve emlâkinin haczini veya bunların taksim ve füruhtunu talep ve bankanın ümuru idaresine müdahale edemez.

Madde 19 - Her hisse senedi İdare Meclisi Reisi ile Müdiri Umuminin imzalarını, sıra numarasını hangi seriden olduğuna dair işareti itibarî kıymeti ve sair münasip kuyut ve meşruhat ile 30 kopunu muhtevi olacaktır. Hisse senet bedellerinin temamen tahsilinden sonra asıl senet verilmek üzre hissedarlara bankaca her taksite mukabil kayt muamelesi yapan bankalar vasıtasile veya doğrudan doğruya muvakkat makbuz ilmü haberi verilecektir.

Madde 20 - Bir hisse senedi bedeli temamen tahsil edilmedikçe ferağ olunamaz. Bedeli temamen ödenmiş olan hisse senedinin ferağı senedi devredenle alanın bu işe mahsus olarak tanzim edecekleri beyannameler üzerine banka idare meclisince karar ittihaz edilmesine ve hissedaran defterine kayıt ve tescil olunmasına mütevakkıftır. Bu suretle hissedaran defterine kayit ve tescil edilmeyen ferağlar muteber değildir.

Madde 21 - Yukarıki madde mucibince devir ve ferağ olunan, yanan veya sair suretle harap veya zayi olan hisse senetleri yerine sahiplerinin müracaatı üzerine yapılacak tetkik neticesinde aynı sınıftan en son verilmiş hisse senedinin numarasını takip eden numarayı havi bir hisse senedi verilir. Bu senet eski senedin numarasını ve onun yerine kaim olduğunu gösterir bir damğa ile damgalanır.

Madde 22 - İştirak teahhüt namelerinde muharrer ikametgâhı tebdil eden hissedarların Banka Umum Müdürlüğüne iadeli teahhütlü mektupla bildirecekleri ikametgâh, kanunî ikametgâh add olunur.

Madde 23 - Sermayenin yüzde kırkı banka nizamnamei esasisinin hükûmetçe tasdikından itibaren nihayet bir ay sonra tediye edilmiş olacak ve bu aydan itibaren banka kanunen teşekkül etmiş addolunarak faaliyete başlıyacaktır. Sermayenin yüzde otuzu nizamnamei esasinin tasdiki tarihinden itibaren 6 ay sonra ve mütebakî yüzde otuzu da ikinci tediyeyi takip eden 6 ay zarfında bankaya tevdi olunur. Banka İdare meclisi lüzum gördüğü takdirde hükûmetin muvafakatile bu müddetleri ikişer misline iblâğ edebilir. Taksitlerin tediyesine daveti mutazammın ilânlar muayyen müddetlerin inkızasından 20 gün evvel Anakara Resmî Gazete ve diger bir Gazete ile ve İstanbulda ve tensip edilecek sair mahellerde bir veya iki Gazete ile ilân olunur. Bu ilânlar bütün hissedarlara tebliğ hükmündedir.

Madde 24 — Tayin edilen müddetler zarfında teahhüt ettikleri hisse senetlerinin yüzde 40 ını tesviye etmiyen hissedarlar senevi yüz de 10 hesabile geçmiş günler faizi verirler. İşbu yüzde 40 ile geçmiş günler faizini tesviye etmeleri için kanunî ikametgâhlarına birer ay müddetle iki daha tahriri tebliğat yapıldığı halde tesviye etmeyen hissedarların hukuku hiç bir güna merasimi kanuniye icrasına hacet olmaksızın iskat edilir. Bu kabil hissedarların yerine, geçmiş taksitleri derhal tesviye eden hissedarlar kaim olur Bu suretle hakları iskat edilen hissedarların hisselerinden tevellüt eden meblâğdan bu hususta icra edilen masraflar tenzil edildikden sonra bakiyesi beşinci maddede zikredilen Hazine tahvillerinin itfasına tahsis edilir. İlk yüz de 40 ı tesviye etmiş olupta diğer taksitleri tediyede teahhur eden hissedarlar senevî yüzde 10 hisabile geçmiş günler faizi verirler. Bunlardan taksitlerini tediye etmeyenler hakkında Ticaret kanununun Anonim şirketlerine dair ahkâmı tatbik olunur.

Madde 25 - Hisseler A, B, C, D, sınıflarına ayrılmıştır. Gerek temettü hissesi gerek Bankanın tasviyesi halinde haiz olacakları kıymet itibarile işbu 4 sınıf arasında hiç bir fark yoktur. Bu nizamname ahkâmına muhalif şekilde elde edilen hisseler temettü ve rey hakkından mahrumdurlar.

Madde 26 - Hükûmet müesseselerine münhasır olan A sınıfı hisselerinin her biri 100 hisselik ve yekûnü sermayenin nihayet yüzde 15 i derecesinde olacaktır. Bu hisse senetlerinin mukabili hükûmet tarafından altın olarak ve tevdi tarihindeki fiatlarla Bankaya verilecektir.

Madde 27 - B sınıfı hisse senetleri Türkiyede faaliyette bulunan Millî Bankalara tahsis edilmiştir. Millî Bankalardan maksat Millî kanunlara tevfikan teşekkül etmiş ve türk parası olarak konulan sermayesinin ekseriyeti Türk tâbiiyetindeki şahıslar elinde dulunan bankalardır.

Madde 28 - C sınıfındaki hisseler 27 inci maddede zikrolunan millî bankalar haricinde kalan diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere tahsis olunmuştur. Adedi nihayet 15000 ni geçemez.

Madde 29 - D sınıfındaki hisse senetleri Türk ticaret müesseselerine ve Türk tabiiyetini haiz hükmî ve hakikî şahıslara tahsis edilmiştir.

Madde 30 - Banka bu nizamname ile derpiş edilen hisse senetlerinin bir sınıftan diğer sınıfa nakli hakkındaki talepleri bilâ komsiyon derhal icra eder.

Sonu var

Çorum Askeri mubayaa komisiyonundan

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 1 mart 931 den muteber olmak üzere 63000 kilo yedi aylık arpa ihtiyacı 20 gün müddetle alenî münakasaya konulmuştur.

31 - 10 - 931 Cumartesi saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna müracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır. Mezkûr komisiyonlarada usulü veçhile teklif zarfları verile bilir. Şu kadar ki aynı saatte telgrafhanede bulunma bilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren müracaatları lâzımdır. Teminatı 142 liradır.

Vilâyet Başmühendisliğinden

Mevkii münakasada bulunan Çorum - Yozgat yolunun 16 + 238 18 + 536 ıncı kilo metreleri arasındaki şosa tamiratı esasiyesinin münakasa müddeti 5 - 10 - 931 tarihinden itibaren bir hafta daha temdit edilmiş olduğu ilân olunur.

Ziraat Müdürlüğünden

Ziraat mektebine ait 16 parça tarla gelecek harman sonuna kadar icare verileceğinden 8 - 10-931 tarihinden 28 - 10 - 931 tarihine müsadif çarşamba gününe kadar 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Şeraiti öğrenmek isteyen taliplerin Ziraat dairesine müracaatları ilân olunur.

Ziraat bankası

Çorum Şubesinden

Çorum ziraat Bankasına kısa vadeli (ipotekli) ikrazattan bir numaralı senetle borçlu Çorumun kubbeli mahallesinden Tütüncü zade Şükrü beyin merkez kasbada iki, Penpecik karyesinde sekiz, Tarhan karyesinde on altı. Büğdüz karyesinde beş, Kılınçveran karyesinde dört, Sarışeyh karyesinde üç, Sarımbey karyesinde on iki ki cem'an elli kıt'ada üç yüz seksen dokuz dönüm tarlası

Yine iki numaralı senetle borçlu şarkıyan mahallesinden Haçı Abdurrahman zade Fethi beyin Yenice karyesinde altı, Ahılyas karyesinde beş, Çayhatap karyesinde on beş, Sarımbey karyesinde dört, Yenice karyesinde bir, Tepecık karyesinde dokuz ki cem'an kırk kıt'ada dört yüz yirmi üç dönüm tarlası.

Yine üç numaralı senetle borçlu kubbeli mahallesinden Tütüncü zade Şükrü beyin zevcesi Hatun hanımın Deliler karyesinde altmış sekiz Gürcü karyesinde üç ki cem'an yetmiş bir kıt'ada bin üç yüz otuz bir dönüm tarlası.

Yine altı numaralı senetle borçlu Şeyheyyup mahallesinden Veli paşa zade Nuri beyin ova saray, sarta ve Kara pınar karyesindeki altmış yedi kıt'ada altı yüz on dokuz dönüm rubu hisse tarlası.

Yine sekiz numaralı senetle borçlu Karakeçili mahallesinden Kadife oğlu Salim efendinin İsmail köyünde yebi kıt'ada yüz on üç dönüm tarlası.

Yine yedi numaralı senetle borçlu Ezil karyesinde kürt oğlu Nazım efendinin Ezil karyesinde on üç kıt'ada kırk bir dönüm tarlası.

Yine on numaralı senetle borçlu kubbeli mahalesinden Ak Mehmet oğlu Şevki efendinin Merkez kasabada yüz kırk beş dönüm, dört kıt'a bağ, iki kıt'a bahçesi,

Yine on iki numaralı senetle borçlu çüplü mahallesinden Sabuncu zade Sadık beyin Merkez kasabada on sekiz, Saz değirmeni karyesinde üç ki cem'an yirmi bir kıt'ada yüz doksan beş dönüm tarlası.

Yine on bir numaralı senetle borçlu ümithalife mahallesinden Kars kadısı oğlu Abdullah efendinin Merkez kasabada on kıt'ada yüz otuz bir dönüm tarlası.

Yine on üç numaralı senetle borçlu Ezil karyesinden Emirze oğlu Mehmet efendinin Ezil karyesinde iki kıt'ada kırk dönüm tarlası.

Yine on dört numaralı senetle

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Bu günkü tıbbın terakki ve tekamülü sayesinde nazariyatı fenniyeden doğan bilcümle keşfiyat ve ihtiraatın birer hakikat haline girdigini görmekteyiz. İşte vücudumuzu teşkil eden anasırı mühimme ve bunların vezaifide bu esas üzerinde, fennî bir surette tahlil edilerek mahiyetleri meydana çıkarılmış ve bu hususta fünunu tıbbiye namı altında pek çok âsâr vücude getirilmiştir. Alemi insaniyete pek büyük faideler temin eyleyen bu şubei ilmiyeden istifade ve istiane etmiyen hiç bir fert mütesavver değildir. Alem şümul olan fennin insanlara olan hizmetleri şayanı şükran bir derecede olup bu meyanda fenni tebabetin diğer şuabat müntesebiyinine hizmet ve her hususta rehberlik etmesi de mucibi memnuniyettir.

Malumdur ki: eskiden her nevi hadisatı hukukiye, nazarî kanaetler üzerinde tetkik edilerek, kavanini mevzuaya istinaden insanların mücrümiyetlerine gidilirdi. Malûl olan kimselerin irtikâp eyledikleri cünha ve cinayet derecesindeki kabahatlerden dolayı bilâ tefrik aynı ahkâmı cezaiye tatbik edilmek suretile bir çok masumların mücrümiyetlerine, mücrimlerin de masumiyetlerine hüküm olunarak memleket ve beşeriyet mutazarrır olurdu. Ulûmu fununun terakkiyatı sayesinde her türlü keşfiyat ve ihtiraat bütün varlığiyle inkişafetmiş,zatî veiştihadî kanaetler üzerinde büyük bir inkılâp yaparak her şeyin artık hakikatı mertebei bedaate çıkarılmış, bu sayede dımağlarda bir tekâmül, tesanüt husulegelerek Cümhuriyemiz; bu sakim adet ve düşünceleri kökünden kal ederek bütün mevcudatı esasatı ilmiye dairesinde, fennî bir tahlil ve muhakeme ile anlaşılmasını ve tetkikını emretmiştir.

Şimdiye kadar her meslek müntesibiyni vak'ayı ve hadisatı tabiiye ve araziyeden kendi metkûre ve kanaatına göre bir netice çıkarmak istemesi vehleten doğru olabilir isede fenne istinaden yapılan tetkikat ve tahlilat her halde daha şumullu ve kanaat bahştir.

Hali hazır devletlerin maneveleşini çeviren bir çok şuabatı ilmiye mevcut olup bunların faaliyet sahasında istimal eyledikleri kuvvet; ilim, fen ve mefkûredir. Şirazei devleti bir şekli sâlimde maksut hedefe yürütecek kuvvet te heyeti umumiyei beşerdir. Serveti umumîi memleket, halkın sıhhat ve refahı saadetile kaim olması dolayısile mühim ve nazik hayatî meseleler ile kısmen alakadar olacak fertlerin de fününu tıbbiyenin arzedeceğim nokatı mühimmeyi ihmal edemiyecekleri pek tabiidir.

Nasıl ki harekâtı askeriye, takibi eşkiya bir çok kavait ve şaraiti fenniyeye tabi bulunursa ve arasır bu iğvicaçlı yollar üzerinde zuhuru melhuz hadisat ve vakayii cinaiyelerde aynı suretle büyük bir muhakeme, fennî ve tahlilî mülâha zalarla isabet vaki olduğu tetkikat ve istatistiklerle artık teevvüt etmiş birer hakikattır. Vatanın tealisi uğrunda hayatlarını istihkar etmeyecek hiç bir kimse tasavvur edemem. Yalnız vazife itibarile halkın günagün ölümlerile, kavka ve döğüşlerile sureti daimede karşılaşacak, mücadele edecek fertlerin ve heyeti umumiyesinin, ölümlerin esbab, arazı tabiiyeleri hakkında şimdiye kadar fenni bir surette tesbit edilen nokatı mühimmeyi ihlmeleri zarureti katiye haline girmiş bir keyfiyettir.

Malûmdur ki; vücudu beşer pek çok azalardan müteşekkildir. Bunların mütemadî faaliyetleri sayesinde efali hayatiye bir intizam dahilinde muvakkat bir zemane kadar imtidat eder. Bu müddet zarfında kendisini terkip ve teşkil eden anasırı uzviye ve gayri uzviye bazı avamil tesirile tahavvülât ve tagayyürata düçar olarak vazifei tabiiyelerine halel gelir. Cismin muvazenesi bozulur, kuvvet ve kudretini gaip ederek hayat yavaş yavaş söner ki işte buhal ölümdür. Ölümü mucip esbap muhtelif olmakla beraber eksriyetle iki şekilde tecelli eder. Bunlar da uzviyeti terkip eden anasırı mühimmenin bazı esbap dolayısile noksan kalmasından veyahut uzviyete dahil olan müvellidül maraz mikropların faaliyetinden mütevellit azayı dahiliye beyninde tedricen tehallül eden tegayyürattan ibarettir. Diğer avamil ise, mübrem ve daimî ihtiyacatımızdan madut bulunan su, hava, et'ime, hararet gibi unsurların fıkdanı veyahut uzviyete ithal edilememesinden ibarettir. Herne suretle olursa olsun bu hadiseler karşısında hukuku şahsiyei tabiiye gaip olursa da hukuku şahsiyei medeniye temadi eder. İşte bu hukuku esasiyeye herkesin hürmet etmesi lâzım iken bazen gözlerini şahsî menfeatler bürüyen insanların buna riayetkâr olmadıkları görülmekte ve teammüden ve ligaiezin katil keyfiyetleri ve bunlara mümasil teaddiyatı ahlâkiyeden hetki ırz, feylişeni, çocuk düşürmek keyfiyetleri her an hükûmeti işgal etmektedir. Her Devlette olduğu gibi bizde de vazıı kanun bu hukuka ehemmiyet vererek ağır mevaddı kanuniye ile cezalar teshit etmiş ve bunun ciheti tatbikiyesini de icra kuvvetlerine tevdi etmiştir. O halde malûmatı hukukiyemize bir mikdar da tıbbî mühim nokatı hayatiyeyi ilâve etmek faidelidir

Ölüm: Hayatın nihaî bir hadisesidir. Ekseriyetle katil, intihar, füc'eten vefat şekillerinde görülür. Bu üç hadisei mevti tahlil etmeden mukaddem hastalıktan mütevellit tabiî bir ölüm tablosunu arz ve tasvir edecek olursam digerleri hakkında da bir fikri fennî ve tahlilî yapılmış olur.

Ölüm; bir kaç safha arz eder. marazın vücudde faaliyete geçtigi andan itibaren hastanın geçirdigi maraz devridir. Ölümü mucip olan marazın vücudu beşerde yaptığı son tahribatın şiddeti anile ruhun vücuddan ayrılacağı an arasında geçen safahat ihtizar devridir. Bu devri ihtizarın başlangıcından itibaren ruhun cesetten ayrıldığı an arasında geçen safahat ta haleti nezidir.

İşte bu üç hadisatı hayatiyenin heyeti umumiyeside haletimevt diye ülema tavsif ederler. Bu devirleri geçiren her hasta artık ölümün bütün acılıklarına kemali sükûnetle itaatkâr olup ef'ali hayatiye gün begün söner, yavaş yavaş kuvvei hissiye ve melekâtı akliye tenakus eder; nabız, teneffüs ve harekâtı kalbiyede intizamsızlık ve teğayyürat görülür, gözler sabit bir noktaya çevrilerek bakar. Gözler içeriye çökük, bazan göz kapakları yekdiğerine yapışık, bazan da açık bulunur. Göz bebeği büyür, göz yaşları akar. gözün parlaklığı söner, içi mavimsi bir madde ile örtülür; yüz solgun ve uçuktur, burun kanatları bir birine bitişik hafif siyahımsı ve örümcekleşmiş gibidir; alt çene sarkık, bazan ağız açıktır, dil kuru, dudaklar morumsudur. Alelumum etlerin gevşemesinden mütevellit gayri iradi idrar ve bacaklar arasında pislik görüldüğü gibi ana nefes borusunda hırıltı zuhur eder ve neticede hasta son nefesini vererek bu müthiş manzaralar nihayet bulur.

Bazı mesaili hukukiyede mevtin vukuu ehemiyet kesbeder, teneffüsün durması ölümü intaç edersede sun'î teneffüsle hayat iade kılındığı pek çok defa görülmüş vakayiden olup teneffüs durduktan sonra 25 dakika kalbin harekâtına devam ettigide vakidir. Katil ve miras gibi mesaili adliyede ölümün zemanı vukuunun bilinmesi icap eder. Bir adam müteaddit insanlar cerh ederek ölüm vukua getirilse bucerhalar hangisi ölümü mucip olmuş bittabi hangi cerhadan fazla kan gelmiş veyahut mühim bir uzvi mermi isabet etmiş ise ölüm mucip cerha odur, bu cerhalar husule getiren aletin cins, ne cerihanın eşkâline göre tesbit ederek mezkûr silahın sahibi diğer şeriki cürümlere nisbeten daha ağırceza görecektir. Haleti ihtiza haleti nezi; zabıtai adliye tahkikatında mühim birer meseledir.

Sonu var

İSMET PŞ. HAZRETLERİ

Ege vapurunda mühim bir beyanatta bulundular Yunanistanda gördükleri rabetten dolayı Venizelosa ve Mihalapolosa telsizle teşekkürlerini bildirdiler

Ankara — Başvekil İsmet paşa Ege vapurunda beyanatta bulunarak; Yunanistanda, Türkiye ile eyi komşuluk ve samimî dostluk arzusunun ciddi olduğunu ve yine bu dostluğun sulh ve Yunan emniyet şaraitinin mühim bir kısmi addedildiğini ve bu fikrin hemen hemen mutlak Yunan ekseriyetine şamil olduğunu söylemiş, muhacirler meselelerine temas ederek; muhacirlerin Türkiyede tekrar yerleştiğini, mazide tasfiye edilmiş olan emniyetler meselesinin tebdil ve tebeddülü asla mevzubahis olmadığını, ancak Adanadan pamuk, Ankaradan tiftik almaya gelecek olan eski veya yeni Yunanlı olduğunu tetkik etmekte mutaassıp zevatın memleketin asıl menfaatlarını ihmali demek olacağını beyan etmiştir. İsmet Paşa resmî ve hususî temaslarda hiç bir Millet ve Devlet aleyhine bir mülâhaza geçmediğini, yakın ve uzak komşularla sulh ve emniyet havasının kuvvellenmesinden tarafeynin memnuniyet duyacağının tesbit olunduğunu söylemiştir. İsmet Paşa Venizelosa, Tevfik Rüştü bey Mihalapolosa Ege vapurundan telsizle birer telgraf göndererek Yunanistanda gördükleri fevkalâde muhabbetli ve esaslı kabulden dolayı minnettarlıklarını bildirmişlerdir.

ATİNADA SÜRAT YARIŞI ve Türk Atleti

Atina 11 - 200 metre sürat yarışının birinci kısmını 23 ⅕ birinci gelen Türk atleti Mehmetali Nihaî musabakada ikinci gelmiştir.

Resmi Gazeteden

KARARNAME

576 Numaralı Nushadan mabat

Madde 18 - Bankanın hisse senetleri nama muharrerdir. Hisse senetleri şirkete karşı tecezzi kabul etmez. Bir hisse senedinin müteaddit sahipleri bulunduğu takdirde şirkete karşı olan haklarını ancak bir mümessil vasıtasile istimal edebilirler. Müşterek bir mümessil tayin ettikleri surette şirketçe ifa olunacak tebligatın mezkûr mümessil veya sahiplerinden yalnız birine icrası kâfidir.

Hiç bir hissedar veyahut varis veya dainleri hiç bir vesile ile şirket emval ve emlâkinin haczini veya bunların taksim ve füruhtunu talep ve bankanın ümuru idaresine müdahale edemez.

Madde 19 - Her hisse senedi İdare Meclisi Reisi ile Müdiri Umumin imzalarını, sıra numarasını hangi seriden olduğuna dair işareti itibari kıymeti ve sair münasip kuyut ve meşruhat ile 30 kopunu muhtevi olacaktır. Hisse senet bedellerinin temamen tahsilinden sonra asıl senet verilmek üzre hissedarlara bankaca her taksite mukabil kayt muamelesi yapan bankalar vasıtasile veya doğrudan doğruya muvakkat makbuz ilmü haberi verilecektir.

Madde 20 - Bir hisse senedi bedeli temamen tahsil edilmedikçe ferağ olunamaz. Bedeli temamen ödenmiş olan hisse senedinin ferağı senedi devredenle alanın bu işe mahsus olarak tanzim edecekleri beyannameler üzerine banka idare meclisince karar ittihaz edilmesine ve hissedaran defterine kayt ve tescil olunmasına mütevakkıftır. Bu suretle hissedaran defterine kayit ve tescil edilmeyen ferağlar muteber değildir.

Madde 21 - Yukarıki madde mucibince devir ve ferağ olunan, yanan veya sair suretle harap veya zayi olan hisse senetleri yerine sahiplerinin müracaatı üzerine yapılacak tetkik neticesinde aynı sınıftan en son verilmiş hisse senedinin numarasını takip eden numarayı havi bir hisse senedi verilir. Bu senet eski senedin numarasını ve onun yerine kaim olduğunu gösterir bir damğa ile damgalanır.

Madde 22 - İştirak teahhüt namelerinde muharrer ikametgâhı tebdil eden hissedarların Banka Umum Müdürlüğüne iadeli teahhütlü mektupla bildirecekleri ikametgâh, kanunî ikametgâh addolunur.

Madde 23 - Sermayenin yüzde kırkı banka nizamnamei esasisinin hükûmetçe tasdikından itibaren nihayet bir ay sonra tediye edilmiş olacak ve bu aydan itibaren banka kanunen teşekkül etmiş addolunarak faaliyete başlıyacaktır. Sermayenin yüzde otuzu nizamnamei esasinin tasdiki tarihinden itibaren 6 ay sonra ve mütebaki yüzde otuzu da ikinci tediyeyi takip eden 6 ay zarfında bankaya tevdi olunur. Banka İdare meclisi lüzum gördüğü takdirde hükûmetin muvafakatile bu müddetleri ikişer misline iblâğ edebilir. Taksitlerin tediyesine davet mutazammın ilânlar muayyen müddetlerin inkızasından 20 gün evvel Ankara Resmî Gazete ve diger bir Gazete ile ve İstanbulda ve tensip edilecek sair mahellerde bir veya iki Gazete ile ilân olunur. Bu ilânlar bütün hissedarlara tebliğ hükmündedir.

Madde 24 — Tayin edilen müddetler zarfında teahhüt ettikleri hisse senetlerinin yüzde 40 ını tesviye etmiyen hissedarlar senevî yüz de 10 hesabile geçmiş günler faizi verirler. İşbu yüzde 40 ile geçmiş günler faizini tesviye etmeleri için kanunî ikametgâhlarına birer ay müddetle iki defa tahriri tebliğat yapıldığı halde tesviye etmeyen hissedarların hukuku hiç bir gûna merasimi kanuniye icrasına hacet olmaksızın iskat edilir. Bu kabil hissedarların yerine, geçmiş taksitleri derhal tesviye eden hissedarlar kaim olur Bu suretle hakları iskat edilen hissedarların hisselerinden tevellüt eden meblâğdan bu hususta icra edilen masraflar tenzil edildikden sonra bakiyesi beşinci maddede zikredilen Hazine tahvillerinin itfasına tahsis edilir. İlk yüzde 40 ı tesviye etmiş olupta diğer taksitleri tediyede teahhur eden hissedarlar senevî yüzde 10 hisabile geçmiş günler faizi verirler. Bunlardan taksitlerini tediye etmeyenler hakkında Ticaret kanununun Anonim şirketlerine dair ahkâmı tatbik olunur.

Madde 25 - Hisseler A, B, C, D, sınıflarına ayrılmıştır. Gerek temettü hissesi gerek Bankanın tasviyesi halinde haiz olacakları kıymet itibarile işbu 4 sınıf arasında hiç bir fark yoktur. Bu nizamname ahkâmına muhalif şekilde elde edilen hisseler temettü ve rey hakkından mahrumdurlar.

Madde 26 - Hükûmet müesseselerine münhasır olan A sınıfı hisselerinin her biri 100 hisselik ve yekûnü sermayenin nihayet yüzde 15 i derecesinde olacaktır. Bu hisse senetlerinin mukabili hükûmet tarafından altın olarak ve tevdi tarihindeki fiatlarla Bankaya verilecektir.

Madde 27 - B sınıfı hisse senetleri Türkiyede faaliyette bulunan Milli Bankalara tahsis edilmiştir. Milli Bankalardan maksat Milli kanunlara tevfiken teşekkül etmiş ve türk parası olarak konulan sermayesinin ekseriyeti Türk tâbiiyetindeki şahıslar elinde dulunan bankalardır.

Madde 28 - C sınıfındaki hisseler 27 inci maddede zikrolunan milli bankalar haricinde kalan diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere tahsis olunmuştur. Adedi nihayet 15000 ni geçemez.

Madde 29 - D sınıfındaki hisse senetleri Türk ticaret müesseselerine ve Türk tabiiyetini haiz hükmî ve hakiki şahıslara tahsis edilmiştir.

Madde 30 - Banka bu nizamname ile derpiş edilen hisse senetlerinin bir sınıftan diğer sınıfa nakli hakkındaki talepleri bilâ komsiyon derhal icra eder.

Sonu var

Çorum Askerî mubayaa komisiyonundan

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 1 mart 931 den muteber olmak üzere 63000 kilo yedi aylık arpa ihtiyacı 20 gün müddetle alenî münakasaya konulmuştur.

31 - 10 - 931 Cumartesi saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna müracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır. Mezkûr komisiyonlarada usulü veçhile teklif zarfları verile bilir. Şu kadar ki aynı saatte telgrafhanede bulunabilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren müracaatları lâzımdır. Teminatı 142 liradır.

Vilâyet Başmühendisliğinden

Mevkii münakasada bulunan Çorum - Yozgat yolunun 16+238 18+536 ıncı kilo metreleri arasındaki şosa tamiratı esasiyesinin münakasa müddeti 5 - 10 - 931 tarihinden itibaren bir hafta daha temdit edilmiş olduğu ilân olunur.

Ziraat Müdürlüğünden

Ziraat mektebine ait 16 parça tarla gelecek harman sonuna kadar icare verileceğinden 8 - 10-931 tarihinden 28 - 10 - 931 tarihine müsadif çarşamba gününe kadar 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Şeraiti öğrenmek isteyen taliplerin Ziraat dairesine müracaatları ilân olunur.

Ziraat bankası

Çorum Şubesinden

Çorum ziraat Bankasına kısa vadeli (ipotekli) ikrazattan bir numaralı senetle borçlu Çorumun kubbeli mahallesinden Tütüncü zade Şükrü beyin merkez kasbada iki, Penpecik karyesinde sekiz, Tarhan karyesinde on altı. Büğdüz karyesinde beş, Kılınçveran karyesinde dört, Sarışeyh karyesinde üç, Sarımbey karyesinde on iki ki cem'an elli kıt'ada üç yüz seksen dokuz dönüm tarlası

Yine iki numaralı senetle borçlu şarkıyan mahallesinden Haçı Abdurrahman zade Fethi beyin Yenice karyesinde altı, Ahılyas karyesinde beş, Çayhatap karyesinde on beş, Sarımbey karyesinde dört, Yenice karyesinde bir, Tepecik karyesinde dokuz ki cem'an kırk kıt'ada dört yüz yirmi üç dönüm tarlası.

Yine üç numaralı senetle borçlu kubbeli mahallesinden Tütüncü zade Şükrü beyin zevcesi Hatun hanımın Deliler karyesinde altmış sekiz Gürcü karyesinde üç ki cem'an yetmiş bir kıt'ada bin üç yüz otuz bir dönüm tarlası.

Yine altı numaralı senetle borçlu Şeyheyyup mahallesinden Veli paşa zade Nuri beyin ova saray, sarta ve Kara pınar karyesindeki altmış yedi kıt'ada altı yüz on dokuz dönüm rubu hisse tarlası.

Yine sekiz numaralı senetle borçlu Karakeçili mahallesinden Kadife oğlu Salim efendinin İsmail köyünde yebi kıt'ada yüz on üç dönüm tarlası.

Yine yedi numaralı senetle borçlu Ezil karyesinde kürt oğlu Nazım efendinin Ezil karyesinde on üç kıt'ada kırk bir dönüm tarlası.

Yine on numaralı senetle borçlu kubbeli mahalesinden Ak Mehmet oğlu Şevki efendinin Merkez kasabada yüz kırk beş dönüm, dört kıt'a bağ, iki kıt'a bahçesi,

Yine on iki numaralı senetle borçlu çüplü mahallesinden Sabuncu zade Sadık beyin Merkez kasabada on sekiz, Saz değirmeni karyesinde üç ki cem'an yirmi bir kıt'ada yüz doksan beş dönüm tarlası.

Yine on bir numaralı senetle borçlu ümithalife mahallesinden Kars kadısı oğlu Abdullah efendinin Merkez kasabada on kıt'ada yüz otuz bir dönüm tarlası.

Yine on üç numaralı senetle borçlu Ezil karyesinden Emirze oğlu Mehmet efendinin Ezil karyesinde iki kıt'ada kırk dönüm tarlası.

Yine on dört numaralı senetle

borçlu Sarin karyesindeu Bal oğlu Zeynal efendinin Sarin karyesinde ön üç kıt'ada otuz sekiz dönüm tarlası .

Yine on beş numaralı senetle borçlu sofular mahallesinden Hap oğlu Mehmet efendi kefilleri Ahmet , Kara göz oğlu Nuri ve Abdiş efendilerin Ahilyas karyesinde on sekiz , Elemin karyesinde beş , Gürcü karyesinde bir Yaydığin karyesinde dört ki cem'an yirmi sekiz kıt'ada ik üz elli iki dönüm tarlası .

Yine on altı numaralı senetle borçlu çakır mahalle inden Mazlum oğlu Hasan efendinin Merkez kasabada bir kıt'ada yirmi dönüm tarlası .

Yine on yedi numaralı senetle borçlu kubbeli mahal esinden Eyüp oğlu Kâmil efendinin Saz değirmeni karyesinde üç kıt'ada yüz yetmiş dönüm tarlası .

Yine on sekiz numaralı senetle borçlu Seydim karyesinden Ömer oğlu Bekir ağanın Seydim karyesinde yedi kıt'ada doksan dönüm tarlası .

Yine on dokuz numaralı senetle borçlu karakeçili mahallesinden zavallı oğlu İsmail Nuri efendinin Gürcü karyesinde altı kıt'ada otuz dokuz dönüm tarlası .

Yine yirmi numaralı senetle borçlu isahalife mahallesinden Şamlı oğlu Fazlı efendinin Ezil karyesinde sekiz kasabada bir kıt'a tarla ve iki kıt'a bağ ki cem'an on bir kıt'ada üç yüz dört dönüm tarla ve bağı.

Yine yirmi bir numaralı senetle borçlu şarkıyan mahallesinden Şücaattin oğlu Salim efendinin Gürcü karyesinde yedi , beğdili karyesinde bir kasabada bir ki cem'an dokuz kıt'ada yüz on üç dönüm tarlası

Yine yirmi üç numaralı senetle borçlu azapahmet mahallesinden Çöplü oğlu Şükrü efendinin Erdek karyesinde on iki kıt'ada yüz doksan bir dönüm rubu hisse tarlası .

Yine yirmi iki numaralı senetle borçlu isahalife mahallesinden Musa alemdar oğlu Tevfik ve Besim efendinin Merkez kasabada dört kıt'ada yetmiş dört dönüm tarlası .

Yine yirmi dört numaralı senetle borçlu azapahmet mahallesinden Geveze Bekir oğlu Riza efendi kefili Çöplü oğlu Şükrü efendinin Erdek karyesinde iki kıt'ada seksen dönüm rubu hisse tarlası .

Yine yirmi altı numaralı senetle borçlu uç mahallesinden Bezgin oğlu Hacı Ahmet efendinin Merkez kasabada altmış dokuz dönümde bir kıt'a bağ dört kıt'a tarlası .

Yine yirmi yedi numaralı senetle borçlu hacınasrullah mahallesinden Seyitmehmet oğlu Ahmet efendinin Merkez kasabada yetmiş dört dönümde bir kıt'a bağ beş kıt'a tarlası .

Yine 31 numaralı senetle borçlu çakır mahallesinden Mazlum oğlu Hünü efendinin Yaydığin karyesinde beş kıt'ada yirmi altı dönüm tarlası .

Yine 33 numaralı senetle borçlu hacınasrullah mahallesinden Sayit Mehmet oğlu Şahap ve Necmettin efendinin kasabada iki kıt'ada beş dönüm bağı .

Yine 34 numaralı senetle borçlu kubbeli mahallesinden Celep oğlu Ömer efendinin Büğdüz karyesinde iki kıt'ada otuz beş dönüm tarlası .

Yine 35 numaralı senetle borçlu Büdüz karyesinden Yağlı oğlu Ali, kefili Epter oğlu Mehmet efendinin Büğdüz karyesinde iki kıt'ada on altı dönüm tarlası .

Yine 36 numaralı senetle borçlu Seyfe karyesinden Kuşçu oğlu Siyahi ve kefilleri Alirıza, Bahri efendilerin Seyfe karyesinde beş kıt'ada yirmi bir dönüm tarlası .

Yine 37 numaralı senetle borçlu şeyheyyup mahallesinden esbak müftü Hacıhakkı efendi zevcesi Emine hanımın Yaydığin karyesinde beş , Gürcü karyesinde iki , Deliler karyesinde üç , Gürcü karyesinde bir , Merkez kasabada iki ki cem'an on üç kıt'ada yetmiş dönüm tarlası .

Yine 38 numaralı senetle borçlu kubbeli mahallesinden Ak mehmet oğlu Hüseyin efendi zevcesi Şükrüye hamımın Yaydığin karyesinde dokuz , Merkez kasabada iki ki cem'an on bir kıt'ada seksen beş dönüm tarlası .

Yine 39 numaralı senetle borçlu tepecik mahallesinden Deli balta oğlu Ali ağanın Merkez kasabada iki kıt'ada on sekiz dönüm tarlası .

Yine 40 numaralı senetle bar karamançavuş mahallesinden ban oğlu Ali ağanın Merkez sabada üç kıt'ada otuz altı dör tarlası .

Tanzim kılınan müzayede kaimesinde hudut ve evsafı sairesi müharrer emvalı gayrı menkuleler ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan pey vaz edecek olanların mevki ve hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak için Çorum ziraat Bankasına müracaatları ilân olunur .

ZAYİ MÜHÜR

929 tarihli Nuri ismindeki mührümü 10 Teşrinevel 931 tarihinde zayi ettiğimden mezkûr mühürle Ziraat Bankasından maada kimseye borç senedim olmadığını ve tarihiilândan sonra zuhur edecek senedin kabul edilmiyeceğini ilân ederim . Veli paşa zade Nuri

Piyase

	Azami K.	Asgari K.
1 demirli buğday	35	22
» » Arpa	24	20
» » Mısır	25	00
» » Mercimek	50	40
» » Nohut	60	50
» » Fasulye	100	80
» » Bulkurçekilmiş	75	70
» »haşhaşbeyaz	60	00
» » » siyah	120	110
1 batman kendir	250	150
» » Cehri	600	300
1 D.ketentohumu	45	40
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	
1 Kıye sarımsak	25	
1 Torba birinci	475	
1 » ikinci	400	
1 » üçüncü	230	
1 » dördüncü	100	
1 batman kepek	8	
1 kıye pirinç	35	30
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	26	00
1 kıye Sığır eti	16	
1 kıye afyon	800	600
1 kıye tiftik	35	30
1 kıye yapağı	45	40
1 kıye kıl	45	35
1 kıye balmumu	75	70
1 kıye peynir	50	30
1 » sade yağ	100	90
1 « zeytin yağı		
1 « Şeker	55	
100 adet yumurta	210	200
1 kıye bal	60	50
1 teneke gaz	375	
1 « benzin	390	
Bir adet altın	925	

Askerî

Mübayaa komisyonundan

Samsunda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 8 - 10 - 931 den muteber olmak üzere 360000 kilo bir senelik arpa ihtiyacı 30 gün müddetle kapalı zarfla münakasaya konulmuştur .

8 - 11 - 931 pazar günü saa 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır . Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır . Samsun, Amasya, Mer - zifon, Çorum satın alma komi - siyonlarında da aynı şartname verdir . Mezkûr komisiyonlarada usulü veçhile teklif zarfları ver bilir . Şu kadarki aynı saatte tel grafhanede buluna bilmek çin saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır . temi - natı 945 liradır .

Çorum

Hapisane müdüriyetinden

Hapishanenin yedi aylık kaz yağı ve dört aylık odun ve kömürü 20 gün müddetle münakasaya konmuştur . Taliplerin 28 - 10 - 931 tarihinde saat 15 te hapis - hane dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur .

Çorum

Sulh Hukuk Hakimliğinden

Çorumun Karamançavuş mahallesinden Seyit Ahmet oğlu Mehmet Rifatın ikametkâhı meçhul ve geçen celsei muhakemede kendisine ilânen tebliğat icra edildiği halde mahkemeye icabet etmemiş olmağle hakkında gıyap kararı ittihaz edilmiş ve yemin ihbarnamesi tebliğine karar verilmiş olmakla muhakemenin bukerre muallak bulunduğu 31 - 10 - 931 tarih cumartesi saat 9 da Çorum Sulh Hukuk Mahkemesinde yemin etmek üzre bulunmadığı veyahut beş gün zarfında itiraz etmediği takdirde birdaha mahkemeye kabul edilmediği gibi borcuda mukır ve davaya sabit nazarile bakılacağı ilânen tebliğ olunur .

Çorum

İcra dairesinden

Sabuncu oğlu Riza efendinin bir kıta ipotek ile ve singer kumpanyasının dahi senedi adî ile Küçük Mehmet oğlu Bekir efendi zimmetinde alacağı olan mebaliğin temini için merhun olup paraya çevrilmesi mukarrer olan uç mahellesinde vaki İstanbullu soka - ğında 15 - 1562 numaralı ve tarafları canibi yemini İstanbullu oğlu samanlığı ve Sağır oğlu Ali ve yesari çıkmaz sokak arkası Mustafa efendiye kalan hane önü sahibi senet odası, yemini Mürüv - vet oğlu Mehmet yesarı Kadı oğlu arkası Kayış oğlu Hacı ve Damat oğlu bahçeleri ve önü yol ve Mustafa efendi bahçesi ile mahdut tahminen 600 ziradan ibaret tahtanî beş oda bir ahır ve bir samanlığı ve havli ve havli derununda bir kapu ile mikdarı kâfi bahçeyi havi iki bap hanenin üçyüz yirmi sehimden 112 sehmi peşin para ile ve resmi dellâliye müşteriye ait olmak üzere açık arttırma ile satılacağından otuz gün müddetle yeniden mevkii müzayedeye vazedilmiş olduğundan 15 - 11 - 931 pazar günü saat 15 te peşin para ile ve resmi dellâ - liye müşteriye ait olmak üzere talip olanların kıymeti muhamme - nesi olan 1500 liranın yüzde on nisbetinde pey akçası veya temi - nat mektubile yevim ve saati mezkûrde icra dairesine müra - caatları ilân olunur .

Çorum vilâyet Matbaası

1 - Birinci Teşriu - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 578

Ayı geçen 25 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ

Seneliği	Mevkii	
175	kasabaya	Günü geçen 5 Kuruştur
200	Harice	
150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

Vekillerimiz geliyor

Ankara 18 - Başvekilimiz hâmilen İstanbula avdet etmekte olan Ege vapuru Kornete doğru yoluna devam etmekte ve Yunan sularında tesadüf edilen Yunan vapurları ve yolcuları tarafından hararetle selâmlanmaktadır

Kâzım Paşa Hz. leri

Ankara 18 - Meclis Reisi Kâzım paşa hazretleri bu sabah Ankaraya avdet etmişlerdir ve istasyonda Vekiller, Meb'uslar ve vekâletler erkânı tarafından karşılanmıştır .

Yeni muhriplerimiz geldi

Ve sancak çekme merasimi Millî Müdafaa Vekilinin huzurunda yapıldı

İstanbul 18 - Koca tepe ve Ada tepe muhriblerimiz bugün buğazda cevelândan sonra saat 13 - 10 da Dolma bahçe önünde demirlemiştir . Yeni gemilerimizin sancak çekme merasimine bu sabah Ankaradan şehrimize gelen Millî müdafaa vekilimiz riyaset etmiştir . Saat 15 te bir bölük asker hamidiye kravezöründen ayrılarak tesellüm için yeni gemilerimizi gelmişler ve hamidiyenin selâm topları ve muzikasının terennümatı arasında gemilere Sancağımızı çekmişlerdir. Kısa bir nutukla Cümhuriyet donanmasının yeni kuvvetlerini selâmlayan donanma kumandanına mukabele eden Millî Müdafaa vekilimiz Cümhûriyet donanmasını tebrik etmiştir . Merasimi müteakip davetlilere hamidiyede bir çay ziyafeti verilmiştir .

DARÜLFÜNUNDA

Kâtibi Umumî Recep Beyfendi C. H. Fırkası Programı üzerinde bir konferans verdi

İstanbul 17 - C. H. Fırkası Kâtibi Umumisi Recep Bey dün Darülfünunda Cümhûriyet Halk Fırkası programının izahı mevzuu üzerinde münakaşalı bir konferans vermiştir Recep Bey; Birçok vatandaşların itirazlarına müdelle! vemukni cevaplar vermiş, konferans halkın samimî tezahuratı arasında bitmiştir .

BALKAN KONFERANSI

Ve Yunan - Arnavut Murahhaslarının Gazetelere beyanatı

İstanbul 17 - Balkan konferansı Yunan Heyeti Murahhasası Reisi Papa Anastasiyu gazetecilere beyanatında Türk Cümhûriyetinin teşekkülündenberi bir Türk, Yunan itilâfı için sarfı mesai ettiğini, Türkiye ile yapılan yakınlaşmayı bütün Yunan siyasî fırkaları tasvip ettiği için Yunanistanda vuku bulacak her hangi bir hukûmet tebeddülünün bunda bir tesiri olmıyacağını söylemiştir .

Papa Anastasiyu konferansın meşgul olacağı mühim meselelerin tam bir itilâfı istihdaf eden ademi tecavuz, emniyet, hakemlik ve dostluk esaslarına müstenit Balkan misakı projesi olduğunu söylemiştir.Bu projenin Devletler tarafından kabulü halinde bir Balkan Devleti diğerine tecavüz ederse diğerleri müctemian buna mani olacak ve hangi tarafın mes'ul olduğu münakaşayı mucip olursa mesele Cemiyeti Akvama havale edilecektir .

Bu gün muvasalet eden Arnavutluk Heyeti azaları ikinci vatan diye hitap ettikleri Türkiyenin teceddüt ve inkılâp yolunda ve sulh sahasında vücude getirdiği muazzam eseri hayranlık ve takdir ile karşıladıklarını ifade etmişlerdir.

İctima

Ankara 18 - İdman cemiyetleri ittifakı umumî merkezi 28 Teşrini evvelde Ankarada toplanacaktır .

Balkan Konferansı münasebetile

Arnavut Murahhasının Milliyet Gazetesine Beyanatı

İstanbul 18 - Balkan konferansında memur Arnavutluk baş murahhası Milliyet gazetesine verdiği beyanatta ; Arnavutluğun balkan ittihadi fikrine her devletten ziyade taraftar olduğunu söyleyerek demiştir k ; gayenin istihsali ekalliyetler meselesinin halline bağlıdır . Biz ittihada ekalliyetler hukuku temin edilmek şartile girebiliriz .

BüyükGazinin

HEYKELİ GELİYOR

Büyük Halâskârımızın vilâyetimiz namına ihzar edilen Heykellerini tesellüm etmek üzre Vilâyet İdarei hususiye müdürü Reşat bey bu gün İstanbula azimet eylemişlerdir.

Vekillerimiz İstanbulda

İstanbul 19 - Başvekilimiz bu gün şehrimize muvasalet etmiş ve hararetli tezahuratla karşılanmıştır. Muşarünileyhi hamil Ege vapuru liman haricinde müteaddit vapurlar, motorbotlar, koca tepe ve ada tepe muhriplerile diğer harp sefaini tarafından istikbal edilmiştir. İsmet paşa Hazretleri Hariciye vekilimizle birlikte motörle Top hane rıhtımına çıkıtkları ve rıhtımdan ayrıldıkları esnada gerek orada biriken ve gerek caddeleri dolduran halk tarafından şiddetle alkışlanmış, Ege vapuru da bilahere Tophane rıhtımına yanaşmış ve heyetin sair erkânı da karaya çıkmıştır

İki memleket ricali arasında

Peşte 19 - İsmet Paşa ile Kont Koroliyi, Tevfik Rüştü beyle Valko arasında samimî telgraflar teati olunmuştur .

Balkan konferansı Başvekilimizin Nutkile açılacak

İstanbul 19 - Balkan konferansı yarın İsmet paşanın bir nutkı ile açılacaktır . Tekmil heyeti murahhasalar gelmiştir.

Konferansı takip için Bulkar ve Yunan Gazetecilerinden heyetler gelmiştir .

Boğazlar Komisiyonunda

İstanbul 18 - Buğazlar komisyonunun, Baltık denizindeki Rus harp gemilerini karadeniz Rus donanmasına ilhak etmiş olmasından dolayı güya Rumanya hükûmeti tarafından vaki protestolara itlâ hasıl etmiş olduğuna dair bir gazetede intişareden fıkranın doğru olmadığı komisyon tarafından bildirilmiştir .

Edirnede cümhûriyet bayramı hazırlığı

Edirne 19 Cümhûriyet bayramı için hazırlıklara başlanmıştır.

Ankara geçit resmine iştirak edecek izciler hazırlanmıştır .

Gelenler

Muhterem meb'uslarımızdan İsmail Kemal bey ayın ondokuzuncu pazartesi günü vilâyetimizi teşrif ederek dünki gün Sungurluya azimet eylemişlerdir .

Mektupçumuz mezun

Vilâyetimiz Mektupçusu Mithat Bey tedavi için bir ay mezuniyet alarak geçen Cuma günü İstanbula azimet eylemişlerdir .

Bulgar gazetecileri İstanbulda

İstanbul 19 - Bu sabah şehrimize Bulgar Gazetecilerinden mürekkep bir heyet gelmiştir .

Gümüşhanede

Bir mektep inşa edildi

Gümüşhane 18 - Gazi paşa mektebinin inşaatı bitmiştir . Ve on güne kadar açılma merasimi yapılarak tedrisata başlanacaktır.

Romanya Murahhasları

İstanbul 18 - Balkan konferansına iştirâk edecek olan Romanya heyeti bugün şehrimize gelmişlerdir

Edison öldü

Nevyork 18 - Muhteri Edison bu sabah ölmüştür .

Balikesirde

Koyunculuk kongresi

Balikesir 18 - Sekseni müteaviz koyuncunun iştirâk ettiği koyuncular kongresi C.H.F. konferans salonunda toplanmış, hararetli müzakere ve münakaşalar yapılmıştır . kongreden sonra kıvırcık ve merinos koyunu yetiştirme cemiyetinin Balikesir şubesi teşkil edilmiştir .

Yunan murahhasının bayanatı

İstanbul 19 - Yunan murahhası Papa Anastasiyu beyanatında ; Balkan konferansı bir itilâfla neticelendiği takdirde harp ihtimallerinin bertaraf edilmiş olacağını söylemiştir .

Almanyada bir maden faciası

Berlin 19 - Anisudinken maden'erinde bir felâket vuku bulmuş, 70 madenci gömülmüştür . Şimdiye kadar 30 ölü, 27 yaralı sayılmıştır .

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

577 Numaralı nushadan mabat

Malumdur ki; zabıtai adliye sıfatile icrayı tahkikata salâhiyettar heyetler; cünha ve cinayet hadiselerile karşılaşırlar, bazan öyle darbı adi, cerhi hafif hadiseler olur ki tesadüf edildiği zaman bunun hali ibtidaisine aldanılır. Cünha kabilinde bir cürüm telâkki edilerek meseleye ehemmiyet verilmez, müştekiler alelüsul dinlenir, vak'a ehemmiyetsiz görülür. Halbuki bir kaç saat veyahut bir kaç gün sonra darp, cerh neticesi hasta ihtizar devrine girer, kadın ise çocuğunu düşürür. Netice itibarile bu vak'anın kahremanı katil sıfatını alır. Artık failin derdestide bir mesele teşkil eder. Bazı haleti mevtler cinayetle alâkadardır. Hastanın dalgın, istirahat halinde bulunduğuna hüküm olunur, bu gibi ehvalde gaflet bir çok fırsatların ziyaına sebebiyet verir. Atideki üsul bu nevi fırsatlardandır.

1 - Ekseriya mücrimler hastanın halini eyi gördükçe pek uzaga kaçmağa lüzum görmezler. Vak'ayı tahlil ve hastalığı kısmen takdir eden heyetler bunları hemen nezaret altına alırlar.

2 - Şahitler hastanın halini eyi ve cürmü de adi görürlerse bildiklerini söylemekte beis görmezler. Fakat haleti mevt başlar veya hasta ölürse muhtelif esbap tahtında tebdili lisan, ketmi hakikate çalışırlar.

3 - Mecruh veya tasdîkatı, meseleyi adi görerek bazan şikâyeti zait telâkki ederler. Vak'anın ehemmiyetini takdir edenler cürmün esasatını meydana çıkarırlar. İşte bu esbaba binaen en adi darp ve vak'alarında fennî bir nazar ile hastayı tetkik etmeli, şekli zahiriye kapılmayarak sebebi mevti araştırmalı, bunun için tetkikatını daima fennî, ilmî esaslara istinaden yürüyen mefkûreler vak'anın hakikatini meydana çıkarır.

Hali hazır fenni tababet iki şekilde ölüm tablosu kabul etmektedir.

1 - Zahirî ölüm,

2 - Hakikî ölüm.

Bir kimsenin zemanı mevtini surcti kat'iyede tayin etmek müteassir olduğu gibi ruhun cesetten ayrıldığı zemanı da tayin etmek biraz müşküldür. Zira teneffüs durduğu halde kalp harekâtına devam eder.

Kalp te tevakkuf ettiği halde vücudun harareti devam eder. O halde; ruh cesetten ayrıldığı halde şahıs ölmüş değildir. Hararetin mevcudiyeti uzviyeti terkip eden azanın kısmen hali faaliyette olduğuna delâlet eder. Bu hal içinde bulunanların bilâhare hayat iktisap ettikleri görülmektedir ki bu hadiseye zahirî ölüm denir.

Vaktile bu suretle köylerde, kasabalarda mezara gömülen ve bilâhare çıkarılan kimseler mevcut olduğunu yevmî gazetelerde okuyanlar pek çoktur.

Hukûmeti Cümhûriyemiz; etibba teşkilâtına verdiği ehemmiyet sayesinde bu müthiş hatalara mani olmak için ölen her şahsın behemhal tabip muayenesini kanunen emretmiştir. Köylerde, kırlarda, tepelerde ecelile ölmüş, suda boğulmuş, güneş çarpmış, zehirlenmiş adamlara tesadüf edilir. Köylü bunun ahvali zahiresine bakarak hakiki mevt fikir, kanaati hasıl ederler ve cesedi defnetmek üzre hazırlanırlar. Fennî tetkik kudretine malik olan heyetler derhal müdahale etmeli, cesedi haricen tetkik ederek meytizahirî alâimi gösteriyorsa defnini men etmeli, daha ziyade şüphelenilirse teneffüsü sun'i yapmalı, müşkül vaziyette behemhal hükûmetten tabip celbetmek lâzımdır.

Hakikî ölüm: teneffüs, harekâtı kalbiyenin tevakkufu, hissin temamen mefkudiyeti ve harekâtın madûmiyeti, hararetin ademi mevcudiyeti; gözün teğayyüratı gibi halat alâmeti mevt olup bir müddet sonra ceset üzerinde, kanın cilt altında terakümünden ibaret morumsu lekeler ve ölünün katılaşması, tefessühu ölümün katiyetle vukua geldiğine alâmettir. Her ölüm vakasında cesedin altı saat sonra katılaşması tabiî bir keyfiyettir. Bir müddet sonra ceset tefessüh eder. Bu keyfiyetler de muhite, iklime göre deyişir. Sıcak zemanlarda iki, soguk zemanlarda sekiz günde vukua gelir. Bazan ceset üzerinde asari darbiye ile müterafik morumsu lekelerin mevcudiyeti bir cinayeti hatırlatırsada kaza olmak ihtimali de varidi hatırdır.

Ağaçtan yere sukut ederek ölen bir insanın cesedi üzerinde hernekadar asârı cerhiye görülürsede bir noktaya inhisar etmesi diğer uzuvlarında harabiyet ve mücadeleden mütevellit darp asarı görülmemesi vak'anın ağlebi ihtimal kazaî olduğunu gösterir. Herhalde esnayi tahkikat ve tetkikatta vak'anın cinaî olduğu mülahazasile faaliyete geçmek daha doğru olur.

Ölünün yüzünden vak'a anlaşılabilir mi? Bazı ölmüş eşhasın yüzlerinde elemler, kederler, meyusiyet, cesaret, hayret, rızadan mütevellit sükûnet gibi irtisamatı cerhiyeler görülür. Bu tablolardan da kısmen sebebi mevt hakkında bir fikir ile mutalea alına bilir. Yüzdeki asârı uzun zeman devam edemiyeceğinden ölümün hini vukuunda yüzün fotografisini almak ve bilahare tetkik etmek çok faidelidir. Ceset henüz sıcak ve yumuşak bulunursa vukuu ağlebi ihtimal 24 saatten evveldir. Ceset henüz katılaşmamış ise vukuu ağlebi ihtimal 36 saatten ziyade değildir. Ceset katılaşmış ise vukuu 12 saatten ziyade ve üç dört gün bir zeman geçmiştir. Cesette kısmen veyahut temamen katılık zayi olmuş yani ceset gevşemiş ise vukuu ağlebi ihtimal dört beş gündür.

Cesedin karnında yeşil bir renk hasıl olmuş ve gâzât ta mevcut ise vukuu ağlebi ihtimal üç ila altı gündür.

Hali hayatta bulunan bir kimsenin haricî ve dahilî bazı esbap tahtı tesirinden ve gayet kısa bir müddet zarfında vuku bulan ölümlere füc'eten vefat denir. Bu hadisei hayatiyede yaşın, cinsin, mevsimin ve mukaddema şahsın geçirdiği veyahut his etmeksizin geçirmekte olduğu hastalıkların uzviyette bıraktığı tahribatın büyük tesiri vardır. Teneffüs, kalp damar ve bunlara mümasil azadaki zayıatı maddiye ansızın ölümü tevlit ede bilir.

Sevinç; keder, heyecan, teessür gibi ruhî halatı asabiyede ölüme sebep olmaktadır. Füc'eten vefat vekayiinde görülen alâimi zahire; hakikî ölümlerde görülen araz kısmen görünmekle beraber nazarı dikkate alınacak mesele vak'anın cinaî olup olmaması keyfiyetidir. Cinaî vak'alarda ceset üzerinde asarı cebriyeye ve ziyai maddi bulunacağı tabiîdir. Bazan asârı cebriyye görülmez; o zeman tesemmümatı nazarı dikkate almak icap eder. Hülasa bu gibi hadisatı fenniye ve tıbbiyede mücadele ve mümarese kabiliyeti yüksek olan her fert takip ettiği meseleyi kolaylıkla halle muvaffak olacağı gibi mesaili hukukiyenin ziyaına da meydan bırakmamış olur.

Resmî Gazeteden

KARARNAME

577 Numaralı nushadan mabat

Madde 31 - A, C sınıflarındaki hisse senetleri mikdarı sermayenin tezyidinden başka hiç bir sebeple bidayeten kabul edilmiş olan mikdarları tecavüz edemez.

V - Banka muameleleri:

Madde32-Banka başlıca muamelâtı atiye ile iştigal eder:

A - Devletin gerek dahilde gerek memaliki ecnebiyedeki tahsilât ve tediyatını ve bilcümle hazine muamelâtını ve memleket dahil ve haricinde nakli nukut muamelelerini ifa eder.

B - Gerek kendi ve gerek ahar namı hesabına sikke veya külçe halinde altın alıp satar ve altın mukabilinde avans ve altın sertifikası verir.

C - Filen altına tahvili kabil ve vadesi 90 günü geçmeyen ecnebi dövizleri alıp satar.

Ç - Maliye vekâletinin muvafakatile döviz mukabilinde avans verir.

D - Asgarî 3 muteber imzayı ihtiva etmek ve vadeleri 90 günü tecavüz etmemek üzere bank tarafından getirilecek ticarî senetleri iskonto eder. İmzalardan biri yerine sigorta poliçelerile beraber olmak üzere emtia veya mahsule müteallik depo makbuzu veya varant gibi teminat dahi kabul edilebilir.

Bu takdirde emtia ve mahsulün kolaylıkla satılabilir neviden olmaları ve kıymetlerinin verilen meblâğden asgarî yüzde 10 - 20 nisbetinde fazla bulunması şarttır. Ne gibi emtia üzerine muamele yapılabileceği meclisi idarece ayrı bir talimatname ile tesbit olunacaktır. Senedin mutevî olacağı 3 imza shabından her birinin senette muharrer mebaliğ derecesinde kredisi bulunması ve senedin hakikî ticaret muamelesine müstenit olması şarttır.

E - Devlet, vilâyet ve belediyelerin borsada mukayyet tahvilâtına mukabil azamî yüzde 80 nisbetinde ve diğer kote edilmiş sağlam tahvilâta mukabil azamî yüzde 70 nisbetinde avans verir. Ancak Banka bu muameleleri istikrar kanunu mevkii meriyete konduktan sonra ifa edebilecektir.

F - Altın, gümüş esham ve tahvilât ve senedat, evrak ve sair kıymetli eşyayı ücret mukabilinde muhafaza ve idare eder. Ahar hesabına esham ve tahvilât alıp satar.

G - Banka tevdiat kabul ve ahar hesabına senedat ve kupon tahsil eder ve merkez ve şuabatı bulunduğu yerlerde idare meclisince münasip görülecek diğer ve tahvilatın kayit muamelesine tavassut eyler.

Madde 33 - İstikrar kanunu meriyete girinceye kadar 32 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında mezkûr altın ve dövizlerin Türk parası tutarı zeman zeman Banka İdare Meclisince tesbit edilir.

Madde 34 - Banka hiç bir suretle kefalet eyleyemez. Tam karşılık temin eylemedikçe kredi küşat ve avans ita edemez. Alınacak karşılıkların nevi ve mikdarı İdare meclisince tayin olunur.

Madde 35 - Banka hiç bir suretle senet ve vesaik iskonto ettiremiyeceği gibi kanunen ifasına mezun olduğu muamelelerin istilzam ettiği ahval haricinde bunları ziyade dahi edemez.

Madde 36 - Banka ne kendi, ne de diğer hisse senetlerini satın alamayacağı gibi bunlar üzerine avans dahi veremez.

Madde 37 - Banka arazi, maden, mobilya, otomobil, makine mubayaası gibi sermayeyi bağlayan işlere ait senet ve vesikaları iskontoya kabul edemez ve bunlar mukabilinde avans veremez.

Madde 38 - Banka (kredi işleri için zarurî olan gayri menkulât müstesna) alacağından dolayı kanunî şekilde temellük ve idare etmek mecburiyetinde kalacağı gayri menkul malları azamî 3 sene zarfında elinden çıkarmağa mecburdur.

Madde 39 - Banka kendi sermayesinin yüzde onunu tecavüz eden mikdarda bir meblâğı ihtiva eden bir poliçeyi iskonto edemiyeceği gibi bu mikdardaki senet ve ticarî vesikayi teminat olarak dahi kabul edemez. Kezalik ayni üç imzayi havi müteaddit senetlerin yekûnü banka sermayesinin yüzde onunu tecavüz ettiği takdirde fazlasını iskonto veya tediyata kabul edemez.

Madde 40 - Banka kendi namı hesabına bu nizamname ile tasrih edilen hususlar haricinde hiç bir iş ve ticaret yapamayacağı gibi sınaî teşebbüsata dahi iştirak edemez.

Madde 41 - Banka İdare Meclisi iskonto haddini ve devlet tahvilâtı ve altın mukabilinde verilecek avanslar için faiz mikdarını tesbit eder. İdare Meclisi lüzum gördükçe bu hadleri değiştirebilir. Tesbit edilecek hadler Türkiye Cümhuriyetinin her tarafında ayni olup Bankanın Merkez ve Şubelerine nazaran değişemez.

Madde 42 - Banka cüzdanında mevcut senetleri vadeleri hitamında tecdit etmekten memnudur.

Madde 43 - İstikrar kanunu meriyete girinceye kadar bankanın iskonto mukabili yapabileceği emisyon yekûnü tediye edilmiş sermayeleri 4 milyon Türk lirasından dûn olmayan bankaların mümessillerinden mürekkep bir komitenin mutabık kalacağı azamî mikdar ile tahdit edilecektir.

Madde 44 - Hazineye ve inhisar idarelerine ait nakitler bankaya tevdi olunur. Ancak banka kanununun neşrinden itibaren 10 sene müruruna kadar mülhak bütce ile idare olunan devlet müesseselerile hususî idareler, Belediyeler, amme menfaatlerine hadim cemiyetler ve ekseriyet hissesi hükûmete ait şirketler gerek Merkez Bankasına gerek bu nizamnamenin 27 inci maddesinde tarif olunan Millî Bankalara tevdiat yapabilirler. Banka Devlet müesseseleri mevduatına faiz vermez. hususi mevduata vereceği faiz de yüzde ikiyi geçmez.

VI -- Bankanın icra edeceği muamelelre müteallik tahditler, bankaya has muameleler:

Madde 45 - Banka altın ihraç ve itlah etmek salâhiyetini haizdir. Bu salâhiyet hükûmet tarafından ancak bir harb ihtimali karşısında tahdit veya ref olunabilir.

Madde 46 - Hükûmet banka hesabına tenzilli tarife ile altın para darbeder.

VII -- Banka teşkilâtı:

Madde 47 - Banka atideki teşkilâtla idare olunur.

A - Hissedarlar Umumî Heyeti.

B - İdare Meclisi,

C - Mürakıpler,

Ç - İskonto ve kredi encümeni,

D - İdare Heyeti,

E - Umum müdürlük ve şube müdürlükleri.

Sonu var

Alenî teşekkür

Üç gündenberi vaz'ı hamil için ıztıraplar içinde inleyen refikamı Doğum evine naklettim. Mezkûr müessese dahilinde ailemi ve yavrumu muhakkak bir ölümden kurtaran memleketimizin Nisaiye, velâdiye mütehassısı muhteremi Ethem beyfendiye ailevî minnettarlığımızı iblâğ ederken müşfik bir alâka ile ihtimam gösteren müessese erkânına ayrıca teşekkûratımı beyan eylerim efendim.

Ak Mehmet zade: O. İsmet

Vilâyet

Maarif müdüriyetinden

Merkezi vilâyet ilk mektepleri için muktazi odun 19 - 10 - 931 tarihinden itibaren bir hafta müddetle daha münakasaya vaz edildiğinden taliplerin Maarif dairesine müracaatları ilân olunur.

Suret

- Fatih, Eminönü, Beyoğlu kazalarının merkezlerinde merkez nahiyesi namile birer ve Beyoğlu kazası mıntakasında (Taksimde) bu namla birki ceman dört nahiye teşkil ve beyoğlu kazasına merbut Pangaltı nahiyesi merkezi Şişliye nakledildiği 13 - 10 - 931 tarih ve 2171 numaralı tahriratla tamimen tebliğ edilmiştir.

Koşu ve Sergide kazananlar

931 Senesi Birinci teşrinin 16 ıncı Cuma günü yapılan at koşusunda ve Hayvan sergisinde mükâfat kazanan hayvanların sahiplerile kazandıkları mükâfat aşağıya dercedilmiştir:

Tay koşusunda

Birinciye: Balikesirli Şaban ağanın Kır tayı gelmiş ve 75 lira mükâfat almıştır.

İkinciye: Çorum Ziraat memuru Mehmet efendinin Doru tayı gelmiş ve 30 lira mükâfat almıştır.

Üçüncüye: Köprülü Mahir Beyin tayı gelmiş ve 20 lira mükâfat almıştır.

İkinci koşuda

Birinciye: Balikesirli Şaban ağanın Kestane doru atı gelmiş ve 100 lira mükâfat almıştır.

İkinciye: Samsunlu Mustafa ağanın Doru atı gelmiş ve 35 lira mükâfat kazanmıştır.

Üçüncüye: Havzalı Mahmut beyin Al atı gelmiş ve 25 lira mükâfat almıştır.

Üçüncü koşuda

Birinciye: Amasyalı Hurrem Beyin Kır atı gelmiş ve 225 lira mükâfat almıştır.

İkinciye: Yozgatlı Musa beyin Kır atı gelmiş ve 70 lira mükâfat almıştır.

Üçüncüye: Balikesirli Şaban ağanın açık doru atı gelmiş ve 25 lira mükâfat almıştır.

Tay sergisinde

Birinciliği: Çorumlu Yahya oğlu Kadir beyin Kır tayı kazanmış ve 50 lira ikramiye almıştır.

İkinciliği: Yenice köylü Veli oğlu İbrahimin kır tayı kazanmış ve 25 lira ikramiye almıştır.

İnek sergisinde

Birinciliği: Çorumlu Ahmet beyin Sarı ineği kazanmış ve 30 lira ikramiye almıştır.

İkinciliği: Seydimli Bekir ağanın Sarı ineği kazanmış ve 15 lira ikramiye almıştır.

Buğa sergisinde

Birinciliği: Çorumun Ahilyas kariyesinden Salih çavuşun Boz buğası kazanmış ve 50 lira ikramiye almıştır.

İkinciliği: Çorumun Kadıkırı kariyesinden Hasan ağanın Boz buğası kazanmış ve 20 lira ikramiye almıştır.

Tiftik Teke sergisinde

Birinciliği: Çorumun Kadıkırı kariyesinden Saidin gümüş tiftik tekesi kazanmış ve 15 lira ikramiye almıştır.

Çorum Nafia

Baş Mühendisliğinden

Mevkii münakasada bulunan Çorum - Yozğat yolunun 16+238 - 17 + 082 ve 17 + 816 - 18 + 536 ncı kilometreleri arasındaki şose tamiratı esasiyesinin münakasa müddeti 15 - 10 -931 tarihinden itibaren pazarlıkla on beş gün daha temdit edilmiş olduğundan evrakı keşfiyesini görmek istiyenlerin Nafia dairesine müracaatları ilân olunur.

Balkan konferansı açıldı

İstanbul 20 - Balkan konferansı bu sabah 10 - 20 de açılmıştır.

İstanbulda bulunan Elçiler yerli ve ecnebi Matbuat mümessilleri Meb'uslar ve birçok resmî ve hususî müesseselere mensup birçok zevat açılışta hazır bulunmakta idi. Konferansı Trabzon Meb'usu Hasan Bey açtı:

İsmet paşa Hazretleri ayağa kalkan Murahhasların ve samiinin alkışları arasında kürsiye gelerek sürekli bir surette alkışlanan nutkunu irat etti.

İsmet Paşa Nutkunda; Balkan milletlerine sulh, emniyet ve refahi seadet getirecek olan Balkan ittihadının husulünü temenni eylemiştir.

Yunan Murahhasının Hasan Beyin konferans Riyasetine, İsmet Paşa Hazretlerinin konferansın fahri Riyasetine intihapları hakkındaki teklifleri ittifakla ve alkışlarla kabul edildi.

Konferans komisyonları saat 15 te toplanarak işlerine başlayacaklardır. Konferansın ruznamesinde Balkan misakı, muahedeler ahkâmının dürüst bir tarzda tatbikına ve ekalliyetlere ve Balkan milletlerinin siyasi mukarenetine mani bilcümle müşkilâta dair hususî komisyon raporunun münakaşası, terkiteslihat, zahire ve tütünün müşterek himayesi, Balkan memleketleri arasında bir Ticaret Odasının tesisi ve kredi müesseselerinin iştiraki mesaisi, Demir yollarının birbirine bağlanması, Postaların ve Telgraf muhaberelerinin tevhidi meseleleri vardır.

Başvekilimiz Ankarayı teşrif buyurdular

İstanbul 20 - Baş Vekil İsmet Paşa hazretleri bu akşam Ankaraya hareket etmiş Vekiller, Meb'uslar ve bir çok zevat ile büyük bir halk kütlesi tarafından selâmlanmıştır.

İstanbulda şiddetli fırtına oldu

İstanbul 20 - Dün gece ikiye doğru çıkan şiddetli bir fırtına şehrin yüksek ve açık kısimlerinde cam ve çerçiveleri kırmış, bacaları devirmiş, agaçları kökünden çıkarmıştır. Beş ölü olduğu haber veriliyor. Bir ev yıkılmış, bir kadın ve bir çocuk ölmüştür. Bir çok deniz kazaları vardır.

Vilâyet Baytar dairesinden

Damızlık aygır deposu ihtiyacı için münakasaya konulan 7000 kilo odunun 19 - 10 - 931 tarihinden itibaren Encümeni Vilâyetin olbaptaki kararile bir hafta daha temdit edildiğinden Talip olanların şeraiti anlamak üzere Baytar dairesine muracaatları ilân olunur.

Posta günleri

Postaların gelme, gitme gün ve saatlerini gösterir cetveldir

Merakiz	*Yazın otomobille*		*Kışın araba ile*	
	Gelme	*Gitme*	*Gelme*	*Gitme*
Yozgat, Alaca, Ankara, İstanbul	Cumartesi, Pazertesi, Perşenbe Saat 11,30 da	Cumartesi, Pazartesi, Çarşanba saat 13 te	Pazar, Salı, Cuma Saat 5 te	Cumartesi, Pazartesi Çarşanba Saat 10 da
Merzifon, Havza, Samsun	Pazar, Salı, Cuma saat 20 de	Cumartesi, Pazartesi, Perşenbe Saat 13 te	Pazartesi, Çarşanba. Cumartesi Saat 8 de	Pazar, Salı, Cuma Saat 9 da
İskilip	Pazartesi, cuma Saat 11 de	Salı, Cumartesi Saat 14te	Pazartesi, Cuma Saat 20 de	Salı, Cumartesi Saat 8 de
Mecidözü	Pazartesi, Perşenbe Saat 10 da	Pazartesi, Perşenbe Saat 15 te	Pazartesi, Perşenbe Saat 14 te	Pazartesi, Perşenbe Saat 15 te
Osmancık	Pazartesi, perşenbe Saat 10,30 da Merzifona gelir	Cumartesi, Çarşanba Saat 15 te Merzifondan gider	Kışı yaz gibidir	
Sungurlu	Yaz ve kış hayvanla naklolunur. Cumartesi, Salı saat 16 da Alacaya gelir. Pazar, Çarşanba saat 7 de Alacadan gider			

Postaların geldiğinden iki saat sonra tevziata başlanır.

İkinci teşrinden Nisan nihayetine kadar kış mütebaki aylar yaz aylarıdır.

Mesai dahilinde (postaların teslim, tesellüm, tefrik zemanları müstesna olarak) her zeman mürsekât kabul olunur.

Vilâyet Defterdarlığından:

İlân

Malûl zabitan ve efrat ile şehit yetim ve ailelerine Tütün beyiyesi ikramiyelerinin tevziine 25 - 10 931 tarihinden itibaren başlanacaktır. Alakadaranın haftada iki dafa yani pazar ve pazartesi günleri senedi resmilerile birlikte tevzi komisiyonu mahsusuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet

İdarei Hususiye Müdürlüğünden

Umumî meclis ve idarei hususiyeye ait odunlara mevzu bedel haddi lâyık görülmediğinden münakasa müddetinin 19 teşrini evvelden itibaren bir hafta temdidi Encümeni vilâyet kararı icabından bulunmağle keyfiyet ilân olunur.

Çorum Nafıa dairesinden

Nafia dairesi için muktazi 12000 kilo odun münakasası 19 - 10 - 931 tarihinden itibaren bir hafta daha temdit edilmiştir. İzahat almak isteyenlerin Nafia dairesine muracaatları ilân olunur.

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	35	25
» » Arpa	18	20
» » Mısır	25	00
» » Mercimek	50	45
» » Nohut	70	60
» » Fasulye	100	90
» » Bulkurçekilmiş	75	65
» »haşhaşbeyaz	60	00
» » » siyah	120	110
1 batman kendir	250	150
» » Cehri	600	300
1 D.ketentohumu	50	45
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	
1 Kıye sarımsak	30	25
1 Torba birinci	475	
1 » ikinci	400	
1 » üçüncü	230	
1 » dördüncü	100	
1 batman kepek	8	
1 kıye pirinç	35	30
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	26	00
1 kıye Sığır eti	16	
1 kıye afyon	800	700
1 kıye tiftik	40	30
1 kıye yapağı	45	35
1 kıye kıl	40	[illegible]
1 kıye balmumu	75	[illegible]
1 kıye peynir	50	[illegible]
1 » sade yağ	100	[illegible]
1 « zeytin yağı		
1 « Şeker	55	
100 adet yumurta	210	[illegible]
1 kıye bal	60	[illegible]
1 teneke gaz	370	
1 « benzin	390	
Bir adet altın	925	

İskilip Asliye Hakimliğinden

Aleyhinde tazminat davası i[kame] olunan Sungurlunun Ka[...]çay karyesinde Abdil oğlu Be[...] çavuşun mahalli ikameti meç[hul] bulunmasından namına tebl[iğat] yapılamamasına mebni ilân[en] tebliğat icrası lâzım gelen mer[hu]mun lieclil muhakeme tayin kılı[nan] 29 - 11 - 931 pazar günü muha[ke]mede hazır bulunmadığı takdir[de] hakkında ğıyap muamelesi ya[pı]larak ittihaz olunacak kara[rın] tebliğinden bil istisna muhake[me]ye devam olunacağı ilân olunur.

Çorum vilâyet Matbaası

28 - Birinci Teşrin - 931

İDAR HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 579

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneligi	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nusbası [3] Kuruştur

BİR İCTİMA

ve

Zürraî Kredi Kooperatifi Teşkili

Teşrini evvelin 24 üncü Cuma günü öğleden sonra vukubulan davet üzerine C. H. Fırkasının Büyük salonunda şehrimizin ziraat erbabile çiftçilerinden mürekkep bir ictima akdedildi.

Bu ictimada: Türkiyemizin muhtelif şehir ve kasabalarında ve bazı vilâyetlerde köylerde dahi teşekkül etmiş olan zürraî kredi kooperatiflerinin hikmet ve maksadı teşekkülü tetkik ve bu hususta Büyük Millet Meclisince kabul ve mevkii meriyete vazedilmişolan kanun muhteviyatı okunarak kopratifçiliğin tazammun etmekte olduğu faydalar birer birer gözden geçirilmek suretile bu teşekkülün memleketin zürraî ve iktisadî bünyesine pek ziyade uygun olduğu anlaşılmış ve derhal işe başlanmıştır.

Zürraî kooperatifin erbabı ziraate temin etmekte olduğu faydaları hulâseten yazmak suretile alâkadarların nazarı dikkatlerini celp etmek isteriz.

Her hususta ve her şeyden ziyade halkın menfaatlerini düşünerek onları servet ve seadete kavuşturmak emelile her sahada bu noktai nazardan hareket eden Cümhûriyet hukûmetinin umdelerinin en mühimlerinden biri de iktisadî istiklâldir. Asrımızın, bilhassa «Harp sonu» tabirile ifade edilen bu son devrin en mühim ve hayatî politikası iktisat politikasıdır. Milletlerin resanet ve kuvvetleri, kabiliyyet ve bünyei iktisadiyelerinin derecesile ölçülüyor.

Evvelce orduların fetn edemedikleri en çetin kal'aler artık iflâs etmiş ve mevkilerini iktisadî müesseselere terk eylemiştir. Bugün vaziyeti iktisadiyesi düzgün ve kuvvetli olan memleketlerdir ki poletika aleminde en müessir mevkide bulunuyorlar.

Avrupa devletlerinin binbir ıztırap içinde kıvrandığı ve yer inhidamı andıran sarsıntılar geçirdiği şu günlerde görüyoruz ki vaziyeti iktisadiyesi en düzgün olan Fransa dahilen huzur ve sükûn içinde bulunduğu gibi haricî poletika sahasında da endişesiz ve pervasız yürüyebilmektedir. Sarsılan ve inhidam manzarası arzeden diğer avrupa devletleri her dürlü kuvvet ve metanet itibarile Fransadan geri olmadıkları gibi ve muhakkak haizi tefevvuk olanları da mevcut bulunduğu halde cihan buhranı muvacehesinde niçin Fransa kadar metanet gösteremediler. ve bilakis o buhrandan kendi lehlerine ayrıca birde istifade imkânı çıkarabildiler?

İşte bu sualin cevabını ancak Fransanın şarait ve teşkilâtı iktisadiyesinde ve bunun mana ve mahiyetinde bulacağız.

Fransa; Avrupanın en kuvvetli denilebilecek bir ziraat memleketidir Orada halkın büyük bir ekseriyeti toprağa sarılmıştır. Sanaî müesseselerinde çalışanların adedi erbabı ziraate nazaran pek azdır. Sınayî istihsalâtın mahalli istihlâk bulamadığı bu devirde iş sahasından artakalan anasırın vesilei maişetten mahrum kalışından mütevellit buhran işte bu sebepten dolayı Fransada muhrip bir tesir gösterememiştir. Keza İtalya ve Bulgaristanda da İngiliz ve Alman sarsıntılarına müşabih bir vaziyet yoktur. Bulgaristan tam bir ziraat memleketidir. Zürraî sahadaki faaliyeti bu son senelerde en çok inkişaf etti[re]n memleket ise İtalyadır. Şimdi gerek Fransa ve gerek müşabih vaziyeti iktisadiyede bulunanlar diğer Devletlarin halen zürraî sahada gösterebil[e]dikleri bu günkü inkişaf derecesini tetkik edenler muvaffakıyeti o yerlerde ziraatin alelade bir görgüye insiyakı bir surette teba'iyet ve mutaveatı

mabadı ikinci sayfada

Reisi Cümhur Gazi Hz. leri

BALKAN MURAHHASLARINI KABUL BUYURDULAR

Ankara 26 - Balkan konferansı murahhasları ve gazeteciler bu gün şehrimize gelmişler ve istasyonda hararetle karşılanmışlardır. HariciyeVekilimiz misafirler şerefine Ankara palasta bir öğle ziyafeti vermiş ve müteakiben murahhaslar Millet Meclisinde Gazi Hz. leri tarafından kabul buyurulmuşlardır. Gazi Hz. leri murahhaslara hitaben iratettikleri nutuklarında: Balkan milletlerinin asırlarca beraber yaşanış olduklarını ve müşterek bir tarihe malik olduklarını, içtimai ve siyasî necehre arzederlerse etsinler onların orta asyadan gelen aynı kandan ve aynı soydan, müşterek cetlerden olduğunu unutmamak lâzım geldiğini, başka başka adlar taşımış olmalarına rağmen hakikatte bir tek beşikten çıkan ve damarlarında aynı kan deveran eden kardeş kavimlerden başka bir şey olmadıklarını söylemiş ve bu günün hakiki icaplarının, Balkan milletlerinin birleşmelerindeki faydanın büyük olduğunu gösterdiğini ilave etmiştir.

Gazı Hz. leri nutkunu bitirirken murahhaslara; tutdukları şerefli insanlık yolunda imtisal nümunesi olkcak ciddî ve devamlı mesaî ve bu mesainin muvaffakiyetlerle tetevvuç etmesini temenni etmiştir. Gazinin nutku hemen her cümlesinde hararetli ve sürekli bir surette alkışlanmıştır.

Bundan sonra konferans son celsesini aktetmiştir. Bu celsede siyasî komisiyonun raporu okunmuştur. Komisiyon reisi akti için çalışılan Balkan misakına ne Lokarno itilâfının ve nede Kelloğ misakının esas olamıyacağını, Balkan misakının müsâvat ve adalet ve emniyet prensiplerine istinat ettirilmesi lâzım geldiğini izah etmiştir. Teklif ittifakla kabul edilmiştir.

Bundan sonra bir veda nutku söyleyen Roman Murahhası; heyetlerin Türkiyeye karşı şükranını kaydetmiş ve Yeni Türkiye idarecilerinin yüksek mesaisinden bahsile konferansın Gaziye bipayan tazimlerini bildirmiştir.

Cümhûriyet Bayramı Yarın

Teşrini evvelin 29 ncı yarınki perşembe günü Cühûriyet ilânının 8 ncı yıl dönümüne tesadüf etmekte olduğundan bu kudsî ve pür şeref bayramı lâyık olduğu kıymet ve ehemmiyetle mütenasip bir surette tesit eylemek üzere bir kaç günden beri hazırlıklara başlanmıştır.

Tanzim kılınan merasim programına göre yarın saat 9,30 dan 10 30 a kadar Makamı Vilâyette resmi tebrikât icra kılınacak ve bu esnade asker ve jandarma ve polis memurlarile mektepler talebesi ve esnaf cemiyetleri Saat kulesi meydanında geçit resmi vaz'iyetini alacaklardır.

Resmi tebrikâtın hitamını müteakip bilumum rüesa ve memurin merasim programına bağlanarak tevzi edilmiş olan krokide gösterildiği vechile Hükûmet önünde gendilerine tahsis edilen yerleri işgal ettikten sonra resmi geçit başlayacak ve bundan sonra Vali beyefendi Hazretleri, Askeri Alay Kumandanlığına ve bilcümle devair rüesasile Memlekette mevcut olan müessesat ve teşekküllere iadei ziyaret buyurmak suretile merasime hitam verilecek ve öğleden sonra kule meydanında Millî oyunlar yapılacak ve akşamı dahı fener alayları tertib edilecektır.

Vakıt 15 yaşında

Millî Matbuat arasında kıymeti mahsusayı haiz ve yüksek bir mevkii olan Vakıt refikımızın 22 Teşrinisani Nushasile (ONBEŞ) yaşına kadem basmış olduğunu samimî bir memnuniyetle müşahade ediyoruz.

Refikımıza uzun ömürler ve badema dahi millî hizmetlerinde hayırlı muvaffakıyetler temenni ederiz.

Gazi Hazretleri

Balkan Murahhaslarına Reisi Hukûmet ve milletlerine saadet temennisini havi
TELGRAFLAR KEŞİDE BUYURDULAR

Ankara 26 - Gazi Hazretleri bu günkü içtima münasebetile Heyeti murahhasaların gerek ayrı ayrı ve gerek müçtemian şahsına ve Türk milletine karşı iz-ar ettikleri hissiyatten pek ziyade mütehassis olduklarına ve konferansa iştirâk etmiş olan bilumum milletlerin Devlet mümessillerine ayrı ayrı her Balkan milleti ve onun mühterem Devlet Reisi için saadet temenni ettiklerine dair telgraflar keşide buyurmuşlardır.

HARİCİYE VEKİLİMİZ

Ankara 25 - Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey bu gün şehrimize avdet etmiş, istasyonda Meclis Reisi, Riyaseti Cümhûr Kâtibi Umumisi, Seryaveri, Vekiller ve Vekâletler, Sefaretler erkânı, bir bölük asker ve muzika tarafından istikbal edilmiştir.

Birinci Umumî Müfettişlik Kupası
Müsabakalarına iştirak eden takımlar

Diyarbekir 25 - Birinci umumî müfettişlik kupa müsabakalarına bu sene Van, Siirt, Muş, Elaziz. Diyarbekir takımları iştirak etmistir.

29 teşrini evvelde galip iki takım arasında nihaî maç yapılacaktır, ayrıca atletizim müsabakaları da yapılacaktır.

Soviyet Hariciye komiseri
İSTANBULA GELDİ VE ANKARAYA HAREKET ETTİ

İstanbul 26 - Soviyet Hariciye komiseri M. Litvinof bu gün İstanbula gelmiş,vaporda Hukûmetimiz namına karşılanmıştır.

M. Litvinof bu akşam Ankaraya haraket etmiştir.

BALKAN KONFERASINDA
Komsiyonların ictimaı ve mukarrerati

İstanbul 25 - Balkan komisiyonu siyasî komisiyonu, Balkan misakı projesini tetkik etmiştir. İktisat komisiyonu hububat ticareti için millî ofisler tesis ve bunların müttahit Balkan birlikleri nin teşkili ve ofislere merbut hububat borsasının ihdası hususundaki temenniyatın tekrarını kararlaştırmıştır.

Ticaret, Sanayi kongresi açıldı

Ankara 26 - Ticaret ve sanayi odaları umumî kongresi bu gün İktisat Vekili Mustafa Şeref beyin bir nutku ile açılmıştır.

SU YOLU

Yeni bir surette ıslah edilmekte olan su yolunun kasabadan menbaa kadar çelik boruları tefriş ve kayacak mevkiine inşa kılınmış olan deponun üzeri beton armelerle kapatılmıştır. Bu gün yarın şehir dahili tevziat borularının tefrişine başlanılacaktır. Bu sene inşaat mevsimi bitam bulmaksızın isale resmine muvaffakiyet elvereceği temin edilmektedir.

Doğum Evi

Şehrimizin Sıhhî müessesâtı meyanında cazip ve dilnişin bir şekilde inşa kılınmış olan Doğum evi ve çocuk bakımı yurdu pek yakında teselküm olunarak küşat resmi icra kılınacaktır.

Osmancıkta Yangın

Ayın 25 inci pazar akşamı saat 20 - 30 da Osmancığın Güney mahallesinde zuhur eden yangında Kasap Mithatın ve Bıyık oğlu Ali Osmanın ev ve eşyalarile beraber Mithatın kaim validesi 65 yaşlarında Meryem ve 7 yaşlarında bir kızı yanmış ve ailesi de eilerinden feci bir surette yaralandıktan sonra pencereden atlamak suretile kurtulmuştur. Bundanbaşka iki de merkep yanmıştır. Zayiat bundan ibarettir. Yangında kast olmadığı ve yanan Meryemin yarım saat evel inekleri sağmak için elinde çıra ile inerek merdiven altında kuru mısır yaprakları ve çıpılara ateş düşürdüğünden ileri geldiği anlaşılmıştır. Yangın dört saat devam etmiş, Hikın azamî muaveneti ve havanın rüzgârsız ve sakin olması hasebile başka yere sirayetine meydan verilmiyerek söndürülmüştür.

Bir İctima

BAŞI BİRİNCİ SAYFADA

şeklinde çıkarılarak ilmin ve tecrübenin hudutlarına ithâl edilmesinde bulmuşlardır.

Ferdî ziraatçilik usulü bu memleketlerde kalkmış gibidir. Bir çiftçi her ne kadar kendi nef'i taketine isnat ederek de mesaisinde devam edebilirsede cemiyetin müzaheretine nail ve diğer hususatta müşabih vaziyette bulunan emsali kadar müstefit olmasına imkân yoktur. Bir de takati gayri kâfi olduğunu tasavvur ederde işine devam edebilmesi aher tarafından istismar edilmek mevkiine geldiğini görürsek artık o çiftçiden ferdi bir inkişaf ummak fuzûli bir intizar olur.

Binnazar değil, bilamaal ve bittecrübe bu neticeyi gören ler ferdî ziraatçilik şekilini değiştirmişler, Onu Cemiyetin bünyei iktisadiyesinde yegâne ve feideli bir surette müessir mevkie getirmek için « KOOPERATİF ŞİRKETLER » halinde canlandırmışlardır.

Bu canlı varlık eski ferdî ziraatçiliğin çok fevkinde bir hasıla temin etmiş, bu teşkilâtı ileri götüren memleketlerin içinde bulunduğumuz şu buhran devresinde serbest nefes almalarını tantı imkâna almıştır.

Hukûmeti Cümhûriyemizin kanunu mahsusla Kooperatif Şirketlerine bahşettiği müsaade ve teshilâtın hakiki sebepleri; Bu şirketlerin memleketimizde yer yer ve kısa bir zamanda çoğalmesını istihdaf eylediği ve cihanın her köşesinde bu Kooperatiflerden ehemmiyetli istifadeler temin edildiğini yakinen bildiği içindir.

Ankara, Mersin, Gireson ve saire gibi memleketin muhtelif mahallerinde hergün adedi artmakta olan bu zürrai Kooperatif şirketinin memleketimizde teşkilinde gösterilen isabet bilhassa kayde şayandır.

Bu zürrai kredi kooperatifleri atiyen zürrai istihsal ve istihlâk kooperatiflerinin teşkiline bir mukaddeme teşkil edeceği cihetle de bir kıymet ve mahiyeti hususiyeyi haizdir.

Muvaffakiyet erbabı ziraatin göstereceği alâkanın derecesine bağlı olmakla beraber bu gibi umumî ve hayırlı teşebbüsatın takdirinde halkımızın cidden isabeti bulunduğuna ve bunda Cümhûriyet Halk Fırkasının azami muzaheretini haiz oldukları cihetle bu musip teşebbüsü behemhal fiil haline inkılâp ettireceklerine eminiz. Bu münasebetle Ziraat Bankası erkânile teşriki mesai eyleyerek bu işi bir an evvel başarmağa çalışan heyeti faaleye müvafakiyetler temenni ederiz.

Vilâyet Evkaf Müdüriyetinden :

SURET

21 - 9 - 931 Tarihli ve 11752 Numaralı Kararname Suretidir

Mülhak Vakıflar Akaratının müzayede ve ihale muamelelerinin de Mazbut vakıflar hakkındaki ahkâma tevfikan icrasının temini için tanzim olunan merbut talimatnamenin meriyete vaz'ı Evkaf Umum Müdürlüğünün 6 - 9 - 931 tarih ve 97144 - 114 numaralı tezkeresi ile yapılan teklifi ve Maliye Vekâletinin 16 - 9 - 931 tarih ve 140 numaralı mutaleanamesi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 21-9-931 tarihli içtimaında tasvip ve kabul olunmuştur.

Mülhak vakıflar akaratının da Mazbut vakıflar gibi müzayede ve ihaleleri lâzım geleceği hakkında talimatname suretidir

1 - Mütevellileri tarafından idare edilmekte olan mülhak vakıflar akaratı da Mazbut vakıflar akaratı gibi ayni salâhiyettar heyetler tarafından müzayede ve ihale olunur.

2 - İhaleye takaddüm eden ilân ve saire masarifi vakıflarına aittir.

3 - Yevmi ihalede mütevelli de hazır bulunur. Ve ihale kararını imza eder. Haberdar olduğu halde bulunmadığı takdirde keyfiyet ihale heyetince bir zabıt veraksile tevsik ve ihale icra olunur.

4 - İhaleden sonra kontrato Evkaf Müdür veya Memurile mütevelli tarafından müştereken imza ve ahkâmının tatbik ve tahsilâtın icrası için meşruhatı lâzıma ile mütevelliye devir ve tevdi olunur.

5 - Bu kararnamenin neşrinden itibaren mütevellilerin yeniden veya temdiden yapacakları her nevi icar muameleleri ve dördüncü madde dairesinde tanzim edilmiş olmayan mukavelenamelere müstenit tahsilâtları muteber değildir. Bu şekilde hareket ettikleri sabit olan mütevelliler derhal azil olunur.

6 Mülhak vakıfların masrafları hakkındaki ahkâm kemakân mahfuzdur.

7 - Bu kararname neşri tarihinden muteberdir.

8 - Bu Kararnamenin icrasına Başvekil Memurdur.

Resmi Gazeteden

KARARNAME

578 Numaralı nushadan mabat

Madde 48 - İdare Meclisinin ve iskonto ve kredi encümeni ile idare heyetinin kararları hususî birer deftere yazılır ve azalar tarafından imza edilir.

Madde 49 - İdare Meclisi münasip göreceği hususatın ifası için azasından bir veya bir kaçını veya Müdürü Umumî veya her hangi tensip edeceği bir zatı tevkil edebilir.

Madde 50 - Meclisi İdare Reisi veya azasından birile Müdiri Umumî veya muavininin veyahut Müdiri Umumî ile muavininin müşterek imzaları Bankayı teahhüt altına alır. Bunlardan sonra gelen Müdür veya sair memurlara ait imzaların da ne gibi şerait altında Bankayı ilzam edeceği dahilî nizamname, talimatnameler ile sirkülerlerde tasrih edilecektir.

A -- Umumî Heyet

Madde 51 - Banka hissedarlar defterinde yazılı bulunan hissedarlar Bankanın Umumî Heyetini teşkil ederler.

Umumî Heyet âdî ve fevkelâde içtimalar akteder.

Âdî içtimalar her senei hesabiye nihayetinden itibaren azamî nisan gayesine kadar toplanır. İlk âdî heyeti umumiye 932 senesi nihayetinden itibaren 4 ay zarfında içtima edecektir.

Fevkalâde içtimalar:

A - Meclisi İdarece görülecek lüzum üzerine,

B - Murakaba komisiyonunca görülecek lüzum üzerine,

C - Banka sermayesinin lâakal 10 da birini temsil eden hâmillerin talep olacak esbabı mucibeyi muhtevi ve noterden musaddak talepleri üzerine usulen akt olunur.

Her 10 hisseye sahip olan veya o miktar hisseyi temsil eden sahibi Umumî heyette bir reye maliktir. Hiç bir hissedar 50 reyden fazlasına malik olamaz.

Madde 52 - Umumî heyetin âdî ve fevkalâde içtima davetleri yevmü içtimadan lâakal bir ay mukaddem Resmî Gazeteden maada Ankara ve İstanbulda ve Bankanın şubesi bulunan mahallerde İdare Meclisince münasip görülecek adette gazete ile ilân edilir. Ruzname İdare Meclisi tarafından tanzim olunur.

Madde 53 - Umumî Heyet içtimaına iştirâk edecek hissedarlar hamil oldukları senetleri yevmü içtimadan bir hafta evveline kadar Bankaya veya şubelerine veya Meclisi İdarece irae edilecek mahallere tevdie mecburdurlar.

Madde 54 - Âdî veya fevkalâde Umumî Heyetin müteşekkil addedebilmesi için gerek bilvekâle gerek bilasale sermayenin lâakal yüzde ellisini temsil eden hissedarların huzuru şarttır.

Madde 55 - Bilvekâle Umumî Heyete iştirâk edecek kimseler Meclisi İdarece tanzim edilecek nümunesine mutabık bir kıt'a vekâletnameyi eilerindeki hisselerle birlikte Bankanın merkezine veya şübelerine veya Meclisi İdarece irae edilecek mahalle makbuz mukabilinde tevdi eyleyecektir. Hissedar bulunan resmî dairelerle şirketlerin ve eşhası hükmiyenin mümesilleri temsil ettikleri hisseler mikdarile hüviyetlerini mübeyyin birer salâhiyetnameyi hâmil bulunmak şartile Umumî Heyete iştirâk edebilirler.

Madde 56 - Umumî Heyetin hini içtimaında hazır bulunan hissedarlar veya mümessillerinin isimlerini ve hisseleri mikdarını mübeyyin olarak tanzim edilecek cetvel reis tarafından bittasdik ilk cem'i âradan evvel hissedaranın görebilecekleri bir mahalle talik ve bu cetvel kanunî diğer vesaikle beraber Heyeti Umumiye zabıtnamesine raptolunur.

Madde 57 Umumî Heyete İdare Meclisi Reisi riyaset eder. Ekseriyeti ara ile karar ittihaz olunur. Nizamnamei esasîde tadilât icrası ve tasfiye hakkında karar ittihazı için Umumî Heyette 3 te iki ekseriyet şarttır.

Madde 58 - Küçüklerle mahcur ve emsali hissedarlar. veli veya vasileri veyahut bunların vekilleri temsil eder.

Madde 59 - Umumî Heyet aşağıdaki vezife ve salâhiyetlere maliktir.

A - Senelik raporu tetkik ve İdre Meclisinin ibrası.

B - Murakıplerin raporu üzerine senelik blânconun tasdiki,

C - Sermayenin tezyidi,

Ç - Nizamnamei esasîde tadilât yapılması,

D - Bankanın tasfiyesi hakkında karar ittihazı,

Madde 60 Bankanın tesbit edilen müddetinin hitamından evvel tasfiyesi hakkında ittihaz edilecek olan kararlar ancak İcra Vekilleri Heyetinin tasvibine iktiran ve Banka tarafından yapılan teahhütlerin kanun dahilinde temamen ifa edilmesi şartile müteberdir.

Madde 61 - Hissedar olmayanlar Umumî Heyette niyabeten birden ziyade rey temsil edemezler.

B - İdare Meclisi

Madde 62 - Bankanın İdare Meclisi atideki şekilde intihap edilmiş, 8 kişiden mürekkeptir.

a - A sınıfı hisselerine malik bulunan Hükûmet tarafından Maliye Vekâletinin inhası ve İcra Vekilleri heyetinin tasdikile intihap edilen, biri ayni zemanda Reis olmak üzere iki aza; bu iki aza memur veya herhangi bir Banka veya Şirkette İdare Meclisi azası olmıyacakları gibi herhangi bir müesseseden hiç bir suretle maaş ta alamazlar. Reis riyaset müddetince hiç bir Bankada hissedar olamaz.

b - B ve C hisselerine malik Bankalar ve Şirketler tarafından intihap edilen iki aza,

c - D sınıfı hisselerine malik bulunan hissedarlar tarafından intihap edilen bir aza; İşbu son iki intihapta her hisse senedi bir reye maliktir. Ve ayni şahsın malik olabileceği rey adedi tahdide tabi değildir.

ç - İktisat Vekâletince intihap edilen ticaret ve sanayi odaları murahhaslarından müteşekkil bir heyet tarafından intihap olunacak bir aza;

d - Ziraat kooperatifleri tarafından intihap edilecek ziraat erbabından iki aza:

Madde 63 - Ziraat kooperatifleri tarafından intihap edilecek iki aza muhtelif istihsal mıntakalarını temsil edeçek surette intihap edilirler.

Madde 64 - İdare meclisi azalarının müddeti 3 senedir.

62 inci maddenin (ç) ve (d) fıkralarında zikrolunan azalar müstesna olmak şartile diğer azaların üç senelik devre nihayetinde yeniden intihapları caizdir.

Madde 65 - Ziraat kooperatifleri memlekette temamen teşekkül ve taazzuv edinceye kadar 62 inci maddenin (d) fıkrasındaki azaların intihap suretleri büyük ve küçük arazi sahiplerinin ve muhtelif mıntakaların temsil edilmelerini temin edecek şekilde bir kararname ile İcra Vekilleri heyetince tesbit olunur. Azalıklarde inhilâl vukuunda o aza bidayeten nasıl intihap edilmişse yine o suret ve müddetle yeniden bir aza intihap edilir.

Madde 66 - İdare Meclisi azaları intihaplarını müteakip hangi Banka veya Şirketlerde alâkadar olduklarını ve alâkalarının derecesini birer beyanname ile Bankaya bildirirler. Bu kabil azalar alâkadar oldukları Banka veya Şirketlere temas eden hususatın müzakeresinde hazır bulunmıyacaklar ve rey veremiyeceklerdir.

Madde 67 - İdare Meclisi Banka üzerinde tam salâhiyet ve muracabe hakkını haizdir. Bankayı alâkadar eden bütün işlerle iştigal eder. Banka muamelâtı umumiyesinin idaresine müteallik hududu umumiye ve esasiyeyi tesbit ve sureti umumiyede işlerin hüsnü tetvirine nezaret eder. Heyeti umumiyenin dairei salâhiyetine dahil olmayan bilcümle tedabir ve kararları kanun ve nizamnamenin hudutları dahilinde ittihaz eder.

Tahdidî olmamak kaydi şartile ezcümle:

a - İskonto ve kredi encümenince teklif edilen iskonto ve faiz hadlerini tetkik ve tasdik, açılarak kredilerin nev'iklarının nev'i ve mikdarını tayin;

b - Bankanın umur ve muamelâtı dahiliyesine müteallik olarak gerek Umum Müdürlüğe tanzim ve gerek İdare Meclisince teemmül edilecek bilcümle talimatnameleri tetkik ve tasdik;

c - Emvâli gayri menkule tasarrufuna ve muvakkaten uhdesine emvali gayri menkule geçmesine ve bunların satılmasına ait mesail hakkında karar ittihaz eyler. (38 inci madde mucibince)

ç - İhraç olunacak banknotların şekil, muhteviyatı, kıymetlerini ve bunların mevkii tedavülden kaldırılması ve iptali ve fersudelerin tebdili şeraitini tesbit eyler.

d - Müdüriyeti umumiyenin teklifi ve Meclis azalarından müreklep tâli bir komisiyonun tetkiki üzerine konkordato ve sulh ve ibraya müteallik mukavelât ve tasfiyelerin icrasına, matlûbatı meşkûkenin terkini kaydine karar verir.

e - İdarei Merkeziye ve şuabatının memurin maaşlarını ve mesarif bütçesini tesbit eder.

f - Bankanın mizanı umumii kat'isile plânçosunu ve senelik raporunu ve teferrüatını ve temettüatı seneviyenin sureti tevzii hakkındaki teklifi tetkik ve tasdik ve heyeti umumiyeye arzedilecek hususatı ve ruznameyi tanzim;

g - Meclisi İdarece icabına göre tayin edilecek bir hadden

Yangın

19/20 - 10 - 931 gecesi Alaca kazasının külah karyesinden Hüseyin oğlu Halilin hanesinden zuhur eden yangın neticesinde 100 kile arpa ve buğdayile hane müştemilâtından ağıl ve tandırlık temamen harik olup köy halkının yardimile yangının tevsii men edilmiştir. Sanca zayiat olmadığı gibi henüz yangının sebebi zuhuru anlaşılmamasından bu hususta zabıtaca tahkikata tevessül edildiği haber alınmıştır.

yukarı mebaliğe müteallik işlerle Müdüriyeti Umumiye tarafından tetkika arzedilecek her iş hakkında karar ittihaz;

h - Şubeler istişare heyeti azalarını intihap ve Müdiri Umuminin inhası üzerine İdarei Merkeziye muhtelif servislerile şubelererin Müdürlerini, muavinlerini ve Muhasebicilerle Ser Veznedarları tayin ve imza selâhiyeti ita eder.

Madde 68 - Meclisi İdare asgarî beş aza hazır bulunmadıkça müzakeratta bulunamaz. Meclisi İdare mukarreratı mevcut âranın ekseriyeti mutlakasile ittihaz olunur. Tesavii âra vukuunda Reisin tarafı tercih edilir.

Madde 69 - İdare Meclisi Reisine maktuan her ay azamî 1500 lira verilir. İdare Meclisi azalarına da maktu olarak her ay azamî 500 lira tediye olunur. Ancak Bankaya müteallik muamelâttan herhangisini ifa ve tetkik ve murakabe ve takip etmek üzere Meclisi İdarece memur edilecek azaya İdare Meclisinin teklifi ve İcra Vekilleri heyetikararile ayrı bir tazminat verilir. Şukadar ki bu iki suretle alınacak meblâğ mecmuu sekiz yüz lirayı tecavüz edemez.

Madde 70 - İdare Meclisi azaları kendilerile karabet veya ticarî münasebatı bulunan zatlara taalluk eden iskonto meselelerine ait müzakerelerde hazir bulunamaz ve bu hususlar hakkında rey veremez.

C -- mürakıpler:

Madde 71 - 4 kişiden mürekkep bir murakabe komisiyonu bankanın bütün muamele ve hesaplarını tetkik eder. Umum Müdürlük, murakaba komisiyonunun talep edeceği bilûmum malûmat ve vesikaları vermekle mükelleftir. Komisiyon gayri muayyen zamanlarda kasa, cüzdan depo mevcutlarını, evrakı naktiye ve banknotları tadat ve muayene ile netayicini birer zabıt varakasile tesbit ve İdare Meclisince tasvip olunan bilâncoyu, envanter ve saireyi tetkik eder. Murakıpler İdare Meclisinin daveti halinde raye iştirâk etmemek şartile müzakeratta hazır bulunabilirler.

Murakabe Komisiyonunun icraî hiç bir salâhiyeti olmayıp bütün itiraz ve mütalealarını tahriren İdare Meclisine bildirir ve bir suretini de Maliye Vekâletine verir. Komisiyon sene nihayetinde muamele ve hesaplar hakkındaki mütalealarını umumî heyete arzeder.

Madde 72 - Mürakabe komisiyonu azaları şu suretle intihap edilir.

A - B ve C sınıfı hissedarlarından iki aza,

b - D sınıfı hissedarlarından iki aza.

Sınıflara ait herhissebir reye sahiptir Rey adedi tahdit edilmemiştir. Mürakabe komisiyonu azalarının müddeti bir senedir. Tekrar intihap edilemezler. Birinci sene için intihap edilen mürakıblerin memuriyeti ilk adi heyeti umumiyeye kadar devam eder.

Madde 73 - Mürakabe komisiyonu azaları Bankanın temettüüne iştirâk etmezler. Kendilerine vazıyetleri itibara alınarak intihapları bidayetinde İdare Meclisi tarafından tesbit edilecek ve memuriyetleri müddetince değişmiyecek bir tazminat verilir.

Ç -- İskonto ve Kredi Encümeni:

Madde 74 - İskonto ve kredi encümeni, İdare Meclisi reisinin riyaseti altında ve İdare Meclisi tarafından intihap edilecek iki aza ile Umum Müdür ve Umum Müdür muavininden müteşekkil olmak üzere 5 azadan mürekkeptir.

İskonto ve kredi encümeni daimî surette Bankanın iskonto ve faiz hadlerini ve kredi işlerini İdare Meclisi tarafından tesbit edilecek salâhiyetler dahilinde tayin ve tanzim eder.

Madde 75 - Umum Müdür ile iskonto ve kredi encümeni arasında zuhur edeçek ihtilâflarda İdare Meclisi ve İdare Meclisile Umum Müdür arasındaki ihtilâflarda da Maliye Vekili hakem olur. Maliye Vekili keyfiyeti nihayet üç gün geçmemek üzere acilen hal ve intaç eder. Bu müddet zarfında neticelendirilmediği ve İdare Meclisi kararının tatbikinde lüzum ve zaruret görüldüğü takdirde kararı infaz edilir.

SONU VAR

Makamı Vilâyetten

Amasya Vilâyetinin Yavru köyündeki Şarbon hastalığının söndürüldüğü, Varay Nahiyesinin Musa köyünde Pasteröllöz zuhur ettiği Amasya Vilâyetinden bildirilmiştir.

Vilâyet Baytar Müdürlüğünden

Sungurlunun Kadılı Çerkes köyü keçilerinde sari zatürrie zuhur ettiği ilân olunur.

Vilâyet Hastane Baştababetinden

292 Lira 64 kuruş bedeli keşifli Hastanenin hariçiye pavyonunun badanasile bölmeleri keşifname mucibince 20 gün müddetle münakasaya çıkarıldığından Talip olanlarla şeraiti öğrenmek arzu edenlerin Hastane baştababetine muracaatları ilân olunur

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	40	25
» » Arpa	23	20
» » Mısır	25	00
» » Mercimek	50	45
» » Nohut	90	75
» » Fasulye	100	90
» » Bulkurçekilmiş	70	60
» » »haşhaşbeyaz	60	00
» » » siyah	120	110
1 batman kendir	250	150
» » Cehri	600	300
1 D.ketentohumu	50	45
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	—
1 Kıye sarımsak	30	00
1 Torba birinci	500	—
1 » ikinci	400	—
1 » üçüncü	215	—
1 » dördüncü	100	—
1 batman kepek	8	—
1 kıye pirinç	35	30
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	26	00
1 kıye Sığır eti	16	12
1 kıye afyon	800	700
1 kıye tiftik	40	30
1 kıye yapağı	45	35
1 kıye kıl	40	35
1 kıye balmumu	75	70
1 kıye peynir	50	30
1 » sade yağ	100	90
1 « zeytin yağı		—
1 « Şeker	55	—
100 adet yumurta	250	240
1 kıye bal	60	45
1 teneke gaz	375	
1 « benzin	390	
Bir adet altın	925	

Mecidözü Müddei Umumiliğinden

Mecidozünün Fığanı karyesinden Hacı Halil oğlu Reşidin borcu olmadığı halde borcu olduğuna dair senet tanzim ve İcraya tevdi eylediği iddiasile suçlu, o köyden Kavrak Hüseyin hakkında icra kılınan duruşmada suçlu merkum hakkında yazılı tebliğat cevabına merkumun avakıbı ahvali meçhul olduğundan tebliğat yapılamadığı anlaşılmağla Çorum Gazetesile ilânen tebliğat icrasına mahkemece karar verilmiş olup mahkeme 15 - 11 - 931 tarihine talik kılınmış olup yevmi muhakemede suçlu bizzat veyahut vekili kanunisi hazır bulunmadığı takdirde icabı kanunisine bakılacağı ilânen tebliğ olunur.

Çorum Asliye Hukuk Hakimliğinden

Üyük kariyesinden Mevlüt oğullarından Halil oğlu Mustafaya

Zevcei mutallakanız Yaydığı kariyesinden Ermeni oğlu Osman kızı Eminenin aleyhinize ikame eylediği talak davasının muhakemesi 23 - 11 - 931 pazartesi günü saat ona muallak bulunmuş olduğundan yevmi mezkûrda Çorum Asliye Hukuk mahkemesine gelmediğiniz veya bir vekil göndermediğiniz takdirde muhakemenin gıyabınızda cereyan edeceği ilân olunur.

Çorum Asliye Hukuk Hakimliğinden

Gülâbibey mahallesinden Çakes Hasan oğlu Sadıka

Bundan akdem vefat eden babanız Hasan kâyanın uç mahallesinden Bezgin oğlu Hacı Mehmet aleyhine açtığı bağa müdahale davasının muallak olduğu teşrinievvel 931 çarşamba günü mahkemeye gelmeniz için şifahen tebliğat ifa edildiği halde gelmediğinizden dolayı tarafı hasmın talebile gıyabınızda muhakeme icrasına ve kararı gıyabi tarafınıza tebliğ edimek üzere muhakeme 2 teşrini sani 931 pazartesi günü saat ona talik edilmiş olduğundan yevm ve vaktı mezkûrde mahkemede bizzat veya bil vekale hazır bulunmanız ve âksi takdirde gıyabınızda cereyan eden müamelei vicahi ad olunacağı tebliğ olunur.

4 - İkinci Teşrin - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 580

ABONE ŞARAİTİ

Senelığı	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Altı aylığı 95 kuruştur — Üç aylığı 50 kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Reisi Cümhûr Gazi Hz. nin

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN DÖRDÜNCÜ SENE İÇTİMAINI AÇMAK MÜNASEBETİLE İRAT BUYURDUKLARI NUTUKLARI

Ankara 1 - Dördüncü B. M. Meclisinin ilk ictima senesini açmakla mübahiyim. Muhterem azayı hurmet ve muhabbetle selâmlarım.

Yeni intihabı müteakip yüksek meclisin fevkalâde içtimaında vücude getirdiğiniz eserlerin memleketin umumî hayatında faydalı tesirleri sabittir. Cihanşümul buhran tesirlerine karşı her yerde yeni vergilerle tedbir alınırken Türkiye B. M. Meclisi bilâkis bazı vergileri indirmek gibi fevkalâde, cesûrane bir hareket ihtiyar etti. Vaki hayatında tedbirlerimizin tesirleri hayırlı olarak mahsustur. Memleket efkârına sükûneti, otorite, istikrarı temin eden tedbirleriniz de tizkâre şayandır.

Dahilî siyasette husule getirdiğiniz itimat ve huzur vatandaşları feyzli mesailerinde müsterih ve mutmain kılmıştır. Cümhûriyet kanunlarının ve Cümhûriyet kuvvetlerinin hurmet ve itibarı memleket için esas mesnet ve müeyyide olduğu bir daha sabit olmuştur.

Muhterem arkadaşlarım!

İçinde bulunduğumuz sene; malî ve iktisadî umumî buhrana karşı milletlerin çetin bir imtihan geçirmekte olmalarile hususî dikkati celbetmiştir. Bu imtihanda Türk milleti hayatiyeti, faaliyeti, kanaatkârlığı ve fedakârlığile takdire layık bir kudret göstermektedir.

Gelecek sene de beynel milel buhranın devamına hazırlıklı bulunmak vazifesi karşısındayız. Malî ve İktisadî vaziyeti yakından takip ederek tedbirleri vaktinde ittihaz etmek en mühim işimiz olacaktır.

Çetin imtihanlara müvaffakiyetle mukabele eden Millî paranın kudretini ve milletin beynel milel buhrana karşı yüksek varlığının esaslarını masun bulundurmak başlıca gayemizdir. Bu uğurda milletimize has olan azim ve fedakârlığı icap ederse en yüksek derecelerde tecelli ettirmek kat'i kararımızdır. Nefsimize ve millet kudretlerine itimat, Hukûmette ve siyasette istikrar, tasarrufta ve fedakârlıkta sarsılmaz bir karar Devletin dahilî ve harici emniyet ve sükûnete mazhariyeti halın başlıca tedbirleridir. Esasen bizde mevcut olan bu şeraitin icap ettikçe lâyıkile ve kemalile tecelli ettirilmesi müşkülatın iktihamı için emin ve müessir olacaktır. Yüksek himmetinizle Türk milleti dahili hayatında ve Beynelmilel vaziyetinde cihanı sarsan büyük müşkülâttan yeni bir kudretle, temayüz ederek çıkacaktır.

Muhterem Millet vekilleri!

Harici siyasetimizin müsâlemet perver ve müstakim mahiyeti geçen sene içinde bir daha tebarüz etmiştir.

Yakın komşularımızla münasebetlerimizin samimiyeti artmıştır. Beynelmilel alamette, her Devletle eyi münasebette bulunmakta müsbet semereler elde etmekteyiz. Türkiyenin emniyetini gaye tutan, hiçbir milletin aleyhinde olmayan bir sulh istikameti bizim daima düsturumuz olacaktır.

Başvekilin ve Hariciye Vekilinin Yunanistanı ziyaretleri iki memleket arasında kıymetli dostluk tezahüratın ve vermekle bilhassa dikkat ve memnuniyetimizi mucip olduğunu, birbirile davası kalmadığını, birbirile eyi geçinmek kararında bulunduğunu ilân eden iki memleketin münasebetlerinde hayırlı inkişafları memnuniyetle teshil ve teşvik etmek emelimizdir

Macaristana vukubulan ayni ziyaretlerin eyi intibalarını bilhassa kaydetmek isterim.

Kardaş Macar milleti ile dostluk tezahüratı daima arzu ve iltizam

sonu üçüncü sayfada

Cumhüriyetimizin 9 uncu Yıl dönümü münasebetile

Büyük Halâskârımız Gazi Hazretlerine ve Meclis Reisi ve Başvekil Hazeratına Çorumlularca hürmet ve tazimlerini havi Belediye Riyasetinden gönderilen ve cevaben şerefvarit olan tebrik telgrafları

ÇORUM BELEDİYE REİSİ ŞEVKET BEY

C. Büyük Millî Bayramımızı tebrikinizden dolayı teşekkür ve bende tebrik ederim.

REİSİ CÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

ÇORUM BELEDİYE RİYASETİNE

Tebrikâtınıza teşekkür eder ve bilmukabele Bayramımızı tebrik ederim efendim.

B. M. M. REİSİ
KÂZIM

REİSİ CÜMHURUMUZ GAZİ HAZRETLERİNE

Varlığını, Cümhüriyetini ebediyen size medyun olan büyük Türk Milletinin bir ferdi ve Çorumluların mümessili sıfatile Cümhüriyet bayramımızı tebrik eder, en derin hürmet ve tazimatımın kabulünü istirham eylerim efendim

BELEDİYE REİSİ
ŞEVKET

BAŞ VEKİLİMİZ MUHTEREM İSMET PAŞA HAZRETLERİNE

Büyük Cümhüriyet bayramımızı tebrik ile arzı tazimat eylerim efendim.

BELEDİYE REİSİ
ŞEVKET

BÜYÜK MİLLET MELİSİ REİSİ KÂZIM PAŞA HAZRETLERİNE

Büyük Cümhüriyet bayramımızı tebrik ile arzı tazimat eylerim efendim

BELEDİYE REİSİ
ŞEVKET

Büyük millet meclisi açıldı

Riyasete müttefikan Kâzım Paşa Hazretleri intihap edildi

Ankara 1 - Büyük millet meclisi Gazi Hazretlerinin nutkunu müteakip Riyaset divanı intihabı yapılmış, riyasete müttefikan Balıkesir Meb'usu Kâzım paşa Hazretleri seçilmiş, reis vekilliklerine Hasan Trabzon, Refet Gireson, Vasıf İzmir beyler; Kâtipliklere Ruşen Eşref Karahisar, Haydar Rüştü Denizli, Avni Yozgat, Ziya Gökalp Çanakkale beyler; İdare amirliklerine Necip Ali Denizli, İrfan Ferit Mardin, Halit Bayezit beyler intihap edilmiştir. Encümen intihabı Meclisin perşembe içtimaında yapılacaktır.

Hukûmetimize arzı şükran

Ankara 2 - İlmî sahadaki keşfiyatı ile beşeriyete büyük hizmetler etmiş olan Edisonun vefatı münasebetile izhar olunan Sempatiden ve Türk hükûmetinin göstermiş olduğu lutufkârlıktan dolayı arzı şükran edilmiştir.

Millet mekteplerine çok alâka gösteriliyor

Ankara 2 - Memleketin her tarafından alınan telgrafnamelerde halkın millet mekteplerine karşı bu kere daha derin bir alâka gösterdikleri bildirilmektedir.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Cehalet ve malûliyet neticesi Muhitimizin bazı kaza ve nahiyelerinde mevzii ve zemanla müstevlî bir şekil alacağı melhuz bulunan Afiyon istimalinin uzviyeti beşer üzerindeki tesir ve tahribatını izal etmek suretile münevverlerden beklediğimiz sıhhî mücadelenin bu mühim nokatile de alâkadar ve malûmattar olmaları lâzımdır.

Morfin: afyon denilen maddeden mustahsel bir zehirdir. Muhitimizin bazı köylerinde, kaza ve hatta şehirlerinde istimal edildiği ara sıra zuhûr eden vakayii adliyenin cinaî kısimlerinde bilhassa hetkiırz, fiili şenî, teadiyatı ahlâkiyenin her safnasında nazarı dıkkatimizi celbettiği cihetle bu maddenin umumî bir şekilde izahını muvafık buldum.

Bu zehir, tarihi milattan pek çok sene evvel malûm, hatta bazı müellifinin ifadelerine nazaran kadim Yunaniler devrinde istimal edildiğine ve « Metlasın » zevcesi Eleninın Lasemonda ikameti esnasında rakı içine koyduğu maddenin o zamanlarda her dürlü hüzün ve kederin def'i, alâmı teskin ve düşünceleri tadil edici diyerek tavsif edilen devanın afiyon olduğuna kanaat getirilirse « Arkotonlar » zamanında malûm olduğu anlaşılmış olur.

Elene; Bu devayı Polidama ismin de bir Mısırlı kadının vermiş olmasile Mısırıatikte, Hint ve Çinde istimal edildiği de tezahür ed[...]

...ziri mukaddeminden « İpokrat » münevvim olduğunu « Diyegoras » müsekkini alâm bulunduğunu söyleyerek Ulemayi tıbbı senelerce işgal etmiştir. Bilahare Hükemayi Araptan « İbnisina ve İbnırazi » de havası kımyeviye ve sureti istimallerini izah buyurmuşlardır.

Ozaman kütübü kadimei Yunaniye ve Arabiyeyi tetkik ve tetebbua muvaffak olan « Parazlez » nam hekim ve memaliki garbıyede bazı emrazı mütenevviada bizzat hastegâne Morfin tatbikı suretile fevait ve muhassenatını halka göstermiştir.

1840 tarihinde afiyon maddesini (Segın) mükemmel bir surette tahlile muvaffak olarak diğer basit maddelerden başka mühim bir cevherın mevcudiyetini ilân, « Zerturner » de bu maddenin morfin olduğunu ve nefsinde bilfiil tecrübe ederek mutalea ve isbat etmiştir. Nihayet « Siydenham » nam zat de bu maddenin kıymetini izam ve sitayişle takdir ederek; Afiyon yalnız münevvim, müsekkini alâm dafiülizhâl olmaktan başka naziri olmıyan bir müferrihi kalptir diyerek fennî tetkıkat ve kanaatlarını bittecrübe ve eazımı fününu mütehassısaya hürmetle kabul ettirmiştir.

Meşahiri hükemayı garbiye ve şarkıyeyı bu derece işgal eden afiyon dünyanın her tarafında münteşir yabis, kumsal topraklarda yetişen bir nebatın usaresi olup haşhaşiye fasilesi envaından ak haşhaş başlarının kabukları üzerine pıçakla yapılan ince cizgılerden sızan bir mayidir. Mezkûr mayi bidayette lüzucî iken peyderpey şakların aşağı kısımlarında koyu kırmızımtırak kalarak on saat güneş muvacehesinde kalan katralar koyulaşır, bu kuruyan mütekâsif maddeyi zürra keskin pıçaklarile kat ettikten sonra haşhaş yapraklarına sararak âlemi ticarete sevk ederler. Afyon cins itibarile mütenevvidir. Mısır, Acem, Hint ve Avrupa nevileri vardır. Memleketimizde İzmir, Adana, Malatya ve bilhassa Çorumun münbit arazisinde mükemmel bir surette yetiştirilip terkibinde yüzde 12 ilâ 15 nisbetinde morfini havi olarak satılmaktadır. Bu gayri mütecanis kutle halinde bulunan afyonun terkibinde pek çok maddeler mevcut isede en mühim cevherini morfin teşkil etmesi hasebile gerek tababette ve gerekse cemiyeti beşeriye arasında ve tıbbı adlide ehemmiyet kesbetmiştir.

Halı hazırda etibba morfini muvakkat bir zeman için, mikdarı tıbbı dahilinde bazı emrazın teşfiye ve âlâmı teskin maksadile uzviyete mide ve damarlar tarikile idhal ederlersede beynelhalk tahtelcilt şırınga etmek, kazalarda, köylerde de afiyonu hap halinde yutmak suretile teammüm etmektedir

Morfinden en ziyade müteessir olan nev'i beni beşer olup ırkın, şahsın mukavemetleri arasında farklar görülür. Uzviyete her ne suretle ithal edilirse edilsin cüzi mıkdar morfin uzviyeti kısmen tesmim eder.

Bidayette umumî bir tenebbühiyet, kısa bir zemandan sonra beyinde teşevvüşat, havassın vazifelerinde ihtilat ve rehaveti adaliye, nihayet umumî hader ile beraber uyku hasıl olur. Bir santigramdan üç santigrama kadar uzviyet keza bidayette umumî bir tenebbüh, ekalinde derhal hader haline girer. Mikdarın tezayüdü usreti teneffüs; adalatta rehavetin artması gözün ziyaya karşı fiili münakislerin noksanisi ve bazan de inadumiyeti görülür. Mikdarı semmi de arazı mesrude kesp iştidât ederek teneffüste ademi intizam, kanın humzu karbonla meşbu ve terakümünden münbais irtiaş ve ihtilacatı ruhıyve irae ederek vefat vukua gelir. Bu maddei müessirenin uzviyete devaî bir mecburiyetifenniye olmaksızın ithâli fennen muvafık görülmediği gibi mazarratını bilerek istimali de bir cinnettir. Bugün halk arasında bilhassa şehirlerden köylere intikal eden bu istilaî şeklin revaç bulması, vekayi ve hadisatı müessifenin zuhurunda terbiye, ahlak ve sui itiyadın büyük tesirleri vardır.

Malumdur ki : uyku geceye münhasır olmak üzere uzviyeti terkip ve teşkil eden bilumum hüceyratın istirahatıdır. Bu esnade insanlar her ne kadar avalimı hariciyeden tecerrüt ederlerse de ufak sademeler, cildî tamas ve intibahâtı ruhiyye ile derhal uyanır. ve yataktan kalkarak hemen muharrikelerine sahip olurlar Morfin ile hasıl olan uykuda İse cüz'i his mevcut ve zehrin tesirile adelat ve diğer azaları idare eden asap muharrikelerin felci ve kanın zehirlenmesi neticesi adelatta istirhâ, kudret ve kuvvetin tenakusu gibi halâtı maraziyelerin mevcudiyeti hareketi madum ve nefsini müdafaadan acız kılar.

Morfin, az miktarda şırınga edildiği veyahut afiyon halinde yutulduğu zaman muhitlerini idrak edebilirler. Yalnız harekâta ait vezaifi ruhiye hader içinde ve kuvvei adalıye tenakus etmiş olduğundan harekât ve mukavemet müşkilâtla vakidir. Çünki morfin müsekkin ve muhaddirdir. Bazı ailelerin hastalıktan mütevellit evcaını teskin hususunda etibba tarafından tahtelcit zerk olunur.

Morfin alâmı tahfif etmekle kalmayıp bazan teessür ve meyusiyeti de izale eder. Zafıasap neticesi hayalâti vahime, lâciverdî düşünceler ve serhoşluk husule getirmesi halkın bu zehre inhimakini arttırmıştır. Bu çirkin itiyat üzerine terbiye ve ahlâkın büyük tesiri vardır. Bidayette az olarak başlayan kimseler mürûru zemanla morfinin tesirini hissetmemeğe başlar, günbegün tiryakiler gibi mikdarlarını tezyit ederek kendi mezarlarını kazmış olurlar.

Vaktile tekyelerde gizli bir surette şeyh ve dervişlerin, müritlerin yuttukları afiyon mikdarı hayret edilecek derecede idi. Bu mütereddi insanlar arasında esnayi zikirde ölen şe[...] k çok olup bu uzuvlara cahil müridan kudsiyet izafe ederek zikri ilâhî esnasında ölmüş olduğu zehabile muazzam cenaze merasimleri yapılarak halkı iğfal ettiklerine bazı etibba ve münevverlerimiz şahittirler. Kâhil bir insan bir defada iki santıgram mikdarında morfin aldığı takdirde tesemmüm alâimi görülür, [...] santıgram mikdarı insanlarda intıbah devri geçirmeksizin uyku tevlit eder, 6 santıgram tehlikeli mikdar olup ölümle nihayet bulan derin uyku hasıleder morfinle tesemmümde gözlerin hadekası küçülür, zıyadar müteessir olmaz, teneffüs batileşir kanda hamızı karbonun terakümünden mütevellit dudaklar morarır, vecih mor bir renk alır umumî ihtilâcat, harekât ve ifadei meramda ademi intizam, kusmakla beraber agızda salya akıntısı görülür.

Afiyon mübtelâları esrarkeş misli karakteristik bir veçhe maliktirler, yüzleri daima solgun kansız olmakla beraber, göz bakışları sönük alâimi veçhiyyei umumiye mükedder, meyus, zafiyeti umumiye vazıh bir suretle göze çarpar nefesleri fena kokar, evzağ ve edvarı düşük calibi merhamet bir şekildedir.

Ekseriyetle sükûnetli mahallerde vakıt geçirmeyi, galebelik mahallerden uzak bulunmağı severler. Vazifei mevdualarını ihmal ve her hususta tenbeldirler. Dişleri çürük, uykularında ademi intizam görülür. Ahvalı ruhiyyeleri [...] tahavvulât, tagayyurat, kararsızlık düşüncelerinde nuksanî, muhakemelerinde zafıyet, elleri titrek ve umumî raşeler görülür.

Sonu var

Reisi cümhûr hazretlerinin Nutukları

Birinci sayfadan mabat

[...]ettiğimiz mes'ut hadiseler kıymetindedir.

Irak Kralı Hazretleri ve kıymetli maiyetleri memleketimizde pek tatlı hatıralar bıraktı. Irakla münasebetlerimizin dürüst ve eyi komşuluk yolunda tezahüratı ve mütemadiyen inkişafı bizim ciddî arzumuzdur.

Büyük Dostumuz Söviyet Rusyanın Muhterem Hariciye Komiserini Ankarada kabul etmekle memnun olduk. İki memleketin tecrübe geçirmiş dostça münasebetlerini ayni kuvvet ve samimiyetle idame ettirmek tarafeynin büyük menfaat, halis arzularının icabından olduğu bu vesile ilede izhar ve tebarüz ettirilmiştir.

Muhterem efendiler!

Balkan milletleri arasında sulh ve anlaşmayı istihdaf eden her millete mensûp hususî teşekküllerin faaliyetlerini takdirle yadetmek benim için hususî bir zevktir. Türkiye; corafi vaziyeti itibarile balkanlarda sulhun muhafaza ve takviyesinde bilhassa alâkadardır. Komşularile hemen hiç bir davası ve ihtilâfı bulunmamak Türkiyenin temenniyatına hususî bir samimiyet izafe etmek tabiidir.

Aziz arkadaşlarım!..

Büyük Millet; Meclisten yeni ve mühim vatan hizmetleri bekliyor. Yeni mesainizin ve tedbirlerinizin de Büyük milletimizin menfaatlerine temamile uygun düşeceğine şüphe yoktur. Mensubiyetile müftahir bulunduğumuz Büyük Türk milletinin emanet ve selâhiyetle beraber muhabbet ve müzahe[...]zin üzerinizdedir.

M. Litvinofun Ajansa ve gazetecilere Beyanatı

İstanbul 1 - M. Litvinof dün müfarekatinden evvel Anadolu ajansına ve matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Türk milleti ve hükûmeti tarafından hakkında gösterilen dostane ve hararetli kabulden dolayı Türkiyeyi derin bir tahassürle terk etmekte olduğunu söylemiş ve demiştir ki : Semereleri arzu ettiğimiz şekilde tebarüz etmiş olan bu seyyahatın beni nekadar memnun ettiğini söylemeğe lüzum yoktur

Tebarüz eden semereden maksadım yalnız Ankarada imzalanan protokolu kasdetmek değildir. Bu seyyahatın çok kıymetli neticesi İstiklâl mücadelecilerinin ve yeni Türkiye yardımcılarının en şanlı kafilesile yaptığım şahsî temaslar ve çok geniş noktai nazar teatileridir. Bu müzakereler bana yeni Türkiyenin taşıdığı zehniyeti yakından tanıtmış ve bu hususlaki şahsî mücadelelerimi derinleştirmek ve tanzimetmek fırsatını bahşetmiştir. Seyyahatımın milletlerimizin inhilâl kabul etmez dostluklarını kudretle te'kide yardım edeceğinden şüphe etmiyorum.

Yangın

Kastamonu 2 - Merkezin Alpağut köyünde çıkan bir yangında 14 ev kâmilen yanmıştır. Bu meyanda bir çok mahsul de hasara uğramıştır.

Selânikte miting

Atina 1 - Atina mülhakatında Kıbrısta ölenlerin ruhu için yapılan merasim hadisesiz geçmiştir.

Atinada nümayişte bulunmak isteyenlerle polis arasında müsademeler olmuştur.

Selânik 1 - Milliyet, teşkilât mensupları bu gün bir miting yapmışlardır. Kıprıs mücadelesinin şiddetlendirilmesi için iane defteri açılması kararlaştırılmıştır. Kabul edilen karar suretinde bütün Selânik halkının Kıprısta harekete muzaheret eylediği beyan ve Kıprısın Yunanistana iltihakı talep olunmaktadır. Bu karar sureti İngiliz ve ecnebi konsoloslarile matbuat ve cemiyeti akvama tevdi olunacaktır,

Makamı vilâyetten

Münhal olan Çorum ve Osmancık orman muamelât memurlukları ile Osmancıkta bir muhafaza memurluğu için 12 Teşrinisani perşenbe günü müsabaka imtihanı yapılacaktır. Aşağıdaki evsafı ve şeraiti haiz olanların evrakı müsbitelerile Vilâyete muracaat eylemeleri ilân olunur.

A - Türk olmak

B - Hukuku siyasiyesine sahip olmak,

C - Hüsnü ahlak eshabından olmak ve muhilli heysiyet ve namus, cürüm ve alelıtlak ağır hapis veya o derecede cezayı müstelzim bir fiil ile mahkûm bulunmamak,

D - Lâakal Ortamekteplerden mezun olmak (Bu şeraiti haiz olanlardan müteaddit talip bulunduğu ve talipler arasında Ortamektep mezunları bulunmadığı halde müsabaka ile alınır.)

E - Meslek mekteplerinde tahsilini ikmal edenler orta tahsili ikmal etmemiş olsalar dahi meslek dahilinde memur olurlar.

F - Hizmeti fiiliyei askeriyesini ifa etmiş veya sınıfı ihtiyata nakledilmiş olmak veya hizmeti askeriyeye elverişli olmadığı sabit bulunmak veya tecil edilmek,

G - Sari hastalıklara mübtelâ olmamak veya vazifesini muntazaman ifaya mani olabilecek badenî ve aklî arıza ve hastalıklarla malûl bulunmamak.

SURET

İcra Vekilleri Heyetinin 4 - 10 - 1931 tarih ve 11831 Numaralı Kararnamesi sureti

Maliye Vekâletinden yazılan 30 - 9 - 931 tarih ve 7132 - 34 Numaralı tezkerede; Gümrük tarife kanununa merbut ithalât umumî tarifesinin 695 inci maddesine nazaran Türkiyeye ithal edilecek ham, tasfiye edilmiş ve temizlenmemiş mayii madeni mahrukat, kesafet derecesi mevzubahsolunmaksızın kilo başına 0, 60 santim ve diğer agır yağlar ve tortuları kesafet derecesi 0, 860 dan yukarı olmak şartile kilo başına (1) kuruş, tasfiye edilmiş veya temizlenmiş olupta kesafet derecesi 0, 780 den 0, 860 a kadar olan lambada yanan petrol emsalı da kilo başına 12,60 kuruş gömrük resmi ile memlekete ithal edilmekte ve 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi kanununun ikinci maddesi mucibince de Ecnebi memleketlerden ithal edilen 0, 860 dan fazla kesafet dereceli mahrukatı mayii madeniyeden Türkiyede tasfiye ve takdir suretile veya kimyevî usullerle elde edilecek daha az kesafetli petrol ve sair mayii madenî mahrukatın beher kilosundan sekiz kuruş, Dahilî istihlâk resmi alınmakta isede son günlerde İstanbulda bazı petrol tüccarlarının Ecnebi memleketlerde vücude getirdikleri birnevi mayii madeniyi ham, petrol unvanı altında ve kilo başına 0,60 santim vermek suretile memlekete ithâl teşebbüsünde bulunmalarına ve bunların kesafet dereceleri 0, 860 dan aşağı olması dolayisile dahildeki tasfiye hanelerde tasfiye ve taktir edilseler dahi dahilî istıhlâk vergisine tabi tutulmayacaklarına binaen bu vaziyete müsaade edilmesi bir taraftan hakikî petrol getiren tacirlerin gayri meşru bir rekabet karşısında kalmalarını ve diğer taraftan hazinenin petroldan kilo başına aldığı 12, 60 kuruş yerine 0,60 santim almak suretile beher kiloda 12 kuruş resimden mahrum kalmasını intaç ve bu sebeple hazinenin senevî dört beş milyon lira zararını istilzam edeceği bildirilmiş ve esasen Türkiyeye ithâl edilen ham, tasfiye edilmemiş ve temizlenmemiş mayiatı madeniyenin miktarı pek az ve sanayide kullanılan madenin mazur olduğu anlaşılmasına göre bu tehlikeli vaziyetin önüne geçmek için gümrük kanununun 16 ıncı maddesindeki salâhiyete istinaden 1718 nolu kanunun ikinci maddesinde yazılı 0, 860 kesafet derecesinin kaldırılarak her hangi kesafette olursa olsun memlekete ithâl ve dahilde tasfiye edilerek lambada yanan petrol haline konulacak mayiat için kilo başına sekiz kuruş istihlâk resmi alınması hakkında Meclisi âliye bir kanun teklifine kadar ve istanbulda mevcut bir kaç tasfiye hanenin kapanması mülâhaza iktisadiyesi de nazara alınarak, gümrük tarife kanununun 685 inci maddesinin «a» fıkrası mucibince ithâl edilecek ham, tasfiye edilmemiş ve temizlenmemiş mayii madenî mahrukatın 0, 860 veya daha az kesafetli olanlarının memlekete ithalinin men'i hakkında bir karar ittihazı teklif edilmiş ve Nafia vekâletinden yazılan 10 - 931 tarih ve 84 nolu mütaleanamede; gerek hakiki petrol tasfiyecilerinin resim hususunda tağşışçilerden ayrılmasının ve gerekse 0, 860 dan hafif, mağşuş yağları işleyenlerin istihlâk resmine tabi tutulmalarının ileride vazolunacak kanunlarla teminine intizaren ve 0, 860 dan hafif yağları işleyenlerin istihlâk resmine tabî tutulmasından mütevellit gayri tabiî vaziyetin izalesi maksadile şimdilik esasen ithâl miktarları pek az olduğu anlaşılan, 0, 860 dan hafif, ham yağların ithalinin Maliyenin teklifi veçhile men'i cihetine gidilmesinin musip görüldüğü bildirilmiştir.

Keyfiyet icra vekilleri heyetinin 4 - 10 - 931 tarihli içtimaında görüşülerek bahsi geçen 0, 860 ve daha az kesafetteki ham yağların men'i ithali tasvip ve kabul olunmuştur.

Resmi Gazeteden

KARARNAME

Geçen nushadan mabat

D -- İdare Heyeti:

Madde 76 - İdare Heyeti Umum Müdürün riyaseti altında Umum Müdür Muavini ile Muhasebe Müdüründen mürekkptir. İdare Heyeti İdare Meclisince tesbit edilen salâhiyetler dahili memurlarının tayin ve kredi iskonto muamelelerile iştigal eder. Bu itibarla vazifeleri:

A - Merkez ve taşra Müdür muavinlikleri ile muhasebecilikleri ne ve baş veznedarlığına münasiplerini intihap ve tayinlerini İdare Meclisine arz ve teklif etmek ve bunlar haricinde bulunan memuriyetlere doğrudan doğruya münasiplerini tayin eylemek.

B - her iki kısım memurların terfi, tecziye ve tebdillerini de aynı salahiyyet dahilinde icra etmek.

C - iskonto ve kredi encümenince tetkiki icap eden işleri ihzar ve arz eylemek.

Ç - Bankaya getirilen senetlerin matlup vasfı haiz olup olmadığını ve kredi teklifatını tetkik etmek ve iskonto ve kredi encümenince verilecek perensip kararlarını icra eylemek,

Merkez ve taşrada İdare Heyetlerine aittir.

E -- Umum Müdürlük:

Madde 77 - Umum Müdür, İdare Meclisinin teklifi ve icra Vekilleri Heyeti kararile Reisi Cümhûr tarafından 5 sene müddetle tayin edilir. Bu müddetin hitamından evvel aynı suretle tebdili caizdir. Umum Müdür meb'us veya memur olmıyacağı gibi hiç bir Banka veye şirkette İdare Meclisi azası ve vazifesi devam ettiği müddetçe hiç bir banka veya şirkette hissedar dahi olamaz, Bankanın temettüüne iştirâk etmez. Bankayı hariçte ve mahkeme huzurunda Umum Müdür temsil eder.

Madde 78 - Umum Müdür işbu nizamname ahkâmına ve Meclisi İdarece ittihaz edilecek mukarrerata tevfikan Bankanın umurunu tetvir eder. Bankanın en yüksek icra âmiridir. Meclisi İdareye Banka umuruna ait münasip göreceği her türlü teklifatı yapar. Umum Müdür ve gaybubiyetinde Umum Müdür muavini Meclisi İdare müzakeratına reyi istişarî ile iştirâk eder.

Madde 79 - Umum Müdür Muavini de umum müdür gibi tayin olunur. Temettüe iştirâk etmez memur veya bir Banka veya bir şirkette idare meclisi azası olmıyacağı gibi vazifesi devam ettiği müddetçe bir banka veya şirkette hissedar dahi olamaz. Müdiri Umuminin gaybubiyetinde kendisine vekâlet eder.

Madde 80 - Muhasebe Müdürü İdare Meclisinin teklifi üzerine Maliye Vekili tarafından tayin olunr. temettüe iştirâk etmez. Hiç bir banka veya şirkette alâkadar olamaz.

Madde 81 - Bankanın şuabat müdürleri Umum Müdürün teklifile İdare Meclisi tarafından tayin olunur. Şube Müdürleri de vazifeleri devam ettiği müddetçe hiç bir banka veyahut şirkette bir suretle alâkadar olamaz.

Madde 82 - Her şube müdürü riyaseti altında İdare Meclisince intihap edilecek 3 kişilik istişarî bir heyet bulunur. Bu heyetin azalarından ikisinin ziraatle ve birinin ticaret veya sanatla iştigal eylemesi meşruttur. Her azaya beher içtima için İdare Meclisince tayin olunan mikdarda hakkı huzur verilir. İdare meclisi muamelâtın tekesret ve icabına göre adedi beşi geçmemek üzre bu mikdar ve tertibi değiştirebilir. Bu heyet ya doğrudan doğruya veya Umum Müdürlüğün talimatına tevfikan lüzum görülecek mesail ve iskonto işleri hakkında istişarî reyini beyan eder. Müzakeratı bir defteri mahsusa kaydedilerek imzalanır. Bu heyetin azaları alâkadar bulundukları işlere müteallik müzakeratta hazır bulunmazlar. Aza müzakerat ve mukarrerat hakkında resmiyet ve mahremiyati muhafaza etmeğe mecburdurlar.

Madde 83 - Taşra şubelerinde müdür ve varsa müdür muavini ve muhasebeciden ve müdür muavini yoksa Umum Müdürlüğün intihap edeceği bir zattan mürekkep bir idare heyeti teşkil olunacaktır. Bu heyet Umum Müdürlüğün talimatına tevfikan lüzum görecek işleri tetkik ve karar ittihaz ederler. Bu heyetin kararları sırasile muntazaman hususî bir deftere yazılır.

Madde 84 - Banka Memurları için bir talimatname yapılacaktır. Talimatnamede memurların terfi, tahvil, tecziye ve sair hususatına ait ahkâmı havî olacaktır.

Madde 85 - Banka memurlarının hastalık, malûliyet, vefat ve infisal ve saire gibi hallerinde kendilerine ve ailelerine yapılacak yardımların şekil ve miktarlarını tesbit edecek ayrı bir talimatname yapılacaktır.

Madde 86 - Banka memurin ve müstahdemini bankaya müteallik muamelât ve hususat hakkında kat'i ve mutlak mahremiyet muhafazasile mükelleftir.

VIII - Blânço:

Madde 87 - Bankanın hesap senesi 1 kânunu sanide başlar. 31 kânunu evvelde hitam bulur. Ancak ilk hesap senesi Bankanın faaliyete başladığı tarihten itibaren 932 senesi gayesine kadar olan devreyi camidir.

Madde 88 - Bankanın her sene tanzim olunacak blânçosu Maliye Vekâletine tevdi ve umumî heyet içtimaından en az bir buçuk ay evvel Resmi Gazete ile neşrolunur. Blânço Bankanın mevcûdat ve matlûbatını, düyunatını, cüzdan mevcudunu, umumî masrafını, temettü miktarını ve sair icap eden hususları gayet vazıh ve sarih olarak irae edecektir.

Madde 89 - Hissedarlar yevmi içtimaa tekaddüm eden 10 gün zarfında Banka merkezine gelerek mevcudat ve müvazene defterini, kâr ve zarar hesabını, blânçoyu, murakipler ve Meclisi İdare raporlarını tetkik edebilirler.

Mabadı var

Millet Mektepleri açıldı

Millet mektepleri Teşrini saniden itibaren açılmıştır. Erkek dersaneleri İstiklâl mektebinde Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 19 dan 21 re kadardır.

Hanım dersaneleri Gazi paşa ve İnkılâp mekteplerinde Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 13 den 14 de ve Cumartesi, Salı günleri de 15,30 dan 16,30 za kadardır.

Elinde vesikası olmayan Hanım ve Erkeğin devam etmesi mecburidir.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Hududu: Sağı balcı oğlu Mehmet solu ucar oğlu Arif arkası balcı oğlu İbrahim önü yol. Evsafı: tahtanî bir oda ayrıca fevkanî bir oda altında ahır ve bir mikdar havlıyi şamil hane. kıymeti 150lira

Yukarda hudut ve evsaf ve kıymeti yazılı bir bap hane Uç mahallesinden Davut ağa vereselerine ait olup satılmasına karar verilmiş ve ilândan itibaren yirmi gün müzayedeye konulmuş ve hitamı olan 24 - 11 - 931 Salı günü saat 14 te kat'i ihalesi icra kılınacağından ve satış peşin olup artırma şarname si herkese açık bulunduğundan talip olanların mahkemeye müracaatları ilân olunur

Makamı vilâyetten

Kazanç vergisinin ikinci taksit müddeti 1 - 11 - 931 ilâ 30 - 11 - 931 tarihine kadar bir ay olup bubir ay zarfında vergi ile mükellef olanlar borçlarını tahsil şûbesi veznesine tesviye edeceklerdir aksi takdirde yüzde 10 zammile tahsili emval kanununa tevfikan tahsil olunacağı ilân olunur.

Çorum Sulh hukuk hakimliğinden

Çorumun Çöplü mahallesinden kel öksüz oğlu Ali hafız vekili avukat Niyazi beyle Çiriş mahallesinden Nalçacı oğlu Hilmi ve Hamdi ve zevcesi Ayşe aralarındaki izalei şüyu davasından icra kılınmakta olan muhakemede müddei aleyhimden Hilminin ikametgâhı meçhûl olduğundan ilânen tebliğat icrasına ve muhakemenin 30 - 11 - 931 pazartesi günü saat 14 de bırakılmasına mahkemece karar verilmiş olduğundan yevmü mezkûrde Çorum sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunması ilân olunur.

İskilip asliye hukuk mahkemesinden

Aleyhinde boşanma davası ikame olunan Muytap mahellsinden Çöçük oğlu Mehmedin mahelli ikameti meçhûl bulunmasından namına tebliğat yapılmasmaına mebni ilânen tebliğat icrası lâzım gelen merkumun muhakeme için tayin kılınan 29 - 11 - 931 pazar günü muhakemede hazır bulunmadığı surette hakkında gıyap muameles' yapılarak ittihaz olunacak kararın tebliğinden bil istisna mahkemeye devam olunacağı ilân olunur.

Zayi mühür

17Teşrinievvel931 tarihinde Mahmut simli mührümü zayi ettim. Mühürle yalnız kiremit şirketinde aramızda senedimiz olup başkaca hiç kimseye borcum yoktur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Mıkdat oğlu Mahmut

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 581

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur
Nushası [3] Kuruştur

Türk Altını

Ankara 10- Türkiye Cümhûriyet Merkez Bankasınca bir Türk altını ayar ve sikletinde altına 925 kuruş fiat tesbit edilmiş ve şimdilik yalnız Ankarada mezkûr banka idare merkezinde bu fiatla mübayaa mukarrer bulunmuştur.

DAHİLİYE VEKİLİMİZ

Tetkik seyahatine çıktı

İstanbul 8 - Dahiliye Vekili Ş. Kaya Bf. Cenup ve Şark vilâyetlerinde bir tetkik seyahati yapmak üzere dün Toros ekispresile İstanbuldan hareket etmiştir.

Ankara 10 - Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bey refakatinde U. J. Kumandanı Kazım Paşa ve Siirt Meb'usu Mahmut bey olduğu halde bugün Malatyaya muvasalet etmiş ve samimî tezahüratla karşılanmıştır.

Maarif Vekili İzmirde

İzmir 8 - Maarif Vekili Esat Bey dün İzmire muvasalet etmiş, Mülkî, Askerî Rüesayi memurin ile Maarif mensûbini tarafından karşılanmıştır.

İzmir 10 - Maarif Vekili Esat bey mekteplerin teftişine bu gün de devam etmiştir.

Tahtelbahirlerimiz geldi

İstanbul 7 - Dumlupınar ve Sakarya Tahtelbahirlerimiz dün gelmişlerdir. Gemilere merasimle bayrak çekilmiştir.

İkinciBalkan konferansı münasebetile

Yonan Murahhasının verdiği konferans

Atina 8 - Balkan konferansına iştirak eden sabık Nazırlardan Jori verdiği bir konferansta; Türkiyenin muazzam terakkiyatını ve konferansın neticelerini saydıktan sonra Türkiye ve Yonanistan tavassut ederek diğer balkan milletlerinin umumî anlaşmasını teshil edebilir demiştir.

Tasarruf haftası için Ankarada hazırlıklar başladı

Ankara 10 - 12 kânunu evvelde başlayacak olan tasarruf haftasının faaliyet programı tesbit olunmuştur. Başvekil İsmet Paşanın nutkile açılacak, her gün sölenen nutuklar Radyo ile neşredilecektir.

Fırka ictimaı

Ankara 10 - Cümhûriye Halk Fırkası gurubu bu gün Reis vekili Ali beyin riyasetinde içtima etmiştir.

Soviyet Başvekili beyanatında

Türkiyede Litvinofun hararetli kabulünden ve muahedelerin temdidinden memnuniyetini izhar eylemiştir

Moskuva 7 - Başvekil Molotof beyanatında: Rusyanın dahilî terakkiyatından bahsetmiş, yalnız iaşe işlerinin aksadığını, bunun da tekemmülüne çalışılacağını kaydettikten sonra haricî siyasete temasla demiştir ki Devletler arasında piyase mücadelesi şiddetlenmiştir. Yine kuvet zümreleri teşekkül etmektedir. Son aylarda Hariciye Nazırlarının siyasetleri Rusyaya karşı harp ihzarını istihdaf eylemiştir.

Molotof; Litvinofun Türkiyede gördüğü hararetli kabulü ve Türk, Soviyet muahedelerinin temdidini hususî bir memnuniyetle kaydettikten sonra Mançori meselesi karşısında Rusyanın bir ademi müdahale siyaseti takip ettiğini ve Mançorinin işgali için hiç bir sebep olmadığını söylemiş, bugünde Beynelmilel vaziyet icabı olarak Kızılordunun takviyesi lüzumunu beyan etmiştir.

Asılsız bir haber

Ankara 8 - Türkiyenin Cemiyeti Akvama girmemesi veyahut bu keyfiyetin mütekabil muvafakata tabi tutulması hakkında Ankara mülakatında M. Litvinofun çalıştığına dair olarak intişareden haberler temamen asılsızdır.

TAYYARE CEMİYETİ

Garp Vilâyetlerinde Tayyare seyahatı tertip etti

Ankara 8 - Tayyare Cemiyeti Garp Vilâyetlerinde ikinci bir ziyaret ve propağanda uçuşu tertip etmiştir. Heva müsait olduğu takdirde Vecihi bey yarın uçuş seyahatine başlayacaktır. Tayyareci seyahat mıntakaları üzerinde meydan olan bütün kasabalara inecek, mekteplileri ve halkı gezdirecek ve Tayyarecilik hakkında konferanslar verecektir.

TASARRUF VE YERLİ MALI HAFTASI

Önümüzdeki kânunu evvelin on ikinci günü başlamak üzere tam bir hafta (Tasarruf ve yerli malı) günlerini ikinci defa olarak tes'it edeceğiz. Bu bir haftayı lâyık olduğu ehemmiyet ve kıymetle tes'it ederek halkımızın alâkasını celbetmek için İktisat ve Tasarruf Cemiyeti Çorum Şûbesi bir program hazırlamış ve bir suretini İdarei Merkeziye Kâtibi Umumiliğine takdim eylemiştir.

Bütün cihan milletlerince ötedenberi bir umdei esasiye olarak kabul edilen Tasarruf fikrinin bizde başladığı dar ve mahdut bir zeman zarfında güzel eserlerine şahit olarak iftihar duygularile yaşayor. ve gelecek günlerde, aylarda, senelerde bu fikrin genişleyeceğine ve yükseleceğine inanıyor ve kuvvetli ümitler bağlıyoruz:

Millî mücadelelerin her hangisinde yüksek azminin vücude getirdiği büyük eserler arasında iktisat ve tasarruf fikrinin vatan ve millet için çok nafi ve mes'ut olan gayelerine erişmek için yine o büyük azim imanile çalışacağına ve behemhal muvaffak olacağına eminiz.

Tayin

Münhal olan Osmancığın Avlağı nahiyesi müdürlüğüne Ali Riza bey tayin edilmiş ve mahalli memuriyetine hareket etmiştir.

Tahvil

İskilibin Kızılveran nahiyesi müdürü Necmettin bey Mecidözünün Cemil bey nahiyesine, Cemil bey de iyesi müdürü Kadri bey Sungurlunun Yekbas nahiyesine, Yekbas nahiyesi müdürü A. Hamdi bey kızılveran nahiyesi müdürlüğüne naklen tayin edilmişlerdir.

Yoguslavya ve Fransa arasında

Buğday itilâfı imzalandı

Belgrat 8- Yoguslavya ile Fransa arasında rüçhanlı bir buğday itilâfı imzalanmıştır. Fransa buğday ithalâtının yüzde onunu Yoguslavyadan yapacak ve buğdaylardan gümrük resmi almıyacaktır.

Şehir Zirai Kredi kooperatifi

Çok kuvvetli bir Ziraat memleketi olan (Çorum) merkez kasabasında bir «Zirai kredi kooperatifi» teşekkül etmek üzere bulunuyor. Bu teşkilâtın, Çorum zürrema ihtiyacı olan krediyi temin edecek vaziyette oldukça kuvvetli bulunması hasebile Çorumun büyük bir Zirai inkişafe mazhar olacağı ve istihsal kudretinin artacağı şüphesizdir.

Güzel Çoruma bu hayırlı ve uğurlu işi kazandıran başta Valimiz Ali Cemal Beyfendi olduğu halde Cümhûriyet Halk Fırkası program ve prensiplerinin tatbikatında isabetli faaliyetleri meşhût olan memleket gençliğinin kıymetli mesaileri ve Ziraat Bank Müdürümüz Yahya beyin eseri gayretidir

Zirai kooperatifin mevcudiyeti Çorum için bir kuvvet telakki edilebilir. Muhitimizde emsalinin teksirine muvaffakiyetlerini dilediğimiz zevatı müşar ve mumaileyhime arzı tebrik ve izharı minnetari eyleriz.

TASARRUF VE YERLİ MALI HAFTASI YAKLAŞIYOR

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Geçen nushadan mabat

İştihaları mefkut mide bulantılarından, daima kabız ve ademi iktidardan müştekidirler. Kadınlarda bu ruhî noksanlıklardan başka âdeti şehriyelerinde ıttıratsızlık, bazan aylarca tevakkuf ve yumurtalıklarında akamet görülür. Bu gibi eşhası matuha sukutu ahlâka meyyal olmaları dolayısile memlekete nafi uzuv olamıyacakları gibi mururu zamanla kudret ve kuvvetlerini gaip ederek açlığa mahkûm bulunurlar.

İşte bu zavallılar için afiyon tedariki bir ihtiyaç haline girer. Her nevi ahlaksızlık ve namussuzluğu şiar edinirler. Hırsızlık, para mukabilinde cinayet, suikastlere alet olurlar. Bittabi günün birinde pençei adalete kendilerin kaptırarak hapsanelerde yatarak çürürler. Halen mahbusin meyanında afiyonun ve esrarın kurbanı olarak yüzlerce şahsiyetler görülebilir. Afyonun muhaddir ve müsekkin ve münevvim olması bazı ceraimin ikaında cidden büyük bir rol ifa etmektedir. Tabiî uyku ile münevvim edviyelerden münbais uyku arasında fark olduğunu izah etmiştim. Tabiî uykuda muvakkat bir zaman için hissi hareket olmamakla beraber efali hayatiye muntazam, yalnız bati bir surette devam ve vazifelerini ifa ederler. Her nevi maddî ve manevî intibahattan müteessirdirler. Halbuki: Afyonla tenvimde efali hayatiye vezaifinde marazî noksanlıklar görülür. Bazı derin uykuya sahip kimseler vardır ki; Kolayca haricî tesirlerden müteessir olmazlar. İşte böyle eşhas afiyon altında kaldıkça hernevi cinayeti tatbık ameliyesine gözel sahne olurlar. Bu gün hali nevimde ikaı melhuz ceraim adeden kesir isede adlî istatistiklerden anlaşıldığına göre alelumum teaddiyatı ahlâkıye şeklinde tecelli etmektedir. Bunlarda; hetkiırz, fiylişeni, gışaibekâretle suikastlerden başka taammüden ve ligarazın irtikâp olunan ceraim ve vakayii mütenevvia lıeran zabıtai mania ve adliyemizi işgal etmektedir.

Bazı kurnaz erbabı Mazanne vardırki Suikast irtıkâp edecekleri zaman cürüm ikaından evvel firar edecekleri mahalli tesbit etmekle beraber şahsın üzerinde âsarı cebriye ve maddiyeyi husule getirecek alâtı cariha ve katıaya muracaat etmezler. Morfin ile ırtikâp edilen bir çok cinayet gizli ve gömülmüş vak'alar iz bırakmadan silinmiş, milyonlarca liralar ortadan gaybolmuştur.

Avrupada ika edilen cinayetlerin kâffesinde edviye münevvime âmil olmaktadır. Zengin bir adamın samimî dostu veyahut akrabaları tarafından miras ve parasına tamaan rakı âleminde kadahına afiyon koymak veyahut uyku halinde iken cildine morfin şırınga edilmek suretile cinayetler irtikâp ve vakanın kahramanı olanlar vardır.

Bizde de zabıtaı mania ve adliyeyi iğfal edebilmek mülahazasile afyon gibi edviyei münevvimeye muracaat etmedikleri mustep'at değildir. Çocuk dünyaya getirmiş bir kadına fikri mefsedetle ita edilen afyon uzviyeti hader haline sokduktan sonra taaddiyatı ahlakiyyenin her şekli tatbik edilebilir. Fevkalâde hassâs bir kadın dahi olsa uykusuna devam eder. Zira afyon muhakemeye tesir ederek yapılan harakâtı tahlil edemez. Bundan başka marazî halatta gaşi, derin serhoşluk, bayılma, tenvim gibi gayri tabiî halât husule getiren edviyye ile cinayetler vukubulabilir. Bunlar kuvayı hissiyeyi iptal ederek haricî mukavemetlere serfuru ettirir. münevvim edviye ile husule gelen sui kastler; fenni tıbbın tarakkiyatı sayesinde muayenei hariciye ve dahiliye ile meydana çıkarıldığı gibi tahlilatı kimyeviye delaletile de tesemmümat sureti kat'iyede anlaşılmaktadır. Fennî cinayetin vukuunu nazarı dikkate alan Hükûmeti cümhûriyemiz adliyeye merbut,heyeti tıbbiyeden müteşekkil olmak üzere Morg müessesesi ihdas etmiştir ki bu heyeti fenniye mesâili adliyenin cibeti fenniyesini tetkik ve tahlil ve hükkâmı tenvir ile mükelleftir.

Afyon kanı tesmim eder. Hamızı karbon uzviyette bulundukça kanın rengi siyahlaşır, yüz morarır dudaklar siyahlaşır tesemmümün nihayet devresinde göz bebeği ziyadece küçülür. Alelekser vefattan sonra göz bebeği küçüklügünü muhafaza ettiği gibi vücutta şırınganın darbesinden hasıl olan berelerde calibi nazarı dikkattir. bugibi malûlları morfinden,afyondan kurtarmak ve tedavı etmek müşküldür. Uzviyet morfine ve afyona temamen alışmış ise birdenbire morfini kestirmek muvafık değildir. Yavaş yavaş mikdarını azaltarak terk ettirilir. Yeni başlamış ise birdenbire kat etmek muvafıktır. Bu gayri insanî âdet ve sui itiyadın ref'ı izalesi için Hükûmetimiz; kavanin ve nizamatı mevcudesi arasında bu mühim içtimaî maraza ehemmiyet vererek ahlak, sıhhati umumiye namına cezayi müstelzem kanun vaz etmiştir.

Bu umumî malûmat münevverlerden başlayarak köylere kadar intikal ettirilerek bu zehrin istimalini mene muvaffak olduğumuz takdirde memlekete ve beşeriyete büyük hizmetlerimizi ifa etmiş olacağız.

Resmî Gazeteden

KARARNAME

Geçen nushadan mabat

Madde 90 - Banka, mebdei idare meclisince tayin edilecek tarihten itibaren her hafta vaziyetini muhtasaran gösterir bir bülten neşrederek gazetelere, ecnebi memleketlerdeki ihraç bankalarına, borsalara, ticaret odalarına ve sair mahellere gönderir. Bu bültende bir taraftan kasa mevcudunu, altın mevcudunu, altın karşılıklı döviz vaziyetini,dahilde tediye edilecek senetler yekûnunu, ecnebi memleketlerdeki mevduatını, matlûbu olan diğer kıymetleri, diğer taraftan sermayesini, ihtiyat akçesini, tedavülde bulunan banknotların miktarını, düyunatını ve borçlu olduğu diğer kıymetleri gösterir.

Madde 91 - Neşredilecek olan bültende tedavülde bulunan banknotların karşılığını teşkil eden altın mikdarının 100 de nisb[illegible] ve iskonto ve faiz hadleri de vazıhan gösterilecektir.

Madde 92 - Banka, iskonto ve faiz hadlerini değiştirdikçe Maliye Vekâletini haberdar edecek ve keyfiyeti Resmî Gazetede ve borsalarda ilân eyliyecektir.

Madde 93 - Maliye Vekâleti istediği anda banka muamelâtını halel dar etmemek şartile Bankanın açık bulunduğu gün ve saatlerde Bankanın her nevi muamele ve hesaplarının teftiş ve mürakabe etmek ve her nevi malûmatı Bankadan istemek hakkını haizdir.

Netice — ihtiyat akçesi:

Madde 94 - Bankanın temettüleri şu suretle tevzi olunur:

A - 100 de 20 ihtiyat akçesine tefrik edildikteten sonra,

B - Kalan mikdardan itibarî hisse kıymetinin 100 de 6 sına müsavi mikdar ilk hissei temettü olarak hissedarlara ayrılır,

C - Bakiyenin azamî 100 de beşini geçmemek üzere aylıklarının 100 10 - 100 ü nisbetinde ikramiye olarak memurlara, 100 de 10u fevkalâde ihtiyat akçesine ayrılır.

Ç - Bu tevziattan sonra kalacak bakiyenin nısfı hazineye diğer nısfı da hissedarlara tevzi olunur.

Madde 95 - İhtiyat akçesi sermayenin yüzde 75 ine baliğ oluncaya kadar temüttüden ayrılan yüzde 20 ler ihtiyat akçesi hesabına alınır. yüzde 75 e baliğ olduktan sonra her sene bu hesaba alınacak olan mikdar yüzde 10 a tenzil edilir. Şu kadar ki: ihtiyat ekçesi sermayenin yüzde 75 ine baliğ olduktan sonra tekrar bu mikdarın dûnuna tenezzül ederse yeniden yüzde 75 e baliğ oluncaya kadar temettüün yüzde 20 si ihtiyata alınır.

Madde 96 - Temettüün yüzde 20 si ihtiyat akçesine alındıktan sonra kalan mikdar hisselerin nominal kıymetlerine yüzde 6 nisbetinde tevziat icrasına kifayet etmediği senelerde fevkalâde ihtiyat akçesinden ikmal edilir. Hükûmet bankanın teşekkülünün ilk üç senesi hisselerin nominal kiymetleri üzerinden hissedarlara verilecek olan senevî yüzde 6 temettüün itasını teahhüt eder. Bu hususu teminen bankaya verilecek olan mebaliğ bankanın faaliyetinin 4, 5, 6 ncı senei hesabiyelerinde tedricen itfa olunur.

Madde 97 - 3 ay zarfında tahsil edilmeyen temettüat ashabı namına faizsiz tevdiat kaydolunur.

Madde 98 - Maddei mahsusasında Hazineye intikal edeceği zıkrolunan yüzde 50 nisbetindeki temettü türk parasının kanunî istikrarı

pılıncıya kadar 5 inci maddede zılı hazine tahvillerinin itfasına sis edilir.

IX — **Muafiyetler:**

Madde 99 - Bankanın teşek-lüne ve muamelâtı cariyesine teallik bilûmum mukarrerat akitler, hisse senetleri ve lar damga resmile diğer her lü resim ve harçlardan muaftır.

Madde 100 - Bankanın bilû-m dahilî posta, irsalât ve haberelerile telgrafları ücretten aftır.

Madde 101 - Bankanın tesisatı n ecnebi memleketlerden geti-ceği kasalar, levazım ve ferruat gümrük resminden aftır.

Madde 102 - Banka ile mu-ele icrası esnasında medyun ya kefilin göstereceği ikametgâh nunî ikametgah addolunur. Ve âhare vuku bulacak tebeddüller hkeme ve icra salâhiyetini ğiştirmez.

Madde 103- Bankanın sermayesi ihtiyat akçesi ve A sınıfı his-lerine isabet eden temettü, her rlü vergi, resim ve harçlardan uaftır.

X — **Tasfiye:**

Madde 104 - Kanun ahkâmına vfikan Bankanın tasfiyesi icap ttiğinde, Banka evvela alelâde rçlarını, andan sonra da ihraç lediği banknotları ödeyecektir. Bedeli alınmak üzere Bankaya raz edilmeyen banknotların n ibraz gününün kuru üzerinde rşılığı bir veya bir kaç bankaya ya hazineye tevdi edilir. Bu nkalar veya hazine, banknotlar raz edildikçe alelusûl tetkik unduktan sonra mukabilini rler. Tasfiyeden on sene nra şayet bedeli alınmak üzere raz edilmiş banknot kalırsa bu nknotların kıymetten düştükleri ân edilir. Ve bedelleri hukûmete vdi olunur. Hisse senetlerinin edelleri başabaş ödendikten nra tasfiye neticesinde temettü lırsa bu temettüün yüzde sek-ni hukûmete, yüzde yirmisi issedarlara tevdi olunur.

Ajanslar

İNHİSAR İDARESİNİN
Tütün mübayaası ve zürraa eyi tesir yaptı

Muğla 7 - Tütün İnhisar idaresinin mühim mikdarda kalmış tütünleri satın alması zürra üzerinde çokeyi bir tesir yapmıştır.

TİSANGTA
Japon Konsolosu memurları öldürüldü

Tökyo 8 - Bir gazete Tisang Japon konsolosanesi memurlarından ikisinin Çinliler tarafından katledildiği bildirilmiştir. Bu haber henüz teeyyüt etmemiştir. Şehrin hariçle muvasalası kesilmiştir. Bu sebeple heyecanlı şayıalar dolaşmaktadır.

Vecihi Bey
Seyahata çıktı

Ankara 9 - Vecihi bey Garp Vilâyetinde yapacağı seyahat için bu gün 12 de şehrimizden hareket etmiştir.

Orman yangını söndürüldü

Muğla 9 - Muğlanın Göktepe ormanlarında yangın çıkmış isede alınan tedabir ve merkezden gönderilen kuvvetlerle bu gün söndürülmüştür.

Maarif vekilinin
İzmirdeki ziyaretleri

İzmir 9 - Maarif Vekili dün Vilâyeti, Müstahkem mevki Kumandanlığını, Belediyeyi ziyaret etmiştir. Bilâhare Erkek muallim mektebini gezmiş, öğle yemeğini talebe ile birlikte yemiştir. Müteakıben Sanatlar mektebi ile Talebe yurdunu, Sepet ve Çiçek mekteplerini teftiş etmiş, Muallimler birliğinde verilen çay ziyafetinde muallim ve mürebbilerin hedef ve gayeleri etrafında inkılâbın umdelerini de tasvir eylemiştir. Vekil bey bundan sonra Halk mekteplerini gezmiştir.

Selânikte nümayiş

Selânik 9 - Sabık muharipler Kıbrıs istiklâli lehinde nümayişler yapmışlardır.

Hintliler ve Gandi

Londra 8 - Hint millî kongresi Gandiden Hindistana dönmesini istemiştir.

Mısırda
Nümayiş menedildi

Kahire 9 - Mısır milliyet perverlerinin Kıbrıs istiklâli lehinde tensip ettiği nümayiş menedilmiştir.

1932
Tayyare Yılbaşı Piyangosu

ADET			LİRA
1	İkramiye		1,000,000
1	»		400,000
1	»		200,000
1	»		150,000
1	»		100,000
1	»		40,000
1	»		30,000
1	»		20,000
1	»		15,000
100	Mükâfat	(1,000)	100,000
100	»	(»)	100,000
100	»	(»)	100,000
100	»	(»)	100.000
5	İkramiye	(10,000)	50,000
5	»	(8,000)	40,000
6	»	(5,000)	30,000
15	»	(3,000)	45,000
60	»	(2,000)	120,000
200	»	(1,000)	200,000
5,000	Amorti	(100)	500,000
5,700 Adet			3,340,000 Lira

1 — Yalnız bir keşide içindir ve « 50,000 » numaradır.

2 — Tayyare Yılbaşı piyangosunun keşidesi, 931-932 gecesi İstanbulda yapılacaktır.

Biletlerin nevi ve fiatları:

3 — Biletler 1-10 ve 1-20 liktir, 1,10 luk biletlerin fiatı 10 ve 1-20lik biletlerin fiatı 5 liradır.

4 — Gerek 1-10 ve gerek 1-20 lik biletler ortasından ikiye bölünerek satın alınabilir.

Keşide nasıl yapılır?

5 — Keşide Büyük Tayyare piyangosunda olduğu gibi murakıpler huzurunda alenî yapılır.

İkramiyeler nasıl verilir?

6 — İkramiyeler Tayyare Yılbaşı piyangosu plânı mucibince hiçbir şey kesilmeksizin bilet mukabilinde hamiline verilir. Yani:
1-10 luk bilet kazandığı ikramiyenin onda birini,
1 20 lik » » » yirmide birini alır.
Ortasından kesilmiş biletlerin her yarımını getirene, o nevi biletin kazandığı ikramiyenin yarısı verilir.

7 — İkramiyeler, keşideyi müteakıp neşredilecek liste mucibince verilir. Bir numara hem mükâfat, hem ikramiye ve hem de amorti kazandığı takdirde, yalnız en çoğunu alır. İşbu Yılbaşı piyangosunun ikramiyeleri keşide tarihinden itibaren altı ay zarfında talep edilmelidir. Bu müddet geçtikten sonra ikramiyeler verilmez.

Mükâfatlar:

8 — Plânda mevcut olan 4 adet 100,000 liralık mükâfat şu suretle tevzi edilir:
1,000,000, 400,000, 200,000, 150,000 lira kazanan 4 ikramiye hangi numaralara isabet ederse o numaraların 50 aşağı ve 50 yukarısı olan her numaraya biner lira, yani 1-10 bilet hesabile 100 zer, 1-20 itibarile 50 şer lira mükâfat verilir.

Amortiler:

9 — Yılbaşı piyangosu plânında mevcut 5,000 amorti şu suretle tevzi edilir:
1,000,000 lira kazanan büyük ikramiye hangi numaraya isabet etmişse o numaranın en son rakamı ile nihayetlenen bütün numaralar 100 zer lira, yani 1 10 luk biletler onar lira, 1-20 lik biletler beşer lira amorti alırlar.

SURET

Bursa Vilâyetine tâbi Mustafa Kemal Paşa kazasile İzmirin Kemal Paşa kazası ve İstanbulun Küçük Mustafa Paşa mahellesinin birbirine benzer isimleri taşıdıklarından rumuzla yazılan bazı evrakın yanlışlıkla Mustafa Kemal Paşa kazasına geldiği ve bazılarının da Mustafa Kemal Paşa kazasına gelecek iken Kemal Paşa veya Küçük Mustafa Kemal Paşaya gittiği cihetle bu si lerin rumuzla yazılmayıp temam olarak yazılması tamimen tebliğ kılınmıştır.

Vilâyet Nafia baş mühendisliğinden

Nafia dairesinde münhâl 40 lira ücreti maktualı daktiloluk için 26 - 11 - 931 perşenbe günü öğleden sonra dairei mezkûrede müsabaka imtihanı küşat edileceğinden müstahdem olabilmek için atideki şeraiti haiz olanların evrakı müsbitelerile birlikte Makamı Vilâyete muracaatları ilân olunur.

1 - Türk olmak

2 - Hukuku ammeden memnuiyet cezasile mahkûm olmamak

3 - Hüsnü ahlâk ashabından olmak ve muhilli haysiyet ve namusu, cürüm ve alelitlak ağır hapis veya o derecede cezayi müstelzim bir fiil ile mahkûm bulunmamak

4 - Sarî hastalıklara müptelâ olmamak veya vazifesini muntazaman ifaye mani olabilecek bedenî ve aklî arıza ve hastalıklarla malûl bulunmamak; « Devletçe görülecek lüzum üzerine hizmete alınacak ecneb müstahdemler şeraiti hususiyeye tabidir »

5 - Kadınların memur ve müstahdem olmaları caizdir. Ne gibi memuriyet ve hizmetlerde istihdam edilecekleri her Vekâletin memurlarına ait kanunlarda tesbit olunur.

Zayi mühür

Tatbik mührümü zayi ettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Yatankavak Muhtarı Arif o. Halil

Millet Mektepleri açıldı

Millet mektepleri Teşrini saniden itibaren açılmıştır. Erkek dersaneleri Istiklâl mektebinde Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 19 dan 21 re kadardır.

Hanım dersaneleri Gazi paşa ve İnkılâp mekteplerinde Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 13 den 14 de ve Cumartesi, Salı günleri de 15,30 dan 16,30 za kadardır.

Elinde vesikası olmayan Hanım ve Erkeğin d am etmesi mecburidir.

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	45	30
» » Arpa	30	28
» » Mısır	25	00
» » Mercimek	50	45
» » Nohut	80	70
» » Fasulye	90	80
» » Bulkurçekilmiş	70	60
» »haşhaşbeyaz	80	70
» » » siyah	120	110
1 batman kendir	250	150
» » Cehri	600	300
1 D.ketentohumu		—
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	—
1 Kıye sarımsak	30	25
1 Torba birinci	500	—
1 » ikinci	400	—
1 » üçüncü	215	—
1 » dördüncü	100	—
1 batman kepek	8	—
1 kıye pirinç	30	25
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	25	00
1 kıye Sığır eti	16	12
1 kıye afyon	800	700
1 kıye tiftik	40	35
1 kıye yapağı	45	40
1 kıye kıl	45	35
1 kıye balmumu	75	—
1 kıye peynir	50	30
1 » sade yağ	90	80
1 « zeytin yağı	100	90
1 « Şeker	55	—
100 adet yumurta	260	250
1 kıye bal	65	55
1 kıye pekmez	46	45
1 teneke gaz	415	
1 benzin	390	
Bir adet altın	910	

Vilâyet Nafia baş mühendisliğinden

Çorum Yozgat yolunun 0 + 000 - 76 + 000 kilo metreleri arasındaki 35272 lira 3 kuruş bedeli keşifli ve muhtelif parçalarda cem'an 17 + 500 kilometre tûlde kaldırım inşası ameliaytı üç ay zarfında ikmal edilmek üzere bir ay müddetle kapalı zarf suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde münakasa kanununa tevfikan 2645 lira teminatı muakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devam müddetince Nafia dairesince ehliyeti musaddak fen memuru istihdam eyleyecekler ve bu fen memurları mukavele nameyi de imza edeceklerdir.

İhale muamelesi Çorum Encümeni daimî riyaseti Makamında 7- 12 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de icra edilecektir

Fazlaca izahat almak isteyenlerin Çorum baş mühendisliğine muracaatları ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Çorumun Hacıgevan mahallesinde Kerem oğlu Bekirin vergiye olan borcundan dolayı haczolunarak mevkiimüzayedeye vaz edilmiş ve mahalleli mezkûrede vaki canibi yemini Kerem oğlu Bekir ve yesarı Kanar oğlu İsmail mahdumu Ali arkası Kerem oğlu Bekir ve önü yol ile mahdut bir bap hanedeki 80 hissede 15 hissesi 4 teşrinisani 931 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye vaz ve 25 - 11 - 931 çarşamba günü saat 15 de ihalei evveliyesi icra kılınacağından talip olanların ve izahat almak isteyenlerin münadiye ve Çorum Varidat dairesine muracaat etmeleri ilân olunur.

Vilâyet Hapisane M... düriyetinde...

Hapisanenin yerli unundan iki... altı aylık ekmek ihtiyacı asg... 90 bın kilo olarak yirmi gün m... detle müzayedei aleniye sure... münakasaya konmuştur. Talipl... teminat akçesile ve ya mektub... birlikte 30 - 11 - 931 pazart... günü saat 15 de hapisane d... sinde hazır bulunmaları i... olunur.

Vilâyet Hastahanesi tababetind...

Vilayet hastahanesine ait e... mek, Koyun eti, Süt ve s... (18) kalem erzak 1 - 11 - 931 ... hinden itibaren (20) gün müd... le münakasaya konulduğund... talip olanlarla şeraiti öğrenm... arzu edenlerin Hastahane t... tababetine muracaatları ilân o... nur.

Çorum Sulh hu... hakimliğ...

Çorumun teslim köyünden V... oğlu Mustafanın mahalli ikam... mechûl olduğundan kendisine i... nen tebliğat icrasına mahkem... karar verilmiş olmağle 5 - 12.9... cumartesi günü saat 9 da Ç... rum Sulh hukuk mahkemesi... bulunması ilânen tebliğ olunur.

Zayi mühür

Namıma yazılı mührümü z... eyledim; yenisini yaptıraca... eskisinin hükmü yoktur.

Alacanın kızkaraca kö... muhtarı Halil oğlu Hayd...

Osmancık İcra d... iresin...

Osmancık evkaf idaresine bor... eşhasa ait osmancığa üç s... mesafede gecek çiftliğ... haczedilen ikiyüz otuz üç ... buğday ve (3604) hak ... ve (223) hak çavdar ayni ... likte teslim edilmek şartile ... artırma ile müzayedeye vaz... miştir 26 - 11 - 931 perş... günü saat 14 den 16 ya ka... ihalesi icra kılınacağından t... lerin yüzde on pey akçesil... dairesine muracaatları ilân olu...

Zayi mühür

... esmiyi zayi ettim ... ile ... yoktur, yenisini ... tıracağımı ilân eylerim.

Alacanın merdan köyü muh... Hasan oğlu Hüse...

Çorum Vilâyet Matbaası

---

18 - İkinci Teşrin - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 582

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

GAZİ HAZRETLERİ

Kurtdereli Mehmet pehlivana bir mektupla Binliralık birçek gönderdi

Ankara 16 Reisi Cümhûr Hazretleri, Himayei Etfal Cemiyeti tarafından tertip olunan Türkiye güreş şampiyonluğunda hakemlik yapmak üzre şehrimize gelmiş olan 65 yaşındaki Kurt dereli Mehmet pehlivana aşağıdaki mektubu göndermişlerdir.

Seni cihanda ün almış bir Türk Pehlivanı tanıdım. Parlak muvaffakıyetinin sırrını şu sözle bildirdiğini öğrendim. « Ben her güreşte arkamda Türk Milletinin bulunduğunu ve Millet şerefini düşünürdüm.» Bu dediğini, en az yaptıklarını ne kadar beğendim Onun için bu değerli sözünü (T ü r k sporçılarına) meslek olarak kaydediyorum. Bununla senden ve sözlerinden ne kadar memnun olduğumu anlarsın.Çoluk çocugun için sana ufak bir armağan gönderiyorum ve bu mektubumla birlikte ömrünün tam sağlıkla uzun sürmesni dilerim.

GAZİ M.KEMAL

Reisi Cümhûr Hazretlerinin armağan mektubuna merbut bin liralık çektir.

İTHALÂTIN TAHDİDİ

Hükûmet bir kararname neşretti

Ankara 16 - İktisadiyatımızı korumak için Hükûmetimizce ittihaz olunan tedbirleri havi kararname ... gün resmî gazetede çıkmıştır. Kararname ile memleketimize yapılacak ithalât muvakkaten tahdit edilmektedir.

Her ay ithal olunacak maddelerin azamî mikdarını Heyeti Vekile tesbit ve ilân edecek ve o ay zarfında ancak müsaade olunan maddeler ithal olunabilecektir. Bu günden itibaren meriyete giren kararnameye, ikinci teşrinin son günü ve kânunu evvel ayı içinde memleketimize ithal olunacak maddelerin azamî mikdarını gösterir bir liste merbuttur.

GÜZLÜK ZERİYAT

İktisat ve Meteoroloji müessesesinin verdiği malûmat

Ankara 16 - İktisat ve meteoroloji müessesesinden aldığımız malûmata göre bir buçuk aydan beri bütün Türkiyede kuraklık kendini hissettirmektedir. Orta Anadoluda güzlük tohmunu kuru toprağa atmak mecburiyetinde kalmıştır. Cenubi şarkî ve garbî Anadoluda vaziyet aynıdır.Yalnız Sakyada, Kocaelinde ve Ege mıntakasının Marmara,Kara deniz sahil mıntakasında yağmur düşmüştür.

İKTİSAT VEKÂLETİ

Arpaları islah için makineler getirtiyor

Ankara 15- İkisat Vekaleti ihracat arpalarımızın evsafını ıslah için bu sene yalnız Uşak ve Eski şehirde tohum seçme ve temizleme merkezleri tesis edecektir. Merkezler için muktazi makineleri mubayaa etmek üzredir. Bu merkezlerde çiftçilerin tohumları meccanen seçilip ilâçlanacaktır. Müteakıp seneler zarfında diğer arpa mıntakalarında peyder pey tesisat vücude getirilecektir.

Yerli malı siparişlerinden İZMİR TERZİLERİ

TENZİLÂT KABUL ETTİLER

Ankara 15 - Milli iktisat ve Tasarruf Cemiyetinin İzmir şubesinin teşebbüsü üzerine İzmir Terzileri Yerli malından yapılacak Kadın elbiseleri üzerinden yüzde otuz, Erkek elbiseleri üzerinden yüzde yirmi tenzilât yapmayı kabul etmişir.

Ankarada bir Terzi hane de bu tenzilâtı kabul etmiştir.

Birkaç vilâyetimizde nümunefidanlıkları tesis ediliyor

Ankara 15 - Memleketimizde meyveciliğin inkişafı ve kıymetli meyve nevilerinin tamimi için İzmir, İstanbul, Bursa, Adana Ziraat mekteplerinde nümune meyve bahçeleri tesis olunmaktadır. Bunlardan halka makbul meyve fidanları verilecektir.

İtalya kralının

Doğumunun yil dünümü

Ankara 17 - İtalya kralının doğumunun yıldönümü münasebetile Reisicümhûr Hazretlerile Müşarünileyh Kral Hazretleri arasında samimî tebrik ve teşekkür telgrafları teati olunmuştur.

Dahiliye Vekili Hozatta

Hozat 17 - Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey Hozatta kasaba halkını, gelen Aşiret mensuplarını kabul etmiştir. Halk ve Aşiret mensupları Hükûmetin kurtarıcı elinin bu mıntakaya uzanarak Cümhûriyetin feyizlerinden istifadeleri imkânını rica etmişlerdir.

Şükrü Kaya bey Pertek. Mazgert yolu ikmal edilmemiş olduğundan Atla seyyahat ederek Mazgerde muvasalet etmiştir. Yarın Pertek teftiş olunarak Elazize hareket olunacaktır.

Çankırıda ne kadar mektep yapıldı

Çankırı 15 - Bu sene Vilâyet dahilinde yeniden otuz mektep inşa edilmektedir. Muallim kütüphanesile tam teşkilâtlı mektepler de talebe kütüphaneleri açılmıştır. Hususî idare orta mektebinde 77 köylü çocuğu okutturmakta, bunların yiyecek ve geyeceğini temin eylemektedir.

SOVİYET HARİCİYE NAZIRI

Japonyaya nota verdi

Moskuva 15 - Litvinof Japon Sefirine bir nota vermiştir. Notada Japonların Çin Şark demir yollarını geçmeğe hazırlandıklarını, böyle bir hareketin Rusyayı maddeten ızrar edeceği bildirilmekte ve Mançori hadiselerinin Rus menafiini ihlâl etmiyeceğine dair Japonya tarafından verilen teminat hatırlattırılmaktadır.

RUS SİPORCULARI

yakında Türkiyeye iadei ziyaret edecekler

Moskuva 15 - Yakında Türkiyeye iadei ziyaret edecek olan Rus siporcularının müsabaka programları hazırlanmaktatır.

Viyanada müthiş bir cinayet

Viyana 14 - Bır köylü cinnet buhranı esnasında beş çocuğunu öldürmüş, müteakiben intihar etmiştir.

Gelenler

İstanbulda imal edilmiş olan Gazi Hazretlerinin heykelinin tesellümüne memuren azimet etmiş olan Vilâyet İdareihususiye Müdürü Reşat bey ifayı vazife ederek avdet etmiştir.

On gün mezunen İstanbulda bulunan Polis Merkez memuru Süleyman Sırrı bey de geçen cumartesi günü avdet etmiştir.

Şehre cari Mürsel suyunun depo ve mecrasının inşaat müteahhidi Münir bey şehrimize gelmiştir.

Yağmur

İki gündenberi hava bulutlanarak ara sıra hafif yağmurlar yağmağa başlamış isede henüz zeriyata müsait bir raddede değildir.

Hindistan konferansı akim kaldı

Gandi yakında Hindistana dönecektir

Londra 14 - Hındistan konferansı Mecusilerle Müslümanlar arasındaki ihtilâf yüzünden akim kalmıştır. Gandi yakında Hindistana dönecektir.

Avam kamarasına

Hukûmetin teklifi

Londra 14 - Hukûmet Avam kamarasına ithalâtı murakabe ve Dampinge manî olmak için Hukûmete emirnameler ıstari salâhiyeti veren bir kanun teklif edecektir.

Alman Başvekilinin

Beyanatı

Berlin 14 - Bronig beyanatında tamirat meselesinin olgun bir hale geldiğini ve bu hususta kat'i bir karar vermek zamanının hulûl ettiğini söylemiş, Almanyanın fazla ihracat yapamadığı takdirde artık tamirat tediyatını ödeyemiyeceğine herkesin ikna edildiğini ilâve etmiştir.

Başvekil; bu günkü buhran karşısında hiç bir memleketin beynelmilel bir teşriki mesaî olmaksızın vaziyetini düzeltemiyeceğini beyan etmiştir.

CEMİYETİ AKVAMDA
ÇİN MURAHHASININ TALEBİ

Cenevre 14 - Çin murahhası Japonyanın Tiyençin hakkında Nankin hükûmetine verdiği notanın oltomatum mahiyetinde Cemiyeti Akvamın nazarı dikkatini celp etmiş, Çine bitaraf bir tahkikat heyetinin gönderilmesini istemiş, Japonya da Çin cenaralının on misli fazla bir kuvvetle ihata teşebbüsünde bulunduğunu bildirilmiştir.

Fransa meclisinde

Paris 14 - Meb'usan meclisi iktisadî buhran ve işsizlik hakkındaki istizahların müzakeresine başlamıştır.

ALMANYANIN
932 BÜTCE AÇIĞI

Berlin 15 - Bu seneki bütce açığı bir milyar 200 milyon markır.

EŞKIYA TAKİBİ

Ajacciya 15 - Korsikada eşkiyanin takibine devam olunmaktatır. Şimdiye kadar yüze yakın şerir tutulmuştur.

MISIRDA
Meyvelerin gümrük resmi arttırılıyor

Kahire 15 - Taze meyvaların gümrük resmi arttırılacaktır.

TÖKYODA MİTİNG

Tökyo 15 - Büyük bir mitinğ de Çin, Japon ihtilafına ecnebilerin müdahalesi protesto edilmiş ve Mançoriye takviye kıtaatı gönderilmesi istenmiştir. Japonya; sabık Çin impratorunun tahta getirilmesi teşebbüslerine yardım etmediğini ilân eylemiştir.

Bir kilisede esliha çıktı

Madrit 15 - Bir kilisede bir silâh deposu meydana çıkarılmıştır

Vecihi bey şerefine
Antalya münevverleri bir ziyafet verdi

Antalya 17 - Tayyareci Vecihi bey şerefine dün akşam Antalya münevverleri tarafından bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette tayyarecilik hakkında samimî hasbühaller yapılmıştır. Vecihi beyin tayyaresinde sakatların tamiri bir kaç güne kadar bitecektir.

Yapı ve yollar kanunu

Ankara 17 - Yapı ve yollar kanunu Devlet Şûrasında tetkik edilmektedir.

[Hakimiyeti Milliyeden]

Köylerimizin Tarihinden.

Köylerimiz bir çok tarihî ve tabiî sebepler dolayisile biribirinden büyük başkalıklar ve ayrılıklar gösterir. Genç âlimlerimizden Zeotekni Mütehassısı Salâhattin Beyin Uzunyayla köylerinden bir takımında yaptıgı eşeleme neticelerini bildiren yazılarını okuduğumuz zeman ne kadar acıklı bulmuştuk. Beri tarafta diğer bir takım köy gümelerinde yaptığımız eşeleme göğüsümüzü sevinç ve ümitle doldurur, bir hafta içinde Bileciğin Kurt köy muallimi ile köy üzerinde konuştuk. Köyün iktisat yüzünden toparlama olarak çehresini şöyle anlattı: Bizim köy kasabaya gitmek için giyecek bir çift ayak kabı, kasabadan köye gelecekleri ağırlamak için bir okka kahve ve şekerinden başka hiç bir şeye para vermez. Bunu biraz izah etmesini rica ettim. Dedi ki:

Köyümüz pancar eker, bütün tatlıcı şekerleme ihtiyacını bundan hazırlar. Kalanlarını da Uşak Şeker Fabrikasına satar.

Tereyağını dişarı gönderir. Kendileri haşhaştan aldıkları yağı yerler. Ayrıca afyon da alırlar. Köyün ortaklama bir yağhanesi de vardır. Toprak verimlidir. Köy kooperatifi fiyatlara bayağı söz geçirir. Bizim köyden başka Bilecikte daha altı köyde kooperatif yapılmıştır. Köyümüz eskidenberi pamuk ekmektedir. Kadınlar kendi ellerile, iğlerile bu pamukları bükerler, iplik yaparlar, bildikleri otlarla boyarlar. Öyle sanırım ki evinde tezgâhı olmayan âile yoktur. Kadınlar üstlüklerini, don ve gömleklerini, çarşaflarını bu pamuktan dokurlar. Terzileri de kendileridir. Erkeklerin ayağındaki dizlikler ve dolaklar, sırtlarındaki kebe ve saltalar kurt köyü yünündendir. Kadınlar kendi kirmanlarile yün ve yapağıyı iplik haline getirirler ve sonra çulhanklarında dokurlar.

Köyün bu aba diyeceğim yün kumaşlarını dıkızlamak için bir de ortaklama dinkleri vardır. Ak mahsul için yine köyün ortaklama bir de mandırası vardır. Muallimi büyük sevinç içinde dinlerken sabırsızlanarak okumak, yazmak nasıl dedim. Kadın, erkek 67 kişi yeni yazımızla okur, yazar. Askerde Daktilo öğrenen iki de delikanlı varmış. Birisi köye dönerken bir de makine getirmiş. İşte uzun yayladaki köylerle kurt köy arasındaki çöl. Sungurlunun Kavşut köyünü dinlediğim zeman da bu manzarayı gördüm. Ana dolu köylerinin tarihini gözümüzün önüne getirecek olursak bu neticelerin nasıl zaruri olduğunu anlarız. Yedi sekiz asır önce şenlenmiş, kurulmuş köylerimiz vardır. Selçuk zamanından kalma vakıfnamelerde bugünkü gibi yerleşmiş köyler görülür. Büyük bir kısmının da bin tarihinden beri zeman zeman yerleşmeğe çalıştığı,bir takımının pek yakın zemanlarda henüz göçer olduğunu biliriz. Bu göçerlerin de birçok hususiyetleri vardı. Bir kısmı bugün de isimlerile tanıdığımız Afşarlar gibi sürü sahipleri idiler. Mühim bir kısmı da zemanının tabiri veçhile (hidematışakka) de çalıştılar. Bugüne kadar medeniyet seviyeleri tahakkuk edilmemiş olan büyük gümeler tahkika şayandır.

Ahmet Refik Beyin Hazineyi Evraktan bin yüz senelerine ait modalar içinde büyük ve türkmenlere ait olup bir cilt halinde neşreylediği malûmata göre Anadolu ve Rumelinin bayağı ayakta olduğunu görüyoruz. Bugün Edirne, Kırklareli, Tekirdağı vilâyetlerinde yörük ve türkmen adı unudulmuş iken vaktile buralarının yörük ve türkmen sürülerile dolu olduğu anlaşılıyor. 1101 senelerinde İpsale Ferecik, Malgara, Çorlu, Hayrebolu, Vize, Keşan, Saray, Çatalca, Uzunköprü, köylerinin settilbahir kalesi muhafazasına memur edildikleri görülür.

Gene bu sırda Anadolu'dakı Naldöven yörükleri Uzunkale tamirine sevkolunuyorlar.

Malgara, Ergene yörükleri Silivri köprüsünü tamire gönderiliyor, Kocacık yörüklerinin Rodink madeninde çalışmaları emrolunuyor Tekirdağ yörüklerinin Selânik kalesinin inşasına gittikleri anlaşılıyor.

Ofçabolu yörüklerini Dokakine, Kamaniçe, köyleri miri çeltiklere, Bolu müsellimleri Kütahya, Saruhan güherçile madenlerine, Vize yörükleri Bender kalesi tamirine, gene Vize yörükleri Edirne Sultan Selim camisinin tamirine, Tekirdağ yörüklerinin top yuvarlakları imal etmek üzre Banaloka demir madenine gönderdikleri anlaşılıyor. Anadolunun birçok ulusu cemaatleri Bağdat muhafazasına Adalara ve saireye gönderiliyor. Bu gün bu sürülerin nerelerde konduğunu henüz etraflıca bilmiyoruz. Bu sürüler mütemadiyen bu uzak mesafeleri katediyor. Hiç şüphe yok ki çoluk ve çocuklarile Anadoludan kalkıp Macaristanda bir madene gönderilen bu cemaatler sürü sahibi aşiretler gibi ağırlıklara malik olmadıkları şüphesizdir. İşte bu kütleler uzun yorgunluklar içinde koyunsuz, öküzsüz, sermayesiz tesadüfî bir takım yerlerde yurtlandırıldılar Öyle zannedilir ki kaleler inşasında, köprüler inşa ve tamirinde güherçile madenlerinde, bütün madenlerde çalıştırılan bu insanlar eski yurtlarından geldikleri zemanda medenî ve sanatkâr sürülerdi.

Ural demir ocaklarında çalışmış insanlardı. Azılarının isimleri Naldövenler olması da bunu kuvvetlendirir. Biz Anadoluya gelip gelmez örslerile iskân edilmiş olanlarını da gördük. Kastamonu ile Araç arasında kırk köylük bir nahiye vardır. Burada yerleşmiş olan aileler baştan başa nalburdu. Her aile evlerinde kendi örslerinal ve mih keserlerdi, Ordu ve avadanlıklararını yerli mallarda tedarik ettiği günlerde kurucavuz nahiyesinden katarla orduya nal ve mih giderdi. Bu binlerce aile göçepe halinde memlekelerinden Kastamonuya gelip yerleştikten sonra seyyar ustalar vasıtasiyle sanat öğretilmiş değillerdi.

Bu nahiyenin yakınında (Kürekdit) adında bir demir madeni olması meseleyi aydınlatabilir. İskânlar hakkında bir malûmat almakiçin yalnız Ankara ve bürolarına eşelense yeter. Ankarada vaktile (Kazayi yörügân) diye bir seyyar kaza bile vardı. en eyi iskân görenler Vecihi Paşa çiftliklerinde yerleşen dokuz köydür. Bunlar çiftliklerde yarımcıdır. Bin sene bu yurt için (hidematı şakka) denilen derecede ağır işler görmüş öz kandaşlar nihayet yarımcı oldular. Bunlarla bu köyler bahtiyardırlar. Çünki verimli bir toprak üzerinde oturmuşlardır. Meşrutiyet gelince bu köyler bir tepreniş yaptılar. Hiç olmazsa oturdukları ve kendi ellerile yaptıkları obalara sahip olmak istediler.

Vecihi Paşanın varisleri hükûmet aldılar, iylamı yerine getirirken dokuz yörük te öldürüldü, O zaman Ankarada esbak Nafiavekili Hulûsi bey Vali idi. Hukûmette dayıları olan ve son zamanlarda gelen gürcüler, çerkesler Türkiyenin en güzel yerlerinde yurtlandırıldı. Bin yıldan beri pala çalan yörükler, türkmenler kimi yarımcı kimi ortakçı, kimi çorak yerlerin bekçileri oldular. Behisnideki baytarlar gibi bazıları da ayaklıla ırgatlıkla geçinir oldular. Halbuki Mahmut Paşa Bursadaki kandaşlarını Keşiş eteklerinde en güzel topraklarda yerleştiriyor. Türklerin bu ezeli mer'alarını adlarını değiştirerek akrabalarına veriyordu. Akalan, Akgeçit gibi isimleri Hamidiye, Mecidiye diye adlıyordu,

Birgün Türkün talii değişti. Onların kemikleri üzerine kurulan Devletin şahâne unvanları atıldı.

Cümhûriyet bu masum kardeşlere efendim dedi ve taç olarak

TASARRUF

Tasarruf etmeği düşünmeyen ve fikri tasarrufa karşı lâkayt kalan herfert şu zemanda kendisini yokluk uçurumuna doğru salıvermiş demek olduğundan yokluğun doguracağı pek acı mahrumiyetlere ister istemez katlanmak mecburiyetinde kalacağı günleri göz önünde bulundurmalı. Çünkü cihanın bütün milletlerini kaplayan iktisadî buhran karşısında korunmak için tasarruftan başka çare kalmamıştır.

Varlıkta tasarruf ederek nefsini az bir fedakârlığa alıştırmak mı? Yoksa yokluktan gelecek acı acı mahrumiyetler içinde çırpınmak mı? doğrudur.

Vilâyet
Nafia baş mühendisliğinden

Çorum Yozgat yolunun 0 + 000 - 76 + 000 kilo metreleri arasındaki 35272 lira 3 kuruş bedel keşfli ve muhtelif parçalarda olmak üzere 17 + 500 kilometre tûlde kaldırım inşası ameliaytı üç ay zarfında ikmal edilmek üzere bir ay müddetle kapalı zarf suretile münakasaya konulmuştur.

Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde münakasa kanununa tevfikan 2645 lira teminatı muakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devam müddetince Nafia dairesince ehliyeti müsaddak fen memuru istihdam eyleyecekler ve bu fen memurları mukavele nameyi de imza edeceklerdir

İhale muamelesi Çorum Encümeni daimi riyaseti Makamında 7 - 12 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de icra edilecektir.

Fazlaca izahat almak isteyenlerin Çorum baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

Ziraat bankası
ÇORUM ŞUBESİNDEN

Çorum Ziraat Bankasına kısa vadeli (ipotekli) ikrazattan 41 numaralı senetle borçlu Çay hatap kariyesinden Kara ibrahim oğlu Osman ve Abbas ağaların mezkûr kariyede sekiz kıt'a da 173 dönüm tarlası ve beş dönüm bağları.

Yine 40 numaralı senetle borçlu Kubbeli mahellesinden Akmehmet zade Veli efendi kerimesi Sıtdıka hanımın kasabada 16 dönüm bir kıt'a tarlası.

Yine 47 numaralı senetle borçlu Hacı kemal mahellesinden Tatek oğlu Hacı Faik efendinin burun çiftlik, İpek köprüsü, Kışla arkası mevkilerinde 42 dönüm üç kıt'a tarlası.

Yine 45 numaralı senetle borçlu Ümit halife mahellesinden Ebil oğlu Veysi efendinin İlemin kariyesinde, Burunuda, Deliler yolu ve yine deliler yolu mevkilerinde 39 dönüm üç kıt'a tarlası

Yine 44 numaralı senetle borçlu Burhan kâhya mahellesinden Kavukçu zade Abdullatif efendinin Bozbuğada üç kıt'a da 215 dönüm ve kasabada hıdırlık altı mevkiinde 62 dönüm tarlası.

Yine 49 numaralı senetle borçlu Çalıca kariyesinden Murat oğlu Mehmet efendinin Çalıca kariyesinde köy önü ve köy arkası mevkilerinde iki kıt'a da 36 dönüm tarlası.

Yine 51 numaralı senetle borçlu Üyük kariyesinden Mansur oğlu Nuri ağanın Üyük kariyesinde muhtelif mevkilerde on bir kıt'a da 69 dönüm tarlası.

Yine 50 numaralı senetle borçlu Üyük kariyesinden Mansur oğlu Ulvan ağanın Üyük kariyesinde Sarta yolu, Şehir yolu, köprü başı mevkilerinde üç kıt'ada 52 dönüm tarlası.

Yine 52 numaralı senetle borçlu Buğabağı kariyesinden Mehmet Ali zevcesi Şerife hanımın Buğabağı kariyesinde muhtelif mevkilerde üç kıt'ada 136 dönüm tarlası.

Yine 32 numaralı senetle borçlu Gündistan mahellesinden Battal zade Hacı Rifat efendinin kasabada Hıdırlıkaltı, Mansurmezarı, küçük garipler, Abdulcelil mevkilerinde dört kıt'a on dokuz dönüm tarlası.

Yine 54 No. senetle borçlu Deliler kariyesinden Kara oğlan oğlu İsmail ağanın Deliler kariyesinde on kıt'ada 91 dönüm tarlası.

Yine 55 No. senetle borçlu Çiriş mahallesinden Kara Ali zade Mehmet Reuf efendinin kasabada muhtelif mevkilerde üç kıt'ada 39, ve Aşçılar mevkiinde bir kıt'a 7 dönümlük bir bağı.

Yine 56 No. senetle borçlu Sofular mahallesinden Terlemez zade Eşref efendinin Yaydığın kariyesinde üç kıt'ada 52 dönüm tarlası.

Yine 58 No senetle borçlu Üyük kariyesinden hacı Ömer oğlu Osman ağanın Üyük kariyesinde muhtelif mevkilerde 11 kıt'ada 38 dönüm tarlası.

Yine 59 No. senetle borçlu Üyük kariyesinden Bekâr oğlu İsmail ağanın Üyük kariyesinde

Millet Mektepleri açıldı

Millet mektepleri Teşrini saniden itibaren açılmıştır. Erkek dersaneleri İstiklâl mektebinde Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 19 dan 21 re kadardır.

Hanım dersaneleri Gazi paşa ve İnkılâp mekteplerinde Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 13 den 14 de ve Cumartesi, Salı günleri de 15,30 dan 16,30 za kadardır.

Elinde vesikası olmayan Hanım ve Erkeğin devam etmesi mecburidir.

muhtelif mevkilerde sekiz kıt'a 54 dönüm tarlası.

Yine 60 numaralı senetle borçlu şeyhler mahallesinden Dabağ Halil oğlu Memiş, Veyis ve Mehmet ağaların kasabada Natık pınarı mevkiinde 50 dönüm tarlası ve Eşençay karyesinde Gök doruk mevkiinde iki kıt'a 20 dönüm bağı.

Yine 29 numaralı senetle borçlu Şarkıyan mahallesinden Eyup efendi zade Behcet, Raif, Eşref efendiler ve hemşireleri Mükrime hanımın Boz buğa karyesinde Ali bey mevkiinde 99 dönüm bir kıt'a tarlası.

Yine 61 numaralı senetle borçlu Akpınar mahallesinden Leblebici zade Emin efendinin Kadı kırı karyesinde muhtelif mevkilerde on kıt'a tam hissede 336 dönüm ve üçte bir hisse de yedi kıt'a 150 dönüm tarlası.

Yine 62 numaralı senetle borçlu Corumveran karyesinden Kör Ahmet Akif ağanın Corumveran karyesinde armut önü ve ahlatlı mevkilerinde 31 dönüm iki kıt'a nısıf tarlası.

Yine 63 numaralı senetle borçlu burhan kâhya mahallesinden Kaleli zade zevcesi Remziye ve kefilleri Nazmi ve Dürüye hanımların Yenice karyesinde muhtelif mevkilerde on beş kıt'a 100 dönüm tarlaları.

Yine 64 numaralı senetle borçlu Üyük karyesinden Nabi oğlu Ali ağanın Üyük karyesinde yarbaşı, beş armut mevkilerinde iki kıt'a 14 dönüm tarlası.

Tanzim kılınan müzayede kaimesinde hudut ve evsafı sairesi muharrer emvali gayri menkuleler ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan pey vaz edecek olanların mevkii ve hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak için Çorum Ziraat bankasına muracaatları ilân olunur.

Çorum Askeri mübayaat komisiyonundan

Amasyada bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın mukavele tarihinden muteber olmak üzere 348375 kilo bir senelik birinci ekmek ihtiyacı 20 gün müddetle kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

26 - 11 - 931 Perşembe günü saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da ayni şartname vardır. Mezkûr komisiyonlarada usulü vechile teklit zarfları verilebilir. Şu kadarki ayni saatte telgrafhanede buluna bilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaatları lâzımdır. teminatı muvakkatesi 1568 liradır.

Çorum Sulh Hukuk mahkemesinden

Mescitli kariyesinde köy yerinde şarkan Mustafa kâhya garben çay cenuben yol şimalen Nuri ve şürekâsı ile mahdut 8 dönüm tarlanın bedeli muhammenesi 100 lira ve satış bedeli 651 lira.

Mescitlide dolay mevkiinde şarkan hark garben yol cenuben İbrahim şimalen İsmail tarlaları ile mahdut 6 dönüm tarlanın bedeli muhammenesi 50 lira satış bedeli 100 lira.

Mescitlide evlik mevkiinde şarkan ve garben Hacı Mustafa cenuben çay ve şimalen Nuri ve şürekâsı ile mahdut 6 dönüm tarlanın bedeli muhammenesi 80 lira satış bedeli 155 lira.

Mescitlide arpalık mevkiinde şarkan Tatar oğlu Mehmet garben yol cenuben Nuri ve şürekâsı şimalen Ali ağa ile mahdut 4 dönüm tarlanın bedeli muhammenesi 155 lira ve satış bedeli 903 lira.

Mescitlide çıtmak mevkiinde dört tarafı kıyı ile Mahdut ağıl namile 70 dönüm tarlanın bedeli muhammenesi 50 lira satış bedeli 101 lira.

Kırk dilim mevkiinde şarkan Vakıflının Ali garben yol cenuben kırk dilim şimalen şose ile mahdut bir dönüm bağın bedeli muhammenesi 50 lira satış bedeli 210lira.

Mescitlide köy içinde sağı Zulal oğlu Naki ve solu Tural oğlu Osman arkası sahibi senet bağı önü yol ile mahdut fevkanî 6 oda ve salon altında dam ve avlusunda samanlık ve birmikdar avluyu şamil hanenin bedeli muhammenesi 300 lira satış bedeli 901 lira.

Mescitlide köy kenarında şarkan Hacı Mustafa garben Tural oğlu Osman cenuben sahibi senet ile mahdut ve muhtelifilcins ağaçları havi bir dönüm halen bahçenin bedeli muhammenesi 50 lira ve satış bedeli 250 lira.

Yukarıda hudut, evsafı ve kiymeti muharrer sekiz kıt'a amvalı gayri menkule Mescitli karyesinden Semerci oğlu Şevket karısı Nuriye ile rüfekası beyninde müşterek olup mukaddama yapılan artırma neticesinde hizalarında götserilen bedel mukabilinde taliplerine satılmış isede bedeli müzayedeyi tesviye etmediklerinden tekrar gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayedeye konulmuş ve hitamı olan 17 - 12 - 931 perşembe günü saat 15 te kat'i ihalesi icra kılınacağından ve satış peşin olup artırma şartnamesi her kese açık bulunduğundan ve bütün masraflar müşteriye ait olduğundaa talip olanların Sulh mahkemesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Adliye İcra Dairesinden

Çorumun Emir ahmet mahelesinden Kölenin Hasan kerimesi Emine hanıma ipotekle merhun ve altı sehimde beş sehminin borçlu Hacigevan mahellesinden Gedik oğlu Hacı ahmet efendiye ait Çorumun Hacı gevan mahallesinde ve Yeni hamam sokağında vaki ve 2868 - 4 numara ile mürakkam sağı değirmenci oğlu Halil hanesi solu Kerem oğlu Şakir ve müşterekleri, arkası Hıdır oğlu Ahmet veresesi ve müşterekleri hanesi ve önü yol ile mahdut fevkanî iki oda ve samanlık ve tahtanî iki oda bir kilâr ve iki mağaza ve bir haymalığı şamil ve halen borçlu tarafından işgal edilmekte olan hanenin beş sehmi açık artırma suretile icra kılınan artırma neticesinde 600 lira bedel ile talibi uhdesine birinci ihalesi icra kılınmış ve bu kerre tarihi ilândan itibaren yirmi gün müddetle ikinci artırma muamelesile satışa çıkarılmış olduğundan talip olanların ve fazla malûmat almak isteyenlerin umumi hanenin bedeli muhammeni olan 3500 liranın 6 sehim itibarile 5 sehmine isabet eden mikdarın yüzde on nisbetinde pey akçasını müstashiben 10 Kânunu evel 931 tarihine musadif perşenbe günü saat 15 te Adliyedeki icra dairesine muracaat etmeleri ilân olunur satış peşindir.

Çorum Nafia Başmühendisliğinden

Çorum Nafia dairesi için 40 adet mahrutî çadır mübayaa olunmak üzere 12 - 11 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle aleni münakasaya vaz edilmiştir. Şartnamesini ve çadır bezi nümunesini görmek istiyenlerin Çorum Nafıa Başmühendisliğine, İstanbul ve civar vilâyetleri taliplerinin de İstanbul Başmühendisliğine muracaatları ilân olunr.

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	55 —	35
» » Arpa	28 —	25
» » Mısır	28 —	25
» » Mercimek	50 —	45
» » Nohut	80 —	70
» » Fasulye	90 —	80
» » Bulkurçekilmiş	75 —	65
» »haşhaşbeyaz	80 —	70
» » » siyah	120 —	110
1 batman kendir	250 —	150
» » Cehri	600 —	300
1 D.ketentohumu	50 —	45
1 Batman kuru üzüm	00 —	00
1 Kıye soğan	2 —	
1 Kıye sarımsak	25 —	
1 Torba birinci	500 —	
1 » ikinci	400 —	
1 » üçüncü	215 —	
1 » dördüncü	110 —	
1 batman kepek	8 —	
1 kıye pirinç	30 —	25
1 kıye koyun eti	30 —	00
1 kıye keçi eti	25 —	00
1 kıye Sığır eti	16 —	00
1 kıye afyon	800 —	700
1 kıye tiftik	40 —	30
1 kıye yapağı	45 —	40
1 kıye kıl	45 —	35
1 kıye balmumu	75 —	
1 kıye peynir	50 —	30
1 » sade yağ	85 —	70
1 « zeytin yağı	100 —	90
1 « Şeker	55 —	
100 adet yumurta	260 —	250
1 kıye bal	65 —	55
1 kıye pekmez	50 —	40
1 teneke gaz	415	
1 « benzin	425	
Bir adet altın	910	

Çorum Vilâyet Matbaası

25 - İkinci Teşrin - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 583

Ayı geçen 25 Kuruştur	ABONE ŞARAİTİ		Günü geçen 5 Kuruştur
	Seneliği	Mevkii	
	175	kasabaya	
	200	Harice	
	150	Köylere	

Nushası [3] Kuruştur

B. M. Meclisi Reisi Kâzım Pş. Hazretlerinin

Millete hıtaben neşreyledikleri beyanname

YERLİ MALI KULLANMAK HEPİMİZİN BİR VATAN BORCUDUR

Ankara 23 - Büyük Millet Meclisi ve Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti Reisi Kâzım Paşa Hz.leri millete hıtaben neşrettikleri beyannamede hülaseten diyor ki: Türk parasının kıymetini korumak borcumuzdur. Daima ilerisini gören hukûmetimiz böyle tetbir almasaydı ithalatımızla ihracatımız arasındaki fark açık devam edecekti, Paramızın kıymetini korumak kabil olmayacaktı. İngiliz lirası bile bu yüzden düştü. Bu iktisat seferberliğinde her vatandaş vazifesini bilmelidir. Artık yerli malı kullanmak hepimize bir vatan borcu oldu; millî menfaatımız şahsi menfaatımiz, siyasî ve iktisadî istiklalımız bunu emir etmektedir. Sanayici ve tacir vatandaşlarımıza düşen vazifeler de vardır:

Türkiye malı, devletin himayesine, halkın rağbetine hak kazanmalıdır. Sağlam, eyi ve ucuz olmalıdır. İhtikâr hiyanettir. Fazla kazanç hırsile fiyatları yükseltmek çirkin bir bozgunculuk olur. İhracatçı tacirlerimiz dünya piyaselerinde Türk mahsulünün kıymetini, rakabet kabiliyetini yükseltmeye mecburdur. Devlet veâile bütçesinde i k t i s a t tasarrufun şiarlarındandır (Millî kurtuluş cidalinde millete ilkhedefiniz Akdeniz diye hitap eden Büyük ses - bugün de ilk hedefiniz müstakilmillet iktisadiyatı diye yeni bir gaye gösteriyor.) Bu sesin arkasında gitmek borcumuzdur. Bu sesin arkasından gideceğiz.

HARİCİYE VEKİLİMİZİN

Teslihat mütarekesi münasebetile Cemiyeti akvam Kâtibi umumisine gönderdiği cevap

Ankara 22 - Hariciye vekili teslihat mütarekesine dair C. A. kâtibi umumisinin mektubuna cevabını bildirmiştir. Türkiyenin komşularile eyi münasebette bulunduğu, Rusya ve Yunanistanla deniz silâhına ait itilaflar akdettiğinden dolayı M. Meclisinin bütçesinde tenzilat yapmış olduğu ve sulh perbutiyetini çok isbat ettiği beyan edilmekte ve teslihat mütarekesinin vüs'at ve şümulu hakkında talep edilecek keyfiyetin B. M. M.in takdir ve tasvibine arz edileceği beyan olunmaktadır.

İthalatın tahdidini

Yozgatlılar sevinçle karşıladı

Yozgat 21 - İthalâtın tahdidine ait kararname burada sevinçle karşılanmıştır.

DAHİLİYE VEKİLİMİZ

Diyarbekirde

Diyarbekir 22 - Vekil Ş. Kaya bey Diyarbekirdeki müessesatı teftiş etmiş, Vilâyetin umumi vaziyetini tetkik etmiştir.

Temas edilen işlerden biri de kaçakçılığa mani olmaktır.

Vekil bey yarin Siirde giderek orada tetkikatta bulunacak ve iki gece kalacak; sonra Diyarbekire dönecektir.

B. M. Meclisi

Hasan beyin Riyasetinde ictima etti

Ankara 21 - Büyük Millet meclisi bu gün reis vekili Hasan beyin riyasetinde toplanmış isede ruznamede müzakere edilecek mevat bulunmadığından cumartesi günü toplanmak üzere dağılmıştır.

GAZİ HAZRETLERİNİN

Çorumda rekzedilecek Heykelleri geldi

Çorum 22 - Gazi Hz. lerinin Çorumda rekzedilecek heykelleri buraya getirilmiştir. Heykelın kaidesi bitince küşat resmi yapılacaktır.

ÇORUMDA İMAR FAALİYETİ

DOĞUM EVİ İNŞAATI VE FENNÎ Su İsalesi tesisatı

Çorum 22 - Hususi İdare tarafından yaptırılmakta olan Doğum ve Çocuk bakma evi ile kasabaya sıhhî ve fennî bir su isalesi için yapılmakta olan inşaat bitmek üzeredir.

Cümhûriyet Halk fırkası gurubunda

ADLİYE VEKİLİNİN İZAHATI

Muvafık görülerek kabul edildi

Ankara 21 - (AA) Cümhuriyet Halk Fırkası gurubu bu gün dahi öğleden sonra ictima ederek ruznamesine dahil olan adlî işlerin müzakeresi teklifi etrafında Aksaray Meb'usu Ahmet Süreyya beyin verdiği takrir üzerine açılan müzakere ve münakaşaların neticesinde Adlî ihtiyaçlarımız hakkında Adliye Vekili beyin verdiği izahat gurubun beklediği ıslah tedbirlerini temamile tatmin etmekte olduğu gurupça müttefikan kabul edilerek müzakereye nihayet verilmiştir.

İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Bir ictima tertip etti

Ankara 22 - Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti iktisadiyatımızı koruma kararnamesinin neşri münasebetile önümüzdeki cuma günü halk evinde büyük bir içtima tertip etmiştir. İçtimada İffet Halim hanım, Aka gündüz, Behçet Kemal, Vedat Nedim beyler söz söyleyeceklerdir.

Gelenler

Tedavi olunmak üzere bir ay mezuniyetle İstanbula azimet etmiş olan Vilâyetimiz Mektupçusu Mitat bey cuma günü avdet buyurmuşlardır.

Yağmur ve Kar

Dünki Salı günü saat 9 raddelerinde hafif surette başlayan yağmur 17 ye kadar devam etmiş ve yüksek dağlara hafif surette Kar düşmüştür.

Vecihi beyin Tayyaresinin

Tamiratı bitti ve tecrübe muvaffakiyetle neticelendi

Antalya 21 - Vecihi beyin tayyaresinin tamiri bitmiş ve yapılan tecrübeler muvaffakıyetle neticelenmiştir. Tayyareci bu gün saat 15 te şehir üzerinde bir cevelan yaparak beyennameler atmış ve Finike üzerinden Fethiyeye uçmuştur. Dün gençlerimizden 6 kişi tayyareye binmiştir. Vecihi bey tayyare sevgi ve emniyetini muhitimizde muvaffakiyetle tesis etmiştir.

Tayyareci Vecihi Bey

Fethiyede

Antalya 22 - Tayyareci Vecihi bey Finikelilerin gösterdiği fevkalâde alâka ve israr üzerine dünü orada geçirmiş ve bu sabah hareket ile öğleyin Fethiyeye vasıl olmuştur. Halk ve mektepliler tarafından karşılanmıştır.

Muğlanın Tütün satışı

Muğla 22 - Vilâyet dahilinde satılan tütünler 1 milyon ikiyüz bin kiloyu bulmuştur,

Vatandaş!

Yerli malı satmıyan dükkânlardan alış verişi kes.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

İtalyanın

Bu seneki bütce açığı

Roma 21 - Bu senenin 10 ayı zarfındaki bütçe açığı bir milyar doksan dokuz milyon lirettir.

Fransa meb'usanında

Paris 21 - Meb'usan meclisi kundura gümrük resmini arttıran ve malların kıymetleri üzerinden yüzde yirmi beşi geçmiyen tarifeler ihdâs eden kanun lâyihasını kabul etmiştir.

Şamdaki mülakat münasebetile

Neşredilen kararname

Biyrot 21 - Sûriye fevkalâde Komiserinin Şamda Sûriye Başvekilile mülâkatını müteakip neşredilen kararname ve mektuplarla kanunu esasi devresinin meriyete getirdiği ve binnetice Fransanın Mandanın tatbikından dolayı artık doğrudan doğruya mes'ul olmadığı ilân olunmaktadır.

Rusya ve Lehistan muahadesi müzakeratı

Moskova 22 - Lehistanla yakında bir ademi tecavüz muahadesi müzakeratına başlanacak, müzakerata Soviyet projesi esas teşkil edecektir.

Fransanın

931 Bütçe açığı

Paris 22 - 931 bütçesi mühim bir açıkla kapanmıştır.

Mançoriya Tahkik heyeti gidiyor

Paris 22 - C. A. Mançoriye bir tahkik heyeti gönderilmesini kabul etmiştir. Irak ve Sûriye hudutlarının tahdidi umumî içtima ruznamesine alınmıştır.

Paris 23 - Çine gönderilecek tahkikat komisiyonu birer İngiliz, Fransız, Amerikan aza ile Japon ve Çin komiserlerinden ibaret olacaktır.

Alman Sanayicilerinin endişesi

Berlin 22 - İngiliz gümrük tarifeleri Alman Sanayicilerini endişeye koymuştur.

Cemahiri müttahidei Amerika Ziraat meclisinin bir tebliği

Vaşington 23 - Cemahiri müttahide zıraat meclisinin bir tebliğine nazaran; 6 milyon 600 bin balya pamuğun bir sene müddetle piyaseye çıkarılmaması hususunda alâkadarlar arasında itilaf hasıl olmuştur. Diğer taraftan Amerikan Çoton Assiciationsır ketidei 31 temmuz 1932 tarihine kadar 3 milyon 500 bin balya pamuğu saklamağı kabul etmiş, fakat pamuk fiatı libre başına on iki buçuk santıma çıktığı takdirde bu pamukları satmak hakkını da muhafaza eylemiştir.

İngiltereye

3 Aylık ithalat

Londra 21 - Mamûl eşya ithalâtı Eylûlda 2 milyon, Teşrin evvelde 5milyon, Teşrinsaninin ilk 10 günü zarfında 15 milyon İngiliz lirası artmıştır. Kral gayri tabii ithalât hakkındaki kanunu tasdik etmiştir

SURET

Dahiliye Vekâleti Vilâyetler idaresi Umum müdürü Sabri bey tarafından «Kanun rehberi» namı altında tertip ve tabettirilen eseri; karar, tefsir, kararname ve talimatnamelerin bulunmasını pek ziyade kolaylaştırır surette tertip ve itina ile tabedilmiş bir fihrist olduğundan mevzuatı kanuniyenin seri ve kolay bir surette bulunmasını ve dolayısile vakitten tasarrufu teminen devairin ve alâkadaranın bu eserden edinmeleri nin faydalı olacağı tamimen tebliğ kılınmıştır.

Suret

Millî seferberlik talimatnamesinin 2 inci kısmının 9 uncu maddesiyle B. Erkânı harbiyece yapılması emir olunan ciheti mülkiyenin ve halkın yapacağı hususatı muhtevi olmak üzere Büyük erkânı harbiye Matbaasında basılan «Halk için havaya karşı korunma» talimatnamesinin beher nushası 5kuruş fiatle tevzi edileceğinden esmanının doğruca Matbaya gönderilmesi Dahiliye vekâleti celilesinden taminen tebliğ buyrulmuştur.

Dirlik Öğütleri

Yaşamaksa kastin oğul gelberi
Bırak hergün tıraş olma berberi

Dersem bunu sakalını uzatma
Bakanların kursağını bulatma
Tıraş olur giderirsin kederi

Rahatlığı veren cisme yunmaktır
Yıkanmaktan büyük fayda ummaktır
Subulunur temizliğin eseri

Yimek içmek yaşamaksa maksadın
Çok yidinse herşeyleri aksadın
Pekbüyüktür çokyimenin zararı

Helva yimek hergecede yaramaz
Helva ile torşu yimek saramaz
Gönderirsin sonrahasta haberi

Hasislenme verder isem parayı
Al içini gözünde tut darayı
Yapmazsan derler sana serseri

Yoğurt saçma yolüstüne sakın hâ
Varlıkların israfedip kapınma
Çokça sakla yadigârı pederi

Kazan dördü birini ver kasaya
Kara günde düşmeyesin tasaya
Yoklukverir sana kara haberi

*
* *

Bilgilinin aydın aydın günü var
Derli toplu olanların ünü var
Yaşayanın geri kalmaz sonuvar

Akgünlerin gelirini pekçetut
Kumbara al koy azını sen unut
Destekolur dirliğine bu öğüt
Öğüdümün belli başlı yönüvar

Horgörmesen bu toprakta biteni
Yapar satar kullanırsan sen seni
Tokur giyer imrenirsen keteni
Toprağının tiftiği var yünü var

*
* *

Arslan Türküm çokyaşarsın ününvar
Cönlün yüksek imanın var dininvar
Savaşlarda parlakdoğar gününvar

Gazi babam ne istersen ırkından
Göster yolu al taati Türkünden
Koşar gider ceylân gibi ardından
Ulu Rehber ölkelerde şanın var

M. HİLMİ

Hilâli Ahmer mecmuasından

Kaza vukuunda ilk müdavat

Tabibin vüruduna intizaren ihazı lâzım gelen ilk tedabiri birkaç kelime ile izah mümkün değildir. Çünkü seri bir müdahalenin kat'i bir mahiyet iktisap eylemediği ahval, ihtinak, vahim seylânı dem ve bazı tesemmümlere münhasır kalmaktadır. Sair vak'alarda ilâlât vukuuna mani olmak ve evcai teskin eylemek kâfidir. En çok irtikâp olunan hata, ekseriya şamet aver olan, fartı gayrettir.

Bir adam, suya düşmekle, cihazı teneffüsiyesinin ecnebi bir cisim tarafından veya bir iltihap neticesinde tıkanması, buğazının bir bağ tarafından sıkılması veya göksünün bir ağırlik altında ezilmesi, mülhik gazlar teneffüs etmiş olması, tesemmüm eylemesi gibi ahvalde mahnuk vaziyetine düşer.

Onu evvel emirde kurtardıktan sonra ve eğer varsa, bogazındaki ecnebi cismi ihraca çalıştıktan sonra ya açık havada veya havadar bir odada yüzü kuyun, kolları öne doğru uzanmış, başı yan tarafa, ağzı açık olarak yatırınız. Vücudünün üzerine beygire binmiş bir vaziyette ve yüzünüz mahnukun başına müteveccih, elleriniz iki yandan göksünün aşağı kısmını kavrayacak bir vaziyette diz çökünüz. Öne doğru eğilerek kaburka kemiklerini iki saniye müddetle sıkınız ve sonra doğrularak göksün inmesi için iki saniye bırakınız. Bu suretle dakikada 15 teneffüs hareketi yapmış olacaksınız. Bu (Schaefer) usulüdür.

Elektirik çarpmasında veya göğüs kemiklerinin bir veya birkaçı kırılmış olduğu takdirde (Laborde) usulü müreccahtır. Kaza zede arkası üstü yatırılmalı. Bir bez ilânesile dilini tutar ve eyice dışarıya doğru iki santım çekersiniz Sonra da ağıza girmesi için iki saniye salıverir ve bu minval üzre devam edersiniz. Pek yorucu olan bu sunî teneffüs ameliyesine tabibin vürudüne kadar devam olunmalıdır: Saatlerden sonra iadei hayat eden mahnuklara tesadüf edilmiştir. Sunî teneffüsle beraber biraz sonra tarif edeceğim bayılma tedavisini de tatbik edersiniz. Mühimbir seyelânı dem vukuunda herşeyden evvel kanı durdurmak lâzımdır. Mecruha istirahatı mutlaka temin ediniz ve vucudunun yaralı kısmını yukarıya kalkık bir vaziyette bulundurunuz. Sıkı bir pansıman yapınız (pansımanı nasıl yapmak lâzım geldiğini ileride anlatacağım) eger bu tedabir kifayet etmezse baş parmağınızı şiryanın (boyunda şah tamarı, kasıkta şiryanı fahzi) menşeine bastırınız. Vücudun yukarısındaki aza için kolun koltuk dibi kısmini bir bağ ile bağlayınız.

Dahili seyalânı demde edebileceğimiz yegâne tedbir hastaya buz yutturmaktır. Burun kanamasında, kan zai eden adamı başı bir az arkaya eğik vaziyette oturtunuz. Ve parmaklarile burun deliklerini sıktırınız. Bezle sarılmış bez tutmağa mahsus küçük bir maşa veya eldiven açmağa mahsus alet te bu işi görür.

Tesemmüm vak'asında, ağzın içine parmak salarak gaseyanı tahrik ediniz. (Ancak bu, aşındırıcı humuzat ve Kaleviyatla tesemmümde tetbik edilemez. Ve bunlardan birinin bel edilmiş olduğu elbise, dudak ve dilde bırakdıkları lekelerden anlaşılır.) Sonra içinde yumurta beyazı çalkanmış bol süt veya su içiriniz. Asitfenik ile tesemmümde sülfat dö manyazı, diğer humuzat için bikarbonat dö süt veya soda eritilmiş tebeşir mahlulü veriniz. Kaleviyata karşı içine sirke karıştırılmış veya limon sıkılmış, stiriknin, asit prossik, (Ciyanuris) lere karşı kuvvetli çay veriniz. Atropin, akonit, afyon, afyon ruhu, morfin, eroin, kokain kloral, veronal ve halsizlikler müterafik küûl tesemmümlerinde ve nabzın zarbanını zaifleştiren her bir vak'ada bayılma tedavisini tetbik ediniz.

Hastayı başı aşağı olmak üzere yatırarak kendisine Amonyak koklatınız.

Yuta bilirse kuvvetli kahve veriniz. Vücuduna masaj yapmakla beraber sunî teneffüs tatbik ediniz. Ve her vasıtaya muracaatla uyuklamasına mani olunuz.

İhtilaçlâ müterafik daülkahılda ve felçte, serin ve havadar bir mahalda istirahatı mutlaka. kalkık vaziyette olan başın üzerine buz veya soguk su. Kat'iyen münebbihat verilmemesi, sıcaktan bayılma veya Güneş çarpması vakalarında aynen tarzı tedavi tatbik edilmeli ve fazla olarak vücude soguk su serpmeli ve banyo yapmalıdır.

Sara, İhtinakı rehim, havale nöbetlerinde yapılacak yegâne şey nöbetin geçmesini beklemek ve hastanın yakininden kendisini yaralaması mühtemel eşyayı uzaklaştırmaktır. Bere veya ezilme vakalarında soguk su serpmelidir. Tabibin müdahelesini istilzam etmeyen güneş çarpması, sıyrık, yara, haşerat sokması, kesik gibi ahvalde yarayı temizlemeğe veya yıkamağa kalkışmayınız. Bolca Reclus (1) Pomatasilatılâ ediniz. Ve pansıman sargısile (Bu sargı altına bir bağ parçası tikilmiş mürabbüşşekil bir gaz parçasıdır.) Fakat ellerinizi yaraya veya yaranın üzerine gelecek gaz kısmını dokundurmaksızın, sarınız. Eğer yara tabip celbini icap ettirecek derecede vahim ise yaraya dokunulmamalı ve Pomata sürmemelidir. Onu sadece bir pansıman bezile sarmak kâfidir.

Eeğer pansıman bezi yoksa, on dakika müddetle suda kaynatılmış veya müzadı taaffün bir maddeye batırılmış bir bez kullanırsınız. Bunun üzerine de bir muşamba tabakası koyarak veya sargı ile tesbit edersiniz.

Haşarat sokmasında (ki tahtetcilt zerk ettikleri hamuzdan dolayı pek veca verir) sokulmuş olan kısmı eyice sıktıktan sonra üzerine bir damla Amonyak akıtınız. Yılan sokmasında veya kudurmuş olması muhtemel hayvan ısırmasında, ısırılmış olan kısmı aşağı eğerek yaranın üst tarafını bez sargı ile sıkınız ve yarayı daha genişlettikten sonra sıkarak üzerine permenganat dö potas parçaları sürünüz.

Soğuk ısırmasına karşı vücudun o kısmını sıkar veya soğuk suya batırılmış bez ile oguşturunuz. Sert kahve veriniz ve hararet tevlit edecek her şeyi bertaraf ediniz.

Ayak burkulmasında, kaza zede yörüye bilecek halde ise potinlerinin bağını veyahut kundurasının üst kısmını kesiniz (alçak bir kundura rahatsız etmez) ve ayağın ve bacağın aşağı kısmının etrafını soğuk suya batırılmış bir bez ile sıkıca sarınız ve hastayı ayak üzerine bastırmayınız.

Eğer kaza zedeyi derhal yatırmak imkânı varsa, kundurasını çıkararak ve ayağını yukarı kaldırarak tarif ettiğimiz tedaviyi tatbik ediniz. Eğer ağrı şiddetli ise soğuk su yerine sıcak su pansımanı yapınız. Diğer burkulmaklar da bu suretle tedavi edilir.

Kafa tasının kırılmasında, mecruha istirahat ettirmek ve dik vaziyette tutulan başı üzerine buz koymak iktiza eder.

Çene kemiğinin kırılmasında veya çıkmasında, amudî vaziyette bir mendil ile çeneyi yukarı yitmeli ve mendili başın üzerinde düğümlemeli ve ayni zemanda çeneyi üfkî vaziyette bir mendil ile arkaya doğru iterek mendili ense üzerinde düğümlemeli.

Amüdü fıkarisinden veya basın (Havsalâ - Batın nahiyesi) niden mecruh olana bir şey yapmazsınız. Ancak mecruhun arkasında manto var ise bunu vücudun iki tarafından kıvırarak bir nevi tezkere yaparsınız eğer yok ise, bir yorganı yavaşça vücudunun altından geçirmek suretile işi hel edersiniz.

Mecruhun naklı için beş kişiye ihtiyaç vardır. Birisi baştan, ikisi bele kadar olan kısmı (Bir el omuza diğeride kalçaya doğru) ikiside vücudun aşağı kısmını (bir el dize diğeri ayaklara doğru) tutulur, kabırga kemiklerinin kırılmasında, göğüs murabbauşşekil bir bez ile eyice sıkılmalı.

Eğer ciğerler yaralanmış ise sargı sarmayarak yalınız buz koymalı.

Ayak kemiklerinin kırık veya çıkığında (con-de-pied değil) ve el kemiklerinin kırık ve çıkığında (bilekdeğil) tabanın veya avucun altına parmaklar uzatılmış vaziyette, bir mukava koyunuz ve bir bez veya sargı ile sarınız. Aşağı âzalardan birinde böyla bir sakatlık olursa, kırık veya çıkık uzvu, bir kısmı hasta mahallin üstüne diğer kısmı da altına konulacak bezler ile sağlam uzva rapt edersiniz. Her iki uzuv da uzatılmış olmalı. Yalınız diz kapağında kırık varsa ayakların yukarı kaldırılması lâzımdır. Hatta mecruh sokak ortasında düsmüş olsa bile her

[1] *Reclus pomatası bir müstahzar olmayıp terkibi malûmdur. Ve her eczacı tarafından istihzar edilebilir. Bunları tüp içinde tedarik etmek daha kolaydır.*

hangi bir nakil teşebbüsünden evvel, kendisini gayri mütehарrik bir hale sokmayı temin ediniz. Azayı ulviyeden birinde veya küprücük kemiğinde kırık veya çıkık olursa dirseği bir zaviyei kaime teşkil edecek tarzda bükünüz (dirsek ucundaki kemik kırılmış ise kolun bükülmeyerek uzatılması lâzımdır.) Koltuk altına bir bez veya kâğıt paketi sıkıştırınız.

Kolun aşağı kısmını tutarak müselles şeklinde kıvrılmış büyücek dört köşe birbezi yavaşça göğüs ile kırık kol arasından geçiriniz. Bezin bir ucu sağlam omuz üzerine atılmış ve ense arkasından geçerek hasta kolun omuzuna kadar uzatılmış, diğer uç hasta kolun dış tarafından geçirilmiş, üçüncü uç ta sarkık bırakılmış vaziyette olarak tanzim edildikten sonra sarkan ucu hasta kolun ön tarafından kaldırır ve aynı omuzdaki birinci uca bağlarsınız. Diğer ucu hasta kolun ön tarafından indirerek bir agraf ile tespit ediniz.

Kol kırılmasında (dirsek ile omuz arasındaki kısım) eşarp koymazdan evvel dört köşe bir bez vasıtasile kolu vucuda raptediniz. Eğer kırık, yara ile ihtilât ederse, evel emirde yarayı tedavi ediniz.

Güneş çarpması hariç olmak üzre, az çok vehamet arzeden kazalarda, kaza zedeyi ısıtınız heç olmazsa soğuk almamasına itina ediniz. Her şeyden evvel elbiselerini bollatınız veya kesiniz ve ona istirahat temin eyleyiniz. Bu suretle de sizin için müteсессisleri uzaklaştırmak mecburiyeti hasıl olur. Nakil hariç olmak üzre, tedavi için iki kişi kâfidir.

Müskirat vermeyiniz. Eğer bir münebbih lâzımsa ve seylânı dem yoksa kahve içirtiniz. Harafete karşı taze su verirsiniz. Ceriha ve seylânı dem vak'alarında bir damla mayi vermek caiz değildir.

Gördünüzya ilk müdavat için nekadar az şeye ihtiyaç vardır.

Bir tüp Reclus pomatası ile muhtelif cesamette birkaç pansıman takımını, bir kaç sargı ve ağraf, bir tabaka muşamba ile bir şişe amonyağı ve eger çok ihtiyatlı davranmak isterseniz bir şişe huile phenipüe ile paket sulfat dö manyeziyi ve bir paket bikarbunat dö süt, bir küçük kutu permanganatı ihtiva eden bir küçük kutu kâfi ve vafidir.

Çorum Ticaret Odası Riyasetinden

Samsun Ticaret Odasinca ittihaz olunan kontrol kararını havi Riyasetinin tamimi suretidir

Geçen sene Samsun Oda meclisi tarafından verilip odanız riyasetine de tebliğ edilen kararın bu sene yeni mahsulün sevkiyatına başlanmak dolayısile tekrar derhatır ettirmeği faideli buluyoruz Bu karara göre Samsundan ihraç edilmek üzre gönderilen yeni ve eski mahsul Samsun Borsasa Heyetince muayene edilecek: yaş, karışık ve hileli olan çuval ve sandıklar temizlettirilmedikçe gümrükten geçirilmesine müsaade olunmıyacaktır. Avrupada mahreç piyaselerine gönderilen bu malların mağşuş olması veya herhangi bir surette Türkiye mahsulâtı hakkında fena netice verecek bir mahiyette bulunması hem bütün Türkiye iktisadiyatı için muzur netice verecek hemde Samsun tüccarının alıcı piyasalarında fena tanınmasına sebebiyet vermiş bulunacaktır. Bu sebepten dolayıdırki Samsun odası bu mesele etrafında fazla hassasiyet göstereceğinden oradaki sevkiyatcılara tebliğatı müessire icrasını ehemmiyetle rica eyleriz efendim.

Vilâyet Nafia baş mühendisliğinden

Çorum Yozgat yolunun 0 + 000 - 76 + 000 kilo metreleri arasındaki 35272 lira 3 kuruş bedeli keşifli ve muhtelif parçalarda cem'an 17 + 500 kilometre tûlde kaldırım inşası ameliaytı üç ay zarfında ikmal edilmek üzere bir ay müddetle kapalı zarf suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçugu nisbetinde münakasa kanununa tevfikan 2645 lira temi natı muakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devam müddetince Nafia dairesince ehliyeti musaddak fen memuru istihdam eyleyecekler ve bu fen memurları mukavele nameyi de imza edeceklerdir.

İhale muamelesi Çorum Encümeni daimî riyaseti Makamında 7 - 12 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de icra edilecektir.

Fazlaca izahat almak isteyenlerin Çorum baş mühendisliğine muracaatları ilân olunur.

Millet Mektepleri açıldı

Millet mektepleri Teşrini saniden itibaren açılmıştır. Erkek dersaneleri Istiklâl mektebinde Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 19 dan 21 re kadardır.

Hanım dersaneleri Gazipaşa ve Inkılâp mekteplerinde Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 13'den 14 de ve Cumartesi, Salı günleri'de 15,30 dan 16,30 za kadardır.

Elinde vesikası olmayan Hanım ve Erkeğin devam etmesi mecburidir.

Çorum Nafia Başmühendisliğinden

Çorum Nafia dairesi için 40 adet mahrutî çadır mübayaa olunmak üzere 12 - 11 - 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle aleni münakasaya vaz edilmiştir. Şartnamesini ve çadır bezi nümunesini görmek istiyenlerin Çorum Nafia Başmühendisliğine, İstanbul ve civar vilâyetleri taliplerinin de İstanbul Başmühendisliğine muracaatları ilân olunr.

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	55	— 35
» » Arpa	28	— 25
» » Mısır	28	— 30
» » Mercimek	60	— 50
» » Nohut	90	— 80
» » Fasulye	100	— 90
» » Bulkurçekilmiş	80	— 75
» » haşhaşbeyaz	100	— 90
» » » siyah	140	—
1 batman kendir	225	—
» » Cehri	700	—250
1 D.ketentohumu	55	— 50
1 Batman kuru üzüm	00	— 00
1 Kıye soğan	2	—
1 Kıye sarımsak	25	— 20
1 Torba birinci	500	—
1 » ikinci	400	—
1 » üçüncü	275	—
1 » dördüncü	100	—
1 batman kepek	14	— 12
1 kıye pirinç	30	— 25
1 kıye koyun eti	30	— 00
1 kıye keçi eti	25	— 00
1 kıye Sığır eti	16	— 00
1 kıye afyon	750	—650
1 kıye tiftik	40	— 30
1 kıye yapağı	45	— 40
1 kıye kıl	40	— 35
1 kıye balmumu	70	— 65
1 kıye peynir	50	— 30
1 » sade yağ	90	— 80
1 « zeytin yağı	100	— 90
1 « Şeker	60	—
100 adet yumurta	250	—
1 kıye bal	65	— 55
1 kıye pekmez	50	— 40
1 teneke gaz	375	
1 « benzin	410	
Bir adet altın	920	

Çorum Hukuk hakimliğinden

Üyük karyesinden Mevlüt oğullarından Halil oğlu Mustafaya

Zevcei mutallakanız Yaydiğin karyesinden Ermeni oğlu Osman kızı Eminenin aleyhinize ikame eylediği talak davasının muhakemesi olan 23 - 11 - 931 pazartesi günü gelmediğinizden muhakemenin gıyabınızda icrasına ve gıyap kararının tarafınıza tebliğine ve muhakemenin 14 - 12 - 931 Pazartesi gününe talikına karar verilmiş olduğundan yevmü mezkûrde bizzt veya bir vekil göndermediğiniz takdirde bir dahi mahkemeye kabul edilmeyeceğiniz ihbar olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun orta kapaklı mevkiinde şarkan Mevlüt oğlu garben Tabak topal oğlu Ömer cenuben Tüfekçi oğlu Hıdır usta şimalen Lefçeli oğlu Osman bağıle mahdut bir dönüm bağın kıymeti muhammenesi 80 lira.

Çalıca köyü önünde şarkan Kör Mustafa oğlu veresesi garben Çağşak cenuben Kör Ali oğlu Recep ve dayısı şimalen yol ile mahdut iki dönüm tarlanın kıymeti muhammenesi 50 lira

Arpalık mevkiinde şarkan Dubatçı oğlu veresesi garben Karabekir oğlu Hüseyin çavuş cenuben Kizir oğlu Hacı Mustafa şimalen Murat oğlu hacı Veli ve Osman tarlasile mahdut iki dönüm tarlanın kıymeti muhammenesi 80 lira

Çorumun Hacı Recep mahellesinden Kerim efendi zade Muhsin efendi ve rüfekası arasında müşterek olup satılarak şuyuun izalesine karar verilmiş olan yukarıda hudut ve mevkii ve kıymetleri yazılı iki kıt'a tarla ile bir kıt'a bağ gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayedeye vazedilmiş ve hitamı olan 26 - 12 - 931 Cumartesi günü saat 14 de kat'î ihalesi icra kılınacağınday ve satış peşin olup artırma şartnamesi herkese açık bulunduğundan ve bilûmum masraf müşteriye ait olduğundan talip olanların Sulh Hakimliğine muracaatları ilân olunur.

Birinci Kânun - 931

İDARHANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

...nın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 584

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

/ Hakimiyeti Milliyeden /

Türkiye'de Millî iktisat Seferberliği

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin Beyannamesini Aynen Neşrediyoruz. Büyük İktisat Seferberliğinde Herkese Düşen Vazifeler Nedir?

Vatandaş!

Türk parasının kıymetini koru... borcumuzdur.

...aralarının kıymeti sıfıra düşen ...etlerin ne acı akıbetlere uğ...ıklarını biliyoruz.

...uz kırk senelik bir çalışma ...esinde biriktirdikleri paralarla ...arlıklarını rahat geçire bile...lerini, çocuklarına sermaye ve ...z temin edebileceklerini ümit ...n bir çok âile babalarının bu ...rruf edilmiş servetlerle bir ...a ekmek ...e alamadıklarına ...t olduk.

... fecaatli akıbetten Türk mil...ni korumak için daima ilerisini ...en Hukûmetimiz sırası geldikçe ... lüzumlu tetbiri almakta gecik...or.

...te « Memleket iktisadiyatını ...rumak kararnamesi » bu lüzum...etbirlerin en ehemmiyetlisidir. ...ğer Hukûmetimiz böyle bir ...bir almasaydı ithalâtımızla ...catımız arasındaki ...üzmin ...k devam edegelseydi Türk para...ın kıymetini korumak kabil ...mıyacaktı.

...giliz lirası bile bu yüzden ...ştü.

...yni tehlike karşısında bulunan ...ün devletler ayni tetbirleri ...mak mecburiyetinde kalıyorlar. ...mek ki Hukûmetimiz, kendisine ...şen vazifeyi yapmıştır. Şimdi ... vatandaşların: Bu iktisat ...erberliğinde her vatandaş, üstü... düşen vazifeyi bilmelidir.

...ümhûriyetimizin iki senedenberi ... vasıtadan istifade ederek halk ...sında yaymak istediği şiarlar ... gün hepimize bir vatan borcu ...u.

Her Türk Türk'ye malı kullanlı şiarı artık her Türkün amentüsü ...alıdır. Memleketimizde yetişen ... yapılan yerli mallarımızı kullanmak, artık bir zaruret halini aldı. Türk parasının kıymetini korumak her Türk vatandaşının kesesini alâkadar eden bir iştir. O halde bu gayeye varmak için yerli malı kullanmak ta her Türk vatandaşının yalınız millî değil ayni zamanda şahsî menfaat icabıdır.

Nerede kaldı ki, siyasî ve iktisadî istiklâlımız de bunu emretmektedir. Milletinin istiklâlını her şeyin üstün de tutmasını bilen Türk vatandaşının bu iktisadî seferberlikte üstüne düşen vazifeyi yapacağına da şüphemiz yoktur. Bu yeni devirde müstehlik vatandaşlara düşen vazifelerin yanında sanayici ve tacir vatandaşlarımızın da bir takım borçları vardır.

Sanayici Vatandaşlar!

« Türkiye malı » devletin himayesine ve halkın rağbetine hak kazanmalıdır. Bunu temin etmek sizin borcunuzdur.

« Türkiye malı » sağlam, ucuz ve iyi olmalıdır.

Bunun aksi, devletin himayesine ve halkın rağbetine karşı küfran olur.

Türk sanayicisinin de bu iktisat seferberliğinde üstüne düşen vazifeleri şuurla, imanla, bilgi ile başaracağından eminiz.

Tacir Vatandaşlar!

İhtikâr hiyanettir. Fazla kazanç hırsile fiatları yükseltmek en çirkin bir bozgunculuk olur. Devletin ve milletin el, ele yürümesi icap ettiği bir devirde tacir vatandaşlarımızın ellerin ellerimizin içinde görmek isteriz.

İhracat tacirlerimize de mühim vazifeler düşüyor.

Dünya piyaselerinde Türk mahsulünün kıymetini, rekabet kabiliyetini yükseltmek ve Türk parasını korumak şarttır.

Vatandaşlar!

Gerek devlet, gerekse âile bütçesine « tasarruf » da devrin en ön şıarlarından biridir.

Her Türk âilesi hesaplı yaşamağı az bile olsa fakat muntazam bir tarzda para biriktırmeyi ve bu biriktirilen paraları millî bankalarımıza yatırıp bir tasarruf hesabı açtırmağı ve bu suretle faizinden istifade etmeği kendisine ve milletine karşı bir vazife bilmelidir.

Millî kurtuluş cidalında millete ilk hedefiniz: (Ak deniz) diye hitap eden büyük ses, bu gün de ilk hedefiniz: (Müstakıl millet iktisadiyatı) diye yeni bir gaye gösteriyor...

Bu sesin arkasından gitmek borcumuzdur.

Bu sesin arkasından gideceğiz!

Büyük Millet Meclisi ve Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti Reisi

A. KÂZIM

B. M. M. de

Teşkilâtı esasiye kanununun 95 inci maddesi tadil edildi

VE

İktisadî vaziyet hakkında İktisat Vekili Meclise izahat verdi

Ankara 28- Büyük Millet Meclisi bu günki ictimaında teşkilâtı esasiye kanununun hükûmet tarafından bütçenin meclise tevdii zamanına dair 95 inci maddesini tadil etmiştir.

Buna nazaran Muvazenei Umumiye kanunu her sene mali senesinin hitamından üç ay evvel yani Şubatta meclise verilecektir. Hükûmet namına söz alan İktisat Vekili Şeref bey; buhran karşısında hükûmetin aldığı iktisadî ve malî izahat verileceğini ve heyet ve teşkilâtın teknik sahadaki istihsal şeklinde olan buhran neticelerinin memleketimizde görüldüğünü söylemiştir. İthalâtı azaltmağa, ihracatı çoğaltmağa karşı tedbir almak zaruri olduğunu.

Mustafa Şeref Bey; Hukûmetin iktisadiyatı koruma tedbirleri tatbika başladığını, Maliye Vekilinin de Millî vaziyet hakkında ileri sürecek mütalealarn olduğunu, müzakeratın nihayetinde mali vaziyetten müteessir olduğununu, fazla bir tenakusmeydane çıktığını, ziraî maddelerin naklinde tenzilâtlı tarife tatbikından dolayı şimedifer nakliyatı fazla olduğunu ve neticenin gümrük varidatımızda tesirini göstereceğini söylemiştir. Bilâ istisna maaş, ücret ve yevmiye ile çalışanların aldıklarından yüzde 10 - 16 nisbetinde bir vergi ihdasına dair kanun lâyihasının Meclise takdim edildiğini beyan etmiş, altı ayda 4 - 5 milyon varidat temininin mümkin olacağını söylemiştir.

BUHRAN VERGİSİ

30 Liradan yukarı bilumum maaş ve ücret ve yevmiyelere ait vergi kanunu tasdik edildi

Ankara 30 - Millet meclisi bu gün buhran vergisi kanununu müzakere ve kabul etmiştir. Kanuna nazaran umumî, hususî ve mülhak bütçeler ve Belediye bütçelerile idare edilen daire ve müesseselerde ve hakiki veya hükmî şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkı huzur, aidat ve ihtisas zammı ve bilûmum ikramiyeler herhangı bir yol veya aylık mukabilinde çalışan şahısların istihkakları, şirket ve müesseselerden alınan temettu ve ikramiyeler vergiye tabidir. Vergiden istisna edilen şunlardır.

930 tarihli askerî ve mülkî tekaüt kanunundan evvelki kanun ve hükümlere göre maaş tahsis edilen tekaüt, yetim ve dullara, harp malullarına bütçeden yapılan tediyat ve bir ay zarfında maaş, ücret, yevmiye namile alınan mebaliğin otuz liraya kadar olan kısmı ve ziraî işlerde müstahdem, işçiler ve reçberlerin kazançları harcırah ve ikamet yevmiyeleri, tazminatlar müstesnadır. vergi nisbeti 150 liraya kadar yüzde on, 151 den 350 liraya kadar 100 de 12, 351 den 600 liraya kadar 100 de 16 ve 600 den yukarı olan kısmı için 100 de 24 dür. Bu kanun 1 kânunu evvelden itibaren mer'idir.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Memleketimiz, uzun senelerden beri talisizlik yüzünden bir çok tehlikeli vak'alar atlatmış, büyük buhranlarla mücadele ve ara sıra yurdumuzun bir kaç köşesinde beliren bozgunlukları, gayri samimî harekâtı halletmek suretile zaferle neticelendiren Hukûmetimiz Türk milletinin kudret ve satvetini bütün cihana ilân etmiş bulunuyor. Bu müziç yollar üzerinde bakamız için yapılan bunca mücadeleler ve mübarezelerde ihtimal bir çok zararlar görülmüştür. Lakin bu hadisat yaşamak isteyen, esareti kabul etmeyen bir millet için pek tabiidir.

Bu gün düşmanları hudut haricine defettik: Şimdi kendi kendimize bulunuyoruz. Görülen düşman kalmadı: Buna mukabil millî vazifemiz devam ediyor.

Ebnayı cinsimizi gemiren ve gizli gizli aramızda stilâi bir şekil alan mikrop mücadelesi karşısındayız. Her şeyde olduğu gibi bu inkılâbı da başaracağız.

Harpte, istiklâl uğrunda ölen kahreman arkadaşlarımızın boş kalan yerlerini doldurmak lâzımdır. Görülen inkılâplar, mücadeleler hep fennî ve ilmî düsturlara istinat ederek yapılmış fedakârlıklardır. Bu mücadelelerde ferdin düşüncesinden ziyade mütekâmil dımağlar âmildir. Çizilen yol üzerinde yürümek mecburiyetine karşı itaat mutlaktır Sıhhî mücadelede ferdin vazifesi çok mühimdir. Sıhhî yolların semeredar olması için halkın sıhhî bilgisi şarttır. her şeyde bir rehber olduğu gibi bu yol üzerinde de rehberimiz hukûmettir. Görülen düşmanlara galebe çalmak istersek insan boşluklarını süratle dolduralım. Bu hususta mücadeleyi vazife edinen arkadaşların sözlerine ilmi düşüncelerine, konferanslarına hürmet ederek varlığımızın yükselmesine hep birlikte çalışalım. Beşeriyeti mahveden hastalıklar pek çoktur. Bunlar meyanında nufusü umumiye tesiri görülen **Bel soukluğu** hastalığı son zamanlarda çok ehemmiyet kesp etmiştir. Bu salğının sirayetini tahdit için ferdin sıhhî bilgisine ihtiyaç vardır. İşte bu mühim içtimaî derdimizi umumî bir şekilde izah ederek arkadaşlarımı tenvir edeceğim:

Malumdur ki: muallim Pastörün keşfiyatı bütün hastalıkların amili mikroplar olduğunu isbat ederek alemi insaniyete pek büyük hizmetler etmiş bulunuyor. Bu keşfiyatın neticesi ilmi tıp vasıtalara girerek ülamayı tıbbı[illegible]rin mesailere sevk etmiştir. Her hastalığın amili taharri edilmekle beraber bin sekiz yüz yetmiş senesinde Nayser tarafından Konokok ismi verilen bel soukluğunun amili keşfedilmiştir. Bu mikrop Bakteriyoloji ilmi sayesinde ve tıbbî boyalarla boyanarak çift çift ve tevsi adeselerle bakılarak köme halinde fasulya ve kahve danesi şeklinde görülür. Bu eşkâlı hamil mikroplu azayı tenasüliye, bel soukluğuna müptelâ demektir. Bu maraz ekseriyetle münasebatı cinsiye ile, bazan hamamlarda halkın kullandıkları peştemallar ve sair eşya ile sirayet edüp Kadın, Erkek azayı tenasüliyelerinde muhtelif eşkâl ve arâzı hususiye gösterirler.

Münasebatı cinsiyeden yirmi dört saat azamî on gün zarfında meydana çıkar. Bidayette erkeklerde azayı tenasüliyenin ucu kızarır, hafif rutubetli bazan da cerahatle örtülüdür. Kaşınma, zamanla yanma bidayette sarımtırak bilahare yeşilimsi cerahat akar, çamaşırları kirletir. Bu akıntı içinde Konokok bulunur.

İdrar ederken yanmalar, tahammül edilmiyecek derecede ağrılar hasıl olur. İltihabın şiddeti dolayısile idrar ederken fazla yanmalar, bazan da vücutta hararet görülür. Üç haftalık ıztıraptan sonra kesbi sükûnet ederek akıntı azalır. Azayı tenasülüyenin öndeki iltihabın tevakkuf etmesine mukabil arkaya sirayet eder. Sık sık iseme hissi idrarı müteakip yanmalar ve zamanla ihtilâtı görülür.

Erkeklerde prostat denilen guddenin iltihabı, hayaların şişmesi gibi tali araz baş gösterir. Bu marazi halâta gayri fennî ve sıhhî yapılan tedavi, lâvajlar ve tedbirsizlikler yegâne sebep teşkil eder.

Sonu 3 üncü sayfada

Yerli Malı Kullanalım

Malî buhran, İktisadî buhran, Para buhranı... kaç senedir dünyayı sarsmakta olan bu belâlı buhran, kendini bilen memleketlerde o kadar büyük tesirler yapmadı. Biz de dünyayı kasıp kavuran buhrandan çok müteessir olmuş değiliz. Bizim buhranımız kendimizden doğuyor.

Lüzumsuz yere para harcıyoruz. Tasarrufun yolunu bilmiyoruz. Paramızın çoğu Avrupa mallarına gidiyor. Memlekete giren eşyaya verdiğimiz para, yani memleketimize giren paradan çok tutuyor. Bu yüzden memlekette para azalıyor. Para azalırken sıkıntı çogalıyor

Ruslar Tasarrufun yolunu bulmuşlar, İpek çorap geymiyor, ipek kıravat takmıyorlar. Süsü kaldırmışlar. Memlekette çıkan şeylerle geyiniyorlar, memleketin mahsullerile karınlarını doyuruyorlar. Pek muhtaç olmadıkça harice bir para çıkarmamağa çalışıyorlar.

Vakıa şimdi dünya eskisi gibi değil. Her millet bir çok şeyler için, başka milletlere muhtaç. Milletler muhtaç oldukları şeyler için birbirlerile alış veriş etmekten müstağnî kalmıyorlar. Fakat her muhtaç olunanı içeriden temin etmek varken, dışarıya para dökmek hiç bir akıllı milletin kârı değildir. Tasarruf demek, çoraplar içinde, küflü kemerlerde, yahut gömülü küplerde para saklamak değildir. Böyle şüphesiz para birikir, fakat böyle biriken paranın kime faydası olur? Her halde biriktirene değil

Hayır, tasarruf etmek aç çıplak kalarak para biriktirmek olmaz. Tasarruf israf etmemek, lüzumsuz ve faydasız yerlere para harcamamak demektir.

Sade şeylerle ihtiyacı tatmin etmek mümkün iken, süsler içinde ömür sürmek israftır. Yalnız müsrifün kesesine değil, milletin hazinesine de zarar verir. Tasarrufun en birinci yolu yerli malı kullanmaktır. Yerli malı kullanmak parayı bir cepten çıkarıp öteki cebe koymaktır. Amma diyeceksiniz ki, yerli malı bazan daha bahalı oluyor. Cılası soluk düşüyor, şatafatı az oluyor, sonra satıcıları hassatan yabancı malı satanlar gibi nazik değil, zarif değil. İnsan yerli malı aldığına da alacağına da pişman oluyor.

Bu sözlerinizde haklı olabilirsiniz. Fakat bu haklılık sizi memleketinize ihanet etmeğe sevk edemez. Bence şüphe yok, memlekette çıkan malı kullanmayup hariç malına muracaat etmek memlekete ihanettir. Çünkü biz kendi malımıza rağbet etm… o malları yetiştiren müesse… haricin rekabeti önünde ya… yavaş ortadan kalkmağa mah… olur.

İtiraf etmeliyiz: Yerli mal… satanların bazıları, bilhassa … bilmiyorlar, efendilik devri… kalma bir itiyatla müşteriye k… kaba ve haşin davranıyor… «İstersen al, istersen alma», «… senin alacağın yok ki», «bu sana göre değil».. gibi yakışı… sözlerle alıcıları gücendiriyor… Bundan çok müteessir olmam… Yarınki nesil bu çirkinlikleri … mayacaktır. Vakıa güler y… tatlı söz insanın hoşuna g… fakat Ziya paşa merhumun de… gibi:

«Şirin dahi kasdetmesi cana gülerektir»

Ben iktisat meselelerinden … anlamam diye bilirim. L… vatanımın iktisadî menfaatını … dir ederim. Tasarrufun lüzum… kanaat getirmişimdir. Yerli m… kullanmanın hamiyet eseri old… na iman etmişimdir. Yerli m… alırsak o malı yapanlar zen… olacak, biz de bundan faide … demiyelim. Parayı Ali, V… kazanacak. Şüphesiz; Fakat o … memlekette kalacak. memle… haricine çıkıp itibarımızı yıkma… cak. Ne taraftan baksak tasarr… mecbur olduğumuzu anlarız. Yi… tekrar edeyim ki, tasaruf «Tut… yedim camisi» yapmak değil… Muhtaç olduğunu yersin, içers… lüzum gördüğünü giyersin, yal… paranı haydan geleni huya gi… gibi lüzumsuz şeylere sarf etm… sin. İşte tasarrufun manası.

Lâkin asıl tasarrufun yerli ma… kullanmak demek olduğunu hatı… tutmalıyız. Çünkü yerli ma… cılasızdır, amma sağlamdır… Avrupadan gelen ipek kumaşları… meselâ Bursanın İpeklilerini k… sılaştırdınız mı hiç? aralarında … büyük fark var.

Halis ipek yerli malı üstünüzd… yıllarca dayanır, fakat Avrupa'd… gelme yapma ipek kumaş üç gü… içinde üzülür gider.

«Ucuzdur illeti var, Pahalıdı… hikmeti var» Darbı meseli pe… meşhurdur. Hakıkaten öyledir… Mamafi pahalıya mal olan yer… malı ucuz olan ecnebî malında… daha çok dayanıklı olduğu içi… yine yerli malı kullanmak daha kârlı olur.

Hasılı yerli malı kullanmağ… mutlaka bir vatan borcu bilme… yiz. Paramızı yabancı ille… atmaktan korumalıyız.

KÂZIM NAMİ

B. M. MECLİSİNDE

İsmet Paşa H. Z. nin teşekkürleri
…hran karşısında Hukûmetçe alınacak tedbirler hakkında
Müttefikan hukûmete beyanı itimat edildi

Ankara 29 - Büyük Millet Meclisinin bu günkü içtimaında buhran karşısında hukûmetçe ittihaz olunan malî ve iktisadî tedbirler etrafında müzakerata devam edilmiştir. Söz alan Turgut - Manisa, Sırrı Kocaeli, Remzi Sivas, Rüştü Bursa, Tahsin Manisa beyler alınan tetbirler, ay sayesinde memleketimizin buhrandan en az zararla çıkacağı hususundaki emniyet ve itimatlarını ve hukûmet tarafından ittihaz olunan kararların isabetini kayit ederek; Bunların tatbikatında görülecek ihtikâr ve hilelere ve muhtemel yolsuzluklara, kaçakcılığa karşı şiddetli tetbirler alınması lüzumunu ileri sürmüşlerdir.

İktisat vekili Mustafa Şeref bey, serdolunan mütalealara cevap vermiş ve devletlerle aktedilen ticaret muahedelerinden bahsile bunların tadiline imkân olmadığını ve bu muahedelere mer'i oldukları müddetçe temamen riayet edileceğini ve ancak tecditleri müzakere olunduğu zaman aramızdaki ticaret açığını kapamak için mümkin olan tekayyüdatın gösterileceğini söylemiştir.

Maliye Vekili Abdulhalık bey; kaçakçılığa karşı şiddetli tetbirler derpiş olunduğunu ve bunların yakında meclisin tasvibine arz olunacağını beyan etmiştir. Müzakerenin hitamında Meclis hukûmete 247 reyle müttefikan itimat beyan etmiştir. Başvekil İsmet Paşa Hz. leri meclisin bu itimadını bu davânın muvaffakıyetle başarılacağına delil atdettiğini söyliyerek teşekkür etmiştir. Meclis yarın millî iktisadiyatı koruma vergisi hakkındaki kanunu müzakere edecektir.

BULGAR BAŞVEKİLİ
Çarşamba günü Ankarayı Teşrif buyuruyorlar

Ankara 29 - Bulgar Başvekili ve Hâriciye Nazırı Muşanof refikası ve maiyeti ile yarın akşam Sofyadan memleketimize haraket edecek, Kara agaçta Hukûmet ve Hariciye namına teşrifatta iki zat ve Ankara ve Aankara istasyonunda Başvekil ve Hariciye Vekilimiz tarafından karşılanacaktır.

Müsafirler çarşamba sabahı Ankaraya gelecek, cumartesi akşamı Sofyaya dönmek üzere hususî trene bineceklerdir.

BAŞ VEKİLİMİZİN
Geçirdiği kaza münasebetile
Yunan gazetelerinin neşriyatı

Atina 28 - Yunan gazeteleri İsmet Paşanın uğradığı kazanın vahim neticeler tevlit etmemesini memnuniyetle karşılayan neşriyatta bulunmaktadır.

Ethos gazetesi; dost telâkki ettiğimiz İsmet Paşaya tealluk eden her şey bizi hassatan alâkadar eder diyor.

Bulgar Baş vekili Türkiyeye
iadei ziyarete karar verdi

Sofya 28 - Başvekil Ankaraya seyahatını Tevfik Rüştü beyin ziyaretini iade maksadile kararlaştırdığını, Türkiye ile iktısadî meselelerin görüşüleceğini söylemiştir.

Tayyare cemiyeti umumi Reisi
Bir senelik ta sisatını Cemiyete Teberrü etti

Ankara 28 - Tayyare Cemiyetinin Umumî merkezinin bu günkü ictimaında Cemiyetin 932 bütçesi tetkik ve kabul edilmiş ve senelik tahsisatını cemiyete teberru eden Reis Fuat Beye teşekkür edilmesi tekarrür etmiştir.

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI
Heyeti Umumiye ictima ederek 930 Pilânçosunu kabul ve tasdik etti

Ankara 29 - Türkiye Ziraat Bankası Heyeti umumiyesi bu gün meclis Reisi Kâzım Paşa Hazretlerinin Riyasetinde toplanmış ve bankanın 930 senesi pilânçosunu kabul ve tasdik etmiştir.

Arazi sahiplerinin ellerinde iratsız ve kıymetsiz bir mevcut gibi âtıl bir halde duran araziyi işleyip faal menbalar haline getirmek için arazi satın alınmak üzere altı milyon liralık tahvilât ihracı hususunda İdare meclisinin hukûmet nezdinde teşebbüsatta bulunması kararlaştırılmıştır. Tahvilata verilecek faizle arazi alışı arasındaki fark yüzde 20 olacaktır. Köylünün satın alacağı bu arazinin bedeli uzun taksitlerle ödenecektir. İhracat çiftçilerimizin dahi hususî [illegible] ödeyecek ve bu suretle bu [illegible] hususî borçlarını kendi [illegible] faizle ve uzun vadeli [illegible] barcuna tahvil etmek mümkün olacaktır.

GAZİ HAZRETLERİ
İki Millet Sefirini kabul buyurdular

Ankara 30 - Bu gün yeni Holanda ve İsveç sefirleri Reisi cümhûr Hazretleri tarafından kabul edilerek itimat namelerini takdim etmişlerdir. Türkiye ile iki memleket arasındaki rabıtaların teyit ve takviyesi lüzumuna dair nutuklar sölenmiştir.

Ankara 1 - İsveç ve Holanda elçileri dün Reisi Cümhûr Hazretleri tarafından kabul buyurularak itimat namelerini takdım etmiştir.

BULGAR BAŞVEKİLİ
Geldi

İstanbul 1 - Bulgar baş vekili M. Muşanof bu gün öyleye doğru İstanbula muvasalet etmiş, hududtan itibaren Hariciye vekili namına iki zat, Sırkecide Vali ve erkân tarafından karşılanmıştır Bu akşam trenle Ankarya hareket etmiştir.

BELGRAT ELÇİMİZ GELDİ

İstanbul 1 - Belgrat elçimiz Haydar bey gelmiştir.

Kar

Ankara 30 - Aldığımız malûmata göre Kastamonu ve Eskişehirden başka bir yerde Kar yoktur. Bu gün Ankaraya hafif Kar yağmış isede tutmamıştır.

Sofyanın Yoguslavya sefiri memleketine gitti

Sofya 30 - Sofyadaki Yoguslav sefiri Belgrada gitmiştir. Bulgar mahafili bunu kat'ı münasabat değil Belgrattan talimat almağa matûf addediyorlar. Fransız sefiri de Noyi muahedesi aleyhinde çıkan iki makaleyi bir nota ile Bulgar hükûmeti nezdinde protesto etmiştir.

Suret

Umumî merkezi Ankarada bulunan Millî iktisat ve tasarruf cemiyetinin hayırlı müesseseler cümlesinden bulunduğunu Şurayı Devlet heyeti umumiyesinin 28 - 10 - 931 tarihli ictimaında müttefikan kararlaştırılmış olduğu Başvekâleti celileden bildirilmiştir. **Mezkûr cemiyet hakkında bundan böyle o yolda muamele yapılması tamimen tebliğ kılınmıştır.**

Doğum Evi
İkinci Sayfadan mabat

Hayalar bazan iki taraflı şişer, ağrılar ziyadeleşir. Ve hastanın derecei harareti yükselir. Bu hali marazide iki üç hafta kadar devam eder. Her suretle ihmal ve tedavi edilmeyen bazı vekayide konokoklar kana karışır. Böbreklere kadar çıkar orada tekayyüh ettiği vakidir. Vücudun oynak mahallerinde temerküz ederek harcketine mani olduğu gibi ağrı ve sızılarına tahammül edilmiyecek derecede çok müellimdir. Kalpte, gözde, mak'ette belsoukluğu görülür. Bunlar dikkatsizlik yüzünden bilvasıta sirayet eder. Bu müz'iç ve korkunç hastalığa tutulmamak için şüpheli ve meçhul vak'alarla temas etmemek ve yahut (prezervatif) denilen gılafları ve yahut Kondum kullanmalı. Münasebatı cinsiyeden evvel idrar deliğine vazelin burike koymalı. Münasabatı cinsiyeyi müteakip derhal idrar etmeli. Yüzde 25 nisbetinde Arjirul mahlulundan iki damla idrar deliğine damlatmak çok faidelidir. Bunlar hissi hayvani üzerine tesiri olduğunu ileri sürerek istimalinden sarfı nazar edenler [illegible] vakayi karşısında bel soukluğuna tutulanlar pek çoktur. Bu suretle hayatlarını ihmal edenler aylarca ıztırap içinde yaşamağa mahkûmdurlar. Tehaffuz çarelerinden biri de (Sekürita) denilen ve gümüş mürekkebatı olan bir mustahzar şayanı tavsiyedir.

Münasebatı cinsiyeden sonra idrar edilir. Badehu mezkûr ilâçtan idrar deliğine beş damla damlatmalı, kadınlarda süblime mahlulu ile lavaj yapmalı. Bundan gayri Koleval protargol gibi gümüş mürekkebatı olan bu devayı binde iki mahlulu ile lavaj yapmalı. Her hastalıkta olduğu gibi irketsiz koymalı ve derhal tedaviye başlanmalı. Fennî, İlme tevfikan icra edilen tedavi ve tedabir sayesinde kısa bir müddet zarfında şifayap olunması mümkindir. İki üç günlük bir ihmal tedavinin uzamasına sebep olur. Ve tedavi de artık müşkül bir şekil alır. Esnayı tedavide ve marazın zuhurunda gıdaların büyük tesiri vardır.

Alelümum salçalı yimeklerle beraber ekşi, turşu, bilhassa işret ve kahve, sair muzır gıdalar olup hastalığı teşdit eder. Kabızlık çok

Fırka gurubu içtimaı

Kaçakcılığın men'i için bir komisiyon teşkil edildi

Ankara 1 - Cumhûriyet Halk Fırkası gurubu bu gün Reis Hasan beyin riyasetinde toplandı, ruznamesine dahil olan mustakil Meb'uslardan Bursa Meb'usu Rüştü beyin Cumhûriyet Halk Fırkası divan riyasetinde tasvip edilmiş olmakla guruba arzı müttefikan, alkışlarl- kabul edilmiştir.

Bilâhare kaçakçılığın men'i hususunda evveldenberi Fırkanın ızhar ettiği temayüle istinaden hukûmetle birlikte müzakere ve tedabiri lâzımayı izhar etmek üzere Fırka Maliye tetkik komısiyonn namile onbeş kişilik bir komisiyon teşkili grupça kabul edilmiş ve yapılan intihap neticesinde komisiyon azalıklarına Mazhar Müfit - Denizli, Refik Şevket - Manisa, Faik - Tekirdağ, Hasan Reşat - Muş, Hasan Fehmi - Gümüşhane, Emin - Samsun, Rasih - Antalya, Rahmi - Sivas, Hilmı Saip - Urfa, Abdulmuttalip - Malatya, İsmet - Çorum, Tevfik Fikret - Konya, İhsan Paşa - Gireson. Refik - Konya, Ali Riza - Mardin beyler intihap edilmişlerdir. Komisiyon derhal içtima ederek mesai programını izhara başlamıştır.

RUSYADA

Bu[illegible]y satışına müsaade edildi

Moskova 1 - Mecburi olan fazla buğdayların kooperatif fiatile satılmasına müsaade etmiştir.

PEŞTEDE

Kaminist teşkilâtı

Peşte 1 - Komuist diktatörlüğü istiyen teşkilâtın komitesi azası mensuplarından çoğu yakalanmıştır.

Çin Japon meselesi

Çinde mıntaka tesisi müşkilâta uğramakta, Japonlar Mançoride bütün şimali Çindeki tebaasının emniyeti için ısrar etmektetir

Fransada gümrük

Paris 1 Fransa iç yağı ile yağlı meyvalarından yüzde beş, nebati yağlarından 6, mumlardan yüzde 7 gümrük resmi almıştır.

Osmancık İcra dairesinden

Gemici mahallesinde Kolağası karısı Feride hanım vekili Tahsin efendiye 50 madenî lira faiz ve masarif vermeğe borçlu ayni mahalleden Hakkı çavuş hemşiresi Meryemin Kağşak mevkiinde şarkan Tatar oğlu Mehmet ve Gölük oğlu Mustafa ve Mehmet garben ve şımalen hark cenuben yol ile mahdut 30 dönüm bağ ve tarla ile Yücek mevkiinde şarkan yol garben ırmak şimalen Arif Hasan oğlu vereseleri cenuben Yalao oğlu ile mahdut bir ki ceman iki kıt'a tarlasının haczedilmiş ve satışına karar verilmiş olduğundan mezkûr tarlalar tarihi ihaleden itibaren bir ay müddetle açık artırma ile satılıyor artırma şartnamesi 17 - 12 - 931 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masarife dair iddiaları olanların tarihi ilândan itibaren 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 7-1-932 perşenbe günü saat 14 ten 16 ya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve teliplerin yüzde on pey akçasile muracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum Varidat dairesinden

Emvali umumiyeye medyun olan Çorumun Hacı gevan mahallesinden Kerem oğlu Bekirin deyninden dolayı haciz ve müzayedeye vazedilen mahallei mezkûrde vaki bir kıt'a hanedeki 80 hissede 15 hissesi tahsili emval kanunu talimatnamesinin 13 ücü maddesi mucibince 1 - 12 - 931 tarihinden itibaren on gün müddetle tekrar müzayedeye vaz edilmiş olduğundan talip olanların ve izahat almak isteyenlerin Varidat dairesine ve münadiye muracaat eylemeleri ilân olunur

Millet Mektepleri açıldı

Millet mektepleri Teşrini saniden itibaren açılmıştır.

Erkek dersaneleri Istiklâl mektebinde Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 19 dan 21 re kadardır.

Hanım dersaneleri Gazi paşa ve Inkılâp mekteplerinde Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 13 den 14 de ve Cumartesi, Salı günleri de 15,30 dan 16,30 za kadardır.

Elinde vesikası olmayan Hanım ve Erkeğin devam etmesi mecburidir.

Haftalık

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	50 —	30
» » Arpa	28 —	25
» » Mısır	30 —	25
» » Mercimek	60 —	50
» » Nohut	90 —	80
» » Fasulye	100 —	90
» • Bulkurçekilmiş	80 —	75
» »haşhaşbeyaz	100 —	90
» » » siyah	140 —	
1 batman kendir	225 —	150
» » Cehri	700 —	250
1 D.ketentohumu	55 —	50
1 Batman kuru üzüm	00 —	00
1 Kıye soğan	2 —	
1 Kıye sarımsak	25 —	
1 Torba birinci	500 —	
1 » ikinci	400 —	
1 » üçüncü	275 —	
1 » dördüncü	100 —	
1 batman kepek	13 —	12
1 kıye pirinç	27 —	22
1 kıye koyun eti	30 —	00
1 kıye keçi eti	25 —	00
1 kıye Sığır eti	16 —	00
1 kıye afyon	750 —	650
1 kıye tiftik	40 —	30
1 kıye yapağı	45 —	40
1 kıye kıl	40 —	35
1 kıye balmumu	70 —	65
1 kıye peynir	50 —	30
1 » sade yağ	90 —	80
1 « zeytin yağı	100 —	90
1 « Şeker	57 —	
100 adet yumurta	260 —	250
1 kıye bal	65 —	55
1 kıye pekmez	50 —	40
1 teneke gaz	410	
1 « benzin	425	
Bir adet altın	920	

Çorum İcra Dairesinden

Tütüncü zade Şükrü efendinin Akmehmet oğlu Hüsnü efendi zimmetinde alacağından dolayı ipotekle merhun olan Kubbeli mahallesinde vakı sağ tarafı Soğucaklı oğlu Ömer efendi hanesi solu sahibi senet mağazası arkası sahibi senet hanesi ve önü yol ile mahdut ve yine sağ tarafı sahibi senet mağazası solu yol arkası sahibi senet hanesi ve önü yol ile mahdut iki bap mağazanın on altı sehimde dört sehmi dayini mumaileyh Şükrü efendiye 300 liraya mukabil ipotek olup paraya çevrilmesi mukarrer olduğundan 20 - 8 - 931 tarihinde icra kılınan müzayedei aleniyesinde hiç bir talip zuhur etmediğinden ikinci artırma icrasına karar verilmiş olmağla tarihi ilândan itibaren 20 gün sonra yani 28 - 12 - 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te son ihalesi icra kılınacağından peşin para ile talip olanların yüzde on pey akçası veye teminat mektubunu hamilen yevmü mezkûrde icra dairesinde hazır bulunmaları ve her gün muzayede kaimesini görmek üzere de münadiye muracaatları ilân olunur.

fenadır. Daima müleyyin bulunulmalı ve her idrarı müteakip behemehal elleri sübiimeli su ile yıkamalı. Erkekler hayalarını «Suspansuvar» denilen askı torbası içinde bulundurmalı. Sıcak banyolardan faide görüldüğü gibi tabip reçetesile alınan dahili ilaçlarla idrar temin ve esnayı tebevvülde mecrayı bevliyi antiseptik olarak tesir eder. Mevziî tedavilerden icabı hale göre lavajların eşkâli muhtelifesi, tatbikı fennî bir usul dairesinde bilerek icra edilmeli. Aşıların tatbikı, hastalığın tedavi müddetini tenkis ve ihtilâtatını men eder. Bu aşılar mütenevvî olup etıbbanın tecrübeleri üzerine ve reçete ile tavsiye ve eczanelerden alınır. Kökçülerden, attarlardan deva olarak alınan ve yutulan haplar, tozlar, sular sureti kat'iyede bel soukluğunu tedavi etmez. Bilakis zarar tevlit eder.

İşte mahalle ilâçlarile, dost ve ehbap tavsiyelerile vakıt geçirenler gayrı sıhhî lavajlar, perhize riayetsizlik ve tedâviyi yarımda bırakan kimselerin idrar yolunda marazî mihraklar gizli kalır. nüküslere sebep olur. Günün birinde tedavi edildiklerini zan edenler masum âilelerini de bilmiyerek aşılamış olurlar. Hat, müzmin, bel soukluklarıı bu günkü tıbbın tedavi sahasındadır. Yeterki araz meydana çıkar çıkmaz tedavi edilsin.

Sonu var

Osmancık İcra Dairesinden

Gemici mahallesinden Etem bey zevcesi Hafıza ve Feride hanımlar vekili Tahsin efendi ile ayni mahalleden Dölekçi oğlu Rahmi efendi ve Zahide ve Zeliha hanımların müştereken mutasarrıf oldukları Gemici mahallesinde vakı yemini Taktak oğlu Mehmet hanesi yesarı, önü yol arkası yine Taktak oğlu Mehmet hanesi ile mahdut fevkani dört oda tahtani bir oda ve bir ahur ve bir samanlığı havi bir bap hanenin bil müzayede satılarak şi yuun izalesine karar verilmiş olduğundan mezkûr hane tarihi ilândan itibaren bir ay müddetle açık artırma ile satılıyor artırma şartnamesi 28 - 11 931 tarihinden itibaren İcra dairesinde herkes tarafından görile bilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve mesarifa dair iddiaları bulunanların tarihi ilânda 20 gün içinde İcra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacağı ve satışı 17 - 12 - 931 Perşembe günü saat on dörtten on altıya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum Vilâyet Matbaası

9 - Birinci Kânun - 931

İDAR HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 585

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nusbası [3] Kuruştur

İsmet Paşa Hazretlerinin [illegible]ete teşekkürleri

Ankara 7 - Başvekil İsmet Paşa Hz. leri Anadolu Ajansına şu mektubu göndermişlerdir.

Memleket iktisadiyatını koruma kararnamesi münasebetile Millî iktisat ve Tasarruf cemiyetinin memleketin her tarafındaki şûbelerinden aziz milletimizin tasvip ve muzaheret tezahürlerini bildiren bir çok telgraflar aldım. Her birine ayrı ayrı cevap vermeğe vaktim müsait olmadığından millî iktisadı koruma için hükûmetin aldığı tedbirlere karşı milletçe gösterilen uyanıklı alakadan çok mütehassis olduğumu ve zamanın zaruretlerine karşı bu kadar hassâs davranan bir milletin giriştiği bu yeni mücadelede de muvaffak olacağı hakkındaki kanaatimin ve büyük vazife severlik gösteren millî iktisat ve tasarruf cemiyetlerine de teşekkür ve takdirlerimin iblâğına ajansın vasatatını rica ederim efendim.

BAŞ VEKİL İSMET

Büyük Millet Meclisinde

İş kanununun lâyihası münasebatile sorulan süale İktisat Vekili cevap verdi

Ankara 7 - Büyük Millet Meclisinde İktisat vekili Şeref bey İş kanunu hakkında Mahmut Esat bey İzmirin süaline cevap vererek Cümhûriyet hukûmetinin Türk işçisinin refahına ve hak ve menfaatlerinin tanzimine büyük ehemmiyet verdiğini ve iş kanunu en mükemmel şekilde çıkarılması için Meclis encümenlerinoe, Şurayı devlette uzun tetkikata mevzu teşkil ettiğini ve bundan dolayı kanunuun çıkması gecikdiğini söylemiş, ihzarı bitmiş olan kanun lâyihasının Heyeti Vekileye sevk edilmiş olduğunu, onbeş gün içinde Meclise geleceğini ilâve etmiştir. Eylûl, teşrini sani aylarına ait Divanı muhasabat raporu müzakere ve kabul edilmiştir. Meclis perşembe günü toplanacaktır.

TASARRUF HAFTASI Hazırlıkları başladı

Ankara 7 - Önümüzdeki cuma [illegible]esi günü başlıyacak olan Tasarruf haftası için memleketin her tarafında büyük hazırlıklar yapılmıştır.

BULGAR BAŞ VEKİLİ CÜMHÛRİYET ABİDESİNE ÇELENK KOYDU

İstanbul 7 - Bulgaristan Baş vekili M. Muşanof bugün Taksimde Cümhûriyet abidesini ziyaret ederek abideye çelenk koymuş ve şehri gezmiştir. Bu akşamki ekispresle Sofyaya hareket etmişler, müşarünileyh hukûmetimiz ve Hariciye Vekilimiz namına hududa kadar teşyi edilmektedir.

Dahiliye Vekili Ankaraya avdet buyuruyorlar

Adana 7- Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey dün akşam Ankaraya hareket etmiştir. Vekil Bey Salı günü Ankarada bulunacaktır.

Konya 7 - Tetkik seyahatından avdet etmekte olan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey ve maiyetlerindeki zevat bugün Toros ekispresile saat 12 de şehrimizden geçmiş, istasyonda vali, kolordu kumandanı ve vilâyet erkânı tarafından istikbal ve teşyi edilmiştir.

Büyük Millet Meclisinde

Teşkilâtı esasiye kanununun tadili hakkındaki lâyiha bütce encümenine gönderildi

Ankara 5 - Büyük Millet Meclisinin bu günki ictimaında teşkilâtı esasiye kanununun 95 inci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihasının ikinci müzakeresi yapılarak mülhak bütcelerin de maddeye ithali için lâyiha bütce encümenine havale edilmiştir. Bundan sonra posta, telgraf kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası da müzakere edilerek bazı tashihat yapılmak üzre encümene iade olunmuştur.

Dahiliye Vekilimiz Adanada

Adana 5 - Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey dün İslâhiyede kaçakçılık vaziyetini tetkik etmiş ve geceyi Fevzi paşada geçirmiştir. Vekil Bey Fevzi paşada Ayıntap, Maraş ve Cebeli bereket Vilâyetlerile üç komşu Vilâyeti alâkadar eden işleri tetkik etmiştir. Bu gün Osmaniyede, Ceyhanda halkla temas ettikten sonra Adanaya gelmiştir. İstasyonda merasimle halk tarafından hararetli tazahuratla karşılanmıştır. Şükrü Kaya Bey yarın cenup hududunda yapmış olduğu tetkikatı topluca mutalea edecek ve Adanayı tetkikten sonra Erzine gidecektir.

Bulgar Başvekili M. Muşanof şerefine Sofya Elçimiz ziyafet verdi

Ankara 5 - Sofya Elçimiz Tevfik Kâmil Bey M. Muşanof şerefine bu gün bir öğle ziyafeti vermiş, ziyafette misafirlerimizle Başvekil, Meclis Reisi, Paşalar Hazaratı, Hariciye Vekili ve diğer vekiller, Bulgar Sefiri ve Hariciye Erkânı hazır bulunmuşlardır. M. Muşanof bu gün İsmet paşa Kız enistitüsünü ve musiki muallim mektebini gezmiş, gördükleri intizam ve mükemmeliyeti takdir etmiştir. Başvekil ve maiyeti hususî tirenle bu akşam şehrimizden müfarekat etmiştir.

İki millet ricali arasında Dostluk muhavereleri Ve müşahedeler

Ankara 5 - Bulgaristan Başvekilinin Ankarada ikameti münasebetile Başvekil Muşanof cenaplarile Başvekil İsmet Paşa Hazretleri ve Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rütü Beyfendi arasında samimî ve dostane muhavereler ve mükâlemeler vukubulmuştur. İki memleketin Devlet adamları orta elçilerinin de huzurile yaptıkları noktainazar taatılerinin de iki millet arasında mevcut olan itimatkâr dostluk münasebatına ve menafi münasebetlerine binaen aralarında hiçbir itilâf olmadığını ayni memnuniyetle görmüşlerdir. Müşarünileyhim iki memleketin çok büyük menfeatleri lehine olarak iktisadî münasebetlerine daha ziyade inkişaf vermelerinin şayanı arzu olduğunu kezalik müşahede etmişlerdir.

İki memleket arasındaki şuurlu dostluk umumiyetle ve tahsisen Avrupanın cenubu şarkisinde sulh ve itilâf havasını berraklandıracak mahiyettedir.

TASARRUF HAFTASI Başvekil Hazretlerinin Nutkile başlayacak

Ankara 6 - Tasarruf haftası önümüzdeki cuma günü İsmet paşa Hazretlerinin halk evinde irat edecekleri bir nutukla başlıyacaktır. Bu nutuk radyo ile memleketin her tarafına tamim olunacaktır.

Tayyareci Vecihi Bey İstanbulda

İstanbul 5 - Tayyareci Vecihi bey bu gün Adapazarından şehrimize gelmiş, Vali ve Belediye reisi namına Bakırköy kaymakamı ile Tayyare cemiyeti müdürü ve erkânı, Tâyyare müfrezesi kumandanı, Tayyareciler ve halk tarafından hararetle karşılanmıştır.

ANADOLUDA HAVA VAZİYETİ VE KIŞ

Ankara 6 - Aldığımız malûmata göre Trakya ve garbî Anadoluda kar yağmura çevrilmiş ve don tehlikesi kalmamıştır. Cenup ve şarkî Anadoluda Diyarbekir ve Malatya müstesna iki gündür devam eden yağmur kesilmeğe başlamıştır Malatyada kar devamediyor. Merkezî Anadoluda suhunet, Sıvasta nakıs 17, Konyada 14, Aksaray ve Yozgatta 11, Kayseri, Merzifon, Çorum ve Çankırıda 9 dur. Şarkî Anadolu temamen buzlu ve karlı geçmektedir. Buralarda asgarî suhunet 16,kar irtifaı 55 santımetredir. Karadeniz sahil mıntakasında Rize karlı geçmiştir. Kar İneboluda 23, Sinopta santımetredir.

Bir aylık üzüm ve incir satışı

Bir aylık üzüm satışı bir milyon dokuz yüzbin üçyüz yirmi, incir bir milyon 558 385 kiloya baliğdir Bir aylık ihracatımız üç milyon 695 kilo üzüm, üç milyon 370 bin 276 kilo incirdir.

Uşakta tasarruf haftası

Uşak 6 - Çarşının en şerefli bir yeri yerli mallarımız için tahsis edilmiştir. Yarın ispirto fabrikasının küşat merasimi yapılacaktır.

İktisat ve Yerli Malı Haftası:

Kânunu evvelin on ikinci cumartesi günü başlayor.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Geçennushadan mabat

Akıntı görülür görülmez hacılarla, hocalarla, kökçülerle, aktarlarla vakıt geçirmeyiip fennî tedaviye tevessül edilmeli. Aksi takdirde uzviyet çok zarar görür. Kadınlarda; Konokok ekseriya idrar yolunda, unku rahimde yerleşir, buralarda iltihap baş gösterir. Bazan ferç, mihbelde takarrür eder. Kadın bel soukluğunda idrar yolu iltihaplıdır. Mecrayı bevil kırmızı olup kıhi ifrazat vardır. Parmakla mecrayi bevil tazyik edilince kıhi bir madde harice çıkar. Bu cerahat içinde bel soukluğu mikrobu bulunur. Ferç ve civarında kaşıntı olur. Esnayi tebevvülde kadın veca duyar. Mihbelde mevcut guddelerde şiş ve iltihap görülür. Konokok bu guddeler içinde saklanır. Unku rahim kızarmış ve hafif şiş, yara halindedir. Buradan kıhi bir madde gelir.

Ay başlarında ademi intizam ve bel ağrısından şikâyet ederler. Erkeklerde olduğu gibi bunlarda da idrar yolundan unku rahimden akıntı gelir. Usul dairesinde cam üzerine alınıp boyanırsa konokok görülürki o kadın bel soukluğuna mübtelâ demektir. Kadınlarda idrar yolu, ferç, mihbel unku rahim birlikte tedavi edilir. Erkekler hakkında tavsiye ettiğim hıfzussıhha bunlarda da aynen caridir. Kadın bel soukluğu Erkeklerden daha ziyade tahribata müsaittir. Rahim, Fallop boruları; yumurtalıklara kadar süratle sirayet eder Busuretle akamet başlar hatta zamanla çocuk yetiştiren uzuvlar ameliyatla çıkarılır. Muhitimizde bu hastalığa ehemmiyet verilmediğinden bir kaç günlük hacı, hoca, mahalle ebelerinin tedavilerile, türbelere okunmakla, taş, toprak yutmakla iktifa edilerek şifa bulduklarını zanneden pek çok masumlar vardır. Akıntının kesilmesini şifaya hamlederek masum kimseler aşılanmaktadırlar. Erkeklerde görülen ihtilâtlar kadınlardada görülür, bunlarda akım olurlar. Böyle uzuvlar genç yaşında ölmüş demektir. Akamet içinde bulunanlar, evlât sahibi olmak için türbelere, ölülere koşanlar horus, tavuk, koyun kesenler pek çoktur.

Eğer hakiki akamet mevcut ise sarfedilen emekler, paralar beyhûdedir zira çocuk yetiştiren uzuvlar harap olmuştur.

Bu gün bizde akamet mikdarı oldukça mühim bir yekûn tutuyor Buhal yalnız bizim memleketimizde olmayup İtalyada, Amerikada, Almanyanın Berlin şehrinde, İngilterede, Fransada kısır kadın pek çoktur. Bir iki sene çocuk doğurmayan kadına kısır demek doğru değildir. Beş sene arzuya muhalif doğuramayan kadın kısır tanılırsada buda kat'î olmayup muayene ile kısır olmadığı tezahür eden vekayı pek çoktur.

Kanunu Medeninin intişarına kadar kızlar pek küçük yaşında evlendirilirdi. Ancak yumurtaları tekâmül devresine girmesi zemana mütevakkıf olduğundan senelerce çocuk doguramaz olurlardı telkihe müsait bir zaman içinde çocuğu olan genç kızın kısır olmadığı anlaşılınca tarafeyn mahcup olurlardı. Kadınlıkta kısırlık muhtelif eşkâl arzeder. İrsi akamet âilevidir. Bazan kadın gayri kabil telkihdir. Tali olarak hamli müteakıp akamet görülür, azayı tenasüliyenin tevakkuf, neşvünüması tıfliyet hali velâdi olarak fallop borusu ve rahmin mefkudiyeti; küçülmesi, natemamiyeti, gışai bekâretin mukavim olması azayı tenasüliyede yırtıklar, tazayukat, urlar, mihbel ifrazatının teamülü; tagayyüratı, basillerin adeden, cinsen tahavvülâtı, rahim deliğinin kapalı bulunması, sertliği, rahim çarpıklıkları ve rahim iç zarının iltihabı esbap meyanında zikredebiliriz.

İşte bunların fevkında konokok mikrobunun yaptığı tahribat ehemmiyet kesbeder. Vaktinde tedaviye tevessül edenlerde akamet görülmediği gibi akım olduklarını zannedenler de basit bir tedavi ve müdahale ile gebe kalanlar pek çoktur. Bel soukluğu nüfusu umuminin azalmasında büyük amil oluyor. Bu gün hukûmetin sıhhî mücadelelerine engel olan ancak bu içtimaî hastalıktır.

Hukûmetimiz halkın lâkaydiliğini nazarı itibare alarak bilhassa

Sonu dördüncü sayfada

Yarı müstemlekeden müstakil Türkiyeye geçiş

Osmanlı imparatorluğunun 19 ncu asırdaki siyasî faaliyeti tek bir sahaya inhisar eder Türkiyeyi yabancılarla birlikte istismar ederek gününü gün etmek, imparatorun sırrını, sarayın şevketini muhafaza etmek.

On dokuzuncu asra gelinceye kadar ibtidaî, geri olmakla beraber memleketin iktisadî bünyesine uygun bir iktisat hayatı vardı. Fakat imparatorluk asırlardanberi süren maliye sistemlerile bu iktisadî bünyeyi gemirmiş, Türk iktisadiyatına maliye sistemlerile bir kanser tesiri yapmıştır.

İlk teşekkül anından itibaren millî iktisat taazzuvlarına zıt bir cephe alan imparatorluk makinesi teşekkül devrinde de, büyük istilâ devrinde de, tevakkuf devrinde de Türk iktisadiyatına büyük bir darba indirmişti.

Fakat bu darba millî iktisat bünyesini sarsmakla beraber onu kökünden yıkmamıştı. Kırım harbinden sonra başlayan fiilî iflâs bir anda Türk iktisadiyatının derhal çöküvermesine sebep olmuştur. İstila orduları durduktan sonra yaşamak için Türk müstahsilini gemirmeğe, onu bozuk maliye usullerile tahribe çalışmıştı. Fakat dahilî talân imkânının da ortadan kalkması ona yeni bir siyaset, yeni bir menba keşfettirdi. Ecnebî sermayesi.

Tanzimat fermanlarının tabiî bir neticesi olan ecnebi sermayesi Türkiyede muayyen bir hedef takip ederek girdi. Türkiyeyi kendi sanayi muhitlerine bir pazar yeri yapmak, sermayesine azamî faizi temin etmek.

Ecnebi sermayesi yabancı bir ölkeye girdiği zaman daha başka bir şekilde hareket edemezdi. Çünkü bizzat garbi Avrupada teşekkül eden nakit sermayesi Türkiyeden daha evvel makinalaşmış, istihsalatını artırmış, istihsalatı için ucuz,ibtidaî madde de tedarik edilen müstemlekelere sahip olmuş ve cihan pazarlarına mal sevk etmiş, kazanmış ve bu suretle sanayileşmeden hasıl olan kârı yeni pazar yerleri açmak için kullanan sermayedarların elinde idi. Bünyesi bu şekilde olan kapitalin çalışma planı kendiliğinden çizilmişti. Binaenâleyh onun hedefi gayet sarihti. Girdiği yerde kendi sanayi gurupları için pazar yeri açmak, kendisine lâzım olan ibtidaî maddeyi ucuzca almak için iktisadî müesseseler vücude getirmek,

Sanayileşen memleketlerden sanayileşmemiş memleketlere olan sermaye akını bu şaşmaz plana her zaman sadık kalmıştır. Yarı müstemleke ve nihayet müstemleke vücude getirmenin üsulü bundan başka bir şey değildir.

Tanzimat hareketleri bize ecnebî sermayesile teayyüş eden bir devlette memleketi tipik bir surette yarı müstemleke haline sokan ecnebi kapitalinin müşterek hareketlerini gösterir.

Devlet yarı müstemlekenin devleti olmağı sarahatle kabul etmiştir. Çünkü gümrükleri ecnebi sermayesinin eline bırakmıştır. Hukukî ve iktisadî, adlî kapitülasyonlarla sermayedarların memleketteki tefevvukunu filen kabul etmiştir. Bu tefevvukla ecnebi sermayesi banka açmıştır. Fakat bu banka ithalat eşyasını memleketin her köşesine kolaylıkla sokabilmek için çalışmıştır. İhracat emteasını en ucuz şekilde almak için lâzım olan şeytanî tedbirleri ihmal etmemiştir. Türkiye ithalatını bahalıya mal etmek, ihracatını haddinden fazla ucuza elde etmek, tanzimat devrinin eseri olan ecnebi bankaların yegâne siyaseti olmuştur. Şimendöfer bile ecnebi sermayesinin elinde Türkiyeye fabrika mamulâtını ucuz sokmak, yerli sanayii yıkmak için bir vasıta olarak kullanılmıştır. Haydar paşadan Ankaraya bir ton eşyanın Ankaradan Haydar paşaya gelen aynı cins bir ton eşyadan daha ucuza sevkedildiğini unutacak kadar zaman geçmedi. (Babıâli) nin kıyasını ifade eden bu yarı müstemleke siyaseti, berbat bir maliye kontrolu ile Türkiyede asgarî faizi yüzde yirmiden aşağıya düşürmeden milyonları Türkiyeye soktu. Ve bir talan ordusu gibi derhal et'afı soyup soğana çevirdikten sonra geri çekildi.

Vasatî bir hesapla umumi harpten evvel Türkiyede ecnebî sermayesi istikrazlar da dahil olduğu halde (4 - 5) milyar frankı. Bu (4 - 5) milyar frankın yüzde 50 faizi memleketten mütemadiyen dışarıya çektiyiğini hatırlıyarak kadar ihtiyarlamadık.

Türkiyeyi ibtidaî madde memleketi olarak yarı müstemleke halinde kullanmak isteyen, ona sadece kendi fabrikaları için bir pazar yeri diye bakan sermayedar gurupları, Tükiyeyi müstakil bir devlet haline koyanlara bilhassa onu iktisadî, siyasî, adlî yarı müstemleke şartlarını reddeden galiplerine halâ sinirleniyorlar.

Lözan muahedesinin imzasından beri Türkiyede doğan dünya buhranına rağmen günden güne inkişaf eden yerli sanayi müstakil Türkiyenin nabzındaki hareketin sabitliğe doğru gittiğini göstermektedir.

Müstakil memleket sanayi memleketidir. Bu gün artık en basit mütearifeler arasına girmiştir. Bunun için siyasî istiklâl mücadelesinden sonra iktisadî müstemlekeciliğe karşı en kuvvetli silâhımız yerli sanayii kuvvetlendirmek olacaktır.

İstiklâl harbinin ikinci karargâhı ve Ergânı harbiyesi Türk sanayi müesseseleri olacaktır.

Sadri Etem

KANUN

İktisadî Buhran Vergisi Kanunu

Kanun No: 1890
Kabul tarihi: 30 - 11 - 931

Madde 1 - Umumî, Hususî ve Mülhak bütçeler ve Belediye bütçelerile idare edilen daire ve müesseseler ve hakikî veya hükmî şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkı huzur, âidat ve ihtisas zammı ve bilûmum ikramiyeler veya herhangi bir nam ile olursa olsun bir bedel vaya ayın mukabilinde çalışan şahısların istihkakları ve şirket ve müesseselerin esas mukavele nameleri, nizamnameleri veya heyeti Umumiye kararları mucibince Meclisi İdarelerinde bulunanlara verilen temettü ile ikramiyeler ve hizmet mukabili verilecek tazminat ve ihbariye ve aynı mahiyetteki tediyeler bu kanun mucibince vergiye tabidir.

Madde 2 - Bu verginin istisnaları şunlardır :

A) 8 Haziran 930 tarih ve 1683 numaralı Askeri ve Mülkî tekaüt kanunundan evvelki kanun ve hükümlere göre kendilerine maaş tahsis olunan mütekait, yetim ve dullar;

B) Harp malûllerine devlet bütçesinden yapılan tediyat;

C) Hidematı vataniye tertibinden maaş alanlar;

D) Bir ay zarfında maaş, ücret yevmiye namile aldıkları mebaliğ otuz lira ve ondan aşağı olanlar (Ankara şehri için bu hat altmış liradır)

E) Ziraî işlerde müstahdem işçiler ve reçberler;

F) Bir yere merbut olmıyarak çalışan serbest işçiler;

G) Harcırah ve harcırah yevmiyelerinin temamile mesken bedellerinin otuz liraya kadar olan kısmı, (Mesken bedelleri bu kanunun neşrindenevel 931 senesinde mevcut olan bedellerdir)

H) Kanun ve nizamlara göre veya herhangi bir uzvun sakatlanmasına mukabil veyahut mahkeme kararile verilen tazminatlar:

Madde 3- Vergi, aşağıda yazılı nisbetler üzerinden alınır :

150 liraya kadar 100 de 10

151 liradan 350 liraya kadar olan kısım için 100 de 12

351 liradan 600 liraya kadar olan kısım için 100 de 16

601 liradan yukarı olan kısım için 100 de 24

Madde 4 - Bu vergiye tabi istihkakların yekûnü yüz elli liraya kadar (150 lira dahil) olan şahısların aldıkları mebaliğden yalnız otuz lirası tenzil edildikten sonra mütebakisi üzerinden yüzde on vergi alınır (Ankara şehri hakkında da dahi hüküm böyledir)

Bir tahakkuk bordrosile yapılan tediyelerde vergi nisbeti, istihkaklar muhtelif ünvanlarla olsa da tediye yekûnü üzerinden hesap olunur.

Muhtelif cihetlerden istihkakı olupta yekûnü yüz elli liradan aşağı olan mebaliğin yalnız birisi otuz liralık tenzilat haddinden istifade eder. Muhtelif istihkakların beheri otuz liradan aşağı olupta mecmuu ötuz lirayı tecavüz ederse bu tenzilât, yekûn üzerinden yabılır. İstihkakları mecmuu yüz elli lirayı geçen şahısların aldıkları mebaliğden tenzilât yapılmaz.

Maaş, tahsisat, ücret ve yevmiyelerin vergisi tediye tarzına bakıl maksızın aylık olarak ve ikramiye, tazminat ve temettü gibi istihkakların vergisi de tediyeleri zamanında ayrıca yekûnları üzerinden tahakkuk ettirilir.

Ayniyat ve ecnebi parasile yapılan tediyat yedinci maddedeki tediye gününün piyasa rayicine göre kıymetlendirilir.

Madde 5 - Bu kanun mucibince hizmet erbabına tarh edilecek vergiler mülhak ve hususî bütçelerle Belediye bütçelerinde masarif meyanında gösterilemez.

Tediye edilmiş sermayesinin en az nısfı devlete ait olan müesseselerle sermayeye verilecek faiz veya temettüü devletin teminatı altında bulunan bilûmum müesseseler, müntesipleri için bu vergiye mukabil verecekleri mebaliğ, Umumî masrafları meyanına ithal edemezler.

Madde 6 - İstihkaklarını Umumî bütçeden alanlara ait vergi tevkifatı Muhasebei Umumiye kanununun 43 üçüncü maddesi mucibince toptan icra edilir. Munzam hizmetleri dolayısile istihkakları olanların bu istihkakları ile maaşı aslilerine tekabül eden vergi farkı bu kanundaki nisbetlere göre mahallerince tahakkuk ettirilip tahsil olunur.

Mülhak ve hususî bütçelerden ve Belediye bütçelerinden tediye olunan istihkaklara ait vergi, bu idareler muhasebecileri tarafından tevkif ve bir hafta zarfında mal sandığına teslim olunur.

Tevkifatı muayyen olan zamanlarda yapmıyan veya vergiyi zamanında mal sandıklarına teslim etmiyen âmiri italarla muhasiplerden müştereken vergi yüzde 10 zam ile tahsil olunur ve haklarında ayrıca kanunî takibat yapılır:

Madde 7 - Altıncı madde haricinde kalan tahakkukat, istihdam edenler tarafından tealluk ettiği aydan sonra gelen ayın onbeşinci günü akşamına kadar esamiyi muhtevi bir bordro ile mahallinin varidat tahakkuk idaresine bildirilir ve mukabilinde pulsuz bir makbuz verilir.

Bu bordrolarda vergiye tâbi olan veya olmayan bilûmum istihkaklar gösterilir. Şu kadar ki meskenlerde aileler hizmetinde bulunanlar için istihdam edenler tarafından bordro verilmesi mecburî değildir. Bu müstahdemlerden mükellef olanlar şahsen ve pulsuz bir beyanname verirler. Bu suretle bildirilen tahakkuk yekûnünün ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar tediyesi mecburidir.

İkramiye, tazminat ve temettü gibi istihkakların vergisi tediye zamanında tevkif ve üçüngün içinde ödenir.

Bordroyu vaktinde vermiş olupta tediyatı vaktinde ifa etmeyenlerin tediyeye mecbur oldukları miktarlar yüzde on zam ile tahsil olunur.

Madde 8 - Aylık bordroları vaktinde vermeyenlerin istihdam ettikleri şahıslara ve beyanname vermeyenlere ait istihkaklar ve bunlara isabet eden vergi mikdarları resen takdir ve tarh ve bir misil zam ile ve tekerrür halinde iki misil zam ile tahsil olunur.

Madde 9 - Aylık bordrolarda veya beyannamelerde istihkaklar noksan gösterilir veya kaydedilmezse vergi resen takdir ve tarh ve üç misli zam ile tahsil olunur. Tekerrür

M. Muşanof Istanbulda

İstanbul 6 - Bulgar Başvekili ve maiyeti busabah şehrimize gelmiş, merasimle karşılanmıştır. Muşanof bu sabah vali Muhittin Bey şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Akşam Bulgar sefirinin evinde bir ziyafet verilecek ve kabul yapılacaktır.

Yoguslavya ve Lehistan arasında

Varşuva 5 - Yoğuslavya hariciye nazırile Lehistan hariciye nazırı arasında cereyan eden müzakerelerde iki memleketin terki teslihat ve muahedelerin muhafazası hususunda mütekabil noktai nazarlarını birbirine bildirmeyi kararlaştırdıkları bildirilmiştir.

Avam kamarasında

İngiliz lirasının tesirlerden kurtarılması istenildi

Londra 5 - Avam kamarasında İngiliz lirasının istikbaline dair geçen müzakeratta hatipler İngiliz parasının Fransız ve Amerikan tesirlerinden kurtarılmasını istemişlerdir.

Tan gazetesinin mütalâ

Paris 5 - Tan gazetesi; Martıkoviçin Varşuva seyahatinin haiz olduğu ehemiyetten bahsederek Lehistanın Merkezi Avrupa Tatıkosu için küçük itilâfla aynı hattı hareketi ittihaz etmesi zarureti vardır diyor.

FIRANSIZ NAZIRLARI ENCÜMENİ

Paris 5 - Nazırlar Encümeni İngiliz tarifelerinin tesirlerini tetkik ederek bu hususta İngilterede yapılacak müzakere esaslarını tesbit eylemiştir.

ÇİNDE İKİ İSTİFA

Paris 5 - Çin Hariciye Nazırı ile Cemiyeti Akvamdaki Çin mümessili istifa etmişlerdir.

Ingiltere gümrük tarifeleri

ve Fransanın teklifi

paris 6 - İngiltere gümrük tarifelerinin ıslâhı için Fransanın yaptığı müzakere teklifini kabul etmiştir. Fransa ticaret Nazırı Kambiyo farklarını telif için Fransanın tatbik etmekte olduğu manzan resmi İngiltereye değil Parise düşen bütün memleketleri istihdaf ettiğini söylemiş, herhangi bir sui tefehhümün izalesi için İngiltereye müzakere teklifinde bulunulduğunu ilâve etmiştir.

ÇİN SİYASETİ

Çin birliklerinin protestosu

Şanghay 7 - Amele ve talebe birliklerile tacirler bir ictima yaparak Çin siyasetinin gevşekliğini protesto etmiştir.

Japon tayyarelerinin tahribatı

Mukden 7 - Japon tayyareleri Mukdenin cenubu garbisindeki Çin kuvvetlerini bombarduman etmişlerdir. Çinlilerden 300 telef vardır.

Kudüs Gongresinde

gürültüler ve döğüşler oldu

Kudüs 7 - İslâm kongresinin küşat celsesinde büyük gürültü ve döğüşler olmuştur. Kudüs müftüsü söylediği nutukta kongre ağlama divanı, Hicaz demir yolunun murakabesi,Kudüsteki mukaddes makamat hakkında ihzarı komisiyonca ittihaz olunan kararları müzakere edeceğini söylemiştir.

Mecidözü Ceza Hakimliğinden

Mecidözünün acem hanında Merzifonlu Taşçı Şükrü usta karısı Huriye hanımın emaneten biraktığı eşyalara menfeat temini suretile temellük iddiasile kıyam eylediği iddiasile suçlu Mescit mahallesinde çolak Ahmet hemşiresi Nurdane hakkında icra kılınan duruşma neticesinde davacı mezbure Huriyeye yazılan müteaddit tebligatta mezburenin avakıp ahvali meçhûl olduğu yazılardan anlaşılmış olduğundan davacıya Çorum gazetesile ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş olduğundan davacı mezburenin 19 - 12 - 931 tarihine muallâk olan yevmü muhakemede bulunmadığı takdirde icabı kanunisine bakılacağı ilân olunur.

Çorum Askerî mübayaat Komisiyonundan

Çorumda bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 1 - 12 - 931 den muteber olmak üzere aşağıda yazılı altı aylık on bin kilo Pirinç ihtiyacı 20 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur.

20 - 12 - 931 pazar günü saat 15 te haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da ayni şartname vardır. Mezkûr komisiyonlara da usulü vechile teklif zarfları verile bilir. Şu kadarki ayni saatte telgrafhanede buluna bilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır. Teminatı muvakkatesi 254 liradır.

Mecidözü S. C. Hakimliğinden

Yedinde eslihai memnua tutulduğu iddiasile suçlu Gümüşhacı köy kazasının Adatepe mahallesinden Hüseyin oğlu Veli hakkında icra kılınan duruşmada suçluya yazılan tebligatta mezkûr mahallede bu namda kimse olmadığı mahalle heyeti ihtiyariyesinin meşruhatından anlaşılmış olmakla suçlu hakkında Çorum gazetesile ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş olduğnndan, bu baptaki duruşma 26 - 12 - 931 tarihine talık kılınmış yevmü mezkûrde bizzat veyahut vekili kanunisi hazır bulunmadığı takdirde icabı kanunisine bakılacağı ilân olunur.

Doğum Evi

İkinci sayfadan mabat

nüfusun teksirinde halka sıhhî müessesat açmakla beraber ictimaî dertler için kavanin vazetmiştir.

Bu gün nüfusu azalan hukûmetler meyanında bulunuyoruz. Avrupa devletleri bu hususta ciddi hatvelerle ilerileyor, hukûmetimiz de nüfus siyasetine çok ehemmiyet vermiştir. Tevellüdatla beraber çocuk vefiyatına verdiği ehemmiyeti, son teşkilatı göstermek kâfidir.

Türkiyede çocuk vefiyatı mühimdir. Bunu tahdit ve kapatmak lâzımdır.

Bir zamanlar Amerikada etfal vefiyatı yüzde elli iken açılan mücadele ile yüzde on altıya inmiştir.

Bizde tevellüdat azaldı, vefiyat yükseldi. İctimaî olan bu derdimiz mevzî olmayup umumidir. Harpler de bu yekûnü kabarttı bundan gayri son zamanlarda kadın ve erkek akametleri de dahili hesap edersek insan noksanlığının korkunç bir şekil aldığı anlaşılmış olur.

Şunu da arzedeyimki zenginler fazla evlât sahibi olmayı kendi hissî düşüncelerine muvafık bulmuyorlar. Bu iradi akamet heryerde fazlalaşıyor, fakir ve mutavassit halk ta bu zihniyetle alâkadar görülüyor. Tabiî bunlar gayri şuurî hareketlerdir.

Alman kadınları bu hususta şayanı takdirdirler, bir sene zarfında bir milyon Alman evlâdı memleketlerine hediye etmişlerdir. Bu suretle harp zayiatlarını telâfi ederek memleketlerine kadınlık hizmetlerini ifa etmiş bulunuyorlar.

Akameti maraziyede yegâne sebep bel soukluğu tahakkuk ettiğine nazaran bu müdhiş marazdan kendimizi muhafaza etmek ebnayi cinsimize ve memleket namına hepimize bir borçtur. Zira şahsın ızrarı memleketin zararı demektir.

İşte bu gibi mühim mesail ve ictimaî dertler karşısında hayatlarımızı ihmal etmeyerek Türk neslinin ihyasına el birliğile çalışmağı memleket emrediyor.

halinde başkaca yirmi beş liradan aşağı olmamak üzre istihdam edene ağır para cezası hükmolunur.

Madde 10 - 7, 8 Ve 9 uncu maddelerde yazılı bordro vermekle mükellef eşhasa ait zamlar istihdam edenlere ait olup bunların istihdam edilenlere rücu hakkı yoktur.

Madde 11 - Bu kanun mucibince icra olunacak re'sen takdir ve tarhlarda ve buna karşı kanunî yollara muracaatta ve verginin ve zamların tahsilinde vesair meskût bırakılan hususlarda Kazanç Vergisi kanununun hükümleri dairesinde muamele olunur.

Madde 12 - Bu kanun 1 Kânunu evvel 1931 tarihinden muteberdir.

Muvakkat Madde - Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel tahakkuk ettiği halde tesviyesi bu tarihten sonra yapılan maaş, ücret ve yevmiyeler vergiye tâbi değildir.

İkramiye, tazminat, temettü ve saire gibi mukannen olmayan istihkaklardan meriyet tarihinden sonra tediye edilenler bu tarihten evvel tehakkuk etmiş olsalar dahi vergiye tâbidirler.

Madde 13 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kırkkuruşluk maaşlıların nazarı dikkatine

Vilâyet Defterdarlığından

Mülki ve Askerî eytam ve eramilden maaşları 40 kuruşa kadar olanların 10 senelikleri defaten verilerek alâkaları kesilecektir. Bunların hüviyet cüzdanı sureti musaddakalarile yoklama ilmühaberi ve senedi resmilerile muhasebeye muracaatları ilân olunur.

Mecidözü Ceza Hakimliğinden

Yedi göz muhtarı Halil oğlu Hüseyin ve aza Salih oğlu Yakup ve bekçi Ali oğlu Hüseyin ve diger aza Murtaza oğlu Hayrullahı ifayı vazife esnasında tahkir ettikleri iddiasile suçlu o köyden Salih oğlu Hurşut ve Hayrullah oğlu Ali haklarında icra kılınan muhakemede suçluların mahalli ikametleri meçhul olduğu yazılan tebligat cevabın'an anlaşılmış olup başkaca tebligat icrasına imkân bulunmamış olup Çorum gazetesile ilânen suçlulara tebligat icrasına mahkemece karar verilip yevmü muhakeme olan 22 - 12 - 931 tarihinde bizzat veyahut vekili kanunileri hazır bulunmadığı halde icabı kanunisine bakılacağı ilân olunur.

Zayi Rapor

20 - 6 - 341 ve 1159 numaralı askerî ihraç raporumu zayi eylediğimden hükmü olmadığını ilân eylerim.

Deliler kariyesinden küçük Mehmet oğlu Mustafa

Çorum Sulh hukuk hakimliğinden

Hududu: Sağı Demirci oğlu Osman veresesi solu sokak arkası Hasan önü yol ile mahdut tahtani iki oda bir kilâr bir ahur bir haymalık bir havliyi şamil 200 lira kıymetinde bir hane.

Dikicilerde sağı ve arkası Cerit zade Ali efendi solu çerkes Tevfik dükkânı önü yol ile mahdut 200 lira kıymeti muhammeneli dikici dükkânı

Eski ekin bağlarında şarkan Tatar oğlu Hasan garben Şücaettin zade Hüseyin efendi cenuben boz ve hark şimalen Çöplü zade Lütfi efendi bağları ile mahdut 40 lira kıymeti muhammeneli 20 karık 40 ağaç kadar elma ve erik mevcuttur.

Yukarı kapaklı bağlarında şarkan Koyun Ali oğlu Veli ve Kürt hafız efendi ve garben Alaykâtibinin Lütfi ve Karamanlı oğlu cenuben çay ve şimalen Karamanlı oğlu ile mahdut 50 lira kıymeti muhammeneli altmış karık bağ.

Tepecik mahallesinden Eşme oğlu kızı emine ve Mustafa aralarında müşterek olup taksimi kabil olmadığından satılmasına mahkemece karar verilmiş olan balâda hudut ve evsafı yazılı iki bağ bir dükkân bir ev gazete ile ilân tarihinden bilitibar bir ay müddetle peşin para ile artırmaya çıkarılmış ve artırma şartnamesi ilândan itibaren herkese açık bulunmuş olduğundan ve satış ilânın hitamı olan 10-1-932 pazar günü saat o beşte Çorum sulh hukuk hakimliğinde icra kılınacağından dellâliye ve sair masraf müşteriye âit olduğundan talip olanların muracaatları ilân olunur.

Çorum Vilâyet Matbaası

16- Birinci Kânun - 931

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 586

Ayı geçen 25 kuruştur. Üçü geçen 3 kuruştur.

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

Bir yazıyı Herkes Okumalıdır

Reisi cümhur Hz. leri

Halk evindeki onbeş günlük ictima kararlarına cevaben

Türk kuvvet ve zekâsının yenmediği ve yenemiyeceği müşkil yoktur buyurdular

Ankara 13 - Onbeş gün Halk evinde Tasarruf cemiyetinin tertip ettiği halk ictimaında verilen kararlar Cemiyet Kâtibi umumisi tarafından Reisicümhur hazretlerine arzolunmuştur.

Reisicümhur Hazretleri cevaben Cemiyete gönderdikleri mektupta halkın yerli malı kullanmak ve millî iktisadı korumak yolundaki karar ve tezahüründen mütehassis olduklarını bildirerek diyorlar ki: Devletçe ötedenberi tatbik edilmekte olan tedbirler ve uyanık halkımızın daima harikalar yaratan büyük azmi sayesinde bu günki güçlüğü de kolaylıkla yeneceğimize itimadım tamdır. Türk kuvvet ve zekâsının yeneme diği ve yenemiyeceği müşkil yoktur.

İktisat ve Yerli malı Haftası içindeyiz

İktisat ve yerli malı haftası münasebetile Cümhuriyet halk fırkasının büyük salonunda açılan sergi pek muhteşemdir. Sergide mahallî mamülât ve mensucat ile Kara mürsel, Tereky a, Süreyya paşanın en zarif kumaşları, Bursanın müteaddi ipekliler, Kayseri, Kırşehir halıları, Merzifon dokumaları ve Türkiyemizin her tarafında çıkan millî mensucat beş yüz metre murabbaı genişliğindeki büyük salonu serapa doldurmuştur.

Yerli edviye ve müstahzarat ihtiva eden eczane vitrinleri de dahil olduğu halde Samsun- Yozgat şosesi üzerin de mağazalar vitrinleri mu hteşem ve pek dilrüba bir surette yerli ipekli mensucat ve mamülât ile tezyin edilmiştir.

Yerli mallarımız içinde hanım ve beyleri tepeden tırnağa kadar mükemmelen geydirecek ve en müşkil pesentleri tatmin edecek eşya vardır.

Bizde yerli malı olarak bu kadar eşyanın mevcudiyet ve mebzuliyeti ziyaretçilerin çoğunu hayrette bırakıyor.

Fırka salonundaki sergi Cumartesi günündenberi ziyaretçilere açık bulunuyor, mektep talebeleri; muallimleri idaresi altında olarak sergiyi ziyaret ediyor. Gelen Pazar ve Pazartesi günleri köylülerimiz de davet edilerek yerli mallarımız kendilerine gösterilmiştir.

Önümüzdeki Cuma günü akşamına kadar sergi devam edecek, yerli ve yabancı hanım ve beyler tarafından ve bugün yalnız hanımlar tarafından hiç bir merasime tabi

Sonu 2 inci sayfada

Yerli malından Şikâyeti olan

Vatandaş!

İktisat ve tasarruf mecmuasından:

Yerli malı kullanmanın milli bir vazife olduğunu anlayanların adedi gittikçe çoğalıyor.

Bu memleketten yiyecek ve geyecek eşyası için senede yüz milyon lira dışarıya akıyor.

Bu paraları veren biziz.

Bu gidişle memleket fakir düşer. Memleket, fakir düşerse, hepimiz fakir düşeriz. Onun için birşey alırken daima yerli malını terciha mecburuz. Bu lüzumu artık anlamağa başladık.

Fakat...

Senin, benim, onun Yerli malına karşı olan rağbetimizin bir takım cahil, dar beyinli ve kazanç düşkünü gafillerin ulu orta kazancına alet olmasına da razı olmamalıyız.

Her hangi bir Yerli malından şikâyeti olan Vatandaşlar, derhal Milli iktisat ve tasarruf cemiyetinin Ankaradaki merkezine muracaat etmelidirler.

Şikâyet mektuplarında verilecek izahat, gayet müspet ve açık olmalıdır.

«Yerlimalı bir (x) aldım, fena çıktı» tarzında müphem ve umumî şikâyetlerden hiç birşey çıkmaz.

Malın hangi mağazadan alındığı, kaç paralık, hangi cins ve kabilse hangifabrikanın malı olduğu ve nesinden şikâyet edildiği ayrı ayrı ve müsbet bir şekilde, bildirilmelidir. Mümkün olduğu takdirde bir de nümune gönderilirse çok iyi olur.

Yerli malının iyisi de var, fenasıda

Sanki yabancı malların hepsi eyi mi? Onların da iyisi ve fenası yok mu? Fena bir Yerli mâlına küsüp te, bir daha Yerli malı kullanmayacağım demek, papasa kızıpta, perhiz bozmağa benzer!

Gaye, fena Yerli malı yapan fabrikaları tanımak, onlarla alış verişi kesmektir.

İşte cemiyetimiz bu gibi müesseselere karşı amansız bir mücadele açmağa karar vermiştir.

Cemiyetimizin 300 şûbesi vardır. Bu şûbelerin devamlı propagandası sayesinde, Yerli malımız en küçük, enufak kasabalarımızdaki dükkânlara bile girmeğe başlamıştır. Bu itibarla cemiyetimiz, Yerli mallarımızın iyiliği ve fenalığı ile doğrudan doğruya alâkadardır.

Cemiyetimiz, ancak gayelerimizi kuvvetlendiren ve halkın rağbetine lâyık olan müesseselerin müdafaacısı ve propagandacısı olabilir. Onun için Cemiyetimizin gayelerine sadık olan Vatandaşlarımızdan bizi bu mühim davada himaye etmelerini rica ediyoruz.

Yerli malı kullanan bütün vatandaşları, Yerli mallarımızın şöhretini ve şerefini düşüren müesseselerle mücadeleye davet ediyoruz.

Cemiyetimiz, müstahsilin olduğu kadar, müstehlikin de menfeatlerini korumağa mecburdur. Müstehlik Vatandaşlar tarafından gönderilecek müsbet şikâyetler, Cemiyetimiz tarafından esaslı bir surette takip olunacak ve hataların tamiri için gerek alâkadar müessesenin sahibi, gerekse hukûmet nezdinde teşebbüsatta bulunulacaktır.

Bütün bunlardan bir netice çıkmadığı takdirde Cemiyetimiz, o müesseseyi, 300 şûbesi vasıtasile bütün ta cirlere tamim ve teşhir edecektir.

Yerli malı kullanan Vatandaşlarımızdan bu mühim işin ehemmiyeti ve ciddiyeti nisbetinde alâka ve himaye bekliyoruz.

Çok kazanan değil, hesaplı ve yerinde sarfeden tasarufeder!

İsmet Paşanın Tasarruf ve Yerli malı Haftasını Açarken söylediği Nutuk

Millî iktisat ve tasarruf mücadelesinin ikinci senesini bitirdik. Şimdi üçüncü senesine başlıyoruz. Nadir teşebbüsler vardır ki bunların müsbet mahiyeti ve zaman geçtikçe bütün bir milletin alâkasile onun senei devriyeleri bayram günleri gibi umumî bir meserrete vesile teşkil eder. Bugün, onlardan biridir. İki sene evvel tasarruf ve iktisat mücadelesi müşkil şerait içinde başladı.

Hanımefendiler, beyefendiler; hatırlarsınız; iki sene evel 1929 senesinin bu gününde millî paranın kıymeti üzerinde hasıl olan teşevvüş, milletin umumî endişesini ve merakını tahrik et mişti. Millî paranın kıymeti üzerinde alınan tedbir, bu gün için bir mütearife kabilinde her memleketin kabul ettiği bir usuldur. Fakat o gün, bilhassa millî paranın kıymetini tutmak için millî tedbirlere çok ehemmiyet vermeliyiz. Biz millî paranın kıymetini korumak için malî tedbirler den ziyade iki mühim âmile istinat ettik: Bunlardan birincisi: Milletin itimadı. İkincisi: İktisadî muvazeneler. Milletin itimadını ruhî muvazene âmili olarak aldık. İktisadi muvazeneyi memleketin istihsal ve istihkakı noktai nazarından mutalea ettik. Milletin emniyetine istinat eden millî para iki sene zarfında kıymetini muhafaza etti ve ehemiyetini daha çok tebarüz ettirdi: İşte iki sene sonra bu gün görüyorsunuz ki devrilmez zan olunan dağlar temeline kadar sarsılmış ve Türk parası sapasağlam Türk vatandaşlarının elinde bulunuyor. (Şiddetli alkışlar)

Türk parasını saklamaktan ise köşede bucakta buldukları ecnebî dövizlerini bankaya yatırmış olanların hepsi çok acı sukutu hayallere uğradılar. Ümit ediyoruz ki bu tarzda millî paranın kıymetini takdir etmemiş olanlar aldıkları derslerden atî için mütenebbih olmuşlardır.

Hulâsa, emniyet âmili filen kendisini göstermiştir. kıymetini isbat etmiştir. Sabit olmuştur ki bügün bir Türk için en kuvvetli, en sağlam, hiç sarsılmaz ve asla endişe edilmiyecek olan para Türk parasıdır. (Şiddetli alkışlar)

Vatandaş; Türk parasına olan bu itimadını tecrübeye müstenit ve millî, vatanî hissiyatının emrettiği vazife olarak muhafaza ediyor. Bu asıl ruhî âmili muhafazaya saık olan nokta şudur: Millî parayı tutmak için B. M. Meclisi ve onun hükûmetleri her tedbiri almağa azmetmişlerdir. Dahilde e hariçte bilhassa sabit olmuştur ki, bu azım ve karar millî parayı zuhür edebilecek her ihtimale karşı emin vaziyette bulunduran başlıca âmildir. Her memleket kendi parasını tutmak için ne derece tedbir alacak, hangi kıymette tutmağa çalışacak? Acaba parasını mahsus mu düşürüyor, muayyen bir noktaya varmak için mi ufak tefek temevvücata müsaade etmiştir? Bunların hududunu bilmeğe ne imkân vardır, ne de buna karışmağa salâhiyetimiz. Fakat Türk için vaziyeti muhakkak olan kendi parasıdır. Parasının kıymetinde, o kıymeti muhafaza için alacağı tedbirlerin şekil ve cinsinde Türk için tereddüde mahal yoktur. Türk parası için bütün vatandaşlar her şeyi düşünebilirler ve vatandaşların bütün kudretlerini temsil eden B. M. Meclisi her tedbiri alabilir. Vatandaşın bu hususta kat'î bir karar sahibi olması lazımdır. Size ve huzurunuzda bu millete karşı tekrar söyleyorum; Türk parasını muhafaza için alınan tedbirlerin isabeti sabittir. Alınan tedbirler ve kararlar kat'idir. Bu tedbirler kifayet etmezse behemehal B. M. Meclisinin kararı dahilinde daha isabetli tedbirleralınır Onun için hanımefendiler ve beyefendiler, iki senelik acı tecrübelerden sonra anlaşıldı ki paramız bütün memleket paralarının en sağlamıdır ve ati için kıymetinden endişeye asla mahal yoktur. (alkışlar) Tasarruf etmek için, Türk parası olarak, bir kaç kuruşunu bir tarafa atabilen vatandaşların akıllarını tebrik ederim.

Millî paranın kıymetini muhafaza etmek için bizim esas tuttuğumuz diğer yol, milletin umumî hayatındaki açığı kapamaktır. Ne kadar kazanıyorsa azamî o kadar sarfetmek, bu düsturdur. Bütün millî hayatta bunu tatbik ettirmek için çalışıyoruz. Bu noktai nazardan resmî ve hususî birçok tedbirler alınmıştır. Alınan resmî tedbirler umumî hayatın serbestisini müteessir etmiyecek hudut dahilindedir. Hususîalınan tedbirler ise sureti umumiyede bilhassa bize bu toplanma vesilesini hazırlayan Millî iktisat ve Tasarruf cemiyeti gibi birçok teşvik ve irşat vasıtalarile millete, hepimiz ne kadar kazanıyorsak azamî o kadar sarfetmek lüzumunu telkine çalışmaktır. Geçen senelerde bu hususta müsbet çalışıldı Fakat dünya buhranı, fiatların düşüklüğü ile tebarüz eden buhran tabiî yollardan milletin istihsal ve istihlâk muvazenesini, daha doğru tabirle satış ve alış muvazenesini tutmağa imkân bırakmadı. Onun için nihayet muvazeneyi maddî ve riyazî bir surette tesis etmek için müdahaleye mecbur olduk. Son defa ittihaz ettiğimiz, tedabirin mahiyetini bu tarz a müşahade etmek lâzımdır. İthalâtın tahdidi üzerinde aldığımız vaziyete temas edeceğim:

Alına bilecek umumî tedbirlerle, teşvik vasıtalarile harice sattığımız malın fiatı kadar satın almak neticesini elde edemeyince bu sefer hukûmet kuvvetlerile ithalât mikdarını tahdit ederek muvazeneyi riyazî bir surette tesis etmeğe teşebbüs ettik. Bu hususta en evel teşebbüs alanlardan değiliz. Bütün memleketler bu endişeleri izhar ettiler ve peyderpey tedbir almağa başladılar. Hariçte alınan tedbirlerin, beynelmilel mübadele aleminde Türkiyenin mevcudiyetini müdafaa etmesine saik olması tabiî idi. Onun için bu tedabiri aldık,

Bu tedbir, ithalât ve ihracat muvazenesini müdahale ile tanzim etmek tedbiri iktisadî ve malî hayatımızda aksülameller yapacaktır. İktisadî hayatımızdaki aksülameller: Serbestçe ve ucuz fiatla almak istediğimiz bir takım eşyadan ya mahrum olacağız, yahut mahdut mikdarda alacağız. Malî hayatta uğradığımız müşkülât, Devlet bütçesi ve İdarei hususiye gibi umumî müessesat bütçelerinde varidatın azalması suretinde tezahür edecektir. Nitekim tezahür etmektedir.

Alınan tedbirlerin müsbet tarafına Heyeti Celilenizin nazarı dikkatini celbederim. Çok büyük tedbirlerin müşkül safhasına temas etmeden evvel, o tedbirlerle varılması lâzım olan neticeyi vazih, berrak olarak görmek lâzımdır. Bu görülmedikçe, evvelâ müşkülât tarafına bakıldıkça insanın mukavemeti ve elde edilecek semerelerin ehemmiyeti azalır. Memlekete hariçten çok altın getirecek kadar bol bol satabilmek imkânı olsaydı, teşvik ile memleketin istihsalât ve satışları ne kadar mal girerse girsin ona tefevvuk edecek dereceyi bulsaydı bütün bu tedbirlere lüzum kalmazdı. Nazarî olarak böyle bir akıl vermek elbette muraccahtır. Çalışmalı, Çok kazanmalı, çok satmalı, o kadar çok satmalı ki memlekete ne kadar mal girerse girsin hepsine bu vasıta ile karşı koymalı. Ne güzel şey. Ama dünya üzerinde böyle bir memleket kalmadı. Hiç kimse hesapsız satabileceğine güvenerek hesapsız satın almak mevkiinde değildir. Binaenaleyh böyle bir vaziyet karşısında her şeyden evel kendi mevcudiyetimizi muhafaza için tedbir almak mecburiyetindeyiz.

Hanımefendiler, Beyfendiler; Bu tedbirlerin müsbet taraflarını kemalı dikkatle görmek lâzımdır. Ancak bu tedbirler sayesindedir ki memleketin muvazenesini, iktisadî muvazenesini sün'î tedbirle muvakkaten düzelecek bir halden çıkarmak ve bu müdahale ve tahdit devrinde alınacak tedbirlerle daimî, uzun vadeli, istikbali temin eden neticelere ermek mümkündür. Maksadımı açık söylemiye çalışıyorum. Eğer ithalâtın tahdit olunduğu devirlerde memleketin istihsalini artıracak, hiç olmazsa muhtaç olduğu maddelerde bir çoğunun dahilde tedarikini mümkin kılacak tedbirler alabilirsek o zaman âti için memleketi iktisadî hayatını daimî bir muvazeneye bağlamış oluruz. Ve ileride bu tedbirlerden her gün bir az daha kurtulmuş oluruz. Eğer ithalâtın tahdit olunduğu devirlerde yiyeceklerimizi, bilhassa giyeceklerimizi harice muhtaç olmıyacak

İktisat ve Tassrruf Haftası içindeyiz

Birinci sayfadan mabat

olmaksızın ziyaret edilecektir.

Pazartesi günü ilk mekteplerde temsil edilen piyes çok güzel olmuş, iktisat ve yerli malı hakkında çocuklarımıza esaslı ve güzel fikirler verilmiştir. Hafta dolayısile her yerde, herkesi iktisat üsulları ve yerli malları mes'elesini mevzu'bahs etmektedir. Bu sene bu husus ta çok muvaffak olan Çorum iktisat ve tasarruf cemiyeti şûbe idare heyetini gazetemiz namına pek ziyade şayanı tebrik buluyoruz.

Yarın mektepliler tarafından umumî caddeyi takiben bir resmi geçit yapılmak üzre hazırlıklar devam ediyor,

Resmi geçitte her mektep hususi alametlerile iktisat ve tasarrufa ait şiarlar yazılı levhaları hamil olacaktır.

kadar veya harice ihtiyacımızı azaltacak kadar dahilden tedarik edecek olursak iki üç sene sonra memleketim vaziyeti, iktisadî vaziyeti, dahilî inkişafı ve iktisadî muvazenesi bir çok tedbirlere ihtiyaç bırakmıyacaK bir kuvvet ve mesanet peyda etmiş olacaktır.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetini ve bütün aklı olanların, bütün teşebbüs sahiplerinin bu gün vatanda telkin etmeye çalıştıkları noktai nazar budur. hepimiz bileceğiz ki ithalâtın tahdidi, hukûmetin müdahalesi suretile vücude getirilen muvazene fevkalâde zamanlara mahsus, nihayet muvakkat tedbirlerdir. Bu fevkalâde zamanlarda ati için daima istifade edilecek neticeler almak lâzımdır. Bu yolda sarf ettiğimiz gayret semere verirse iktisadî muvazenesinin temeli sağlam bir devlet oluruz. Vatanda istihsale ehemmiyet vereceğiz, harice mümkin olduğu kadar az para vereceğiz gibi mülahaza ve teşviklere ciddi olarak itimat edebilirsek o zaman atide yalnız kendi teşebbüslerimizle kendimizi kurtarabilecek, muhtaç olduğumuz şeylerin dahilde tedarik olunduğunu görerek iktisadî hayatı muvazeneye rapt edeceğiz.

Görüyorsunuz ki arkadaşlar, geçirdiğimiz müşkülat tedbirini bilmek sayesinde iktiham oluna biliyor. Alınan tedbirler yalnız müşkülata mükabele eden müdafaa tedbirleri değildir, atiyi müsbet esaslara vardıracak fiyizli tedbirlerdir. Bunlardan istifade edebilirsek bir daha böyle tedbirlere muhtaç olmıyacağız. Çünkü ihtiyacımızın bir çoğunu kendimiz tedarik edebilecek kadar iktisaden yükselmiş olacağız. Bilhassa heyeti celilenizin nazarı dikkatini celp ederim: O zaman ithalâtımızın biraz tahdidi ve resmî dairelerin bütçelerindeki müşkülâtı karşılıyacak tedbirle talî bir dereceye inecektir. Mülahazatın millî para, millî iktisat hususunda aldığımız tedbirlerin ve takip ettiğimiz hareketin umumî hatlarını göstermeye matuftur.

İthalâtın tahdidi suretile aldığımız tedbirler üzerine memleketin her tarafında temas ettiğim vatandaşların ciddi endişelerine şahit oldum. Bu endişe tedbirin feyizli olduğu kanaatile beraber memlekette ihtikâr ve sui istimalata mahal vereceği endişesidir. Her rast geldiğim arkadaşım, herkes bilâistisna resmî salâhiyeti olsun olmasun bana bu endişeleri hararetle ve mübaleğa ile söylediler. Bu endişeler ilk günlerde çoktu. Bugün de azalmış değildir. Fakat heyeti celileye şunu arz etmek isterim ki alınan tedbirlerin mahiyetinde herkes ittifak ediyor alınan tedbirlerin nasıl sui istimallere mahal vereceğini her kesin bilmesi, sui istimalciliği yıldırmak için başlı başına bir kuvvettir. Bu umumî endişe şunu gösterir ki suiistimaller, ihtikârlar, oyuncular ve hilekârlar yetişecek diye endişe husule gelecek ve buna teşebbüs edenlere karşı tedbir alınmak için herkes gördüğünü, aklının erdiğini birbirine söyliyecek. Bu cihet o fenalıklara karşı çok şuurlu bir istikamettir. Bunun karşısında onlarlamücadele etmek istiyenlerin kuvvetleri pek ehemmiyetsizdir. Ve çok zaiftir. Bununla beraber, memleket için bu kadar hayatî olan ve bu kadar feyizli olan tedbirlerin aleyhtarları da vardır. Bunu da burada bir defa mütalea etmeliyiz:

Millî paranın ve memleket iktisadî muvazenesinin, kendi menfaati yüzünden, taraftarı olmıyanların birinci safında kaçakçılar gelir. Kaçakçılar millî paranın kuvvetine kasdedenlerdir. Malî ve iktisadî muvazeneyi istemiyenlerdir. Kaçakçılar bir defa, devlet bütçesini tahrip ederler; çünkü devlet hazinesine ait olan bir şey, devlet hazinesine girecek para, onların kanuna mugayir hareketlerile bir daha o hazineye giremez. Bunun tesirini bütün vatan hissedar. Muhtelif tahminlere göre her sene 20 - 25 milyon lira her nevi kaçakçılar yüzünden devlet hazinesine girmeyor. Bunun yarısı doğru olsa, Devlet hazinesine kaçakçılar yüzünden girmeyen 10 milyon lira girmiş olsa almak mecburiyetinde bulunduğumuz çetin bir tedbire lüzum kalmazdı. Devlet bütçesinde 10 milyonluk bir açığa meydan vermemek için son zamanlarda başvurduğumuz çareleri, tekmil maaş, ücret ve yevmiyelerden yüzde bir kısmını kesmek mecburiyetinde kaldığımızı hatırlarsınız. Görüyorsunuz ki kaçakçılar Devlet hazinesine el uzatmakla namuslu vatandaşların maişetlerine daha evvel el uzatmış oluyorlar. Harice sattığımızla hariçten aldığımız muvazene peyda etsin mülâhazasile bir çok tedbirlere tevessül ediyoruz, bir çok mevaddın ithaline müdahale ediyoruz. Eğer bu hariçten gelecek mallar Devletin resmî kanallarından girmeyip de kaçakçılar marifetile diğer bir yerden girecek olursa bütün aldığımız tedbirler boştur. Demek kı kaçakçı, kaçak mal alarak ne kadar kazanıyorsa, ucuz mal veriyor mülâhazasile onun cebine giren ne kadar para varsa hepısı Devletin hazinesinden bütçesinden çıkmış oluyor. Şüphesiz ki Kaçakçıların bu fena hareketlerinde kendilerini teşvik eden âmil, evelemirde, menfaatleridir. Fakat gündelik menfaatleri ve bütün memleketin zararı nadır. Yarın bizzat kendilerinin de menfaatleri muhtel olacaktır. Para düşerse, memleket fakir kalırsa, kaçakçı dahi malını satacak piyase bulamaz.

Hanım efendiler, Beyfendiler; Görüyorsunuz ki Bugün bütün dünyada varlık mücadelesi halinde tezahür eden iktisadî mücadelede, vatandaş olarak, başlıca karşımızda bulunan mani kaçakçılardır. Kaçakçıların bir memlekete yapacağı fenalığı hiçkimse yapamaz. Hariçten hiç bir düşman, bu günkü şarait içinde, memleket dahilinde kaçakçılığı organize eden, terviç eden, tatbik eden adam kadar memlekete fenalık yapamaz. Dahası var; Kaçakçı memlekete hariçten istilâyı kolaylaştıran vasıtadır. Hudutların karşısında bütün teşkilâtile kaçak malları kanunlara ve müsallah kuvvetlere rağmen memleket dahiline sokmağa çalışan adamlar, hariçtekilerle beraber memleketi yıkmak istiyenlerdir. Aklınızın erdiği her yerde, sokakta, evde, mektepte ve her köşede kaçakçılar memleketin dahilde mevcudiyetini kıran ve hariçten istilâ tasallutuna bilerek, bilmiyerek vasıta olan aldanmış ve aldatıcı adamlar olduğunu anlatacaksınız. söyleyeceksiniz, bula bileceğiniz yerde yakasından tutup devlet kuvvetine teslim edeceksiniz, yahut yaşamak hakkından vaz geçeceksiniz. Çünki hepimizin aklının ere bileceği kadar vazih bir surette, tehlikeleri söylemeğe hepimiz mecburuz.

İkinci olarak da bu mücadelede karşımıza çıkacak olanlar muhtekirlerdir. Muhtekir bu devirden bilhassa şu suretle istifade eder: Gümrük koyarak bir çok mevaddı pahalılaştırmışız. Niçin? Hazineye varidat gelsin diye deyil. Dahilde yetişmesini arzu ettiğimiz o madde hariçten gelmesin ve rekabetin tesirile dahilde tedarik edilmez olmasın diye. Dahilde yetişsin diye. Meselâ bir kumaşın dahilde 50 kuruşa çıkması için eğer hariçten çok getirilen o mala 35 kuruş gümrük koyuyorsak, hariçten gelen bu suretle 80 kuruşa mal olacaksa bizde imal edilen 75 kuruşa kadar çıkacaktır. Muhtekirin bu suretle en ufak bir tedbirden o gün için istifade etmeye çalışacağı tabiidir. Heyeti celilenizin ve hepimizin malûmudur ki bugibi tedbirlerin bu gibi sui istimal lerineyalnız nasihatlarla deva bulmak mümkin değildir. Esasen buna karşı birçok tedbirler vardır. Dahilde bir takım istihsalâtın teşvik olunacağı zamanlarda lâzım olan bir çok maddeleri kullanmak zaruretindeyiz. Bunların hepisi doğru, fakat cemiyetin şuurunu, böyle bir takım adamların hattı hareketlerinin memlekete fenalık olduğunu bilmesi onların cesaretlerini çok azaltır.

Hanımefendiler, Beyfendiler; Arzettiğim mülâhazat Hukûmetin takip ettiği istikametleri, zehniyetleri de ifade etmektedir. Demek ki biz millî iktisadı, millî parayı ve millî iktisadın muvazenesini muhafaza etmek için umumî itimadı muhafaza etmeği birinci derecede buluyoruz. Umumî itimadın sağlam olduğunu gösteren esbap çoktur. Birincisi mazide geçirilen tecrübelerdir. Ondan sonra gerek millî paranın kıymetini ve gerek millî iktisadın muvazenesini muhafaza etmek için B. M. Meclisinin her tedbiri almağa katiyen karar vermiş olmasının herkesçe malûm bulunması, daha sonra bilhassa bütün memleketin nazarı dikkatini celbetmek istediğimiz nokta iktisadî muvazenede memleketin istihsalini ve kendi ihtiyaçlarından temin edebileceklerini tedarik etmek hususunda gayretini teşvik etmektedir. Millî iktisat ve tasarruf cemiyetinin bu yolda elde ettiği semerelerini ve cemiyetin mesaisini her vesile ile artırmağa ve teşvik etmeğe çalışmak bizim için bir vecibedir.

Böyle umumî bir varlık mücadelesinde, varlık faaliyetinde vatandaşlardan yanlış yola sapmış olan başta kaçakçılar ve ondan sonra muhtekirlerle millî bir iş gibi hepimiz mücadele etmeliyiz. Hukûmet bu tehlikeleri ve millî şuûrun ve umumî vicdanın mahkûm ettiği bu hareketleri şiddetle takip için her tedbiri alacaktır. Fakat bu millî tedbirleri almak cemiyetin vicdanında o tedbirin lüzumu hakkında kat'î bir kanaat mevcut olmakla mümkündür. Bu kanaatı yaratmak için hepimiz bütün memlekette telkinat yapacağız.

Ondan sonra bu devrede bilhassa teşkilatla iştigal edeceğiz.

Hukûmet ve vatandaşlar millî iktisadı teşkilatlandırmak için mütemadiyen teşebbüs almağa başlıyacağız. Gerek istihsal ve gerek istihlâk için millî iktisadı teşkilatlandırmak yolunda göstereceğimiz muvaffakıyetle müşkilâtı yenmeğe çalışacağız. İki senelik tecrübelerden sonra bugün müsbet huzur, emniyet ve istikbâli temin hisleril ve bütün memleketin alâkasile böyle büyük merasim yapıyoruz. Gelecek sene bu gün daha ferah olacağız, daha geniş olacağız Dünyanın bu günkü şeraiti içinde bütün müşkillere kalebe çalmış bir millet olarak biz yalnız kalacağız. Bizim istikbâlimiz başkalarınkinden daha emin olacaktır. (şiddetli alkışlar) Biz ilerliyen bir milletiz, inkişaf eden bir milletiz. Vasatî, inkişafı dolup taşmış, artık yapacak işi kalmamış olan bir millet değiliz. Mütemadiyen yeni vesait yaratacak ve mütemadiyen ilerliyecek olan bir milletiz. (şiddetli alkışlar) Yolumuzda her mani bertaraf edecek ve behemehal ilerliyeceğiz. (şiddetli alkışlar)

Tasarruf ve İş Politikası

İş kanunu Büyük Millet Meclisinde, kendisine yakışan bir ehemmiyetle münakaşa edilirken anadan doğma iktısatçıların içine hırçınlık karanlığı sinmişti.

Çünki: İş kanunu feodal iktisat devrinin son dayanış noktalarını sarsıyordu. Her işi, her iktisadî kıymeti yaratan faaliyeti yalnız paranın oyuncağı zanneden, işte yalnız ebedî bir kulluk mahiyeti görenler için 'iş kanunu bir felâketti. Onun için bu anadan doğma karanlık yaradılışlar, Türk Cümhuriyetinin bu büyük eserini komonistlik şeklinde anlamak ve anlatmak küstahlığında bulundular. Bir milletin iktisadî varlığında paradan evvel kıymet yaratmak kudreti gelir. Kıymet haline gelmeyen faaliyetin, işin herhangı bir lüzumsuz enerji sarfından en küçük bir farkı yoktur. Devlet için para kımıldanışının vaziyetini tesbit etmek nekadar ehemmiyetli ise, kıymet yaratan işin vaziyetini tesbit etmek te okadar ehemmiyetlidir. İş, Millî zenginliğin, Millî refahın temelidir İş hayatındaki buhran, en doğru ve en kısa bir sözle, Millî buhrandan başka bir şey değildir Sanayiini rasyonelleştiren modern dünya bize bunu en aldatmaz bir örneğini verebilir. Sanayi rasyonelleştikten sonra ne Avrupa'da ne de Amerikada iş hayatını yeni vaziyete göre münakaşa etmek için hiç bir şey yapılmamıştır. Avrupada Amerikada iş hayatı için yeni yollar arıyor. İş bu gün, geniş bir anarşi içindedir. Bütün yardımlara rağmen, modern devrin bu çok büyük meselesi tehlikeli renginden henüz henüz bir şey kaybetmiş bulunmıyor. En zengin milletler bütçe açığı veriyor. Çünki para ve zenginlik, kendi başına, İktisat hayatında hiç bir şey değildir.

Millî iktisatta parayı, zenginliği bir vücude benzetirsek onun canı yalnız iş olabilir. Modern milletler onun için iş politikasına büyük bir ehemmiyet veriyorlar. İşin millî varlıktakı büyük rolünü düşünmeden yeni iş kanunumuza karşı köpüren tehlikeli klikin, bize orta zaman derebeylerini, Osmanlı mütegallibelerini hatırlattığını, açık yürekle söyleyebiliriz.

İş hayatını yaratıcı bir disiplin altına almak modern devletin en ehemmiyetli vazifelerinden biridir. Çünki kıymet yaratan faaliyette işte mülkiyetten başka bir şey değildir. Devlet ve istihsal hayatında her mülkiyet gibi iş mülkiyetinin de sağlam temellere dayanması icabeder. Türk istihsalını ortazaman çerçevesinden kurtaran yeni iş kanunu, iktisadî faaliyeti mülkiyet anarşisinde arayanlara korkunç bir engel tesirini yapabilir. Fakat bunun ne ehemmiyeti olabilir? Millî tasarrufun mantıklı bir mana kazanabilmesi için kıymet yaratan her faaliyetin son derecede emin bulunması icabeder. Yalnız biriken ve iktisadî hayata yabancı kalan para ile iş arasındaki müvazenesizlikler kadar millî servet ve tasarruf için tehlikeli birşey yoktur. Tasarrufun en birinci şartı mülkiyet emniyetidir. Mülkiyet çok geniş bir mefhumdur. Biz burada teferruata dalmayarak diyebilrizki, maddî mülkiyetle, manevî mülkiyet arasında en küçük bir fark bile yoktur. Ve olamaz.

Yıkılan Osmanlı Devletinin ne maddî ne de manevî mülkiyet hakkında hemen hiç bir fikri yoktu. Mütegallibeler çeşit, çeşit köy çekirgeleri bu kapanmış devirdeki mülkiyet anarşisini en açık renkleri ile anlatacak bir kudrettedir. Böyle korkunç bir vaziyette tasarruf fikrinin doğmasına en küçük bir imkân yoktur. Türk yer yüzündeki insanların en çalışkanı, tasarrufu en çok sevenidir. Fakat asırlarca süren mülkiyet anarşısı Türke, kuvvetli Tasarruf meziyetlerini göstermek fırsatını vermemiştir. Mülkiyet anarşisi yüzünden Cümhûriyet kuruluncaya kadar Millî ve İktisadî bünyemizin ne hale geldiğini hatırlamak kâfidir. Canlı bir iş politikası, istihsal ve tasarruf bir birinden ayrılmayan şeylerdir. Tasarruf, bir milletin silahlanması, ordulanması kadar ehemmiyetlidir. Çünki: modern ordu, modern istihsâle, modern tasarrufa istinat eder. İktisadî kudreti boyuna eriyen bir memleketin iç cepheside erimek üzredir. Biz bunu çok geniş ölkeli Osmanlı devletinde pek güzel görebiliriz. Kudretli olmak, tarihe dizgin vurmak, yalnız devrine göre kıymet yaratan milletin işidir.

Her kudretin yaradıcı bir kaynağı olmak icabeder. Dünya savaşını kaybetmiş, parası bir zamanlar sıfıra inmiş Almanya ya bakınız.

Bu memleket şimdiye kadar milyarlarca haraç vermesine rağmen yedi sekiz yıl içinde aşağı yukarı 14 milyar mark biriktirmiştir. Dünya buhranı bütün dünyayı temelinden sarsarken Alman ihracatı iki milyar fazlalık gösteriyor. Tasarruf, toprak karanlığına gömülmüş çömleğin karnını para ile şişirmek demek değildir. Tasarrufun millî bir anası vardır. Herkes parası ile millî kıymet yaratmak hayatına katılmalıdır. Biriken para millî istihsal sisteminde faal bir rol oynamadıkça tasarruf, modern bir manâ kazanmış sayılmaz. Onun için tasarruf her şeyden evvel millî bir iştir. Tasarrufu ile yaşayışın çeşit çeşit şaşırtmacıklarına karşı silahlanan Türk, aynı zamanda kıymet hayatına karışan parası ile ulu yurdun iç cephesini de kuvvetlendirmiş olur. Bundan başka tasarruf fatalist aile mefhumunu yıkarak yerine canlı bir aile fikri de yerleştirmiş olur.

Tasarrufun öz yapısını anlatmak için küçük bir yazı kat'iyen kâfi değildir. Tasarrufun Millî hayattaki rolleri pek çoktur. Cümhûriyet kurulduktan yeni bir iş telakkisi, iş politikası doğduktan sonra millî vazifemizi istediğimiz kolaylıkla yapabiliriz.

Onun için Millî iktisat ve Tasarruf cemiyetinin yolunu benimsemeliyiz. Cünki: rüyalarımızın Türkiyesi, uyanık ruhların, canlı yurt sevgisinin, kıymet yaratan faaliyetin üstüne kurulabilir.

M. NERMİ

Havacılık ve Spor Mecmuası

Çok caziptir. Her zemanki gibi temiz basılmıştır. İki sayfasını Merhum Muhittin Nami beye tahsis eden mecmua, tayyareciliğin lüzum ve ehemmiyetini isbat eden bir kaç mühim misal gösteriyor. Kurt dereliden mufassal olarak bahsediyor. Paraşutla düşerken kendi fotografını çeken havacının hikâyesini anlatıyor. Spor hareketlerini takip ediyor. Mecmuayı bitirirken sizi biraz da neş'elendirmeğe çalışıyor. Kırk resim, gayet eyi bir kâğıt ve 16 sayfa: bize onbeş günde bir on kuruşla bu kadar eyi bir eser okutan Tayyare Cemiyetine teşekkür etmek bir vazifedir.

Vilâyet Defterdarlığından

Bina vergisi üçüncü taksit müddeti bu ay gayesinde hitam bulduğundan taksite isabet eden mikdarile sabıka ve daha evvelki taksitlerini tediye etmeyenler borçlarını bu ay nihayetine kadar tahsil şubesi veznesine teslim etmeleri, aksi takdirde tahsili emval kanununa tevfikan tahsil olunacağı ilân olunur.

Zayi cüzdan

Ziraattan bandksından aldığım 43 Nolu hesabı cari cüzdanını gaybettim Yenisini alacağımdan hükmü olmadığını ilân ederim.

Tütüncü zade Şükrü

Çorum Belediye Riyasetinden

İnhilâleden 30 lira maktu ücretli kâtiplik ve anbar memurluğu için şehrihalin 19 uncu cumartesi günü belediye dairesinde hesap, kitabet ve daktilodan imtihan icra kılınacağından taliplerin evrakı müsbitelerile birlikte belediyeye muracaatları ilân olunur.

VİLÂYET DEFTERDARLIĞINDAN

Kazanç vergilsile mükellef olan ikinci kısım mukim mükellefinden bilûmum erbabı sanat ve ticaret 932 senesi kazanç vergisi tahakkukatlarına matrah ittihaz edilmek üzre kazanç kanununun 27 inci maddesi mucibince hukûmetçe tap ve ihzar edilmiş olan matbu beyannamelerden kânunu evvel 931 ayında birer adedinin Maliye tahakkuk şûbesinden alarak imla ettikten sonra kânunu sani 932 gayesine kadar dairei mezkûreye ita etmeleri aksı takdirde tahakkuk edecek vergilerine 100 de 15 kuruş ceza ilavesile tahsil edileceği talimatnamenin 29 uncu maddesi mucibince ilân olunur.

§ Azap Ahmet mahallesinde Burhan oğlu Yusuf efendı hanesinde esnayi yoklamada misafireten ikamet eden Eskişehirli Ahmet oğlu Taşçı Ömer ustaya sanatından dolayı seneyi haliyeye mahsuben kazanç vergisi tarh edilmiş ve müddeti kanuniyesi zarfında vaki olan itiraz üzerine tetkiki itiraz komisyon kararını havi ikinci ihbarnaine yabancı olması hasebile halen Çorumda olmamasından ve yapılan tahkikatta dahi elyvem nerede bulunduğu bilinememesinden tebliğ edilememiştir. Tarihi ilândan itibaren bir hafta zarfında temyiz hakkını istimal etmek üzre muracaatla ihbarnamesini alması aksi takdirde iskat hak etmiş olacağı Vekâleti Celilenin bilâ tarih ve nolutebliğatı umumiyesi mucibince ilân olunur.

---

23 - Birinci Kânun - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 587

ABONE ŞARAITI (Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur)

Seneligi	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

B. M. M. de
Hariçteki Türk memurlarına verilen maaş esası kabul edildi.

Ankara 21 - Büyük Millet Meclisi harıçteki memurlarımızın şimdiye kadar beher Türk lirasına mukabil bir İngiliz lirası olarak verilen maaş, ücret ve tahsisatlarının badema İngiliz esasına göre değil beher Türk lirasına 930 kuruş ilâvesile tediyesi hakkındaki kanunu kabul etmiştir. Söz alanlar daha şiddetli hükümlere ihtiyaç oldugunu söylemişlerdir. Manisada yapılacak beynelmilel Moris şinas hastanesi için inşa ve tesisat levazımı ile bir defaya mahsus olarak getirilecek ilâçların gümrükten istisnası kabul edilmiştir.

Kazım Paşa
İstanbula teşrif buyurdular

İstanbul 21 - Meclıs reisi Kâzım paşa İstanbula gelmiştir.

Irak Baş Vekili
İstanbulda

İstanbul 20- Irak Başvekili Nuri paşa ouraya gelmiş ve istasyonda Vali Muavini ve bir polis müfrezesi tarafından selâmlanmıştır.

Demir yolları kongresi
İzmirde toplandı

İzmir 20 - Burada toplanan demir yolları kongresi bitmiştir. Kongreye memleketımizdeki demir yolları idareleri iştirak etmiştir. Kongrede bir çok meseleler arasında işletme usullerini imkân nisbetinde tevhit, yolcularla ticaret muamelesini teshil gibi meseleler müzakere edilmiş ve otomobil rekabeti meselesi tetkik olunmuştur. Kongre otomobillerin şimendüferlere rakip bir vaziyetten çıkarılarak onları muavin bir kol haline getirmek suretile memleket iktisadiyatına faideli bir şekle getirilmesi hususunda tedbirler alınmasına karar vermiştir.

Berlin Sefaret müsteşarımız
Sektei kalpten öldü

Berlin 21 - sefaret müsteşarımız Orhan Şemsı bey İstanbul, Berlin ekispresinde sektei kalpten vefat etmiştir.

Hükûmetizle İtalya arasındaki
Adalar ihtilâfı tetkikı gelecek temmoza kaldı

Cenevre 20 - Lahey adalet divanı hukûmetimizle İtalya arasında Kastellerize adasile Anadolu sahili arasındaki adaların aidiyetine ait ihtilâfı gelecek Temmuz da tetkik edecektir.

Irakta Kürt isyanı

Kahire 20 - Elahram gazetesinin Beyruttan istihbarına nazaran Irak hudunda bır kürt isyanı çıkmıştır. Şeyh Ahmedin idaresi altındaki kürt asilarile Irak kuvvetleri arasında şiddetli musademeler olmaktadır.

Amasyada zelzele

Amasya 20 - Dün akşam saat sekiz buçukta iki saniye süren şiddetli bir hareketi arz olmuştur; hasar yoktur.

Hicaz ve Yemen hükûmetleri arasında

Adana 19 - Beyruttan bildirildiğine göre Hicaz ve Yemen hukûmetleri arasında münaziünfih meseleler üzerinde tam bir itilâf hasıl olmuştur. Bu itilâfla Aruv dağı Yemene bırakılmıştır.

Fransız baş vekilinin nutku

Paris 21 - Fransız baş vekili bir nutkunda milletlerin gümrüklerde himaye siyaseti takibine, hatta kontenjan usulüne muhtaç olduklarını söylemiştir.

Irak Baş Vekili
Ankaraya gidiyor

İstanbul 21 - Irak Başvekili Nuri paşa cumartesi Ankaraya gidecektir.

Çin kuvvetlerine karşı
Japonlar tenkil harekâtına başladılar

Mukden 20 - Japon ajansının verdiği bir habere nazaran Mukdenin şimalinde ve cenubu Mançurinin garp cihetinde gayri muntazam Çin kuvvetlerine karşı Japonların tenkil harekâtı başlamıştır. Japon kuvvetleri Kumandanı Cang suiyanj keyfiyetten haberdar edilmiş ve iki ordu arasında bir müsademeye mahal kalmamak üzre Çin ordusunun Çin duvarı gerisine alınması bildirilmiştir.

Hover Moratoryomu

Vaşington 19 Ayan Maliye encümeni Hover Moratoryomunu tasdik etmiş ve Ayan meclisine sevk eylemiştir. Bu lâyihada borçların ilgası aleyhinde bir kayıt vardır.

Pamuk mütehassısı
Tetkikatı raporunu bitirdi

Adana 21 - Amerikalı pamuk mütehassısı Ege mıntakasında ve Adanadaki tetkikatına ait raporunu bitirmiştir.

İzmir Müzesinde
116 Eser teşhir edilecek

İzmir 21 - İzmir müzesi Maarif vekâletinden gönderilen eski Türklerin medeniyet eserlerinden 116 parçalık bir seriyi teşhir edecektir.

Kamyon kazası

İzmir 21 - Urla yolunda bir kamyon dereye yuvarlanmıştır. 13 yolcudan biri ölmüş, diğerleri ve şoför yaralanmıştır.

Kongre

Cümhuriyet Halk Fırkasının ocak ve semt ocakları ve Nahiye kongrelerine başlanmıştır. Çorum Merkez kaza kongresi kanunu saninin yirmi altıncı cuma günü açılacaktır.

KIŞ ve Ahvalizüraiye

Bu sene harman işlerinin hitamından sonra uzun müddet devam eden kuraklık dolayısile umumi bir şekilde sonbahar zeriyatı yapılamamış ve vakit te geçmiş idi.

Rençberin ümit bağladığı gömme zeriyatı zemanı halûl etmiş ve buna müsait yağmurlar da yağmış isede vakıt vakıt yağan kar ve bazan soğukların şiddetinden husule gelen donlar dahi gömme zeriyatına müsaade etmemektedir.

Dağlar ve ovalardaki mezraalar henüz karla mestardır.

Vilâyet dahilinde güzlük zeriyat hemen yok denecek bir radde de ve pek azdır. Önümüzdeki kanunusani zarfında dahi hava müsait gitmezse rençber ancak ilk baharda yazlık denilen ufak daneli buğdaylarla arpa tohumunu ekmek mecburiyetinde kalacaktır.

Muharriri: Doktor İbrahim Edhem

Doğum Evi

Kadınlarımızın mühim dertlerinden biri de âdet sancısı denilen müthiş bir vecaın kasıklarda, bel e karnın aşağı kısımlarında temerküz ederek marazî bir şekilde her ay devrî bir surette tevali etmesi bir aile reisinin nazarı dikkate alacağı mesaildendir.

Bu uzuvlar; sessiz sadasız geçirdikleri ıztıraplar ve buhranlı günlerin idraki dolayısile ruhan malûl kalıyorlar. Bu fiziyolojiyai hadisat, tabii uzuvlarda fevkalâdelik göstermezse de bazı kadınlarda ehemmiyet kesbederek bu ıztırabın teellümatile puyan bulunurlar.

Kadının faaliyeti tenasüliyede bulunduğunu gösteren ve aybaşı tabir edilen devrî bir seyelânı demin mecrayı tenasüliden harice çıkmasile anlaşılır. İşte bu devri tekâmül içinde bulunan her kadın telkiha ve çocuk yetiştirmeğe müsait demektir.

Kız çocuklarında bu faaliyet, yedi yaşında başlıyarak tekâmüle doğru yürüyen yumurtalıkları azamî on üç yaşını ikmal edince âdet görürler. Muhite, iklime göre tahavvül eden bu hadisattan mukaddem kızların boyları yükselir, kalçaları genişler, memeleri kabarır, tenasül nahiyelerinde tüyler belirir günün birinde bacakları arasında kan görülür ki işte buhale ay başı derler.

Bazan sessiz sadasız, bazan da pek gürültülü vuku bulur. Bazı kızlar vardır ki âdeti şehriye görmeden bir kaç ay mukaddem rahatsızlık hisseder. Akılbaliğ olmağa yaklaşan her kız, çocukluk devirlerine veda ederek ahvalı ruhiyelerinde de değişiklikler görülür. Buhal kadınlığın başlangıcıdır. Artık tekâmül etmiş bu uzuvlar teehhüle müsait demektır.

Dahilî ifraz guddeleri vazifesini hüsnü ifa etmeğe başlayarak her ay devrî olarak mezkür hadısatla karşılaşırlar. Bu keyfiyet uzviyetlere göre tehalüf eder. Yirmi iki, yirmi beş, yirmi sekiz, bazan da otuz günde birdafa üç beş gün azamî bir hafta devam ederek günde bir kaç bez kirletirler. Tabii uzuvlarda seyelân eden dem lüzuci pıhtısız ve kokusuz olur, hafif kasık ve bel ağrılarile başlayarak vücudu sarsmadan devam ve hali tabiiye rücu ettikten sonra kadın işi ve gücile meşgul olabilir. İşte bu tabii halât otuz beş, kırk beş bazende elli yaşına kadar devam ettiği görülür. Yirmi iki günün dununde ve otuz günün fevkında vukua gelen âdeti şehriyeler maraziyet kabul edilir. Bir ay dahilinde iki dafa âdet görmek ve kesilmemek ve gayri muntazam seyîr takip etmesi malûliyet demektir.

Bunlarla beraber pıhtılı, kokulu bulunması kadınlarımızı çok düşündürmeli. Alelumum âdeti şehriyeler uzun zaman muntazam bir seyır takıp eder. Veyahut zamanla yavaş yavaş azalır, bu nedret ve hiffet ekseriya otuz yaşına giren kadınlarda görülür muntazam âdet görmeyen kadınların gebe kalmaları güçleşir, kalsalar da ekseriya kazaî sıkıtlara sahne olurlar. Âdet temamen kesilince bağzı kadınlarda şişmanlık baş gösterirki bu hal uzviyette mevcut guddelerin ve bilhassa yumurtalıklarla alâkadar guddelerin ataleti demektir.

Âdet sancısı marazî eşkâlde: yatakta şedit sancılarla müterafik kıvranmalar, hırçınlık, sinir hastalıkları bünyevî hastalıklar birbirini velyederek işile hatta çocuklarile bile alâkadar olamazlar. Bu suretle âilenin huzur ve sükûnü ihlâl edilmiş olur. Öyle vakayi ve tablolar vardır ki calibi merhamet bir manzara arzederler. Doğum ağrıları kadar şiddetli sancılar ve buhranlar karşısında intihare kadar da tevessül edenler görülmüştür. Yapılan tedbirler ve tedavilerden faide göremiyen âileler ye'se kapılarak bütün uzviyetleri sarsılır, Böyle uzuvlar memlekete ve çocuklarına nafi olamazlar, Hayatının bir kısmını yataklarda geçirerek inlerler. Bu noktai nazara göre kadın uzviyetine verdiğimiz ehemmiyeti bu noktadan da düşünmek ve tedavilerine dikkat ve ihtimam göstermek vazifemiz olmalıdır. Ay başı sancısını fennî, ilmî noktadan tetkik ve mütalea edersek meselenin kısmen ehemmiyetini takdir etmiş oluruz.

Malûmdur ki: Her hastalık bir sebep tahtında husul bulur. Mikroplar başta olmak üzere avamili mihanikiye, bünyeviye bu ıztırabın hudusuna sebep olmaktadır. Âdet denilen hadisat rahım, yumurtalıklarla beraber dahilî ifraz guddelerile sıkıca münasabatı vardır. Bu meyanda hıfzısıhha kavaidine ademi riayet sureti tatbiklerinde cehalet ve mukaddema geçirilen nisaî, içtimaî maraziyata merbutturlar. Bunlara arız olan her hangı bir şekildeki hastalık âdet sancısını husule getirir.

Rahmin, yumurtalıkların natemamî vazifelerinde ademi intizam, noksaniyet, sûi teşekkülât, tıfliyet tasallubi afât ve muhitine yapışmak keyfiyetleri zikredilmekle beraber rahmin çarpıklıkları. rahim deliğinin kapalı ve yahut dar bulunması rahmin ve yumurtalık urları, hayatın intizamsızlığı,umumî bünye bozuklukları yumurtalıklarla alâkadar dahilî ifraz guddelerinin natemamiyeti vazifelerindeki noksaniyet vaktile geçirilen intani hastalıklar neticesi havsala ihtikanatı maddî ve manevî yorğunluklar münaşabatı cinsiyenin sûi istimali sefaleti fiziyolojiye her şekil'e cümlei asabiyenin fartı tenebbühü uykusuzluk bu ıztırapları meydana getirir. Gayri tabii âdetlerin başlanğıcında hafif kırgınlık, bel, kasık ve baş ağrıları bunlara ilâveten bulantılar kayat bazende şedit karın ve kasık ağrıları umumi ızırap ve ıztırar tablolarile karışık yanğınlıklar ve evcaın derecei şiddetine göre hırçınlık, muhitinde eline geçirdiği eşyayı kırıp gayri tabiî cüretkârlıklara kadar varanlar pek çoktur. Bir iki gün devam eden bu buhranlar seyelânı demin hurucile kesbi hiffet ederek sükûnet bulursada aynı tablo, kısa bir müddet sonra uzviyetının şahıt olacağını düşünmekle kadının sükûnet devresi bile heyecan içinde geçer. Mahremiyet saikasile sessiz sadasız evlerinde bu ıztıraplı günleri yaşayan kimselere acımak merhamet etmek insanî vazifemizdir. Memlekete evlât yetiştiren, orduları dolduran bu uzuvların ıztıraplarından uzak kalmaklığımız hiç de doğru değildir.

Bazı âdeti şehriye sancıları vardır ki bir iki ay devamdan sonra sükûnet kesbeder ve tekrar başlayabilir. Bülûğa ermiş kızlarımızın yumurtalıkları tekâmül etmemiştir derecei kusvaya vasıl olmadıkları için bir iki ay âdeti müteakip kesilir. Ana ve baba bir ço mütalealar ve düşüncelerle vak zayiderler. Ufak bir muayene tabiî görmeyen aile reisleri b düşünce altında yıpranır ve üzül ler. Bu hususta teehhül büyü rol ifa eder. Mukareneti cinsiye yumurtalıkları tenbih ederek tekâmül devresine yaklaştırır. Bazan teehülden de faide görülmez. O zaman teşrihî noksanlıklar nazarı dıkkate alınmalı. Yumurtalıkların katılaşması münasebatı cinsiyede şedit sancılar uyandırdığı gibi ay başında da şiddetli buhranlara karşı hafif bir kan lekesi görülür. Bu hal cidden mühimdir. Âdetin kısa bir zaman sonra tevakkuf edeceğine delil olup yaşın, ma şetin, bünyenin de büyük tesirleri vardır.

Rahim deliği kapalı olur, kan rahim boşluğu da habsolur. Zamanla rahim büyür ve içinde bulunan kan pıhtılaşır, bu pıhtı rahmi şiddetli tekallüsatını mucip olur.

Evcağ umumileşir, ıztırabat yükselir. Yumurtalıklardan mütevellit sancı fasıla verebilir. Bir iki ay şiddetli ağrıları müteakip uzviyet sükûnete kirer. Sûi teşkilât çarpıklıklar, tazyikat urlar hülâsa mihaniki, marazî eşkâlde ağrılar devri her ay aynı ıztırabın kurbanı olarak yatağa mahkûm, tedaviye arzı iftikar ederler. Böyle ıztıraplı kadınlara evlenme tavsiye, çocuk toğurmaları da cidden muvafık bir tedbiri tıbbî olup velâdeti müteakip âdeti şehriye sancıları da temamen zail olduğun şahidiz.

Adeti şehriye sancısile malûl olan kadınlarımızın her şeyden evvel marazın esbabı anlaşılmak lâzımdır. Bu hususta nisaî muayeneler meseleyi tenvir ettiği gibi tedavi ve tedabırden de faide görülür. Rahim deliğinin kapalı bulunması ve dahil rahim iltihabatı basit ve küçük bir müdahale ile şikâyetler azalır, bazen de temamen bertaraf edilir, kadın ıztıraptan kurtulur.

Rahim urları bunlara mümasil eşkâl arzeden hastalıklarda yine muayene neticesi maraz tenevvür ettirilerek ölümlerden, tehlikeli vaziyetlerden hayat kurtulmuş olur. Yumurtalıkların vazifevi tagayüratı noksaniyeti ve bunlara ...batı bulunan maraziyat bilinek etibba tarafından verilen ...vaî maddelerin bu uzviyetlerde ...ptığı tahavvülât ve tebeddülât ...yanı takdir olmakla beraber ...sayiki tıbbiye ve tedabirle tema... zail olur.

...raiti hayatiyenin tanzimi kadın ...zıssıhhasının emrettiği kaide...ri tatbik, vücudun muvazenesini ...tı emniyette bulundurduktan ...nra mevziî tedaviler ve vaziyete göre tatbikatı fenniye fevkalâdelik arzetmekle beraber bünyevî rahatsızlıklarda kansızlığı, dermansızlığı giderecek edviye nası yumurtalık hulâsaları ve yumurtalıkları tenbih edecek ilâçlar etıbba elinde güzel bir silâhtırlar.

Gıda meselesi de mühim olup jimnastik, saf hava teneffüsü yol yürümek gibi uzvıyeti faal kılan ılık banyolar, demir mürekkebatı bu hususta çok faide temin ettiklerini söylemekle kadınlık âlemini teselli ederiz.

Tasarruf ve Yerli malı için:

Muhterem İktisat ve Tasarruf Cemiyeti, iktisat haftası için bir kaç satır yazı yazmamı arzu etmiş. Bu arzuyu memnuniyetle karşılamakla beraber, ne yazâyım diye uzun uzun düşündüm. Ben yazımı okuyacakların bildiklerinden, düşündüklerinden fazla ne söyliye bilirim? Derdimiz o kadar umumidir, ıstırabımız o kadar tektir ki.. Benim, yeni bir sahne göstermek için kaldıracağım hiç bir perde yoktur. Bununla beraber ne olursa olsun dedim, madamki bu fırsat bana verildi. Müşterek derdimizi bir dafa daha tekrar edeyim. Bu vesile ile memleketin uzak köşelerinde kalpleri ayni duygu ile çarpan arkadaşlarla candan bir hasbuhal etmiş olurum.

Ve gözlerimin önünden sıra sıra levhalar geçti:

Harap, viran Anadoluya, aç, hasta Anadolu çocuğuna kadar uzamaya ne hacet, koca İstanbul bile gözlerimizin önünde bütün fecaatile serilmiş duruyor. Bu parlak güneşli, mavi göklerin altında ince bir ruzgâr esmeye görsün, bakımsız, kirli sokaklar, geçenlere derhal bir ölüm havası dağıtır.

Yaya kaldırımlarından on dakika yürüyenler pek alâ bilirler, yerde çamurların üstünde sürünen ayakları kesik bir genç adam.. sıra sıra verem kılıklı aç çıplak çocuklar.. belleri iki kat, yürürken can çekişen ihtiyarlar hep size avuçlarını açmışlardır.

Meteplerimizi dolaşalım, senifra aç olarak girip çıkan teneffüs hanenin bir köşesinde kuru ekmekten başka bir şey yiyemeyen çocuklarımızın sayısile ürpeririz. Dün refah içinde iken bu gün avuç açan, damının altında sessiz, sadasız dünyaya gözlerini yuman bedbaht âileler az değildir.

Öte tarafta ayda otuz lira ile çalışmaya giden avurtları çökmüş gıdasız genç kızın dizlerindeki ipek çoraba gözlerimız hayretle takılır.

İki yüz lira ile geçinen ve bunun altmış lirasını ev kirasına veren ailede hanımefendi misafirlerini bile ipekli elbise ile kabul etmeğe kendini mecbur farzeder. Çocuklarımızı bile ipekler içinde gezdirmek ihtiyat haline gelmiştir.

Memleketin bazı köşelerinde, vatanla, sefaletle, faziletle alâkası olmayan zevkıne düşkün, bir kukla kadar duygusuz, hutperest bir kadın zümresi vardır. Bu zümrenin yegâne meşguliyeti kumar oynamak içgi içmek,balo, bar gibi umumî yerlerde, çaylarda göze çarpacak tuvaletlerile kendisini göstermek, etrafıan iltifat alâka toplamak, hulasa ne bahâsına olursa olsun, eğlenebilmektir.

İçtimaî inkılâbımızda haylıca başı dönen erkeğin, görünüşe kapılarak bu kadınların arkasından koşması, saf, temiz âile kadınının da bu dejenere zümrei taklide kalkışmasına, nihayet yüvada bütçenin alt öst olmasına sebep olmaktır. Muazzem sarsıntılardan henüz kurtulmuş, yanık yurdumuza gözlerini çevirmeye lüzum görmeden, senelerden beri sefahat yerlerine ne iğrenç şekilde para serpen erkekleri hepimiz hatırlarız, birer birer sayabılırız değil mi?

Bunları söylemek, bunları dinlemek bir az acımı? ne zararı var? bana kalırsa derdimizi bir birimize açmaktan korktuğumuz, utandığımız içindir ki hiç bir zaman yaramızı kapatacak devayı bulamıyoruz. Büyük inkılaptan sonra medenî görünmek için ilk yapacağımız şey, elbette yalnız giyinmesini, zarif görünmesini, çok eğlenmesini öğrenmek değildi. Sade bir hayat içinde daha yüksek zevklere doğru koşacaktık. Kafamızın içine ilk girecek şey kurtarılması lâzım gelen bu memleket olacaktı, kafamızın içine en az o girdi zan ediyorum. Felaketleri çabuk unutuyoruz. Muhayyelemız kıt; heyecanlarımız sabun göpüğü gibi kabarırken sönüyor.

Geçen sene iktisat haftasında bütün millet bir ağızla yemin etti. Artık yerli malı kullanacak, memleket iktisadiyatının yükselmesine el birliğile çalışacaktı. Bu büyük yemini bir hafta sonra unutmadık mı? memleketin kurtuluşuna ait olan bu mukaddes duygu ile kalplerimiz kaç gün çarpa bildi?

Aldığımız yerli malından şikâyet ettik, buruşuk dedik, renksiz dedik filân dedik. Menfaat perest terzilerin nasihatı bize memleket kaygusundan daha ziyade müessir oldu, yine paramızı Avrupadan model ve kumaş getiren terzilere bıraktık.

Halbuki fabrikalarımız az zaman içinde hayretlere lâyık derecede yenilikler göstermiş, bize dokunuşu rengi, cinsi itibarile Avrupa kumaşlarına rakabet edecek şekilde ve daha ucuz kumaşlar hazırlamışlardır. Bunları görmemek, bunlara yabancı kalmak çok büyük bir nankörlük olmaz mı? Bu kumaşlar halâ bizim zevkımızı tatmin edecek dereceye gelmedı ise, onu büyümek için beslemeye, şefkate, alâkaya muhtaç bir yavru gibi kollarımızda taşımalı, kalbimizde ısıtmalıyız. Çünki o bizim yurdumuzun malıdır. O bizim öz çocuğumuzdur. Onda göreceğimiz en küçük inkişaf kalbimizi gururla, iftiharla kabartır. Ona bu inkişafı temin edecek yine bizim alâkamızdır.

Bizim daha iyi, daha zarif uğruna dışarıya atacağımız her santım burada bir vatandaşın ıztırabına sebep olacaktır. Memleketimiz fakirdir. Paraya muhtaçtır. Onu kurtarmak için iktisaden kuvvetlenmemiz, sarfedeceğimiz on paranın bile milletin avcunda kamasını düşünmemiz lâzımdır.

Aile, cemiyet birbirine sımsıkı bağlı müesseselerdir. Birinin zarureti ötekinin zaruretine, birinin saadeti ötekinin saadetine kat'i surette müessirdir. Ailemizde Tasarrufa riayeti düşünürken bunu bütün memlekete teşmil etmek memleketin zenginleşmesi için elimizden gelen fedakârlığı esirgememek lâzımdır. Halbuki bu bir fedakârlık değil bir vazifedir.

Sevgili yurdumuzu bu tozlu, mikroplu kaldırımlardan, bu harap çehreli işsiz güçsüz insanlardan, bu aç çocukların, aç ihtiyarların feci manzarasından kurtarmak, nihayet, bütün dünyanın yürüdüğü hakiki medeniyet ve insaniyet yoluna yürüye bilmek için parçalana parçalana çalışmamız lâzımdır.

Bunun için kazanç menbalarının artmasına, paramızın memleketten dışarı çıkmamasına, fabrikalarımızın büyümesine, çalışmalarımızın çoğalmasına ihtıyacımız var.

Kuru heyecanla vatanperverliğin faydası olmayacağını tecrübeler, felâketler bize gösterdi. Çocuklarımıza bu heyecanın ne gibi yerlere tatbık edileceğini öğretmek lâzımdır.

Artık süs peşinde, lüküs peşinde koşacak gayesiz gençler değil, hakikî kıymetlere ehemıyet verecek ciddî, asıl başlar istiyoruz.

ŞÜKÛFE NİHAL

Sûriye intihabatı münasebetile

Şamda askerle vatanperverler arasında Müsademeler oldu

Adana 21 - Sûriyede intihabat karışıklıklara sebep olmuştur. Şamda vatan perverlerle askerler arasında müsademeler yapılmıştır.

İsviçrede gümrük resmi

Bern 21 - İsviçre taze, tuzlu ve sair ithalâtın resimlerini artırmıştır.

Havacılık ve Spor Mecmuası

Çok caziptir. Her zemanki gibi temiz basılmıştır. İki sayfasını Merhum Muhittin Nami beye tahsis eden mecmua, tayyareciliğin lüzum ve ehemmiyetini isbat eden bir kaç mühim misal gösteriyor: Kurt dereliden mufassal olarak bahsediyor. Paraşutla düşerken kendi fotografını çeken havacının hikâyesini anlatıyor. Spor hareketlerini takip ediyor. Mecmuayı bitirirken sizi biraz da neş'elendirmeğe çalışıyor. Kırk resim, gayet eyi bir kâğıt ve 16 sayfa: bize onbeş günde bir on kuruşla bu kadar eyi bir eser okutan Tayyare Cemiyetine teşekkür etmek bir vazifedir.

Son Haberler

Ankara 22 Cümhûriyet Halk Fırkası gurubunun bu günkü içtimaında yerli kiremitlerin ecnebî kiremitlerine tercihine dair tedabir alınmasını Kütahya mebusu Hacı Mehmet beyin Maliye Vekâletinden sûal takriri müzakere edilmiş ve meselenin nazarı dikkate alınacağı neticesile celseye nihayet verilmiştir.

İzmir 22 İzmirden haraket eden Aris adlı Yunan vapuru Yeni kale civarında karaya oturmuştur.

İzmir 22 - İzmir Vilâyeti dahilinde kooperatifler günden güne çoğalmaktadır. 930 da otuz dokuza baliğ olan kooperatif adedi 931 de elli üçe çıkmıştır. 932 de bu mikdar seksen yediyi bulacaktır.

İzmir 22 - İzmir Vilâyetinde yeni yapılmakta olan köy mekteplerinin adedi yüz kırka baliğ olmaktadır.

Kayseri 22 Kaçakçılık ve ihtikârın önü alınmak için Kayseride şiddetli tedbirler alınmaktadır.

Muğla 22 - Muğla muallimleri kaçakçılıkla mücadelede kendilerine düşer vezifeleri müzakere etmişlerdir.

Cenevre 22 - Akvam meclisi Mançuriye gidecek tahkik heyeti azasını tesbit etmiştir.

Nankin 22 - Nankin millî hükûmeti istifa etmiştir.

Tokyo 22 - İngiltere terki teslihat konferansının Alman ve Fransız intihabatı olayısile iki üç hafta tehir edilmesi hakkında Japonyanın noktai nazarını sormuştur.

Şam 22 - Şamda ve Hamada polis ve jandarma âsayişi idameden aciz kaldığı için yerlerine Fransız askeri ikame edilmiştir.

Haftalık

Piyase

	Azami K.	Asgari K.
1 demirli buğday	45	30
» » Arpa	24	22
» » Mısır	30	27
» » Mercimek	—	
» » Nohut	90	70
» » Fasulye	105	95
» » Bulkurçekilmiş	80	70
» »haşhaşbeyaz	90	80
» » » siyah	—	
1 batman kendir	250	125
» » Cehri	750	200
1 D.ketentohumu	50	40
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	
1 Kıye sarımsak	30	25
1 Torba birinci	500	475
1 » ikinci	450	425
1 » üçüncü	275	250
1 » dördüncü	125	
1 batman kepek	13	12
1 kıye pirinç	27	25
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	25	00
1 kıye Sığır eti	16	00
1 kıye afyon	750	690
1 kıye tiftik	25	
1 kıye yapağı	50	45
1 kıye kıl	45	40
1 kıye balmumu	70	65
1 kıye peynir	50	30
1 » sade yağ	100	90
1 « zeytin yağı	100	90
1 « Şeker	55	53
100 adet yumurta	200	180
1 kıye bal	60	50
1 kıye pekmez		
1 teneke gaz	400	
1 « benzin	430	
Bir adet altın	935	930

Ziraat Bank

Çorum Şubesinden

Çorumun ziraat bankasına kısa vadeli (ipotekli) ikrazattan 65 numaralı senetle borçlu çöplü mahallesinden Çalı kuşu oğlu Şükrü ağanın Kazıklı kaya karyesinde üç kıt'a nısıf ve bir kıt'ası müstakil dört kıt'ada 75 dönüm tarlası.

Yine 67 numaralı senetle borçlu hıdırlık mahallesinden Külâhi zade Abbas efendinin Uyuz gölü namı diğeri Celil muhacirleri karyesinde üç kıt'ada yimibir dönüm tarlası.

Yine 66 numaralı senetle borçlu hıdırlık mahallesinden Külâhi zade Abbas efendinin Celil muhacirleri namı diğeri Uyuz gölü karyesinde dokuz kıt'ada ½86 dönüm tarlası.

Yine 69 numaralı senetle borçlu accelisani mahallesinden Kubat oğlu Sadık zevcesi Kâmile ve evlâtları Ali, Cemal, Hüseyin, Fatmanın kasabada kumluk mevkiinde bir kıt'a 12 dönüm tarlası.

Yine 70 numaralı senetle borçlu sağırcı mahallesinden Kılıççı oğlu Hacı Bekir kerimesi Nuriye hanımın kasabada sebze bahçelerinde 1 dönüm bahçesi.

Yine 71 unmaralı senetle borçlu hacı gevan mahallesinden Kayiş oğlu Hacı Ali efendinin Saraylı karyesinde altı kıt'a ve kara bürcek karyesinde üç kıt'a ki ceman dokuz kıt'ada 96 dönüm ve şarkıyan mahallesinde Maarif kırathanesi arkasında Hacı Osman sokağında hanesi.

Yine 68 numaralı senetle borçlu Karageçili mahallesinden Kara Ali zade kerimesi Hatice hanımın Kasabada üç Tutlar ve Mürsel mevkilerinde ik kıt'ada 39 dönüm tarlası.

Yine 73 numaralı senetle borçlu Üç mahallesinden Bezgın oğlu Hacı Mehmet ve zevcesi Hatice hanımın Deliler mevkiinde 6 kıt'ada 37 dönüm tarlası

Yine 44 numaralı senetle borçlu Saz değirmeni kariyesinden Kazbek bey oğlu Riza, Şahin, Şehbal hanımın 25 kıt,ada 127 dönüm tarlası.

Yine 76 numaralı senetle borçlu Burhan kâhya mahallesinden Emir Osman zade Osman ağanın Kasabada İçeri dere mevkiinde üç dönüm bağ, iki kıt'ada üçte bir, yine iki kıt'ada nısıf ve yine bir kıt'ada tam hisse ki ceman beş kıt'ada 87 dönüm tarlası tanzim olunan müzayede kaimesinde hudut ve evsafı sairesi muharrer gayri menkulleri gazete ile ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay müedetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan pey vaz edecek olların mevkii ve hududunu öğrenmek ve daha fazla izahat almak için Çorum Ziraat bankasına müracaatları ilân olunur

İLÂN

Alaca Cümhûriyet Halk Fırka anbarında mevcut 1500 şinik buğday olbaptaki mezat kaimesinde şeraite tevfikan bilmüzayede sa lacağından şarati müzayede buğday nümunesini görmek ar edenlerin Çorum Cümhûriyet Halk Fırkası riyasetine muracaatları ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Mansur zade Salim efendinin Gök göz oğlu Kadir efendi zimmetinde alacağı olan 54 mad liranın temini için dayin nam ipotekle merhun Çorumun şark mahallesinde muslu sokağın vaki sağ tarafı Gök göz oğlu Has usta sol tarafı Gök göz oğlu M tafa ve arkası Gök göz oğlu Ö ve önü yol ile mahdut fevkani oda tahtanî bir oda ve bir ma za ve bir mikdar havliyi şamil senevi 90 lira icar getirir hane açık artırma usulü paraya çev mesi tahtı karara alınmış ve m kemece bazı esbaba mebn müzayedenin tehirine karar ve miş isede bukere devamı icra lüzum görüldüğünden rüsum dellâliye müşteriye ait olmak üz 24 - 1 - 932 cumartesi gün saat 15 de satılacağından tal olanların mezkûr hanenin kıyme muhammenesi olan 3000 liran yüzde on nisbetinde teminat akçe veya banka mektubunu hamil münadisine muracaatları ve yev müzayedede dahi icra dairesind hazır bulunmaları lüzumu ilâ olunur.

Çorum Sulh hukuk hâkimliğinden

Çorumun tepecik mahallesind Hafız oğlu Veyis efendi kızı Şe ile Şeyheyyup mahallesinden H recep oğlu Kâmil usta aralarınd mütekevvin 300 lira kıymetli sa ve arkası gaip oğlu Ali solu s caklı oğlu Mehmet önü yol i mahdut hanenin sahibi olup olm dığının ve olduğu surette bir m zarfında Çorum Sulh hukuk m kemesine muracaat etmesi iç gazete ile ilânına mahkemece ka verilmiş ve mahkeme de 7 şub 932 ye bırakılmış olduğund keyfiyet ilân olunur,

Çorum Vilâyet Matbaası

30 - Birinci Kânun - 931

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir
İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921
Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 588

Günü geçen 26 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Haricе
150	Köylere

Nushası [3] Kuruştur

B. M. Meclisinde

ihtikâr yapanlar hakkında tatbik edilecek ceza kabul edildi

Ankara 28 - Büyük Millet meclisinin bu günkü içtimaında ecnebî memleketlerde bulunan memurların ücretinin ve tahsisatlarının sureti tesviyesi, Mağnisada inşa edilecek Moris şites hastanesine âit eşyanın gümrük resminden muafiyeti hakkındaki kanunların ikinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiştir. Müteakiben 22 temmuz 1931 tarih ve 1873 numaralı kanuna müzeyyel kanun lâyihası müzakere ve kabul edilmiştir. Buna nazaran memleketin dahil ve haricinde toptan fiyatin tereffuunu icap ettirecek bir sebep yok iken Hukûmetçe ittihaz edilen tedabiri istismar suretile eşyanın cari toptan fiyatlarının yükselmesine sebebiyet verenler bir aydan bir seneye kadar hapis ve on bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılacaktır. Bu nevi suçları ihbar ve şikâyet vukuunda Cümhûriyet müddei umumisi tarafından mahallin en büyük mülkiye memurunun veya tevkil edeceği idare şubeleri amirlerinden birinin riyâsetinde Belediye ve ticaret odaları azasından müntehap vemuhtelif birer zattan bir heyete havale edilir. Ticaret odası olmıyan yerlerde azaların ikiside Belediyeden alınır. Bu heyet cari fiyata zam kunduğuna karar verirse işin mahkemeye sevki mecburidir. Aksine karar verirse müddei umumî işi mahkemeye sevk etmekte mühayyerdir. Heyet kendilerine verilen işi üç gün zarfında neticelendirmeğe mecburdur. Bu davaları Sulh mahkemeleri diğer işlere tercihan ve müstacelen görecek lerdir.

Duruşmalarda ceza mahkemeleri üsulü kanunun 225 inci maddesi tatbik olunacaktır. Müşteri 500 kuruştan yukarı alış verişlerde fatora isteyebilecektir. Bunu vermiyen satıcılara 5 liradan 10 liraya kadar hafif para cezası hükmolunacaktır.

Fırka gurubunda

Maliye ve İktisat Vekâletlerinin ikiye ayrılması hakkındaki lâyiha kabul edildi

Ankara 27 Cümhûriyet Halk Fırkası gurubu bugün öğleden sonra Afiyon Meb'usu Ali beyin riyasetinde toplanmıştır.

Başvekil İsmet paşa hazretleri Malî ve İktisadî mesaile atfedilen ehemmiyeti ve Fırkanın evel ve ahir gösterdiği alâkayı nazarı dikkate alarak Maliye ve İktisat Vekâletlerinin ikişer Vekâlete ayrılması hususunda Hükûmetin noktai nazarını izah ettiler ve bu bapta gurubun kanaatlerini tesbit eylemesini istediler; başlı başına bir ziraat Vekâleti tesisi ve Maliye Vekâletinin de ikiye ayrılması esasları gurupça müttefikan tasvip edilmiştir. İcap eden kanun lâyıhaları heman yüksek meclise arz olunacaktır.

IRAK BAŞVEKİLİ ANKARADA

Ankara 27 - Irak Baş Vekili Nuri Paşa H z. leri şehrimize gelmiş, istasyonda Baş Vekil İsmet Paşa H z. lerile Hariciye Vekili Tevfik Ruştü bey ve Hariciye Vekâleti erkânı tarafından karşılanmıştır.

İKTİSAT VEKİLİNİN HAZIRLADIĞI 2 KANUN BAŞVEKÂLETE VERİLDİ

Ankara 27 İktisat Vekâleti Baytar noksanının ve refahlarının temini, baytari fen memurlarının yetiştirilmesini memleketin pirinç ihtiyacatını tatmin zeriyatının takviye, haralar, nümune koyun ağılları tesisini temine matuf kanun lâyihaları hazırlamıştır. Bu kanunlar Baş Vekâlete tevdi edilmiştir.

TÜRKİYE MUHTELİTİ İLE SLAVYALILAR ARASINDA MAÇ

İstanbul 25 - Bu gün Galatasaray, Fenerbahçe muhtelitile meşhûr Slavva takımı arasında yapılan maçta sıfıra karşı iki sayı ile Slavyalılar galip gelmiştir.

İstanbul 27 - Slavya ile Fenar bahçe, Galata saray muhteliti arasında bugün yapılan maç fevkalâde heyecanlı olmuştur.

Türk takımı dört beş senedir mislı görülmemiş, fevkalâde bir oyun oynamıştır.

Maç sıfır sıfıra beraberlikle hitam bulmuştur.

Adanada

Verem Dispanseri yapılıyor

Adana 26 - Belediyece yapılması kararlaştırılan verem dispanserinin inşası müteahhide ihale edilmiştir

Cümhûriyet

Şehitleri taziz edildi

Ankara 25 Menemen facıasının yıldönümü münasebetile bu gün halk evinde mektepliler, muallimler ve halkın iştirakile yapılan ictimada Cümhûriyet şehidi Kubilay ve bekçi Hasanın hatıraları taziz edilmiştir. İki dakıka ayakta durarak şehitlere hürmet gösterilmiş, genç muallim ve zabıt vekili Kubılay ile bekçi Hasanın fedakârlıklarını tebcil ve canavar mürtecileri telin eden nutuklar irat olunmuştur.

CENUP HUDUDUNDA

Kaçakçılıkla mücadele ediliyor

Ankara 24 - Cenup hududunda kaçakçıların takip ve tenkili işlerine devam edilmektedir. Aldığımız malûmata nazaran Gazi Antep civarında geçenlerde vuku bulan iki müsademede biri yaralı olmak üzre 8 kaçakçı yakalanmış ve 14 çuval muhtelif cins eşya ile üç hayvan musadere edilmiştir. Osmaniye civarında vaki diğer musademede de kaçakçılar eşya yüklü 11 hayvan terkederek kaçmışlardır.

12/13 - 12 - 931 Urfanın üç kardeş mevkiinde muhafaza memurlarile kaçakçılar arasında yapılan musademede sekiz çuval şeker beş çuval kaçak tütün tutulmuştur.

15/16 - 12 - 931 Gecesi cenuptan şimale geçmek isteyen yeni bir kaçakçı kafilesile muhafaza memurları arasında vaki musademede bir kaçakçı maktul düşmüş iki kaçakçı da eşyaları terk ederek firar etmişlerdir. Alınan tedbir sayesinde Hakkâri vilâyetinin Çal mıntakasında onsekiz, merkez mıntakasında 13, Beytüşşebap mıntıkasında 4 hayvan yükü kaçak eşya yakalanmıştır.

Feci bir kaza

İstanbul 28 - Dün akşam bir kamyon Beyoğlunda yaya kaldırımı yanından geçerken sekiz kişiyi çiğnemiştir çiğnenenlerden biri ölmüştür, yaralılardan ikisi kadındır. Serhoş olan şöför tevkif edilmiştir.

VATANDAŞ!
Yerli mallarımızı sevmek, memleketimizi sevmek demektir.
Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Yerli Düşünceler :

Bozgunculuk

Hafta bitti; kararlar verip andlar içtik, vazifemizi yaptık, Şimdilik gelecek tasarruf haftasını beklemekten başka yapacak birşey kalmamıştır.

Bu telâkkı gülünçtür, değil mi? Fakat şimdiye kadar hep böyle olmadı mı idi? Bir zamanlar da bir çok kararlar verilmiş, andlar içilmiş, fakat yine herşey unutulmuştu. Eskiden İtalyan malına karşı boykot propağandası yapılmıştı. Balkan harbinden Bulgar ve Bulgar malı düşmanlığı ile çıkmıştık. Umumî harp ise İngiliz alevhtarlığı ile bitmişti.

Tuhaf olan, bu düşmanlık hislerine saik harpler bittikten sonra düşmanlığında zail oluşundan ziyade İtalyan malı ile Fransız malı arasında fark görülmemesi idi. Şuursuz bir menfii mukavemet ve menfi tecavüz yolu tutuyorduk. Hariçten gelen emtianın menşeleri ne olursa olsun Türkler için aynı hassasiyet ile karşılanması mantık icabı görünüyordu. Bir memleket ile münasebatımız gerginleştiği vakıt pazarımızı değiştiriyorduk. Bu gün aynı zehniyeti Hindistan'da görüyoruz.

Eskiden buçeşit propagandalar, sözden ileri geçmemekle beraber, sırf dahilî politika vasıtası olarak kullanılıyor, fırsattan istifade ile memleket inkişafı için tedbir almak hatıra gelmiyordu. Halbuki istenilse, akla gelse, belki kapitülasyonlara rağmen çok şey yapmak mümkin olurdu. Hukûmetler yerli sanayii teşvik etmedikleri gibi halkımız da düşman olduğu mallar yerine dahilî mamulâtın ikamesini düşünmiyordu. Bu gün herkese münakaşa edilmiyecek kadar tabiî görünen bu basit zihniyetin tamimi için seneler lâzım geldi.

Müsbet yollar ve yapıcı tedbirler için memleketin Cümhûriyete kadar beklemesi mukaddermiş.

Tasarruf haftası bitmiş olmakla sefer berliğimiz nihayet bulmuş olmıyor. Herkes tasarruf ve yerli malına rağbeti bu gün bir vatan borcu olarak telâkki ederken bozguncularla da çarpışmak zaruretini hissediyor. Bu gün kaçakçılık, tefecilik ve ihtikâr diye üç düşmanla beraber demagojiyi de göğüslemek mecburiyetindeyiz

İlk üçü için alınacak idarî tedbirlerin müessir olacağına şüphe yoktur. Fakat şarlatanlığı da unutmıyalım, oda ötekiler kadar büyük tehlikeler arzediyor.

Halâ eski yolunu takip eden bir gazete tasarruf vasıtasile hayalinde yer verdiği muhayyel bir sınıfa hucum etmekte ve tasarrufun ancak bu sınıf için varit olabileceğini iddia etmektedir. Söylediklerine hayret ettik doğrusu!

Ahval ve şeraitin çetinliği esasen herkese her şeyden el çektirmiş, parasızlık milletin ekseriyetin mecburî bir imsake sevketmiş. Köylü zaten tasarruf timsali imiş; varlık senesinde parasını yerli malına verir, kıtlık senesinde de sefalet çeker, ümitle yaşarmış. Şehirlerde amele ve memurda israftan uzakta imiş, çünki isteselerde israfa iktidarları yokmuş! Tasarruf ancak her şeye rağmen lüks ve israf için para bulan kalil bir zümre içinmiş!

Biz Tasarruf için seferberlik ilân ettiğimiz vakıt tabiatile umumu düşünmüş ve herkesin israf yaptığına kanaat getirmiştik. Köylü senenin yalnız iki buçuk ayında çalışıp dokuz ayını kahve de geçirdiği halde israf yapamadığı nasıl iddia olunur? mahsulüne itina etmez, suyu Allahdan bekler, kışın meselâ domuz avlıyacağına evinden çıkmazsa kuvvet ve kabiliyetini istimal etmemiş olmaz mı? bu enerji israfi değilmidir? Amele veya memur az veya çok para biriktirmek istemezse, yerli malı yerine ecnebi malı alırsa Tasarrufa riayet ediyor diyemeyiz. Lüks yapan kalil zümre ise belki hisabını en az bilenlerdir. Kazandığından değil alıştığı fena huylardan ve borcu hoş görmesinden lüks yapabiliyor.

Bugün istenilen şuûrlu bir hesap bilmek, her suretle israfın önüne geçmektir. Eskiden olduğu gibi dahilî politika yaldızı için lâf söylemiyor; memleket inkişafı ve umumî refah için devam edici bir şuûr uyandırmak için çalışılıyor.

Umumdan bariz ayrılıkları olan kalil bir zumre olduğu ve Tasarrufun ancak bu sınıf için mevzu bahs olacağı demağojisi, dikkat edelim:

Bir bozğunculuk hırsı aşılayabilir!

Reşit Hayri
(Hakimiyetimilliyeden)

KASTAMONUDA

kar irtifaı 90 santımı buldu yollar kapandı

Kastamonu 25 - Üç günden beri kar yağmaktadır. İnebolu ve Ankara yolları kapanmıştır. Posta hayvanla nakil edilmektedir. Bazı yerlerde karın irtifaı 90 santımı bulmuştur.

KAÇAKÇILIK KANUNU

Muhtelit encümene verildi

Ankara 26 - Büyük Millet Meclisinin bu günkü içtimaında Meclise verilen kaçakçılık kanununun Adliye, Dahiliye, Millî müdafaa encümenlerinden teşekkül edecek bir muhtelit komisiyon tarafından tetkikından sonra bütçe encümenine verilmesi tekarrür etmiştir. Sınaî müessеselerin 930 senesi nihayetine kadar tahakkuk etmiş bulunan muamele vergisi borçlarının altıda beşi ile hazinenin yine 930 senesi nihayetine kadar bu müesseselere olan Prim tahsisatlarının mütekabilen bakası hakkındaki kanun, borcunu ödemiş mükellefler aleyhinde bir vaziyet ihdas edeceği için kabul edilmemiştir. Menkul ve gayri menkul mallarla bunların intifa haklarını ve daimî vergilerin mektumlarını ihbar edenlere ikramiye verileceği hakkındaki kanun kabul edilmiştir. Bu kanunda verilecek ikramiyelerin mikdar ve nisbetleri ve ne zaman verileceği tasrih edilmektedir. Meclis pazartesi toplanacaktır.

TRABZONDA FIRTANA VE KAR

Trabzon 24 - Fırtına, kar devam ediyor. Şehirde kar 15 santımı bulmuştur. Mulhakatla otomobil münakalatı durmuştur.

Muğla 24 - Soguk şiddetlidir. Gece suhûnet sıfırdan aşağı altıyı bulmaktadır.

ADANANIN 931 PAMUK İSTİHSALATI

Adana 27 - 1931 sencsi pamuk istihsalâtı 71700 balyadır. Bunun 49700 balyası ihraç edilmiştir.

MANİSA TİCARET ODASININ HAYIRLI BİR KARARI

Adana 27 - Manisa Ticaret odası dokumacılığı fennî bir surette ihyaya karar vermiş, Adana fabrikalarında yapılan ipliklerden nümune istemiştir.

Kastamonuda bir katil idam cezasına mahkum oldu

Kastamonu 27 - Ağır ceza mahkemesi bir idam hükmü vermiştir 10 yaşında Hasanı öldüren katil evvelce de iki katil feyli yapmıştır.

ABBAS HİLMİ PAŞA

Kûdüse getti

Adana 27 - Sabık Hidiv Abbas Hilmi paşa Beyruta gelmiş, fevkalade Komiserle görüşmüştür. Burada eyi bir hüsnü kabul gören Abbas Hilmi paşa Kudüse gitmiştir.

Şamda

Hadise devam ediyor

Adana 27 - Sûriyeden bildiriliyor; Şam, Hama, Humus, Halep karışıklıklarında tevkif edilenler Fıransız Askerî divanı harbinde muhakeme edilecektir.

Şamın Merce meydanında toplanan halk yaşasın Kıraliyet yaşasın vataniler, kahrolsun istismar edenler diye bağırmışlar, dağıtmağa gelen Fıransız tangını devirmişlerdir. Altı Fıransız askeri yaralanmıştır, müsademeler de ölenler için yapılan ihtifale 60 bin kişi iştirak etmiştir.

JAPONLAR İLERİ HARAKETE DEVAM EDİYORLAR

Pekin 27 - Japonların Şinşuva doğru hareketleri ilerlemektedir. Yeni Çin millî hukûmeti reisi Çinlilere mukavemet emri vermiştir.

BULGARİSTANDA

yeni iktisat programı

Sofya 26 - 1932 ibtidasından itibaren Bulgarıstanda yeni bir iktisat proğramı tatbik olunacaktır. Yeni programda lüks eşyanın ithaline müsaade edilmeyecektir.

TÜRKİYEDE

SUHUNET DERECELERİ

Ankara 26 - Bütün Türkiyede düne kadar her tarafta derece sıfırdan aşağıdır. En fazla düşüklük Erzincanda sıfırdan aşağı 19 dur. Bu sabah Şarkî Anadolu müstesna her yerde suhunet 8 - 5 derece yükselmiştir. Rize ve Kastamonudan maada kar kesilmiş ve her tarafta hava açılmıştır. Kara deniz sahillerinde Trabzonun garp kısmında kar yağmura çevirmiştir. Kar irtifaı Rizede 50, Kastamonuda 67 santımı bulmuştur.

İsraf ve Tasarruf

Ekonomik ve rasyonel perensip ...icindeki her (ihtiyaç) israf ...ylit eder. İsraf, gayri iktisadî ...tiyaçların tatmini ve ihtiyaçların ...yri iktisadî tarzlarda istifası ...mektir. İsraf, yani ifna edilen ...ymetlerden fert de cemiyet te ...hrum kalır. İsrafın ve servet ...zülerinden mahrumiyetin tema... fert ve binnetice cemiyet ...vetlerinin cüzülerini gaybede... zaiflemesine ve tükenmesine ...ncer olur.

Türk vatandaşlarının, cemiyet ...isadiyatının seyri karşısındaki ...z'i tavurları ne aklı selim, ne de ...isadî menfaat idrakile kabili ...lifir. İhracat mahsullarımızın ...rüm piyaselerinin daralması, ...carette iflâsın çoğalması, haya... darlaşması, bütçe buhranları ...lli iktisat hayatının nabız atış...ının intizamsızlığına delâlet ...en hadiselerdir.

Türk vatandaşı bu hadiselerin ...nasını müdrik midir? bu vak...ar karşısında içtimaî idrak ve ...imaî vicdan harekete geldikçe, ...diselerin manasındaki vehametin ...laşılmadığına hükmetmek kadar ...bii bir şey olamaz.

Hakikatin demir darbası ...lli iktisat bünyesini sarstığı ...man, şuurlanmak, felâketi tahfife ...ramıyacaktır. İsraf daima ahlâk ...e seciye zafının bir tezahürüdür. ...vrimizi karakterize eden kor...nç hudkâmlık ve intifa hırsı ...af hastalığının irazındandır. ...laki terdi, cemiyeti, altın etrafına ...üşen pervaneler gibi, tehlike...n içine kadar sürükler.

Bizi millet ve cemiyet olarak ...ribetmek istidında olan israfı ...rdurmak zarureti vardır. Bunun ...n de, heyeti içtimaiyenin ...ibetine müessir olan bu cereya...n iç yüzünü vuzuhla görmek ...ımdır.

İsrafın vüsat ve şiddeti memle...tin ıztırabı ile acı bir tezat teşkil ...mektedir. Bütün varlığımız bu ...kyassız israf karşısında zebun ... mukavemetsizdir. Derin bir ...alist tevekkülü ile hadiselerin ...yircisi vaziyetindeyiz. İçtimaî ...isat vak'alarının kanuniyetini ...ak etmek devrindeyiz. Bu idrak ...alizmi ret ve inkâr eder. Tarih hayalin ve fatalizmin değil baştan başa hakikatlerin bir hikâyesidir. Hayalden uzaklaşmak, metin ve cesur hakıkatleri görmek lâzımdır.

Hakikati bütün acılığile görmek, Türk ekonomisinin harabisine giden milletin istıklâlını tehdit eden ve nihayet cemiyete facia hazırlayan bu şuûrsuz seyrin istikametini değiştirmek, Türk tarihinin bir zarureti halini almıştır.

İsraf ise akibet endişelik şiarının tam zıttıdır.

Binaenaleyh israf, yalnız halihazırı üzerinde müessir değil, Tasarrufu imkânsızlaştırmak suretile yeni sermaye teşekküllerine de manidir. İsrafın iktisadî sahadaki bu iki neticesinin de tealluk ettiği sahalarda ayrı ayrı iki tehlikesi vardır.

Millet fakirleşir. Bunun içtimaî hayattaki başlıca tezahürleri şunlardır. Hayat seviyesi düşer, noksan gıda içtimaî sihhatı tehdit eder. Verem içtimaî bir illet halini alır. Vefiyat çoğalır, nesil terdi eder, İzdivaçlar ve bu suretle de doğumlar azalır.

Menkul ve gayri menkul servet aksamı elden çıkarılır. İçtimaî fezayıha menba olan ahlak terdisi bütün vahim şekillerle meydan alır. Sirkat, ihtilas, sûi istimal, fahiş, yeis, alkolizim, tecennünler, intiharlar, cinayetler çoğalır. Ve fakirleşmekte devam eden bir millet çökmeğe mahkûm olur.

İsrafla mücadelenin kuvveden file çıkarak semedar olabilmesinin tek şartını kısaca şöyle hulasa edebiliriz. İsrafla mücadele tedbirlerinin objektifi bütün içtimai hayatımıza şamil olacaktır.

İhtiyaçlarımızı mürakabe ile başlıyacak olan bu mücadele seri ve kat'i surette bu ihtiyaçlardan hayat seviyemizin icabatından olmayanlarının tahdidine müncer olmalıdır. İhtiyarî tahdidat.

Bu tahdidat belki bazı itiyatlardan feragat demek olacaktır.

Türk vatandaşı bu feragata katlanacaktır: Mukadderatına hakim almak ve istiklâlini muhafaza etmek için.

N. E.

B. M. Meclisinde

kabul ve tasdik edilen mazbata ve kanunlar

Ankara 24 - Büyük millet meclisi hizmeti mecburelerinin hitamından sonra vazifelerinde devam etmek istemeyen etibbaya avdet harcırahları verilmemesi hakkında Divanı muhasebat mazbatası kabul edilmiştir. 931 Şubat ve mart aylarına ait Divanı muhasebat raporu tasvip ve 931 bütçesinin muhtelif fasılları arasında münakaleler kabul edilmiştir. Menkul ve gayri menkul mallarla bunların intifa haklarının ve daimî vergilerinin mektumlarını haber verenlere ikramiye verilmesine dair kanunun 5 maddesi müzakere ve kabul olunmuştur. Altıncı madde İktisat encümeninde tetkik olunmaktadır. İnhisar maddeleri kaçakçılarının muhbirlerine verilecek peşin ikramiyeler hakkındaki lâyiha da buna dair İktisat ve Dahiliye Encümenlerinden henüz çıkmamış olan Hukûmetin yeni tekliflerile birlikte müzakere olunacaktır.

Tamirat meselesi

Ve Fransa baş vekilinin beyanatı

Paris 28 - Başvekâlet tamirat meselesi hakkında Fransız ve İngiliz mütehassıslarının müzakerelerde bulunduğunu, Fransız ve İngiliz hukûmet reisleri arasında bir mülâkatla en çok bu müzkerelerden sonra derpiş olunabileceğini bildirmiştir

Tamirat konferansı

Paris 26 - İngiliz gazeteleri tamirat konferansının kânunusani ortalarında Lâheyde toplanacağını zannediyorlar. Fransız gazeteleri İngiliz ve Fransız mütehassıslarının bu hususta yakında mükâlemata başlayacaklarını, Amerikanın iştiraki olmaksızın harp borçlarının tadilinden fayda çıkmıyacağını yazıyorlar.

Yogoslavya kralı Paristen hareket etti

Paris 28 - Yoguslavya Kralı bu gün Paristen hareket etmiştir. Kral müteaddit Devlet adamlarile ve Baş Vekil Laval ile görüşmüştür. Bu mülakatlar tamirat ve terki teslihat konferanslarile merkezî Avrupa ve Balkanların vaziyeti ve muahedelere riayet ve ehemmiyet şartları hakkında cereyan etmiştir. Kral bu meselelere dair kanaatlerini açıkça izhar etmiştir.

GANDİNİN AVDETİ

Hindistanda heyecan uyandırdı

Lahûri 27- Gandinin Hindistana dönüşü arefesinde Hindistanda yeniden büyük bir heyecan başlamıştır.

Japonlar askerî harakâtı mes'uliyetini Çinlilere tahmil ediyorlar

Tökyo 28 Japonya hükûmeti Fransa, İngiltere ve Almanyaya verdiği cevapta muntazam kıtaat ile şakiler ayırt edilmediği müddetçe Japonyanın yapacağı askerî harekât mes'uliyetinin Çinlilere ait olacağını bildirmiştir

Japonlarla Çinliler arasında

Şiddetli müsademeler devam ediyor

Tökyo 28 - Çinlilerle Japonlar arasında şiddetli müsademeler olmaktadır. Çinlilerin ağır zayiat vererek şimale kaçtıkları ve Japonların Şişoyu işgal ettikleri söyleniyor. Japon hükûmeti Mukden hükûmetinin teahhüdatını kabul ve harplerden mütevellit zayiatı tazmin edeceğini alakadarlara bildirmiştir.

Avusturya Başvekili

istikrazın temdidi için İsviçreye gidiyor

Viyana 26 - Avusturya istikrazının temdidini Cemiyeti akvamdan istemek üzre Avusturya Başvekili yakında Cenevreye gidecektir.

Son haberler

Ankara 29 - Büyük Millet Meclisi İktisat Vekâletinden ayrı olarak bir ziraat Vekâleti ihdasına ve Posta, Telgraftan maada Devlet inhisarları ve gümrük işlerile meşgul olacak bir gümrük ve inhisarlar Vekâleti teşkiline dair kanunları kabul etmiştir.

Yeni ihdas edilen bu iki vekâletin teşkilâtına ve maaş ve masraflarının hangi bütçe, fasıllardan tesviyesine ait kanunlar da kabul edilmiştir

Ziraat Vekâletinde bir hukuk müşavirliği, bir hususî kalem, bir zat işleri Müdürlüğü, gümrük İnhisarlar Vekâletinde bir müsteşarlık ve bir hususî kalem teşkil edilmektedir. Meclis perşembe günü toplanacaktır

Ankara 29 - Selânik telefonu bir kânunu sanide umuma açılacaktır. Şimdilik yalnız Ankara ve İstanbula servis yapılacaktır. Üç dakikalık bir konuşma Selânik ve İstanbul arasında 185, Ankara Selânik arasında 290 kuruştur. Saat 12 den sabahleyin sekize kadar ücretin beşte üçü alınacaktır. İstanbul - Bükreş telefon servisi on günden beri açılmış bulunmaktadır.

Ankara 29 - Âli İktisat meclisi bugün öğleden evvel ve sonra aktettiği iki içtimai müteakip sekizinci içtima devresine nihayet vermiştir Âli İktisat Meclisi bu devrei içtimaiyesinde ruznamesine dahil bulunan meseleden fındık, afyon ve peynircilik nizamnamelerile 929 tediye muvazenesini ve Türkiye liman işlerine dair raporu ve 929 senesi tediye muvazenesine merbut beynelmilel umumî buhrana âit raporu tetkik eylemiştir.

Zayi mühür

Namıma mahkûk tatbik mühürümü zayi eyledim mezkûr mühürle temhir edilmiş deyn senedim ve saire yoktur. Yenisini yaptıracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Ömer paşa zevcesi Hayriye

Havacılık ve Spor Mecmuası

Çok kaziptir. Her zemanki gibi temiz basılmıştır. İki sayfasını Merhum Muhittin Nami beye tahsis eden mecmua, tayyareciliğin lüzum ve ehemmiyetini isbat eden bir kaç mühim misal gösteriyor: Kurt dereliden mufassal olarak bahsediyor. Paraşutla düşerken kendi fotografını çeken havacının hikâyesini anlatıyor. Spor hareketlerini takip ediyor. Mecmuayı bitirirken sizi biraz da neş'elendirmeğe çalışıyor. Kırk resim, gayet eyi bir kâğıt ve 16 sayfa: bize onbeş günde bir on kuruşla bu kadar eyi bir eser okutan Tayyare Cemiyetine teşekkür etmek bir vazifedir.

Zekât ve Fıtra

Ramazanı şerifte her müslümanın vereceği fıtra ve zekâtını Hilâli ahmere ve Himayei etfal, Tayyare cemiyeti gibi üç büyük müessesei hayriye beyninde taksim edilen ve Tayyare cemiyeti tarafından dağıtılan zarflara konulması daha sevap ve daha hayırlıdır.

Vilâyet İdarei hususiye Müdürlüğünden

İnhilâl eden Çorum idarei hususiye piyade tahsildarlığı için kânunu sanînin altıncı çrşamba günü saat 10 da müsabaka açılacaktır. Müsabakaya talip olanların memurin kanununun 4 üncü maddesi ahkâmına tevfikan zirde gösterilen vesaikle muracaatları ilân olunur.

1 -- Hüviyeti ve sininin 24 ten dun 44 ten efzun olmaması.

2 -- Hizmeti filiyesini ikmal ettiğine dair vesikası.

3 - Hüsnü hal ve istikamet erbabından bulunmak ve bu hakka dair idare heyetinden mazbata ibrazı.

4 -- Sıhhat raporu.

Vilâyet Defterdarlıktan

Merkezi Vilâyet Varidat kaleminde 12 lira maaşlı iki Varidat kitabeti için kânunusani pazar günü safi kanuniyeyi haiz talipler arasında müsabaka imtihanı icra edileceğinden şahadetname ve hüsnü hal mazbatalarile birlikte Defterdarlığa muracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çorumun çiriş mahallesinden iken ecelile vefat eden Malatyalı oğullarından Hacı mehmet ağanın alacakları ile borçlularının bir zarfınba muracaatla deftere kayd ettirmeleri ilân olunur

Zayi makbuz

Çorum Muhasebei Hususiyesi emrile Ziraat bankasına temin akçası olarak yatırmış olduğu 93 lira 47 kuruşluk 7 - 12 tarih ve $\frac{208980}{4340}$ numaralı makbuzu ve 6517 kuruşluk banka 4107 kasa numarasında mukayyet makbuzları zayi etmiş olduğundan bulunduğunda hükmü olmıyacağını ilân eylerim.

Battal zada İsmet

Haftalık Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	40	30
» » Arpa	23	20
» » Mısır	30	25
» » Mercimek	60	55
» » Nohut	90	80
» » Fasulye	90	85
» » Bulkurçekilmiş	75	70
» »haşhaşbeyaz	75	70
» » » siyah	110	100
1 batman kendir	200	150
» » Cehri	550	150
1 B. kendir	200	150
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kiye soğan	2	
1 Kiye sarımsak	30	25
1 Torba birinci	475	
1 » ikinci	425	
1 » üçüncü	210	
1 » dördüncü	120	
1 batman kepek		
1 kıye pirinç	25	22
1 kıye koyun eti	30	
1 kıye keçi eti	26	
1 kıye Sığır eti	16	
1 kıye afyon	700	
1 kıye tiftik	40	
1 kıye yapağı	50	
1 kıye kıl	40	
1 kıye balmumu	65	
1 kıye peynir	50	
1 » sade yağ	100	
1 « zeytin yağı	100	
1 « Şeker	55	
100 adet yumurta	200	
1 kıye bal	65	
1 kıye pekmez		
1 teneke gaz	410	
1 « benzin	430	
Bir adet altın	950	

Çorum Vilâyet Matbaası

6 - İkinci Kânun - 932

İDARE HANE: Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşamba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 589

Sayı 3/183

ABONE ŞARAİTİ

Müddeti	Mevkii
175	kasabayı
200	Hariçe
150	Köylere

Bir nüshası [3] Kuruştur

187 kütüphanesi

Gazi Hazretlerinin Teşekkürleri

Ankara 2 - Riyaseti Cümhûr Kâtibi Umumiliğinden: Reisi Cümhur Hz. leri yeni sene münasebetile bir çok zevatlan aldıkları tebrik namelerden pek mütehassis olmuşlar ve yeni senenin milletimiz için yümünlü olması temennilerile teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Ankara 2 - Mecliste bu gün ekseriyet olmadığından içtima pazartesiye talik edilmiştir.

Yunan ricali siyasiyesi ve Matbuatı Başvekilimizin makalesile meşgul

Atina 3 - Gazeteler; Başvekil İsmet paşa hazretlerinin makalesile meşgul olmaktalar ve makalenin Yunan, Bulgar münasebatına ait kısmının Yunanistanda eyi bir akıbet bıraktığını yazmaktadır.

Venizelos; Makaleyi büyük bir alâka ile okuduğunu, büyük ve aziz dostu ile herzaman olduğu gibi temamen mutabık olduğunu söylemiştir.

Yunan Hariciye Nazırı Mihalokopolos beyanatında Türk - Yunan münasebatının yakın şarkta sulh için bir teminat teşkil ettiğini ve bu münasebat nüfuzunun pek ziyade vasi olduğunu söylemiştir.

Türk futbolcuları Prede

Atina 2 - Türk futbolcuları dün Preye gelmişler ve hararetle karşılanmışlardır.

Fırka merkezi idare azalığı

Ankara 3 - Ziraat Vekâletine tayin olunan Kütahya Meb'usu Muhlis bey Fırka idare heyeti azalığından istifa etmiştir.

Bu suretle inhilal eden azalığa Umum Reislik divanı kararile Mardin Meb'usu Ali Rıza bey tayin olunmuştur.

Varşova Elçimiz İtimat namesini takdim etti

Varşuva büyük Elçimiz Cevat bey, Reisi Cümhura itimatnamesini takdim etmiştir. Merasimde Başvekil ve Hariciye Nazırile Kalem azasından bazıları hazır bulunmuştur.

Reisi Cümhur; müteakiben Cevat beye bir mülâkat vermiştir.

Hindistanda Milliyet perverlerin faaliyeti

Bombay 2 - Gandi Hindistan Valii Umumisine itaatsizlik mücadelesine tekrar başlamağa karar verildiğini telgrafla bildirmiştir. Valii Umumi cevabında müzakerata amade olduğunu bildirmiştir. Cevabın tetkiki için toplanan milli kongre icra komitesi zabıta tarafından dağıtılmıştır. Gandinin ve bazı Rüesanın tevkifi bekleniyor.

Fransa idhalât eşyası gümrüklerinde tadilât yapıyor

Paris 2 - Bir kararname ile Fransaya girecek mısır, kahve pamuk yağı, mutbah yağları, kurşun, çinko, bakır ve bazı kimyevi maddeler, dabağlanmış fakat işlenmemiş deriler munzam gümrük resminden istisna edilmişlerdir.

Rusyada Buhran

Moskova 2 - İzvestiya gazetesi son haddini bulan buhrandan dolayı 1932 senesinde sürüm piyaseleri ve ibtidai maddeler mücadelesinin fevkalâde şiddetleneceğini ve Marçuri hadiselerinin sulh eserini geçirecegi vahim imtihanların bir başlangıcı olduğunu yazmaktadır.

Hindistan Haberleri

Bombay 3 - Hindistan Umum Valisi Gandiye verdiği cevapta yapılmakta olan sui kast harekâtına mani olmak lüzumu üzerinde ısrar ederek Lâkitte son emirnamelerine mevzuubahis edilmiyeceği ve Hint millî konferansının mutesavver icraat ve harekâtından kendisini mes'ul tutacağını bildirmiştir. Gandının anbean tevkifine intizar olunuyor.

Nevyork'ta İktisadî vaziyet

Nevyork 3 - Ayaletlerdeki bankalardan dün tediyatını tadil etmiştir.

Rusya - Romanya Ademi tecavüz misakı

Bükreş 3 - Rusya, Romanya ademi tecavüz misakı müzakeratı iki hükûmetin Ankara elçileri arasında cereyan edecektir. Türkiye hükûmeti şimdiye kadar Rusya ile Romanya arasında mutavassıt lık vazifesini yapmıştır.

Yunanlılar maçta galip geldiler

Atina 3 - Türk Yunan muhtelitleri maçında Yunanlılar bire karşı dörtle galiptir.

B. M. M. de Kabul edilen kanunlar

Ankara 4 - B. M Meclisi bugünki içtimaında Evkaf Umum müdürlüğü bütçesinde bazı fasıllar arasında tahsisat münakalesine ve İstanbul evkaf varidat müdürlüğünün lâğvi ile evkaf umum müdür muavinliği ve varidat ve mahlulât müdürlüğü ihdasına dair kanunları kabul etmiştir.

Gazi Hazretlerinin İzmirde dikilecek heykelinin gümrük resminden muafiyeti kabul olunmuş ve bazı kauunların ikinci müzakeresi yapılmıştır.

Meclis perşembeye toplanacaktır.

Âli İktisat meclisi kâtibi umumiliğinin izahatı

Ankara 4 - Âli İktisat meclisi kâtibi umumisi Nurullah Esat bey meclisin son devre mesaisi hakkında ajansa izahat vermiştir. Bu izahata nazaran âli meclis 1929 tediye muvazenesini tetkik etmiş iktisadî buhrana ait raporunda mühim meselelere temas eylemiştir. İhracat nizamnameleri tetkik olunarak bunlarda lüzum görülen tadilât tesbit edilmiştir. Bunlar yakında iktisat vekâletine verilecektir, limanlarımızın inkişafına ait raporda bilhassa İstanbul limanı üzerinde tevekkuf edilmiştir. Bu raporlar da başvekâlete takdim ve yakında neşredilecektir.

Hariciye vekilimiz İrana gitmek üzere İstanbula hareket etti

Ankara 4 - Hariciye vekili T. Rüştü B. Tahrana gitmek üzere bu akşam tirenle İstanbula hareket etmiş istasyonda Meclis reisi, Başvekil, Riyaseti cümhur ve Fırka kâtibi umumileri, Meclisler, Sefirler tarafından yad vurulmuştur. İran sefiri Sadık han da aynı tirenle İstanbula gitmiştir.

VATANDAŞ! Yerli malını bil ve sev

(Hakimiyeti Milliyeden)

Başvekilimizin Makalesi

Yunan Gazetelerinde İntişar etti

Yeni sene münasebetile bana dost memleketin efkârı umumiyesile temasa gelmek fırsatını verdiğinden dolayı Atina Ajansına bilhassa teşekkür ederim.

Beynelmilel münasebatın inkişafı her tarafta dikkatle ve az çok endişe ile takip edildiği görülmektedir. Geniş ve derin bir ikusadi buhran her memlekette ve Beynelmilel münasebat sahasında şiddetli ihtilâtlar tevlit etmiştir. Ötedenberi fertler için olduğu gibi milletler için de bir zaruret teşkil etmiş olan iktisadî hayat ve emniyet ihtiyaçlarından mütevellit ihtilâflar bugünün bütün Beynelmilel siyasi hayatını doldurmuşa benziyor.

Bu günki Beynelmilel müzakereler her tarafta ittifakla müsbet neticelere varılmasını ve hepimizin mücadele halinde bulunduğumuz şiddetli buhranın vahim tesirlerinden beşeriyetin vikayesini istihdaf eylemektedir. Gerek malî ve iktisadî müzakerelerde gerekse yakında terki teslihat hakkında vuku bulacak münakaşalarda bu arzuların bazı müsbet neticelere götürmesi temenni edilir.

Bu bizim samimi temennimiz olmakla beraber, hakikatin pek te cesaret verici olmadığını ilâve etmeliyiz. Avrupa'da artık gizli maksatlar beslenmediği, artık herkesin diğerine itimat etmesi lâzım geldiği umumiyetle iddia olunmaktadır. Fakat alâkadarların hiç te bu iddialara inandıkları görülmüyor. Halbuki, dikenli meselelerin halli için ileri sürülen tezlerde muvaffakiyet ancak insanlar zahirî ve şekil itibarile değil, fakat derunî ve samimî olarak birbirine itimat ederlerse elde edilebilir. Her hangi bir siyasî meselenin ilk ve yegâne şartı budur. Bu şart birdefa temin edildi mi, çıkacak ihtilâflar nihayet münhasıran hukuki bir mahiyet alırlar. Ve bu ihtilâflar icabında kendilerine tevdi olunduğu takdirde bir hakim veya bir hakemin müşkilâtsızca halletmesi kabil olur. Umumiyetle beşeriyetin ve bilhassa Avrupa siyasetinin bu istikamette bir tekâmül ve terakki göstermesini bütün kalbimizle temenni ederiz.

Türkiye ile Yunanistan arasında ihdas olunan vaziyetin derin manası işte buradadır. Bu vaziyet mezkûr istikamette kaydedilecek müstakar bir kazanç ve bariz bir hakikat teşkil eder. İki memleketin sulh ve emniyet havası, hakiki bir ümmete ve mütekabil emniyete istinat eden samimî siyasetlerinden çok istifade eylemiştir. İnsanlar arasındaki münasebetlerde olduğu gibi ileride iki millet arasında her hangi bir ihtilâfın çıkabilmesi ihtimali beni katiyen endişeye düşürmemektedir. Çünkü bu ihtilâfın bir hakem kararile halledileceği muhakkaktır. Zira biz bu ihtilâfların siyasî bir mahiyet alabilmesi için icabeden her şeyi yapmış bulunuyoruz. Memleketimin siyasetinden mes'ul olan bir adamın sözleri olan bu sözlerim, Avrupanın cenubu şarkisinde, Türkiye ile Yunanistan arasında bugün mevcut olan vaziyetin bu iki memlekete ne kadar huzur ve refah vereceği ni izhar ediyorsa kendimi bahtiyar addederim.

Sulh ve siyasî emniyet, iktisadî ve fikrî münasebatın başlangıcı ve esas şartı olarak telâkki edilirse memleketlerimizin, bugünki iktisadî münasebetlerini daha ziyade ve hem pek çok inkişaf ettirmek için icabeden bütün unsurların ve bütün şartların ziyadesile bir araya gelmiş olduğunu tasdik etmek lâzımdır. Bu münasebetler bugün çok eyidir fakat bu münasebata daha ziyade vüs'at vermek için samimiyetle çalışmağı kendimize vazife edineceğimizi ilâveye katiyen lüzum yoktur. Türk - Yunan münasebatının manasına bizim gördüğümüz ve anladığımız tarzda nüfuz etmeğe çalışmak yalnız calibi dikkat bir vak'a değil ayni zamanda beşeriyet fikrinin asil bir tezahürü olacaktır.

Hakikat şudur ki; Şüpheli veya bu suretle gözükmekte menfaati olan bütün tefsirlere rağmen, mütekabil münasebetlerimizin hiç bir devresinde bu münasebetlerimize her hangi bir kimse aleyhinde müteveccih bir arzu sokmak veya bir hareket vermek asla mevzuubahs olunmuştur.

Bilâkis Balkanlarda Türk - Yunan itilâfının bu mıntakada mümasil diğer itilâflara hareket noktası teşkil edebildiği takdirde mes'ut bir inkişaf olacağını tasdik hususunda müttefik kaldık. Esasen diğer komşularımızla olan münasebatımızda mütemadiyen bu fikirden mülhem olduk. Bunun içindir ki bütün komşularımız dostlarımızdır. İstikrar ve sulh anlayışı Balkan milletleri arasında ne kadar kuvvet bulursa biz Türkler o kadar memnun oluruz.

Yunan dostlarımızın temamen ayni arzuları beslediklerini itimatla söyliye bilirim. Bizzat bu itimat bütün Balkan milletleri arasında inkişafı temenni edilir nafi bir vaziyeti göstermez mi? Esasen biz Türkler balkan milletleri arasında ne için umumî bir itilâf olmadığını bir türlü kendi kendimize izah etmeyoruz. Belkide bu coğrafi vaziyetimizden ve yahut da bizimle balkan milletleri arasında eveleden mevcut olan ihtilâfların — ki bu ihtilâf daima milletler arasında hadis olabilir — kati olarak halledilmiş olmasından ileri gelmektedir.

Hakikat şudur: Bizimle Balkan komşularımız arasında hayati ehemmiyeti haiz bir ihtilâf yoktur. Bunun içindir ki biz ayni mıntakada oturduğumuz diğer milletler beyninde çıkan ihtilâfların halli için mukabilinde menfaat beklemeksizin gayret sarf ediyoruz. Balkan devletlerini ihata eden ve ötedenberi ihtilâflar menbaı olarak telakki edilen havanın bir sulh ve itimat havası olabileceğini zannediyoruz. Bulgaristan Başvekili M. Mouchanoff'la geçenlerde yaptığımız çok samimî mükâlemeler bu yoldaki ümitlerimizi kuvvetlendirecek mahiyette olmuştur. Bu suretle, Bulgaristanın mümtaz mesul şahsiyetlerinin komşularile olan ihtilâflarını halletmek emelinde olduklarını yakından görebildik.

Yunanistanla muallakta kalan meselelerin halli hususunda Bulgar idare adamlarının mütehassis oldukları arzunun samimiyetini yakından anlamak bizim için bir bahtiyarlık olmuştur. Diğer taraftan Yunanistanın siyasetinde ve bu siyaseti idare eden büyük adamlarda sulh ve anlaşma fikrinin ne kadar kök salmış olduğunu da pek âlâ bilirim. Bilhassa son günlerdeki müzakerelerden sonra bu hususta resmî hiç bir haber almamış olmaklığıma rağmen her iki taraftan bu temayülleri çıkarmaklığım belki de benim tarafımdan bir cesaret eseridir. Fakat dostlar, icap ettiği zaman düşündüklerini tereddütsüz söylemekle mükelleftirler.

Görüliyor ki benim nikbinliğim günün müşkülâtından fazlaca müteesir olmamaktadır. Yeni sene münasebetile Yunan efkârı umumiyesine hitap ederken siyasi meseleler üzerinde oldukça durdum. Benim sözlerimde derin itimadımın, ifadesini bulduğunu zannediyorum. Yunanlıların memleketi 1932 senesi için büyük bir seadet ve çok muvaffakiyetler dilerim.

Kanun

4 Şubat 1340 tarih ve 406 numaralı Telgraf ve Telefon Kanununun 7 inci maddesinin tadiline ve 29 uncu maddesine bazı fıkralar ilâvesine dair kanun

Kanun No: 1899
Kabul tarihi: 21 - 12 - 931

Madde 1 - 406 numaralı Telgraf ve Telefon Kanununun yedinci maddesi aşağıdaki tarzda tadil edilmiştir:

Telli ve telsiz telgraf ve telefon muhaberelerile konuşmalarının yazma, alma ve başlama işlerinde tercih sırası şudur:

1) Devletin emniyetine ve umumi asayişe ve insanların hayatının selâmetine müteallik muhabareler ve konuşmalar;

2) Yıldırım işaretli telgrafnameler ve telgraf muhaberelerile telefon konuşmalarının teminine ait servis telgrafnameleri ve konuşmaları;

3) Hususi müstacel telgrafnameler ve konuşmalar;

4) Devlete ait müstacel telgrafnameler ve konuşmalar;

5) Hususi adi telgrafnameler ve konuşmalar;

6) Devlete ait adi telgrafnameler ve konuşmalar.

Madde 2 - 406 numaralı Telgraf ve Telefon Kanununun yirmi dokuzuncu maddesine aşağıdaki fıkralar ilâve edilmiştir:

Yıldırım işaretli telgrafnamelerden beher kelime için oniki buçuk kuruş alınır. Bu nevi telgrafnamelerin hangi merkezler arasında kabul olunacağı posta, telgraf ve telefon İdaresince ayrıca ilân olunur.

Kot usulile yazılmış telgrafnamelerin ücreti onbeş kurştan aşağı olamaz.

Bu usul ile yazılacak telgrafnameler mecburî mukabeleye tabidir.

Madde 3 - Bu kanun neşri tarihinden otuz bir gün sonra muteberdir.

Madde 4 - Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Kanun

4 Şubat 1340 tarihli ve 406 numaralı Telgraf ve Telefon Kanununa bazı maddelerin tezyiline dair Kanun

Kanun No: 1900
Kabul tarihi: 21 - 12 - 931

Madde 1 - Bir telgrafname üçünün iadesi atideki hallerin ihkkukuna ve mürsil tarafından telgraf namenin tevdi tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat edilmesine vabestedir:

A) Telgrafname, mevridine telgraf hizmetinin kusuru dolayısile vasıl olmamış ise veya posta ile vasıl olacağı zamandan daha evvel varmamış ise;

B) Aralarında doğru muhabeye mahsus tel bulunan iki merkez arasında oniki saatlik ve diğer merkezler arasında 24 saatlik bir mühletten sonra teslim edilmiş bulunursa (bu müddetlere merkezlerin kapalı bulunduğu saatler dahil değildir);

C) Telgrafname metni maksadı temin etmiyecek surette değişmiş ve mürselileyh tarafından muracaat edilerek telgraf merkezince tashih edilmemiş bulunursa.

Her hangi bir sebeple teahhür ihtimali mürsillere telgraf kişeleri tarafından vaktinde haber verilerek mesuliyet kendilerine ait olmek üzre kebul edilen telgrafname ücretleri iade edilmez.

Madde 2 - A) Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi imkân ve lüzum göreceği yerlerde telgrafnamelerin sahiplerinden telefonla alınması ve onlara telefonla verilmesi usulünü alâkadarlarla bilitilâf tatbik edebilir. Bunlara telgraf sureti ayrıca gönderilir.

B) Bu hizmet için telefonla alınacak veya verilecek telgrafnamelerin her yirmişer kelimesi ve kesrinden beş kuruş munzam ücret alınır.

C) Kısa adres kaydi olanlar namlarına gelecek telgrafnamelerin telefonla tebliğ edilmesini talep etmekleri takdirde bunlardan kısa adres abone bedeli alınırken her ay için ilâve olarak ve maktuan yüz kuruş alınır. Maktu tediye şeklini kabul etmeyenler telgraf name başına ücret tesviyesi suretile muamele ifasını talep edebilirler.

D) Telefonla tebliğini müstacelen icrasını talep edenlerden yukardaki ücretlerin üç misli alınır.

E) Posta, Telgraf ve Telefon idaresi lüzum göreceği yer ve vakitlerde tevziat hizmeti için kendilerile itilâf edilmemiş olan telefon aboneleri namına gelen telgrafnameler de telefonla tebliğ edebilir. Bunlardan telefonla tebliğ ücreti alınmaz ve telgraf sureti ayrıca gönderilir.

Madde 3 - Telefon abonelerinden peşin olarak alınan konuşma ücreti, mezkûr abonelerin gerek şehirler arası telefon konuşmalarında ve gerek telefonla telgraf merkezlerine tebliğ edecekleri telgrafname ücretlerinden hasıl olacak borçlarına karşılık tutulur. Kendilerine tahriren tahriren vaki olacak tebliğ tarihinden itibaren bir ay zarfında borçlarını tesviye etmeyen abonelere ait devreleri kesmeğe posta, telgraf ve telefon idaresi mezundur.

Madde 4 - A) Müstacel konuşmalar için adi konuşma ücretinin üç misli alınır.

B) İşin az olduğu zamanlar zarfında yapılacak şehirler arası konuşmalarından yüzde yirmibeş tenzilât yapılır. (Saat on dokuzdan sonra başlayan bu zamanın başlangıç ve nihayet saatleri Dahiliye Vekâleti tarafından tayin olunur).

Madde 5 - Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi lüzum ve imkân göreceği şehir ve kasabalarda telefon tesisatı masrafını üçer aylık olarak dört taksitte istifaya mezundur.

Madde 6 - Şehir ve kasabalarda nakil masrafı hiç bir zaman tesis masrafını tecavüz edemez.

Madde 7 - Telgraf idaresile aboneler arasında hasıl olacak itilâflar üzerine muayyen saatlerde abonman usulile şehirler arası konuşmalarına müsaade edilebilir. Abonman usulündeki konuşmalar ücreti, için çok olmadığı zamanlarda nısıf ve diğer zamanlarda iki mislidir. Abonman konuşmaları on beş veya otuz gün için yapılır. Abone mukavelesi, müddetin inkızasından en az beş gün evvel ya abone olanlar veya telgraf idaresi tarafından tahriren fesh edilmediği takdirde müteakip on beş veya otuz gün için kendiliğinden devam eyler.

Bir abone konuşmasının azami müddeti posta, telgraf ve telefon idaresi tarafından tayin edilir. Abonenin taksiri olmaksızın her hangi bir sebeple konuşma mümkin olmayan günlere kıstelyevm hesabile düşen ücret abone olanlara iade edilir.

Madde 8 - Şehirler arası konuşma ücreti, çağıran ve çağırılan postalar arasında irtibat tesis olunduğu andan itibaren tatbik olunur. Çağırılan posta tarafından merkezin davetine cevap verilince cevap veren şahıs kim olursa olsun ücret tatbik olunur. Ancak davet eden abone konuşmasının muayyen bir şahıs veya bir munzam posta ile tesisini talep edebilir; Bu takdirde aranılan şahsın bulunmadığı mevkii merkezine bildirilmiş olsa dahi davet ücreti istifa edilir.

Madde 9 - Davet eden abone talebini iptal etmek istediği takdirde iptal keyfiyeti, eğer bu talep abonenin daveti mukabil merkeze tebliğ edilmeden evvel vaki olmuş ise, hiç bir ücrete tebi tutulmaz; Aksi takdirde davet ücreti istifa edilir.

Madde 10 - Çağırılan posta cevap vermediği takdirde keyfiyetin davet eden postaya haber verilmesi ile iktifa edilir. Ancak çağırılan postanın konuşmadan istinkâfı halinde veya konuşma sırası geldiği zaman davet eden posta cevap vermezse yalnız davet ücreti istifa edilir.

Madde 11 - Çağırılan veya çağıran postanın davete cevap vermesi için saat 14 ile on dokuz arasında iki dekika ve diğer zamanlarda üç dekika beklenir. Bu müddet geçince irtibat talebi re'sen iptal edilir.

Madde 12 - Telefon hizmetinin kusurundan dolayı irtibat tesis edilmezse ücret tatbik edilmez; İstifa edilmiş ise iade olunur. İrtibatın tesisinden sonra konuşma şeraiti gayri kâfi bulunursa keza ücret istifa edilmez. konuşma esnasında konuşanlar telefon hizmetinin her hangi bir kusuru dolayisile müşkilâta düçar olurlarsa kaybettikleri zamanın mümkin olduğu kadar derhal telâfisine çalışılır. Mahaza abonelerin buna hak kazanabilmeleri, keyfiyetten kendi merkezlerini derhal haberdar etmelerile kabil olur.

Madde 13 - Ücret iadesi hakkında yukarıda zikredilmemiş haller ile telgraf ve telefona dair olup gerek 406 numaralı ve gerek bu kanunda tasrih edilmemiş olan haller hakkında milletler arasındaki telli ve telsiz telgarf nizamnamesinin bu hallere temas eden hükümleri tatbik edilir.

Madde 14 - Bu kanun neşri tarihinden otuz bir gün sonra muteberdir.

Madde 15 - Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Maliye Vekilleri memurdur.

Vilayet
MAKAMINDAN TEBLİĞ

Kanun ile yeniden ihdas ve teşkil olunan Gümrük ve İnhisarlar vekâletine İstanbul Meb'usu Rana, Ziraat vekâletine Kütahya Meb'usu Muhlis Beyfendilerin intihap ve tayinleri Reisicumhur Hazretlerinin yüksek tasviplerine iktiran eylediği Başvekâleti celilenin iş'arına atfen Dahiliye Vekâletinden bildirilmiştir.

Kanunlar

Teşkilâtı Esasiye Kanununun 65 inci maddesinin tadili hakkında kanun

Kanun No: 1893
Kabul tarihi: 10 - 12 - 1931
Neşri tarihi: 15 - 12 - 1931

Madde 1 - Teşkilât Esasiye Kanununun 95 inci maddesi şöyle tadil edilmiştir:

« Muvazenei Umumiye Kanunu lâyihası ve buna bağlı bütçeler ve cedveller ile mülhak bütçeler Meclise mali yıl başından en az üç ay evvel takdim olunur. »

Madde 2 - Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

* *

Gümrük Tarifesi Kanununun 447 iei maddesinin « A » fıkrasının tefsiri

Tefsir No: 172
Neşri tarihi: 8 - 12 - 1931

(Kâmilen kauçuk veya yüzü kısmen veya temamen kauçukla su geçmez hale getirilmiş mensucattan mamûl olanlar) fıkrasından maksat, yüzü kâmilen kauçuktan veya kısmen kauçuktan ve kısmen de kauçuk mahlûfüne batırılarak suya karşı gayri kabili nüfuz bir hale getirilmiş kumaştan yapılmış bulunan veyahut ta yüzü temamen bu nevi gayri kabili nüfuz kumaştan yapılmış olan ayakkabılardır.

Yerli Malı Sergisi.

Milliyet mefhumunu mevhum olmaktan kurtarmak için iktisadi hayatta da tatbik etmek lâzımdır.

Tasarruf ve yerli malı haftasından asıl maksadın bu mahdut zaman içinde herkesin Millî iktısat ve tasarruf cemiyetinin faai azaları, Millî iktısadın müsmer amilleri gibi düşünmesini, hareket etmesini temin etmek olduğu kanaatindeyim..

Çocuk sevincine, halk alâkasına, ve resmiyet edasına her zaman bayılabiliriz. Her zaman yol açabiliriz. Bu emel bir fantaziden öteye geçmeyen; hiç bir fedakârlık istemeyen ve bir tek fayda temin etmeyen bir iştir.

Maksat, kalabalığı bir araya getirince, halkı kaynaşmış bir kuvvet yapınca bir hedefe ok atmak, bir cebheye seferber etmektir. Biz Tasarruf ve yerli malı haftasını; bir bayram ve neş'e haftası değil, bir gönüllü kaydolma ve bir cephe addediyoruz. Tasarruf ve yerli malı haftası, bu hale girip olgunlaştıktan sonradır ki, tam ve muvaffakiyetli bir eser diye Millî İktisat ve tasarruf cemiyetinin göksünü kabartan bir hadise olur.

Bu haftayı lakayt hem de gafil telakkilerle, ecnebî ve lüzumsuz mücadele zamanı haline sokmak, çok güzel çok isabetli! fakat o vakıt geri kalan 358 günü sükûn zamanı addetmek gibı sakim bir fikrin akla gelmesi ve cereyan olup kalması ihtimalı var.. Yerli malı haftası, 358 gün süren mücadelenin taarruza geçme günleri olmalıdır. Geçen yerli malı haftasında kazanılan bir zafer olmalıdır ki, bu seferki yerli malı haftasının mücadele ve taarruzuna meddan versin...

Geçen sene yerli malı haftası, Cemiyeti hakkile memnun eden, fakat itiraf etmeliki, temamile tatmin edemeyen bir hadise oldu. Bir halk bayramı şeklinde geçti. Fakat bir iktisat seferberliği için lâzımgelen malzeme ve amilleri galiba toplayamadı. Cemiyet bu seneki teşebbüsünde muvaffak ve maksadında muzaffer görmek, her Türkün en isabetli ve en devamlı temennisidir. Kanaatindeyiz.

Millet cereyanı bizde başlayalı çok oluyor. Fakat hep memnun ve mahdut sahada yürüdüğü için bız onu bir zamanlar yalnız edebi; bir zamanlar ancak edebi ve siyasî zannettik.. Halbuki millet şumulü bir tek kelime ile: Hayatidir. Hayatın, bir milletin umumi hayatının her safhasında baş rolü olan kuvvet ve cereyan milliyettir.

Milliyet mefhumunu mevhum ve muğlak bir şey olmaktan kurtarmak için onu iktisadî hayatın da biricik amili haline koymalıyız.

Behcet Kemal

Haftalık

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	40	25
» » Arpa	22	20
» » Mısır	30	25
» » Mercimek	60	55
» » Nohut	75	60
» » Fasulye	80	—
» » Bulkurçekilmiş	75	70
» »haşhaşbeyaz	85	80
» » » siyah	—	
1 batman kendir	200	180
» » Cehri	600	300
1 kıye keten tohumu	55	50
1 Batman kuru üzüm	00	00
1 Kıye soğan	2	—
1 Kıye sarımsak	30	25
1 Torba birinci	475	—
1 » ikinci	400	—
1 » üçüncü	200	—
1 » dördüncü	125	—
1 batman kepek	—	
1 kıye pirinç	27	25
1 kıye koyun eti	30	00
1 kıye keçi eti	26	00
1 kıye Sığır eti	16	—
1 kıye afyon	700	600
1 kıye tiftik	45	40
1 kıye yapağı	45	40
1 kıye kıl	42	40
1 kıye balmumu	65	60
1 kıye peynir	50	30
1 » sade yağ	100	90
1 « zeytin yağı	100	90
1 « Şeker	60	58
100 adet yumurta	200	—
1 kıye bal	60	50
1 kıye pekmez		
1 teneke gaz	410	
1 « benzin	430	
Bir adet altın	950	—

Havacılık ve Spor Mecmuası

Yılbaşınızı tebrik eden sayısını gördünüzmü? Eğer görmediyseniz heman Tayyare şubesine, kitapçınıza söyleyiniz, size de bir nusha ayırsın; sonra (Yılbaşı piyangosu) gibi arar, bulamazsınız.

Mecmuanın bu sayısında (kendi kendine uçan Tayyarelerin marifetlerini öğreneceksiniz. (Saçı uzun, aklı kısa dediğiniz kadınların Tayyarecilikte nasıl ilerlemekte olduğunu okuyacaksınız. Birde (hava kraliçesi) tanıyacaksınız.

Tayyare cemiyetinin gayeleri için halkın nasıl çalışmakia olduğunu gösteren iki sayfada gözel yazılar ve resimler bulacaksınız. İktisat ve Tasarrufa dair bir makalé okuyacaksınız.

Mecmuaibu nushadan itibaren bir Alman Kruvazörünün Harbi Umumideki maceralarını tefrikaya başlamıştır.

Havacılık ve sporu herkese tavsiye ederiz

Zekât ve Fıtra

Ramazanı şerifte her müslümanın vereceği fıtra ve zekâtını Hilâlı ahmere ve Himayei etfal, Tayyare cemiyeti gibi üç büyük müessesei hayriye beyninde taksim edilen ve Tayyare cemiyeti tarafından dağıdılan zarflara konulması daha sevap ve daha hayırlıdır.

Çorum Askerî mübayaat Komisiyonundan

Amasyada bulunan ve bulunacak kıtaat ve müessesatın 26 - 12 - 931 den muteber olmak üzre aşağıda yazılı bir senelik 348375 kilo ekmek ihtiyacı bir ay müddetle pazarlıkla münakasaya konulmuştur.

Taliplerin 26 - 1 - 932 salı günü saat on beşte haddi lâyık bulunduğu takdirde ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin Çorum satın alma komisiyonuna muracaatla şartnameyi görmeleri lâzımdır. Samsun, Amasya, Merzifon, Çorum satın alma komisiyonlarında da aynı şartname vardır. Mezkûr komisiyonlara da usulü veçhile teklif zarfları verilebilir. Şu kadar ki aynı saatte telgrafhanede bulunabilmek için saati ihaleden evvel vaktile ve tahriren muracaat lâzımdır.

Çorum Orman memu[r]luğundan

Muhtelif Çapta musader[e] olunup Osmancığın Secigân[...] ve Alpağutta ve Dodurgada[...] Bermek, İnce su, Tutuş, Ber[...] Karaveran ve Gümüş hacı köy[...] Derbent köylerinde mevcut 2[...] tahta 7 öz 53 öz yuvarlak, 1[...] boy yuvarlama, kerastası 13 [...] 932 tarihinde ihale edilmek üz[ere] müzayedeye konulmuş olduğu[n]dan talip olanların Osman[cık] orman idaresine muracaat etme[leri] ilân olunur.

Çorum Sulh hukuk h[â]kimliğinden

Şeyh eyup mahallesinden Ka[...] kisi[...] oğullarından 316 doğum[lu] Bekir oğlu Alinin akıl ve şuurun[...] [...]sanlık ve hacrıne kâli sebe[p] [...]r idüğünden pederi Bekir a[ğa] [...] kendisine mahkemece 8 - 9[...] 931 tarihinden itibaren Veli na[sp] edildiği ilân olunur.

13 - İkinci Kânun - 932

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası

Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık yazete

Yıl: 10 No: 590

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen ... Günü geçen ... kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

İzmirde

Fırka vilâyet kongresi toplandı

İzmir 8 - C. H. Fırkası vilâyet kongresi toplanarak kaza kongrelerinden gelen raporların tetkik ve tasnifi için murahhaslarını seçmiştir.

Yunanistanla

Hayvan ticareti

İzmir 8 - Yunanistanla vasî mikyasta hayvan ticareti yapmak üzre müteşebbis bir gurup Yunan mevaşi tacirlerile temasta bulunmak için Yunanistana gitmiştir.

Amerika hükûmeti Japon ve Çin hükûmetlerine nota verdi

Vaşington 8 - Amerika Hariciye Nazırı Japon ve Çin hükûmetlerine bir nota göndererek Amerikanın şimdiki vaziyeti meşru attedemiyeceğini, mevcut muahadeleri, Amerikan menafiini, Çinin istiklalini ve hakimiyetini ihlâl edecek herhangi bir itilâfnameyi tanıyamıyacağını bildirmiştir. Notanın sureti alakadar devletlere gönderilmiştir.

Japon impratoruna sui kast yapıldı

Tökyo 8 - Japon İmparatoruna karalı birisi tarafından bomba ile sûikast yapılmıştır. Mütecaviz yakalanmıştır, İmperatora birşey olmamıştır.

Fransız Kabinesi

Paris 8 - Hariciye Nazırının vefatı ve Biryanın sıhhî ehvalinin fenalaşması üzerine kabinenin müştereken istifa edeceği zannedilmektedir. Haricî siyasete ait vahim meselelerin dahilî siyasete tekaddüm ettiği mütaleasında bulunan Baş Vekil Leval mahdut bir müddet için muayyen bir program üzerinde mecliste ittihat edilmesini arzu etmektedir. Bunun için Leval kabinenin istifasını verecek ve kabine teşkiline tekrar kendisi memur edilecektir.

Mançuri hakkında alakadar devletlerin kararı

Vaşington 8 - Mançuri alâkadar olan devletler katî ve şumullü bir hareket icrasına karar vermişlerdir.

Hindistanda galeyan

Hususi hakimler tayin olundu

Yeni delhi 8 - Umumî Valiye suikast yapıldığı hakkındaki haberler asılsızdır, bazı sahalar da nümayişçilerle zabıta arasında musademeler olmaktadır. Millî kongrenin yeni reisi tevkif edilmiştir. Emirnameler hilâfında hareket edenleri muhakeme için hususî hakimler tayin olunmuştur.

Fransız ve Roman petrol itilafı

Fransız, Roman petrol itilâfına mesı yarın imzalanacaktır. Halsing frosidi müskiratın men'i hakkındaki reyiâm neticesi menfi çıktığından hükûmet ispirto inhisarının Devlete verilmesi için meclisi içtimaa çağırmıştır.

Amerika notası münasebetile Japon mahafili siyasiyesinin talebi

Tökyo 8 - Amerikan notası münasebetile Japon resmî mahafilinde deniliyor ki Nankin hükûmeti Mançuride hiç bir zaman idarî hakimiyeti haiz olmamış, Mançurî ancak ismen Çinin bulunmuştur. Japonya Mançurideki hareketini değiştiremez. Japonya esasen mevcut muahedelerin kendisine verdiği haklardan başka bir şey istememektedir.

Türkiye - Irak

Mukaveleleri yakında imza edilecektir

Ankara 9 Irak Başvekili Nuri Paşa ile Ticaret, ikamet, iadei mücrimin mukaveleleri akdi için şehrimizde cereyan eden müzakerat itilâfla neticelenmiştir. Mukaveleler yarın Hariciye Vekâletinde imza edilecektir.

Gümrük umum muhafaza kumandanlığı

Ankara 9 - Yakında gümrük muhafaza umum kumandanlığı teşkilatına başlanacaktır. istihbaratımıza nazaran inhisarlardan tevhidi kabilolan kısimler ve inhisar idarelerinden bir kısminin Ankaraya nakli tetkik edilmektedir.

Briyan istifa etti

Paris 9 - Fransız hariciye nazırı Briyan dün öğleden sonra istifa etmiştir.

Hariciye vekilimiz Tahrana gidiyor

İstanbul 9 - Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey Tahrana gitmek üzere bugün saat 16 da Abazya vapuru ile Batuma haraket etmiştir.

Kastamonu

Hususî idaresinin hayırlı bir yardımı

Kastamonu 9 - İlk mekteplere devam eden 200 fakir çocuğa hususî idare ve hayır cemiyetlerinin yardımile sıcak öğle yimeği verilmeğe başlanmıştır.

Amerikanın teşebbüsü ve İngilterenin fikri

Londra 9 - Mançuri meselesinde Cemahiri müttehidenin Japon ve Çin hükûmetleri nezdinde yaptığı teşebbüsler hakkında İngiliz mahafilinin fikri şudur. İngiltere cemiyeti akvam azasından olduğu için Amerika vaziyetinde değildir. Son cemiyeti akvam içtimaında Japon murahhasları Mançuride ve Çinde açık kapu siyasetine taraftar olduklarını bildirmişlerdir. Şimdi mesele dokuzlar muahadesinin devletler arasında ne suretle tefsir edileceğine muallaktır.

Lehistan büyük elçimiz

Varşuva 9 - Türkiye büyük elçisi Cavat bey bugün Lehistan Başvekilini ziyaret etmiştir.

Amerika protestosuna Fransanın iştiraki haberi doğru değildir

Paris 9 - Amerikanın Tökyo nezdinde ki protestosuna Fransanın iştirak edeceği doğru değildir. Fransa bütün haraketlerini cemiyeti akvam vasıtasile yapacaktır.

Hint komonistler lideri mahkûm edildi

Yenidelhi 9 - Hint Millî kongresinin muvakkat reisi 16 ay, Hint komonistlerinin lideri 12 sene hapse mahkûm edilmişlerdir. Kongrenin büyük salahiyetile icra komitesi tevkif olunmuştur.

Japonya ve Çin arasında boykotaj meselesi

Tökyo 9 - Japon kabinesinin istifası kabul edilmiyecek gibi görünüyor:

Çinde Japonlara karşı Boykotaj devam ettiği takdirde Japonya Çine karşı şiddetli tedbirler alacak ve Çin limanlarını abluka edecektir.

Maarif Vekili

TEFTİŞ SEYAHATINA ÇIKIYOR

Ankara 10 - Maarif Vekili Esat bey mektepleri teftiş seyahatına devam için önümüzdeki salı günü hareket edecek, Eskişehır, Konya, Adana havalisini dolaşacaklardır. Seyahatın onbeş gün süreceği tahmin olunuyor.

Türkiye ve Irak arasında

İkamet, Ticaret ve İadei mücrimin Mukavelesi müzakere ve imza edildi

Ankara 10 Onıki gündenberi Irak Başvekili Nuri Paşa Hz lerinin Riyaset ettikleri Irak murahhasları heyetile Cümhûriyet Hukûmetimiz namına İktisat Vekili Mustafa Şeref Beyin Riyasetinde olan Heyet arasında ıkamet, ticaret, iadei mücrimin hakkında devameden müzakereler hitam bulmuş, muahede ve mukaveleler imza edilmiştir. Müzakereler dostane ve itilâfkârane ve samimî bir sevinçle cereyan etmiş ve iki hukûmetin mütekabil itimat hislerile mütehassis oldukları bu suretle de tebarüz etmiştir.

İkamet ve ticaret muahedelerinde en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinin tatbi ve mücrimlerinin iadesi muahedesinde de iki hükûmetin mücrimlerini takip ve tecziyesi hususunda mütesanit oldukları esas tutulmuştur. İmza edilen mukavelelerin tasdik olunmuş nüshaları Bağdatta taati edilecektir. Nuri paşa H. Z. bu gün öğle yemeğini Başvekil paşa hazretlerinin köşklerinde yemişlerdir. Nuri Paşa Hz. leri bu akşam ki trenle İstanbula hareket etmiş ve istasyonda Baş Vekil Paşa Hz. lerile Vekiller ve Irak, İngiliz sefareti erkânı tarafından teşyı olunmuştur.

Gazi H. z. leri

İstanbulu Teşrif Buyuruyorlar

Ankara 11 - Reisi cümhûr Hazretleri refakatlerinde Dahiliye vekili Şükrü Kaya. Sıhhiye vekili Refik beyler olduğu halde bu gün saat 16 da hususi trenle İstanbula hareket buyurmuşlardır. İstasyonda Büyük Millet meclisi reisi Kâzım, Başvekil İsmet paşalarla Cümhûriyet halk Fırkası kâtibi umumisi Recep bey, vekiller Âli şurayı askerî azaları, Meb'uslar, ecnebî sefir ve maslahat güzarlar, erkânı memurin ve halk tarafından teşyi olunmuşlardır. Reisi cümhûr Hazretlerine meb'uslarımızdan Kılınç Ali, Recep Zühtü, Salih, Hasan Cavit, Reşit Galip Hasan Cemil beylerle kâtibi umumileri Tevfik, ser yaver Rüsuhi beyler, yaverleri ve kalemi mahsus kâtıpleri refakat etmektedirler.

Tayyare

PİYANKOSU

İstanbul 11 - Tayyare piyangosunun bugünki çekilişinde 9850 numaraya 25 bin lira, 11755 numaraya 15 bin lira çıkmıştır. 3201, 4749, 45472, 48199 Numaralara beşer bin lira isabet etmiştir. 5878, 10164, 15074, 16811, 31050, 40125 numaralı biletlere üçer bin lira isabet etmiştir.

TAMİRAT MESELESİ

ALMAN BAŞVEKİLİNİN BEYANATI Dolayısile Fransız Mutahassıslarının mutalealari

Paris 11 - Fransız hükûmeti Alman Baş Vekilinin tamirat hakkındaki beyanatı karşısında siyasetini henüz tesbit etmemiştir. Resmî mahafil Lâhey Adalet divanına muracaatı düşünmektedir. Fransız mütehassısları Alman mevaridatına karşı hususi bir gümrük resmi konularak hasılatın tamirat hesabına geçirilebileceği mütaleasındadır.

BEYNELMİLEL TEDİYAT BANKASI

AVUSTURYA VE ALMAN KREDİLERİNİ 3 AY TEMDİT ETTİ

Bâl 11 - Beynelmilel tediyat bankası Avusturya ve Macaristanın kredilerini şartsız ve alman kredisini ise Fransız bankası müdürünün talebi üzerine alâkadar devletlerin muvafakati şartile üç ay müddetle temdit etmiştir.

İZMİR RIHTIM ŞİRKETİNDE

Süiistimal

Ankara 11 - İzmir rıhtım şirketinde büyük ve mühim sûi istimaller yapıldığı anlaşıldığından hükûmetçe idareye vaziyet edilmiştir. Cezaî takibatta bulunulmak üzre tahkikat yapılmaktadır.

HİNDİSTANDA

Karışıklık devam ediyor

Bombay 11 - Kongre reisi Patelkızı da tevkif edilmiştir. Bir emirname ile beş kişiden fazlasının bir araya gelmesi menedilmiştir. Sringarda on bin Hintli polis merkezine hücum ederek üç kundakçılıkla müttehim mevkufu kurtarmışlardır,

Asılsız bir haber

Ankara 11 - Âli şurayı askerîce elbiselerin değiştirileceği tezekkür edildiğine dair Cümhûriyet gazetesinin haberi temamen asılsızdır.

SON HABERLER

Gazi H. Z. leri

İstanbulu teşrif buyurdular

İstanbul 12 - Reisi Cümhûr H z. leri bu sabah on buçukta şehrimizi teşrif etmişlerdir. İstanbul Valisi ile Kolordu Kumandan ve C. H. F. İdare Heyeti Reisi Gaziyi Hereke istasyonunda istikbal etmişlerdir. Gazi Hazretlerini Haydar paşada Meb'uslar, Mülkî ve askerî Rical karşılamış, istesyonda birikmiş binlerce halk tarafından büyük tezahürat yapılmıştır.

Ankara 12 - Maarif Vekili Esat bey teftiş seyhatine başlamak üzre bugün Konyaya hareket etmiştir.

Ankara 12 - Gümrük muhafaza umum Kumandanlığına millî müdafaada Kara müsteşarı Seyfi paşanın tayini Reisi Cümhûr Hazretlerinin tasdikına arzedilmiştir

İstanbul 12 - Tayyare piyangosunun bu günkü çekilişinde 200000 liralık büyük ikramiye 31185 numaraya çıkmıştır, 42406 Noya elli bin, 2855 Noya kırk bin, 12008 Noya on bin lira isabet etmiştir. 3181, 8414, 6188, 26180, 37404, 37788, 7555, 43180, 47508, numaralara üçer bin lira düşmüştür. sonları 2-7-9 la biten numaralar amortı kazanmıştır.

İzmir Mektubu

İzmirde Ziraat Kooperatifleri

KREDİ KOOPERATİFLERİ GÜNDEN GÜNE ARTMAK TADIR

İzmirde Ziraat kredi kooperatifleri çok rağbet görmekte ve günden güne mikdarları artmakta dır. Kredi kooperatifleri teessüsleri tarihlerindenberi köylülerimiz için yegâne bir istinatgâh olmuştur denilebilir.

Vali Kâzım Paşa yeni sene münasebetile gazetelere verdiği beyanatta kredi kooperatifleri hakkında hûlâsaten şu izahatı vermiştir:

"Halen vilâyet dahilinde faaliyette elli üç kooperatif vardır. Bunların toplanmış sermayesi, yani kooperatife iştirak eden köylülerin verdikleri para sekiz yüz bin liradır. Bu para aynı zamanda Ziraat Bankasında yüzde yedi faiz ile yine köylülerin lehine olarak yürütülmektedir. Bu para muka bilinde de Ziraat Bankasının bütün kooperatiflere olan ikrazat yekûnü üç milyon liraya yakındır.

Kooperatifler içinde tamamile sermayesini toplamış olanlar bulunduğu gibi ahvali havaiye vesair sebeplerle sarsılmış olan bazı yerlerde üçte bir henüz toplanamamış sermayesi olan kooperatifler de vardır.

Vilâyette faizin tahribatından canı yanmış olan köylüler tamamile kooperatiflere sarılmıştır. Bazı büyük kooperatiflerin ortak adedi fazlalaşmış olduğu için bu gibilerden heyeti umumiye kararile şubeler ayrılmaktadır. Halen tasdik muamelesi Ziraat Vekâletinde olan kooperatiflerin adedi ondur. Hazırlanmakta olup tasdika gönderilecek kooperatiflerin adedi de yirmiden fazladır. Bunlarla beraber vilâyetin bu sene kooperatif sayısı seksen beş olacaktır. Bu mikdar 1933 senesinde de 120 ye baliğ olacaktır.

Satış kooperatifleri tesisi için de çalışılmaktadır. Bu da çok mühimdir. Bu sene ikraz ettiği parayı toplamış, sermayesini çoğaltmış olan yerler de vardır. Tabiî bunlar sermaye mikdarını çoğaltıp ihtiyaçtan fazla bir hale gelince bu sermayeyi başka cephelerde kullanmak yoluna gideceklerdir.

Halen kooperatifi olan yerler şunlardır:

İzmir Şubesi:

Aslanlar, Burnova, Buca, Cumaovası, Çapak, Dağ kızılca, Dedebaşı, Değirmendere, Dere köy. Dirmil, Karağaç, Narlıdere, Seydiköy, Tepeköy.

Bergama Şubesi:

Dikili, Kınık, Reşadiy, Turanlı

Ödemiş Şubesi:

Adakide, Adaköme, Bademiye

Sandıklar:

Bayındır sandığı, Çeşme sandığı, Alaçanı ve Barbaros. Karaburun sandığı ve Mordoğan. Kemal paşa sandığı, Armutlu, Parsa, Ören, Ulucak. Kuşadası sandığı ve Selçok, Menemen sandığı ve Ali ağa, Emirâlem, Eskifoça, Yenifoça, Seferihisar sandığı ve Ulamış. Tire sandığı ve Büyük Kale. Çamköy, Eskioba, Kahrat, Subaşı. Urla sandığı ve Kızılbahçe.

Şehrimizde Yağmurlar ve Korku

Yeni senenin ilk günü akşamı İzmir yine bir korku geçirdi. Akşam üzeri şiddetle yağmağa başlıyan yağmurlardan şehrin mutat ve münahat mahalleri sellerin hücumuna maruz kaldı. Karataş, Göztepe ve Bahribaba'daki alçak yerler yüksek mahallerden gelen sellerle ve molozlarla dolmuş ve gidip geliş çok müşkülâta uğramıştır. Bahribaba parkının önü bir göl halini almıştı. Burada tramvaylar saplanıp kalmış, otomobiller geçememiş ve ancak arabalarla geçilebilmek kabil olmuştur. Tramvayların burada birikmesi yüzünden seyrüsefer iki saat kadar mümkün olmamıştır.

Birinci kordonda da suların fazlalığı görülüyordu. Yağmur esnasında fırtına da hükmünü icra ettiğinden bu kısımdaki tramvaylar da müşkülâtla seferlerini yapabiliyorlardı. Nihayet dalgaların fazlalığından ve sellerin hücumundan bu tramvaylar da işlememeğe başlamışlardır. Gümrük önü, Yemiş çarşısı, Odun pazarının bazı yerleri de sularla dolmuştu. Bazı münhat olan yerlerdeki ev ve dükkânların bodrumlarına sular girmiştir.

Karantinede Sanatlar mektebi arkasındaki dere geçen seneki seylâp derecesine yakın gelmişti. Kemer ve Melez çayı da taşkın bir surette gelmiştir. Böyle olmakla beraber hamdolsun gerek nüfusça zayıat ve gerek sair suretle hasarat yoktur.

Geçen seylâptan canı yanmış olan bu civar halkı bilhassa çok korku geçirmiştir. Her ihtimale karşı hükûmetçe su hücumuna maruz olan mahallerde devriyeler gezdirilerek muhtemel tehlikelere karşı tetbirler alınmıştır.

(Hakimiyeti Milliye)

İktisat ve tasarruf yolunda:

Vatan bir şekilde sevilmez. Va- sınırda ateş karşısında sevi- Vatan evde ocak başında vilir, vatan sokakta vitrin içinde vilir! Her İnkılâp bir tekamül luna yürümekse biz bu toprak- ateşten kurtardık. Afetten ruduk, akıttığımız kanlar bu n birer kırmızı göldür. Bunun- da kalmadı. Bâtılı yıktık, kikati bulduk. Fakat vazifemiz nüz bitmemiştir ve bitmez. İşte bugün memleketimizde isat ve tasarruf mes'elesini kavmak, gidilen yolda bir adım ha atmak demektir. Bu mesele nya vaziyetile alâkadar olabilir. mesele eski ihmallerin acıları bi tefsiredilebilir. Bu mesele zat inkılâbımızla karışık bir ziyette görülebilir. Fakat her olursa olsun riyazi bir katiyetle ylemek ve bilmek icap eder ki, gün iktisat ve tasarruf yolunda pılacak nihayetsiz işler vardır. her Türk bu vazife ile müfeftir.

İktisat ve tasarruf en dar manada ndığı gibi en geniş manada da vrana bilir. En dar mana da dur. Her gün bir kenara beş ruş atarsınız, bu beş kuruş ayda kadar, yılda şu kadar, on yılda kadar eder.

Bu manayı biraz daha genişletirk şöyle olur:

Bu para bir bankaya yatırılıştır. Sizin gibi onun da, şununbeş kuruşları vardır. İşte bir aya gelen güzel millî bir sermaye. Neticede sizin paranız da koyğunuz mikdarda kalmaz, işler büyür.

Manayı biraz daha genişletelim, manımızın şu saatlerinde işler, saatlerinde konuşur veya otururuz. Bu boş saatler içinde dinmek vesaire gibi tabiî ihtiyaçdan arta kalan ve ziyan olan saatler varsa bunları ziyan etmemek bir tasarruftur. İtiyadınız şu suretle işlemiştir.

Sokağa çıkar, birşey görür, beyenir ve alırsınız. Bu alınan şey o ayın bütcesine konmamıştır. Bunu almamak ve ihtiyaçları mevcuda göre tesbit etmek bir iktisat meselesidir.

Böyle olduğu gibi, eyi yaşamak ve rahat yaşamak için çok kazanmak, eyi yemek ve biraz da ayırmak yene iktisat ve tasarruf manasının çerçevesi içinde kalır.

Dağınık surette gösterilen şu misallere dikkat edecek olursak vaziyeti bugüne ve yarına diye iki kısma ayırmak mecburiyetinde kalınacağını görürüz. Bu gün için yapılacak işler, hiç şüphesiz yapılması mümkin olan işlerdir. Bunlar para toplamak, yerli malı kullanmak, yerli mallarını her gün bir az daha kullanışlı yapmağa çalışmak vesaire gibi tefsiredilebilir. Yarın için hazırlamakta bu günün vazifeleri içinde sayılmalıdır. Bunun başında ise çocuk terbiyesi olacağı şübhesizdir.

Bu gün bunları yapmazsak ve çocuklarımıza güzel bir misal olmağa çalışmazsak yarınki vaziyetten bir şey beklemeğe hakkımız yoktur.

Görülüyor ki, bu gün için olsun, yarın için olsun bu yolda anaya, muallime, alıcıya, satıcıya, büyüğe, küçüğe yapacak bir şey vardır. Ve her şeyden evvel şunu kavramak icabeder ki, bu iş inkilâbımızın en mühim bir noktası olduğu gibi bu günün de en acele yapılacak işlerinden biridir

O halde vazife başına henüz geçmeyenler, siz de kafileye katılınız. Zira yolun ötesinde ideal var!..

İffet Halim

VATANDAŞ!

5 Milyon kişi günde 5 kuruş biriktirse senede 90 milyon lira toplanır.

Millî bankalarımızdaki tasarruf hesapları 30 milyon liradır. Öyle ise ilk hedef:

Millî bankalarımızdaki tasarruf hesaplarının yekûnünü bir sene içinde 90 milyon liraya çıkarmaktır.

Vatandaş! Tasarrufet!

Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti.

Köy Kanunu

DAHİLİYE VEKÂLETİNCE KANUNUN DAHA EYİ BİR ŞEKİLDE TATBİKİ İÇİN YENİ TERTİBAT ALINDI.

Dahiliye Vekâleti köylerimizin iyi bir şekilde idare edilmesi için yeni bazı tedbirler almaktadır. Cümhûriyet kanunlarının en mühimlerinden biri olan ve köylerimizin idaresine ve halkımızın bu idareye iştirakine ve mahallî işlerin mahallinde ve halkın iştiraki ve hukûmetin nazareti altında hazırlanıp yapılmasına dair olan Köy kanunu bu tedbirlerle daha mükemmel bir surette tatbik edilmiş olacaktır.

Köy kanunu mevcut 40242 köyden 21305 köyde tatbik edilmektedir Vekâletçe memleketimiz köylerinin yarısında tatbik edilen bu kanunun yeni harflerle tap ve köylerimize dağıdılması için tartibat alınmıştı. Kanundan kırk bin nüsha tabedilmiştir.

Kanun iki kısım olarak tabedilmiştir. Biri ki, yirmi bin nüshadan ibarettir. Köy kanununun esas maddelerile muaddel maddelerini ve zeyillerini ihtiva etmektedir. Maarif programlarına tevfikan köy mekteplerinde okutulacaktır. İkinçi kısım da, birinci kısımda olduğu gibi kanunun esası ve zeyil maddelerini ihtiva etmekle beraber ayrıca kanunun tatbikatı hakkında şimdiye kadar yapılmış olan tamimler de bu kısma ilâve edilmiştir. Bunlardan başka köy bütcelerinin muayyen ve muntazam bir surette tanzim edilebilmesi için bir köy bütcesi örneği de çizilmiştir. Köy bütcelerinin ne şekilde yapılacağı burada izah edilmekle beraber kanunda tasrih edilmiş olan köy varidatı ve masarifatı da madde ve fasıl olarak izah edilmiştir. Bu hususta kolaylık olmak üzere muayyen bir kısmı ihtiva eden iratlı ve masraflı bir bütce örneği yabılmıştır.

Bu suretle köy idarelerinde bütceharici para toplanmaması ve bütcenin gayri mahallerde para sarf edilmemesi temin edilmiş bulunmaktadir.

Esas itibarile mahallî bir iş olan köy işlerinin vilâyet hususî idareleri ile yan yana çalışabilmeleri için vilâyetlerde idarei hususiye müdürleri, kazalarda hususî idare memurlarının tatbik hususunda yardım etmeleri esas itibarile kabul edilmiştir.

Vekâletçe hususî idarelerde olduğu gibi köy bütcelerinin de tap ve Vekâlete gönderilmesi istenmektedir. Varidatın ve masarifatın tahsil ve sarf tarihlerinde kaydi için varidat ve masraf müfredat defterleri tutulması usulü de kabul edilmektedir.

Köy ihtiyar heyetlerinin müzakerat ve kararlarının tarih ve numara sırasile tutulması ve köy ihtiyar heyetlerinin verecekleri ilmühaberlerinin bir örneğinin tutulması, yapılacak resmî tebligatın hususi bir deftere kaydi teftiş âmirlerinin teftiş için bir teftiş defteri tutulması emredilmekte ve nüfus ve nikâh defterlerinin nasıl tutulacağı da izah edilmektedir.

(Hakimiyeti Milliye)

Kanun

Menkul ve gayri menkul emval ile bunların intifa haklarının ve daimi vergilerin mektumlarını haber verenlere verilecek ikramiyelere dair kanun

Kanun No: 1905 Kabul tarihi: 26 - 12 - 1931

Madde 1 - Umumî veya hususî kanunlar ve muahedeler ahkâmına göre Devlete ait veya Hazine emrine mevdu olması lâzım geldiği halde hukûmetin kayde müstenit ıttılaı haricinde kalmış olan bilumum menkul ve gayri menkul emval veya bu nevi emvalin intifa hakları ile senede merbut veya ipotekli ve ipoteksiz alacakları ve her nevi mevduat ve emanat ile esham ve tahvilâtı ve sigorta matlûplarını ihbar edenlere ihbar edilen emvalin veya intifa hakkının Hazineye aidiyeti tahakkuk ettikten sonra bu emvalin kıymetleri veya iki senelik intifa baliğleri üzerinden aşağıdaki nisbetlere göre ikramiye verilir:

	Menkullerde	Gayrı Menkullerde
5000 liraya kadar	yüzde 30	yüzde 20
25000 liraya kadar, 5000 liradan yukarı olan kısım için	» 25	» 15
50000 liraya kadar, 25000 liradan yukarı olan kısım için	» 15	» 12

100000 liraya kadar, 50000 liradan yukarı olan kısım için yüzde 10 yüzde 10
100000 liradan yukarı olan kısım için » 7,5 » 7,5

Mühim ihbarlarda İcra Vekilleri Heyeti kararile bu nisbetler icaba göre tezyit edilebilir.

Madde 2 - İhbar, Devlet memurları tarafından vaki olduğu takdirde ihbar edenlere birinci maddenin şeraiti dahilinde ve bu maddedeki nisbetlerin yarısı miktarında ikramiye verilir.

Ancak birinci maddedeki emvalin ve intifa haklarının tahrir ve tahakkuku ile vazifedar olan memurlarla bu memurları sevk ve idare eden amirlere ihbar mukabili olarak ikramiye verilir.

Madde 3 - Bu Kanunun neşri tarihinden evvel vaki olupta taallûk evlediğ menkul ve gayri menkul emval ile intifa haklarının Hazineye aid yetinin tahakkuk muamelesi henüz hitam bulmamış olan ihbarların ıhbirlerine dahi bu kanunun hükümlerine göre ikramiye verilir.

Madde 4 - Verilecek ikramiyelerin hesabında menkullerin ve intifa haklarının o tarihdeki mikdar ve rayiç kıymetleri, gayri menkullerin arazi ve bina vergileri kanunlarına göre tayin olunacak kıymetleri, esastır

Madde 5 - Asarı atıka ve defineler hakkındaki hususî hükümler, mer'idir.

Madde 6 - Bina, arazi ve arsalardan tahrir harici kalanlar ile kazanç, hayvanlar, veraset ve intikal, muamele, dahilî istihlâk ve damga gibi daimî vergilerden yanlış beyanname vermek veya çift defter tutmak veya sair suretlerle ketmedilmiş olanları haber verenlere tahakkuk edecek vergi ve misil cezaları mecmuu üzerinden aşağıdaki nisbetler dahilinde ikramiye verilir.

500 liraya kadar yüzde 15
5000 liraya kadar, 500 liradan yukarı olan kısım için » 30
15000 liraya kadar, 5000 liradan yukarı olan kısım için » 20
15000 liradan yukarı olan kısım için » 10

Bu nisbetlere re hesap olunacak ikramiyenin üçte biri verginin kat'i surette tahakkukunda ve üçte ikisi verginin tahsili akibinde verilir.

Muhbirleri mevcut olupta tahâkkuk muamelesi henüz intaç edilmemiş olan bu kabil mektumların muhbirine dahi işbu maddenin hükümlerine göre ikramiye verilir.

Bilumum malmemurları ile tahrir ve tahmın heyetleri mensuplarına ve tahakkuk muamelesinde vazifedar olanlara ikramiye verilmez.

Madde 7 - Bu kanunun birinci ve altıncı maddelerinde yazılı mektumları zâhire çıkarmakta emsali meyanında fevkalâde hizmeti görüle varidat tahakkuk ve tetkik memurları bulundukları mahallin en bu malmemurunun talebi ve Maliye Vekâletinin takdir ve tensibi ile il zamları fazlalarından iki maaş baliğine kadar nakten taltif o unabilirler.

Madde 8 - Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 9 - Bu Kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

Havacılık ve Spor Mecmuası

Yılbaşınızı tebrik eden sayısını gördünüzmü? Eğer görmediyseniz heman Tayyare şubesine, kitapçınıza söyleyiniz, size de bir nusha ayırsın; sonra (Yılbaşı piyangosu) gibi arar, bulamazsınız.

Mecmuanın bu sayısında (kendi kendine uçan Tayyarelerin marifetlerini öğreneceksiniz. (Saçı uzun, aklı kısa dediğiniz kadınların Tayyarecilikte nasıl ilerlemekte olduğunu okuyacaksınız. Birde (hava kraliçesi) tanıyacaksınız.

Tayyare cemiyetinin gayeleri için halkın nasıl çalışmakta olduğunu gösteren iki sayfada gözel yazılar ve resimler bulacaksınız. İktisat ve Tasarrufa dair bir makale okuyacaksınız.

Mecmuaibu nushadan itibaren bir Alman Kruvazörünün Harbi Umumideki maceralarını tefrikaya başlamıştır.

Havacılık ve sporu herkese tavsiye ederiz.

Zekât ve Fıtra

Ramazanı şerifte her müslümanın vereceği fıtra ve zekâtını Hilâlı ahmer ve Himayei etfal, Tayyare cemiyeti gibi üç büyük müessesei hayriye beyninde taksim edilen ve Tayyare cemiyeti tarafından dağıdılan zarflara konulması daha sevap ve daha hayırlıdır.

Haftalık

Piyase

	Azamî K.	Asgarî K.
1 demirli buğday	40 —	25
» » Arpa	25 —	22
» » Mısır	30 —	
» » Mercimek	50 —	
» » Nohut	90 —	85
» » Fasulye	90 —	85
» » Bulkurçekilmiş	65 —	
» »haşhaşbeyaz	80 —	75
» » » siyah	—	
1 batman kendir	200 —	180
» » Cehri	600 —	300
1 kıye keten tohumu	60 —	
1 Batman kuru üzüm	00 —	00
1 Kıye soğan	2 —	
1 Kıye sarımsak	30 —	25
1 Torba birinci	460 —	
1 » ikinci	400 —	
1 » üçüncü	230 —	
1 » dördüncü	140 —	

1 batman kepek	—	
1 kıye pirinç	27 —	
1 kıye koyun eti	30 —	
1 kıye keçi eti	26 —	
1 kıye Sığır eti	16 —	
1 kıye afyon	700 —	6
1 kıye tiftik	40 —	
1 kıye yapağı	40 —	
1 kıye kıl	40 —	
1 kıye balmumu	60 —	
1 kıye peynir	50 —	
1 » sade yağ	90 —	
1 « zeytin yağı	100 —	
1 « Şeker	60 —	
100 adet yumurta	200 —	
1 kıye bal	60 —	
1 kıye pekmez		
1 teneke gaz	410	
1 « benzin	430	
Bir adet altın	940 —	

Çorum Vilâyet Matbaası

Suret

Muğla Vilâyetinin köyceğiz kazasına bağlı Karaman Nahiyesi, merbut cetvelde yazılı köylerile birlikte mezkûr kazadan alınarak Denizli Vilâyetinin Acıpayam kazasına ilhak edilmiştir.

SURET

Karaman nahiyesine merbut köylerin esamisini havi listedir

Cümayanı Nahiye merkezi
Belvi
İmamlar
Cumaalanı
Kızılyaka
Yakubiye
Arı mezraası
Masıt
Kalın koz
Kulak
Değine
Yusufiye
Hüsnüye
Kabaklar
Emincik
Sofular

Zayi makbuz

19 - 11 - 931 tarih ve 4208 numaralı 9 lira 65 kuruşluk Ziraat bankasının teminat makbuzunu zayi eylediğimden hükmü olmadığını ilân eylerim.

Accel'ula mahallesinden Güğük dede oğlu Ali

20 - İkinci Kânun - 932

İDARE HANE:
Çorum Vilâyet Matbaası
Yazı ve tabiye işleri için Matbaa Müdüriyetine muracaat edilir

İlânın behersatırı 10 kuruştur

ÇORUM

TARİHİ TESİSİ — 1337 - 1921

Çarşanba günleri neşrolunur haftalık gazete

Yıl: 10 No: 591

ABONE ŞARAİTİ	
Seneliği	Mevkii
175	kasabaya
200	Harice
150	Köylere

Ayı geçen 25 Kuruştur — Günü geçen 5 Kuruştur

Nushası [3] Kuruştur

Haftalık Telgraf haberleri

Ankara 15 - Ankara Halk evinin 19 şubat cuma günü açılması tekarrür etmiştir. Bu tarih ayni zamanda 14 Vilâyette de Halk evlerinin açılma günü olacaktır. Bu vilâyetler şunlardır:

İstanbul, Eskişehir, Afyonkarahisar, Çanakkale, Aydın, Bolu, Malatya, Diyarbekir, Konya, Samsun, Bursa, İzmir, Denizli bundan başka yerlerde binavesaiti hazırlandıkça açılma işlerine devam olunacaktır.

Ankarada bulunan Halk evi faaliyetine iştirak arzusunu taşıyan bazı zevat bu gün Halk evi salunundа toplanmışlardır.

C. H. F. Kâtibi Umumisi Recep Bey bu toplanma vesilesile yaptığı hasbühalde halk evlerinin faaliyetinden beklenen faydaları saymış, vazifeye davet edilen uyanık ve anlayışlı vatandaşların halk evi çatısı altında kütlenin yükselmesi ve ilerlemesi için nasıl hareket ve heyecanla çalışacaklarını anlatmıştır. Recep bey halk evlerinin açılması aynı zamanda da köşede, bucakta kalmış birçok kıymet, istidatların meydana çıkmasına ve cemiyet hayatı için müfit bir faaliyete sevk edilmesine de imkân vereceğini hatırlatmış, muasır milletlerin hayattaki muvaffakiyetlerinde en belli başlı amillerden birisi kütleleşmek ve cemiyetleşmek olduğunu, halk evlerinin memleketimizde bu canlı faaliyeti temsil edeceğinden emin bulunduğunu beyan etmiştir.

Bu hasbühaldan sonra toplanmada bulunanlar Halk evleri talimatnamesinin tesbit ettiği 9 şubenin defterlerini, isimlerini kaydettirmişlerdır. Bu gün kaydolunanların adedi 328 dir.

İstanbul 15 - (AA) bu gün Sıtadyomda lik maçlarına devam edilmiş, Vefa kulubu Anadoluyu 2ile mağlup ettiği halde Beşiktaş itiraz hilafına Süleymaniye ile 1e 1 beraber kalmıştır. Kadı köyünde Fenerbahçe sıtadyomunda yapılmış olan müsabakalarda ise Fenerbahçe ikinci takımı Ada birinci takımını 4 - 1 mağlup etmiştir. Ve çok sert bir oyundan sonra Bey'oğlunun kurtuluş takımı perayı 6 - 1 yenmiştir.

Güuün en güzel ve heyecanlı müsabakaları da Fenerbahçe birinci takımile Arnavut köy arasında idi Fenerbahçe nisbeten zaif hasmına karşı kahir bir hakimiyet tesis ederek müsabakayı 7 - 1 kazanmıştır.

Konya 15 - Bu sabah Maarif Vekilimiz şhrimize gelerek maiyetindeki zevat ile birlikte asarı atika müzesini ziyaretten sonra mektepleri teftiş etmiş ve muallimler birliğinde muallimlerle hasbühalde bulunmuştur.

Adana 15 - Ötedenberi Kozan havalisinde şakavette bulunan şaki Çatalak İsmail ile arkadaşı Gâvur Hasan bilmüsademe meyyiten istisal edilmişlerdir. Agrı dağı şakilerinden otuzunun da ilk istiçvapları yapılmış, muhakemeleri 3 şubata bırakılmıştır.

Adana 15 - Şehrimizde Grip salgını devam etmektedir Gripten mekteplerdeki talebenin yüzde yirmisi mektebe devam edememektedir.

Adana 15 - Borsada pamuk satışı hararetlidir, fiyatlar yükselmektedir.

Londra 15 - Hindistan Nazırı demişitr ki: Hindistanda harbe icbar edilmiş bir vaziyetteyiz. Alınan müstesna tedbirler hukûmeti devirmek teşebbüslerinde bulunulduğu müddetçe meriyette kalacaktır.

Londra 15 - İngilterenin tamirat meselesinde sudan formüllerle iktifa etmiyecegi söylenilmektedir. Salahiyettar mahafilin kanaati meseleyi daimî bir sureti halle isal merkezindedir.

Paris 15 - Başvekil Laval Brianda Fransanın Cemiyeti Akvam mümessilliğini teklif etmiştir.

Berlin 15 - Milliyetçi muhalifler Hindenborgun tekrar Reisi Cümhurluğa intihabını Broningin istifasına mütevakkıf kılmıştır.

Paris 15 - Bir isterlin 88 frank 75 santımdır.

Kararname

Kararname No: 12073

Arap harflerile tedrisat yapmak için gizli veya alenî dershane açanlara dair tanzim olunan merbut talımatnamenin mer'iyete vaz'ı Maarif Vekâletinin 21 - 7 - 1931 tarih ve 1750 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerıne İcra Vekilleri Heyetinin 23 - 12 - 1931 tarihli içtimaında tesvip ve kabul olunmuştur.

REİSİ CÜMHÛR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	YUSUF KEMAL	ZEKAİ	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafia Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	M. ABDULHALIK	ESAT	HİLMİ
İktisat Vekili	Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili		
MUSTAFA ŞEREF	Dr. REFİK		

Arap harflerile tedrisat yapmak için gizli veya aleni dershane açanlara dair talimatname

Madde 1 - Türk harflerinin kabul ve tatbıkına dair olan bir teşrinisani 1928 tarih ve 1353 numaralı kanunun 9 uncu maddesi hilâfına olarak arap harflerile tadrisat yapmak için gizli veya alenî dershane açanlar ve bu dershanelerde tedrisatta bulununlar bir mart 1926 tarih ve 765 numaralı Türk Ceza kanununun 526 ncı maddesi mucibince tecziye olunacaklardır.

Madde 2 - Bu Talimatname her yerde en büyük mülkiye memuru tarafından usulü dairesinde halka ilân olunacaktır.

Madde 3 - Bu Talimatname neşrı tarihinden muteberdir.

Madde 4 Bu Talimatnamenin tatbikına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Roma 15 - Popoliditalya gazetesinde çıkan bir makalede Avrupadaki alacaklı Devletlerin borçları fesh ederek alacaklı Amarikaya karşı müttahit bir cephe alması iltizam edilmektedir.

Nevyork 15 - Hoover ve Sanitk Reisi Cümhurluğa namzetliklerini koymuşlardır.

Beren 15 - 1931 Ticaret pilançosu açığı 900 milyon altın franktır.

Ankara 16 - Saraç oğlu Şükrü B. Nurullah Esat B. ile birlikte Kopunlar meselesini müzakere etmek üzere ayın ondokuzunda Parise gidecektir.

Paris 16 - M. Firyo neşrettiği bir makalede Alman Baş Vekili Broningin beyanatından sonra Lozan tamirat konferansının lüzumsuz olduğunu yazmaktadır.

Delhi 16 - Gandinin zevcesi altı hafta hapse mahkûm olmuştur.

Konya 17 - Burada teftişatını bitiren Maarif Vekili Adanaya gitmiştir.

Muğla 17 - Bu sene zarfında Muğladan ecnebi memleketlere 7750 sığır, 6400 koyun, 4008 keçi, 1400 kuzu, 18 manda, 8850 kömes ve kafes hayvanı ihraç edilmiştir.

Adana 17 - Kaçakçılığa karşı mücadelenin ilk tesirleri Mersinde kendini göstermiştir. Şark Vilâyetlerinden binlerce kilo şeker sipariş alınmaktadır.

Paris 17 - Fransız Başvekili dün akşam birbirini müteakıp Alman, Amerikan sefirlerini sonra Maliye nazırını kabulederek görüşmüştür.